

Artiselle imper-
rinc inspecte cum q̄ plurimis
tractatibus pristine im-
pressioni superaddi-
tis: vt patet in

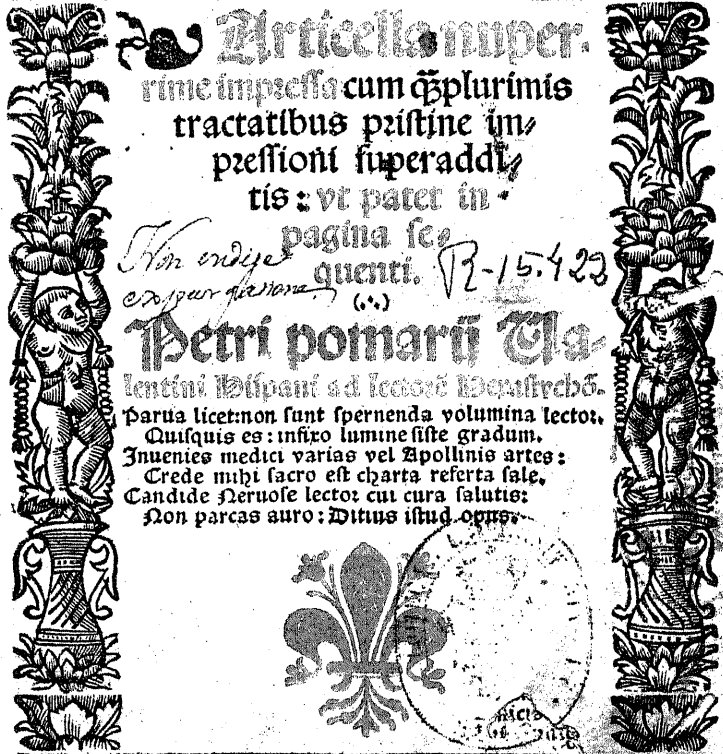
Non indige pagina fec
ex par q̄ rone quenci. B-15.423
(...)

Petri pomarii

lantiu^o d'ispant ad l'asv^o d'ocanteb^o.
Parua licet non sunt spernenda volumina lector.
Quisquis es: infixo lumne siste gradum.
Inuentes medici varias vel Apollinis artes:
Crede mihi sacro est charta referta sale.
Candide seruose lector cui cura salutis:
Non parcas auro: Ditus istud opus.

de la comp^{te} de l'ess de granada Ba

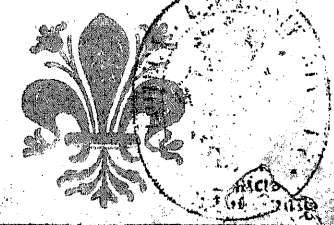

Articella nuper
rime impressa cum q̄ plurimis
tractatibus pristine im-
pressioni superaddi-
tis : vt patet in

Non erudit
ex par. romana
pagina se-
quenti. B-15.423
(..)

Petri pomarti Cla-
lentini Hispani ad lectorem Hemsirebō.

Parua licet non sunt spernenda volumina lector.
Quisquis es : infixo lumine siste gradum.
Inuenies medici varias vel Apollinis artes :
Crede mihi sacro est charta referta sale.
Candide seruose lector cui cura salutis:
Non parcas auro : ditius istud opus.

Hyfagoge Joanniffi.
 Pylaretus de pulfibus.
 Theophilus de vinis.
 Hypocrates de lege qui et introductorius dicitur.
 Jusurandum hypocratis.
 Eiusdem pronostica.
 Eiusdem Aphoriffi Antiqua translatione.
 Eiusdem Aphoriffi Theodoro Saza interprete.
 Eiusdem collectio Aphoriffimorum ad vnāquamq; egritudinem pertinentium.
 Regimen Acutorum eiusdem additum.
 Eiusdem liber Epydimarum additus.
 Eiusdem de natura fetus additus.
 Eiusdem liber secretoium additus.
 Eiusdem pronostica secundum lunam addita.
 Eiusdem capsula Eburnea.
 Eiusdem de humana natura additus.
 Eiusdem de aere et aqua et regionibus additus.
 Eiusdem de Pharmacijs additus.
 Eiusdem de infomnijs additus.
 Aphoriffi Joannis Damasceni.
 flosculi medicinales ex Cornelio Celso extracti.
 Parabole Arnaldi de Uilla Noua addite.
 Libri Tres Tegni Saleni Antiquae translationis.
 Libri Tres Tegni Saleni translatione Laurentij Laurentiani.

fo. ff.
 fo. viij.
 fo. r.
 fo. xvi.
 fo. xvij.
 fo. xvij.
 fo. xx.
 fo. xxx.
 fo. xxxviij.
 fo. xlvij.
 fo. lviij.
 fo. lxx.
 fo. lxxiij.
 fo. lxxv.
 fo. lxxviij.
 fo. lxxviiij.
 fo. lxxv.
 fo. lxxviij.
 fo. lxxviiij.
 fo. lxxv.
 fo. lxxviij.
 fo. ccxij.
 fo. clxxiij.
 fo. clxxviiij.
 fo. ccxcix.
 fo. cccxiiij.
 fo. cccxxviiij.
 fo. cccclvij.
 fo. cccclxxij.

Incipiunt hyfagoge Joannitij in medicina.

De humoribus.

Compositiones sunt quatuor scilicet sanguis: flegma: colera rubea: colera nigra. Sanguis est calidus et humidus. Flegma frigidum et humidum. Colera rubea calida et sicca. Colera nigra frigida et sicca. De flegmate. Flegmatis autem quatuor sunt modi. Est autem flegma salis calidi et sicci ceteris: effectus huius colerico. Est flegma dulcis et pinguis ad caliditatem et humilitatem: effectus huius sanguineo. Est raris et pinguis ad frigiditatem et siccitatem: effectus huius melancolico. Est etiam flegma vitreum quod nascitur ex magna frigiditate et coagulatione: sicut in feniis nali calor destruitur. Est et alius frigidus et humidus.

Medicina diuiditur in duas partes: scilicet in theoreticam et practicam. Quatuor theoretica in tria diuiditur scilicet in contemplationem rerum naturalium: non naturalium: et earum que sunt contra naturam: ex quibus egritudinis: sanitatis et neutralitatis et suauitatis et significatiuorum scientia procedit: quoniam extra cursum naturalem quatuor humores excreuerunt: ex quibus occasio vel ex qua significatione egritudo habetur.

De rebus naturalibus. Res non naturales sunt septem scilicet elementa: mixtionibus: compositionibus: membris: virtutibus: operationibus: et spiritibus. Et alij addiderunt his alia quatuor: scilicet etates colores: figuras: et distantiam inter masculinum et feminam.

De quatuor elementis. Elementa sunt quatuor scilicet: terra: ignis: aer: aqua: et terra. Ignis calidus et siccus. Aer calidus et humidus. Aqua frigida et humida. Terra frigida et sicca.

De mixtionibus. Mixtionibus sunt nouem: octo inaeuales: et vna equalis. De inaeualibus vero quatuor sunt simplices: hoc est calidus: et frigidus: et humidus et siccus. Et quatuor ex his compositiones: scilicet calidus et humidus: calidus et siccus: frigidus et humidus: frigidus et siccus. Equales vero est quando cum modo ratione corpus incolume ducit.

De colera rubea. Colera rubea quatuor modis potest. Est colera rubea clara: pura: nalis: et subtilis: calida: cuius ougo est ab epate. Alia est citrina: cuius exordium est a compositione aquae flegmatis: colere rubeae pure: ougo est calida: mixtionis. Alia est vitellina: sicut vitellis ouorum nascitur ex compositione flegmatis coagulati: colere rubeae clarae: quae est mixtionis calida. Alia est colera praesina ad modum praesiniviridis: cuius ougo magis est a stomacho quam ab epate. Est talia eruginosa ad modum viridis: erit viridis in modum venientis: nascitur ex mixtura adustione opposita huius coloris: praesiniae eius est mixtionis malitia. De colera nigra. Colera nigra duo bus modis potest. Vnus non est nalis in modum fecis sanguinis: et eius deperurbationis: cognoscitur esse a coleribus: nigris cum inferius vel superius extra manat: et iste

Biblioteca Universitaria
 GRANADA
 Sala 86
 159

mod^o est veracit^{er} frigid^o & sic-
cus. Est & alius mod^o extra na-
turalē cursum: cui^o origo est de
vstione colericā cōmixtōis: et
hic veraciter appellat niger: &
est calidior: & lentior a superiori
mō habēs i se ipetū pernecabi-
lem: & qualitatem perniciosam.

De modis membrorum.

Membroz modi sūt quatuor.
Forum enim sunt quedā
principalia: & sunt q̄si materia
et fundamenta: scz cerebrū cor:
epar: & testiculi. Et sunt alia
qdā q̄ predictis pncipalibus
deserunt: vt sunt nervi qui ce-
rebro ministrant. Arterie q̄ de-
seruūt cordi. Venē q̄ deseruūt
epati. Et vasa spermatica que
deseruūt testiculis: & illis sper-
ma ministrāt. Sūt hō de mē-
bris aliā propriā virtutem ha-
bentia: vnde eadē mēbra regū-
tur & eoz qualitas pstat: vt sūt
ossa: & cartilagine: & membra-
ne: q̄ sunt inter cotū & carnē: et
musculi: et pinguedo: et caro.
Alia sūt q̄ ppria virtute eni-
xata: tamē principium habent et
vigore: a pncipalib^o fūdāmētis
vt est stomach^o: renes: intesti-
na: omnesq̄ lacerti: hec em̄ sua
virtute ppria appetunt cibum
et mutant: & operant suos act^o
sū naturā: habent et alias p-
prias virtutes decurrētes a pnci-
palib^o fundamentis: de qui-
bus pncipalibus cōstat sensus
& vita cum volūtario motu.
De vtero hō & diuisione.
Uterus tripartitus: vna sit pti-
ritualis. L. naturalis.
De virtute naturali. Virtus
siqdē naturalis vna est q̄ mini-
strat: altera cui ministrat. Sed

naturalis viri^o cui ministrat mo-
do generat: modo nutrit: modo
pascit. Virtus autem que mini-
strat & nō ministratur ei mō ap-
petit: & retinet: & digerit: & expel-
lit que deseruūt pascētī virtuti:
quemadmodū pascens virtus
ministrat. Et generanti virtuti
deseruūt alie due. Vna que im-
mutat cibū: altera que i format
que in se differūt. Nā prior vir-
tus immutat cibū: ministrat hō
tuti generātī sine informatiōe.
Secūda vero immutat & mini-
strat generanti virtuti cui^o infor-
matione. Sed informatiue vir-
tutis operationes sūt quinque.
Assimilatiua: concava: perfora-
bilis: aspersa: et lenis. De vir-
tute spiritali. De virtute pnci-
pali duo procedunt. Vnū ope-
ratiuū: aliū ab hoc opatū. Ope-
ratiuū hō ē q̄ cor dilatat & arte-
rias ziterū pstringit. Ab opata
hec nascitur ira: indignatio vi-
ctoria: dominatio: astutia: & so-
licitudo. De hōtute aiālī. 30.
diacayir^o tria plectit. Est vna
hōt alalis q̄ ordinat & pponit et
discernit. Scōa q̄ mouet volūta-
rio motu. Tertia q̄ sensibilis vo-
caf. De iōdiatiua & disceretiua.
Vna ppositiua hōtute hōpcedit. Sū-
taffa in frōte. Cogitatio vt hō t
cerebro. Memoria in occipitio.
Viri^o vero voluntarie mobilis
lacertos q̄ cetera mēbra mouē
tur mouet: q̄ volūtario motu mo-
uent. Viri^o itaq̄ sensibilis pstat
viliu: auditu: gustu: tactu: & odo-
ratu. De operationibus.
Operatiōes duobus modis
sūt. Sunt operatiōes quaz
vna queq̄ singularit^{er} q̄ sūnt p
sicit. Ut est cibi appetitus: & cali-
ditatē & siccitatē. Digestio p

caliditatē & humectationē. Re-
tētio per frigiditatē & siccitatē
Expulsiō per illud qd est frigi-
dū & hūidū. Sūt & cōposite que
a duob^o cōponūt: vt est deside-
ritū: & deopotatio. Nā desiderū
virtute duplici cōponitur. Qua-
rū vna est que appetit: altera q̄
sentit. Stomachus em̄ suā mā-
sionem sentit. Deopotatio vero
duplici virtute vel amplius cō-
ponitur. Vna que expellit: alte-
ra que attrahit vel sentit: alte-
ra que appetit.

De spiritibus.

Spirit^o igitur sūt tres. Pri-
mus naturalis q̄ sumit pnci-
pium ab epate. Secundus vi-
talis a corde. Tertius vitalis a
cerebro. horum primus ab epa-
te pervenas q̄ nō habet pulsum
in totū corp^o diffundit. Scōs a
corde p arterias in totū corp^o
dirigit. Tertius hō p nervos i
totū corp^o a cerebro dirigit q̄ in
septima parte rerū naturalium
id est in spiritu cognoscuntur.

De numero etates.

Quatuor sunt etates. s. ad o-
lescentia: iuuetus: senect^o
& senū. Adolescētia comple-
xit^o vcz calide & hūide est: in q̄
crescit & augetur corp^o vsq̄ ad
xxv. vel. xxx. perveniēs annum.
Hōc iuuet^o sequit^o q̄ calida est
& siccā: pfectū sine diminutiōe vi-
riū corp^o pseruās. q̄. xxxv. vl. xl.
āno finit. Hōc succedit senect^o
ctus frigida & siccā: in q̄ dē mi-
nuē & decrefcere corp^o incipit: tū
viri^o nō deficit: q̄nquagesimo q̄n-
to āno. vel sexagesimo per siccās
Hōc succedit sensū collectōe
stagnatū hōtūs frigidū & hūi-
dū q̄ hōtūs appet defectus: qd
suos ānos vite termino metit

De colore cutis & diuisione.
Color cutis duobus modis
Orbit. Aut enim hunc interio-
ra subministrant. Aut exterior:
ra deducunt. Ab interiorib^o
aut duobus modis accidit. Vel
ex abundantia. Seu ab equali-
tate humorū. Ab equalitate est
ille qui est compositus ex albe-
dine & rubore. Ab inequalitate
vero procedunt niger: citrinus
rube^o: glauc^o: & alb^o color. Co-
lor nāq̄ rube^o: & niger & citrin^o
significāt hōtūs corpi dñantem
Citrinus hō solus significat co-
lerā rubeā. Niger hō solus cole-
rā nigrā. Rube^o sol^o abundantia
sanguinis. Alb^o nāq̄ & glaucus
abūdatē frigiditatē corpi domi-
nātē. Sz glauc^o est melācolia: al-
bus est flegmate sui causas. -
sist. Ab exterioribus nēpe co-
lores adueniunt: sicut ex rigore
scotis: & ex calore ethiopiū^o: et
ex alijs multis accētib^o. Sūt
et aliū spāles vel spāles colo-
res: aut ex flore: aut ex ira: aut
ex tristitia: vt alijs ai motibus.
De colobus capillorum.
Capillorū colores sunt quat-
tuor. s. niger: rube^o: glauc^o:
& canicies. Niger sit ex abū-
dantia colerici incēti vel com-
bustōe multa sanguis. Rube^o a
numerate calousnō a dusti: vñ
sp sūt rubei capilli. Glaucus est
abūdatia melācolie. Canicies
hō sit ex nimia defectōe calous
nāto: & ex effectu putridi flegma-
tis: hoc plurimū sit in senibus.
De tunica oculorum.
Oculorū tunice sunt septē:
sz hōtūs tre. Prima tū-
ca dicitur retina. Secūda scclis
dina. Tertia scliros. Quarta te-
la aranee. Quinta yuca. Septa

comea. Septia pſictina. Cibus
mox ſo pum^o eſt vitre^o. Scds
cristallin^o. Et terri^o albugine^o.
q̄ eſt ante vream tunicam.

De coloribus oculorum.

Oculoru colores ſunt quatuor.
Cinger: ſubalbid^o: varius:
et glauc^o. Cigredo fit ex deſe-
ctu viſibilis ſpūs: vel ex p̄batio-
ne ipſi^o aut ex penuria cristalli-
ni hūoris: vel q̄ plurimū rece-
dit iter^o ipe cristallin^o hūor:
aut ex hūorū abūdiātia q̄ eſt ſimi-
lis albugini out: aut ex p̄tura-
tione ipſi^o: aut ex abūdiātia ſit-
tatis vici hūoris. CSubalbe-
do fit ex ſeptē reb^o ſupiorib^o p̄-
rijs. i. ex abūdiātia ſpūs viſibi-
lis vel claritate ipſi^o: aut ex ma-
gnitudine cristallini hūoris et
viciñtia ipſi^o: aut ex minoran-
tia albuginei hūoris et claritate
ipſi^o: et defectione ſititatis vici
hūoris. CVari^o vero color et
glauc^o ſit: ſi pueniūt cū reb^o q̄
accidūt nigredim et ſabalbedi-
ni. CVari^o ſo color ſignificat
ſpiritu viſibile magis abū dare
et clareſcere in ſua varietate.

CGlauc^o ſo color ſignificat ſpi-
ritū viſibile magis abū dare et
ſubnigreſcere i ſua glaucedie.

De modis qualitatū corpis.

Modi ſititatis corpis quinque
ſunt ſc̄z craſſitudo nimia:
et extenuata macies: ſintheſis:
ſqualiditas. et equalitas.
Craſſitudinis due ſunt ſpes.
ſabūdiātia carnis: et pinguedo.
Abūdiātia carnis ſit ex abūdiā-
tia caloris hūorū. Pigueo fit
ex ſitiditate et hūiditate interſa.
CPigueo fit diminutio vel exte-
nuata macies ſit ex caliditate et
ſiccitate intenſa. CSttheſis ſit
ex ſitiditate et ſiccitate interſa.

CSitiditas nepe ſit ex frigiditate:
interſa hūiditate: aut ſimul
vtriuſq̄ interſis. Equalitas itaq̄
ſit ex humorū equalitate. Cor-
poris he ſunt forme.

De diſtātia it̄ maſculū et feminā

Alculus a femina diſfert i
eo qd̄ hic calidior et ſiccior
ē illa ſo eſt ecōtrario frigidior
et humidior.

CIncipit tractat^o rez nō nā:
lū. Et p̄lo de aeris mutatiōe.

Aeris mu-

tatio ſit quicq̄ mo-
dis: aut eſt ſit ex
āni tēpib^o: et exor-
tu ſtellarū: et occa-
ſu vētis: terris rez p̄ ſit ſtatib^o

De tempoubus anni.

Ant̄ tēpora ſunt quatuor.
A. Uer equale calidū et hūi-
dū. Eſtas calida et ſicca. Autū-
n^o frigid^o et ſicc^o. Et h̄yēs frigi-
da et humida. Eſtellis imutā-
t aeris natura. Nā cū appropiā-
uerit ſol ſtelli: vel ipe illi. calidior
ſit aer. his qd̄ a ſe ſepara-
tis frigiditas aeris mutā. ſ.
aut augetur: aut minuitur.

De numero ventorum reo-
rum qualitatibus.

Eni quatuor ſunt. ſ. ſubſolan^o
ſauoni^o: ſeptētrio: rauſter.
Quoz vni^o h̄z p̄tate frigidā et ſic-
cā Alter calidā et hūidā. Ceteri
ſo duo eqlius p̄tutis ſūt. Quoz
vni. ſ. ſubſolano caliditas et ſic-
citas. Alteri ſo ſauoni^o frigi-
ditas et hūiditas attribunt. Et
auſter paulo calidior hūidior.
Septētrio ſo frigidior et ſiccior.

De mois fraz et eaz ſititab^o

Uero modi ſunt quatuor: alti-
tudo: profunditas: vicini-
tas motū et maris: eqliitas ter-

rarum ſeu locorum quibus ter-
ra a ſe diſſert. Altitudie et p̄ſidi-
tate: qm̄ altitudo frigiditate p̄
funditas hūic cōtrariū reddūt.
Propinquitate montium epe-
niūt heciqui ſi ipſi fuerint a par-
te meridiana terra erit frigida
Nam mōtes calidus meridiani
obſtāt ventis: ſeptētrionales vē-
ti frigidis eaz p̄tūt ſtatibus: ſi
ſo ſeptētrio mōtes habuerit: ſu-
perior terre cōtraria erit. Uici-
nitate maris: qm̄ merides cali-
dā et ſiccā: ſeptētrio frigidam
et ſiccam terram p̄ebet. Præter
ea terre ſui natura inter ſe diſſe-
rūt. Nā ſi fuerit terra petroſa:
frigida et ſicca ſi ſo pinguis et
craſſa: calida et hūida: lutea aut
frigida et humida erit. Immu-
taſ quoq̄ aer ſuſcitatur: et p̄
ludū ſine putredine ſalictū: vñ
ſunt morbi ac peſtes in hoib^o.

De exercitio corpous.

Exercitiū mutat corpus.
Quia qm̄ equale ē: equalē
preſtat calori. Cum ſo ampli^o
ſit: magis calefacit: ſed potius
infrigidat et deſiccāt. Octoſira-
te corpus immutatur: q̄ ſi h̄neq̄
lis eſt: frigiditate facit et inae-
crationem inaequalez: ſi vero eqli-
tis equaliter.

De diuiſione balnei.

Balnea autem dulcis ſunt
Baque: aut non dulcis. Sed
dulcis aque balneum remollit:
calidum calefacit: et frigidum
infrigidat. Non dulcis vero a-
que balneum deſiccāt corpus.
Quod ſi ex aqua falſa vel ama-
ra ſine ſulphurea fuerit calefa-
cit et deſiccāt. Si vero aluminio-
ſa et gypſea infrigidat et deſic-
cat.

De modis ciborum.

Modi ciborum ſunt duo. Eſt
em̄ cibus bonus qui bonū
ſignit humorē. et eſt malus q̄
malū ſignit humores. Bonum
aut̄ ſignit qui bonū ſanguinē
creat: et equalē in cōſtitutione et
opere: vt eſt panis mūdus: et re-
cens et fermentatus: et caro aſa-
lis agni et hedulina. Malus
aut̄ p̄traria operatur: vt eſt pa-
nis opit^o nō recens et bouina et
hyrcina caro vetuſta. Præterea
bonū malūq̄ humorē creant ſi
ciboz duo ſunt modi: grauiſat
q̄ leuis. Grauiſ eſt caro porcina
et bouina. Leuis pulloz vel
piſciū: caromediocrium magis
mobilitū et min^o piguitū et ſqua-
moſū. Eſt olez gen^o q̄ maſſi-
ſſi humore. ſ. colerā rubear: et
naſturtū ſinapis raliū. Sūt q̄
generāt meliam: ſicut lens: cau-
lis: caro caprina vñ et bubuli-
na. Et ſunt q̄ generāt ſiegma: vt
eſt caro porcelloz: et agnoz por-
tulaca: et triplex præterea gra-
uis cibus ſignit ſiegma et cole-
rā nigrā. Cibus leuis colerā ru-
beam: et vterq̄ malus.

De modis potationum.

Modi potationū ſunt tres.
Eſt potus q̄ nihil aliū eſt
q̄ pot^o vt aqua. Eſt raliud q̄ eſt
potus et cibus: vt vinum. et eſt
alius pot^o duob^o p̄tines ſupio-
ribus: vt potio q̄ daſ cōtra mor-
bi vitū aliquod: vt melliceratū:
vel muſta: vel conditū. Cib^o ſo
hūius vitutatis ē q̄ reparat in-
tegritatē corpous recto ordie.
Potus ſo h̄c vitutatis p̄ſtat q̄
reparat cibum p̄ corpus. Sed
illius potus que portio duris-
mus pertinere: corpous natu-
ram ad ſe conuertit.

De ſomno.

Omne corporis natura im-
mutat. Primumque frigidat
exteriora: calefacit interiora. Qui si
plures fuerit: frigidat et hume-
ctat. Vigiliis quoque immutat cor-
pus: quae extrinsecus calefaciunt
intrinsicus autem infrigidant
et ericcant.

De coitu.

Coitus hoc praestat corpori. sic
cuti corpus: et minuit natura
lem virtutem: deo quoque infrigidat
multoties vero ex multa con-
cussione corpus calefacit.

De accidentibus anime.

Sunt quaedam accidentia aieque
faciunt intra corpus aliquid: si-
cut que commouent naturalem cal-
lorem ab interiori parte ad superio-
rem seu superficiem cutis. Aut impe-
tuose: vt ira: Aut leuiter cum sua-
uitate: vt delectatio et gaudium. Sunt
autem quae ad caliditatem habent et calorem
Aut impetuose vt terror et timor
Aut leuiter vt angustia. Et sunt
que commouent naturalem virtutem
interius: et extra: vt est tristitia.

Incipit tractatus rerum
contra naturam.

Uria ergo naturam sunt
morbi: morbi causa: et accidentia
morbum sequentia. Morbus
est quae principaliter corpori nocet
nullo medicamento quae eum adiuuet:
vt calor in febre succedente.

De febribus.

Febus est calor innaturalis:
hinc: cursus supergrediens
nature: procedens a corde in ar-
terias: suorum ledens effectum. Cu-
ius sunt tria genera. Unum in ani-
ma: et dicitur ephimera. Aliud
humoribus qui putrescunt et pu-
trida nuncupantur. Tertium ledit mem-
bra solida: et ipsa est ethica. Quar-
tum ephimera nascitur ab acciden-

ti occasione. Putrida quoque a pu-
triditate reb: cuiusmodi sunt sim-
plices atque singulares: sunt qua-
tuor. Primum modus est qui fit de pu-
tredine sanguinis puriores vt
quae parte interiori et exteriori vt
est sinochus. Secundus qui fit de putre-
dine colere rubec: vt est trichus.
Tertius fit ex putredine flegmatis
vt est quidiam. Quartus vero
qui fit ex putredine melancholice
quae intermissis duobus diebus affigit
infirmum: et dicitur quartanus.

De modis et speciebus febrium.

Modi praeterea febrium ex pu-
tredine accidentium tres sunt.
Est febuis quae quotidie minuit vt
paugmasticus. id est decretescens. Est
que augetur vt augmasticus do-
nec recedat. Est qui in eodem sta-
tu permanet donec iterum recedat
vt homothenus. Continua febuis
de putredine venarum fit decli-
nans quidem extra venas in ali-
quibus corporis partibus. hinc
pilatio fit in febribus ex infusione
putredinis in sensibilibus febuis
mordens et frigidans. Ideo quoque hor-
ripilatio fit in febribus illis que
habent anesim. Inter pollationes
quoque putredines extra venas sunt.

De modis apostematum.

Apostematum autem qua-
tuor sunt modi simplices.
Aut enim fiunt ex sanguine et
dicuntur flegmones. Aut ex co-
lera rubea et dicuntur herispile-
le. Aut ex flegmate quod est co-
gulatum: et dicuntur quidam mel-
cumie id est tumor. Aut ex cole-
ra nigra: et dicuntur cancri fleg-
monum. Ex sanguine signa
sunt haec: rubor: duritia: pulsus:
dolor: calor: tumor. Ex cole-
ra flegmonum signa sunt haec:
calor: rubor: mixtus citrimo colo-

ris: magnitudo doloris cum pun-
ctione et velox augmentatio.
Ex flegmate flegmonis signa
sunt haec: albedo: mollities: vt si
digitum impresseris: quasi fleg-
monum facit foraminis: et est sine
doloro. Ex colera nigra fleg-
monis signa sunt haec: durities
ingressu nigredine absque sensu.
De re naturali in humano
corpore.

In humano corpore vnaque
res naturalis si propria
naturam retinuerit facit sanita-
tem. Si vero eas dimiserit: aut fa-
cit egritudinem: aut neutrum.
De generibus egritudinum.

Genera egritudinum sunt
tria. scilicet consimile: officialis: et
vniuersale. Est quidem egritu-
do consimilis sibi febuis mebris
contingens que silia foriunt voca-
bula cum eadem passionem: scilicet
ca-
pula dolens. Est officialis egritu-
do quae accidit officialibus mem-
bris: sicut sunt pedes manus: lin-
gua: dentes etc. Que nota sibi su-
munt ex sibi accente infirmitate vt
podagra pedis: chiragra man-
uum. Vel quae nota sumunt ex mem-
bris quibus accidit vt chiragra po-
dagra. Est vniuersalis egritu-
do quae sociatur supra dictis
duabus: vt est membrorum seun-
ctio et paralysis.

De egritudinibus simili-
bus membris.

Egritudines ergo que par-
tium habent similitudinem
octo sunt quatuor simplices: et
quatuor compositae. Simples
sunt autem ex sola caliditate: aut ex
humiditate: aut frigiditate: aut
siccitate. Ex his inter se iunctis
sunt quatuor compositae. scilicet: rheu-
ma: fri: sicca: et humidum: ca: et

fic. Charum octo per singulas
duo modi sunt egritudines. Aut
enim fit ex qualitate simplicis: aut
ex humoris alterius commixtione.
Ex simplicis vero qualitate conti-
git infirmitas quae soliditas accidit
mebris quae graecae ethica dicitur. Egritu-
do calida quae ex humore facit
est febuis ex putredine: vt superius
dictum est. Egritudo frigida:
que sine aliquo humoris accide-
ntis est vt algor ex nimia frigiditate
seris seu nitis. Est est egritudo
quae cum aliquo humore frigido ac-
cidit: vt paralysis quae fit in toto
corpore: aut in parte. Modus hu-
mectat morbi est qui fit prope vt
non indiget alterius humoris
admixture: vt est frigidum vult-
nus: vel vacuus: vel feridissimus
cum rabiditate corporis: quae ad-
modum inflata: caro hydropico-
rum vacuo squalore torpens.
Morbus vero humidus est alio-
trahens ad se humores: vt hy-
dropisus. Morbus siccus est cum
humore: vt cancer durus: et sic.

De morbis in officialibus
membris.

Morbi in officialibus mebris
accites quatuor sunt. Ipsi
sunt qui accidunt in plasmatio-
ne. id est forma creature: et in quati-
tate membrorum: et in natura-
lis numeri superfluitate: et in
membrorum positione.

De morbis in plasmatione.
Morbi officialium in forma hu-
minis quinq; modis fiunt. Mem-
brorum inconuenientia: et est
seda capitis longitudo. In con-
cauitatis: vt si manuum pes-
dumque concantitas carne reple-
tur. In portis: vt eorum strictura
aut longitas. In alperitate: vt
gutturis: aut pulmonum canalibus

aspitas. In lenitate: veluti matricis lenitas vel stomachi.

De morbis in quantitate mēbroz. Morbi in quātitate membrorum sunt ex abundantia spermatu cū mēbra crescūt amplius decet. Sicut videm^r fieri in magno capite: in ligna grossa. Aurylia puritate z indecēt: vt parvū caput: stomach⁹ z epar.

De morbis in nūero mēbroz. Morbi in nūero mēbroz sunt: aut ex augmento: aut ex diminutione. Scdm augmentū quidē: aut ex curtu nature: vt lupertus⁹ digit⁹. Aut extra cursum: vt lūbri ceti ascaridē p^ruce: z acro cordines tō est in agne carni additio nes: vel verruce magis late: vel poru. Scdm diminutionem pō aut vniuersaliter vt omnium digitorū abscissio. Aut particula riper vt vnus digitus.

De morbis in situ mēbroz. In positōe mēbroz sūt morbi aut pp mēbri motiones de loco suoz: at ex dispōne vicini mēbri: vt sunt digitū z labia: q̄ cōglutinant: vt adherēt z nō separant: aut q̄ separant et nō conglutinantur. Sed separatio adherētis mēbri vniuersaliter fit: aut in mēbris sp̄silibus: aut officialibus. Cōsilibus membris vt ossibus: enervis: carne: venis laceratis: z cute. Qd si acciderit ossi: fractura dicit. Si carni ex recenti tpe: plaga dicit. Si vero ex veteri: nō tm plaga sed putrida plaga nūcupatur. Ossivēnis: neruis: z arterijs alto atq̄ alio nō mine nūcupat. Si aut euenerit medijs lacertis: cōmissio siue cōtritiō nūcupatur. Si vero in cute: excoctatio dicitur. Que si iueterauerit putrida plaga nū

cupatur. In officialib⁹ pō membris ppetua fit separatio: vt est manus vel pedis abscissio.

De qualitatibus corporum.

Ozporis q̄litas sūt tres scilicet: sanitas: egritudo: z neutralitas. **S**anitas est t^ripamentū perficiēs vt custoditēs res naturales s̄m cursum nature.

Infirmitas ē intēperantia e^r cursum nature naturā ledēs: vñ fit lesionis effect⁹ sensibilis.

Neutrumq̄ dē est quod nec sanum nec infirmum dicitur.

Sz neutralis q̄litas trib⁹ modis cōstat. Ut si in vno corpore sit cōueniēt infirmitas z sanitas. In diuersis mēbris: vt ē in corpore dicit z claudē: siue in corpore senis: cui nec vnū mēbrū remanet q̄ nō malū fiat z parat. Et si corpus hoīs aliquib⁹ hōis sanuz fuerit: alij⁹ infirmū: vt eoz q̄ estate infirmant: hyeme sani sūt. Qui at frigidius nature fuerint: hyeme infirmantur: estate sani sūt. et q̄ hūidā naturā habuerint: i pueritia infirmantur: in iuēntute z senectute sanantur. Quib⁹ sicca habuerit naturā: i pueritia sani sūt in iuēntute at z senectute infirmantur.

In tribus inuenitur reb⁹ sanitas z infirmitas et neutrum. Aut in corpore in quo triū qualitatum ynaqueq̄ reperit. Aut in causa faciente illas: z regere z cōseruāte. Aut in significatio nib⁹ eas significantibus.

De modis occasionum.

Occasionis vero duo sūt genera: vnum est naturale: et est aliud extra cursum nature: Occasiones autem naturales: aut faciunt sanitatem: aut pfer

uēt. Occasionēs cōseruātes p^rincent ad sanitatē. ffaciētes vero p^rincent ad infirmitatē expellēdā. Occasiones non naturales aut q̄ vltra naturā pcedūt: alie p^rincent ad infirmitatē: alie ad neutralitatē. Sed egre occasiones faciūt infirmitatem: z sunt res easdē infirmitates pseruantes. Ille pō q̄ p^rincent nec ad sanitatē nec ad infirmitatē: cōstituant neutrum atq̄ cōseruāt.

De occasiōibus sanitatis et egritudinis vel infirmitatis.

Omniū occasiōnū societate hūitū cū sanitatē z infirmitate sex modi sunt. Quoz vnum est aer. q̄ hūanū corp⁹ circūdat. Cib⁹ z pot⁹. Et mot⁹: z quiet⁹: Somn⁹: z vigiliē. Inanitiō: z repletio. Et accidentia ate. Que oia si cū moderatiōe decētī fuerint: in hūitate: qualitate: tpe operz ordine: custodiūt sanitatē ab accidētib⁹. Quod si cōtra hoc aliquid fuerit: accidunt infirmitates: z permanent.

Modi occasiōnū infirmitatē faciētū sūt tres. Nā alie sūt q̄ vocant^r p^rmitine q̄ exteri⁹ accidūt corpori vt calor z frig⁹. Sūt z accidētia q̄ admouent intrinsec⁹ in corpore: vt repletio: z inanitiō. Sūt z alie q̄ vocant^r p^runcte q̄ cū adiunt: adest infirmitas: z abeuntibus his infirmitas abest vt putredo in febribus.

De diuersitate egritudinum.

Studium s̄m aliā dīuisionem modi sūt duo. Cōiter aut ppue. Que cōiter accidūt aut accidētāl^r: vt passio: cōsumptio: mor⁹: deceptio: z cetera res nocine. Aut necessario vt

alia superius memorata q̄ vt dicitū est sunt foca sanitati z infirmitati. Que vero ppe sunt egritudines: aut sunt in p̄similibus membris z cōseruant egritudinem: aut officialibus: aut in continua diuisione.

De modis morborum et caliditate procedentium.

Odi morboz ex caliditate pcedētū q̄ng sūt. P^rimum fit ex cōmōtione spūs: aut ex cōmōtione corporis. Ex cōmōtione spūs vt r. Ex cōmōtione corporis vt labor vel supbia.

Scōs vt est concursus visibilis caliditatis q̄ effectū: vt hypanthasis. i. expositio ad solē.

Tert⁹ ex caliditate corpori adueniētē cū potestate q̄ recipit caliditatem ex vsu acruminum.

Quartus fit ex interclusiōe potoz: vt ex frigiditate hyem⁹.

Quintus fit ex putredine hūmorum: vt in febribus.

De causis frigiditatis morborum.

Occasionis frigiditatis morborum octo sunt. P^rimum est occurus frigor⁹ visibilis cū effectū: vt frigiditas nūis.

Scōdy frigiditas opij adueniētis foriter humano corpori.

Tertia ex abundantia ciborum corpori adueniente atq̄ repletent^r extinguētē naturā caliditatem.

Quarta ex paruitate ciboz: vnde calor naturalis extinguatur.

Quinta pō ex abundantia frigosus vel humoris frigiditatis obturātis: vnde naturalis calor minuit.

Sexta ex dissoluiōne z apertioe corpori ad dissoluiōnem acū dū naturalē calozē.

Septia ex pmo

tide z exercitio nimio. vñ fit mlt̄
ta dissolutio hñoz z euacnatio
z sudor: vñ de corp⁹ attenuat̄.

¶ Octaua fit ex requie z occasi-
one multa.

¶ De causis siccoꝝ morboꝝum.
Siccoꝝ morboꝝ occasiones
sunt q̄tuor. ¶ Prima ē oc-
cursus aliene siccitatis visibilis
ac manifeste cū effectu: vt vene-
ni siccitas. ¶ Secda ÷o ex adue-
tu sicce rei i corpe cūfortitudo die
vt acetū sal sinapis. ¶ Tertia
puitas cibi z potus. ¶ Quarta
cōmotio nimia z exercitium.

¶ De causis morboꝝ hñidoꝝum.

¶ Causas morboꝝ hñidoꝝum
¶ Quatuor sūt. ¶ P̄ia vt occurr̄
sus rei afferēt̄ hñore cū effectu
vt balneū. ¶ Secda vt ingressio
rei afferēt̄ hñoz cū virtute i
corp̄ vt recētes pisces. ¶ Ter-
tia 3r vt nimietas cibi et pot⁹.

¶ Quarta sicut requies z ocū.

¶ De modis morboꝝum.

¶ Quid morboꝝ ex innatura
li malitia cum aliq̄ hñore
decurrēt̄ ad infirma loca qua-
tuor sūt. ¶ P̄im⁹ est vt mēbrū
impellēt̄ z debilitas mēbrū su-
stinet̄. ¶ Secda multitudo hñoz
ris. ¶ Tertia debilitas virtu-
tis nutrientis. ¶ Quatuor largi-
tas vt potozum.

¶ De malitia egritudinis.

¶ Altitudo egritudinis igrēdit̄
z sup̄uenit in p̄simile mē-
brū naturale quoz modis. Aut
p̄tingit i vtero materno. Aut i
tpe natiuitatis. Aut em̄ p̄strig-
tur fascia. Aut ex malo nutri-
mēto: siue ex aliq̄ infirmitate ad-
ueniētē p̄dictis t̄pib⁹ vt postea.
Si tpe p̄ceptiōis in vtero debi-
litatur aliq̄ cōsimile mēbrum
fit ex abundantia spermat̄: aut

ex paruitate z indigentia cōue-
nientis qualitat̄is spermat̄is:
vt si fuerit grossū z pingue. vel
aqsūm: z tenue. ¶ Quādo ÷o na-
scitur infans debilitatur aliq̄
i eo mēbrū si egressus fuerit nō
equa sed mala egressione vt su-
pinus: aut sup̄ genua incuru⁹.
¶ Cū igit fascia cōstringit̄ icō-
uenienti p̄strictio ē duplicat̄ de-
bilitat̄. ¶ Cōñ aut nutrit̄ malez
incōueniētē lac suggendo vel
accipiēdo debilitat̄. ¶ His vero
t̄pibus vel postea infirmitate ac-
cidētē egritudinis malitia p̄si-
mili mēbro superuenit ex cuius
libet nerui intusione. Et si pas-
s⁹ fuerit ex aliq̄ accidētē. siue de-
bilitat̄ seu vñ. vel apostema.

¶ De egritudinibus mēbroꝝ-
rum cōsimilium.

¶ Ingređit̄ egritudo p̄simile
mēbrū naturale septēz mo-
dis. Aut ex obstetrice si culpa
habnerit cū tz infantē. Vel si p̄-
miserit ābulare añ debuit̄ t̄p̄
seu cōgrū. Vel ex medico: si p̄-
facta z collisa mēbra ignozāter
cōstituerit z p̄strinxerit. Ex infir-
mo si ea p̄mouerit a medico cō-
posita anteq̄ solident̄ et firma-
sint. Ex fractura: vt si sup̄muscu-
lū versēbu qd̄ i femore est cōfor-
queat̄ cora. Aut ex p̄cussio: vt
si cōpumat̄ nasus z accidit̄ vt
fiat chum⁹. Aut ex malo hñore
q̄ accidit̄ leprosis: siue ex parui-
tate hñozus accidentis p̄ficiēs

¶ De modis constrictionis.
et largitatis potozum: lenita-
tis z asperitatis.

¶ Constrictione potozum fit tri-
bus modis vel occasio-
bus. Aut ex constrictione atte-
nuatōis. Aut ex carnositate.
Siue ex coartatione. ¶ Con-

strictio vero fit: aut ex nimietate
virtutis retinentis. Aut ex de-
bilitate virtutis expellētis.
Aut ex abūdātia frigidis. Aut
ex abundantia constrictione cō-
pūmēte aliquam partem loci
vt sepe fit ex ligatura cōstricta
Aut ex abundantia siccitatis.

¶ Ex carnositate vero cōstrigū-
tur pot̄: vt si accidit̄ aliquod
apostema: z fiat carnositas: aut
si puuēnerit aliquod vuln⁹.

¶ Ex coartatione vero cuz deci-
derit aliquid in potus: vt hñoz
sive lapis seu coagulatus san-
guis: aut aliquod clatitans i eis
vt sup̄flua caro z scabies. ¶ Lar-
gitas quoz potozum q̄tuor fit
modis. Aut ex multa cōmotioe
impellentis virtutis. Aut ex de-
bilitate retinentis. Aut ex abū-
dantia colorum z humoz. Aut
ex medicamentis aperientib⁹.

¶ Lenitas accidit duobus mo-
dis: videlicet deuitus z defoz̄.
Sed intus ex hu more viscoso li-
quefacto. foz̄ ÷o ex cera lique-
facta cū ynguētō. ¶ Asperitas
aut̄ duob⁹ modis fit: deint⁹: z
defoz̄is. Intus nāq̄ ex sup̄fluo
humore et acuto. foz̄is vero ex
fumo et puluere.

¶ De superfluitate membro-
rum in numero.

¶ Superfluitas mēbroꝝ i nu-
mero accidit duob⁹ modis.
Nā sup̄fluitas si fuerit natura-
lis erit ex sup̄fluo hñore natura-
li z bono: vel ex abūd̄ itat̄ vir-
tutis iformatine. Que si fuerit
extra cursum naturalē erit ex
humore nō naturali z incōue-
nienti aut ex abundantia vir-
tutis vel debilitate.

¶ De diminutione mem-
broꝝum.

¶ Diminutio mēbroꝝ in nūe-
ro duob⁹ fit: aut mōis: aut
interi⁹: aut exteri⁹. Interi⁹ p̄
diminutionē humoz. Exterius
ex abūctioe ignis: aut ex frigi-
re sine putredine: sine incisioe.
Putredo aut̄ accidit̄: aut ex po-
tione mortificāte: aut putredine
faciētē aut ex p̄strictione z re-
tione illus humozis qui soluit̄.

¶ De magnitudine membrorum.

¶ Magnitudo mēbroꝝ trib⁹
modis fit. Aut ex multitu-
dine hñoz. Aut ex abūdātia vir-
tutis. Aut ex p̄mūtioe vt ozoz̄is.
¶ Carnositas fit trib⁹ modis sicut
Aut ex debilitate virtutis. Aut
ex incisione. Vel combustione
ignis vel ex frigore nimis.

¶ De commotione membri.

¶ Commotio mēbrū de suo lo-
co duob⁹ mōis fit. Aut ex
cōmotioe volūtaria. Aut ex hu-
more vicino equitati dissolūcti
mēbrūz lubricū faciētē. ¶ Mem-
brū vt os egrēdit̄ a sua iūctura
z mutatur duobus modis sicut
Aut ex iūctura in q̄ nō cōuenit
separatio. Aut ex sepatiōe vbi
nō cōuenit iūctura. Si ex p̄mū-
ctioe hoc fuerit sine sepatiōe
aut erit ex humore acuto patie-
tis: aut ex accidētē vulnere: aut
spasmo. Si ÷o fuerit ex sepatiōe
vbi nō cōuenit cōfictio: aut ex
grosso humore: aut ex acciden-
ti vulnere: aut ex spasmo.

¶ De separatione iuncture.

¶ Spatio iūcture duob⁹ mo-
dis fit: aut intrinsec⁹: aut ex-
trinsec⁹. ¶ Intrinsec⁹ ÷o fit: aut
ex hñore acuto: icidētē. Aut ex
veto sitate pingui discēde vt
dissipate. ¶ Extrinsec⁹ ÷o fit
aut cum iūctura: aut fractioe
aut exercitio nimio: aut incisioe.

vt enſis: aut quod diſtendit vt funis: aut qđ cōditur vt lapis.

De modis et numero ſignificationum.

Omnis ſignificationū ſunt tria. Alia eſt ſignificat ſubſtantie. Alia egritudinem. Alia neutriū. Quarū ſignificationū qđ eſt gen⁹ in duo p̄t̄. Sūt eſt qđ ſignificat de officialib⁹ mēbroz. et ſūt qđ ſignat de p̄t̄ib⁹ mēbroz.

Conſimiliū p̄t̄ū ſignificationū duo ſūt mōi. Alie eſt ſūt ſubſt̄iales. Alie acc̄tales. Subſt̄iales nō vt eſt calor: frigiditas: ſiccitas: hūectatio. Acc̄tales aut̄ qđ ſignat: aut p̄ tactū vt durū: molle. qđ ſ p̄ viſū vt coloratū. quedā p̄ perfectiōnē virtutum vt ſunt operatiōes plene et perfecte.

De ſignis officialiū mēbroz.

ſignificationū mēbrozū egritudinis officialiūz duo ſunt modi ſc̄l̄. ſ. ſubſt̄iales et acc̄tales. ſubſt̄iales ſignificatiōes q̄mō: ſūt ars: mod⁹: nūer⁹: et poſitio. Acc̄tales ſignificatiōes ſūt quatuor ſunt: bonū: malū: perfectū: et imperfectū.

De generibus ſignificationum.

Omnis ſignionū p̄cientiū ſuū gen⁹ tria ſunt. Quedā ſūt qđ ſignificat p̄teritū rē qđ iam abijt. et d̄r cognitua. vel agnitua vt vidētes corp⁹ humidiūz agnoſcimus qđ ſudo: p̄ceſſit. Alia ſignificat p̄ſentia que a ſaleno d̄r demōſtratiua: et agnoſcunt p̄ ſigniones veluti cū inueniſſi pul⁹ magn⁹ et citat⁹. itel̄ ligim⁹ qđ ſiſt calorē ſuperantē. Sūt et alia qđ ſignificat futurū et accedit agnitio: vt cū vidētim⁹ labiū iſeri⁹ citari p̄cipim⁹

vomitiū accidere: qđ poſtq̄ acciderit vocat p̄ceſſio ſignificatiua. Sed inter ſignificatiōes et acc̄tales diſtat quoniam eſt diuiſio cū augmento inter eas. Quod ſi vnam quamq̄ diuiſionem ſcrutari volueris. vñs habet habitudinē: ſz inſimo hec ſunt acc̄tales: medico autem ſignificatiōes.

De ſignis acc̄dentium et numero.

Acc̄dentia ſignificatiua tria ſūt. Aliud eſt viti⁹ opatiua mutata: ſicut indigeſtio. Aliud autē corpus quali tas mutata: vt icteritis. Aliud erit a corpore: vt nigra vna.

De virtutis operatiue immutatione.

Virtutis opatiue immutatio triplex eſt. Aut eſt ex toto eſt: ſicut indigeſtio. Aut ex parte: ſicut oculoꝝ obſcuritas vel tarda digeſtio. Aut de qualitate in qualitatē. veluti de bona digeſtione in ſumolā vel acidam vel quaſi ſicut muſca: vñ ligna in oculis apparentia: aut ex parte vilius vel obſcuritas.

De modis mutatiōis qualitate.

Qualitatis mutatae corporis ſignificatiō quatuor modis ſit. Aut eſt per viſum ſicut icteritis vel morpheas: et nigredo lingue et ſitta. Aut p̄ odoratum: vt anhelitus ſeridus vel ſudor: vt polipus: vel hycus: et ſitta. Aut per guſtum: vt ſalium: a marū: vel acidum. Aut per tactum: vt molle et durum.

De exentibus a corpore.

Xiēs a corpore bipartita eſt ſignificatiō: vna eſt ſonitu

altera ſine ſonitu. Cū ſonituyt oris ruct⁹: vel iſteſtimoz rugit⁹: vel p̄ anū vēr⁹. Et nō qđ eſt ſine ſonitu in naturali triplici habet. Alia ſt̄itate: vt henteria. Alia ſt̄itate vt vna nigra. alia vtraq̄ vt ſanguinis fluxus.

De motione membrorum.

Embroy mutatoꝝ ſignificatio bifarie diuidit: intrinſecus vobis et extrinſec⁹. Intrinſec⁹ ſex modis. Alia eſt a mutatiōe opatiue virtutis i mēbro. Alia ab exercitib⁹ a corpore. Alia ex dolore i mēbro vicino p̄nētis. Alia ex p̄po loco. Alia ex in naturali ſemotiōe de loco: alia ex patiētis iudicio. Extrinſecus ſit trib⁹ mōis. Aut p̄ viſum vt albū vel nigrum. Aut per tactum vt durum et molle: calidū et frigidum. Aut per vtrumq̄: vt magnum vel paruum: plus vel minus.

De occaſionib⁹ egritudinū.

Occaſiōes egritudinū ſunt tres. Nature mutatio. Officialis mēbri icōueniēs habitudo. Juncture ſeparatio.

De operatione medicine.

Operatio medicine hz tripli cō effectū. Aut eſt cuſto dit ſanitatē ſm multitudinē ſuaꝝ. Aut ex infirmitate facit ſanitatē. Aut ecōtrario.

De regimine ſanitatis.

Egēdoꝝ ſanoꝝ triplex eſt mod⁹. Egrotare parati. Incipiētes ſiſmari. et defecti. Inſiſmari paratos ſupradictoz ſex p̄tēti moderatōe regim⁹. Incipiētib⁹ inſiſmari duplicē curā adhibem⁹. Aut eniz ebum ſupabūdātā trahimus. Aut nature defectionem reparando p̄dictoz ſex qđ ſunt neceſ

ſaria adhiberi p̄cipim⁹. defecto rū aliq̄ infantes: aliq̄ ſenes: aliq̄ ex iſmratate p̄ualeſcentes.

De diuiſiōe medicē et gñali.

Omnis medicina aut eſt vlls aut p̄ticularis. Vlls eſt ſex p̄cedētū recta ordinatio. p̄ticulari⁹ p̄ ſuū ſit triplex. Alia eſt p̄ ſiſtib⁹ mēbroz. alia i officialibus mēbroz. Alia i ſuctura: ſeparatiōe. Aſſimilatiua mēbra mutata reddim⁹ ſilitudinē et ſua ſt̄itate ſtare colligādo cōp̄ſum. Cōcaua ſi p̄ter modū ſpliatate fuerit ad ſui modū p̄ſtrigim⁹ et q̄rē i ducim⁹. ſi minus: ſuū. In largi ſit additio ſuo cauſe: vñ vitiū acciderit foramina ſtrictiora ſuo mō faciunt. ſi defectu p̄tētiue p̄tū gerit ſomētis et cataplaſmate mollim⁹. qđ ſi d̄ expulſiue eſt cōtrū: dyſoretic⁹ et p̄fortatūz. ſi d̄ ſtipica eā: mollificatiōe. ſi d̄ ſicca: humectatiōe. ſi de ſtrictiōe. ſolone. Et nō qđ d̄ nāli diſpoſitiōe fuerit mutata ſuo loco reſtituim⁹. ſi de apate apamaturādo ſanam⁹. ſi de nāli ſiſtura: eā aut agnitio medicina mneat: aut chirurgica diſiugim⁹. ſi de q̄libet nalcēria: n̄paz dele mus. ſi d̄ aſperitate: lenitate. ſi de lenitate: aſperitate.

De ablatiōe ſuperfluitatis.

ſuperfluitatē i nūero aut tollemus ex p̄tēv ſerophyſas. Aut ex toto: vt cāriū. ſepatiōnē i nūero ſanamus. ſi ex abūdātia ſanguis ſit: in omni etate tollim⁹. ſi ex ſpermate i pueritia ſm ſanam⁹. Paruitate mēbroz motib⁹ et ſomētis ad modū augmētam⁹. Dagnitudinē nō cōp̄tēdo quiete mutamus et innumus.

De mutatione membrorum.
 Mutatione membri de suo loco reddim⁹ loco p^o duo bus modis. Aut em separatus iugim⁹. Aut iuncti separamus.
Necessaria ad separatoz iuncturaz sunt. Separata iungere. Iuncturaz custodire. Ne rescindatur defendere. Naturam loci custodire.
De sufficientia et diuisione medicine.

Quis enim medicina est. Aut eoru ser modis que supra diximus temperata exhibito aut potio. Aut chyrurgia.
Operatio medicine hz triplicē effectū. Intus vt ea q^o oriaut narib⁹. auribus: siue ano: siue vulua itromittam⁹. for⁹ vt epithima: ca: t^oplasma: c^oplastr^o: et sitia q^o for⁹ opant⁹. **Medicine interior⁹ opatio i tria diuidit.** Aut em soluit vt farmacia. Aut cōpūm⁹ vt coctana. Aut mutat q^o litatē: vt aq^o frida in febribus. **Si at effect⁹ q^odruplex est.** Aut ei minuit abūdātiā vt farmacia. Aut replet inopiā: vt caroy sanguis. Aut p^ostrigit solutiō: vt scripticiū. Aut mutat q^o litatē: vt frida aq^o in febribus.
De chyrurgia.

Chyrurgia duplex est: carnea et osse. In carne: vt incidere: suere coq^ore. In osse: vt incidere: aut inectere: aut radere.

De specierū cognitione.
Specierū cognitio quinq⁹ modis fit: q^olitatis: quātitatis: temporis: ordinis: boni malue discretio.

Libri bysagorū Joanni⁹ cum be laude.

F. N. S. Articella.

Incipit liber Philareti de pulsibus.

Intentionem habem⁹ i p^onti cōscrip^one d^o pulsū negotio p^oedictoz exponere traditionē et dicere p^ouiz qd sit pulsus: et q^o vtilitas pulsus: qd est arteria: et q^ore dicatur arteria: et vnde exoritur.

Quid est pulsus.
Incipiēdū a p^oio. Puls⁹ est motio cordis et arteriaz q^o hz dialtolē et sistolē fit ad i^ostrig^o dationē caloz: nati: vt egōnē vt electionē fumozay sup^onitatū.
Quot sunt efficiētia pulsū.
Vir⁹ facies motionē: vtilitas iducēs et in i^ostrig^o obediens.

Quid est arteria.
Arteria ē corp⁹ oblogū rotūdū ad i^ostar canal⁹: duabus tunicis p^ostis: a corde ic^o p^oior: in oē corp⁹ diuisuz: aerē et sp^om vitālē cōtinens.

Unde dicitur arteria.
Arteria d^o a para topy: id est seruare aerē vitālē.

Unde oritur arteria.
Severo a sinistra auricula cordis q^o d^o adortu exiit: q^o scidit dupl⁹. Et h⁹ qdē fert deorsū p^oterioza: et diuidit in dextrā et sinistra: ad coras et vsq⁹ ad pedes et digitos. Altera v^o rurlus fert rursuz: et diuidit i^o dextrā et sinistra man⁹ et caput. et q^o qdē ad caput fert: facit arterias q^o d^oh⁹ parotide. Que vero in dextrā et sinistra trilescus fert rēdit ad brachia: et cutibros: et vsq⁹ ad extremos manuum digitos. Intentionē vero hz p^otelens p^oscriptio: ad pulsū.

sus monitionē et cognitiōes et causas exponere.

Quoties mutatur pulsus.
Tripl⁹ ab his em q^o km natura: et q^o p^oaz: et q^o nō nā: velut crasib⁹ viroz et mulier⁹: et etatib⁹ et alijs p^ougatis. hōim em hi qdē mares hē v^o femine. Et hōz ip^oz h⁹ qdē calidiores km crasim: h⁹ v^o frigidiores. et h⁹ qdē gracios nā: h⁹ v^o pingues et carnosī. Et viri qdē mulierib⁹ oino calidiores et fortiores hz naturā sunt. Merito igitur puls⁹ in eis velociores et vehementiores sunt: mulierū vt frigiday tardiores et leniores. In vtriq⁹ v^o hōz dico autem virū et mulierib⁹ itēsa crasi intendit et pulsus. **In calidiori qdē maiores et velociores sunt. calidū em velocit⁹ mobile. In frigidiorē v^o miorē et tardiorē: frigidū em tarde mobile. **Habitudines v^o in vtriq⁹ inueniuntur: velut gracile et carnosū. In gracitiorib⁹ em mltū subiacēt tactui pulsus: un pignū⁹ v^o et carnosiss humiliores. **Cōsiderā dū ergo est ad p^ougata velut regiones et tpa: et etates particulares p^ostitutiōes: et est dicere: vt et autūnus: distēperata v^o h⁹ems et estas. Merito ergo vere et autūno pulsus sunt magni et fortes valde pp⁹ tēperamētū q^olita: manifestū ē qm km etates p^oportionantur. In estate em velociores et sp^ostiores sunt km vnaquāq⁹ etatē necessitate inducēt: propter cōtinētis nos exteri caliditatem seris. In h⁹eme v^o rariores et******

tardiores pulsus sunt propter seris p^ontētis frigiditatē aut constrictionē. **Silr at et in vnaquāq⁹ regiōe km illi⁹ Crasim et pulsus p^omutat. Calidior liquidē magnos et veloces facit pulsus. Frigidior est ecōtrario. **Idicam⁹ aut de etatib⁹. **Si igitur etates differēs sūt et pulsus earū differēs mouebunt. Pueros liquidē puls⁹ veloces sunt et leues et sp^ostios: v^o magnitudinē et fortitudinē medij veloces qdē qm km i^ostrig^o tiaz abundat in eis naturalis calor: p^ostū pp⁹ abūdantē i eis km quātūratē caliditātē. leues v^o qm impfecte sunt in eis virtutes. Dicit⁹ em qm leues ex imbecillitate virtutū sūt. **Senū vero ecōtrario tardiores et rariores: p^ostū ad pueros ppter imbecillitatē et frigiditatē q^o in eis est. **Augumalicoz v^o magni et fortissimi eo q^o fortes in eis magis virtutes sūt. **Silr at et km ipis q^olitatē cōmutat crases et pulsus. sicut em p^odictum est cōtinēs mutat cōtētū ad p^o quā em crasim. In p^ognātib⁹ et veloces. parū v^o eo q^o grana⁹ nat⁹ vir⁹ ex fetu. **p^ostū v^o et veloces pp⁹ inducētē necessitatem p^ognāris et fet⁹. In somno v^o sunt pulsus minores et leniores manifestuz est: qm fit naturalē calore ingrediēte p^ofundū. In sup^onenientib⁹ v^o crasib⁹ ad sup^ouentia mutantur et puls⁹. **Silr atq⁹ in gran⁹ lib⁹: vt qm km naturam virtus patit⁹: aut secundū substantiam aicūnis principalis partis: aut ab aliis quo faciente vel graūte eam. **Geniam⁹ igit ad ea que nō******************

Articella.

natura. hec no sūt gymnasia: balnea: cibi: mlti vni porio: et qd mltre potatio. **S**iliter in his q̄pter naturā hoc ē causis egritudinib⁹: et accidētib⁹ sūt hz p̄dca p̄siderare opz. Sciēdū em̄ qm̄ q̄ s̄m naturā z q̄ nō nā: si imoderate s̄nt: in id qd p̄ter naturā est veruntur pulsus. **Q**uot sunt obseruāda in coḡnitione pulsus.

Um ergo ad egrotū igre adierit quē nūq̄ vidist: atēde pri⁹ qdē si mascul⁹ aut femina ē. Et si masculus p̄sidera pulsū masculi. s̄ho femia: femine. **U**el de nāz laborat⁹: et eratē ei⁹. Et post h̄ tps anni z regio nē. Et p̄parās oīa z p̄iectās q̄ll pulsū laboratē h̄e oportuit qm̄ san⁹ erar: tūc cognosces dilige ter magnitudinē p̄ter naturāz facte cōuersiōis pulsus.

Quot sunt genera pulsuum.

Genera pulsuū sunt decem. **P**rimū gen⁹ hz quātū tate triū dimēsiōnū p̄siderat. s. hz lōgitudinē: latitudinē z p̄fūditate. Cōueniēter igit̄ iste augmētat⁹ s̄m tres dimēsiōnes trāscēdēs modū dī magn⁹ pul⁹.

Scōz gen⁹ pulsuū ē s̄m quātū tate motiōis arterie diastolē z sistolē. i. q̄ p̄siderat veloz tardoz mediocr. **T**ertiu gen⁹ pulsuū s̄m gen⁹ virtutis: in q̄ cōsiderat fortis debilis z mediocris: frequētia em̄ accipiēs magnitudinē facit validū. q̄vero d̄nat virt⁹ cārū: tunc magis fit validus pulsus: z econtrario.

Quartū gen⁹ pulsuū hz p̄stētū arterie cozpoz. **D**ico at arterie cozpoz: i. q̄ p̄siderat durus: mollis z mediocr. **Q**uintū gen⁹ pulsuū hz quātū tate q̄erz:

in q̄ spissus z rar⁹ cōsideratur. Breue em̄ tps q̄etis significat spissū: lōgū hō rarū. **S**extū gen⁹ pulsuū p̄p̄q̄litate z ineq̄litate q̄ p̄siderat i vno pulsu in plurib⁹. **I**n vno qdē vt i capzūzate. **Q**ue hō i plurib⁹ fit dī cōsistēs ineq̄litas vbi hō ineq̄litas: ubi fit iordiatio vt i oibus: aut ei dicit vna p̄cussio: aut i cedit. z h̄ fit ḡuata z afflicta virtute aliq̄ cā. **S**eptimū gen⁹ s̄m plenā ordiationē z iordinationēz est. i. cilio ei ab eq̄li pulsu factū ineq̄lē ineq̄lis hz periodos ordinar⁹ fit: z iste rursus p̄siderat hz vna p̄cussionē z s̄m plura res reductiōes. **O**ctauū gen⁹ pulsuū s̄m plenū z vacuū: h̄ est s̄m arterie figurā. oē enīz vas: aut plenuz: aut vacuū. **N**onū gen⁹ pulsuū hz p̄cordiā in q̄ mēsurat p̄portio tpsad tps. vñ cognoscut̄ deficiētes z icidētes. **D**ecimū gen⁹ pulsuū cōsiderat s̄m calorē q̄ redit̄ per totū corp⁹ arterie in q̄ cōsideratur q̄ntas suppositē materiae cozpozis p̄ tactum veluti distēperata et mordax.

De causis z differētis pulsuū

Ictus ergo decē generib⁹ pulsuū dicamus breuiter paucas cās z differētiās eoz. **S**i quis enim ad diligētā eoz peruenire voluerit: sciat q. v. libi sunt de pulsuum negotio. **E**go em̄ lōgitudinē parces in paucis capitulis paucas quafdam differētiās z causas pulsuum in breui dicam.

Propter quā causas pulsent arterie.

Passant arterie vt seruet̄ moderat⁹ hz naturā calorē cordi z omnibus partibus:

Quid differt saltus a pulsu. **S**alt⁹ a plsu differt: qm̄ qdē p̄p̄tici dētē spm̄ fit salt⁹ i oi cozpoz: pul⁹ hō i operatiōe h̄tus mouet et in solis arterijs. **Q**uid differt pulsus magn⁹ a valido.

Pulsus magn⁹ a valido dif fert: qm̄ quidē secūdu tres dimēsiōnes magnus p̄sideratur: validus vero secūdu motionem: tenore enim virtutis significat.

Quid differt pulsus spissus a veloci.

Pulsus spissus a veloci differt h̄: cōtinuū z discretū. **S**pissum em̄ cōtinuū dicim⁹ veloz hō discretū veluti si currat aliquis velocius et stet.

Quid differt rarus pulsus a tardo.

Rar⁹ pul⁹ a tardo differt: qm̄ rar⁹ et infirmozē magis h̄tute fit. **R**ari em̄ pul⁹ distictiores. **T**ard⁹ ex solo d̄fectu fieri potest caloris. **R**ar⁹ autēz maiozem d̄fectū significat virtutis.

Quot differentie pulsuū sūt in dyastole.

Otro sūt pul⁹ differētie in dyastole: scilz magnitudō putas validudo ebilitas velozitastarditas duritia z mollicies. **Q**uot sūt in dicitua pulsus.

Duo: Intellect⁹ et sensus.

Sensus qdē iudicat p̄sentia. **I**ntellec⁹ facta z futura.

Quot sunt efficientes cause pulsus.

De. **U**ir⁹ facies z mouēs cozpus vasis. **E**t vilitas propter quam mouetur.

Quot modis p̄siderat moderat⁹ z immoderatus pulsus.

Quadrupliciter: secundum magnitudinem: s̄m velocitatem: s̄m validudinem: et secundum spissitudinem.

Quid differt pulsus inequalis ab immoderato.

Noniam inequalis quidē i vno pulsu p̄siderat: z in plurib⁹: aut em̄ s̄m vna dyastole z sistole: aut hzplura cōgregata: q̄ cōsistēs inequalitas in multitudine pulsuū cōsiderat. **I**mmoderat⁹ vero fit hz rithmō id est numerū: vt si post tres magnos z vñ paruum sequantur duo magni.

Quid differūt deficiētes pulsus ab incidētibus.

Uia deficiētes ex infirmio rari magis h̄tute sūt: aggrauata ei z deficiēte deficiūt. **I**ncidētes hō pugnātē resistēte: p̄tinet em̄ sep̄sam virt⁹ excitās volēs repellere h̄ia. **E**t vidēt̄ eē h̄z deficiētes incidētib⁹.

Quid differt spasmus a ramo.

Noniam in spasmō qdē tēdit arteria ad instar chor de tēte. **I**n ramōz vero trāstertur dextra in sinistra.

Quomodo sunt fluctuantes pulsus.

Abūdantia contenti magis humoris infundentis cozpoz arterie: sicut hypofarca i hydropisi.

Quid differt captizans a bifpulsante.

Secūdu q̄ captizās quidē ē vna dyastole differētē moriōs facit: vt capra iursus salēs bis saltat pedib⁹ in vere h̄icō fit coacta h̄tute grauata ab ali qua cā tribulāte eā. **B**ispulsans vero bis: z hz idē pulsat p̄cussio nē h̄ic hō fit p̄p̄ duritiē cozpoz

arterie: reputate em̄ z rursus currite violēter spiritu i secūdam venit percussio: vt i in- endem mallens.

Quid differt vermiculosus a fomicante.

Quonia vermiculosus q̄des oplurimus pueris z venit ad meli: z manifesta magis bz inequitatē. fomicas ho nō cōtēta iam virtute: sed dissoluta z delecta sit z mortē significat. Et hec vobis de pulsu ad p̄sēs sufficiant.

Explicit liber pulsū philareti Incipit liber vinarum. Theophili.

De vinarum differētia negotium multi veterū medico rū aggressi sūt scribere. Quoz p̄m oim fuit hypo. cho: cuius libris isueum post h̄i ho tpa Sale. mirabil medice aggressus ē z scripsit. De h̄ic post h̄ic magnus medicus foz phisita. h̄i ḡ viri laudibz digni sūt: qm̄ p̄m studuerūt aliqd̄ vti le iuenti i vita. Nullus tñ hoz vi roz p̄ctāz n̄ dimiutā doctri nā fecit. Nā hypocrates cho d̄ vniis exponēs aliū alibi i sus tractatibz ip̄asim tāgēs ḡna z spēs z d̄rias vlarūz ex eis cognitōes i futurū partū dispositiōbz p̄ter naturā: z i sanz cor poubz: z i acutis egritudibz minus habētē doctri nā reliqt̄. Et s̄l̄r ē post eū Sale. i tractatu suo phycriseos p̄ponēs z docēs valde mita z inderterminata z obscura reliqt̄ fm̄ genera z species: z d̄rias. Cōsequēter his in pueniēs magnus medicus Rome: interpretus ho rē aggressus est: ipse

de his artē bz diuisionē scripsit: z d̄rias earū z spēs p̄scribere: et p̄notica signa q̄ ex eis sūt: angē futura sunt fieri multa p̄termi tēs: impectāz ipe ductiplinā trā didit itay multa q̄ranē ab his q̄ postea facti sūt medici: z nullō nō solutionē valētes inueniret q̄rere cogunt aliā doctri nā z nō vane q̄ ex his q̄ d̄dicere v̄t d̄discer nūt observare z autumare v̄t cō h̄icere ex ip̄is manifestis obser uas res z intellectu. Nā vinarū apta ipectio manifesta factā nō apparētēs z patētēs locos cōgnoscit: z quō dispositi sūt: z km̄ q̄lē crasiz eoz singulū aut fyna turā dispositi sūt: aut p̄ter natu raz p̄stituti sūt: aut dispositi ē naturā. Et em̄ q̄ sanguinē opat virtutis quolibet fm̄ op̄ p̄p̄tū ipe d̄te nūci: nō fallā vinarū di ligēs ipectio nata ē eē. Et ḡit optimū nobis est de vniis volētibz tractare inuocare Chustū d̄m n̄m verū adiutorē aducez fieri in h̄mōi doctria: vt merca mur nō dimiutā z ideifraudatā h̄ic p̄ficere. Op̄z igit nō d̄fina nire qd̄ est ip̄a vīna. Deide ma nifestare locū i quo nascit. De h̄inc locū in q̄ d̄cernit. Et deis dē sic icipere doctri nā bz gene ra z species z differētias earū.

De iustitia vīne. Vīna est colamētū sanguinis z alioz humoz. hanc aut alij supfluitatē sero similes vocauerūt. Alij adq̄m. Alij putredinē sanguinis. De nomini bus ergo nulla sit cōtentio. De loco in quo nascit vīna. Nā sicut igit vīna in ramosa vena circa simā epatis ex p̄ala: in q̄ sanguinē v̄t faciens opus v̄t p̄fici. Est aut ḡha

tio ei talis. Sanguine forma to z turbatioe facta in eo qd̄: cūq̄ dē lenē est supiora petēs q̄ ex colera rubea supfluitas nātū est esse. Accipit illud suice p̄trix chustis fellis per sūū meatū posita ppe epar. Terrenū at velut fecē sanguinis trahit splē per suū meatū. Relinquit ergo aquofa supfluitas cū sanguie: h̄ic accipiētēs rhenes p mediā chilim. i. p̄fundā venā z formāt illud in vīne p̄stitutionē. Dicit at aliq̄ z merito: vt qd̄ felliore ceptaculo: z splene extimis epatis recipiētibz sanguinis super fluitas: nōne z lūbi ppe positi: acciperit aquosū superfluitatē. Et dicim̄ propter magnā ne cessitatē: hoc natura retinuit Nam ramofa vena q̄ sanguinē operat in sima epatis posita cō fert per ramos suos chilī vene iuxta curuaturas epatis epli cate p quosdā meatus angustos z rotūdos. Sanguie ergo h̄z p̄sti tutionē pigrit existētē: nō valē te sigūtas sine ipe dimēto vias p̄trāsire: op̄ fuit adesse cū ea adq̄ supfluitatē: vt subtilitate aquose supfluitatis facile cōea trāsiret sanguis ad chiliz venā qm̄ dū impellit aquofa supflui tas ad ramū chilis vene q̄ adia cet spine dorū i sursumq̄z deor sum: z p ipsūm: z p meatus lūz bozū: dextere sinister h̄z labdā literā grecorū positi in imposi tione sua trahūt p ipsos meatus a chilī vene lumbi huius super fluitatē. Deis sic formātes illā: z vīne essentia trāsinūtā reop vīnales meatus trāsmittūt ad vīne susceptricē chustiz. Et si qd̄ dē sincerū z purū sanguis z p̄fectū fuerit: manifestū est qm̄ rei

supfluitas talis erit. Si ho fm̄ aliquē casuz sanguis operasus ipe d̄ta fuerit op̄ sūū p̄fice re: h̄mōi sit adq̄ supfluitas quā z vīna vocam̄. Propt hoc ḡali q̄ dē subtiles vīne z albe apparet. Aliq̄ aut piguesz albe crudiore sanguine factor: z ipse facta sanguine opante digestioe d̄ta z velut crudiore. Alia at supincēso z velut feruētē s̄gūi ne talis z eius supfluitas fiat. Itaqz ppter h̄mōi causas z vīne fm̄ ipectes immutantur.

De notificatione naturalis vīne.

Itam igit de ea q̄ ē h̄z natura vīna q̄ ē ex p̄fecta eorū sanguis factā q̄lem oportet eē. Et diffiniam̄ bonā vīnā: z h̄z naturā eīs notat: z excedēt h̄ic aut min⁹ h̄ntem: nō fm̄ natura: h̄z p̄ter naturā reputem̄. Est ergo ei diffinitio talis. Que ē fm̄ naturā vīna bonā. Que sicut dicit hypocrates: albā z planā z equalē hypostasim habens. Manifestū quides eē qm̄ d̄te suba moderataz colore oportuno: q̄ sit diffinitio diffiniens perfecta.

De substantia vīne.

Vīna est bona: substantia q̄ adē moderata hypostasisive ro alba z plana z equalicolorē ho ruffa: aut subuffa: z rubroz paululū participēs ppter limi tudinem z tps similitē cōse quēs. Salenus qd̄ē subuffam z rububaz bonā esse dicit. Magis vero ruffam et subuffam. Nos aut ex cōtēperantia vro ruz fecimus. Quēcūq̄ aut fm̄ aliquod istozum quator aut abundat: aut minus habz: h̄ic fm̄ naturā d̄icimus non esse.

De colorib⁹ ergo: rhyppostasib⁹ no⁹ presentis e⁹ dicere tepouie: pcedes em⁹ sermadocebit. Scdz⁹ vero p⁹ effensa tempus dicamus de effusione qm⁹ omnis vrina fz⁹ substantia ipsam effusio est. substantia em⁹ vrine humiditas est: hac h⁹ humiditate multi sapientume dicor⁹ effusione vocauer⁹ qm⁹ quid in mebus effusum est i ea inspiciat vel pcpit. ¶ Huusmodi aut⁹ effusionis differētie p⁹me dunt sunt: subtilitas: r piguedo r ex his mixtus est cōtēperātia: ipsa aut⁹ cōtēperātia q⁹ em⁹ naturam est nō diuidit. ¶ Subtilis igit⁹ aut⁹ migit⁹ tenuis r manet tenuis. Aut⁹ mingit⁹ tenuis: sicut luculēta r piguis: r est prior q⁹ dē i digesta vs⁹ tunc luculēta vō facta r piguis dīnē rāimūratā digestiōis p⁹icipiū significat accipe. Sicut rāipi gūis diuidit dupl⁹. Aut⁹ migit⁹ piguis r manet talis. Aut⁹ mingit⁹ q⁹ dē pinguis residēs vero sit tenuis. ¶ Et mō strar⁹ quidē prior⁹ p⁹urbationez in corpore factā validā humor⁹ secundario turbationē quidez determinari: sanguinis vō op⁹rationis digestiōnē resurgere. ¶ Sūgam⁹ igit⁹ colorū substantiā r determinem⁹ ea q⁹ ex ipis sūt cōplexiōis signa: r i sanis hoib⁹ r quolibz egrotātib⁹. Et qm⁹ albus color pcedit alios colores r tenuis effusio pcedit alias i effusione q⁹itates: pponam⁹ pri⁹ tenuē r albā substantiam.

De tenui r alba vrina: vel de vrina cū tenui sba: et albo colore
 Tenuis g⁹ r alba substantia vrine multa significat. Vrina ergo veniens multū tenuis r alba i sanis hoib⁹. mltā potationē significat cū largoci

bo: r maxime si est vini exile et leue. ¶ Vrina vō talis i pueris mala: nā vrine aquose i pueris pessime sunt. ¶ Vrina talis veniens significat debilitatē h⁹ tuis vt in fenecture q⁹ est em⁹ naturā: significat: r debilitatē eruditur na egritudine q⁹ appellata ē: a sapientibus medicor⁹ ex egritudine fenect⁹. ¶ Vrina tenuis r alba r multam micta r similit⁹ dyabetē significat quā sapientes medicorū sanidā vocauer⁹: r qdā sapientū marim⁹ i vniuis dyaridā vocauit. Alij autē diptationē nō scdz⁹ naturāz hntē le homie fz⁹ pter naturā dīpō appet scdz⁹ calidā dīstēperātiā lūborū. Infinita ergo attractiō elūborū pter naturā dispositōrum talis vrina venit. ¶ Vrina tenuis r alba multū micta i febrib⁹ apph⁹ me ritis deficientē febrē significat p⁹ hūmōi humorē: r ea q⁹ scdz⁹ naturā frigiditatis dīstēperantiā epatis tennes r albe mingit⁹ tur vrine et pp⁹ emphazum veniūt siles vt in nefreticis: r vt i quartanis in punctis. ¶ Vrina tenuis r alba in hydropticis venit ppter abūdātem causāz. ¶ Vrina tenuis et alba in lehis collū r caput et humeros grauuatis. scotosim r lipothomiā significat. Significare aut⁹ i futurō tpe hyposta: r in p⁹erito: sic cut dicitur. Sudoz mult⁹ ex sō no sine manifesta cā fact⁹ significat qm⁹ corp⁹ pluriō cibovit. ¶ Vrina multa in februb⁹ actus tenuis r alba veniens q⁹ dēte significat. ¶ Vrina tenuis r alba veniens in fine eaz q⁹ valde acuat⁹ febrū dīcelius fore significat: eas q⁹ sunt sub frētib⁹ ptes. vrina sim⁹ veniens icau

febus sigat frenesiz. Nā causon febus a multitudine rubei fellis fact⁹ vrina colorata sup⁹ lata fellia sup⁹ iuitate existēte excel sū locū capis occupant. Et si q⁹ dē i aterior⁹ cerebri locos legimō facies: i his q⁹ i eo sūt mīgrū frenesiz facti. r si q⁹ dē pp⁹ aliquā cāz vt i fluxu sanguinis p⁹ nares: aut pp⁹ sudorē multū i capite factū vrina subtili et alba veniēt q⁹ dēte significat. Si em⁹ talis existēs vrina ad est r frenesiz p⁹manet: ita disposit⁹ morit⁹ tps igit⁹ enarrare eo color dīa: r dē q⁹ sūt rales r cū q⁹ est effusio pnt cō pleriat⁹ omnes: aut quidam.

De colorib⁹ vinarū signifi cantibus indigestionem.

Alb⁹ r huus latitudo i eo p⁹ta est cristallus enim r nit⁹ et calz r aqua purissima qdem alba sunt: sed nō in summo: oia. Impector⁹ aut⁹ his color lacte⁹ gluse est ex ipsa denominatione. Deinde remissior hoc glauc⁹: vt comū lucidū aut icidōdes. i. cor nee tunice oculor⁹. Deinde hoc glaucū adhuc remissior: hāz⁹ pos q⁹ i cameloz vellerā subal bida: aut vt lapis onchimus: hi ergo colores albi sūt iūtatē r im magis r min⁹ sunt. Si vō infectiōne aliquā recipiat fellia alba vrina: sicut p⁹imā q⁹ dē rōnem subpallida sit vt decoctio semicrude carni. Si vō permaneat tpe alū decoctio: infectiōne maiorē facies p⁹ficat colorē pallidū: significās abūdātiū sel p⁹ioze ad sanū vniū susceptiū. ¶ Post hūc aut⁹ ponit⁹ subuissus sicut rō r celtica veniēt. Deinde vō ruffus vt est em⁹ veritate chūson arū. Deinde subuissus remiss

ior parū. Deinde rube⁹ q⁹ assūmī lat⁹ vō croco. Deinde hyperiterō factū ab ipso adq⁹ sanguie vt ex albo colore splēdore adueniētē quē tinctozes flāmeū nomināt: q⁹ vō sicut salenū fincon dū: id est similis dactylor⁹ colorū matorum. Supponere em⁹ vel p⁹pone re suppositionē in colorib⁹ oib⁹: nō oēs pfueuerūt sūt arbitrari. Alij tm⁹ pponunt alij supponūt Eridū vō sicut ipse sūguis pur⁹ r sine dolo. Nam intērior hoc r remissior: nō est san⁹ s⁹ nor⁹. Ino pos aut⁹ vt vniū nigri: aut p⁹fundior vt purpure⁹ sanguis: sicut est color epatis. Cyanos vt p⁹ trefacer⁹ sanguis ex felle rubeo r lupadust⁹ r i colore vt gar⁹ r ictericor⁹ vrine. Regla aut⁹ lya ni talis est colorū em⁹ salenial bo splēdidiā adueniēs r i nigriū plurimū scidēs lya si facit. Sicut vō ex albo r nigro p⁹fectis iuicē sit sicut roisgadā. Clorū vō id est color viridis vt caulis vires vt gramē latitudo aut⁹ i eo p⁹iderat. Nā violace⁹ r smā ragdin⁹ r hysothodis: oia sunt clora id est viridia em⁹ magis et min⁹. hec oia a calore plurimo facta sunt. ¶ Delithinō vō p⁹fundū ē fusco vt plūbū: r q⁹ sūt ex acidētib⁹ plag⁹ corp⁹ r q⁹ ex castiōib⁹ nigra tes colores. hic aut⁹ aut a frigō sit aut a plaga. p⁹ hūc aut⁹ mag⁹ indicās aliq⁹ q⁹ dē frigiditātē: aliq⁹ i calore: vō ex viridi pcedēte calore si p⁹o r lūdo: frigiditātē. Est aut⁹ nigre do sup illa g⁹na oiz color⁹: r nigredo latitudinē mltū h⁹ em⁹ mag⁹ r min⁹. mltā et nigra alijs intēriora dissimilia sūt. Et r colorū quidē sufficiens doctrina est collecta a disciplinis aliquo

rum philosophorum et medicorum. horum vero colorum qui possunt conungi cum pingui effusione et tenuitate que ex his signata sine in sanis corporibus. sive et egrotantibus preedest sermo docebit. Cuius autem de coloribus docetes per dixerunt ab albo nudissimo distantia: et lactescentia glaucum: et karopos non ut aliqui colorum coniugatum permittunt tamquam tenui effusione pingui: et ea quod significat exponamus.

Tenuis lactea et alba vinya. In principibus febrium humumodi veniens mala: quoniam eronitate febrium seu egritudinis significat. In declinationibus vero si mala: solutionem significat.

Tenuis glauca et karopos vinya. Quoniam igit tenuis substantia: et alba indigesta: et manifestum est ex his quod ante nos fuerit sapientibus. Colores autem hi conuenientes ei qui primi sunt albo et ipsi indigestione significat: non enim colorati sunt aliqua ibecillitate naturalis coloris. Igitur tenuis cum his coloribus consistens in digestionem significat.

Tenuis pallida et rubropallida vinya.

In principibus digestionis humorum vinyne significat. Nam substantia quasi difficultiore naturalis calor non potuit densare. Colorem vero quasi facilitate in principio digestionis inuauit.

Tenuis subnigra et rufa vinya.

Scilicet meliora prius. significat enim humorum vinya naturalis calor conualuisse eo quod pingui coloris vinyne pcellitur: quoniam non potuit materiam densare: vocamus et hanc indigestam. Et vinya talis veniens in hydropticis periculosa est quoadmodum aquosa vinya.

Tenuis hyporanthos et ranthos. i. subnigra et rubra.

Abas s; hyporanthos: aut ranthos: he tales sunt substantia quidem indigestes: sicut colores non solum extra naturam extiterunt s; et materie indigesta demolstrant. abstinere enim aliquo adolefcente sunt natura sunt etate propter indigestam materiam vinyne apparatus hyporanthos aut ranthos: eo quod abundet in profundo calor: quidem propter naturam abundantiam fellis generas quoniam multo calore in se mutatur sanguis: maxime plaga causa in tempore estimo in quo rertiane plurimum supuenit et est eorum vinyne ranthos sunt propter has causas: vigiliis et sollicitudo laborum rubras ostendit. Et de complexionibus tenuis substantie cum quibus coloribus possit componi: sufficiant quod dicta sunt. Reliquum est ut in descriptione propter manifestationem exponamus eas sic. Tenuis enim alba. Tenuis lactea. Tenuis glauca. Tenuis karopos. Tenuis hyporanthos. Tenuis ranthos. Tenuis pallida. Tenuis subpallida. Tenuis rufa. Tenuis subnigra.

De coloribus vinyne cum grossa substantia.

Quoniam autem omnes complexionibus tenuis substantie cum quibus possunt coniungi coloribus sufficienter fecimus: et quod significat dixerunt et descriptione eas exposuimus: tractemus ad complexionem pinguis substantie et dicamus cum quibus coloribus possunt coniungi.

De pingui alba.

Abas autem crudum humorem pinguis abundantem in vasis: et diuersa dila-

ferentias s; gmatas: ut est vitreum s; gmatas: saluz: et sine qualitate humorum vinya pinguis multa et alba veniens in egritudinibus acur liberat a patata in articulationat: his quod dolebat eos et his quod quodammodo in egritudine erat: his quod diu fuerat in multitudine pinguis humorum.

De vinya pingui et lactea.

Et huiusmodi constat. Et si in fine talis venit: lithiasis vesice aut renum significat.

De pingui karopos et glauca vinya.

Et de complexione constat. Et si in turbata manet demolstrat tales humores multos in corpore esse. Si vero turbata humorum vinyne fuerit quales subingalium demonstrat capitis dolor: aut presentem aut futurum. Quoniam autem apparatus turbata iam sunt et clare res detes manifestat exteriori igne pbate. Calfacte enim ampullas in superficie demolstrabit. Aliter autem pinguis existens eadem substantia si accidit febribus turbos esse: hanc sequens multitudo vinyne tenuis solutionem febrium significat.

De pingui subnigra vinya.

Abas constat. Et si e hypostasis humorum diuturniore egritudine declarat et laudabile vel sanabilem.

De pingui rubra vinya.

Abas constat et declarat multum humorem sanguineum esse in corpore quoadmodum in smochis et in acutis febribus. Talis palatum multa periculum significat. Sicut autem humorum vinya. In talibus febribus si turbulenta micta est cum surditate capitis et colli et hypopocudri oris dolore: et ceteris fore ante septem dies significat.

De pingui inopos vinya.

Abas constat. Et si euenerit in febre causon capitis dolente et circudolente sit crasis et fert crism.

De vinya pingui kianos.

Abas constat. Et in sanis supueniens significat laboriofem aut cursu multum significat factum esse. Senioribus vero iuuenibus quibus ex multo tempore tales sunt a malis humoribus immutari vesicam ut in pluribus significat. In fine vero si tales facte in lithiasis humorum turisraguria significat futura.

De vinya pingui viridi.

Abas constat. Et in fine febrium humorum vinyne significat.

De vinya in febribus et non residens per acusticam. i. mente alienatam significat. Significat et alibi in febre et causo talis vinya apparatus straguria futura significat.

De vinya nigra vinya.

Et ea complexione constat et delecta humorum purgatione melancolica humorum vinyne in declinatione rtranarum: et solutione melancolie: propter frigiditatem veniunt tales propter erosionem sanguinis. Talibus vero causis delata substantia significat tales colores cum delitate substantie fieri. Quoniam vera est res tres diebus nigrevine pigmentosum esse quod in natura est vinya sunt substantia et hinc manifestum est quod rtranario soluto et melancolico humore per vias exeret: vinyne pinguis apparere et nigre. Sicut et de egritudo melancolica soluit. Et per vias exeret quod fecerat melancoliam quoniam melancolie humorum terre nus et pinguis et niger est: propter hoc et vias facit et nigra et pinguis. Sicut et quod ex adustione sanguinis

facit nigre sūt que ad modū di-
ctū ē: dēbitatē possederūt sbe eo
q̄ eā q̄ i valer hūiditate ex hauri-
tū adustio: frigiditas māifeste
desat māgrōne p̄strictionē. ¶ Si
gnificat sūt tales vire febze sp̄s
mū et siccitate. ¶ Si gant at ta-
les talis i febuz et pacut tales
venietes cū sudore capiti: collu-
xosiz cū suspirio male sūt: p̄-
pter eruptionē. ¶ Si gant aut r
alid, tales emvenietes i febuz
acutis acū fetore nihil mali hñte
yessica: morte sigant. ¶ De p̄ple
tionib⁹ q̄ tenuis sbe cū qb⁹ colo-
rib⁹ pñt p̄starē p̄scripsim⁹: r sigā-
ta eaz dicitur: r cās p̄p̄ facta
sūt māifesta iuim⁹: r i descriptiōe
eas expositum⁹ hoc mō. r i pigui-
sib⁹ cōponētes r piūgētes eos q̄
cū ea pñt colozes p̄uēre: p̄uenie-
ter scripsim⁹: r sigāta eoz diligē-
ti i q̄ iuim⁹: r cās eoz enarraui-
mus. Reliqui s̄o est vt p̄ descri-
ptionē eas apponamus.

Pigui: alba: piguis lactea: piguis
glauca: r karopos: piguis sub-
ruffa: piguis viridis: piguis luida
piguis nigra: piguis lyanos.

Relinquit s̄o medicori (ba
dicere: r manifestare eū qb⁹
colozib⁹ possit p̄uenire. Ea est
fm naturā substantia: cū hac igit
substantia vt sale, dicit in pery-
riteon. sub ruffū r sub rubeū p̄si-
stūt magn⁹ s̄o ruffuz: r sub ruf-
fuz. Nos aut i viros tātos r tales
rephēdes: feremur: s̄i ab vtriusq̄
p̄termissa piūgētes cōplem⁹:
cōuenietiq̄ mixtionē medicori
substantie cōmūseam⁹ ita: qm̄ cū
in medicori substantia pōt aliq̄s
coloz p̄uenire excepti sub ruffoz
sub rubeo in medio habētib⁹ ruf-
fū. ¶ It̄ s̄i q̄ colozes sūt medio-
cri substantie, s. sub rube⁹ r ruffus

r rubicūd⁹. Et vt sit manifesta
ratio reliquis est: vt i descriptiōe
exponam⁹ ita hoc.
Cōtinguis alb⁹: pinguis lacte⁹
karopos pinguis sub rube⁹: pi-
guis inopos: pinguis lyanos: pi-
nguis viridis: pinguis luid⁹

¶ Un hic ergo p̄ueniet ex
oposuerim⁹: r p̄ueniet ordi-
nem in hīs q̄ scripta sūt seruauē-
rim⁹: r in descriptiōe ea manife-
stauerim⁹: r clara oib⁹ discētib⁹
fecerim⁹: de hypostasib⁹ dispu-
tem⁹: ostēdētes q̄ bona hyposta-
sis: r q̄ ē ab hac siue intēsa: siue
remissa: r q̄ ex ea aut ex eis pñt
p̄ficari: q̄ piculose r minores ha-
ruiz: r q̄ ad sanitatē p̄uenietes h
cōponitur: r hypostasim⁹ r sub-
stantie r colozib⁹: r iuim⁹: vt p̄fe-
ctū r iuim⁹ assignem⁹: in uoce
m⁹ r p̄s vtz des̄ n̄z ducē fieri vt
hui⁹ p̄missiōis nihil p̄mittam⁹
¶ Hic determinat de hypostasi
in general.

Incipiam⁹ igit bone hypo-
staseos expositiōe: meli⁹
aut a sapiētissimo hypo. hāc di-
cerez nā q̄ dictionē: neq̄ abla-
tionē aliquid faciam⁹: appositio
em̄ r defect⁹ non fm naturā. Est
ergo dictio sapiētis hypocr. de
ea que fm naturā hypostasi.

Hic des̄miat d̄ hypostasi i sp̄ali.
¶ Rina aut bona est q̄ talis
ba hypostasis fuerit: r le-
uis: r eq̄lis fm omne t̄ps. Et ita
vir sa piēs r amicus diuinitatis
erit: ex cōtento diffinitionez
protulit: contēnens substantias r
colozē quasi paricularia. Nos
autē ab eoz p̄missa apponam⁹
vt omnes appropinquātes lite-
re non qualescūq̄ habeant gau-
dium: multoz em̄ intellect⁹: nō
perfectā diffinitionē audietes r

quasi sapientē summū exposito-
rē opinat̄. Est s̄ perfecta diffi-
nitio ei⁹ fm naturā vine talis.
¶ Hic ponit diffinitionē cōple-
tam hypostasis: r de hypost. al-
ba leui r equali.

¶ Rina bōa est r laudabilis
Ucū alba hypostasis fuerit r
leuis r eq̄lis p̄ oē t̄ps: fm substā-
tiā s̄o moderatā. colozē ruffo r
sub ruffo parū aliq̄d p̄cipās ru-
boz. Et q̄ diffinitio ita sigant
inspicere opz i vna hec q̄ tuoz
hypostasim⁹: colozē substantiā: r
t̄ps. Dicam⁹ aut vniūquodq̄ in
vnoquoq̄ eoz. ¶ Ne oportet esse.
¶ Hic declarat hypostasim⁹ na-
turale penes suas conditiōes.

¶ Ne q̄dem s̄ fm naturā hy-
postasib⁹ hz albū colozē et
inferiorē locū r est leuis r indi-
uisa r equalis in multis dies
talis p̄manēs hoc et est equale
in t̄pe seruatiū. Quocūq̄ ergo ex
his q̄ tuoz h̄mōi quidē que fm
naturā sedimēti p̄uertitur in
p̄rariū: siue vniū: siue duo: hoc
tale nō fm naturā. Quē ad mo-
dū añ p̄ponē supius de substan-
tiis r colozibus fecim⁹: r sic nūc
omnia cū hypostasi componen-
tes exordiri habeam⁹. Conuer-
tam⁹ autem ex his que obseruā-
tur in hypostasi omnib⁹ vitimū
q̄ est equale: r tribus fm natu-
rā manētib⁹ in eq̄le sit quartū.
¶ Quid significat alba hypo-
stasis r continua r inaequalis.

¶ Cū in q̄dā infirmitatē vitis
Huius digestive sigt. Nō ei
omnino potuit digerere natu-
ra: sed reliq̄t vnum indigestum
eo q̄ oibus dieb⁹ digestio non
fit: sed aliquando quidem dige-
stum sedimē: aliquando vero in
digestum. ¶ Rursum igit cōuer-

tamus r continuum: vt sint cō-
uersa illa duo in vniū: neq̄ nō sit
hypostasis cōtinua: vt eq̄lis.
¶ Quid significat alba hypo-
stasis nō cōtinua r nō equalis.

¶ Et p̄tior minus digesta r
H deficientibus fm digestiōe
nō duob⁹: non solum em̄ equale
amittit: s̄ r leue: vt non sit conti-
nua sed discreta. Incidit autē
continuum sedimēti sp̄is indi-
gens pinguis: r nō dimittens il-
lud esse equale: propter has igit
causas reliquit sedimē ab his
duobus minus digestis vno est.
¶ Certamen autem rursum in p̄-
cipio quod concessum est.

¶ Quid significat alba hypo-
stasis nō continua r equalis.

¶ Et sedimēti nō leue s̄ dicitur
¶ Quid significat alba hypo-
stasis nō cōtinua r nō equalis.

¶ Rursum autē est vna nō p̄ti-
¶ Vna r inaequalis hec melior
p̄tior nō em̄ quotidie dissipā-
quē ad modū equalis: aliq̄d do-
tamē disp̄ergitur: aliq̄d do ve-
ro nōz: p̄tiera declarat inu-
re esse sp̄m diuellentē cōtinuita-
tem. ¶ hoc aut ostendamus in
exemplo deficientis pulvis si em̄
deficiēs pulvis vtz ad multos
dies idēz p̄manet: maius malū
est q̄ quotidie permittari. hoc
et est ineq̄le. igit meli⁹ ē diuul-
sum inaequale diuulso equali:
q̄ s̄mpor est anditū. Et h̄ hac
quidē cōpleione tāta sufficiat
Quid sigt continū enoema.
¶ St igit sedimēti aliquidē trāf-
smittet s̄t a loco suo vt sit i
medio q̄ vocat enoema a po-
tu venouire q̄ ē p̄dere. Est h̄o

facit nigre sūt quēadmodū sūd
 cū dēfinitatē possederūt sbe eo
 q̄ eā q̄ i valser hūiditate exha
 rit adustio et frigiditas manifeste
 dēfāt māzōne p̄strictiois. **S**i
 gnificāt sūt tales vīe i febre i sp̄
 mū ex siccitate. **S**ignāt at̄ ta
 les zaldū i febrū⁹ et p̄cuti tales
 veniētes cū sudore capitis z collū
 z dōis z cū suspitio male sūt: p̄
 pter efluxionē. **S**ignāt aut̄ z
 aliō. tales em̄ veniētes i febrū⁹
 acuti acū fetore nihil mali h̄nt
 vesica: motū s̄gant. **D**e aplē
 rionib⁹ z tenuis sbe cū q̄b⁹ colō
 rib⁹ p̄nt z stare p̄scriptū: z s̄ga
 ra eazōrum⁹ z cās p̄t q̄sācā
 sūt māifestaūm: z i descriptiōe
 eazōrum⁹ hoc mō. z i pigui
 sba cōponētes z piūgētes eos q̄
 cū ea p̄nt colores p̄uēre p̄ueniē
 ter scriptūm: z s̄gata eoz d̄iligē
 tē i q̄mūm: z cās eoz enarraui
 mus. Reliquū nō est vt p̄ descri
 ptionē eas apponamus.

Pigui: alba: pigui lactea: pigui
 glauca: z liaropos: piguis sub
 ruffa: pigui viridis: pigui luida
 piguis nigra: pinguis liyanos.
Reliquū q̄ d̄ medicorū sba
 d̄dicere: z manifestare cū q̄b⁹
 colorib⁹ possit p̄uenire. Ea et est
 s̄m natura substantia: cūhacigit
 substantia vt Gale: dicit in pery
 crileon. subruffū z subzabū p̄
 sūt magn⁹ nō ruffaz: z subz
 sūz. Nos aut̄ viros tātos z tales
 reph̄ dēferemur: s̄h ab vris q̄
 p̄termissa piūgētes cōplebim⁹:
 cōueniēteq̄ mixtionē medicorū
 substantie cōmūscam⁹ ita: q̄m cū
 in mediocri substantia pōt aliq̄s
 color p̄uenire excepti subzabū
 subzabeo in medio habētib⁹ ruf
 sum. **I**st̄ q̄ colores sūt medio
 cris substantie. s. subzabe⁹ ruffus

z rubicūd⁹. Et vt sit manifesta
 ratio reliquū est: vt i descriptiōe
 expōnam⁹ ita hōc.

Pinguis alb⁹: pinguis lacte⁹
 liaropos pinguis subzabū⁹: pi
 guis inopos: pinguis liyanos: pi
 guis viridis: pinguis luid⁹

Quam hic ergo p̄ueniēte ex
 p̄posuerim⁹: z p̄ueniēte ordi
 nem in his q̄ scripta sūt seruauē
 rim⁹: z in descriptiōe ea manife
 stauerim⁹: z clara oib⁹ d̄scētib⁹
 fecerim⁹: de hypostasib⁹ d̄spu
 tem⁹ ostēdētes q̄ bona hyposta
 sis: z q̄ ab hac siue int̄ta: siue
 remissa: z q̄ ex ea aut̄ eis p̄nt
 p̄fic: z q̄ piculose z minores ha
 ruz: z q̄ ad sanitate p̄ueniētes
 cōpōsitur: z hypostasim z sub
 stantie z colorib⁹ z mixtas vt p̄
 ctū terminū assignem⁹: inuoce
 m⁹ p̄p̄z vēr dēi n̄z dūcē fieri vt
 hui⁹ p̄missiōis nihil p̄mittam⁹
Hic determinat de hypostasi
 in generali.

Incipiam⁹ igit bone hypo
 staseos expositiōem: meli⁹
 aut̄ a sapiētissimo hypo. h̄c di
 cerez neq̄ adiectionē: neq̄ abla
 tionē aliquid faciam⁹: z appositio
 em̄ z defect⁹ non s̄m natura. Est
 ergo dictio sapiētis hypocr. de
 ea que s̄m natura hypostasi.
Hic dēfinit d̄ hypostasi i sp̄ali.

Uba aut̄ bona est q̄n talē
 Uba hypostasis fuerit: z le
 uis: z equis s̄m omne t̄ps. Et ita
 vt sa piēs z amicus breuitatis
 eritēs ex cōtento d̄finitionē
 protulit: cōtēnens substantiaz
 colorē quasi par ticularia. Nos
 aut̄ ab eoz p̄termissa apponam⁹
 vt omnes appropinquātes līte
 re non qualecūq̄ habeant gau
 dium: multoz em̄ intellect⁹ nō
 perfectā d̄finitionē audīctes z

quasi sapientē summū exposito
 rē opinatur. Est q̄ perfecta d̄fi
 nitio ei⁹ s̄m naturā vine talis.
Hic ponit d̄finitionē cōple
 tam hypostasis: z de hypost. al
 ba leui z equali.

Uba h̄c est z laudabilis
 Uba alba hypostasis fuerit z
 leuis z equis p̄ oēs t̄ps: s̄m sub stā
 tiā nō moderatā. colore ruffo z
 subzuffo parū aliq̄d p̄cipās ru
 borū. Et q̄ d̄finitio ita s̄gant
 inspicere op̄z i vīna h̄c q̄uo
 hypostasim: colorē substantiaz
 t̄ps. Dicam⁹ aut̄ vniūquodq̄ in
 vno quoz eoz q̄le oportet esse.
Cubic declarat hypostasim na
 turalit̄ penes suas conditiōes.

Que d̄dem q̄ s̄m naturā hy
 postasim h̄z albu colorē et
 inferiōr locū z est leuis z in di
 uisa z equalis in multos dies
 talis p̄manēs hoc et est equale
 in t̄pe seruati. Quocūq̄ ergo ex
 his q̄uo: h̄mōi quidē que s̄m
 naturā sedimūis p̄ueritū in
 p̄trariū: siue vniū: siue duo: hoc
 tale nō s̄m natura. Quādamo
 dū an p̄pōnē supius de substan
 tiis z coloribus fecim⁹: z sic nūc
 omnia cū hypostasi componen
 tes exordiri habeam⁹. Conuer
 tam⁹ aut̄m ex his que obseruā
 tur in hypostasi omniū vltimū
 q̄ est equale: z tribus s̄m natu
 rā manētib⁹: ineq̄le sit quar tū.

Quid significat alba hypo
 stasis z continua z inqualis.

Huiusmodi infirmitatē vlr
 tutis digestiue s̄gīt. Nō ei
 rasset reliq̄ vnum indigestum
 eo q̄ oib⁹ dieb⁹ digestio non
 fit: sed aliquando quidem dige
 stum: sed ineq̄le: aliquando vero
 digestum. **C**ursus igit cōuer

tamus z continuum: vt sint cō
 uersa illa duo in vniū: vt nō sit
 hypostasis cōtinua: neq̄ equis.

Quid significat alba hypo
 stasis nō cōtinua z nō equalis.

Hic prior minus digesta z
 deficientibus s̄m digestiō
 nē duob⁹: non solum em̄ equis le
 amittit: z leue vt non sit conti
 nua sed discreta. Incidit aut̄
 cōtinuum sed imē spūs indi
 gens pinguis: nō dimittens il
 lud esse equale: p̄opter has igit
 causas reliquūz sed imē ab his
 duobus minus digestū vno est.
Tertamus aut̄m rursus in p̄
 cipio quod concessum est.

Quid significat alba hypo
 stasis nō continua z equalis.

Quod sedimen nō leue s̄z di
 uisū: q̄le p̄o. h̄ tale malū
 eo q̄ nullū spūs s̄t: nō possit a
 nē byaforesim h̄re vt sit digest⁹

Quid significat alba hypo
 stasis nō cōtinua z nō equalis.

Cursus aut̄ est vīna nō p̄ti
 nuaz in equalis h̄c melior
 puore nō est quoridie d̄spitā
 quēadmodū equalis: aliq̄a do
 tamē d̄spertitur: aliq̄a d̄o
 vero nō: p̄pterea declarat inno
 rē esse sp̄m d̄uellentē cōtinuita
 tem. **H**oc aut̄ ostendamus in
 exemplo deficientis pulsus si em̄
 deficientis pulsus vsq̄ ad multos
 dies idēz p̄manet: maius malū
 est q̄ quoridie permutari. hoc
 et est ineq̄le. igit meli⁹ c̄ d̄uul
 sum ineq̄uale diuulso equalis: z
 q̄ stupor est audīctib⁹. Et h̄c
 quidē cōplexione tāta sufficit
 Quid s̄gīt cōtinuū encouma.

Sicut s̄t a loco suo vt sit i
 medio q̄ vocat̄ encouma a po
 tu venouitū q̄ c̄ p̄edere. Est p̄o

et continuus et equale hoc medio erit indigestus non valuit enim natura digerere et inferior accipere locum. hoc enim est digestus sed participatione alicuius spiritus in ceteris eleuatur illud circa mediam regionem.

Quid significat alba nubes? continua et equalis.

Sed vero multus spiritus fuerit impellit sedime et super mediam ferit regionem occupans superioris suspicium et vocat nubes quasi a metaphora nubium. Et a nubes que superioris locum occupat alba existens in feb. acutis spumosa colericos humores significat. Et aliter. Si in febre continua alba vana nubes spumosa habet multum valde significat enim deperit hypocoem. dolere. Si in febre causon nigra nubes hinc in quartanarum transmutari significat. Si vero non omnino fuerit spiritus ac inferioris accipit locum: et omnino strata perfectam digestionem que est finis naturae. Et hypostasos itaque et que cumque de hypostasi dicta sunt totidem de enooumate: et nubes dicta oportet arbitrari: huiusmodi enim positio sola factum differetia. Et itaque manifestus est: quasi ex loco apostoli nihil dicemus. Hinc suram signatorum et significatorum permutatur igitur albus color ex hypostasi et fit niger.

Quid significat alba hypostasis non continua et equalis hoc de cognitione mala hypostasi. scilicet magis et minus.

Hoc tale malum si fuerit quidem in nube nigra: minus malum. Si vero in enooumate: maius malum. Si vero in hypostasi: perfecte malum. Quid significat alba nubes non continua et inequalis.

Similiter et in alba. Si enim alba et continua et eleuata hypostasi bonum. Si vero nubes maior bonum. Si vero enoouma manifestum: et melius bonum. Et de tribus quidem positioe sufficienter deum est.

Notificatio hypostasis a parte coloris.

Quoniam autem diximus de tempore et substantia et loco. reliquum apponamus de colore. Erat autem secundum naturam color sediminis albus. hoc igitur non fit albus sed nigrum aut luidum: aut pallidum aut rubrum: aut viridem: aut viridem.

Quid significat rubrum aut subnigrum sedimen.

Subrubens ergo ab aquo solo sanguine fit vel super deum est: et significat indigestionem sed non moram. Rubrum vero factum a siccitate sanguinis significat digestionem si quidem fuerit moderatam: et abundantiam habens: neque indigestionem: sine periculo maris. Quoniam igitur neque subrubrum adducit periculum materiam familiarem est: propter quod non materiam aquosam sanguinis primi existens sanguini ut amicum corpori non adducit periculum. Quoniam vero indigestionem significat propter hoc et tempore expectare oportet hoc manifestum est quod sequitur tempore humorum. hi quidem sanguine sunt prius. ut flegma et liquor huiusmodi post sanguinem viriditer colera et me lacholicum humorum: sicciter vero sanguis in medio abditus est. Quando igitur subnigra apparet vana significat ab aquoso sanguine habere colorem. Aquosus vero sanguis prior est siccitero sanguine et propter hoc indigestionem significat. Non enim perfectum apponit natura aquosum colorem: manifestum est igitur quod neque digestum est. In dicitur quod

tempore natura ad digestionem aquo si sanguis. Rubrum vero sedime et in quibus futurum. l. vii. die signum. Si est in quibus die superius nube hinc vana rubra et alia digestio signa vii. die manifestum quoniam egritudo iudicabitur. Quod ergo significat subnigrum et rubrum dictum est. Quid signum sedimen luidum.

Rigiditate et mortificatione manifestat virtutis. Est autem dicere et aliter. in a cutis enim febribus vana luidum hinc postquam habens in superuenit et die non sine periculo.

Quid signum sedimen viride.

Viride vero signum calorem pluri

Quid signum sedimen subnigrum

Subnigra vana deficit a parte nigra. In febre enim causon vana subnigra enooumata habens excelsa isama signum: et oes fluxus sanguinis plurimum superueniens crysis cum rigore et sudore.

Quid signum sedimen nigrum.

Viriditate aliquid dicitur frigiditate: aliquid vero calorem: deterrimenem illud ita. Si quidem percellerit luidum: deinde sic factum est nigrum: frigiditas hinc signationem. Si vero viriditer percellerit. secutum autem est nigrum: manifestum est quoniam a calore factum.

Hic docet quandam cautelam.

Quoniam autem albus color bonae hypostasis creditur esse signum nosse oportet quoniam calor multoties deludit artificem quod si alba hypostasis bona sit: cum non sit: crudus humor albus in sedimine appareat post album decipit artificem quasi alba hypostasis bona sit. Sed hoc quidem odore dicitur: sed tunc enim est. Sed luidum vlcera et vesicae: aut epate

aut aliqua particula per vias euacuatis: pus emittit: quae de modum dicit Hippocrates. Si sanguinem migit quae: aut per albos: aut per hunc: aut vesice vlcera: tunc significat. Et rursus. Cum vescicis in vernali vira gustus leuatur: hinc sane facta et erupit solutio fit.

De sedimine crudi humoris.

Manifestum quoniam sanies per eam de viis euacuata est: crudus vero humor ex inequali substantia determinat sedimina: non enim est primum ipsum sedime crudi humoris: velut dissolutum in munda velut harena. hec quidem dicta sunt: ut non decipiamus colore sed discernat hypostasis a sanie et a crudo humore. Si enim sanguinem et plus mingat et squamas: et odor suus est: aut ludo: aut rubeum: aut vesice vlcera tunc signum. hec quidem dicimus: ut non decipiamus artifices. Sed harenosa et vana sedimina: et dururna vesicae aut ludo lithiasim hinc signum. et aliter. Si sanguinem mingat: ludo rursum vesice significat vlcera tunc. hoc quidem dicimus: ut non decipiamur artifice inspectione sediminae facti et a sanie et a crudo humore. Et quoniam quidem de sedimine ex positum: et color: et locum: et substantia: et ipsa. Et reliquum est vnde hoc sed quatuor partes deinde strenuus in descriptione sic. Alba hypostasis continua est. Alba hypostasis continua est. Alba hypostasis non continua est. Alba hypostasis non continua est. Et sunt quatuor differetiae de descriptione sedimins. Quae autem sedime dicitur tres hinc locorum significata eorum dicitur: et in scriptis prioris et quae de modum et appens

ratio manifesta. Aut em inferiorum loci habz & hypostasis noiaf. Aut mediu & eneuoma dr. Aut superior & nephilis vocabit. Et cas oim propter quas accepert locos & signa vlt signifiata eoz dixim: & descriptione ne eius q inferiori loci accepti hypostasis. Differentias exposum: ad eandem modum: i media hypostasi q eneuoma vocatur faciam: eiusdem differentias. In descriptione dicamus ita.

Articella.

Albu eneuoma primum equale. Albu eneuoma primum tequale. Albu eneuoma h primum tequale. Albu eneuoma h primum egale.

Iste ergo eneuomatus differentie sunt quas & in descriptione exposum. Procedes sermo docebit significata vniuulcu usq; differentie qd significet. Secundum ho tertiam differentiam sedunius superiorem loci tenentis q & nubes noiaf: & huius differentias in descriptione exponam: & qd significet subsequenti ronez dicem: & signata hmoi h primum tem. Est igit rei descriptio sic. Alba nubes no primum equalis. Alba nubes no continua inequlig. Alba nubes continua equalis. Alba nubes primum inequalis.

Et de plenitudine hys qd differentiarum trium hypostaseo dixim: nihil pretermittetes: et in descriptione exposuimus. Diverstas vine a pte corporis.

Quonia humani corporis quatuor sunt: scilicet ex spiritibus humoribus: & ex terreis. firmis partibus. Humida vero corp' constituta sunt humores: eoz sunt puritates: quecuq; quide ex puritate facti huiusmodi p vinas exent

sufficenter exposuim. Dicam igitur nunc q ex ipis partibus firmis corporis nungatur: vt pfecta & non minus hhis de vinis doctrina fiat. Item eaz partiu meliora qda sunt liqfacte i olei substantia aut in aliqua alia forma assumunt. Quia h pinguedo molliora firmiora partiu sunt & humidiora. Primum qd de resolutis pinguedine & oim firmarum partiu solubilitate deinde carne. pinguedine h liqfacta i olei substantia transmutat calidum. Et quonia eadem non solum resolut: s; hz quoddam principium resolutionis & ascensum & statum temporum: eius cognitionem dicamus.

Quid signet vna oleaginosa: & d differentijs oleaginarum.

Pincipiu qd oleaginarum vinarum e cu oli color hntes: augmentu ho appareret vt oleum. stat vero est: qd sunt oleagine. Ergo olei color hntes principiu liqfactiois declararet qd si quosq; appareret. Que ho apparere vbi oleu pta augmento facte mixtionem perfectiois olei ad vna hnt. Oleagine vero facte q in statu sunt vine tote oio: & i colore & i substantia velut oleu sunt. Quia i febre oleagia subnigraveniens tentione ex ipsa mo & morte significat. Quia autem pinguedo vniuersalis est scdm plures diuidit partes. Aut em secundum lumbos & circumvoluitur: qd operit. i. cooperit eos. Aut scdm omnes corporis partes circa lumbos pinguedine resoluta & p vinas exente magis simul exitus fiet qd q in toto corpore est pinguedineo qd hec qdem ppe vinales meatus sit hec ho lege ab his hypocras.

discrete consideras scripsit ita in aphorismis. Quibuscuq; pingue sedime & mltis hys nefretica significat. manifestu qm liboruz pinguedine resoluta. Et aliter. Urina in caupon pingue hypostasis habes: morte signat. Sine febre ho sentit: hoc tale factuz peraplogia signat. i. solutionem partis. Et de oleaginis qd ex vinis et liqfactioe pinguedinis factis sufficiat que dicta sunt.

Quid significant petaloides in vna.

Quonia igitur solide partes corporum habet i seipsis ex longitudine & latitudine & profunditate. Quiccuq; ho i latitudine dilacerant vlt i superficie radunt: huiusmodi petala i vinis apparentia: vesice vitij talia sunt demonstrativa: dnotatione at hnt ex his q sunt silia petalis: q ex detritis triticis sunt. Sed ho supra dictu modum ex lumbis determinatur. Si em fuerit febris & vna petaloides substantia hnt: totu patit corp'. Si ho no sit febris vesice passio est. hec p digestione & idigestione terminant. Si em cu idigestioe totu corporis malum est. Si ho sit digestio vesice malum est.

Quid significat fursuree hypostases.

Quando ho febris occupat corp' hz puda vasoz hypostases fursuree sunt & grossiores: d petaloidibus sunt. Et tales igitur vine pdictis hypostasis hz eadem modum significatiue sunt vesice passione ee & totu corporis. Si em adit febris: totu corpus malum. Si ho no vesice. Et si qd indigestu sit: totu. Si ho digestu: vesice: sic hypocras dr.

Quibuscuq; i pingui vna fursurea conuenit: hys vesica scabit.

Quid significant crinoides.

Sed ho occupet febris hz tres dimensiones corporis. i. longitudo: latitudine & profunditate: hmoi fursuree grossiores sunt et vocant crinoides. Scias at tale h fieri si aliqd subleuas molis. i. triticis molere in grossiores partes tritici opat tales grossiores partes tritici crinoides nominant. ex his igitur q vna appareret dnotatione accepert. Sunt at hmoi crinoides vine: aut ppter liqfactione solidoz vne: mter pp eruptione saguis. Sz si qd abbe fuerit: solidoz e passio. Si o. Si ho rubee sagunis: que admodu dr hypocrates. In febribus acutis vna colerica crinoides & alba hypostasin habes malu. Et alit. In febribus diurnis vna crinoides hypostasis habes alius salutaris: exstibus dycesu significat. Uria i febris vna eneuoma crinoides habes diurnam significat egritudine.

Et de grossioribus qd hypostasis q in vinis sunt et apparere sufficiant premissa.

Quid significant fectide vine et diuerse.

Hec vna ho vna differentias significat. Uria mali odoris & mordax: humor putredine significat. Et rursum. In febribus vna aqua & alba & multa cum albis eneuomatibus ferta peracopin ledatuz est maniam. Et aliter. Uria i acutis febribus pingui nigras ferta da: vesica nihil mali habere mortem signat: signat ho putredine: & mortificatione nature. Et de hu-

fulmodi quidē vīnis sufficiāt que dicta sunt.

De sedimibus et colorib⁹ et substātijs simul conunctis.

Uoniā aut̄ pū⁹ et substan- que tenus et pinguis cum colorib⁹ ppositiōes fecim⁹: nūc cōiugam⁹ effusiōe ex sedimie cū cōporentib⁹ colorib⁹: et qđ si gñificat hoz singulū appona- mus. Et qm̄ sedimētm̄ substā- tiā est pigue manifestū aut̄ qm̄ a digestiōe tale factū est: aut ex abūdiātia pinguitūz crudoz humorū. Ceterz sedimētm̄ hoz cū tenui substātia cōuenit et nō p̄t. Jungam⁹ igit̄ ip̄az effusiōnem pingue cū hypostasi et cum colore rubeo et subrubeo. In ppo- sitioib⁹ est his idigestiōe s̄ gñificātes colores venire nō possunt. Incipiam⁹ ergo cōpo- sitionē facere cū subrubeo co- lore: qm̄ hoc ab aquoso sangui- ne s̄r: h̄ic p̄o ex pfecto. Oporet aut̄ cognoscere qm̄ qđē colo- res cōiuncti in substātijs effusio- nis: ipsi etiā in hypostasi b⁹ nō s̄t perfecti quidā in substātijs sunt: sed in hypostasibus im- perfecti.

Quid s̄gāt sedimen pingue subrubeū cū pigui s̄bia vine.

De ppositio cōstat quād- modū superi⁹ dictū est: et si gñificat lōgitudinē egritudinis velut si s̄t vita subrubeaz hypostasib⁹ subrubea et cōtinua et equalis: sedimen pingue et ru- beū cū pingui substātia vine.

De sedimine pigui nigro cū pingui substātia vine et nigra.

Dea p̄stat cōpositio: et si gñificat m̄titudinē san- guinis et ex subia et ex sedimie.

De sedimine nigro et pin-

gui cum substantia pingui.

Ex h̄ ppositio p̄stat et mon- strat aduistiōez: s̄z s̄z subaz et sedimētm̄. S̄z s̄r et cū colorib⁹ cōiugētib⁹ cōiugi substātie et se- dimini eadē significācia declarānt̄ inspuratiz et idigētie ex- cepta m̄diocritate vtrozūq; sub- stātie et sedimētm̄: et s̄z s̄m nām colorib⁹ s̄z cū ruffo et subruffo etei hec significāt pfectā dige- stionem. et in substātia: et in se- dimine: et in colore. Et de vi- narū quidē disciplina et secūdū genera et species et differētiās conuenienter exposuimus.

Explet⁹ est liber vinarū Theophili.

Libe r hypocratis de lege qui introductorū dicit tradact⁹ per Arnaldūz de villa noua de greco in latinum.

Medicina ar

Medicīna p̄clarissima et ex- cellētissima pp̄indis- ciplinam v̄tētū et in- dicatū talis vana in defectu est v̄tūz magis oib⁹ artib⁹: ho- rū s̄t peccatū marie m̄h̄y p̄ ha- bere eam h̄ac: q̄ et s̄ meritum medice soli⁹ et ciuitatib⁹ nullū determinatū est p̄ter ingloria- tionē. hoc aut̄ nō vulnerat ppo- sitos ex ea. simillimū est istū s̄t introductū et tragedia: et eim̄ illi figurā et indumentū et faciē et specie hypocrite habent nō s̄t aut̄ hypocrite. sic aut̄ et medi- ci noie qđē m̄k̄: ope aut̄ valde pauci. agruit em̄ et si qđz me- dicale sciaz p̄e doceri hoz p̄- ticipē et nature discipline do- ctrine loci altitudinis laborz et sp̄is. P̄mū qđē op⁹ ē n̄s: sup- oia habeat h̄ac: h̄ic et s̄ op̄ate vana sunt

vana sunt oia. natura nō itro- ducta ars doctrinalis s̄t: quaz cū sapientia facere opz discipul- natū s̄m̄ i h̄ loco q̄ apt⁹ natus fuerit ad disciplinā: apli⁹ s̄t in- ducere laborē i tpe m̄k̄o curā- do q̄ten⁹ ad disciplinā i nām con- neria apte et bñ crescat et fruct⁹ afferat q̄lis s̄t ē speculario ves- getabilū q̄ s̄t i tra talē et me- dicine disciplina: n̄s a et nā ē q̄- les ē regio. doctrine s̄t docētū q̄ta semina: disciplina s̄t op̄ ip̄a cadat i terrā cultā s̄m̄ tps loē in q̄ ē disciplina ē h̄le nutriti- tū qđ est ex cōueniēti aere s̄m̄ vegetabilū: labor s̄t cultura. tps aut̄ corrobora: aut oia et fe- cit nutriti pfecte. hec autē q̄b⁹ idigēt medice artē ad discētes et vere ipsi noticiā accipientes ita p ciuitates eūtes: s̄ n̄bo s̄z ope medicos reputari faciunt ignorātia s̄t ē mal⁹ thesaur⁹ et mala ppositio h̄itib⁹ ip̄az et s̄o- niū et visio hilaritatiz et gaudij exp̄s: tumiditatiz et audacie nu- tritio: tumiditas s̄firmitatē s̄ḡr- audacia nō s̄artificialitatē duo- rū et h̄ qđē sc̄r s̄c̄: atq; nō ne- scire: op̄into s̄t ignorare. sacre aut̄ res ex: s̄tētes sacz hoibus ostēdunt: p̄aus autē nequaq; p̄uili⁹ p̄ficiāt secretis scia.

Incipit insurrah. hyppo-

Estor: Apollinē et Escula- p̄iū. h̄iginēz et P̄nacem Esculapū filias et deos et deas oēs: me q̄rū i me erit et q̄stū in- genū meū valebit: hec oia ob- seruatur: q̄ h̄ ureurādo atq; his tabulis p̄tinet. Tributurū me p̄ceptou meo a q̄ h̄ac artēz sum edoct⁹: n̄ min⁹ q̄ parēt a q̄ s̄z genit⁹. vitā cū eo cōicatu- rū. Res oēs q̄s illi necessarias

et itelligā p virib⁹ meis sub- ministratuz. Progeniē ei⁹ fratrū loco habiturum. h̄ac artē sine mercede et sine pactionib⁹ edo- ctuz. p̄cepta oia libēt et si- delis tradituz. meis et p̄ceptoiz bus meis libe r: ceteritq; discis- pulz q̄ se legib⁹ medice ab̄trix- rit atq; iurati fuerit: alij p̄terea nemini. In curā d̄z egroz p vi- rib⁹: et p̄ ingenio meo necessarijs reb⁹ v̄tuz. Neminē egritudinē dilatatuz. Nichil p iurāz factuz. Rogatū mortale venenū nemi- ni datuz: meq; id cuiq; p̄sultuz. Neq; p̄gnatū m̄heri qđ iterificē dū p̄ceptū s̄ctū potōez porrectu- rū. Vitā meā atq; artē meā pu- rā atq; itegritā suatur. Laborā- ti lapillo hand quēz excoluz: s̄z exp̄s ei⁹ artz h̄ negociū per- missuz. Quāctiq; domū igress⁹ fuero d̄staxat liberā d̄z egroz operā datuz. oēs iurāz oēs cor- ruptelā: oē gen⁹ p̄tuidis: res et venereas sp̄ote mea euitatu- rū. Siue muliebus corp̄a cura- uero sine virulis: sine hois libe- ri: sine sui: q̄ iter curā d̄v̄l vide- ro v̄l audiero v̄l et̄ curā i vi- ta hoiz cognouero. q̄ recticēda et itelligā: memini ap̄tuz: s̄z in- tementatā taciturnitatē suaturū. P̄hs igit̄ iusturādū integre atq; icorrupte suātū m̄p̄i oia- tā i vita q̄ larre mea p̄p̄a selt- ciaq; succedāt: gl̄ia ieternū pa- tata s̄t. trāsgredietū nō atq; p̄- iuro sua oia euā s̄t. iurissurā- di domini hypocratis finis. Incipit. i. libe r p̄notificozū. Oñis q̄ medice artz su- mio seu gloriā: seu delecta- bilē amcoz. copiam consequi desiderat: a deo prudētū regu- lis rationem suam muniat. 2.

Ut si singulis valitudinib⁹ pre-
rita presentia & futura cognos-
cat. Et egro reuelet q^d de ipso
eger mime p^{re}ferat. Si ei le p
cognoscat: totū se illi certius
committet. 3.
Similes medice laudabil⁹ exi-
stūt: cū actor futura in singul⁹
p^{re}dicit sp^{iritu} oēs minime curare
possit. 4.
Qd si posset: iā nō futuri p^{re}uol-
s; diuini p^{ro}phetis diceret no-
bilior. 5.
Uerū q^{ui} vt z acumie egritudinis
hic repēte moui subitō attingit
altū p^{ro} medicie appat^{us} p^{re}uenit
vt vit^{is} dieculā vite adijcit. 6.
Interest artificis vt vires egri-
tatis egritudinis bñ p^{re}dat. 7.
Est etiā quoddā celeste i q^{uo} opz
ipm medicū p^{re}uidet: cū si tāta
sit p^{re}uidētia: mirabilis ē nimis
q^{uo} stupēda. Nōne illi⁹ est vt fur-
tuz periculū vel oīno p^{ro}hibeat
vel p^{re}petēri admitticulo tolera-
bili⁹ fiat. Et si mouituro sinez;
aliū p^{ro} salutē p^{ro}nunciat: nunq^{uam}
accusatōnē in altero meret^{ur}. 9.
Opz ergo te circa acutas egritu-
tudis sollicitū fieri. P^{ri}mu
eternū faciē egrip^{er}notab^{is}: vtrū
sit siles sano. Et et si sibi sano si
mils sit: q^{uo} optimū est. Si p^{ro}
cōtrariū: pessimū est. 9.
Et si nares acute. 10.
Oculi cōcanti: tps plana: aures
frigidę z p^{re}ter: z pulpe earū in-
uerse: frōs arida z tēla tot^{us} fa-
ciet color viridis seu niger aut
palidus aut plumbens. 11.
Que si sic fuerit i p^{ri}ncipio egri-
tudinis: opz inq^{ui}ri an vigilie p^{re}-
cesserint: aut vētris solitudines:
aut reinnū labores p^{ro} affuerit.
Et si aliqd^{am} horū cognoueris p^{re}-
cessisse: nun^{quam} p^{er}iculosū p^{ro}beris.

Qd si die ac nocte p^{re}cedētib⁹ q^{uo}
q^{uo} horū substituerit: nō ultrū p^{ro}-
culosū sp^{iritu} p^{ro}bis. Si p^{ro} nihil horū
cognoueris: mori signū sp^{iritu}. 12.
Et si hōmō egritudo tridiana
fuerit qui p^{re}cesserūt labores
nō min^{us} p^{er}scrutaueris: z oīa
q^{uo} sunt inquirenda circa corp^{us}:
p^{ro}quirere debes etiam circa
oculos. 13.
Et si lumē effugerit nolētē: la-
chrymas effuderint: atq^{ue} foras
tāq^{ue} i suffocato p^{ro}nuerit: aut
alter altero minor appuerit: et
alba eoz i sanguinea p^{ro}mutata
fuerit: z tāq^{ue} vene nigrosas vel
pallos: it^{erum} i se fuerit: z lippitu-
dine habeat. z instabile aut tre-
mū fuerit: aut eē nim^{is} extiterit
aut it^{erum} multū delitauerit: z tota
facies horribil^{is} appuerit: oīa
p^{er}iculosa z mortalia idicab^{is}. 14.
Opz et te videre q^{uo}d de oculis
i somno videat: si em̄ sola alba
videant subclausis palpeb^{is}: nec
solitio: aut p^{er} se: aut p^{er} catarti-
cū p^{re}cesserit: neq^{ue} ex s^{er}uetudine
h^{ab}uerit: mori signa tieb^{is}. 15.
Et si palpebre inuerse fuerint
aut luide: siue labia s^{er} fuerit
luida: aut nares illore: h^{ab}essit
gnis siue solis siue cū p^{re}dictis:
morē p^{ro}ximā idicabis. 16.
Bonū ē egrū iuenire iacētē in
laterē d^{ext}ro aut sinist^{ro}: z man^{us}
z pedes z ceruicē si vt i spasmo
distēsar totū corp^{us}: i sua positio-
ne flexibiles mime rigidū: q^{uo} h^{ab}-
tudo san^{is} ē familiar^{is} z amica:
z iacere i modū san^{is} ē meli^{us}. 17.
Quia nō est signum laudabile
egrum supino corp^{ore} iacere bra-
chijs rigidis z pedibus. 18.
Et si repēte se a capite lecti ad
pedes iactauerit: malū esse nō
dubitabis. 19.

Et si pedes nudos z tepidos i-
uenerit: z iordiate cū labore cer-
uicē atq^{ue} pedes iactauerit: est
pessimū z āgustie signum. 20.
Et si eger iacuerit delecta cer-
uicē z aperto ore. 21.
Et relecta ceruicē: pedibusq^{ue}
torta. 22.
Et si sup^{er} ventrē p^{re}ter solitū ia-
cuerit malū est z alienationem
significat siue dolorē vētr^{is}. 23.
Et si i augmēto egritudinis re-
p^{re}tesurgens stererit: malū i oī
acuta egritudine z pessimū est
in peripleumonia. 24.
I^{nter}frēdere vētrū i febus^{us} p^{re}ter
solitū neq^{ue} a pueritia mortē vel
manū significat. Qd si frēdat
cū infantia mori sequit^{ur} yscina. 25.
Si em̄ in aliqua parte earū p^{ro}-
aut carbūcul^{us}: siue p^{re}cesserit: si-
ue egritudini sup^{er}uenit: op^{er}
est attendere. Qd si exicatus
fuerit z colorē viridē vel citri-
nū vel luidū pertulerit: mortē
dicit p^{ro}ximam. 26.
Manū mobilitatis signa sic p^{ro}-
notabis in febre acuta: in peri-
pleumonia: z in frenesi nō vera
z i capiti dolore: si man^{us} ad fa-
ciē t^{er}nerit tāq^{ue} quidāz postm^{us}:
vt q^{uo}si collector aliqd^{am} hac illac
q^{uo}siert: vel de vestib^{us} q^{uo}si pilos
euulserit: vel quasi festucas de
pariete decerpserit: pessimū est
et mortale. 27.
Spūs si frequēs sit sigt dolorē
z successione i his q^{uo} sunt super
dysfragma. Qd si magn^{us} z cū
intermissiōe sigt alienationē.
Et si idē per os z nares frigid^{us}
epierit mortale. 28.
Spirit^{us} vero bon^{us} cognoscitur
ordine suo p^{ro}pt^{er}: z habet euz:
dentem salutus ostensione z in
acuta egritudine: q^{uo} cū febre est

cuus termin^{us} est in quadragin-
ta diebus. 29.
Sudo: bon^{us} z laudabilis existit
in oī acuta egritudine: q^{uo} idie cre-
tica s^{er} egrū liberat. Est autē
nū q^{uo} sit in toto corp^{ore}: z eger ex
eo snauioz fortior efficit. Qui p^{ro}
nihil horū fecerit: h^{ab}es i inutilis.
I^{nter}frigidus aut malus: p^{ro}tor si in
ceruicē z in capite solo: qui q^{uo}dē
in acuta febre significat mortē
Cū lenta p^{ro} prolititate signifi-
cat egritudinis. 30.
In hypochondrijs si sine dolore
fuerint: si mollia: si bñ cōposita:
hic zinde bonum s^{er}erit. Si h^{ab}o
seruentia: aut dolentia vel quo
dā spasmo distēta: aut inter se
distimulta i h^{ab}es p^{ro}ferandū ē. 31.
Si em̄ in aliqua parte earū p^{ro}-
sus fuerit: angustia vel aliena-
tione significat. 32.
Oculi tñ sunt in hac egritu die
intuēdi: q^{uo} si velociter mobiles
apparuerit: manū significat. 33.
Acuta existēte passioe collectio
si affuerit i hypochondrijs cū tu-
more z dolore malū est: cū ābas
cōplectis. Si vero in altera eaz
que i sinistra est melior est. 34.
Que collectio si in principio su-
bitā mortē nō intulerit. 35.
Et si vsq^{ue} i die vigesimū p^{ro}man-
rit: neq^{ue} febus d^{er}iderit: neq^{ue} do-
lor defecerit: p^{ro} p^{ro}uertet. 36.
Soleat h^{ab}ere acuta egritudini in
fra septē dies sanguis fluxu ex
narisbus vtilis sup^{er}uenire. p^{er} q^{uo}
rēdū est aut an dolor ad sit fron-
tis scotoma: q^{uo} si affuerit: san-
guis fluxu ex naris^{us} nūciab^{is}. 37.
In his tamen q^{uo}bus etas. 38.
Apostemate p^{ro} molli exite sine
dolorē z sub tactu mutabili: cō-
tingit egritudinē terminari in
c ij

predictis tamen sepius. 39. Qd si vsq; i die. 40. sic maneret febre no deficiete: in pus coeuer: ter: z oē afa circa vètre ad hūc modum djudicabitur. 40. Aposstema vō solitū cū dolore horēdū ē: cito mortiferū. Qd aut molle sine dolore z sub ta: cti curfile: tardius. 41. Aposstema vō circa vètre min⁹ colligit humore q̄q; i hypocondrijs. Minime omnium qd sub vmbilico est. 42. Elegantius oib⁹ signis signus est sanguinis effusio ex his afa tibus que insunt in prenotatis locis. 43. Omne afa diuturnū i p̄dictis locis in pus vertetur. 44. Oportet ergo te eē attētū i his q̄ cū putruerit fz h̄mō dīcīplīnā. Quod ēminet z oīno extra est: z int⁹ min⁹ est z pacutū: laudabile. Qd vero spatiosum et minime acutū: pessimū. 45.

H Quā āt q̄ int⁹ crepuerunt: n̄ si qua qdē exteri⁹ apparēt pessimū. Quoz vō nihil signi est extra: meliora. 46. Utredo ea laudaf: q̄ alba est z eūlī p̄ rōrū: neq; infūp̄ficie neq; us: neq; mali odorū. Que vero cōtraria pessima.

Explicat liber primus pronosticorum.

Incipit. li. liber p̄noscitōrū.

Omnis hydrops i acuta egritudine malū. infestaf em̄ fere z grauedie membrozū z dolore. Coniurgit autem ex lumbis et hylis ex epate. 2.

Consurgēs ex libis et hylis significaf ex pedū ista

Omnis hydrops i acuta egritudine malū. infestaf em̄ fere z grauedie membrozū z dolore. Coniurgit autem ex lumbis et hylis ex epate. 2.

Consurgēs ex libis et hylis significaf ex pedū ista

tio: z diuturna vētris tēssio: non tñ cū defectu dolous: seu vētr̄ timous. 3.

Quā vō origo ē ab epate sit cū tussicula: nec p̄cūat qdē z tūmēt pedes: nec egerūt nisi modicū z cū āgustia: z circa vètre sūt afa: n̄ p̄tūue et mānātia fz q̄q; veluti fugiētia. 4.

Et si caput z plante pedū z vete vō z latera z mā d̄ibule ca luerint: maluz est. 5.

Bonū ē āt egrū ex toto calere z mollē z uauē z uementer esse. 6.

Bonū ē modeste le h̄re z nō laboriozē: z non repēte eū: dē latera commutare: z si sibi leuis videatur. 7.

Stauis vō si fuerit man⁹ q̄ z crura pōderosa: horēdū. 8.

Quod si luo: admirt⁹ viri diuiguit⁹ dignituz affue: rit: moitē a dūctare s̄dubita b. 9. Et si color h̄ vngues nō ifecerit: h̄cetera mēbia coriuperit: ipei loē nō deerit. Proderit vō cū cta signa p̄edere. Qd si egrum sufficētē videris: z vna boni significatione affuerit: termin⁹ tibi p̄m̄itet cū q̄libet exteriori afa te z futura salute: fz calorū ip̄ dicitis locus picula nō deest. 10.

Si testes z vō gā p̄ter solituz diminui h̄iq; apparuerit aut minui: dolous aut mortis aduentum p̄nūciabis. 11.

Sonus vt moris est cōueniens z naturālyt noctē nō effugiat z diē nō impeditat: laudabilis. Cōtrari⁹ vō i probād⁹ minustū si a māēyiq; ad frūā tenerit. z

Pessimū est aut nō dormire aut em̄ magnitudinē doloris signi: aut alienationē. 13.

Stercois egestio sine q̄ effica

ta: neq; liuida oīno: fz t̄cta z hora solita: q̄nō ē ea q̄ sit sub dyafragmate et salubria. 14. Si liq̄da bona est si sine sonitu vctolo fuerit: nec inordinate manauerit. Si ei fr̄ q̄nt mānā: egrū marito labore ac vigilijs afficit: z in defectū ad d̄ucit. 15.

Utile ē sterc⁹ fz q̄ntatē cibozū assumptozū colligere: z bis vel ter i die. In nocte vero semel z iam luce p̄rina: aut solito more contingere. 16.

Utile ē t̄rappio p̄iq̄ate i t̄rio egritudis idē sterc⁹ d̄sari. 17. Et color subcutirino fieri: nec in solidū densari. 18.

Bonū est etiā si lūmbicos ad murtos habuerit. 19.

In ot acuta egritudine vētrē nō plēnū fz vt vacuū tractari: et non tenuem sed carnosum inueniri: bonum. 20.

Aquosum vō sterc⁹ z liquidum sine albū: aut nimis citrinum aut spumoso: malū est. 21.

Item modicū sterc⁹ z viscosum z leue sine albū seu citrinum aut spumoso: malum. 22.

Pessimū autē z mortale ē viscosum nigrū fetidū z viride. 23.

Uariū vō p̄ductionē signi egritudinis: neq; min⁹ signū ē mortis q̄ qd loturā i intestino m̄ profert: aut colorē porozū sine nigrū. Contingit et colorēs itos simul euentre. 24.

Uero st̄ras sine sonitu laudabilior ē. Que vō cū sono meliorē illa q̄ t̄tus claudis: significat tñ amētē aut dolore laborantē: nisi sit volūtariē. 25.

Dolor sub hypocondrijs h̄ac p̄prietatē h̄: si recēs z sine calore fuerit: si rugit⁹ supuene:

rit z cum egestione vel vīna eruperit: soluit: atiq̄n ad inferiora transmittitur. 26.

Uia laudabilis ē que hypostasi ab albū subsideēt z eūlī z cōtinuā atq; leuē habebut. Et si permanens vsq; in crissim erit: est em̄ fidelis nūcia salutis: z signi breuitatē egritudinis. Qd si modo cū hypostasi p̄dicta: mō vō sine ea fuerit: diuturnitatē signi egritudinis: neq; dīno fidelis est. 27.

Uina rubea nimis cū sua similiti hypostasi: egritudinē magis supioribus diuturnā dicit: est tñ nūcia certa et fidelis sperande salutis. 28.

Sz si eadē hypostasis surfurea fuerit mala est. Pessimavero si spumosa. Alba autē z liquidā z leuis mala: p̄eior tñ que dicta est surfurea. 29.

Nebula p̄dēs i vīna si alba bona est nigra vero mala. 30.

Cū fuerit vīna citrina clara in digesta: egritudinem signi. 31.

Timēdus ē t̄ firmi defect⁹. 32.

Uina mortis significatua fidelis z certa casta: aut fetens: aut nigra: aut lutosa. 33.

In vtroq; sexu nigra pessima ē in pueris vō aq̄sa malū. 34.

Uina cruda clara et diuturna cum alio signis bonis: certū est a postema futurū sub dyafragmate. 35.

Crassities vt aranee tela supnat̄is i vīna vituperāda est: si gnificat em̄ liquari egrū. 36.

Rous vō est z ordīnē i nebula nō negligere verū supremum aut mediū teneat locū: s̄līr et colorē. Que erem̄ media est cum p̄dicto colorē laudabili laudabilis: suprema vero et

nigra vituperabilis. 37.
 Cauedū ē tā ne vesicæ vitiō ca-
 piaris: vt qd ab ea est alienum
 dūndi ceæ. 38.
 Laudabil ē vomit⁹ cui flegma
 admixtū coloub⁹ fuerit: neq; ni-
 mis viscos⁹ spūo nō a simplicita-
 te remotior: tāto suspectior. 39.
 Vomit⁹ si sit sicut incens porri:
 aut viriditatis: aut plumbeus: aut
 niger: malus est. 40.
 Si oibus his infect⁹ fuerit: est
 nūcius mortis et: infirm⁹ morti
 est contiguus. 41
 Qd si vomat hō vnus oēs istos
 colozes: tunc illud erit mortale
 valde. 42.
 Omnīs ordo: malus in quocūq;
 vomitu malum est. 43.
 Sputū in egritudine pulmōis
 seu coste ē vitale: si sit veloc⁹: si fa-
 cile sine labore. 44.
 Si sububeum et sano spūto ad-
 mixtum. 45.
 Si nō tardū i doloris pncipio: et
 rubeū: aut citrīnū: neq; sano spūto
 admixtū: et cū laboriosa tussī
 malum nūciat. 46.
 Et rubeū oīno molestū: et albū vi-
 scosum globosū: inutile est. 47.
 Viride spūmosū: malum. 48.
 Si nigrū est mortale est. 49.
 Si i pulmōe coherēs sonuerit: nec
 qdēp̄ ide exierit malū ē. Sternu-
 tatio cū reumate i oi egritudine
 pulmōis et coste malū est: siue
 em̄ illa sternutatio p̄cedat: siue
 coeque sit egritudini malū ē. 50
 Sternutatio nō sine reumate
 oi acuta egritudine bonū ē. 51.
 Sputū sub sāguineū clarū i pul-
 monis valitudine i pncipio nul-
 lo colozē turbatū: saluē s̄ḡt. 52
 Si visq; in diē septimū aut apli⁹
 idē spūtū māserit suspectū ē. 52.
 Omne spūtū p̄feruante dolore

malū est. Sputū nigrū pessimū
 est: Et oē spūtū cū doloris dimi-
 nutione bonum. 53.
 Ois dolor: p̄dictoz locoz si sup-
 ueniet spūto vel solutio: ven-
 tris v̄l fōis adhibito: v̄l qlibet
 p̄terit medicamie n̄ fuerit dimi-
 nut⁹: pus ibi futurū d̄nūciat. 54.
 Putredo colerica spūto ad mix-
 ta. et sine spūto malū est. 56.
 Si tā a die septimo tegerit. 56.
 Mortē nāq; in q̄to decio nūcia
 bis: nisi signū q̄libet aliō sperā
 de salutē adde p̄sideraueris. 57.
 Qd si hmōi est robur et p̄stantia.
 egri et bon⁹ spūs i facili prote-
 ctio putredinis cū tussī: equa-
 litas tot⁹ corpis i hitudine: ca-
 lous et multitudinis: nec s̄titerit
 si v̄ina et s̄ter⁹. et sudor et fonn⁹
 bñ se habuerint. q̄ si bñ se s̄tira-
 bētia vitā s̄t pollicētia. ex q̄b⁹
 si plura defuerit. post diē. 14.
 mortē futurā p̄nūciabis. Et
 rīū q̄ dē q̄b⁹ ē mortis signū hmōi
 ē. f. debilitas egri. spūs antius
 magn⁹ et defus. dolor: p̄manēs:
 p̄iectio cū laboriosa tussī. s̄tisp̄
 feuerās. corpis circa calū: leq;
 litas. vētris et laterum calor: ma-
 gn⁹ s̄z et frōtis et manuū et pedū
 rigor. v̄vina et s̄ter⁹. et sudor r̄lō
 nus vt dixim⁹ s̄t minātia mor-
 tē. hec si p̄dicte p̄iectiō colerice
 putredinis supuenerint. et mor-
 tē futurā añ diē. 14. si dubitabis
 v̄l i. 9. vel i. 11. Ex hac ḡ p̄sidera-
 tiōe spūtū dices esse mortale. et
 sp̄talia mortis s̄ḡna cognoue-
 ris. pronosticoz rectitudie iof-
 fense p̄gredieris. 58.
 Et illa signa s̄t laudabilia. i. ro-
 bur. et p̄sistentia: egri et bon⁹ spūs
 59. Apata q̄dā in. 20. q̄dā in. 40.
 q̄dā in. 60. rupinrā differūt. 60.
 Opz ergo medicū diē p̄icipiū nō

ignozare et in q̄ hora corp⁹ hmū
 habuerit calere: aut rigere: aut
 p̄firmū cognoscere qñ icipit i
 eodē loco dolere: et p̄p̄ctiōes sen-
 tire. hec et s̄t p̄ma collectiōes
 i dicia. Et q̄ erunt tibi dies com-
 putādi: et inde eruptionē expe-
 ctabis in p̄dicta tpa. 61.
 Et si hec collectio iyno latez cō-
 tingerit aut abob⁹ euenerit v̄l
 p̄cunctaberis. Et si i altero ma-
 gis caluerit: dehinc iacere sup
 alterz videbis. Et si pōd⁹ i alio
 sentiat: interrogabis. Et ex hoc
 apā in altero latere et nō abob⁹
 esse dūndicabis. 62.
 Et ex signis hmōi q̄ s̄t putribi-
 lia p̄iectura bis: febus: em̄ i dē
 ctes erit sed in die modica: i mo-
 die nō magis accessa: et sudor: ml-
 tus: et i tussīdo falsa q̄es: et ocu-
 loz redactio: atq; i eoz p̄agul ru-
 bor. et vnguis p̄strictio: et digito-
 rū calefactio. Ampli⁹ tñ in eozū
 dē digitoz summītatib⁹: et i pe-
 dib⁹ hūt et fcedūt mīta apata
 fastidiū parit: et p corp⁹ eoz ve-
 scie nascunt: et nō morāt. Illi epi-
 cti s̄t in q̄bus hec signa s̄t. 63.
 Qui nō veloci⁹ em̄ p̄cti s̄t: v̄trū
 q̄ ex eis q̄ dicta s̄t aliqd p̄ige-
 rit: p̄siderab⁹ an spūs sit frequis
 et spūtū cū tussī i dēficiēte: et v̄trū
 cū excreat cepit dolor fiat apli⁹
 et i talib⁹ rupturā añ. 20. diē ex-
 pectabis. 64.
 Et quos febus i die rupture di-
 miserit: eos enafuros enūciab⁹
 t̄ic ipsi cibū appetūt: et nō s̄t iū
 et modicū atq; p̄iunctū est: p̄ge-
 r̄tūp̄us qd̄ ejiēt albū ē et leue
 et p totū egle et s̄t labor: et cū mo-
 dica tussī et i breui sanāt. Prope
 hos sunt q̄ p̄ria signa his signis
 habuere eoz. Quos aut febus
 añ apax ruptura nō d̄lerit: q̄ s̄t

furtina postmodū inaserit: et af-
 ficunt s̄t i fastidio cibi et ege-
 runt molle: et post quod iactant
 luēt et v̄ret flegmati admix-
 tum atq; spūmosum his signis
 p̄tractatis: perituros non du-
 bitabis. 65.
 Quivero qdā hoz et non oia ha-
 buerint: eozū quidē hi moriunt
 hi etiā in vita: manebūt: v̄trūq;
 tamen difficilem exitum conse-
 quūtur: hi tamē tuo providētū
 iudicio discernūtur. 66.
 Quib⁹ p̄pleumonice supra au-
 rē vel infra apostema cōtingit
 putredinē fecerit: et cū creperit
 fistulam parit et sic enatit. 67.
 Interest aut tua diligenter s̄m
 hec p̄cepta perpendere quan-
 do febus p̄manet: neq; doloz mī-
 nutur: et spūtū est in dēolens: et
 egestio non est colerica: neq; li-
 quida: v̄vina modica cum hyp-
 pōstasi plurima et alia cūcta signa
 boni sunt nūcia: tūc sub aure vt
 diximus apostema futurum ex-
 pectabis. 68.
 Septus innascit apostema hoc
 his quibus dolor aut calor est
 sub hyp̄pocandris. Quib⁹ nō
 perip̄pleumonice hyp̄pocandria
 neq; dolent: neq; calēt: et spūs est
 dēfus sine causa manifesta his
 apā super aure nascitur. 69.
 Apostema vel vicia in pede na-
 tū perip̄pleumonice saluten p̄-
 mittit: meli⁹ tamen si in p̄ncipi-
 pio spūti p̄iectio ex rubeo in
 albū mutat quia his signis cer-
 ta salus p̄mittitur. Sed q̄ reij-
 citur non est vt opz neq; in v̄t-
 na est hyp̄pōstasi: rimendū ē et
 membz cui superuenit aposte-
 ma periculum. 70.
 Quod si i dēz apostema enaue-
 rit: atq; spūtū putredinis non

enerit: neq; febris defecerit: malū est: et egro amētiā mortis p̄ntiam expectabat.

Pures ex his q̄ grandēū sūt: p̄plemonica deperēt collectione. Alij vero alijscolle ctionibus magis.

Acutis febr̄ib⁹ existētibus si dolor a lumbis z femore ad dyasragma ascenderit: mortale est. Alijs tamen signis pre uale: ex quoz pluralitate siue paucitate dijudicabis.

Efficā dolens atq; frigida febr̄ib⁹ nō deficiētib⁹ malū p̄nūciat: magis tñ cum uentris strictura.

Sed si puenerit uita sicut pus cū hypostasi: dolor soluit.

Sed uo uina nō sic fuerit: et uisica nō mollescit. neq; fe bus decidit: mors in prima peryodo aderit.

Hec aut morbi species am plius pueria septimo an no vsq; in decimū quintum: eue nire conuenit.

Explicit Scōs pronosticorum.

Incipit tertius lib. pronosticoz.

In febr̄ib⁹ idē terminus q̄busdam ad uitā: q̄busdaz ad mortem.

Illa dies idē i q̄b⁹ ex hoib⁹ saluata q̄ saluata: z perit q̄ perit.

In q̄b⁹ febr̄ib⁹ si cūcta signa h̄b̄ p̄cesserint: z spes mali i q̄dā non h̄serit: in die t̄rta: aut pu⁹ terminū uile iudicabis. Sz in quib⁹ cūcta signa male p̄ue nerint. neq; boni spes uilla affue rit: in quarta die uel ante mor tem obibit.

Prima p̄iod⁹ hoc nūero p̄tinet:

scōa in septio: tertia in uidecō t̄rta in t̄rtodecō: quarta in decio septio: sexta in uigesimo. Qui me mer⁹ p̄ t̄rternariū augmētādo i acuta egritu die vsq; i uigesimū die decurrit: neq; ē p̄putari i cō p̄leto nūero diez: quādam modū neq; ant: neq; mēses: ad q̄ru for mā tres septanas i uigintidiez spatio terminamus.

Et p̄iodus p̄ma ex p̄iodis t̄raz apud hoc p̄uenit.

Deinde s̄z h̄ac rōnē augmētāti euenit p̄ma p̄iod⁹ i uige simo die: scōa in q̄dragesimo: z t̄rta in sexagesimo.

In q̄b⁹ ualitudinib⁹ deter: minatio ē tarda: p̄nōtica illis in initio sūt latēna: earū ei p̄ncipia p̄fusa sūt t̄ccico cau t̄i⁹ i uigilā dū ē: z i singul⁹ t̄n̄is dieb⁹ studios⁹ int̄uē dū: si fece ris aut uix aut nūq; falleris. 9.

Ue p̄o i breui s̄ntuntur: z facilius cognoscunt. D̄na enim illarū est euidentissima.

Etauris q̄dē sp̄s suauis: neq; dolor alt⁹ p̄minuit: z noctna q̄es naturalis: z r̄liq̄ signa cūctā d̄i ordinio: ut diximus. D̄notur uis uero sp̄s auer⁹: z turbat⁹ ains uigillarū inh̄tāta: z ois signifi catio mali nūcia.

Considerabis igit augmētā t̄p̄a vsq; in statū: an sint vt supra disposuimus.

Secū dū hanc q̄z rōnē ei pa riantib⁹ cautus eris: z non parientibus similiter.

Si dolor in capite acutiss: mus cū febre fuerit: z signū aliquod mortis apparuerit: mors cito aderit. Et si signum mali non affuerit: z dolor vsq; i t̄r. die p̄māserit: neq; febus ab:

ierit. sanguinē de narib⁹ expe ctabis aliq; āpa isferous⁹ p̄ri b⁹ cogis. Sz dolore adhuc res stāte: sanguinē de narib⁹ expe ctabis: aut āpa expectabis magis tñ dolore frontem ac t̄p̄a non re linquere.

Et illis q̄ sunt minus. 35. āno rum: āpa uero magis in his q̄ sunt amplioris etatis.

Acut⁹ dolor acut⁹ cū acuta febre p̄manēte malū ē. Ex p̄ctabis i eo alienationē: z mor tē graue ē z molestū. Interest t̄ra h̄b̄ oia a p̄ncipio egritū d̄i nis p̄curariz at̄ d̄er signa.

Iuenes etiā q̄ sūt i hac pas sione i septio uel pu⁹ p̄eunt. Senes uo tard⁹ q; febre z alie natio min⁹ eis t̄p̄uuenib⁹ p̄tin gūt: atq; aures eoz erūpūnt: et pus emittūt. In senili tñ etate ualido refurgit z iterum. Iu uenes uo ante q; r̄ūpā āpa per eūt. Qd̄ si creperit: z signū q̄li bet apparuerit boni: aliq; d̄ boni sperabis.

Apostema i gutture cū acu ta febre malū ē. Et si aliud malū signū ex tā dictis uisuz fue rit: mortale est.

Squinātia pessima z cito mortifera est q̄ i gutture si apparet nec extat in cernice cū rubēt i timore: dolore tñ acutis: simo existente z sp̄i or̄thōie.

Hec mali sp̄s i p̄ma die sus focat aut scōa: aut t̄rta: aut q̄rta. Altera hu⁹ mali sp̄s est cū i gutture āpa rubet: z ipa mortifera est: tamen pigrior est p̄ma.

Et t̄rta uero in qua ceruiz z guttur rubet puozib⁹ diu surmo est: nisi tumor ad inte

riora redierit: sp̄i locus omni no non resistit.

Et si destituerit: nō tñ ip̄a die c̄rctica: neq; pp̄ aliq; apostema rubentē tumorē alio trādūperit: neq; putredinē pa tiēs exuperit: uel ad modicū d̄fe cerit: est dolor requiemētis: mor tē ad iactōis labore p̄mittit. z t̄ Onū est aut tumorē z rubo Brem foras p̄muerit: q̄ āpa sit ad pulmonē intus lapsuz fue rit: ip̄s ibi efficit et aimentem reddit.

Quā tumidā z rubētē inci dere timendū est: q̄ uel ha nies inde sequit. uel sanguinis flux⁹ nim⁹. Laborabis igit ad aliā curā p̄fugere. Et si neq; se potes iactōne effugere: z āpl⁹ c̄rcticaline fecit: z si op̄ palato ad heret sub t̄l̄tā: t̄t̄c idē: sp̄pusito r̄i corp⁹ festinabis purgare: t̄pe fauente: z suffocationis timore minime reluctantē.

Uoz febr̄is p̄ modicū t̄te scit: nec signū simede egrit udis habuerit: nec febr̄is dese ct⁹ i die c̄rctica fuerit: iteronez egritudinis habetis.

Quib⁹ febr̄ib⁹ p̄manet: neq; laborae grauaē: neq; multuz molestā t̄p̄ne dolore: his āpa su tuz ē i iucturis isferioz p̄ti p⁹ die. 20. q̄b⁹ febr̄es lōgēs: his pu file aut i articulis dolores sūt. 25

Trāfactis. 20. dieb⁹ post febr̄ē op̄z vt expectē exitura cū p̄t̄ā sit egritudo uigesimū die. 26. Hec aut āpa min⁹ euenit illis q̄ r̄ū etas est isferioz a. 35. āno.

Quibus uo etas est pl̄tior: fiet āpa febr̄ib⁹ manētibus.

Ezib⁹ q̄o inordinate uaz gātib⁹ t̄rtane sunt future certius tñ c̄rca autūnum.

z. 19. **E**t t̄rta uero in qua ceruiz z guttur rubet puozib⁹ diu surmo est: nisi tumor ad inte

riora redierit: sp̄i locus omni no non resistit.

Et si destituerit: nō tñ ip̄a die c̄rctica: neq; pp̄ aliq; apostema rubentē tumorē alio trādūperit: neq; putredinē pa tiēs exuperit: uel ad modicū d̄fe cerit: est dolor requiemētis: mor tē ad iactōis labore p̄mittit. z t̄ Onū est aut tumorē z rubo Brem foras p̄muerit: q̄ āpa sit ad pulmonē intus lapsuz fue rit: ip̄s ibi efficit et aimentem reddit.

Quā tumidā z rubētē inci dere timendū est: q̄ uel ha nies inde sequit. uel sanguinis flux⁹ nim⁹. Laborabis igit ad aliā curā p̄fugere. Et si neq; se potes iactōne effugere: z āpl⁹ c̄rcticaline fecit: z si op̄ palato ad heret sub t̄l̄tā: t̄t̄c idē: sp̄pusito r̄i corp⁹ festinabis purgare: t̄pe fauente: z suffocationis timore minime reluctantē.

Uoz febr̄is p̄ modicū t̄te scit: nec signū simede egrit udis habuerit: nec febr̄is dese ct⁹ i die c̄rctica fuerit: iteronez egritudinis habetis.

Quibus uo etas est pl̄tior: fiet āpa febr̄ib⁹ manētibus.

Ezib⁹ q̄o inordinate uaz gātib⁹ t̄rtane sunt future certius tñ c̄rca autūnum.

Et sicut illis dicitur... 30. Mne apha magis in hyeme...

Quibus adfunt febres si mor... 31. Et si dolor i vitalibus...

Quibus ille dolor a primordio... 32. Quibus i capite est dolor...

Quibus dicitur tertianarius... 33. Quibus dicitur quartanarius...

Quibus dicitur febris asph... 34. Quibus dicitur febris asph...

Interest quia ut in toto studio... 35. Et hec est nra doctrina...

Interest quia ut in toto studio... 36. Scito ocs valitudines...

Interest quia ut in toto studio... 37. Nec despatio aliquid...

Interest quia ut in toto studio... 38. Ita breuis ars...

In perturbatiōib' vētris et vom... 39. Et sic in inanitio si quidē...

In exercitantibus sunt fallaces... 40. Qui vero nō dēscit nequē...

In inanitiōib' dicitur... 41. Tenues et certe diete...

In tenuibus dietis peccat egro... 42. Propter hoc et i sanis...

Ad vitias egrotudines... 43. Ubi vero h'z acumē...

reficere: et tñi subcōdēscere... 44. Quibus dicitur primus...

reficere: et tñi subcōdēscere... 45. In paroxifimos vero...

reficere: et tñi subcōdēscere... 46. Senes facillime ferūt...

reficere: et tñi subcōdēscere... 47. Qui crecūt plm habēt...

reficere: et tñi subcōdēscere... 48. Uterque hyeme...

calore ē mult^o: nutritio igit^r ampliori indiget. Signum 2° erates et athlete. 16.
 humide dicte oib^{us} febricitatibus pferūt: maxime ̄p pueris: et alis sic affuet^{is} reficit. 17
 Quibus semel: aut bis: aut amplius: aut min^{us}: aut s̄m prem dādū ̄p ē aliqd tpi: et horez regioi: et etati: et p̄tudinē. 18
 Estate ̄p: et autūno cibos ̄nif sine ferūt. In hyeme ̄p facile. Vere vero secundo. 19.
 his q̄ in circuitib^{us} eracūtur: nihil dare: neq^{ue} cogere: s̄z aus ferri ex appositi^{is} añ crisis. 20.
 Ea q̄p crisis fit: et q̄p factā ē egr̄ nō mouere neq^{ue} nouū facere: neq^{ue} farmacij: neq^{ue} alijs pro uocatiōib^{us} vti: sed sinere. 21.
 Que ducere opz vñ cūq^{ue} nā maxime reperit: de ducere p cōuenientes regiones. 22.
 Digesta medicari: mouere nō cruda: neq^{ue} in principijs: nisi sint furiosa: multa vero nōn sunt furiosa. 23.
 Que egerunt nō multitudines p̄siderare opz: s̄z quō egerūt. Et si qualia opz purgari purgetur: pferre: et viferūt. Et vbi opz vsq^{ue} ad defectiōē dūcere: et hoc facere si sufficiat egrotans. 24.
 In p̄catis passiōib^{us} raro: et p̄ncipijs farmacij vti. Et h̄p̄us bñ dū dīcātes facere. 25.
 Si qualia opz purgari purgentur: et cōfer: et bñ ferūt. Si ̄p contrariū importune. 26.
 Explicit liber primus aphorismorum hypocratis.
 Incipit liber secundus aphorismorum.
 Nā q̄ morbo somnus laborē prestat mortale. Si ̄p tō

nus inuenit: nō mortale. 2.
 Ubi desipiētā somn^{us} sedat: bonū. vbi ̄p stat: malū. 3.
 Somn^{us} et vigilię vtroq^{ue} mō magis facta: malū. 4.
 Nō plenitudo: nō indigētia: neq^{ue} aliō q̄dēq^{ue} magis natura fuerit nihil bonū. 5.
 Labores sp̄tanei narrāt morbos. 6.
 Quicūq^{ue} dolētes aliqd corpis: plurimum dolorem non sentiunt: his mens egrotat. 7.
 Quęcūq^{ue} mltro tpe extenuāt cor: pota: tarde reuertit^{ur} si uenerūt. Que ̄p modico modice. 8.
 Si ex egritudinē cibū accipiēs q̄s nō cōualecat signum est q̄ corp^{us} plurimo cibovti. Si vero nō accipienti hoc fit signū qm corp^{us} ianitiōe indiget. 9.
 Corpora vbi q̄s vult purgare: oportet fluxa facere. 10.
 Nō pura corpora quantūcūq^{ue} nutries magis ledēs. 11.
 Facili^{us} ē repleri potu q̄ cibo. 12.
 Que reliquū ē morbis post crisi: subuersiones facere conueniunt. 13.
 Quibuscūq^{ue} crisis fit: his nox difficilis est añ acmie. sup̄uenies ̄p leuor: vt in p̄b^{us}. 14.
 In ventris fluxib^{us} mutationes egestionū iunāt si nō ad mala transtulerantur. 15.
 Ubi fauces egrotāt aut pustale in corpe nascūtur cōsiderare opz egestiones. Si em̄ colerice fuerit. corpus egrotat. Si vero saniet similes: certū est corpus nutrirī. 16.
 Ubi indigētia fi opz laborare. 17
 Ubi cūq^{ue} cib^{us} p̄ter naturā irat: hic egritudinem facit. Mani festat vero sanatio. 18.
 Eoz q̄ nutriunt copiose et yelo

citer: yeloces fecess^{us} sūt. 19.
 Autorum morboz nō omnino certe sunt sanitatis p̄nunciations neq^{ue} mortis. 20
 Quibuscūq^{ue} iuuenib^{us} ex̄tibus ventres sunt humid^{us}: his le nescētib^{us} exsiccant. Quib^{us} v̄ tres iuuenib^{us} sūt sicc^{us} his senioribus factis h̄uētatur. 21
 Poms indigētia soluit. 22.
 Et plenitudinē q̄cūq^{ue} egritudines sūt euacuatio sanat. Et que cūq^{ue} ab euacuatiōe plenitudo. Et alioz cōtrarietas. 23.
 Acute egritudines i quatuordecim diebus indicantur. 24.
 Septime quarta est indicatiua et alii hebdomade octaua ē principiū. Cōtemp̄laria vero vndecima: hec em̄ q̄rta secunde hebdomade. Cōtemp̄laria ruri^{us} septim^{us} ad ecia hec est ei quarta a quarta decia septima vero ab vndecima. 25.
 Estue ̄p quartane vt multum sūt breues. Autuales ̄p longę. Maxime ̄p q̄ ad hyemē coniunguntur. 26.
 febric̄ in ip̄simo melius est fieri q̄ sp̄ssum in febre. 27.
 Nō em̄ rōn^{em} alieuatis non opz credere: neq^{ue} vereri valde mala q̄ sūt irrōnabiliter. Multa em̄ talū certa sunt et non valde permanere neq^{ue} morari cōsueverunt. 28.
 febricitantibus nō fortiter: neq^{ue} oio i sup̄ficie p̄maneret nihil minuire corp^{us}: aut tabescere magis eo quod em̄ rōnem sit malū est: hoc em̄ longitudo in egritudinis signū: hoc aut ibe cūltatē v̄ritutis signū. 29
 Inchoatib^{us} morbis si q̄d v̄ mouere moue. In statu vero habere silentium melius est. 30.

Circa p̄ncipia et fines ota imbecilliora. Circa ̄p status oia fortiora. 31.
 Et egritudinē ̄p bñ reficēti et nihil addere corp^{us} malū. 32.
 Plerūq^{ue} oēs male se habentes s̄m p̄ncipia q̄dē bñ recipiēs et nihil addēs i sine rursus abstinet. Sed m̄ p̄ncipia q̄dē abstinetes fortit^{er}. Posterus vero bene reficientes melius committant. 33.
 In oi egritudinē: p̄fortari mēte: et bñ se h̄re ad oblatiōes bonū. Cōtrariū ̄p malum. 34.
 In morbis nun^{us} p̄citant egrotantes. Quibuscūq^{ue} p̄te naturez etati: et h̄itudinis: p̄is et regiois: et hore egritudo iest magis q̄ q̄bus non p̄pua s̄m aliquid horum iest. 35.
 In oib^{us} morbis ea q̄ circa vmbilicū et pectinē sit ip̄situdinē h̄re meli^{us}. Quis ̄p tenuē et tabefactū malū. Fallax em̄ h̄mōi ad inferiores purgationes. 36.
 Sana habētes corpora farmacijs purgari exolunt. Celestis ̄p malo cibo p̄tes. 37.
 Sana habētes corpora farmacijs vti difficile est. 38.
 Parū deterior cib^{us} et pot^{us} deleterabilior vero meliorib^{us} quidem in delectabilibus magis appetendus. 39.
 Senes iuuenib^{us} plerūq^{ue} egrorāt minus. Quęcūq^{ue} ̄p egritudines eis cronice sint: multoties cōmouuntur. 40.
 Bāchi et corize i valde senib^{us} non maturantur. 41.
 Qui exolūtur fręq̄nter fortiter sine manifesta occasione: repente moriuntur. 42.
 Apoplexiā soluere fortē ip̄siti

bile ē. Debile ꝑo si facile. 43.
 Stragulatorꝝ ꝛ dissolutꝝ non
 dū mortuꝝꝝ refert ꝑbulcū
 ꝑ puma fuerit circa os. 44.
 Crassivalde sim natura cito mo-
 riantur magis gracilibꝝ. 45.
 Epilepticꝝ iuuēbꝝ alterationē
 mutationis marie etatis ho-
 raz loꝝꝝ facitꝝ exitatꝝ. 46.
 Duoꝝ dolorꝝ qꝫ simul sunt non
 sim eundem locū: maior deni-
 grat alterum. 47. Circa gñā-
 tionē sancti dolores ꝛ febres
 accidunt magis ꝑ scā sanie. 47
 In oi moriēdo corporis cū cepe-
 rit quis dolere: quiescere statim
 remedium est. 49.
 Assueti assuetos labores ferre:
 ꝛ si fuerit ibecilles aut senes
 infirmi ꝛ fortibus ꝛ iuuenti-
 bus facilius ferunt. 50.
 Ex multo tpe ꝑueta: ꝛ si fuerit d-
 teriora insuetꝝ minꝝ molesta
 re ꝑuenerūt. Oportet igitur
 ad incōueta trāsmittere. 51.
 Scdm multūz repēte euacuare
 aut ꝑlere: aut calefacere aut
 ifrigidā: aut aliter qꝫlibꝝ
 corporis mouere: fallax est et
 oino nature inimicū. Paulat-
 im ꝑo certū. Et ex alio ad aliū
 trānsire decet: non aliter. 52.
 Oia sim rōnem facietꝝ: si euent
 enti sim rōnem nō opꝝ trānsire
 ad aliud manēte eo qꝫ uilum
 est a principio. 53.
 Quicūqꝝ vētres hñt hñidos in-
 uenes qdem epistētes: siccos
 hñtibus melius mutant. In
 senectute ꝑo deterꝝ ꝫmutāt
 siccantur emꝝt in pluribus se-
 nescentibus. 54.
 In magnitudine ꝑo corporis in-
 uenescere qdē decēs est: non
 inuane. Senescere ꝑo inuti-
 le: ꝛ peius minoribus.

Explicit liber secundus.
 Incipit lib. iij. aphorismorum.

Mutatione est
 ꝑoꝝ maxime gñant
 morbos. Et i hōis
 magne mutationes
 aut frigiditatis aut estus. Et
 alia sim rationem sic. 2.
 Naturarum hec quidē ad esta-
 tem: hec uero ad hyemē: bene
 aut male nate sunt. 3.
 Egritudinum alie ad alias bñ
 aut male nate sunt. 4.
 Estates qdā ad regiōes: ꝛ hoꝝas
 ꝛ dietas bñ aut male ꝛ nate sūt.
 In hōis qñ eadē dietā qñ qdē
 estus: alicqñ ꝑo frigꝝ: aut ina-
 les egritudines expectatꝝ. 5.
 Austruini flatꝝ grauāt auditū: ca-
 liginosi caput grauant: pi-
 gri dissoluēt. Si ꝑo boreas
 fuerit: tussis: fariges: vētres
 duri: diffurie: horroꝝes: dolo-
 res: ꝛ pectorū ꝛ laterū: qñ isti
 pꝛeualuerint talia in morbis
 expectare oportet. 7.
 Cū estas sit ꝑi siliis: sudores ml-
 tos i febribꝝ expectare opꝝ. 8.
 In siccis tꝑibꝝ febres acute sūt
 Et si quidē annꝝ talis epistē
 amplius fuerit: qualē cōsti-
 tionē fecerit in pluribꝝ: ꝛ ta-
 les egritudines qñ isti pꝛeua-
 lēt talia in morbis ꝑantūtur
 egrotantes expectare opꝝ. 9.
 In moderatꝝ tꝑibꝝ si tꝑalꝝ ipꝝ
 reddiderint: boni statꝝ ꝛ bo-
 ne egritudinis determinatio-
 nes sunt. In imoderatꝝ ꝑo
 maxime imoderate: difficil-
 les determinationes. 10.
 In autūno acutissime sūt egrit-
 tudines: ꝛ maxie mortifere:
 vt in pluribꝝ. Uer uero sanis-
 simū: ꝛ minime mortiferū. 11.

Autumnus ꝑificis malus. 12.
 De tꝑibꝝ: si qdē hꝛēs sicca ꝛ bo-
 realis fuerit: ver ꝑo pluuiosū ꝛ
 austrinū necesse ē estate febres
 acutas ꝛ obtalmias: ꝛ dissinte-
 rias fieri: maxime mulieribꝝ: ꝛ
 humidis natura. 13.
 Si ꝑo austria hꝛēs ꝛ pluuiosa
 ꝛ trāqlla fiat: ver ꝑo siccu ꝛ bo-
 reale mlteres si qdē qꝫ ꝑꝛꝝ ad
 ver test ex oi occasiōe abortiūt.
 Si ꝑo genuerit: morbidos ꝑue-
 ros ꝛ ibecilles ꝑiūt: vt aut stati
 resoluantꝝ aut morbidꝝ ꝛ tēus
 uināt epistētes. Alijs ꝑo iūioꝝ
 bus qdē distititꝝ: ꝛ obtalle sic-
 ce sūt. Senioꝝꝝ ꝑo catarrꝝ ce-
 lerisꝝ dissoluetes. 14.
 Si ꝑo estas sicca ꝛ borealꝝ fiat:
 autūꝝ ꝑo pluioꝝ austrinꝝ capi-
 tꝝ doloresꝝ hyemetꝝ tussisꝝ biāchi
 ꝛ couze sūt qꝫ dā ꝑoꝝ tꝑificꝝ. 15
 Si ꝑo autūꝝ borealꝝ fuerit ꝛ i
 aqꝝ hūidꝝ nā ꝛ mlteribꝝ ꝫfert
 Reliqꝝ ꝑo obtalmie sūt sicci:
 ꝛ febres acute: ꝛ couze diuīne
 Quibꝝ dā ꝑo ꝛ melācolie. 16.
 Cōstitutiones āni ꝑo oino qdē
 sicce pluuiālibꝝ sūt saniores et
 minus mortifere. 17.
 Egritudines ꝑo i pluuiālibꝝ vt
 mlta sūt: febres lōge ꝛ vētrꝝ
 fluxꝝ ꝛ putredies: ꝛ epilepsia: ꝛ
 apoplezia: ꝛ sñātes. Siccis ꝑo
 cōsūꝑtes: ꝛ tussisꝝ obtalmie: ar-
 tetice: stragurie. ꝛ dissintitꝝ. 18
 Quotidiane ꝑo ꝫstitutiones bo-
 reales copia ꝫstitutionē qdē for-
 tiora ꝛ bñ mobilia: ꝛ bñ colora-
 ta ꝛ meliꝝ audietia facitꝝ: ꝛ vē-
 tres siccatꝝ: ꝛ oculos moridēt ꝛ cir-
 ca thoracē facti: ꝛ si qdē pꝛus
 est dolendum magis dolet. 19.
 Austris ꝑo copia dissoluēt hu-
 mecatꝝ: ꝛ caput ꝛ auditꝝ graui-
 tates facitꝝ: ꝛ vertigines i oꝝu

lis et corpore difficilē mortū et
 ventres humectant. 20.
 Scdm hoꝝā qdē versꝝ extreme
 estasꝝ ꝑueri ꝛ coꝝ affines etati
 bꝝ ꝛ bñ degūt ꝛ maxie sanū sūt.
 Estate ꝛ autūno vsqꝝ ad alitꝝ qꝫ
 dez senes. Reliqꝝ ꝑo autūno et
 hyeme medij etate. 21.
 Egritudines qdā oēs in oibꝝ
 hoꝝ sūt: qdā ꝑo maxie sꝫ qdā
 eaz sūt et eracuuntur. 22.
 Uere si qdē manie ꝛ melie: ꝛ ꝑi-
 lepzie: sꝫguis fluxꝝ: sñātes: cor-
 tꝝ: ꝛ biāchi: tussis: lepre: luchi-
 nis: alphi: rubores: ꝛ ulcerosi plu-
 rimꝝ: ꝫstule: ꝛ artetice. 23.
 Estate ꝑo qdā hoꝝū febres ꝫti-
 nue: ꝛ capson: ꝛ etiane plurime
 ꝛ vomitꝝ: ꝛ dyarie: ꝛ oꝝuloꝝ et
 aurū dolores: oꝝꝝ ꝫceratiōes:
 ꝛ putredes: ꝛ putredes: ꝛ dissu-
 dationes. 24.
 Autūno ꝑo ꝛ estinoꝝ mlta ꝛ fe-
 bres qrtaneꝝ errātes: ꝛ splenes
 ꝛ hydropes: ꝛ ꝫstis: ꝛ ꝫcera-
 tiōes ꝛ stragurie ꝫterietꝝ: ꝛ scia-
 des ꝛ sñātes: ꝛ ābeliꝝ: ꝛ hylei
 et epilepsie: manie ꝛ melie. 25
 Hyeme pleurietꝝ: ꝛ ꝫplenmo-
 nie: couze biāchi: tussis: dolores
 pectorꝝ: laterꝝ ꝛ iūboꝝ. dolor ca-
 pitꝝ. ꝫtignes ꝛ apoplexie. 26.
 In etaribꝝ ꝑo talia accidūt ꝑue-
 rꝝ qdē ꝛ nouitꝝ genitus ꝫcera-
 tiōes oꝝꝝ vomitꝝ: tussis: fariges
 ꝫmbilici: slegmōes: vigilietꝝ: tu-
 mores: aurū hūiditates. 27.
 Cū ꝑo dētes ꝫducūt: gingiua-
 rū ꝫuritꝝ: febres: ꝫpasmꝝ: ꝫya-
 riez maxie qñ ꝫducūt caninos
 dētesꝝ ꝫgūuissimꝝ ꝫuroꝝ ꝛ du-
 ros vētres habētꝝ. 28.
 Senioꝝꝝ uero factꝝ ꝫthūma
 spondilis sim colū inꝝ ꝫpulsio-
 nes: a sima: talia: ꝫtales: lumbꝝ:
 ꝫ rotūdi: a: carides: ꝛ a: crocordi

ues sathiriass^o, scrophule 2
 alie pustule. 29.
 Semo: ub^o ho 2 ad innētū ac
 ce dētū. 2 hoz multa. et fe
 bres diuturne magis 2 ex na
 rib^o s^o gūnis fluxus. 30.
 plurime ho pueri passides ter
 minant. hec qdē i s^o dragita
 dieb^o. hec ho i septē mētib^o
 hec ho i septē ānis. h^o ad
 innētū accedūt: qūq^o ho p
 manēt pueris 2 si solūt cir
 ca innētū: aut femis circa
 mēstruo eruptiōes. vetera
 scere cōsueuerunt. 31.
 Adolescētib^o ho sanguis spu
 rapiss^o: febres acutē: epilep
 s^oie 2 alie egritudies: 2 ma
 rime predictē. 32.
 Ultra ho hāc eratem asmata:
 pleuretides: p^opleumonai: li
 targie: frenesis: caulis: dyarie
 diuturne: colere: dissinterie:
 hēterie: 2 emorroydes. 33.
 Semo: ub^o d^osmie: catarr^o cū tū
 si: strāgurie: di^osurie: articu
 loz dolores: nefreses: stigi
 nes: appoplexie: celiacie: pu
 ri^o ton^o corp^o: magis: malencolie
 vigilie: vētris 2 nariū hūidi
 tates: oclorū habetudo: glau
 colitas: 2 grauitas auditus.
Explic^o. iij. lib^o aphorismor.
Incipit lib^o. iij. aphorismor.

Regnātes si
 cōuenit purgare: a.
 iij. mēse vsq^o ad. viij.
 Min^o ho has. Min^o
 ra ho 2 sentioza vereri opz. 2.
 In farmacijs tala duce^o ex cor
 pore q^o spōte veniētia sunt
 vitia. Que vero cōtraria ve
 nientia quiescere. 3.
 Si q^o opz purgari purgen^o: 2
 p^ofert 2 h^o ferūt. Cōtraria ho

grauiter. 4.
 Purgare qdē estate superiora:
 hyeme vero inferiora. 5.
 Sub cane: 2 ante canē mollesce
 sunt purgationes. 6.
 Si acies 2 facile vomētēs purga
 re supius: timētēs hyemē. 7.
 Difficile ho vomētēs 2 medecar
 noios iferi^o: timētēs estate. 8.
 Pulicos ho metūtes ad supe
 riores farmacias. 9.
 Melācolic^o ho iferi^o ea: rōne ve
 hemētius sua apponētēs. 10.
 Meditari in valde acutis si ex
 pedit eadē die differre em in
 talibus malum est. 11.
 Quibuscūq^o roisides: 2 circa vim
 bilitū dolores 2 hōs: 2 dolor
 nō solūt^o sit: neq^o farmacijs:
 neq^o aliter in hydropē siccaz
 perficitur. 12.
 Quib^o vētres hēterie hyeme
 supius medicari malū. 13.
 Ad ellebotoz hōs nō facile sur
 sum purgāt: an bibitionē oz
 s^o humectare corpora plurio
 nutrimēto 2 requie. 14.
 Cū biberit q^o ellebozū ad mo
 tides qdē corp^o magis oz di
 ces. Ad sōnos ho 2 imobilita
 tes min^o. declarat at nauiga
 tio: qm^o mot^o corpa turbat. 15.
 Cū voluerit magis duce^o ellebo
 rū moue corp^o. Cū ho statue
 res: fac sōnū 2 noli mouere. 16
 Ellebor^o piculol^o ē sanascarnes
 h^o itib^o: spasmū ei facit. 17.
 Nō febricitantib^o exiūt^o: si fiat
 fastidiū 2 cordis motus 2 re
 nobrositas oclorū 2 os ama
 ricatum: sursum farmacia li
 digere significat. 18.
 Supradyastragama dolores sur
 sum farmacia indigere signi
 ficat. Quicūq^o vero inferius:
 significant inferius. 19.
 Quicūq^o

Quicūq^o i farmacijs si sitūt cū
 purgāt: si q^oscāt dōce si tāt. 20.
 Nō febricitantib^o exiūt^o: si fiat
 stroph^o: v^ol genuū s^ouitas 2 lū
 bog^o dolor: deorsūz farmacia in
 digere significat. 21.
 Egēstides nigre v^ol q^ois s^ogūz
 spōte veniētēs: 2 cū febie 2 sine
 febie pessime. Et quātūcūq^o fue
 rit colorēs p^oles malū. Cū phar
 macō ho meli^o. Et quāto plu
 res fuerit colorēs nō malū. 22.
 Egritudinib^o q^obuscūq^o icipiē
 tib^o: si fel nigrū: aut sursum: aut
 deorsū erit mortale. 23.
 Quibuscūq^o ex egritudib^o acu
 tis: aut mlti spis: aut aboztib^o
 aut alit^o extenuatis si fel nigrū
 extiterit: aut q^ois sanguis niger
 sequēti die morientur. 24.
 Dissinteria si a selle nigro ince
 perit mortale. 25.
 Sanguis sursum qdē q^oiscūq^o ma
 lū: deorsū ho si niger extierit bo
 nū. 26. Nigre egēstides si a dis
 sinteria habitoyt itestinoz car
 nes egerant mortale. 27.
 Quibuscūq^o in februb^o sanguis
 fuit mltitudo: v^oncūq^o i s^ospitōi
 bus vētres his humectant. 28.
 Quibuscūq^o felle egēstides sūt:
 s^orditate supuēre q^oscūt. et
 q^obuscūq^o s^orditas felleis egē
 stidib^o supuēntib^o q^oscūt. 29.
 Quibuscūq^o i februb^o s^ortis ern
 tib^o rigores sūt discreti sūt. 30.
 Quibuscūq^o exacerbatōes sūt
 si qua hora febus acceperit: in
 crastinū eadē hora incipit^o dis
 crita. 31.
 Laboriosus in februb^o circa art
 culos 2 circa maxillas maxie
 apostafes sunt. 31.
 Quibuscūq^o resurgētib^o ex mor
 bis si aliqd^o doluerit: ibi ap o
 stafes sunt. 33.

Si ho 2 pu^o doluerit: aliquid
 ante egritudinē: illic cōfirmat
 egritudo. 34.
 Si a febie habito tumore non
 existerit i faucib^o suffocatio res
 pectē superuenerit mortale. 35.
 Si a febie habito collū quarta
 tur v^ol vit^o possit d^oglurire: tumo
 re nō exite i collo: mortale. 36.
 I^o febricitanti si ceperit sudores
 boni sūt tertiani: q^ontani: septe
 ni: 2 q^o nono die. 7. 11. 7. 14. 7. 17.
 7. 20. 7. 21. 7. 24. 7. 27. 7. 30. 7. 31. 2
 34. 7. 37. 7. 40. I^o em sudores
 egritudines indicant. Qui ho
 ita nō sūt: dolorē significat et
 lōgitudinē egritudinis et cō
 uersionem. 37.
 Frigidū sudores cum febie acu
 ta quidē facti mortē significat.
 Cum mollioz ho febie lōgitu
 dinē egritudinis significat. 38.
 Et vbi i corpore sudor: ibi egr
 tudinē narrat. 39.
 Et vbi in corpore calidū vel fri
 gidū: ibi egritudo regnat. 40.
 Et vbi i toto corpore mutatio
 nes: 2 si corp^o: aut infrigidat^o:
 aut statū calidū sūt: aut calor al
 ter ex altero fit: significat lōgi
 tudinē egritudinis. 41.
 Sudor mlt^o ex somno sine ali
 qua manifesta causa fact^o signi
 ficat qm^o corp^o plurio ciboyt.
 Si ho cibū non accipienti hoc
 fiat: significat quomā indiget
 euacuatione. 42.
 Sudor multus frigid^o vel ca
 lid^o semper fluens: frigid^o ma
 iorem. calidus ho minorē egr
 tudinē significat. 43.
 Febres quēcūq^o non deficiētes
 tertie die fortiores sūt pericu
 lose. Quēcūq^o ho sic defecerint
 significat quomā non pericu
 lose. 44.

Quibuscūq; febres longe sunt: his dolores: z pustule sūt i articulis. 45.
 Quibuscūq; ex febrib⁹ resurgētib⁹ aut pustule aut dolores sunt in articulis: hi aplioub⁹ cibis vtuntur. 46.
 Si rigor: incidit febre nō deficiēti: debili existēte p̄tente mortale. 47.
 Excretiōes si i febrib⁹ nō deficiētib⁹ liuide: vel sanguinee et fetide: z fellē sūt: oēs male sūt. 48.
 Egeste hō bñ: bone sūt z km cessum: z km vinas. Si hō nō aliqd vtiliū egrediat p̄ hec loca: malum est. 49.
 In nō deficiētib⁹ febrib⁹: si qdā extra frigida fuerit: que hō intus ardeat z sitim habeat: mor tale. 49.
 In nō deficiētib⁹ hō febrib⁹ si labiū: aut ocul⁹: aut supcilij: aut nas⁹ distorqueat: aut nō vireat: aut si audiat: iā debili existēte corpore: qd cūq; horū fiat prope mors est. 50.
 Ubi febre nō deficiēte: distina supuenerit: z desipiētia mortale est. 51.
 In febrib⁹ apostema nō solutū ad p̄mas crises: longitūdinem egritudis significat. 52.
 Quibuscūq; i febrib⁹ aut i alijs egritudinib⁹ volūtarie oculi lazchymantur: nihil incōueniēs. Quibuscūq; hō non km voluntatem incōueniēs. 53.
 Quibus in dentib⁹ in febrib⁹ li mositates sūt formosae z diu: turniores sunt febres. 54.
 Quib⁹ plerūq; tussēs sicce et modice puocate i febrib⁹ z vřtib⁹: non valde sitientes sunt. 55.
 In bubonib⁹ febres facte oēs male: exceptis ephimeris. 56.

Febritatē sudor superueniēs nō deficiēte febre malum: pro: longatur enim morb⁹ z humorem plurimū significat. 57.
 A sp̄simo et terano habito febus superueniēs soluit egritudinem. 58.
 A causione habito rigore supuenerit solutio sit. 59.
 Tertiana vero si nō iudicatur in septem periodis: longissima erit. 60.
 Quibuscūq; aures i febrib⁹ surdescūt: sanguis ex narib⁹ fluxit aut venter turbatur: soluit egritudinem. 61.
 Que iudicantur in parib⁹ diebus discretā sunt: z amica puer sionis. 62.
 Quibuscūq; i febrib⁹ quotidie rigores fiunt: quotidie febres soluntur. 63.
 Quibuscūq; in febrib⁹ icteritia supuenerit ante septimū diem malum. 64.
 Quibuscūq; i febrib⁹ in septimo: aut sexto: aut vñdecio: aut decimo quarto die icteritia supuenerit bonum si non dextruz hypocōdriū durū fiat: si hō sit non bonum. 65.
 In febrib⁹ circa ventrē cauma forte z cordis mor⁹ malū. 66.
 In febrib⁹ ex somnis timores aut sp̄simi malum. 67.
 In febrib⁹ sp̄s offendēs malū sp̄sū enim significat. 68.
 In febrib⁹ acutis sp̄simi: z circa viscera dolores fortes malum. 69.
 Quibus vñne grosse: globose: pance: nō sine febrib⁹ multitudine veniēs: ex his tenuis iuat maxie hō talia ventū: q̄b⁹ uer p̄cipio aut celerius hypostasiles sunt. 70.

Quib⁹ vñne in febrib⁹ conturbate z puerle velur subiugaliū his capitis dolores: aut adsūt: aut aderunt. 71.
 Quib⁹ in septima terminatur: his nūc h̄z quarta dies vñnā rubēs vel alia km rationē. 72.
 Quib⁹ vñne limpide aut albe male: maxime si i freneticis appareant. 73.
 Quibus hypocōdria suspensa sunt z subrigiētia lūbi dolore supuenerit: vñtres his humectant si nō venositates erūpāt aut vñne multitudine supuenerit: in febrib⁹ vero sunt hec. 74.
 Quib⁹ sp̄s ad articulo ap̄a cōverti eruet ab apostemate: vñna grossa z mlt̄a z alba fetā velut i laboriosis febrib⁹: et maxime si quartanis quibusdāz incipit fieri. Si hō sanguis ex narib⁹ fluat valde z celeriter soluitur. 75.
 Si sanguinē aut pus mixerit rhenū aut vesice vlcerationem significat. 76.
 Quibuscūq; i vñna grossa: q̄si carniā frusta: vel sicut pili sūt his derbenibus exuunt. 77.
 Quib⁹ i vñna pingui exite fur fura minguntur: his vesica scabit. 78.
 Quicūq; sanguinē sponte mingunt: his de rhenib⁹ vñne r̄pturam significant. 79.
 Quibuscūq; in vñnis harenosa subliāt sedimina: his vesica ā rhenes lūthiasim habēt. 80.
 Si sanguinē mingunt: aut tr̄sdos z stranguriā habent: z dolor incidit in pectine: z sub vētre: z perithonē circa vesicaz: dolorem significat. 81.
 Si sanguinē aut pus mingūt: aut squamas: z odor grauis ve:

sice vlcerationem significat. 82.
 Quibus in vñnali via pustule nascuntur: sane facta z erupta solutio sit morbi. 83.
 Urina multa facta nocturno modicū secessuz significat: z cōuersio. **Explicit liber quartus aphorismorum.**
Incipit Quintus liber aphorismorum dñi Hypocratis.

Spasmus
 ex eleboro mor tale. 2.
 In vñnere sp̄simi supuenerit mor tale. 3.
 Sanguis mlt̄o fluēte sp̄simi in: natus aut singult⁹ malū. 4.
 Sp̄simi innar⁹ z singult⁹ post nimia inanitionē malū. 5.
 In imoderata purgatione sp̄simus autem: singultus innatus malum. 6.
 Si inebriatus aliquis repente sine voce fiat: sp̄simo inato moritur: si non febus accepit euz autem ante horam secundam quam crapule soluantur locut⁹ fuerit. 7.
 Quicūq; a tetano apprehēditur: in quatuor diebus moriuntur. 8.
 Si vero hos effugerint: salui sunt. 9.
 Epilepsie quibus ante iuuentutem nascuntur mutationē habent: quib⁹ vero post vigesimū quantum annum commouent v̄ plurimum. 9.
 Quicūq; pleuretici facti in quatuordecim dieb⁹ non purgātur hi in empima transeunt. 10.
 P̄tisis sit maxime in crasibus a decem octo annis vsq; ad vigesimū quintū annum. 11.

Quicūq; squinatū effugit: et ad pulmonē eis cōuertit: in septem diebus moriunt. Si vero hos effugerint: empici sūt. 12. Qui a p̄tisi molestantur si spūta q̄leciq; expuunt graue fetet sup carbones effusum ⁊ capilli ⁊ capite desulit: mortale. 13. Quibuscūq; p̄tiscis capilli desulit: varia supueniēte moritur. 14. Quicūq; sanguinē spumofum expuunt: his ex pulmone educio fit. 15. P̄tisi habito diaria supueniēte mortale. 16. Quicūq; ex pleuretide empici sūt si purgant i. 40. diebus a q̄ die ruptura fit q̄scit. si ḡ nō: in p̄tisiū transeunt. 17. Calidū nocet ḡ frequēter v̄tēti bus carnis effeminationem facit: nernoisū incōtinētā: mētis stupor: sūpū sanguinis: ⁊ defectioes spiritus. quibusdā ḡo et mors sequitur. 18. Frigidū ḡo spasmus ⁊ tetanos ⁊ nigrores ⁊ febriū rigores. 19. Frigidū inimicū neruis ossib⁹ dētib⁹ cerebri spinali medulle Calidū vero vtile ⁊ amicum. 20. Quicūq; infrigidata sunt: recalescere opz: excepti q̄buscūq; sanguinē manare futurū ē. 21. Ulcerib⁹ frigidū mordax: cutē idurat: dolores sine fame facit: nigrores: rigores: spasmus: tetanos: et febres. 22. Est at vbi i tetano sine vulnere iuuenē bñ carnosio estate media aq̄ frigidū m̄tra fusio: calor reuocationē facit: calor ḡo hoc liberat. 23. Calidum saniem faciens i omni vulnere marum signū ad certitudinē cutem mollit ⁊ at-

tenuat sine dolore rigo: tes tanorum ⁊ spasmorum mitigatorum est. 24. Eoz vero q̄ in capite sunt soluit grauedinem: plurimum confert ossium fracturis magis vero denudatis. hōiū aut marie in capite vulnera habētibus: quecūq; a frigiditate oriuntur: aut vulnerant: ⁊ herpetis vulneribus comedentibus: ano pudendo vesice: ⁊ matrici. Calidum quidē determinans ⁊ amicum. frigidum vero cōtrarium: ⁊ occidens. 24. In his ḡs opz frigidū v̄tēti sū gnis fluere futur⁹ est: non sup loca sed circa ea. Et quecūq; inflammationes: aut inflāmationes in rubellū aut subsanguineū colore sunt tēdētēs ⁊ recti sanguine quoniam veterat ⁊ demigrat: ⁊ inuas heripilā nō vulnerat: quoniam vulnerate nocet. 25. Frigidū velut nix vel chūsall⁹ pectori inimica: tussēs cōmouētia sanguinē fluere facientia: ⁊ catarros. 26. In articulis dolores ⁊ hōiōres si neyleratiōe podagrā ⁊ spasmū ⁊ hōi plurima frigida aq̄ infusa refrigerat ⁊ attenuat et dolores soluit. Stupor enim medio cris dolorem minuit. 27. Aqua que cito calefit ⁊ cito s̄stigidatur. leuissima est. 28. Quibuscūq; bibere desiderium est nocturnalē s̄stētibus: si superdormierint bonū. 29. Muliebria educit calefactio ex aromatis. Multoties ḡo v̄tētia vtilis esset si nō grauedinē capitis faceret. 30. Mulier in v̄tero habens flobod thomata abortus facit: s̄magis cuius maior est fetus. 31. Mulieri i v̄terio h̄nti ab aliq̄s cutap-

egritudinū accipi mortale. 32. Mulieri sanguinē vomētū mensis supueniētibus solo fir. 33. Mulieri mēstruū deficiētibus sanguinē narib⁹ fluere bonū ē. 34. Mulieri i v̄terio h̄nti: si v̄ter mulier suat: p̄tiscū est abortiēdi. 35. Mulieri q̄ a matrice molesta: aut difficile generāti sternutatio supueniēs bonū. 36. Mulieri mēstrua habēti sine colore ppuo ⁊ non s̄m se semp facta purgat iōe idigere s̄st. 37. Mulier in v̄terio h̄nti: si subito māmille sciles s̄nt abortit. 38. Mulieri in v̄terio h̄nti: si altera māmilla gracilissiat. geminos h̄nti: aliter abortiet. Et si quidē dextra gracilis fiat malculū si vero sinistra feminam. 39. Sitr q̄ neq; p̄gnās neq; ḡnauit lac h̄y: h̄ mēstrua defecerūt. 40. Mulierib⁹ q̄b⁹ ad māmillas s̄st gnis cōuertitur: manū s̄st. 41. Mulierem si vis scire si p̄cepit: melleratū q̄ dormitura est: da bibere et: si q̄dē torsiones habuerit circa v̄trē p̄cepit: si ḡo n̄ Mult: si q̄dē m̄scly (minte. 42. p̄cepit: bñ colorata ē: si ḡo femina: discolorata. 43. Si mulieri p̄gnāti h̄nti spila fit in matrice: mortale. 44. Que p̄ nāz tenues erētēs p̄cipiunt: abortiūt aq̄ grossescāt. 45. Quecūq; op̄a moderate h̄ntel abortiūt sc̄do mēse: aut t̄tio. si ne o occasione manifesta: his collidōes mullagimibus pleni sunt: nō p̄nt p̄e grauedine tenere fetum: sed abumpunt. 46. Quecūq; existētēs p̄ter naturā crasse nō cōcipiūt: his p̄gnedo os matricis obrurat: ⁊ puls⁹ exrenūctur nō concipiunt. 47. Si matrici i v̄terio posita fecerit sanie: necesse est p̄motū fieri f̄fer: maris q̄dē i dextris. (48. Femie ḡo i sinistris magis. 49. Sd m̄ricis p̄cipitatioes oblatmicū apponēs apphēde os ⁊ Mulieri in v̄terio h̄nti. (res. 50. Tenasmo inat⁹ abortire facit. 51. Mulieri mēstrua si veli retinere s̄stia: maiorē ad māmillas apponēt: Quicūq; i v̄terio h̄nti h̄is (ne. 52. cōcluditur os matricis. 53. Mulieri i v̄terio h̄nti lac ex m̄a: nullis multū fluens fetū s̄st de b̄it. Si vero vbera dura fuerit sanum fetum significat. 54. Quecūq; corruptione sunt fetus his vbera gracilia sūt. Si ḡo rursus dura sunt. Et si dolor ē i vberib⁹: aut i vertebus: aut i genib⁹: aut i oculis h̄ corripit. 55. Quibuscūq; os matricis durū est: h̄is necesse est os matricum concludi. 56. Quecūq; i v̄terio h̄ntes a febrib⁹ accipiunt: ⁊ fortit calefunt sine occasione manifesta: generāt periculose ⁊ difficulter: aut abortiuntur periclitantes. 57. In fluxu m̄tebu spasm⁹ ⁊ al defectio si supueniat malum. 58. Menstruus plurimis euenientibus accidit egritudines: ⁊ nō venientibus a matrice: accidit egritudines. 59. In ano flegmōes patiētē: matrice flegmōe h̄nti: strāguria supuenit. In epate ḡo flegmōnes patiētī singultus supuenit Et in r̄hentibus h̄ntibus sanies: strāguria accidit. 60. Mulier si nō cōceperit: velis at scire si cōcipiet: cōteges vestimētis infumiga deorsum: ⁊ si q̄dē trāsire vi deatur odor p̄ corpus ad os ⁊ nares: cognosce qm̄ ea nō propterle nō generat. 61.

Mulier in vtero hñti si purgationes erūt ipossibile est feti-
 sanum esse: 62
 Si mulieri purgationes n̄ erūt
 neq; febre neq; rigore supientē
 te: angustie vero: abhoiationes
 defeciones at ei acciderit: repu-
 ta hanc in vtero habere. 63
 Quicunq; frigidus z defas ma-
 trices hñt: nō cōcipiēt. Et q̄cūq;
 humiditas hñt matricēs nō cōci-
 piūt: erigitur em̄ in eis semē. Et
 q̄cūq; siccas z magis ardētēs: si
 p̄cipiūt: idigētia em̄ nutrimentū
 corū ipis semē. Et q̄cūq; ex vtrif-
 q; p̄perihñt moderatē sūt hu-
 iusmodi generātes: anxietates
 abhominatio. 64.
 Similit̄ z i marib⁹: aut em̄ pp̄-
 raritatē corpis spūs extra ferūt
 vt nō incidat semē: aut ppter de-
 bilitatē humidū diffūdit̄ extra
 aut ppter frigidū nō calefit: ita
 vt cōgreget ad hūc locū: aut p-
 pter caliditatē ipsū: hoc fit. 65.
 Lac dare caput dolētib⁹ malū ē
 Malū hō z febricitātib⁹: et q̄bus
 cūq; hyppocūdria suspensa ru-
 gūt: z stitulosus. Malū vero q̄
 bus fellēi secessus: z in acutose
 bub⁹: z q̄bus sanguinis multa
 egestio facta est. Cōuenit vero
 pituiticis nō valde febricitātib⁹.
 Dare hō z i febus⁹ lōgis nullo
 p̄dictorū signorū p̄sentē: z extra-
 rōnē tabefacta. 66
 Quib⁹ tumores i vuln̄erib⁹ ap-
 parēt nō valde spasmātur: neq;
 infantit̄. his hō nō apparet: i-
 bus repētē: quibus quiddē retro
 spāsi: et tetani fiant: Quibus
 vero in puou parte: mania z do-
 lor lateris acut⁹: aut empuma
 aut dissinteria si rubei sunt tu-
 mores. 67.
 Si in vuln̄eribus malis z forit

bus existentibus tumor: non ap-
 pareat: magnū malū: lara bo-
 na cruda mala. 68
 Posteri ora capitis dolētia: in
 fronte recta vena lēta inuat. 69.
 Rigores mulierib⁹ incipiūt ex
 lūbis magis: z p̄ dorūz ad car-
 put z viris retro magis q̄ i p̄o-
 ri parte corporis: vel ut cubitoz
 corarū: z propter cutem rarā:
 declarat pilus. 70.
 A quartanis habitū nō valde a
 spasmis apprehēdunt. si hō ap-
 prehēdunt pri⁹ z supueniat
 quartana soluantur. 71
 Quibus circū dē iē cutis dura
 z sicca sine sudore finēt. Quib⁹
 vero laxa z rara cum sudore fi-
 nent. 72.
 Ictericū non valde fiunt inflati.
 C̄xplicat lib. v. aphorismorū

Incipit lib. vi. aphorismorum.

In diurnis licet
 rūs orirenia su-
 perueniēs prius nō
 erūs bonū signū. et
 Quib⁹ nares humi-
 de naturaliter. et semē humi-
 dum cito in firmant. Quibus
 vero contraria salubius. 3.
 In diurnis dissinterijs absti-
 nētia malū. z cum febre pei⁹. 4.
 Circumfluentia vlcera male cō-
 suetudinis. malum. 5.
 Dolores in lateribus z pectori-
 bus: z in alijs corporis partib⁹
 si multū differūt ad discernen-
 dum mali sunt. 6.
 Nefretici z circa vesicam do-
 lores laboriose sanantur i se-
 nibus. 7.
 Dolores z tumores sūt vtrēz
 epistētes: supiores q̄dē leuiores
 inferiores fortiores. 8.
 hydropticis q̄ vulnera in coe

nascentur: non facile sanant. 9.
 Late pustule non valde purgi-
 nose sunt. 10.
 Caput dolēti vel circū dolēti: fa-
 nies aut aqua: aut sanguis de-
 fluens s̄m aures z nares soluit
 egritudines. 11.
 Melancolicis z freneticis emor-
 roydes innate bonum. 12.
 Emorroydas sanātū antiquas si
 non vna fuerit relicta: periculū
 est fieri hydrope: aut pusillū: aut
 maniam. 13.
 A singultu habito sternutatio
 superueniens soluit egritudi-
 nem. 14.
 Ab hydrope habito s̄m venas
 in ventres aqua fluente solutio
 fit. 15.
 A dyaria habita diurnā spō-
 taneus vomitus superueniens
 soluit egritudinem. 16.
 A pleuretide habitoz peripleu-
 monia dyaria superueniēs ma-
 lum. 17.
 In oculis patiētem dyaria ac-
 cipit bonum. 18.
 Vesicam incisam: aut cerebuz:
 aut cor: aut dyasragma: aut
 epas aut vtrē: aut rhenes: aut
 intestinorum aliq̄ gracillum:
 mortale. 19.
 Quando incisum fuerit os: aut
 cartilago: aut nerv⁹: aut maxil-
 le tenues: aut p̄titi⁹: neq; cre-
 sci: neq; cōglutinat̄. 20.
 Si in ventre languis fluat p̄ter
 naturā necesse est in sanient cō-
 nerti. 21.
 Maniacis emorroydib⁹ aut va-
 ricibus innatis: manie solutio
 fit. 22.
 Quibuscūq; dolores a dorso in-
 cubitos trāsēunt: s̄m obthomia
 soluit. 23.
 Si timor: z pusillanimitas mul-

tum habeant tempus: habētē
 melancholicū perscunt. 24.
 Intestinorū si incidatur aliq̄
 gracillum: nō cōglutinat̄. 25.
 Perisplum: extrinsec⁹ factam:
 intus cōverti non bonū: inrin-
 secus hō extra bonum. 26.
 Quibuscūq; in caue tremores
 sunt: alienatio soluit. 27.
 Quicūq; empiici aut hydrofici
 vunt: aut incidunt: his effluētē
 sanie aut aqua multa z repētē
 omnino pereunt. 28.
 Eunuchi non podagrizāt: neq;
 calui fiunt. 29.
 Mulier non podagrizat: si men-
 strua non defecerūt in ea. 30.
 Puer nō podagrizat ante afro-
 ditam. 31.
 Dolores oculorum meri potio
 aut lauacris: aut pyria: aut s̄o-
 mata: aut farmacia soluit. 32.
 Trauli adyaria maxime capiti
 tur longa. 33.
 Acidum ructātes nō valde pleu-
 rici fiunt. 34.
 Quicūq; calui sūt: his varices
 non nascunt magne. Quibuscū-
 q; hō innascatur rursus capilla-
 ti fiunt. 35.
 Hydropticis tussis superueniēs
 malum. p̄existens hō sine ma-
 lo. 36.
 Disturia s̄m obthomia soluit
 incidere: venam que intus in-
 tālo est. 37.
 A squinante habito tumorē fie-
 ri in gutture bonū. Extra enim
 cōuertit̄ morbus. 38.
 Quibuscūq; absconditi cancri
 fiunt: non curare melius est. Cu-
 rati enim pereunt citius: non
 curati multum tempus persi-
 ciunt. 39.
 Spasm⁹ fit ex plenitudine aut
 euacuatione. Ita singul⁹. 40.

Quibuscuq; dolor circa hypoco-
cūdrīa sine flegmone: his fugue-
niens febus soluit dolorē. 41.
Quibuscuq; sanies facta in cor-
poze nō manifestat: his propter
spissitudinē saniet aut locigros-
situdinē nō manifestat. 42.
Feteritatis si epar durū fiat ma-
lum. 43.
Quibuscuq; splenitici a diarriteria
capiunt: his supueniēte longa
diarriteria hydrops nascit aut
lienteria: et pereunt. 44.
Quibuscuq; ex straguria illeos
innascit: hi in septē diebus per-
eunt: si nō febre supueniēte mul-
ta vīna stuperit. 45.
Quīnara quēcūq; annua fuerit
vel lōgius tps habēt: os necesse
est emitti et cicatrices fieri cōca-
uas. 46.
Quibuscuq; gibbi ex aīmate
sunt aut tusti ante iuuentutez
pereunt. 47.
Quibuscuq; slobothomia aut
farmacia pferit: hos vere slobot-
thomare aut farmaciādare cō-
uenit. 48.
Spleneticis superueniēts diarriteria
bonum. 49.
Quibuscuq; tumores podagrici
ei sūt in quadraginta dieb⁹ de-
fernescēte resident. 50.
Quibuscuq; cerebrū sursum cō-
cutitur: necesse est febrez et sellis
uomitū supuenire. 51.
Quibuscuq; sanis dolozes repē-
te sunt in capite: cōtinuo sine
voce sunt essertū perēt in sep-
tem dieb⁹. si non eos accipiat
febris. 52.
Attēdere oportet et iudiciū ocu-
lorum in somnis. Si enim quid
alibi appareat cōmissis palpe-
bis: non ex dyaria existēte aut
farmacie potioe morali signū:

et mortale valde. 53.
Desipiēte cum risu quidē facte
securiores. Cum tristitia vero
molestē. 54.
In acutis passioib⁹ cum febre
luctuosa suspiria malum. 55.
Podagrici z maniaci vere z au-
tūno mouent vt in plurib⁹. 56.
In melancolicis egritudinib⁹ pe-
riculose eruptiōes: aut apople-
xiam: aut epilepsia: aut spasmū
aut cecitate: aut manū signifi-
cant. 57.
Apoplectici maxime sūt etatib⁹
a quadraginta annis vsq; ad se-
raginta vel septuaginta. 58.
Si omētum eruperit necesse est
putrescere. 59.
Quibuscuq; a sciatica molesta-
tis febrū resilit foras z rursum
incidat in locū suū: hismusci la-
gines facte sunt. 60.
Quibuscuq; a sciatica molesta-
tis febrū resilit foras: his tabe-
scit crus z claudicat si hōzant.
Explicit liber sextus aphoriz-
morum

Incipit liber septimus
aphorismorum.

A acutis
morib⁹ his frigiditas
extremitatū ma-
lū. In osse egrotā-
ti caro luīda ma-
lum. 2.
In vomitu singult⁹ z oculi tu-
bet malum. 3.
In sudore rigor malum. 4.
In mania diarriteria: aut hy-
drops: aut eptasis: bonum. 5.
In egritudine diuturna: abstine-
tia z gestīdes colericē malū. 6.
Ex multa potione rigor z despi-
cencia malum. 7.
Ex apatis ruptura: dissolutio

vomit⁹: z defectio animi sit. 8.
In sanguinis fluxu desipientia
aut spasmus: malum. 9.
In hyleon vomitus: singultus:
spalm⁹ z desipientia: malū. 10.
In pleuretide peripleumonia:
malum. 11.
In ptelemōtia frenesis malū. 12.
In vulnerib⁹ fortib⁹: spasm⁹ aut
ebetanus malum. 13.
In percussioe in capite stupor aut
desipientia malū. 14.
In sanguinis sputo saniet spu-
tum malum. 15.
In saniet sputo ptisis: z flux⁹ ma-
lum: vbi hō salua tenet: mouit⁹
tur. 16.
In flegmone epatis singultus:
malum. 17.
In vigilia spasmus aut desipie-
tia malum. 18.
In ossis denudatione herispi-
la malum. 19.
In herispila putredo aut sa-
nies malum. 20.
In litargico tremor malū. 21.
In forti pulsu in vulnerib⁹ emo-
rofagia malum. 22.
In dolore diuturno circa vētrē
sanies malum. 23.
In colerico fecessu diarriteria:
malum. 24.
In ossis fractura desipientia si in
vacuū accepterit malū. 25.
In farmacie: potioe spasm⁹ mor-
talis. 26.
In dolore forti circa vētrē strig-
ditas extremitatū malū. 27.
In ytero habēti tenasim⁹ supue-
nitas apozititur. 28.
Quibuscuq; os aut cartilago in
cūū fuerit i coepe nō auget. 29.
Si alio sbe flegmate habito
dyaria supuenierit fortis soluit
egritudinē. 30.
Quibuscuq; spumose egestiōes

in dyaria: his a capite flegma
desiuit. 31.
Quibuscuq; in febrū⁹ in vūnis
crinoīdes hypostasē sūt: lōgā
egritudinē significat. 32.
Quibuscuq; cholericē hyposta-
ses sūt superi⁹ hō tenues acutā
egritudinē significat. 33.
Quibuscuq; vīne distāres sūt:
his i coepe turbatio sit fortis. 34.
Quibuscuq; i vūnis ampulle su-
pnatāt: nefreticā significat: z lō-
gam egritudinē fore. 35.
Quibuscuq; pignis hypostasis
z cōglobata: his nefreticā z acu-
tam egritudinē fore. 36.
Quibuscuq; nefreticis existeritib⁹
pōctia signa accidit z dolozes
acuti circa musculos spinales
sūt si qdē circa extrifescos locos
fuerit apofsema futurū expecta-
trifesc⁹. Si hō dolozes magis
circa interiores locos a pā futu-
rum expecta magis intus. 37.
Quicūq; sanguinē vomūt si qdē
sine febrū⁹ salubre. Curant hō
stipticis z frigidatib⁹. Si hō et
febre: pnciosum est. 38.
Catarrī in supiori vētre i sanie
pvertunt in viginti dieb⁹. 39.
Si sanguinē z trūbos mingit
straguria hz: z dolor icidit i pe-
ritoneon z sub vētrē z pectinē: ea
que circa vesicā sūt egrotas si
gnificat. 40.
Si ligua intēperata repēte fiat
aut apoplectiū aliqd coepe vt
melancolicū hmoi efficit. 41.
Si sup purgato senio: singult⁹
supuentat nō bonū. 42.
Si febus si a colera habeat: a q
multa calida infusa a capite so-
lutio sit febris. 43.
Mulier vtrasq; dextrās habens
non sit. 44.
Quicūq; empticizunt aut inci-

dunt: si qdē sanies plura fluxe-
 rit et alba euadūt. Si hō cenu-
 terra z male olens pereunt. 45.
 Quēcūq; in epate ppter sanies
 vātur: si quidē sanies pura flu-
 xerit z alba euadunt. In tunica
 em illius sanies est. Si hō uelut
 amarca fluxerit pereunt. 46.
 Oculorū dolores: meri potioz la-
 uacriū z ob othomia soluit. 47.
 hydroticū si tussim habeat: de-
 speratus sit. 48.
 Strāguriā z diarriā vini po-
 tio z flōmia soluit. Incidit hō
 venā q̄ inē? i talo est bonū. 49.
 Squināte habito tumoroz robo-
 r i pectore supueniēs bonū: si foras
 em puerit egritudo. 50.
 Quicūq; ipa chilo in cerebro pa-
 riantur tribus diebus peit. Si hō
 hos effugerint: sani sunt. 51.
 Sternutatio fit a capite ex ce-
 rebro calefacto z humectato: q̄
 est i capite vacuo: aere dscēdēte
 i illud vacuū z faciēte sonitū: q̄ si
 eritus est ei per angustū. 52.
 Quicūq; cūca epa dolēt: his fe-
 bris supueniēs soluit egritudi-
 nem. 53.
 Quibus cūq; uenit sanguinē au-
 ferre ex uenis: hos oportet flo-
 bothomare in uere. 54.
 Quibus cūq; iter rhenes z vētrē
 flegma pcludit: z dolozē pstatinō
 habēs eritū i neutro vētrū: his
 em uenas i vesicā puero flegma-
 te solutio fit morbi. 55.
 Quibus cūq; epa aqua impletū
 in omētū eruperit: his aqua vē-
 ter implet z moriunt. 56.
 Balices: oscitatio: rigores: vi-
 nuū mēsurate bibitū soluit egri-
 tudinem. 57.
 Quibus cūq; cerebrū motū fue-
 rit ab aliqua actione necesse si-
 ri siue voce statim. 58.

Corpōribus humiditas carnes ha-
 bentes: sanies adhibere uenit:
 fames em desiccata corpora. 59.
 Si a febre habito tumor si exi-
 stente in collo: suffocatio repēte
 inuacit: vt deglutire non possit
 mortale. 60.
 Si a febre habito torqueat col-
 lum vt deglutire nō possit: trās
 glutiedo angustiet finetumore
 manifesto: mortale. 61.
 Si a febre habito: timore nō eri-
 scēte i faucibus suffocatio repēte
 uenerit mortale. Si a febre ha-
 bito collū puertat itayt vir de-
 glutire possit: tumore nō existē-
 te in collo: mortale. 62.
 Sudore multo frigidō calido
 superfluēte oportet mitti humi-
 ditatē a corporibus fortibus supe-
 rius: debilibus hō inferius. 63.
 Febres quēcūq; non desiciētēs
 tertia die: sunt fortiores z perit-
 enlose. Quēcūq; hō sic desecerit
 significat qm nō perit enlose. 64.
 Quibus febres longe: his pusitū
 le dimirne: aut in articulis do-
 lores sunt. 65.
 Quibus cūq; ex febribus aut pu-
 stule dimirne: aut i articulis do-
 lores fuerint: hi amphou? ci-
 bis vtuntur. 66.
 Cibis quem accipiūt febricitā-
 tes sanis est virtus: in armis hō
 moribus. 67.
 Premissis aliquibus erentibus
 non motis: sed quasi rasura in ex-
 tēsim supnatauerit parua: par-
 tus est morbus. Si multa mul-
 tus: horum hō multa necessa-
 ria est vētris solutio. Si hō uen-
 ter non mūdificabit: sed potius
 iuscula dabunt: quanto magis
 dabis: tāto magis p̄petrabit.
 Explicuit Aphorismi hypocratis
 huius yeterē translatione.

Itabreuis

ars longa. Occasio p̄ceptis. Experi-
 mentum fallax. Iudicium diffici-
 le est. Nec solum seipsius officio
 fungentem exhibere oportet:
 sed etiam egrum z assidentes
 et exteriores. 2
 In turbationibus vētrīs vo-
 mitibus spontaneis si tale pur-
 gas quale purgari opz res bfi
 cedit z facile fertur. Sin minus
 cōtra. Simili modo cōceptacu-
 log in antio si fiat q̄ si fieri opz
 res bene cedit z facile fert. Sin
 minus cōtra. Igitur z tempus
 z terraz z etate z genera mor-
 borū in quibus oportet necne
 conspici officium est. 3.
 habitus athletarū ad modum
 boni tuti non sunt i ad summū
 deuenierint. Non em in eodem
 subsistere possunt aut quiesce-
 re. Quod si non quiescūt nihil
 proficere in melius possunt. Re-
 stat igitur his de causis vt i de-
 sterius labant. Quāobies solue-
 re habitum expedit sine moia:
 vt benno restit corpus incipiat
 Nec idcirco compressiōes in ex-
 tremum ducende sunt. haud
 em tutum hoc est: sed pro eius
 qui corrigitur: natura ducendū
 vt tollere. Omnino euacuatio-
 nes in extremum deducte cum
 periculo sunt. Rursusq; recrea-
 tiones extreme ad p̄ictū agūt. 4.
 Tenuis exquisitasq; victus ra-
 tio in affectibus summi duritatis

omnibus: tum etiam acutis q̄
 bus non competit: grauius mole-
 stas est. Itemq; victus qui in ex-
 tremū tenuitatis deuenit: gra-
 uis est. Nam sarietas quoz in
 extremum acta molesta est. 5.
 In tenui victu rōne egrī peccat
 quo fit vt maiore afficiantur de-
 trimento quicquid em committit
 graui obuenit q̄ in aliquā tu-
 lā pleniorē. his igit z sanis tu-
 ta nō ulla admodū tenuis dil-
 gens exquisitasq; ratio victus ob-
 eam rez q̄ difficiliter errore qui
 committitur ferūt. Ita fit vt te-
 nuis z diligens victus periculo
 sit: maxima ex pte sit eo q̄ pau-
 lo plenior recipiatur. 6.
 Sūmus morbus summa diligē-
 tissie remedia adhibēda sūt. 7.
 Ubi morbus p̄acutus est statū z la-
 bores summi fatigat z tenuissi-
 mo victu vt necesse est. Ubi nō
 ita est: s̄ pleni agere l̄. Tātū
 indulgēdū est cibo quanto mor-
 bus ip̄e sit summo leuior. 8.
 Cuz vero morbus consistit suo
 vigore: tenuissimo victu vt ne-
 cesse est. 9.
 Colligendum etiaz est an eger
 possit eo victu que p̄ceperis du-
 rare ad consistendū vigore vltz
 egrotatio: z ille vt potius de-
 ficiat: nec durare possit ea ip̄a
 victus ratione: an morbus an de-
 ficiat atq; hebetelcat. 10.
 Quibus igit p̄sticta iuxta s̄ his
 tenuis victus iuxta p̄cipiēdū est.
 Quibus aut cōstictū vigore post
 ea futurus est: his in eo ip̄o vi-
 gore z paulo ante de cibo sub-
 trahendum est. Tempore vero
 superiore vberius agendum est
 vt eger sufficiat. 11.
 In accessibus abstinentia est a su-
 mere em cibū nociuū est. 12.

circuitū veniūt accessiōes: his ī
ipsa accessiōe abstinentiū est. 12.
Accessiōes hō p ditionesq̄ iudi
cant a morbis z anni t̄p̄ib⁹ atq̄
ēēt circuitū successiuis ieremē
siue q̄ti die: siue vno interposito
die: siue ēt p̄ interualla āplora
euēniūt: nec nō ēt his q̄ superne
niunt iudiciū accipi p̄t. Verbi
gratia ī morbo costalli si sc̄re
tio purulenta statim iter initia
extitit: breuē egritudinem fore
ōñdit. Sin postea puruit lōgā.
Quin ēt vīna: alu⁹: sudor: mor
bus aut difficile aut facile nul
lo pacto iudicari finitue posse
aut breues: aut longos fore si
gnificabunt. 13

Senescillime te iunior tolerat
mor q̄ firma etate sūt m̄n⁹: a do
lescētēs. oīz minime pueri eorū
q̄ ipoz q̄ oīo sūt pp̄fiores. 14.
Qui increscūt p̄m calor: inati
obtinēt: itaq̄ plurimo cibo idi
gēt alioq̄n corp⁹ absumit. Seni
bus hō pax caloris īē: z ob eā
rē paucis egēt fomitiū: q̄ppe q̄
a mltis opp̄lli extinguant: hic
ēēt feb. n̄ eā acute senib⁹ accidit
corpus em̄ eoz frigidū est. 15.
Vētres h̄yeme zvere natura ca
lidissimi sunt: somni lōgissimi
Itaq̄ per eātempora cibi dari co
piosi debent. Caloris em̄ nati
ui copia magna inest: vt cib⁹ p̄
inde plenior requiratur. Argu
mento etates sunt z athlete. 16.
Vicus omnis febricitantibus
humid⁹ p̄ficat: sed p̄cipue pue
ris: z his qui ita viuere consue
uerunt. 17.

Et quibusnam semel aut bis af
fumendū sūt: z plurane an pau
ciora: particulatim animaduē
tendum. Tempori etatis z p̄sue
tudinū impartendum aliquid

est. 18.
Cibos estate autumno difficillī
me ferūt: h̄yeme facillime mor
vere. 19.
Qui p̄ circuit⁹ accessiōes iteratū
his nihil est dandū nec assume
re q̄c̄q̄ cogendū: sed adiectioni
subtrahēdū ēt an iudicandez. 20.
Que iudicant aut iudicata sūt
integre: nō mouere neq̄ noua
re vel medicamentis: vel alijs ī
citametis: sed sinere debes. 21.
Que etianda sunt eo duci debz
qua maxie nā comode tēdit. 22.
Concocta euacuare mouere q̄z
nō cruda opz nec ī p̄ncipiū nisi
turgēt. Sed magna ex pte nōn
turgent. 23.

Deiectiones nō copia estimāde
mor: sed eo qd̄ talia deficiūt
Ita defici opz facile eger fert.
Atq̄ vbi ad aie defectionē vsq̄
ducendū est: ita agendū modo
eger durare possit. 24.

In affectib⁹ acutis raro z inter
initia vtēdū medicamēto eua
cuatorio est: idq̄ adhibito dili
gēt examine faciendū est. 25.
Si quale purgari opz tale pur
gat: prodest z facile fertur. Si
contra difficulter. 26.

Incipit liber sc̄dsaphorismo
rū dñi hypocratis a dño theo
dorio gaza medico e greco in
latinum nuper traductorum.

L quocun

q̄ morbo somnus
laborem affert le
talis est. At si iu
uat letalis nō ē. 2.
Vbi somn⁹ delirū tollit bñ ē. 3.
Somnus aut vigilia si alterutro
modū excesserit: male est. 4.
Nō satietas: n̄ fames: si aliū q̄c̄
q̄ bonū ē qd̄ naturā excedit. 5.

Lassitudines sponte euenientes
morbos pronunciant. 6.
Quicūq̄ parte corporis aliqua
laborantes laborem ipsum ma
gna ex parte non sentiunt: his
mens egrotat. 7.

Que longo temporis spatio ex
tenuantur lente rescicenda sūt.
Que breui breuiter. 8.

Si q̄s a morbo cibū assumēs si
corroborat: plus cibi q̄ satis sit
assumi significat. At hō si non
assumit ita euenit: euacuatio
ne opus esse sciendum est. 9.
Corpora quacūq̄ purgare li
buerit: fluida eo facies. 10.

Corpora ipura quo magis nu
tris: eo magis offēdit. 11.

Potū q̄ cibo expleri facili⁹ ē. 12.
Que p̄ morbos resiliunt: ab u
dicatione faciūt recidiuam. 13.

Quib⁹ iudicatio instat: his nox
difficilis est q̄ cōfusione p̄cedit
subleq̄s aut nox facilio: ma
gna ex parte accedere solet. 14.

In pluujs alui mutatiōes die
ctionū inuāt nisi ī p̄ua mutēt. 15

Ubi fauces egrotat aut tūber
cula ī coepe oriunt̄ excretionēs
p̄siderāde sunt nā si buliose sūt
corpus egrotat: si similes sanis
corpus alere tutum est. 16.

Ubi fames ē: iaborādū nō ē. 17.

Ubi plus cibi p̄ter naturā ige
stum est: morbum id facit: patet
hoc ex ipsa curādū ratione. 18.

Eoz q̄ vniuersim atq̄ celerit̄ a
lūt excretionēs q̄z celerit̄ sūt. 19.

Morboz acutoz p̄dictionēs non
admodum tute sunt neq̄ mori
neq̄ saluti. 20.

Quib⁹ inuētib⁹ adhuc alu⁹ hūi
da ē: his senescētib⁹ siccat. p̄tra
quibus inueniunt̄ adhuc alu⁹
sicca est: his senescentibus hu
mectatur. 21.

Famē vini potio soluit. 22.

Quicūq̄ morbi ex re pletoe sūt
euacuatiōe curāt. Quicūq̄ eua
cuatiōe repletioe. Eodēq̄ nō ce
teroz p̄ua remediō sunt. 23.

Morbi acuti intra quartūdecim
mā diē iudicari solent. 24.

Dies q̄r̄ septimi vnder ē. Octa
uus p̄ncipiū alteri⁹ sepr̄narijs
epordit. Undecim⁹ etiā cōfide
randus est. Quartus enim sc̄dit
septenarij est. Item decimus se
ptimus p̄siderandus est. Quar
tus enim a quarto decimo z se
ptimus ab undecimo est. 25.

Quartū est tū breues magna
ex parte sunt. Infūnales lōge
p̄sertim q̄ h̄yemē attingunt. 26

Febre cōfussiōni superuenire
melius est q̄ conuulsionem fe
bru. 27.

His que nō ex ratione leuāt: cō
fidentum non est: nec p̄re metu
omittendum solueri: ea que p̄
ter rationē incidunt mala: h̄ec
enim magna ex parte infirma
sunt nec perseuerare aut immo
rari diutius solent. 28.

Febri curātū nō admodū leuiter
z p̄ summa corpis forma si cor
pus p̄stat nec vilo modo colla
bit: aut p̄ si magis consumitur
q̄ ratio postulat: vitiosum ē al
ter em̄ lōgitudinē morbi: alte
rū imbecillitatē significat. 29.

Cū morbi incipiūt: si quid mo
uendū est moue. Cū cōsistunt z
vigēt: queferre melius est. 30.

Omnia cum incipiunt z finiunt
leniora sunt. Cū cōsistunt gra
uiora. 31.

Si cui ab egrotatiōe bene assu
meti cibū corpus nihilo p̄ficat
signum est vitiosum. 32.

Omnes fere q̄ sele male habēt
p̄ncipio bene assumētēs cibū

nec quicq̄ proficientes : in fine
 medicinam erigunt. At vero q̄
 principio vehementer epigētes
 postea bene assumunt: hi meli⁹
 euadunt. 33.
 In quouis morbo mente con-
 stare z cibū appetere bonū est:
 contrarium vero vitio dat. 34.
 Per morbos minus hi periculi-
 tantur quorum nature morbus
 conuenit aut etati aut habitui
 aut tempori q̄ quibus vno con-
 uenit aliqua ex his ratione. 35.
 In quavis egritudine partē vim
 bilica z imūventrem esse pleno
 rem melius est: admodum exre-
 nuari atq̄ tabescere vitiosum
 est. Ad inferas et purgationes
 hoc idem tutum non est. 36.
 Qui salubri co:poze sunt: celeri-
 ter p̄ euacuationes oppressi dis-
 soluuntur atq̄ etiam qui prauo
 cibo vtūtur. 37.
 Qui corpore bene constant: dis-
 ficulter ad vsum veniunt medi-
 camentorum. 38.
 Potus z cibus paulo deterior
 mō suauior sit q̄ melior: sed q̄
 insuauior: antepōndus est. 39.
 Seniores magna ex parte mi-
 nus egrotāt q̄ iuuenes. Atz
 men qui longi his acciderint
 morbi: magna ex parte infanabi-
 les tota vita comitantur. 40.
 Raucedines z grauedines ma-
 ioribus admodum cōcoqui ne-
 queunt. 41.
 Qui sepe z multum exsoluuntur
 sine causa manifesta: hi de repē-
 te moriuntur. 42.
 Sopor attonitus vehemēs sol-
 ui non potest: leuis non de faci-
 li potest. 43.
 Qui strangulantur z evertuntur
 citra mortem: si ore spumāt
 non rescitantur. 44.

Qui obesi admodum sūt ex na-
 tura celerius moriuntur q̄ qui
 graciles. 45.
 Qui morbo comitiali laborat:
 si iuuentis est liberari mutatioe
 potissimum: etatis: loci: vicus
 z vite munere potest. 46.
 Si dolor geninus non eodē in
 loco infestat: qui vehementior
 est alterū leuiorē obscurat. 47.
 Dolores z febres accidūt magis
 cum conficitur pus: q̄ vbi con-
 sectum iam est. 48.
 In omni corporis motu cum fa-
 tigare inceperit cessasse protinus
 lassitudinis lenatio est. 49.
 Qui assuecēt ferre labores et
 si inualidi sunt aut senes facili-
 us ferunt: q̄ q̄ nō sunt assueci
 quāuis robusti z iuuenes. 50.
 Quocūq̄ longo tpe assueci sūt
 etia si deteriora sint mīn⁹ infesta
 re solēt: q̄ insueci sūt. Igis ad
 insueci q̄ mutasse pueniet. 51.
 Nimis repenteq̄ euacuare aut
 replere aut calefacere aut refri-
 gerare aut alio quōis mō corp⁹
 mouere: tutū nō est. Atq̄ nimis
 omne inimicū nature est. Cōtra
 paulatim lēteq̄ agere tutū est.
 Deniq̄ de alio trāsire in aliud
 praestat. 52.
 Si cū oia ratione feceris : non
 id puenit qd̄ ratio postulat: no-
 li in aliud trāsire dum maneat
 quod principio vitium est. 53.
 Quorum alius est humida: hi
 quā diu iuuenes sunt meli⁹ de-
 gūt q̄ quibus sicca est. At in se-
 neclute deteri⁹. Siccat em̄ aliu⁹
 magna ex pte hisq̄ senescit. 54.
 Magnitudo corporis in iuuenta
 quidē formā liberalē affert nec
 inuicundam. Sed in senectute
 visu difficilis est: atq̄ deterius
 euadit quod procerius est.

Incipit liber tertius aphorismorum
 hypocratis a dño Theodoro
 Saza nuper e greco in latinum
 traductorum.

Temporū mu-

Tempores potissimum
 pariūt morbos: mag-
 neq̄ temporū mu-
 tationes: aut frigus: aut estus
 et reliqua ex ratione grauius
 accidunt. 1.
 Naturarum alie ad estatē: alie
 ad hēmē bene maleve sese ha-
 bent. 2.
 Ex morbis aliū ad alia tpa lo-
 ca z vicus q̄a bñ maleve sese
 habēt eodē modo etates. 3.
 Per tpa quoties eadē die mō
 estus: mō frig⁹ existit morbos
 autūnales expectari oportet. 4.
 Austri hebetāt auditū: caligine
 obducit: corpa diffidūt: pti-
 grioraq̄ faciunt. caput aggra-
 uāt. vbi tēpestas ita pualuerit:
 affect⁹ eiusmodi existunt. At si
 tps aq̄lonū est: tussis: fauces: al-
 ui dure: difficultates vic: dolo-
 res horridi costaz z pectoroz ac-
 cidūt. Vbi tēpestas ita erupera-
 rit: affect⁹ hūmōi expectato. 5.
 Quoties estas sit similis veri
 sudorū copū in febrib⁹ expe-
 ctare oportet. 6.
 Per s̄iores febres acute fieri
 solēt: si magna ex pte talis sit
 ann⁹ q̄ secatit p̄ditionē: mor-
 bos q̄ tales expectare magna
 ex parte oportebit. 7.
 In tpi b⁹ nature legitim⁹ quicq̄
 tēpestina tēpestine fōdit: mor-
 bi p̄statis sinceri z faciles sub-
 est. At vō iniq̄ incōstātes z in-
 dicata difficiles existūt. 8.
 Per autūnū morbi acutissimi
 z exitiosissimi accidūt magna

ex pte ver saluberrimū est mi-
 nimeq̄ exitiosum. 10.
 Austri⁹ tabidus mal⁹ est. 11.
 Qd̄ ad tēpōz attinet rōnē. Si
 hēm̄ squalidaz aq̄lonia sine
 riter pluuū australeq̄: febres
 acutas fieri estate necesse erit
 lipitudines z itestmoz diffi-
 cultates maxie mulierib⁹ z his
 q̄ humidā habēt naturā. 12.
 Morbi aut per imbres sūt ma-
 gna ex pte febres: lōge: alui fluo-
 res: putredines. 13.
 Si hēm̄ australis pluuia. et
 tepida fuerit: ver calidū aq̄lon
 tūq̄ mulieres q̄rū p̄t⁹ iuxta ver
 pperat: a borbi ex q̄libet causa
 facit. Que sūt pepererit: imbec-
 ciles aut morbidos edēt ifan-
 tes: ita vt aut statim pereāt aut
 tenues atq̄ valitudinariū viuāt.
 Ceteris difficultates itestmoz z
 lipitudines aride accidēt. se-
 morib⁹ vō distillationes q̄ cito
 interimāt. 14.
 Si estas squalida aq̄lōtaq̄ fue-
 rit: aut nū pluuus austrinusq̄
 dolores capitis: tussis: rauedines:
 grauedines erunt. Taz
 bes etiā nōnullos inuadit. 15.
 At si autūnū aq̄lonū sit z sicc⁹:
 viris natura humidis z mulie-
 rib⁹ pderit: reliq̄s accidēt lipi-
 tudines aride z febres acute
 et grauedines: nōnullos etiā z
 atra bilis exercebit. 16.
 Cōditionū anni squaliores sa-
 lubiores qd̄ i totū dneri sūt: i-
 bus minusq̄ mortiferi sūt. 17.
 Morbi p̄ libes magna ex par-
 te p̄stāt: febres lōge: alui fluo-
 res: putredines: attoniti: agne
 per squalores tabitudines: lipi-
 tudines: articuloz dolores:
 stitilitia vic: difficultates ite-
 stinorum. 18.

Cōditionuz q̄tidianarū aq̄u-
lones corpora p̄sp̄icatora: p̄te-
riora: mobilitiora: coloratio: aq̄
faciūt. auditū etiā adimūt: i3
alū ex: c̄c̄ar: oculos mordēt: z
si in p̄ctore dolor aliq̄ p̄c̄est
acri⁹ excitatur. 19.
Austri corpora dissolutū z hū-
mefaciūt: caput aggrauāt: au-
ditū obtūdūt: p̄t̄igies monēt:
oculis z corp̄ub⁹ afferūt tardi-
tatē: aluos ēr hūmefaciūt. 20.
Per t̄pa anni pueri z qui etate
his p̄imi sunt: vere atq̄ p̄ia
estate optie degūt: z marie va-
lēt. Senes estate z autūno ali-
quā diu reliq̄ autūni t̄pe z hy-
eme q̄ media sūt etate meli⁹ va-
lent. 21.
Morbi q̄dē oēs t̄pib⁹ oib⁹ acci-
dere solēt. Sed nōnulli certis
q̄busdā z orūm z irritant. 22.
Uere em̄ atre bilis: furores co-
mitiales: p̄fusidēs s̄ḡnis: an-
gine: infes: grauedies: leptē: i3
p̄t̄igies: ȳt̄igines: p̄st̄ule: ȳl-
cerose plurie: tuberculā: articu-
lorum dolores. 23.
Estatē nōnulli ex his ac febres
continuz: ardōres z tertiane
plurime: vomitōdes: ēr alui p̄-
fusio: oculoꝝ z auris dolores
ous vlcera: genitaliū putredī-
nes et sudamina. 24.
Autūno magna pars estiuozū
q̄tū etiā febres q̄rtane z erro-
nes: lienes aq̄ iter cutē: tabes:
st̄illiditayine: leuitates itesti-
noꝝ: corēdices: angine: anhel-
ationes: voluulū: comitiales:
atre bilis furores. 25.
hyeme costales: pulmonie: gra-
uedies: raucedines: ruses: do-
lores lateꝝ: p̄ctoy: lūboꝝ: ca-
pū dolores: ȳt̄igies: at̄t̄it̄. 26.
Per etates hec accidūt p̄s et

recēs nat̄ p̄uerulis vlcera ous
vomit⁹: ifōtie: pauores: ifāma-
tōes ymbilicū: hūiores auris. 27.
Paulo etate p̄grediētū: cū de-
t̄re icipiūt: ḡḡuaz p̄rit̄igies
febres: quulsiōnes: alui fluores
maxie cū cantios edūt: his
potissimū p̄ueri q̄ corp̄ulētissī-
mi sūt z aluos h̄st̄ astrictas. 28.
Adultiorib⁹ iā t̄ssille. ȳt̄ebre i
occipitio siue luratio i p̄tē ite-
riorē: āhelatiōdes: calculi: s̄lūbrī-
ci feretes: ascaride: ȳruce: fati-
ci strume: z reliq̄ abscess⁹: sed
p̄cipue q̄ enumerant. 29.
Adolescētib⁹ iaz z pubescētib⁹
magna eoz ps accidit: atq̄ et
febres diuturne pot⁹ z s̄ḡni-
nis e narib⁹ p̄fusiones. 30.
Plurimi hō affect⁹ p̄uerilū eta-
tis iudicāt siue sinunt: aut in-
tra q̄dragēsimū diē: aut itra se-
ptimū mēis: aut itra septimum
m̄nū: aut cū ad p̄bertatē itur.
Qui at p̄durant nec folū po-
tuerint. pubescēt aut femie cū
menstrua erūpūt: h̄i p̄fenscere
assolent. 31.
Adolescētib⁹ sanguinis sc̄ea-
tides: tabes: febres acute: comi-
tiales z reliq̄ morbis: p̄cipue
q̄ numerant accidunt. 32.
Qui h̄ac excessēt etatē his an-
helatiōdes: costales: pulmonie:
obliuarū: deliria: ardōres bi-
lares: alui flores lōgī: difficul-
tates itestinoꝝ: leuitates itesti-
noꝝ: marisce. 33.
Sēiorib⁹ difficultates spirādī di-
st̄illatōdes: iustes st̄illiditayine
difficultates ȳt̄e: articoy: dolo-
res: rhenū dolores: ȳt̄igies: at̄to-
nitū: mali habit⁹: p̄rit̄igies: cor-
pōꝝ totū ifōtie: alui oculos et
auris hūditates. hebetudies
oculoꝝ: grauitas aurium. 34.

¶ Incipit

¶ Incipit liber q̄rtus Aphoriz-
mōꝝ dñi h̄ppocratis a domio
Theodoro Gaza nup̄ e greco i
latinū traductoꝝm.
¶ Uterētero gerētē purga-
bis m̄dicamēto si mā tur-
get q̄rto mēis: z ad. viij. v̄lq̄: s̄z
eas min⁹: ab recēiore aut z ab
auctiore cauebis. 1.
In m̄dicamētoꝝ v̄lū si talia du-
cant ex corp̄e q̄ta v̄l sponte ex-
eāt: v̄t̄le ē. si h̄: cohībēda sūt. 3.
Si quale purgari oportet tale
purgatur: p̄o dēt z facile fert.
Si q̄: difficultat. 4.
Estatē pot⁹ i supra: hyeme itra
duccūdū medicamentis est. 5.
Sub canez añ canē medicamē-
toꝝ v̄lūs difficultas. 6.
Macilētis z ad vomituz facis
purgādo: s̄. curabz cauen-
do hyemem. 7.
Qui at ad euomēdū difficultes
sūt z corpore mediocriter p̄st̄
itra purgabis cauedo estatē. 8.
Tabi obnoctios caue ne v̄nq̄
ad sup̄nā ducaseuacuādes. 9
At vero atra bilis cōmotos ple-
nus itra eadēq̄ rōne contra-
ria afferas. 10.
In valde acutis statz z die p̄-
mi euacuādū ē si materia tur-
get. Sup̄cedere est in euismo-
di morbo. malo est. 11.
Quos tormiar: imbilicū fatigāt
z labor atq̄ lūboꝝ dolor: in-
feras: nec medicamēto aut v̄llo
alio mō solui cruciat⁹ p̄r: h̄is
in aqua m̄ inter cutē siccam de-
cumbitur. 12.
Quozū a sui leuitate itestinoꝝ
infestant: h̄berno t̄pe eos su-
pra purgare malum est. 13.
Qui nō de facili supra veratrū
purgantur: eoz corpora añ po-
tione h̄umectāda sūt cibo pile

nore quieteq̄. 14.
Sū q̄ veratrū biberit ad corpo-
ris motiōes magz ad somnos
q̄eresq̄ min⁹ ducito: motiōe eoz
pus turbari: m̄dictio est nau-
gatio. 15.
Cū libnerit vt veratrū āplius
ducat: corp⁹ mouebis. Cōtra cū
sistēdū c̄cluz⁹ somnū moleris
nec quicq̄ mouebis. 16.
Veratrū periculosuz his est q̄
corpore integro sunt: facit enī
convulsiōnem. 17.
Si q̄s nō febriles media erigit
et eozq̄ dolore aut caliginosa
p̄t̄igine im̄st̄at ac ous ama-
ritudinē sentit: purgationē se-
gere p̄re sup̄iore sigat. 18.
Dolores qui supra p̄cordia ite-
stant purgationē supra: q̄ infra
infra requirunt. 19.
Qui in medicamentoy potioe
nō s̄tunt cū purgant. h̄i nō de-
sint p̄uulsiō situnt. 20.
Si romina acciderūt nō febrē
citāt z genuū grauitas z lūbo-
ri dolor: purgatione infra op⁹
esse significatur. 21.
Deictōdes ni re: mō sanguis
at̄ri sp̄t̄e venictes siue cū febre
siue sine febre pessime sunt: z
plures sūt p̄raui colozes: eo pe-
ius. S̄z si ex medicamēto tales
egerunt: meli⁹ ē z q̄ plures non
p̄raui colozes sūt eo meli⁹. 22.
In quocūq̄ morbo incipere si
atra bilis vel supra v̄l infra erit
rit: letale est. 23.
Quicūq̄ ex morbis acutis aut
diuturnis vulnerib⁹ aut alio
quouis mō extenuat atrā bilē
sanguinis: atro similē emiserit
postridies moriunt. 24.
Difficultas itestinoꝝ si ab
atra bile icēperit: letalis ē. 25.
S̄ḡnis supra emissis q̄t̄ic. 26.
Articella

est mal^o supra aut bon^o 2. 26.
 Si difficultate istemox laborari caruicula exeret: letale 2. 27.
 Quib^o p febris sanguis aliquid de large exierit: hinc recreatio ne alui humide rediunt. 28.
 Quib^o deiectiones biliose exerit surditate superueniente finuntur. Et q^o surditas precesserit desinit si deiectiones sequuntur biliose. 29.
 Quibus febricitatib^o die sexto frigora accidunt: hinc difficulter iudicantur. 30.
 Quib^o accessiones ventit si febris quacumq^o hora dimiserit: ea de altero die repetit: hinc difficile iudicatur. 31.
 Qui p febris lassantur: hinc in articulos maxillas potissimum abscessus decumbunt. 32.
 Quib^o conalescentibus a quavis egritudine pars aliqua corporis dolore veratur: hinc ea in parte absceditur. 33.
 Quin^o r si pusq^o egrotassent pre aliquid sui corporis pdoluerit eod^o morbus decumbit. 34.
 Si febricitanti nullo tumore faucium stragulatione accidit subito letale est. 35.
 Si febricitanti collu puerit vt vir deuorare possit sine yello colli tumore mortiferus est. 36.
 Sudores febricitanti si statim ceperit bono sunt. Et tertio die 2. 7. 2. vii. 2. ix. 2. xii. 2. xv. 2. xx. 2. xxiii. 2. xxv. 2. xxx. 2. xxxiii. hinc est iudicand^o morbi iudicatur. Qui autem no ita veniunt laborem significant: et longitudinem morbi 2. recidiuam. 37.
 Sudores frigidi si cum febre a cuta accidunt: mortem significant si cum mitiore: longitudinem morbi. 38.

Et qua pre corporis sudor est: ibi morbum esse significat. 39.
 Et qua parte corporis frigos aut calor est: ibi morbus 2. 40.
 Ubi toto i corpore mutatio fit: et modo corp^o frigescit: modo calefit: aut colorem alium ab alio recipit: longitudo morbi significatur. 41.
 Si per somnu sudoris copia si ne causa manifesta euent: v^o tibi plentioris significatur. 42.
 Si non per cibuz id accidit: in nutritione corpus egere significatur. 43.
 Sudo: multus modo frigida: modo calid^o assidue hinc frigidus magis: calidus minus: morbum significat. 44.
 Quecuq^o no intermitte res tertio die vehementiores reddat: magis periculoze erunt. 45.
 Si quouis modo intermittunt securitate inesse significat. 46.
 Quos febres longe exercit hinc vel abscessus i articulos: vel dolores decubunt. 47.
 Quos febres diutine habent: hinc in articulos abscedit si labor accidit. Quib^o autem in articulos abscedit si labor ex febre: hinc cibo plentior vtut. 48.
 Si rigor accidit per febrem continuam egro iam debili letale est. 49.
 Excretiones in febribus non interpollatis linte aut cruce aut retide: omnes sunt male. 50.
 Si bene exernit salutare sunt: deiectiones etiam 2. vrine inuuant que commode exerit. At si nihil commode p ea loca exernitur: malo est. 51.
 In febr^o no interpolat^o si exteriora friget interiora vrunt 2. sicut: letale est. 52.

In febre no interpolata si labii aut oculi aut supciliu aut nasi perueritur: si visus: si audit^o defecerit egro iam debili: quicquid ex his accidit: mors i p^o pinq^o est. 53.
 Quibus i febre no interpolata difficultas spiradi cu d^orio accidit letale est. 54.
 Per febres abscessus nisi p^oma soluat iudicand^o morbi longitudinem iudicat. 55.
 Quib^o in febribus aut in alijs morbis oculis volentib^o illacrimant nullu est pericul^o: s^o q^o inuitis: periculosus est. 56.
 Quib^o p febris lentore dentes opplent: hinc febres incidit vehementes. 57.
 Quib^o tussis sicca leuiter irritantur in febrib^o arduis: hinc no admodum siti afficiuntur. 58.
 Febres que per accessuz inguibus accidunt: male sunt nisi g^one ephumere hoc est v^oarie contendantur. 59.
 Febricitanti si sudor accedit febre no intermitte malo 2. morbus est: prozogat: plusq^o humiditas esse significatur. 60.
 Qui puulsiōe aut distēsiōe tenentur si accidit febris morbum leuat. 61.
 Qui ardore tenetur si frigid^o acciderit soluetur eo malo. 62.
 Febres tertiane septane circuntib^o iudicat q^o longissimū 2. 63.
 Quib^o per febres aures obscuruerit: hinc sanguinis e narib^o fusus aut alius perturbata soluit morbum. 64.
 Quib^o per febres morbo regi^o an septimū accidit: malo 2. 65.
 Febres nisi die pari desierit solent recidiuare. 66.
 Quib^o p febris q^o die frigid^o ac-

cidit: febris q^o die solunt. 67.
 Quib^o p febris morbo regi^o die septimo: an q^o die accidit: bono 2. missi illa obdurerit: nā si hoc in ita accidit: no b^o 2. 68.
 In febr^o si circa alui calore hinc ac dolore vetriculi verat male est. 69.
 In febr^o acutis si conuulsiōes aut viceru dolores vehementes acciderint: male erit. 70.
 In febr^o si pauores p somnu aut conuulsiōes accidunt male est. 71.
 In febr^o spūs subsistē amalo 2. q^o conuulsiōem significat. 72.
 Quibus vrine crasse: grumose: pauce sūt: sine febre: si tenues copiose prodierint: prodierint marie vero tales exant hinc q^o statim aut breui sedimen habent. 73.
 Quibus vrina turbulenta quavis iumētoz 2. hinc dolor capitis vel adest vel a derit. 74.
 Quibus septimo die iudicatur ad salutē: hinc vrina quarta die nubecula 2. hinc rubicundam vrelli qua ex ratione. 75.
 Quib^o vrina gludica alba emittitur malo est: deliriu potissimū talis euent. 76.
 Quib^o illa suspēsa murmurat: si liboz dolor accesserit hinc alui ad modū hūctat: nisi h^o 2. erit par aut vrine copia pdeat idq^o in febribus. 77.
 Quib^o i articulos abscessurū 2. hinc eximit abscessuz vrina casta copiosa alba q^o i febr^o laboriosa quarto die nonnullis exire incipit. s^o si sanguis q^o erupit breui admodū leuabunt. 78.
 Si sanguis aut pus efluit p vrinā: exulceratio nē aut rhenū aut vesice significat. 79.

Quib⁹ cū vīna crassa carūcule
eriguesit veluti capillamētra
erexit ex rēib⁹ hīs excernit. 77
Quib⁹ cū vīna crassa fursurea
quā erexit hīs vesica scabie af-
fecta est. 78.

Quicūq⁹ spōte sāguinē mingit
hīs venulam ruptam esse i rē-
nibus significatur. 79.

Quib⁹ in vīna decidēt harenō
sa hīs calcovesica laborat. 80.
Si q⁹ sāguinē migit grumes
et guttati emittit vīna ac dolo-
rē ad vētrē imitit pectinē semē-
viti⁹ vesice laborat. 81.

Si q⁹ sanguinem aut pus aut
squamas migit: et cū graue
olens in vīna erulceratio vesti-
ce significatur. 82.

Quib⁹ i vīnario meatu tuber-
cula oriunt⁹: hīs suppuratione
facta et eruptioe leuat⁹ dolor. 83
Victio noctu copiose factā erit-
guā fore deiectionē signat. 84.

Incipit liber quint⁹ apozoi-
moyū qui hypocratis a dño
theodoro gaza nup e greco in
latinum traductorum.

Convulsio a
veratro letalis ē. 2.
Convulsio a vulne-
re letalis est. 3.

Sanguinis multe profusionis
convulsio aut singultus supue-
niēs malo est. 4.

Ex purgatione convulsio aut sin-
gult⁹ supueniēs malo est. 5.

Si ebri⁹ q⁹quā obmutuerit con-
vuls⁹ emouit nisi p⁹sent⁹ a febre
sit aut cū ad eā venerit horā q⁹
crapula soluitur facultatē reci-
piat loquendi. 6.

Qui a disentione p⁹hēdunt: in-
tra quartā diē intereunt. Si i⁹
hos dies euaserit: p⁹alescēt. 7.

Conuulsales q⁹b⁹ ante vberta-
tē accidit cōmutatioe recipiūt
quib⁹ āno vigesimo quinto cō-
mouuntur. 8.

Costales nisi intra q⁹rtūdecimū
diez repurgantur suppuratione
vertuntur. 9.

Tabudini marie etas obno-
ua ē ab āno decimo octauo ad
trigesimum quintum. 10.

Qui tabe isistant: si q⁹ despuit
deslūit: letale signū ostēdit. 11.

Qui angina euaserit: hīs i put-
monē abscedit et intra septimū
diē mouitur. si t⁹ hos dies eu-
aserit suppurantur. 12.

Quib⁹ p tabē capilli deslūit. hī
alui fluxioe supueiēt mouit. 13.

Qui spumātē sanguinē despuit
hīs de pulmone educitur. 14.

Tabem detēti fluxio alui accē-
dens letalis est. 15.

Qui a costali supant si itra qua-
dragesimumz diē a quo ruptio fa-
cta est repurgētur leuātur: alio-
q⁹ trāsēit in tabem. 16.

Calida si immodica sit detrimē-
ta hec infert: corpus effeminatio-
nē: neruopicoctinētā: mētis tor-
pedinētā: quib⁹ mo⁹ seq⁹. 17.

frigidiora conuulsiones distē-
tōes: luiores algo: res febriles. 18.

frigida omib⁹: detēb⁹ neruis: ce-
f⁹bro: medulle: dorsali inuicē ē
Calida cōtra: amica est. 19.

Que p frikerit calefaciēda sunt
exceptis hīs que sanguinem p⁹
fundant. 20.

frigida vlcērib⁹ mordax est: cū
tē obdurat: polozē itepabilem
uer: luozē trahit: algores febris
les puulsioes distensionēq⁹ in-
uehit. 21.

Nonnunquam per distēsiōe si-

ne vlcere inueni bñ corporato
estate media frigide aq⁹ larga
perfusio reuocat calozē: caloz
autem mala hec tollit. 22.

Calida suppuratoria vulnerū
om⁹ summū securitatis idicū
p⁹stat: cutē mollit: extenuat do-
lozē: lenit rigozes: cōuulsiones
distēsiōes mitigat: capitis au-
tem grauitatem soluit: ossibus
fractis plurimū prodest: s⁹ pre-
cipue hīs que eruta sunt eozū-
q⁹ marie hīs vlcera h⁹st cadit⁹
et q⁹ ab algore vel mouit⁹ v⁹l
cerant: necnō repētib⁹ cōssiōis:
sedi g⁹ali vtero: vesice opitu-
latuz: hīs calor amicus et decre-
tor⁹ est: s⁹ figus inuicem atq⁹
interimens. 23.

Vnus frigide vbi sanguis p⁹u-
dit: attamē nō q⁹ effluat s⁹ iuxta
insidiēda est. Qui p⁹etiam vbi in
flāmatioes sunt aut inflāmna
ad rubū crētūve tēdētā san-
guine recti: v⁹ veterib⁹ quidē
nigredine affert: ignē et sacru⁹
nō erulceratū inuat: erulceratū
ledit. 24.

Frigida a qualis nix aut glacies
pectorū iuicā sūt: tusses mouēt
et sanguinē et distillationem. 25.

Tuiozes articulozū et dolozes
sine vlcere atq⁹ etiam podagri-
cos dolozes et cōuulsia aqua fri-
gida large effusa magna ex p-
te lenat: soluit: dolozē extenuat
torpor enim mediocris dolozē
mitigat. 26.

Aqua que cito calefit cito fri-
gescit lepiissima est. 27.

Qui noctu bibere capiunt: hīs
admodū strīb⁹bus si obdor-
muerit bono est. 28.

Mēstrua ducunt⁹ sūssitu aroma-
tū: q⁹ sepe vel ad alios vsus re-
ciperent nisi caput tētarēt. 29.

Mulierē vtero gerentē purga-
tis medicamēto si matera tur-
get: quarto mēse et ad septimū
vsq⁹: s⁹ eas min⁹ a rectioe aus-
tē et ab auctiore cauebis. 30.

Mulieri grauide capi ab aliq⁹
molbo acuto: letale est. 31.

Mulier p⁹gnās sāguinē emif-
so ex vena a borti⁹ facit: magis
si fetus auctoz est. 32.

M⁹ieri sāguinē enomēti si mē-
strua eruperint: leuatio malū
cōtingit. 33.

Mulieri mēstruis deficiētib⁹ si
sāgu⁹ et narib⁹ fluxit bono ē. 34.

Mulieri p⁹gnāti si alu⁹ nimiam
fluxit piculū faciēdi abozum
immet. 35.

Mulieri quā vitia vteri iselāt:
aut que difficultat parit: s⁹ ster-
nutamētū supuenit: bono ē. 36.

Si mulieri mēses decoloros nec
semp eodem tempore pueniūt
purgatione opus esse significa-
tur. 37.

Si muliere vtero graui māmē
subito extenuat abozioe q⁹q⁹. 38

Mulieri grauide gemis si alte-
ra māmā extenuet alterū am-
tit et si dextera mamma extenua-
ta est: mētera: si sinistra seminā
amittit. 39.

Si mulier nō p⁹gnās nō puer-
pera habet: ita: cōmensrua ei⁹ de-
fecerunt. 40.

Quib⁹ mulieribus sanguis in
vbera colligit isantā idicat. 41.

Si nō esse libuerit aut mulier gra-
uida sit mulsim et bibendū da-
bis cui utera cubitū est: post de-
ide si venter torquet grauida
est si minus: nō est. 42.

Mulier si marē gerit probe co-
lorata est: si feminam decolor
est. 43.

Si mulieris p⁹gnātia vterum
e iij

ignis facer iselat letale est. 44.
 Que preter naturā tenuis vte-
 rā gerūt: abortū faciunt donec
 crasseant. 45.
 Mulieres q̄ mediocriter copu-
 lēre abortū faciūt sc̄do mēse aut
 tertio sine cā māifesta: his acce-
 ptabula vteri plēa mē: oris sunt
 ita ne fetū p̄tinere possint: s̄ p̄
 suo pondere p̄cipat elabātq̄ p̄-
 tus necesse sit. 46
 Que preter naturā crasse cōcipe-
 re nequeūt: his vteri os abomē
 tō cōp̄muntur: itaq̄ impleri do-
 nec extenuent non possunt. 47.
 Si vter⁹ in corā possit sup̄pu-
 ratur liciamētum recipiat nec-
 esse est. 48.
 fet⁹ q̄ mares sūt pte vteri dex-
 tra p̄tinētiq̄ femine magis si-
 nistra. 49.
 Si sc̄da p̄ci dit sternutatio ap-
 posito: nās z os app̄hēdum⁹. 50
 Si mēstrua sistere pla cet cucur-
 bitulā grandem appōe ad mam-
 mas. 51.
 Que vterum gerunt: his ynaluase
 comprimit. 52.
 Mulieri grauide si lac effluit e
 māmā fetū ibecillē ē s̄ḡ. Ar si
 māmā sūt firme ac solide: fetū
 esse validiorē significatur. 53.
 Que abortū facture sūt: his mā-
 me extenuātur. S̄ si deuō du-
 rescat: dolor i māmā fatigant
 aut in corp⁹: aut i oculis: aut in
 genib⁹: itaq̄ si faciet abortū. 54.
 Quib⁹ vteri os durū est: his cō-
 p̄ssum id esse necesse est. 55.
 Que vter⁹ gerētēs a febrib⁹ cā-
 piūtur: valdeq̄ extenuātur sine
 cā māifesta: hē difficulter piūt
 cū piculior: aut abortū faciēs p̄-
 riclitantur. 56.
 Si plunio mlieris cōuulsio aut
 aīe defectio sup̄uenit: malo ē. 57.

Si mēstrua immodice sūt: mox
 bi accidūt. Et si nō sunt: morbi
 matricarij accidunt. 58.
 Uteri aut recti itestini inflāma-
 tiōe vane stillicidium accidit.
 Rhenibus ē purulentis vane
 stillicidium sequitur. 59.
 Si mulier nō cōcipit z scire plz
 an cōcipere possit veste obuolu-
 tā suffles infra. Nā si ordo: trās
 mitti p̄ os ad nares videbit nō
 esse sua culpa sterilitē coḡscēs. 60.
 Si mulieri grauidemēstrue pur-
 gationes p̄deunt fieri non pōt
 vt fetus bene valeat. 61.
 Si mulieri mēstrue purgatiōes
 nō p̄deūt: nec horioz aut fe-
 bris sup̄uenit z fastidia accidūt
 grauidā esse arbitrare. 62.
 Mulieres q̄ p̄ humidos habēt
 vteros cōcipe nequeūt q̄ ē frigi-
 dos sp̄sitosq̄ habēt nō cōcipiūt:
 fet⁹ em̄ extinguit. Necnō sicet et
 admodū calidi cōcipe nō possūt
 genitale ei semē corūp̄it p̄pter
 inopiā alimētī. que autē modice
 temperatos obtinēt vteros hē
 valent fecunditate. 63.
 Pari nō vltmarib⁹ enitit: aut
 ei pp̄ corp̄is laxitatē distillat eūse
 sc̄tq̄ sp̄s. ne semē genitale: trās
 mitti possit. aut ob sp̄situdinē
 hūioz nō foras decedit. aut pp̄ fra-
 gilitatē foueri nō patitur ad eū
 colligat locū. aut pp̄ nimū ca-
 lorē hoc idē accidit. 64.
 Lac febricitanti dari aut caput
 dolētī malū ē z q̄b⁹ illa suspensa
 murrurāt. z his q̄ sitibūdī sūt
 nocet et q̄b⁹ p̄ febres acutas bi-
 liose diectiōes p̄deūt z q̄b⁹ san-
 guinis multi deiectio facta est.
 Cōperit rabe p̄fectis nisi admo-
 dū febrū. Mā dū ē i febrū: lō-
 gis iustibūdīs. si nec vllū exp̄-
 ctis viget p̄ rōnē eger plūt. 65

Quib⁹ tumores in vulerib⁹ ap-
 parēt: hi nō maxieouellū negi-
 sanūt s̄z deletis tumorib⁹ aliis
 de rep̄te puulsiones a tergo z bi-
 fistiones accidūt alijs aut istania
 aut lateris dolor acut⁹ z vōica
 aut difficultas itestinoz si tumo-
 res sūt rādīcūdi. 66.
 Si vulerib⁹ validis: z prauis
 s̄sio: hā p̄pet malū ē magnū. 67.
 Uuln⁹ molle z cedēs bonū ē: crū-
 dū z renitēs malū. 68.
 Doiētī ptem capitis posteriorē
 frōtis venam sp̄rectā incidisse
 p̄dest. 69.
 Mulierib⁹ frigo: a tchoant a lū-
 bis zp̄ dosz ad caput vueniūt
 vris et i pte posteriorē rōpis
 poti⁹ q̄ v̄ pore: p̄bigra cubitoz
 aut femozi cutis etiā rara est:
 q̄b⁹ plus declarat. 70.
 Qui a quartanis capiuntur nō
 admodū cōuulsioib⁹ capiunt z
 si antea capiebat̄ur: q̄rtana sup-
 ueniente liberant̄. 71.
 Quoz cutis obidit̄ s̄qualida z
 sicca: hi sine sudore moriūt. Cō-
 tra quoz cutis laxa solutaq̄ ē:
 hi obeūt cū sudore. 72.
 Qui regio laborant: hi non ad-
 modum infantur.
 Incipit lib. vi. Aphor. Do.
 Hyp. a. d. Theodoro Gaza egre-
 go in latinū nup̄ traductorum.

Uulnera obglabrata praua s̄s.
 Dolores aut pectous aut core
 aut cuiusvis mēbi an multū in-
 festant ai aduertētū est. 6.
 Uitia rhenuz vesice seniorib⁹
 difficulter sanantur. 7.
 Dolores ventris si suspēsi sūt
 leuius: si non suspēsi grauius
 infestant. 8.
 Ulcera s̄q̄ inter cutē que in corā
 pote sūt nō facile sanant. 9.
 Puslule late nō admodum pu-
 riant. 10.
 Doleū caput z vehemēt̄ laborā-
 ti p̄sant ad aīe sanguisquē
 per nares aut aures egritudi-
 nem tollit. 11.
 Uitissē a tre bilis r̄rhenū simari-
 sce sup̄uenit̄ bene erit. 12.
 A mariscadiu tūrnis sanato: mi-
 si vna seruet piculum vel aque
 inter cutem vel tabitudinis im-
 minet. 13.
 Singultiētī si sternutamēta su-
 puenerit: rollūt singulsi. 14.
 Ab aqua iter⁹ eūse detētus si aq̄
 p̄ venas in ventrem defluxerit
 morbo soluetur. 15.
 Fluore alui diutino detentoyo
 mitus sponte sup̄ueniens tol-
 lit fluorem. 16.
 Costali aut pulmōtia detēto si
 alui fluoz sup̄uenit malo ē. 17.
 Lippientem deprehendi alui
 fluore bono est. 18.
 Sivefica p̄ci dit: aut cerebryant
 cor: aut p̄cordia: aut aliq̄ ex te-
 nuicorb⁹ itestinis: aut vter⁹: aut
 reit letale est. 19.
 Cum precifuz os est: aut cartila
 gor: aut genitricula tenuis: aut
 pieputum: nec augeri: neq̄ co-
 lescere potest. 20.
 Si sanguis preter naturā in vē-
 trez transfunditur sup̄p̄retur.
 necesse est. 21.

M longis le-
 uitas itestinoz
 ruct⁹ acid⁹ sup̄ueniēs
 q̄ nō extitit prius si-
 gnū est bonū. 2.
 Quib⁹ nares humēt̄ aut genitry-
 ra: hi validiarū degūt q̄b⁹ ē
 rio ē melius valent. 3.
 In lōgis difficultatib⁹ itestinoz
 fastidiose tedie male sunt: p̄to-
 res si accidūt cū febre. 4.

Si varices aut marice insanit
ti supuenerint: ifania soluet. 22.
Quociens rupta de dorso ad cu-
bitis descendit: sanguine detra-
cto soluantur. 23.
Si mestrura rimer' longo tpe te-
nent atra bilis in vicio est. 24.
Si qd intestini ex tenuiorib' p
cisum est n' h' coalescit. 25.
Igne sacri deforis h' i' trossu
no bh' emteri' foras bh' e. 26.
Qui p ardores cotremiscit his
deliriu affert solutione. 27.
Qui suppurat aut aq iter cutē
laboratē supuunt aut fecant: oēs
intereant: si pus aut aq vniuer-
sa effluxerit. 28.
Spadōenesq' podagra laboratē
neq' calui efficiunt. 29.
Mulier podagra nunq' laborat
nisi mēstrua defecerint. 30.
Puer podagra nō laborat aq
concurrere incipiat. 31.
Dolores oculorū soluit aut me-
ri portio: aut balnei: aut fomētū
aut vena incisa. aut medicamē-
tum epatum. 32.
Qui vicio lingue balbutit. hī
maxie ab alui p'fusioe longa ca-
piuntur. 33.
Qui acida ructat: nō admodū
costali morbo laborat. 34.
Qui calui sunt: his varices grā-
des nō sūt. Quib' aut caluis va-
rices supuenerit: his capilli de-
nuo subnascentur. 35.
Aqua inter cutē laboratī si tuf-
sis supuenit malo est. 36.
Difficulta rēvne vena icisa sol-
uit incidēde sunt interiores. 37
Ab agnaditro si tuor i collo ex-
titerit bono ē: foras al morbo dece-
Quib' cācri oclū sūt. dit. 38.
eos nō curari meli' ē. q' efficiantur
celerius speret. q' nō curant
diutius durant. 39.

Cōnulsio fit vl sanitiōey' Reple
tione eodēq' mō singultus. 40.
Quorū illa dolores fatigat sine
inflāmatione: his febris supue-
niens soluit dolorem. 41.
Quibus suppuratū qd in coipe
abditiū non innotescit: id pp
craftitudinem vel puris: vel lo-
ci delitescit. 42.
Aqua quis iecur efficit duruzima
le est. 43.
Lienosis q' a difficultate trestioy
capitū: si ea ipa difficultas lōga ē
aq inf cutē supuētia: aut leuitas
trestioy atq' ita interment. 44.
Quib' p stillicidiū vime supue-
nerit voluulus: intra septimum
diē mouetur nisi febre superue-
niente vina effluat satis. 45.
In vlcerib' annuis aut etiā diu-
turniorib' os dicesdere cicatrix
celiq' efficit causas necesse est. 46.
Quigibbi exāhelitu aut tussi ef-
ficiū a h' pubertate iteret. 47.
Qui leuādi sanguie aut sūt me-
dicamēto pnr gādi. his h'no tpe
vel cultello soluēda ē vena: vel
medicamētū adhibēdū est. 48.
Lienosis difficultas trestioy
supueniens bono est. 49.
Podagrici morbi inflāmatione
sedata intra qua dragestimū diē
desistunt. 50.
Quibus cerebri p'cisum ē his
febrē z bilis vomitū supuenire
necesse est. 51.
Quib' bh' valētib' dolores subit
to accidit capitis statiq' obnu-
tescūt z sterūt itra septimū diē
perēt: nisi febris p'pēdat. 52.
Oculorū suspectōes ex p' somnū
obseruasse cōsiliū ē: nā si qd cā-
dide ptis inspicit palpebus nō
viditq' sibi p'missis nec alui fluo-
ri aut medicamētū potio i cā ē
p'raui hoc signū: letalēq' admo

dum est. 53.
Deliria q' cū risu accidit tutio-
ra sunt q' que ferio. 54.
In affectib' acutis q' affligat cū
fe. suspiria luctuosa mala sūt. 55
Podagrici morbi vere aut iūno
magna ex pte mouentur. 56.
Atribiliariis morbis in picula
hec decubitur: stuporē corpis:
aut cōnulsionē aut furozē indi-
cāt aut cecitatem. 57.
Stupores attoniti potissimū ve-
niūt a. xl. ad sexagesimū diē. 58
Si omentum dēcidat putrescat
necesse est. 59.
Quibus acorendice infestatis
cora recedit z redit: his mucos-
res ea in pte gignūt. 60.
Quibus a corendice infestatis
diutina recesserit cora: his crus-
tāta sūt z claudicat nisi adu-
rat. 61.
Incipit liber septimus apho-
rismorū dñi hyppo. egreco in
latinū nuper a dño Theodoro
gaza translatorum.
I n morbis acutis frig' par-
tū extremarū malo est. 2.
In osse egrotante caro liuida:
malo est. 3.
A vomitu singultus z oculorū
rubor. malo est. 4.
horror a sudore nō bono est. 5.
Ab insania difficultas intestino-
yū aut qua inter cutē aut men-
tis alienatio: bono est. 6.
In morbo diuturno media rde
iectionis: sincere malo sunt. 7.
Ex multa portione rigor aut de-
lirium malo est. 8.
A vomice ruptione interna re-
solutio aut vomitio aut ate de-
fectio euenit. 9.
A sanguis p'fusioe mentis com-
motio aut cōnulsio malo est. 10.
A voluulo vomitus: aut singul-

tus: aut mentis commotio: aut
cōnulsio accidēs malo est. 11.
A costali pulmōia: malo ē. 12.
A pulmōia delirius maloc. 13.
Per estus vehementes cōnulsio
aut distensio malo est. 14.
In capitis tētu stupor aut men-
tis commotio malo est. 15.
A sanguinis sputo puris sputū
malum. 16.
A puris sputo tabes z fluoz: cū-
q' salua substitit moriūt. 17.
A tectoz inflāmatione singul-
tus malo est. 18.
Ab i somno cōnulsio aut mē-
tis commotio: malo est. 19.
Ab ossis erutione ignis accidit
sacer. 20.
Ab igne sacro putredo aut sup-
puratio sequitur. 21.
A forti vlcerū: pulsu sanguinis
profusio sequitur. 22.
A ventris dolore diutino sup-
puratio sequitur. 23.
A deiectione sincere a sequit dif-
ficultas intestinoy. 24.
Ab ossis p'cisione stupor z de-
lirium incidit. 25.
Cōnulsio ex medicamenti po-
tione letalis est. 26.
In vctris dolore forti algoz par-
tium extremarū: malo est. 27.
Si mulier vterum gerenti ten-
tia acciderit abortū patiet. 28.
Quo dēiq' os aut cartilago p'ie-
ciditur in coipe inerescere non
potest. 29.
A pituita alba detento si alui
fluoz supuenerit vehemēs egri-
tudinem tollit. 30.
Quibus per alui fluozem deie-
ctioes spūmāt his pituita a ca-
pite desinit. 31.
Quibus febricitantibus vime
sedimentū speciem farine cras-
sious refert: longaz egritudinē

forte significat. 32.
 Quibus sedimen biliosum desuper tenue est: acutum significat morbum. 33.
 Quibus vna de ducta disiecta est: his perturbatio vehementis in corpore est. 34.
 Quibus via bullat: his fore morbum rheumaticum et longum significat. 35.
 Quibus sedimen pingue coegestumque est: his rheumaticum vitium acutum indicatur. 36.
 Quibus igitur vitio rheumatico detentis predicta accidit signa: eos dolores circa musculosque facit: qui si locis exterioribus accidit ab abscessuque futuro seodeferuntur. Sed si interioribus magis laboratur: inter abscessus quoque fore expecta. 37.
 Comitio sanguinis sine febre salutaria est cum febre malo est curandum acerbis et refrigerantibus. 38.
 Distillationes in ventre supiores suppurant intra dies viginti. 39.
 Si quo sanguine migritur grumos atque vne stullicidio affligitur et dolore femorum ventris inque cunctisq; infestatur morbum circa vesicam esse significat. 40.
 Si lingua subito incontinens facta est aut pars aliqua corporis stupore elonguit vitium hoc esse a stre bilis certum est. 41.
 Si melitius rictus longo tempore tenet atra bilis inuito est. 42.
 Si natu maioribus purgationem singultus supuenit non bono est. 43.
 Si febricitans non ex bile trahit case copiam capiti affusa tollisse viem. 44.
 Mulierem fieri ambidextram natura non patitur. 45.
 Qui superati aduratur: si pus

effluit purum et album euaduntque scruentum seculentum et fetidum pereunt. 46.
 Quorum iecur suppuratum dicitur si pus effluit purum et album euadunt: his enim concluduntur in membrana est pus sed si qualis amurca est tale effluit intereunt. 47.
 In oculorum doloribus sanguine detrahe cum prius vinum per portionem exhibueris: ex calida aqua multum dilueris. 48.
 Qui aqua inter cutem laborat si aqua tusti tenetur desperandus est. 49.
 Stullicidium et difficultates urine potio vini et detractio sanguinis tollit: incidende sunt venae interiores. 50.
 Ab angina detento si tumor aut rubedo pectoris superuenit bono est. 51.
 Quibus cerebrum sphacelatum hoc est desideratum est: intra tertium diem moriuntur. At si ab his diebus euaserint sanitati restitunt. 52.
 Sternutamentum sit ex capite cerebrum calefacto aut humefacta parte capitis inani. Aer enim vbi contentus erumpit et cum strepitu: quoniam per angustia exitus datur. 53.
 Qui dolore iecoris admodum fluctantur: his febris supueniens lenat dolorem. 54.
 Quibus sanguinem trahi prodest: his vere detrahendum est. 55.
 Quibus inter ventriculum et venas pituita constituta infertur dolore vii potere que ad alterum in ventrem exitu carcat: his pituita per venas in vesicam de lapsa morbus leuatur. 56.
 Quibus iecur aqua repletum in omentum erumpit: his veser aqua

impletur atque ita mouentur. 57.
 Padiaculatione oscitatione horrore vni par pari ingestu tollit egritudine: 58.
 Quibus tubercula in vitinaria meatu oriuntur: his suppuratioe fetis et eruptioe lenat dolor. 59.
 Quorum cerebrum concussus aliqua ex causa: eos repente obmutescere necesse est. 60.
 Corporibus humidis fames afferenda est: fames enim corpora reddit sicciora. 61. 62.
 Ubi in toto corpore mutatio fit: et modo corpus frigidum: modo calefit: aut calor alius ab alio recipitur longitudo morbi significat. 63.
 Si dicitur copia calidi aut frigiditatis humorum deduci robusto supra: debilitas infra signat. 64.
 Quosque non intermittentes tertio die vehementiores redduntur magis periculose existunt: si quous non intermittant securitatem inesse significatur. 65.
 Quos febres diutius habent: his articulos abscedit: si labor accidit: Quibus autem articulos abscedit: si labor ex febre accidit hi cibo plenior vtantur. 66.
 Quibus tubercula diutina aut articulos dolores ex febre decubunt. 67.
 Si cibum feblicitati des: vt vires sano: sic morbum egro dedit. 68.
 Que per vesicam excurrunt concussioe sunt an talia sint qualia exiunt sanis. 69.
 Quorum deiectionibus si stare sinas nec mouere subsistat qualis strigimeta: si pauca sunt parum morbi contractus est: si multa multum his alium purgasse producit. Quod si alius non purgata dabitur obductiones nocebis: et quo plius dederis eo magis nocebis. 70.

Excretiones in febribus non interpollatis lunde creuere biliose fectide male sunt ocs. At si bene excreuerit bene est: et quod cum per vesicam per vesicam et quacumque secedens aliquid subsistit non purgatum malo est. 71.
 Corpore efficere fluidum oportebit quocumque euacuandum censueris si supra firmari alium: si infra solui necesse est. 72.
 Somnus aut insomnia si alterutrum vltra debitum fiat morbus accidet. 73.
 In febribus non interpollatis si exteriora frigent interiora vntur et sicut letale est. 74.
 In febre non interpollata si labium aut oculum aut supercilium aut nasum puerit: si visus si auditus defecerit ergo iam debili quod ex his accidit. mors in propinquo est. 75.
 Si pirata aiba aqua inter cutem sequitur. 76.
 Ab alui pfusio difficultas interstinorum. 77.
 Si difficultate interstinorum leuitas interstinorum accedit. 78.
 Si consideratione abscessus accidit ossis. 79.
 Si sanguis vntioe tabes et purgatio supra: a tabe succio de capite a fluctione pfusio alui. a profusione alui abstractio purgationis superioris: ab abstractioe mors. 80.
 Si sanguinis sputo puris spumum et fluxum: quos salua subsistit moriuntur. 81.
 Qualicunq; aut per vesicam aut per alium: aut per carnem excreto fit quacumque omnino corpus excedit naturam: si parum excedit pura est: si multum multum letalis est.

¶ Aphorismi ad vnamquāq̄.

Qui hypocras medici aphorismorum sunt: a dño Theodoro Gaza medico nup̄ et greco in latinū trāslator. Deo gratias.

Mis tamen ad tollēdū sudētū laborē addere decreuit aphorismos medicine p̄tinentes: nō solū eos qui ad curandū morbos p̄ncipalit̄ cōferre decernuntur: verū et pronosticos q̄ in curis morborū etiam magni sunt adiuuamenti.

De egritudinibus capitit. Cap. iij.

De dolore capitit.

Quibuscuq̄ in febribus vix conturbata velut subingalium his capitit dolores assunt.

Apho. 71. quarte particule.

Lac dare caput dolentibus malum.

Posteriora capitit dolētia: vena frōtis incisa iuuat: amarume pōt p̄oni ex eadem causa. 67. 5.

Duoꝝ dolorū qui sūt sūt: et nō sūt eodē locū: maior demigrat minorē faciūt et est h̄iꝝ canone qui est diuisio. 40. 2.

Dolores in laterib⁹ et in pectoribus: et i alijs p̄tib⁹ si multū durāt ad discernēdū mali sūt. 56.

Dolores et tumores circa vētrē existētes: superiores quidem leuiores: non superiores vero fortiores. 7. 6.

Caput dolent: et circumdolenti sanies aut aqua: aut sanguis de fluens: sūt aures: aut sūt nares aut sūt ossoluit egritudinē. 10. 6

Quibus dolores a dorso in cubitis transeunt. s̄borstomua s̄sunt. 21. 6.

Quibuscuq̄ sanis dolores re-

pente sunt in capite et cōtinue sine voce sunt et stertunt: tūc perunt in septem diebus si nō febuis eos accipiat. 51. 6.

De liturgia.

In erisipila putredo aut sanies malum. in liturgia tremor malum. 20. 7.

De subeth.

In quo morbo somnus laborē p̄stare mortale. 12. 2.

De vigilia superflua.

Somn⁹ et vigilia vtraq̄ magis modo facta: malum. 32. 2.

Apoplerici maxime sūt in etatib⁹ a. 40. Anis vsq̄ ad. 60. 57. 6.

Soluere apoplexiā fortē imposibile ē: debile q̄ nō facile. 42. 2

Strangulatorum et dissolutorū nondum mortuorum non referuntur quibuscuq̄ spuma s̄s̄erit circa os. 43. 2.

De melancolia.

Si timor et pusillanimitas multum tempus habēt perficit melancolicum h̄mōs h̄m̄tem. 24. 6.

In melancolicis egritudinib⁹ periculose eruptiones apoplexiā aut spasmum aut cecitatem significāt: aut mania. 56. 6.

Melancolicis et nefreticis emorroydes innate bonum. 11. 6.

Melancolicis vero vehemētius inferius eadem ratione cōtraria apponentes. 9. 4.

De mania.

Maniacis variabus et emorroydibus innatis manie s̄s̄ solutio. 21. 6.

In mania dissintheria aut h̄ydrop̄s aut ceta s̄s̄ nonū. 57.

De amentia.

Desipientie cum risu qui dē facie securiores: que vero cum solitudine moleste. 53. 6.

De perimitione sensus.

¶ Egritudinem collecti. ¶ 6 So. xxxij.

Ubi desipientia somnus sedat bonū: ubi vero p̄stare malū. 22.

De epilētia.

Epilēticorum iuuenibus mutationes etatum temporū et locorum euitare faciunt. 46. 2.

Quibus epilētie ante iuncentem na scuntur mutationem habēt q̄bus q̄o a. 25. an. sunt plerūq̄ cōmoriuntur. 8. 5.

De dispositionibus neruorum. Cap. ij.

De parali.

Frigidū vero neruis inimicū ossibus dentibus cerebro spinali medulle: calidū vero vtile et amicū. 18. 5.

De spasmo et tetano.

Spasmo et tetano febuis superueniēs soluit egritudinē. 57. 4.

In febre et s̄onis tumores aut spasmi malum. 66. 4.

In febre sp̄is offendens malū: spasmum enim significat. 67. 4

In febibus acutis spasmus et circa viscera dolores fortes malum. 79. 4.

Spasmus ex elleboro mortale. 1. 5.

In vulnere spasmus superueniens mortale. 2. 5.

Sanguine multo fluente spasmus innatus malum. 3. 5.

Spasmus et singul⁹ post nimiam innationem malum. 4. 5.

Si inebriatus aliq̄s rep̄te sine voce fiat spasmō innato mortu. 6. 5.

Quicūq̄ a tetano cōprehēdunt in quatuor dieb⁹ percūt si vero hos effugiūt s̄nt s̄nt. 7. 5.

Frigidū et tetanos et frigores: et febrium rigores. 18. 5.

Est aut̄ ubi i tetano sine vulnere resurgene b̄i carnoso estate media frigide aque multa infusio

caloris reuocationem facit: calor vero hoc liberat. 17. 5.

Calidum saniem facies in omnī vulnere maximū signū ē ad certitudinē: cūq̄ mollit et attenuat sine dolore: rigorum spasmus morum tetanorum est mitigatorum. 23. 5.

Spasmus s̄t ex plenitudine aut ex euacuatione: ita et singultus. 39. 6.

In sanguinis fluxu: desipientia et spasmus malum. 9. 7.

In ilion vomit⁹ singultus spasmus et desipientia malū. 10. 7.

In vulnerib⁹ fortibus spasmus aut tetanus malum. 13. 7.

In vigilia spasmus aut desipientia malum. 18. 7.

In farmacie potione spasmus malum. 26. 7.

De stupore.

In plaga vel percussione in capite stupor: aut desipientia malum. 14. 7.

De iecigatione aut saltu nihil.

De tortura.

In nō deficiente vero febre si labiū aut ocul⁹ aut supercilij aut natus disloqueatur aut nō videatur vel natura audiat: nō debili existente corpore: quecuq̄ horū fiat i. p̄te est mors. 49. 4.

De dispositionibus oculorum. Cap. iij.

In t̄pibus vero si quidem h̄yēs siccat̄ boreatus fiat: ver̄ q̄o pluriusum et austrinum: necesse ē iusta obtalmias fieri. 11. 3.

Si vero h̄yems austrina et pluriusiosa fiat: ver̄ vero sicum et boreale: obralmie sicce s̄nt. 13. 3.

Si vero borealis fuerit aut t̄m̄ et inaquosus humidis quidē natura et mulieribus cōfert ire

9 Aphorismi ad vnamquãq̃. 66

Uis ño obtalmie est sicce. 14.3
 In siccis temporibus obtalmie
 sunt. 18.3.
 Cõsõnes ño stidiane asuine
 stignes faciũt i oculis. 17.3.
 Estate ño quedã hõzũ oculorũ
 z aurũ dolores. 22.3.
 In nõ deficiãte febre si oculi dicitur
 storqueat z nõ videat debiliteri
 scite corpe iã ppe mors e. 49.4.
 Quibuscũq̃ ferioib⁹ aut alijs
 egritudinib⁹ volũtarie ocli la
 cheymantibus i cõueniẽs. q̃b⁹
 ño non sim voluntate: inconuie
 niens. 51.4.
 In oculis patietez a dyaria ac
 cipi bonum. 17.6.
 Dolores oclorũ meri potio aut
 piria aut sloborhomia aut far
 macia soluit. 31.6.
 Antedere aut oportet z iudicia
 oculorũ z somnia si em quãdã
 bi appareat pmissis palpebus
 nõ ex dyaria existẽte aut farma
 cie potatione malũ est signũ et
 mortale valde. 52.6.
 Oculorũ dolores meri potioes
 z laucha multa calide z flo
 borhomia soluit. 47.7.
**De dispositionibus au
 rum.** Cap. iiii.
 Quibuscũq̃ fellẽ egestioes sur
 ditate supueniente q̃scuntur q̃
 hucscũq̃ surditas fir: felleis sup
 ueniẽtib⁹ egestionibus que
 scit. 2.82.4.
 Aut nõ audiat iã debili existẽ
 te corpore: quecũq̃ horũ fiãt iã
 prope est mors. 4.9.4.
 Quibus in febrib⁹ aures sur
 descũt sanguis ex narib⁹ fluxus
 aut venter turbatus soluit egrit
 tudinem. 9.4.
**De dispositionibus
 nasi.** Cap. v.
 Quibus nares humide natura

z semẽ humidũ sanis egritas q̃
 bus ño cõtraria salubri. 2.6.
 Bianchi z corize in valde sent
 bus non maturantur. 40.2.
 Senioribus vero catarr̃i celeri
 ter dissoluentes. in sine aphor
 smi. 23.3.
 Si ño estas sicca z borealis fue
 rit autumnis ver o pluuiosus
 et austrinus capitis dolores in
 hyme tusses bianchi et corize
 fiunt. 14.3.
 Si ño borealis zc. z corize diu
 turne. 15.3.
 Senioribus vero disnie catar
 ri zc. 32.3.
 Catarr̃i in supioiũtẽre. i. pecto
 re isanem conuertuntur in 20.
 diebus. 36.7.
 Frigida aut nix aut cristall⁹ et
 cetera catarr̃os faciẽtia. 25.8.
De fluxu sanguis nariũ.
 Seniorib⁹ ño z ad iuuentures
 accedẽtib⁹ zc. z ex naribus san
 guinis fluxus. 37.5.
 Quibuscũq̃ i febrib⁹ sãguinis
 fluxus multũdo vndecũq̃ i re
 sumptionibus ventres his hu
 mectantur. 27.4.
 Quibuscũq̃ febrib⁹ aures
 surdescunt: sanguis ex naribus
 fluxus aut venter turbatus: soluit
 egritudinem. 60.4.
 Quibus spes ad articulos apo
 stema conuerti z cetera in fine.
 Si vero ex narib⁹ sãguis fluxus
 valde z celerit soluit. 75.4.
 Mulieri mensibus deficienti
 bus sanguinẽ ex narib⁹ fluxus
 bonum est. 32.5.
 Caput dolenti et circundolen
 ti sanies aut aqua aut sanguis
 defluens secũdũ aures aut na
 res aut secũdum os soluit egrit
 tudinem. 10.6.
 In sanguinis fluxu desipientia

9 Egritudinem collecti. 66 Fo. xl.

aut spasmus malum. 9.7.
De sternutatione.
 Mulieri que a matrice mole
 statur aut difficulter generan
 t sternutatio superueniẽs bo
 num. 34.5.
 A singultu habito sternutatio
 superueniens soluit egritudi
 nem. 12.6.
 Sternutatio fit a capite exca
 lesco cerebri aut hũcicato q̃b⁹
 est in capitis vacuo: effunditur
 em aer intus existens foras. so
 nat vero q̃ per angustus est et
 erit. 52.7.
**De varijs dispositiõis et
 lingue.** Cap. vi.
 In etatibus ño talia accidunt
 pueris z nouiter genitus vice
 rationes z vomitus zc. 25.3.
 Crasli dyaria maxie capiunt
 loq̃a. 32.5.
**De dispositionibus den
 tium.** Cap. vii.
 Unicũ repio aphorismũ de me
 dicina dentũ z pnoctũ Pter
 illũ q̃ post⁹ est d̃ difficulti exitu
 dentium: z est. 26.3.
 Quib⁹ in dentib⁹ in febrib⁹ li
 mostrates fiunt: fortiores z diu
 turniores fiunt febres. 53.4.
 Cũ vero dentes producũt gingi
 uaruz puritus: febres spasmũ:
 dyarie: z maxie q̃b⁹ pducunt ca
 ninos dentes. 25.3.
**De dispositionib⁹ labiorũ
 et ginguarum.** Cap. viii.
 De egritudinib⁹ labiorum et
 ginguarũ in aphorismis nihil
 reperio vltra que dicta sunt de
 egritudine oris.
**De dispositionibus guttu
 ris.** Cap. ix.
 Antũno vero z estinorũ multa
 strãgurie hẽterie z squinantẽs
 et anhelitus. 23.3.

Si a febre habito timore non
 exite i faucib⁹ suffocatio repẽ
 te supuenit mortale. 34.4.
 Si a febre habito collũ quarta
 tit̃ vt vitã deglutire possit timo
 re hẽtere i collo mortale. 37.4.
 Quicũq̃ squãtã effugiũt z ad
 plmonẽ eis quertit. i. septẽ diez
 bus mouuntur. Si ño hos esu
 giunt empici fiunt. 11.5.
 A squinãte habito timore z ru
 bor in pectore supueniẽs bonũ
 foras enim conuertitur egritu
 do. 37.6.
 Si a febre habito timore non
 existente suffocatio repente na
 scitur vt deglutire ñ possit mor
 tale. 60.7.
 Secund⁹ taliter iuenit. Si a fe
 bre habito roq̃ã collũ vt de
 glutire ñ possit: z trãsglutitã d̃
 angustiet sine timore manifes
 to mortale.
**De dispositionib⁹ pectoris
 et pulmonis.** Cap. x.
 De anhelitus cõstrictione siue
 difficultate et vt i ferro apho
 rismo. vt iam clarebit.
 In febrib⁹ spiritus offendẽs
 malum: spasmũ ei fieri signũ
 facit. 53.4.
De asmate.
 Quibuscũq̃ gibbi ex asmate
 fiunt aut nulli ante iuuentures
 pereunt. 46.6.
De tussi.
 Quadragesim⁹ sextus dictus:
De voce.
 Si inebriatus aliquis repente
 sine voce fiat: spasmũ inaucto
 mouit si nõ febre accepterit eũ
 aut ad horã veniens h̃z quã
 crapule soluantur locutus sine
 rit zc. 6.5.
 Quibuscũq̃ dolores repente
 fiãt in capite primo sine voce

fiat & stertit per i. viij. diebꝫ
 & si eos febꝫ accipiat. 51.5.
 Quibuscūqꝫ cerebrū amotū fue-
 rit ab aliqꝫ eā necesse ēt statꝫ
 sine voce fieri. 43.7.

De sputo sanguinis.

Adolescētibꝫ ꝑo sputa sangui-
 nis: ptisis: febres acute: epi-
 lēte & alie egritudines: ma-
 xime vero predicte. 30.3.

Quibuscūqꝫ i febꝫ sanguis
 fluit mltitudo vñcūqꝫ in re-
 sumptionibꝫ vētres his hu-
 mectantur. 67.4.

Excreta tides i febre nō deficient-
 tibꝫ luide & sanguinee & fel-
 lee & fetide oēs male sunt ege-
 ste ꝑo bone. Bone ꝑo sunt &
 sūm secessū & vñā &c. 47.4.

Quicūqꝫ sanguinez spumosos
 sputū: hīs ex pulmone edu-
 ctio sit. 14.5.

Caput dolēt i circūdolenti sa-
 nies aut aqꝫ aut sāguis dñu-
 ens sūm nares aut aures aut
 oēs soluit egritudinē. 10.6.

In sanguinis sputo sanies spu-
 tum malum. 15.7.

Quicūqꝫ sāguinē vomūt si qđē
 sine febre salubres: ꝑo ex fe-
 bre pnciosū curare ꝑo oꝫ sti-
 pticis aut i frigidatibꝫ. 37.8.

De pleuresi.

Paroxisimos & sistētias dēla-
 rāt egritudines & tpa āni & cir-
 cuitū ad iucē i remēta. sine
 qđē sine pđ diē sine p āpli-
 us tps fiat. Sz ex appetitibꝫ
 post: quēdam modū pleuresis
 sputū si ptnuos appet subu-
 beū i choatē qđē morbū ab-
 breuiat. Si ꝑo post apparet
 sububeū plongat. 12.1.

Astrum fiat granatāditū. et
 sūdiut. Si ꝑo bores fue-
 rit: tussis: sariges: vētres du-

ri: diffurie: horrores: laterūqꝫ
 dolores. 63.

Hyeme ꝑo pleuretides: pipleu-
 monie: coriz: e: brāchi. tussis
 petrous laterū & lumborum
 dolores. 24.3.

Quicūqꝫ pleuretici sei si purgā-
 tur i quordecim diebꝫ hī i em-
 pima transeunt. 9.5.

Quicūqꝫ ex pleuretici epici sūt
 si purgant i. xl. diebꝫ aqꝫ dñe
 ruptura fiat: soluit. Si ꝑo si:
 in ptnim trāseūt. 16.5.

A pleuride supato aut piple-
 mōia dyaria supueniēs ma-
 lum. 16.6.

Accide eructuātes si valdꝫ pleu-
 retici sūt. In pleuride pñ
 plemonia malum. 33.6.

De peripleumonia.

Dictus est de pleuresi. 34.6.

Dictus est de pleuresi. 16.

In peripleumonia frenesis ma-
 lum. 12.7.

De empimate.

Quicūqꝫ empici aut hydropici
 vñt aut scidūt: si sanies qđē
 pura fluxerit & alba euadūt
 si ꝑo cenulenta & male oīs
 fuerit pereunt. 27.6.

De ptisi.

Autūnꝫ ptisis malus. 11.5.
 Si ꝑo estas sicca & boreal fue-
 rit autūnꝫ ꝑo pluuioꝫ & au-
 strinꝫ: capiti dolores i hye-
 me & tussis & brāchi & couze
 sūt qbusdā ꝑo & ptisis. 14.3.

Autūno ꝑo & estiuoz mltaz se-
 dies qrtaner errātes & sple-
 nes & hydropes veniētis et
 splenes & ptisici. 23.3.

Dicitꝫ ē d sputo sanguis. 30.3.

Ptiscosꝫ ꝑo metuctes ad supe-
 riores farmacias. 8.4.

Ptisis sit marie eratibꝫ. a. kvij
 ānis vsqꝫ ad. xxv. ānos. 10.5.

Qui a ptisi

Qui a ptisi molestant si sputūqꝫ
 Alecūqꝫ spūit fetet sup carbo-
 nes effusū: capilli a capite de-
 fluunt: mortale est. 11.5.

Quibuscūqꝫ ptisicis desuūt ca-
 pilli. si dyaria supuenerit mor-
 tale. 13.6.

A ptisi habito dyaria superue-
 niens mortale est. 16.5.

Lac dare caput dolētibꝫ malū.
 Malū ꝑo & febucitātibꝫ & qbꝫ
 hyppocūdria suspēsa rugit et
 sicutulosi. Malū ꝑo & qbꝫ fellei
 secessus: & acutis febꝫ: & q-
 bus sanguinis mtra egestio fa-
 cra ē. Couent ꝑo ptisicis non
 valde febucitātibꝫ. Dare ꝑo &
 in febꝫ lōgis nullo pñctorū
 signoz pñente & extra rōnē ta-
 defactis. 64.5.

In saniei sputo ptisis & fluxus
 malū. vbi salua retinet mortū
 tur. 16.7.

De dispositionibꝫ cordis. Et
 primo de tremore. Cap. xj.

In febꝫ circa ventrē cauma
 & cordis motus vel tremor ma-
 lum. 66.4.

Qui ersoluntur fortiter & fre-
 quenter sine manifesta occasio-
 ne repente moruntur.

De māmillus & dispositioni-
 bus earum. Cap. xij.

Mulieri in vtero habenti si su-
 bito māmille graciles sunt
 abortitur. 36.5.

Mulieri i vtero geminos habē-
 ti: saltera māmillarū gracilis
 fiat: alterū abortit: & si quidem
 dextra gracilis fiat masculū: si
 ꝑo sinistra feminam. 37.5.

Si mulier qꝫ negꝫ pregnans est:
 negꝫ generauit: lac hꝫ hꝫ mē-
 strua defecerunt. 38.5.

Mulieribꝫ qbꝫ conuertit san-
 guꝫ ad māmillas: manū signi-

ficat. 39.5.
 Mulieri si vis mēstrua retinere
 sictam maiorē ad māmillas ap-
 pone. 50.5.

Mulieri i vtero hñti lac eꝫ mā-
 millā multū fluēs debilē fetum
 sigat si ꝑo dura fuerit vbera:
 sanū fetū significat. 52.5.

Quicūqꝫ corrupta sunt fetꝫ
 hīs vbera gracilia sūt. si vero
 rursꝫ dura sūt: & si dolor est in
 vberibꝫ: aut ꝑtebzꝫ: aut i genu-
 bꝫ: aut i oclis si corūpūt. 54.5.

De meri & dispositione
 stomachi.

De dispositiōibꝫ stōachi. Ca. xliij.

Vētres vere & hyeme calidissi-
 mi sūt nā & sōni lōgissimi. 15.1.

Estare & autūno cibos grauis-
 sime ferūt: hyeme ꝑo facillime
 mor vere. 18.1.

In oi egritudie ꝑfortari mēte
 & bene se habere ad oblatiōes
 bonū: sūū ꝑo malū. 33.2.

De difficultate trāsglutiedī.
 Si a febre habito collū quertā-
 tur vt vix dglutit possit: sioie
 si exite i collo ꝑte inalcit. vt
 dglutire h possit: mortale. 35.4.

De dolore stomachi.
 In febꝫ circa ventrē cauma
 forte & cord: morꝫ malū. 66.4.

ꝑoꝫ indigentis soluit. 21.2.

De siti.
 Quibuscūqꝫ bibere desiderium
 nocte valde sitētibꝫ si dormi-
 uerint bonum. 37.5.

De dispositionibꝫ mirach
 et hyppocūdriozum.

Quibus hyppocūdria suspēsa
 sūt: subuētia: sūbi dolore su-
 pueniēs vētres his humectā:
 si nō vēto sitates erāpāt aut vi-
 ne multitudo nō supueniat: fe-
 dibꝫ vero hec sunt. 64.4.

De vomitu.
 Articella. f

In pturbatiōib⁹ vētris z vomitib⁹ q̄ spōte sūt si q̄dē q̄lia opz purgari purgent q̄festi z bene ferūt. si nō non cōrariūm. 2.1.
Difficile vomētes z medicē carnosos iferi⁹ timētes estāt. 7.4
Er egritudinib⁹ q̄buscūq; si fel nigrū sursū aut deorsūz exiuit mortale. 22.4.
In illō vomit⁹ singult⁹ spasm⁹ desipientia: malum. 10.7.

De singultu.
Spasm⁹ z singult⁹ post nimā purgationē malum. 4.5.
A singultu habito sternutatio supueniēs soluit egritudinē. 13.6.
A dyaria habito diuturna spōtane⁹ vomit⁹ supueniēs soluit dyariam. 15.6.
In flegmone epatis singultus malum. 17.7.

De dispositionib⁹ epatis. Cap. xiiij.

De dolore epatis.
Cuicūq; epar circūdolet: his febuis supueniens soluit egritudinem. 53.7.
De apostematib⁹ epatis.
In epate nō flegmone parietī singult⁹ superuenit. 50.5.
Vescicā icūā aut cerebriq; aut cor aut dyastagma aut rhenes aut testinoy aliq̄ graciliū aut vētrē aut epar mortale. 18.6.

Cuicūq; in epate pp sanie virtutur: si q̄dē sanies pura fluxerit et alba euadūt: in tunica enim illic sanies est. Si vero velut amurca fluxerit pereunt. 46.7

De hydrope.
Autūno pō z estiuoy mlta: z febres q̄rtane: z errātes: z splenes: z hydropes venientes ex splene zc. 23.3.
Hydropicis si nascunt i corpē vulnera: nō facile sanant. 8.6.

Cuicūq; empici aut hydropicē vniūciaut scindunt: his effluēte sanie aut aqua multa etiā repēte omnino pereunt. 22.6.
Quibuscūq; toriōdes z circa vmbilicū dolores z lūbos z dolozē nō soluit neq; farmacūoneq; aliter: in hydrope sicca p̄ficiūt. 11.4.
Hydropicis tussis superueniēs mala: p̄cedēs si sine malo. 35.6.

Cuicūq; splenetici ab illinteria capiunt: his superueniente distina longa hydrops nascit aut illinteria z pereunt. 43.6.
In mania distinteria: aut hydrops aut extasis bonū. 5.7.
Hydropicus si tussim siccam habet desperatus est. 48.7.
Quib⁹ epar aqua impletū erūpit: hi aqua vēter implet z moriuntur. 46.7.

De hypocoūdris.

Quib⁹ in febricitantib⁹ in septima aut nona aut vndecima aut decima quarta die icteritia supueniens bonū: si non ad dextrū hypocoūdrū durum fiat. si nō non: nō bonum. 64.4.

Quib⁹ hypocoūdris suspensa et subingrētia: lūbi dolore supueniētē vētres his humectāt: si nō vētositates erumpāt aut vīne multitudo supueciat: in feb. hec fiunt. 74.4
Zac dare caput dolentib⁹ malū malū nō z febricitantib⁹ z quib⁹ hypocoūdris suspēsa rugiūt z siticulosi zc. 64.5.

Quibuscūq; dolor sit circa hypocoūdris sine flegmōe: his supueniēs febz soluit dolorē. 49.6
De dispositionib⁹ fellis et splenis. Cap. xv.

De ictericia.
Quib⁹ in febub⁹ i septima aut nona: aut vndecima: aut decima

ma quarta die icteritia superuenit bonum nisi dextrum hypocoūdrum durum fiat: si vero non bonum. 64.4.
Quibuscūq; in febub⁹ icteritia superuenit ante septimum diē malum est. 63.4.
Ictericis nō valde insant. 71.5.
Ictericis si epar durum sit malum. 42.6.

De splene.
Autūno vero estiuorum multa et febres quartane et errātes et splenes et hydropes venientes ex splene. 33.3.

Quicūq; splenetici a distinteria capiuntur: his superueniente distina lōga hydrops nascit aut lienteria et pereūt. 43.6.
Splenetici distinteria superueniens bonum. 48.6.

De fluxu oiz modoy. Ca. xvij.
In ventris fluxib⁹ mutatiōes egestionū inuuant: si nō ad malum transmutentur. 14.2.

Egestiones nigre vel quasi sanguis sponte venientes z cū febre z sine febre pessime sunt: q̄sticūq; colores plures fuerint magis malū. cū farmacūis nō meli⁹ est z quantūcūq; plures colores fuerint nō malū ē. 21.4
Egritudinibus quibuscūq; in cipiētib⁹ si fel nigrū sursū aut deorsū exierit mortale ē. 22.4
Quibuscūq; ex egritudinib⁹ acutis: aut multi tepous: aut abortibus: aut aliter extenuas: si fel nigrū q̄st sagū exierit: sequūt die cretico moriet. 23.4
Distinteria si a felle nigro inchoauerit mortale. 34.4.

Nigre egestiōes si a distinteria iam habito vt intestinoy carnes egerantur mortale. 26.4.
Quib⁹ cūq; felle egestiōes sūt

surditate superueniente q̄scit z quibuscūq; surditate superueniente quiescunt et quibuscūq; surditas sit felleis superuenientibus egestionibus quiescūt. 28.4.

Mulieri in vtero habenti tenaf mon imat⁹ abortū facit. 49.5.
In diuturnis lienteris orirentia veniens prius non existē. signūz est bonum. 1.6.

In lōgis distinteris cibi abstinentia malū: z cū febre peius. 35.
Tranli a dyaria capiuntur lon

ga. 32.5.
Quicūq; splenetici a distinteria capiuntur: his superueniente distina lōga hydrops nascitur aut lienteria z pereūt. 43.6.
Splenetici superueniēs distinteria bonum. 48.5.

In māia distinteria aut hydrops aut extasis bonum. 57.
In colerico secessu distinteria malum. 24.7

Si ab albo phlegmate habito dyaria superuenit fortis soluit egritudinem. 30.7.
Quibuscūq; spumose egestiones in dyaria: his flegma a capite desinit. 31.7.

De doloribus intestinoy.
Quibuscūq; toriōdes z circa vmbilicū dolores z lumbos: dolor: nō soluit neq; a farmacūoneq; aliter in hydrope siccam perficitur. 11.4.

In febub⁹ acutis spasmus z circa viscera dolores fortes malum. 49.4.

Dolores in laterib⁹ z pectorib⁹ z in alijs ptib⁹ si mltū differunt ad discernēdū mali sunt. 5.6.
Dolores z tumores circa vētrē epistentes superiores quidē leuiores non superiores. 7.6.

De illos.

Quibuscūqꝫ ex strāguria ilion innascitur: hi in septem diebus pereunt si non febre superuenierit vna mltā fluxerit. 44. 6. In ilion vomitus singulꝫ spasmus desipientia malum. 107.

De colica nihil.

De dispositiōibꝫ ant. Ca. xvij Melancholicis & freneticis emorroydes innate: bonum. 117. Emorroides habēti antiquas si non vna relicta fuerit periculum est hydropisim aut ptisim aut maniam fieri. 127. Paniacis varicibꝫ aut emorroydibus innatis manie fit solutio. 11. 6.

De dispositionibꝫ rhenum. Ca. xvij.

Quicūqꝫ nefretici sunt non sanantur post. 40. annos: intelligent per nefresim passionem rhenū oēm indifferenter. 64. Quibuscūqꝫ in vniis arenosa subsistant sedimina: his vesica aut rhenes lithiasis patit. 80. 4. Nefretici et circa vesicā dolores laboriose sanantur in senibus. Et p nefresim hic intellige vlcerationem et in fine commentu Salenus sicut alibi dicit hypocras. senes his passioibus comouentur. 76. Quibuscūqꝫ in vniis ampulle supernatant nefreticaz & longam egritudinem fore significat. 38. 7. Quibuscūqꝫ pinguis hypostasiz & conglobata: his nefreticaz significat: et acutam fore egritudinem. 30. 7. Quibuscūqꝫ nefreticis existētibus p̄dicta signa acciderint & dolores acuti circa musculos spinales sunt: si quidez circa lū-

bos intrinsecos sunt apostema futurum extrinsecꝫ signat. Si vero dolor magis circa interiores locos fuerit: apostema futuruz expectabis magis intus. 37. 7. Quibuscūqꝫ inter rhenes & vntrem flegma concluditur et dolorem prestans non habet exitū in neutrum: his secundum vescicam conuerso flegmate solutio fit morbi. 55. 3.

De dispositiōibꝫ vesice. Ca. xvij. Egritudines vero in plura: multa vt multum sunt: et febres logetet ventris fluxus & putredines: epileptici: apoplectici: et squinatēs. In siccis vero ptisici obthalmie: aretice: strangurie: & disurie. 17. 9.

Autumno qꝫ & estiuoz multas febres quartane & errates & splenes hydropes & ptisiz: & strangurie: & lienterie. 23. 3.

Seniōibꝫ qꝫ factꝫ perithymia spōdilis & lithiasis lūthica. 27. 3. Seniōibꝫ vniis: catarrhi cū tussis & stragurie: disurie: articuloz dolores: nefresis: ptigines: apoplexie: cacexie: puritus totiꝫ corporis: melancholie: vigilię: vntis & nariū humiditates: oculoꝫ hebetudo: glaucositas: grauitas auditus. 32. 3.

Quibuscūqꝫ vine grosse globose pauce nō sine febribꝫ multitudine veniēs ex his tenuis vnat: maxime vero talia euentu quibus ex principio vel post principium aut celerius hypostasies sunt. 70. 4.

Quibuscūqꝫ in febribus vine conturbate velut subungaliūm his capitis dolores aut ad sunt aut a derunt. 71. 4.

Quibꝫ se cōtinuo egritudo terminat: his nubē dꝫ rubēaz qꝫ

dies in vna & alia signa sim rationem. 73. 4.

Quibꝫ vite liuide aut albemiale qꝫ freneticꝫ appet. 72. 4.

Quibus hypocūdria suspēsa & benignicia lūbi dolore superueniēte: vntres his humectant: si non vntesitates erumpāt: aut vine multitudo superueniat. 74. 4.

Quibꝫ spes ē ad articulos apostema querti: eruet ab apate vntina grossa & multa & alba facta velut i laboriosis febribꝫ & maxime si in stratis qꝫ bus dācipit fieri. Si qꝫ sanguis ex nariū fluat valde celerit soluit. 75. 4.

Si sanguinē aut pus miserint: renū aut vesice vlcerationē significat. 70. 4.

Quibꝫ in vna grossa quascianū frustra vel sicut pili sūt: his de renibꝫ exunt. 76. 4.

Quibꝫ i vna pigui existēte furura minguntur: his vesica scabit. 77. 4.

Quicūqꝫ sanguinē spōte migūt his de rhenibꝫ vnter rupturā si gñificat. 75. 4.

Si sanguinē migūt aut trūbos & straguriā hnt & dolor icidit i pectinē & sub vntre & peritoneo circa vesicā dolorē signat. 80. 4.

Quibuscūqꝫ i vniis harenosa obstat: his vesica aut rhenes lithiasim habet. 80. 4.

Si sanguinē aut pus mingunt aut squasmas & odor grauis vnter vlcerationē significat. 82. 4.

Quibus in vinali vna vel vntega pustule nascūt: sanie facta & erupta solutio fit morbi. 83. 3.

Vna facta multa noctu modicum secessum significat et e conuerso. 84. 4.

In ano flegmones patiētꝫ maxime flegmone habente: straguria

supuāt. In epate qꝫ flemones patiētꝫ singulꝫ superuenit: & in rhenibꝫ habētibꝫ sanie straguria accidit. 78. 5.

Nefretici & circa vesicā dolores laboriose sanant i febribꝫ alias in senibus. 6. 6.

Vescicam incisam: aut cerebrum aut cor: aut diafragma: aut ep aut ventrem: aut rhenes: aut i testinorum aliquo gracillimum mortale. 19. 6.

Quibuscūqꝫ ex strāguria ileos innascit: hi in septē diebꝫ pereunt si nō febre superueniēte multū vna fluxerit. 44. 4.

Quibuscūqꝫ in febribꝫ in vniis crinoydes hypostasies sūt longę egritudinē significat. 32. 7.

Quibuscūqꝫ vnter distates sūt: his in corpore turbatio fit fortis. 34. 7.

Quibuscūqꝫ in vniis ampulle supernatant: nefreticaz significat: & longam egritudinē fore. 35. 7.

Quibuscūqꝫ piguis hypostasies & globata: his nefreticaz signi & acutā egritudinē fore. 36. 7.

Si sanguinē & trūbos mingat straguriā habeat: & dolor icidit i peritoneo & sub vntre & pectinē: ea qꝫ circa vesicā sūt: egrotare significant. 40. 7.

Straguriā & disuria vniis potio & sic flobothomia soluit: iudare vero venam que intus in talo est bonum. 49. 7.

De dispositionibꝫ mēbroꝫ generationis in vntis. Cap. xx.

Similitudo in maribus: aut entꝫ propter raritatem corporis spiritus extra fertur vt nō incidat semen: et propter densitatem humidum nō diffundetur extra aut propter frigidū nō calefit ita vt congregetur ad hunc lo-

est: aut propter caliditatez hoc ipsum fit. 63. 5.
 Quando testuz fuerit os aut cartilago: aut neru: aut maxille tenues: aut pputiu. neqz crescit neqz conglutinat. 19. 6.
De mēbris generatiōis in femellis. **Ca. xxi.**
 Si vero austrina hyems et pluuiosa et tranquilla si at ver pro sicco et boreale mulieres si quide qd partu ad ver inest: et omni occasione abortiunt. Si ho genere sit: morbidos pueros zimbecilles parit: vt aut statim resoluitur: id est morian: aut moribidi et tenues veniant existentes. Alijs vero iunioribus quidem dissinterie et obtrahne sicce sūt senioribus vero catarrhi celeriter dissoluentes. 13. 5.
 Pregnantes si couenit purgare a quarto mese vsqz ad septimum min: vero has: minora vero zēnora vereri oportet. 14.
 Muliebra educit ex aromatis calefactio: multoties vero et ad alaytilis esset si nō capitis grauedine faceret. 28. 5.
 Mulier i vtero habet: si dōbomata abortum facit: sed magis cuius maior est fetus. 29. 5.
 Mulieri in vtero habet: ab ali qua egritudine acutari accipi mortale est. 20. 5.
 Mulieri sanguinem vomenti mensuris superuenientibus solutio fit. 31. 5.
 Mulier in mensuris deficientibus sanguinez ex naribus fluere bonum est. 32. 5.
 Mulieri in vtero habet: si venere fluat: periculum est abortiē di. 33. 5.
 Mulieri que a matrice molesta sur aut difficulter generati ster

nutatio superueniens bonu. 34. 4.
 Mulieri mensura habet: sine colore proprio et nō sim se semp facta purgatiōe indigere signficat. 35. 5.
 Mulieri in vtero habenti si subito mammille gracies sūt abortitur. 36. 5.
 Mulieri in vtero habenti si altera mamilla gracilis sūt: geminos alterū abortitur. z si qdē dextra gracilis sūt: masculu si vero sinistra: feminā. 37. 5.
 Similiter q neqz pregnas neqz generauit lac habet: huiusmodi mēstrua defecerūt. 38. 5.
 Mulieribus quibus conuertit sanguis ad mamillas manū significat. 39. 6.
 Mulierē si vis scire si concepit: mellitratū quādo dormitura ē da ei bibere z si quide torridas habuerit circaventrē cōcepit. si vero nō minime. 40. 5.
 Mulier si quide masculū cōcepit bene colorata est si pro feminā discolorata. 41. 5.
 Si mulieri pregnantī erisipila sit in matrice mortale. 42. 5.
 Que preter naturā tenues et steriles cōcipiunt: abortiunt ante qz groscant. 43. 5.
 Quecūqz corpora moderate hntes abortiunt scdo mese aut tertio sine omni occasione manifestis: his cottildones mucillaginibus pleni sunt: z non possunt pregrauedine tenere fetū: sed abortiunt. 44. 5.
 Quecūqz existentes preter naturam crasse non concipiūt: his pinguedo os matricis obturat z pūulūqz exientur non concipiunt. 45. 5.
 Si matricem in vertebro posita fecerit saniem: necesse est commo

tum fieri. 46. 5.
 Fetu maris quide in dextris: semine pro i sinistris magis. 47. 5.
 Ad matricis precipitationes obthalmicu appone apphēdens os z nares. 48. 5.
 Mulieri in vtero habet: tenas: mon inatus abortiri facit. 46. 5.
 Mulieris mensura si vis reuere reificam maiorē ad māmillas appone. 50. 5.
 Quecūqz in vtero habet: his cōcluditur os matricis. 51. 5.
 Mulieri in vtero habet: lac ex māmillis multū fluēs fetū signficat debile. si ho vberadura fuerit: sanū signficat fetū. 52. 5.
 Quecūqz corrupture sunt fetus hys vbera gracila sūt. Si ho rursus dura sūt: z si dolor sit i vberibus: aut in vertebus: aut i genibus: aut in oculis non corrum: puntur. 53. 5.
 Quibuscūqz os matricū durum est: his necesse est os matricum concludi. 54. 5.
 Quecūqz in vtero habentes a febribus accipiuntur: z fortit calefiunt sine occasione manifesta: generat piculose: z difficulter aut abortiuntur periclitates. 55. 5.
 In fluxu mēibri spasm: zai defectio: si supueniat malū. 56. 5.
 Mēstruis plurimies eueniētibus accidit egritudine: z nō veniētibus a matrice accidit egritudines. 57. 5.
 Mulier si nō pceperit: velis aut scire si concipiet: pteges vestimentis suffumiga deosum z si qdēz trāsire videat odor per corp: ad os z nares cognosce qm ea non propter se nō generat. 59. 5.
 Mulieri in vtero habet: si purgatiōes pēstū impossibile est tepm sanū esse. 60. 5.

Si mulieri purgatiōes nō exērit neqz febre: neqz rigore lugubritate nō i sinistris magis. 47. 5.
 Ad matricis precipitationes obthalmicu appone apphēdens os z nares. 48. 5.
 Mulieri in vtero habet: tenas: mon inatus abortiri facit. 46. 5.
 Mulieris mensura si vis reuere reificam maiorē ad māmillas appone. 50. 5.
 Quecūqz in vtero habet: his cōcluditur os matricis. 51. 5.
 Mulieri in vtero habet: lac ex māmillis multū fluēs fetū signficat debile. si ho vberadura fuerit: sanū signficat fetū. 52. 5.
 Quecūqz corrupture sunt fetus hys vbera gracila sūt. Si ho rursus dura sūt: z si dolor sit i vberibus: aut in vertebus: aut i genibus: aut in oculis non corrum: puntur. 53. 5.
 Quibuscūqz os matricū durum est: his necesse est os matricum concludi. 54. 5.
 Quecūqz in vtero habentes a febribus accipiuntur: z fortit calefiunt sine occasione manifesta: generat piculose: z difficulter aut abortiuntur periclitates. 55. 5.
 In fluxu mēibri spasm: zai defectio: si supueniat malū. 56. 5.
 Mēstruis plurimies eueniētibus accidit egritudine: z nō veniētibus a matrice accidit egritudines. 57. 5.
 Mulier si nō pceperit: velis aut scire si concipiet: pteges vestimentis suffumiga deosum z si qdēz trāsire videat odor per corp: ad os z nares cognosce qm ea non propter se nō generat. 59. 5.
 Mulieri in vtero habet: si purgatiōes pēstū impossibile est tepm sanū esse. 60. 5.
 Si mulieri purgatiōes nō exērit neqz febre: neqz rigore lugubritate nō i sinistris magis. 47. 5.
 Ad matricis precipitationes obthalmicu appone apphēdens os z nares. 48. 5.
 Mulieri in vtero habet: tenas: mon inatus abortiri facit. 46. 5.
 Mulieris mensura si vis reuere reificam maiorē ad māmillas appone. 50. 5.
 Quecūqz in vtero habet: his cōcluditur os matricis. 51. 5.
 Mulieri in vtero habet: lac ex māmillis multū fluēs fetū signficat debile. si ho vberadura fuerit: sanū signficat fetū. 52. 5.
 Quecūqz corrupture sunt fetus hys vbera gracila sūt. Si ho rursus dura sūt: z si dolor sit i vberibus: aut in vertebus: aut i genibus: aut in oculis non corrum: puntur. 53. 5.
 Quibuscūqz os matricū durum est: his necesse est os matricum concludi. 54. 5.
 Quecūqz in vtero habentes a febribus accipiuntur: z fortit calefiunt sine occasione manifesta: generat piculose: z difficulter aut abortiuntur periclitates. 55. 5.
 In fluxu mēibri spasm: zai defectio: si supueniat malū. 56. 5.
 Mēstruis plurimies eueniētibus accidit egritudine: z nō veniētibus a matrice accidit egritudines. 57. 5.
 Mulier si nō pceperit: velis aut scire si concipiet: pteges vestimentis suffumiga deosum z si qdēz trāsire videat odor per corp: ad os z nares cognosce qm ea non propter se nō generat. 59. 5.
 Mulieri in vtero habet: si purgatiōes pēstū impossibile est tepm sanū esse. 60. 5.
 Si mulieri purgatiōes nō exērit neqz febre: neqz rigore lugubritate nō i sinistris magis. 47. 5.
 Ad matricis precipitationes obthalmicu appone apphēdens os z nares. 48. 5.
 Mulieri in vtero habet: tenas: mon inatus abortiri facit. 46. 5.
 Mulieris mensura si vis reuere reificam maiorē ad māmillas appone. 50. 5.
 Quecūqz in vtero habet: his cōcluditur os matricis. 51. 5.
 Mulieri in vtero habet: lac ex māmillis multū fluēs fetū signficat debile. si ho vberadura fuerit: sanū signficat fetū. 52. 5.
 Quecūqz corrupture sunt fetus hys vbera gracila sūt. Si ho rursus dura sūt: z si dolor sit i vberibus: aut in vertebus: aut i genibus: aut in oculis non corrum: puntur. 53. 5.
 Quibuscūqz os matricū durum est: his necesse est os matricum concludi. 54. 5.
 Quecūqz in vtero habentes a febribus accipiuntur: z fortit calefiunt sine occasione manifesta: generat piculose: z difficulter aut abortiuntur periclitates. 55. 5.
 In fluxu mēibri spasm: zai defectio: si supueniat malū. 56. 5.
 Mēstruis plurimies eueniētibus accidit egritudine: z nō veniētibus a matrice accidit egritudines. 57. 5.
 Mulier si nō pceperit: velis aut scire si concipiet: pteges vestimentis suffumiga deosum z si qdēz trāsire videat odor per corp: ad os z nares cognosce qm ea non propter se nō generat. 59. 5.
 Mulieri in vtero habet: si purgatiōes pēstū impossibile est tepm sanū esse. 60. 5.

Maniacis emorroidib⁹ aut va-
ricibus innatis manie solutio
fit. 21. 6.
Quicquid dolores a dorso in cu-
bitos trãseit: fobothomia sol-
uit. 22. 6.
Eunuchi non podagrizãt neqz
calui fiunt. 28. 6.
Mullier non podagrizãt si men-
strua non defecerũt in ea. 29. 6.
puer nõ podagrizãt aã aphro-
disiam: idest ante coitũ. 30. 6.
Quicquid calui fiunt: his varices
nõ nascũt magnæ: quibuscũqz
ho innalescũtur rursus capillati
fiunt. 34. 6.
Quibuscũqz gibbi ex amate
fiunt aut tussi: ante iuuentutez
pereunt. 49. 8.
Quicquid tũores podagrici sũt i
quadrãginta dieb⁹ defuerũt
tes ressi dent. 49. 6.
Podagrica z maniacaverẽz au-
tũno movent yti plurib⁹. 55. 6.
Quibuscũqz a sciatica molestãtãz
de tebrũ ressiit foras: z rursus in-
cidat in locũ suũ: his mucillagi-
nes facie fiunt. 59. 6.
Quibuscũqz sciatica molestãtãz
vertebrũ ressiit foras: his tabe-
scit crus z claudicat si non vian-
tur. 60. 5.

¶ Finis

Tabulam itaqz
febrũm sũm morẽ solitũ sic meo
facili ingenio scribam: si prius
eos numerauero Aphorismos
de febrũ⁹ ipsis loquẽtes: vt aũ
oculos tuos ponãque in ipsis
te doctissimũ reddãnt.
Paroxisimos z pũsillitas decla-
rant egritudines: z tẽpora anni
er circũsũtũ adimicẽ incremẽ-
ta. 12. 1.
Aut crescãt plurimum habent

innatũ calorẽ zc. in fine. Et pro-
pter hoc z senibus nõ similiter
febres fiunt acute: frigidũ enim
habent corpus. 14. 1.
Acute egritudines in quatuor
decim diebus iudicant: qd z de
febribus intellige. 23. 2.
Estiue quartane z multum fiunt
breues: aut finales ho longe ma-
xime ho que ad hyemem cõũsũ-
guntur. 25. 2.
Febrem in spasmo meli⁹ est fieri
q̃ spasmi in febre. 26. 2.
Febriticãtib⁹ nõ fortiter negotio
no in superficie pmanere: z nihil
minuere corp⁹ aut tabesceat ma-
gis: eo q̃ sũm rationẽ hẽt: malum
est: hoc em̃ lãgitudine egritudi-
nis significat: hoc autẽ imbe-
cillitatem. 28. 2.
Circã principia z fines oĩa sũm
becilliora: circã stat⁹ omnia for-
tiora qui de febrũ⁹ intelligen-
dus est zc. 30. 2.
In morbis minus periclitãtur
egrotãtes q̃buscũqz pprie na-
ture z etatis z habitudinis et
hoz egritudo inest magis q̃ q̃
bus non ppria sũm aliquid ho-
rum inest. 34. 2.
Cum estas sit veri similis sudores
multos in febribus expecta-
re oportet. 7. 3.
In siccis temporib⁹ febres acu-
te fiunt: z si quidem annuãtalis
eãtẽs amplius fuerit qualem
constitutionẽ fecerit in plurib⁹
z tales egritudines expectare
oportet. 8. 3.
In autũno acutissime sũt egritudo-
nes z maxime mortifere vt
in pluribus. ver ho sanissimũ z
minime mortiferũ: z quos duos
etiã de febrũ⁹ intellige. 10. 3.
De temporibus siquidẽ hyems
sicca z boreãlẽ fuerit: ver ho plu-

uiosum z austrinam: necesse est
estate febres acutas z obtalmi-
as z dissinterias fieri: maxie mu-
lierib⁹ z humidis natura. 12. 3.
Estare ho queda m horum z fe-
bres cõtinue: z causerit tertiane
plurime z yomũ⁹ z dyarie: z ocu-
lorum: z aurium dolores: oĩsyl-
cerationes: z pudendorũ patre-
dines: et defudationes. 22. 3.
Quibuscũqz in febrũ⁹ sextantis
idest in sexta die rigores sũt dis-
scribi sũnt. 29. 4.
Laboulis in febribus circã ar-
ticulos z maxillas maxime apo-
stafes fiunt. 31. 4.
Febres quecũqz non deficientes
tertia die fiunt fortiores pericu-
lose: quecũqz ho sic defecerint si-
gnificant quoniam non pericu-
lose. 44. 4.
Quibuscũqz febres lãge: his do-
lores et pustule fiunt in articu-
lis. 45. 3.
Si rigor inci derit febre nõ defi-
ciente iam debili existẽte virtu-
te mortale. 46. 4.
In non deficientibus febribus si
que quidẽ extra frigidã fue-
rint: que ho interius ardeant z
sũm habeant mortale. 48. 4.
Quibuscũqz in febribus resurgẽ-
tibus: aut pustule: aut dolores
fiunt i articulis: hi ampliorib⁹
cibus vtuntur. 45. 4.
In non deficientibus ho febrũ-
bus i labium aut oculos aut su-
percilium aut nasus distorquetur:
aut non videat aut non au-
diat iam debili existente corpo-
re quecũqz horum fiãnt prope
est mors. 49. 4.
Ubi in febre non deficiente dis-
tãtia superuenerit: et desipientia
mortale. 50. 4.
In febrũ⁹ apostema nõ solitũ

ad primas chřises: lãgitudines
egritudinis significat. 51. 4.
Quibuscũqz in febrũ⁹ aut aliis
egritudinib⁹ volũtarie oculi la-
chrymanãt nihil icõueniẽs. Quibus-
cũqz ho nõ secũdũ volũtãtẽz
inconueniẽs. 52. 4.
Quib⁹ in dentib⁹ in febribus li-
mositates fiunt fortiores: z diu-
turniores sũnt febres. 53. 4.
In bubonibus febres facte: oĩs
male exceptis ephimeris. 54. 4.
Febriticãti sudor supueniẽs nõ
deficiente febre malũ. Prolõgat
em̃ morb⁹ z humorẽ plurimum
significat. 56. 4.
Zi causone habito rigore super-
ueniente solutio fit. 57. 4.
Tertiana ho: si nõ iudicat in se-
ptẽ piodis lãgissima erit. 58. 4.
Quibuscũqz aures in febribus
surdescunt sanguis ex naribus
fluens aut venter turbatus sol-
uit egritudinem. 60. 4.
Quibuscũqz in febribus quoti-
die rigores sũt: quoti die febres
soluuntur. 62. 4.
Quibuscũqz in febrũ⁹ icteritia
superuenerit ante septimũ diez
malum. 63. 4.
Quibuscũqz i febrũ⁹ i septimo
aut nono: aut yndecimo: aut de-
cimo quarto die icteritia super-
uenerit bonũ: si nõ dectũ hõz
pochũdrium durum fiat. Si vero
sit: nõ bonũ. 94. 4.
In febribus circã vẽtrẽ cauma
forte z cordis motus: vult tremor
malum. 66. 4.
In febribus ex somnis timores
aut spãsm⁹ malũ. 67. 4.
In febribus spiritus offendens
malum: spãsmum enim signifi-
cat. 68. 4.
In febr. acutis spãsmi. z circã vi-
scerã dolores fortes malũ. 68. 4.

De dieta in febribus ipsiſ conuenienti.

Quibus uine in febribus turbate
 z cõuerſe uelut ſubiugaliũ hiſ
 capitis dolores aut adſunt aut
 aderunt. 71.4.
 An quartanis habitũ non ualde
 a ſpasmus apprehendunt ſi uero
 apprehendant z ſuguenat: q̄tra
 na ſoluitur. 66.4.
 Quibuscuq; in cauſone tremo:
 res ſunt alienatio ſoluit. 26.6.
 In acutis paſſionibus cum febre
 luctuoſa ſpirita malũ. 54.6
 febricitatũ ſi ceperint ſudores
 boni ſi fertianũ q̄tant: ſepteni z
 qui non die z. x. z. xiiij. et xvij.
 z. x. z. xii. z. xiiij. z. xvij. z. xix.
 z. xxij. z. xxv. z. xxvij. z. xl.
 ſit em ſudores egritudines in
 dicat. qui ſo ita non ſiũt b̄ dolo:
 re ſignificat̄ z l̄gitudinẽ egritu
 dinis z uerſionem. 35.4.

Finis

De dieta in febribus
 ipſis conuenienti.

Ap̄oſiſmi.

Tenues z ceteræ diete in diutur:
 nis ſemp paſſionibus z in acutis
 egritudinibus quibus nõ conueniũt
 difficiles. Ad vltimũ tenuitatis
 que ad ducitur diete difficiles.
 Et iterũ reſumptiões in vltimo
 erũſtes difficiles. 4.1.
 In tenuibus diens peccat̄ egrotã
 tes: et iõ magis ledunt. Omne
 enim peccatũ quãtũcuq; ſit ua
 gnũ fit magis in tenuibus dieta
 q̄ hoſtioribus ppter hoc z in ſa
 nis fallaces ſũt ualde z ceteræ cõ
 ſtitute diete: qm̄ peccatũ ad diffi
 liũ ferũt: ppter hoc igiſ tenues
 ceteræ diete fallaces ſũt ampliũ
 parũ ſolidioribus. 5.1.
 Ad vltimas egritudines: vltimo
 curationes ad perfectionẽ ſunt
 potentes. 6.1.

Ubi nõ ſz acumẽ egritudo z
 tenuis z vltimos labores h̄: vltimã
 tenuiſſima dieta neceſſariuz eſt
 vii. vbi aut nõ: nõ ſz uenit groſ
 ſiũ reſicere z t̄m ſubcodẽcedere
 q̄tũ egritudo mollior: fuerit vl
 timus. 7.1.
 Cũ i ſtatũſterit egritudo. t̄c
 tenuiſſima dieta neceſſariuz eſt
 vii. 8.11.
 Cõtemplari igiſ op̄zegrotãtẽ
 ſufficiat dieta ad ſtatũ egritudi
 nis: z vtrũ ille deſiciat puũ z nõ
 ſufficiat dieta: aut egritudo de
 ſiciat z obtũdatur. 9.1.
 Quibus ergo p̄tinũ eſt ſtatũ p̄
 nuoz tenuiter reſicere op̄z. Qui
 buſq; poſterior ſtatũ ad id rãſi
 id paz auferẽdũ: puũ uerberi
 ficẽdũ ſit ſufficiat egrotã. 10.1.
 In paroriſimis ſubtrahere op̄z:
 apponere em̄ leſio: z q̄cuq; ſz car
 cutũ exacuunt: in exacerbatiõ
 bus ſubtrahere op̄z. 11.1.
 Senes facillime ferũt ieiuniũ:
 ſecũdo p̄ſiſtẽtes: in uia ſo pue
 ri: hoũ ſo omnũ maxime iſan
 tes: hoũ ſo ipſoz quicuq;
 ſunt animoſiores ep̄ſtẽtes. 13.1.
 Qui creſcunt plurimũ habẽt in
 natum calozẽ plurimo igiſ idẽ
 gent nutrimeõ: ſi ſo non: conſu
 mitur corpus. Senibus ſo paruũ
 caloz: ineſt propter hoc igiſ pau
 cis ſomentis indiget. In multis
 enim abis exinguit caloz: pro
 pter hoc igitur febres ſenibus nõ
 ſimiliter acute ſunt: frigidũ ei
 corpus habent. 14.1
 Centres hyeme z vere calidiſſi
 mi ſunt natura z ſomni l̄giſſi
 mi. In his temporibus oblatio
 nes plures dande ſunt. Etenim
 innatus caloz: eſt multus: nutri
 mento igitur ampliori indiget.
 Signum z etates athlete. 15.1

Regiminis acutorum. 6. fo. clvi.

Dum de diete obſibus febricitã
 tis cõferũt: maxime ſo pueris
 z aliis ſic aſſuetis reſici. 16.1.
 Quibus ſemel: aut bis: aut apliũ
 aut minũ: aut ſim p̄tẽ: dandũ ſo
 eſt aliq̄d t̄pi z hoie et regioni z
 etati z conſuetudini. 17.1.
 Etate z aut ſino cibos grauiffi
 me ferũt: hyeme uero facile: ve
 re uero ſecũdo. 18.1.
 his q̄ in circuitibus exacuſtur:
 nihil dare neq; cogere: ſz aufer
 ri et appoſitionibus uel et ap
 poſitiõ ante criſim. 19.1.
 Incipit liber regiminis acu
 torum primus.

Qui de egrotanti
 um accidẽtia
 b̄ i ſingulis egrĩ
 tudinibus tractã
 tes poũ cõſenſiſ
 ſe ferũt: eos quidẽ
 in his qui tradiderũt: inueniſſe
 quiddã non eſt dubiũ: p̄tẽ em̄ et
 quãtis medicũ quis eadẽ face
 re: vbi egrĩ accidẽtia p̄cipiẽs de
 notauerit. Sed z eorũ etiã que
 cũ his medico ſcire neceſſe eſt z
 abis egrĩ iudicio nota fieri de
 bẽt: plura intacta omiſerunt. 2.
 Que quidẽ in diuerſis egris di
 uerſa ſunt ex parte: obſcuras z
 intelligi difficiles habent ſigni
 ficationes. 3.
 Si em̄ ſagaci z oportuna inue
 ſtigatione colluſa diſcutiant in
 vniũcuſq; morbi typo nõnul
 la ab eo ſententiã discrepan
 tia poterunt inueniri. 4.
 In quo t̄m nõ ſolũ eos nõ laudõ
 uerũtã quã medicame p̄ pau
 ca numero atq; uulgaria: p̄ter q̄
 in acutis paſſionibus exercuerũt
 vt catarticũ z ſeruo t̄piũ ſũt. 5.
 Sed poſteriores eorũ corrigẽ
 tes dictã medicinali vie quod:

dã ſequacius uel ſagaciũ z egro
 tãti familiarius relinquerũt. 6
 Sz antiqui priores de dieta le
 uia vtriuſq; carẽtia inutiliter
 ediderunt: eo quod multa dimi
 nute preſcriperunt: priores de
 dieta nihil uile tradiderunt. 7
 Inde leuia vtriuſq; carẽtia in
 utiliter ediderunt: non tamẽ in
 hoc errauerunt quoniam ipam
 uel ipſozum partium uel partẽ
 variozum morbozum eorũq;
 multiplicitatẽ ignorarent. 8.
 Sed potius numerum palã tra
 dere conantes non inueniũt:
 aut quonã forteſſe difficile cõ
 prehẽndi: ſiquidẽ ex altiffimis
 inueſtigandũ ſit aut quia non
 alius morbus ab alio vt cuq;
 diſſerre uiderur: nec idem eſſe
 ſentuntur: niſi eodem nomine
 uocentur. 9.
 Si ergo quãdo epidimẽ uel epi
 dimialis morbi q̄ltas aut quã
 titas: aut vniuerſãl mortalis
 eſt fed ipſi morbi variũ aut leſũ
 eſt ſunt: z afficiũt plerũq; pluri
 mos vt dixim z interimũt. 10.
 Sed vulgus peritũ ab impero
 z huiusmodi cognofcentũ di
 ſcernere nequeunt. 11.
 Alia laudantes z alia vituperã
 tes. 12.
 Quorũ z in his morbis eorũq;
 medela ignozãtia hac p̄tẽ ma
 xime quã dicitur ſumũ ſignifica
 tione. Expertis naq; totiũ medi
 cialis ſciẽtia ab iis peritiſſimũ
 huius egritudine cauſa ablata
 putãt: que enim medicina in eo
 inuare uideſ: eius nomina ſũt
 habilia quã ergo ea dignouerit
 p̄tãna uerũ z ſirupũ aquã quo:
 q; mellis z h̄mõ: z illi: z vulgo
 medicũ habet q̄ incipiẽs in dez
 vt ſapiens iudicare putatur. 13.

Scripturū itaq; me esse que ha-
 erent? Ignorata fuerunt necessa-
 rius duco: quoz itaq; doctrina
 excellentissima est in ijs q̄cūq; in
 uamen vel lesione sunt partu-
 ra. Id autē q̄d ignorata medi-
 cis est cur medicorū pars totū
 vite sue nō desistit, dieb' ppina
 re in acutis passioib' p̄izanā
 ordeacea nō colata vtiliterope-
 rari consilii. Alij vero vt nec vni
 ordeai granum trāsglutiat egri
 summo pere studēt. Quo si hie-
 ret z nō collata eēt maxime cre-
 dunt esse nocuentum egro toto
 Alij autē nec colatā nec nō colla-
 tam dāt: quoz rursus pars nō
 q̄ nisi septimo die transacto.
 Alij vero morbo deficiente i cre-
 tica. 14.
 Ad hec vero: aut interrogasti:
 aut nō interrogasti: ne q̄cūq; do-
 neum respondere solent. 15.
 Sive res itaq; iam demū ita ad
 hoc deducta est vt etiam vulgo
 liquidissime clare videat: z me-
 dicine ars omnino ars essenon
 videatur. 16.
 Cum ergo huius dissensionis
 magnitudo de acutis passioni-
 bus inter curatores eo vsq; in-
 crenerit: vt quod vni egrotati
 tanq̄ profectorum alicui alteri
 videatur nociuū: sic ars medici-
 ne in diminutionis vanitatē re-
 dacta est. Qui em̄ diminutiōes
 dērent vt auspices: quas qui-
 dē aues in sinistram partē vo-
 lare viderunt: malum quas ve-
 ro in dextrā bonum presagiuū
 protendere indicāt. Similiter
 autē z aruspices hic hoc ille ve-
 ro hic contrarium videt. 17.
 Quorum vcz oim̄ a deo intēdi-
 tur studiuū: vt iſtū famatā sa-
 no vero crasin z benesatem cū

hūana volūtate lucent. 18.
 Prīsa ſo ordeacea meritome
 iudice super omne de grano fa-
 ctum cibaruū in his acutis pas-
 sionibus excellentissima habes-
 tur: eis qui eam primo ac p̄ci-
 pium omnibus alijs p̄tulit
 collaudando assentior. Primum
 quippe quia vtilis viscosa est z
 lenis iſta: quoz z mollis: nec
 non z lubrica temperatq; ha-
 bens humiditates sitinq; extin-
 guit. Atq; si op' fuerit ablui fa-
 cultus nequaquam p̄isana sti-
 p̄tica: nō ad rullum nec ad la-
 borē furiosa. nec iflatu stoma-
 cho nec aciescit: que vtraq; nūm-
 rum in decoctioe dū in p̄steha-
 beret expleuit. 19.
 Quapropter cum eā i his mor-
 bis cogruā dixerim exhiberi ca-
 uendū est: vt nec vna die venas
 exinanire pmittas: s; absq; vlla
 interpolatiōe dare: nō desistas
 nisi fortasse quādo portioe vel
 clisteri fuerit necesse. 20.
 Si ergo bis in die sumere cibū
 conuenit bis z p̄isana dabis:
 simuliter q̄ si semel z semel p̄
 ma die postmodū si poter' bis
 assuesce si illū repleri videaris
 necesse habere. 21.
 Itaq; primo hoc modo v' hui'
 quantitatis dādū est q̄ nec mi-
 nutz nec parum fuerit. neq; gros-
 sum vel nimis subtile fuerit. vt
 videlicet corpori ea que nō fue-
 rint necessaria vt cōsueta intro-
 ducantur: nec vene nimis extina-
 niantur. 22.
 Secundo vero si eger sicciō: sit
 q̄ oporteat nō multū iuris dā-
 duz est: sed ante illud aquā mel-
 litam propinandum sine vinū
 vtrumq; videlicet quod iuuati-
 uum videris esse: vtrum. autēz

iuuantius sit in sequētibz ex-
 planabimus. 23.
 Quod si tunc demū oshumidū
 factū fuerit: de pulmōe oppo-
 tate expuerit: eis iuris tunc se-
 cunda repletio deneganda nō
 er toto. Qui em̄ citiore nimiaz
 humiditate abūdat eius citior
 est termin'. Qui em̄ tarda z p̄-
 ua fmin' tardior expectat. 24.
 De his autē que p̄missus qua-
 liter quidē dictū est maxime cō-
 tingit. At vero quedā p̄termi-
 sinus q̄ elegātiora magis z ne-
 cessaria: nec ignoranda postmo-
 dum exequemur. 25.
 Sed quādo p̄senti plus est scōm
 quātitatē respectiois quoz pl'
 aliquid vandū est his: hoc autē
 ita vsq; ad terminū sui tempus
 z postea duob' dieb' exequen-
 dū est. deinde q̄o cui' terminuz
 videbis. 5. vel. 6. die vel. 9. et vt
 etiā parē z iparē numerū p̄side-
 ratio tua amplectat eis ius ad
 prandiu daz: ad cenā illū cibū
 grossiorem muta. 26.
 Sed hoc eis maxime cōuenit q̄
 p̄isana ab initio i tempore to-
 to exercuerint morbi. 27.
 In pleurēticis: si a p̄cipio ad
 sit facilis sputi ductio et em̄ do-
 lor mor' pus expuere ceperit:
 vltro quiescendo meliorat. pur-
 gatio autē ad p̄fectionē curatio-
 nis vlturā p̄ducit: vltus ſo mi-
 n' coadunat. q̄ si ab hac diuer-
 sa dieta tradit necnō ēt termi-
 nus leuio: atq; purgatiōis effi-
 caciō: minusq; recidiuus vltu-
 rus est. 28.
 Prīsanavero exoptimo ordeo
 facta bene ad perfectionem ex-
 cocta esse d;: p̄ceptū autē si nō
 colatam dare voluer' similiter
 autem z si colatam. 29.

Cum enim omnes alias hz bo-
 nitates lubrica etiā est: vñ z no-
 cium ordeum si quis transglu-
 tierit z illud secū illabēdo sub-
 ducit: neq; enim in heredo trā-
 meando vsq; locorum erecti pe-
 ctoris remanet vel inuiscat. 30.
 Quippe em̄: q̄ lubricissima etiā
 est sitim amputat: facile digeri-
 tur. valde enim leuis est si per-
 fectā habuerit coctionem em̄:
 bus vcz oib' necesse hz eger. 31.
 Nisi ergo medic' in oib' his q̄-
 cūq; in accipiēda p̄isana neces-
 saria sunt egro curā adhibeat:
 vbi vcz in illis que sibi ad op'
 sunt sit perfecta: sit p̄culdubio
 multis modis nocua. 32.
 Quibuscūq; em̄ ciborū reliq̄as
 in ventrē hstib' ea anq; purgē-
 tur porrigit eis: si dolorem ha-
 buerint augmentat. si autē non
 efficit necnō fiat' crebrius ducit-
 tur: qd̄ matū est excitat pulmo-
 nāz desiccata sub hypocōdrijs
 z dysaſtimate laboratur. 33.
 Adhuc ſo q̄b' lat' dolētib' ca-
 lescauorū adhibituū dolorē non
 alleviat: nec erit sputū bonū: s;
 pot' viscosius z indigestibilis
 efficit. Rursus ſo nisi catartico
 aut siccōthomia: vtrū. magis
 necessariū videris dolo' dissol-
 uat i hui' egritudinis statu po-
 situs: si p̄isana def in breui mor-
 tis impetio subiungatur. 34.
 Ex quib' numerum oibus z his
 similibus causis cōtingit eos q̄
 p̄isana cū toto recipiunt in fe-
 ptimo aut āte necessario inter-
 ire. Quorum quidam vtriq; men-
 te patiuntur: aliū vero orthomia
 vel sterendo suffocatur. 35.
 Quos quidem em̄ vtriq; ois celtius
 esse percussos atqui arbitrati
 sunt: quia in eis cū mortui fue-

runt: latus virescere aut nigrescere sicut in percussis solet fieri locis reperiebant. 36.

Quod quidem eo cōtingebat quod antequam dolor dissolueret mortem preuenti fuerunt propterea quia continuo desiderium magnum anhelitus incurrerunt. 37. Sputum quippe quod non excreat serem intro ductū, contrahit et velocius exire cogit. 38.

Quoniam vtrumque alterum alteri ad periculum suggerit cōplementum: sputum namque viscosum flatum inspissat: flatum viscosus autem sputum viscositate auget et erumpit. 39.

Quod non tantum cum pituita si non suo tempore detur cōtingit: veritamen et multo magis cum alij cibum potumque minus ea aptum sumere permittit. 40.

Via autem sustentanditā eos qui colatam sunt eos qui non colatam et qui neutrum illorum: sed potum alium sibi assumunt et qui non sepiissime vna eademque: inter dum autē diuersa. 41.

Qua propter ut ibi dicam facere oportet: incipere itaque febri sine cum dolore: siue sine dolore paruo post sumptum cibum tempore transacto nondum viderentur exanimato: ergo ius cōtradictendum est accipere vsque dum videlicet cibum ad inferiora ite sanorum noueris descendisse. 42.

his autem qui pleuritici sunt de potibus orimellis dandum est si hyemis tempus fuerit calidum: si autem estatis fuerit frigidum si nimia sit laborauerint danda est mulla mellis cuius. 43.

Quo sumptio si dolor loco igitur retro: ergo accidentia inesse vi-

deant timēda: expedit ut huiusmodi pituita pituita de qua neque sit grossa: neque sit multa: et hoc post septimum diē si virtus eius hoc tolerare queat. 44.

Quod si antiquo cibo nodū descendit ac breuis tempus mora post cibum nouissimū trāserit neque ferre valeat patiens si eius virtus et etas permiserit distiterit oportet huiusmodi defectus sit virtus vel etatis suppositorum limitanda: emulsi cibi sponte suabonogere ut egerantur. 45.

Et videndum est quo tempore ius dari debeat in primordia vel in oibus temporibus in oibusque emulsi pedum platee frigide fuerit: tunc ius maxime et omnis alius potus patienti denegandus est: sed cum iam calor in calcaneis descendit dandum est: nouum enim vix temporis huiusmodi in morbis quod dicitur oibusque magna sit: in acutis marie. In his est optima calor est ratio magis cum fallacia sunt. Porro succū pituitae primo deinde vero grossū adhibeas oportet aut post hoc spicacione ratione predictarū significatione et cōditionum operari.

Domini hypocratis liber secundus regiminis acutorum morborum feliciter incipit.

Pleuresi

vero accidenti dolore sine continuo sine post moram primo quidem calidum: si autem estatis fuerit frigidum si nimia sit laborauerint danda est mulla mellis cuius. 43.

Est autem inuatiuus calefactorum vel vitreum vas: aut erectum siue terreū aqua calida pleurii. 3.

Sed antea quodlibet liquidum apponendum lateri: et videlicet calefactorum succedens leuius toleretur: quos vtriusque melius est potius spatiosa aqua calida ista et post ea expellat. 4.

Deinde calefactorum ex ore lateri et omni parte cooperendum: quasi quodam vestis circūdet oportet quod factus ibidem diutius inuoret. Caudendum est ne fumus inde ad egri nares ut id odor refectat nisi quod sibi inuamētum videbit nam et hoc sicut tepus solum inter dum inuat. 5.

Postea oideus et orobum i acetum infusa aque mixtura: quod mirrura et foxtulcula sit quod homo possit habere fac bullire. post bullitōe huiusmodi i sacculo lateri suppone: sicut eria et de fure. 6.

Siccop at calefactorum ea cōuenientia sunt: que cum sale et cum milio simul assatis i sacculo recondita apponunt milium quoque quod ponderare leuius atque subtilius est. 7.

Nam huiusmodi calefactorum illud quoque qui vsque ad furculas id est i spatulas ascendit dolor dissoluit. 8.

Incisio autem non fit nisi tunc cum iam vsque ad spatulas ascendit dolor. 9.

Nisi si calefactorio dolor dissoluitur non in eo diutius inorianus est pulmonē namque desiccatur: et empiria coadunatur. 10.

Quod si dolor ad spatulas ascendit tam saltum cōpleuerit si granitas quod in brachio vel circa pectus vel dyafragma contigerit de basilica vena est nominandus. Flobothomo ergo adhibito nullatenus reuocet quin santam minus quantitate san-

guinis: vsque dum videlicet illud in splendidū colorē vel ex splendido in rubedine aut ex rubedo in nigredine videas quertur: quod vtriusque colores i sanguine accidunt. 11.

Porro si passio sub dyafragma fuerit: dolor vsque ad furculas non aliter dicitur: naturā cuius helboro nigro fellicchino lenias oportet: helboro nigro daucū vel lizeleos aut ciminū siue anisum: siue quodlibet aliud odoriferum: fellicchino autem assam comiticeas quod si vtriusque commisceant idē opus faciunt. Sed si ex helboro nigro solutio sit vtilior et ad critium promouendam efficacior. Illa vero que ex fellicchino est ad dissolutionem inflatū ventositatē propior est. 12.

his itaque factis post solutionem de pituita dandum est: minus quod dem quod cōseruetur: sed irrefectibile expedit minus quantitate. 13.

Tempore enim solutionis nullum ius puenit pparari solutione pro cessante: primum quidem de pituita minus sumere quod sicut dandum est deinde pro se ascendit vsque dum plus detur si dolor quieuerit: neque quibus aliud contrarium occurrere obstitit. 14.

Iste sermo etiam est meo et si necesse sit vbi aqua ordet. 15.

Atque vbi pituita operuerit accipere: illa dare a principio cause vel morbi fateor esse melius quod venarū emanatione precedere postmodum pro die tertia: morbi autē quarta vel quinta siue septa: siue i septima dari incipere oportet: nisi tantū crisis tunc temporis fuerit peruentura. 16.

In q̄b^o etiā p̄parationis p̄n-
cipiū maxime s̄z simile fieri vt
dictum est oportet. 17.
Similiter autē z de potib^o illis
quos bibi p̄uenit quos etiā di-
cturi sum^o: nāq^o eoz q̄ dirim^o
plurima eadē sunt. 18.
Scio nāq^o multos medicos q̄
extra q̄s opportunū ē operātes
in morbi p̄ncipio duob^o vt tri-
bus vt plurib^o dieb^o custodiūt
egros postea p̄o ius z potum
illis sumere p̄mittūt qd̄ ēt par-
uipēdūt. Cū em̄ corp^o maxima
mutatio muref̄ ei maximū p̄-
riū ill^o mutatiōis opus esse di-
cūt: maximū at̄ ill^o mutatiōis
p̄riū optimū est: sed s̄m vtilita-
tē z cōcordissimē securitati ex-
hibēdū: maxime i dādo cibi
his que media sunt. 19.
Noctū p̄o in mutatione vere
linq̄t q̄ p̄tisā cū fecē mistrat
nocet ēt z qui t̄m succū et adhi-
bet: nocet ēt q̄ solū p̄inat po-
tum: sed nocumētū ei^o ad illos
non est tantum. 20.
Jam z p̄uerdines i diēta: dū
ēt sanitas adest s̄m iuamētū
p̄cedere debēt. Cū ergo ex die-
ta in sanis maxima diuersitas
z alia h̄mōi videant: quātoma-
gis necesse est fieri i morbis et
maxime in peracutis. 21.
Quod quidē facile est p̄p̄hen-
di: mala nāq^o diēta cibi et pot^o
q̄ s̄m s̄itē s̄t securio: est i omni
tēpore tueri sanitatē q̄ ea que
melior est s̄i in ea mutatio subi-
ta fiat. 22.
Qui em̄ semel vel bis in die su-
mere cibū p̄sueuerūt s̄i a solito
vsu in aliū subito mutē nocu-
mētū eis generat z defectiōnē.
Quib^o at̄ nō est p̄suetudo p̄ā-
dere z p̄ādet̄: mox d̄ficiūt z ag-

grauant corpora eoz ac torpēt
atq^o mollescūt: s̄i cenāt post eru-
ctuāt acidū. Aliū autē s̄t q̄ na-
ture mollitiē patiunt p̄p̄ea qd̄
stōach^o eoz p̄tra cursusque na-
ture aggrauat cui videt̄: erina-
nitio fuerit assueta nō autē bis
ipleri: z bis diriget p̄tē i die. 23
Si quoz orireniā emittat p̄t
fieri vt adiuuent sic alleuiādo
se ab his q̄ ex mutatiōe diēte i
p̄trariū patiunt: oportet itaq^o
vt post cenā p̄ integrā dormiat
noctē. s̄i h̄yems fuerit a frigō-
re s̄i estas a calore tūti q̄ si non
dormiat diuissimē suauiter de
ambulādo nō cessent deinceps
p̄o aut nihīl: aut leuia: aut mi-
nime nocua cenent bibātq^o pa-
rū vini nec aqua cōmixti. 24.
Similiter autē et qui bis i die
comedere cōsueuerūt: z si pran-
dium dimiserint corpora eoz
in se deficiunt atq^o ab ot̄ opere
excuti p̄cordia dolent a deo
vt eoz viscera sibi suspēsa esse
videant. vna colerica viridif
q̄ coloris stercus in cecūm: qui-
dam autem oris amaritudinē
oculos obductos tēpora formi-
cantia frigidos sentiūt aomi-
los. 25.
Plurimū p̄o qui prandius ob-
miserūt cenam nequeit exple-
re qui si cenauerunt stomach^o
eis grauatur: somnum p̄o mo-
lestiorem q̄ s̄i pransi fuerūt du-
cunt. 26.
Que accidentia si quidē etiāz
sanis cōtingūt ex immutatio-
ne diēte diē medie in cōtrariū
q̄ solebāt. Iustum est apud me
vt ne quicq̄ in egritudine sub-
iungatur. aut subtrahat̄. 27.
Si em̄ et qui semel in die cōtra
consuetudinē suam comedēdo
tota

tota die venas euacuauerit: et
post solito more cenauerit cor-
pus grauat̄ lez post p̄ermissuz
p̄ādiū vepatiōe corporis ac de-
fectiōne: post cenam vero gra-
uedine sequente. 28.
Si itez cenent post largiorem
venarū erinanitionem multo-
magis corpus aggrauatur. 29
Iunat itaq^o corp^o z venas p̄e-
ter solitū erinanitio: si ab his
que in eadē die parit: tuēdo se
a frigore et calore atq^o labore
alleuet̄ q̄ ill^o passio i his q̄z
duplicatur: cena q̄z sua leuior
sit solituz: nec sicca sed humida
sit. potus vero non sit aqua mi-
xrus nec cibi quātitate minor
postera autem die prandiū al-
leuissimū gra datum ad solitū
reueratur vsum. 30.
Quoz p̄o in summo corporis
colera d̄nat̄ ipsi plurimum hoc
molestius patiuntur. 31.
Quoz autē s̄igma eis d̄nans ē
maxie si ieiunent cōtra p̄suetū
dinem suā leuius z facili^o ieiu-
nium ferūt q̄re semel in die p̄e-
ter vsum comedere facile susti-
nent. 32.
De autē nostre ad hoc signifi-
cations sufficiunt q̄ maria mu-
tatio his que nostre nature ac-
cidūt corporatq^o figure generat
morbos. 33.
Nō igit opz multū erinanitio-
nē venaz fieri aū suuz t̄ps nec
dari cibum in statu z acumine
morborū nec diēta subito i his:
nec in illis nec in alijs semper
permutari. 34.
Sed alia his p̄ueniētia dicem^o
de his q̄ stomach^o patit q̄ vi-
delz cibos solitos ēt si sint il-
laudabiles leu^o ferret: z pot^o
s̄t solitos ēt egr^o z si nō sint

mali cibi z pot^o s̄t. 35.
Quapropter eos q̄ mltā carnē
z alia z similia magnā vim ha-
bentia cōtra vlyz recipiunt nō
vehementer admiret̄ hui^o esse
quātatis: z in stomacho que-
dam plus faciunt doloris alijs
z alia min^o: sed si ea que sequū-
tur perpendēdo perceperis ne-
cesse est vt i hac n̄ra p̄p̄ortione
nostrorum cibozum vehemēt^o
admireris. 36.
hoc em̄ cōtra illū est immutatio-
tio ergo diēte fit in his tantuz
cum corpus non fuerit z diēta
immutata nisi ad vegetatiōnē
virtutis: vnde necesse est vt ad-
damus in cibo: et non in defec-
tione vñ necesse sit subtrahī. 37
Cū quo etiā morbi cuiusq^o dis-
positiōne egrigū virtutē atq^o na-
turamet in diēta tam cibi q̄
potus consuetudinem oportet
vt cognoscas. 38.
Necnō etiā i mutatione tua sp̄
minime adiungēdū est: minuz
nāq^o maximū inuamentū est: s̄i
tū ego tollerabit^o sit z morb^o
in statu sit vsq^o dū statū p̄pleat
et digeratur. 39.
Quod est q̄ diminutio vniuer-
saliter est magis inuatiua s̄m
plurimū q̄n in h̄m^o est magis
toleras dum p̄manet egritudo
ei^o stans vsq^o quo cōsequat̄ sta-
tum suū vt maturetur. 40.
Quod autē in quib^o morbis z
etatibus opz fieri dico. 41.
Et alia his necessaria atq^o p̄ci-
piuas significaciones subiunge-
re parū post oportet. 42.
Nepz morbi sententiā mobilem
subiungere in quo plurimū ser-
mo n̄ continet: sed qd̄ p̄cellen-
tissimū est ibi d̄cedū ē: morb^o
aut acut^o eadē die qua inittit̄
Articella 8

h3 vel postea q̄stūcūq; cibi aliq̄
 recipiūt aliq̄ aut q̄stūcūq; uris
 partem assumunt. Ceteri vero
 potum in quo panis fuerit iſu-
 ſus q̄ quidē oīa peiora sunt q̄
 si his contrarijs diarent: sed
 tamē minus nocuum hoc tē:
 q̄ duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹ venas
 exinanire: transactis ḡo q̄ruor
 diebus vel quinq; h̄mōi dicta:
 impartitur: peior vero his oib⁹
 venarū euacuatio. In fine aut
 h̄mōi diete añ morbi digestio-
 nē facta exhibitio: q̄r z hac z
 illa dicta v̄sentib⁹ celerī mors
 plurimū irē dīf nisi q̄ morb⁹
 impfecta fuerit salute: nec ēt er-
 roꝝ i p̄cipio morbi facti emē-
 datio sicut hec ip̄ofibilis est
 fed medicabilior est: 43.
 Ecce em̄ iuuamētū i q̄ mihi vi-
 deor: tibi marie p̄futurū: cauē-
 dū itaq; ē ne i h̄mis dieb⁹ a p̄-
 cipio morbi ab aliq̄o iurū q̄
 ēt diuerſa p̄uent ee egrū p̄hi-
 beas paulop⁹ eisdē r̄cūtur. 44
 Sūt em̄ q̄ p̄tana grossam dāt
 i p̄ncipio morbi z nocitiuā ig-
 norāt cū rur⁹ d̄dēt eā post ve-
 narū inanitionē duob⁹ dieb⁹ v̄l
 trib⁹ seu plurib⁹ facta: sūt z aliq̄
 q̄ succū ei⁹ dāt s̄tr nocuum ne
 sciūt esse si dādi p̄cipiū h̄z v̄ti-
 litatē nō fuerit nec q̄cōs atten-
 dūt aliq̄ aut intelligūt nisi q̄r
 si p̄tiane grossuz añ morbi di-
 gesticōne fuerit dātū et q̄ secum
 sumere cōsuevit: maxime lesio
 inde contingit. 45.
 In q̄b⁹ plurimū ip̄i errare p̄hi-
 net: q̄ppe q̄ sepi⁹ egros euacua-
 tio v̄nē ad accipiēdū ius trās-
 mutāciū pot⁹ ab accepto iu-
 re ad euacuādas venas eēt mu-
 tandum maxime si tūc molest⁹
 fuerit morbus. 46.

Multoties autem z a capite q̄
 partibus circū pect⁹ crudi de
 genere colerum attrahunt h̄m-
 mores: ynde z illis vigilie accē-
 dunt q̄ p̄fecto digestioni mor-
 bi repugnāt et angustia super
 ab undant: z murmurant z mē-
 te perturbantur: oculi quasi in
 bito splendore obtundunt au-
 ricule vocum tintibus impleā-
 tur: articuli frigent: via idige-
 ſtat z sputū subtiler: falsum z
 paruuz latiq; colore tinctū cir-
 ca collū sudor inq̄tant h̄at⁹ z
 tract⁹ inde sic p̄mutant: fort⁹
 atq; crebri⁹ ducit: r̄pa planant
 si cui defect⁹ sp̄s acciderit: h̄
 peius est a pectore cooperimē-
 ta repellūt: manas tremunt: vt
 plurib⁹ aut inferiora labia pal-
 pitant. 47.
 Que quidem accidētia si in p̄-
 cipio morbi appareant: nimis
 mentis alienationes significāt
 et egrorū plurimi inde moriū-
 tur. 48.
 Qui ḡo euadūt aut nato ap̄a-
 te aut sanguine p̄ naree fluen-
 te: aut grosso empimans sputo
 liberantur alioquin nō. 49.
 Neq; s̄t q̄sp̄ia medicorū mihi
 reperit⁹ est q̄ habitu dūc egrorū
 cognoscere queat: si ē opz si vi-
 deuerit virutis defectiōnē pa-
 tiunt: aut si ex ip̄a venax lani-
 tiōe ex alia furia: aut ex labore
 egrū efficiēt: seu quouis alio
 torpore nature corporis acce-
 dēt vel s̄tib⁹ accidētib⁹. 50.
 Malū ē nimirū q̄n egrū i dolo-
 ris vel morbi acumine defectū
 i diuorū die potū aut cibū aut
 ius accipere permittunt: quia
 ipsam defectiōnez ex inanitio-
 ne estimant eam et ruruz eō-
 tra malū est s̄tratis detectiōnē

ex inanitione eē q̄d ignorās me-
 dic⁹ cibū restrigit: q̄ v̄troq; er-
 roze egrū molestāt: verū h̄ v̄l
 timū ē nimī malū porē: v̄tū tibi
 familiarī eē opz. Si q̄s ei ali⁹
 medic⁹ siue plebei⁹ ad egrū in-
 gress⁹ h̄ accidēs intellexerit: et q̄s
 ea cibi v̄l pot⁹ q̄ a porē medico
 venita fuerāt accipe p̄ceperit: si
 ē dubiū q̄d egrō iuuamētū sit:
 q̄d h̄mōi magno hoi dedec⁹ ē:
 q̄ h̄s posterior: siue medic⁹ v̄l
 garis fuerit: velut mortuum su-
 ſtate v̄l datur. 51.
 Et ego q̄dē suz dices significā-
 tiones q̄b⁹ opz significari sup-
 v̄numquodq;. 52.
 Tūc itē sunt h̄e res z h̄is q̄ ac-
 cidunt s̄dōacho si em̄ corpora z
 p̄serpudinē suā magna torpue-
 rint q̄te nō p̄nt statī p̄fortari.
 Qd si denerit atq; redenerit p̄-
 lōgū ip̄s postea ḡo ad labours
 exercitia fuerit subito trāsata
 malū ē: s̄t ḡo mō z singula cor-
 porū mēbra: vt v̄z pes v̄l q̄libz
 artū q̄ d̄cer solit⁹: si q̄ subito
 ad s̄lōtū trāsferat laboꝝ exer-
 citiū: eodē mōz i d̄tib⁹: z i ocu-
 lis accidit: nullū deniq; inuenit
 mēbz cui nō irādē p̄gat mol-
 lit̄ tacere culcitra p̄ter solitū
 vsum fatigat corp⁹: sup cutē du-
 rā z ēt flu duo idurat: si impo-
 litum est. 53.
 Verbigratia homo quiuis in
 crure dubiū vuln⁹ habēs cū cō-
 miserit se in initio laboꝝ ad
 medicandum: ita vt nec pedes
 a loco dimouerit: abijt itaq;
 apostema hac ope atq; multo
 citius sanus efficitur quam si
 in medicando iuerit z redime-
 rit: quod si supra pedes stan-
 do sexta vel septima die vel ci-
 tius vel citius: plus illico ac-

cidit sibi doloris q̄ si a p̄ncipi-
 pio in medicando iuerit z redi-
 uerit: si quoz aliud opus exer-
 cuerit: sit eius causa grauior q̄
 si hoc modo in medicando eun-
 dē laborem eisdem assuenerit
 diebus. 54.
 Que itaq; iam dicta oīa ad se i-
 uicē testificant: q̄ videlicet in a
 mutatio subita in s̄uum tam i-
 t̄s q̄ in alijs nocumētō magno
 constat esse. 55.
 Plus tamē leditur stomachus:
 ex subita mutatiōe ab inanitis
 venas ad accipiēdum cibū mul-
 to magis q̄ consueuerit: vel cū
 totum corpus commutatur s̄u-
 bito a nimia quiete ad multū
 laborem: q̄ ex mutatiōe ab ac-
 cepto cibo multo ad euacuā-
 das venas necesse est at corp⁹
 d̄scat z red̄scat: z si mutatio ei⁹
 sit: subita de labore i d̄te opz
 ter stomachus: ab accepto cibo
 multo cessare: q̄d nisi fiat corp⁹
 v̄eratur atq; fatigatur. 56.
 His aut oib⁹ de immutatiōe
 q̄dē repletiois z inanitiōis ma-
 xime agit: valēt aut ad oīz acci-
 dētium cognitiōnem: z ad eam
 ynde sermonē habuit in acutis
 sez morbis ad modū bandi cibū
 s̄m v̄tū immutatiōnē ad furie
 q̄z significatiōnē necnō sicut ap-
 parent a loco q̄ est sub dyastrag-
 mate: sicut datur⁹ sum opz ei⁹
 sit p̄mutatio: sicut p̄cepti de ea
 deide vt nō admistrat aliq̄d de
 forbitōe donec digerec⁹ egrituz
 do: aut vt appeat i intestina s̄i
 gnū pronocis ad dimittendū
 p̄hibitiōnē ab vsu cibi. 57.
 Multe vigilie faciūt contra
 bi potūq; digestiōnez. Similit̄
 aut mutatio in diuersa partez
 eius mollit instrumentum ip̄z

sumq; quasi coctū reddat & grauat caput.

¶ Hinc liber secundus.

¶ De hippocratis regiminis acutorum liber Tertius feliciter incipit.

Notus autem dulcis vel vinū siue albū siue nigrū & aq; mellis et aq; orimel

lis: siue secantabin acutis morbis exhibenda sunt post multā considerationem in his.

2. Dulcis autem potus min⁹ aggrauat caput q̄ vinū mentem percutit min⁹ intestina vtrāq; magis expurgat: sed viscera inflat: plenem vcz & epas oppilat colerā autē habentib⁹ inepurus est q; eis sitim infert: superioribus quoq; intestinis est inuatiuus. nec tñ contrari⁹ inferioribus. lz inflati⁹ sit preserti cū eius inflationi facilis minime sit descensus: sed poti⁹ in locis qui sub dyaphragmate sunt inuatiuat.

3. Ventem leuius & minus q̄ fortiora vna percutit.

4. Cuius ergo dispositio ē hec ex vniū spūm etiam inflat.

5. Sed plurimū in vna min⁹ penetratiū q̄ vinum albū.

6. Et eam que cū spūto fit excreationē plusq; ali⁹ pot⁹ inuat.

7. Qui aut hūmōi vinū bibēdo parituntur sitim: minus screant q̄ si aliud biberēt vini: qui vero non contrarium.

8. De vino aut albo vtrūq; sit laudabile vel illaudabile p̄tio dictū est: in his que de dulci potu tractauim⁹: sed eius trāsiti⁹ in vesicā facilitior est q̄ cuiuslibet alteri⁹ pot⁹ cū quo et vim ape-

rituam h̄se dignoscit q̄ in eis morbis q̄ inuatiua est vexp̄tā: alijs min⁹ alto vno cōueniētis est: sed tñ si qd̄ in corpore inuatiuat p̄ viā vesicē ē necesse a morbo liberet sit prout opz p̄p̄net q̄ bonū est cognoscere illam significationē vini q̄ inuatiua enocumētī ē mōstratiua cui⁹ qd̄ tñ⁹ notitie oēs qd̄ medicine p̄iores exp̄res fuere.

9. Palme⁹ pot⁹ qdem vtiq; & pōticus in his morbis vtiq; est si non fuerit capitis grauitas ac mētī nō timeas: nec fuerit distillatus sputi screat⁹ & exiit⁹ vniue nō est difficilis. & ster⁹ hūidū & liquidū: simile loture intestini: hos em̄ si qd̄ lz affuerit albū vinū & oia vniūq; similia nō dare bonum est.

10. Sciendū est etiā tibi q; superiori⁹ & inferiorib⁹ mēbus min⁹ nociū est si aq; supmiscet: curca aut intestina salubrius si fuerit purum vinum.

11. Hydromel si oibus temporib⁹ morbi bibitur in acutus egritudo imb⁹ et cōueniētia plurimūq; minor ē eisq; colerā habēt amarā quāq; magna habent viscerā q̄ nō habentib⁹.

12. Hydromel aut plurimū minus sitis furia accēdit q̄ vinū dulce q; pulmonē humefacit & ad spūtu excreandū inuatiū tēpera iudē p̄stat: tussim sedat: hoc aut idē q; virtutis h̄z qd̄ lauat ideo: spūtu viscosūq; plusq; oportet red dit.

13. Aqua mellis multum prouocat vniā: nisi hūc aliq; viscerū scōtradicat.

14. humores de genere colere purgat ab ifra: q; aut purgat aliq; est bonum in colore: aliq; fatig

plusq; h̄z tinctū plusq; spumōsū qd̄ in agime colerā h̄ntibus q̄q; magna viscera h̄nt attingit.

15. Ster⁹ oportū cū spūto ac p̄m̄tis h̄uectatio maxime fit exp̄ta aq; mellis pl⁹ mixta. Sz egestio stercois colerā habentib⁹ calorē sit ex potu aq; mellis cui⁹ mixtio puro vicina fuerit multo plus q̄ ei⁹ cui⁹ cōmixtio in aqua dominatur.

16. Sed etiā cui⁹ egestio hanc habuerit qualitātē p̄i maximo cōmētō est: neq; em̄ ardorē qui sub dyaphragmate est extinguit lz poti⁹ furorem & feruorem stimulat: infirmo infert morbi intolerantiā: membrisq; generat molestiam: in intestinis autē & in stomacho vulnera generat.

17. Diuersitatē autē medicamento rū necessariū ad hos morbos medicādos posse itimabo.

18. Sed si in his morbis acutis p̄tūre vel potu aquā dederis mel litā vtile tibi in multis oparis nec multū delinquit: quem autem oporteat illā bibere & que non dictum est: vt oportuit dirimus etiā cur denegetur infirmo.

19. Sed qd̄ iam dimittūt dare illā q; vcz debilitat illā virtutem bibentū vnde & illi⁹ causa citā mollē cre dūt impendere qd̄ ita esse idcirco videtur sibi q; is q; bibit minime pōt sustentari: debēt em̄ quidā ea t̄m̄yētes q; & si oppotune vtunt ea.

20. Nō tamen hic sensus hoc modo perfectus est. Qnē tñ fornor est si sola bibat nisi ventrem soluerit.

21. Est etiam q; h̄z illud fort⁹ illo leui vno q; aquam sustinere nō potest est & q; debilius.

Differentia autem que est inter vtriusq; in aquo & mellis vel vtriusq; nō cōmixti magna est: qui enim duplū vini puri biberit q̄ mellis eius virtutē magna illud mellis p̄fortat nisi naturam h̄uefaciat: stercois etiā duplum egerit.

22. Post p̄sanā vero si aqua mel lis bibat saturat nimis repletionē & iflat & eis q; sūt sub dyaphragmate locis minime inuat.

Antea vō nō sit adeonociua: sz etiā inuatiua humilior h̄z.

23. Coctum autē mel vniū appet melius q; subtile & albū lucidū q; v̄ perforabile. Sed eam bonitatē illud habere qua crudo preferat dicere nō possum: nō em̄ laposior: crudo si mel ante coctionē bonū inuenit. sed et plus defectū & ad egerendūfferius inaliūdius comprobatur: quorū neutriū quantū ad inuatiuatū necessarium est. Ad qd̄ aut coq; expediat iudicabo.

24. Si ergo mel malū fuerit aut immū dum inepti odor: nigricans coloris coctio eius malignitatē inuit aut turpitudinem.

25. Pot⁹ autē orimel dī in hyme datus in acutis passionib⁹ plurimū inuatiū: est: q̄bus enim necesse est screare inuatiuatū bonum facit.

26. Hoxe vero q̄bus vtitur eo sunt iste.

27. Acidissimus vero his quibus spūto screare est necesse nō parum facit inuatiuatū q; si id qd̄ inclusū est adiuuat excreari in bucum faciēs atq; canalīa pulmonis dilataans pulmonē p̄stat quid daz quietis: q; illud hūmū dum reddit itaq; maximum inpendit inuatiuatū: quandoq; ve

ed p̄m: vcz acidissim⁹ oppositū
 nū creatū p̄ spūū fieri amittit
 rēsiā diuare si p̄t: quare spūū
 viscositas augmentatur. vnde
 r̄ opus illius impeditur. 29.
 Accidit autē hoc illis maxime
 quorum morbus periculosus ē:
 vnde cūq; fuerit. neq; rursū ne
 q; ea que in pulmone sunt clau
 sa scire possunt. 30.
 Quod si ita fuerit vires infirmi
 necesse vt cognoscas r̄ an sibi
 est illud dederis sal⁹ speret. 31.
 Sed egrotō orimel q̄ dare vo
 lueris illud i vltimo sic tepidū
 esse oportet atq; paulatim ba
 r̄ ineq; multū necesse est. 32.
 Parum acidissimū datum: os r̄
 palatum humidū facit: spūū
 adiuuat excreari: sicut m̄r̄ gunt
 locus q̄ subdiafragmate sūt. vi
 sceribus aptū est: atq; lēsiō q̄
 ex melle acciderit repugnat r̄
 amaritudinē ab eo procedentē
 mortificat. 33.
 Rursus ventositatē relaxat: vi
 nam puocat. 34.
 Sed in inferioribus intestinorū
 vltra q̄ opus sit humiditatem
 infert eas excoiat. 36.
 Quod maluz in acutis plerūq;
 accidit morbis: maxime q̄ vē
 tris ventositas exte prohibet:
 fursumq; remittit: r̄ quia debi
 litat virtutem articulū etiam
 frigus importat. 36.
 Itaq; q̄ nocumētū ex orimel
 le nascatur: illud necessarium
 est. 37.
 Bonum quidē est bibere egrū
 andē parū de nocte ieiunus an
 te accipiendū inas: nec quicq;
 in die prohibet dari: post cibū sed
 post longum tempus. 38.
 Qui autem solo potu dietatur.
 nō grossa pitane quicq; accipit

tes nō illis opimel cōuenit: sō
 lum precipue cum consistet q̄
 excoiet intestina ad hoc enim
 agendum cum bene inanes sūt
 sua maior preualet potētia. q̄
 pe non habz fecē s; aqua mellis
 minuit eius virtutem. 39.
 Si ergo infirmi iuuatē orimel
 lis omni tpe morbi noneris ē
 necessariū aceti parū in aq;
 mellis immiscere. put tibi. s. ad iu
 uamentū t̄m vi datur posse sus
 ficere: q̄ eius q̄dē minuit nocu
 mentum: ac iuuamentūz impe
 dit necessarium. 40.
 Vniuersaliter autē aceto aceti
 eos iuuat q̄ h̄nt colerā a marā:
 nō autē qui nigrā: colera autē eua
 nescendo in materiā flegmatis
 trāsfertur: cū ab aceto trāh̄t ni
 gra nō bullit r̄ crescendo mul
 tiplicatur. Acetum enī colerā
 nigram adiuuat multiplicari r̄
 procreari. 41.
 Acetū femellis plusq; masculis
 inimicat: q̄ vulue nocūū. 42.
 Aque vero nullum opus inue
 ni nisi quia in acutis vbi mor
 bis neq; em̄ t̄ pleuresi vel pleri
 pneumonia situm vel rursim se
 dat spūū non adiuuat scire
 re et in hīs omnibus alijs poti
 bus operatimarie si eger om
 nis tempore morbi vitur ea. Si
 vero de ea parum inter orimel
 bibat r̄ aquam mellis creatū
 spūū adiuuatiū largitur: cui
 us rei causa est: potūū ipsorū
 qualitatis mutatio q̄ ab ea fit.
 Aliter em̄ nullo modo repert
 m⁹ eā sūt sedare verū magis
 furā scitare. r̄ aq; potū in cole
 ricis r̄ i q̄b⁹ sub diafragmate
 colera d̄natur i colerā mutat.
 Qui autē ea bibūt vētre morūz
 ex̄stelanito: eoz corpū defectio

nē adducit magnitudines sple
 nis: r̄ parū auget: si scionē ha
 beat rugitū facit: si stomacho na
 zat q; transire morat: cum in
 de est: q; frigiditati p̄inet: r̄ di
 gestibilis est neq; fecem defen
 dere facit necyrinā. puocat no
 ciosior est: q; naturalr̄ nō h̄z fecē
 sed si cui pedes friget aquā bi
 bat ei⁹ nocumētū augmentat
 multo magis. 43.
 Si dolorē capitis timeas mētū
 q; percussione abusu vini sumo
 pere tibi cauedū est: vandū ergo
 pro eo t̄m aque aut vini pal
 mapolorū simile sine odore ad
 sum r̄p̄ m̄strū: post q̄b etis aq;
 p̄p̄inādū ē parū q̄b ei⁹ vturē mi
 nuat in capite r̄ in mēte. 44.
 Cui autē solā aquam vni bibere
 expedit: cuiq; m̄strū aut parū:
 r̄ cui calidum aut frigidum pa
 rum iam diximus: quod vero
 restat suo tempore subiunge
 mus. 45.
 Dicam quoq; quo tempore de
 bet dari potus: sicut ille qui ex
 ordeo est factus: r̄ qui cū herbis
 q; quoq; de vitis pastis: r̄ qui de
 frumēto: r̄ qui de melle: r̄ de iu
 re: r̄ q; de malis granatis: r̄ de
 alijs factis cū specieb⁹. 46.
 Balnea vero in quibusdā mor
 boū iuuant: in quibusdā nō
 minime: rursus bona quidez in
 quibusdā locis plus: in quibus
 dā minus sicut dicitur necessaria
 aliquādo presto nō sint. Cū vti
 quicque instrumenta operi neces
 saria sūt: aut idonei mi
 stri raro inueniuntur. Cū vero
 infirmus nō bene balneat maxi
 mum inde patitur nocumētū
 necesse est enim huic officio lo
 cus cooperi? r̄ a fumo tut⁹: r̄ ma
 xima aque plenitudo: si aut cre

bro balneandum est: nisi fuerit
 forte necesse. 47.
 Vbi autē corpus egroti deponē
 dū est nō nisi calidusq; ipse con
 suevit esse oportet: p̄mo itaq;
 parū a que: deinde crebrius sup
 ponendū est. 48.
 Uta ergo breuis sit ad solū. 49.
 In troitus vero r̄ epurus esse fa
 cilis debet. 50.
 Qui autē lauat quiet⁹ tacit⁹: ne
 q; quicq; agens: sed aquā aliūz
 supponens corpus diligerē fri
 cando pertractet. 51.
 Deinde multe aque permittit
 preparatio. 52.
 Multū deinde sup versa. 53.
 Postq; loco fricatorū vtēre spō
 gia ad desiccādū corpus. 54.
 Neq; oleū q̄ multū siccū sunt
 adiunge. 55.
 Sed caput quantū pl⁹. possit cū
 spōgia desiccādū est. 56.
 Et canendū est ne articuli r̄ ca
 put neq; quicq; totius corporis
 frigeat. 57.
 Sed neq; balneandū est parua
 tempous mora transacta post
 acceptum ius vel quemcūq; po
 tum. 58.
 Neq; q̄cōq; potū circa ipsam ho
 ra balnei p̄p̄inandū est. 59.
 Qui balneū amarū vel sanū con
 sueuerit eis maxie adhibēdū ē
 ū nāq; desiderat r̄ iuuat si ergo
 dimiserit nocet. 60.
 Balneare in periplemonia in
 uat⁹ est q; in acutis febrib⁹: in
 latere em̄ tenoro coste atq; iter
 spatulas existentē m̄doloze miti
 gat. Itē excoquitur quod p̄ spu
 tum necesse est excreari r̄ adiu
 uat statū etiā bonificat r̄ crea
 t⁹ autē laborē quia artus mol
 lit: cutē hūidā facit vniā expel
 lit capitis releuat grauitatē na
 s. iij.

res humiditas reddit. 6r.
Balneare humidū vltra modū
ventres habentibus nō est plu-
rimū necessarium: neq; eis q̄ sibi
ptici sunt pl^o defecto nisi vētre
pūis purgato: neq; defectis cō-
uēt neq; fastidio vomētib⁹ neq;
eruct⁹ de genere colere emittē-
tibus: neq; fluxū sanguinis. Dna-
res habentib⁹: nisi illud minus
opportūm fuerit. Tu quodq; lē-
quātū oporteat eē: si ergo min⁹
sit balneū est adhibēdū: si sibi
detur corpi necessariū. 6i.
Balneare nō nocet amātib⁹: et si
bis in die preceperis. 6r.
Balneū multo pueniētū est pti
sanā fece sumētib⁹ q̄ eis qui ac-
cipiūt solū succum. quib⁹ in in-
terdū conuenire videt quādoq;
rursus et in his min⁹ congruū
est qui solo potu dietant. sed in
illis aliquādo conueniens est.

Regiminis acutorū liber
quartus incipit.

Gulson aut
fit: cū resiccate ve-
nule est. In hora
enuiserit dumeos
i. acres et colericos
hycorea, i. liqres

ad ipsos. 2
S; et feb. is mītra detset corp⁹: si
cut ab osteocopo. i. ossū labore
habētib⁹: laborat et dolet. 3.
Fit aut q̄ multū et ex ābulatiōe
longa: sicut lōga: cū resiccate ve-
nule dūmia. i. acris et calida reu-
mata euellunt ad seipias. 4.
Fit aut lingua aspera et sicca et
nigra valde et q̄ sibi indicō. i. ven-
trē moxius dolet et vltre gestidēs
hū. le et acre sūt et sicut vltre emēs
inest infunt: vigilie aliq̄i vero
zalterōnes frenū. i. sapientie. 7.

huic bibere aquā et mellieratū
coctū da aquosum q̄ sibi vult. is.
Et si amarū os fuerit vomere
cōfert et ventrē clisterizare. 6.
Si hō adhuc soluat lacte asī
ne coquens purga. 7.
Salituz aut nihil neq; dūmi. i.
acre offerre. nō est subducat. 8.
Sorbitōes aut donec ex crism
dies facta fuerit ne des. 9.
Et si sanguis ex narib⁹ fluxerit
soluit passio et sudores supuene-
runt cretici gusti. i. pūi: et certi
et cū vntis albis et grossis lenib⁹
subsistentib⁹ hypostasisibus. 10.
Et si āpa aliq̄ factū fuerit. 11.
Si hō sine his solita fuerit re-
uersio rursus erit egritudo: vel
d̄tebi crurū dolor: pingit et
puet grossa si d̄z san⁹ esse. 12.
Causi gen⁹ aliud vter subdu-
cēs sūt: q̄ plen⁹: lingua aspa: sic-
ca: salia: vine defectio: vigilie:
extremitates infrigidate. 13.
Tali causo nisi sanguiser naso
fluxerit vel āpa circa collum fa-
ctū fuerit vel crurū dolor: p̄ge-
rit: vlt spūta grossa expuerit hec
est p̄sistētē vētre sūt vertebroꝝ
dolor vlt pudēdorū luoz nō in-
dicat cuz resicculus tenuis creti-
cum. 14.
Et hic id est vter subduccēs cōz
eūdem dictū est modū. 15.
Resmata vero. i. sorbitōes epi-
spaticas. i. enulsiuas da. 16.
Acuras aut passiones sicut otho-
mabisi fortis apparet egritu-
do. et q̄ habet inuenescit etate
robore adierit eis. 17.
Igr q̄dē si q̄ sicut sicut electroe
ctuariorū mōda sine aliq̄d pleu-
rencoꝝ: si vero imbecillitō app-
paret si et plus sanguinis ause-
ras: clisteri sibi ventrem vti per-
tertū diem donec in fallacia fa-

ctus fuerit egrotans et fame in-
diget. 18.
Fleumantia hypocindria.
nō spiritū assumptōe fremō. i.
dyafragmatis incēdōis vel spt
ritū accēssiones orthomie sicce
q̄b⁹ non pūis subit: sed defensio-
nem spirituum passiones he su-
perueniūt: maxime hō repatis
dolorēs et cōuersiōes egritudi-
nū nō possunt solui: si quis pu-
tentauerit farmacare. i. farma-
cū dare: sed flobo thomia taluz
hygenonicū. i. p̄ncipale ē. De-
inde hō in clisterib⁹ nisi magna
et fortis fuerit egritudo: sibi nō
postea farmacia indiget aut in
fallacia: et moderatiōe post flo-
bo thomiā farmacia. 19.
Quāq; hō fleuminātia in p̄-
cipio egritudinū moy conātur
soluere farmacia: p̄tēi q̄dēz fleu-
minātis nihil auferūt neq; re-
mittit cru da existēs passio: resi-
stētia hō egritudinū sana colli-
quāt imbecillū vero corpe siente
egritudo d̄nat cū aut egritudo
d̄nat coꝝpū hoc tale insanabi-
liter habet. 20.
Si hō assōnū. i. innocalē repere
venas assomōes sūt: si sano
hoc homini cōtingat sine occa-
siōe vel alia causa forti. 21.
Et auferre sanguinē sibi habitū
et etatem excogitans quidē q̄d
plurimū et q̄d minus. 22.
Accidūt aut plurimiseoz talia
rubores faciet: et oculoꝝ itatio-
nes distātie manū stridores dē-
tū pul⁹ maxillaz coactio infri-
gidatio extrematū spiritū d̄-
fectiones in venas. 23.
Cūcūq; dolores p̄genite. i. ad
venerit nigre colere et dumeo-
rū. i. acris reumatū influēdiōes
sūt: pollēt aut int⁹ moukamoz:

se hō vel sicce facte vene tēdunt
et fleuminātes euellūt influētia
vlt corrupto sanguine et spiritū
vlt potētib⁹ in eo vias q̄ sibi
turā ābulare infri gidatiōes sūt
accēssiones: scotosies. i. tenebrosi-
tates et affonia. i. inuocalitas: et
caluaria. i. capitis grauitas et
spasmi si sūt in cor: vel epar vlt in
venā venerit: vnd epileptici sūt
vel parapleges. i. apoplectici: si
in loca p̄tinetia incidunt spūs
za spiritū non potentib⁹ trāsi-
re defecatus fuerit. 24.
Et opz hos tales sp̄mētantes
flobothomare in p̄ncipio p̄stet
sublimib⁹ existētib⁹ oib⁹ circū-
stātib⁹ spiritū et reumatū fa-
cile est auxiliabilioza sunt. 25.
Et resumētēz crifoes sup cōsīde-
rātē pharmacare: si nō alleuat
sursum. Inferiorē aut vētrē si
nō subegerit clisteri asine lac co-
ctum darz bibat nō minus. 26. co-
ctilis. i. pugilis si vero robur cir-
cūtenet nō min⁹ fed pl⁹. 12. 26.
Sinanches aut fit vel squan-
tes: cū reuma ex capite multū
et glutinosū hōza hēmalive hō-
nali ad sagittidas. i. occisivas
venas supfluat et spiritum am-
plexio: em propter latitudines
epispason euellent. Cūz reuma
autem frigidum existens et glu-
tinofum est eufractabit. i. opila-
bit transitus spiritus et sanguis
eufractās coagulat eas que p-
pue sanguinem et immobilem et
stablem facit naturā frigidum
existens et uaphaticū. id est opī-
latium et ptopterea coagulat:
lingua luida effecta et rōtūda:
ta recuriat propter venas q̄
sub lingua sunt: succise enim ve-
ne hī vero columnulā vocāt al-
erutrunq; venam grossaz. Cū

igitur plene existentes he ad lin-
quam firmantur & terminantur
rarā existentem & spongiosam
propter siccitatez: deinde hec a
violenta humidum quod exve-
nis suscipiens ex lata quidē ro-
tūda fit ex bene colorata vero li-
tūda: erit mollior dura ex bene
vero curuabili incuruabilis vt
cito suffocet nisi quis cito auxi-
liabitur siccitatem facies
ā brachijs & venas que sub lun-
gua succidens & pharmacijs ad
tractus & gargaris in calidis
& caput radens & cerotum collo
& capiti circumponere: & latis cir-
cumuolucere & spōgij mollib⁹
& aqua calida experimēte fo-
mentare & bibere aquam & mel-
licratum non frigidā: succuz au-
tem offerre cum crisis in fallā-
cia tam fuerit.

Cum vero in estiva vel autūna
li hora est calidum reuma defu-
erit in totum seu ab hora di-
mi. i. acre & calidū factū mordet
aut hoc tale ex hōz vicerat spu-
to iplet & orthomā aduenit et
siccitas multa & inspicunt hys
sophia. i. subnria apparēt. 28.
Et posterores tētanosi collo tē-
dit & videt vt tetan⁹ tēdit & vor-
apoge & spōs paru⁹. 29.

Et antipasis spiritus spissa et
violenta fit. 30
S3 & arteria vicerat hys q̄ ita di-
sposti sunt: erit autem propter
dumica: id est acridine humo-
ris videlicet. 31.

Si febris assūperit veteri sterc-
ore subeāte vel nouit comesto-
ri existēti siue cū dolore costē si-
ue nō quietē agere donec defē-
derit: cibis pimum ad inferio-
rem ventrem. 32

Potu aut vti opimelle. 33

Si hō lappato. i. fluxibili erit
causus suspenerit: si tibi viderit
tur farmacie apte habere i ho-
ris triū diez nō pharmacare de-
bes s3 quartanum. 34.

Cum autem pharmacauer⁹ sor-
bitionib⁹ vtēre obseruās paro-
xismos febriū: vt nunq̄ offeras
existentibus neg debētib⁹ esse
futuris: sed desinētib⁹ vel quiete
scentib⁹. i. cessantibus vt lōgifi-
sime a principio. 35

Quibuscuq̄ vero dia thelos. i.
finaliter venter humidus in fe-
bribus: his differēt pedes ca-
lescentes & pustellens. i. cōstrin-
gens cerotis & cotonis circūvol-
uens caue vt non sint frigidio-
res alio corpore: calidis nō eri-
scentibus calefactiones nullas
offerēs sed obserua vt nō infrin-
gidentur: potu vero vtantur q̄
mīnima aqua frigida vel melli-
crato. 36

Quibuscuq̄ in febribus venter
humidus & mens turbata: emul-
si talū croidas id est vellera au-
ferunt & natos fodiūt & sim pax
quidem respondent ad interro-
gata ipsi nō ad seipis nihil dī-
cunt rectū: videtur igitur mihi
hic talia melancholica esse si nō
talib⁹ existentibus venter humi-
dus fuerit & colliquari: vidēt mi-
hi sorbitiones frigidiores & gros-
siores offerre & pot⁹ sicciticos. i.
cōstipatiuos & vinosiores vel cō-
pactiores. 37.

Quibuscuq̄ vero febriū versio-
nes a principio impulsas capitis
sunt & vna subtilis his opz ex-
pectare ad crises eranturā eē
febrē: nō admirari vero si defu-
erint. 38.

Quibus vero in principio vime
nebule foumes vt grosse: hos ta-

les subpurgare & si alia p̄fert: q̄
buscuq̄ vero in principio vime
subtiles ne pharmacēs hos ta-
les: sed videtur vtile clisteriza-
re hos consert ita curari. 39.
Coppou quidē quietē ducentez
et vngentem perifellona fa. i.
circum constringentem homo-
les: id est egliter: pota nō mel-
licrato aquoso & sorbitione suc-
co ptisane ad vesperā vtēre aut
subduct secundū principia cli-
stere pharmacā nō ne adducas
his in principio: si em aliq̄d mo-
uebit secundum ventrem vna
non matura sed amēdros. i. in-
sudabilis: & acrit hōy. i. incristi-
bilis vtbar per multum temp⁹
erit. 40

Sorbitiones at cū prope crisi-
suerint ne des si turbet tūz aut
remiserit & addiderit ad meli⁹
custodire vero oportet & oim fe-
briū crises & auferre sorbitiones
sim hoc tempus. 41.

Didicerūt aut he longe febres
fieri & apata. i. abcess⁹ habere
siquid inferiora frigida fuerit
sed habent trāsmutationes: sicut
aut sanguis ex narib⁹ & ventres
talibus turbantur. 42.

Quicūq̄ nō febres affodes. i. an-
xie sūt hypocūdria. i. p̄cordia
tenduntur & iacētēs nō sustinet
in eodem & extrema ifrigidata
ofa plura diligētia & custodia
indigēs: deducere nō eis offerē-
tes nil aliud q̄ oximel aquosū
sorbitiones aut nō offerri donec
desinat vna digesta fuerit. 43
Accubare vero ad obscuras do-
mos & accubare i mobilissimis
stratis multo tēpore ad eas de-
desinētēz vt mīnime relict
se maxime vero hoc tale tales
auat. 44

Hypocūdrio vero lin semen
gens appone: caues vt nō frige-
rit. i. frige appositū sit aut sum-
me tepidū cocū aq̄ & oleo. 45.
Coniecturari vero ex vniū qd
futurum est esse: nam si quidem
fuerit grossiores & occo there. i.
flauiores sunt meliores: si vero
subtiliores & nigriores p̄nicio-
siores. 46

Si autem trāsmutationes ha-
buerint: & ips significāt: necesse
est egritudine trāsmutari ad
deteriora & meliora anomalā
id est inegalitatem. 47.

Inconsistentes autem febrium
finere donec stant: cū vero stete-
rint obutare cū dieta & curā de-
cēti sim naturā cōsiderās. 48.
Sunt aut visiones multe labo-
rantium. 49.

It attendū est sananti vt nō
obliuīdi tradatur aliqua occa-
sione. 50

Neq̄ eorum que sim mentē. 51.
Igitur maxime quidē oportet aut
parē numerū vereri qd hi dies
heteropes. i. artero reperentes
faciunt laborantes. 52.

Custo dire igitur opz p̄mā die q̄
incipit ibecillis esse q̄ laborat
sciente p̄ncipiū ex quo & qd an-
cedit ei hoc em p̄mū scire: cuz
aut interrogauerit eū & scruta-
tus fuerit oīs: p̄mū quādr qd ē
caput h3 si indolorosum & non
grauē dū h3 in seipō: deū h3
pocūdria & costas si indoloro-
sa nā hypocūdriū qd ē si doloro-
sum est vel eleuatū vt coitionia
. i. p̄uersionē h3 vt faciatēz: vel
coste dolor in sit & simul cū dolo-
re vt tussicula vt totio vt dolo-
ventris cū aut qd hor affuerit
hypocūdrio: tūc maxime solue
re vtēre clisterib⁹ bibat aut melli-

crassi calidū coctū. ad huc hō sine surrectōib⁹ si lippotomi-
 zat z si spūs enforia. i. bōa paz-
 fictia cū h̄yvideas at egestiōe
 ne alicuē forte nigrū egerit
 colorē v̄leup̄ h̄lesā tyti h̄otes
 egestiōis z febuis crī. tertiā diē
 superacerbata spiciēs vald̄ dñ
 tales i h̄is egritudinib⁹. tertiā
 nas ad huc is z alia spiciēs si
 q̄rta tertiē diei sile qd̄ h̄z qd̄o
 rū ipsoꝝ piculōs⁹ sit signa vero
 nigra qd̄ egestiō moitē s̄gt̄ si
 milis aut̄ sano cum oibus v̄t-
 q̄ dieb⁹ appareat salubre. 53.
 Cum aut̄ nō obedīt balnatio. i.
 suppositoꝝ. isit autē spiritus
 enforia. i. bona patientia sur-
 gēs in thōrū v̄l thōnū v̄l ibi i
 lectulo. si ab̄s̄thia. i. māiofitas
 isit h̄oc aut̄ cū a dert̄ laborāri
 masculo v̄l fete z s̄z p̄ncipia ina-
 scūt̄ spiciēs expecta futurā. 54.
 Attēdere hō z manus si hō tre-
 mule fuerit expecta tali distilla-
 tione z sanguinis per nasum fu-
 turam. 55.
 Inspicere hō oportet ipsas na-
 res si s̄r̄ spūs p̄ v̄trales trahat
 z si mult⁹ serat̄ ex narib⁹ amat
 fieri spasmus. 56.
 Si hō in febre h̄yemali lingua
 aspera facta fuerit z ab̄s̄thia. i.
 inantofitas isit amat h̄uic ta-
 liz remissio esse febuis sed tamē
 h̄uic talē custodire isamē velis z
 aq̄ potū z mellucratū potū z etiā
 in saccis custodire nec credes re-
 missioni febuis h̄uic: qz qui qd̄
 ratiā habent signa piculōsī sūt
 mori. 57.
 Cū in febub⁹ terribile qd̄ factū
 fuerit q̄ntantis ex̄itibus vel vē-
 ter̄ p̄ epētē h̄ūda egerit: vel
 ab̄s̄thia. i. isantofitas facta fue-
 rit: v̄l affonia idest inuocalitas

assumpserit: vel spumofus faz-
 ctus fuerit v̄l singultuo⁹: an ijs
 affodis. idest anri⁹ ama⁹ fieri z
 circa h̄yppotino. i. quod furi na-
 res z frōtē sudores z collū re-
 tro: h̄z capitis. Qui h̄o h̄ec pa-
 triuntur: z febuis crī. nō l̄
 longum. 58.
 Quibuscūq̄ aut̄ in febub⁹ cru-
 ra sūt h̄ylmadra idest vlcerosa
 z morantia nō maturant̄ existē-
 tib⁹ in febrib⁹ s̄z acciderit s̄z
 focatio p̄h̄arigis idest faucib⁹
 sub̄tilib⁹ existentibus que cir-
 ca p̄h̄aringam: nec digeritur
 neque extinguit̄: sed amat h̄uic
 talis sanguis fluere ex naso. z
 si quidēz mult⁹ fluxerit solutio-
 nē significat egritudinis: si ve-
 ro nō longam q̄tōcanq̄z vero
 paucior fluxerit: t̄tō deteriorē
 z longiorem: si vero o alia facilli-
 ma facta fuerint h̄uic expecta-
 re ad p̄des dolores: si hō teti-
 gerint pedē: z dolorosus fact⁹
 maneat ignit⁹ fact⁹ z nō solut⁹
 fuerit paulatiz v̄ciēt ad collido-
 lores z ad clauū z humer̄ z ad
 pect⁹ z articulū z hoc idigebat
 sima thōdis. i. vlcerosi⁹ fieri ex
 tinctis autem ijs si man⁹ cōtra-
 hūē vel tremule facte fuerit cras-
 mus hunc talem suscipit z desi-
 pientia. s̄z t̄phligaria. i. ampū-
 le p̄bercilioz rubores h̄z epal-
 pebra altera circa alterā pala-
 strarij. i. germinat durus flegmō
 detinet: z h̄ydent. i. tument̄ oculi
 z desipientia multū supaddit:
 noctes autē magis sup̄signifi-
 cāt q̄ dies ea q̄ circa desipientia
 signa hō maxima multa sūt in
 imparē numerū q̄ parē. quicū-
 q̄ vero horum numerōsī sunt
 periculōsī sup̄ueniunt. 58.
 hos autem tales a principio

pharmacare eligens ante quin-
 tam si vomitat. i. gurgulizat
 vēter̄ s̄hō si finire appharmaliē
 ros. i. purgatos ec si hō diano
 ruse z egestiōis cholericę fue-
 rit scamonea sup̄purga moderate
 rate alia vero cura q̄ minus
 offerre pot⁹ z forbitōes vt mel-
 l⁹ sorbeat. si hō nō sup̄uenerit
 quartadecimā excedentes. 60.
 Cum febūcitatī quartadecima
 existenti affonia. i. inuocalitas
 affuerit: nō amat solutionē citā
 nec egritudinis electionem hie-
 rus tempus hoc tale significat
 cū autē apparuerit in die hac
 i. q̄rta decia lōgins accidit. 61.
 Cum aut̄ febūcitatī quartano lin-
 gua turbata v̄ba loq̄t̄ z venter
 colericus subegerit h̄ūda: amat
 delirare h̄ic talis. 62.
 Si h̄uic z aut̄inali hora z i acu-
 tis sanguis distillatio repente
 fies̄z s̄yconia. i. foritudinē z ml-
 tam inflammationem secundum
 venas ostidit: z i posteriore sub-
 tilū vinarū sup̄ apparetias et
 si tendit ad statū etate z corp⁹:
 ex̄gnalīs v̄l eularchia. i. bonā
 carnositatē habeat vel melāco-
 licū: vel ex potū man⁹ tremule
 bonum h̄z desipientia predice-
 re vel spasmus. 63.
 Et si qd̄ez in parib⁹ sup̄uenerit
 mel⁹ in crisi hō p̄ncipiosum nisi
 multus abūdāt̄ excur⁹ sāgu-
 nis exitū faciet superabūdātie
 s̄m nares v̄l anū ep̄yces v̄l apo-
 stases v̄l dolores h̄yocundrio-
 rū v̄l ad testē v̄l ad crura: solutū
 aut̄ h̄is ep̄it⁹ sūt p̄ spūta v̄l spū-
 toz z grossarum v̄naz leuiuz
 albarum exitus. 64.
 Febu situlose op̄si v̄l op̄os. i.
 succū s̄ilphij oximel daucum te-
 rēs bibere da z gulbanū in mel

lez ciminū electicū. i. electuarū
 z succum p̄siane in his sorbere
 afflictos. i. impassibilis aut̄ h̄ic
 talis: nisi sudores cretici v̄l som-
 ni humales superuenerit z v̄nie
 grosse z dumies decurrant: vel
 in apostemata firmetur. 65.
 Coralluz mirtha electon. i. ele-
 ctuarū: bibere aut̄ h̄is talibus
 oximel da q̄ minimum. 66.
 Si hō situlose v̄hemēt̄er fue-
 rit oideaceę aque bibāt qd̄. 67
 Perplemōicaz pleuretici. i. a
 opozet̄ scrutari si acuta febuis
 fuerit z dolores lateris vel abo-
 rū z spū sursum delatoz si doleat
 tules insit̄ z spūta erpuit̄ igr-
 nea v̄l lūnda z subtilia z spūmo-
 sa z anthura. i. flouida v̄l crocea
 z si quid aliud diuersuz h̄z p̄ter
 ea q̄ reducta sunt hos ita opoz-
 tet deducere. 68.
 Si vero dolor sursum finiat ad
 clauū v̄l circa vbera v̄l brachia
 incidere oportet i brachio venā
 que intras ad qualescūq̄ partū
 fuerit s̄m hanc. 69.
 Subaufferē hō s̄m habitū cor-
 poris z hōis z etate z calorē pl⁹
 aut̄ audens si acutus dolor iue-
 rit ducere ad h̄yothosim. i. defe-
 ctionem animi. 70.
 Demū subcl̄sterizare p⁹ hoc. 71
 Si hō sub⁹ inferi⁹ thozace do-
 lor fuerit z tēdit valde pleuretici
 coventrē sup̄purgare. in medio
 vero purgationis nihil da post
 purgationem aut̄ oximel p̄h̄ar-
 macare vero quatarium. 72.
 Si vero non facile erectus fue-
 rit: minorem potum z forbitō-
 nem paucum succum subtilem
 z semel in quacūq̄ hora mel⁹
 agit cognosce autem ex v̄t-
 nis. 73.
 Natura vero sunt pariscella. 74.

putacū scā fuerit sithapyro. i. pu
pviue vo matur sūt q̄ ypostases
hnt sububeas q̄les oio bñ. 74.
Peripleumonie electuariū co-
callū galbanū attractiuum cuius
melle artico abrotanū i. opimel
le pip helleboz vel electuariuz
nigrū decoquēs z pleuretico et
piplemonico in principio circū
doloroso exite da bibere: bonū
aūt z panaces i. orimelle bulliē
tem z coliantem da bibere. 75.
Dissenteria apostema aliqd̄ vl
elevationē q̄scēs. i. cassās facit
nisi in febrū⁹ z sudores z vane
grosse z albe z lenes sup appa-
rent in terranis dieb⁹ vl achir
son. i. variē vel ad testē vel ad
crura dolor vel ab hyschion. i.
vertebrum firmetur. 76.
In febre colerica ante septimū
cū rigore hycernis super inat⁹
soluit febrē: sine rigore ño si su-
per inna scatur extra tēpora per-
niciosum. 77.
Thetani ño lumboz z in melā
colicū per venas spiritum de-
fectiones cum fuerint sloborho-
mya soluit. 78.
Cum aut tetanib⁹ anterius ve-
hemēter spasmātur: z circa col-
lū z facies sudores a dolore in-
teri⁹ mortis z siccatis tenētib⁹
vrodētib⁹. i. caudatis vl grossio-
res dorsum cōtinent vel medie
colligationes innate vt pedes
desint huic tali nisi febus z sō-
nus supuenerit: z frequētes vi-
ne digestione habētes venerint
z sudores cratici: bibere vinū ci-
trinū vinofū: z altico. i. pullētā
coctā comedere z cereto vngere
crura circūuolnere vsq; ad pe-
des calidos z iunēdēs scapae
.i. cathino z brachia deuolnere
z lūbos a collo vsq; ad hēbra. i.

scyam inerasyt z anteriora cō-
tineat z dimittēs fomētavitreo-
lis calidā autem aquam infun-
dens z extendēs linteō! accu-
bans eum z ne ventrem soluas
nisi balano. i. suppositoio si mē-
to tempore existens non egesti-
bilis. 79.
Egritudines aut soluitur oēs
vel sim os vel sim ventrem vel se-
cundum vesicam. 80.
helleboizare opz eos quibus
a capite fertur reuma. 81.
Quibuscūq; ex apostematib⁹ vl
slebologia. i. vene fissione vel
propter aliam fortē causam ena-
pici sūnt: ne des helleboz neq;
nisi in febrū⁹ vl achir son. i. variē
tur: causa videbit helleboz esse
si vero dyalipite corpus vel do-
lor in capite vel in plastrate au-
res vel nasus vel exputio vel
geniculoz granedo vel corpis
tumor pter consuetudinē quodā-
cūq; contigerit helleboizare
oportet neq; a portibus neq; a
ventis vel veneris: neq; a tristi-
cia neq; a solitudineibus neq;
a vigilijs hoc si quid quidē ho-
rū hēat cām ad facere curā. 82.
Que ex itinere dolores laterū
dolorosi hyschion. i. vertebrozū
et quecūq; respirantes dolent
occasionem habentes multo-
tes enim didicere venire ex cra-
pulis: z scia ventosia dolores z
ad lumbum et ad hyschium et
hilium quibuscūq; autem ho-
rum fuerint talia disurie. i. dif-
furiantur. i. difficulter mingun-
tur: horum autem item causa z
coizarum z branchozum. 83.
Quecūq; vero a dyamatib⁹. i.
diētis sunt multa qdē vniūq; q̄
sicut vtq; pter consuetudinē die-
tatis fuerit maxime insignit⁹ z

etēsi q̄cūq; nō distātes p̄ade-
re z p̄aderint vel pransi fuerit
eis tumor vctris erit multus z
rictasim⁹. i. plectio z plectozia
i. multitudo: z si enauerit v̄-
ter turbasim⁹ n̄ ño nō necessa-
riū i. talibus plongare sermo-
nem. 84.
Ecce ño maxime insignitū nō
er ratione aliqua: sed experie-
tia docet iudicare cibarioum
virtutem. 85.
Aleuz sifam. i. ventositatē z ca-
pōē ad thozacē et capinis gra-
uitatē: si quidē alium dolorē
didicerat ante eracutū vctricū
autem est: et hoc habet bonū:
optimum autem et id come-
dere debent ad potuz ire vel
ebrio. 86.
Caseus autem sifam. i. ventosi-
tatem gestozia. i. strictionē z ci-
barioz accensionē facit crudū
autē adhuc z indigestum pes-
simū aut potu comedere re-
pletis. 87.
Legumina ño oia ventosa et
cruda z cocta et frixa minime
ño infusa z viridia: z hys sūt h̄
vti nisi perlymon. i. cibaria: h̄
aūt z p̄pūas matutias singulū
horum. 88.
Cicer sifam. i. ventositatē qui-
dem crudum z frizū z labore
facit. 89.
Lens sūt sūpticat. i. sūpat z ari-
dū facit si cū coctice fuerit. 90.
Lupinū aut hoz minime mala
habet minima. 91.
Silium aut z opoz id est succ⁹
est quidem quib⁹ maxime: in
expertis autem non transit v̄-
trem. 92.
Et causo des. i. estuosū hoc. 93.
Maxime vero sit si cum multo
caseo mixtū fuerit vel p̄mixtio

ne bouinarū carnum. 94.
Melancolice quidem eracutū:
z passione bouinis carnis
anperblitos. i. sepiabilis na-
tura earum z nō contingentiā
ventris est digerere. 95.
Optime ño vtq; eripient sicut
si z coctis vtatur z vt veratissi-
mi. 96.
Caprine ño carnes et q̄cūq; in
bouinis sunt male oia em̄ hnt
z idigestionē z vctozia z eru-
ctuosiores z colerā faciūt: sunt
aūt bñ odorabiles solide z de-
lectabilissime: h̄e optime cocte
et frigide: q̄ vero indelectabi-
les ferde z dure h̄e pessime z i
rectes: optime ño sunt estua
hōza aurūnālī ño pessime. 97.
Chiri id est porci p̄niciose cum
enorme. i. crude vl sāguine. i.
circū asse: colerice ño vtq; erūt
et turbant: sunt ño omniz
carnū optime validissime ve-
ro omnū que nō fortiter cras-
se neq; subules inacre neq; era-
te ierij id est sacrificij veteri: co-
medere ño z sine forma vl lūbo
frigidās. 98.
A colera ño sicca vctē in flāt⁹
z sonit⁹ insunt z dolor coliaz et
lūbi: egerūt em̄ nihil ifer⁹: sed
constringuntur. 99.
Hunc calē custodi vt h̄ vomat
s̄z venter subducatur clisterizās
q̄ cito aq; calidā z pinguissimā
et etiā aq; vngens. plurimā
imitte calidā i. scapha. i. p̄cluz
accubaf facies: z calide aq; pa-
rū supinfunde: z si calefact⁹ et
venter subducitur soluit. 100.
Confert autem z dormire huic
tali. 101.
Et bibere vinum subtile: z ve-
tus et acresteron. id est mera-
cius. 102.

Et oleū da vt q̄scat r̄vter sub
cas. i. egerat r̄ soluit dolor. 103
A cibus āt r̄ potib⁹ abstinet q̄
bus idigētia q̄dē nulla ē h̄z cor
pus neq̄ op⁹ appositiōe: idigē
tia h̄o q̄dā ptinent digōne idigē
tētia: huic q̄dē q̄ere ē op⁹ ciba
rūs āt nō ah̄q̄ digerant mode
rate q̄ cōtinent si h̄o nō remise
rit dolor: lac asine da bibere vt
purgetur. 104.

Si h̄o humid⁹ vēter fuerit: et
colera subit. i. egerit r̄ tozsiōes
r̄ vomit r̄ moridacitōes h̄sua
lidissimū q̄scet bibet mellicra
tū r̄ n̄ vomere: subducere āt sim
cū moderamine r̄ quiete. 105.
Ethyropū due sunt spēs sue
nature: q̄ū h̄ q̄dē hypopolarchi
d⁹: conās fieri inestugibiles. h̄
h̄o cū isfatiōib⁹ mltā bona for
tunatiōe idigēs maxime h̄o af
fictōe r̄ pyria. i. fomētatiōe et
eucrasia. i. ptinentia cibi: sicca
h̄o r̄ diuina. i. actia cōdat ita
est vultorā. i. vnatissimus
erit r̄ foris erit maries: si h̄o dis
spuatiō. i. difficile spirabilis fa
ct⁹ fuerit: r̄ hora sp̄nāl⁹ exis cō
tigit: r̄ etas i statu suo fit et
robur fuerit a brachio sangui
nem auferre. Deīn panes calid
dos ex vino nigro r̄ oleo isun
dēs cōdat: r̄ q̄ mīme bibēs q̄
plurimū laborer: r̄ carnes suis
nas carnosas cōdat cū aceto
coctas vt ad difficiles abulatio
nes obuiet id est sufficiat. 106.
Quicq̄ vētres isfirmos isfero
res calidos h̄nt et diuine. i. az
cres egelidos r̄ anomale. i. ine
q̄les epeūt a colligōne eis fit
si q̄ id potētes s̄nt eleboro āt
palse. i. fueller: si h̄o si succ⁹ fru
mētari tritici q̄ro factus et
sabbatū r̄ etnos. i. s̄abe inre

gre aq̄ cocte iur⁹ p̄guamē: et
panes eucit⁹. i. subcinerich r̄ pi
lces febricit q̄dē cocti: febricit
h̄o exīti assi r̄ vinū nigrum ise
bricit si h̄o si aq̄ a nepulis vel
murtib⁹ v̄l mal⁹ s̄nāt vel fini
cū balanis. i. dactilis vel ana
thos. i. florē vinear⁹ vitis. 107.
Si h̄o febrē habeat r̄ tozsiōnes
fuerit lac asinū paucū r̄ calidū
plurimū deīn ex inductiōe
pl⁹ r̄ inospma. i. semē lini r̄ tri
tica alphita. i. polētas. i. s̄aria
nouī tritici v̄l ordet tosti r̄ co
cti: r̄ ethyriar⁹ fabar⁹: auferēs
amara ercouās semia bibar⁹
oua semī coagulata comedat
assa r̄ similagīnē multū r̄ coctā
drū coctū v̄l drū i lacte cocto
frugida cōedere r̄ q̄ his silia r̄
pot⁹ r̄ cibaria offerantur. 108.
Dietarie v̄l dietatiue maximū
ē obīnā r̄ custodiare sic i acut⁹
et i lōgis egritudinib⁹: r̄ inten
siōes febrū r̄ remissiōes vt tpa
custodiat q̄ op⁹ cibaria offerre
r̄ isfallacit q̄ oporeat affer
re sciat adhuc āt q̄ plurimū
distat ab intentione. 109.
Scit h̄o cephalargicos. i. capi
te dolorosos ex gymnasijs vel
curtib⁹ vel abulatiōib⁹ v̄l vena
tibus vel aliq̄ alio labore tpa
neo vel ex veneris decolorēs
biacolos spleneticos liphemi
os. i. sanguie defectos r̄ si si de
ras. i. isbatos et sicce tussitēs.
i. siticulosos venis dfectos r̄ tē
sios hypocandris r̄ lateribus
et metaphrenis. id est scapulis
torpentes r̄ obtuse vidētēs q̄
bus sonit⁹ aurium incidit et
vinationē nocturnam in con
stineri dispositos tcorodes: r̄ q̄
rum ventres cruda emittat et
morogētes ex naribus vel sm
anum

annū vehementer vel in ephise
manib⁹ exites vel in eis labor
occurrit vehemens: r̄ nō cōtiner:
hōtū nullū pharmacare: et em
pericula: q̄ em acuta r̄ nihil tu
nar r̄ eas q̄ ad cur⁹ electiones
et crises auferes. 110.
Si h̄o s̄lagūne alicui p̄fert au
ferre solidū facer vētre r̄ ita au
ferre r̄ fame cruciare r̄ vinū au
ferre ab eis deīn dieta puenic:
ti reliq̄ eoz r̄ pyria. i. fomenta
tione et ignis. i. unmissiōib⁹
cura. 111.
Si h̄o tibi vēter dēsus videat
esse molli cūstere cūstera. 112.
Si vero pharmacare op⁹ hele
boro insallaciter sursum pur
ga: nullū aut nulli talū. 113.
Calidissimū aut ad vnatōes
r̄ ad sudores r̄ ambulationes
ducere: r̄ fricatōe q̄ta vti vt n̄
dēsus habētū: si h̄o chinopēs
i. sedēs fuerit aliq̄ fricēt eū. 114.
Et si q̄dē i thorace sup frenas
id est dyphragma cōstiter pas
sio emreledeat q̄ multiores r̄
mīme acclinet: donec valentes
fuerit et sedētē fricēt mltō tpe
multa aq̄ calida: si h̄o in infe
riore vētre suffrenes habeat do
lores ei tacere p̄fert r̄ nullo mo
tu moueri tali corpi extra fr
icationem. 115.
Que ex isferiore vētre solunt p
vina r̄ sudores vt lubricitate
dēciāt moderata a casu solū
tur q̄ parua: q̄ vehementia
p̄ncipia: tales em v̄l perent v̄l
sine malis alijs nō s̄nt sanis: q̄
cōstāt huiusmodi morbi: post
hydropem cātarides tres au
ferens caput vniuersū: r̄ pe
des r̄ alas terens trib⁹ cras:
id est pugillis aq̄ corpora. Cuz
suz doluerit qui bibat calida

infundant: vner⁹ autē prius ie
tinus aut bibat r̄ comedat pa
nes calidos ex aliphato: id est
oleo. 116.
Opū id est succū sici in lana sp
ponere inr⁹ ad venā. i. narē vel
pitē. i. coagulū conuolente
bize. i. obstruere in nasū v̄l de
calchādī. de. i. vitriolo circūel
lēs cōprime: r̄ carulagine ex
trosum cōprime alter vtriq̄: r̄
vētre solue asine lacte cocto et
caput radēs s̄ptica. i. s̄stipati
ua offer si hora calida fiat.
¶ Domini hypocratis libri re
gumnis acutorum finis.
¶ Libert epydimiarū, diui hy
pocratis.

Quibuscūq̄ ex
dissolutiōe circa ma
tricem: r̄ tumor est i
capitis grauedinem
conuertuntur: r̄ iuxta bregma
dolores maxime r̄ q̄cūq̄ alie a
matricib⁹ istis. viij. vel. x. mēsi
bus in h̄schiam terminat. 1.
figure he q̄dā tenaces ceruic
ce fortes: r̄ alia r̄ ossib⁹ fortes
he h̄o obiles v̄l capita dolētēs
et aurib⁹ suētēs h̄is hypero
concaue et dentes p̄mutati. 2.
Quibuscūq̄ ossē ab hypero
disselit h̄is mēsi⁹ induit na
susquibusdā h̄o v̄l dētes sum
marum signantur. 4.
Infantū epilepsie vel infāma
tiones simul pubertatib⁹ q̄nt
busdam et permutationes ha
bent et alia. 5.
In rhenem dolor p̄deros⁹ q̄
replent cibo: vomit s̄eg. cū au
tē ampliant dolores veneno
sa: r̄ facile quidē sunt: solunt
vers q̄ cibus enacuant h̄are
nosa rubeas subsistunt r̄ sane
Articella. h

guinē mingūt: stupor femoris
 cōsequēter lequit: q̄escere nō
 cōuenit: s; exercitare: nō reple-
 ri: iuuenes hēlebozare venā
 icidere diuretic; purgare: sub-
 tiliare: mollificare. 6.
 Muliebus quib; aquofus si in
 multū permanēt: q̄n̄ hō non ci-
 to inerit infantur. 7.
 In cranone āt̄iqui dolores fr-
 gidū: noui hō calidi. Sāguine
 hō plurime et que ab hylchia
 frigida. 8.
 Cūe in rigores fortes eūtia si
 oino ān̄ alleuentur sed prope
 statum. 9.
 Ante rigore retēdiones vīnāz
 si in vili terit: v̄ter si p̄cessē-
 rit z somni affuerit: parit̄ auz-
 tē z mod; febus: pariter aūt et
 que ex laboribus. 10.
 apostasēs n̄ oino q̄b; rigores. 11
 Tibiaz effeminatōes aut ān̄
 egritudinē s̄bulāt̄i aut ex egri-
 tudine cōtinuo pp̄ qd̄ forte qd̄
 ex laborib; i articuloz dimittit:
 pp̄ hoc z cruz effeminatōes. 12.
 P̄himata extrisēc; manēdū et
 ex acuta z capitata z qualr cō-
 maturat̄iaz n̄ circūdūz: z dot
 s̄n̄dēct̄iaz n̄ bicipit̄ia hō ma-
 la: quāto āt̄ pl; hōa pessima. 13
 Cū sermū autūno z corāz dolo-
 res z q̄ frictile: z qd̄ melachol-
 licū ad p̄cipia cōmotōis s̄pe
 culari z i omni mēbro vt i occa-
 sū eracū z lib̄rici z alcarides.
 sic si ann; in occasum. 14.
 Pueroz tules cū vētr̄i p̄turba-
 tōe z febre p̄tinua significant
 determinationē ex̄it̄i dnoy mē-
 sum vt m̄tū vel. xx. z timores
 in articuloz si qd̄ lseri; ymbili-
 co p̄stinerit vel sursum i arti-
 culos bonū si hō superi; nō si
 m̄tū s̄ soluat̄ moribū nisi putre-

scāt. Que hō in humeris putre
 scētia p̄fectis galisāones facit.
 Solutiones aūt z vlcēz dispo-
 sitioni si rotūda z p̄ncida sint:
 talia hō pessima: z aūt. Solu-
 tiones hō z sāguinis flux; ma-
 gis qd̄ p̄fectioib; apparet. 15
 Lachryme i acut; morib; mo-
 leste volētū qd̄ v̄tile inuitoz
 autem existens malū. Et q̄bus
 circūdēunt palpebre malum:
 malū aūt z sup̄ desiccātū velut
 spuma z caliginosū malū z arti-
 dū: z fordidū introū et stupi-
 di z v̄t̄ p̄uertibiles z p̄cūiet
 alia que relinquuntur. 16.
 Febres hē qd̄ demoridētes ma-
 z: hē hō mediocres: hē hō nō
 demoridētes superredētes hō.
 hē hō circūdētes p̄fectis: hē hō
 p̄ totū lēte sicce: hē hō fallugi-
 nose. hē hō ex rubicūdeiet hē
 āt̄ ex crocece. hē hō luide. hē hō
 luide et alia talia. 17.
 Diffēsiones corpoz: z durities
 articuloz z idē dissolū; malū
 et p̄fractōes articuloz malū.
 Oculi virilitas repulsū. z rē-
 tectatōes: z p̄fractōes malū.
 Cūi hypocratis epy-
 dimiarū particula secūda
 incipit.
A Dapire coāgustare hēc q̄
 dē: illa hō nō. hōores hōs
 qd̄ ē exercere: hōs āt̄ apponere.
 illos aūt efficare: z hūc qd̄ ē
 illi hō non. 1.
 Attenuare: ip̄guare corp; cūte
 carnēz alia. hēc qd̄ ē illa hō si te-
 nere exaspā. Indurāz mollifi-
 care hē qd̄ ē illa hō nō. Sufcūz
 re sup̄efacerez alia m̄ta talia
 q̄cūq;. Coeffūdere subducta ēz
 euellē p̄fecti ēz distēta s̄ducta z.
 Aliū hōiē nō eūte āgere: eūte
 aūtē coeffūdere: cōmoueri sim-

placiter vt dolor dolorē soluat.
 Diffimilia si repūt sursum ere-
 cta dōis; soluit: z cōtraria eaz-
 dē dolor dolorē soluit vt capi-
 t; purgatio s̄obothomia q̄h̄z
 nō est auferri. Apostasēs vt bu-
 bonis signū qd̄ ē blastinata hā-
 bētū erāz alioy: maxime autē
 eozū que circa viscera male cō-
 sueti verbo isti. 4.
 Spiritib; parui sp̄ssi: magni
 rari exteri; magni itroz; par-
 ui introitus magni exteri; par-
 ui. Illud quidem extēdēs hoc
 vero contendens: condensans.
 Dupla introitus respiratio et
 reueratio vt respirātibus ca-
 lidū: calidū frigidū. 5.
 Medicamētū p̄tinuarū oīctāz
 tionū plure inspirantes. in nō
 bibētēs z laboriose vel prolixē
 breuiter anhelantes. 6.
 Consequētia z laterū dolores
 z distēsiones hypochondrioz z
 splenis z tublenatōes et ex na-
 ribus reiectatōes et aures s; z
 ordinem istozū plima hēc et in
 oculos. Utrū ne oia deozū aut
 hoc qd̄ deozum lupi; q̄tia q̄
 circa marillā vl̄ circa oculū et
 aurē vl̄ circa faucē erythina: q̄
 āt̄ surū deozū nō s̄m̄ p̄t̄iā vt
 inferius epate oia deozū attri-
 buētia vt q̄ i testes z tiroz s̄pe
 culāda ista quo z ynde et q̄b; z
 propter quid. 7.
 Tene temporū nō trāquille ne-
 g; viriditas splendens si sp̄s
 derelinquitur. 8.
 Tussis sicca nō ferma i articu-
 los cōfirmari speret s; ordinē
 extensozū eorum que circa vē-
 trem vt multum z clauda facit
 membra. 9.
 Tabēt aūt plima q̄cūq; nō fina-
 liter determinant p̄ manitionē

reuerterunt per āpā determinā-
 tur z extrubicūda: z natura albo-
 ris mor. z n̄ sanguinē s̄m̄ dūt s; z
 nares aut modice sanguinē s̄m̄
 dūt. et si qd̄ s̄ctū derelinquit̄
 p̄t̄ptū. Sitis derelicta z oris de-
 siccato z infuauitas z fastidū.
 feb; vero nō acute: tales vero re-
 ditantes. 10
 Derelicta post crism reditātia
 Ista namq; est interceptio viro-
 rang; et hypostrophe ex istis.
 quādoq;. Apostasim igitur face-
 re eum incipientem. Eam reci-
 pere: si omni fuerit conueniētes
 vt opz: z quō opz: z quantū opz
 z quando opz. q̄n̄ autē mō satis
 coopandum. Maxime quidem
 factas si aūt nō mox interceptas. 11.
 Quartane emorosa cede describe
 intermittētes aūt vnam altera:
 tūc rigescunt s̄l̄ crisi ex q̄nq; in-
 vij. quicūq; tritophie his diffici-
 lis nor q̄ est ān̄ peroximū rece-
 dens bene frēs vt in multū. 12.
 Tules sicce breuiter incitātes
 vt a febre circūduentes non s̄m̄
 rōnem situculoie neq; lingue de-
 siccate nō serio s̄m̄ sp̄l̄ima n̄fer-
 sunt aūt q̄n̄ loquunt̄ vel diffun-
 dūt tūc nullū: q̄n̄ vero nō. hoc
 in laboriosis febus; maxie fit.
 Siqui frustra: in h̄idēspiciēdūz.
 Quevero ex inductōe cōtraria
 inferre z quietere. 13.
 Posteriora capitis dolēt̄ in frō-
 te recta vena incūa p̄dest. 14.
 Susceptiones hypochondrioz
 ex qualz q̄tia soluit et vlcera
 s̄legmonū q̄tia p̄nt̄ siue ex epa-
 te ad splenē z eozōrario. 15
 Cōtra euellere qd̄ ē opz reclina-
 ri si non vbi repūt̄: si aūt vbi opz
 his aperire vt singula repūt̄. 16
 Lata exāt̄inata nō valde pu-
 riginosa qualia si mō h̄it̄ h̄yēz

me stetit iuxta igne calefactioe
 scā sunt exanthinata. Uomit⁹
 siuuaf scio s; excalectio. 17.
 Quecūq; maturaf opz obtura
 re forti pūte q̄ hō neq; diastre
 netic; neq; amplis pauant; s;
 subito nigrescūt nouū fac. 8.
 Oculorū habentū rianā si al
 ter appet uenire ecōtra euels
 lendū in lauce. Et ybi eructua
 tiones solutio finalis. 19.
 Egressus adaperire vt nases
 z slios. Quomō opz et vt opz et
 qualia oportet: z qñ opz: quā
 tū opz. Ut sudores sicut nases
 et alia vtiq; omnia. 20.
 In magis malis facies si sit cō
 grua bonū signū. modicus hūis
 sigāns bōe dsignatiōi malū. 12
 Circa magnū locū mulier q̄ re
 tro iecori icterico facto. Para
 tieneo foror sic nigre colorate
 vel sic q̄ cū timeo forore hoc ni
 gre coloratus. 22.
 In piritho velut semē vīna ta
 lis q̄ determinatur z hūidop
 z talia q̄ vīne sūnt. neq; enīz
 ventositates malre: neq; sterco
 ris mlti viscosa veniēt mala:
 labatur non enim magnū erat
 hypocundriū siue bonū. 23.
 Bassicam tenuis comedit dif
 ficulter spirans existens et tu
 mor circa pectinem quietus et
 bene spirans statim factus est.
 De sanguine hycozodeos. 1.
 hycor; sanguis mediocrem ni
 greg; colere acutus quidem et
 agrestis in timentibus. Sive
 molestam. 24.
 Quib⁹ spē procliuus pedes et
 genua calida manus aut z au
 res z nases frigide an pp h̄ di
 erit subtilis sanguis: an ppter
 hoc z tumores h̄i habēt. 25.
 In putrefactionibus videndū

quidem futura ex putrefactiōe
 tres commouetur. 26.
 Splē dur⁹ inferiora superiora ro
 tū⁹ lat⁹ grossus tenuis. 27.
 Min⁹ a capite corizātib⁹. 28.
 Que circa egrum pcuratio in
 egritudine interrogatio q̄mani
 festat qualia recipiendū ser
 mones que circa egrotanz circa co
 stātes circa exteriora q̄ in dex
 triz musculi nigri ppter hoc ex
 terius vene. 29.
 Que circa egruz pcuratio z in
 egritudine interrogatio q̄ mani
 festat qualia vt recipiendū ser
 mones que circa egrotanz circa
 coāstātes circa exteriora quia
 in calidiori z firmiori q̄ in dex
 tris musculi nigri ppter hoc ex
 terius vene. 30.
 Magis commiscetur cōstas. 31.
 Acutus mouere q̄scit: z tardū
 q̄ crescit. z p amplū crescit. 32.
 Et amplius sps q̄ firmatis: est z
 magis colericū: magis sangui
 neum est hoc: z ppter calidior
 est locus animalium.
 Quū hypocratis epydumia
 rum ptcula. ij. incipit.
Sicuti raritas vētr; dēctas
 curis pcessio carniū icremē
 tum ventis stuporotum confusio
 vasculorū imūdicia: cerebri dis
 sipatio ppter q̄d z caluities or
 ganorum z contritio. 2
 Expurgatio cursibus lactatio
 nibus repausationibus multis
 deambulationib⁹: excitatio h̄is
 elixamassa plimq; panis modic
 us. Expurgatiois signū lapsus
 ex subleuatione. Eādē hōiā diet
 suaf. d̄ subito nāq; labit sube
 do labores. s̄str et totū corruit. 3
 Quando aut corruit offerit p̄p
 cinas asas quando hō repleñt
 lignus eis color: s̄idus sit. 4.

In gymnasijs signū sudor qui
 flūis deguratione d̄fert quasi
 ex imbibus. 5.
 Mulieris q̄ p̄nus curant i car
 none splen natura magnus fe
 caulonidus ex rubicunda. Spi
 ritus decima die fact⁹ est sudor
 circa superiorē partē. xiiij. ve
 ro factus est sudor: minus. 6.
 A capite corizātib⁹ z brācho
 sis super febuentibus vt scio:
 ergo redite rationes. 7.
 Omne exputrescens irreditas.
 sic. s̄n. maturatio: z crisis simul
 z apostasus est. Eis q̄dē q̄ spūa
 scunt inflat vēter vt dānagore:
 quibus dā vero z in hoc tumor.
 archeficia aut sic. 8.
 Uētolium cōcausale alatis et em
 sunt alati. 9.
 frigidū valde venaz eruptiuū
 z tussiculosum vt nix crystallus
 z cōuersū. Ut supra z gā grene:
 cōcāle z durities s̄iunt. 10.
 post vīne coadunatio pueris
 magis an q̄ calt. 11.
 figuras mitigantes velut sar
 menta manu plicans vel distor
 quens p̄e doloribus iacens ac
 cupiens furculis extremū desup
 infir; retinuit z liberat⁹ est. 12.
 Quem ex montano labore vidi
 ego circa gephyrā lactare cru
 ra tibiā alterā minime extēua
 uerūt: femora aut valde vīna z
 semen nō sunt retenta. 13.
 Que velut alare nature costā
 rū ppter virtutē occasiois. 14.
 In catarris male cōstetis si ex
 purgatio fuerit vel non fuerit
 malum. 15.
 Rigores inchoant mulieribus
 quidem magis ab ofros. i. a lū
 bis z per doctum ad caput: vi
 ris magis retro q̄ an frigescūt
 exteriora magis q̄ interiora cor

poris vt cubito femorū etiā z
 curē rarozē manifestat pil⁹: ab
 hīs aut alijs rigescūt recte ab
 vlcerb⁹ icipit ex occasiōib⁹. 16.
 Capitellū ex generatiōe z occa
 sione z plurimis rationib⁹ sed
 modica cogit colligunt z addi
 scūtur parta z impia sicut erim
 parib⁹ paritas sit vna: sicutiq;
 erat via deo isum z recte habē
 tiū experimentū z nō recte. 17.
 Sanguinis fluxus ex naribus
 aut a subuitide nigri: aut a rus
 bicūdia: aut a subuitidib⁹. 18.
 Breuia subducta impinguarē.
 alijs aut min⁹ impinguatō: sic
 co vero oportet albo s̄tptoria
 galla. 19.
 Cum spūa m̄scūt aut raucedūt
 sanguinē fundūt minus. 20.
 In p̄cessionib⁹ sunt q̄ sonant
 minus vt archifelaus. 21.
 hi vero facti friculēt: hi autē
 p̄cedūt inflant vētrē vt dāns
 goras. 22.
 Permutationes seruandus
 modicū nutrimentū illaborio
 sum institulosum. 23.
 Omne extenuatū deponit cutē
 deinde vero distendit nutrime
 tum cōtraria. 24.
 Corpus factura collabētis d̄i
 stenio nutriti. 25.
 frictile continuum alterius si
 gnum. 26.
 Subuitride subrubeum. 27.
 Sic depumē māmas graciles
 vero substollit et circumten d̄i:
 quidē nequa q̄ quis dignoscit
 ppter hec sed incarnati hoc fie
 ri valde repletio. 28.
 Clausi apparens vene manife
 ste. 29.
 Fredic⁹ febrientis interficitur
 culis lactationibus multis ca
 lefactionibus. 30.

Dalium febrile fame oppugnātes dolorem dolore ipsiqñ. 31.
Tenuū rubedo limor viriditas laterū dolores molles. 32.
Quis cōuenit insitientē feruare os: facē dū vētū cū potu infrigidum inducere. 33.

Occasione a vnde ceperint laborē cōtēplādū siue capitis dolorē siue auris siue lateris signū dētes & bubones. 34.

Ulcera facta determinātia febres & firmata q̄b? hec nō sunt distemperantīs vero derelinquatur certissime reiterationes & pessime. 35.

Rotundum sputum repercussorium. 36.

Emorofagias habētes nō pleurēsi exagitant nō periplemonia neq; cū medētū fagedene: equaliter vero neq; leperis qualiter autē neq; alphis. 37.

Medicātes q̄d intēperate de sicatoris ihs nō tarde derelinquāt & pessima sic: et alie apostheses vt fistulate renelatiōes. 38.

Renelatiōes rētemplariōes ex his facte ea liberātibus ante factis impediunt. 39.

Alterius loci loca suscipiētia siue dolor siue pōd? siue aliud q̄ liberāt adinuicē cōmemores cōmuniones p̄pter cōiunctiones. Et nō rursus sanguis pcedit: s; secundū humoris cōiūctatē talia expunt. 40.

Est quib? sanguinē dimittēt in tpe in his vel in alijs q̄d vult i his hoc nāq; fit impedimentū sanguine aspuentibus t̄pibus pleuresis colera.

Cuius hypocratis epidimiarū particula q̄tra incipit.

O existētibus dubia crisis generata si repausator nō

putreferis hoc depresso reitēra ratio fit sicut feb. reitēratōdes in simili periodo istis sperās i articulos dirigit. 2.

Urina piguis & alba vt antige neos in laboriosis quartanis ē q̄ incipit liberat apare si nō añ hāc & a naribus sanguis fluit sufficienter. & valde. 3.

Cui intestinū i dextro artetico factū est licet quietior: cū vero hic curat superdolerio. 4.

Agasū q̄d puella existēs dēfari spūs erat mulieris scā ex p̄tūritiōe supdolis nō valde s; lū p̄fice eleuauit pōd? magnū cōfestum aliqd sonare visum ē iuxta pectus posteriori aut asma habuit & dolebat scia dextrū. vti capite enē pu? adaptata est stupritia checaumene. 5.

Aliud apothema equaliter: q̄ affertur ide erat apatizari affluit sexagesimum. 6.

Sola hnt q̄lia cōis aut cōiter maioris vero dicunt mesocolis. hec etiā ex latētibz circa vētrē a spina. 7.

Cōcessiōes ad infirmosot mū de agere vel pot? vel cibus intuerit si videt molliter que attingit. 8.

Que nō multum ledunt: q̄ nō magna inde ledit fr. erubi opz parum deterio: cibus. 9.

Aquam elisā hoc quod vt recipiat aerē hoc vero nō plenū ē & suppositiōis habere. 10.

Quoniam ex emorofagis inaquatur. 11.

Si qualia opz purgari purgēt & confert ebene ferunt. 12.

Ineno legumina comedētes i fame p̄tinue femina masculina crurib? cōtēp̄tibilia facta sūt & finaliter etiā: zozobos come-

entes genua dolentes. 13
Manifeste vigilāscaldior exte rius interi? frigidior dormiens. 14.

In calido natura frigiditas potius aqua causare. 15

Sonus infrigidat invelato. 16
Sōn? sed illic erecto sopoufer. 17

Debilis diete frigide. fortes nō noue calide. 18

Aquaz inertū hoc q̄d ab ethere deducta vt conitrualis bona globatilis autē mala. 19

Aquayotabilis et vigilia voracibus. 20

In calido natura in calidamā sione frigida māsio impiguit i calida substitut. 21

Studiū salutis repletio nutrimenti impigrices laborū. 22

In vigilādo sitiser suspicetio minus medicamētū cui nō ex somno erectio. 23

Quib? plurim? calor magne vocis etem frigidus aer plurim? duob? nō magnis magna p̄ge nita sunt. 24

Qui calidi ventrib? frigidit car nibas & subtiles isti sunt supue nenosi zacuti furous. 25

Sicciatē in terra animum gen? multiplicatur. 26

Tragos q̄s apparet exterior: te stis si dexter masculū si nō sinister feminam. 27

Oculi vt habeat fortitudinis sic et membroz. & oculoz: sic & totū corpus. 28

Signa mortalia: sine dubio calidissim? sum? puus nare frigidit spm̄ dimiserit vitali nō est. 29.

Cuius hypocratis epydimiarum particula quinta incipit.

Appores cibis pre disponebantur.

Natura morboz medicina. 2

Inuenit ipsa eadē natura q̄ sūt dispositionis introit? & exit? nō ex doctria zc. vt palpebare liguā aut subministrare zc quicq; alta talia. 3

Bene docta natura existēs non adducēs pueniētia facere. 4
Lachryme naribus iudicatas mutationes oue auris foridices saluē deductio. 5

Spiritus introit? & exitus oscitatio tussis singultus. 6

Non eodē oia oibus modo. 7

Urine exitus & v̄to sitatis hui? & alterius nutrimentū i p̄p̄racū mulieribus q̄s istis & s; aliud corpus scordissim? & puritatis. 8

Hominis anima semper oritur vsq; ad mortem: s; dō ignescit si mul cum egritudine corpus de pascitur. 9

Morbi connutriti in senectute deficiūt p̄per maturatiōē & dis solutiōē & raritatem. 10

Salus dissentiētī non cōsentire passioni frigidum z dū dicit z s; p̄curat. 11

Quecunq; ex ira hic acutus furor eleuat cor & pulmonē ad caput calidum z humidū & ad aures tranquillitas fit cum hoc refidet. 12

Labor articulis & carnib? somnus visceribus. 13

Anime exercitiū meditatio ho minibus. 14

In scissuris sanguis constitit: aut rillandū in igitur vt vacuum repleatur. 15

Si auri doluerit effundere v̄n ctiōē calidā: oportet nō superponere stupā naturali organo. 16

Et videbit quidē erire: nō obliuiscerit: deinde in ignē proficere fallacia. 16

Lingua vniū designat illeue
rides colerice. 17.
Cholerico ō a pignoso: rube
s sanguie: nigre aut a nigra cho
leras aride aut ab exultioe. Fuli
guose ō a matricē parte: albe
ō a ſegmate. 18.
Uria ſimilis colorū corporū 2 po
tū 2 vt intrinsec⁹ exiſſes. Pot⁹
humectatio colliquatio. 19.
Lingue ſimiles colorū deſceſſo
ni: humoy ppter q⁹ de ea cogno
ſcunt hūores ſi falſe carnes fue
rint guttati ſupflui ſignum. 20.
Simamariū capitella 2 rubeūz
viri de eſt morbidū vās. 21.
Domūb⁹ in auribus ſordicies
dulcis qdē mortalis: amar⁹ ō⁹
non. 22.
Terram demutare 2 nūtrire in
prolixis paſſionib⁹: terrā demu
tare connutrientē. 23.
Debilita nutrimenta modicaz
vitam habent. 24.
Puritatū in auribus retro venas
incidere. 25.
Libido a ſegmate egritudinū
profretrea. 26.
Calidus v̄tre validi cibi 2 pot⁹
perturbatiui. 27.
Nigre colere i ſimul ſanguinis
fluxus. 28.
Superacutiles morbos cōiun
ctio inſrigidat. 29.
Frigiditas aque iuxta ventrem
indurat. 30.
Hebeoy bibentē cito purgati
vis lauare vel comedere. 31.
Flur⁹ 2 intrinsec⁹ 2 extrinsec⁹. 32
Sanguinis in ſomno introſus
recepti magis. 33
Rigor a ſuperiori ventre: ignis
ō ab inferiori magis. 34
Attractio pulmo ſiccus cauma
ſupercuacuū gracilitat ſomnus
multus. 35

Frigidū ſim⁹ cibus lenticule mi
lum chentri cucurbite. 36
Ulcera apponunt 2 exorūtur ſi
impurgatus exiſtens laboraue
rit. 37
Femina capta ex electerio: 2 cu
cumerē agreſſe comedēs purga
tio pueris. 38
Percalido nutrimento inſrigida
tio intrinsec⁹ labor extrinsecus
ſolis calore ſenſibili parte eſti
uo cōtrario autem cōtraria. Ci
bi hi quidem velociter tenentur
hi vero tarde.
Quum hypocratis epydi
miarum particula ſexta
incipit.
Aerres trahūt ex v̄tre in
terius 2 exteri⁹ manifeſtu
ſentiu 2 inducētis ſpiritu vedu
centes. 2
In calidiorib⁹ ventis ſanguinis
miſtrudo ſubleuat cautiones
2 conſeſtum expellit. 3.
Quib⁹ pinguis quidē colerā ru
beam ſanguis ō nigra. Ratio
ne memoria odoiati 2 alijs: et
ſame organoy ſtudii labores
balnea cibi potus ſomni libidi
nes: 2 omnia mēſurata. 4
Perſrigidior aer in frigido tpe
2 in regione pcalidior erit. 5
Dolorū proximū ventrē purga
re ſanguinis ōo ventrē diuidez
incifione exuſtio: eſt⁹ frigidatio
ſternutatio plantarū humores
ex quib⁹ virtutē habēt 2 chiced:
male operatū lac: alia: vinum
feruidū: acetū: ſales. 6
Non ex laborib⁹ ex timere debi
litar⁹ 2 p⁹ dus exput extruſſuit.
Nāg ex vertice feb. acuta ad ma
nus ſubmordēs: ſecūdo ōo capi
tus grauedo ligua exarūit: naſ⁹
vngula ſcalptus non egeſſit ſan
guinem: ſiniſter ſplen magnus

durus voluit. 7.
Aerans cōmori magno mor
bo non accipiunt: qſi declinent
puns 2 ſupuent quartan⁹ pau
ſat. 8
Quibus morbi. 9
Choleram vt dixi aut quoniaz
colerica. 10
Caliditas acridinis ſignū gra
uedinis 2 r⁹ ſiſtus. 11.
Alienatū b⁹ deſiciūt dolores late
rum eſt autē 2 quib⁹ feb. eſt aut
2 quib⁹ nō: ſed cum ſudorib⁹ eſt
aut quib⁹ cuz grauedine eſt ōo
quib⁹ aridū 2 diſtēſum corumz
ſalſuginofum. 12
Supores quales ex aurib⁹: 2
quales hyſchiam in aurib⁹: 2 ex
aurib⁹ multa occidūt. 13
Quib⁹ coua circū tendunt ſicca
et dura ſine ſudore. quib⁹ ōo re
laxata mollia cū ſudore finiū
tur. 14.
In mutabilib⁹ pmutaciones in
uant his pmutare pūiſq⁹ mali
gentur incongrua vt cheroni
cōmonētia ex quib⁹ excreatio
nes. 15
Diſſinatio quidē quib⁹ ſanis eſ
ficiūt relinquit ſublata occaſio
nis vel mūdandū vel educen
dum vel abſcindendū vel necē
dum vel exurendū quib⁹ ōo nō
non. 16
Quibus ſanguis ſiuit multus 2
multoties ex narib⁹ quib⁹ quā
des mali colore pura modice p
ſunt quib⁹ ōo rubei colores diſ
ſimiliter 2 quib⁹ capta bene fe
rentia purum prodēſt: quib⁹ ōo
nonnon. 17
Aut ſb⁹ nares humidiores na
tura: 2 ſemē humidius 2 plus ſa
ri ſunt hi morbidiores quib⁹ 2
econtra. 18
Roſida ſputa reſuſſorū aut in

plinthio ad accēte a calore: 2 ſin
to die fluxu ſanguinis ex narib⁹
bene determinat⁹ eſt morb⁹. 19
Urina multā hypoſtaſis habēs
liberā reſuſſionem. Uſ que de
rippi cum laſſu. 20
Quartanus ōo ad vnū annū. 21
Quicq⁹ eſtatis tactus quint⁹ eſt
aut 2 qñ 2 plurius. 22
Que circa gingiuas reliquā pū
treſcēt ſeptēnis: maxime ōo hec
iuxta nares putrefactiones. 23
Quib⁹ in dēribus dolor a ſupē
lio ſubtilis venit his aptere cō
ueniēt pinguiori poſteriori de
uenit: ſiquidē alia non obtinet
magis ōo iterū 2 pualut 2 vico
lentis. 24
A capite oſſium natura: deinde
neruoy 2 venarū. Et carnum 2
alioz. Et humoy raliory. Et ſi
perioz 2 inferioroy ventriū. Et ra
tionis 2 modoy 2 factoy ſm an
num tēpore quodā tunc inſtēpe
ſunt⁹ anni. Ut exāthinata: 2 ſi
milia: ſimile qbus daz quotidie
tēpeſtiuius occupatis aut tar
dius ſimiliter. 25
Per cholerici 2 per ſanguineuz
corpus melācholicū non habēs
extractionis. Licetio vilita ſplen
magn⁹ dolens in ātra vel ānta
Quum hypocratis epy
dimiarū particula ſepti
ma incipit.
Aerres ceperunt circa ſolis
Trophas pyemales niual
bus 2 ſiſtētis factis vel quinta:
vel decima: vel vigefima die ex
mulatione denſa auſtralis 2 bo
realū ventoy 2 niualū. Et hijs
hinc quidē breuiora. hic ōo pl
tiora facta ſūt. Et peripneumo
nica a cōdenſa. Poſt hoc aut cir
ca ſmerinas mor reiterauerūt
plurimus vt multū 2 dragenis

ab initio et quibusdam quibus nimis brevia et eucrita facta sunt his non fauces egmonae passae sunt illis aut chinachae: his non perapligica. Quibusdam non nictilopes magis aut pueris peripneumonia non nimis brevia facta sunt. Nictilopes quidem non tussierunt postremo sed nimis brevia pro tussi facta sunt, fauces autem breues: magis autem nictilopes chinachiae aut tperapligica aut dura sicca vel parua et modice rationalia. Vigero pro voce exercitantes vel rigentes in chinachias magis sinebant: manu non laborantes in manu soluparapligica huius autem tates aut tyum ambulantes aut aliquid quod cruribus exercitantes in labiis vel crura circave circa irrefectiones perapligicae et in femur et tibias: et labor: et dolor: durissimi non et fortissimi in vicina agentes omnia sunt haec, multitudine horum inseparabiles tussis in medio conualuerunt non demutate sunt cito: sed post hypostrophin quibus voces superabant in tussicolum horum plurimi non febricitabant. alii quidem breuiter etiam neque peripneumonia facta sunt nulli horum neque perapligica neque alii nullus factus est morbus. Quibus voces abscesserunt. scilicet in voce determinata est. Nictiloptica non febricitant: et ex aliis occasionibus sunt facta.

2. Facta sunt autem nictiloptica pueris maxime oculorum aut per nigra et subuaria quibus pupillas quidem paruas habent omnia aut nigra in multis magnorum oculorum aut magis non rectorum et paruum: et rectorum crinum plurimum et nigrosum.

3. Mulieres non similiter labora-

uerunt a tussis sed paucae passae sunt et modice in peripneumoniae ventosiores: et tpe non quae passae sunt ventosiores: et oca circudagnemabant causabant aut hoc et non exte res similiter virtus et quae neqaliter similiter occupant virtutem quibus et virtus debilis existit et mestrina purgatio nequaquam facta est: et in eisdem mulieribus deseruientes magis: dominarum non aut nec passa est autyna aut due solum: et ipse chinachia secute sunt boni moris hanc non non otino valentes trasglutire solum nimis boni moris et bene ferenda: grauiora et pliora. hi namque et dispositores cum his in manifeste grauiora et pliora quibus autem et vene circa tepora: et collum subleuant mali ciora: his autem et spiritus subleuant malus. hi namque super tpe facti sunt ut scriptum est neque pringente passionum fuerunt prima qui dicit scripta sunt postea scripta facta sunt: quae non posterius non sine puoribus.

4. Ditissime non moriebantur quibus rigor in febribus superuenit hos depressos non dignum sermone nil in ut tunc vltus sui slobotomia et purgatione et nihil peccati sed finiti sunt isti ut superior causa est ut celestis cohabitant. circuli. Neque ventris turbatio.

5. Incidi autem sub lingua venam. hos non superi curant. haec igitur omnino in estate ut superiecta multa.

6. Primum in siccis ophthalmis occurrere cum dolore.

7. Venarum sanguinis discursus in posthomia figura irrepens.

8. Sed intercepto.

9. Dubonum autem neque pleraque propter quod epatica si autem arterie male

conuere malum signum. Sicut possi donec sanguine emittentes. hinc res non iudaretur in fronte sanguinem emittentes scilicet iudicet et coincidentes.

10. Finiebant autem coincidentes: et vneum matie et quae sudoribus dispense laboriosum.

11. Venarum non sufferentia turbationum sicut possidone in pueriarioe vtrius hinc sufferentia de clarat et sicut secundum naturam ut possidone et ferina qualia proceantur.

12. In feuitate et tereffio autem facie et vmbilice pro ductus vlcera eius aut facie et fetida abestia circa dentem.

13. Quia multa de vno quoque est recte determinata: hinc quidem eadem valentia. hinc non quia sunt hinc. peccata ita quae diffundere educere pro frigiditate vero condensare et ut operaret.

14. Et strati demutare vbi opus non temerarium.

15. In que post posuerunt.

16. Quos cito incidere et thylacos incidere continuo secare a pita et talia.

17. Hidropicum non atigit medicone quae itroilus. silez et giculis.

18. Que circa cor kenarcho et calidum sufficere flatu attrahere in vltus pro euerfione calefacere conuenit a pumordio.

19. A ligno furous et talium et c. Uox quibus furibus si talis non furibus natura et oculi quibus vltus fuerunt nam mobiles et quales quod irascuntur non tales talia scilicet ratione et morbu hinc priscis fecit spem vel si talis natura fuerit in tali egritudine aderit et alia ita.

20. Tussis laboriose attingit debita sed maxime articulos.

21.

In laboriosis fe. tussis sicce sunt. Cui febre fieri si dereliquit. 22. Spiritus priscis absconsi mali et sterilibus quibus alia talia et eadem infantia.

23. Difficilis autem malus. malis autem et verum cum sic folia cornibus pedibus ad equantur.

24. In piritho non pluri peale vero tussis hinc malis sicca pualuit et aliis quibus logeuazerei quibus du bitater habuerunt affirmata sunt etiam quibus pliorum non supuenit ut nephreticos dolores hinc sed etiam in aliis sicut hoc ad quem cinisus inducit.

25. Dolorum in costis et in pectore et in aliis tpe si non magnitudine ad piceus: quae meli hinc coesit pedibus habebit licet nihil offedentes.

26. In diurnis dysenterie malis fastidit malis aliter quae: si si si febricitauerit.

27. Circa deluxura vlcera male comuetudinis.

28. Ophi dolenti circursus ad latet et phidra quia puerd vocat. 29. Nephreticos non vidi scatas super quinquaginta annos.

30. Que in somnitate comota et quibus simutates circufigescit et mens turbat: et alia quibus circa sonu talia et quibus cotraria.

31. Quibus nihil quidem est itra ordiatu tps singulis partibus fetus hinc. 32. Apparitia in quibus mensibus sunt.

33. Labores in periodis quia in seprem mouentur triplicibus simuntur: et quia in nouem mouentur etiam in triplicitate ternuntur.

34. Quod post muliebria dextra. simul fra quidem effundens.

35. Humorositates pro pcedentia die ta desiccata. Quia citius de

serminatum commotum auge-
tur tardius. 36.

Labores trino quino: septimo
vel octo vel sexto vel octavo.

¶ Diu hippocratis epydimia-
rum particula octava & vltima
incipit.

Que ex parua tabulapseru-
rāda diete fiat repleto
inānitio ciborū & potuū pmu-
tatio homm ex qualibus i qua-
lia vt habet. 2.

Odores releuatorij delectabi-
les replentes proficientes pny-
tationes ex qualibus vt hnt. 3.
Incidentes & intrātes spiritus
et corporum. 4.

Audit? hi melius sunt peiores
hi vero mesticantes. 5.

Et lingue gust? ex qualib? qua-
lia aduocantur delectabilia. 6.

Solis similiter calidior: sicior
frigidior: pinguior: subtilior: sic-
cus humidus minuens replēs
et plus vnusquisq; quibus per-
mutatōnes qualia qualibus vt
habent. 7.

habentia vel habitata: vel mobi-
lia. 8.

Sermones silentij non pferre
que vult vel quibus loquitur si
magni si multi si parui si pauci
si veri si frivoli. 9.

Procedētia sudorij incepti si
ne quo pānsauit vel quib? extir-
pauit colorē his vel calidiores
vel saluginem aut dulcedinem
aut pinguedinē aut equalit aut
inequaliter corpus tempus. 10.
permutatōnes quales ex qua-
libus habent. 11.

Obtinuit & non obtinuit. 12.
Lachryme volūtariae & muolū-
tariae multe pauca calide frige-
de pinguedo. 13.

Sustus sputum ynde excreatus

vel extussit vel vomitus. 14.
Molestus frigus liquor: delicca-
tio. 15.

Labores octa sōni & vigiliae. 16.
Que in somno somnia. 17.

Mansiones in quibus et a qui-
bus. 18.

Animi vel mentis noticia defi-
cit ipsa secundum eadem absq;
organis: et rebus delectatur et
tristatur & timet & cōfidit & spe-
rat & desperat vt passa vt dōme-
stica hypopotō mētis siue secū-
dum eandem sciens exiēs sus-
peruententiū in egritudine. 19.

Etas quidez etatis & etate pus
vel posterus conuenient. De-
tium depunctiones pilorum or-
tus semē. Magis et minus. Ca-
pillorum augmentum. Impin-
guatio cōmūtia diminutio. 20.

Quod affine & quidem secun-
dum seipsum. 21.

Animi tempus in quo & mane
aliud & vespere aliud tps sacrū
pluuosum aut siccum aut frigi-
dum aut calidum cū vento aut
sine vento & qualium ventorum
superuenientes aut frigus aut
calor tempous et vbi tempous
aut medio aut vltimo aut p to-
rū: aut preterito aut p sēte. 22.

Tempus in quo gnatum est. 23

Tempus egritudinis superue-
nientia. 24.

Periodi & periodotum maio-
res & vel per multitudinem sup-
datio: aut totius morbi super-
datio: vel distensio vel status &
quibus quidem manēs: et qui-
dem minus determinatūmus: &
quando qualiter et in quo tem-
pore estate. 25.

Epydimicorum morborum mo-
di. 26.

Et si quis inceptouz inceptis

vir vomens aut bene vomens &
siue bibentes quidem: siue con-
tinentes siue tarde purgati. 27

Ignitum forte qui exalbat q;
rum et labia. 28.

Qualis mo dus que tēpora. 29.

Opus corp? in specula tōde age-
re visus auditus natus tracta-
tus lingua rōne addiscere. 30.

In palpebris superioribus dez-
reliet tumores alijs circūgraci-
litans redit rationes in som-
no. 31.

In extremo vero subrubea du-
ra: & minus his molesta. Et ex-
tantia et inhibita vel habita.

Inhibita vero vt farsali & poli-
medi. 32.

Delectatorios tumores vltio-
res siue i ophthalmijs siue in vl-
ceribus: sed etiam que ex fēma-
tibz et epumabz delata: q;
signa. 33.

Mellio toriones circa vmbili-
cum & dolores est quibus a por-
tis etiam et alleis et hoc poste-
rius. 34.

herispila est quibus a ceruicez
eorum que circa ipsam in quibus
determinata est nigra. Nigra &
quibus ceruicez mala: & quib?
flicene mala: & quibus cōmouē-
tia mala. 35.

Melancolicus adomantus a
peplisyomur quandoq; nigra
aliquando a ceptis. 36.

Febres quibus vlcera tū labia
forte intermittentes quidem &
tertianis infrigidationes que
vōro circumferentes p festum ad
manum solute semper. 37.

Qualis est in articulis videndū
in cionem non experiatis si nō
in sanem sunt. 38.

Consuetudinem vero ex qui-
bus sanissimus dietis operime

tis laboribus somnis libidini-
bus mente. 39.

Quater egritudines a quib?
quas figuras. Ex quib? modis
et locis generatur inchoat: im-
minet. pānsant. 40.

In quibus incontinens pauen-
dus. 41.

Contrarie in morbo diete. 42.

Qd bñ fertur qd vix fertur. 43.

Dieta quantum cognoscere nō
incomptere. congrue natura
multe. 44.

Bonis vero medice similitudi-
nes errores ad deriuatōes sed
econtra occaso. Scio qd difficis
le si rōcinari speculātes vias
aut figurā si nō subartidus cho-
lericus bene vōmes vel vix vō-
mens color: dieta existens certe
simul hic ad alia cōfiteri & i ma-
gis & minus difficile. 45

Quod fistulosuz super tactant
impedire tusses manere. 46.

Cui tam simitaa epatis dupli-
cata est cum tulli continuo do-
lor pānsauit. 47.

Saturus in thaso apud nūmus
vocat? grippalopix circa ānos
5. & 20. ex quibus effundit mul-
toties: processit 70 & in die plē-
rūq; factus est autem circa āns
nos. 30. pūsic? & mortu? est. 48.

In abditus palestie cōseruator
clysteneus factus pugnās plus
versus fortiozem & ruens super
caput abiēs bibit aquam mul-
tam frigidam & et vigilia facta
est & āgustia & infrigidatio ex-
tremataz. Postertou vero ad-
ueniens: intulit ei suppositouū
& mediocriter egessit et murrū
pūns aut nō m. nrit: in nocte vi-
gilant non minus vigilia & fa-
ctam mala sūfferentia. existēti
aurez tercia die infrigidatio ex

tremitatum postea febuis & sudas & mellicratum dibens mortuus est.

49. Melancholici & epileptici solum sunt fieri plerumque & epileptici melancholici. horum autem aliter magis sit in p[er] se reperitur morbus: si quidem in corp[or]e epileptici, si non in noticiam melancholici. 50. In abditis saccharum propter multum supsecunda existens antertiorum parte, viro autem eius fugiente: pudica manens omnino muliebria defecerunt & pilos emisit. & virilis facta est postea facta est ei arthetis & multa fecim[us] vt m[er]strua ei viret & nihil p[er]fecim[us] lz tpe disperit. Et vox ei exasperata est.

51. Contigit & notam gouppli mulieri in thaso eade[m] visum e[st] aut oibus medicis quos ego noui sp[er]e vna esse effeminat[ur] in hac multa fecimus & nihil p[er]fecim[us]. q[ui] n[on] oino mulieres oes curant. 52. Diu hippocratis epidimiarum particula octaua & vltima finit. Cuius de de natura fet[us] siue natura embryonis aut puerorum libellus vnicus incipit.

Sperma

ab vtriusq[ue] p[ar]tibus matricis matrice mulieris p[ri]mo q[ui]d[m] m[er]it[ur] scet: simul t[ame]n q[ui]d[m] muliere non desecere & colligit & ingrossat calefactu[m]. deinde q[ui] repletur sp[er]m[ate] h[uius] sicut ex[er]ns & in calido p[ri]ma matrice spirat. deinde q[ui] repletur spiritu viam sibi p[er] se extra facit: h[uius] medi[um] sp[er]matis sp[er]us erit. cu[m] aut[em] sit extra spiritum calido existet iteru[m] alius frigidu[m] spirata m[er]ice. & hoc facit p[er] totu[m] sp[er]m[ate]m calefit q[ui]d[m] sicut i

calido ex[er]ns: frigidum aut[em] h[uius] m[er]ice spirat[ur] oia aut[em] q[ui]cu[m]q[ue] calefit sp[er]m[ate]m h[uius] spiritus aut[em] frigidu[m] g[er]it & facit sibi v[er]s[us] v[er]s[us] & t[er]m[in]at extra: sp[er]m[ate]m aut[em] q[ui]d[m] calefit attrahit ad se ip[s]u[m] sp[er]m[ate]m fridu[m] p[er] fractio[n]es a quo nutrit: hoc aut[em] in lignis & in frigidibus & cibus & potib[us] q[ui]cu[m]q[ue] vehem[en]ter calefit: itelle ctu[m] aut[em] p[er]bet ligna cu[m] adurunt oia est ligna faciet hoc maxie aut[em] subuidita emittit s[er]m[ate]m sectione[m] sp[er]m[ate]m: sp[er]us aut[em] q[ui] extra t[er]m[in]at reuoluetur circa sectione[m] vt fieri videmus: manifesta igit[ur] rotinatio e[st] sp[er]us q[ui] in ligno existes calide attrahit alteru[m] fridu[m] a q[ui] nutrit & a se dimittit: si q[ui]d[m] ei n[on] attraheret n[on] vni[us] uolueret sp[er]us extra t[er]m[in]at deo ei calidu[m] frigidu[m] moderato & q[ui]d[m] calefit h[uius] du[m] q[ui]d[m] ligno existit sp[er]us factus t[er]m[in]at ex[er]t[ur] ita ex[er]tes ex[er]t[ur] calidu[m] q[ui]d[m] ligno extra attrahit aliud fridu[m] a q[ui] nutrit. Ita aut[em] hoc & frid[us] desyderides q[ui] v[er]unt. sp[er]m[ate]m emittit deinde erupit sp[er]us & facit: vna & t[er]m[in]at extra reuoluens se t[er]m[in]at aut[em] sonu[m] p[er]bet: s[er]m[ate]m q[ui]d[m] inspiratio[n]e p[er]bet: & legumina & frum[en]tu[m] & fruct[us] calefacta sp[er]m[ate]m habent & extra v[er]t[ur] rutione[m] faciedo: si h[uius] du[m] fuerint pl[ur]i sp[er]m[ate]m habent & emittit: & rutione[m] maior[em] facit: & q[ui]d[m] op[er]e pl[ur]e g[er]ere sermon[is] oia ei q[ui]cu[m]q[ue] calefit sp[er]m[ate]m emittit: & aliter frigidu[m] h[uius] hoc ecotra attrahit quo nutrit. Et h[uius] modi necessitates inducte s[er]u[er]t a me q[ui] sperma calefactu[m] i[n] matrice sp[er]m[ate]m h[uius] & emittit: s[er]m[ate]m i[n] matrice spirat[ur] sp[er]m[ate]m h[uius] & sp[er]ma q[ui]d[m] ei matrici frigidu[m] attraheret ab aere ad se i[n]flat sp[er]ma calidu[m] e[st] t[ame]n i[n] calido ex[er]ns: & t[er]m[in]at

vtriusq[ue] sp[er]m[ate]m h[uius] & emittit: et sperma i[n]flatu[m] facit p[er]niculu[m]: ex[er]t[ur] aut[em] circa sp[er]m[ate]m exteri[us] conuenit: sicut viscolus t[ame]n q[ui] p[ri]mo assato subtili i[n] specie p[er]niculi stat sup[er]ficiat[ur] calefact[ur] & i[n]flat[ur] p[er]niculu[m] eleuat[ur] s[er]m[ate]m q[ui] i[n]flatur sicut p[er]niculu[m] sit. Spermat[ur] aut[em] calefacto & i[n]flato toto p[er]niculo exteri[us] circūst[ur]: i[n] xta mediu[m] at[em] sp[er]m[ate]m sp[er]m[ate]m t[er]m[in]at[ur] & i[n]t[er]i[us] & extra sit p[er] p[er]niculu[m] & hoc p[er]niculo distat tenui & sp[er]ma i[n] se parum est: hoc aut[em] aliud sperma rotu[m] e[st] i[n] p[er]niculo: & no[n] ser dieb[us] manet i[n] matrice & sp[er]ma extra cadens. ego vidi: & q[ui]d[m] mihi videbat i[n] m[er]it[ur] ab illis reliq[ui] argum[en]ta feci. quatuor aut[em] vidi sp[er]ma sex dieb[us] ex[er]tes ego narro. Mulier[is] p[ro]p[ri]a famula erat: p[ro]cio ad viros iens: qua[m] si oportebat co[m]p[er]e i[n] vtero quatuor n[on] e[st] i[n] honozata audlebat aut[em] c[on]t[ra]t[ur] q[ui]ta mulieres dicit adiuu[er]e cu[m] mulier d[omi]n[us] p[er]cipere i[n] vtero non egredit[ur] sperma sed iteru[m] manet h[uius] mod[us] dicit i[n]t[er]debat & obseruabat sp[er]m[ate]m postea vt n[on] sensit e[er]e sem[et] dicit d[omi]n[us] su[us]: & v[er]bu[m] puenit vsq[ue] ad me ego aut[em] audies p[er]cepti sp[er]m[ate]m salire ad t[er]ra[m] & son[us] fact[us] e[st] illa videt[ur] asp[er]t[ur] & admirata e[st]. Quale at[em] hoc erat: ego dicit[ur] vt si q[ui]s oui crudi exteriore cortice circūst[ur] ferat: & i[n]teriori p[er]niculo i[n]t[er]t[ur] h[uius] du[m] appareat: mod[us] q[ui]d[m] talia s[er]u[er]t i[n]t[er]dicere vt dicere op[er]e. erat at[em] rubeu[m] & rotu[m] du[m] i[n] p[er]niculo at[em] videbat[ur] existere s[er]u[er]t alba & grossa cu[m] grosso sanguine & rubeo & circa p[er]niculu[m] exteri[us] vestigia: i[n] medio at[em] p[er]niculu[m] distabat subtile q[ui]d[m] mihi

videbat[ur] e[st] vmbilic[us] illu[m] at[em] sp[er]m[ate]m i[n]t[er]i[us] & exteri[us] fere p[ri]mu[m] & p[er]niculu[m] ex illo t[er]m[in]at[ur] totus cortice[m] sp[er]m[ate]m: at[em] ego vidi s[er]u[er]t existes sp[er]ma. Dicit[ur] aut[em] & aliis cognitione[m]: & i[n] hoc post[er]i[us] apparet[ur] culibet volenti scire de hoc: & ad argu[m] non oino meo sermone qui est v[er]u[m] vt dicat h[uius] de humilimodi reer hec q[ui]d[m] adhuc dicta sunt a me: q[ui]d[m] aut[em] sp[er]ma i[n] p[er]niculo est: & sp[er]m[ate]m h[uius] i[n]t[er]i[us] & exteri[us]: & angitur a sanguine matricis defec[en]dente ad matricem. Adstrua at[em] egrediu[n]t q[ui] mulier concipit a se si debet puer sanus esse: si n[on] est quatuor superfligat s[er]m[ate]m p[ri]mu[m] m[er]sem quib[us] modicis: sed defec[en]des sanguis a toto corpore mulier[is] circulariter stat circa p[er]niculu[m] exteri[us]: s[er]u[er]t aut[em] sp[er]m[ate]m attracto i[n]t[er]i[us] sanguis p[er]niculu[m] s[er]u[er]t p[er]foratu[m] & distans coagulatur: & auget q[ui]d[m] d[omi]n[us] fieri animal q[ui] aut[em] t[er]m[in]at fieri rursus aliq[ui]d p[er]niculu[m] e[st] i[n]t[er]i[us] p[er]niculu[m] subtiles circūstenduntur multi tali modo quo et p[ri]mu[m] p[er]niculu[m] facit: est: t[ame]n aut[em] s[er]u[er]t & i[n]t[er]i[us] ex[er]m[ate]m blico ex adiuu[er]e ligam[en]ta habet q[ui] vtriusq[ue] h[uius] h[er]e descēdente sanguine a matrice ex coagulato car[is] fit: s[er]u[er]t mediu[m] aut[em] carnis vmbilic[us] distat per quem spirat & augm[en]tu[m] habet. mulier aut[em] q[ui] i[n] vtero habet a mensuris non descendentib[us] pp hoc n[on] dolo[re] quia sanguis non perturbat: & assuenter descēdens: quolibet m[er]se sine t[er]m[in]at quiete p[er]nat lat[us] sine dolore q[ui]d[m] t[er]m[in]at ad matricem et i[n] matricib[us] existens auget quod die aut[em] h[uius] modi causa dicitur n[on] semel s[er]u[er]t men-

De natura fetus.

fem: quoniam in matricibus sperma existens attrahit a coepe spatio utique potest huiusmodi spiritus et primum quod parvus spiritus sit. sanguis modicus tendit ad matricem: quoniam autem spiritus in plus sit: magis attrahit sanguinem: et in plus descendit sanguis ad matricem. Non habetibus autem in utero quoniam menstrua non egrediuntur propea dolor fit. Primum quidem perturbat sanguis in corpore semper quolibet mentem a coepitate huiusmodi: quoniam mentes a mente differunt multum: et semper frigiditate et caliditate hoc sentit mulieris corpus humidum est quod per se et perturbato sanguine et replete venas descendit ab ipso. Et qualiter hic a principio nature sunt hinc si quidem evacuat a sanguine mulier concepit in utero si autem repleta fuerit non vacuis aut matricibus et venis factus a sanguine percipit a se mulieres pueros post menstruum siquidem purgatione mulieres maxime concepit in utero. causa autem quod dicitur aut perturbat sanguis et non tendit extra segregat. sed ad matricem: matricem autem non renuntiat: calefacte autem a sanguine diuturno matricem parat alteri corpori caliditate: est autem quoniam et tunc de sanguine in venis corporis ut in vene replete doleat et tumore prebeat est autem quoniam et periculum ex hoc purgari: autem quoniam et ad vesicam percipiuntur: et operuntur et claudunt vesicam. et straguriam prebeat autem quoniam replete sanguine exstant matricem declinat: autem et schiam autem ad liberos dolore prebeat. Est autem quoniam diuturnum fuerit sanguis quoniam mensibus. aut semper in matricibus putrefactus putredo fit:

in quibusdam autem semper testiculis egredietur. est autem quod in utero femur: si ergo sit. erit de sanies fetus egredietur: et alia multa huiusmodi mulieribus sunt cum non progredietur menstrua: sed non oportet diceretur hoc hic: dicitur enim est in mulieribus egritudine: sed vix dimissi sermonem conplebo. Quoniam autem fit caro tunc panniculi aucto eo quod est in matricibus augentur: et ipsi cavant maxime erroriozes et sanguis quod est a matricem descendens: quod cum caro fuerit spiras attraxerit: et augmentum fit et si vitale non fuerit in corpore panniculorum segregat et quoniam cavant et sanguinem recipiunt: tunc autem nominant regio: hec autem a me in hac parte dicta sunt. Caro autem aucta a spiritu articulata: et venit in ipsa singulis simile: ut simul: et desum ad dentium: rarum ad rarum: humidum ad humidum: et vniquodque venit in propria regione: semper cognatum a quibus et factum est quod cum a densis sunt et sunt. et quod cum a humidis humida sunt et alia semper eadem ratione sunt: et augmentatis et ossa idem rescut a caliditate coagulata. et ipsa ramificans ut arbor melius iteriora corporis exteriora et caput sit distans a spatulis et brachia et cubiti a lateribus: et crura distat ab iuicis: nervi in voluunt circa nas articularum ipsa huiusmodi: et nares et aures eleuantur in carne: et perforant oculi replentur humido puro et testiculis manifestum sunt que est viscera articulantes: et in superioribus spiratione facta ore: et nato: et veteris inflat: et testina inflata huiusmodi superiora accipit spiritum quod est per vmbilicum et obdurat: et ad testinum via fit a veteris: et ab istis

De natura fetus. Fo. lxxv.

finis extra. Singula autem horum articulant a spiritu singula inflata quod cum distant oia. Sed cognatione etem si volueris fistulas ligare ad vesicam: et per fistulam immittere in vesicam tra et harenam et plumbi frustra subtilia et aqua infundens fistulam inflare primum quod illa miscent aqua: deinde tempore inflata: ventat plumbum ad plumbum: harena ad harenam: et fra ad fra: et si quod ipsa desiccare dimitteret: et circumferet vesicam inueniet: videbit ipso simile sicut ad file veniens: itaque autem et spina et caro articulata: et veniet vniquodque file ad file. hec autem ad huiusmodi sunt a me: et factum est vtiq; puer et ad hoc accidit femina quod de in. xl. diebus ad logis simi sicut enim accidit in plus hoc tunc aut paulo plus aut paulo minus hoc articuli. etem purgatio fit in mulieribus post primum aut in plus accidit aut in puella quod de. i. mulier parturiente puella in diebus. plurima quod de durissima et finalis piculum vtiq; erit et i. xxxv. diebus purgare in masculo aut mudificatione fit in diebus. xxx. ita duntaxatissima et finalis piculum vtiq; est et si i. xx. diebus purgare: postremo aut tempore nuncie egredit purgatio in iuuenibus aut paucis diebus purgantur aut vetustioribus aut pluribus. Marie autem dolent mulieres in partu et in purgatione partus primo partus: et in moram partus magis dolent purgationes aut mulieribus ex parte huiusmodi cum sunt quoniam in puero vtiq; vtiq; ad quadragesimum diem et duos in puella. in puero autem vtiq; ad. xxx. die minus sanguis descendit in augmentum puero. hic autem in his plus quoniam

pariatur: oportet vtiq; purgatione retribui in purgatione parvus: erit foras secundum purgationem dierum. Punctum autem vtiq; sit huiusmodi mulieribus in dolore perturbatur sanguis mulieribus. et calefit totum a motu pueri forti existere: perturbat autem primum quod venit extra post puerum autem putredo grossa sanguinea: et meatus egressus factus est chimus sicut ad unmenas: deinde post illud secundum plurimos dies egreditur purgatio vtiq; ad dictum tempus secundum similitudinem horum mensis cotile. i. pugilli autem tota aut media: primum mo aut paulo plus: aut paulo minus semper ratione huiusmodi quoniam finiat. Egredietur autem sanguis ut ab occisa vicia si sana fuerit mulier et de sana esse: cito coagulat: si autem mulier non fuerit sana neque debet sana esse egredietur purgatio minor et semper speciat prior et non coagulabilis: ita autem hoc huiusmodi quia mulier in utero habet egritudinem habet vtiq; si christe cognata purgatione primum destruit nisi purgetur anterioribus diebus in utero habet moram sana ex his moram: si manserit autem ipsi purgatio sine a medicis sine a spontanea sub iudicio semper ratione diebus egredietur quod non egredietur: in semel vtiq; simul. Si autem si purgata fuerit mulier purgatio primum: egritudo ipsi magis et piculabilis moram: neque si curat huiusmodi in diebus: ipsa deorsus agit purgatione: huiusmodi autem reduci huiusmodi quoniam enunciat quod puero sit legatio mebrologi quod in puella quod de in. xlv. diebus in puero oio. lxx. diebus diuturnas. Debeo autem semper nunc notare

De natura fetus.

cām explanatiōis: dico nō retri-
bui q̄ i matricib⁹ exiit sp̄mati-
mū⁹ s̄gūis venit a muliere ad
matrices h̄ite femineū sp̄ma i
xlj. dieb⁹: in his aut̄ dieb⁹ arti-
culant̄ mēbra infantū ab hoc
aut̄ tpe ipsi in plus venit san-
guis in puero s̄m sp̄m numer⁹
et rōnez. xxx. dieb⁹: sicut aut̄ h̄z
aliud argm̄ hic q̄ hec vera s̄nt
p̄m̄is aut̄. xxx. dieb⁹ q̄n sp̄ma
in matricem cadit minim⁹ san-
guis venit ad matrices a ma-
liere deinde in pl⁹: si em̄ coadu-
natus: et mult⁹ venerit: nō vti-
q̄ sp̄ma posset spiritū habere:
suffocaretur vtiq̄ a sangui-
ne vehemēte multo. Retribuit̄
aut̄ purgatiōe ecōtrario egre-
ditur aut̄ purgatio part⁹ i pri-
mis dieb⁹ plurima. deidei mi-
nus donec finiatur multo vtiq̄
mulieres corruerunt puerum
pauloante. xxx. die⁹: et inarticu-
lat⁹ apparuit: q̄cūq̄ h̄o poste-
ri⁹ aut̄ s̄nt. xxx. dieb⁹ articulata
apparebant̄ exiitia: et in puella
s̄m rōnē. xlj. dieb⁹. q̄n corrupiū
videit̄ articulatio mēbrozū:
siue prius corrupatur puer si-
ue posteri⁹ sic videt̄ rōne et ne-
cessitate articulatiōis exiis i puel-
la quidē in. xlj. dieb⁹ i puero.
in. xxx. restat̄ em̄ abotus infan-
tium et immundificatiōes p̄r.
causa autē est. q̄ semia coagu-
latur posteri⁹ et articulati: q̄ sp̄-
ma infirmius et humidius mu-
lieris q̄ viri: et necesse ē s̄m h̄ac
rōnem posteri⁹ feminā coagu-
lari q̄ masculū: et mundifica-
tio durior: h̄mōi cā. cū in fe-
mina magis de suba sit q̄ i ma-
sculo. Redibo aut̄ iterū retro vñ
de discēssū: q̄n aut̄ articulati in
fans s̄m formas mēbrozū ipso

aucto ossa et membra duriora
sunt et cauant: et aut hec a sp̄s
sunt cōcaua s̄t exiitia attrahū-
ad se a carnib⁹ s̄gūis pinguis
sūmū: et tpe pcedēte ramificat̄
itep̄ extrema ossū sicut arbor-
ris extrema postremo ramū-
cant: ita et puert distadant̄
digiti manū et pedū: extremit̄
āt vngues oriunt̄: sicut aut̄ ve-
ne hois: oēs i digitos manū et
pedū: et grossissime q̄dē sunt in
corpe et q̄ i capite: deū aut̄ i cru-
rib⁹ et brachijs. et cubitis: in pe-
dū aut̄ i manib⁹ subtilissime et
dēsillime et plime vene sūt: ner-
ui subtilissimū et dēsillimū p̄mi-
digiti aut̄ manū et pedū h̄i ma-
xime sūt et dixit aut̄ sic ex h̄i-
nō: deā ossa pua et venas et ner-
uos: ita et vngues oriūt̄ ex ip̄is
subtiles et dēlez: et accipiūt̄ extre-
ma venaz q̄ nō apli⁹ augeant̄
ipse neq̄ emineat aliq̄ alia: q̄-
re nō ē mirādū q̄ vngues i ex-
tremo corpis dēsillimū sunt s̄nt
aut̄ et vnguib⁹ et capilli in capi-
te radicant̄. h̄z aut̄ i capite sic q̄
sunt de natura capillozū: oriunt̄
em̄ maximi et plurimi vbi cor-
pus cutis rarissima est: et hoc
vbi capilli moderatā hūditatē
et in nutrimentū h̄nt et vbi cutis
posteri⁹ rara sit: et ibi p̄li
posteri⁹ oriunt̄ in mēto et pecti-
ne et scubi: simul em̄ spermate
factū caro rara sit: et cutis vene
apiunt̄ magis q̄ i p̄ore tpe pu-
er exiit subtilib⁹ et ven⁹ exiit
b⁹ n̄ dēscēdit p̄ ipsas sp̄maz de
mēstrū: puelle eadē cadit rō: si
mul aut̄ via sit et mēstrualib⁹ et
spermatū h̄gimib⁹ et capillat̄
p̄ten puert et puelle rara sctā cu-
te et siml crinis vel cutis hūdi-
tatē temperatā in nutrimentū

De natura fetus. Fo. lxxvi.

h̄z nō minorē ita et barba viri
h̄z: ita et sit cutis rēdēte i ip̄az
humiditate a capite: siml q̄dē
em̄ et i cotu: pariter aut̄ et i me-
dio t̄pis crinib⁹ mēsuratam h̄z
hūditatē i nutrimentū: tūc ma-
xime q̄n t̄ps sit humido descen-
dēt i capite: et in cotu descen-
dēdo a p̄ctore ad barbam: si-
gnificatio n̄: q̄ i rarissimis cu-
tis oriunt̄ p̄li: si quis voluerit
adherere cuti et crūssā solū fa-
cere et sanare deā sctā cutis i ci-
carice pilosō p̄ducet. Quicūq̄
q̄ aut̄ eunuchi puert exiites sūt
p̄ h̄ neq̄ pilos h̄nt in p̄ctore
neq̄ i mēto lenes sūt toti: quia
via nō sctā sp̄mati rarificat cu-
tim i toto cotu. Secat aut̄ vtiq̄
sp̄matis sicut m̄hi dictū ē pau-
loante: et mulieres aut̄ lenes sūt
s̄m mēntū et corpus: q̄ in cotu
ip̄az humidū s̄nt lectigatū
sicut id q̄d id est viri cutis non
fuit rarsa: quicūq̄ aut̄ calui sūt
isti aut̄ h̄gmatis sunt: et i ca-
p̄te ip̄oz simul cotu lectiga-
tū et calefactū h̄gmata cadēs in
cutis: et capillozū radicez sūt
capilli. Eunuchi p̄ hoc nō sūt
calui: q̄ ip̄oz nō sūt mo⁹ vehe-
mens neq̄ calefactum h̄gmata in
cotu vnt capillozū radices: ca-
ni aut̄ p̄ hoc sūt: q̄ m̄to tpe
descēdēt humido in h̄ote seq̄-
strat̄ albisimū et cadit ad cu-
tim: et crinis hūditatē
habens q̄n in priort tpe albior
sit: et cutis vbi cani sunt albior
altera sit et d̄ungoz ex genitura
cancie quādā habēt i capite:
illis vbi canices! et albior alia
est: sic illi albisimū hūidū est:
h̄z aut̄ et hoc sit vbi vtiq̄ caro hu-
midatē attrahit siue albā si-
ue rubeam siue nigrā: tales

h̄z colorē p̄li sūt hec aut̄ dicta
sunt a me. Adhuc veniam autē
ad residuum sermonis: q̄ h̄v tiq̄
extrema corpore pueri ramū
cant̄ extra: et vngues et capilli ra-
rificabūt̄: tūc vtiq̄ et mouet̄
tēpus ad hoc fit masculo quidē
tres mēses: femine h̄o. iij. sic et
in plurimū accidit: et aut̄ et quos-
dam puertozū ante hoc tēpus
moueri: mouetur aut̄ ad masculo:
lus: q̄ est fortior femina: et ante
coagulatur masculosa grossio-
ri em̄ et fortior i spermate sit ma-
sculus femina: q̄n autē mouebit̄
embryo tunc vtiq̄ et lac super si-
gnat̄ matri: māmille enim ele-
uantur et pupille quefcunt lu-
cescūt aut̄ linefcunt: lac h̄o non
egreditur et feminis densatur
carnū posteri⁹ lac supsignat et
venit: et rarum autem carnium
ante p̄pter hanc necessitatez sit
lac quando matrices tumotose
fuerit a puero compunctum ven-
tre multiteris huiusmodi autem
quando repleta repressio sit: re-
silit pinguissimū a cibis zp̄oz
bus ex ad omētūz carne: sicut
q̄s cotū in h̄igat oleo multo. et
mittat̄ imbiberet postq̄ ibi be-
rit repmat cotū represso cotu
resilit extra oleū ita vtiq̄ et ven-
tre habētē i ip̄o pingue a cibis
zp̄ozū repressio a m̄ricib⁹ resilit
pigue ad omētūz et carnē. et si fue-
rit mulier rare carnis cit⁹ sen-
tit saltū: si h̄o nō posteri⁹: et be-
stie in vtero habētēs siq̄dē non.
egrotauerit ab eodē cibo et po-
tū p̄gnores sunt p̄pterea. s̄nt
autē et femina a pingui calefa-
cto albo exiit: quod dulcoratū
a caliditate est in matricibus.
repletū venit ad māmilla: et ad
matrices parū venit p̄ eadē ve-

De natura fetus. 66

nas: pcedūt et vene ad māmillas 2 ad matricēs 2 he alie similesz qñ accidit ad matricēs lac puer ab ipso augetur: mā mille nō recipiēt: lac eleuatū repletur: qñ parit puo motu scōtēdit lac ad hāmāmillas si la ctauerit: hz em sic lactaribz mā millas āpliores sunt vene sīm māmillas āplozes aut facte vene a vētre attrahētes pigne tradūt māmille etem si vir conterit multū āplozes sūt vene 2 magis ducit cōitū hz aut 2 hoc sic. Nutrimētū 2 augmētū puerorū sūt qñ in matricibz: vādūt q sūt a matre: 2 quomodo mī hz lana 2 iſirma: ita 2 puer hz quēdamodū q i terrae: vege tabilia nutriunt a terra: 2 qñ vtiqz terra se hnt: ita 2 vegetabilia se habēt 2 q i terra: semen em qñ deponitur in terrā humiditate replet a terra hz em in seipsa terra humiditate omnimodā qua nutriunt vegetabilia: hūiditate āt repletū semen inflatur et tumescit et cogitur ab humiditate conuertitur: qñ est leuissima in spermate: cōnerſa aut viri 2 a frōde et humiditate facta frōdes rūpit spermate: et oriunt puo exterius frōdes: orientia autē qua nō amplī possunt nutriri frōdes ab hūiditate que est i spermate rūpūtur inferi 2 spermate 2 frōdes: 2 coactū a frōdibz 2 transmittit a pondere in dorsū: aut in ipso delinquit propter grauitatem: 2 sūt radices ex frōdibus dēle. qñ autē dorsūz firmiter radicatuz fuerit vegetabile et nutrimentū a terra faciet: tunc vtiqz eliaut oīet: qñ consumptum est et vegetatum

preter corticē. qz solidissimus est: iterum autē cocter putrefcōs in terra immanifest 2 sūt tēpore vtiqz: 2 ramificātur quedaz frōdium ex spermate igitur sic ab humido factum: tamen momentate existens: a quosum 2 augmētū motum 2 in deorsum 2 in sursum nō pōt fructum emittere nō enim ipsi est virtus fortis et pinguis ex qua semen cōuertetur. quando autem infirmabitur magis vegetabile ad gen 2 a tēpore tunc vtiqz et venas hz amplas 2 in sursum 2 deorsūz 2 tunc vtiqz ex terra extrahit non amplius aquosum sed grossius 2 pinguis 2 plus vt calefactuz a sole ebullit ad extremā: et sicut fruct 2 sīm cognitū ex quo 2 factum est 2 multas ex medicō: 2 propter hoc sūt: qz attra hit vniū quodqz vegetabilium ex terra potentiam magis qz ex quo factum est: 2 extra viuūt nō sūm sed sīm multa. Quando autē fructus egreditur: nutritur vegetabili attrahens enim vegetabile a terra fructū trahit: oī autem maturat 2 solidat fructum attrahēs ab ipso ab aquoso ad se. Et hec dicitā sūt a me de vegetabilibz a terra 2 aqua 2 seminibus. Que autem plātatur ex arboribus plante sūt hoc modo. Calnus autem vnus habet ram 2 in infirmo versus terram hzqz ab arboze ruptū ē vñ radices emittūtur: hoc modo dicto trāsmutant qñ plāta que ē i terra humiditate sumit a terra in flāz: ipm habet: que autē super rā vñ spiritus hie 2 humiditas querrunt ad inferi 2 plāte virtute quecunqz erat grauissima rūpit in deorsūz: 2 sūt ex ipso radi

De natura fetus. 66 Fo. lxxij.

ces molles: quādo autē iſerius accipiantur tūc attrahit a radice humiditatem: 2 tradit exiēt sup terra 2 tūc rurſū superius inflatur: 2 spiritū hz: quāta viri 2 in plāta leuis est cōuerſa frōdes facta germinat: 2 in superi 2 augmētū facit. 2 ad iſerit ita in cōtrariū accidit vtiqz eoz q sūt ex semine 2 plātariū de germine. Prīmū ei ex semine frōdes oriūt. deinde radices ad inferi 2 emittunt arbor āt radicaf prius deinde frōdes cū: pp hoc qz in semine quidē ipso hūmiditatis multitudo inest. 2 in terra oī existentū nutrimentum inest primo sufficiens frōdi: vñ frons nutritā quousqz radicef: i ramo autem non sicut: non em sit ex alia: inde frons pūmū nutrimentuz habet: sed ipe ram 2 est sicut 2 arbor se hz: 2 hie super terram est multa. quare nō poterat sup terrā repleri hūiditate nisi ex iſeriori magi vir tuz quedā veniens extra det qz superius est humiditatis 2 primo qd plātāz necesse est: i seipso nutrimentum facere a terra radicibus: deinde sit a terra attrahens sursum tribuere 2 frōdes mouere in germen raugumētū. quādo autem auget plāta ramificat ab humismo di necessest: quā dicit qñ pl 2 hūiditaf ipi adueniat ex terre extracte a multitudine rūpit hz qz plū rima erat 2 sic ramificat plāta auget aut 2 i latitudine 2 i sūp: 2 i iſeri 2 pp hoc qz iſeri 2 terre hyeme qdē calmē est estate nō frūit: hoc autē pp hoc ē: qz terra hūida hyeme ab aqz a celo deſcēdit: 2 repmūt i se sicut grauiori existēte hūiditate: deſior autē

ab hac: 2 nō hz aliquā respiratiōnē nō ei ampli 2 inest magnū rerū: 2 pp hoc iſeri 2 terre hyeme magis est calm. etem sūm 2 collect 2 qdē calidior est hz qz rar 2 exiēt: sūt: 2 alr. hūida autē repſa a se ipis calide sūt 2 i veloci valde a caliditate cōbusta putrefcūt: nō ei trāsit respiratio qz ipsa qz dēſa existētia. Si āt sicca fuerint 2 rare posita multomin 2 caleſcūt 2 nō putrefcūt. sic āt 2 frūmētaz hōrdeahūda exētia 2 sūsa calidiora sūt qz sicca fuerit 2 rare posita. Et idemta colligata 2 cōpessis foris iuoculata: vñ a seipsa sicut ego vidētā tāqz ab igne: 2 alia si qz vō: luerit estimare: oīa qz qz repmūt non sicut: non em sit ex alia: inde frons pūmū nutrimentuz habet: sed ipe ram 2 est sicut 2 arbor se hz: 2 hie super terram est multa. quare nō poterat sup terrā repleri hūiditate nisi ex iſeriori magi vir tuz quedā veniens extra det qz superius est humiditatis 2 primo qd plātāz necesse est: i seipso nutrimentum facere a terra radicibus: deinde sit a terra attrahens sursum tribuere 2 frōdes mouere in germen raugumētū. quādo autem auget plāta ramificat ab humismo di necessest: quā dicit qñ pl 2 hūiditaf ipi adueniat ex terre extracte a multitudine rūpit hz qz plū rima erat 2 sic ramificat plāta auget aut 2 i latitudine 2 i sūp: 2 i iſeri 2 pp hoc qz iſeri 2 terre hyeme qdē calmē est estate nō frūit: hoc autē pp hoc ē: qz terra hūida hyeme ab aqz a celo deſcēdit: 2 repmūt i se sicut grauiori existēte hūiditate: deſior autē

estate iferi? fre frigidus v? exho
 q? hyeme estate em? rara e? terra
 z leuis tanq? sole atrahent? ad
 se ab ipa humiditate: h? aut ter
 ra l se aqua plus aut min? sp?is
 aut oēs sūt nobis ex aqua: hui?
 aut simile e? q? ita se h? ab oib?
 enim fluminib? z rubibus spūs
 pcedit q? tidie z cōtinne: nubes
 autē sūt ad q? p̄tinna in aere: et tūc
 vtiq? terra rara e? z leuis estate
 z tāq? i ipsa hñs z aq? sicut ad de
 eliuia decedēte aūtaqua ip expt
 rat exinde ali? spūs ex alio: qd
 erat p terrā venit leuis z rarā ex
 stētē: z frigidus terre facit. z ipsa
 aqua similiter infrigidatur. h?z
 autem sic quēadmodum sūt q? in
 vtre aqua existētē represserit for
 titer z exalationē aq? fecerit i pū
 cra. vel in punctura: aut magna
 aut pua ac? z vtrē pedēs suble
 uet nullus spūs p perforatū pro
 cedet se aqua: non enim habet
 amplitudinē qua exprat aqua
 sicut aut habet hyeme de aqua
 in terrā: si aut aqua i vtrē ampli
 tudinē fecerit z pendēs subleua
 bis vtrē spūs pcedet p perfora
 tū. amplitudo em? est spūs ab aq?
 mota exire p vtrē z p perfora
 tū spūs pp hoc pcedit. Sic aut
 habēt se aque estate terra: apli
 tudo em? est ipsi tāq? terra rara
 existēte z sole atrahente ab ipa
 humiditate ad se: z transit
 spūs tāq? frigid? existēs ab aq?
 spaz rarā existēt et leuis pp hoci
 fer? ipi? existēs frigidus estate.
 er aq? magis spiritus q? est i terra
 frigidus existēt: et ipa dimittit
 sibi ipsi spiritū ad terrā et parit
 qdē q? haurit in pureo: semper
 mouet spm tanq? labellum et
 ipsium facit frig? pbebre aque:
 que autem nō hauritur aq? elia

te s? e? hñs dēsus ex hñs sinititē
 recipit spm ad se a terra: neq? in
 terrā ad se tradit: z pariter a so
 le z aere nō dispo i puteo: s? sta
 bili existē calefit pūo supficiale
 ipi? deinde alter ab altero adife
 ri? tradit caliditate: z pp hñc aq?
 q? nō hauritur estate calidior est
 ea q? haurit. s? oēs aut pfundi
 aquarū estate valde sunt frigi
 di z aqua haurta hyeme a terra
 calida existēte cōfessum em? ca
 lida est qñ ar tēpus sit frigida
 est ab aere frigidus existēte ex
 arefcit enim a vento z spiritus
 per ipsam transit quemadmo
 dum z aqua que hauritur esta
 te qñ hauritur frigida cōfessit
 sit calida ppter hoc q? terra ra
 ra existēte z spiritus existēte i ipsa
 infrigidat: qñ aut hauritur tem
 pus fiat stabilis: calefit enim ab
 aere calido existēte quemadmo
 dū z aqua q? nō haurit in pu
 teo estate: z ppter hoc calida
 sit: qdē adhuc dicta sūt a me.
 Resumā iterū quare estate ter
 re iferi? frigidus. e? hyeme aut
 calidus: sup? aut terre p̄ritū hu
 i? z opz arborū duo nō calida
 fieri neq? duos frigidā. simul si
 bz sana eēt. s? si ex supiori adue
 nit. ex iferionopz frigidus adue
 nit sibi radices aut qñ attrahere
 rit arborū retribuūt z arbor a
 radiceb? z ita sit pseruatio z r̄ri
 gidi calidus tāq? zoib? intrātū
 b? i vtrē cibis qñq? digesta ca
 lefaciūt? opoitet infrigidare tra
 dendo arborū a loco z arborū.
 ita z arborū ex iferionopz retri
 buere ad supiora et cōuerso. z
 auget. arbor et sup? z iferi? pp
 hoc q? nutrimentū e? z ex supiori
 z iferionz quonq? mollis fuerit
 vehemētē nō fructificat. nō em?

E ipsi piguis h? neq? grossa q? in
 fructū pferūt qle est. qñ aut ips
 sit tūc vtiq? in ipsa vene ample
 facte faciūt in ipsa ex terrā pin
 ges z grossum fluxū. sol āt diffi
 des spm ipm facit extraviuere
 v? exire sicut leuē existēt in exte
 mitantibus z fructificare z subti
 le qdē humilitatem a fructu
 auferit grossa āt maturās sol et
 calefaciēs? dulcorat. Arbores hō
 q? nō fructificā nō hñt piguedi
 nē in seipsis qñta in fructuz tra
 dāt extra. oīa sūt arborū qñ abse
 firmabit z sumat ex iferionibus
 vtiq? z a radiceb? terre cessat au
 geri qñbuscūq? āt arborū? abla
 tīs arborū? oculi insiti sunt. et
 arbores facti in arborū? viuūt
 z fructificā fructū: nō sñtz qui
 bus insite sunt tali modo hoc sit
 Accidit oculo p̄mū quidē ger
 minare. alimentū em? habuit. p̄
 mū qdē ab arboze qui decisus ē
 deinde in qua situs est: qñ aut
 germinabit ita transmittit i ar
 borez radices ab ipsa subtiles in
 p̄mūm augetur ab humidi
 tate que est in arboze in qua sit
 tus est: deinde tēpore facto mit
 tit radices in terrā ppterea q? i
 q? situs est eleuata terra attra
 hens humiditate meo nutrime
 tū ipsi: z exinde est qre nō admi
 radū insitas arbores alteri? fru
 ctus eē viuūt em? a terra. hec āt
 dicta sūt a me de arborū? z fru
 ctib? ppter hoc q? non est pole
 mihi sermonē semper factū de
 relinquare. Redibo aut itez re
 tro cu? sermonis cā hñc de his
 dicta sunt dico em? vegetabilia
 in terra oīa viuere ab humidi
 tate terre: z qualiter se habzter
 ra humiditate: que est in ipsa:
 ita et vegetabilia habere ita et

pueriuūt a matre in matricib?
 z quomodo mater sana se habz?
 z ita puer se habet: si quis autē
 voluerit intelligere ea que di
 cta sunt de huiusmodi inueniet
 ex principio ad finē. naturā oīm
 similē existere vegetabilū enim
 ex terra z humana natura z hec
 a me ad hoc dicta sunt. puer āt
 in matricibus existēs manus h?
 apud mētum z caput prope pe
 des: z nō est vere iudicare neq?
 videbis in matricib? puez vtrū
 caput super? h? aut infer? ex
 vmbilico distēs sit p̄nīculi p
 possit sibi: nunc autē dico cogni
 tionē quā dixi enūciare paulo
 ante sicut possibile est humane
 mētē manifestā existētem culibet
 volenti scire de hoc: q? spma in
 p̄nīculo est. z fm mediū ipsius
 vmbilico est. erinde p̄mū spira
 tionē attrahit ad se z trāsit ex
 ex vmbilico p̄nīculi sunt i alia
 naturā pueri. sic se hñt quā dē
 xi inuenestotā vsq? ad hec qñ
 a me in fermidib? nō fuerit asser
 tū. si voluerunt em? aliquib? res
 bus quib? debeo dicere vti. Si
 qñ est voluerit oua. ex. aut plu
 ra qñt excoīan supponēt galli
 vel gallinus sine duob? aut plu
 rib? z incipēs singula die a scōa
 vsq? ad vltimū h?z q? deficiet ouū
 auferat frāgēdo intēdēs inue
 niat oīa hñtia scōm meaz rōnē
 vt pgruat auis naturā cōpara
 re nature hominis. q? enim pa
 nīculi sunt ex vmbilico distēs: z
 alia quecūq? dicta sunt de pue
 ro multa se habere i ouo aui
 lari inuenies ex p̄ncipio vsq? ad
 finē: rē si q? nondū scimut admi
 rabēt in ouo auis existere vmbi
 licū. hñc aut sic se habēt: hec a
 me dicta sunt: qñ autem mulie
 i iij

vi ptus aduenit accidit tūc pue
ro moto ⁊ calcitrandi manib⁹
ꝛpedib⁹ rūper aliquē interiōꝝ
pāniculoꝝ: rupro autē vno alij
vtiq; infirmiorē fortitudinē hñt
⁊ rñpñtur: pūmus quidē illi
continui deinde postremus. qñ
autem franguntur vel pannicu
li tunc soluitur a ligamentoem
bryo: ⁊ tenditur extra iectigatū
venietib⁹ enim pāniculis ante
rius ⁊ his apertis matricēs nō
hñt amplius potentia puez re
tinere: simul capiunt vel coope
riunt em̄ pāniculi matricū qñ
puer circumuoluitur nō multo
post qñ autē egreditur puer co
git ⁊ dilatāt matricēs in exitu
molles existētes egreditur autē
ad caput si scdm naturā exteri
grauioꝝa est sunt ipsi supioꝝa
exymbilico liberata existens in
manib⁹ incōtinens magis sit ex
panniculis secundū rptioneꝝ
simul. x. mēse qñ part⁹ matri ad
uenit. Si autē violentā passiōē
passus fuerit puer ⁊ ante hoc tē
pus ruptis panniculis egredit⁹
⁊ hoc si nutrimentū patuissit a
matre puero. ⁊ sic prius partus
māi aduenit: veloci⁹ aut. x. mēsi
bus egreditur. sed quicūq; opti
nati sunt habere puerū tps pl⁹
x. mensibus. iam em̄ multoties
hoc audiri: extraxerūt hoc mō
quo dbeo dicere. Quādo matri
ces spiritū accēperūt in seip̄sas
a ventre vētostratē prebente in
stabilitur: si em̄ hoc poterāt rpu
tant vti mulieres ad se habere:
tūc rñ mēstrua nō existētia con
uertant in matricibus: fuerint
diuturnioꝝa: semp̄desūt i ma
trices est quidē qñ a ventostia
te q̄ est a ventre est: aut quando
q; calefacta: se det̄tam tunc in

vtero putant habere mulieres
tanq̄ menstruis nō egredienti
bus ⁊ matricib⁹ inflatis: deinde
de qñ menstrua rumpuntur ipon
tanea: aut alijs sup̄descēdētib⁹
ad matricēs ⁊ ducētibus deorsū
p̄uioꝝa ⁊ ventostitas egressa est:
mulieris vtiq; cōfēsium post pur
gationē matricēs aperte sunt. ⁊
ad testiculū cōuerse sunt ⁊ coeū
tes cū viris mulieres cōceperūt
ad se eodē die aut simul paucis
dieb⁹ putāt mulieres in expte
harū rōnē ⁊ cārū illo tpe in ven
tre habere tūc qñ menstrua nō
egrediebant ab ipsis et matri
ces inflatae erant. Qd̄ autem nō
est diuturnū. x. mensib⁹ habere
i vtero dicā nutrimentū augmē
tū quidē a matricē descendētes
non ampli⁹ sufficiens puero est
qñ. x. menses aduenerint ⁊ em
bryo auget ⁊ attrahit em̄ ad se
sanguinē dulcissimū pariter at
⁊ a lacte auget par: cū aut ipsi
rarioꝝa hoc sūt ⁊ grossioꝝa ex̄ns
puer petēs pl⁹ nō existēte nutri
mēto calcitrat ⁊ pāniculoerum
pit ⁊ mulieres p̄uio paritēs hic
patiunt magis: deficit em̄ nutri
mētū pueris ad sufficientiā vsq;
ad. x. mēses plus deficit aut his
ppter q̄ hoc sūt aut hic purgāt
a mēstruis plurimis alie vero
paucioꝝb⁹ hoc aut sp̄ sit. ⁊ nā ⁊
in genere matricū est. q̄ aut mē
strua modica trāsmittūt: nutri
mētū rariū se prebēt pueris in
vltimo. tps. quando vtq; ergo
superioꝝi nutrimentō indiget̄ fa
ciūt calcitrare: ⁊ ante. x. mēsem
egredit⁹: parū em̄ ab ipsis egre
dit⁹ sanguis: sic aut in plus acci
dit sine lacte magis eē has mu
lieres q̄ modica menstrua mit
tūt durioꝝa em̄ carnis et densē

carnis sunt hac aut rōne q; defi
ciente nutrimento egredit⁹ em
bryo: nisi aliqua passio violēta
accidat: testimoniuū sit est aus
q̄ sit ex vitello oui hoc modo ac
cubāte m̄re calefit ouū: et q; exi
sit in ouo a matre mouet. cale
factū autē quod existit i ouo spi
ritū h̄zatrāhit aliū frigidum
ab aere p̄ ouū em̄ rarūta tanq̄
apertū sp̄m attractū sufficiteꝝ
ire existēte inferi⁹ ⁊ auget⁹ aus
in ouo rarticala hoc modo: si
mili quo ⁊ puer: sicut rpius di
cti est a mēsi aut ex vitello oui
nutrimentū autē ⁊ augmentū
est ab albo quod ē in ouo ⁊ hoc
vtiq; manifestum est omnibus
factū quicūq; ⁊ intellectū inten
dit: quando autē deficit nutri
mentū auicule ex ouo nō habēs
sufficiens a quo viuat monetur
fortiter in ouo appetēs nutrimē
tum plus ⁊ pāniculi circum frā
guntur: ⁊ qñ mater sentit auicu
laz moueri fortiter rumpēser
trahit: ⁊ hęc accidunt sibi i. x.
diebus: ⁊ manifestum est qd̄ ita
se habet qñ enim sculpsit aus
in cortice ouū: nihil est humidū
quod sit dignum ratione. con
sumptum enim est in auiculaꝝ.
Ita autem rpuer quādo auget⁹
rpuer non amplius potest mater
p̄bere nutrimentū sufficiens ap
petens igitur pl⁹ nutrimentum
p̄esente embryone calcitrans
frāgit pāniculoꝝa solutus a liga
mento tendit pariter foras hęc
sunt in. x. mensibus ad lōgissi
mā. Scdm hęc rōnē ⁊ beffis ⁊
feris part⁹ aduenit tpe in quo
singulū parit ad longius. Un
cuq; em̄ atalū necesse est tps in
quo nutrimentū rariū est em
bryonū ⁊ deficit ⁊ partus ad est

⁊ que quidem habent min⁹ nu
trimentū embryonib⁹ min⁹ pas
riūt q̄ uero plus posterius: ⁊ hęc
quidem ad hoc dicta sunt amē.
Puer aut qñ circūfrāgnū pāni
culi sicut dē vtq; in exitu aut fa
put facile parit mulier si aut h̄z
latus aut sim pedes egrediet⁹ sit
em̄ hoc si ita egressus accida t̄sa
cus aut ab amplitudine matricū
cū ⁊ si mater in dolore nō descat
pūmū aut si ita egreditur disti
culter pariet mulier multoꝝa
q̄ aut ipse destruet⁹ sit aut pue
ri aut simul. Parientes autem
mulieres maxime dolent q̄ p̄u
mo parit⁹ ppter inexpectantiā
dolorum: ⁊ maxime dolēt qd̄ am
secundū lumbos ⁊ anchas. do
lent aut ⁊ totum corpus distant
⁊ anche ipsarū que autē maxie
ex parte partus minus dolēt p̄i
mo parientib⁹ que uero multo
ties minus dolent. Si a capite
terit embryon caput p̄mo extra
egreditur deinde alia mēbra cō
sequentiā postremo aut ymbi
licis: exymbilico autē regio tēsa
est: post hoc autē p̄ntre dō uenit
sanguinea a capite ⁊ ab alio cor
pore segregata coactiōe ⁊ labo
re ⁊ caliditate ⁊ defectu vel factu
purgationi part⁹ post exitū pu
tredini m̄sificatio sit h̄z tps p̄
mo dict⁹ ⁊ mā millezalia mēbra
mulerū quecūq; h̄tū dōꝝa sunt
rūpñtur minus quidē in p̄mo
partu. deinde tanq̄ plurib⁹ cor
rūpñtur partib⁹ adhuc magis
rūpñt uacuatis uentusa mun
dificatioe p̄. hęc aut a me dic
ta sunt ad hoc Semelliat⁹ sūt
abyno coitu: h̄t em̄ v̄tes ⁊ si
nus matricēs densos hos qd̄ ex
lōgiores: alios h̄o p̄p̄nquiores
testiculi et multoꝝū generantia

atallu plures hnt paucoſu gna-
tius: ſiſt aut oues ⁊ beſtie ⁊ a-
ues. Qñ aut mulieri accidit ad di-
uerſa aut diuſa accidit ad du-
os vtrẽs ⁊ mices rapiat ſper-
ma ⁊ vtrũ neq̄ alr ad alterũ
vtrẽ relaxet diuſuz aũt vtro-
q̄ vter pruculat ⁊ viuificat eo-
dẽ mo quo ⁊ nũc dictũ eſt. q̄ aũt
ab vno coitu gemelliſiãt hoc eſt
ſignum canis ⁊ ſus ⁊ alia aialia
ſunt q̄cuſq̄ ab vno coitu pariũt
⁊ duo ⁊ plura ⁊ ſingulũ aialiu
in matricibus in vtrẽ ⁊ pannu-
culo ſũt. ⁊ hic noſiſi dicam⁹ ſie-
ri ⁊ hec pariunt eadeſdie oſayt
multũ ſic autẽ ⁊ mulieri ab vno
coitu pueri facti. vterq̄ in ven-
tre ⁊ regione eſt. ⁊ pariũtur ea-
dẽ die vtriq̄ et pũmũ alr egre-
ditur foras et regio ipſius. Qd̄
aũt femina ⁊ maſculus gemelli
ſũt. dico in femia et viro ⁊ vno
quoq̄ animali ſperma eſſe rĩfir-
mius ⁊ fortius nõ inſimul egre-
ditur ſperma: ſed in duas tres
erectiones vel electiões et non
eſt poſſibile ſemp ſimile eſſe to-
tũ forte. qd̄ pũmo egredit ⁊ qd̄
poſterius ſiquidẽ ptingat aſt
ſum ⁊ forte ſperma iũtrare i al-
terẽ ventriũ illic maſculus ſit. ſi
vero in alterũ humidus ⁊ im-
becillus ibi femina ſit. ſi ſo in
vtrõq̄ forte ingrediat vtrigima
ſculi ſunt. ſi vero inſimũ vtrẽ
q̄ femine ſũt. Iſte ſermo ſic di-
crus totus ſinem habet.

Deo gratias.

Et hic ſinis imponitur libel-
lo hypocratis de embryõe ſiue
natura fetus.

Einſdem libri ſecretorum
incipit.

Trithypocra

tes cum in ſomniſap-
paret aſa nigrum in
poſteriori pte auris
mouetur inſirmus. 18. die.
Et cũ i ſucturis hydroperi-
uerit aſa aut in pede liberabit
poſt m̄ſem a die q̄ apparuit. 3.
Sup̄ naſuz aũt ſi apparuerit
puſtula ſicut pãnus lineus mũ-
dus aut nigra mouet in fine añi
a die apparitionis. 4.
Et qñ febr̄iens habuerit do-
lorem ſub hypochondrijs ſini-
ſtris: ⁊ apparet in loco aſa: ⁊ be-
luerit ſubito mouetur in die
quarta. 5.
Et ſi puſtula nigri coloris aut
pauonia coloris in poplite ſini-
ſtri pedis ſcias quod eſt peſti-
lencia. 6.
Si patiens alienatus fuerit
ante tertiu diez mouetur añ. 7.
Et ſi exitura puſtule nigra in li-
gua fuerit febr̄entis in die non
cretico pnoſticator mortẽ. 8.
Alienatio cito poſt dolore m to-
tius corpous et cardiacam ſta-
tim poſt ſomniũ ſignificant abũ-
dantiã hu. in corpore ⁊ pnoſti-
cantur mouẽ ſubitaneã. 9.
Cũ erit in palpebra patie-
tis apoſtema quaſi auella naſi
ne dolore ⁊ grauitate mouetur
in. xxiij. die. 10.
Cũ erit in ſummitate naſi
apoſtema nigrum ſubito cum
forti dolore: mouetur in tribus
menſibus. 11.
Qui carent odoratu ſine reu-
mate fe. pnoſticator. 12.
Dolores iuncturarum in iun-
cture breuitatem vite ſignifi-
cant. 13.
Cremor genuuz poſt ſomniũ

cũ remanentia virtutis pro-
noſticator paralim. 14.
Cum in ancha appuerit apo-
ſtema acutum mouetur i trib⁹
menſibus. 15.
Santus lignẽ poſt ei⁹ leui-
tatem in iuuentute ſignificat
mortem ſubitanẽam. 16.
Cũ in auris cartilagine erit
rit apoſtema fortis doloris mo-
rietur in tribus menſibus. 17.
Qui patitur ephimeram: et
fluxerit ſanguis ab eius nari-
bus: mouetur trigefimo tertio
die. 18.
Qui dormierit oculis apertis
abſq̄ conſuetudine epileſiam
ſignificat. 19.
Quando febr̄is huc illuc ma-
nibus queſerit et viderit mor-
tuos quinto decimo die morie-
tur. 20.
In quo febr̄iate apparuerint
diſpoſitiões inſuete ſi diſcoo pe-
rit pudenda abſq̄ pudore et lo-
quitur verba turpia mouetur
omnino. 21.
Alienatio in omni egritudine
peſſimum. 22.
Permanẽtia ſenſuũ nõ ſignifi-
cat euafionem oĩno. 23.
In cui⁹ crure apparuerit pu-
ſtula cerulei coloris et flammei
omnino mouetur primo men-
ſe. Et ſi fuerit ſine ardore ⁊ pu-
ritu in ſeptem menſibus morie-
tur. 24.
Puſtule nigre ⁊ virides mor-
tale maxie ſi ſiãt cum febre. 25.
Cortura mãdibile vel obli-
quatus viſus in febre acutam ſi-
gnificat mortem ſtatim. 26.
Cuius oculi fuerint obliqui
cito alienationẽ ſignificãt. 27.
Cui⁹ ſen⁹ odorat⁹ ſubitior:
Et ilueto ſurdũ pnoſticator. 28.

Qui appetit comedere in ho-
ris non aſſuetis humores in ei⁹
ſtomacho pronoſticator: qui ſi
fuerint paſſi vel congregati in
ferunt mortem. 29.
Qui multũ ſtuduerit i libris
philoſophõz pnoſticator vigilã-
mantiam vel melancolicam. 30.
Qui loquitur ſubito turpia: ⁊
appetit ſubito cibaria noctua
debilitatem ſignificat membro-
rum principium. 31.
Qui multũ luſſerit fortis ſũt
complexiões. 32.
Acutas malitiã ſignificat in
telligentiẽ: ſed tẽperantia ma-
gis eſt conueniens. 33.
Qui trãſſerint ſim añũ ⁊ acci-
derit eis dolo: renũ non curan-
tur ſq̄ magis pũt: ſunt medice
cine ⁊ virtute occultas opantes
qui ſi trãſſerint pũmũ ⁊ acci-
derit eis frenenſis mouetur. 34.
Cũ acciderit febr̄is cũ tuſſi ⁊
ſubito tuſſis reſeſſerit pnoſtica-
tur aplea in aliqua iunctura. 35.
Iuuenis cui acciderit pleure-
ſis magna mouetur. 36.
In cui⁹ corpore acciderit ſe-
pe dormitiõ mebrõz ſiḡt ipſum
morti ſubito ppter paucitatem
ſpirituũ in corpore. 37.
Qui piger eſt ad motũ pno-
ſticator dolore iuncturarũ. 38.
Cui⁹ ſudor aſſellarũ fetet pro-
noſticator lepram. 39.
Cuiusq̄ iuuenis hnt febr̄em
cũ dolore capiti iurres cardia-
cã mouet q̄ ſubito p tres vlt̄
tuoz dies poſt pncipium febr̄is.
Prologus baly in librum
hypocratis de eſſe egrorum
ſecundum lnam.
Dicit hypocras medicorũ
Doprim cuiusmodi medi⁹
eſt q̄ aſtronomiã ignoraſt: eſt

est q̄ cec̄ viā baculo examinās: huc illucq̄ miserabil̄ cespitās p̄ qualibet boni maliq̄e appa- rētia fantastica z maniv̄ fatu⁹ trepidās z exultās. Null⁹ hō se mittre debet in man⁹ ill⁹: qz nō est medic⁹ p̄fect⁹ nec noie me- dici meref̄ dōzari. Cognouit q̄ qz op⁹ erat sciēdi astronomiā: z aspexit in libro hypocratis; et inveni libru parū sed oprūm quem qui bene sciverit efficit magnus: z est valde necessari⁹ omnibus medicis.

Incipit libellus divini quē hypocras de esse egrorū km lune existentiam ac dispositi- onem edidit.

De hora z crisi recum- bentium km lunam.

Hypocrates dixit q̄ p̄imum aspice lunā q̄ est plena lūm̄is tūc crescit sanguis z medulla in oi ho- mine z bestijs oib⁹ km augmē- tūz in mari z in cūctis reb⁹ mū- danis. Cū igit̄ isfirm⁹ cadit in lecto op⁹ ē ei videre si luna ex- eat de p̄bustione: tūc em̄ crescit infirmitas q̄ usq̄ venerit ad op- positōis ḡdūz q̄ trati oppō- nē vide si fuerit cū malo plane- ta aut in malo loco: z si aspe- rit dñz dom⁹ mortis: z p̄ hoc po- terit scire vtrū hēat mori an nō: z si hēbit longā infirmitatē aut nō. Quē videam⁹ naturā oim si gnōz iuxta p̄tiam lune i eis.

De luna in ariete.

Quam infirmitas cuiq̄ ac- ciderit cum luna fuerit in ariete cum sole infirmitas in capite z pp̄ calozē solis z do-

lebit ei pul⁹ capitis hz qz febris calidas z si vadit caliditas ab eo patit qz arietatē z vir loq̄: in pectore nimū calozē patit: z dolozē i pulmone. z hz vhemē- tissimū pulsum. Neceste est qz et vt minuā sibi sanguis devena cordis: z opz vti reb⁹ frigidis i potuz cibo z minucib⁹ vtiq̄ ca- lozē: z hec infirmitas deuenit in frenesim nisi p̄ueniat medicina z periculū ē mortis. Cū si euz fuerit mars aut saturn⁹ mouet ex hac isfirmitate infra. vñ. dies a die cū luna fuerit cū sole per 4. aspectūz pl⁹: hoc ē si luna ad- dat suo lūmini. Cū si luna fue- rit in ariete z in fortuna aspe- rit eā ē q̄ drati⁹ v̄ oppositionē. Si fuerit saturn⁹ cū ea ista isfir- mitas erit i capite: z ducet eū ēf- mentē z isanit. ei tūc crescit nūc- minuit: z ē siks illi q̄ videre nō pōt z si astronomiam nescis nō poterit ei iudicare infirmitatē. Cū si lūa fuerit i diminutione ḡdūz v̄ lūis q̄ reuertit ad pri- mū aspectū saturni. i. q̄ cū dimi- sit: z p̄ aliū aspectū eū aspererit termiat isfirmitas i bonū siue i malū: qz si inspererit aliā infor- tunatā mouet: z si nō aspererit meliorabit: z q̄ si luna dimiserit istos aspect⁹ de q̄b⁹ dixim⁹ qz v̄z terminare z luenerit ionē vt ve- nerē p̄ aliquē aspectū an̄ p̄viciat ad p̄bustionem isfirmitas habet supra eū donec luna venerit in aspectū v̄ oppōnē solis: z si istos nō luenerit: mercurio luenerit mouet: z si inērit martē melio- rabit: z hec isfirmitas erit ab ali- q̄ flegmate albo. Et q̄ isfirm⁹ p̄ mo sentit isfirmitatē z fuit luna addēs suo lūmine z gradib⁹ et mars z soli ariete erit isfirmitas

in capite z insanit z nascit apa- li capite de flegmate albo: z erit sanguis de narib⁹ z oz eūvū fri- gidis z ē op⁹ ei facere medicinā vñ aspa remoueat. Cū si luna fuerit cū mercurio i loco solis eua- det infirm⁹: s; p̄l⁹ erit i magno piculo. Jōqz mercuri⁹ p̄cordat cū marte i vno negotio: s; mars nō facit sicut saturn⁹ s; mouet q̄ saturn⁹ est i loco solis. Cū si fuerit iupiter cū eadē vel mer- curi⁹ vel ven⁹ hēbit infirmitatē diuersas. Si aspererit eā mars vñ saturn⁹ aliq̄ aspectu op⁹ ē vt des ei leuē medicinā z leuē die- tā q̄qz fedeat: q̄qz se voluat: z pone eū sedere i aliq̄ loco vt pos- sit p̄ totū videre: z balneo vtaf: z fac eū sedere plane z dormire z da ei bibere aquā frigidā: et da ei māducare qd̄ vis: qz q̄ ē aspect⁹: nō ē ei op⁹ dare medici- nā km physicā nisi sicut volet.

De luna in thauro.

Quo- tando incidit isfirmitas. Quia luna est in thauro et as- picit eam mars ab oppositio- ne vel quadrato illa infirmitas est ex sanguine z sentit calidita- tem z siccitatē: z dolet in nocte z nō p̄ dormire: z hūidū. S; si fuerit in isto aspectu saturn⁹ euz luna aut venerit ad eū: z nō luenerit fortuna mouet ista. 14. diem a die q̄ teperit ei p̄io isfirmitas. Et si fuerit luna ad dēs i suo lū- mine z ḡdib⁹: z inspererit eam mars ex trino v̄ ē q̄ drato z lu- na venerit ad saturnū z mercu- ri⁹ cū hec isfirmitas ex frigidita- te z siccitate erit: z erit tot⁹ fra-

ctus z dirupt⁹: z vir etiā pauca loqui poterit: z stomach⁹ ei⁹ nō p̄togerere: z inter⁹ calozē nō hēbit: z medicis laxatiua erit ei necessaria qz ista frigiditas ē d̄ colera alba. Aspice ḡ lunā q̄ venerit ad oppositū loci i q̄ fue- rat: z cū ibi fuerit habebit mā- gnū piculū z laborē z mouet si nō luenerit cū luna fortuna ala- quā i vno signo z si luenerit cū ea fortuna euadet vtz ad. 8. di- es. Cū q̄ accidit alicui infir- mitas z luna fuerit i thauro et mars z soli ibidē cū ea: hēbit istā isfirmitatē i nocte i pectore: z li- gna sibi erit p̄busta: z hēbit ma- gnū calozē i ore z in oculis cūsti- nitatē: vadit ēt ad fellā z balbū- tū z hz febrēs ex sanguie sicc- itate: hūidū parit ē ei opus medicis laxatiua z sanguis minuitē z māducet q̄cqd̄ vult: z bibat de frigido: z caueat a calido. Et as- pice q̄ si lūa fuerit i trino aspec- tu ad solē: si minuat isfirmitas viuēt. z si crescat mouet q̄ erit luna erit in oppōnē solis. Sed si luenerit ionē vel venerē non mouet: z si ē in fortuna mouet.

De luna in geminis.

Si luna fuerit i geminis q̄ alicui accidit isfirmitas z aspererit eā mars aut saturn⁹ ex quarto vel septimo: ē illa in- firmitas iō qz p̄didit somnum aut qz habuit aliquam tristitiā vel habuit nimā cogitationēz de aliq̄ negotio: qz amisit aliqd̄ de reb⁹ suis z dolebit totū cor- pus: z durabit hec infirmitas p̄ centū dies z plus: postea vero habebit calozem in corpore sed cum iacet in nocte se multū ex- tendit: z dolozem habebit i epa- te. Et si nō fuerit cū luna vna ea-

fortunis mouetur vsq; ad dies triginta. ¶ Cū luna aut fuerit i gemis addēs i suo lumine et gradibus z mars aspererit eā ex quarto vel septio: erit hec i firmitas ex colera rubea: z hys dies z pulsus est vhemēs. Minuat itaq; sibi ita sāguinē fridus vtat cibis. Sz si fuerit saturn⁹ i isto aspectu: z nulla fuerit fortūa cū luna motief qñ luna venerit ad oppositionē illi? i q̄ erat qñ incepti: infirmitas. Et si aliq̄ fortuna eā aspererit. enadet: sz i magno piculo erit. ¶ Si fuerit luna i gemis z saturn⁹ i ea: hec infirmitas ex hūiditate ē: friditas ei⁹ erit i capite z iō diligēter aduertās ne minuas tali infirmo sāguinē: ne vtat reb⁹ fridis z hūidit: sz da hūmō infirmitatē parētires cōuenientē tēperatas. Et aspice qñ luna venerit i oppositionē ipsi⁹ solis: si inuenit aliquā fortunā aspiciētē vnet debilitat⁹: si āt nullā fortunā inueniet moriet infirm⁹. ¶ Si ꝑo in gemis fuerit luna ipa z aspererit eaz alia fortuna ex bono aspectu: viuuet infirm⁹. Sz ei⁹ infirmitas in alia infirmitatē mutabit. Sz qñ dimiserit istā fortunā z nō inuenierit aliā fortunā quoulsq; venerit i aliā oppositionē loci in quo erat nō pot̄ scire medic⁹ quā infirmitatē habebit. Sz tūc euadet ab infirmitate sua cum luna fuerit i oppositōe p̄dicta. ¶ Si aut luna sit in geminis z cū ea sol z mars ceciderit aliq̄ i infirmitatē. h infirmitas erit magna: ryz⁹ ei⁹ ocul⁹ lachrymabitur. Veniet quoq; in frenesiz z inest ei magna timor: z apparent ante faciem eius diuer

se figure z imagines horribiles z eius pulsus nō inuenietur: et pul⁹ capitis dolet ei. Caneigitur ne minuas ei sāguinē z da ei cibū leuē: nō multū: fac eū ta cere i loco p̄peterit ipato. Aspicet igr qñ lūa fuerit ad aspectū qrtū loci in quo p̄mo erat: z tūc mouet infirm⁹. Si luna fuerit i fortuna. Si ꝑo fortūa tūc viuuet. ¶ Sz qñ luna fuerit cum sole z marie: z aspererit eā fortūata ex bono aspectu: z luna sit addēs suo lumini z gradib⁹ cū luna venerit ad quartū aspectū loci in quo p̄mo fuit: vdet ne des ei pot̄iones aliquā: sed etiam vtat leui cibo z balneo: z sedeat in loco alto z eminenti.

De luna in cancro. ¶ Luna fuerit i cācro qñalī q̄s i infirmitatē iciderit: et aspererit eā saturn⁹ ex q̄to vel septio: ei⁹ infirmitas erit q̄ frigiditatem eū inuaserat post exitū balnei ipō nō sentiet: z nō sentit odorē aliquē: z dolebit q̄z ei pect⁹ z tussiz patit⁹ z pax hz calorū pulsus q̄z in eo exigu⁹ respit aut null⁹: dotēt ei⁹ i lumbi z stomach⁹: z est ei⁹ medicīna p̄ necessaria ad mūdificādum pectus z ad tussiz rep̄mēdā. ¶ Si vero nō fuerit cū luna z etiā nō aspererit eā aliq̄ fortuna bono aspectu donec venerit ad qrtū aspectū loci i quo fuerat qñ in cepit eum infirmitas molesta: aut ad oppositum illius: sic hz mou hinc vsq; ad decē dies infallēter. Sed si aspererit eaz fortuna aspectu bono: tūc rēasnebit i vitā: sz magñā hēbit fatigationē. ¶ Si et luna fuerit i cācro z mars eā aspererit ex aspectu q̄to: vtēt ex oppositōe

quē infirmitas cepit p̄mū nimis vomit: vel alit euacuationis: z malū stochū hz valde: z est ei mū necessāria medicīna frigida z stochi sui restrictua: z si h aspererit eā aliq̄ alia fortūa p̄ueniēs z bōa i ipō loco infirmus mouet a hq; ad qrtū aspectū veniat. ¶ Si ꝑo luna i cancro z cursu suo sit vacua: hz debilitas siue infirmitas orta fuit ex nimio potu ex q̄ vene iplete sūt sāguine z se nimis distēdūt. hz q̄z dolore nō modicū i nocte hz enā volūtātē sedēdi in altū cōtinuoq; appetit stare discooperi⁹: z nō vult audire loq̄ntē iuxta se aliquē. vtat q̄z reb⁹ frigiditē: tēperat⁹ tūc eū ifridēt. Qñ āt luna venerit ad oppositū cācri tūc infirm⁹ euadet: si eā fortūa bōa aspererit. Sz si ipa inuenit martē aut solē infirmitas h̄ p̄uertit ad febres calas: z pul⁹ ei⁹ nō p̄misceat sz sp̄ vn⁹ est ei. Igit̄ minuto ei foret necessaria qd̄ p̄t̄ medic⁹ moderata: z duret sim infirmitatē: si fuerit vt dixim⁹ i loco vbi fuerit ad qrtū q̄dū vt̄ appositū. si et inueni⁹. a. 90. vsq; ad oppositū hz tūc ad infirmū: q̄ habebit malū i nocte: z clamabit et nimū fatigabit: sz qñ venerit ad aspectū trunū infirm⁹ euadet. sz si inuenit aliquā fortunā i illo bonā: nec ei fīdūa infirmitas i aliā infirmitatē p̄uertet z euadē qñ illa fuerit rueria ad locū suū i q̄ fuerat qñ infirmitas eū i naserat: z si aduersatē sibi fortunā inuenit infirm⁹ mouetur. ¶ Sz si fortūa eā aspererit aliq̄ aspectu bono r̄māebit infirm⁹ viu⁹ z euadet. ¶ Si āt lūa i cācro fuerit z saturn⁹ cū ea vna cūz

ione moribz hēbit p̄ spacium trū diez z tādē p̄ualebit z viuuet. si āt lūa i cācro fuerit saturn⁹ z mars veni⁹: q̄ ea et aliq̄ q̄s cepit infirmari: h infirmitas pluret et nimia fatigatōe itineri: z post suū aduētū ex itinere nimis se cū muliere exercuit voluntus se hici de z mltū fact⁹ debilis: z p̄p̄a neq̄q; minuire ei dbeas. Sz fac vt vtat carne asā z pulkr: marie vtat cibo p̄fortatino: z caueas ne ei des res fridas: z cū extierit a loco illo z venerit ad oppositōē z nō inuenit aliquē planetā infirm⁹ euadet qñ veniet ad oppositōē loci i q̄ erat. z si fortunā bonā inuenit valde breui in tpe euadet. z inuenit malā fortunā c̄ficat infirmitas z q̄p̄mū moriet. Si āt lūa i cācro sit: z saturn⁹ z mars z mercuri⁹ cū ea: z infirmitas aliquē inuadit: infirmitas tal̄ p̄cedit ex nimio labore scribēdi z legēdi: z p̄uēt et ex sup̄fluitate coler̄ nig. tal̄ vti d̄z iudiciā vt̄q; ipata coler̄ i nigrā diuidēt. qñ āt fuerit q̄ illa d̄ loco illo z inierit fortunā euadet cū lūa uerit ad qrtū aspectū illo fortūe. sz si inuenit aliquē pl̄etā bonū euadet qñ vērit ad oppositōē loci i q̄ fuerat qñ infirmitas eū inuaserat. sz si inuenit fortunā durabit tal̄ infirmitas qñ p̄uenit ad locū i q̄ fuerat p̄lo z tādē euadet. sz si inuenit i fortunā pp̄ malū aspectū: tūc qñ luna se reuoluet ad oppositōē talis infirm⁹ efficit velan⁹: furiosus: z mēte caprus. Si ꝑo fortunā aliquā inuenit infirm⁹ cadet i aliā infirmitatē sed tamē euadet.

De luna in leone.

Uz luna fuerit i signo leo
 masz aspererit ea saturnus
 ex qrtovl oppositio:z aliqs
 ciderit i infirmitate infirmitas h
 erit ex flegmate albo:z habebit
 dolorē itēsi i capite:z qd
 est: veniūt:z hēbit febres multas:
 z nimis durabit hec infirmitas:
 z maior erit iteri qd pter
 ri:z erit qd maxie itipit:et si
 penit: nullā fortunā aspererit
 mouet ppimū ad qrtū leōis
 aspectū applicuerit d loco cō
 putādo i q fuerat qn eū infirmitas
 iuaferat. Sz si fortuna all
 quā i pperit euadet. C Si hō
 luna i leone fuerit z ea aspere
 rit i mars ex qrtovl septio:z ali
 qs iciderit i aliq infirmitate tal
 infirmitas erit ex abūditia san
 guis:z calore nimis patietz eū
 due feb. fortes iua det: vitet res
 fridasz siccās. z si aspererit eā
 fortuna bono aspectu euadet
 post fatigationē magnā. Sz si
 fortuna bono aspectu eū h aspe
 rerit absq dubio mouet qn ve
 niet ad oppōnē loci i q fuerat
 qn eū infirmitas illa cepat. Cū
 itex luna sit i leone z aspererit
 eā mars aut sol ex aspectu op
 positio hēbit calorē maximū ite
 ri:z pectorē hēbit pedes z ma
 ni itēssime z excellēt fridas z
 dolorē i capite: op: et vti mi
 nutē sāguis: si potes qn luna
 ē i illo signo. sz si illo n potes
 minuer: dimitte eū donec i me
 dieratē sui lumis ynge sibi pe
 desyncōde q tollat sibi ifrigidi
 tatē. C Sz si mars v l sol sit cū
 ea i vno signo: erit infirmitas
 ex dolore cordis. qn hō luna ve
 nerit ad qrtū aspectū loci in q
 fuerat euadet. qn hō luna rece
 det d vno ex locis qd dixi z iue

nerit ionē i itinef ad venerē an
 qd venerit ad qrtū aspectū: op
 ē pponer z balnea z i alto loco
 feder. Si hō fatnū iuenerit cō
 uerit h infirmitas i vitū vesice
 euadet qz cū lunayērit ad lo
 cū i q fuerat p mū. z qn luna iue
 nerit solē aut martē z fuerit cū
 ea saturnus aut mercuri: erit in
 firmitas sic diximus ex dolore
 cordis z erit lōga: z timedū ē qz
 neventat i mēis obliuio:z vtaf
 qz reb? frigidis:z caueat a cali
 do z ne taceat in loco lucido.
 aspice qn venerit luna ad qrtū
 aspectū loci i q fuerat si h infir
 mitas cōicit mouet: si minaf:
 euadet dōec luna ppat tm qrtū
 vltq ad locū qn venerit i oppo
 sitioe. sz si fuerit i fortuna euad
 det donec luna tm ppat qrtū ē
 vltq ad locū i q fuerat qn infir
 mū eū cepit. De luna i gigne.

Am luna fuerit i gigne sa
 turnus aspererit eā ex qrt
 to v l septio qn infirmitas et ac
 cidit hēbit dolorē stōachi:z vē
 tris tele sustinetis itestina:z ite
 ri:z hēbit āpa de flegmate al
 bo: inter qz calorē patiet:z d
 bil: pull? ē ei: z nemo pot astro
 logice de infirmito cogitare. Uta
 tur qz reb? frigidis z ppetēter
 tēperat: z op: ē vt sanet āpate
 ita q nō apiat. Et ista infirmitas
 ē lōga. Si hō fortuna eam
 asperit euadet post multos di
 es: et si in fortuna eā aspererit
 mouietur ad dies. 40. C Cū
 luna fuerit i gigne et aspere
 rit ē mars aut sol ex qdrato
 vel septimo erit infirmitas cū
 magno calore iteriua:z nimis
 ascēdit ad sellā:z proijcit san
 guinē z venenū et pullus est ei
 fortis: z qnq nō inuenit: sanie
 tatem

tatem quoq patit: hz et maluz
 stomachū. Est igit medicina ei
 necessaria ptiptiua z stōachi
 cōfortatiua: vtaf quoq reb? le
 nib?: medicina etiā leuis ei def.
 Sed si nō aspererit eā fortuna
 aliq mouet vltq ad. xxx. dies et
 si aspererit eā fortuna aliq vi
 uer. C Cū luna fuerit i virgile z
 cursu infirmitas vacua erit: nā
 stomach? erit debilis. habebit
 quoq fluxū vētris: z qn facit vti
 nā pigrit eū vesica: hz quoq co
 loie vridē z vix facit vinam.
 Sz si fuerit cū ea mars v l mer
 curi? seu sol erit infirmitas ma
 gna z vir loquit op? ē ei medi
 cina q paulatim fluxū vētr? re
 stringat habebit qz magnum
 periculū qn luna venerit ad lo
 ci oppositiōē in q fuerat. et si
 aspererit eā fortuna viuet: si nō
 mouet: z si fuerit sic iuene
 r? saturnū cū luna v l mercuriū
 aut venerē aut ionē hec infir
 mitas erit min? longa:z habebit
 dolorē capitis z nō euadet donec
 luna venerit ad locū i q fuerat
 quando infirmitas cepit.

De luna in libra.
 Am luna fuerit i libra et
 venerit ad qdratū aspe
 ctū z saturnus aspererit eā ex q
 drato v l oppositioe erit hec in
 firmitas ex nimia potatiōe et
 maio: infirmitas qn luna erit i
 diminutōe luminis: graduū z
 epa ei dolens pec? qz strictū ei
 fit: hz flegma albu i pulmone
 z steruitat multū. hz qz fe. le
 ues op? est ei medicina pta z
 ctio ptao z leui vtaf. Si vero
 aspererit eā mars ex malo a
 spectu mouet. z si h aspererit
 viuet qn lunavenerit ad oppo
 sitionē loci in q pto fuit. C Si

aut fuerit luna i libra z aspere
 rit eā mars ex qdrato v l oppo
 sitioe: hec infirmitas erit de san
 guie z hēbit magnas feb: z pul
 sus sūt vehemētes: z i nocte vi
 det pessimas visioes: z si p dōr
 mire: z hz āpa ex flegmate al
 bo: z ei necessaria minutio: z
 est ei op? medicina pta. Sz si
 n aspererit eā aliq fortuna mo
 riet vltq ad. xxxij. dies: sz si aspe
 rerit eā aliq fortuna euadet cū
 lunavenerit ad oppositiōē lo
 ci i q fuerat. C Cū luna fuerit i
 libra pegrina ē z infirmitas ē ex
 dolore pedū z manū iteri: hz
 calorē z oculos gues qn violē
 tos: z balbunt cū loq: z medi
 cina est eadē necessaria z dieta
 frigidā z hūida z minutio san
 guinis. Cū at luna exierit d lo
 co illo z inuenerit fortunā aut
 fuerit cū ea euadet cū luna ve
 nerit ad oppositioē: sicut mo
 riet. C Cū at luna fuerit i libra
 z fuerit mars: z sol i oppositio
 ne ei? erit infirmitas in capite
 valō magna: sz si fuerit mercuri
 us cū luna erit dolor i ca pite
 z oculi ei? lachrymant: z minu
 tio est ei necessaria: z medicina
 laxatiua. z si luna inuenerit i lo
 co illo euadet altoqn mouet.

De luna in scorpione.
 Ana cū fuerit i scorpione
 et aspererit eā saturnus ex
 qdrato vel oppositioe erit ista
 infirmitas ex langute putrido
 aut de veneno: z si fuerit luna i
 diminutōe sui luminis: z sui gra
 dus et nō aspererit eā fortuna
 mouet. z si fuerit addēs luminis
 z gdui z fortis aspererit eā vi
 uer. C Cū at luna fuerit in scor
 pione z mars in scorpide cū ea
 Articella. k

et iupit a spererit ea ex qdrato vt oppositioe hēbit feb. r vald necessaria ē ei medicina laxatiua r tparā dū epuerit lūa d lo co illoz ūget se Joui r euadet **CCū** āt luna i scorpione pegri na est. iſſimtas erit qñ pñū iei pit eē leuis r p nihilo hē r va dit r mutat i malū: poſtea ſo patit i yeſſica r puſtula ei naſci tur i narib⁹. **Cū** āt lūa uenerit ad ſeptimū aspectū loci i q̄ fue rat patit febres mltas. r cū lu na fuerit ad q̄rtū aspectū lociz ſi iuenerit fortuna mouet. Sin aut iuenerit fortunā naſcet ei aſa i aliq̄ illoz r viuet. r e op⁹ ei medicina ad illā iſſimtatē vt apiat i balneo nec i loco calido vt i frido mouet. **CCū** āt lu na i ſcorpione fuerit cū ea mars et ſaturn⁹ iſte iſſim⁹ habebit febres calidas r aſs fridas et renaſcet ſlegma: r fac vt in die vadat ad ſellā r nō muuas ei ſanguinē. qñ ſo lūa egrediet d loco illo r aſpererit eā fortunā euadet vſq ad diē. xiiij. ſi āt ſi aſpererit durabit vſq ad diē. lxx.

De luna i ſagittario.
Qum āt luna fuerit i ſagittario r aſpererit eā ſatn⁹ er qdrato vt oppositioe erit iſſimtas i ſlegmate r hēbit dolorē in iecore: pedes q̄z erūt ei fridi: durabitq̄ hec iſſimtas quāq̄ luna unget eō ſaturno bis. Si iuenerit fortunā nō durabit apli⁹ quſq̄ luna uenerit i oppōnē loci in q̄ fuerat. **CCū** āt lūa fuerit i ſagittarioz aſpererit eā mars ex qdrato vt oppōnē: r addiderit i ſuo lumine q̄dū eſt hec iſſimtas quā me diu⁹ ſicre n̄ p̄ niſi altronomiā habuerit q̄: mō dicet q̄ dolet

ei caput: r tota pſona: mō aſi⁹ q̄ ita ei accidit qm̄ nimū fuit i balneo: r nimū i trouit i pecc⁹ ſuū r i caput: vomit q̄z mltū d aſſellat: op⁹ ē ei iſſidicia pſtipa: tuiā: r vta⁹ dieta r leui ſirupo p̄ acetoliū. qñ ſo lūa exiuerit d loco illo r iuenerit ſaturnū moriet ſz ſi iuenerit fortunā viuet ſz maximā hēbit fatigationez. **CCū** lūa fuerit i ſagitt. cū ioue vt vōere r erit iſſimtas ex tuſſā r dolorē i pectore hēbit: qñ erit nerit d loco r aſpererit ſagittā rū ex qdrato euadet. et ei medicina molliſcatina neccia: caueat aut balnea ne intret.

De caporno lūa cū fuerit r aſpererit eā ſatn⁹.
Iaſpererit eā ſatn⁹ ex qdrato vt oppōnē r fuerit i lumine dū minurōe r q̄d⁹: iſſimtas ex nimia fatigatioe ſudoz r frig⁹ eā accepit: r nim⁹ ē clau⁹ r ſternu rat mltū r ſtōach⁹ q̄z r pecc⁹ et dolē: hz q̄z febres ex ſanguie: vta⁹ ſb⁹ ſēpat⁹: r ſirupo tēpa: to. qñ āt lūa iſpererit fortunā euadē: ſz hēbit magnā fatigatioez ſi ſo fortuna n̄ aſpererit moriet vſq ad .30. dies. **CCū** āt luna fuerit i caporno r aſpererit eā marz ex qdrato vt ex ſeptio erit iſſimtas ex vomitu r mltū caloz: hz vtrū ſturtē ardet ſtōach⁹ r iſtat: r hz magnā febiēz ſi dat mltū r pl⁹ n̄ iuenerit ſp vni⁹ manerit: op⁹ ē ei medicina frida. ſi āt lūa aſpererit fortunā euadet: r ſi n̄ aſpererit moriet vſq ad dies. vi. **CCū** āt lūa i caporno fuerit r maroz ſol cū ea fuerit iſſimtas ex nimia fatigatioe r caleſtatioe ad ignē r accepit eā ſe. ex colera citria caueat a balneo r ſe n̄ iſſidat i aq̄ frigi

da. ſz ſi erit iſtē lūa euadet vſq ad dies. 7. **De lūa i aq̄rio.**
Lūa cū fuerit i aq̄rio ad dēs in lumine r gradib⁹ r aſpererit eā ſaturn⁹ ex qdrato vel ſeptio erit ex nimio labore et parci ſanguinē: r iſta iſſimtas qñq̄ creſcit. qñq̄ minuit cauendū eſt eo: aſpice qñ uenerit ad oppoſitionē ſi meliorē viuet. Sin autē moriet vſq ad q̄tuor dies. **CCū** āt luna i aq̄rio fuerit peregrina p̄mū habebit malū r dolebit inter⁹ hz q̄z febres calidas r durabūt mltū. r habebit magnā iſſimtatē ſine ſuētutetate: ſed qñ luna fuerit cū ſole habebit ſe meli⁹ aſpice lanā qñ egrediet d ſole. ſi iuenerit fortunā aſq̄ uenerit ad locū in q̄ cepit iſſimari i firmus euadet. ſinaut iuenerit mouet. **CCū** āt lūa fuerit i aq̄rio: er ſaturn⁹ vel mercurio: alias mars cū ea eſt iſſimtas ex colera nigra. Sz ſi luna erit addēs lumine r gradib⁹ r iuenerit eā fortuna aſq̄ ſit i oppōne loci i quo erat euadet: ſi āt fortuna nō iuenerit mouet iſſim⁹. **CCū** aut luna fuerit in aq̄rio addens in ſuo lumine et gradib⁹ et ſaturn⁹ aſpererit ex qdrato vel oppoſitioe iſſimtas ex frigore qd eū accepit: hz dolorē i capite r vētre: r op⁹ eſt ei medicina calida q̄ frig⁹ expellat: r ſi aſpererit fortunā euadet: ſed uene nodi: r nemi: dolebit ei. **De lūa i piſcib⁹.**
Qum luna fuerit i piſce ad ſaturn⁹ aſpererit eā ex qdrato vt ex ſeptio eſt hec iſſimtas ex ferro: quod eū iſſicpit: et habet in capite dolorē et in vē-

tre: r ei opus medicina calida que frigus expellat. r ſi aſpererit fortunā viuet r poſtq̄ euadet: ſi nodi dolebit ei. **De lūa luna fuerit i piſce ad dēs lumine r gradib⁹: r aſpererit eā. mars ex qdrato vel oppoſitioe erit iſſimtas ex nimio cibo r nimio ſanguine: colera r opus ē ei vt minuat ſanguinē r maiorē dolo rē habebit in nocte q̄ indie. ſz nō aſpererit eaz fortuna in loco illo in quo accepit eū iſſimtas moriet. ſi aut aſpererit euadet quādo uenerit ad locū illū in q̄ inceptit iſſimtas. **CCū** aut luna in piſce eſt: r ven⁹ r iuppiter cū ea iſſimtar: q̄ ſudauit et bit aquāz habebit dolorē i oculis: r habebit febres acū frigore: r poſtea cū caloz. opus eſt ei medicina laxatiua r calouſerpulſi uaret cum luna uenerit ad oppōnē illi euadet. **CCum** luna eſt i piſce r mars cum ea: erit iſſimtas ex nimio caloz. r opus eſt ei vt minuat ſanguinem. r ſi fortuna eam aſpererit viuet. ſinautē mouetur.**

Explicit libel⁹ diuin⁹ hypo cratis ch̄i: que de eē egroz km̄ diuerſa in ſuo lumine et gradib⁹ et ſaturn⁹ aſpererit ex qdrato vel oppoſitioe dicunt caſ p̄ſula eburna. Qui in ei⁹ ſepul chro inuentus fertur.

Epilogus in librum.

Deruent ad nos qd Cuz hypocrates mozt appo: pinquaret p̄cepit v̄vritutes iſſicri pte ponerentur in capſa eburne: nearet ponerer capſa cum eo in ſepulchro ſuo ne aliquis eoz detegeret. **CCum** ergo voluit

cesar videre sepulchruz hypo- peruenit ad ipsuz alperit ipm: erat aut valde abiectū pcepit q̄ ipz renouari z fabricari z cor- pus ei n̄ itegru iueniret sferri sibi: cūq̄ fodere sepulchru inē ta est in eo hec capsa eburnea z i ea iste virtutes: delata est q̄ cesari: qui in ea aspiciens dicit- dos amico suo fideli tradidit.

Quando in facie infirmi fuerit ap̄a cui nō inuenitur tactus: z fuerit ma- nus sinistra posita sup pectus suuz scias q̄ mouetur vsq̄ ad. xxij. dies: z p̄cipue q̄n i egritu- dinis sue principio palpat sepe nares suas. 1. ¶ Cū fuerit i vtrūq̄ genib⁹ ap̄a magnā cum vehemētia sit scias q̄ mouet vsq̄ ad octauū die: z p̄cipue q̄n i egritudinis sue principio sudane- rit sudore multo. 3. ¶ Cū fuerit sup venā q̄ est sup ceruicē q̄ ge- nerat somnū: pustula puā sup ipaz sicut forma pulueris: scias q̄ infirm⁹ mouet. 5. die a die q̄ infirm⁹ est: z signū ē qd̄ sit i p̄ci- pio sue egritudinis sit vehemēs. 4. ¶ Cū fuerit sup ligūā pustu- la sic naurati. z est naurea q̄ of- fensa canina aut sicut grana p̄fada actili scias q̄ mouet in die illor: z signū ē q̄ desiderat i p̄cipio sue egritudinis res cali- das i suis naturis. 5. ¶ Cū fue- rit sup aliquē digitorū pustula nigra puā sicut horobo z dole- bit scias q̄ mouet i duob⁹ die- bus ap̄ egritudinis sue. z signū erit qd̄ fuit i ḡnatioe sua sicut cor- poris. 5. ¶ Cū fuerit in pollice man⁹ sinistra pustula parua si- militas fabe fusci v̄ pallidi colo- ris q̄ nō dolet: scias q̄ in sexto die mouet i p̄cipio egritudinis

Et signū ē q̄ a p̄ncipio egritudi- nis affellauit affellatioib⁹ mul- tis valde. 7. ¶ Cū in digito me- dio sinistra pedis fuerit pustu- la cui⁹ color est sicut testisio au- rificis scias q̄ habēs eā mouet xij. die ap̄ncipio egritudinis. Et signū ē q̄ desiderat i p̄ncipio egritu- dinis res habētes acrimoniā desiderio vehemēti. 8. ¶ Cū suo rinto vngues digitorū sicut pal- lidi coloris: z in frōte fuerit pu- stula sanguinea scias q̄ mouet in sc̄da die a p̄ncipio egritudinis z signū ill⁹ est: quia erit multe sternutatiois in p̄ncipio iceptio- nis sue egritudinis z multarū oscitationum. 9. ¶ Cū fuerit in pollicibus duorū pedum puru- ris vehemēti⁹ fuerit color cer- uicis fuscus valde scias q̄ mo- uet q̄nto die egritudinis occa- sum solis: z signū ē q̄ munit in p̄ncipio sue egritudinis vniū multā exuberantē. 10. ¶ Cū an- do fuerint super palpebram in- firmi tres pustule: quarū vna sit nigra: z alia fusci coloris: z palli- di z alia subalbedi: videlicet: scias q̄ habēs eā mouet. xxvij. die a p̄ncipio egritudinis sue: z signū ē qd̄ p̄ncipio erit spiritus multi. 11. ¶ Cū fuerit sup palpebrā vni⁹ oculorū pustula sicut auellana- uis fusci coloris: scias q̄ mouet sc̄da die sue egritudinis: signūz q̄ in p̄ncipio sue egritudinis dor- mit somnū multū z grauē. 12. ¶ Cū sint ex narib⁹ infirmi san- guis trahēsad subalbedi: z ruf- fedine z appeti mān ei⁹: z dextra pustula alba q̄ nō dolet scias q̄ mouet. iij. die ap̄ncipio sue egritu- dinis. z signū ē q̄ nō p̄siderat ci- bū oino. 13. ¶ Cū appetit i cora infirmi sinistra rubedo vehemēs

q̄ nō dolet scias q̄ mouet in. ij. die sue egritudinis. z signū ē q̄ in p̄ncipio iceptiois sue egritu- dinis habuit puritū vehemēte z desiderat comedere olera. 14. ¶ Cū fuerit post aure sinistra pustula nigra scias q̄ mouetur xxvij. die sue egritudinis: et si- gnū ē q̄ desiderat potare aquā frigidā desiderio vehemēti. Et si fuerit dura sicut alba similis grano frumenti: scias q̄ mouet vigesima die a p̄ncipio sue egritu- dinis i illa hora i qua appuit pustula: z signū ē q̄ migrit i p̄ncipio sue egritudinis vniū multa. 15. ¶ Cū fuerit post aure dex- tra pustula rubea ca. similis co- bullioni ignis scias q̄ mouet. vij. die a p̄ncipio sue egritudi- nis. z signū est q̄ vomit in p̄ncipio egritudinis sue vomitū mul- tū. 16. ¶ Cū fuerit sub mēto pu- stula rubea i magnitudine fe- bre egyptiace scias q̄ mouet. 5. die ab iceptioe sue egritudi- nis z signū ē q̄ spuit i sue egritu- dinis p̄ncipio spiritū multū. 17. ¶ Cū accidit dolor alicui i p̄- putio z in pellicula. q̄ cooptica put̄ h̄ge deinde appeti cubito pustula fusci coloris scias q̄ mo- uet. v. die egritudinis: z signū ē q̄ desiderat vniū bibere in iceptioe sue egritudinis. 18. ¶ Cū fue- rit sup lat⁹ dextrū pustula si do- let fusci coloris: scias q̄ mouet. ij. die egritudinis an̄ outū solior: z signū est q̄ i egritudie sua fa- cit multas oscitationes. 19. ¶ Cū fuerit in titillico sinistro pustula fusci coloris i magnitudine ci- tū: scias q̄ mouet. xv. die egritu- dinis: z signū ē q̄ accidit i in- ceptioe egritudinis somn⁹ mult⁹ z grauis. 20. ¶ Cū fuerint sup

calcanem pustule nigre mitte scias q̄ mouet. xij. die egritu- dinis z signū ē q̄ desiderat i p̄nci- pio aerē friz z cubos fridos des- derio vehemēti. 21. ¶ Cū fuerit supra pectus sinistra pustula subalbida scias q̄ mouet. iij. die egritudinis z signū ē q̄ acci- dit i p̄ncipio egritudinis purit⁹ vehemēs in oculis: z nō sufficit scilapere oculos suos. 22. ¶ Cū fuerit in medio capitis pustula nigra sicut nux i gra lenis: si dolet mouet. xl. die a p̄ncipio egritudinis: z signū ē q̄ accidit ei i p̄ncipio egritudinis desiderū melonū z exuberantē vniū. 23. ¶ Cū sub ceruice fuerit pustula puā z i palpebra i ferio: videlicet sinistra pustula etiā alba: scias q̄ mouet. xl. die egritudinis sue z signū est q̄ accidit ei in ince- ptioe egritudinis desiderū dul- cū vehemens. Finis. ¶ Hypocratis de hūana natu- ra vel de elemētis liber.

Quicumq̄ autē

conuenit audire dicētes de natura huma- navlteri⁹ q̄ ip̄ū ip̄a ad medicinā p̄tinet: huic q̄des nō est cōueniens q̄ audiat hūc sermonē. Nō est esset totū aerē hoiez dicēdo esse p̄tra ne signē neq̄ aquā neq̄ terrā neq̄ aliqd̄ aliud. Nāq̄ hoc manifest⁹ est exis i hoies: z volētib⁹ hoc dfe p̄ntio. 2. ¶ Cū dicit aut̄ mibi nō recte cognoscere qd̄ sit q̄ hu- iusmodi dicit itēnoe qd̄ eadē oēs vniū dicit at nō eadē. Sz itēnois qd̄ rōtationē eā dez facit. Dicit em̄ qd̄ qd̄ ē hoc esse vniū quēdas z hoies: em̄ ve- ro nomina nō consentunt. di- k ij

est enim ipsorum hic quidam asserens
esse esse hoc vni & oes alius at
ignem? aut aqua? aut? vo fra
z affert vni quosq; suo sermo testi
moria z argumeta q; nisi sit.
¶ Quod qd est igitur eadem intentione
oēs vti? dicitur aut no eade ma
nifesta est his q; cognoscit ipa.
¶ Sciet aut vtiq; aliq; hoc mari
me aduenies ipis dicitur? 4.
¶ Id est hoies sibi inice dicitur
cut eis de a dicitur? huius. Nunc
em infra pñr idē hō accedit teo
de sermōe. Sz qñq; qd est iste obti
net: qñq; vō ille qñq; aut pñgit
lingua labēs ad pplz z iustū ē
vel pplm cognoscere recte dicit
de p̄bere sermōe suū semp vni
estē cū reb? siquidē ea q; sunt co
gnoscit z recte asserit. 5. ¶ Sed
mihi qd dē vident hōiē hōies di
cere se ipsos in oibus ipoz ser
monū ab insciētia. 6. ¶ Mellisi
aut z parmenidis sermōnū diri
gere. 7. ¶ De his quidē igitur sus
ficiāt mihi ea q; dicta sunt. ¶ De
dicō? hō aliq; dicit qd hō qdē
sanguis solū ē: aliquid hō horuz
aiunt colerā esse hōiē: qdā hō
flegma. Rationē nō faciētes. Et
isti omnes eādē quidē esse aut
quod vni quosq; eorum noiare
voluerūt et hoc vnum existens
permutare scōz formā potētā
coactū a calido z frigido et sic
ridulce z amarū z albu z nigrū
omnino dō: mihi aut nō vident
hec sic habere. ¶ Plurimi qdē
igitur talia quedā z ad huc p̄xi
horum asserunt.

¶ Capitula secundum.
¶ So autem si vnus esset ho
mo nunq; vtiq; doleret: nō
est em a quo doleat vnum ex
istēs: si igitur et doleret necesse
est et quod sanatur vnum esse:

nunc autem multa. 2. ¶ Multa
enim sunt in corpore que quan
do ab inuicem p̄ter naturā z
calefiunt z infrigidatur z defic
catur z humectantur egri tūdi
nes generant. 3. ¶ Quia multe
sunt quidem species egri tūdi
num: multa autem et medica
tio iparū est. 4. ¶ Dignior aut
ego dicerem sanguinē solum
esse hominem et non aliud offē
dere ipsum nō paritāte? aut
mā: neq; fieri omnino de: sz aut
hoc secundum tempus aliq;
anni aut etatis hominis. i. quo
sanguis existens videtur solū
in homine conueniens est: enī
aliquod tēpus esse in quovidē
ipsum in eodē esse: hoc autē di
co z de eo qui dicit hominē fleg
ma esse z de eo q; dicit colerā. 5.
¶ Ego quidem de morbo quo
cunq; dixerō secundum legem
et scdm naturā si hec sūt simi
lia z inuicē existēt: z sene z tpe
z frido z calido existēt: z ar
gumēta p̄bebo z necessitates
nunciabo: per quas singulian
getur z dimittuntur in corpore. 6.
¶ Primum quidē igitur neces
se est generationem fieri: nō ab
vno. Quo mō ei vni existēs vni
generabit nisi aliquid misceatur
de idē nisi eiusdē generis sint q;
miscentur et eandē habeant po
tentiā nō generāt: neq; in hoc
nobis cōferunt. Et iterū nisi ca
liduz frigiduz z siccum humiduz
moderate se habeant adiūctē
et eq̄litez: sz alterū alteri mul
tū p̄reminet et fortissimū in
firmissimo generatio nō vtiq;
fiat h̄re quō cōueniēs est ab vno
aliq; generari. 7. ¶ Quod aut
neq; a plurib? generat nisi quō
tuzq;at bñ se habētia cōp̄lexiōe

que est ad inice. 8. ¶ Necesse est
igitur natura tali existēte z alioz
z ea q; hois humoiē nō eē vniū: sz
vniū quodq; q; p̄ferunt in genera
tiōe habere aliquā potentiā in
corpore fm quā p̄ueniūt: z iterū
necesse est vniū quodq; eoz disce
dere in sui naturā sicut corpore
hois humidū ad humidū: siccū
ad siccū: calidū ad calidū: frigi
dum ad frigidū. 9. ¶ Talis aut
z aliatū natura est: z alioz poim:
sunt aut sūt oia: p̄sūt em ipoz
natura ab ipis p̄dictis oib? z fi
nit fm p̄dicta in hoc: vñ cōsistit
singulū hoiz: z accessit. 10. ¶ Cor
pus hō hois h̄z in se sanguinez
flegma. co. rubeā: z ni. co. rhec ē
natura corporis: z p̄pter hoc do
let z sanū est. 11. ¶ Sanū qdē igitur
est q; moderate se habēt: hec
cōplexioni q; est ad inuicē: z potē
tie multitudīne: z maxime h̄z qd
mixta fuerūt: dolet h̄r qñ aliq;
horum? aut plus fuerit in cor
pore: aut z discedat nō mixtū su
rit oibus. 12. ¶ Necesse ē qñ ali
quid horū discedit p̄stati vñ disce
dit in senon solū egregie egro
tate: qñ sup̄sundit sup reple
tum laborē z dolorē p̄bere. 13.
¶ Et enim qñ aliquid horū extra
corpus effluit: plus sup̄abūdāte
dolorē p̄stat euacuatio. 14. ¶ Si
aut itez intus faciēt euacuatio
nez z trāsmutationē z expulsio
nem ab alijs necesse est duplicēz
laborē p̄bere fm p̄dictayñ dixe
runt z quō sup̄abūdāt. dixi aut
vniq;: quecūq; dixerō hoiem af
ferere esse sup̄ hec existētia fm
p̄xim. 15. ¶ Dico aut esse sangui
nem z flegma z colerā rubeā: z ni
gram. 16. ¶ Est horū qdā primū
fm legē nota determinatā dico:
z nullus eoz idē nomē esse de

inde fm naturā formas diuisas
esse: z neq; flegma non assimila
ri sanguini: neq; sanguine coler
re: neq; coleram flegmati. Quō
em hec vtiq; assimulātia erūt ad
inuicē. 17. ¶ Chori colores neq;
similes vident neq; manu tāgē
ti similia vident esse neq; frigi
da similitur sunt neq; sicca: neq;
humida: necesse ē igitur ex q; itez
differit ad inuicē fm formā z po
tentiā ipsa nō est vniū. 18. ¶ Si q;
dem ignis z aquā nō idē sūt: scies
vitiq; his q; hec oia nō idē sunt
sed vniū quodq; ipoz h̄z naturā et
virtutē p̄p̄xi: si em cui dā homi
ni dederis phar macū quod fleg
ma a gat: euomet tibi flegma.
Et si dederis phar macū cola go
gū: euomet tibi colerā. 19. ¶ Se
cū dā h̄z aut z co. ni. purgabit: si
dederis phar macū qd coleram
nigrā a gat: z si p̄cusser? partē ali
quā ipsi? corporis ita q; vlnus
fiat: fluet ex idē sanguis. 20. ¶ Et
hec oia faciet tibi tota die z no
cte: z h̄yeme z estate: quosq; potēs
fuerit spiritū trahere et se: z ite
rum remittere z totō fuerit in
si in aliquo eoz q; p̄stiterit p̄xi
bi? p̄stiterūt hec p̄dicta quō em
cōsisterint. 21. ¶ Primum aut ma
nifestū est q; hō h̄z in se hec oia
semp quosq; vniū ē idē facta sūt
ex hoie habētē: h̄ oia postea is
gunt i hoie habētē hec oia quō
cunq; ego dico z demonst̄ro. 22.
¶ Qui aut dicit q; vniū est hōiū
dent mihi hac itētiōē vti aspiciē
tes eoz q; bibūt phar maca z de
struūt i sup̄flua purgatiōe: hos
qdē colerā vomētēs cogito vniū
hoc singulū ipoz cogitauerūt
ē hōiez q; cū purgare vniū debāt
ipm mori: z dicētēs s̄gunt esse
hoiez eadē itētiōē vniū aspiciē
k iij

zites hoies ingulatos r fagu
nem fluentē ex corpore: hāc est
mant esse animā in homine: te
sumonāsvit i suis rōnibus. 23
Et primū quidem in fupflus
purgationib⁹ nullumomitu est
solā colerā purgat⁹: sed tpe ali
quis bibit pharmacuz qd coler
ram vomit deinde flegma. 24.
Postea i colera coactivomūt
coni. finitēs autz languinēvo
mant purū hec autē patunt⁹: et
a pharmaco agentibus fl. 25.
Primū quidē em nā vomunt:
deinde colerā rubē: postea ne
gram. finitēs autz languinē pu
rum z in hoc moriunt pharma
cum em cū ingredit corpus vi
num qdē agit qdēcis eorū que
sunt in corpore: si hz naturā ma
xime fuerit: demū aut z alia at
trahit z purgat. 26. Quē ad
modū vegetabilia z eminalia:
qn in terram venerint attrahet
vnu qdōz fm naturā qd inest in
terra. 27. Inest aut z alcelz z
amarū z dulce z salum z omō
dum. 28. Primū qdē igit plu
rumū hui⁹ attrahit in se qdēcis
vtiqz maxime fuerit sibi ma
turā demū attrahit z alia. Ca
le aut qdēz pharmaca faciunt
in corpore qdēz vtiqz colera an
agūt: primū quidē immutā pur
gauerūt colerā: deinde murtā. 29
Pharmaca flegmaticēstā p
mūz qdē immutā flegma agūt
deinde murtū z interfectis san
gnis fluit. 30. Primū qdē cali
dissim⁹ z valde rubē: deinde fluit
magns flegmatic⁹ z colerī⁹ au
get aut i hōie flegma qdē i hōie
mē: hoc em in hōie maxie fm
naturā eoz qd sunt in corpore fir
gidissimū est. argumēta aut hō
ruz qd flegma qdē frigidissimū

si volueris fāgere flegma: cole
raz z sanguinē flegma inuenies
frigidissimū exister. z etiā visco
sum est: z violētia maxie ducit
post colerā nigrā. qdēcis aut vō
lētia veniūt calidiora sūt coa
cta a violētia: at hō z ad hō oia
frigidū est flegma: videtur asut
natura: qd hōiem repler corp⁹
flegmate: scies vtiqz hō hoies
spūit creāt flegmaticū hōiem
z ramosos albissimi sūt maxi
me hz hoc tps zalte egritudies
flegmaticē: vere aut flegma qdē
est fortissimū i corpore z fāguis
auget: z frigora erēt z aq lup
ueniūt. 31. Sāguis aut hz hoc
auget ab ymbub⁹ z calidīs die
bus: fm naturā em ipsorū hec
sunt maxime annū humidū aut
est: z calidū: scies autē hō hoies
vere restare: occupant marie a
dissenterijs z ex narib⁹ sanguis
fluit ipsos z calidissimi sūt et ru
be estate hō sanguis potēs est
ad hec colera excitat in corp⁹
re z dēscēdit vsqz ad autūm. 32.
In autūno aut sanguis modi
cus sit zū⁹ et ipsi⁹ autūm⁹ natu
raliter sit. 33. Colera aut estate
z tnet corpus z autūmo. 34
Cognoscēs aut hō hoies
spōte hoc tps colerā vomūt z in
accessionib⁹ medicinarū colere
purgant. 35. Manifestū aut et
in febrib⁹ z in colorib⁹ hōim fle
gma aut estate infirmū⁹ est ipsum
seipso: hūi⁹ est hō natura ipi⁹
sicū nāqz est z calidū. 36. Sā
guis autē in autūno sit min⁹ in
hōie. 37. Sic⁹ em est autūm⁹
z ifrigidare vtqz incipit hōiez.
38. Nigra aut colera autūno
multa est z fortissima. 39. Cū
aut hōiem aduenit colera ifri
gida tā modica sit z flegma au

get iterū a multitudine eorū dē
er a lōitudine notiuū habēt: q
igit hec oia sup corp⁹ hoisa tpe
aut circū imitēre qhōz qdē plu
ra sūt ipsi tpa qhōz minora sin
gula sūt pars fm naturā: quē
ad mō dū ann⁹ tot⁹ participat o
bus z calidīs z frigidīs z sicctis z
humidīs. Neqz em vtqz manet
illo tpe aliq d hōis sine oib⁹ que
sunt in hoc mōdo. Sed si aliqz
desideret oia pētrēt: ab hōidē et
necessitate oia pētrēt z nutritū
tur ad inuicē: ita aut z si qdē ab
hoie dēficiat ex his cognat⁹ nō
vtiqz possit vīvere hō. dicit em
in anno qhōz hō em in marie: qhōz
aut ver: qhōz hō estas: qhōz hō
autūm⁹. 40. Sic aut z in hōie
qhōz qdē dominat flegma: qhōz
aut sanguis: qhōz hō colera. 41
Primo qdē rubē a deinde ni
gra dicit: testimoniū aut mani
fest⁹ si volēs eidē homini dare
id pharmacuz ter i anno vomet
tibi hōiem qdē flegmaticē: ver
aut humidū. Estate aut col
erice: autūno nigerrime: debēt
igit hō ita se habēt: qdēcis
quidē egritudinū hōiem augē
tur: estate sūt. 42. Quē cūqz
hō estate augent hōiem fiure
43. Quē cūqz ipsarū in peryo
do dierū nō pmittant: peryodū
autem dierū iterū dicem⁹. 44.
Quē cūqz aut vere supueniūt
egritudines expectare: nēnt i
autūno pmutarone esse egritu
dines. 45. Quē cūqz hō autū
nales egritudines harū pmuta
tionē necesse est esse. 46. Cū
aut hz hec tpa excedit morb⁹ sci
re opz q an⁹ tpe sūt medicū sic
ops rās facere: ad egritudines
vt singula harū dicitur i corpo
re fm qd tps qd est fm naturā z

ipsi⁹. Maxime autz gruit scire z
hoc cū illis q egritudines ex re
polutione sūt: has euacuatio las
nat. 47. Quē cūqz hō egritu
dines ab euacuatioe sūt: reple
tio sanat. 48. Quē cūqz a hōio
egritudines generant labor: sa
nat. Cūm saluter autē z cure
oportet medicum.

Cypocratis de aere et
aqua z regiōib⁹ Liber.

Quisquis ad
medicē statū ac
cederē curat nec
le ē pu⁹ anni tpa z
q i eis gñant artē

ti⁹ reqrat. 2. Quē qdē nō solū
dissimilia a diuice sepe distat v
den: vepetā z singula se in se
variādo sibi mēt alterant: i an
nis nāqz sua tpa eorū dē comple
riōib⁹ sūt tēperamētū custodiē
tib⁹ quī morbi nascunt non ab
eis dē degenerare: sed similes et
cōcreari vident. 3. Contra hō
pa inter se dissōnātia se alie
na dissolut que difficiles pcreāt
egritudines: hōiem hō ē frigi
da z humida: ver hō calidū z hu
midū. Estas hō calida z sicca: au
tūm⁹ hō frigid⁹ est z sicca: q cau
sant vt rāqz si decreuerit hz ma
gnitudine eius dē cōplexiōis ac
paritate in tā tāy nentū natu
re sue familiarē existat tps qd i
eistipib⁹ q diuersa sunt accidere
soleat. 4. Est etiā qn hōis frigi
diorē humiditate suā i sua reti
net sūtitate. 5. Est qn estas cal
diorē z sicciōr hec iō ptingit: qz
a vētis tā calidīs q frigidīs: si
uey nuerfales sūt locales sint
eomori: mala tēpora mutant. 6.
Oportet aut te esse atēctū ar
cay rutes aquarū: vt pote qd i.

nerse in pōdere et sapore sint: de hac enim qui bibūt eorū vētres calidi ac tūmidi sūt: corpora macra: cubiti et patule tenues. Sili faciesque mariniū carnasid sple nem pfluere cogit vñ mal' fanz gnis pcreat. 7. ¶ Illam hō bibē tes multa supabūdā: comestio ne. elurios em illis pleuerat at cōrescit: sitis quoque sili: supiora vētrū cū media insant. quā propter fortib' catarticis vēdū est illis hac egritudine hēyemēesta te pñēt accidit aqua illa citri na:z intereūt estate hō dissinte rā: lētia lōgā q̄ rana laborāsq̄ morbi naturā puerūt. z mutāt z i aquā cā dūt citrināz pēt. s. ¶ Iuuenes illorū pulmōis dolo re alijq̄ passioib' eorū mētes p turbatib' affligunt. 9. ¶ Senes acuta febre ardēt: ex vētrū cō strictiōe accidēte verātur. 10. ¶ Mulierib' apostematā de genere flegmatis albi immasunt: neq̄ accipiūt neq̄ pariūt nisi cū magna difficultate atq̄ molestia corpora eorū magna z grossa. quāto plus ptendunt in logi tudine: tāto graciliora sūt: mēstrua nō sūt qd opz pfluunt. 11. ¶ Pueris hēyema. vitiū causō crurū mulierib' infestant. Sed z q̄ hōmō nature sunt eis impossibile est vitā extendi. Sed intēpe stina fenestra p̄cipiūt. 12. ¶ Mulieres sibi grauide vident: cum hō par' aduenerit tps̄yteri festo sane in moie relaxant: hōmō passidēcepta matris cūcūsq̄ citri cōadunatiōe intumescunt laborat. 13. ¶ Ad hāc itaq̄ quā p̄ditim aquā p̄ncipē: ite: a q̄ calida terra surgit: aut a ferro: metallo: vel cre: siue argēto: vel auro: vñ sulphure: aut aluimine

vel pice: vel nitro: q̄soēs ab ita gēti p̄stat exire calor hūic ergo aquay vel terraz generi nulla oīno species inuatiua vel salubris: s; dure oēs habent atq̄ bibentib' strāguriā nūmāq̄ impōtāt solutiōne. 14. ¶ Verum ea q̄ in altis locis aque siue puluerulēt mōticulis altay z optima z saluberrima: saporata talis neq̄ multa vini cōmixtione indigēs est hēyeme calida estate frigida: sili quoque zilla q̄ a profundiusculo erurgit sote ad rū etiā melior: ē ea q̄ ab ortu solis z maxime estiuo tēpore decurrit alba: per spicua atq̄ pulcherrimo oōuifera est. 15. ¶ Que hō est lēta z grauis currēs: ea sicca atq̄ bibētib' nisi opus fuerit minime est inuatiua: q̄ buidā eniz naturis z egritudinib' p̄futura vidēt. 16. ¶ Dep̄hēdim' hō hoc ex lapidib' qui in pueris nascuntur. sed p̄pterea quia vnum clara z subtilis est emittunt: qd hō grossum z turbidū rem: nec: z lapidē efficit: lēta si malū est lapidē in p̄fica lactētis facit. Martime aut si calidissimū colorib' rubeis pertinēs est. vētrē emz vesicā calefa citz vniā incēdit: z lapidē facit. quā p̄opter hōmō infantes vinū subtile bibere inuat qd nec venas scindit nec eoz cōiādōdū rūpūt. 17. ¶ In mulieribus aut nō crescit lapis: quia ea quib' m̄singūt loca parua sūt larga lata: nec fortiter fricāt: vel scalpūt ea nec tractādō manib' cum illis sicut masculi ludunt: neq̄ enim ad eorum ora que in tra vuluam latēt longius remōta tangere possunt. 18. ¶ Ceteram masculi microuum in summo est virge. 19. ¶ In femina

vero longius est os vesice. 10. ¶ De tempore hō expedit cōtēplatiōne tuā adhibeas vt an nū habitudo si salubris sit vcz aut egrora cognoscas. Si enim ort' stellay put dz fuerit z occasus i autūno aq̄ multe. 21. ¶ In hēyeme hō pance: neq̄ serenūne q̄z frigidū pl' opporuno. Uere q̄ z estate aquay cōtēperantia annū sanū atq̄ saluberrimū necesse ē eē. 22. ¶ Si hō signa secū dū q̄ debēt in ortuz occasu non fuerit opportuna: hēyems hō sicca z borealis. Uer aut pluuiosū et australe febris acuta: atq̄ hēyemeres in estate necesse est venire: q̄ vcz intrans autūnus vel estas terrā vernalis pluie non in estate infusam inuenit sic dz austrinū duplicare necesse fuerit: p̄pterea qui terra insula sit z alios ardore calidavētres igitur graues molles humidū: vnde z multa egestione abūdant. Cerebra aut tenera sunt in hac itaq̄ qualitate dū aer habetur mordet carnē z corpus: acutis sine febris tūc ingruunt vel irruūt z maxime his qui flegmāz tici sunt. Z yentertia vero mulierib' z quibuscūq̄ viris naturaz lēs cōplexio humida est. Si aut canicularē temp' pluuiale fuerit multū hēyemē ventisq̄ sup ianuas irruūt morbi extingunt atq̄ autūnus speratur futur' salubris multo ties p̄eri z mulieres commorūtur sed z sensum pauit quoque qui euadūt in quartanā febre: a quartana hō in aquā citrinā deneniūt. 23. ¶ Qd si ecōtra hēyēs austrina nimisq̄ pluuiosa fuerit. Uer aut sicca: z boreū: mulieres pregnātes i verez abortiūtur si tūc eis tps̄ pa-

riēdi fuerit. 24. ¶ Si quoque fet' emiserunt anihlilatos atq̄ defectos emittūt: q̄ aut p̄tinuo moruenti aut vniūt temp' anihlilati atq̄ defecti. hominū yentertia: oculorūq̄ dolorē. Alij catarrū d capite i auriculā patiunt: s; de licatis z mulierib' yentēriā de licatis nāq̄ a capite i vētrē de scēdit eis flegma. His at q̄ colerici sūt fum' ascēdit ad cerebrū z cir tegit illō. 25. ¶ Mulieres eorū s; egrote mlti suis mēstruis reddant nūq̄ p̄guelēt q̄ vcz nō illis naturalr s; ex morbo cōtingit: s; cūz concepiūt plurime abortiunt. nati vero eorū plurimū spāmo z anhelituz: morboq̄ pleos afficiuntur. 26. hunc aut locū viri inhabitantes yentertia z colerica disinteriaz ephydīmō id est febus longa et vētus ac emoroyos affligit: pleuresis hō aut peripleumonitā aut caufion morbiue acuti: p̄pterea quia vētres liquidos hnt oculi eorum cācessa infestatur: nec tñ fortitū longa nisi quando super illos vniuersalis accidit morbo' voto vcz austro aerēq̄ mutātem eorū capita nebula z fumo impleñt s; si deniq̄ ad quinquaginta p̄ uenerint annos in os a capite reuma ipsi q̄ in epilepsiam cādūt que cui aduenerit totū corpus possidebit: z maxie si caput subito calore vel frigore pcutiat q̄sq̄ hō loc' frigidorū ventorū locis oppositus est siue ortū patinens siue occasu illi venti sui locales vēti sunt a calidīs at obtegit: aq̄ itaq̄ suesice graues digerit plūmū dulces sūt. hitatores duriz fortes s; eoz crura fūcilib' totiq̄ sūt p̄incta: vētrū hō inferiora hnt durissima supio

ra ho lenta z mollis atq; curre
tia plimūg d colera nō flegma
te capita sana durissima; ipsi
plurimū rūpūnt: vñ z hernia one
rant plimū ho i pleuresis mor
bosq; acutos necesse ē icidāq;
vētres cōstricti. sunt sicq; erq;
cūq; morbo i epima ducunt er
rei cā ē tetan? corpus z cōstipa
tio vētris i qb? etiā vene rūpū
ex frigiditate sue aqūe multū
comedūt nec tñ multū bibūtq;
vtrūq; sufficere nequeūt nō illis
obralmia facile euenit: s; si eue
nerit oculi cōcrepāt. ¶ June
nes eorū cū ad ahiōrū trigin
ta eta tem peruenerint multū i
estate sanguis p nares fluxū q;
multū p autunt nōnulli i epile
psia cadūt: si tñ ceciderit fortis
sima est: ali; diūtius viuunt q;
quecunq; erent super corpora
eorū nō infunduntur: nēq; dolēt
hābitus rudis: omniūq; minime
modesti sūt q; tūq; locales mor
bi nūq; in hūiusmodi morbi
loci incolis adueniunt nisi q;
vniuersales affuerint: multēres
vbi dē steriles ex frigiditate aq;
z siccitate cū tarda digione neq;
em mēstrua illis p oppōitio: s;
parua z mala adueniūt que cū
cepērint difficiles er: maligni
tate aque parturit: neq; el plu
rimo abortiūt. q; aut paritū fi
lios lac hfe nequeūt: s; hoc pp
cōgelationē ac frigiditātē aq;
asperitate: spasm? q; accidit il
lis: dolo: quos pulmonis atq;
consumptio qd grece epulētos
nominat z marie in parturien
do: ex et iudē part? difficultate
qd videlicet nerui z vene que in
pulmōe sūt durūpūnt: pueri ea
rū z puelle er aq; cūtria labozāt
pueri qdē i testiculis: s; cū ado-

leuerit euānescit ac dissoluitur
pueri tandem poliuntur.
De vētris calidis z frigidis
¶ Vētris calidis z frigidis
eadē intētiōe cōtinent. Itaq; de
omni vbe q; nūq; est iter estūū
ortūz h yemalē sita: z q; q; hūic
cōtra posita sic est: accipere om
nis vbs q; in ortu solis posita ē
securior est q; que in septētrioe
est: vel in calidivent? statu sedet
in illa eicalor z frigus minor z
sicciora. 2. Morb? q; minor et
leuior. necnō z aqua q; em foles
est: ortū clara leuis z hūida nē
pe aer ibi nūq; gross? habet q;
nūmū a folis pntia phibēt qd
er hoc dat intelligit: q; aer hūi
ditior in mane grossior z spissior
repiē: ea ho que apposita ē i so
lis occasu: hūiditate semp hz
aeris. habitātū: facies pulche
re lenes colores splēditu perlu
cētes nisi hys qdlibz aliud acci
dēs obstat. 3. ¶ Māscloz vocēs
sūt clare z acute h; ho facile tra
scunt nec obtrēperant germina
nasctia loci meliora alijs atq;
salubriora. 4. ¶ Aq; salu gini q;
tinētis male sunt ac nocue: aq;
fontū em ortū solis existentiūz
omniū sunt meliores: scdo vero
omniū eorū q; inter estiualem z
hyemalē ortū sunt: quoz etiam
meliores sunt ozietes ortui pū
nētes. postea vero q; inter occa
sum estiuale z hyemalē existūt
s; hāz oim peiores meridiane
sunt hyemalē ortūz hyemalem
occasūz existentiū: ille ho que i
septētriois parte sunt alijs me
liores. Quaz illas q; currūt q;
qs san? fuerit z fortis bibere si
ne timore pōt: de qb; nūmūz si
cut egrotāti bibere opus fuerit
illa q; sue egrotudini pueniat ē

eligēda qd si ita fecerit non de
uiat a salute: ventrē durū hūte
aqua faporata leuis z clara iu
uat. 5. ¶ Mollem vero vinctuo
sum arq; flegmaticū dura ac tar
da digerit omnis aq; q; cito di
geritur vētrē facit mollē z hūmi
dū: tarda autē dura calefacit at
q; asringit. ptaue aut treligūt
palāg; delinquit: qui p aquam
salam vētrē mollire ex sue scie
tie parūitate estimāt. illa ei cō
tra solutiōnē q; dura est z tarde
digerit vētrē desiccāt postq; hūi
dū reddūt. 6. ¶ Aq; pluuiales le
ues faporate ac lucidissime sūt
pmo nāq; sol ab aq; qd subtil?
z leu? est attrahēdo assūmit qd
inde dephēdit: q; id qd graue
z salūz sūt i suo mō remanere
videm? s; sol qd leu? z subtil?
est nō solū d; flumimb? attrahit
s; ēt de marib? z qb; scūq; locis
hūidis hūmiditas nāq; i rebz
hūidis inuenit: necnō i oib? qd
hūiditāz subtil?: ac leu? est a
sole desiccari sic cōprobatur: si
qs ēi sedeat ad solē op tus etiā
yellimēz sūdat eq; luter. 7. ¶ Si
vero in vmbra est inegaliter:
q; est longinquus a solez remo
tus vnde z aque pluuiales pu
trent malūq; odore exhalāt: q;
er multus cōgregate sunt aq; z
z iō leuiotes alijs putrescere so
lēt ac mutari. cū aut sol accipit
eas z in altrū suspēdit frigelcūt
z aeri cōmūcent: turbidū vero
suūm nigredinem reddūt: foiz:
sum in nube iungit: quod ho le
u? est purg? atq; dulcescit. Qu
de sole becoquit sicut z oē cum
coquit faporatū dulce efficit. 8.
¶ Hac ergo hūmiditate sit a so
le dispersa in aerē suspēsa:
s; ēa in vñū cōadunatā ventēz

diuersis ptib? cōcurrētes colli
dūt dissolūtesq; coarctant: rurū
marie cū ea tracte s; q; opzūit
q; vez plimū nūq; sit nisi cū nū
biū grex a vētris in vñū pfecte
ē cōadunat? atq; alijs vētris p
currētib? intercep? dispigit: z
idē sublequēs nubes illā pmut:
z hūditas cadit. Cū nubibus
grossis nigrescētib? spissis at
q; graui? obuitā vēti venētes
pflugedo cōpūmūt. hūditas ca
dit sicq; pluuia crebra dscēdit.
he itaq; oēs aq; putribiles qdē
sunt s; nō tñt habere odorem:
q; si contingit odor: videntēs
bāco si sūnt atoz: vñū: vñū: vñū:
sustinet grauitatē: he aque sico
quātur nihil p sūnt. 9. ¶ Aqua
vero glacialis atq; nūualis om
nis mala est: postq; ei semel iue
rit cōgelata nūq; in pūstinaz
puertūz naturā. q; qd em. aq;
faporatū ē z leuē clarūz iure
ac purum id gelu adueniēt: to
tū recessit: qd ho turbidū pmā
str: qd sic poteris probare si em
aqua in vase ad mēstrūz posita
sub celo cōgelat bimiseris cūq;
cōgelata fuerit in sole vel quōi
bet alio calido loco liq; facta
dē remeteris mēstrua: mēstrū
nus inuenies. ¶ Sicut autēz
de gelu z iure: er qb? nūmūz ob
bus significat: q; sol aque subti
litate ac leuitatē accipit z disp
git gelu sup eā nihil pōt. gros
sum ho nō dissoluit aut de loco
remouet. u. ¶ Ois q; d; nūmūz s; s;
bus peior ē q; aq; multiplica
bibēt? strāguria: z i vesica pe
tra: atq; i subihenah? dolo: z
i cor? z herniā i testiclis tignit
z marie ea q; de magnis iuniz
bus alioz lacūz stagna recipiē
tib? yel ex multis z diuersis rē

nis fluentibus est similiter z ea que de altis locis currunt. nō et omnes similes sūt: est estī saporita z dulcis z salia h̄yemalis: z que de calidis currit locis. h̄yem ergo cū alie alijs cōmiserit modovincit fortior modo minor fecundūv̄ētos. h̄ec est septentrionalis p̄ortat v̄ēto. ita h̄o meridiana q̄ dē s̄ in vase morā fecerit: fecē quoq; necesse est v̄ēciat: z h̄arenā. b̄ibētes a s̄t h̄mōi quos dixim⁹ morbz afficiūt. ¶ Quib⁹ h̄o v̄eter mollis est z lenis: neq; vesica multū calidat: neq; i collo ista: h̄i sine difficultate migūt neq; dēq; turbidi in vesica relinquit: q̄ vesica i s̄terioa h̄z calidissima: necesse est v̄ē colū h̄a beat totū: q̄ ergo illa i calore naturā excessit: ei⁹ inde collū in tumescit: quapp z v̄ina nō egreditur: sed in inferioribus retenta cōburitur. Et quo d itaq; leue estz subtile multū emittit: q̄ turbidū z grossum est ibidē congelatur. Sed congelatio illa in primo quidē āno fit parua: post ea vero capit augmentū: quūq; abundantius mungūt: quod tūq; grossum in vesica retinet: z sic ibi unificatum in lapide convertitur. Cum ergo mingere v̄o lunt: in os vesicę lapidis descēdēs obstruūt: z via refragat: tūc h̄o dolo: augmentat: quā ob id iuuenū virge p̄urrit. Cū ipi scilicet z excoriant eas: causam illā ibi dē esse putātes: vis aut hui⁹ rei varia est. ¶ Si quis v̄o ignotā sibi adeat: v̄ē: illius sitū inq̄ rat opzergo quomodov̄z erga ventos z ortum solis posita h̄a beat: nō et i oib⁹ hoc equat̄ est septentrionalis nāq; z naturam meridiana est: atq; sit⁹ orientalis

non sicut occidentalis est. Sz illi ciuitati que contra solis ortū ac septentrionalis situm ventum habet z aquā saporitā parū in ter alta supra dicta loca ab aeris mutatione nocet: e contra v̄o cuiuscunq; humiditates z aq̄s saliares bibūt atq; paludestris nec aperta est secundum orientē nec liberum h̄z odorez eis multū est aeris nocua mutatio. Et etiā maximū est studiū adhibēdū bonitati aquaz vel malignitati earū. ¶ Si paludestris v̄z z aut stagna aut mollis aut grossa aut ne ab orientis locis decurrat: siue petrosa siue fallasit: aut digeri dura. ¶ Sed nec in terris negligentia h̄eat: si sicca sit z in aquosa vel humidā z aq̄sa aut cōcaua aut arca v̄trū edita z emunēs. ¶ Si s̄t aut est z inhabitatū dieraytrū illis amabile⁹ vel saporosū sit pot⁹ ne an cib⁹ an q̄es an exercitiū v̄ labor v̄ māducare. ¶ H̄is at oio iqrēdū ē. Sciēdū nāq; q̄ si q̄s hec oia vel hoz p̄fima q̄ d̄ xim⁹ cognouerit. ¶ Si i aliq; oppidū i gredat: q̄ nūq; ante a adiuerit v̄ scierit quicq; ex eo nihil aliū larebit: itā de ciuili morbo: q̄ de corp̄oz habitatorū naturis: z cuiuscunq; sint: morbū itaq; curare poterit: neq; in subtilitate opportune curatōis errabit: neq; ei hec ignotā dēq; curare: v̄ arbitrio poterit opari. postq; q̄z aliq; ropz trāserit accidētia v̄ta z accidentalia loci in locis in h̄yeme z estate ventura predicet: nec nō z singulos morbos q̄ singulis hominib⁹ ac cedere debeāt ex eoz dieta: nisi h̄o morbi ex aeris puritate p̄cederēt: nō q̄dē v̄muerfat sed p̄ti

culariter i gererēt. is. ¶ Cū igitur medietē tēperatū aeris tēporūz discordiaz p̄notauerit. sciētia s̄na semp v̄tilis z ad sapitayz i genitū puenit morbi: ea q̄ d̄ re a iustissima tractaūm⁹ recta tenet: cred s̄t noxat astro nomia nō minimā p̄re eē medici cū q̄ p̄pe hoies p̄moner mutatiōes p̄ns tēporū. ¶ Itē ciuitas q̄ cōtra posita est calidis v̄tas. s̄q̄ inter ortū z occasum eq̄noctialis mediū tenet: ea sp̄ ab eis incutit: aq̄ v̄o illi⁹ multate et calide sunt: aq̄ false calefūt in estate z refrigerat in h̄yeme. ¶ Habētū capita humida z hegmatica v̄tres sp̄ salubres z defectio sp̄ possidet corp̄oz multo cibo vel potu. sufficere pp̄ corp̄oz defectiōez nō possunt. z ideo multū recipiūt potū: q̄ eius multus est alcentis: que quidē ciuitas tēporis vernalis est similis in tēperamento calouis z frigoris. ¶ Egritudo i ea minor ac iualidior. S̄t aut z ois ciuitas in v̄ētos parum calouis sita habet.

De diuersitate aquarū que est inter bonitatem z maliciā z diuersitate terrarum.

Itē etiā dicturi sum⁹ q̄ aq̄z rā sunt meliores vel salubiores q̄ peiores plusue nocive z q̄ d̄q̄ iuuaminis vel nocumēti eas comitet. q̄ videlz sciētia multa est: z ad corporee sanitatis ingenium. ¶ Aquę igit turbulēte stagnātes salmāres z palustres: estate calide sunt: z grosse: austeri odore pp̄ue: q̄ nō currūt: sed p̄manēt: pluuia sup̄ueniēte: atq; solis splēdore p̄petuo eas cō

burente. Itaq; necessario fiunt male: et absq; calore colerā r̄beam generant.

¶ He q̄dē in h̄yeme frigide cōgelate atq; turbide sunt ex nitibus et earū cōgelatione: ite flegmaticę deueniūt. Sz aq̄hos et colerā p̄creātes: dolo: q̄z accidit oculis ex calouis z siccitatis in corp̄oz dominatiōe se nibus catarris: ex defectiōe neruozum z cōsumptione: q̄dā vero moriuntur: alijs autē latera desiccantur dextera.

¶ Si enī h̄yems calida p̄cesserit: z austria: neq; a natura corp̄oz induerunt et vene. Cor aut̄ subseq̄uē siccū: z septentrionalē: itaq; itaq; i suffiū q̄ h̄z cerebū cū reuāte: r̄ tūsi deberet dissolui: tūc potū cōgelatū reddi: atq; coagulatū: post ea h̄o i trāte estate cū suo calore sic magna mutatio fiat: p̄dite accidit egritudines. Sed et illi ciuitati q̄ p̄tra solis ortū ac septentrionis ventū siccū h̄z: z aq̄ saporita: p̄ax iter alia supra dicta: ab aeris mutatiōe nocere z h̄o z cuiuscunq; habitātes salmāres aquas b̄būt: atq; palustres: neq; posita ē h̄z orientē neq; libez h̄z odore: eis multum est aeris mutatio nocua.

¶ Si h̄o estas sicca nimisq; calida fuerit morbi cito euānescūt. si h̄o pluuioissima extēdētur. q̄cūq; ei morbz occasiōe aduenit illi i putre dinē necesse est p̄uerti: q̄s q̄dē morbos mollicies v̄ēris quā greci vocāt: et aq̄ curina sp̄ cōsequit: q̄ nutriti sunt non cito vel leuiter: nec grauit̄r desiccantur.

¶ Si h̄o estas nimis pluuiofa fuerit z austria z autūn⁹ similē

ter hyemē egrā ē necesse futu-
rā. flegmatici ergo z qui. et an-
noz sūt in causon. Colerici in
pleurisy ac pipleumōia cadēt
¶ Qd si est asctica: z austriā: an-
tūnus hō sūt pluuialis sūt atqz
septētrionalis: in hyeme do-
lores capitis facillimeqz cerebri
atqz iustis: raucitas qz accidit
z reuma quibusdā hō z pituis.
¶ Si at septētrionalis sit: neqz
dieb⁹ canicule pluat neqz artu-
ri enadūt flegmatici z pfortāt.
¶ Sitr at et qui hūide nature
sunt atqz mulieres. Colericis
hō est valde nociuūqz: eoz sic-
citas suscipit incrementū acci-
dūt itaqz illi accidētia febrilisqz
acuta ac diuturna.
¶ Alijs hō colera nigra: qd em-
est ex colore rubeo subtili z aq-
so icēdit: qd hō groffi relinqt.
sitr quoz et de sanguine: q pp
hec pnotata passio contigit in
flegmaticis aut contra est.
¶ Iuuenū copiosa sūt mollia s; z
sūt sicca z spissa. itaqz q ea q di-
xim⁹ bh pscrutādo nouerit p-
pēdere: poterit pntūat qz mor-
bi sūt vcturi ex tps mutatioe.
¶ Cōsiderādo ipsaz z mutatiōis
essentiā z ruri⁹ maxime qz for-
tior sit z superās i q videlz me-
dicū h vltro daf ca tartich opz:
neqz coqre atqz decē dies vplu-
res trāfacti sūt: fortior autem
plusqz nociua ea mutatio qz so-
ly: et mutatio estua. mutabilior
hyemali et autumnali. hec vero
dnab⁹ v causis. Cōsiderādū qz
z arturi ortū z occasū pleiadū
his nāqz tps⁹ morbi prolōgā-
tur: sed qdā magis: alij hō ma-
nus: alij aut mutantur in alij.
¶ Dicēdū quoz est a nobis de
asie et europe distantia quozqz

diuersitates adiucē hnt: in oi-
bus at reb⁹ nature: z in forma
in q etiā si parū distare noscūt
de q reiqz multa sunt q referi-
mus ad eas q plurime sunt et
ad fortiores resoluciones ser-
monē redigere volo. Asia euro-
pe valde hūa est i oib⁹ nascen-
tium hominūqz naturis.
¶ In illa qz quecūqz meliora
qz in ista sunt: atqz pcipua ho-
minū hō qūtas mātaior: atqz
modestior ē necnon z aie vires
excellētiores ibi qz vsqz locorū
sūt: qū itaqz oim bona ipsorū
cōplexio cā est: illi⁹ em loci re-
gio in medio solis ortu est: vñ
inhabitantes neqz calozē neqz
frigoze superabūdāt: qd hō m-
tūdo ibi rerū ac magnitudo
maior: qz vbiuis locoz est inde
venit q forte ē id qd a natura
est: qz cōplexio equalis est: non
tamē omnis asie terra equalis
est cōplexionis: sed varia est.
¶ Que hō ciuitas iter calidū
frigidūqz ibi media locata ē et
plexio tēperata: arbores igit-
tes z excellē: z aqz saporites: ap-
te sine de celo descendētes sine
de terre fontib⁹ surgētes: neqz
numo exardēt calozē neqz mul-
ta exardent siccitate.
¶ Semina qz z plante ibidem
multiplicant: necnō z ab ipsa ter-
ra vltro generant hoies etiam
suoz arborū fructib⁹ velsunt:
qz v locū sūt ad alia sibi magis
cōgrua trāspōntant: atqz gha-
re faciunt peccata sua calrat z
armenta: i deo qz nimis quieti
sunt: bonū quozqz habent aliū-
rum: homines ipsi ventuosi hō
biles habitū: carnosī copiosū
atqz magni: formosi parumvil-
similes magnitudine voce et
pulsitudine:

pulsitudine nā loci z regiōis
illi⁹ cōtēperātia: tēporū vicine
vernalis cōplexionis p similes
sunt. qui ergo hui⁹ nature sūt
solicitudini apti atqz labori h
sunt: sed voluntatis effectū.
¶ Et sciēdū q ex temperamēto
abūdāt alalia z eoz forme va-
riant egypt⁹ qdē de nubrib⁹:
sufficit hec nra i hoc snia ptinē-
tiā ad dextrā hyemalis ort⁹ vs-
qz ad illū trāsitū q michonitus
notat europē sūtis est. Ubi eniz
multa tēporū mutatio ē illa re-
gio aggressi: z meqzlis lōgos
mōtes z altos hīs multāqz ar-
borū varietate. Ubi hō pua mu-
tationū inēqzlis regio est. Si
qz at hōim qūitate z hūtu tū-
ritū qdā eoz excellis mōtib⁹ ni-
mitūqz ad sīs siles eē repient qū-
tate. altos at subtili⁹ parūqz a
qūis ptē hō palustri terre mitū
herbe fieri: alios sicce ac grosse
¶ Adhuc qz si tpa iter se variā-
tur z eoz forme diuerse efficiū
tur: de gēte hō illa q parū inter
se distat vtr duxim⁹ restat vt de
illis iter qz multū diuersitatis
est natura ac silitudine sicut ē
loqmur: ab his igit q capita lō-
ga hnt exordū capiam⁹: quia
alij nullis similes sunt.
¶ Causa ergo lōgitudinis cap-
sitū pūā i mlierib⁹ habitata. i.
cōsuetudo: deū hō nā p suetu-
dine eēt cōsecuta. qd id factū ē
vt illi hoies siōsi eē atqz anda-
ces inuenerit: cōsuetudo autē
hec adoleuit q vez mox vt na-
secbad itās illū accipiebāt: ei⁹
qz caput i lōgitudine aptabāt
sicqz ligabant ingenātes rotū
ditatē amitteret. q res eoz ca-
pita in lōgitudine adduxit qz
vez ipsaz nāz ad h cogit post:

ea hō lōgioris tps mora vsū i
naturā cauillādo iheruit. Jam
nūc itaqz nē cā lōgū capiti
cōsuetudo: s; sola nā ē. Qz vero
lōgma ab oib⁹ mēbz corpis de-
scēdit: sanū qdē a sanis: i firmū
qdē ab egr⁹ curēs: z rursus qz
dē sic opatiōis sūt vt calui cal-
uos: varij oculos varios: strā-
bo qz generat strabonē. Cur qz
lōgū caput hz sitr nō pceet
lōgū sed iam ptra est capiti
tū lōgitudine ad pisco: qz coma
parationem: eo qd nūc cōsuetu-
do remota est: et ipsa gens est
alijs cōmūta. Qui vero habi-
tant in terra phephyos: eozū
regio paludetris z cata vñ si-
lios pceant multos fortes. ci-
baria ex paludib⁹ habēt man-
siones calamis z viminib⁹ i ip-
sis paludib⁹ molunt. qz propē
ex tps pauci ad als trāstāt re-
giones: strabes itaqz summis z
imū: cōstruētēs minuēdo sem-
per inēqzlitatē loci machinant
bibūt at aqz calasno currētes
putrefactas a sole ac pluuariū
numietate: s; z hoc mare quod
phephyos dicit: sās est nūqz
rens pter qz quidē in illud su-
mina dcurrūt qd si currat pax
ac pigrū est: atqz subtile: qz
ximū cpaos illud cōcurrēdo: qz
pluuā dēdit: qz res forme habi-
tantū phephyos inter hōiūqz
formas prodigales sunt i cras-
sis quidē crasse in corpore: cor-
porē. Sūcture qz illoz z vene
i carne latētes: nō appent. colo-
re qdē citrinū siles sunt aquaz
citrinā hnt: hui⁹ itaqz regio
nis vcti austri sūt: hnt emā qdē
dā illū locale sūt: vñ vehēmētē
z corūpētē caliditatē exhalās
tē incolē piceon dicunt.

Septentrionalis ho nō eis in
sufflat: q̄ eos plene p̄tger̄ mu-
nume p̄t. q̄d si sufflat: sufflat d̄
fecte. hec itaq; nra ē snia de di-
uersitate naturarū atq; formarū
in asia habitantium.

De iracundie at̄ eoz ac au-
dacie putate subūgen-
dū est. min⁹ bellatores sunt q̄
illi q̄ europam colunt q̄ detio-
res atq; modestiores cuius rel-
cā tpa sunt q̄ in calore quidē vl̄
frig⁹ nō multū permittant sed
fm̄ similitudine atq; vicinita-
te: neq; enim eoz aios perturbā-
t: vel corpora plena de cōple-
xione in complexionē pmittant
quamob̄re nō facile irascitur.
Aduta nāq; aeris cā est com-
motionis hominis ad tram: ne
q̄ illū quiescere permittit. hac
quidē cā asiant quieti sūt at
q̄ modesti sed etiā aliqua con-
suetudo est vniuerse nāq; asie
nō suis dominant. quidā ergo
asianī nō alijs obsequunt quē-
admodū hellēi r̄ trabi sibi met
ipsis fortasse dñantes nulli ob-
tēperādo discunt prodessē: qui
vtriq; fortiores r̄ animosiores r̄
audaciores oib⁹ sunt: qui pu-
gnatorib⁹ oppugnātes sibi met
captū predā vñ r̄ ruffe alias
iuste bedec⁹ p̄portāt inueniunt
etiā asianī diuersi: quidā ei tu-
staliū iniusti: diuersitate tēpo-
rū sicut diximus cā qui etiā nu-
biam tenēt elenus. edaces sunt
atq; molles pigri pugnare ex-
tēperantis temporum.

Et europa qdā gens traco-
rum: trachi tamē plūsq; queli-
ber alia gens sibi consimiles
sunt. Similiter ho egyptū in
calore. turchi vigēt in frigore:
terra turchorū vrid⁹ ē r̄ petro

sa ac mollis: tpa ho eoz ac for-
me ab omni gente diuersē: sibi
q̄ consimiles sunt. regio mēsa-
ra sub polo ēi mōtib⁹ vñ septē-
trio sufflat: r̄ ad quā sol cū occi-
dit estiuo tpe appropinq; par-
uo qdē tēpoie paruoz calore
calefaciens eā: ad hāc aut vti
ex calidis partibus spirantes
minime peruenire possunt nisi
minores atq; frigidiores vas-
leāt a parte vero poli frigidī
turgēt pp̄ nives geluq;: r̄ agrū
multitudinē: sine quibus illa mō-
tana non sunt: vnde et inhabi-
tata deseruntur.

Aer illi⁹ regiois mltoties i
die nebula occupat: quapropt̄
hominū forme crasse sunt et car-
nolēta: vt neq; iuncture i eis
appareant: humidi et molles
r̄ inualidi ventres humidissī-
mi numiūq; currētēs: q̄s quidē
desiccari ipossibile ē. in huius
regione nā nostra ē aerea atq;
tpa habente: que enim corpo-
ra humide atq; frigide sunt cō-
plexionis ex eis parū dissolu-
tur: presertim si in humida sūt
r̄ frigida pariter regione. cete-
rūq; cibaria in ventre aut i mē-
bus prout expedit nō dcurrūt
q̄ colere rubee ad id op̄is des-
siccant: sicq; corpora eoz gra-
uissima necesse sunt: s̄ r̄ i figu-
ris vtriusq; sexus mascul⁹ vcy
masculo. femina ho femine si-
miles sunt eadē causa: q̄ eoz i
tempora vicina sunt: nullo mo-
doq; sperma corrumpitur: nisi
abūdatē siue morbi accidens
incurrat: hū itaq; crassi sūt r̄ la-
ti q̄ infantulos suos p̄natis sicut
egyptū nō inuoluunt: q̄d iō sūt
vt sup̄ eqs fixis natib⁹ latiq; p-
stare possint etrem masculi illoz

sem in: currib⁹ deponant. vsq;
dō ad eqdādi puentū fuerit tps
sit at paulatim eoz de loco in
locū i excess⁹: nāsoz ho latiq;
tam dictum est esse.

Turchorū at̄ gēs rubēi h̄z
colorē neq; ei sup̄ eos sol cum
suo accēdit calore. Albedo ho
cū frigore trēdit i ruborē muta-
tur. h̄ at̄ nā h̄ mltū ē p̄creatura
filioz neq; ei masculinavolūtas
i corū sūt: q̄ r̄ min⁹ generāt q̄
ho semie raro partūt: hoc ē q̄
matri sp̄ma attrahere h̄ p̄t: un-
dē et subtili⁹ ltuert opz: mēstrua
ei illis h̄ oportune: s̄ parū post
h̄ lōgū tps adueniūt. vis. n. ma-
tricū: ex mltis eis corrupta est
crassitie: ociose nāq; ac dlicite
gerētēs ex nlla iqtatē motiōe
vtrēs ho eoz frigidi et h̄ridi
sūt q̄ remagnā s̄ctiōnē des̄hē-
dim⁹ q̄ cliētēs r̄ famlas frequē-
ti⁹ mox vt masculo coherit: s̄ui-
das p̄cepisse inuenim⁹. q̄d p̄fe-
cto ex mltis exercitiū p̄motione
corporūq; attenuatiōe euenit.
mlti eti trachi castrat⁹ s̄ites sūt.
neq; eoz p̄t. feminas q̄z semi-
nei corporū exercitio atq; locu-
ticiōis mō imicātes. Quibusq;
vene d̄ post auriclas scidūt eis
vltra p̄t: ab oi gñatōe orbāt.
illa ho alfa gēs q̄ europā r̄z m̄-
tū ad iūctē magnitudie lōgitu-
die atq; forma p̄uoz tēpoza
rietate differēt q̄z qdē tēpoza
rietas magna ac valida est ac
crebra i calore nimio vl̄ h̄yeme
fortūmīta ho pluuia posimo-
dū ho nebula subsēq̄ntē crebz
vtr̄. hac ḡ diuersitate p̄petua
sp̄mas q̄z coagulatio: atq; p̄-
creatiōes diuersē sūt alio nāq;
mō coagulāt i estate: alio ho i
h̄yeme alio ho pluuiaz effluē-

tia alio ho i neblay pluuiazua
itaz q̄ europā p̄t ab iūctē disse-
rūt q̄ q̄ asia colūt. differēt qdē i
vtrū: q̄ forme nūmū i tpa i p̄er-
matū cōceptiōe p̄pter diuersita-
tē ipsorū diuersē figurantur.

Et quēadmodū i forma cor-
porē differunt figure: ita q̄z ne-
cesse ē eos differre at̄ d̄stare. sūt
est iracū d̄stimi duri icultri atq;
aggressivissimi. hoc aut̄ ex mltis
p̄mutatiōe puaz q̄z stabilitate
sic h̄tatores euoz fortiores at̄
q̄ q̄ asie sūt. octū q̄ppe ac pigri-
tā ex aeris eq̄litate puenit: p
quā ieq̄le aie r̄ cōp̄siliabous r̄
erercitū tolerātiā p̄stāt. Quies
aut̄ r̄ eq̄es timorē r̄ ignauā la-
borē o eragittatio atolitāte: mis-
strat: q̄re euozes milita gau-
dēt: r̄ pugna: ai q̄ subūcti: vltū
liari respūctēs. differēt hac p̄-
mo varietate: scdō ho q̄ euidē
europete: differre p̄s alfa ē magna
illa ho parua. hic aut̄ p̄fundū
tas: hic q̄z plantices. rursū in
temporibus mutatio parua. o.
Sili ho mō i puulis. vtr̄ at̄ q̄
cūq; sicca r̄ altissimā multumq;
aquosāshabitāt regione tpa. q̄z
multū habēt diuersa: necesse est
q̄z positiōes h̄re diuersas: ad
laborē duricē atozū firmā alpe-
rā r̄ angulā q̄vero loco profun-
da incollunt: r̄ petrosa eos kalti
di plūsq; frigidī venti sufflant
aquis tepidas bibunt corpora
eoz nō magna nec bene p̄posita
s̄z lata sunt: r̄ carnosa: plūti nigri
sūt q̄z caloros albi statici. cole-
rici aut̄ez nequa q̄z patiētēs sūt
labores nisi fortassis i p̄tuetū
ne s̄iāt neq; naturā r̄ h̄t. Qui
aut̄ flumina h̄t in q̄ pluuiales
r̄ alie p̄fluāt aq; hi magis icolu-
mes: sunt illis ac meliores: q̄ ho

no: s; post sibi fontes sūt pigres
q; paludes sūte salfar; sicut vna
da bibēt; i vltz. oēs hōs mltre
et varie facit; distare figure.
sunt q; citrinū: vter eis larg⁹
multū q; z splenis habetur. 7.
¶ Qui s; i alta habitāt regio
ne eq̄lis odore atq; aq; fa: eozuz
foumer; coipa bona magna: cō
similes vsu: atq; natura boni tē
peramentū audaces. 8.

¶ Quelibet s; o fra macra atq;
subtilis inaquosa z aspa aer;
cōplexio interperata illi asperiti
sunt formaz tetanosi colore q̄si
citrini: z nigri iracūdi rigidū.
Ubi nimia mutatio mltaz di
uersitas habitātū forme z ale
atq; nature mltre sunt diuersē.
variant ei z nature ex varietate
tēpor; deide regionū: q̄b⁹
cib⁹ est postea s; aq̄rū iueniū
tur z forme hoim varie s; q̄li
tate nature regionū. vbi est
terra crassa z hūda p sez aq̄sa
ea q̄dē est in estate s; cal s; o i
hyeme: s; pā bōa z sibi pueniē:
tiaz: s; hī habitantes crassos nā
fontes hūidos i labore illis ex
ercitio minime p durātes anti
mi fegz z otiosi i artificijs: age
nū duri z grauis: non sunt aūt
scuti sine subtilis.

¶ Quib⁹ vero regio leuis ē z p
funda: pfundū aūt i hyeme z a
sole tēdit in estate z hī coipis
aspi sunt z tenuē ad laborē for
tis ad imodicā trā veloces: nū
hil illis pter sūlyr; aspitati ani
mi vicinios q; modestie sine
quien i artificiali ingenio subri
les: audaces atq; pugnātes: s; z
regionalē cōtra hūc naturū sūt
vicina. Et sciēdū q; nature z for
me mltū dūe sūt: atq; diuersē.

¶ De his at q; diximus ita ē si

q; qras: q; o naturis restāt illa
contēplare ab his z nō errabis
a veritate.

¶ De aqua z aere finis.
¶ Hypocratis de pharmacijs li
bellus incipit.

DE PHARMA
cijs autē cause nō
vī; estimant sunt:
eadē eim pharma
cia purgantē q̄m
alta purgat q; q; puenit purga
re: est at qd suppurant: ē q; et
cōueniētia facit: q̄re nō vī; pigit
pharmacie debēt dari. Arbitra
ri em opz z cibos nutrites non
pharmacas esse min⁹ aūt illis
hoies em hos recte quidē ap
petentes salui sūt: nō vī; recte la
boāt si p dātur aut purgantur
sicut a puris medicinis manife
stūm igit ē z hōs pharmacias
min⁹ z tardi⁹ purz pharmacū.
Uex hī tardiores z sicut nobz
sūt q̄tidie irātes i corp⁹. Vane
aūt z negligēt traditi cibi p tur
bat hoies z egrotare facit: q̄dā
nō z puras vacitas si abiq; pas
sioe z abiq; cā tradat aliq; h d; z
opari aliq; pferēs. Opz igit s;
mū tradet coleric; q̄dē q; colerā
purget stātic; at qd flegmā: h; z
dropicis q; aquā: melacolicā
s; o qd nigrā colerā. Si vero ex
hū⁹ purgaueris cōueniētia s; o
nō purgas: q; nō puenit pur
gas: q̄re ad vtraq; peccare ē. q; h
igit d; bes alicui medicinā tra
dere sup⁹ s; iue infer⁹ i terrogat
ipz opz s; vī; bibit medicinā: z
vī; vī; i ferioib⁹ pharmacias
acut⁹ ē. z obedat cito aūt dur⁹: z
si acut⁹ z bñ solubil fuerit: mol
lioub⁹ z mlioub⁹ pharmacias d;
get: s; s; o dur⁹ fuerit fortioib⁹

egēt. Idē aūt mod⁹ rad supiora
si s; o nūq; dicat neq; sup⁹ neq;
inter⁹ purgatū fuisse: aut potal
in pharmacā scire opz si ad in
ghredētia sano egit bñ solubili
tiaz pater ad inferiora aut bñ
uomēs ad supiora: z si ad reple
tionē quādā fac⁹ diaria supue
nit ipi. hui⁹ oia opz inquiri quō
possis recte z s; ulere: malū em ē
accidēs tradētē pharaciā hoi
interficere. Quicūq; qdē igit a
febrū⁹ vehemētib⁹ occupat ne
q; oportet his medicinas pur
gatiuas tradere est vī; post
feb. si s; o nō in quatuor z i dece
diez: colere em carnes exites
spoz z vī; res accipiūt pharma
cia z nil purgat feb. sit maior
z color mutat z vī; tērit sūt. mo
ta em coipa z nō purgata neq;
comedere volūt neq; bibere: sed
oia horēt: vī; frequēter peunt
Si s; o accipiat pharaciā z aū
meridiez nil purgat: a meridie
s; o purgas subtilis sūt sūt. Si
s; o hūc diē circūstatz sūt purga
tioē post fe. san⁹ sit. Si s; o feb.
iterū occupet ipm destruit non
puent fortib⁹ passioib⁹ phar
macias purgatiuas offerre: s;
siq; opz clisterizare pgrūt q;
clisteriuz volueris vt periculo
suz ei ē. Scdm aūt eādē rōnē et
in estiuo tpe a canis ortū dies.
s; o. obseruare opz non tradere
pharmaciam sed clisterijs vī;
id est enim periculum.

¶ De pharmacijs finis.
¶ Hypocratis liber de insonijs.

INSONIJS
ea vobz bona sūt
que ad vltimā no
ctis parte itelligē
tē representēt res

eo q; interdū agebant mō: aut
de illis deliberatōes atq; p̄silia
Sanitarē em signā: q; d; diurnis
in p̄silijs anim⁹ pmanet nulla i
pletioē nulla exinanitioē: nulla
alia deniq; re externa aut aduē
titiā supat⁹. Quē s; o his s; ua ac
interse repugnātia sunt: s; i vehe
mēter vehemētē si modice infir
mā in corpē p turbationē esse re
stāt. An igit a negotijs abstine
ri oportet necne iudiciū nō fe
ro. Uerūm corp⁹ id purgādū ēē
pulo q; ex mā quapiā superatē
p̄tingit secreto aim z intelli gē
tiā p turbās. Qd s; i vehemētē di
scerpēt: p dēstvomiti mouere z i
q̄ntū diē modicos z leues cibos
sumere. Erin cū dēbulatiōib⁹
mltis z acrib⁹: tū medio cribus
exercitatiōib⁹ vī; dū. Sin min⁹
vomit⁹ oculū: tertia ps cibade
mēda. Rursusq; eadē vī; rōnē
q̄ntū vī; diē vī; ere: a diēta de
dēbulatiōis z vocis exercitatioē
Deide postea dū immotalibus
supplicādū. Sol luna celū stelle
de p̄spectu subiecte i bonis sūt
dicatēs q̄ppe oi er pte corp⁹ bñ
valere. Quare hic hit⁹ p̄ntū vī;
ctu p̄sūdus ē. Si qd s; o p ap
paruerit: morbū coipi a vālidz
validiorē: ab s; firmis leuioz in
stare māifestissimū ē. Atq; si stel
laz extern⁹ circū: solis medi⁹
lunē: q; causis a dia cet: extinguit
qd aūt ledit aut occultat i aut of
no i pediti vī; sus fuerit: ei dē cir
cuit⁹ pti morbum supuenire: te
nuiozē qdē: si ab aere vel nube
stellaz aliq; afficiat: si ab aq; seu
grādiue: vehementiorē. Signo
nāq; ē hūc dicitaz z p̄ntū excre
tione in interiorē circūferētia i
cidisse. hūc igit expedit i vī; si

metus sudoris q̄ maxie euocan-
di cā p̄mo q̄dē sensim. deinde ve-
hemēter currere posthō exerci-
tationē m̄tris subinde deābula-
tiōib⁹ vti p̄sadio itermittit. Ad
tertiam demū cibis ablata h̄-
te i q̄ntū diē p̄sū a sumere. tū si
maior offensa appetere fouere. Si
q̄dē ea de re corp⁹ p̄ iustificē ex-
purgari p̄ferat: q̄ i exteriorē cir-
cūferētiā detrimētū lest. Diēter
ea cibis siccis: acrib⁹ austeris:
meracis: exercitatioib⁹ maxie
siccis vti. At hō si q̄d euicemo-
di pati lūa videat: int⁹ eualliso-
nē fieri p̄dest ab acrib⁹ salis:
lenib⁹ q̄s cibis vomitū excitare
magna vi currere: vocē exerce-
re: p̄sadiū itermittere vtiq̄ cibi
detractionē et vict⁹ moderatiōe
h̄ita. Deinde vomitū iterū facto
i q̄ntū diē modicū cibū adhibe-
re ubi āt sereno celo circuit⁹ a
siccitate affligi laborare sup̄a-
ri v̄t egrotatiōis piculū ē. Agit
op⁹ ē laborib⁹ d̄mere: victū q̄te
d̄iore leni balneis maiorē h̄te
sōno multo: donec cōsistat vti.
Si igne q̄d et icēsiu stellas illis
reputātib⁹ sp̄icib⁹: sibilis excretio-
nis nota ē. Si v̄t de m̄tis oculū
tēf piculū ē egrotatiōe moui
Si in fugā aut p̄sū: aut h̄te ce-
leriter fugiūt alius deiceps les-
quētib⁹ future nisi hō curef:
ifante met⁹ ē. his itaq̄ oib⁹ ve-
rari i p̄mis euincit: victū mode-
rari cōuenit: aliter victū ab aq̄
repeti si alenū ē: vinū neq̄q̄ gu-
stare p̄sū tenuissimū lene dilu-
tū. Itē ab acrib⁹ siccātib⁹: fal-
sis calefaciētib⁹ abstinere: nec
n̄ exercitatioib⁹ nālūb⁹ et currib⁹
i vestimēto vti q̄s p̄limis ablit
frictio: iucra: saltatio: et rebe-
mō exagritatio molis cubet de

sidaeat p̄terq̄ nālūb⁹ laborib⁹.
post cenā deābulet. Bonū ē ē
foueri h̄z fomēta subide vomere.
Ad trigēsīmū diēne i pleat.
Iplē⁹ h̄z i mēse vomitū a dul-
cib⁹ h̄z d̄is et lenib⁹ pronocet.
Que aliūde alio n̄tra necessitas:
te aut vi vigēte: vagant: iam lo-
licitudīe et cura affici docent
h̄z nēpe p̄dest ex toto p̄q̄tece-
re: si im ad spectacula risū p̄ci-
pue mouētū h̄tere. Si min⁹ ad
id saltē q̄b vidū aut tridū
spectādo mēs exhalaref. post q̄
stet. si id h̄ p̄derit: egrotatiōne
ē metū d̄ā. Omo stelle q̄ circū
ferētia pure et plēdide blabi ac
ouictis p̄te petere vidēt. bōe va-
litudis testimōia sūt: p̄pea q̄
q̄cqd v̄l i coepe ē spatū v̄l alio
excretū v̄l i carne pululās id p̄-
be oē occidū circuitū cui recte
adheret excidit. Que hō ex il-
lis nigre et obscure siue ad occi-
dū siue i mane siue i frā siue
paulo supra deferri vidēt mor-
bos denunciās. Que. s. q̄ quēdies
q̄ i mare: malos alui h̄t: q̄ in
terra: tubercula in carne marie
nascētia h̄is p̄fert tertā poatio-
nē cibis d̄mere exercitatioe q̄o-
mitu i q̄ntū diē victū tēperare
alio deiceps q̄nto die cuiusli-
bz ḡnis cibū adhibere. Tū ite-
rū itō vomitū ad eūde sup̄iore
victū redire. his deniq̄ celesti-
b⁹ isidere q̄d tibi v̄l debi p̄uz
et h̄z d̄is: bonā valitudinē cōfōdit
Qm̄ id ab ethere d̄scēdusse i ho-
minē. Tale āt alo respēdari q̄
le hois: itrauerit. Ecōtrario: ni-
grū q̄ d̄ibz i purū et m̄nte illu-
stre: mali morbi: nō ab plenōe
certe aut ex: nātūe: s; ab exter-
na cā instantis iudiciū habet
h̄z ite ergo cōducit multat cur

tere: vt q̄minimā corpis liqui-
factione: ac spiritu spissimo vltus
ad v̄tū m̄tū malū p̄pellat: p̄tinul
q̄ sm cursus acrib⁹ deambula-
tionib⁹ v̄tendū: vict⁹ aut in q̄-
tū diē mollis et leuis adhibeat.
Quodlibet tibi a deo puz dari
vltus: secū de valitudinis signū
est q̄ ingredientia corpus pura
sint. Cuiusmodi horū h̄z inspe-
ctio extiterit: nō est bonū. Mor-
bū em̄ corp⁹ tuasisse p̄stat. Itē
h̄z sicut p̄tiorē curari opus est
Aq̄: lenē sereno celo s̄nuehe-
menti quidē madesatione aut
grauī tempestate pluere videri
bonū: tēperari nāq̄ et purū e ce-
lo sp̄m intrasse demonstrat. Ecō-
trario magna i pure aq̄v̄z cū p̄-
cella et grādie pluere: morbū ab
aduētū in spū notat. Sicut h̄z ce-
lū victū et cibis oī modo p̄erq̄
paucis vtiq̄ oportere. Si q̄ cele-
stis astroz signa cognoscēdi iu-
dicio p̄dit⁹ fuerit: debebit ex ill-
cū sibi suoz valitudinē vict⁹ ge-
nere p̄picere: tū etiā d̄ys suppli-
care. Pro bonis q̄dē. Soli ioni
celestis iōis restri. Minerve ter-
restri: Mercurio: apollini: pro
h̄z aut d̄is maloz auersori-
bus terre et heroi b⁹ vt oīa gra-
uia aduersa a nobis auertant
Insup̄ ēt ex sōno p̄p̄inquāt q̄d a-
riter i tueri: aut audis: tuto ce-
dere secure et sine vlla formide
currēf. Itē terrā planā h̄z q̄ cul-
tā arborēs h̄z tēs et fructuosas
et mites fluuios p̄ more aq̄ lipi-
das: mequaquūsto plenio: es mio-
refuse fluētes fontes i tēdemz pu-
teos in sōno aī oculos obserua-
ri h̄z oib⁹ iudicij cū corp⁹ h̄z
h̄te tū hō oēcircuit⁹ et vict⁹ atq̄
excrementa p̄ nā et cognoscūtur
q̄cqd istoz h̄z apparet: malide

trimenti est. Nā auditum ledi:
circa caput esse noxādō fecit. Igi-
tur matutine: quietiā h̄m cenā
aptissime erūt deābulatiōes ad
ditō luptuosū vict⁹ genere. Cru-
rium offensa vomitū cōuēllēda
est plenore iuctayrēdū: seruata
eadē iu cibis rōne. Asper a corp⁹
impurū esse dicit. rer amat plu-
res post exercitatioē deambu-
latiōes. Arzob⁹ sterilitati h̄z a-
ni corpus p̄ncies ostenditur.
Si q̄d sine folijs arbores ab hu-
midis et r̄igidis detrimētū: cuiz
folijs aut sed sine fructu a cali-
dis: et siccis: vti h̄z vict⁹ rōne hec
refrigētib⁹ et humescētū: sicā
et calefiūt. et fluuū non pro natu-
ra suoz sanguinis circuitū si-
gnā: larg⁹ quippe excessū: m̄-
tus defectū. Cōmō dū igit ē v̄-
ctus hoc iplere: illud tenear. Si
ipuri fluūt: p̄turbationē signifi-
cāt. purgāt āt a cursib⁹ et deābu-
lationib⁹ multo spū citati. Nos
carnie fontis et p̄te op̄magies
ventos circa vesicā esse iudicio
sunt. Res igit v̄nā mōentes
ad purgationē aptissime sunt.
Mare turbatū alius maluz sub
esse testimonio est. Auritio sūt
res alium solūctes lenes et mol-
les. Terrā v̄l dom⁹ mouēs sano
aduersa valitudinē. Egro sani-
tate et instātis mutatiōne polli-
cet. Valeri ideo victū mutare
peratū ē q̄d rotū a p̄tū corp⁹
afficitur. Egrotātū aut in eodē
persistendū: q̄ ab instante cor-
pus mutatur. Terrā v̄l a mari:
vel ab alta quāpiā aq̄v̄z mul-
titudine inundari: egrotatiōez
multe q̄ in corpore inest humi-
ditatis expectandā esse testat.
Quare vomit⁹: p̄sadiū intermis-
sio exercitatioes siccivict⁹ per
i iij

necessarij sunt. Deinde er modicis et parū assumēdo ad fluxum dīnem reuertendū. Utiq; nec id i bonis ē i somno terrā nigra sut crematā videre. Quidō qdē in vehemētē et mortifex morbū incidere piculossimū sūt. Sicci tatisēsi eruperantā carni līfā tē deprehendit. Laboub' ergo. Itē in cibis quicqd sicci calidi aeris et yuinā mouētis: demēdū. vict' esse d'p'tifane decoctū ius res deniq; oēs molles lenes et modice qdē: potuvinū dilutū albū copiosū dādū ē. balneo fre quētiore et calido vti dū. Sz' nō minime ieiunio: emolliat: coq̄s fecat. frigus solē caueat. Telluri mercurio heroib' diuinā refāciat. In palude sine mari flumīnib' natare videri: nō bonū. Q' humidū excessus testat' opz hūc i perare victus et se exercet' sebu ctātū aut bonū q' calidū ab hu midis extinguit. Quicqd neq; malus minusue: sz' ex cōsuetudi ne et p' sui natura ec' apparuerit p' bono validūdinis habet. Ue s' itē candidā sine pulcherrimos calceos indui bonū. Cū er mē bus mat': nō bonū: vtiq; qd mi nus opz vict' rōne hoc augeri: illud minui. Nigra oīno morbi da atq; piculosa sūt. Uitr' emol līstur et humefiūt. Nonā muta tiōnē p'dicūt. Puros et i albisve fīmētis mortuos videre: bonū Itē ab illis aliquid puri accipe re in nobis ē. Nā et corpis et rez' i'ngredietium integritatem de clarant. Ex mortuis quippe nu trimenta incrementa rēsimia p' ficiscētur. p'pterea q; hec si pla ra in corpis serpunt: lanitatis sūt. Rurū nudatos v' pullos v' foetidos vel e domo qd ca:

pientes auferēt sive cōspici: nō aptum. Poribz ideo arguit q' res corp' ingrediētis noie sūt. Con fugienduz ergo ad cursum atq; deābulationes: ac vomitu facto alimentum molle et lenē a d'hibēdū. Corp' oia quecūq; in somnijs deforma in cōspectum veniūt: hominēq; terrēt in soliti cibi fatietatē: excremētum: cho lerā: deniq; morbum piculosum exponūt. Necesse itaq; erit vo mitū mouere: et in quintum diē cibis q; leuissimis et modicis minimeq; acrib' ficcisve aut ca lidis: p'fertimq; laborib' natura lib' p'pter q; hē cenā deambula tionib'. Item balneis: sed vero calidis ac quiete vti a sole p'fer tere et frigore cauēdū ē. In som no videri qd assueti potus aut cibi sumere: ali mēti inopias ac animi laborē pbat atq; carnes validissime qd marini excessus infirmissime aut minoris. Ut ei qd assuim' bonū: itaq; est quod apparet. Cibis ideo demēdū ē quod alimēti eruperatū id tes timoniū sit. Similiter etiā pa nes cafeo et melle confecti i som no edī s'vi deant: et idem signi sunt. Atq; pura epota: bonū s'iq; hō oēs morie. qd d' assueti hōspe ctare v' animi desideriu' testa tur. Quod cunq; vero fugit per territus: sanguinem a siccitate infestā rez' detegit. Utilissime ē corp' refrigerat' et humefit. Pus gnare vulnerari: cruentari vincti corp'oz secretionē circū' i' mī casoz t'igille signo sunt. Optimū igitur est attenuare deābulatū cibis facilibus vti. Cum scdm vomitum intra quinq; dies sibi tēperandū. Quinetiam ex vīsa errorē: pagatōes a fcllus ma:

li et graves p'ligūt. flumioz tra iect' armati hostes: diuersi ge neris mōstrā: egrotatōis sine i sane argumēta sunt. Pernece s'arij igit sic errātib' sūt cibi mo dici leues et molles. Tū poro p' malle: p'pter q; post cenā exerita tōes. Necnō ad qntū diē cū vo mitu vict' paulatim tēpat' sit. In sup a calidis balneis de s'idia frigore sole cauēdū. hec q' serua re voluerit: put' vict' rō dictata vobis quantū p' hominē deo iu uate s'ert potur: ex cogitata in uentag; his semp in vita bñ va lere poterit.

Et ad dei oipotentis laudez cū libro de insomnijs: ponit h' mō oibus operib' hypocratis que ad manus nostras perueni re potuerunt.

Joannis Damasceni medici clarissimi Aphorismi icipiūt.

Iberet te
deus fili amāti s' me a deuo erroz et in via cōseruet. p' s'pitatis: atq; meū velle de te mihi dignē posse cō cedere: atq; in eo dē agilez face re sic desiderium tuū iunctum meo compiat in te. Non erit di lectio tua fili mīq; petitionem tuam de aphorismis medicinē scribendis propter nihil aliud prolōgātū nisi quia verebar ne aliquā dō fasti d' restui d' s'iderij meam longitudinem velle tēta rez' p'ctā dō cognoscere. Itē nūc vero quantum inde cognoue rim sufficere videat'ur: quia cuz maiores nostros peritissimos viros quemq; fastidiosuz noue ris sepe arguisse non egre tibi tērendū est. Ceterū ipse presen:

fisse potes me semp vtilitatem tuā que uisisse: et nunq; te deserē dō plus aliū coluisse. Deus oī potens dirigat mentē tuam in beneplacito suo ad vtilitatē ser uoz tuoz. Ecce iā aphorismos quos me scribere rogasti: tuedi lectioni mando.

Cere in medicina immēsa: p' funditas est.

Copari aut scdm libros absq; perfecta rōne et solerti ingenio: molestum est.

Ingeniū aut naturā ad iu nat artē et naturā regentē: q' iuz autem contraria.

Abū d' ter aut libros pitōuz vetez relegere: et secreta eoz di ligēter d' scutere: iuuat oēm sa pientem et.

Vita breuissē ad cognoscēdūz vires oīm terre nascuntum.

Tu aut ea q' palā sūt: et i qb' oēs ueniūt et marie q' p'asti te ne. Que hō i dubio sūt et in qb' dissentiūt omite.

In d' hō nō dz nos cōmonere qd in sapientū dictis h'.

Quedā sunt q' nō vñ nobis ad plēnū rō attestat: s'z pot' credu los habere.

Itē q' p' q' medicamur sub tī lūba est: neq; est hūana nā er rois piculū icurrere nō pot' p' sertim in subtilibus.

Quidē d' oīno secularib' ne gotijs: alas delitij: negligit fā damētū medicinē: philosophie et artū doctrinā nō ei fides ad h' b' d' a est: et marie et eaybi Sal. et Aristo. p' cordāt: vbi d' scodāt difficile verus inuenit. Animal scdm frigidū h' d' dū nutrit: s' m calidū h' d' dū vinit.

Uit' siue p' tates nāles v' p' p' a lesyaria noia h' tēsyna cadēz

est. f. virtus. 11.
Sed fz diuersa t subiecti mē-
 bus officia: diuersis vocabulis
 nuncupantur. 12.
Cōpō nālis fm vilitatē q̄
 dē ē sepa b: actu t ē sepa b: l-
 13. Quā dīnō dū tā vitia al q̄ si-
 gur corpis ab auis: p̄arētib⁹ ca-
 dūt z h̄ dī tan̄ ita q̄ morb⁹ diu-
 turn⁹ z maxime si fueris i prin-
 cipali membro. 14.
Medicina q̄ tēperamēto vici-
 na est z est odorifera si cibus q̄
 fieri possit optimus est. 15.
Colligatio corpis z ale fz or-
 dinis naturalis cōsonantiā fac-
 ta ēvt subsistat. Cū caudū est
 ne des ei fontē medicīnā q̄ fortis
 mutet ea: vt ea q̄ ē i tta pte. 16.
Cōplexio corpis aiati ad fz-
 gurā nerui cōsona est. Non igit
 temerarius sis in medicina foz-
 ti: que eam dissoluat: z apertien-
 do corpus in aliam complexio-
 nem mutet. 17.
Medicina s̄ptica z odorifera
 z tēperamēto pp̄nq̄ cūscodit z cō-
 fortat p̄ncipalia mēbra virtutē
 tē naturalē h̄mōi tibi sic semp
 vtendum vt confortes natura z.
 Si enim naturam cōfortaueris
 morbum medicādo inuāt curā
 ri. Si vero eā neglexeris: negle-
 ctam deficere permiseris nihil
 prodest. 18.
Epar z stomachus sunt possi-
 ta inē efficacia nature vt nutriat
 sicut isrumēta: q̄ si accidētī ali-
 quo amiserit cōplexio z m̄-
 nuet cursum nature. 19.
Caudū morbi pl⁹ frigidis sūt
 mortiferi propter ignei motus
 velocitatem. 20.
Cū corpī aliq̄ dīacciderit: non
 ei dandū est qd̄ noceat p̄ncipali
 bus mēbris. Qd̄ si feceris: inde

nocuus eris: z magnus iudare
 non videberis. 21.
Vitū animi seq̄tur cōplexio
 corpis: cū igit corp⁹ patitur: z
 maxie p̄ncipalia mēbra medici-
 nā maxie ale exhibere minime
 negligas: vñ v̄z gaudeat vt odo-
 ratur: vñ: v̄ditu: quod nō nulla
 medicine pars est. 22.
Medicinaz q̄ dā z maxie q̄ fa-
 cilit in summo capitis: post ce-
 nā: z q̄ itur dormitur: dāde sūt
 vt natura ad interiora intenta
 ab altissimis membris attrahē-
 do sensus alieuet. Si r̄ aut vbi
 morb⁹ tā p̄ualuerit z maxie in
 p̄ncipalibus mēbris. 23.
Nulli medicine mēbrū p̄mit-
 tendū est aliq̄ nisi ei que ad cō-
 plexionē ei⁹ aut ex parte: aut ex
 toto p̄tineat ad similitudinem
 medicine nutritis mēbrū: que
 medicina si nutritilis q̄ fuerit
 vtilis est. 24.
Medicina h̄ia ad contrariū
 deponendū est: z non fm cōples-
 tionem eandem. 25.
Infirmus defectus nulla me-
 dica aut c̄barianda sunt ni-
 si ea q̄ facile possit natura pati
 z pp̄rie tēperamētū in quatita-
 te z qualitate sit. 26.
Medicamina pauca tibi tenē-
 da sunt: nisi quoz iuuamēto se-
 p̄ ex p̄ dīderare possis: toti⁹
 em̄ m̄titudis noricia icōp̄hē-
 sibilis est. Ne c̄ p̄ singla volue-
 ris iqrēdo discurrere: m̄ticipi-
 diuersitate sensuū distractus i
 nullo possis fidē habere. 27.
Rerum proprietates oubia est.
Ea nāq̄ multi olim experie-
 tes arbitrant sunt facere a p̄o-
 p̄rietate quod pleriq̄ faciēdas
 natura. 28.
Unde vidēdū ē ne i p̄p̄etatis

purgatione negligas n naturam
 que notiore est. 29.
Humores in hyeme natura pl⁹
 dispergit: vere int⁹: estate aut
 z autūno min⁹: tunc itaq̄ op̄yt
 medicinemur q̄ potior est. 30.
Frequētatio morbi in p̄ncipali
 mēbro dissolutioē corpis p̄nū-
 ciat: h̄uotes calefaciēdo: z dissol-
 uēdo: z nāq̄ p̄fortādo: salubritus
 purgantur q̄ per catarticū: aut
 per vomitū: quoz neutrum sine
 detrāmēto sit nāse: si t̄ eos ca-
 lefaciēdo dissolutos ad p̄ncipa-
 lia mēbra defluere nō p̄tinetur
 Qd̄ si timetur ad q̄libet aliud
 ingensū recurrēdū est. 31.
Caudū est ne ad egritudine
 cōualecētū innatū āpa ad in-
 teriora medicamento redire co-
 gatur: p̄pter p̄ncipaliū mēbroz
 defectioē: sed aliter dissolutus
 expellatur: qd̄ leu⁹ fieri potest
 q̄ t̄m̄ addi: nec q̄ sibi sufficiat
 ad distributionē minuendoz
 p̄ncipaliū membrorum. 32.
Habituēs in q̄nto aut sexto cli-
 mate pl⁹ minuere sanguinē ex-
 pedat q̄ septio: aut in p̄mo: aut
 in sc̄do: aut in tertio. 33.
Apa in membro p̄ncipali sine
 dolore naturam in regimē dimi-
 sisse s̄gt: maxie si ex co. ru. aut
 ex sanguie est qd̄ rarum est. 34.
Corpora naturaliter frigida et
 h̄ida partū i v̄tre recipiūt. mi-
 nus v̄o reddūt: v̄tres quoz eo-
 rū plurimū liquidi sunt: z infir-
 mitas diuturna. 35.
Calidus enim z siccis contrariū
 conuenit. 36.
In infirmitate surgētibus ciba-
 ria sibi nocua petētibus nō ne-
 gāda sūt: sed ingentā dū in q̄li-
 tate sibi v̄tile mutando. 37.
Op̄z aut in infirmo salutē p̄o-

mittere semper nec vnq̄ illuz a
 spe deponere z si ipse desperet.
Cōplexio em̄ corpous animi af-
 sectu semper inheret. 38.
Ingenū naturale medicū cum
 puo artis fundamento adiunat
 naturā in naturale suum. 39.
Medicozū illiteratozū simpliciū
 um: ad olecentū luxu subiacē-
 tū vt plurimū homicide. 40.
Op̄z etiā egrotū de oibus vnde
 egritudo nasci solet tā exteriori-
 ribus q̄ interioribus inq̄r̄z fz
 potiozom partem iudicare. 41.
Slonozozū supbia: z ad natura-
 le multiloquū si sapias contē-
 nas nec te egrū ifrogare p̄ oia
 p̄deat. v̄ina em̄ vbi morb⁹ in-
 tra venas exiit fallax est. 42.
Si interrogatus sp̄velociter r̄
 deas: dubitandus es. 43.
Circa infirmū cōstitut⁹ sui sani
 q̄tatē z a affectionē p̄uenit co-
 gnoscas ea v̄o q̄ illū noueris a-
 masse p̄ ceteris aut cōcipiscere
 ad memoriā reuocando lauda-
 re: si licitū sit añ octos p̄n̄are
 aut se mox facie h̄ituz p̄h̄ter
 p̄mittere: z sic in eoz spe illum
 animare non desinas. 44.
Multū inuāt paliticos ad eoz
 latera nāle calorē apponere nō
 t̄ igneū: fz ad olecentis puelle.
Una medicina z i iuuamē: (45.)
 to eq̄lūz: r̄ sapote odorifero z le-
 uioz eligenda. 46.
Mutare consuetudinē nociuz
 pessimū ē z maxime veterē. 47.
Quō nulla p̄uenientia sit inrer
 aquā z calorē nāle ita nō est pur-
 gādū nisi medicina q̄ nō sit lon-
 ge a temperamento. 48.
Tamendū est em̄ ne horēs eaz
 nā reficiat: z nō m̄lceat humori-
 bus: nec coroz bozcat: nociuum
 expellere possit. 49.

COpz h̄yt ad purgādū iterclū
 fos h̄iores i silitudinē sibi puer
 taf̄ medicā p̄ genitū v̄ natura
 eā recipiat apl̄e: r̄ receptā p̄ ve
 nas deportet: r̄ sic p̄fortata facti
 inimicū sibi excludat. Nā si i
 ql̄itate fortior fuerit deficiat nō:
 nam contrariatur ei. 50.
CAnte purgationē nō p̄ aliq̄t
 dies h̄iores cōmonēdi sūt: r̄ dis
 soluedi cū medicā cibalis cibo
 medicamali. r̄ sic eū p̄tus diei
 abstinentia sunt purgandi. 51.
Balnea nō sūt necessaria: nō
 bis ad refrigerandū calidissant
 calefaciēdū frigidissq̄ vt dissol
 uat r̄ sudare faciāt: r̄ deficiēt r̄
 humectent. 52.
Tyuaca magna necessaria h̄yt
 dissoluat r̄ dilp̄gat m̄idet. Sz
 pueris adolecentibus r̄ femi
 bus r̄ defectis parū bandū est
 inde. 53.
Morbi exteriores vere r̄ esta
 te magis sunt curādi. Interio
 res nō per cōtrarium. 54.
Morbi ex penuria quātitat̄ v̄l
 qualitatis nō minus q̄ de pl̄i
 tudine nimia nascitur: v̄l me
 dici m̄lti i temeraria purgāde
 delinquent plerūq̄. 55.
Medicina data si victa natura
 nō eos q̄s q̄rim? expulserit hu
 mores remānet in corp̄e: i hu
 moīū mutata ql̄itate morbos
 inde intendit generare. 56.
Corpota frigida r̄ h̄uida ossar
 heruos inualidos habēt. v̄l sa
 na egritudinē: r̄ egra s̄ititati h̄a
 biliora sunt. 57.
Cāp̄a in pueris cū summa dili
 gētia r̄ cautela curandū ē: neq̄
 ē introiūz violēta medicā re
 digēdū ne natura i modū vali
 da ex h̄iore quē h̄zadhuc a ma
 trice copia rep̄ssa succūbat. 58.

Morbido corpori nō forte s̄
 rūū. v̄l eadē die p̄ nimīū aeris
 cal. dandū est r̄ contrario. 59.
CAcute egritudines pl̄ in seni
 bus q̄ iuuenib? timēde sūt ei
 tiusem in bonū malūve firmat
 cibaria q̄ppe q̄ recipiūt mutat
 natura eoz in similitudinē fr̄i
 giditatis: v̄l celerē ad sanita
 tē reuocant timēde q̄ sūt: q̄ de
 fect? calor̄is nālis acumē egrit
 tudinis sustinere non pōt. 60.
Cfrigidū morbi in senioibus
 difficilior: in iuuiouib? facilius
 curantur. 61.
Balnea r̄ tēpata potio iunat
 causam r̄ cōtrarium causē. 62.
In nimio exercitio possib̄
 añ cibum parū q̄scere oculos
 aut parū exerceri oportet. 63.
Labor r̄ exercitiū q̄dā dolēt
 v̄l i eo positi n̄ dolēt d̄ plurib?
 morbis illaboriosi etē sūt ad
 cōpatēz illi? laboris nisi cū do
 lor morbi laborē exceleserit. 64.
Iuuenib? sp̄matis emissio ra
 ro ex frigiditate accidit. 65.
Iuuenib? epilepsia r̄ spasmi? i
 p̄mor sc̄do r̄ tertio r̄ q̄ro clima
 te ex nālis color? iopta r̄ tēpa
 mēti defectōe ē v̄l sanitas eoz
 ex calore r̄ tēpamēto cōstare d̄
 magis euenit raro ex nimia fr̄i
 giditate sub ql̄itate vel quāti
 tate multiplici tēperamēti v̄l
 purgādo p̄uidēda est medicā
 calidissima nō ad vltimā subti
 litatem p̄ducēda. 66.
Cum q̄s vult caput purgare
 aut cerebrū aut istra sensuū. pil
 lulis maiorib? .i. grossiorib? ut
 et post cenā eūti dormitū datis
 faciendum est. 67.
CAd nimīā h̄uiditatē i homo
 q̄o subtilē puluerē dam? 68.
Si cui p̄ncipalia mēbra defe

eta habēti aut debilitata catar
 ticum necessarius fuerit clistere
 faciendus. 69.
Abiditas stomachi pillulis
 p̄uis r̄ recentib? h̄uidis ieiuno
 stomacho datis purgāda est: et
 his qui biberunt deambulādo
 commendandum est. 70.
Cpillule veteres et desiccate
 p̄uis q̄ dētur humectandē sūt
 per noctē in aqua calida. 71.
COmne catariticum necessario
 coru. commouet. 72.
CQui. 80. annoz aut plurimū
 sunt in medicina eoz nō est insi
 flendū q̄ cole. rub. purget: q̄ ip
 sa p̄ se facit humectatio corpo
 ris fundamentum est. 73.
P̄ncipalia membra natura
 liter defecta h̄itibus cauēdum
 est ne acutā medicā: sed ad vi
 citatē temperamenti redactā
 accipiant. 74.
Due species si simul misce bi
 bus sint necessario tan q̄li sepa
 ratū: v̄traq̄ lacertos r̄ carnē ge
 nerādo sūū nātē reddidit effectū.
Conualescentes s̄m isirmi: 75.
 tate sūt: dñt quidē tractari: non
 in ex toto p̄mittātur haberi p̄
 ut añ consuerunt sani. 76.
COpz medicā fieri ad similitu
 dinē opant? nature: r̄ si dura
 aut tarda fuerit: r̄ non s̄m q̄dvi
 deat inuamentū abiq̄ rōne: abiq̄
 ratione quidem fallax est. 77.
Eger diu fidelī medico p̄mit
 tēdus est: cuius error a recti di
 stantia rarus est.
Cui si plurimos cōsultit in sin
 guloz errorē plerūq̄ cadit. 78.
Cāp̄a in senib? nō retroisū me
 dicamine cogat. Uidēdū est effi
 ne natura deficiat ad disp̄gē
 dū illū: q̄d expulsiōe totas vi
 tes cōsumperit extrahēdū q̄o

pe est: s̄ nō cū forti medicā ne
 natura cū eo eries corp? erina
 nat: medicā iociter iḡ ē extra h̄ē
 dū. Est nepe q̄d deperdit i senti
 bus multā: ad differentia illi?
 q̄d restauat. Similiter r̄ i pue
 ris vis nāq̄ medicāe fortior ē
 natura eozum. 79.
Ifirm? ad solitū statū ex quo
 legritudine cecideritis tm̄: uo
 candus est: nō aut ad tēpamē
 tū in omni substantia. 80.
Cuius qualitatis cōpleritōis
 nō nouim? sanietus infirmita
 tē an gravis sit necne: nō bñ p̄
 pendimus infirmi. v̄l medicā
 incerta queq̄ subsequit. Red de
 re em̄ sanū ad cōplerionē tēpe
 ramenti morbus est ad sui sanū
 qualitatis opationē. Nā v̄rit?
 est causa motionis. 81.
Cū in purgādo corpe si forte
 sit ipm̄ cōmouēdū est forti me
 dicina r̄ illi manifesta. 82.
Singulis isirmitatib? p̄pua
 fieri medicamina ad ingeniūz
 ad arbitrium medicū: perfectōz
 propinquū est. 83.
Nulla res sub lunari globo
 vel circulo posita: quocūq̄ gra
 du mutet circul? v̄ltra renocaf
 i eternū ad illā qualitā: v̄l quā
 titatis in quo fuerit in ipso cir
 culi motu. 84.
Nulla medicina lenis ē in cō
 tēplatione r̄ opatōe ea em̄ que
 leuis v̄l grauis: que aut gravis
 leuē: si a tēntius eam ispereris
 leuis comp̄hēdes. Nō igitur le
 uiter vel abiq̄ rationis cōsīde
 ratione deterrimandū ē. 85.
Credere experimento sine rō
 ne fallax est. 86.
Nulla egritudo est que non
 habeat opus interrogari isir
 mum. 87.

Colis se calor extra naturā est
Sed inter fortē & leuem differt
Sicut suā materiam qua ppter eū q̄
ex eo. r.ū. est fortiter: que vero ex
eo. nigra lēte resistam⁹ op3. 88.
Quod dūcūq; mēbrū suscepit de
frumentū aliquod seu naturali
morbo seu quouis exteriori ac
ei dēnti: nō vltimus p̄uou statim
perfecte reddi potest. 89.
Adorbū diuturnū: 2 dfectionē
mēbroꝝ hereditatē q̄dem filius:
s; differēt: aut minorē si alter
pater parentū fuerit san⁹. 90.
Nulli etiā credendū ē studio
suo medico: nisi etiā s; p̄bato. 91.
In morbo diuturno: cui⁹ vi-
na vinee sanū similibus fuerit in
vna eademq; qualitate permā-
serit: nō euadet egritudine. 92.
Medicus mediocris qualita-
tis est: ne nimis mundū admu-
retur: neq; ex toto alpernat
oporet. 93.
In tpe veris si ex multa hu-
mectatione fiat mutatio aeris
estate nascūtur variolę: apata:
frenesīs: & febres: nec solutione
purgatiua curantur. 94.
Mulier in dextera pte concipi-
ens raro feminā parit. 95.
Catarrico dato pregnāti: defi-
ciūt principalia mēbra nati or-
bus diebus vite sue. 96.
Quō nascūtur morbi ex hūorū
sp̄tate vel q̄titate abūdā-
tia. Silt̄ est ex dfectione. p̄o-
pterea nō medicū purgādo z
exanimidō errare p̄tingit. 97.
Olfact⁹ z maxime si saliat su-
mus in caput celeri⁹ q̄ bibitur
cerebrum iuuat. 98.
Ex mutatione stellarū i logi-
tudinē z latitudinem: vitia z cō-
suetudines mutantur. 99.
Ex diuersitate spacioꝝ regio-

nū variantur q̄q; cōplexiones z
vitiā nature etiā z cibaria atq;
medicīne: a deo vt ea que sunt
in. 2. ascendant in. 4. z e conuer-
so. velut herbā hortulana et a:
gressa seu sylvatica z domesti-
ca differunt. 100.
Emplāstra atq; ynguēta sim-
ilitudinē qualitatis p̄plexiōis
in similitudinē illius mēbrū
cui apponuntur. 101.
Co. ni in iuuenibus forti me-
dicina purgare noli. Eoz nam
q; q̄titas parua: z equalitas
defecta. neq; enim corporū eoz
rentia sunt. 102.
Si poterit medicus medica-
ri cum diēta abiq; p̄tione p̄o-
spera euenient. 103.
Si quis per multum tempus
neq; vomitum neq; solutionem
habuit: z eueniat illi subito im-
petu: videndum est ne restrin-
gere festines. 104.
Sumus in corpore aliud ē q̄
ventositas: z pauci nouerūt de-
scernere. 105.
Quina sanitatem significat in
oi hōie nō est q̄lis: nec in q̄n-
titate: nec in qualitate nec in li-
quore. 106.
Cui⁹ viinā nō p̄noueris san-
ni: i ei⁹ medicina nō appropia-
bis virtutem egrōti. 107.
In conualecētib; ap̄a sic mē-
dicare vt nō ingrediat̄ur in mē-
s; foras: nō fortiter quidē sed le-
niter extrahatur. Silt̄ quoq; in
pueris: z in senibus. 108.
Si dementia ex frigiditate e-
licitate p̄cedens ad cerebrū
incurrit: fit sumum odoriferū
ca. z hū. ram itus q̄ foras et ad
hibemus. z excitandū calorem
ad iras quoq; interdum p̄uocā-
tem p̄uocamus. 109.

Cōpositio cōplonis sanitatem
significat in omni hōie nō ē eq̄-
lis: nec in q̄titate nec in q̄n-
tate. 110.
Quib; in iuuetute q̄ter i anno
tū feborhōmari p̄suetudo fue-
rit h̄mōi. 40. ānoꝝ erūt aut ter
in. 50. aut. 60. semel cōferēdū ē.
Alter⁹ vero ex toto diuittē-
dum est. 111.
Senes a. 40. āno cephalicā ve-
nā. 50. medianā: post. 60. basili-
cam incidere designant. 112.
Qui in iuuetute p̄sueti mltū
z frequētē sanguine minuti fue-
runt annos. 60. calor eorum in
frigidū et sicum conuertē-
tur: maxie si fuerit frigidē na-
ture. 113.
Custodia virtutis p̄ncipalia
mēbra confortat: z a morbis
tuetur. 114.
Pncipalia vero mēbra con-
fortata p̄tutes q̄z vices reddē-
do confortant et a morbis de-
fendunt. 115.
Sati iuuenib; patrib; p̄nci-
palia mēbra fortiora et sa-
na naturaliter habent: z econ-
uerso. 116.
Sicut ignis ad ea q̄ sunt ca. z
hū. semper intendit: ita et mor-
bus ad huiusmodi complexio-
nem. 117.
Qui aromatiū abhorēt odorē
nec saporem sentiunt dētā
vitam est corrupte complexio-
nis illorum. 118.
In omni regione quibuscunq;
ex ventis nubes p̄ocreati vi-
dentur: ex illis habitantib; ca-
pita: sumo replentur: et sic cor-
tice nascuntur: z sensus aggra-
uantur. 119.
In q̄lib; puicia q̄cūq; āno mu-
leale sup̄abūduerit: putredi-

nes q̄z morboꝝ sup̄abūduerit i
corpōib; habitator. 120.
Ieiunare in estate corp⁹ d̄siccat
colore citrinum: melacholiā p̄-
creat necnō vltuz ad defectum
perturbat. 121.
Sagunē mox vt extierit i aerē
p̄gelare: tre abūdātiā d̄signat
et q̄to magis p̄iat: t̄to magis
contrarium contingit. 122.
Ois puicie q̄ log⁹ est a mari
remota nō i meridie p̄tēsa ha-
bitantium cor. sunt siccora. 123.
Nō ē eadē nā t̄pis i oi regione.
q̄ sol ē i q̄rā gulocorior: q̄p-
pe extat h̄ estas: et h̄ys alibi.
ver q̄z i alio loco: aut in
alio: ad q̄rā diuersitatū s̄litus
dinē differt: z p̄plexiōes: z vitia
p̄suetudines habitatorū q̄z eniz
ver ē i egypto ē estas i idia ver
z habitātib; sub eq̄li die due
h̄yemes: z due estas: et duo
s̄a: z duo autūm i āno s̄it. vt il-
lis fruct⁹ abūdātes p̄creat ar-
bores: memoria est iustitias: et
alta huiusmodi multa. 124.
Deficiente v̄tute d̄ficiūt p̄ncipa-
lia mēbra z morbis afficiunt: ne-
q; illā defendere possunt. 125.
Abi plurimū p̄cordat: z rō atre-
stat: z exp̄mētū p̄p̄obat: illud
ad oculos pone. contrario nō
contrarium. 126.
Medicinā q̄dā z maxie q̄ sa-
ciūt i sumo capitis post cenā: z
q̄ itur dormitū dā de s̄it: vt nā
sic t̄tēta circa iteriora ab altissi-
mis mēbris attrahēdo s̄p̄ al-
leuet. z sic vbi morb; p̄ualue-
rit h̄ est obseruādū maxie i p̄-
cipalib; mēbris. 127.
In nullū medicite aliq̄d m̄tre
dū ē morbū q̄ ad p̄plexiōem ei⁹
aut ex toto: aut ex pte h̄ p̄icat
vt ad s̄ilitudinē cibi mēbra nu-

eritit. q̄ medicina si sic fuerit
nutribilis q̄ vitilis est. 128.
Accipe nūc hū carissime postu-
laros a te aphousimos q̄b' sp̄ si
dus p̄manēs h̄z eoz̄ auctoritatē
opare cōfidēter. Ad q̄s put̄ po-
tūi sudās ob tuā discretiōnem
solicite laboraui. 129.
Nā te diligētē sapientiam no-
ui p̄e omnia. 130.
Præterea valde ceptū op' n̄ ne-
gligere hortor: p̄ qd̄ me nimis le-
tificasti. Et q̄ liby Saleni gl̄io-
sissimi trāstulū: cui' titulū ei
placuit vocari mega tēgnū: q̄ li-
ber ē vbi maxia ē p̄prietas me-
dicorū. Sic at̄ deo gr̄as ago: q̄
te h̄mōi p̄mū trāstulū inveni.

Explicit aphorismi
Joannis damasceni.
Flosculi medicinales extra-
cti ex libris Cornelij celsi medi-
corum omnium ornatisimi. Ex
primo libro.

Calimenta

sanis corporib' agri-
cultura: sic sanitatē
egris medicina pro-
mittit. 2.
Verbi non eloquentia: sed re-
medij curantur. 3.
Cui' rei n̄ ē certa cognitio: ei'
opinio certū remediū habere
nō p̄r. Ueꝝ ē q̄ ip̄az curādū rōez
nihil pl' offert q̄ exp̄icta. 4.
Interest ei an fatigatio morbu'
an sitis: an frig': an calor: an vi-
gilia: an fames fecerit: an cibi
viniq̄ abūdantia: an intempe-
rantia libidinis. 5.
Neq̄ ignozat̄ medicū opz' q̄ sit
egri nā: hūidū magis: an magis
siccū corp' ei' sit: validū n̄rūt:
an infirmū: frequēs valitudo: an
rara eaz̄: cū ē vehemens et so-

leat an lenis: vrens' an lōga. 6.
Quā par scia sit: tñ vtiliorēz
medicū esse scias amicum q̄
extraneum. 7.
Ignavia q̄ dē corp' hebetat
labor: at̄ firmat illā naturā fe-
nescentem: h̄c lōgā adoleſcen-
tiam facit. 8.
Bis i die poti' q̄ semel cibū
capere homo potest. 9.
Cōcubi' neq̄ nimis cōcupi-
scēd': neq̄ nimis p̄mescēd' ē:
rarus excitat corpus: frequens
soluit scire lz̄ eū nō inutīle esse
quē corpus neq̄ languor: neq̄
dolor sequit̄. idē iterdū: p̄tior
ē noctū tutio: ita tñ si neq̄ eū
cibus neq̄ hūc cū vigilia labori
sequitur. 10.
Imbecilli stomacho q̄ i nūe-
ro magna ps vibanoꝝ est: oſsq̄
pene literarū cupidū obnatio
maior ē necessaria: vt qd̄ vl' cor-
poris vel studij vel loci rō de-
trahit cura restituat. 11.
Ex hoib' q̄ nocte bñ cōcipit
mane tuto surgere q̄ vō parū
q̄ſcere debet qui non cōcipit
ex toto q̄ſcere d̄z: ac neq̄ labo-
ri neq̄ exercitationi: neq̄ nego-
tio te credere. 12.
Si lucubrādū ē: n̄ post cibū
id facere sed post concoctiōnē
facere oportet. 13.
Quē iterdū v' domestica v'
cuiilia officia tenuerit hūic sp̄s
aliq̄ hūidū ē curatiō: corpis
sup̄: p̄tia corpis curatio ē exerci-
tatio q̄ sp̄ accedē d̄z cibū: exer-
citatiōis at̄ plerūq̄ d̄z finis ē:
sudor: aut certe lassitudo q̄ a-
tra lassitudinem sit. 14.
Nūq̄ vitilis ē nimia satietas
Sepe inutilis nimia abstinen-
tia. Sepe si q̄ itēperātia ē: d̄z
rior in portione q̄ in esca est. 15.

Scds

Scda mensa bono stomacho
nihil nocet: becilli accessit. 16.
Post satietatē nihil est agen-
dum. 17.
Cubi q̄s est erplet' facili' con-
cocti si q̄qd̄ assumpsit potide
ad rigide includit: tñ paulisp̄
inutilis: deinde bñ dormit. 18.
Neq̄ ex salubri loco i graue
neq̄ ex graui in salubre trāſit'
fatis v' est. ex salubri i graue
prima hyeme. ex graui i eum q̄
salubri' est p̄tia estate trāſire
melius est. 19.
Neq̄ vō ex mlt̄a fame nimia
satietas: neq̄ ex nimia satieta-
te fames idonea est. 20.
Periclitat̄ et q̄ semel: r̄ q̄ bis
die cibū incōueniēter assumit
cōtra cōsuetudinem. 21.
Neq̄ ex nimio labore subitū
ocū: neq̄ ex nimio ocio subit'
labor sine graui noxa est: ergo
cū q̄s mutare cōsuetudinē vo-
let: paulatim debet assuesce-
re. 22.
Omnib' fatigatis aptū ē ci-
bū sumere: eoz̄ humidovitia: q̄
vel certa diluta portione esse cō-
tentos. 23.
Illud quoq̄ nosse opz' q̄ ex la-
bore sudati frigidā portio p̄ri-
ciosisima ē: atq̄ etiā cū sudor
se remiserit timere fatigatis
inutilis. 24.
Qd̄ ē p̄tuetudinē nocet. 25.
Qui vomere bis i mēse vult
mel' p̄sulet si biduo euomue-
rit q̄s post. xv. dieꝝ vomerit. 26
Purgatiōes vt iterdū neces-
sarie sūt: sic vbi frequēs sunt
piculū afferūt: assuescit ei si ali-
copus: r̄ ob hoc infirmū erit. 27
Vinū dilutū p̄ueris: senibus
mercacius conuenit. 28.
In autūno p̄ celi varieta-

tem periculum est maximū. 29
Hyeme ven' nō p̄nicioſa: ve-
re tutissima: estate r̄ autūno si
vtilis: tolerabilior: tñ p̄ autū-
num: estate totaz̄ si fieri potest
abstinendum.

Ex secundo libro.
Ab hoc hyems: piculiosior
estas: autūm' longe periculo-
sissimus. 2.
Ex tēpestatib' pessime sūt q̄
variāt marie: quo fit vt autū-
nus plurimos opprimat. nā fe-
re meridian' t̄pibus calor no-
cturnis atq̄ matutinis: sūt etiā
vespertinis frig' ē. corp' ergo
estate: r̄ subide meridianis ca-
lorib' relaxatum subito frigo-
re eripit: s̄ vt eo tpe id marie
sit: sic q̄ncūq̄ euenire noxiū ē. 3
Saluberrimi sūt sereni dies
meliores pluuij q̄ tantū nebu-
losi. 4.
Nā fere v̄tus vbiq̄ a medi-
terraneis regionib' veniēs sa-
lubus a mari grauis est: neq̄
solū in bono tēpestatū habitu
certior valitudo est: s̄ p̄iores
morbi q̄s si q̄ incidit: leuoz
res sunt: r̄ prompti' finiuntur:
pessimus ergo celi est qd̄ egruz
fecit a deo vt i id q̄s gen' qd̄ na-
tura peius est: in hoc statu salu-
bis mutatio sit. 5.
Lōgis morbis senect': acut'
adolescētia magis patet. 6.
Lōga statura vt i iuuetā de-
cora ē: sic matura senectute cō-
ficitur. 7.
Stacile corpus infirmū: be-
sum hebes est. 8.
Si plenior aliq̄z speciosior
et coloratior fact' est: bona sus-
suspecta habere debet que: q̄
in eodē habitu subsistere: neq̄
Articella. 111

vltra p̄gredi poffūt: fere retro
quafi ruina quadā reſoluunt.
peius tñ ſignū ē vbi q̄s ſ̄ p̄ue:
tudine emacruit & colorē deco
rēs anuſit: qm̄ in his que ſupe
rant eſt qd̄ morb⁹ demar: hiſ
q̄ deſunt non eſt qd̄ ipſuꝝ mor:
bum ferat. 9.
ſfacile ſecur⁹ eſt aliq̄s in hiſ q̄
ſepe ſine periculo euasit. 10.
Ille ſolicitari d̄z cui hec noua
ſunt: aut qui iſta ſine cuſtodia
ſui r̄ta h̄abit. 11.
Neq̄z terrere d̄z ea feb. q̄ eodē
die ſinita eſt: ac nec ea quidē q̄
q̄ſus longiore tpe euanuit: ra:
men ante alteram acceſſioneꝝ
queuit. 12.
Peſſimū ē ſi ſomn⁹ neq̄z noctu
neq̄z inter diu accedit: id em̄ ſi:
ne p̄tino dolore eſſe non p̄d̄t.
eque ꝑo ſignū malū eſt: ſomno
vltra d̄bitū v̄geri: peiuſq̄ quo
magis ſe ſopoz inter diu noctu
q̄z continuat. 13.
Malū etiā morbi teſtimonium
eſt vehemēt̄ ex cerebro ſpira
re. 14.
Sanguinem incifa vena mitti
nouū nō eſt: ſiꝝ nullū pene mor:
bum eſſe i quo nō mutar: nouū
eſt. Inter eſt nō que etas ſit ei⁹
a quo ſanguſ mittēd⁹: neq̄z qd̄
in corpore int⁹ gera: ſiꝝ q̄ vires
ſint: ergo ſi iuuenis imbecill⁹
eſt: aut ſi mulier q̄ grauida nō
eſt: parū v̄z male ſanguis emit
tutur: emouit em̄ viſ ſi qua ſup
erat: hoc mō erepta eſt. At fir:
mus puer & robuſt⁹ ſenex & ſui
da miſer valēs tuto curant. 15.
Tenuioub⁹ magi ſāguis: ple:
niorib⁹ magis caro abidat. ſa:
cul⁹: itaq̄z illi d̄tractōeꝝ ſangui
nis ſuſtinēt celeriuſq̄ ea ſi n̄:
mum eſt pinguis aſſigit. 16.

Sati⁹ eſt anceps experiri au:
xilium q̄ nullum. 17.
Si morbi ratio patit: ſanguis
nis d̄tractiōi t̄p̄s aptiſſimū ē
dies aduerſe valitudinis ſcōs
aut terr⁹: ſed aliq̄s p̄ pio die
ſanguinē mittere eſt necelle. ſi
vehemens febus viget: in ipſo
ipetu ei⁹ ſanguinē mittere: ho
minē iugulare ē: ergo remiſſio
expectāda: & ſanguis d̄tractio
fere diuidēda in biduū. 18.
Satus enim eſt primo lenare
egrum: deinde propurgare: q̄
ſimul omni vi effuſa fortiaſſe p̄:
cipitare. 19.
Cū ex vena incifa ſanguis erū
pit: colorē ei⁹ habitūq̄ opz at:
tēdere. nā ſi ſis craſſus & niger
eſt: vitioſus extat: deoꝝ v̄tū
effundit. ſi rubet iteger eſt ea:
q̄z emiſſio alio nō p̄deſt: vt etiā
nō noceat protinuſq̄ ſis ſuppi:
mendus eſt. 20.
In acutis q̄buſdā cucurbitula
ſanguinē extrahim⁹ cū eurenā
vires nō patiunt: idq̄ auxilium
vt min⁹ vehemēs: ita magis tu:
tū: neq̄z vnq̄z periculoum eſt t̄:
ſi in medio febus: impetu: etiā
ſi in cruditate adhibeat: idq̄
vbi ſanguinē mitti opus eſt in
cſta vena p̄ceps periculū eſt.
huc poti⁹ cōſugiendū cū eo t̄:
vt ſciam⁹ vt hic nullū periculū
ita leue preſidiū eſſe neq̄ poſſe
vehemēt̄ malo: niſi eque vehe
mens auxilū ſuccurrere. 21.
Iuria morboꝝū primū famē:
tūq̄z deſiderant: neq̄z vlla res
magis adiuvat laborātē q̄ tē:
peſtina abſtinētia. 22.
Plus alimenti eſt in carne q̄ in
nullo alio cibo. 23.
Baſſica ſubcruda alium mo:
uet biſcocta ſtringit. 24.

Ex tertio libro.
Natura repugnante nihil
medicina proſicit. 2.
Magis ignoſcēdū medico pa
rum proſicienti in acutis mor:
bis q̄ i lōgis. hic em̄ breue ſpa
tū eſt itra qd̄ ſi qd̄ auxilū nō
proſuit eger extinguit: ubi & de
liberationi: & remedioꝝ muta
tiōi t̄p̄s p̄z: adeo vt raro ſi iter
antiā medic⁹ acceſſit obſcōns
eger ſine illi⁹ vitio pereat iōg⁹
tā morb⁹ cū penitus iſedit quo
ad difficultatem p̄tinet: acuto
par ē: & acut⁹ q̄ veruſtioꝝ long⁹
aut quo rectior: facili⁹ curat.
Ignorari nō opz q̄ non oibus
egris eadē auxilia cōueniūt. 3.
In acutis morbis ſeruius eger
alēdus eſt: neq̄z niſi tā inclinā:
tiſvꝝ p̄ pio dēpta materia ipeſū
frāga: i lōg⁹ matur⁹ vt ſuſtine
re ſpatū mali affecti poſſit. 4.
Multū intereſt ab initio quis
recte curatus ſit: an p̄peram. 5.
Sola abſtinētia ſine villo pe
riculo medetur. 6.
Aſleptia deſo ait officū eſſe me
dicū: vt tuto. vt celeriter: vt io:
cunde curet. 7.
Id velle eſt: ſed fere pericu
loſa eſt nimium & feſtinatio &
voluptas ſolet. 8.
Medicamentōꝝ potēdes: et al:
iū duci ſi niſi rarōre p̄cedi. 9
Ex egri imbecillitate ſummū
periculum eſt. 10.
Infirmus neq̄ nimium potet:
neq̄ nimium ſiti crucietur. 11.
Optimum medicamentum eſt
opportune cibus datus. 12.
Ubq̄z ſeruandū vt egri vires
medicus inſpicat. 13.
Ab vno medico plures curari
non poſſunt. 14.
Sare oportet optimū cibo tē:

pus eſſe febre finita. 15.
Semper egros ſecuros age:
re conuenit: vt corpore tantū nō
etiam animo laborent. 16.
C̄p̄tū medici nō p̄tin⁹ vt
venit appetēdere manu egri
brachū. ſiꝝ p̄mū reſidere h̄ilari
vultu: p̄cōtar: q̄z quēadmodū ſe
habeat: & ſi quis eius metuſeſt
cū pb̄bilit ſimone lenre: tā d̄z
inde eius corpōi manum ad:
mouere. 17.
Medic⁹ neq̄ i tenebris neq̄z
capite egri reſidere d̄z: ſi i loco
illuſtri aduerſus eū vt oēs no:
tas ex vultu p̄cipiat. Cū i ſum
mo incremento morbi eſt: vtiq̄z
nō ante diē quartaz magna ſiti
antecedēti frigida aqua copio
ſe p̄ſtāda ē: vt bibat etiam vltra
ſatiētatē: & cū tā v̄t̄er ſp̄cōdia
vltra modū repleta ſatiēq̄z reſt̄i
gerata ſunt vomere d̄z quidem
necyomitu qd̄ eſt erigit: ſiꝝ p̄ ad
frigida t̄m̄ ad ſatiētatē data p̄
medicamentōꝝ t̄m̄. vbi virūlibet
faciū eſt: m̄tra veſte cooptend⁹
eſt: & colloca d⁹ v̄t dormiat: ſereq̄z
poſt lōgā ſitū & vigiliā: p̄ mul
tā ſatiētatē: poſt iſtactū calorē
plen⁹ ſomn⁹ venit: p̄ quā ingē:
ſudor effundit: idq̄ p̄ſtātiſſimū
auxilū eſt: ſi in his ſitū q̄z p̄
ter ardorē nulli dolorē: null⁹ p̄
cordioꝝ tumor: nihil phibēs v̄t
in thozace: vel in pulmone vt in
fauib⁹: nō v̄t: non delectio: nō
alui proſtium ſuit. 18.
C̄ſep̄ prinacia iuuantis: cor
poris malum vincit. 19.
Quartana fe. nemine iugulat
Uet⁹ q̄rtana raro niſi ſe ſoluat.
C̄ſacili⁹ eſt ſuis q̄ in liberis ſol
lit̄ hydropiſis: q̄ cū d̄ſideret fa
mē ſiti: mille alia tedia: lōgā pa
tentiā p̄opti⁹ h̄ ſuccurrit q̄ ſaci
m ij

le coguntur quibus inutilis libertas est. sed ne hi quidem sub alto iuncti ex toto sibi temperare non possunt: ad salutem perducuntur.

Et ideo non ignobilis medicus Hippocrati discipulus apud Antigonem regem: amicum quemdam nota in tepe rarie mediocriter hydroptico morbo iplicitus negavit posse sanari. Cui alter medicus epirotes philippus se sanaturus polliceretur. rñdit illi ad morbum spiriti cere: sed ad egri animi: neque res fessellit. Ille enim cum summa diligentia non medicum tantummodo sed etiam regis custodiretur: tñ magnitudine sua devotio adhibuit: dog suam vnam se precipitavit.

Et quarto libro.

Uodie vivere alium sepe per valitudinem est: atque pluribus: dum se absit: et intra septimum diem id conquiescat: purgat enim corpus: et quod intus lesurum erat vituliter effunditur.

Uerum spatium periculosum est. interdum enim tormenta ac febuculas excitat: vituliter consumit: interdum enervat: vit fluxus diu neglectus curari difficilius sit.

Medicamentis vit nisi in vehementibus malis lupacuū est.

Et quinto libro.

Ubi articuloꝝ dolor: certis temporibus reuertitur. hos ante et curioso vitu caure oportet: ne inutilis materia corpori supersit: et crebriore vomitu.

Cum omnia fere medicamenta stomachum ledant: non sine causa a selepiades ad ipsi victus rationem potius omnem curam transtulit.

Uerum vit illud in plerisque morbis vitius est: sic multa admodum corporibus: nisi incidere consueverit: quod sine medicamentis ad sanitatem peruenire non potest.

Uti somni feris nisi nimia necessitas viget: alienus est: sunt enim ex vehementibus medicamentis et stomacho alienis.

Est enim prudentis hominis primum eum qui servari non potest non attingere: nec subire speciem eius vit occidit: quod forsitan peremunt. deinde vit grauis metus est: sine certa ratione operationis indicare necessarium: spicantibus in difficili re eorum vitucta armata fuerit: vel ignorasse: vel fessellisse se videat. **S**z vit hec pudenti vitro conueniat: sic rursus huiusmodi est parua rezartollere quo plussituisse videatur.

Dubia spes certa desperatione est portio.

Explicitus flosculi Cornelij Celsi. Incipit aphorismi sine parabolis ueriales Arnaldi de villa noua medici clarissimi: et sunt doctrine vij.

Doctrina prima.

Medicinis meli

Quod meli procedit a summo obono.

Qui in se vit voluerit ac vitulit medicari figat in animo suo nobiles appetitum.

Elegans appetit aut feruet cultum dei aut in commodum primum.

Qui non vit sapiat sicut in cret a dicit in facultate quod eligat efficitur abortiuus.

Solite vacas comodo temporali non solum inutilis sed nocua est

pluries in medendo.

Clagus animus et voluptas: bus irretitus artis peritus sterilitate sedat.

Omnis motus animi vel appetitus inordinatus mentem laeracat operantis: et impedit rectum opus.

Cum determinato languens iuuamento indigeat: necesse est medicantem ad speciale effectum dirigere opus artis.

Ex effectibus presententis tota ratio agibilibus deriuatur.

Cum ex plar exterioris opis in mente clax artificis: necesse est vit sit clax speculum mentis eius.

Mas informata cunctis prebetibus directione ad opus claro monstrat intuitu quid agendum.

Corporum nas morborum spes causarum varietate et vires istrorum agnosces cum ratione medebis et arte iuuabit egros.

Proprietates indiuiduales: corporum sanabiliu scribi non valent: necesse est tñ vit operari non ignoret.

Per ignorantiam indiuidualis nature propriu regimen cuiuslibet corporis ignorat.

Propria natura cuiuslibet indiuidui formam proprii regiminis determinat exquisite.

Proprietates incognita ratione vel syllogismo reuelatione vel experimento iuuantiu et nocentium innotescit.

Artificialis noticia passionum non acquiritur nomine sed definitione ipsarum.

Notitia nominum proficit ad doctrinam rebus aut significatus meli perficuntur.

Nota morbis iposita finem morborum diuersitate vitrorum prebet

noticia cognatiui sermonis.

Conuenit medicis efficacia esse in ope non loquacem: quod morbi non vocibus sed rebus essentibus aut viribus expelluntur.

Doctrina secunda.

Uitendo nocua et vitendo iuuantibus prospera in egris opus curacionis.

Antequam innotescant egritudines species aut priorum cause temperatis aut neutris regedus est patientis.

Sicut ex singulis corporis membris tota constituta: sic alteri auxilio gubernata: et id totum corpus in curatione cuiuslibet morbi conuenit aliquo beneficio procurare.

Medicus fidelis et sapiens cognitus agnoscedis quanto celeriter poterit subuenire egrotanti.

Illa operatio breuior est quam paritiorum instrumentis effectum consequitur preoptatum.

Opus rectissimum non efficacioribus tantum: sed tutioribus consummatum.

Quicunque nature subiecti sunt magis amabilia securi moruent ipsum.

Prudens et proprius medicus morbum expellere satagit ante cibus medicinalibus quam medicinis puris.

Cuicunque potest per alimentum restituere sanitas: fugiendus est penitus vitus medicinarum.

Medicatio que puri agitur medicis aut diu non poterit tolerari: aut non est diu continuanda.

Modestus et sapiens medicus nunquam prooperabit ad pharmactam nisi cogente necessitate: cum etiam debilia quibus

corp^o nō idiget sint noctua. 11.
In pueris 2 decrepitis verē
 dūz est pharmacare: iuuenib⁹
 quoz suspectū est crebro lūme
 re pharmaciam. 12.
Quicūq; in iuuentute sepius
 pharmacatur cito deflebit in
 cōmoda senectute. 13.
Fallax aut ignoīs est medi
 cus querens inusitata et rari:
 cum possit communib⁹ langu
 do subuenire. 14.
Potens mederi simplicibus
 composita medicamina dolose
 aut frustra querit. 15.
Simplicē medicinā species
 rerum elementalium admini
 strant: compositaz vero ex illis
 ars preparat. 16.
Morbis simplicibus medici
 na conuenit in virtute simplex
 compositis vero multiplex in
 eadem. 17.
Cum in simplicibus non oc
 currit amplexus virum debi
 taruz compositi lapsus: necessi
 tas vigeat preparare compositi
 tas. 18.
Motina precipua cōponēdi
 medicinas surgit a morbis vel
 mēbris aut medicinis. 19.
Morbosū pluralitas aut cōs
 trarietas cause ad ipsū morz
 bū vel accidentis ad eū dimer
 sitas vigeat diuersas coniungere
 medicinas. 20.
Attendatur ad membrum di
 stans vel penetret in compactū
 aut si communis est plurib⁹ vt
 ad vnum determinetur. aut ad
 hereat eti: aut immobilē: vnares
 alij societur. 21.
De vis medicine corpi neces
 saria virtutem eliminat mem
 bri nobilitas aut offendat ab ea
 mēbrum passibile vel acuti sen

sus in terminovel in via: ne vis
 ipsius noctua cuiq; ingerat les
 sionē aut horribilitate perturbet
 ne cito pereat virt⁹ eius vt cōs
 fortetur vel vt rēssa qualitas
 proposito conformetur medici
 ne alterius copulaz necessario
 sustinebit. 22.
Quāto plura sunt componē
 tia medicinetanto est cōponēt
 minus certus effectus eius. 23.
Sicut medicinet cōposite baz
 sim permutare nō licet: sic neq;
 medicinet a proprietate iuuan
 tis eam vel eius maliciam coi
 rigentis. 24.
Quorumcumq; componentū
 iuuamina sunt plura vel pau
 ciora conuenienter eozū pōde
 ra maiorantur. 25.
Sicut cōponēs efficac ad iu
 uanduz augetur in īstitate: sic
 efficac ad nocēdū a quibuslibz
 mēbris necessario minorat. 26.
Licet componens excellētis
 fuerit iuuamētū vt auruz respe
 ctu cordis: tñ q; grauitate sua
 diuertere pōt cōpositū ad sces
 sum: ideo īstālibz ei⁹ quātitas
 nō auget 2 sic de similibus. 27.
Sicut i medicinis ordinatis
 ad membra longinqua pōdus
 augetur: hec debet cōueniēter
 in oppositis minorari. 28.
In componentibus quozum
 sapor austerus vel odor exire
 rit: aut qualitates prime fuerit
 excellentes rationabiliter pon
 dus minuitur: in oppositis nō
 potest augeri. 29.
Quecūq; solēt pstritari sumē
 tē rōnabiliter minorant: q; vero
 delectat poterāt augeri. 30.
Quorumcumq; medicinarum
 virt⁹ corporū necessaria potest
 resoluū celeriter augeri: conue

nit quātitate. in oppositis autē
 minuit cōpetenter. 31.
In cōponētē cui⁹ potētia iu
 uatiua ceteris est cōisly minue
 re quātita tēcum plures habeat
 adiutores. si nō ppria sit eides
 cōueniēter augetur. 32.
Testū vniuersoz p cordia cla
 rum pcessum indicat operātū.
 discordātib⁹ signis declinādūz
 est semp ad pluravlt fortiora. 33.
Cū significatides augēdi vel
 minuēdi pares fuerint numero
 seu virtute mediocris erit quā
 titas cōponentis. 34.
Mediocris quātitas medici
 ne dosis terminū respicit: serua
 ta proportione inēdicine cōpo
 nentis ad componentē. 35.
Inter salubres causas illa po
 tē est eligēda sanabili que plu
 ra pōt iuuamēta pferre. 36.
Medicina q; plures cōgregat
 per naturā virtutes a cōmōdas
 mēbro vt corpi: ceteris est sem
 per eligibilior. 37.
Medicina tyuacalis pre cete
 ris sui generis est eligēda. 38.
Motiva precipua cōponēdi me
 dicinas surgūt a morbis. 39.
Medicina potēs a pprietate
 cōferre melior est pferente virtu
 te cōplexionis. 40.
Effecē⁹ pueniens a pimis me
 dicinarū virtutib⁹ etiā vulg⁹ at
 tendit cōiter. Sed in his q; pro
 ueniūt a secūdis 2 tertijs ppol
 lere debet consideratio sapien
 tis. 41.

Doctrina tertia.
 Razozibus morbis obuiā
 dum est studiosus non ex
 pedit tamen leuozibus non me
 deri. 1.
Morbis malignis 2 petuosis
 subitā 2 fortis medicatio core

spōder: mitibus nō atq; tardis
 debilis 2 diuturna. 2.
In virtute medicaminis cu
 iuslibet mensurāda est non vis
 morbi: sed corpoz 2 mēbroz di
 uersitas vigilātū artēda. 3.
Sicut etas 2 habitudo diuer
 sificāt regimē nō solū i quātita
 re s; etiā qualitate: sic 2 cetera
 particularia quib⁹ corpoz vir
 tus differt. 4.
Sicut infans 2 mulier nō tñ
 corpoze differunt sed virtute: sic
 per eandē distāt rationē. 5.
Iuuenis calid⁹ mollis corpe
 atq; senex 2 frigid⁹ atq; dur⁹.
Tenuis porosus auidus
 2 ipsius ac dēsus 2 pauidus
 estuz vibe rure laboriosus
 2 hyemal⁹ q; degēs 2 ociosus.
Solit⁹ pati atq; insolitus.
Sicut isoliti parce viuere iēu
 nio tabescūt velocius: sic isoliti
 crebro paty passionis aut me
 dicaminis citi⁹ psternūtur. 6.
Sicut mēbra mollissima velo
 citer a forti medicamine resol
 vūtur nisi pteganē testudinē ve
 lut cerebūtiā q; sensibilibus
 vt os stomachiz ocul⁹ eo q; gra
 uiter indignātur. 7.
Sicut mēbra sensus acutūdi
 non tolerant medicamē forte: si
 militer mēbris obtusi sensus pa
 rum aut nihil prodest admōsa
 celeriter. 8.
Medicamē appositū mēbris
 obtusi sensus amoueri nōdysal
 tem quozūq; sentiat ab eis. 9.
Mēbra q; medicinet graue sar
 cinā diu tolerāt pūisq; idignē
 tur vt pulmo splen 2 zirb⁹: hebe
 tem sensum habent. 10.
Medicamē corpi applica
 tum absq; mora sufficētū nō p
 cit opus suum. 11.

Doctrina quarta. Cap. 5.
Amos vitio carens vitio
 hinc solum corrigitur alte-
 rantibus causis. opposita vero
 cogit vt plurimū ecludere vi-
 tiolum humorem. 1.

Morbi quos generat euacua-
 tiōis p̄sue te cessatio: eadē f̄deū
 te vel reuocata cessabit. 2.

Nihil phibeym alterantis
 a dequare si leuis extiterit dis-
 crassa. 3.

Mebustabefactis aut marci-
 dis vires alteratiū in infēsibus
 crassissimō p̄uenit a dequare: sed
 hoc est cum vir^o est fortis et mē-
 bra sunt solida. 4.

In iueteratis discrasissis et ma-
 xime principalū paulatim mē-
 bra sūt tēperamētores sitūda. 5.

Mebustabefacta si repēte cum
 no appropinquant nō estugiūt do-
 lois acerbitatē et in posterū sca-
 bie sed abuntur. 6.

Signata frigiditas circa cau-
 tēruptōris aut p̄fūdītatis cau-
 terijs extirpat. 7.

Mebū qd̄ substātaliter effice-
 tur velut in senioptabeficitatē
 qd̄ destruit naturali caliditate. 8.

Lactis alimētū solūmodo v̄l
 humectātia similia mēbra p̄ti-
 scia per se fouent. 9.

Sup humectatis mēbris aut
 nimis tātmōdo calefactis: leui-
 ter in oppositū alterantib^{us} sub-
 uenitur. 10.

Capitulum. 5.
Secundū speciem locū peccā-
 tus humous eius excludit
 variatur. 1.

Intercutane^{us} humor: si subti-
 lis fuerit vel aquosus resoluū
 per sudorē: grossus: hō atq; me-
 diocri cutis incisib^{us} sangui-
 sugis aut ventosis. 2.

Intercutane^{us} sanguis nitro-
 sus aut eruginosus vel purulen-
 tus v̄tōsis euacuātib^{us} cōueniē-
 ter extrahit maxie si grossus ex-
 titerit: aut profundus superfi-
 cialis aut atq; subtilis sangui-
 sugis. 3.

Ubi prauo sanguie sola cutis
 inficit: sufficit vt multis incisio-
 nib^{us} flobothomi perforet. 4.

Ille v̄tōse t̄m euacuātib^{us} sensi-
 bilib^{us} q̄ sensibilib^{us} potis ac natu-
 ralib^{us} applicant^{ur}: vt auri saniez
 cōcludēt: vel artificialib^{us}: vt in
 cise cuti. 5.

Vetosa q̄ solū trahit aut fuo-
 cat sanguine effluētē aut diloca-
 ti mēbrū sitū rectificat: vt in ma-
 trice p̄cipitata: vel mēbro infri-
 gidato calore adducit: vt in pa-
 ralitico: vel mēbrū dolētis hebe-
 tat sensum: stringēdo r̄diuertē
 do: sicut i colicis: vel submersū
 facit emergere vt i emorroyda-
 rum capitibus. 6.

Vetosa que turno vel succio-
 trahūt parū aut nihil: per sūt mē-
 bus infrigidatis: plurimū hō q̄
 cum igne sunt applicata. 7.

Cutis iciso tāto p̄fūdior esse
 debet quāto est grossior: ipsa cu-
 tis: atq; sanguis euacuātib^{us} pro-
 fundior. 8.

Si sanguis itercutane^{us} a quo
 sus fuerit aut subtilis cutē suffi-
 cit carakare. 9.

Si grossus fuerit aut p̄fund^{us}
 non superficialiter incidenda est:
 sed profunde quod greci vocāt
 scarificare. 9.

Sanguis immoderat^{us} vena-
 ram incisione v̄l naturali sum-
 minuitur. 10.

Cum sanguis arterialis acu-
 mine suo mēbrū sagittat: vt occi-
 lum nō solum per incisionem

arterie debet euacuari: sed etiā
 ipsa detruncat vt iliter maxime
 reumatisimo inueterato. 11.

Chymus prauus abundās in
 concantatib^{us} viscerū aut in ve-
 nis: medicinis excludit: educa-
 tiōis ipsūm per exitus breui-
 res ac securiores. 12.

Capitulum. iij.

Acuaciones vniuersales
 particularibus p̄mittū-
 tur nisi particulares ad tollē-
 dum prohibens ordinētur. Sic-
 ut interdum clistere flobotho-
 mie p̄mittitur cum eam pro-
 hibeat cōstipatio fieri. 1.

Euacuatio ministrātis debet
 euocui ministrari: vt euacuatio-
 nē p̄cedere quā propter visceri-
 bus non purgat^{is} aut venis ven-
 tofatio sit nocua. 2.

Prauo chimo cum immoder-
 rato sanguine abundāte debet
 flobothomia p̄cedere pharma-
 ciam. 3.

Capitulum. iiii.

Pharmaciam et flobotho-
 miam eadem die verendū
 est exercere. 1.

Fortis euacuatio taz in eadē
 specie q̄ in diuersis nunq; gemi-
 nabitur vna die. 2.

Ubi multus est sanguis: p̄-
 uis et timetur virtuti secundā
 flobothomia seu fiat apophore-
 sis. 3.

Triduum recreationis expo-
 scit flobothomia notabilis in
 quo fortis medicatio perdit lo-
 cum. 4.

Post pharmaciam notabilez
 infra triduum flobothomia non
 sequatur. 5.

Capitulum. v.

Omnis euacuatiō p̄ ceter-
 oris anni partib^{us} est electis

simum vernum tempus. 1.

Argens ne cessitas nec p̄bet
 inducias expectandi tēpus ele-
 ctionis neq; tardandi opus ex-
 pediens. 2.

Sicut dispositio continentis
 arefacientis copiosa flobotho-
 miam p̄hibet vt feruor est inus.
 similiter et infrigidans vt hye-
 mus alter. 3.

Quibus est sanguis grossus
 timendum est in algoibus exer-
 cere flobothomiam nē solū eua-
 cuerogod subtile est: propterea
 si cogatur sub frigore minui: si
 igne sed tolerabili motu mēbra
 contemperabunt. 4.

Capitulum. vi.

Secundum lunarem influē-
 tiam et aslunationis est flob-
 bothomia eligitur cuz passio
 tribuit inducias expectādi. 1.

Influentia stellarū p̄ueniēs
 a virtute specificā fortior ē illa
 que p̄uenit a virtute commu-
 ni. 2.

Virtus lucis solarisq; ceteris
 stellis communitur recipit in
 formationem a propria natura
 ipsarū: quia quod in altero reci-
 pitur sequitur modum recipiē-
 tis. 3.

Cum ex propria virtute luna
 mouet rextendat aquosās sub-
 stantias et augmento disponat
 quanto fortius irradiabit r̄an-
 to: magis augebitur reumatis-
 mus. 4.

Cum effectiue sit luna frigi-
 de complexionis et humide in
 nulla etate poterit ab effectū p̄-
 prio calida vel sicca denomina-
 ri. 5.

Et eadem ratione qua p̄fici-
 uales etates in videntibus di-
 stinguntur per similitudinem

notantur in luna.
 ¶ Sicut pua etas est in qua cre-
 mentū inchoat & pcedit vique ad
 notabile mēsurā stature viuentis.
 Sic in luna i primā etate icipit
 augeri vsq; ad mediā. Et sic-
 ut etas sc̄a viuentiū est i qua
 eremētū ipsozq; notabile termi-
 natur. Sic in luna. Sicutq; ter-
 tia viuentiū est in qua viuentis
 icipit occulte decretere. s. in vir-
 tute lz in processu manifestetur
 Quarta ho est inquadecimētū
 sensui manifestū in ipsa substā-
 tia p̄leq; terminū: s. i. 7. 7.
 Licet eremētū & decremētū in
 inferiorib; sequat̄ varietatē su-
 perior; non ec̄oquerit: s. q; no-
 tiora sunt nobis inferiora. supe-
 riorib; variationē superior; ab
 inferiorib; nominam?
 ¶ Cum calida & humida cōple-
 xio sit cremētō promptissima: p-
 pterea puma etas lune in q̄ cre-
 mentū nullaten; s̄stitit: ab ea de-
 nominat: quia ho notabile cre-
 mentū etatis secū deviētū effi-
 cit caliditas: & siccitas terminat:
 ideo calida & siccica denominat.
 ¶ Q̄nōmē etati sc̄de lune accō-
 modat̄ ppter similitudinē sup̄-
 dictā: & sic in alijs.
 ¶ Etas lunaris in qua min; aq̄
 sitates reumatice multiplicant̄
 aut s̄stitā: z in qua minus obdi-
 minutionē aquositas dēfatur
 sanguis magis est s̄botothomie
 conueniens.
 ¶ Cum in tertia quadra lunas
 tōis moderate minuant̄ aquo-
 sitates p̄stat q̄ electio in s̄boto-
 thomia debetur et.
 ¶ Capitulum. viij.
 ¶ Membr̄ heretica non gra-
 uetur collatione vel mate-
 ria venenosa: s̄botothomā d̄ est

eger per venas lōginquos op-
 positōis vni; diametri vel mē-
 tarū si fuerit corpus plectonici.
 Morbo ho p̄firmato & fluxu cel-
 sante per venas p̄p̄nquiores.
 ¶ Infra pumū byatritū rarissī
 me fluxus cessat & plectona fre-
 quēter occurrit: quia p̄pter vt
 plurimū oppositio lōginquior;
 seruit s̄botothomie.
 ¶ In creticis & venenosis mate-
 rijs erer cel s̄botothomia p̄ve-
 nas p̄p̄nquissimas mēbro lesio-
 nisi fuerit nobile.
 ¶ Capitulum. viij.
 ¶ Quib; in vena secūda f̄ ca-
 sto diet incisiois apertio. ¶ Cū
 incisiois foramē cōsolidatione
 minuit: tantū excludit q̄ sabi-
 le est. Quib; sanguis est grossus
 aut s̄botothomādi necessitas in
 valido frigore pagē s̄bototho-
 mia larga incisione. Quib; ho
 ecōtrario cōstricta.
 ¶ Capitulum. ix.
 ¶ Ronis ad lyncopim marti
 me frigiditate cordis apa-
 phoresis est amica sanguine is
 fluente.
 ¶ In p̄nionib; ad defectū vt
 in melacolicis fluxus s̄ḡnims
 intercipit sepius in eadē s̄boto-
 thomia.
 ¶ Capitulum. x.
 ¶ Tenore virtutis queq; cir-
 cūstantie variatē seu notifi-
 cant: & ab exhuberātia sangui-
 nis eius euacuatio mēsurat.
 ¶ Quibus cūq; fortibus & auda-
 cibus vna die geminatur s̄boto-
 thomia conuenit vt prima euac-
 uatio maioretur. In debilib;
 & merulosis gradatim est p̄-
 cedendum ad multi sanguinis
 futionē: quia p̄pter in illia s̄boto-

bothomia succedens maior: est
 p̄cedenti.
 ¶ Cap. xj.
 ¶ Quor; gustui suavis est re-
 dōlens ad infrigidandū
 somaces corpis atq; venas san-
 guine fluente fugitur compe-
 tenter.
 ¶ Quicūq; sunt p̄opti ad caco-
 chimis stomachalem s̄bototho-
 miam dēficiūt nisi p̄mū dēf̄ sto-
 mach; & corroboret os eius.
 ¶ Quicūq; resistunt fluentib;
 chimis ad stomachum facta s̄boto-
 thomia mox poterunt sumi
 competenter.
 ¶ Cap. xij.
 ¶ Quādo colerā p̄uenit: s̄lit
 hys purgatio flegmatis & ni-
 gri humoris p̄cedere debz.
 ¶ Sicut euacuatio frigidi hu-
 moris in vultu estatis parit acu-
 tos morbos. sic & i introitu h̄y-
 mus euacuatio calidoy gignit
 diuturnos.
 ¶ In exacerbatiōibus aut die-
 bus paroxysmoy verē d̄ est far-
 macare seu s̄botothomā: i die
 tranquillitatis fortes euacua-
 tiones conuenit exercere.
 ¶ Cap. xij.
 ¶ Sicut excludionez peccātis
 humous alteratio sequit̄
 corrigens discrasia derelictam.
 Sic p̄uati chimi eductio p̄cede-
 redz ad illius malitiā emendā-
 dam vbi extiterit furiosus.
 ¶ Si pranis chimus ad exituz
 cōpellatur vitio per digōnem
 non emendat̄ aut difficulter
 euacuabitur: aut offendet mem-
 bra per que transit.
 ¶ Est grossis humoribus nō di-
 gestis: apt̄ impfecte subtile tan-
 tū euacuat farmaciā residuum

compingendo.
 ¶ In chimis furiosis & q̄ p̄uui-
 nas euacuant̄ emendatio vitij
 & eductio sunt simul.
 ¶ Alleviata purgatio nō expe-
 ctat digestio nem sed eradicās
 chimum p̄uauum.
 ¶ Alleviatiua purgatio clyst̄e-
 ribus s̄it vt plurimum aut lenē-
 tibus medicinis.
 ¶ In materijs aq̄sis vel fluidis
 vitanda sunt liquida digestiua
 nisi vim habuerint educē i pec-
 cantē humorē: vt serū in h̄dro-
 pe: aut p̄sumēdi vt aqua ardēs
 in palyticis non repletis.
 ¶ In reumatismis p̄pter aquo-
 sitatem distillātibus in guttur
 aut pectus: ingrossatiuum syru-
 pum absq; mixtura limphe con-
 uenit exhibere.
 ¶ Ad s̄uitatē purgationis atq;
 suauitatem nō sufficit corpora
 fluxa facere digestiuis humor;
 euacuandis: sed apertius & leni-
 tius ac dilātantibus.
 ¶ Sicut balneum lauans corp;
 & excludens reliquias nociuos
 sequitur farmacia. Sic p̄rehu-
 mectās & corpora fluxa reddēs
 p̄cedere debet: maxime si fue-
 rint chimi terrestres.
 ¶ Colera cinerea & eruginosa &
 nigra terrestritate sua possi-
 det immobiliter cauernas in-
 teriores.
 ¶ Terrestres chimi p̄fūda cor-
 poris occupantes etiā post alio
 rum emissionem repentim alter-
 rationibus & improuisis p̄tur-
 bant medicatū & medicantē.
 ¶ Qui a fecum duricie consti-
 pantur: nisi clyst̄ere p̄remiserit
 farmacie tortionibus verabun-
 tur.

Armacia leptomiosz ma-
rume ardēz et ensorium z
dyagridū per grossas portōes
sive p les: sine cū alijs gluticēda.

Cicutum pharvacum nisi lu-
buco velatu deglutiatu offen-
dit guttur z si fuerit macilentū
z aridum perpetuo ledit vt plu-
rum.

Pharvacū violentum prohi-
bendum est cibus occurrere nisi
necessitas perurgeret.

¶ Capitulū. xv.

Emplastris vel ynguētis at-
tractiuis humorum venen-
dū est pharvacare scipue cum
occurrit euidentis plethoria.

Exterioribz locis plectuicōz
trahētibz pharvacis apposi-
tis vel apatis idignatio vel sca-
biel feditas puenient ea.

Parmacie trahētes applicā-
tur exterius vigente necessitate
videlicet cū omnino respuit
pharmacandus applicatiōez
eaz per partes conueniētes.

Atractiuis exterius applica-
tis repercussiva z confortantia
conuenit lociare.

Licet chim^o eradicez a phar-
macia: tamen eius expulsio pfi-
citur a natura.

Chimū cōmotū a pharvacia
expulsiua mēbroz obuiāz incli-
nabit ad exitus naturales sisp-
ualerit pharvacie q̄propter
opzvt interiora mēbra z exte-
ra sine fortia cū pharvacia tra-
hens exterius applicatur.

¶ Capitulū. xvj.

Pharvacis venenosis vt
dyagridio z elleboz sup
dormire nō cōuenit: per mo-

dicū ne principalia mēbra con-
clusis vaporibus offendatur: z
maxime si debilita fuerint.

¶ Caplm. xvij.

Humoris eūandi per phar-
vacis rationibus mensurari.

Et regulari ventris officio z
vi medicine atqz dozi z humoz
digestione numerus assellādi
frequenter estimatur vltra ne-
cessitatem.

Tandiu solutio proficit quā-
diu peccātis humoris eūatio si-
ne defectuz āgustia tolerant.

¶ Caplm. xvij.

Post pharvaciaz puenit ali-
mentis exitus retinere me-
diocriter laxos ne nouam pro-
curet offensam consilpatio for-
tis et repentina.

¶ Caplm. xix.

Dyscrasia membrorum post
pharvaciaz z maxime for-
tem nunqz est corrigenda excel-
lenti alteratio.

Mēbra dyscrasiata multipli-
cant superfluitates p̄formes eo-
rum dyscrasiaz: sicut eucrata fue-
rint alimenta.

Corpora quozū interiora dys-
crasiantur oppositis qualita-
tibus sunt vt plurimum cacoz-
chima.

Oppositas dyscrasias in inte-
rioribus partētes leniter offen-
duntur distincto vsu cōtrariōz
si sumatur interi^o: vdeo media
debent sumi vel commixta con-
traria.

In oppositis membrorum dys-
crasijs nocuior semper apli-
impugnatur.

Dyscrasia fortior: aut mēbrū
nobilitous apta est plus nocere.

Innumerata dyscrasia trāsīt in
habituū z respuit extirpari.

Hereditarie passioēs inextir-
pabiles sunt radicis: z sufficit
ne pullulent in deterius conue-
nient regimine prohibere.

¶ Capitulū. xx.

Iuxta morboz durationem
sunt tempora mensuranda
perfecte curationis.

In morbis annū trās greden-
tibus cūta sanationis opa ne-
quest in minou epis spatio ter-
minari.

In annualibus morbis nō so-
lū in quadris anni p̄portiona-
liter medicari opz: sed etiaz in
quolibet mense.

¶ Caplm. xxj.

Anguoz diurnū peregri-
nantiombus aut loci muta-
tione fugatur.

Morbi diurni z humorales
extirpantur cauterijs aut ther-
malibus aquis.

Omnis medicina pollens vi-
ribus opiate congruit excellen-
ter i morbis diurnis cacochi-
mia diminuta.

Febres multiplicat vsus opia-
taz cacochimia dñante.

Sub eadē specie febres vt plu-
rimū opiate multiplicat vt du-
plādo vel triplādo quartanā.

Quocunqz regimine partens
emendat eodē proportionabili-
ter obseruato cōsequitur possi-
bilem sanitatem.

Quāto plus egritudo minui-
tur tanto minus forti mēbro vt
corporei medicamen est applicā-
dum.

Doctrina quinta. Cap. p̄mū.

Maltia compositionis aut
exhibitiōe medicinz aut
chirurgia corrigi aut vtroqz.

Carēbris q̄bus nequeat appli-
cari manus aut instrumenta q̄
manus officio regi possunt: ma-
nualis operatio nōqz pdest.

Inata malitia figure nōqz i
adultis corrigitur in crescenti-
bus autem raro.

Malitia figure accidētaliter
superueniens corporeibus adul-
torum cum deperditione sub-
stantie incorrigibilis est vt plu-
rum: que vero sine deperdi-
tione substantie contingit sepe
corrigitur vt in dislocationibz
tuncuram.

Sicut obliquitatem disloca-
tionis aut spasmū mollificatio
pius aut resolutio de ndr pul-
sio vt tract^o aut exercitio dirigit.

Sic tortura mollificationis
ericantibus z contrahentibus
aperte corrigitur.

Rectificata figura mēbrū con-
grua ligatura situatio queta
z firma parūper cōstringentia
medicamina seruant eam.

Vtilis ligatura neqz verat cō-
strictio: neqz fluitat laxitate.

In situatio firmavel a stellis
sulcaz mēbrū vel suspenditur
luteo vt tabulis coartatur aut
geris: vel stuellis ipositis suble-
uatur vt in naso z virga.

Quibuscunqz puulis aut pas-
silibz dislocatio spondilū cor-
ripit figurā dozi vel pectoris
vt plurimū nequit rectificatio
solidari.

Passibilia mēbra et maxi-
me calida si diu a sensibilibz
coartentur aut suffocatiōis pe-
riculum: aut febriz in cōmodo da-
non euadent.

Superficies tabularum abls-
qz plumaceolis nequit vtiliter
superficiet mēbrū coaptari vt

corpous.

Quibuscuq; relaxatione ligamento spondilia dislocantur precictis ericcatius efficacius balnea sulphurea: vel cauteria conferunt iuuamen.

Capitulum. ij.

Quicquid preter naturam replet concantate membrum vel minutum eius capacitate debet quantum possibile fuerit congruis exitibus ab eodem expelli.

Capitulum. iij.

Quod meatum obrurat et impedit transitum naturalem expellendum est ab eodem. Secundum diuersitatem corporis opilantis et membrorum in quibus transitus obruratur conuenit de opulantis preparare.

Sicut intestina deopulantur a stercore duro clustringas mollicatius: sic et rursus meatus renum a calculo medicinis conuenientibus calculum aut facientibus lubricare.

Sicut humor opilans multitudine sola detrahatur tamen ad apertionem meatus ut in venarum repletionem sic et opilans viscositate inuante siue grossitie deicitur vel subtilari ut detrahatur.

Medicina aptissima meatuum occultorum quanto subtilioris substantie fuerit tanto pre ceteris eligibilior.

Sicut medicina resoluens absque stipticitate non conuenit epatit: sic nec fortiter aperiens meatus ipsi carere debet pauca stipticitate.

Sicut in pustulis aut ragadibus vlcibus membrorum interiorum acuta et incisua per se vel eum aliquo introducta: mordicacionis ingentiam cruciatum sic

lenitua et frigida sine tormento illorum sumentur ut plurimum.

Inter lenitua communia ragadiarum et vlceru occultorum plus lac prisana tertie decoctionis vendicat sibi gradum.

Quod opilat meatum si nequit expelli a membro vel corpore transponendum est: quantum possibile fuerit elongandum ab eodem calculus a collo vesice vel a pupilla catharacta deponitur.

Capitulum. iij.

Status inaturalis qui diu manauit ut in fistulis annuitatis nequit obrurari ab aliquo timore grauioris incommodi manatio conueta deriuetur ad proxima.

Innaturalis manatio proprie permutatur ad exitum naturalem: ut fistula lachrymalis ad calamos narium in osse corrupto.

Quibuscuq; superficialitas manans adducitur a proximo naturali meatu sicut vrina distillans per foramen incisiois vesice in calculo nunquam timendum est claudere foramen innaturali.

Quicquid meatum inaturalis potest ab aliquo timore claudere si fuerit strictum et antiquitatem suspectum ad immunditiam coartatam elargendum est in incisione vel medicata ut a profundo sincera colofidatio procureretur.

Manatio que diuerti nequit exitum naturalem vicinis cauteris abducitur copetenter.

Evacuatiua cetera si in fornellis vbi lacerta a lacerto manifeste distinguitur: non fieri subsistit: si deroctantur.

Cauteria que distrahunt superius veteratos efficacius operantur si primum sint magni: venis sicut que di-

uertunt a partibus capitibus: cephalice debet appropinquare. Quod diuixerit fistula nunquam poterit obrurari humiditas domans et acilla frigiditas fistule vitam prebet.

Quod diu sames fistularis aqua vel glutinosa seu praua quare extertitur fistula vana manet. Et si quod sui parte fistula sanie perfectae pura emiserit: ibi est iam extincta.

Fistula tortuosa et intricata nunquam potest nisi felleis aut nitrosi liquoribus imbuta.

Fistula inostata nunquam medicacioni obediens donec extirpata fuerit os corruptum.

In cunctis vlcibus os infectum respuit incarnari: virulenter in suis cauernulis gignens.

Capitulum. v.

Ossis asperitas radendo corrigitur vel liniendo.

Cutis inaturaliter aspera lenius vnguentis aut balneis vel mudificatis lotibus emendatur.

Cocauitibus interioribus membrorum humectantia insusua: aut mucilagines: aut quecuq; nitrosi vel terrestris humidi euacuantur et naturales restitunt sanitatem.

Esasperata cocauitas pluralitate ragadiarum: insusius lenius mucilaginosi aut glutinosi precipue lactis vsu.

Nutritius esasperatis palitate verucap limantia subueniunt: ut pulueres metallini vel abstergentia incisua.

Pustulis esasperatis membra interiora lac subueniunt: aut vinctuosa quecuq; parte mudificata et ericant.

Sicut in pustulis aut ragadibus vel vlcibus interioribus

acuta et calida mordicacionis ingentiam cruciatum: sic lenitua et frigida sine tormento illorum sumentur ut plurimum.

Inter lenitua communia ragadiarum et vlceru occultorum post lac prisana vendicat sibi gradum.

Capitulum. vi.

Status inaturalis quare datur incisuius abstergius. Concaua membra quorum superficiem intrinsecam cicatrices vlceru leniter conuenienter ponitius mordicacione carentibus incrispantur.

Capitulum. vii.

Quicquid preter naturam addit numero vel mensura si tute fieri queat totum est auferendum.

Incisio: et vstio: et corrosio: et consumptio auferunt quod excedit. Ubi vena sunt et arterie notabiliter magne corrosio et incisio propter emorrosagiam sunt veredae.

In excrescentibus membrorum passibilium et sensuum acuti corrosiua non mordicantia sunt applicanda.

Ulio vel igne pficitur: aut conburentibus medicinis. Metallis ignitis breuius et efficacius copleretur adustum et certius regulatur.

Meticulosos tantummodo que nit vere medicinis. Ferrum ignitum efficacius auro et argenteo soluit: supflua: pellit: frigiditate et crusta obuantem emorrosagie facit solidior.

Carca membra multis irradiata spiritibus et resoluuntur: propterea quales sunt oculi turturum auro vel argento cauterium.

Ulcereb⁹ corrosiuis q̄ spōte diz-
lacant ac pfundantur: sūptica
mordicatione carētia ūbent eric-
catua. Si nō fuerint veneno-
sa vt lupus et cācer tyuacalia
debent esse. 3.

Ulcera deābulatina sūpticissi-
mo medicamine cōpescunt. 4.
Ulcera q̄cuq; partim a grosso
chimo z ignito causant p̄ti nō
a subtili z calido sicut noli me
tāgere: manifeste resoluēt⁹ z
pure sūpticis indignantur.

Et ideo solūmodo cōgruit me-
dicamen has vires eq̄tas hīs
fortiter colligatas. 5.

Ubiq; subtilis z grossus hu-
mor: inequaliter causant vlcus
p̄dominātū ē obuiādū fortiori
virtute. 6.

In quibuscūq; vlcereb⁹ carō ē
morta z p̄putrescit: tō vt ferro
secari vt igne cōburi d̄z aut me-
dicinis. 7.

In vlcereb⁹ carō motiēs z iam
pax vite retinēs vt cācerē iu-
diciū subit cū ceter⁹ auferēd⁹.
q̄ vero incipit adhuc moui ca-
ruratiōibus z scarpellis ab
humore mortificante conuenit
vt purgetur. 8.

Sicut sclerosis diu radicit⁹ in
calescens trāsit in herpetē: sic
in vlcereb⁹ calidoz mēbroz ca-
ro mortua nisi radicit⁹ enellat
et p̄ope festinabit gignere sa-
crum ignem. 9.

Capitulum. xx.

Punctura neruosi mēbri fomē-
tis oleorū subtilis perdit do-
loris acerbitem. 1.

Airulētia q̄ cōcludit in pūctū-
r⁹ acerbō dolori potissime cāz
p̄ebet. 2.

Oleū terebēntine p̄ se vel oliua-
rū cū euforbio moderate cōfe-

ctū efficaciter subtrahit erugē-
nem a puncturis. 3.

Par est iudiciū i pūcturis ner-
uoz z chorodax ligamenti z p̄s-
niculorum. 4.

Neruus oīno sect⁹ infrigidā-
tione veloci spalmabit nisi cau-
terio vel fomētis oleoz subtri-
liū p̄seruet: z q̄libz vinar⁹ aq̄
fusione celeriter p̄putrescit. 5.
Nerū infrigidatū h̄pens friz-
gus nō spalmat tm̄ sz lupulit-
tas vappiosa in eodē multipli-
cata. 6.

Si vulnerati sub h̄uer⁹ a spas-
mo ceperit ap̄hēdi cauterioz
p̄fundū in spōdilib⁹ colli mor-
tis piculū auferit vel tsardabit
et vbi spasmus gignit a pūctu-
ra: cōfessum est dilatanda z for-
titer expurganda. 7.

Capitulum. xxi.

Rimula cranei q̄ interi⁹ termi-
nat opz scalpello z trepano di-
latef vt possit educi sanies aut
virulentia subdistillans. 1.

Sanies aut virulentia distil-
lās in durā matrē incomoda le-
titera multa parit. 2.

Abiq; poro sensibili possibile
est fracturam infantium solū-
dari. 3.

Nunquam i dura parte s̄z mol-
li sicut extremitatib⁹ ossis pe-
cia alias fractura solidat. 4.

Doctrina sexta. Cap. j.

Diuertendo fluētia et dissol-
uēdo co adunata vel extirpan-
do curantur apostemose colle-
ctiones. 1.

Fluxū diuertit humorē: q̄ re-
trahit ac repellit. 2.

Eucuantibus aliunde q̄ per
partem apostematam z maxi-
me sensibiler fluētia retra-
huntur. 3.

Pullulantib⁹ in corpore bubo
nibus aut su. ūculis detractio
sanguinis z relectio tenuis ex
terminant exituras. 4.

Abiq; cibi tenuitate nūq; hu-
moralis collectio cōmode res-
soluetur. 5.

Non solū repellit mēbrū vt po-
te sicut resistēdo: sz medicina
reperculsua refrigidādo z stu-
pescendo. 6.

Ubi calid⁹ mediocris aut sub-
tilis humor ad collectionē nō
fuerit repugnat sit aqua. 7.
Euaporatina moderata calti-
tudine dissoluit insensibiliter
globum collectionis. 8.

Magna collectio p̄cipue gros-
si h̄uoris tur⁹ in sanie vertitur
q̄ euaporatione dissoluatur. 9

Collectiones q̄cuq; fuerint in:
tra craneū z thioracē nūq; itē-
tione directa vertit in sanie ar-
tifer erudit⁹ sz indirecte cū co-
gitur lenire maturatiuis dolo-
ris acerbitem. 10.

Euaporatina z sanatina nisi
morabili caruerit siccitate peri-
culū est in sclerosim verti colle-
ctionem. 11.

Collectio saniosa p̄ incisionem
dissoluit z sanie exclusionē. 12.

Ne corde vel nerui putrescant
in collectionibus iūcturarū cō-
pleta generatio sanie preueni-
tur incisione. 13.

Multa parit incomoda tar-
dare apertionem saniose colle-
ctionis. 14.

Cōglobata sanies z maxime q̄
in sclerosim vertit cācrū: aut
lupū: aut fistulā machinat: aut
transit in bozum. 15.

Turnia scrophularū colli secu-
rius extirpat corrosione medi-
cinali z sanatione q̄ ferro, 16.

Quelibet extirpatio pestis in
guinare vt subaellaris plurimū
scrophularū z pueris z debilib⁹
ēverēda marie i estate ne corpo-
ra febril⁹ aut nimia parulētia
cōabescant. 17.

Scrophularū extirpata multitu-
do clamitat ex plurimū tētrū
secā z iō talib⁹ scrophulis nihil
p̄ficat exterius operari. 18.

Bozum colli verendū est incisa-
sione vel corrosiōe dissoluere vel
extirpare. 19.

U⁹ usus aquaz mineraliūz ma-
rine saporis tartareū vel acuti-
nō solū interiora bozia s̄ extrin-
seca valde extenuare. 20

Slandulosa collectio nō ih̄erēs
neruis aut magnis venis⁹ no-
dus extirpari debet incisiōe cū
cisti sua. 22

**Doctrina septima.
Capitulum p̄mū.**

Vera conua-
lescētia nec moribū
parit nec radices
eius. 1.

Declinādo a p̄-
mitiuis causis abicissi morbi cō-
ualescentia solidatur. 2.

Tranquillus et purus aer fo-
lūmodo conualescentibus est
amicus. 3.

Mansio quam infestit egritudi-
nis preterit longitudo conua-
lescentis profecti squalore carce-
ris aduertatur. 4.

Conualescens incautus recidi-
uat festinanter. 5

Sobrietas et perfecta digestio
corroborant membra conuale-
scentis. 6

Puritate alimentorū et poti-
bus aromaticis conualescentiā
incomoda reparat. 7.

Dulcibus melodijis et amenis aspectibus conualescentis animi reflexit.

Stellarum sublimitas gemarum varietates; plantarum viriditas; agrum puitas. Itutu ffocillat. Exteriori corpis lotioe et maxime capitis non solum alleviantur membra conualescentis verum animus recreatur.

Lotio crebra pedum; capiti conualescentis et visui prebet sinceritatem.

Exercitia consueta et placida quae morbum preteritum nullo modo commoverunt; si resumantur paulatim moderate plurimum conalescenti. Aromaticae praesertim et temperate studio peritiorum factae; valentes vivificat maturius horis et vespertinis.

Capitulum secundum.

Morbiles et icauti promptissime recidivant.

Grave recidivum in conualescentia superueniens minime periculum. In grauius debilius recidivis perperlexus est medicus.

Impugnare morbum et virtuti subministrare fometa in recrudatis debilibus valde graue.

In validis recrudatis aut cibis medicinalibus erit subveniendum aut leuissimis antidotis conveniet medicari.

Suaues fricationes debilibus in recidivis praecurrit frequenter. Prudentia medicantis in grauius recidivis nunquam omittit periculum protestari.

Capitulum tertium.

Arbole salomonis ostendunt quae sapientes et confidenter rationibus naturalibus praeferunt convenienti metaphora moribus adaptantur.

Doctor gratiosus et efficacis parabolis vititur ad occulta per sensibilia declaranda.

Aeterni doctoris evangelica lecto testat eundem fuisse pabolam. Sapiens igitur ad exemplum illius praemissa reducet in parabolis opportunas.

Consuetudines capitis vel cerebri sunt; vel in tegumentis aut in ramis eius.

Quaecumque passiones in capite sunt praeterea a puata causa capitis oriuntur. Quae vero a causis exterioribus interpolantur ab aliis membris; eis communicantur.

Malitia stomachi et intestinorum atque matricis; ut plurimum caput ledit.

Nonnumquam actionis cuiuslibet membri significat inesse passionem aut morbum puatum vel ab alio communicatum membro.

Omne nomenclatum singularis actionis praeterea; cum nomenclatum significat esse puatum membrum cuius actio leditur.

Nomenclata continua plurimum actionum habentium ad se invicem ordinem significat membrum primum actionis pati immediate. Et posteriorum actionum lesiones ab ea procedere.

Ablatio repentina cuiuslibet actionis absque causa extrinseca te stat exuberare humiditates.

Omne nomenclatum actionis interpolatum; non tamen interpolans propter causas primitivam nisi sit praecipuum; sicut epilepsia significat causam passionis esse intrinsecam materialem. Et aliunde materia particulae patienti.

Causa passionis ab eo membro communicatur patienti cuius immutatio praecessit vel comita-

tur lesionem patientis ad quam sequitur immutatio eius.

Si membrum aliquod patiat propter causam commotam a membro vicino vel colligato; per indubio aliqua immutatio cetera membris sibi vicina vel colligata propter naturam membri mandati praecipue si fuerit sensus acuti.

Omne nomenclatum vicinum in ramis alicuius membri significat causam passionis in toto ramo contineri vel radice.

Nomenclatum omne ex radice proveniens indicativum est commotionis motus ab illa radice.

Nomenclatum diuturnum quod in toto ramo manifestat non provenit a radice sed proxius illius est.

Omnia materia communicata membro patienti; vel humor est; vel aliquid vaporis.

Omne nomenclatum subitum et momentaneum si ab interiori praecesserit oriatur a vapore; si vero a tali non fuerit oriatur ab humore.

Si morbo aliquis aggrauatur praeterea praeterea vel precedente per accidens illud praeterea est causa aggrationis; sicut accidit epilepsiae praeterea collicis nefreticis ex frigiditate nam in febre aut post febrem grauius molestantur per visum aequae aut aliquid infundantur contra febrem.

Si morbus aliquis abijciatur praeterea se similit vel praesente per accidens illud contingit.

Quibus sudor aut consueta evacuatio diu cessaverit necesse est digestionem grauari in organo vel impediri; et nomenclata digestionis in interioribus appere.

Omne nomenclatum actionis repentinum et sine causa exteriori attestat repetitionem veteri vel

antique.

Cerebrum quod inuatur calefactionibus excellenter frigidum est.

Quod inuatur calefactionibus moderate vel frigidum est vel leditur ab humore quem moderatus calor resoluit.

Quod inuatur ab infrigidantibus calidum est.

Quod inuatur humectantibus siccum est et econversum.

Quod ab evacuantibus leditur ut siccitas humida vel coita et ceteris siccum est.

Quod velociter calefit calidum est; vel rarum.

Quod tarde calefit frigidum est aut densum.

Quod tarde abundat humiditatis siccum est.

Quod satis abundat superfluitatibus praeterea humidum est.

Quod cito abundat humiditatis siccum est acutis fetidis vel putridis calidum est et humidum.

Cuius calidum trahendo multum multiplicat humiditates frigidius maxime in gulosis et multum potentibus.

Quod tarde leditur a vaporibus vini fortis est in virtute praeterea et quasi durum in substantia.

Quod cito leditur ab eo debile est et molle.

Dolor qui sentitur in profundo ventre visus ad radices oculorum vel oculos causam doloris in substantia cerebri aut in ventriculis eius contineri significat.

Dolor qui non sentitur in profundo; sed magis extra in aliis partibus capitis a cerebro causam doloris contineri significat.

Dolor profundus per ordinem in fronte vel prope;

De vertigine & scorbomia.

me in altero cornu flecti capiti
tua causam dolous significat
ocuri a stomacho. 36.

Dolor peryodicus in fundo le
pe & sepi⁹ eueniens in ieiunio ma
xime si acutus fuerit vaporis acu
tu a stomacho pcedere ad caput
significat: & stomachus esse calid
dū naturaliter aut calidus & acu
tis humouibus aggrauari. 37.

Dolor peryodicus & profundus
maxime eueniens in ieiunio eto
tā proxiā occupans ac diuidens
frontē per lineam circūquāq;
p tensaz dum tñ sine ponderosita
te sit & acumine significat cām
dolous siccitate eiusde partis
ab inanitione ieiunij vel coit⁹
vel alterius inanientia impres
sam. 38.

Dolor peryodicus profundus
in capite maxime lētus sine cā
punitiua significat qd pcedit
a flegmate vel vapore resolutio
a mēbro flegmatis copiam con
tinente. 39.

Quibus cranij spūm aut ce
rebri medullasuz ztemperamē
tū quoq; miringe solide talib⁹
vel plurimū est caput forte & nō
leuiter patiunt dolore ē eo. 40.

Strauissima cephalica & maxi
me in repletis futurā predicat
apoplexiam. 41.

In omnibus cephalicis quo
tidiana secum expulsiō inuāt
egros. 42.

In omnib⁹ capitis passioib⁹
fricatio pedum & tydiarum pre
stat remedium. 43.

Ab omnibus vaporosis zma
xime generantibus grossus fu
mum conuenit cephalogicos
abstinere. 44.

Humor viscosus qui solū in
capite continetur vel fomentis

extrinsecis & odoribus tantum
digeritur vel aromaticis absq;
potu sumptis post cibum preci
pue ne ab ore stomachi elongē
tur. 45.

Chimus opprimens capitis
regionem vel pilulis in somno
ad stomachum trahitur: vel ad
palatum & nares dissoluentibus
obthalmicis inclinatur aut lo
tionibus cōsumptiuis resoluū
t in vaporem. 46.

Pillule capitales debēt aro
maticis abundare. 47.

Ahemētia resolutiua nō cō
uenit capiti applicat sine stipti
corum cōmixtione. 48.

In emigranea violēta & ubi
ca delināt ad alterā tēporū nī
si vena frōtis celeriter icūa fue
rit: & mult⁹ exinde sanguis efflu
erit: aut secetur arteria tēpo
rū periculum est oculūz elici a
sua cōcauitate vel rupta cornea
humores effluere aut intus cor
rumpi aut cōturbari. 49.

**De vertigine et sco
rbomia.**

Quibus vertigo & scorbomia
causantur a stipticitate intesti
norum: hos grauius in ieiunio
verant fumositates caput gra
uantes. 50.

Fumositates in capite gene
rantur propter cibi humiditas
tem: & eius impositioe prohibē
bentur ascendere. 51.

Scorbomia quā causant lē
bala inclusa in intestinis & eper
cutijs frequenter exacerbant. 52.

Scorbomiac⁹ nauisā & sa
pale luteo molestat⁹ & ore neci
bū abhōinās: imo copiose mā
ducās & auidē proculdubio gi
gnit multitudinē hūoz nec a p
dictis liberabit accidētibus dō

De epilepsia. frenesi & litargia. Fo. c.

nec ab his fuerit emundatus et
quotidiana letetur fecuz expul
sione. 53.

Sicut in hñtib⁹ stomachū co
lericū efurios lōga hñtine pa
rit & scorbomā: sic in hñtib⁹ fle
gmaticū refectio festinata. 54.

Qua rōne ubiq; in passioibus ca
pitis vaporosis & subitis frica
tio māmiliāz in feminis: eadez
cōuenit in marib⁹ fricatio testi
culorum illa dicensa sicut in
pueris. 55.

Scorbomia fortis apoplexiam
proficit cū a parua epilepsia
non differat. 56.

De epilepsia.

Epilepsia que seqt⁹ morū lune si
pūctioē seruauerit ac viticinos
affectu nācipit a frigiditate
causata: nō in plenilunio com
mouet nascitur maxime ab hu
miditate. 57.

Epilepsia cōcūctēs in tōno et cū
tremore medicinaz aut curam
non recipit mortalium medico
rum. 58.

Epilepsia purgens a mixtura
chimozy pūpue ruffi & nigri sily
malognā ē curari difficilis. 59.

Sulph⁹ & infrenatiz maxime
lēti sicut ab epilepsia tardissi
me liberātur: sic ab eadē facilli
me capiuntur. 60.

Epilepticus negligens a potu
bus abstinere nōq; opprobrijs
carebit epilepsie. 61.

Epilepticus hīs dñss⁹ q̄litatib⁹
ei⁹ itecora discrasata: & maxie
nutrientia nō multum poterit
emendari. 62.

Qui vero q̄q; mania torquen
tur: quādoq; epilepsia nunq; sa
nabitur. 63.

De frenesi & litargia.

Frenes⁹ et litargia perma
nentur alterutrū sine contrario
nā frenetici pētes sūt litargi
ci: hñ frenesēdo salutē recupe
rant. 64.

Inuentus picturaz & multū di
uorsos & splendor & sonitus fre
nencos nimis turbat. 65.

Multa lux & tumultus & q̄qd
enigilare facit litargicis multū
confert. 66.

Sicut frenetici non ligatūz
terminat inquietudo: sic litar
gicū quietatum perneat loq;
mendax. 67.

Uenter stipticus & nimis solu
tus ambo litargicū ipellūt aut
impedire dicuntur. 68.

Ubi cerebrum cōpunit a pā tñc
z fumoz illuc directo & natura
lis coloris abinde subtractio se
stinat pnicie maxime q̄ manet
eger immobilis. 69.

**De mania & melancoli
ca passione.**

Maniac⁹ & melancolicis frigi
dus aer semp inimicat: & q̄qd
in eoz cogit⁹ fumos cōcludit
horribiles: omni⁹ tñ & humecta
tio profant eis. 70.

Sicut timor est a melancolicis
extirpādos: sic est incutic⁹ ter
ror: maniacis minarūz flagel
lorum. 71.

Quātrū melancolicis obest ha
bitaculū tenebrosuz: tñ pōt cō
ferre maniacis potissime si ad
fletum eos induxerit: 72.

Melancolicoz fantasmata sub
uertēda sunt & i genio: nō dāns da
ne p̄uocati respuāt medētibus
obedire. 73.

Melancolici non curati sepius
trāsunt in maniam. 74.

Maniaci quoz aures falsis vo
cibus crebre sonant si ligati nō
fuerint seipios extermināt,
n. uij

De paralyſi z apoplexia 65

De paralyſi z apoplexia.
 Paralyſis totius corpis e mor-
 tis imago apoplexia vitariam
 et pretendit pceſſiſſe aut vete-
 re immoderatam atreſatur re-
 pletionem. 2
 Non ſoli reſectio nimia: ſz in-
 nitio ſtomachi ſcipue cali pot
 fumoſitatis incubumgene-
 rare. 3
 Infelix terminus apoplexie vs
 impotētia ſemico:piſlateralis
 demōſtrat repletionem: immode-
 ratam. 4
 Immoderata zylis repletio ſi-
 ne hydropiſi. nunq̄ caret ex-
 berātia ſanguinis.
**De paſſione membrorum
 neruoſorum.**
 Quocunq̄ hūido replēte včas
 ceteroſq̄ meat̄ imoderate pnt
 z nerui zlacerti z corde mollifi-
 cari ſupſue. 1
 Lacertus ibibitus adſa hūidi-
 tate vel iſtina ſedib⁹ coreſpo-
 det nimii demollitiſ. 3
 Corde remollite cedūt: ſz non
 obediūt paſſantis impio nā re-
 gere nequeūt ad mouēdū aerē
 vel ſanā dū p̄ nimia laxitate. 4
 Lacertus mollificat⁹ pdit p̄ſi-
 tiā naturalis firmitatis z laxi-
 tate cadit a naturali ſitu. 5
 Cornes lacert⁹ p̄ nimia laxi-
 tate ſequit̄ via centri. 6
 Lacertus p̄ſtrat⁹ lac⁹ ſeu nāſt
 plōgat⁹ neq̄ ſurſū ſeu laterāl̄
 mouet̄ iſcturā cui ſupiacet aut
 deputat̄ ad mouēdū. 7
 Membra relaxata p̄ nimia la-
 xitate non ſolū impotētia ſunt
 ad motum ſed etiam ad ſenſuz
 inepta. 8
 Quia temperamento ſpiritus
 animalium perſcitur: ideo ſen-
 ſus deſicijbi non admilcentur

aut eorum temperantia corruſ-
 pitur. 9
 Mēbra que conuerſat ſpūs non
 recipiunt ſolebāt: ſuſceptos
 extingunt artā dōrhumectan-
 do. 10
 Quanto digniora ſunt opa ſpi-
 ritus animalis tanto tempera-
 mentum eius meluſeſt q̄ in ce-
 teris. 11
 Quod magis elongat̄ ab excel-
 lentis ſemper facilius vincitur
 ab extremis. 12
 Cuius tēperātia magis decli-
 nat in alter extremoz corūpſiſ
 leuiter ab illi⁹ oppoſitiſ. 13
 P̄e cunctis ſpiritu⁹ e aial⁹ ſub-
 tilior atq̄ incidioz em̄ calid⁹
 quapropter imoderata calidi-
 tas z frigiditas velocius eū bi-
 ſperat ceteris. 14
 In medicatiōe vlcera duntur
 na ignuſi aut viciue rigidis
 niſi core p̄egan̄ opimētis p̄-
 culū e in poſteri⁹ ſpalmari lacer-
 toſeoz ac t̄m̄ infrigidari vt ſint
 admodū inepti. 15
 Qd̄ aut obtenebrat z ingroſſat
 cit⁹ extinguit ſterilē efficit. 16
 Membra paralyticā ſz ſenſu p̄-
 ueſ z motu calere pōt vt in ſan-
 guineis q̄uenarū z arteriaz b̄ſi-
 ſicio nō priuantur.
De ſpſmo.
 Repletio vaporoſa ſm̄ latum
 offendens organa motionis et
 longitudinē contrahenda ſpſ-
 mat. 2
 Repletio inſuauavel aquoſa
 mollificas omnes partes iſtru-
 menti motui paralyticat ip-
 ſum. 3
 Spſmo repletionis reſolutiua
 magis palyſi ericcatia magſ
 conueniūt z ruptua. 4
Uniuersalis ablatio vel di-

Doctrina. ij. de ſpſmo z viſu. Fo. ci.

minuto ſubita mot⁹ volūtarij
 frigiditate z humiditatem cere-
 bu ſignificat. 5
**Abſtatio hūiditatu repletio-
 nē vt in apoplexia. 6**
**Diminutio z laxitas ſine ſu-
 por frigiditate z humiditate ſi-
 gnificat. 7**
**Per mutatio mot⁹ vel inali-
 tasmoz z ſpſmoſitas oim̄ mē-
 bioſubiecta corruptā hūidita-
 tē cerebri vel vaporē venenoſuz
 aliūde venientē in epileſie ſpē-
 bus ſignificat. 8**
**Spſmoſitas vlti⁹ paulatim
 mēbioz ſiccitatem ſiḡt. 11**
De viſu.
**Lapſus cerebri nerui optici
 tunicaz oculi vel humoſeius
 aut ſpūs ingerunt viſui nocu-
 mentum. 1**
**De mēbris organicis z pri-
 mo de paſſionib⁹ oculoz.**
**Mleſis organis pōt ſpūs vi-
 tiani vaporib⁹ vt cōfirmat ſco-
 thomia z vertigo. 2**
**Non patit̄ lucē ſolis oculis
 plenus aquoſitate. 3**
**Quibuscunq̄ vapores colerici
 aut calidi a ſtomacho reſoluti
 viſuz obtenebrāt hiſi ſine reſe-
 ctiois expedit aquā ſumere fri-
 gidā cū manifesta ſit: maxime
 circa ſomnū. 4**
**In hūibus palpebrā ſcambio
 ſan vel piloz reſerione p̄gen-
 te oculis p̄ſuit lachrymis iceſ-
 ſanter. 5**
**Quib⁹ cerebriū reumatizat et
 cibus ingurgitatur vel pontib⁹
 oculi quā ſaura leuiſſima prom-
 piſſime lachrymatur. 6**
**Quibus palpebra ſupior p̄e
 magnitudine cōplical i oculuz
 neceſſe eſt orbem eius pun gere
 ſuis pilis. 7**

**Rugosa palpebra ſit eturber
 in medio ceſſabit cruciare. 8**
**Si ruga ſupientes in medio
 palpebre forpicib⁹ aut diu p̄ſi-
 cta cū macellis iſteribilib⁹ deci-
 dat arefacta matica palpebra
 oculo poterit cōfirmari. 9**
**In palpebra moderata ſi p̄li
 reſectant oculū cū fuerit extir-
 pati morquent ſitū eoz cū acu-
 p̄ſide cauterizare. Sanato cau-
 terio meat⁹ vni⁹ p̄li cauterizā-
 duſeſt al̄pous: interim cete-
 ri reſecti cū exterioribus gume-
 tur. 10**
**Palpebra ſcambio cū inuer-
 ſatur granola rubea ſit ſempeſt
 grauis. 11**
**Diguedo p̄geſta iteri trifecā
 tunicā z extrinſecā modus z ſca-
 bias palpebrā granat z oculuz
 p̄hibent aperiri. 12**
**Uenofitateſi cornea inatara
 les ſempecedūt a cōiunctina z
 ideo cū extirpant̄ ab ea mace-
 ſcūtin cornea. 13**
**Uulnerū cicatrices in cornea
 ſemp̄ albeq̄vero in cōiunctina
 vt plurimum rubec. 14**
**Uidere clare res p̄uas t̄m̄ ex-
 p̄p̄quo claritate cerebri ſiḡtū
 ſiccitate z paucitate ſp̄rituū. 15**
**Uidere turbide res groſſas
 t̄m̄ ex propinquo turbiditate
 cerebri ſignificat ex materia va-
 poroſa in venis eius imo in re-
 th. 16**
**Quib⁹ vterq̄ oculis caligat
 altero clauſo clarius videt. 17**
De auriū paſſionibus.
**Ablatio auditus z diminutio
 frigiditate cerebri vel inſtrumē-
 ti ſignificat. 21**
**Permutatio audit⁹ audire i-
 perū ſq̄ cāpanas ſufflatiōes v-
 toz maleatiōes cōcuſſiones ar-**

bonū tonitrua frizationes imo-
deratā siccitatē in mediapre ce-
rebi autvela minūsiq̄ resgrof
sasvapores autueto siq̄atesalū
de venietes vel ibi generatas.
Audire quasi a remotis humi-
ditatem. 3.

Quibususcūq̄ post obitratidēz
auris reuinitcit audit⁹ hūc p-
caldubio friditas hebentant. 4
Densatio reumatis intra ca-
put nō solū parit grānedinēsz
tinnitū. 5.

Surditas magna zantiq̄ me-
dicamīs aurilia nō admittit. 6
Surditas paulatī supuenēs
z cōtinue cū fe. vel sine feb. ppe
tuat maxime q̄bus etas decli-
nat manifeste. 7.

Quēadmodū naturalisefflu-
uides aurū fellēe zurditate sup-
ueniēte curantur: ita zurditas
fellisemēdat liq̄uoub⁹ zmaxie
aurium. 8

Olea nitro cōdita vel acntis
apitūis fellibus cōparant. 9

In vulnerib⁹ auris scipue lō-
gi t̄pis fabularū auditus vitan-
dus est z sonorum. 10.

Fluores aurū diurnū tēpe-
randi sunt non cōstringendi et
maxime subito. 11.

De passionibus narium. 1.
Ablatio odorat⁹ siue frictio-
ra z etas dimissio sine opilatio-
ne narium frigiditatez cerebri
significat. 2.

Persuasatio odoratus fetor
siue immūdicia nariū hūiores
cōruptos significat i cerebri. 3
Olfactus recenter amissus a
curis odoribus z obalmissare
stauratur frigidis zhumidis li-
q̄uoub⁹ zviscosis diminutis. 4

Quibus olfactus triennio de-
fuit semp̄ deficiet. 5

Carētes olfactu nec delecta-
ri nec tristaripossunt odorib⁹. 6
Quicūq̄ diligētius vigilādo
q̄ dormiēdo caput operit⁹ his
vt plurimū sanguis e narib⁹ re-
bro instillat. 7.

Si fluens aquositas in cou-
zam subito restringatur non so-
lū grauibitur proza capitis: s̄
audit⁹ et visus recipient nos-
cumentum. 8.

Indecens rubedo nass et ma-
zillarū cum manifesta ventosi-
tate illarum partium nequit ex-
tergi quousq̄ ruptois corrosi-
uis, vultus proportionatis ex-
tirpatio venarum p̄mittatū
castrū ibidem equalis solidap
curetur. 9.

Doctrina de conserua-
tione memorie et aliarum
virtutum santratis cerebri

Serior ex-

cedēs frigiditas
ledit memoriā
scipue nocturnā
propter malza ca-
pitis cooperu-
ram. 1.

Caliditas intēsa valde q̄nq̄
pmiscet rōnē z memoriā: z illaz
inde ledit. 2.

Excedēs cibi z pot⁹ quāntitas
memoriā multū ledit. 3.

Ciboz humozū comestio et
pot⁹ vt alliozū potrozū cepary
porri casei z legumīū virtutū
nocēt plurimū memoriā. 4.

Et frigidis fructib⁹ atq̄ hūi-
dis z alioscrudis resectio ledit
memoriā atq̄ corpus. 5.

Fructūū stipticoz vel p̄nam
aut p̄ artē post comestione tēpa-
ta acceptio p̄hibēdo fumos ele-
uari memoriā iuuat valde. 6

Fructibus aliquibus per al-
sationem sup̄eicis bonitas ac-
quirit sicut sunt pira hyemalia
regulata, sicut z sunt auellane
castane nūces atq̄ ficus. 7.

Carnium nō castrati arietis
medullez mutoms frequēs co-
mestio a tota p̄prietate memo-
riam debilitat atq̄ ledit. 8.

Temperatōum cibozum et
potus sciat gallinarum z perdi-
cum: p̄cipue cerebellorum: ea-
rum temperata resectio nō tan-
tum confortat memoriā: sed et
torum corpus. 9.

Potus excedētis vini vel aq̄
specialiter excedētis frigidita-
tis actualis corpore nimis cali-
do caloriē naturalē sp̄apat sto-
macho: z per consequēdo memo-
riam debilitat atq̄ ledit. 10.

Potus post comestionem dū
cibi fiat ebullitio digestione in-
terruptens memoriēz cerebri
nocet valde. 11.

Cante refectionem corpōis p̄-
curare mōderatum z conueniēs
exercitium nō tantū memoriē:
sed ceteris virtutibus prodest
valde. Sp̄atari em̄ z delectari
sensu sunt intellectus. 12.

Quies aut sup̄flua caloriē de-
bilitat: sup̄fluitates retinet z
aggrauat: quare ledit memo-
riam z vsurpat. 13.

Somnus sup̄fluitans et vigilie
nimie caput z etiam memoriāz
valde ledunt. 14.

Somnus comestioni p̄pinqu⁹
p̄miss⁹ cibuz ad fundum stoma-
chi descendenti surripit memo-
riam atq̄ auferit. 15.

Superfluitatū per itestina per
nares per palatum per vrinam
per os per aures: z per fricatio-
nem capitis cum pectine cōue-

niens debita expulsio p̄ferit
tuti plurimū memoriā: z hoc
est post somnum exercitium fa-
ciendum. 16.

Sollicitudo visozum seu aud-
itorum frequēs recordatio me-
moriā corrobortat z confirmat.
mar. 17.

Saudium temperatum z hone-
sta delectatio nō solum memo-
riā: sed virtutem intellectūam
et ceteras virtutes corpous et
iam augmentat. 18.

Sepe lauare pedes in aqua ca-
lida in qua bullierint mellis
z solia lauricamoz: z similia me-
morie capiti z oculis valde cō-
fert. 19.

Dormire calciatis pedibus p̄-
pue fotularibus memoriā im-
pedit atq̄ sensum. 20.

Lauare caput de decimo in de-
cimū diem cū luxurio in quo ca-
lescta fuerit canomilla: melis
sar: vel salisa: vel maiorana vel
lauri solia z similia: memoriā
corrobortat z confirmat. 21.

Stare pedes post comestionez
suauiter deambulare multum
expedit atq̄ confert. 22.

Cortandri preparati post come-
stionem assumptio prohibendo
fumos ad caput ascendere me-
moriā multum iuuat. 23.

Dasticatio masticez cum modico
co. 33. facta ieiuno stomacho ab-
hūditate flegmatica sine mole-
stia caput purgat: et inde impe-
dita memoriā confortatur. 24.
Pluris casz musco passule z ana-
cardina confectio mirabolant
quoz conditi cōfortant memo-
riā et restaurant.

Doctrina prima.
Capitulum primum.

Difficili & quibus
 cunq; extenuati celer
 rime caliditatis aeri
 nis in profundo corporis
 alterantur: maxie si rari fuerit na
 turaliter vt colerici: vel accidit
 taliter vt qui diu febribus lan
 guerunt.

Quicunq; febricitates exposue
 rit membra nuda frigida contine
 ri vt in laboriosis febribus dolo
 re i articulis patium & molestia
 incurrunt tussim.

Extenuatos scilicet iacentes in
 mansione frigida vel reumatica
 tussis infestat nihil tunicas bra
 chij & torace iacuerit & capite
 pileato maxime si rasum exite
 rit.

In extenuatis corporibus pannicu
 li spuales & aiales & cerebrum
 repetit & imoderate ledit a fri
 do aere vel a quibusvis actu
 frigidis.

Repetina paniculosa spualiu q
 frigiditas subita iuducit ahe
 ladi difficultate q si nimis pra
 bent imoderatius causabit dolo
 rem iter dui sincopi atq; morte co
 strictis capsulis cordis.

Tunicas laneae qre sensibile calefa
 cit & angustiat patiente: hobi
 na pro vt fericia vl linea iterclu
 sa bobace, sufficiens a frigore pte
 gir neq; estumate verat i strimis.

De sudore.

Quotiescunq; sudauerint tunica
 ti maxie graciles expedit mu
 tare tunica ne corpus ledatur i
 frigidato sudore.

Quanto tunica calidior: aut mi
 nus fuerit spogiosa tato copio
 sias reflectit sudore. & io conu
 lict predictis festinatius opponere

De epate calido.

Quibusvis caliditas epatis
 causat estipatione ab aq; sordul
 cib; velut vniis & cerastis foeti
 estipant marie si fuerit melera
 ce late na terrenu foetis epicassi
 estipat intestina.

In habentibus meleraticas latas
 & epar calidum multitudine pot
 si imoderata constipatione phi
 bet solui frigidioribus & itelitis
 nimium mollificatis nequeat ife
 riora supior estriatone iuuari.
 Si vero imoderata fuerit nec
 epar attrahere: nec intestina po
 tuerunt retinere.

De febribus.

Qui in multis temporibus i cotem
 platioe vixit: & marie cibo pau
 cissimo celerit eos feb. vitali de
 pauperat spiritu.

De administratione vi
 ni in febricitantibus.

Quibusvis febricitantibus arte
 rie sut anguste medietas spium
 continetes necesse est vino subti
 li & obili spuis foyere vitales.
 Febricitantes q penuria spium
 patiu nisi vino caute refocilen
 tur: cito deficiunt.

Quibusvis febricitantibus stoma
 chus fuerit frigidus caput aut
 forte & vix passibile vinu cogru
 entius ministratur.

Soluti sudoris ablatio tam in
 sanis q i lapsis: & maxie febrici
 tantibus opiltatos aut clausos in
 dicat potius cutis.

Febricitantes ex putrida car
 nosos necesse est ad aere subti
 le & libere trasportare: maxie si
 poros habuerit opiltatos ab est
 qz carnis conuenit eos abstinere
 penitus.

De voce.

Diminutio vocis euanescentes p
 clamore & loquedi conatu aut p
 sudore & calefactione ex motu

frigiditate causatur et partim
 ex humiditate.

Vox rauca in loquendo & non i cla
 mado vel i loquendo submisso & non
 alte humilitate tunc circa epiglo
 tti esse significat: q p clamorem
 excutitur aut consumitur.

Rauca vox in clamando sicut hu
 miditatem dissoluta ex conatu
 ad organu vocis pcedere: si cu
 rascatione ex capite: si cu
 tussim aut cu subito salu granor ad
 guttur intercipientium voces a
 pulmone procedit.

Quorum caput humidum est & reu
 matismus abundans i acuris voci
 bus festinanter mutescunt.

Raucedo quam introducunt for
 tes & subite alterationes quita
 tu oppositarum vt plurimum est
 perpetua.

Quicunq; masticabilia bene de
 glutit: potabilia pro trasgluti
 re non pot vt difficiliter hie vocalis
 arteria neq; obturari sufficien
 ter ab epigloto ex vno qd late
 re si difficiliter aut ex ambob; sili
 modo valeat deglutire.

Si trachea arteria prohibeat
 obturari ex vno latere p pre op
 positam lateris ingeniatur na
 tura potum transcere.

Nimi & assidui cantandi vsus
 vel alte clamadi pectoris meat
 dilatata: & panniculos spualium
 membrorum relaxat.

Quibusvis spualiu meatus ni
 mis dilatati his attract; aer ab
 eoz pectore cito egreditur.

Aer inspiratus si moderata di
 spsatione nequeat expelli vocis
 offm non poterit diu ptinuari.
 Quibusvis catatibus inferior
 cliban; aut stomach; estuat: ali
 es resonat his mltis vto sitas &
 subtilis ibide icludit circa fre

ne aut circa stomachu hntes tu
 nicas siccas & tenues.

Quibusvis sanguis slegmati
 cus dnatu & viscera sua natu
 rali sut calida & robusta hie sleg
 magtica supstitas ad cutem co
 piose ppellit: & adida morpheas
 septus maculatur. hoc aut illis
 pceptue contingit.

Sicut anhelit; & insufflatio cu
 actu & vox & loq; sut actioes p
 ordine se hntes cu ledit ex por
 b; necessario ledit qdlibz illi po
 sterio & non conuerso. Sicut in de
 gestioe pua scda & tertia necno
 in sentu & ymaginatioe estuma
 tioe & memoria & sic de alijs.

Sicut anhelitu leso ledit lacer
 ti pecc; abietes: sic lesa tussim iust
 fiat pmo necessario patiu la
 certi q sut itra costas. Et lesa so
 lu actuali patiu gule lacerata: le
 sa dyvoce tmm ledunt solu mu
 sculi gutturis hoc est regionis
 epigloto. Si tussim loq; ledit sine
 pcedenti tussim ledit linguay ali
 qd coadiunatu mebroz ad loq;
 la labia: dntes: palatuz nares.

De passionibus membro
 rum nutritionum: & prio me
 ri et stomachi.

Quibusvis subito sine nau
 sea glob; aut nod; ab ore stoma
 chi ad guttur ascendere videt &
 cibi transitu ipedere hie grossa
 vto sitas iter yophagii & lacer
 tos pcludit: aut iter tunicas me
 ri si cum dolore ascenderit.

Quibusvis cu fastidio & nausea
 glob; ascendit glomeratos lubi
 cos superius pelli significat.

Quosvis sollicitudo imodera
 ta verauerit: somnu ipedies na
 turali: si copiose reficiat necesse
 est eos indi gestione grauari et
 reumaticis ressuere: q propter

Doctrina. j. de epate.

timedū est ydropisim aut obli-
 tionē. i. litargiā aut scrophulas
 aut glādulofas collectioes gñā
 ri nisi supuerit fluxus vētris.
 Quod si sollicitudines importu-
 nas sepe timor concomitatur
 alienationem vel cardiacaꝝ pe-
 riculum est otiri. 4.
 ¶ Importuna sollicitudo corp⁹
 macerat ⁊ extenuat: precipue si
 crebra tristitia vel illud conco-
 mitetur. 5.
 In puritu et pustulis saniosis
 pedū ⁊ tybiarū expedit calca-
 menta deponere saltem stricta ⁊
 lanca. 6.
 ¶ Symptomata ad calide sit
 vitā dēdē carnosis est vitale bal-
 neum aque frigidē. 7.
 ¶ Quibus epar calidū ⁊ stoma-
 chus frigid⁹ necessariū ē venas
 eorū crudis hūoribus ⁊ flatibus
 abūdere precipue si coptiole refri-
 ciātur nā cruditas chili ꝑ actio-
 nē epatis nequit corrigi. 8.
 ¶ Quibuscūq; sitis ex salso fleg-
 mate causatur his vinum pu-
 rum vel aqua calida sedat effri-
 caci⁹ eam quā mixtum vel fri-
 gida. 9.
 ¶ Quibuscūq; tendit cutis imo-
 derate: sicut hydropticis ⁊ suda-
 re nequeūt vel difficiliter ⁊ est ꝑ
 retentione frigidit⁹ ⁊ obliqua-
 tur. 10.
 ¶ Quoscūq; sine feb. verauerit
 amaritudo si deliquerit sup̄to
 cibo necesse est hōs aut indura-
 tis ⁊ aridis fecib⁹ ꝑstipari v̄ ꝑ-
 ter solutū ad pilozom. i. ad fūdū
 vētris effluere colerā. Si nō sū
 ꝑto cibo ⁊ maxie hūmido non re-
 mittat aut parū necesse est i. ver-
 nis ori stomachi concludi cole-
 ram. 11.
 ¶ Quibus in ore stomachi cole-

ra cōcluditur: als cōculcat. hōs
 dolor pregranat in proza capi-
 tico ⁊ amaritudo ⁊ siccitas cole-
 rici molaritur. 12.
 ¶ In crapulosis hñtib⁹ vētrē
 stipticum vt plurimum scrophe
 multiplicatur. 13.
 ¶ Quibuscūq; strop⁹ abūdat in
 tus vt exteri⁹ his extrema cito
 infrigidātur gñissima q̄ sūt cor-
 pora ⁊ mori i labore deficiūt. 14.
 ¶ Colerātes ⁊ q̄cūq; deglutitū vt
 plurimū cibū imasticatum non
 euadūt capitis nocumenta: nā
 visus caliginē aut dolorem aut
 putredinē dentū patiūtur: aut
 aliquam cephalēam. 15.
 ¶ Quib⁹ cor est parum et epar
 anguste sunt oēs vene. 16.
 ¶ Quibuscūq; febriatistib⁹ stoma-
 mach⁹ fuerit frigid⁹ caput aut
 forte vit passibile vinum p̄gruē-
 tius ministratur. 17.
 ¶ Quib⁹ craneū spissum ⁊ cere-
 briū me sūllosuz ⁊ tēperatū me-
 ringe q̄z solide talibus vt pluri-
 mum caput forte nec temper pa-
 tiuntur dolores in eodem.
 ¶ De epate.
 ¶ Quib⁹ epar est calidū necesse
 est chymos corpis quantūcūq;
 crudi exiterint aliquāliter sint
 acuti. 1.
 ¶ In habentibus epar caliduz
 et miseraicas latas vt plurimū
 siccē sunt egestiōes ⁊ velut adu-
 ste. 2.
 ¶ Corpora que crudis ⁊ acutis
 abundant chymis contrariarū
 qualitatum mutationibus alte-
 rantur: ⁊ cum exercitijs incalē-
 scunt punctis: id est pustulis ru-
 beis piuis maculata cutis tan-
 dem albescit. ¶ Calidi enim et
 acuti humous impressio vapo-
 rosa p̄uenit frigidū et comp̄-

Doctrina. j. de epate. Fo. ciiij.

eti humoris impressionem. que
 rarū illo dissoluitur. 4.
 In hūbūcūq; corpibus abūda-
 uerit chymi crudi si est ⁊ acuti
 humous ipressio excedēs sup-
 uenerit in aliqua parte corpis
 immoderata illius ondit mali-
 tis q̄ nimis est fortis ignis q̄ vi-
 get i aq̄s v̄ q̄ i aq̄ nō extinguit. 5
 ¶ Epar hñs calidū ⁊ colericum si
 ceciderit in ascitū vel hypofar-
 chā: neq; calidis neq; frigidis
 poterit emēdari: sed sufficit me-
 dico retardare periculum. 6.
 Colerici ⁊ i q̄b⁹ epar ē calidū i
 moderato potū vt vsu fructū
 aq̄oz i hypofarchā: iter dūz se-
 ꝑ icidit i ascitū. his ꝑo as-
 sistētū ignificat erigit cocoz-
 rā offm crebro percutit arthe-
 rīca vagatūna cruda aquosita-
 te petere iūcturas q̄ sepi⁹ motū
 dulatant vt spondile lūborū. 7.
 Quibuscūq; lāguētib⁹ ascitū
 vel hypofarcha supuenerit car-
 bunculos vel antrax proculdu-
 bio mortē vicinā eē denūciat. 8.
 Quibuscūq; iuuenib⁹ epar ckm
 ꝑstipationē idūcat his pot⁹ aq̄
 frigidē subuenit precipue si su-
 mat circa ꝑncipiū refectionis. 9.
 Quib⁹ vapores a stomacho co-
 lerico vel cō resoluto visum ob-
 tenebrat: his in sine refectionis
 expedit aquā sumere frigidā ⁊
 cū manifesta siti: ⁊ maxime cir-
 ca somnum. 10.
 Qui lacticiūq; cibis ⁊ piscib⁹
 atq; olerib⁹ vescunt vt plm ne-
 cesse est horū sanguine abūda-
 re flegmate: maxime si cū his
 fructibus aquosis vtant. 11.
 Quibuscūq; lāguis flegmatic⁹
 dñat ⁊ viscera sua naturalr sūt
 cūz robusta: his flegmatica su-
 p̄stas ad cutē copiose ꝑpelli-

tur: cā dida morphea sepius
 maculant. hāc illis ꝑcipue cō-
 tigit q̄būcūq; sub veltib⁹ cre-
 bro sudor concluditur. 12.
 Circa vētrē vbi sudor maxie co-
 ardat morphea sepi⁹ icipit: et
 ad supiora sepi⁹ ꝑdēt vapoz;
 flegmatici motū laquens. 13.
 Purgati ⁊ alimēta flegmatis
 euitantes a morphea celeriter
 emēdāt aq̄ sulphurej ⁊ ar dēti-
 bus atq; ruptozis medicinis.
 ¶ De intestinorū ⁊ partiū
 ventris passionibus.
 In diuturnis vētris fozomb⁹
 nisi caure p̄grat ancharū rez-
 go patiens sedet i sella p̄ns
 calidis circūctis verabī ꝑ
 st̄z ꝑdēt vt doloze lūboz. 2.
 Quibuscūq; verax tosiōibus
 aut alijs vētr⁹ dolorib⁹ abiq;
 feb. vt vlcere h̄ remediā ꝑ cale-
 factozū vt clistere vt balne. aq̄
 calide: his phylomuz aut alia
 ex magn⁹ opiat⁹ recēb⁹ aut h̄
 recēb⁹ semib⁹ aut iuuenib⁹ cō-
 nent ministrare. 3.
 Quibuscūq; vēter fuerit stipti-
 cus ⁊ chimi crudi atq; acuti mlti-
 plicanti i venis vt plm scabie
 yerant ⁊ imūdicis cutis. 4.
 Iuuenes q̄ a fluxu colerico mo-
 lestā ⁊ maxie i estare copioz⁹
 pot⁹ aq̄ frigidē liberat si sumat
 virgēte sibi ꝑcipue circa re-
 fectionis p̄ncipium. 5.
 Iuuenib⁹ colericis i v̄js vīna
 lib⁹ vlceraꝝ fluxū patētib⁹ vt
 nāl expedit abstinē a potuꝝ
 ni: ⁊ maxime acuti. 6.
 In asueris diu sedere q̄z mē
 studio dilabāt: ꝑcipue q̄z dis-
 nerfozia sūt remota nimis rez-
 tēta coarctant egestio ⁊ vīa. 7.
 Quib⁹ egestiōis vīne sup̄stas
 tates diu: retinent necesse est

De cōseruatione sanitatis apborismi.

liborū aut circūiacētū mēbro-
rū passionē incurrere. 3.
Assuefactio simplicis suppo-
sitorū vt clusteris i illis q̄ a p̄sti-
patione grauant q̄tūdiā nō
offendit naturam. 9.
In r̄r cōstipatis obseruantia
diēte laudabilis vtilis nocu-
ta si corrigat: s̄ p̄hibet augmē-
tari: z iō meli⁹ ē vt corrigat s̄z
q̄ nature cursus p̄miserit. 10.
Intentiones rerū cōspectarū
tpe ḡnitionis efficaces i geni-
tis relinquit impressiones. 11.
Vigile vespertine solēnitatis
v̄tralis leu: fatē strāgulat ma-
tutnam. 12.
Quibuscūq̄ venter imoderate
tumescit absq̄ dolore vel ipre-
gnatioē hīs iter s̄fach z nutri-
riua multa coartat aq̄sitas ve-
lut i astante: z multa v̄to
sitas vt i tympanite: s̄z si mlier
fuerit a matrice extensa a v̄to
sitate mediocr̄ tumor cārī po-
test. 13.
Venter q̄ mediocri ventosita-
te tumescit exteri⁹ p̄cuss⁹ tym-
panizat interius. 14.
Si ventus clausus in matrice
tesēderit mulieris v̄trē tunc
erit⁹ femine. i. vulue sepius ru-
ctua bunt. 15.
Quibuscūq̄ v̄t⁹ a s̄p̄bach hīs
sumptis apituis ructuat p̄ os
sursum. 16.
Tumor q̄ delitescit fomentis
moderate calidis: z infra diez
nālē resurgit: aut circūsa tenui
vt mediocri v̄tositate cātus.
De cōseruatione sanitatis.
Conservatio sanitatis in
lapis corpōib⁹ cū hīs q̄
lapisum corrigunt leuiter secu-
rius exercetur. 2.
Etas et inata cōplexio atq̄ cō-

suetudo sp̄ attendi debēt mo-
derāda p̄tate correctiozū. 3.
Vbi cōpletio naturalis cū eta-
te cōiugit declinādī p̄cipuū est
vltus tēperatozū i qualibet an-
ni quadra. 4.
Sicut calidiora modicū tēpe-
ratis cōueniūt v̄tū tpe h̄yema-
lisc estatis t̄pibus frigidiora
conceduntur.

**De cōserētib⁹ z nocētib⁹
iuncturis z p̄rio d̄nocētib⁹.**

Possibilitas iucturarū ne-
q̄t v̄sum nocētū i q̄ritate
notabili tolerare: pedes corpo-
rū p̄ dictoz̄ offēdit excellētē i
frigidās z faciēs estuare: oīs
fatigatiua deambulatio ledit
eos: z maxie s̄upto cibo: plura
q̄ suspensio pedū facit idē. 1.
h̄yemalia p̄ra z mala coctas
nā astante: vne humales et
substātie leguminū z raparū
iucturis oibus aduersant. 3.
Lactās porcellus aut stuuas-
les aues z vetuste gallie p̄di-
cialiter ferunt iucturas infe-
riores cū modico lteruallo. 4.
Minas terribiles isert iunctu-
ris levis z capiti q̄ lac aialium
cum cibus et vino frequenter
sumit.

Piscēs belluales vt murex et
anguilla iucturis inferioribus
semp inimicantur. 6.
Potus q̄ nō expectat iudiciū
vere sitis iucturis misirat gra-
uamina lesionis. 7.
In dormiētib⁹ nimis ledit ar-
ticulos decubit⁹ resupin⁹. 8.
Sicut auarus venter oppmit
oēs art⁹ sic ei⁹ q̄tūdiā largi-
tas fouet eos. 9.
Extremis artub⁹ naturalr̄ et
citat iracūdia tempestatem.

De cōserētib⁹ iuncturis.

Jlores

Apborismi materiā febrū cōcernētes. Fo. cv.

Flores amigdali: necnon
muri z canomille meli-
lori atq̄ rose sp̄ iuncturis pos-
sunt p̄ueniētē administrari. 1.
Zichorus et edera nō arbores:
sed terrestris iuncturis oibus
specialiter amicanter. 3.
Nur indica iucturis et neruis
p̄te ceteri terre nascētib⁹ mlti-
pliciter est amica. 4.
Salutā parū cocta et crebro sū-
pta in fine refectōis ministrat
eis inestimabile iuamētū. 5.
Qui sepi⁹ calcat vvas ac mu-
sco recēti balneat pedes suos
rarissime podagrizat. 6.
Flob⁹ alcāne laxi pedes fra-
giles p̄petuo roborantur. 7.
Cerbena gestata recens circa
colēnas peduz virib⁹ occultis
p̄ebet iuamentum eisdem. 8.
In terris alūinosi pedib⁹ nū-
q̄ deest robur p̄peritatis. 9.
fomentationes q̄z aq̄ calide
sunt vitande: sed carnositas est
vtilē bal. aque frigide. 10.
Celeste sigillū dolores pedum
fugat in eternum.

**Apborismi eiusdē mate-
riam febrū concernentes:
cū annotatione propoz̄
locozū quo facili⁹ reperti-
ri possunt.**

Qui in multis t̄pibus zc.
de februb⁹. 1.
Quibuscūq̄ febricitātib⁹ ar-
terte zc. Apho. i. ca. 6. admini-
strāte vini in febricitantib⁹.
Cfebricitātes q̄ penuria spi-
rituū zc. de administratione
vini in febricitantibus.
Soliti sudores ablato zc. 4.
de administratione vini zc.
Cfebricitātes de putrida zc.
Quatuor de administratione
vini in febricitantibus.

Quibuscūq̄ febricitātib⁹ sto-
machus fuerit frigid⁹ zc. 3. de
administratione vini vt sup̄is.

De apostematibus.

Quibuscūq̄ strophus abundat
zc. 13. de passionibus mem-
brozū nutritiozū.

De sudore.

Quotiescūq̄ sudauerit tūni-
cati zc. de sudore. 1.

Quāto tunica calidior zc. de
sudore. 2.

Soliti sudoris ablatio tā in-
satis zc. de administratione vi-
ni in febricitantibus.

Quibuscūq̄ tendit cutis zc.
de passionibus membrōzū nu-
tritiozū. 9.

Circa ventrem vbi sudor zc.
de epate. 12.

Purgati z alimenta stegma-
tis. zc. de epate vltimus.

Explicuit Apborismi parti-
culares ab Arnaldo v̄ villa no-
uis editi ingenij notius curati-
uis z p̄seruatis morbozū spi-
rituales p̄tes corpōis huma-
ni respicientes.

Deo gratias.

**Incipit Liber primus
Tegni Saleni.**

Prima pars primi libri.

Res sunt

omnes doctrine
que ordine ha-
bentur. 1.

Prima quidē est
soluōnem fit. 2.

Secūda vero que ex cōpositio-
ne est s̄z resoluōnē inestoz. 4.

Tertia hō ex termini dissolu-
tione: cui nunc insitum. Appel-
lare s̄t s̄z huiusmodi doctrinā
nō solū termini dissolutionē s̄z

Articella. 6

etiā aptionē vt qdā nota uestr:
 aut fignitionē: aut diuersionē
 vt aliū qdā: aut explicationē:
 aut expositionē vt aliū. 5.
 Conari ſc̄ qdā herophiloz
 hmoi facere doctrinā quēdā
 modū eradicles et herithe. 6.
 Conati ſunt et eā q̄ ſim copōnez
 ipſi herophiluz: qdā q̄ra ſiſtra:
 toz: et arthenieſis athaleus. 7.
 Quil' tñ aſ nos ſcripſit eā q̄ ex
 ſimis notōde icipit: et q̄ oēs ar
 tes coſiſtūt ſim rationē. 8.
 Sed et illā quidē alibi pertrā:
 ſumus. 9.
 hic ſo diffinitiuā faciem' do
 ctrinā q̄ ſp̄tū reliquit ab ea q̄ ē
 ſim diſſolutioez dignitate et rō
 neſi abūdās ē ad cōphēſionē
 totū: et memo. eoz q̄ ſz ptē. fa
 cile ei memorabilia ſūt laſ: ex
 ſimū diſſolutioe oia: eo q̄ p̄ti
 neat i ſe totū' arti capta et opti
 mū ſimū: quē et ſbalē qdā no
 mināt eſuo diuidentes hiſ q̄
 noñdes appellāt. et ille ſi qdē
 ab acceſſib' diſſimunt reb': hi
 ſo in ſubſtātia ipſa p̄ſiſtūt. 10.
 Que ſo ſz ptē ē tractatio vni
 uerſe medicinalis ſpeculationo
 nis: i multis alijs a nobis ſcri
 pta eſt negotijs. Quib' expe
 dit vt ad tres doctrinas. 11.
 Sz nūc a diffinitiuā icipiem'
 tñ adhuc apponētes q̄ ſola ca
 pitla et vltur p̄cluſionē: ſz expli
 catioez dmoſtraoz dicet nūc.
 ¶ Secūda pars p̄mi li
 bu Tegni Saleni de tpe.
 ¶ Medicina ē ſciētia: ſanozū:
 ¶ Egrorū: et neutroz. 2.
 Sciētia ergo nomē cōter et nō
 proprie audire oportet. 3.
 Sanū aut et egrū et neurū tri
 pliciter vñū qdōz dī: hoc qdēz vt
 corp': h̄ aut vt cauſa: hoc ſoyt

ſignū. Etēſi ſuſceptibile ſanū
 tatis eſt corp'. et efficiēs et p̄fer
 uas eſt eā. Et declarās eam
 ſignū. oia at̄ hec vocāt helenes
 ſana. Sedm ſo eūdē modū et
 egrā: et ſuſceptiuā egritudinū
 corpora et efficiētes et p̄uātes
 egritudies: cās: et ſigna declarā
 rātia: et neutra ſim eādē rōnē: et
 corpora: et ſigna: et cauſas. 4.
 Et ſim p̄mā qdē rōnē ſciētia
 carū ſanae medicinalis ē poſt
 illā aut et alia: p̄cō ſo et egra
 rū: et ratio neutrarū: et poſt hoc
 corpora. p̄mū qdē eſt ſanozū:
 deinde egrorū: deinde neutroz
 Et de ſignis ſo ſim eādē rōnē.
 In actioib' ſo p̄ti' qdē corpora
 conſociō et ſignū manifeſta ē:
 hec ſo et eaz carū iūctio. 5.
 Sz qm̄ efficiēs: et declarās: ſu
 ſceptiuū duplr vñū qdōz dī h̄ qdē
 ſimplr. h̄ ſo vt nunc: ſciētiā eſt
 vtrozūq̄ ſciaz eēſi dīcālē. et ipz
 ſo ſimplr duplr dī: hoc qdē vt
 ip. hoc ſoyt multū. et ē vtrozū
 q̄ ēt hoz ſcia medicinalis. 6.
 Neutroz ſo et cā: et ſignū: et cor
 pus: et qdō ſimplr dī: et qdō vt nūc
 triplr vñū qdōz dī. h̄ qdē eo qdō
 neutro ſuoz p̄cipet. hoc qdō
 dē eo qdō vtrozūq̄ ſuoz eſt. h̄
 aut eo q̄ aliqñ qdē hocaliqñ
 illa. ¶ hoz vero ipoz ſz duos
 modos dī. Aliqñ qdē p̄cipā:
 do vtrozūq̄ ſuoz equalr. Alit̄
 qñ ſo amplr' altero. 7.
 Eſt aut de toto termino dubi
 tatio qdā ſim locutionē: quā et
 ipſam opz determinare. In eo
 em qdō dicit medicinā eſſe ſciē
 tiā ſanoz egrorū et neutroz: ſi
 gnicat quidē et omniū p̄mū.
 Significat aut et quarūdā. Si
 gnicat etiaz et q̄lū. Sed. oim
 quidē incōprehēſibile eſt et im

poſſibile. Quarūdā vero ipſe
 ctū: et nō artificiale. Qualiū ſo
 et artificiale ſiml' et ſufficiēs ad
 oēs partes artis quas cōtine
 rī dicim' i medicie diſſinitioe.
 ¶ Tertia pars libri p̄mi
 Teg. Sal. de corpore.
 ¶ Incipiam' igit a corpore:
 ¶ bus: p̄mo quidē q̄lū ſa
 na et egra et neutra p̄tingat eē
 exiſtētia: poſt hec vero d̄ ſignis
 et cauſis oñē percurram'. 2.
 Sanū eſt aut ſimplr corp' eu
 ratō qdē eſis et generatioe
 ſimplib' et p̄mū particulis
 coequalē ſo hiſ q̄ ex hiſ cōpo
 nunt organiciſ. Sanū vero vt
 nunc eſt corpus quod ſecundū
 prelens tēp' eſt ſanum. Eſt aut
 et hoc qdō ſecundū tempus ſa
 num eſt corp' eucratū et coeq̄
 le non ſecundūz optimam eu
 craſim et coequalitatem ſed ſe
 cundum propiam ipſius ſani
 corpous eſſentiam: vel ſecūdū
 ipſius propiam ſani corpous
 qualitātē. Semper eſt tale ma
 xime eucratum et maxime coe
 quale. Ut multūz vero ab opti
 ma compoſitione derelictū eſt:
 non multum tamen. 3.
 Egrum vero corp' ſimplicer
 eſt quod ex generatioe eſt aut
 diſtemperatūz in hiſ que ſimi
 les habent partes: aut nō coe
 quale in organiciſ: aut vtrozū
 ſimul. 4.
 Egrum vero vt nunc eſt corp'
 egrotās in tempore in quo dic
 ritur tale exiſtens. Manifeſtūz
 eſt autem quod et hoc quod ſe
 cundum tēp' dicitur eſſe egrū
 aut diſtemperatum eſt in ſimi
 les habentib' partes: aut ineq̄
 uale i organiciſ: aut i vtrozūq̄.
 ¶ Et ſemper quidem egrū eſt

quodcūq̄ ex generatioe aut dī
 ſteperatum ſatis exiſtens i ſim
 plicibus particulis: aut in om̄s
 nibus: aut in quibusdā: aut ma
 xime dominantibus: aut etiam
 ineq̄uale in organiciſ. ¶ Ut ml
 tum vero egrū eſt corpus ab hu
 iuſmodi malitiaderelictum: nō
 dum vero in medio neutralitatis
 conſtitutum. 5.
 Quoniam autem et neutroz cor
 pus tripliciter dicebatur: hoc qdō
 dem in eo q̄ neutra extremarū
 diſpoſitionū participat: hoc ve
 ro vtrozūq̄: hoc autē eo q̄ aliqñ
 do quidem hac: aliqñ vero hac
 Secūdū p̄mū qdē ſignificatūz
 neutrum erit corpus mediūve
 re exiſtens ſanūſſimi corpous et
 egerimū. 6.
 ¶ Et hmoi qdē: hoc ſimplicer
 tale eſt quoniam ex generatioe
 tale conſtitutum eſt: hoc vero
 nunc quodcūq̄ in p̄ſenti tēpore
 mediūvero exiſtit et ſanūſſimi
 corpous regerimū. ¶ Eius ſo
 quod ſimplr eſt. hoc quidē ſem
 per tale: qm̄ i oib' et i oib' ſemp
 maxie permanet tale. hoc vero
 vt multū qm̄ mutatōe qdā eſt
 accipitēs. ¶ Sc̄bz ſo ſecundū ſi
 gnicatū neutrum erit corp' cō
 trarijſimul diſpoſitionib' par
 ticipans ex generatioe aut ſe
 cundum vñā partē: aut ſz duas
 differentes. Secūdū hñā qdē: vt
 ſi ſim alteram oppoſitionem en
 cratūz fuerit effectumaxqualita
 tū: aut ſz vtrozūq̄ qdē oppoſitio
 nes: ſz circa formationem: aut
 magnitudinē: aut iherū p̄mū
 larū: aut poſitionē laſiſ: aut
 eōuerſo. In hiſ qdē correctūz:
 aut i oib': aut i q̄buldā. In cra
 ſi ſo derelinquēs: in differētib'
 ſo partibus et ſim oēs oppoſitio

nes pot aliqd p rarioz partici
pare siml. Et sp qd tale est
sz oes etates manes simile. Ut
multu ho est qd z pmutat km
aliqd. Ita vero z qd vt nunc
neutrū erit corp' km significa-
tū: aut eo q km vnā pte: hec ha-
beat sana: hec ho egra: aut in-
herentiū et: aut circa ptes dis-
feretes. Et scdm ho tertiu sz
gnificatū neutrū erit corp' qd
qdē mō sanū sūt mō egrū in pte
rptis: quē ad modū inheret ali-
quib' puerz qdē exstib' sanos
est: adolecētib' ho factz egros
vt eōuerso. In vno ho tpe ita
neutrū vere ptingit qdē cōstite-
re: km ho latitudinē nō ptingit.
Scdm ho qm nunc dupl. 7.
Sanū ho z egrū z neutrū cor-
pus q̄ties dī z q̄le vnū qdē est:
sufficiēter determinatū est. De
signis ho deinceps dicēdū est.

Incipit secundus liber
Regni Saleni.
Incipit p̄ia p̄ li. Sal. d cāis
P̄dima pars de capite.

Sant autē z
hoz signoz sana
qdē qdē p̄ntes
sanitatis sunt si-
gna demonstrati-
ua: et future p̄notifica et pu'
facte rememoratua. 2.
Egra ho signa p̄ntis egritudi-
nis demonstratiua sūt z future p̄-
notifica: p̄ fctē rememoratua. 3
Scdm ho h z neutra: z q̄ neu-
straz dispositionū demonstratiua
sūt: p̄notifica: z rememoratua.
Et sūt signa sz aliqd qdē sana
km ho aliqd qdē egra declarati-
ua dispositionē. Et hec qdē km
ipa sanis z egris insunt. 4.
Appellant autē hec oia qdem

signa z veterib' medicis p̄noti-
fica z si p̄sentū aut p̄teritoroz
aut futurorū declaratiua sunt. 5.
Et vtilitas qdē magna est: et
demonstratiua z p̄noticoz: mi-
nor ho rememoratuiorū. 6.
Et silentib' ho corporib' laz-
nis: his qdē simpliciter: his ho
vt nūc q̄ z sana dicunt. Simpliciter
sanorū corporū dupliciter i-
mus eē differētia. hec qdē iocū-
sp eē talia. hec ho vt multū. Sē
p̄ qdē talia qdē hnt optimam
cōpositionē. Ut multū ho qdē q̄
ab hac non multum deficiunt. 7
Cognitiōes ho eoz: z ab iherē-
tib' sz substantie eoz rōne opz
fieri. 7 ab his q̄ necessitate hec
sequunt' effectibus z casibus q̄
et accidentia vocamus pp̄ie. 8.
Substātia qdē ipa eoz q̄ i op-
tima p̄positionē sūt p̄tēperātia si-
miles qdē ptes habētū i calidi-
tate z frigiditate: z siccitate: et
hūiditate: organicoz ho i q̄nā-
titate z q̄litate p̄ponētū ea rad
huc i formatioz p̄sitiōe p̄ticularū
vniuscuiusq̄ totū organi. 9.
Ab hīz ho q̄ ex necessitate hec
sequunt': siles qdē ptes habētū
p̄tū qdē ad tactū in duritie et
mollitie mediocritas p̄tū ad vi-
sū bonus color: km lenitate z
asperitate mediocritas. 10
Secūdū ho effect' opationū
p̄fectio quā z r̄tutē noiamus. 11
Corū ho q̄ organica p̄sequūt'
in cōsistate z pulchritudine om-
nis corporis organicoz: aplius
z inherētū eis effectū in frute
Optime: ergo p̄positiōis corpis
demonstratiua signa sūt hec. 12.
Eoz ho q̄ qdē deficiūt ab hac
sana ho sunt: hec qdē in similes
partes habētū lapsa sunt: con-
tēperātia km quēdā p̄ū lapsūz

hec ho z i cōsistate organicoz
paz aliqd: z hic laps' aut e oiz:
aut aliqz: sz aut vtrūq. 13.
Esa aut lapsū eadē sunt cū
his q̄ d̄tūt eoz cōplēt: p̄pantia
in hntib' siles ptes: nūer' vero
z formatio z magnitudo: z po-
sitiō organica. vtrūqz verocōe
vnitas: quā z cōmunitatē eozū
nominamus. 14.
In eisdē ho ipisgnib' lapsū
z eozoz corporū ē vitū km sin-
gulū egrī significatū. Termin'
ho vtrūqz discretū eozū opera-
tionis sensibilib' lesio. 15.
Ab optima ho deficiētia p̄po-
sitiōe: corpa qdē breue lesa sunt
z ipsa km veritatem: non tamē
sensibile est hoc. 16.
Determinat aut ea magis z
minus in operationib' z egris
causis repugnare. 17.
Simpliciter ho egra corpa
determinata sunt eo qd̄ facilius
ab egris causis vincant: z ab eo
qd̄ km mltū aliqd sz r̄tutē ope-
rationū delinquant. 18.
Sunt ho horū vtrūqz i me-
dio neutra: z q̄o dicūt neutra
z que cū latitudine quadā. 19.
Et diuidit totū sanitatis la-
tudo i tres ptes latitudinē ha-
bētes z ipas multā: quaz p̄ma
qdē erit sanorū corporū: secunda
vero eozoz: tertia neutroz. 20.
Quib' deinceps sunt egrorū:
stātia corpora lesionis sensibilib'
opationū determinata. 21.
Dolētia ho z quorū motiōes
sunt deliquētes: aut oīno perie-
runt manifestos hnt terminos.
Quēcūqz ho sfirmas hnt opa-
tiones in maximis quidem dif-
cessibus facile discernūtur km
vero minores ambigunt: et
propter hoc km hoc gen' lesio

nis neutro hūo participās p̄si-
sūt in illa dispositiōe quā z ipaz
neutrū dicim' nōiari. 22.
Cōmūb' his diuidētis non
km ipaz rerū naturā sensū pe-
riculū est sempiternē passiois
irreperē dogma. 23.
Signa ho hoz q̄ sanant' corpo-
rū z eozoz z sanioz vt nūc exst-
itiū p̄titate distātie differē. 24.
Ponētib' nobis duos extres-
mos terminos cōtrarios alter
utrū optimā cōpositionē z nūc
factā egritudinē. Cōsideratū
ho cui hoz sunt viciniora: z q̄
p̄bātur cōporaz: p̄pinq' enim
optime cōpositioni sanū. Qd̄ ho
ab hac lōgi' iam ho egrorū
p̄pinq' egrū. Utrozū ho me-
diū equaliter ab vtrūqz ab esse
appārēs: neutrū erit hoc. Opti-
me ergo cōpositionis corpōis
dicte cōgnitiōes. Deficien-
tiū vero ab hac equalia quidē
nūero sunt his genera: z magis
z minus diuidi potentibus z se-
paratis in tres latitudines. 25.
Signa ho egrī corporis sim-
pliciter dicemus: ex his enim
erunt relique due latitudines
manifeste. Secundum ergo ge-
nus dictum est prius in optime
cōpositionis oratione: secun-
dum vero speciem nunc dicitur
pri' nobis diuidētib' ptes. 26.
Quatuor aut sunt earū differē-
tiē oēs. Quēdā est earū sunt
p̄ncipales. Quēdā vero ab il-
lis exortē sunt. Quēdā ho neg-
aliarū dominātur negalīe earū
innatas habentes virtutes z re-
gentes eas dominātur. Quēdā
vero z innatas simul habent et
influentes. 27.
P̄ncipalia igit' sunt cor: cere-
brum: p̄par: z testiculū. 28.

Ab illis vero exorta sūt: il-
 lis famulant: nervi & spinalis
 medulla cerebri Cordi vero ar-
 terie. Venae epati. Semialtiava
 sa testiculis. 29.
 Capra hō seipā regūt cartilla
 go: ossū cōductio: mēbrana glā
 dula: pinguedo: caro. 30.
 Alie hō oēs pte cōe hīs hā
 bētēs ad suspēsiōē regimē arte-
 rīs z venis eneruus indigēt. 31.
 Capilloz hō z yngnū neqre
 gumē ē aliq: v: z gñatio sola. 32.
 Hec qdē partū sunt differē-
 tie: signa hō vniūscuiusq: crā-
 seos deinceps dicent. 33.
 Principiū autē a cerebri nobis
 faciētibz. Sūt enim quīs
 inata genera cognitionū eius.
 Primum quidem totius capiti-
 tis dispositio. Secundum vero
 sensibiliū operationū virtus
 z vitium. Tertium operatiōz
 Quartū picipaliū. Quintū na-
 turalium. Aliud est gen^o i his
 oibus generib^o ab hīs q̄ extrin-
 secus ei accidit alteratio. 34.
 Totius quidē capitis dispo-
 sitio ex magnitudine z figura
 ei^o capillorū accipitur. 35.
 Capilli hō caput p̄aeuē pposi-
 tiōis cerebri p̄pitiū ē signū. 36.
 Magnitudo ex necessitate bōe
 cōpositiōnis est signū. Si enim
 p̄opter vehemētiā factū ē ma-
 gnium eius que inest virtutis i
 materiā multā z bonā operātis
 bonū est signū. Si vero p̄pter
 solā materie multitudinē hō
 nū ē signū. Determinādū ergo
 est ei^o ea figura z ex hīs q̄ ab eo
 nata sunt. Figura quidē si bōe
 forme est: temp̄ em̄ bonū est si-
 gnū. Ab hīs hō q̄ ab eo nata sūt
 vt si collū forte ē: z alijs ossib^o
 oprime dispositū est: z si oē qdē

er^o nervosum est z pleni^o z vniū-
 dū. Propria hō capitis figura
 est velut i videas spherā perfe-
 ctā cerā ex vtrāq: pte leuiter
 cōpressam. Necessē est enim hu-
 iusmodi talis gibbosa quidē se
 cūduz spherā p̄ posteriora fieri z
 anteriora rectora vero fieri q̄
 ex vtrāq: parte. 37.
 Si hō sim occipitiū emnētia
 sit minor: alienū: cōsidera z ner-
 uos z collū cū alijs ossib^o. Scōz
 naturā siquidē hīs se habentis
 bus idigētiamaterie nō virtutis
 imbecillitate faliter factūz est
 hoc. Ineptiorib^o vero extūb^o
 infirmū ē principū. In plurib^o
 hō scōz occipitiū indigētā im-
 becillitas eozque dicta sunt se-
 quit z rarū valde z tale cōgigit.
 Scōssus hō o sim occipitiū cōsi-
 dera caput eodē mō eidē in to-
 to magno nato determinatis.
 In plurib^o z hec bona figura fa-
 cta p̄ acephalidos bonū signū
 quā qdā medicoz posteri^o cere-
 bri nō nomināz: quādamodū igit^o
 z ē posteri^o dērmī arū: formave-
 lut lauda hāte p̄missurā. Spie-
 lo p̄ncipiū hec ps ē z illā oim
 sūz totū atalie corp^o sūt neruo-
 rū actiōes. P̄ hōz posteriorē ps
 sim se in oibus paucorū sensibi-
 liū p̄cipat multorū hō opera-
 tiorū. Itaq: hec ebene dispositio
 z p̄fectas habēt nās sūz vniūq:
 q̄ p̄prias. Eadē hō z i ante-
 riorib^o capitis eoz q̄ sūt sūz hō
 tē determinatiōes sunt hīs que
 sunt s̄z posteri^o ad puritatē z ma-
 gnitudinē ei^o nobis respiciēti-
 bus z figurāz que sunt i his sen-
 sibus: s̄z visum gustū z odorātū.
 Alterutrū eni sunt cognitiōes
 z sibi inuicem attestantes. Et a
 principio nata p̄cipū virtutē z

vitio. Et p̄cipiū hīs que ab eo
 nata sunt. 38.
 Principaliū tñ operationū vir-
 tus z vitū eiusdē principū soli^o
 sim seipsum sunt cognitiones.
 Voco autē p̄ncipales operatio-
 nes ea q̄ a solo p̄ncipio sūt. 39.
 Facilis igit̄ itellec^o subtilis
 substātie cerebri ē cognitio. rar-
 ditas hō itellec^o p̄gioris. 40.
 Facilitas hō discēdi est mol-
 lis. z memoua p̄manētis. 41.
 Sic hō z difficultas discēdi
 dure. Obliuio hō fluētis. 42.
 Et bene mobile opinionib^o
 est calide. manēs hō frigidē. 43.
 Ad huc hō mihi videtur duo
 deesse genera cognitionūz q̄ ex
 p̄ncipio suscepi dicere. Anim
 qdē naturalū. Alterū hō extrin-
 secus accidētū. Erīt autē cōmu-
 nis de vtrūq: ratio. 44.
 Quā si eucratū cerebri existit
 sim quatuor qualitates: oia que
 dicta sunt habēbit cum modo z
 mensurā z sufficitates quecūq:
 per palatū aut nares aut oculos
 purgant: z hec habēbit modera-
 te minime ledit ab omnib^o que
 cūq: extrinsec^o calefaciūt z infri-
 gidāt z dēficāt rhumecēt. 45.
 Talib^o quidē infantib^o existen-
 tibus capilli sūt subruiffi. P̄ue-
 ris hō subrubei. Defectis hō ru-
 bei. Dedy hō quodāmodo ex-
 stēs crispoz z simplicū. i. pla-
 norū: neq: calui sūt: facili^o. 46.
 Audire hō oportet que dicte
 sūt z que dicēde sunt cognitio-
 nes vt in bene tēperatis habita-
 tionibus. 47.
 Quecūq: hō sim capillos non
 in regionib^o tñ: sed in humorū
 tēperātia p̄portione hābēt
 tēperātie edium que sunt sim
 cerebriū. 48.

Si hō calidius tēperato fue-
 rit cerebri: sim hō alterā oppo-
 sitionē eucratō: siq: dē plarimūz
 fuerit calidi^o fortiora aliqua
 cta sūt: dēdicā dēficēt signa. Bre-
 uis hō superabūdātia existēte le-
 uia. Cōmūis hō hec ratio sit i
 omnib^o qdē dicēde sunt mihi par-
 tibus earum que in omnib^o tē-
 perantīs dicēde sunt cognitio-
 nes. 49.
 Deinceps hō signa eius que
 in cerebro est caliditatis in his
 que p̄ dicta sunt rubicūditōia
 z calidiora que sunt circa caput
 omnia que in oculis vne sensibi-
 biles. Capilli hōz nato p̄citiūz
 in capite nascunt. Multū quidē
 calidiorib^o existētib^o bene tēpe-
 ratis nigri z fortes z crispi sūt.
 Non multū hō calidiorib^o sub-
 rubei quidē p̄mū sūt: deide
 nigrescūt. Accedētib^o hō etati-
 b^o calui sūt z mag^o plurimū cal-
 di. Supplimentatōes hō palatū
 z nares z oculos z aures z venas
 z digeste hīs sūt q̄ irrepēs-
 sibiliter sanū sūt. Repleto autē ali-
 qñ capite z tūnez magis hīs qñ
 dietaz negligētē obseruāt hoc
 tale accidit. Plurima qdē s̄z nō
 indigētia sūt supflua. Replenē
 aut z ggrauant capita ex cibica
 lesacitibus: z potibus: z odorib^o:
 bus: z extrinsec^o accidētib^o oib^o:
 calefacitibus in quibus est et
 cōtinens aer. Adhuc autē ma-
 gis si non solum calida sint ta-
 lium natura: sed z humidā bre-
 vibus somnis huiusmodi tē-
 perantē dominantur ad huc ne
 profundū ipsi fiant. 50.
 Frigiditōis q̄ oportet cere-
 bri cognitōes sūt. Plurima su-
 perflua sim p̄prias effusiones: z
 capilli ruffi z recti z manentes z

post multū tēpus nascētes sub-
tiles veriles pūmū. Et faciles a
causis frigidis ledunt. Et frigidē
tēpus lesiōis catarris rēorizis
cōsumunt. Neq; tangētib⁹ calidi
quae circa caput sunt. Neq; in
spiciunt rubea. Et oculorū vene
inuisibiles. Et somnolentiores
quodāmodo sunt. 51.

¶ Sicciorū hō cerebri cognitio-
nes. Non superflū est in efflu-
xionib⁹. Et sensū imperfectio. Uti
gīlātes hō sunt. Et caplos for-
tissimos habēt citissimēq; pū-
cunt nati crispōs magis quā re-
ctos. Calui in breui sunt. Cū hu-
midiorū hō cerebri capilli sunt
plani. Et nō omnino calui sūt.
Et sensus hebetes sunt. Et sup-
fluitatū multitudo. Et hec qdē
simplices distēperātie sunt. 52.

¶ Cōposita quidē calidaz sicca
pūma quidē est sūi quā si abū-
dantes sunt in supfluitatib⁹. s; p-
fecti senib⁹. r; vigilātissimi. r;
calui sūnt citi⁹. Pūma istē gene-
ratio: capilloz citissima est: eise
plensissima. r; nigri capilli. r; cris-
pi sūnt. r; calidi sūnt tangētib⁹
caput. r; rubicūdi vsq; ad statūs
tempora. 53.

¶ Si hō humiditas accedat ca-
liditati: parū quidē supēgre-
tib⁹ vtriusq; mediocritatē: sit bo-
nus color: r; caliditas. r; i oculis
vene magne. r; supfluitates plu-
rima medio crif digeste. r; capil-
li recti sūmbrei. nō calui sūt
facile. Replēt autē r; granatē ca-
pita a calefacientib⁹. Si hō hu-
mectent multo magis statim in-
perabūdātā habēt supfluita-
tum. ¶ Quando hō ad plurimū
humiditatis r; caliditatis vene-
runt: regnum his caput: r; supflui-
tatib⁹ plenēz facile ex calefaciē

tibus r; humectatib⁹ ledit. Nos-
thus hō in hissempet hūius. Opti-
me hō in borea degūt neq; exci-
tari possent vsq; ad multū: ad
sōmū puerētes seipsos. Simi-
liter r; granātur dormites: r; vi-
gilātes: r; fantasias vidēt: r; sen-
sus sunt impfecti. ¶ Si hō mūl-
tum tēperato sit calidi⁹ cerebri
parū hō humidius: remanebit
calide craseo a cognitionē misce-
būtur aut eis leuiter humidita-
tis cognitionēs. Uelūt ecōtrario
r; si multo quidē sit humid⁹ ce-
rebri: paulo hō calidi⁹: mani-
feste quidē erant vehemētis hu-
miditatis: leues hō caliditatis
cognitionēs. quia si qualitates
intendunt: r; signa erunt inten-
siora. Si hō remisse: remittunt
r; signa. Cōis hō ratio est hec in-
omnib⁹ sūi cōplexionē distem-
perantē. 54.

¶ Frigide hō simul r; sicce craseo
cerebri frigidū r; sine colo-
re perficiūt caput q̄tum in ipis
est. Sēper enim oportet memi-
nisse eiusque in principio deter-
minationis dicta sunt. Cōfide-
randū autem q̄tum ex humorū
cras alterant q̄ circa illud sunt
Statim hō huiusmodi craseo si
ne venis circa oculos sunt: r; a
frigidis causis cito ledunt: ideo
inequaliter sūt sani. Aliquādo
qdē leuissima sunt capitar: non
sunt supflue effluxiones. Aliq; hō
corizis r; catarris in paruis
causis citopsumunt. Sensus hō
etsi in pueritia quidē pfecti: p-
ctis hō emarcescūt citius. Et vt
breuiter dicā cito senes circa ca-
put sūt omne: ideo canescūt ci-
tius. Capilli hō eis nati qdē ve-
nūt vix: eriles r; ruffi. Accedēte
hō tpe domināte quidē ampli⁹

frigiditate q̄ siccitate nō calui
sunt plurimū. Ecōtrario si acci-
dat siccitate qdē apli⁹ dñari hu-
miditate: frigiditate vero cali-
ditate: parū hōi calui sūt. 55.
¶ Hūide hō r; frigide crases ce-
rebri grauif faciūt dormites.
r; sōmnoctos. r; hūtiles sensu-
bus. r; facile patētes a frigore
r; facile repletos caput. r; facile
patētes catarrū r; corizā. neq;
calui sūt huiusmodi. 56.

¶ Hec igitur sunt signa earū q̄
in cerebro crasium. 57.
¶ Ex his ergo tendēs ad vni-
quodq; organū sensus scies co-
gnitiōes trāsferens te de alio
ad aliud. Sufficiet vero in ocu-
lis tantum dicere. 58.

¶ Cūcūq; ergo rāgētib⁹ oculi
manifeste sunt calidi r; mouent
facilius: r; frequēter: r; venas la-
tas habēt: calidi sunt oēs hī. fri-
gidi vero q̄ his hūi: hūmidi q̄
dem q̄ molles simulz multe hu-
miditatis sūt. Siccī vero q̄ du-
ri simul r; aridi sūnt. 59

¶ Et ledunt qdē a similib⁹ cau-
sis sue crasi facile. Iuuantur ves-
ro a hūis: s; moderato vsu. 60.
¶ Et hoc cōe in omni cognitio-
ne craseo omnis partis memi-
nisse oportet. 61.

¶ Magnitudo vero oculorū p-
portione qdē r; operationū vīr-
tute multitudine substantie eu-
cratā ex q̄ oculi facti sunt offen-
dit. Quo vero sine his multā q̄
dē substantiā: s; nō eucratā decla-
rat. paruitas vero oculorū cū p-
portione qdē r; virtute opera-
tionū: parū qdē s; eucratā de-
clarat substantiā: ex qua facti
sunt oculi. Cum nō p portione
vero qdā r; vīto operationum
parū simul r; iutilē esse signifi-

cat substantiā oculo: um. 62.
¶ Et hō quo sunt s; colores sic
ops determinari. Glauci quidez
oculi spēdētēs humiditate pu-
ra et multa luminis splēndidi
sunt pmentia. Nigri hō ecōtra-
rio. Medij autē sunt sūi mediaz
causaz. 63.

¶ Glaucus hō oculus: aut pro-
pter magnitudinē aut splēdo-
rez cristalloydes: aut in somno
positionē: aut p subtilis r; aquo
si humois qui est sūi pupillaz
paucitate r; puritate sit. Omni-
bus qdē simul puenētib⁹ sūnt
glauicissimi. Si hō hec qdē hor
adintē: hec hō nō magis r; min⁹
in glaucedine pssunt. 64.

¶ Niger hō oculus sit: aut pro-
pter in profundo positionē: aut
ppter paruitatē cristalloydes:
aut quia fluididū r; rutilās pfe-
cte nō est: aut qm̄ subtile hūmi-
dum: aut amplū: aut purū non
est: aut ppter quedā horūz aut
propter omnia natū est herima-
gis: minus in eis quā dmodū
dictum est prius. 65

¶ Subtile quidem huiusmodi
humidū aquosū amplius factū
humidiorē demonstrat oculum
Quā dmodum si spissius r; mi-
nus fiat sicciorē. 66.

¶ Cristalloydes hō si quidē du-
rū sit: sicciorē operat oculum
Si hō mollis: humidiorē. Ita
doyt si quid supra d dafēdem
perātie subtilis: sicciorē. Si hō
deficiat: cōtrarium.

¶ Pars secunda secundi li-
bri Tegni Balenique est
de corde.

¶ Deinceps dicat. prius hec
cōmemorantib⁹ nobis qd vñāz
quāq; partē calidiorē: aut frigi-

fior: aut sicciore: aut humidio
 rem seipsa facta esse dicunt: non
 ad aliq̄ alia cōparates: quātū
 cūq̄ eis cor fiat q̄dā natura fr
 gidissimū: multo calidi⁹ est sicut
 crasim calidissimō cerebro. 2
 Calidioris ergo ut ad p̄p̄iū
 modū referam⁹ cordis signa iſe
 parabilia q̄de z familiaria hec
 sunt. Magnitudo respiratiōis.
 z pulsus velocitas. z frequētia.
 zaudacia. z ad actiōes imp̄grū.
 Si hō cor ad plurimū veniat
 caliditatis: furor est eis. z mania
 ca p̄fēditia. Est autē z pilosus z eis
 pecc⁹: z que circa hypocōdria z
 his prima. In plurib⁹ hō z totū
 corp⁹ calidū ex calido corde: sicut
 nūl maxime cōtra operet epar.
 Dicent aut paulo posteri⁹ totū
 corpus cognitiōes. 3
 Est aut latitudo pectoris calid
 itatis cognitiō: nisi hūc ali
 q̄n cerebrū maxime cōtra opere
 tur. Qu autē spinalis medulle
 magnitudo p̄portionalis est illi
 plurimū: spōditia sicut magnitu
 dinem quātā spinalis medulla.
 Itaqz spina tota. Coniūgitiō
 thozar ad posteriorē partē sicut
 gūdinē q̄de equalis mēte hāre
 mor: sicut latitudinē hō cū quādā
 p̄portionalē grossitudine spōdi
 tū p̄fectio sicut sicut illā spina. Cū
 hō caliditas cordis dominata
 fuerit augmētabit thozacē. i. di
 latabit sicut p̄mā generationē p̄
 portionabit hui⁹ caliditatis. iō
 etiā cū i paruo q̄de capite thozar
 post fuerit: maxima sicut cor
 sit cognitiō caliditatis. Quō hō
 magno parū maxie z hoc p̄p̄z
 signū cordis frigidioris: si hō
 p̄portione hēat cū capite: alij
 signis determinādū erit dē cord
 ita ut ex thozacis quātitate nil

accepturus sis. 4
 In frigidior hō corde pulsus
 mores sicut p̄lectēb⁹ n̄ h̄ ex ne
 cessitate: tēdotes aut rariorēs. 5
 Spirit⁹ vero siquidē tāto mi
 nor thozar sit p̄to cor frigid⁹
 pulsib⁹ est. p̄portionalis. Si hō
 thozar maior fuerit sicut p̄tate
 cordis frigiditate sicut miorē t̄m̄s
 tardiorē declarat pulsū naturā. 6
 Tales z timidi z curiosi. z nu
 dum eis pilis est peccus. De
 paritate hō ei⁹ determinādū
 est: ut pius dicit⁹ est. Scdm hoc
 hō z dē toti⁹ corpus q̄tate. 7
 Sicci⁹ vero cor pulsu operat
 duriores. Et furorē nō p̄optum
 q̄de sicut ferocē z difficile placabi
 lez. Ut multū hō z totū corp⁹ sic
 cuz si nō epar p̄opt. hūidioris
 hō cordis signa sūt. Pulsus mol
 les. Et cōsuetudo facile mobit
 ad irā. z facile placabilis. z totū
 corpus hūidius: nisi ea q̄m
 epar contra operentur. 8
 Secundū cōpositionē hō p̄
 marū qualitatē dīstēperāte cor
 dis sic se hābet. Calidū q̄de zfic
 ci cordis signa sūt. Pulsus duris
 z magni: z veloces: z sp̄si. z sp̄s
 sūt magni: z veloces: z rēq̄ntes.
 Et m̄to magis ad velocitatem cē
 dūt: z frequētiā nō crescit sicut p̄
 portione cordis thozacē. 9
 Diz pilosissimū sūt hi sicut pecc⁹
 z hypocōdria. ad actiōes op̄a
 rati. z alios. z veloces. z p̄p̄iū
 mobit. etei furiosi sūt difficile
 placabiles. De toti⁹ hō corp⁹
 ris crasi ad huc: z thozacē p̄p̄iū
 dīne p̄portionalr dē his q̄ p̄ bi
 cta sunt determinādū est. 10.
 Si hō hūiditas obtinuerit cū
 caliditate. pilosū q̄de min⁹ hū
 q̄ p̄i⁹ dicti sunt hūmōdi. Et
 pati ad actiōes nō min⁹ illis nō

th ferociōres in furore: sicut in irā
 z in parati. Pulsus hō molles z
 magni z veloces z frequētes: et
 sp̄s thozacē q̄de p̄portionalr
 se hāte cordi sicut eādē formā erit
 sicut pulsibus. Minore hō ex h̄te
 tāto velocior z frequētiō: ē p̄di
 ctis sp̄s h̄to z thozar minor.
 Multa hō uersio sicut crasim sicut
 z maxie si sicut hūiditate accidit
 hec p̄tērea q̄ dicta sūt adhuc z
 in putridas egritudine ex cor
 ruptis z p̄tēctib⁹ i eis hūo
 rib⁹ icidūt. Et expiratiōes ma
 iores z velociōres inspiratib⁹.
 Et in pulsib⁹ sicut velox. 11.
 Humidioris vero z frigidior
 ris cordis signa sūt. Puls⁹ mol
 les Et p̄suetudo timida: z foru
 dolosa. z pigra. Sūt vero z nu
 di pilis hi sicut pectora. Et m̄n
 te m̄tēditur. Et in irā nō sūt pa
 rati. Quō vero circa thozacē
 z totū corpus his que pius di
 cta sunt similiter determinā
 dum est. 12.
 Frigidū vero z sicci⁹ cor pul
 sus q̄de duos op̄as z paruos.
 Sp̄s vero siquidē p̄portio
 nalter frigiditatis paruos thoz
 ar sit cōpētentes. Si vero ma
 ior: rarum z tardū. Minime ve
 ro omnium iracūdi h̄t cōacti ta
 men alitibus irasci seruat me
 moriā. Sunt vero z hi nō pilosi
 pectora omnī maxie. De p̄
 uitate vero thozacis z toti⁹ cor
 pōra frigiditate similiter deter
 minandū est. 13.
 Unū cōe in oibus his q̄ dicta
 sunt cōmemorātes q̄ quicqz de
 moribus aut nūc scdm aliā ali
 quā scripta sūt ofonēz ad agni
 tiōnē in craseō: nō p̄ bonis aut
 p̄aus mobit ex philosophia ex
 eritatorū: sed pro naturalibus

vnicuiqz dictum est.
 Tertia pars Scbi libri Te
 gni Saleni. que est de epate.
 Patis vero calidi cogni
 tiōes sunt. Venarū ampli
 tudo. Colera rubea multa. In
 tpe vero augmētate etatis nig
 ra. Calidior enim est sanguis
 eis. Et propter hoc vniuersū
 corpus calidius nūl ea que sicut
 cor cōtra operentur. Densitas
 vero eorū que sicut hypocōdriū
 et ventrem. 2.
 Frigidioris hō epatis cogni
 tiōes. Angusta venarū. Fleg
 ma plurimū. Sanguis frigidior.
 Et vniuersa corpus habitudo
 frigidior: nisi ea q̄ circa cor cali
 da fuerunt. Fluida pilis hypocō
 dia z ventem. 3.
 Sicciōris vero epatis cogni
 tiōes. Sanguis quidē sp̄ssior
 z paucior. Vene dure. Et vniuer
 sa corpus habitudo sicciōris v̄
 durior. 4.
 Humidiores vero epatis cō
 gnitiōes. Sanguis quidē plu
 rimus z humidus. Vene autem
 molliores. Ita vero z vniuersū
 corpus: nisi ea que circa cor cō
 tra operentur. 5.
 Calidi q̄de simul z sicci epatis
 signa. Pilosum hypocōdriū
 dextrum. Sanguis sp̄ssi
 fior z paucior. Amara colera:
 multa crasa augmētate vero
 etatem nigra. Venarū ampli
 tudo et duritia. Ita vero z vni
 uersum corpus. 6.
 Caliditas siquidem a corde
 promprens potest prompen
 tem ab epate frigiditate. Quē
 admodum z frigiditas quide
 caliditatem. 7.
 Sicciatē hō impossibile est
 sicut contrariū a corde: hūidior

ri facto adduci.
Media vero est quae ab epate humiditatis eorum quae dicta sunt. Et magis siccitate ab ea quam in corde est vincit siccitate quam siccitas ab humiditate.

Humidus vero caliditate. Amplius aut minus frigiditate. Facile enim vincibilis est hec eorum quae ab epate praeponderant qualitatibus.
Manifestum est ergo quoniam si in id ipsam concurrant principiorum vitiosum crases: totum corpus praesente circa eas disponetur. Dicuntur ergo paulo posterior totum corpus cognationes.

Humidum quidem simul calidum epate minus quidem calido et sic eorum quae circa hypochondria sunt operatur pilosa. Plurimum vero sanguinis et venas magnas. Et corporis habitudine humidum et calidum si non ea quae circa eos sunt contra operantur. Si vero amplius vitiosum quae qualitatibus auerant ab eo quod secundum naturam propter consumuntur a cacochymia et putrefaciuntur: b' eorum quae dicitur. Adhuc vero magis si plurimum augetur humidum paululum vero calidum si vero strario parum quidem humidum plurimum vero calidum: minime cachymia sunt.

Humidum vero et frigidum epate sine pilis quidem huiusmodi hypochondrii sanguine vero magis opae flegmaticum cum venarum gracilitate. Et uniuersum corpus similiter se habent: nisi ea quae a corde sunt ad contraria illud transducant. **F**rigidum vero et siccum epate paucum sanguinis et gracillum venarum efficit corpus. Et frigidius. Et hypochondrii nudius pilis: nisi et hinc vincat cor.

Quarta pars scilicet libri Tegni Saleni quae est de febricitantibus sequitur

Efficacior vero crasis calida quae dicitur maxime venerea est: et masculorum generatrix. Et citius pubescit eis praesens genitalis. **F**rigida vero crasis est contra-

Humida quidem et multi seminis et humidum est. Siccum vero et paucum seminis: mediocriter spissum est. **C**alida vero et siccum crasis et spissum si seminis est. Et maxime generatrix masculorum. Et citissime ad coitum excitat. A principio ergo et huiusmodi citissime pubescit in partibus genitalibus et in omnibus circuitu sui sursum quidem versus ad regionem circa umbilicum: deorsum vero versus ad medietatem corporis. Petulca igitur est huiusmodi crasis satis ad ventrem. Citissime vero fatiatur. Si cogatur nocet.

Conuenientibus vero quidem caliditate et humiditate pilosi quidem minus huiusmodi his quae dicta sunt. Multum vero seminis magis. Ad coitum vero magis alius. Sufficiens vero sine lesione magis veneris plurimum. Si vero satis augetur vitiosum et calidum et humidum: non sine lesione abstinet a veneris. **S**i vero frigidum et humidum sunt crases sunt testiculi: nuda sunt qui sunt in circuitu pilis. Et tardius de coire incipiunt. Neque vehementes sunt ad operationes. Aequum vero et tenue semen egerit parum generans vel non generans et si generat: feminas efficit.

Sicca quidem et frigidum crasis similis quidem plurimum ei quae praedicta est crasi. Spissum vero semen eis: et omnibus magis eriguntur.

Totius vero corporis habitudines dicte quae dicitur prius in

his quae assimilantur cordi: dominiatur vero similitudo vehementior habentis membrum quodlibet primarius qualitatem quas et operaturus nominamus. **C**otinus vero corporis habitudo illis maxime discernitur partibus quaecumque videntibus primo subiacent. Musculi vero sunt his omnibus ossibus circumuoluti et coeoposte quaedam carnes sunt et simplici et prima carne et neruis quibus he circumuoluntate sunt pro prima enim musculorum substantia hec est vitiosum ad eos vero conuenientia hec vasorum: lutrum quidam sunt non complectentes eorum substantiam: sed uentem ad conseruationem.

Discentur igitur et eorum craseos cognationes secundum bene temperatam habitationem. permittant enim disperantem regionum partes secundum se formantes et corruptum quaedam cognitiones. Ita vero et secundum bene temperatam regionem tpe melissis seipsum soli aliquis nudum exponat et permittat eas cognitiones quaecumque sunt in mollicie et in duritia: secundum consistentiam. Si vero vitiosum temperata est regio: ita tpe bene temperata dieta vitatur. Neque exuritur in sole taceat nudum vitiosum quaque die plurimum. Neque vitiosum quod dam more vitiginis in umbra degens perfecte craseos demonstrabitur signa. Quasi in his igitur in orone futura inueniamus iam intellectum est.

Competentibus vero craseos cognitione secundum totam animalis habitudinem sunt. Color quidem ex rubeo et albo comittitur. Capilli vero rubet et mediocriter mixti

crispi ut in pilibus. **M**ediocritas vero carnositas in scititate et esitate. **M**edius enim pectore est huiusmodi corpus: omni supfluitate vitiosum hec dicat et itelligat ad hoc necesse est esse spissum corpus ad hoc de spissum. Et tenue sicut adhuc. Et in tactu carne huius et pauca carne. Et crassum et macrum: et molle et durum: et pilosum et nudum pilis. **N**ihil igitur horum est mediocriter: quoniam pollicetur regula ad summum venit mediocritas vitiosum. Et vitiosum agentibus quidem neque molle: neque durum apparet. Neque calidum neque frigidum. **V**identibus vero neque pilosum neque nudum pilis. Neque grossum: neque gracile. Neque alia huiusmodi vitiosum vitiosum.

Quoniam vero tpe calidiora quidem sunt: non tamen humidiora aut sicciora sunt carne: de his enim presens ratio est. **A**ppent quidem et tangentibus calidiora tate pro sunt crassum sunt calidiora. Et pinguedinis minus habita. **C**olor vero ruber et nigros capillos habita. **F**rigidiorum craseos corpus si gna. **N**o pilosum: et pingue. **F**rigidum tangentibus. **C**olor vero eorum cum capillis magis rufus. **M**ita vero frigiditate existente luidum quaedam modo e carnis: vocare consuetudo quibusdam medicorum est: hos tales plumbei coloris.

Sicca vero crasis gracilior tate et durior bene temperata tanto est siccior: et alia vero proxima si gna sunt huiusmodi.

Et huiusmodi alia signa quidem similitur. **M**agis carnosum vitiosum et mollior.

Et similitudine primarum qualitatum qua sunt disperantem coeopositam cognitionum forma habita. **C**alida quidem et siccum crasis pro

liffior: z durior: z caldior: z mī-
 n^o piguis est: z gūtilis: z nigri ca-
 pulli. Si hō ad āplī^o caliditas.
 veniat z nigri coloris curia. 17.
 Humida vero z calida crasis
 Mollior. Et caldior. Et multo
 carnosio: optima crasi inquātū
 aucte fuerint vresq; qualitates.
 Ad plūmū hō aucte. putridis
 plūmūtur egritudinib^o. Et caco-
 chimi cito fiūt. Et si hō pap q-
 dē hūidior sit mītro hō caldior
 Molliores qdē pap rpatō hī ta-
 les: z magis carnosī. Pilosiores
 nō modicū. Et tāgētū nō pap
 caldiores. Nigri hō hīs sūt ca-
 pulli: z caro nō sine pinguedie.
 Et si hō pap qdē sit caldior: mī-
 to hō hūidior. Mollis est hīs ca-
 ro. z mīta. Et color p̄mīet^o ex al-
 bor rubeo. Et tāgētū b^o paululū
 caldiores. Uniuersaliter hō est
 dīcef q̄ hīs copulata craseos p̄
 dñant^o q̄lita^o dñabūt signa. 18.
 Frigidā hō z humida crasis.
 Paululū quidē vtrīsq; augmētā-
 tis. sine pilis ē. z alba: z mollis:
 z spissar: piguis. Et si hō āplī^o
 alia qualitas augmentet: confi-
 derant signa qdē sūt p̄p̄tione
 augmētatiōis qualitatū. Color
 vero cū capillis magis ruffus:
 quēadmodū plūvtrīsq; augmē-
 tatis luid^o fit vt i eis cuti color
 Si hō lequalis sit augmētatio
 q̄litarū: dñabunt magis augmē-
 tate qualitatū p̄p̄ta signa. 19.
 Et si hō frigidū cū siccō equali-
 tate augmētet: naturaliter durū
 rū z gracile habetur corpus. Et
 nō pilosū. Et tāgētū vres frigi-
 dū. Pinguedo vero similiter est
 in eis. Et gracilū^o existentibus
 dispersa est per carnem. Capilli
 vero z color: p̄p̄tionaliter sūt
 mēsure frigiditatis. 20.

Decidēte vero calida z siccā
 crasi tpe paugmāstice etatis in
 frigidā z siccā: hūitudo hō talū
 gracilis qdē sit z dura z melā-
 colica est z p̄terea nigra sit et
 pilosa. Dñante hō altera q̄lita-
 te mītrū: altera hō papa medio-
 cri mutata. Dñabunt qdē dñan-
 tis signa: mediocres vero erunt
 alterius cognitionis. 21.
 In oib^o hō q̄ p̄dicta sunt et q̄
 dīcēda sunt oīs agnitio craseos
 sūq; dē facile frigelcēs sit p̄r: aut
 frigiditate: aut raritate sit. Si
 vero difficile frigelcēs: aut calo-
 re: aut spūitūdine. Si hō ex de
 siccātū^o sit aridū z siccū z diffi-
 cultate mobile fiat: ex siccitate
 fit. Quēadmodum si grauet hū-
 midas ab humiditate. 22.
 Considerare hō opz similem
 ad iuuicē oēs musculi: aut nō si-
 milē crasim habent simul. 23.
 Si r^o opz p̄iderare in oib^o q̄
 titate inuolutoz ossiū. Aliq̄ em
 gracilior v̄f eē ps nō ex hīs graci-
 lior ip̄tū ad musculos: iz p̄pter
 angustā ossiū talis v̄f eē appa-
 res. Si r^o aut z spūitū v̄f eē multa-
 totes ad pp̄ amplitudinē ossiū:
 sed pp̄ carnis multitudinē. 24.
 Que aucta z diminuta et dur-
 rior z mollior: duz sit siccior: aut
 hūidior: apparet parū ps sūq;
 dē pauca z dura siccior. Si vero
 multa z mollis hūidior. 25.
 Similiter hō z medie regio-
 nes similes p̄tes h̄rtū corpōis
 aut āphorē: aut minorē hūmidū-
 tate in seip̄is: continētes aut re-
 nuoicē: aut hūidiores: aut siccio-
 rē demonstrant partē: hūmidā q̄-
 dē ps est vbi tenuior z amplī^o ē
 hūiditas. Siccā hō vbi spūitū
 z sil mītra. Ip̄as hī copia soli-
 das p̄tes hē solidas z p̄mas hīs

nullū modū possibile est hūmi-
 diores facere: iz satis est si q̄s
 p̄hibeat eas siccari si cito eas
 hō p̄mītes regiones: iz replē-
 re hūmiditate aut tali. Id hō
 p̄p̄tū ē nutrimentū siles par-
 tes habentū ex appositōe nō
 per vasa factū. Cōmūnis vero
 hęc ratio est oīm partū. Et de
 hoc dīcet postea in sanarū et
 egrarū causarū doctrina. Nunc
 vero que sequuntur dicamus.

Quinta pars secundi li-
 bri Tegni Galeni de ven-
 tris dispositōe sequitur.

Quātrū cognitōes natura
 v̄f dē siccioris. Velocius
 sūtites fiunt. Et parū eis suf-
 ficat pot^o. Et granat^o āplioū.
 Et fluctuationes habēt: z sup-
 narat superflūū in eis. Cibulq;
 gaudent siccioribus. 1.
 hūmidious hō vētris signa.
 Si neq; sūtites fiāt. Et āplio-
 rem hūmiditatē moleste ferāt.
 Cibulq; gaudēt hūmidious^o. 2.
 Caldior hō natura vēter di-
 gerit qdē melius q̄ appetat et
 magis quecūq; dura sunt nar-
 zarat difficile mutabilia. Sau-
 det hō calidis cibus z potib^o.
 Neq; a frigidis nihil ledit hīs
 mōderatum vsūm. 4.
 Frigid^o hō natura vēter appe-
 tere quidē bonus: digerere hō
 non bon^o: maxime quecūq; dif-
 ficile mutabiles z frigidū cibo-
 rū sūt. Accescūt em cito in eo.
 Propterea z acide eructiōes ē
 h̄mōi venter. Et gaudet qdē m
 frigidū: ledit hō facili^o imode-
 rate v̄res. Ita hō extrīscē em
 accidētū^o nō fert eoz diutur-
 nā dispositiōne: quēadmodum
 neq; calidus calidiorum. 5.
 Et egritudinib^o tamēt ventrē

dīsēperatiōe in hoc differunt a
 nālīb^o: hīs qdē hūa occupat^o z hī
 silita: quēadmodū z nālēs. 6.
 Sed z cōplexiōne hō in ventre
 dīsēperatiōe p̄p̄tite per simpli-
 cū cognoscunt cōpōsitōes. 7.
 Diligēt^o hō opz adhibere in
 tellectū hīs q̄ dīcta sūt discernē-
 tes ea ab hīs q̄ dīcēda sūt. Nō
 solū est vēter sūtites z nō sūt
 tes operat^o: z frigidū z calidūz
 potū desiderātes: iz etiā ea q̄
 circa thōracē z epār z cor z pul-
 monem. 8.
 Sed p̄pter hōz caliditatē sūt-
 itēs inspirāt āplī^o. Et exul-
 siant lēgē: z sentit em thōra-
 cem cauma: nō quēadmodū q̄
 p̄pter vētrē km h̄ypo cūdrum
 patunt calorē. Vt quidē bebē-
 tes nō statī q̄scūt. Et frigidus
 pot^o sūtit magis eoz sitim q̄
 multū calid^o. Refrigerat autē
 eos z frigid^o aer inspirat^o ni-
 hil alleuat eis ventre sūtites.
 Ita hō z ecōstrario habētes a
 frigidā spiratiōe sensibilitē le-
 dunt: z maxie hęc est cognitio
 in pulmōis frigiditate. quēad-
 modū frigidū spirātes sētūt
 manifeste lesiōnē z isfrigidatio-
 nē: ita calidū est eis amūcū: sed
 etiā flegmaticas sup̄fluitates
 loquētes z cū tūsi expūunt. 9.
 Siccū hō pulmōis sine sup̄flui-
 tate isē z pure a sūtē z vocē h̄nt
 clarā: quēadmodū et hūidū.
 obscurā qdē z rancā operant^o
 vocē. turrētāt eis sup̄fluitates
 magis z acuti^o loq; vōiētū^o. 10.
 Nō hō ip̄a vocē magnitudō a
 caliditate sit quēadmodū neq;
 puras a frigiditate sit. Iz hīs
 dē ab āplitudinē trachee arte-
 rie sit: z ex eruffatiōe vehemē-
 tiou. Parutas hō hūa seq̄t. 11.

Itaq; neq; semp; neq; princí-
paliter: sed fm accidēs z ex so-
lis naturalib; crasib; Inpugniē
tibus non sequitur vocis ma-
gnitudo et paruitas. 12.
Quonia; ho huiusmodi or-
gana pp crasim facta sunt talia
scz ampla vel stricta: talis vor
colēquif; ppea ex voce est ali-
qd de naturali crasi colligere.
Enim vox leuis: leuitatez
trachee arterie seqt. Et aspera
aspitātē. Leuitas ho arterie cō-
tēperatū craseos seqt. Asperi-
tas ho siccitatē. Aspitas siqui-
dē inequalitas qdā est fm cor-
pus durū. Arteria; ho opaf du-
ram omniomē partū ei; siccita-
tas. Inequalē ho ei; disperse
humiditatis indigetia. Ad
eūdē ho modū neq; acuta vor-
nā: sine angustia gutturis: ne-
q; graui; sine latitudine fieri po-
test. Angustia em; naturalis si-
lia est frigiditatis. Amplitudo
ho caliditatis. Proportionalitē
ho naturalib; differētis vocū
q; hz passionē pscuant cogniti-
nes exites efficientiū cautariū
sunt: de qb; oib; de his que de
voce dicta sunt sufficienter de-
terminatum est. 13.
Alie ho animalis partes q; in-
trinsec; sunt nō leues habent
craseos cognitiones. Tētādū
est it; ea q; adiunatiua z necē-
tia cognoscere. Ampli; z hz na-
turaliā potētiarū operatiōes.
Dicitū est aut in tertio loco de
causis q; vniuscuiusq; potentie
virtutis z vitij dñatū ē crasi.
Craseos igitur cognitiones z
Species dicte sunt. 14.
Que ho ppter magnitudinē:
aut plasmationē: aut numerū:
aut positionez labantur: ita se

habēt. Quēcūq; igit cadūt sub
sensu cognosci facilia sūt. eoz
ho que nō cadūt sub sensu: hęc
quidē difficulta sunt ad cogno-
scendū: hęc ho ignota sunt. Et.
Capitis igit magnitudo et fi-
gura z cū eo cerebrū manifesta
est: vt puus dictū est. Scđz hoc
ho z thoracis. Ita ho z hęcq;
labunt. Secūdū homopla-
tas: aut humeros: aut brachia
aut cubitos: aut sūmas manū;
aut hyschion: aut suras aut pe-
des: nō est difficile cognoscere:
sine fm plasmationē lapuz sit
aliqd talitū: siue fm magnitu-
dinē: siue fm numerū: aut ordi-
nationē cōponentiū ea manife-
ste ho z operatiōnū inynoquo
q; sunt lesiones. 16.
Ea ho que intra corpus sunt:
non omnia sunt cognosci possi-
bilia. 17.
Ventreū siquidē cuiusdam
ita parū z rotūdū z pro pēnū
iuxta hypocōdriū vidit; ma-
nifeste apparet z fm circūfer-
ctionē ppiū vt videntib; z tā-
gentib;. Sicut vidit; z vesicā cu-
tusdā extra positā: z parūā: ita
vt si aliqui tardaret ad egesti-
onem vinarum tumor circūferi-
ptus appareret manifeste: non
tñ aliorum que intrinsec; sunt
manifestā dedit mihi cogniti-
onē aliquādo. Tentare tamen
oportet cognoscere vt possibile
est p virtutē z vinum corripit si
nō fm disciplinā certās: sed fm
cōiecturā quādā artificialis.
Velut si ita accidat epati. Ue-
dū quosdā iā z mltos graciles
qdē venas habētes. Si colore
ho vniuersuz corp; z in paulo
āpli; cibi inuulerit vt magis si
sunt tātūa z ipsa z glutino-
sa: hos

sa: hos qdē velut quodā pōde-
re hz dextrū hypocōdriū sen-
tiētes i pūdo: hos ho cū extē-
sione quādā dolētes. In his q;
cōnētes parū esse epar z an-
gustā in suis eritibus. 19.
Alterū aut vtdi slegmaticū to-
tū fm habitudinē: vomētē ho
hūdie colorā citrinā. Agnouit
q; oportere me egestides ei; vi-
dere: z minime habuerūt selli;
Cognoui ergo ex hoc signo fel-
leū humorē emittēre por nō p-
uāte ei; pte in pullerō vētr; tras-
mittere vt in qbusdā apparer
animalibus. 20.
Ex quib; manifestū est q; in re
motis a sensib; valde pfcit ad
cognitionē ex anathomijs ap-
parētiū mēbroz noticia z opa-
tionū z vtilitatū inuētiō. Qui-
cūq; igit cognitor eē vult sic di-
ctū ē nūc lapsor; corp; i ana-
thomijs ei; erercēdū ē z opatio-
nū z vtilitatū iuctiōib;. scriptū
ē it de oib; his separati i alijs
negocijs de qb; i fine totū ofo-
nis dicez gra cognoscēdi amā-
tes discere singuli quum deside-
rant scire ex quo marie nego-
cio eligere opz. 21.
Quēcūq; ho i pñti egra sūt cor-
pora cognoscere opz: hz z qdez
sensib; iubiaccēria imutatione
eoz cognoscunt q; fm naturā:
eis inlant i magnitudinē: co-
lore z figura: z nūero: z positio-
nez: mollitia: z duritia: z cali-
ditate: z frigiditate dñia. 22.
Nō apparētia ho z vtr qdē di-
cere sit lesionib; opatiōnū aut
egestidib;: aut dolorib;: aut tu-
morib; pter naturā: aut qbusdā
dā horū: aut omnib;. 23, 24.
Scđm vero pariē fm cerebrū
qdē egre dispōes: aut despiciē-

tie specieb;: aut sensibiliū: aut
fantasiarū lesionib;: aut appe-
titū mouēdi: aut egestionib;
p palatū z aures z nares z ocu-
los: aut fm illud dolorū differ-
rentijs. 25.
Ea ho q; hz cor: patitū ex distine
spēb;: z motib; fm ipm: z arte-
rijs z aofistatib;: z pusillanimi-
tatib; z febub; z ifrigiditatiōi-
b;: z i colore dñijs: z dolorib; q;
circa ipm et circa arterias. 26.
Ea ho q; fm epar z humorū idi-
gentia et abundantia: conuer-
sioe caloris in nō nāles discolora-
tiones: z adhuc ex his q; sunt
fm digestiōe aut nutrimentū
aut supfluoq; fm gestione imu-
tatis: sed pōderib; fm ipsū z
tumorib;: et dolorib; non in re-
gione eparis tantū: sed fm cō-
passiones quēcūq; sunt alicui
membro: vt sunt distine species
et tussis. 27.
Ita ho z fm vētrē circa digē-
nē z oxi; hūdie aut sicce obla-
tione supfluoq; egestiōib; peccā-
tib;: sicut ho z nauisib; z singul-
tib;: z eructatiōib;: z vōitib;: z
ipsis eoz q; vomunt fornis: z do-
lorib; z tumorib;: z distijs. 28.
Ea ho q; fm pect; ex distijs: et
tussib;: z dolorib;: adhuc et ex
eoz que expuuntur differen-
tijs oportere cognoscere in p-
senti egra. 29.
Et fm tracheā arteriā egritu-
dines distiaz tussis: z fm locū
dolor z spūti et vocis lesio in-
notescunt. 30.
Proportionaliter ho hīs et in
oibus alijs partib; ex tumore
et dolore: lesioe operatiōnū aut
ampli; z egestionū differētis
cognitiones erunt. 31.
Ex tumoribus quidem pter
Articella, p

naturā: vt in flegmonibus: z in
chirofi z herifipilis infpicien-
dum est. 32.

Dolores ſuo que incibūt locuz
aut pmutatū ſolutionē aut al-
terationē ſubitas oſtādūt. Sol-
uit igit p̄tinuitas: incifio: z co-
meſtio. i. corofio: z fractura:
et rēſio. Alterat ſuo ſubſtātia:
caliditate: frigiditate: ſiccita-
te: z humiditate. 33.

Noceſ autē opatio: aut leuiter
aut mediocrit: at otino ſi ſit. 34.
Quecūq; ſuo egrediunt hec qui-
dē vt particule eoz q̄ patiunt:
hec vero vt in iplis cōtēta ſim
naturam. 35.

Et oſtēſionē ppriā vnūquodq;
faciet. 36.

Dicitū eſt autē de hmōi omni-
bus ampliuſin patiētū locoz
negocio: nullo hoc in artē pu-
redigēte aut perfecte aſſignan-
te: quē ad modū igitur aliud ni-
hil eozū que incipiunt perfece-
runt veteres. 37.

Egrotātū qdē copozū ex illo
negocio dicere opz cognitio-
nes. Egrotatoz vero z ſanā-
dum ex preſenti ſunt facultā-
te. 38.

Ea quidē q̄ ſunt ſigna egrota-
tū in medio ſim formā eoz
ſunt q̄ ſanus z egrotantib⁹ acci-
dunt. Scdm naturam quidem
omnia ſanus ſunt. P̄ veter inatu-
ram vero egrotantibus inquā-
tum egrotant. 38.

In medio vero hīs ſunt decla-
ratiua egritudinum. Quēdam
ex gñe erp̄tia eoz q̄ ſunt ſim na-
turā: ſed in quātitatib⁹ aut tpi-
bus pmutata. Quēdā vero ex
hīs q̄ ſunt p̄ter naturā qdē
ſed minora hīs q̄ in egritudini-
bus ſunt. 39.

Et propter hoc et diſpōnes he-
c opoz q̄cūq; egrotatiua eē vt
denſ: neutroz ſunt: z declara-
tiua ſuo ipſa ſunt ſigna. P̄mo
qdē hec ſanitates deſignāt. Se-
cūdo qdē egritudines. Et ſūt ea-
dē ſigna ſim primā habitudinē
z ſana egra et neutra. 40.

In eo qdē qd̄ iā exiit diſpōne:
demonſtrant neutra: in eo ve-
ro quod futuram declarant
egra. 41.

Secūdū vero eandē rationē q̄
cūq; apparēt in egrotātibus ſi-
gna ſanitatū. Dicent qdē ſana
eo q̄ futurā ſanitatē denſificāt.
Dicent vero z egra inſp̄tia egri-
tudinē exiſtentē oſtendunt. Et
manifeſtū eſt quidē q̄ ſi vtrozū
q̄ ſunt declaratiua. dicant neu-
tra ſim vnū aliqd̄ ſignificatorū
neutrozū voce. 42.

Nihil ſuo mirādū eſt eadem ſi-
gna tres h̄e rōnes in differētis
bus habitudinibus: et ſana: et
egra et neutra dici. 43.

Secūdū ſuo alterū ſignificatūz
q̄cūq; opz egritudinib⁹ ualeſce-
tib⁹ ſūt ſigna dicim⁹ neutra ſz
q̄ arbitroz: z ea q̄ ſūt i ſenectū-
te: h̄ac igit rōne oia ſub plēs: ca-
dūt intellect⁹ z rationes. 44.

Quecūq; ſuo ſigna perfecte ſa-
nis inſunt ſub ſola ſanorū ca-
dunt cognitione. 45.

Et quecūq; egrotātib⁹ nō ſūt
manifeſtantiā futrā ſanitatē:
ſub ſola et hec egrotū cadunt
cognitione. 46.

De hīs qdē deiceps dicet. 47.

ſunt vero egritudinis ſigna
pnoſtica pcurram⁹ pu-⁹ dupli-
ci vero exiſtente eozū diferen-
tia. 48.

Aggrediamur pota q̄titatib⁹
aut q̄litatib⁹ aut tpiib⁹ nō ipſia

pprijs formis pmutata ab hīs
que ſecundū naturam. 49.
Velut ozerim cibozū intenſam
aut remiſſam: aut que non ſecū-
dū tps conſuetum ſit. 50.

Aut nō ſim cōſuetā ciboz ege-
ſtionē ſupfluoz: ſz ſcōz egeſti-
onē elce paucoz aut plurimoz
aut humidioz: aut durioz. 51.
Ita vero z hūidozū ſupfluozū
indigentia: aut abūdātia p̄ter
naturā: aut coloris: aut cōſiſte-
tie p̄mutatio aut temporib⁹
euacuatiois. 52.

Et vigilie aut mult⁹ ſomn⁹: aut
in tpe nō p̄ueto. Scdm hoc q̄
z ſupſtitas aut āplioz: aut mi-
nor. Aut calidi aut frigidi p̄cu-
piſcētia p̄ter p̄ſuetudinē. Quez
ad modū z circa venereoz vſū
inſerata z nō ſz tpa p̄cupiſcē-
tia. Et ſudores plures q̄ opoz:
tear: aut pauciores. Aut pigri-
tia ad motionē. Aut tēſitibus
moueri aggrauatio. Aut diſſo-
lutio maris z valida. Mēſtruo-
rā et frētio: aut āplioz: aut mi-
nor: cūatio. Sic ſuo z q̄ p̄mor-
toydas. ſz z ſz eūdē cibū z po-
ſū n̄ ſiſſet q̄ por ſunt dilectatio
cognitio et future egritū. S̄l r
z itellect⁹ heberudo n̄ ſz nāz:
aut obliuio i ſi p̄ſuetis: aut ſan-
tāſici ſomni mag⁹ q̄ pu-⁹. Et ſi
qdē audit⁹ odorat⁹ z viſus he-
betiores z iſfirmiores. Et ſim-
plicit diceſt eſt q̄cūq; ſim natu-
rā ſūt. hec qdē aucta: h̄ ſuo di-
minuta: hec ſuo tpiib⁹ q̄buſda:
aut quātitatib⁹ pmutata: z cor-
pous tuncioz z minor z maior fa-
ct⁹: et r̄mūdiōr aut albioz at
liuidioz at nigrioz. z eructatio-
nes z ſternutatioes z vētoſitas
plures aut pauciores z nā-
lib⁹: ſigna ſūt futur⁹ egritudis.

Ita ſuo z q̄cūq; per narez au-
res z palatū q̄b⁹ cerebz expur-
gat quantitatib⁹ aut q̄litatib⁹
aut tpiib⁹ pmutata. hec igit oia
gñis ſūt eoz q̄ ſcōz nām. 55.

Coſtio ſuo i v̄tre aut ſcōz ſto-
machū aut ſz aliqd̄ in teſtinorū
aut in egeſtiōib⁹: aut i hīs q̄no-
muniſ: aut mingunt: aut gñi-⁹ ali-
qd̄ mediocriſ dolor: de alie ē o-
rū q̄ ſunt p̄ter naturā. Non dum
ſuo egrotare ita ſe habentes di-
cuntur. 54.

Quē ad modū grauati caput:
aut dolētē caput: aut vigilates
aut dozmietes: qñ nōdū p̄ hec
a pluetis opationū ipediūt. Et
termin⁹ qdē iſte ē egritudinis i
talibus diſpoſitionibus diſcre-
tū. 55.

Et p̄pterea ad aliqd̄ eādē di-
ſpōne regrāz neutrā dicim⁹. Ad
huc z p̄p̄ vigore em̄ ſerētis faci-
li-⁹ q̄ iā victē p̄tū. aut egra ē:
aut neutra diſpoſitio ſingularē
eaz que dicta ſunt. 56.

Ita ſuo z alia nocumētā q̄cūq;
ſūt ſim ſenſus: nō i eo qd̄ ē z ma-
gis z min⁹: differūt alterutrū ſz
toto gñe p̄ter naturā ſunt: hec
ſūt egritudinū ſigna: quādū tñ
fuerint p̄ua: z nō dum a p̄ſuetis
vincit⁹ actiōib⁹ im̄ pedire ſuffi-
ciētā dicimus neutra. 57

Calidū ſi ſz gustū qdē qñ ſal-
ſe: aut amare: aut aliter: alterū
q̄litatus manifeſtatio ē i com-
ſtis z b̄bitis oib⁹: aut ſine acce-
ptiōe cibi ſalua eis vſ talis. 58
Scōz odoratū ſuo qñ aliqd̄ ſe-
ntū vnā q̄litatē odoratū nullo
p̄ter odorabili: aut afferētē plu-
rima z diuerſa oīaz ſimilitas ſen-
tū. P̄lerūq; ſuo otino ſenſus no-
bis eſt null⁹: aut fetozis aliter:
licet nullo preſente fetozē. 59.

Secūm auditū vero sonitus et strepitū generis eorū q̄ p̄ter naturam sunt. 60.
 Quēsdāmodū et s̄m vīsu q̄cūq; apparere vident̄ aſi nigra: z alba: z rubea: z ruffa: hec q̄de rotūda: hec ſo oblonga: hec q̄dez gracilia: hec ſo groſſa: z p̄teruolara omnia videntur. 61.
 Secūm tactū ſo q̄n ineſtitas q̄ dā: aut ſpūſitudo: aut ſuitas: aut reſſio: aut ſtupida: aut doles diſpoſitio apparet ſecūdū rotam habitudinem. 62.
 Itaq; ſo z s̄m quālibet partē teſto aut tribulatio: aut p̄ctio aut grauitas: q̄n p̄e q̄de ſit̄z nō manētis diſpoſitionē q̄dez neutra eſſe declarāt: p̄nūciant ſo egritudinem futuram. 63.
 Quicūq; ſo iā egrotātib; ſunt ſigna: hec q̄de ſanitatē demōſtrāt: hec q̄de mortē. Sana q̄de p̄uora: altera ſo ḡne quidem egra: ſm ſpecie ſo p̄ncipio d̄r̄cunt. Accipiunt ſo vniuerſaliē q̄de v̄ſe ex operationū ſtute et v̄tute. Sc̄m ſo partē ex his que ſunt ſecundum partē operationibus. 64.
 Earū ḡna pu^o dicta ſūt. P̄mū q̄de p̄cipaliū. Sc̄m ſo eorū q̄ ab illis nata ſunt. Et tertiu; quidē p̄p̄tū habētū regimē a p̄ncipiū ſo q̄dā ſupplementa recipiētū. Quartū ſo gen^o eorū q̄ dicta ſūt ex ſe q̄de inutile eſt ad cognitōis. Secundū ac eidens ſo ex his erit aliq̄n p̄e notatio quēsdāmodū z ex ſupſuitatib;: z ex his quidem ratione cōpaſſionis: et ex ſupſuitatibus vero ſemper: quoniam digeſtionis et indigeſtionis in his erunt ſigna. Itaq; nō cōtinuit nō demōſtrare ea ſemp; aut

naturam ſuperare materiā: aut materiā ſuperare naturam: aut neutrū neutrū. Sana igit̄ dicēt ſigna. ſuperante naturā: Egra ſo ſupata natura. Neutra vero in equalibus pugnis. 65
 Maniſte quidē digeſtionis. ſigna ſanorum ſunt. 66
 Quēsdāmodum z indigeſtionis egroum ſigna. 67
 Neq; digeſtionē ſo: neq; indigeſtionē maniſte indicātia ture neutroꝝ. Sūt neutra ſo et quecūq; nunc quidē hoc ſit̄e ſo cōtrariū declarāt: quēsdāmodum denigrati digiti: tales ſo ſūt z cretice ſupſuitates. 68
 Dictū eſt aut̄ de his oibus ſi hi; q̄ de criſib; quēsdāmodum z de vniuerſalib; virtutis operatione in libro de cauſis accidētū morboꝝ dictū eſt. Ex his ergo opz ſm partem oēz naturam ſignorum colligere. 69.
 Ego autē tam lōgitudini p̄ens hic quidē ſinio de ſignis oratio neq; it̄a ſo ad eā q̄ de cauſis
Libū ſc̄dī Regni Saleni ſinis de ſignis.
Incipit liber Tertius Regni Saleni de cauſis.

Quoniam vero z harū ſp̄ſarū hec quidem conſeruantē ſunt hec ſo efficiētis ſanitatē: ſit̄z z dignitate z tpe p̄uoz eſſerūtes facientibus. 3
 A ſeruantibus ſcipiēdum eſt. 4.
 Cum igit̄ ſit nōn vñ ſanū corp̄ p̄ſed plura corp̄oz: quēsdā

modum prius determinatū eſt ſecundū vñquodq; eorum erit cōſeruatua cauſa q̄m z omnis cauſa eſt ad aliq̄d. 5.
Chuſus igitur p̄ncipiū hic ab optima cōpoſitione corp̄is faciēdū eſt conſiderantes que ſunt ad hanc ſalubres. Inuentōnem earum rei ipſius natura demonſtrat. 6.
Si em̄ eſſet impaſſibile z imutabile corp; z ſemp; maneret in optima cōpoſitione: tūc nihil indigeret arte conſtituente ipſū. Qm̄ vero imutatur z cōr̄p̄itur z cōuertit̄ non ſeruās quaz habuit ex p̄ncipio aſſiſtentiā p̄curatione ſm hoc idiget. Sc̄oz hoc igitur quot modis altera cōpoſitio: t̄idē z genera p̄curationū habebit: hoc eſt conſeruatuum cauſarum. 7
Que maniſeſta ſunt iā ex his que dicta ſunt vt corrigētia ex ḡne accidit̄ exiſtere. in eo ſo q̄d velociter faciūt correctōes: p̄ſ ſimul occurrat leſionū p̄ſeruatua a futuro malo appellata ſunt a medicinis: ſed ſeruantia preſentem conſiſtentiam. 8.
Alteratur igit̄ corp; a quibuſdā ex neceſſitate: z a quibuſdā nō ex neceſſitate. Dico aut̄ ex neceſſitate quidē q̄bus impoſſibile eſt ipſum non apporimare. Nō ex neceſſitate ſo vt ſūt reliq̄. Nāq; ſemp; incōtinēt̄ imorari z comedere z bibere z vigilarē neceſſariū eſt ei. Gladū ſo z beſtiū nō neceſſariū ē vti. Uñ in puoz quidē ḡne cauſa: circa corpus ars p̄ſicitur: circa ſm vero nequaſ. 9.
Quot igitur ex neceſſitate alterantia ſunt corpus diuidētis ſm proprium vñquodq; eorū

aliquod genus cauſa: ſalubriū inueniamus. 10.
Eſt igitur vñ quidē ex continente nos aere. Alterū vero ex moride z quiete z totius corp̄oris z ſm partē. Tertiu; vero ex ſomno z vigiliis. Et quartū ex his que offerūtur. Quintū ex his q̄ egerunt z retinet̄. Sextū ex anime paſſionibus. 11.
Sub his em̄ oibus neceſſe eſt corpus quodammo do diſponi. Sub cōtinentē q̄dē: aut calefactū: aut infrigidatū: aut humectatū: aut ſiccitatū: aut ſm cōplexionē eorum aliquid patētis aut ſm totam ſubſtantiam alteratum totum. 12.
Et motione ſo z quiete imo d̄generaſtriſq; exiſtentibus: aut calefactū aut infrigidatū: aut ſiccitū: aut humectatū: aut ſm copulationem eorum aliquid patiens. 13
Ita ſo ex ſono z vigilia neceſſe eſt pati ipz ſm eandē rōnē. 14
Et ex his que offeruntur. 15.
Aut egerūt: aut retinet̄. Et ex anime paſſionibus. 16.
Omnia enim hec: hec quidēz maniſeſte: hec vero per medias cauſas alterant corpus. 17
Et cōrumpunt ſalutem. 18.
Et ſcriptū eſt de his omnibus ſeparatim per ſingula in ſalubrium cauſarum negotio. 19.
 hec igitur oia nunc dicta ḡna ſalubriū cauſa: materie quēsdā ſunt z cū p̄ſentī vñ cauſe ſūt cōſeruat̄es z ſalutem preſtantes peccātis vero a cōtemperantia egre conſtituuntur. 20.
 Itaq; vero ex hoc iam maniſeſtum eſt q̄ nō alias q̄de ſubſtantias earūq; extra has reſtinas nobis. Aſ ſo egras arbitradū
 p ij

est. Sed easdem in aliquid ali-
quand o quidem sanas aliquali-
do vero egras factas. 21.
¶ Quando liquidē motione idi-
get corp⁹: gymnasiūquidē sanū
quies nō egra. Quādo nō de-
te: quies quidē sanā: egrum nō
gymnasiū. Similiter nō i cibis
et in potib⁹ et in alijs oibus Sin-
gulū est si corp⁹ adducat et euz
cōpetētī quātitate et qlitate sa-
lubre sit. Nihil vero indigent
omnino oblatū aut non in cō-
petenti mensura et quantitate
egrum constituit. 22.
¶ Et he sunt due cōsideratiōes
circa salubre et egrum scz qua-
litas et quātitas ei⁹ qd offert. 23.
¶ Estem tps velut alterū aliqd
ab his tertium inducere i his q
dicta sunt contemptum et non
bene dictum est. 24.
¶ Si em indiget corp⁹ tāta et
tali oblatiōe manifestū ē qm et
scz tempus oportunū offert Et
gnatio idigētia tps ē ex eo qd
fluxū ē et mutabile. Et mortale
corp⁹ indiget sim mutaciones
alias alteratiō: et alias adiunā
tiū. Itaq nō est qdē ghe tertiū
i his q dicta sūt tps. Ad doctri-
nam nō plerūq qm tertio vti-
mur ppter eā que dicta est cau-
sam. 25.
¶ Qm aut in his cōsideratiō-
ibus duab⁹ sūt alie et alie carūz
salubriū et nūc nobis ppositū ē
hoc genus earū rursus repeta-
mus. eas. 26.
¶ Perfecte igit cōpōnīs corp⁹
qn siqdē bñtēpātū fuerit opti-
mē cōuenit vt si tēperātia et aliozū
perfecta: de quibus modo dixi-
mus qētis. scz et motiōis et sōni
et vigilie et ablatorum: et egestio-
rum. 27.

¶ Quādo nō distēperatum fue-
rit cōtinēs in tāta et cōtēperā-
tia minū opz in quātūzeuca-
sta corrupta fuerit. 28.
¶ Cōsideratiōes nō cōtēpe-
rātie i cōtinēte hec quidē sūt
neq rigere p frigus: neq suda-
re p propter estum. 29.
¶ In gymnasijs nō qm primūz
incipit dolere corpus: qēceresta-
tim remedium est. 30.
¶ Incubis nō pfectio digestiōis
et egestiōis modus secundum
quantitatem et qualitatem. 31.
¶ Equatur vero quodāmodo i
his oxijs digestiō: ita vt pcer-
pore nō idigeat quātitate in
oblatiōib⁹ metiēte: optia est
natura tantūz appetit quantū
digerere pōt. 32.
¶ Ita nō z omni quātitate me-
tit ipānā i his q sunt i optia cō-
positiōe. Et qēscit statū dormi-
tes cū nō amplius indiget cor-
pus. 33.
¶ Et ita eis dicta vtētib⁹ i ege-
stionib⁹ nihil derelinquitur cir-
ca ventrē et vrinas et totū corp⁹
has eni egestiōes tēperātia
metitur oblatiōnū: sim nō totū
corp⁹: plus gymnasiōzū mediocri-
s salubus efficit visus. 34.
¶ Abstinerē nō manifestū ē qm
ad itēperātia opz olum anime
passionū scz: ure: tristitie: et gau-
dij: furoris: et timoris: et iudie:
et sollicitudinis. Extermināt eni
hec et mutant corpora ab ea q
est sim naturā cōsistētia. 35.
¶ Uenerozū nō sim epicurum
null⁹ vsus salubris. sim nō vep-
epicuri ex intervalis tātis vt i
vsibus coitus neq⁹ dissolūtiōne
sentiat: et leuior seipso videat fa-
ctus: et melius dormiens. 36.
¶ Tempus vero vsus est quādo

perfecte mediū fuerit earū q ex-
trinsec⁹ oim circūstantiarū: ne-
q sup repletū corp⁹: neq idigēs
neq sup infrigidatū: neq sup ca-
lesfactū: aut ericcatū: aut hūctā-
tū imoderate. Si nō peccet ali-
qd corp⁹ parū est pctm: meli⁹
nō est calesfacto magis q frigi-
dato: et repleto magis q elūato
et humectato magis q ericcato
corpore vti veneris. 37
¶ Qualitates vero singulorū eo-
rū q dicta sunt eligere i his que
sunt optime cōpositiōis opz.
Gymnasiōz quidē in qbus oēs
partes corp⁹ proportionaliter
mouentur vt hoc mēbrū quidē
nō superdoleat: hoc vero min⁹
doleat. 38.
¶ Eorum vero que comeduntur
aut bibūt maxie zucrata eli-
gere: hec enim maxime sunt cō-
gentia eucratie naturis. 39.
¶ Similiter vero et in alijs. 40.
¶ Si vero sim aliquid ab optia
cōpositiōe deficit corpus non
multū vero huc et cōseruantes
sanitate cause sim proportionē
mutabuntur. 41.
¶ Pluribus vero talibus existē-
tibus corporibus singulū ge-
nus separatim dicendū est. 42.
¶ Crasi igitur permutatū cor-
pus in organicarū vero partū
conuenientia non permutatūz
duplicem habent formam salu-
briū causarum: alteram qui-
dem seruatum eius crasi: al-
teram vero eorum que ad opti-
mam ducunt. 43.
¶ Seruantes vero eius crasi
tantum permutantur ab eucra-
ta natura cause quātū et totius
corp⁹is crasi ab illa perfecta
mutatur. 44.
¶ Calidiora vero corpora cali-

diorū indigent adiutorijs: fri-
gidiora frigidiorib⁹: et sicciora
sicciobus: humidiora humi-
dioribus. Et scdm complexionē
calidiora et sicciora calidiorib⁹
et sicciobus. Et his proportiō-
nabiliter in reliquis tribus cō-
plexionibus. 45.
¶ Uetor vero et materijs causa-
rum recte innatas virtutes ea-
rum sciens. 46
¶ Qm motio quidē indigētia
et vigilie et egestio et oēs aie pas-
siones siccat corpus. 47
¶ Cōtraria vero his hūctāt. 48.
¶ Ita nō et in calesfactionib⁹ et
infrigidatibus studijs vtē et ci-
bis et potibus. 49
¶ Et simpliciter est dicere oib⁹
his que sim corpus sunt cogno-
scēs aliquas materias et virtutes
salubribus causis vtē: similia
similibus offerens quando ser-
uare vult corp⁹is crasi qm ac-
cipit. 50.
¶ Si nō pmutare vult et trāsire
ad melius aliud est genus salu-
briū carūz hūū qdē supra dictis:
eqle vero distans ab altera cra-
si eucratam et mediariū quas
optimis naturis cōuenire dice-
bamus. 51.
¶ Calidiorē em et sicciorem cra-
sim nō calide et siccedite faciūt
eucrata perfecte: sed que tū eni
eucrata crasi frigidiora et humi-
diora quantū natura eiuserat cali-
dior et sicciior. 52.
¶ Hoc siquidē genus causarūz
corrigit innatas discrasias. Al-
terum vero puris dictum con-
seruat. 53
¶ Utilitas nō vtrozūq est i pte
medicis corrigere quidem ex
multo studio paulatim transe-
rentes in melius. Non enim su-
p iij

stinet natura repentinassimuta-
tiones. Servare vero in eiusdem
necessarias occupaciones. 54.

Quomodo igitur et huiusmodi spirituum
carum conservatam noiam
conveniebat enim magis eam
forsitan permutantem et curan-
tem: et innata peccata corrigentem
vocari. Quoniam vero ad
totum genus sanitatis referentes:
non ad eas que sunt speciem sunt
in ea differentias. Quocirca quidem
sanos custodiunt servantesque
cubim: sine conservando salute
ad melius ducant tota crasis: si
ne cohererent existere a principio.
Quocirca vero deteriorem facit
consistentiam egre. 55.

Simile igitur discretis huiusmodi
omibus corporis partibus similis est
procuratio: dissimilem vero dis-
similis. 56

Potest enim veteri alicui quidem
frigidior: oporteat esse: caput
vero calidius et idigere adiutoribus
partibus singula. Secundum vero hoc
et aliarum partium aut huiusmodi:
aut siccior: aut frigidior: aut cali-
dior: etiam preter modum partibus dis-
cretis: et idiget dietis. Non igitur
exercebimus equaliter omnium cor-
poris partes: nec siccitas humectabimus
aut siccabimus: aut aliquid horum
faciemus. Amplius vero dicitur de his
in negotio de salubribus cau-
sis. 57.

Organicorum vero cause salubres
res secundum lapsum. et hec ab optima
componere adiuvant differunt. Alii
quidem sunt salubres circa plasma-
tionem lapsum. Aliter vero eorum cir-
ca magnitudinem: aut numerum
aut positionem. 58.

In plasmatione quod sunt plures
lapius. Et eam figure partem. Et
si alicubi in ea curvitas salubris est

aut concavitas eius quod secundum naturam
aut potius strictio. Aut officium.
Aut aspirans aut lentitas est alii
quod est proprietas cetera peritiam. Parum
quidem hoc patiens corpus fanorum cor-
porum appellacionem habet. Am-
plius vero et neutrum. Si vero sit in-
venit noceat opationi i egrotare vi-
detur. 59.

Secundum similitudinem vero super-
fluitas et defectus: ad easdem de-
ducunt differentias. 60.

In numero vero deficientes aut abun-
dantes velut omnium in vni aut
plura huiusmodi generis sunt: quocirca
ter nani in nobis subesse possunt. 61.
Ceterum huiusmodi generum per vni-
versam positionem simplicium partium
quod in ipse quatuor sunt omnino. Pri-
ma quidem optima. Secunda vero parum
mutata et propter hoc sanum ad-
huc perficiens corpus. Tertia vero
neutra quod amplius extra naturam
sit. Quarta vero iam egrotans est
plurimum. 62.

Quocirca igitur peccaverunt par-
tes secundum figuram quidem que ad modum
quocumque distorte itus vel ex. Et hec
recete nate quidem existentes: mol-
les plasmatione et superligatione
ad id quod secundum naturam est reuer-
tunt. Pare vero et contingat ad
augmentum pervenire: ad correc-
tionem non perveniunt. 63

Et quocirca quidem circa curvitate
peccaverunt: et hec sicut potest corrigi
quidem adhuc augmenta de. Per
fecte vero non possunt. Parnasigitur
curvitates alligatio et quod est.
Magnas vero operatio primum
et genasio spiritus operatur. Itaque
ro et quocumque secundum poros
aut officia. 64.

Et quocirca quidem maiora sunt
quies et alligatio apta nata est
maiore efficere. Maiore vero

efficit partes motio secundum naturam cum
fricatione moderata talibus quoniam
nata sunt ad suppletionem sanguini-
nem trahere multum. 65.

Quocirca vero primum quocumque quidem
ex sanguine habet generationem
non impossibile est eorum correctio.
Quocirca vero ex semine paucorum
generatione: eorum impossibile est
correctio. Est tamen per his aliquid fa-
cere alia proxima his habentia
utilitatem. 66.

Omnium autem hominum natura quod
dem operatur: medicus vero
minister. 67.

Quocirca vero abstrahit secundum naturam
ablatio eorum causa salutis est. Con-
siderandum vero in quibus possibile est.
Si vero impossibile appareant
transponere: tentare oportet. 68

Eadem vero eorum quod secundum positionem
peccant est correctio. 69

Manifestum est autem quod duo vel
tria plerumque partem consistere possunt
circa eandem inquam quantam par-
tem. 70.

Quia admodum in huiusmodi veteri primum
sicut in rotundum secundum dyastagma po-
sitionem peccant enim in eo et magni-
tudo et plasmatione et positio. Si
vero natura frigidior: huiusmodi in id
quod est secundum naturam ducere impossi-
bile est. Quod autem difficilius respici-
ratur repletio veteri pauciora et nu-
tricia et non tardum exorta offer-
rant bis vel ter in die. 71.

Aliis vero eufrazis in epate habentibus
propter angustiam vasorum coti-
nue facta salubris causa inuenta est
extenuas dieta. 72

Reliquum igitur ad huiusmodi genus
vni commune est omnium: et
organicum solutio continui-
tatis. 73.

Quia forsitas aliis non concedet
pfecte sanis inesse: alioquin enim

esse se passionem diceret: melius
similem esse dubitationem per omnes
lapium huiusmodi futuram. Si enim
opationis sensibilibus lesio non des-
terminat egritudinem a sanitate.
Sed huiusmodi curus dispositionis
agnoscit tamen: tunc necessarium est
sempiternae passionis irrepe dog-
ma: nullo optima habente opationes
omnes Sed hoc quidem ergo vero sub-
tior consideratio secundum se tra-
ctatum habeat. 74.

Ad manifestos vero egros: salu-
dines causas deiceps curramus
adiscrasse incipientes generis. Deter-
minandum est igitur primum hic quod omnes
ferre medicum pretermitti: quod alie
quidem sunt salubres iam facte discre-
tie. Aliter vero etiam quod adhuc sit: que
admodum et future. 75.

Et huiusmodi quidem ultime. hec quidem
in preservative parte artis sunt:
hec vero in salubri. 76

Primo vero omnium in cura
te parte sola. 77

Utrarum vero medie dicte in
servante et urante. 78

Tria si quidem facta existem et egritudo
medicari oportet. 79

Modum vero existere: futura vero ex
dispositione quod est secundum corpus partem
bere fieri. 80

Etius vero quod adhuc sit sanate
iam factum est: quod futurum est. phibe-
re fieri. 81

Rehibetur igitur dispositio
ne in qua nata est fieri ablata:
nominatur autem huiusmodi
dispositio causa: prececes. 82.

Facta vero egritudo curabi-
tur: dispositio eam quod principa-
liter que secundum naturam operatio
leditur ablata: quam et ipsam
dicimus esse egritudinis cau-
sam. 83

Curatio quidem vni huiusmodi:

marie comune intentione. scilicet quod soluedu est contrarium huiusmodi em generis sunt oēs pñcietes salutē cause. 84.

¶ Scdm vero partē sunt ex sim- gulis contrarijs. 85.

¶ Calide igitur dispositiōi frigidā cā contraria est frigidē vero calidā et sic in alijs ppositio- naliter. 86.

¶ Si em immoderatu est oēs p- ter natura: moderatu vero sim- naturā necesse est oēs immodera- tū ab imoderato simytrariū ad moderatū adduci. 87.

¶ Manifestū vero quod sim virtutē nō hz apparitionē calefaciēs et infrigidā: et quōq; hmoi alia accipiēdū est. Dico autē sim vir- tutē qd essentialiter pprue et ve- re est vt dicitur. Scdm vero apparit- ionē qd sim presentem sensum hmoi esse videt: essentialiter ve- ro nō existēs hmoi. Quomodo vero opus cognoscere ea in nego- tio de simplicibus farmacijs dictū est. 88.

¶ Ad inuentionē vero salubritū cārū quecūq; quidē cause ad iā factā egritudinē sunt salubres illa rōne vtendū est qua illud qd sim apparitionē determinat ab eo qd est simvirtutē. 89.

¶ Quecūq; vero cause ad eaz q ad huc sic ipsa eadem cōsidera- tione vtendum: et adhucq; quā inueniūtur egritudinū cāe. 90.

¶ Ferūt em si ita cōtingat i hu- morib; putrefactis accēdi febriē demonstratio in talib; est euacua- tio z alteratio. Alteratō qd- dem est faciens cessare putredi- nem manente substantia. Euacua- tio vero totā a corpore edu- cēs substantiā. 91.

¶ Sed dicta quidē species alte-

rationis digestio est quā aquarū dā causā cōtingit facere cietes erimus in illis si habeamus iā cognitionem ita causarum salu- bium. 92.

¶ Euacuatiōnes vero per flobō thomiā et p clystere et per vna et per respiratiōes sim cutē sūt Amplius vero et per trariā de tractiōne z deriuatiōne ad alia. huiusmodi enim generis sunt et mēstrua mouet: z emoroidas aperire. Et per nares z per pala- tum purgare. 93.

¶ Scientes igitur et hic mate- rias z virtutes quibus in tempo- re equalitate et quantitate et modo vsus oblati euacua- tio sit. 94.

¶ Scdm hāc partē artis inue- nimus salubria. Et scripta i oīs inuentio in terapēctico negotio Scdm eūdē vero modū et alijs tribus discrasijs. 95.

¶ Unum cōmune habētes pce- ptū efficiētē vnaquāq; eaz cāp opz abscindere prius: deinde sic venire ad eā discrasia q facta ē ab illa egritudine salubritū cāp intentionē facturos. 96.

¶ Scdm hō pposita discrasias ex simplicib; ppositio ostēditur salubria pcepta. et hic habētib; nobis medicamē ppositiōnale magnitudini discrasie ad illā cōueniēs inuenire. 97.

¶ Velut si ita accidat. Si decēq; dē numeris sim calidi; excedit aliquid ab eo quod sim natura: sic pter vero sim siccus esse oportet et salubrem causā in talibus di- spositionibus: frigidiorē qd dem decē numeris: septēz hō humi- diorem. 98.

¶ Si igitur ipsi parti patiēti ad- ducas hmoi medicamentum in-

em frigidū sit et humidū: in qua- tā partis patiēti manifestatio pcecessit. 99.

¶ In profundo vero posita q pa- titur parte opz pñderare hmoi efficiere salubre vt non cōtingat exolu in via. 100.

¶ Si igitur calidi; esse opz mode- rato: nō in tanto sit solū calidi; quanto indiget passio: sed sup modū apponat ppter positio- nē necessario adueniētē. 101.

¶ Si vero frigidius sit non sim pñ opz tanto facere illud frigi- dius: sed materiā medicamēns pñderare prius. Si enim para- chimeres est non perueniet vsq; ad pfundū multū. Cōtrariū hō operatur aliquādo spissam sup ficē. Si hō leptomeres sit: pos- sibile est peruenire vsq; ad plu- rimum profundum. 102.

¶ Ita vero et in humectatibus et desiccantibus parachimeres et leptomeres substantie consi- derandē sunt. 103.

¶ Expositione quidē patientis loci manifestatio inuenit salu- bie vt dictum est nunc. 104.

¶ Ex plasmatione vero et positi- tiōe qñ fluxus sensibilis habet cōsuetos ad aliud membrū aut nullū hz. Namq; ad pñcipalia q ferunt fluxus aduertemus pu- cabimus vero eos ad nō pñci- palia. 105.

¶ Manifestū hō qm facientium causāz discrasia p euacuationēz sanatio est: ipaz aut discrasiaz alteratio sanatio est. 106.

¶ Soluta hō cōmunitate cura- tionis qdē intentio vniū ē. In organici qdē partib; impossibi- lis est. In oñiomeres hō nō oī- no impossibilis est: sed in qbusdā possibilis vt in carnosis et con-

glutinatio est sanatio. 107.

¶ Nō differt hō si consolidatio nem nomines. 108.

¶ Pcecedit autē eā qñ mai; fue- rit vuln; adductio distātiū par- tū ex gñe plasmatiōis ex hō. 109.

¶ Ut hō ea fiat pmanens: supli- gatio pducēs distātia labiaz et cō- future vtiles sunt ad hoc. 110.

¶ Cōglutinatio hō distātiā: reā q est in pñcipio vniōne reddit na- tura. Nam hō op; ē pñū qdē vt dictū est cōducere in idipz distā- tia labia. Scdm opus hō suare in q pducta sūt. Et tertiu vt nū- hil incidat itra labia puidere. Et quartū ipam partis substan- tiam sanam seruare. 111.

¶ Dūmū qdem et sim opus quō alius faciat dictū est. Tertiu hō in pducēdo distātiā fieri qdē si nihil extrinsec; incidere pmit- tam; sicut plurimum prius aut oleū aut hūiditas alia i medio cōstituta pglutinandoz pphibet eoz vntionē. In posterio hō tpe p effluuiōes tertie intēctiōis custodia est. Ad effluuiōes vero ipsas ex subdiuisiōe et pñciū diti- siōe et figura apta accedendū ē. Substātia vero ptis sana serua- bitur p mediocriter desiccātia. hec qdē curatio est pñmutatis solutionis in carnosa parte fa- cte eius sim seipam solius. 112.

¶ Si hō alicui alteri miscetur egritudinū erūt plures intēcti- nes pceptoz curatiōnū quas in compositozum doctrinis deide dicemus est. 113.

¶ In presentib; vero ad reliquas intentiones solatiōis cōtinua- tis vtendum. 114.

¶ Fractura igitur in osse est quā- dem pñmutatis solutio. in sana- bilis quidem quantū in prima

consideratione. Juxta hoc scdm
 fm quēdā modū curabilis quo
 dāmodo fit. Pua igitur consideratio
 est consolidatio ipotens pp durt
 cic partē fieri. Scdm hoc ligatio
 contingit fieri p potū ligantē in
 circuitu fracturam. 117.
CGeneratio hoc potū inquantū
 ex materia znatura fit cōis ē ad
 alia inquantū hoc ppe est formā
 ossis ex illi⁹ est alimēto. 116.
Molle vero et puerile os pō-
 lidari quidē possibile est. 117.
Raro hoc et hmoi passionis ge-
 neratio sine cōpassione alteri⁹
 mēbu est. Sepiusque em̄ circum
 positū musculi cū aliis partib⁹
 cōis ppatiant fractis ossib⁹:
 itaq⁹ z infērio curatiōis duplex
 est altera quidē in ossib⁹: altera
 in his que circa ea sunt corpōri-
 bus hec qdē talis in carnolarū
 partū dispositionibus dicit⁹: de
 fracturis hoc dicendū est. 118.
Quā hoc harum curatio est ex
 poro: vt hoc hic fiat ppiū alimē-
 ti ossis est opus. Opz igitur sup
 fluitatē nutrimentū ad potū gene-
 rationem nature submitti. 119.
Superfluitas hoc hec z quāti-
 tate z qualitate moderata esse
 debet. 120.
Propterea deductione indi-
 get talem z tantum influentem
 sanguinem ossibus preparantē
 ex quali z pto fiat potus. Quo-
 nam vero pertransit hic per cō-
 cauā fracti ossis atredere opor-
 tet eius multitudinē etias qua-
 litatem z ita fictioz oportet fa-
 cere deductionē vel magis hu-
 meccantem. q̄ amplius intera-
 pentice facultatis litteris sunt
 dicta. 121.
Derui vero z tenanthos pun-
 ctura pp plm̄ tenū z pp hoc qd

otinna ē hz pncipiū pticulas pa-
 rata ē aduocare spasmū marie
 cū nō respiret exteri⁹ exeat cu-
 tis pforatiōe. hāc igit oz aperi-
 rez exiccat substātia leptomeri
 pdrāfire posēti ad p̄induz vsq⁹
 ad pforatū neruū. Dicitū ē at
 hoc pfecte iterapēctice facultatē
 hīs. In simplicib⁹ igitur hmoi
 gnis disponibus salubrium cau-
 saz ē forma talis quā dixi. 122.
Scdm ppositas hoc compleze
 vt in vlcētib⁹. Prima qdē est cō-
 cauitas quā qdē nō aliā dispo-
 nēti⁹ vlcēris tm̄ arbitranē diffe-
 rentiā. Est aut nō tm̄ differētia
 hoc tale: s; altez quod dicit⁹ gen⁹
 egritudinis totū in quo substā-
 tie ipsi⁹ est p̄ditio. Est igit curatio
 ipius in duplici passione du-
 plici idēger itētiōe: cōtinuitatis
 em̄ solutio vnione substātie hoc
 perditio ḡhātōe indiget. 123.
Dicte hoc sūt paulo pū⁹ fene-
 rationis intentiones. 124.
Et qdē oportet curare pumū
 hāc dispositionē dei de aggredi
 vnire: sicut ipsa nā rez iudicat.
 Quādo igit repletum fuerit qd
 cōcauū z equale vlcus extiterit
 tunc alterā intentionem affer-
 ri opz. Media ei noua carne exi-
 stente labiorū vlcēris vniri qdē
 impossibile est distantā. 125.
Intentionē ergo curatiōis aliā
 inuenire opz. Inuentionē hoc ex
 eo qd fm naturā habebimus qd
 circūfacere pti puenit. Scdm na-
 turā hoc erat eā cooperire cute.
 hoc igit nobis ē faciendū: aut si
 impossibilis ē infērio: aliqd simi-
 le cuti carnē. s; callosam faciendū
 est. Est autem hmoi caro sic
 similis priori cuti z callosa. Sic
 cantibus igitur z stipticis sine
 modicātiōe erit opus pharma-

ess ad cicatrizationes. 126.
Et hoc si vlcus in putredinem
 h̄at: itētiō qdē ē purgare: phar-
 macū hoc salubre repticū. 127.
Dicta ē aut hoz in his que de
 phar maciis materia. 128.
Et quidē si flegmō z cassatio et
 sclerosis aut tumor cū vlcere fue-
 rit: curādū illa pū⁹ eas: que di-
 cte sunt rōnes. Ita vero z si in-
 fluat aliquid vlcēri: curādū est
 fm influentiū curatiōnē. Simi-
 liter vero z si discrasia aliq̄ fiat
 fm vlcēratū locum: ad discrasie
 ptiuz tre opz adiutoria. 129.
Et de his quidem sufficēter di-
 curum est. 130.
Ad id hoc qd ppter plasmatio-
 nē veniedū iā gen⁹ ē in plures
 differētiās diuisum. Sz a mant
 festissimo pncipiū orōni ponē-
 dum est qd fm figure permuta-
 tionem fit. 131.
Eoz igit q̄ adhuc crescūt possi-
 bile est figurā plurimaz ptiūm
 corrigere: hozum vero q̄ excre-
 uerūt nequaq̄. 132.
Intentio vero vt si possibile est
 curari ad contrariū adducere
 distofiones. 133.
Si vero fractura non recte plas-
 mata peccauerit alicui⁹ mem-
 bu figura si adhuc recēs potius
 exulat frāgere iterū: z hoc plas-
 mare cōseium recte: deinde po-
 rum fieri. 134.
Est autem z emphrasis ex hoc
 genere egritudinis. 135
Hec quidem a glutinosi z pin-
 gūb⁹ humorib⁹ fit: vnā quidez
 z eādē intentionem hīs contra-
 riā passioē ephrasis. Cause hoc
 salubres reptica z incisua phar-
 maca. 136.
Que hoc ex stercore duro quod
 adhefit in intestino priorē qdēz

habebit in duritie cōrectionez
 ex hūdis z pingūb⁹ elisterib⁹:
 deide vero euacuationem ex a-
 cribus. 137.
Quevero ex lapide circa vesticā
 est: p̄ti quidē trāspōsitione in-
 diger. Curatiōis hoc pfecte gra-
 tia p incisionē cura est. 138.
Sius vero q̄ p̄ter naturā i pre-
 p̄tinetur humiditas est curatio
 in pfecta euacuatione: quemad-
 modū in putredinibus. 139
Immoderata vero repletio idi-
 get imoderata euacuationē: quē
 admodum est in sanguine circa
 venas. 140
Quibuscūq; vero circa vētrē ve-
 nas z intestinū z tracheā arte-
 riā z pulmonē putredō aut san-
 guis cōtinerit perfecta euacua-
 tione indigent. 141.
Amplioris vero cibi z potus re-
 centis adhuc fm euacuationez
 corruptio est. 142
Quecūq; igitur in pulmone z thō-
 race cōtinentur: cū tussibus qdē
 euacuatio ē z phar maciis exte-
 nuantibus. 143.
Quecūq; vero fm epar: aut ve-
 nas: aut arterias: aut lumbos:
 aut p vrinās: aut p ventrem d̄st
 euacuari. Sed p vinas qdē ab
 extenuatib⁹ vehemēter. Per vē-
 trem vero atra hētibus z ape-
 rientibus. 144.
Quecūq; igitur fm superiorem
 ventrem per vomitū. Quecūq;
 vero fm inferiorem per subdu-
 ctionem. 145.
Quecūq; vero sub cute per inci-
 sionē aut p canteriū aut phar-
 maca caustica. 146.
Ita vero z quecūq; scdm cons-
 capitatem naturalem: vt in tho-
 race. 147.
Uno vero capitulo breuiter me

expediā. hoc qdē q̄ a toto gene
re sunt p̄ter naturā in q̄busdam
ptibus p̄tentoz intēcio curatio
nis ablatio est. Si h̄o impossibi
le est ira fieri : transpositio fiat
ad min⁹ piculosum locum. 149.
¶ Quecūq; h̄o nō sunt a toto ge
nere p̄ter naturā. s; fm q̄ritatē
intēcio h̄oz sanādoz tm̄ sup
sui euacuatio est. 149.
¶ Intēcio h̄o sanādoz fm̄ p̄ter
qdē aliq̄s ex ip̄a accipit dispo
sitione. plurima h̄o cū patien
tibus particulis. 150.
¶ Quecūq; nō aspera facta sūt
p̄ter naturā. ad ea q̄ fm̄ naturā
eis adducēdū ē leuitatē. Scdm̄
os qdē radētes. Scdm̄ tracheā
arteriā aut linguā leuētē p̄ hū
da sine mordacitate ⁊ per gluti
nosa. 151.
¶ Quecūq; h̄o leuitatē p̄ter na
turā h̄nt ad eam q̄ fm̄ naturam
est eis adducendū asperitatem
p̄ pharṃaca sufficiētē ruptica:
⁊ per breuē facientia rasurā. 152.
¶ Quecūq; h̄o emphatēs ⁊ an
gustatōes egritudines alias se
quūtur curādus ē pu⁹ illas per
eas que dicte sunt rōnes. 153.
¶ Oñsum est aut in tractatu de
egritudinū differētia q̄ de legi
monib⁹ ⁊ sc̄rosi ⁊ inflationib⁹
⁊ siccitatib⁹ imoderatis ad huc
⁊ ineptis figuris ip̄oz p̄tinetū
corpōz p̄sequūtur plerūq; ea q̄
dicta sūt: quēadmo dū ⁊ timori
bus q̄busdā eoz sunt in circui
tu corporum. 154.
¶ Si h̄o adnuicez eoz q̄ dicta
sunt amplectunt: aliqua offē
siones habebunt varias. 155.
¶ Sufficiēt aut manifeste vt in
exēplo faciam⁹ ofōnē ampli⁹ ei
de his oib⁹ ⁊ therapēcis di. lris.
¶ Subiaceat igitur in exēplo

alicui inhuere p̄ti multitudinē
sanguis vt distēdant q̄ fm̄ p̄ter
sūt vasa nō magna solū: s; etiaz
pua pu⁹ effugiēt visionem : ⁊
plētudie h̄o nūc apparētia que
admo dū i oculis vt manifestuz:
p̄pter albedinē tunicę oculoz:
cōueniēs h̄o ē alia vasa minora
his q̄ dicta sunt vasīs distēdi re
pleta nondū h̄o ea apparere pp
puitatē: ⁊ piculū ē effūdū aliqd
magnū fludās ex vasīs i has q̄ i
medio sūt regiōes vacuas: aut
effusuz iā esse aliqd paruū. 156.
¶ Cūm dū h̄o passioēs curatio ha
debit qdē p̄siderationē per eua
cuationē: aut h̄o dicam⁹ manife
stus ex pte euacuatiōem qm̄
passio erat i eo q̄ repleta esset
pars imoderate. 157.
¶ Necessariū aut ē aut p recur
rēs euacuari sup̄fluū aut p ip̄az
patientē p̄te. Rursus igitur recur
rere: aut p pullum: aut p tractū
aut per transmissuz: aut fm̄ ali
qd h̄ozum: aut fm̄ omnia. 158.
¶ Per ip̄az aut q̄ patit p̄te eua
cuabit: hoc qdē manifeste ⁊ sen
sibit: hoc vero per euapotiō
nes extenuatum. 159.
¶ Si igitur fuerit totū corp⁹ ple
ctoricum: nō opz p ip̄az p̄te pa
tientē euacuare. Si em̄ carra
tionib⁹ ⁊ incisionib⁹ sensibiliter
euacuauerim⁹ p̄tes dolētes: at
trahem⁹ pp̄ dolorē ampli⁹. Si
vero calefacientib⁹ dyaforesim
aggressi facere fuerimus: traha
mus p calorē amplius in p̄te pa
tientē quā dyaforesim faciam⁹.
Si h̄o velim⁹ recurrere cogere
qd̄ infurū est: nō recipiet plēnū
corpus exiliēs. Abytraq; igitur
huc opz euacuare totuz corpus
Aut ecōtrario trahere oino ad
alias regiōes qd̄ est infurū pa

tiētū p̄ti. hoc et patientē repelle
re a pte pu⁹: deim dyaforesis fa
cere aggregi: paratior em̄ eua
tio quāto per maiora. 160.
Repellemus aut a patientē pte
si infrigidemus ⁊ stiptica ap
ponam⁹: s; euacuata ip̄a vasa
qd̄ repellitur ad seip̄a attra
hēt. Offēsiuz est em̄ ⁊ hoc p phi
sicarū virtutū orationē. ⁊ trās
mittit vase cōformata stiptic⁹
pharmacijs. Si igitur omne ita
recurret rursus dū se habebit
pars. 161.
Relicto vero aliqd sup̄fluū i pte
opz qdē significari hoc p̄gluti
nosum esse aut sp̄illum: ⁊ pp̄ h̄
cōpactū ē indissolubile. Pōt
igit ⁊ non tale exis in eas q̄ in
medio sunt regiōnes effundi:
tunc igitur iam est tēpus venire
ad euacuandū illud per partē
patientē supponētib⁹ supra ia
cētib⁹ partib⁹ apocriticas in
sistentium virtutis. 162.
Euacuatio h̄o fit maxie si fm̄
medias regiōes significet p̄ti
nere aliqd p carraatiōes: s; i
p̄ pharṃaca dyaforetica. 163.
Sed qm̄ dyaforetica oia calis
sunt virtutib⁹: eius h̄o craseos
est op⁹ moidere qm̄ imoderati⁹
fuerūt calida. Obsēradū igitur
iētis ne oia sint nimis calida: ⁊
maxime si in sup̄ficie corpōis
fuerit mēbrū qd̄ patit: dolebit
em̄ nō si simul patit et moidet.
Et ois dolor prouocat reuma.
Mediocriter igitur calidoanodi
nozū his vtendū est. Et magis
si humidum sit. 164.
¶ Et tñ sufficiēs est dyaforesim
facere i sup̄ficie: si nō vehemēs
sit dyaforeticū pharṃacū. Si
h̄o ea q̄ i sup̄ficie sūt sine passio
ne oino exiliāt i profundo h̄o sit

pars euacuatiōe in digēs intē
dere ⁊ augere opz dyaforetici
pharṃaci virtutē ⁊ caliditatē
euacuēt em̄ deficiēs pu⁹ h̄ ad
p̄fūdū veniat: neq; tñ ledet ali
qd ea q̄ i sup̄ficie sūt q̄ attrigerit
qm̄ nō passa sunt. Itaq; em̄ i id
ipm̄ ytraq; accidit ad calidoz
sūt ⁊ acrimū vsq; medicaminū
⁊ q̄ in sup̄ficie p̄sistētia sunt: ⁊ q̄
in profundo idigētia: h̄ac igitur ex
positiōe partis accipiam⁹ ofē
sionem. 165.
¶ Dehinc vero intēdam⁹ si de
est aliqd ad iurationē. 166.
¶ Quidē aut deesse nō par ip̄o
rum em̄ mēbrū in quib⁹ q̄ pa
tium est sup̄fluitas reumatis
quēdā rara ⁊ laxa mollis s; na
turā sunt: qdā vero sp̄issaz stri
cta ⁊ dura. 167.
¶ P̄tiora igitur facile euacuānt:
altera h̄o acriouibus indigent
euacuatiōis et medicaminib⁹
euacuātib⁹ ea: ⁊ eis q̄ sūt lepto
mera. Si h̄o ⁊ s; multa posita
sunt p̄funditate: ampli⁹ aut et
magis indigēt his hec igitur rur
sus ofēstio altera est ⁊ substan
tia patientis partis. 168.
Alia vero a plasmatione ⁊ po
sitione. 169.
Supponat em̄ si ita accidat in
epate p̄dictā esse dispōnē in an
gustis simib⁹ vasoz contractis
humorib⁹: aut ⁊ glutinosio aut
sp̄issio aut mltis: igitur p̄optū est
vti cibis ⁊ porib⁹ extenuātib⁹.
Sp̄issitudinē qdē p̄mū glutino
sitate tenuē efficere. Scdo nō p
iuisibiles vias ⁊ angustas totū
vt in alijs p̄tib⁹: sed p potos et
p venas amplas euacuare. Am
plissime q̄o sunt fm̄ eparyene:
quēadmo dū ⁊ plurie simūt: he
qdē in gilbis ad kulin: h̄o in

simis ad pilā. Itaq; is tibi; fac-
 cillimū i q̄buscūq; fuerit astric-
 tiones eāre p̄d̄pte eas trahē-
 ti q̄dē i vētrē p̄ trahētia medi-
 camina q̄cūq; humoz̄ cōstricti
 erāt km eas q̄ i simis sunt ve-
 narū. Ad vinas p̄o cōuertēti
 p̄ kulin venā q̄cūq; km eas q̄ in
 ea sunt venas. 170.
 Altera p̄o p̄sideratio i his q̄ p̄-
 ducte sunt oñsionib⁹ ab epate
 q̄m a p̄cipio venaz̄. q̄m p̄o nō
 seip̄z solū quēadmodū plurie
 alialis p̄tes regere natū ē: s; in-
 mittit suā p̄tutē venis. piculū
 em̄ ē si dissolnam⁹ ei⁹ p̄tutē em-
 broz̄ p̄ cataplasmatib⁹ calastis
 eis: r̄ ip̄z p̄cipiū d̄bilitare cir-
 ca opationē r̄ ibecilles oēs ve-
 nas efficere: vñ admisceri opz̄
 s̄ipticōz̄ aliq̄d pharmacoz̄ in
 curatōnibus eius. 171.
 Sz̄ q̄m ē i p̄sido piculū ē dissol-
 ui s̄iptici p̄tutē si nō reducat
 ab aliq̄ s̄ba leptomeri q̄le aro-
 matū ē meli⁹ p̄o si ip̄z s̄romaticū
 pharmacū statū sit r̄ aromaticū
 cū. Insitas em̄ duas h̄is q̄lita-
 tes r̄ p̄tutes fortī opabit. 172.
 Igit̄ enī q̄d q̄d p̄ter naturā i
 p̄tē illatū ē: vt h̄eat contēperā-
 tiā h̄ioz̄ km nām. Cōsiderādū
 igit̄ nobis i hoc. ne aliq̄d a reu-
 matis q̄litate imutatū sit sc̄bz̄
 crasim. Si igit̄ magis erit fle-
 maticū frigidatū ē. Si p̄o est
 magis colericū calefactū ē. Ut
 ē h̄ac ei⁹ distēperatā sanātes
 p̄fecte sanū reliq̄m⁹ illū: sanabi-
 mus p̄o p̄te adducētes q̄lita-
 tē quēadmodū in distēperatā-
 rū dictū est curatōnibus. 173.
 Inquātū p̄o vñū q̄dōz̄ sem̄ ē cal-
 lidū: int̄m frigidātes itaq; h̄-
 rur⁹ necessariū ē scire eā q̄ km
 nām encrasā ei⁹. Quō et scie-

mus q̄tū ab eo q̄d km nām est
 fridū: aut q̄m frigidātes cessa-
 bim⁹: nō cognoscētes modū ei⁹
 q̄ km nām caliditatis? Ita p̄o
 et si frigidū sem̄ ē calefaciam⁹
 si cognoscētes modū ei⁹ q̄ h̄z̄ na-
 turā frigiditatis ip̄sibile ē no-
 bis neq; calefaciendi inuenire
 medicamē cōueniēter neq; cale-
 facientes cessare. 174.
 Qm̄ p̄o et de his sufficiēter di-
 ctū ē: trāsire is̄ ip̄s ē ad ea que
 km numerū non km naturā se-
 habent. 175.
 Dupli cū p̄o exite eoz̄ d̄fias: q̄-
 bulcūq; q̄dē deficit particula:
 opari h̄ac intētio est seruētes
 vcz̄ nature km modū que pau-
 loante dirimus. 176.
 Quib⁹ p̄o supabūdat p̄ricula
 itētio ē h̄ac abscondere ip̄z: aut
 p̄ nouā: aut p̄ ignē: aut p̄ phar-
 macū causticū. 177.
 Hac igit̄ rōne possibile ē fere
 oia curare: gignere p̄o oia nō
 ē possibile: vt i ea q̄ de semine
 ostēsum est oratione. 178.
 Quēdā p̄o r̄ sit ea nō possibile
 ē gignere: possibile ē tñ aliq̄d
 facer̄ p̄ eis: vt i osse p̄fecte abla-
 to alterā s̄bam: km eūdē locuz̄
 differētē ab osse r̄ carne ē et s̄ba
 q̄ fit h̄z̄ locū ei⁹: vt q̄dā caro po-
 roidis aut pot⁹ sarcoidis: r̄ tpe
 p̄cedēte i durū trāsmutat km
 p̄cipiū p̄o sarcoidis magis
 existens. 179.
 Sc̄dm p̄o quācūq; p̄tē p̄dicā
 nec eādē s̄bam km spēm: nec si
 milē opari possum⁹: tertia no-
 bis itētio ē inuenire aliquā p̄po-
 sitionē vt i decorationib⁹. 180.
 Epiche nō p̄o manifestū est q̄m
 gen⁹ ē totū hoc eoz̄ q̄ km q̄tū.
 Quātū em̄ ei⁹ circa hoc q̄d km
 naturā ē appropinq̄t illū p̄o
 q̄d in

q̄d in genere p̄ter naturā sepa-
 ratum est tantum. 181.
 In quo quidē prima intentio
 est ablatio. Si p̄o ip̄sibilis ē:
 ista trāp̄osito est sc̄ba inten-
 tio vt in infusionibus. 182.
 Quēcūq; p̄o non in totis parti-
 bus: sed in partib⁹ partū defi-
 ciunt r̄ supabūdat ab eo q̄d h̄z̄
 naturā nutrimentū q̄dem r̄ ḡna-
 tio in deficientib⁹: ablatio p̄o
 r̄ purgatio i supabūdatib⁹. 183.
 Unde nec intētio in eis altera
 nec forma medicaminum alte-
 ra km genus. 184.
 Sed ad reliquū adhuc genus
 veniēdū salubrib⁹ carū quidem
 q̄d est correctiū eoz̄ q̄ pp̄ posi-
 tionē lapsa sunt corpore: vt ex
 archimētra: r̄ q̄m labunt itēstia-
 na in oxem. 185.
 fit aut̄ hoc quidē in p̄ium ex
 violētā tēsiōne aut impulsioe:
 hoc vero ex raritate: aut ex ru-
 ptura continentis. 186.
 Itaq; curō q̄dē huic ex p̄traria
 tēsiōne r̄ in contrariū impul-
 sione huic q̄ si fiat soliduz̄ ex
 eo continens. 187.
 Et quib⁹ p̄o facultatib⁹ aliq̄s
 ea que sunt km partē inueniat
 per terapeutice facultatis des-
 claratum est negocium. 188.
 Deinde p̄o dicēdū est de eis q̄
 cūq; km p̄torem orationē acci-
 ptebam⁹: vocāt autem ea p̄ser-
 uatiue. 189.
 Triplex p̄o est r̄ hoz̄ km gen⁹
 differētia. Prima q̄dē perfecte
 sanū hois. Secūda imperfecte.
 Tertia p̄o egrotātie. Prima
 igit̄ gen⁹ ex salubri negotio du-
 plex existit vt p̄tū dictū. Sc̄bz̄
 p̄o ex p̄seruatiuo. Tertū vero
 ex terapeutico. 190.
 In humoz̄b⁹ vero maxime h̄z̄

cōsistentā omne hoc gen⁹. 191.
 Quos neq; glutinosos opz̄ eē:
 neq; spissos: nec aquosos: neq;
 multos: neq; calidos amplius:
 neq; frigidos: neq; mordaces:
 neq; putridos: neq; venenos-
 sos. 192.
 Augmētati p̄o mali humoz̄es
 cause cōsistūt egritudinū. 193.
 Augmentant p̄o aliq̄n quidez̄
 ab eadē causa q̄ eos genuit p̄i-
 mum est aut̄ q̄m sunt nō cōmu-
 tātes eos sibi qui km corp⁹ sūt
 humoz̄es. 194.
 Intentio p̄o in his curatiōnib⁹
 bus duplex est: alteratio r̄ euac-
 uatio. 195.
 Alterant igitur aut digesti ab
 ipso corpore: aut a q̄busdā phar-
 maticis p̄tutib⁹ in quib⁹ sunt
 r̄ q̄dā virtutes q̄ vir⁹ venena-
 roz̄ alialis curāt ad h̄delyria
 pharmaca recipientes. 196.
 Euacuant p̄o sufficiēter a cali-
 dis pharmacis r̄ purgatiōnib⁹
 bus ex clysterib⁹ sudoribusq; r̄
 vōitib⁹. H̄ec igit̄ hoz̄ sūt cō-
 munes euacuationes. 197.
 Proprie p̄o ex loco in q̄ cōgre-
 gat fuerint accipiunt quēad-
 modū in salubrib⁹ declaratis ē
 km tertū r̄ quartū: maxie nō
 bis de laboz̄b⁹ tractatib⁹ r̄ q̄-
 cūq; adiacēt alijs laboz̄osis de
 spōsitionibus. 198.
 Euacuant em̄ prompti⁹ q̄ q̄dē
 in primis venis per ventrem.
 Qui p̄o in his que km epare per
 vinas. Qui p̄o sunt km totam
 habitudinē p̄ sudorē. Quēad-
 modū r̄ q̄ km caput aut p̄ pa-
 latū: aut p̄ nares: aut p̄ vtrag.
 Qui p̄o in thoz̄iacis latitudini-
 bus purgant p̄ guttur cū tussī
 bus. Qui p̄o km rhenes r̄ vesi-
 cam per vinas. 199.

Antipaseos ꝑo cōis omnium partū ostētio ad ea q̄ longissi-
ma sunt. 200.
Deriuatio ꝑo ad proxima lo-
ca. 201.
Omnia igit̄ quecūq̄ curāt̄ hu-
iustmodi dispositiōes salubres
vocantur cause. 202.
Quemadmodum eracuntia
egre. 203.
Dentre vero neq̄ ledētia: neq̄
adiuuantia. 204.
Potest aut̄ aliq̄s eas neq̄ cau-
sas appellare oīno q̄les sunt
m̄lti sop̄histarū negligēt̄s q̄-
dē ipsarū rerū inuenire differē-
tiā: in nominibꝫ ꝑo plurimum
tempus consumentes. 205.
Dictū est aut̄ amplius in alijs
negocijs aduersus eos. Pre-
seruatiua q̄dē species artis ta-
lis est. 206.
Resumptina vero z enutriēs i
ualescēt̄ibꝫ er egritudibꝫ z se-
nibꝫ q̄lis ꝑo ē z eoz dispositio
et a q̄bꝫ causis marie ad id q̄
sim naturā est reuertunt. 207.
Perfekte q̄dē in terapētica fa-
cultat̄s h̄is demōstrat̄ est ꝑ
p̄tula ꝑo dicat̄ et nunc. 208.
S̄ igit̄ dispositio ē talis bonꝫ
q̄dē est sed pauꝫ sanguis: z cū
eo vitalis q̄ appellat̄ sp̄s et
atlas. Ip̄e ꝑo solide pres sic-
ciores. Et ꝑea virtutes earū
debiliores z ifirmiores. Et ꝑp̄
has rotū corpꝫ frigidū. 209.
Cause ꝑo salubres ea q̄ deā ē
corrigēt̄s dispositionē vno q̄-
dē capitulo vt app̄hēdat̄ q̄cūq̄
p̄fectā z velocē digestionē ope-
ratur. Sim ꝑt̄ ꝑo imoderatis
motiōibꝫ z cibis z potibꝫ z t̄s-
nus sūt materie q̄dē motiōnū:
sunt suspēsiōes z deambulatio-
nes z fricatioēs z lauaçra. 210.

Et si multam meliores adhuc
fiant: ad cōsuetā opa paulatim
attingat. 211.
Ciborū vero in principio quez
humidi z bene digestibiles er
nō frigidū: postea vero magis
nutrientes. 212.
Potus ꝑo aptꝫ vinū estetate
q̄dē mediū: forma ꝑo purū lu-
cidū: in colore ꝑo aut̄ albū aut
subrubēū: odoꝫ z sapore su-
stu ꝑo nec aq̄sum oīno nec ali-
quam vehemētē qualitātē oīnē
dens: nec stipticam: nec ama-
rā: nec dulcem. 213.
Dictum est autē vt modo dixi
in terapētica facultate amplū
super his.

Finis.

Saleni Pergameni ars
parua interpret̄ Laurētio
Laurētiano Florētino vi-
ro literatissimo.

Laurentius Laurentianus
Francisco Pandulphino. S.

Quam his diebus tecū ꝑba
facere de nro Saleno dixi
sti te eiꝫ definitiōes medicina-
les vertisse in latinū sermōē:
q̄d sane nō potui nō magnope-
re cōmēdare: ratꝫ fore vtilissi-
mū si vna cū alijs eiꝫ volumi-
nibꝫ secti latia imp̄merent. est
em̄ liber nōdū Romanis cogni-
tus hoibꝫ: q̄ tñ adeo ē necessa-
riꝫ vt nemo sit q̄ medēdi p̄iā
discere fere sine eiꝫ notitia pos-
sit: cū sint definitiōes oīz sciētia-
rū p̄cipia necessaria. cura igit̄
mi fr̄acile vt absoluitꝫ p̄deat
i vsū latinum: vt hec ē Saleni
scripta b̄nficio ac labore tuo
ab iuria oblitūdis asserat̄. In-
terī legas artē p̄iā nō em̄ hec
lōge abs̄ a studio sapientie vbi
rerū definitiōes m̄lte existūt.

Et tuo nomini dicavi qui acri-
polles igenior: z i hac nra ciui-
tate pia miera sis merito obi-
tate: nāz parēt̄ tui Pet. Phili-
maria i ipaz rē. p. b̄nficia nō ē
q̄n sciat. 3 d̄ibꝫ febr̄. M. cccc.
Liber primꝫ icipit feliciter.
De triplici ḡne doctrinarū.
Nec vsū atē r̄soluēdi doctri-
nā excoluissē. Et vt hoc libro sit
diffinitū rōnē facturꝫ. Cap. 1.

Res sūt oēs
doctrinæ ordinē sub
sequentes. p̄ima ex
finitis cognitōe p̄ re-
solutionē efficitur. Secūda ex
cōpositiōe eoz q̄ sunt p̄ resolu-
tiōē inuēta. Tertia ex diffini-
tiōis dissolutiōe de qua nūc tra-
ctamus. At licebit talem do-
ctrinā appellemꝫ nō solū diffi-
nitionis dissolutiōē sed et ex
planationem: q̄s alij noīaue-
rūt. Aut resolutionē: aut diut-
sionē: aut q̄s alij q̄dā expli-
cationē: aut enarrationēz quō
alij. Nonnulli igit̄ herophilii
sectatores talē doctrinā effice-
re sunt aggressi: velut heraclides
erithrensis. Cōponēdi ꝑo
doctrinā sunt ipsi herophilii se-
ctatores efficere aggressi: z ali-
qui qui ab Erasistrato fluxerūt:
atq̄ etiam Atreales atheniēsis.
Nemo tamē ex maioribꝫ scri-
psit doctrinā ex cognitione fi-
nis incipientē ex qua artes om-
nes vtentes docendi via z rō-
ne cōsistūt. Sed illā alibi do-
cuiꝫ: hoc loco diffiniendi do-
ctrinā sumꝫ facturi. Quātū em̄
superat̄ a sciētia resoluēdi di-
gnitate: docēdiq̄z viar rōne: tñ
supat̄ p̄p̄d̄io art̄ ac mēoria p̄-
ticularū p̄ceptoz. oīa ei ꝑcepta

facti i mēoria herēt ex diffinitio-
nis dissolutiōe: qz optia diffini-
tio capta totꝫ artis leipa p̄le-
ctis: quā nōnfluoiant essentia-
lē: ex aduerso diuiaz accidētali-
bus appellat̄. Ille et ab accidē-
tibꝫ rep̄ q̄li diffinit. hec ab ip̄s
ēctia q̄līst̄. Ceterū i multis
alijs cōmētarijs oīm medendi
p̄tēplationē p̄ticularim excolui-
mus: q̄bꝫ vtaris ad hāc triplicē
doctrinā licebit. Sz hac p̄te dif-
finitū ofonē p̄sequimur. 3d̄ p̄tea
adiciēt̄s nos ꝫ libro esse dictu
ros sola capita: ac velut ꝫones
eoz q̄ latꝫ explanata sūt.
Quidnā sit medicina: z ꝫ
corpa caute: ac signa sana
egra neutraq̄ nomēt̄. Cap. 2.
Edicina est sanabilitꝫ sciē-
tia egrotabilitꝫ: neuroz ꝫ
Nec interēt̄ si dixeris valitudi-
narioz. igit̄ scie nomē ꝫmōni-
ter: z nō ꝫte itelligere op̄ est.
Sanabile ꝫo egrotabile ac neu-
trū vnūq̄q̄z trifariā ē. Tū cor-
pus: z cā: tum et signū. Et et cor-
pus suscipiēs sanitate: cām et
ficientē: atq̄ custodiētē eā: itē
signū indicās. hec oīa aurores
medicīne sana appellat̄. Simi-
li rōne noīant egra suscipiētia
egritudinē corpora: atq̄ etiam
cās efficiēt̄s z custodiēt̄s egrī-
tudinē z indicantia signa. Nec
secus neutra partim vocāt̄: cor-
pora: causas: signaq̄. At ꝫo me-
dicina p̄māria rōne sanarū cā-
rum scientia est deinde egrarū:
ac demum neutrarum. Tūc au-
tem corpoz in p̄m̄is sanorum
deinceps egrotū: postremo ne-
trum. 3d̄ de signis dicen-
dum. In actionibꝫ aut̄ ꝫo cor-
poz. i. cognitio ex signa ē. Post
ea vero causarum inuētiō. ꝫo

ro cū indicatō suspiciōsq; 7 effi-
ciēs: ac custodiēs vniūq; bifa-
riaz dicat simpliciter ac nunc.
Sciendū est de vtriusq; scientiā
medicinālē tractare. Quictiā
id id qd simpliciter est bifariā
dicat sp z plerūq; de abob? scie-
tia medicinālīs cōmunit. Cete-
rū neutra cā: signū corp? tū sim-
plr tū ēr nūc appellatū: vniūq;
q; trifariā dī: aut q; neutri dī
aut q; vtriusq; aut q; iter dū hu-
ius: idū illi? pnceps est. Atq;
ex his ipsīs sim duob? dī modū
aut q; vtriusq; otrarij equalit:
aut q; alteri? magis cōpos ē.
Ceterū de tota diffinitioē di-
rectione abiguitas qdā ē quam
qdē soluere necesse est. Qd enīz
qdē medicinālē sciētis eē sanabi-
litū: egrotabilitū: ac neutroꝝ si-
gnificat eā ipfaz sciētis medici-
nalē de oib? ptcularib? doce-
re: atq; etiā de quibusdā: itez
de quib? . Sz ipaz de oib? ptcu-
larib? agere: indefinitū z ipossi-
le est. De quibusdā autē i perfe-
ctū nec artificiale. De quolib?
pō artificiale parit ē atq; abū-
de: cūctis artis ptcularib? la-
tifficāt: qdī diffinitioē medici-
ne dicim? p̄tineri. In p̄mis igitur
ordīemur a corpōib? ofē-
dētēs qnā sanabilia: egrotabi-
lia: ac neutra existāt: mor de si-
gn? z causis p̄currem? ofonē.
De corpore sanabili. Quid
nā corpus sanabile sit. Cā. iij.
Sanabile simpliciter corp?
Est qd ab ortu nature mo-
dice tēperatū ē i simplicib? p̄i-
mūq; partib?: moderatū vero
in mēbris que ex his cōposita
sunt instrumentalibus. Sanabi-
le vero nunc corpus est qd i p-
fens bñvaler. Porro hoc corp?

quo tempore bene valet modice
tēperatūz modera: usq; est: nō op-
tūmō tēperamēto ac modico oratio-
nemēd p̄prio z suo. At vero ip-
sius sanabilis simpliciter: corpo-
ris sp tale est: q; maxime partū
moderatūq;: plerūq; pō tale ab
optia qdē p̄partōe si mltū abfistat
De corpore egrotabili. Quid
nā corp? egrotabile sit. Cā. 4.
Egrotabile corpus simpliciter
Est qd ab ortu nature
re aut imodice partū in simila-
rib?: aut imoderatū in instrumē-
talib?: aut vtroꝝq; modo affectū.
Egrotabile nūc corpus est egro-
tatis: eo tpe quo bī tale eē. At cō-
stat: vt hoc q; eo tpe quo bī esse
egrotabile sit imodice tēpe-
ratū in simularib?: aut imode-
ratū in instrumentalib? aut vtro-
q; mō affectū. Quinetiā egrota-
bile sp corp? est qd cūgerit ab
ortu nature aut imo dice partū
in simplicib? primūq; partibus
oib? aut quibusdā: aut p̄cipua-
lissimus: aut etiā instrumentalib?
similiter imoderatū: aut oib?
aut quibusdā: aut principalissi-
mis. Corpus aut plerūq; egro-
tabile ē: qd ad hoc vtiū abfistit
qdē nondum tamen est in me-
dico collocatū.
Quot modis neutrum corp?
appellatur. Cā. 5.
Cū neutruz corp? trifariā
dicat: aut quia neutre affe-
ctioē extreme sit pnceps: aut q;
vtriusq;: aut q; iter dū hui? iter-
dum illius cōpos sit. Neutrum
corp? ex p̄ma significatiōe erit
qd diligētē mediū existāt: sana-
bilissimū corpis egrotabilissimū
z itē ex eo ipso simplr tale q;
cūq; ortu natur ita p̄partū nūc
pō tale qd cūq; p̄sentī tpe mediū

Adiciātia sa-
nitatem signa sunt
i p̄ntem sanitate ofi-
dūt. P̄nostica si fu-
turā. Cōmemorātia: si p̄teritas
in aim reuocāt. Nec secus egra-
signa si p̄ntem egrotudinē de-
mōstrant indicātia existunt. Si
futurā p̄nostica. Cōmemorātia
pō si p̄teritā in mētē reponūt.
Pari mō signa neutra idiciātia
ac p̄nostica: tēmemorātia
ta h̄r: aut vbi nulla penitus i-
dicent affectionem: aut nihilo
magis sanā q; egrā dispositio-
nē: aut aliquatenus sanā: aliq̄te-
nus egrā dispōnem: aut vbi iter
dū sanā: inter dū egrā. Nā z hec
quōq; pro triū t̄pōz diuersitate
similiter idiciātia: p̄nostica ac
cōmemorātia cōsent. Atq; vocā-
tur inter dū hec oia signa ab an-
tiq; medicis p̄nostica: quāuis
p̄ntē aut p̄teritā significēt dispo-
sitionē: ac maior vtilitas est id-
cātūz: p̄nosticoꝝ: minor p̄mō-
ratūz. Cū igit corp? ex tertia signi-
ficatiōe erit: qd iter dū sanabile
inter dū egrotabile iuicē red di-
tur quādimodū nōnulli erit: te-
rūt pueri qd dem sanabiles: pue-
riotes vero etate egrotabiles:
aut 3. At vno tpe ita neutrum p̄si-
stere nō p̄uenit. Porro cōstat vt
illud nūc bifariā dicat. Igit cor-
p? sanabile: egrotabile: neutrum
quod modis dicat z qd nā vniū-
qdōq;it abūde definitū is est. Re-
stat vt de signis agamus.
Libet secundus
incipit feliciter.
De signis quibus affectioēs
corpōis cognoscantur z quo p̄-
cto talia signa trifariam diui-
dantur. Cā. 6.

At cognosca talia opz ab
rōnē: z actionib? necessario sub-
sequētūz z casib?: q; p̄rie acci-
dētia noiam? . Ab ipsa qdē sub-
stātia optime p̄paratioēs corpa
q; iij

dignoscit quoties ptes similia
res calore frigore: siccitate: hu-
miditate: modice consistit. Instru-
mentales ho mediocritate acco-
dent pte: ac numero eaz qd
coponunt: atq; effigimero singu-
laz pti: totiusq; instrumeti. Por-
ro ab hisq; necessariis subsquili-
tur: tactuq; de duritie ac molli-
tate medicritas. Cuius ho si nec
oino lenis nec admodu huius
apparet. Si colora? existit. Si
actiones pfectas hz. Si instru-
mentales ptes se hnt medicri-
ter. Si decore instrumeti totius cor-
pis pspicue sut rationu virtu-
te poller. Atq; hec optime ppa-
rationis corpus indicia sunt.

Quibus indicibus cognoscant
corpora qab optima pparatioe
abstint.

Capi. 3.

Atq; q ab ea absut corpa
sed insup sana sunt: pti si-
milariu teporameto impedita
sunt ex quo quo ds impedime-
to pti in instrumetalu lesioe af-
fecta sunt: ex quo q; impedime-
to aut oim aut q; rda pti. Im-
pedimetroi ho gna eadē habē-
tur his: q; virtute eoz aboluit
Temperamentum in partibus si-
milaribus. Numer? aut figmē-
tum magnitudo: ac positio in i-
strumetalibus. Utriusq; aut cōis-
vno ē quā sane pntinuitate eaz
notiam. Porro l his ipis gene-
rib? egrotabiliū corporū vitiiū
habēt ex traq; egrotabilis cor-
poris significatiōe. Termin? At-
ter signis ē sensibilitate actionū
lesio. Quedo ab optima ppara-
tiōe absunt paululu corpa: ipa
ēt rexa? lesa sūt: atq; id sensibi-
le nequa qd est. Igit sicut itū qd
magis minusq; ex actiōib? mo-
bōis causis obstat. Simpli ho

egrotabilia corpadesinita sunt
ppea qd facile de causis mor-
bōis vicat: r qm mltū exoptati-
onū hntute abstat. Igit i medio
vtroiq; neutra diligit corpa
collocat: necno et qlat? neutra
dicūt: secabitq; totius sanitatis
latitudo i ptes tris latitudinē
signē habētes. Ex qd? pta sa-
nabilitū corporū erit. Scda neu-
trotū. Tertia egrotabiliū. qd?
deiceps habēt corpa iā egrota-
lesioe opationū sensibili iterst-
cta. Igit dolorifica corpa qd
motiōes obtinēt i ptes ditas: aut pe-
nit? abolitas pspicuo sternios.
hnt qd? i firmas gerustactōes si-
marie abscedūt facile iudicāt:
sin parū abigua remanēt: r ob-
eā rē hoc lesiois gne nature h-
rie opatiōis piceps affectio cō-
sistit: qd dixim? neutra cognōia-
ri. At cūcta hec lesio iterstigit
bēt nō ipa rē nā alioqn p ptes
oportebit medēdi facultatē nū-
q; haffecta corpa p siderat. ceter
idicta bñ valētū corpes: sz aut
egrotabiliū: sanabilitūq; distate
pntitate luce discrepabūt: vbi
pntuerim? extremos terminos
fibr iuicē hūos: tū optia ppara-
tiōez ac nup pfecta egrotadinē
p siderātes huicne an illi fuerit
ppiq; oia. Si ei fuerit ppiq? op-
tie pparatiō sanabile ē. Si loqr:
sz iā egroto corpi ppiq? egrota-
bile ē si ho i medio aboz fuerit
ēqlit ab vtriusq; recedēs neutriū
id erit itaq; optie pparatiōis in-
dicta dicta iā sunt. Eoz qd ab-
sunt ab ea ipa pparatiōe: gñā hnt
ro paria sūt: maioris minorisq;
rōne iuicē disticta. Porro cuz
hec diuisa sint trifaraz: simpli
egrotabilis corporis idicta ex-
ponem?. Ex illis et due reliq; la-

itudines pspicue erūt. Genera-
tim igit antea dictū est: dum de
optima a geremus pparatiōe.
Speciatū h loco dicem?: si pū
partes eoz pū dimiserimus.

Quenam partiu differētie
sint.

Cap. 4.

Omnes earū differētie qua-
tuor sunt. Quedā em pceci-
pue partes existūt. Alie ab illis
nascunt. Nonnullē ho nec altas
gubernāt: neq; ab alijs guber-
nant: insitas habētes quib? gu-
bernāt se vires. Alie ho insitas
habēt pariter r insuras. Peci-
pue ergo sūt cerebrū: cor: iecur:
veses. Ab illis ho nascunt: illis
q; subseruitū nervi: ac doxialis
medulla cerebro: cordi aut arte-
rie: vene iecori semitaria vasa te-
stibus. Porro seipsas gubernāt
cartilago: ossa copula: membra-
na: a deys: pinguedo: caro sim-
plex. Et alie oēs ptes cōem hnt:
tes gubernationem: arterie iove-
nis: ac nervis egēt. Piloz ho et
vnguū nulla gubernatio. Sed
generatio sola cōset. he igit p-
tiū vbie sunt. Indicta aut vniū
cuiusq; tpamenti deinceps dicē-
tur sumentis intū a cerebro.

Quenam propria indiciōuz
genera habeantur.

cap. 5.

Propria signoz genera qn-
te existūt. pūmū totius capiti-
tis dispositio est. Scdm sensibi-
litū opationū vtriusq; r vitiiū. Ter-
tiū ho admistratiū. Quartū pū
cipalū. Quintū nālitū. Memm
aliō gen? ab his oib? ē alterati:
quā extrisec? iā dētia puehit.

Ex quib? signis vniuersa ca-
pitis dispositio ducatur.

Ca. 6.

Quersū capitis dispo ex ma-
gnitudo in: figura: capilli: p-
p dicit. Igit parū caput p-
-

ue crebri pparatiōis pcellia:
re iudiciū ē. Magnū ho nō necel-
sario bone pparatiōis idictū ē.
Sed si p robore erititū facultas
tis vbi existēt: materiā p hū mul-
tāq; pparatis iudiciū bonū est.
Si ho ppter solā materie multi-
tudinē bonū est. Id at diffiniri
diz tū figuratum ē āneris mem-
bus. Figuram quidē si idonea sit
hoc est bonū signū semp hētur.
Mōbus ho āneris: qtes ceruix
valida sit: ac reliq; ossa optime
sint disposita: atq; ēt parē ois
neruosus vegeta firmasq; sit. Ca-
pitis poro figura ppa hētur
velut si cogites spherā diligen-
ter: vtriusq; lenis astrictā ita nā
q; fiet: vt pōra spherē posteriorā
q; pmineat. Lata ho factora red-
dāt. At qtes occipitiū minuat:
cōlideres oportebit nervos ac
collayna cū ceteris ossib?. Si em
habeāt p nāz: topia māe haud
q; facta: si i firmas: si vitiosa:
q; bilis facultas est. Itū magna
ex pte occipito iertiorū p dicto-
rū sūmitas comitat: raroq; afr-
accidit. Nec sec? pminēs occipi-
tū p siderab? parit cū alijs oib?
sintitōib?. Si em cerebellū signū
ra idonea sit iudiciū bonū ē. Qui-
dā medici noiant cerebrū postre-
mū ut igit postremū aiali monētes
ad soez lab d. e. a. lfe sūntū: ita
doxialis medulle itū ē q; quā r
neruosū vniuerso aiali monētes
cedit. Pars at ipa posteroe ex
sepenit? pauc? picipat sētiētū
mkt: mouētū: quā dmo dū pōz
altera sētiētū: mkt: mouētū
paucis. Quo circa spherē a fecte
sint: firmas vtraq; suas appēd-
ces hēbūt: atq; he ipē i pceci-
pūz pte sinitōes existūt: r circa frō-
tē: vbi parua fuerit aut magna.

Itidē i sensib: ubi gra: visu gustu odoratu. Nec ei sibi luce in dicia sunt: ac sibi inuicē astipulantur: tum que ab aliquo mēbio principali oriunt: virtuti aut vitioꝝ principali: tum etā p̄ncipale hīs que ab se oriūtur.

De virtute ac vitio p̄ncipalium operationum. Cap. 7.

Principalium operationum virtus ac vitium membri principalis vniuersi per se iudicium est. Intellego aut principales operationes: que ab aliquo membro principalium rationum modo efficiunt. Si quis igit solers e cerebri materia tenuior indicat. Si tardus et assidus. Si docilis est: substantia cerebri mollior est. Si memoria pollet stabilis est. Nec secundum docilis fuerit: cerebri durus est. Si obliuiosus fluens. Ceterum quoties opinioniones facile mutant calor: quoties retineat frigidus indicium existit. Aliquo signorum generayideo: dimississe: que statim ab initio docere permittit. Unum ex actionibus naturalibus ductus: alterum ab his que extrinsecus incidit. Sed de vtriusque promiscue sermo erit.

Quenam cerebri bene temperati indicia sint. Cap. 8.

Cerebri bene temperatum excelsit in quatuor qualitatibus: omnia predicta mediocriter obtinebit tota excrementa cunctis ex palato: aut auribus excernitur mediocriter obtinebit ac minime ledet ab oibus que extrinsecus incidit: cunctis calefacit refrigerat exsiccat: humidificat. In talibus capilli quidem si infantes sint subruffi: si pueri subflauentur existunt: medij quodammodo inter crispos simplicis: non in fa-

cile caluescunt. Si intelligere operum dicta ad dicenda iudicia in regionibus moderatis. Que vero de capillis dicta sunt non in terris solum moderatis: sed quoties per motum temperamenti cerebri temperamento proportionem respondeat. Quod si calidum fuerit moderato: in altera aut oppositio bene temperatum. Si admodum fuerit calidum iudicia dicenda cuncta validiora reddunt. Si vero excessus parum existat debiliora. Atque hic sermo promiscue sit potest: in cunctis partibus quarum temperamento sumus indicatur.

Quenam cerebri calidioris indicia sint. Cap. 9.

Est ut ab his que dicta sunt calidioris indicia nomine sumus. Caput igit vniuersum rubet: caletque. In oculis vena sensibiles existunt. Capilli vero in talibus celeriter oriunt. Quod si multo calidiores fuerint que qui modo dicestant nigrescunt ac valide crispi reddunt. Si vero non multo calidiores existant: in primis quidem substantia sunt: deinde denigrescunt: ac pedete etate caluescunt maxime que admodum calidi sunt. Excrementa autem per palatum oculorum saures exigna cunctis excernunt quoties ad integritatem valeat. Vbi vero caput impletur. Sepe enim eis potissimum si negligenter viuatur ad accidit multa que sed non cruda excrementa reddunt. Caput autem implet grauatque ex calido cibo: potum: odor: ex oibus que extrinsecus incidit si quibus est circumsuetus aer. Presertim si talia non solum calida ex natura: sed etiam humida sunt: ut somni per humidi temperamento: breuis ita neque profundus sufficiat.

Quenam frigidioris cerebri indicia sint. Cap. 10.

Rigidioris que uent cerebri iudicia sunt. excrementa multa ex partibus emissaculis: capillis recti: ruffi: plausi: et que de eorum tenuis: exiles: facileque ex frigidis causis offendunt aut tatisper dum offendunt: defluxione grauedine afficiunt: nec tamen caput calidum apparet: neque cernit rubum: ac venule oculorum visum effugit: et somnolentiores quodammodo sunt.

Quenam siccioris cerebri indicia sint. Cap. 11.

Siccioris iudicia cerebri sunt si emissaculavacant excrementis. Si sensus diligenter existunt. Si somnes existunt: si capillos valdissimos habet ac oculi meruipetes magisque crispis rectos. Si cito calui efficiuntur.

Quenam cerebri humidioris indicia sint. Cap. 12.

Humidioris autem capilli simplicis sunt: ac nullo modo calui efficiuntur potro sensum maritum: atque excrementorum affuit multitudine. Somnus multus: profususque est: atque he simplices cerebri intemperies sunt.

Quenam calidi siccis temperamenti iudicia sint. Cap. 13.

Composita vero prima dicitur calida siccis est i sensus diligentes existunt: atque excrementis vacant: maximeque insomnes agunt ac cito calui efficiunt: Atque pila capillorum generatio celerima atque abundantissima est capillos nigros crisposque habent: caputque calidum: atque rubens ad vigorem visum etatem.

Quenam calidi humidis temperamenti iudicia sint. Cap. 14.

Quod si humiditas cum calore adfuerit: nec admodum intra que fluxas excedat modum: coloratides: calidioresque sunt: ac venule oculis gradiores: atque excrementa plura mediocriter concocta capilli recti substantis nec facile calui efficiunt. Caput preerea replet ac grauat ex causis calefacientibus. Quod si humefiat multo magis ad accidet: vbi multitudine abdit excrementorum. Atque quoties plurimum calidi humidifuerint: hīs caput morbosus est: atque excrementorum facile humidis realidiscantibus ledit. Ausferunt illis nunquam non inimice existit: si optime degit stare aglone. Non tamen vigilare diutius queunt: et vbi in somno pariter somnolentiusque existit ac in somnia videtur. Tunc marcidus est: ac sensus idiligentes. At si cerebrum multo calidum moderato fuerit: spaulo humidi exuperabunt calidi temperamenti iudicia: promiscue illis signa humiditatis interduo: que admodum si multo humidior fuerit: paulo vero calidius: humiditatis signa valdiora erunt: caliditatis debilita: atque hic sermo per vnaqueque temperiem composita composita est.

Quenam frigidis siccis temperamenti iudicia sint. Cap. 15.

Rigidis simul ac siccis temperamenti iudicia: caput efficit frigidum decoloris: et in serpsio est. Semp enim meminisse dicere definitio: oemque per capitis partes que tū est ex humorum natura afficiat potro vale temperamentus in oculis vacat ex causis frigidis facile offendit: propter inesse sanum degit: iterumque purgati sumus: inter dum grauedine ac defluxione

Aliidi ac sicci cordis pulsus durus magnusque est: et velox spissus ac spiratio magna velox spissa ac multo magis in velocitatem crescit et spissitudine quoties thorax cum corde non ex proportionate augetur. hi ex omnibus habent quam maxime pilosum: et illa ad actiones obeidas proprii animositas: et celeres sunt: ac moribus imitant tyrannos iracundi effici. De totis autem corporis temperamento: atque etiam thoracis amplitudine: quod proportionate respondeat supradictis: agendum est.

De signis cordis calidioris humidioris. Cap. 27.
Sic caliditas simul cum humiditate exuperet: pilosi minus predicti sunt. Ad actiones autem obeidas nihilominus proprii: non tamen iracunda est: ad iram pilosum dicitur. Pulsus sterrea mollis: magnus: velox ac spissus est. Et spiratio quoties thorax cordi proportionate respondeat: perinde ut in multis existit. Quoties vero minor sit tunc velocior ac spissior: predictis: et thorax minor habet. Ceterum ubi multum a mediocritate temperamenti receditur: maximeque si accidat per humiditatem ad ea que sunt prodita: putride egritudines corruptis humoribus putrefactisque icidit ac spiratio maior velociorque et in pulsu distractio velox.

De signis cordis frigidioris et humidioris. Cap. 28.
Humidiorum frigidiorumque cordis pulsus molles est. hi sterrea timidi: metuculosi pigrique sunt: ac peccati nudum pilis: minimeque iracundi: et tunc etiam ad iracundiam proprii non sunt. De thoracis sterrea ac toto corpore perinde

ac de predictis agendum est.
De signis cordis frigidioris ac siccioris. Cap. 29.
Cor frigidum et siccum pulsus durior efficit: ac paruum. Spiratio est pro si paritas thoracis proportionate frigiditatem moderata: si maior fuerit: rara ac tarda. Tales ex omnibus minime trahunt: sed ubi irasci cogant commiserant iram. Tales preterea olim marie pectus habet nudum pilis. De thoracis vero paruitate: atque etiam totius corporis frigiditate similiter agendum est: id enim promiscue in cunctis preterea addentes ut quecumque de moribus hoc loco aut alio libro discussimus in cognitione temperamenti: haud quamvis de illis dictis sunt quos sapientie studium bonos aut malos inuenit. Sed de his quos natura statim ab origine vincitque inicit.

De signis icoris calidioris. Cap. 30.
Icoris calidioris signa sunt amplitudo venarum: flava bilis multa: ac sub ipsa vigoris tpe etiam nigra. Sanguis sterrea calidior: unde totum corpus humidius color egerit: ventumque illa pilosa.

De signis icoris frigidioris. Cap. 31.
Rigidioris vero signa sunt angustia venarum: multa pituita. Sanguis frigidior: atque et vniuersa corporis humidio frigidior: nisi calefiat ab ipsa corde. Nuda autem pilis illa et venter

De signis icoris siccioris. Cap. 32.
Siccioris vero signa sunt viscus sanguis crassior: ac paruitas: ut venae duriores: et vniuersa corporis habitudo siccior.

De signis icoris humidioris. Cap. 33.
Humidioris signa sunt: vbi sanguis humidior: et abundantior: sit ac venae humidiores: atque etiam corpus vniuersum nisi cor contra egerit.

De signis icoris calidioris ac siccioris. Cap. 34.
Calidioris sit ac siccioris tpe etiam idicia sunt: illa que maxime pilosa. Sanguis paucior sit ac siccior. Flava bilis plurima ac sub ipsa vigoris tpe etiam nigra: amplitudo venarum: ac durities. Nuda vniuersum corpus est sit. Caliditas enim de corde procedens vincit que ad icorem procedente frigiditate que ad modum frigiditatis caliditate. Siccitas vero a corde humidioris in vniuersum duci neque potest. Media vero de icore procedens humiditas: magis enim a cordis vincit siccitatem siccitas ab humiditate. Minus vero que caliditas tunc minus que frigiditas. hec est ex fluctibus a icore procedente viscus maxime vincit. Quo circa spissior est si temperamento ab omnibus principibus in idem concurrat: vniuersum corpus per illam naturam afficitur: ac paulo post illarum in dicitur exponemus.

De signis icoris calidioris et humidioris. Cap. 35.
Calidioris simul et humidioris icoris idicia sunt: que caliditas et siccitas: illa minus pilosa: sanguis vero plurimus: amplitudo venarum maria: totum temperamentum calidius humidius: nisi cor operet. Si vero plurimum his fluctibus auget ab eo que est natura mediocritas: putridus propter corrupturam egreditur: ubi malis humoribus repleti sunt: adhuc magis si

plurimum auget humidum supra calculum. Svero contra paulo. si humidum: multo calidius moderatum repletur malis humoribus.

De signis icoris humidioris ac frigidioris. Cap. 36.
Humidiorum rursus ac frigidiorum icorurum illa habet nuda pilis ac sanguinem efficit pituitosiorum cum angustia venarum: atque etiam vniuersum corpus similiter affectum nisi in vniuersum ab ipso corde ducatur.

De signis icoris frigidioris ac siccioris. Cap. 37.
Rigidiorum vero ac sicciorum icorurum sanguinem efficit parciorum venularum angustias: ac corpus frigidius. Item illa nuda nisi cor ipsum vincat.

De calido testium temperamento. Cap. 38.
Calidum testium temperamentum venteris appetitissimum est marie gignit ac fecundum est. Pili in prius genitalibus cito nascuntur: et attingunt mberba que creiter sunt. fridius autem contra hoc. humidum vero semis efficit multum. Stercus quoque par seias: ac modice crassum.

De calido et sicco temperamento. Cap. 39.
Calidus et siccus temperamentum crassum obtinet semine et que maxime secundum: atque occisione erit tunc statim ab initio aial ad concubitu. Porro tales in prius genitalibus declerint pilos habentes et tunc cunctis mberbis que circa sunt in prius viscus ab vmbilici sedē infra viscus ad media femora. hoc namque temperamentum ad rem veneream nimium comouet: sed occisione implet: atque offenditur ubi inferas vniuersum.

Quenam signa sunt ubi caliditas cum humiditate concurrunt. Cap. 40.

Ubi caliditas cum humiditate occurrit: tales pilosi minime exsunt: sed magis abundantem femine non tamen magis quam alij appetit minusque offendunt ubi septem cocum bar. Quod si abominum creverint: tunc calor: tunc et humiditas non sine lesione a rebus venereis abstinet.

De signis humidi ac frigiditatis temperamenti. Ca. 41.

Ubi testes frigidiores humidioreque temperamento sint: testesque sunt pilosus: ac tunc de cocuberet incipit: nec ad tale munus admodum como uel. Aquosum preterea ac tenue semine est: atque infecundum: et feminam gignit.

De signis siccitatis ac frigiditatis temperamenti. Ca. 42.

Humidum ac siccum temperamentum: sicut quidem in reliquis predictis dicitur est. Sed femine crassius ac penitus exiguam est.

De totius corporis habititudine. Ca. 43.

Unius corporis habitum dicitur ante diffinitum: tunc est: sicut reddat cordi: iecori. Exuperat autem similitudo humis qualiter pumarum humis fortioribus: ne actiuas cognominat. Totum vero corporis habitudo illis potissimum dicitur parum. Quibus certis vix subiacet. Tales homo musculi sunt cunctis ossibus obvolunt: copiositate quidem carneser simpliter pumaque carne atque etiam fibris: quibus bene sunt. Propria est suba musculorum hec vitraque est. Uasa autem ad eos pertinentia velut aqueductus quidem sunt neque absolueres substantias: sed sequentes ad salutem: hoc igitur idicium dicitur in regionibus moderatis. Immoderata et regio pumarum dicitur esse per nam sua format ac nonnulla si

gna corrumpit. Pari modo si quis in regione moderata per estate leipm solum nudum exponat: idicium quod ducunt ex colore: ac mollitie: et duricie variabitur. At si queadmodum regio moderata habet: et ipse moderate vivat: neque exstus in sole nudus vnoque die plurimum. Sed nec istar regionis vnoque die plurimum nutritur: signa temperamenti diligenter nota reddent. De his igitur disputantes idicium moderati in vniuerso statim corpore consideremus.

De signis corporis temperati. Ca. 44.

Color ex rubro candidusque nitens ac magna ex parte crispus reddetur. Caro modica et fluitata existit. Tale enim corpus mediis omnibus excessibus quodammodo est vnoque humore ipsius copiarum pingue et gracile notatur. In idem copiarum humore obeluz macilentum dicitur molle pilosum nudumque dicitur nullumque tale moderatum est: sed humis rursus polyleu sumis obtinuit mediocritatem attractam: neque molle appetat neque durum neque calidum neque frigidum. Cernitur vero neque pilosum: neque nudum: neque pingue: neque gracile neque aliqua alia immoderatione affectum.

De signis corporis calidioris. Ca. 45.

Unicuique homo carne moderato calidior est humis: non sic calidior: aut humidior. De tali est sensus sermo est. Apparet enim attractam tanto calidior: quanto etiam temperamento calidior est: tanto preterea pilosior: quanto tertio calidior: pinguedinis vero minus habebit. Colorem vero rubrum ac capillos nigros.

De signis corporis frigidioris. Ca. 46.

Humidior temperamenti idicium sunt: si pilis vacat: si pingue corpus est: si frigidum attrahat apparet: si color rubidus vna cum capillis. Ubi vero multa frigiditas habet: fluitum quodammodo est: ac plerique medicorum solent talia homines luidos nominare. De signis corporis siccioris. Ca. 47.

Siccior preterea temperamentum est: sicut quidem ac durum moderato est: quanto siccior fuerit moderato: est reliquos sublimis est.

De signis corporis humidioris. Cap. 48.

Humidum homo temperamenti in reliquis subtile est: carnosius autem ac mollior est. Ceterum opposita pumarum fluitata temperata: opposita quoque specie habent.

De signis corporis calidioris et siccioris. Cap. 49.

Alidum ac siccum temperamentum pilosum: calidum: durum: atque extenuatum est et gracile: capillosque nigros habet et corpus nigrum: si calor admodum augetur.

De signis corporis calidioris et humidioris. Cap. 50.

Alidum ac humidum temperamentum mollior et carnosior optio temperamento tanto est quanto fluitatibus augetur: ubi plurimum auget putridus propter corrumpit morbus quodammodo plerique humis. Ubi vero fuerit multo calidum paulo vero humidum moderato: tales carnosiores: nec parum pilosiores existunt: nec secus attractam non paulo calidiores humis. Capilli vero nigri: nec sine pinguedine caro est. Quod si paulo calidum fuerit multo aut humidum in his caro mollis multaque est: ac color ex rubro candidusque pumarum: ac tamen paulo calidiores apparent: et semel

dicitur in temperamenti compositis spiritus exuperantis qualitates indicia exuperant.

De frigidioribus humidiori temperamento. Cap. 51.

Humidum homo atque humidum temperamenti quoties ab omni parte augetur sine pilis est: candidum molle crassum pingue. Quoties vero ab omni parte augetur in alijs quodammodo quod proportionem augmento fluitatibus: color autem sicut cum capillis rufus: queadmodum si plurimum augetur humidum est. Quod si augmentum in eis fuerit fluitatibus indicia auctoris fluitatis propria exuperabit. Sed si siccioris compositate ex quo augetur: nam durum gracile corpus humis: ac nudum attractum tunc frigidum: pinguedine vero ipsius alioquin extenuat carni duple est. Capilli vero ac color sicut in frigidioribus proportionantur. Ceterum ubi calidum et siccum temperamentum in ipso vnoque tempore sunt ad habitum frigidioris ac siccioris. Corpus tallius: gracile: durum ac melius: colicium: pinguedinis nihil sit pilosumque est. Sed ubi altera fluitata multum exuperat: alia parum a mediocritate exarret: exuperabit quod exuperat: aliter vero signa reddentur humis. Ad hoc preterea quod dicitur esse: aut dicitur esse temperamenti idicium erit vbi mēbris facile refrigeret: frigiditas aut raritas: ubi difficile refrigeret caliditas aut densitas. si vero ledat ab ericantibus: reddaturque siccioris fluitatibus: frigidum siccioris queadmodum si fuerit: uel ab humis tunc humidum. Considerandum preterea vnoque omni musculi sicut an distite iucet habuerit temperamenti scrupulosos: sicut subiectos ossium quantitate. Nam interdum pars gracilior: videtur quod haud

quasq; graciles: quantum ex musculis est. Sz propter angustiam ostium talis appetit. Et dicitur crassior in interdu videtur non propter ostium apertitudinem: sed propter carnis multitudinem que et crescit et de crescit: et durior: et mollior: effecta: partem modo sicciorem: modo humidiorē facit. Si igitur paucis purasq; sit: preter effectum duriorē. Si multa ac mollis humidiorē. Nec secus simularum corporum in

receptio plus humiditatis aut minus in seipsis continentes parte reddunt aut crassiores: aut graciliores: aut humidiores aut sicciorem. humidioresque de quoribus humiditas tenuior multasq; sit. Sicciorem vero quoties crassior: paucasq; habeat. Ipsas enim partes corporis solidiores que non solide pimeq; sunt in loco pacto fieri potest effectus humidiores: sz satis erit si phibeat eas cito neq; erit carit. Sedes autem interceptas repleas humore tali vt tali licebit. Tale ē primum alimentum primum simularum ex adiectis non p venas attractū. Atq; hic sermo dicitur primum silaribus: cois et ac rursus dicitur de de causis sanis age: nunc ad reliquū veniamus.

De signis ventriculi natura sicciore. Cap. 52.

Entriculi signa nunc siccoris sunt si cito sitiat ac p uis potest sufficit ac multo grauetur et dolore sentiat: quatenus supfluis sinitat eculentisq; gaudeat sicciobus.

De signis humidioris. Cap. 53.

Humidioris vero signa sunt si non sitiat: ac potest apertiorē in ocie ferat: eculentisq; gaudeat humidioribus.

De signis ventriculi calidioris natura. Cap. 54.

Calidior: pterea ventriculi coccoquit meli: et appetat ac multo magis queq; dura sit: et alterari difficili: queat. que enim facile alterant in eo corruunt. Porro gaudet calidior eculentis et poculis minime ledit a frigidis ex vtu moderato.

De signis ventriculi natura frigidioris. Cap. 55.

Rigidior natura ventriculi hinc appetit quod: sz non bene potest potissimum queq; eculentia frida sunt atq; alterari difficilius: queq; vti q; celerit in eo accescit: et ob eam rem talis ventriculi ructat acidū: et gaudet frigidis: queq; nisi seruet modum facile ledit. Nec secus ea que extrinsecus incidat diuiti: adhibita neq; tolerat: queadmodum neq; calidus ventriculi tolerat calidiora. Interperies enim propter egritudinem in ventriculo hinc dicitur ab his que nature essent: que sita appetit non sita. queadmodum nature. Interperies autem posite ex simplicibus posite cognoscit. At non diligenter psideat oportet que sunt dicta interfungentes ab his que dicitur sunt. Non solum enim ventriculus facit vt sitias aut non sitias aut vt appetat vt gida aut calida: sed etiam vti scera in thorace condita corae pulmo aliqd tale efficiunt. Sz qui pre caliditate talis partium sitiat: aer inspirat pleniorē: gumis efflat: atq; in thorace lenit est: non sitia: ita: queadmodum qui pre caliditate ventriculi sitiat. Quinetiam bibetes non statim desunt: ac frigidus potus sitis eorum potest sitis frigidus.

calidus. Frigidus pterea aer inspirat: reingerat eos: nequaquam leuis eos que ventriculi calor sitim afferit. Itē que e contrario hinc inspiratio frida insignit afficiunt: idque frigiditatis in primo signū ē maximū et queadmodum inspiratio frida pspicua sentit friditate ac lesionē: ita caput illis amice ē. Excremeta partem expuunt pituitosa ac cum tussi excreant. Atq; pulmōis siccitas excremeta vacat ac pituita neq; hinc voce clara queadmodum humiditas obscuraz raucaq; voce emittit atq; excremeta incurrat: vbi clarū loq; libeat: non sitis voce magnitudo calore efficit queadmodum nec paruitas frigore pssit. Sz hinc apertitudo in aspe arterie efflatio neq; vehemētia: paruitas non contraria comitat. Quocirca vocis magnitudo paruitasq; nec sp: nec pmaria rone: sz ex accidenti solūq; natūū tepamētū hinc aduētū sequit. Opificia enim teparamento tali exiterunt. Idcirco talis vox comitat ex voce: pter ea natūū tepamētū colligas licebit. Et enim vox lenitate sequit lenitate: quemadmodum aspa aspirat. Arterie igit lenitas tepamētū sequit mediocritate: alpitatas siccitate. Alpitatas enim corporis mediūitate efficit sicciore. Arterias autem duras silarium ipsius partium siccitas. In neq; non dicitur humoris inopia facta. Sicut enim neq; acuta vox propter nam sine angustia faucit: neq; grauis sine amplitudine fieri potest. Angustia igit nature frigiditatis alina amplitudine caliditatis. Cetero discrimina vocū pro affectiones efficiunt: que pro:

tione efficiant naturalibus. Nam de illa efficiētū carū idicia sunt de que in libro de voce abūde pperit: ita est. At alie corporis partes alias interiores abicura ipamētū idicia hinc. Sz emittit ita eas cognoscere ex his que inuāt ac nocēt: atq; et naturalium virtū actōib;. Demum ē tertio libro de causis accitū: vt pgressus tepamētū hinc ac virtū vniuersi usq; facultatis exibat. At de tepamētū signis dictū ita est. De primum cognitu facilitōib; ac difficultōib; et de eis quo nullo pacto cognosci possunt. Cap. 56. Partes que magnitudie: aut pimento: aut numero: aut positioe sunt ipeditē: queq; subiacēt sensib; cognosci facile pnt queq; non subiacent sensib; aut difficult cognosci aut nullo pacto pnt. Capitis igit magnitudo ac figura sicut cetero pspicua ē vt aīca docuim; atq; etiā figura: magnitudo dog; thozac; sicut mō scapule: hinc vbiachia: cubitus summe man; core: femora: tibia: pedes vtriusq; sunt pimento: numero: magnitudie ac positioe simpliciter ipedita: cognitu neq; difficile ē. Itē lesioes opationū: in vnoq; pspicue sūt. At ptes corpis interioris cognosci non oēs pnt: vni enim ventriculi cuiusdā ita pnt rotūdū ac pperit in illa vt pparer circūscriptio pspicue appareret spectanti et attractati. nec secus vidi vesicā ita positā vt si qui vniue secretio cunctaret: moles circūscripta pspicue appareret. Nulla alia pars interior pspicua aliquid mihi pbat cognoscere: sz enim pntate cognoscere pnt fieri potest ac virtū eaz: Articella.

quod non firma scientia sed artificii coniectura venient. Agamus de icore gra exempli. Quid non paucos iam habere venas angustiores ac totum corpus decolor. quod si paulo post accipissent cibi potissimum infatigat crassius glutinosius. Quod si potius positum ac pedescerit ca dextrum illius in profundo sentiebatur: aut triste extentione in his signis par est: ut icur parum angustiusque meatibus habeatur. Quid proterea alium pituitosum quod tota habitudine vomere singulobus bus croceabilis. Non igitur oportere scrutari excrementa ipsi ac par bilis habent: existant igitur meatum emittent hunc rem selle non partem sui partem ad ostiolum ventriculi pilorum: noiant transmittere: quod ad modum in quibusdam accidit aialibus. Ex quibus precipuus est ut in his quod sensu cognoscit non queat: cognitio distentionis operationum et vultum ad modum educat. Sicut quod libyze dictum cognoscere ipedita corpora dissecandi: exerceat arte et operationes: vultus prout cogcolcat. Sed de vultibus seorsum dicat volumine docuimus de quibus in fine libri dicebat: ut arti studiosius scire valeat et quoniam libro talia precepta colligere conveniat. Sed de his satis.

Quibus signis cognoscatur corpus egrotum. Cap. 57. Quod quibus corpora hinc egrotata sunt. i. quibus egrotata cognoscit ois si sensibus subiecta mutatione naturalium affectionum veluti coloris: figure: numerum: positiois: mollicie: duricie: caliditatis: frigiditatis: ut in totum dicat lesione operationum aut excretionem humorum: aut dolore:

aut tumore propter naturam: aut quibus his: aut quibusdam. Parictatis non cerebri affectus morbo se cognoscit delirio sensuum: aut cogitationis: aut motuum lesione: aut excretionis humorum exhalato naso oculis auribus: aut dolore quod in ipso fatiget. Cordis non egrotudines cognoscuntur difficultate spirandi: subtilitode cordis pulsu arterie: iracundia placiditate: sedibus: frigore: colorum diversitate ac dolore qui in ipso fatiget. Hecoris dispositiones cognoscunt humorum inopia aut copia ac mutata ad habitum propter naturam: pallor: et distributio: coactio: aut excrementorum mutatio: atque et potentes: loci tumore dolore si solum quod ubi affligat sicut rone consensus spiratiois afferat difficultatem aut nullis. pari motu ventriculi egrotudines inotescunt prococtio appetitu humidi sicca: excrementorum secretionem euariatum. Indes singulorum ructus: nauses: vomitus: ac ipse matie retere pro vomitu: dolore: tumore: et spirandi difficultate. quietas thoracis dispositiones cognoscunt spiratiois difficultate: nulli dolore loci: secretionem. morbi non aspe arte cognoscit spiratiois difficultate: nulli ac dolore loci: secretionem: voce lesione atque in reliquis oibus quod prococtio reideat: ex thoracis dolore: lesione operationum: atque et excretionis humorum indicia ducunt. Tunc autem propter naturam infamatio: duricie: tumore de scribit. dolor: quibus loco fatiget aut solone permutat: aut alteratione significat subita. Continuitas non soluit ubi morbum erosus sit aut cessum aut collisum aut extensus. Substantia alterat ca-

liditate: frigiditate: humiditate: siccitate. Vir propterea aut obile factio patitode: aut medofas. aut nullas. at quibus excrementis: siue partes affectat: ptius siue excrementa siue materie in morbis potest appa exhibebunt significationem. Sed de his libro de affectibus principibus latius definitum iam est: que nulli ex maiorum via docendi et rone redegit aut ad integrum tradidit nec aliquam aliam premetationem quam antiquiores ichoaurit quod: sed neque absoluerunt.

Quibus signis cognoscatur corpus egrotatum et qualiter. C. 58.

Propterea igitur indicia ex illo volumine perducuntur. Egrotatur non conualiturque signa hac via et rone discunt. Egrotatur igitur signa media quodammodo sunt inter ea que sanis egrotis accidunt. In sanis enim curia pro natura exsistunt: in egris propter naturam inquantu egrum sunt: in confinio horum sunt ea que significat egrotudinem. Quedam que pro natura quod exsistunt sicut qualitate aut quantitate: aut tpe euariata: quod pro natura sunt quod sed minora que in morbis habent: et ob ea re corporum dispositiones que egrotatur sunt neutre consensus: ac signa eorum pro maria rone indicat sanitatem scolaria egrotudinem. Ita fit ut huiusmodi diversitate huiusmodi tunc neutra: tunc et egra dicant. Neutra autem presentem indicat affectionem. Egra autem pronunciat futuram. Sicut modo se habent que signa sana in egrotis appetit: ut sana sint que futura significat sanitatem. Egra pro inquantu potest dispositio non ostendit. ita efficit ut que signa abas significat dispositionem neutra exsistat eorum neutre pro-

ter signatione. Porro neque vide ri mirabile debet: quod ipsa signa pro habitudinem diversarum tres ob teneat rones tunc sana: tunc tum tunc neutra: ac ut ex vtriusque significatione que signa in conualescentibus exsistunt neutra vocentur: que ad modum signa que in senectute habentur hoc que cuncta pluribus notio: rone tunc que subiacet. Quecunque pro in sanis ad integrum sunt: soli sanorum subiacet notio. Ita que egrum huiusmodi tunc neque premetationem tunc futuram. Sed de his deinceps dicemus.

De signis pronosticis. Ca. 59. De signis pronosticis in primis agendum est. Cuius duplex eorum differentia sit in primis agendum est: mur ea que spiritat aut qualitate aut tpe in ipsa forma euariat ab indicibus naturalibus verbi gratia appetitu cibi intensum aut exsolitu aut tpe non consueto aut non soluti cibi aut excretionem materie humidi: aut durioris. Indes excrementorum humorum inopia aut exuperantia propter naturam aut colorum additionem mutatione aut tpe potius euariatio: et in omnia ac in plurimum aut in tpe innumere consueto. Pari modo circa potum multum aut parum aut calidum aut frigidum cupiditas minie pluetur que ad modum circa reivenere vsum imoderata aut ipotunacupidi. tasuloderatio: iusto aut minor. Pigrities circa motum: aut fetidum moveri sunt: aut exolutio fortis: melitruorum suppositio: maiorve aut minor: etatio: nec fecunditas: et mariscus. que tunc circa edulia aut potione si in illo superiove in pashatur morbi indicium. eodem modo metris habetudo non naturalis aut insolita obtusio: aut

sonno visa si consueta: atq; et au-
dit⁹ olfact⁹ ac vis⁹ hebetiores
marcidioresq;: et in uniuersu⁹ q̄cu
q; p̄ nām extiterūt p̄tīm crescen-
tia ac discrescētia p̄tīm tpe
aut q̄tūta re variātia. In dē cor-
porū moles maior aut minor: et
ubi maior sit: rubidiorq;: et albi-
dior: aut velut luidior: nigriorq;
q;. Nec sece⁹ ruce⁹: sternutamen-
tū: ac flat⁹ ap̄tor aut icertior:
q̄ q̄ p̄ nām est. pari rōne q̄cūq;
ex narib⁹ aut aurib⁹: aut palas-
to excernūt q̄b⁹ cerebrū expur-
gat q̄tūta re dilutate aut tpe va-
riātia. Itaq; oīa subnāi ḡne
p̄tinent. Moridicatio nō v̄ctis
aut stochach⁹ aut intestinox⁹ aut
desiccēdo aut yomēdo aut mun-
gēdo aut aliq̄s ali⁹ dolor mo-
derat⁹ sub ḡne p̄ter nāz p̄tinec̄.
Nōdū in egrotare ita se hētes
dicunt quēdam modū neq; ḡuati
capur: aut dolētes: q̄ries nōdū
ab illa solita opatiōes impediat
atq; egrotādū f̄min⁹ talib⁹ dis-
spōnib⁹ tal̄ ē. Quocirca ex hāz
bitudie eadē dispōnē morbōsa
nētrāq; dicim⁹ istar p̄pate: ro-
bor ferēt: aut euicte facultatē:
vnaq; dispōsitio p̄dicta: aut
morb⁹ aut neutra dispō ē. Nec
sec⁹ vbi sent⁹ nō maior: minor
q; rōne a se inice⁹ distindit: s; p̄-
ter nāz existūt: idicā morborū
f̄q̄ ad exigua fuerit: nec dū so-
litas adducere queat opatio:
neq; vbi ḡra. i gustu q̄ties salū
aut amarā aut aliquā aliā q̄-
tare sentiat: s; coēdēdo: aut bi-
bēdo: aut et nlla re tali igeliat
salua ipa talis appareat. In
odoratu nō q̄ties aliquā vnā
sentiam q̄tūta re nullo odorabi-
li p̄ter: aut et p̄tib⁹ plura ca-
diuersa cūcta perinde q̄si simi-

lia sentiam⁹. Sepe nō null⁹ sen-
sus aut rei male olētis efficitur
nulla re p̄tē male olēte. In au-
ditu nō sonit⁹ ac strepit⁹ p̄ter
naturā quēdamodū in vltimo
cūq; obuersari vidēt nigratur
bidā cerulea: ruffa flaua: rotun-
da: oblonga: extenuata: crassa cū-
cta ob oculos volitātia. In sen-
su nō tāgēdi q̄ties inaequalitas
q̄dā: aut dēstas: aut ḡuitas aut
extētio: aut stupor: aut vlcerosa
affectio vniuersa corpis habitū
die appeat: quēdamodū i q̄uis
p̄te extētio: aut collisio: aut mor-
dicatio: aut grauitas q̄ties eri-
gua fuerit: nec diu⁹ immotē
dispositiōnē q̄dē neutri ē offē-
dūt: p̄nunciant vero morbaz.
De signis corp̄ orū tā egro-
tātū. quo pacto mortē aut sa-
nitatem ostendant. Ca. 60.
Quēq; vero signa i egro-
tatis appēt iudicātia san-
tatem ac mortem. Prima quidē
sanaxalia vero generatim q̄dēz
egra sunt: spectati exito fā d̄r.
Ducit vt in vniuersum dicitur
opatiōnū p̄tē vitiōs: p̄ticulari-
tū ex opatiōnib⁹ p̄ticularibus
q̄rū ḡra antea docuim⁹. P̄io
genere continent partes p̄nci-
pales. Secūdo nō p̄tes illi ānere.
Tertio ḡne collocāt p̄tes q̄seip-
sas gubernāt: s; a mēbris p̄nci-
palib⁹ appēdices q̄dā sūspiciūt
p̄oro quartū gen⁹ eorū d̄icta
sūt ad plentiendū inutile est. S;
ex accēdēti inter dū p̄sentio fieri
p̄t quēdamodū ex oib⁹ extremē-
tis: ex his q̄dē rōne cōsentis ex-
cremētis: q̄ coēctionē crudita-
tē in dicāt. Quocirca nequa q̄-
sieri p̄t: vt nō sp̄ aut naturā d̄ha-
ra materię: aut materię nature
aut neutri alterius indicēt. Si

igit d̄ict natura: sana signa di-
cunt. Si natura vincatur egra:
neutra nō q̄ties equat pugnēt
p̄ticipue igit coēctio d̄ict signa
sana sūt: quēdamodū cruditatē
indicia egra. Ubi nō neq; coēc-
tionē p̄ticipue indicēt: neq; cru-
ditatē neutra dicant. Neutra p̄-
tēra sunt: q̄cūq; mō hoc modo
cōtrariū indicāt: quēdamodūz
digiti nigrescētē signa decreto-
ria. Alia sūt de quib⁹ lib. de idē
cūq; p̄p̄sum iam est: quēdamo-
dū de singulis opatiōib⁹ lib. de
causis accēdētū. Ex his igit lo-
cis p̄ticularē materię oēm col-
ligere cōuenit ip̄e breuitati stu-
dēs hic sisto sermōne de signis:
deinceps de causis agemas.

Artis parue Saleni liber ter-
tius. Interp̄te Laurētiana medico
De causis sanis custodiētib⁹ et
efficiētib⁹ sanitatē. Caput. r.

Quis cōsane: egre. neutre
sanis agem⁹. Cūq; earū ipsarū
he custodiant sanitatē: ille effi-
ciāt sint: q̄ custodiētēs p̄tes ef-
ficiētib⁹ tpe ac dignitate: a cus-
todiētib⁹ exordiemur. Cū ḡ sa-
nū corp⁹ nō simplex sit: s; multi-
plex vt antea dēmitūtiāz est: in
vnoquoq; eorum causa custo-
ditē pp̄ta erit: quādo quidem
causa ad aliq̄d est. Rursus igit
tur hoc loco ab optima corpis
p̄paratione petito initio cās p̄pa-
ratioē illi⁹ sanas p̄sideremus.
Eorū inuētiōe rei ipsius natura
subministrabit. Si em corp⁹ nō
poss; pati: nec alterari: s; opti-
p̄paratio p̄maneret nec in dige-
ret cōtrāp̄at: ac p̄mutet minime
custodiēs quā omnissio obtinuit
cōditionē: idcirco app̄lio eget.

Ergo q̄t modis alterat: tot ḡra
auxilio habēt. i. carū custodiē-
tū sanitatē: q̄ vt stat ex d̄ictis
corrigētēs eadē ḡne sūt. Corp⁹ p̄-
latum corrigēt d̄ict s; lesio vni-
uersum icudat: medici neq; d̄ict
futur; p̄cauere malū: s; p̄tē cur-
stodire p̄parationē. Corp⁹ igit
alterat a q̄busdā necessariis: a q̄-
busdā nō necessario. Intellego
necessario alterari ab illis q̄b⁹
abstineri nō p̄t. Nō necessario nō
q̄b⁹ p̄r abstinere. Ergo i aere cir-
cūente necessario diuersat cōe-
dit: bibi vtilitatē: domit necessa-
rio. Stadio non vtit necessario
nec bestis. Quocirca i p̄mo cā-
rū ḡne ars circa corp⁹ p̄sistit. In
secūdo mīme p̄sistit. Si igit q̄cūq;
corp⁹ alterat necessario diuifia-
rim⁹: i vno q̄z eorū pp̄ū ḡis carū
iuuentēs. Primū itaq; ē aer cir-
cūuentēs. alter mot⁹ ac q̄es a
tū corpis acptiū. Tertiu⁹ son⁹
ac vilitas. q̄rtū ea q̄ ingerunt.
Quintū ea q̄ excernūt ac subsi-
stūt. Sextū atales affectiōes.
Corp⁹ igit ab aere circūente:
aut calefit: aut frigidat: aut eric-
cat. aut humectat: aut p̄ictū af-
ficiat. At ex tota substantia altera-
tur. P̄oro ab ip̄o motu q̄teq;
si vtrūq; fuerit imoderatū cale-
fit: aut frigidat: aut siccat aut
hūectat: aut p̄icta facit. Itē dē
ex sōno ac vigilia necessario af-
ficiat. Simili mō ex his q̄ igerūt
aut excernūt aut subsistūt: et ex
at alib⁹ affectiōib⁹. Et em cūcta
hec p̄tīm p̄ticipue p̄tis p̄ medias
cās alterat corp⁹ cōtrāp̄at; sa-
nitatē. At de his seorsum p̄pen-
sum tā est libro q̄ est d̄ uēda va-
litudine. Cūcta ḡ dicta ḡra sa-
narū causarū materię quep̄iam
sūt p̄grue q̄ adhibite p̄ternat sa-

nitatē icōgrue hōl morbos con
mittunt. Quo circa pspicū ex
his est: vt non alia substātia cā
sana sit: alia egra: s; eadē sub
stātia ex habitudie iter dū sana
iter dū egra reddat. Vbi efficit
p idiget motu: exercitatio sa
na q̄segrah̄. Vbi q̄ere idiget
q̄es sana est: exercitatio egra.
Nec sec⁹ de cibo potu z alijs oi
b⁹ dicēdū est. Unūq̄q; em̄ vbi
egētī corpi adhibeat cū ppria
q̄titate z q̄litate sanūz efficit.
Vbi hō aut nullo pacto egētī
corpi p̄cipiat: aut neq̄q; agrua
mēlura morbosū cōstitit ac du
plex itēto circa sanū egrūz ē
rei adhibite q̄litas ac q̄titas.
Iferre aut ips̄s ceu tertū ab his
diuersū: alienū ē a rōne q̄i q̄dē
in his ips̄s p̄tineat. Si em̄ re
tali ac tāta opus est scz z agruo
tpe adhibeat neceē: atq; idcir
co ips̄s inducū. q; corp⁹ motū
obnoxiū est ac facile mutat: z
fluit: ac p diuersitate mutatio
nū alias alib; subsidijs indiget
Quapp̄ ips̄s in his q̄tū dictrae
nere tertū nequaq; efficit: ad fa
cilioē doctrinā lepenūmero tā
q̄z tertio vtūmur ob cāz p̄dictā.
Sed cū in his intentionib⁹: sū
alte cause sane: tū etiam p̄posi
tum genus est: rursum eas ips̄as
causas recensebimus. Optime
igitur preparatiōis corpi: vbi
circūueniēs aer fuerit modera
tus cōgruēt et alte cause mode
rate: q̄s maxie docui: puta q̄es
motus: somn⁹: vigilia modera
ta: z q̄ igerunt atq; egerunt mo
derata. S; vbi fuerit imoderata
et tū a mediocritate recedēdū
quantū a mediocritate variat.
Intētiōēs mediocritatis sūt in
sere q̄dē circūēntē: vt mūie ri

geas pp̄ frig⁹: neq; sudes: p̄pter
estū. In exercitatioē aut vbi p̄
mū ceperit sudare corp⁹: statiz
q̄secat necesse ē. In edulijz pro
ctiois diligētia exremētijs me
diocritas i quātitate z q̄litate
Ceterū in his appetit⁹ quasq;
dāmō cōcoctioni. Quo sit vt nō
op⁹ sit p̄ceptis ac regul quātī
tate adhibēdoū dimerētib⁹.
Nā optia nā quātū appetit tū
nū cōcoq; . Simili mō nā ip̄a sō
niment q̄titate i habētib⁹ opti
mā p̄paratiōē: ac exitant alō
nō q̄i corp⁹ nō isup idiget. qui
erit ip̄s ita viuētib⁹ p exreme
ta: aut excretiōes alur: vime ac
toti⁹ corporis nihl cōmittit. il
la nāq; mediocritas adhibēdo
rū sana reddit. Toti⁹ aut cor
pis spiratiōē exercitatio mo
derata efficit salutarē: vbi p̄ter
ea fugēt . s. opz excessū oim sta
lū affectiōnū. ire: tristitie: furo
ris: timoris: z inuidie. hec em̄ re
mouēt nālē p̄ditionē: cor pul
s alterāt. Atq; rei generee vsus
ap̄d Epicurū null⁹ salutaris h̄.
S; reha san⁹ ex tāto t̄pis iter
uallo: vt corp⁹ i vsu neq; sc̄tāt
exolutiōē: ac leni⁹ spiratiōē
red dū. potro p̄cūbēdi t̄ps ē q̄i
corp⁹ diligēter medius fuerit oiz
exteriorūz intēperierū . neq; ni
miū repletū neq; ieiunū. neq;
nimitū refrigeratū neq; nimitū
calefactū aut exiccatū aut hūē
factū imoderate. Qd si inter dū
peccet exiguum est p̄cessū sed
p̄stiat vt repletū calefactū ac
hūmefactum potius q̄z ieiunū
aut refrigeratum exiccatū cor
pus vtatur concubitu. Ceterū
qualitatem vniuscuiusq; eoz q̄
dicta sūt in optima natura eli
ger opo: tet. Exercitatiois q̄dē

in qua oēs corporis partes ex p
pōitione moueātur: neq; hec ni
mū labore: illa p̄cius laborez.
Cibus aut ac potus maxie mo
derat⁹ adhibeat necesse ē. Ille
em̄ pp̄t⁹ moderate nature eri
sit. Itidē in alijs dicēdū ē. Vbi
vero corp⁹ ab optia p̄paratiōē
recedat: nō mltū tū cāe q̄zusto
dicētis sanitate p̄mutāde sūt q̄
p̄pōitione r̄ideat. Sed cū hec
corpora multa sint: de vnoquo
q; eozū seorsum agendū est.

De causis q̄bus intēpe
ries in iste custodiunt q̄bus
q; corriguntur z ad habitū
optimū perducūt. Ca. 2.

Opus igit tēperamento
variās: mediocritate aut
partū officialium non variās
duplicem habet formā sanarū
cārū. Alterā custo dientiū ipsi
tēpamētū alterā p̄ducētū ad op
timā preparatiōē. Cause igit
custodientes temperamētū tū
variabunt a causis nature opti
me cōgruētib⁹ q̄tū toti⁹ corpi
temperamentūz ab illa variēt.
Corpus em̄ calidius victu indi
get calidior: frigidū frigidior:
r̄is: sicci⁹: sicciori z humidū humi
diori. Si tū mō copulatiz calidū
at siccus: calidior ac siccior: z
in reliquis trib⁹ copulis: q̄d; p̄
pōitione r̄ideat. Ut em̄ mate
ria causarū recte: qui vires earū
instas agnoscit. verbi gr̄a : vt
mor⁹: media in somnia excretio
z oēs affectiōes alales exicēt
corpus. Contrariū vero ijs hūē
cent. Eodē mō de calefacti
bus ac refrigeratib⁹: itū d; s; po
culentijs: esculentijs: z vt simplr
dicetur q̄ oim circa corp⁹ causa
yū agnoscit materiam ac vires
causis suis vtetur. Similes sūt

bus adhibēdo quoties p̄stintū
corp̄s libuerit custodire temp̄
mētū. Quoties vero libuerit p̄
mutare: z ad habitū ducere me
liorē: alid est cārū genus sanum
predictis cōtrariū equaliter in
diuerim recedēs a causis tēpe
ratis ac medijs: q̄s optimenatu
re cōgruere docuimus. Calid⁹
em̄ z sicc⁹ vict⁹ nequaq; efficit
bene temperatā diligenter cali
dus ac sicc⁹ tēpamentū. S; vi
ctus tāto frigidior: z humidior
moderato quāto natura fuerit
calidior: sicciorq; . Tale em̄ cāz
genus natūas corrigūt intēpe
ries. Alterū vero q̄dē predictū
custodit: ac medicivt q̄z cārūz
genere inuicē vtūtur. Vterū cor
rigere instam intemperiem ex
multo ocio opus est paulatī de
ducendo corpus ad habitū me
liorē. Natura em̄ nō tolerat su
bitā alterationem. per negotia
vero necessaria in eadē dispōne
custodire opz . Sed quodā mō
tale caufarū genus custodiens
appellauim⁹ . s; forte em̄ rectius
diceris alteris curā z ip̄edimē
tū insitū corrigēs appellari qz
ad vniuersum gen⁹ sanitatis re
spiciētēs ad sp̄ales ei⁹ diffe
rētias: que cūq; custodiūt sanita
tē custodietes cunctas cānoia
um: s; iure adeo custodiāt sanita
tate: vt et deducāt ad habitum
meliorē: s; iure p̄stintā corp̄s pre
paratiōē tū mō custodiāt z cō
feruēt. Quēcūq; vero dispōnem
efficit ad deteriorē morbosas. vbi
igitur oēs corporis partes ma
le temperate similitur sint: simi
lia adhibētur subsidia: vbi dif
fili dissimilita necesse est. S; fieri
em̄ potest vt venterculus frigi
dior iusto exstat: caput aut cāz

lidius: rvtuq; ppis remedys egeat. Itidez z aliaz vnaqueq; gnti aut humidior: aut siccior aut calidior: aut frigidior: moderato rvtu idiget ppo lrepe riet. Non igit eqliter exercebimus oes tales corpis pres: neq; silt humectabim? z exsicabim? aut aliqd aliud tale efficiem? At de his libro de tueda valitidine latius diffinitu is est.

De causis qb? impedimeta si gmeti corriguntur z vt quatuor corporum discrimina habeantur. Caput. 3.

Quise partio officiali siane ptim ipedimentoz signemti partiz magnitudinis numeri postio dixerit. In signemto igit multa ipedimeta hntur. Na signura ptis: z sicuti ea canu e p naturā aut ostiolū: aut meatus aut asperitas qda: aut leuitas: quoties exceserint propita me diocritate paruū quidē affecta sana corpora noiantur. Multū vero perpeffa dñr egrotabilia. Quoties autē tm affecta sint vt offendat operationē: ita egrota vocantur. In quātitate ergo excessus ac defectus ad eas ipsas deducūt differentias. In numero vero excedēs aut deficiēs qli bet similitariū partium aut ptes huc genere continetur. Item q cuoq; substantie in nobis preter naturam cōsistunt. Restat aliud genus positionis cuiuslibz simplicis: in quo quatuor differentie existūt. Prima in quā optima est. Scda paululū qddam variat: z ob eā rem sanū adhuc efficit corp?. Tertia egrotabilē est vbi multū excessit. At qrtiaz egroti corpis vbi plm remouet Quēcūq; ergo ptes peccāt figu

ra quē admodū blest: vari: disto: ti: si recēs affecte sint singē. o ac ligādo ad habitū nālē reuocatur. Si duriores effecte sint cor rigi minime pnt. Eodē mō qm qz peccant cauo silt increcētes corriguntur: vbi pfecte sint emēdari nō pnt. Itaq; deligatio ac quies paz efficit cauū: functio partū ac spiratiōis cohibitio magnū. silt mō ostiolū aut meatus quoties fuerint equo maio ra: qes ac deligatio minora effi cere solēt. Maiores efficiūt partes motu nālī simul cū modera ta frictione z alijs quecūq; plus sanguinis trahere assolent. At pūidē deficientiū qcuq; ex sanguine gignūtur nequa qz ipos emē datio est. Quēcūq; vero ex semie creātur ppe impossibilis ē. Ueruntamē interdū loco exalialia efficias similit hntia vltm licebit. At oim earū natura opifer: medic? minister est. Quēcūq; pro erupant numero: sublatio cā sana est. Sed cōsili derandū est in quib? id fieri: aut nequa qz fieri possit: q si nō cōmutare tētādūz est: similit modo positionis vitia emē datur. Ceterū cōstat. vt vduo aut tria sepe numero impedimē ta circavnā partē cōsistant: quē admodū in eo qui habebat vtentriculū paruū simul ac rotundū ac super septo trāsuerfo postū peccabat em i eo magnitudo si gmetū ac positio: q si frigidior temperamento extiterit ad habitū naturālē reuocari minime pōt. Quippe qui ab ipō tēpera mento ledat. Cū eniz difficulter spiraret replet vtetriculo: paruū cibi: z q nō grauet ac multū nutriet bis aut ter in die afferne cesse est. In alio vbi infartio in

tecore subide existeret ob angustā vasorū victus extenuās curant infartionem.

De causis sanantib? solutio nē continuitas. Caput. 4. Equēs est vt agam? dō solo nē pruinuitatisq; inest simi larib? ptib? ac officialib? cōis ē ac forte qz nō pcedet iterdū eā inesse itegre sanis: qppe q sp affectio sit nequa qz vides similes dubitationē sup vno qz gñe futurā. Nisi em sensibilib opatio nis lesio morbū iterligat a sanitate: sz ex qitate disponis tātū mō p sideret assidue affectio nis dō creū admittas neccerit cū nec mo sit: q operatōes cūctas optimas habeat. Sz hec qstio vt pōte cōteplationē requiret diligētiorē p se fecosum dicato ope tractabil. De causis copo rā cōfecte egrotantiū deinceps agendūz est ab intemperie pe tentes initum.

De causis copozū cōfecte egrotantium. Caput. 5.

Enimendū antea est id qd dōesere medici pretermittūt: vt alie cāe sint intēperitiā cōfecte: alie ei? q pterea pncialā quē admodū alie future. Supre me g intēperie: q futura est: cāe ptim sub ipsa pcautiōis dilige tia: ptim sub ipsa sanitatis pfer uatiōe ptenent. Pua sub ipsa tm curatiua collocat. Intēperie it iterytrāq; medie cause sub ipsa pcautiōis vigilatia: ac curan di rōne collocatū. Morb? em si ita existat cōfectusq; sit curetur opz pphibeat asit si nōdū existat sed futuri silt ex pōsitione in corpore. Vbi vero pncialā: qd pfe ctū est curet. Ad vero futurū est pphibetur neccesse est: pōtro p

hibebit dīspōsitiōe: qua fieri solet sublatā: ac tal dīspōsitiō no minat cā pgressā. Morbus vero qui ita cōfectus est curabit dīspōsitiōe qua pumū naturalis operatio ledit soluta: quā egri tudinis eam noiam?. Sana tio vero vnā habet ac pumā z maxime propū itātionē dīspōsitiō ni que est soluenda pna. hoc em genere oēs cause efficientes sanitates continētur: particula tim pzo natura dīspōnū hie elegant cōueniet. Itaq; calide dīspōni frigidā cā contraria est frigidē calidā: in alijs eodem mō dicendū. Si em quicqd est preternaturā: imoderatū est: qd vero per naturā moderatū: quodlibz imoderatū ab imode rato contrario ad habitū natu ralē reuocet neccesse est ac p flet vt calidū ac frigidū potētia nō ipsa imaginatione sumēdū sit. Intelligo potētia tale quod p priuereq; tale est. Ipsa at imaginatione qd pūmotē sensu tale eē videat: sz vere tale minime sit. Sed qnā mō talia cognosci quomat libro de simplicib? me dicamentis perpenhiz itā ē. Ad inuēndas igit causas sanas in morbo qui ita cōfect? est do cēdi via vtedū est qua talia po tētia interlingnantur ab hisq; imaginatione talia vidētur. In morbo vero qui preterea cō ficit: atq; ipsa docēdi viatē dē est: atq; etiam ea qua morbozū cause parue stinguent. Singa mus putridis humorib? accēdi febrē indicatio i his est altera tio euacuatiōis. Alteratio qdē sedās putredinē manēte causa. Euacuatio omnē de coepe edn cēs subam. Sed p dīcta species

alterationis cōcoctio est: quā a nōnullis causis fieri cōuenit in ueniētes in illis an habeamus ita sanorū cognitionē. Euaacuio efficit sanguis missile cliste riyuna rspiratiōe p cutē atq̄ ēt auocādo uerū ad ad aliū locū hoc gñe cōtinent mōdere men- strua: apire marīcas: purgare ex naso palato inueniētes mās q̄bus qualitate r cōstitare r mō vsus adhibiti: euaacuatio efficia- tur: hacartis pte cās sanas in ueniētes: ac de mō inueniēdi ta- les cās libro de curādi via: r rō- ne dictū iā est. Simili mō z per alias tres itēperies. Etē m vniū cōe q̄ habēdo pceptū vnāquāq̄ cām efficientez excidere. tū aut ire ad egritudinē: q̄ cōfecta est: caularū sanarū inuētiōe ad ipi- scemur. Itidē per itēperies cō- positas simplicū cōpositio pce- pta sanitatis idicabit: si studie- rimus vt magnitudinē itēpe- riet qd̄ oportioe rñdeat: cās sana- per uelleget: verbi gratia: si q̄s decē numeris recessit a natura li in dispōnē calidiorē septez in- ficiorē: cās sana p talē dispōnem decē numeris recedat in habitū frigidiorē septe in humidiorē opz. Si igitur tale medicamen- tū affecte parti adhibeantur frigidū ac humidū erit quātū indicatio p̄cipit: at vbi ps affe- cta posita fuerit i p̄fundomol- liri opz: tale efficere medicamē- tū quo min⁹ in tinere pu⁹ erō- nā. Si igit op⁹ sit medicamēto calidiorē moderato si solūitāto- sic calidū quātō idiget passio: s; ex sup abū dātū abūciat id qd̄ pp- positioe fuerit necessariū. Si frigidiorē nō simplicē itāto frig- idū efficere opz: sed etiā mām

considerare necesse est. Si emicras- sior fuerit nequāq̄ p̄funde ad- mōdū penetrabit sed egrio effi- ciet cōdenfando cutē. Si nō res- nuior fuerit fieri poterit vt p̄fā- de aditōdū se insinuet. Itidē i- humefacientib⁹ r exiccantib⁹ cras- sior: ac tenuior: sba sumēda ē: ac ab affecte partis positioe idic- atio sanā vestigat cām: quē ad- mōdū hoc loco desinūtū iāz est. A figmento vero ac positioe q̄- ties emissacula sensibilia ha- beat peruia tendētia aliozum aut quoties nihil eiusmodi ha- beat. Emisacula igit deferētia in mēbra p̄cipua aduocabimus ac in nō p̄cipua mēbra irritabi- mus: Cōstatq̄ vt sanatio efficie- tiū itēperiez cārū: per euacuati- onē existat. Ipsarum enim in- tēperierū tantummodo altera- tiō sanatio est. Ceterum vbi sol- uatur continuitas sanatiōis in- tentio vniō est: que inq̄ i parti- bus officialibus ipsobilis est. In simularibus vero nō semp- possibilibus est. Sed in q̄busdā vt in carnosiss agglutinatio sana- tio est: nec interest vbi libeat ap- pellare cohalitum. Atq̄ ipsam antecedit: quoties vultus grā- de eptiterit: ad ducto dūsi dētū- partū: que sub ipō figmenti ge- nere cōtinuet. Ut nō deliga- tio adducens dissidentes ptes- stabilis maneat: r habēde ac fa- ture vtilis sunt. Natura autem agglutinat dissidentes partes ac p̄stinam reddit vnitatem. Medici vero officium est in p̄- mis vt est proditum adducere in vnum dissidentes partes: de- inde custodire quemadmodū ad- dūcere sunt. Postea p̄uide- re quominus inter labia aliqd̄

incidat: ac demum ipsam p̄tis- substantiā sanā custodire. Pu- mū ac scōm: quonā modo facere liceat dictū iam est. Tertū ad- ducēdo ptes dissidētes fieri si nū- hūl extricē? incidere sinamus: quē ad modū sepenumero pilus aut oleū aut ali⁹ humoz: cadēs inter ptes agglutinādas earuz- prohibuit vniōem. Postea nō- tpe sequēti tertia intentio per- ficit: si materia effluat. Effluet- aut materia incidēdo ac p̄grue- figurādo. Porro substantia mē- bī sana custodiet p ea q̄ medio- criter ericent: atq̄ hec curatio est solonis p̄mitutatis i mēbro- carnofo q̄tes ipā p se sola ex- istat. Officiū alteri p̄mūcet mor- bo plures idicationū intētiōes- hñr: q̄s deinceps docebim⁹: vbi- de p̄positis aut incomplexis p̄ce- p̄tis agemus. hoc loco ad rēli- q̄s p̄tinuitatē solones eūdū est.

De fractura. Cap. 5.

Fractura ergo p̄tinuitatis H. soto in ossē ē: q̄ inq̄ curari nō potest quantum ex prima in- tentioe est: sed secūdo quo dā- modo curari aliquatenus pōt. Prima igitur intentio vt in vñū coalefcat: fieri minime pōt pro- pter duriciē partis. Scda vero delegatio est: quam facere pōt porus. i. tophus lapis ligatus circa fracturā. Porus. i. tophus lapis inq̄tū ex maſia r a natu- ra efficitur cōis cum ceteris est. In q̄tū nō prope formā ossis ex- alimētū illius fieri debet. Cete- rum molle ac puerile os coale- scere potest. Sed raro huius af- fectionis generatio est: sine ipi- catioe alioz. Nam magna ex- pte musculi ad tactēs simul cum- alijs corpouibus patiuntur ef-

fracto osse. Quocirca curatiōis- intentio duplex est. Altera in of- se: altera in corpouibus que cir- ca sunt. Sed de tali intentione- Imperlex affectibus partū car- nosarum dictum iā est. De fra- ctura hac parte agendū est. Cū igitur affectiōis sanatio ex po- ro: id est topho lapide sit: p̄prio- ossis alimento opus est. Cuius- excrementum ad pou id est to- phi lapidis generationē subij- ctā nature oportet. Quod mo- deratum quantitate et qualita- te sit: necesse est r ob eam rē san- guis talis ac tantus eo ducen- dus est: quali quātōq̄ porus. i. tophus lapis fieri possit. Cūq̄ ille effluat p fistulas effracti- ossis considerare puenit ipius sic- titatē ac q̄litate r ita ducere sic- ciorē aut humidiorē. S; de his- oibus libro de curandi via r rō- ne diffusius dictum iam est.

De punctione nerui ac tē- donis. Cap. 7.

Nerui preterea ac tēdonis- p̄ punctio. p̄pter erup̄erantē- sensum r q̄ pars cōtinua origi- ni est: prompte aduocare potest- conuulsiōem: maxime q̄ quoties- nihil possit foras efflari: coeca- to vultuē curis. Igit̄ apire opz- ac siccare materia tenuiore que- se insinuare in profundum pos- sit vsq̄ ad neruū vulneratū. At- de hoc libro de curādi via r rōne- satis iā dictū ē. hacten⁹ de sim- plicū dispositiōnē cās sanas. De ipleruz dispōnē. Cap. 8.

Implexis deinceps agen- dū est. In vlcere ergo ipi- catur in p̄mis quidem cauum- quā nō aliam dispositionem s; vlceris differantiam esse existi- mā. Est autem nō vlceris diffe-

rentia: s; alter genus totū morbi in q̄ substantie corruptio facta est. Itaq; sanatio duplici affectu duplici eget in sectione. Nā cōtinuitatis solutio vñione substantie corruptio gnationē requirit ac gnationis intentionēs paulo ante explanate tam sūt. Quinetiam rerū natura ostendit: vt i pūnis talē sanare dispositionē deinde ventre aggredi op̄ sit. Quoties ergo pars sanis repleta fuerit: vlcus nō equale extiterit alterā intētionē auferri p̄tingit. Interposita em̄ recens gentia carne inter vlcis labia: partes vñri distictes impossibiles est. S; aliā intētionē curationis inuenire op̄. Inuenim̄ autē si naturā ipsam p̄iderem̄: p̄tis cui p̄ naturā inest regi cute. Igit̄ a nodis efficiendū est. Qd̄ si impossibilis intentio est: simili aliqd̄ cuti. i. carnē cuti subsimilē efficiendū. Talis nō facior atq; astrictior est. Quocirca siccanēb; ac stringētib; medicamentis minime mordebibus cohaesendo vlceri opus est. Nec fec̄ vbi sordes affuerint intētio est detergere. Medicamentū nō salutare deteriosū ē. At de his libro de medicamentis dictū iam est. Quinetiā vbi inflāmatio q̄dā: aut effractus: aut durities: aut tumor: ex vlcere fatiget: illa pūis curari p̄dicta via op̄. Itēdem si qd̄ vlceri affluat sanād̄ antea finor est. Eodē mō si intēperies quēdā in vlcere affligat intēperiet̄ aurilia antea adhibēda sunt: sed de his satis.

De curatione figmēti. Cap. 9.
De figmento deinceps agendum est qd̄ in plures differentias secari pōt. S; ab euide

ti incipiendum est: qd̄ ex figure mutatione efficit̄. Corporis igitur si increseat figura miliariz partū corrigi pōt: sin increuit emendari vltimus nō p̄t intentio aut in his que curari p̄stint diuersum adducit distortions. Quod si fractura nō recte explanata alicuius mēbi figura peccet p̄cto iam poro. i. top̄h lapide. Si p̄terea porus. i. top̄h lapis recēs fuerit: effringēdo rursum recte fingere: deinde inducere porum. i. top̄hū lapidē op̄. Infartio p̄terea hoc gñe morbi continetur. Vbi igitur ab humore crasso ac glutinoso efficitur: vñam habebit intētionem. Quiaz affectioni: intelligo infartionem. Causa autem sana dētergens atq; incidens medicamentū erisit: vbi a stercore durior efficiatur opulato intestino. In primis quidem habebit duritiei ei emendationē ex humido ac pigui clysteri: deinde euacuationem ex actiori. Vbi vero a calculo in vesica efficitur f̄tis p̄pellendus est. S; a vero otio de curationis: ex icisione cōuellendus. Ceterum humoris p̄ter naturam p̄tenti sanatio otio moda euacuatione efficitur: quem admodum in purulenti. Sed immoderata repletio immoderata euacuatione discutit̄ quemadmodum sanguine in venis condito. S; modo si quibus in ventre aut intestinis aut arteriis aut pulmone pus: aut sanguis p̄tinetur omnimoda idiget euacuatione. Quibus vero plus ciui aut potus adhuc recentis cōtinetur euacuatione sanatio est. Quocirca ergo in pulmone aut thoroze p̄tinēt cum rursū euacuatione

ac cū medicamentis extenuantibus fieri d; . Quocirca nō in reo: aut venis aut arteriis aut renib; aut p̄ vñā aut p̄ aliu euauari conueniet. Per vñā qd̄ adhibitis medicamentis vehemēter extenuatibus. Per aliu vero adhibitis medicamentis trahentibus atq; aperientibus. Quocirca in ventre superiore continentur vomitu. Quocirca in inferiore detectione euacuāda sunt. Quocirca sub cute incidēdo: purēdo aut adhibitis medicamentis perurentibus. Simili modo quocirca in cauo aliquo naturali conditur velut in thoroze. Et vt semel dicat: eoz que p̄ter naturam in quibusdam partib; cōtinentur intentio sanationis sublatio est. Talia inueniuntur p̄tim ex ip̄a dispositio: ne sed magna ex parte ex ipsi locis affectis. At quocirca p̄ter naturam sunt rōne asperitatis ducunt ad habitū naturale p̄leuitatē. In omne qd̄em radēdo in arteria vero aut lingua leuigādo adhibitis humidissime mordebibus ac glutinosi. Porro quocirca recedunt a natura sua ratione leuitatis asperitas naturalis inducenda est ex medicamentis admodū detergētib; ac paululum repumentib;. Ceterum quoties infartio aut angustia alijs comitetur morbis: hi prius curādi sunt. Ceterū in libro de morborum differentia dictum iam est: vt dicte dispositio nes inflammationi ac durities: tumoriz siccitati interdū imoderare: item p̄tuis figuris cōtinentium corporum sepe nune rō comitentur: quemadmodū quibusdam tumoribus corpore

que circa sunt. Quod si inuicem quidem talium morborum impleantur: indicationes varias obtinebūt. At sufficiat sup̄ vno veluti exemplo facere orationē. Nā de his omnibus libro de curandi via z ratione latē p̄p̄tū tam est. Subiiciatur ergo sanguinis multitudinē cuiā partii affluere: ita vt vasa i parte illa extēdantur: non maiora solū sed etiā minora: que antea effugiebant vñum: nūc apparentia quia repleta sint: quē admodū i oculis peripicue cernit̄ interdū p̄pter albedinē tunnicule: ac par est vt alia vasa que non vidētur extēdant repleta: nondū in apparentia p̄terea q̄ exigua sūt. Sane mā resudās ex vasis effūdū: aut et aliqd̄ effusus tā est ad iterceptas sedes inanes. Huius igit̄ affectio intentionem habet euacuationem. Cūq; affectio sit: q; pars immoderate repleta fuerit: necesse est excrementum euacuetur: aut recurrendo aut per ipsam affectam partem. Recurret igit̄: aut pellēdo: aut trahebdo: aut trāsmittēdo: aut aliq̄ hōp̄: aut oib; modis euacuādo. Per ip̄as nō p̄tē euacuat̄: aut p̄spicue z euidēter: aut i vapores extenuatū. Si igit̄ torū corpus fuerit repletū p̄ ip̄m affectū: locū euacue minime puenit. Si em̄ icidēdo ac secādo euidēter euacuetur: miserēs dolorē p̄ mater attrahētm̄ p̄pter dolorē. Si vero calefactūb; discutere agrediamur: trahētm̄ p̄ calorem magis ad affectā p̄tē quā discutiam̄. Qd̄ si rursus libeat cogere: vt materia q̄ fluxit recurra: corp̄ vt pore plenum nequaquā admittat. Ut ergo ambo hōc fie

ri possint totū corpus euacuare oportet: aut oīno auocare ad aliū locū materiam que in partem affectā inluit: atq; ita efficiendū vt de pte affecta prius expellatur quo fieri pōt per loca āpliora. Nā euacuatio promptior est. Enacuabim⁹ aut rez de pte affecta. si repunam⁹ aut refrigerem⁹. Sz etiā loca euacuata ad se attrahūt. Idē em̄ libro de yrib⁹ naturalibus diffinitū est. Et trāsmittent vasa corrobōrata repumētib⁹ medicamētis. Si igitur cuncta ita recurrāt res bene se habet. Si quod aut in parte renāserit: cōiūciendū est glutinosum existere aut crasium. Puidēq; sipatū vehē mēter. Quinēt fieri potest vt ne q̄s tale sit: sz ad interceptas fides effluat. Id igr per locū affectū euacuari necesse est adhibēdo medicamenta repellētia. Porro euacuabis potissimū: si i locis itereceptis pieceris aliqd cōtineri sacrificēdo parit ac discutiedo medicamētis. Sed cū oīa medicamēta discutientiā calida yrib⁹ existāt moīdēt h̄tes imo dice calida fuerint. Cautēdū igr est a nūma maxieq; h̄tes aestata ps sumnoten⁹ fuerit: nō parū em̄ dolebit. Si loc⁹ simul fuerit affect⁹ ac mordeat: oīsq; dolor: irritat fluctiōes: modice ergo calidū sedat dolor: maxieq; si hūidū erit. Ceterū sufficit discutere positā sumnoten⁹ materia q̄s discutiens medicamētū vehemens minime fuerit. Qd si sume ptes ippelle penitus existāt. Qd aut idiget euatio: effuerit in pfundo: intēdere atq; augere opz discuties medicamēti caliditate: q; piculūz forer ne

puus exolueret q̄ iret in pfundū: non tñ afficeret summas q̄s tāger ptes: etq; minime affecte sūt. Quocirca ambo in idē pcurunt ad medicamētū calidioris acriorisq; vsū: cū summe ptes admittāt ac pfunde indigeant h̄ac itaq; expositione durumū indicationē. Deiceps p̄siderem⁹ si qd restet ad curationē. Vidēt em̄ nō pauca restare affectarūz partū in q̄b⁹ est excrementū fluidū: Quedā ergo ptes rare la rez: r molles nā sūt: alie dense z abstrice ac dure. Purores ergo facile euacuātur. alie acriorib⁹ egēt euacuātib⁹. Itē tenuiorib⁹ ac multo magis id fieri dz: vbi in pfundo ponūt. Atq; hec res: susalia idicatio erit a substantia affecte p̄tis alia ducit a signemto simul ac positioē. Subūciat em̄ iecore p̄dictā esse dispositio nē i agustus simt⁹ vasoz siparētis hūiorib⁹: aut glutinosas: aut crassas: aut multas: nōne p̄p̄rtē erit esculētis aut poculētis parte nūātib⁹. Crassitudinē qdē i putius simul cum lētoze facere tenuiorē: mor nō p iusibiles atq; agustus vias sz āplasmateria nōciā euacuare. Amplores em̄ in iecore vene quēadmodū plurime sūt: ac desinūt hē i gibbo ad venā canā: ille i simo ad portā. Quocirca facillimū erit vtro vsu loco stupēt hūiores p̄p̄te euacuare trahēdo i ventrē hūiores q̄cūq; in simo: per vna hō quicūq; in gibbo cōdant. Ceterū alia idicatio ducit a iecore cū sit intū venaz cum em̄ non setq; solū quemadmodū multae aialis ptes solent gubernare: sz inluit vires venis periculum. est quoties prohibeamus ipius

firmitatem rigādo aut laxādo cataplasmatib⁹ i p̄mz secur ipz dōbiliter circa actiōez ac debiles venas cūctas efficiet: ap̄te p̄ter pmiscere repumens aliqd medicamētū curādo ipz necesse est. Sz cū pfunde admodūz positū sit piculū est ne vires medicamētū reprimētis exoluant nisi manu ducat ab aliq; aliamā tenuiore: q̄lis arōatū ē. Accrecti⁹ ē si ipm repumēs medicamētū stat aroma extiterit i firas ei habēdo duas q̄itates ac vires vehementius opabit. Vbi igitur supnacū hūo: fuerit eūat⁹: ac mēbrū habeat nālem humoy. medio critate: p̄sidera tī opz nā q̄itate aliquid fluctio intulerit: vt si pituitosa sit friditate: si biliosa caliditate: vt hac sublata sanā p̄te itegre efficiam⁹. Curabim⁹ hō hūā im p̄mētis q̄litate quēadmodū dū de curatione intēp̄te age res: docum⁹: quāto aliqd calid⁹: erit ut refrigerādo: q̄ sit vt necessariū sit cognoscere naturā ipi⁹ tēpiem. Nā q̄ pacto scit possim⁹ quāto nā calid⁹ fuerit: aut q̄ calefacēt v̄sinas. Nō cognoscētes em̄ mensuraz naturalis caliditaz fieri minime p̄vt abūdes copia medica mentozū calefacientiaz aut calefacere definas. De morbo numeri. Ca. 10. Sed cū de his abūde dictū sūt: iam sit: ipz est vt ad egritudines morbi veniamus. Cūq; duplex earū dīa sit: in quibus pars q̄ptā deest: eā efficere intēto est subserviēdo. Nature quo antea diffinitū iam est. In q̄bus eruperat eā excidere vel glaciō vel igne vel medicamē

to purēte ppositū est. Cuncta igitur hec fere sanā possibile ē. Cūctā sūt gignere impossibile est quēadmodū libro 5o semine docum⁹. quedā hō z si ea iposibile ē gignere: possibile tñ est aliqd alterū facere. Ergo loco ei⁹ subaz aliā efficere possibile est: vt in q̄b⁹ pars quepiā oīss integre sublata ē substantia alterā loco ei⁹ diffidentē ab oīse carneq; que hō loco ei⁹ gignit substantia caro ē. Tophi lapid⁹ inlustratō cōsistēs: aut tophus lapsus carnis institutio cōsistēs ac tpe pcedēte topho lapid⁹ si nullama efficiat. inter inia hō carni sub similib⁹ pot⁹ h̄r. Ceterū quis arit sublata neq; eādē subaz sim specū: neq; similitē efficere possim⁹. Tertia intentio honestamētū quoddā inuenit vt in mācis. Ad hoc gen⁹ eādē cū quātitate init rōnē. Qd enīz circa nature dispōit h̄at illi p̄p̄quat. Qd aut ḡne p̄ter naturā ē: illi t̄mmodo diluēt: in quo pia qdē intēto sublatio est. Si hō impossibilis sit: sequēs ē vt trāfferat: quēadmodū per suffulsiōes. Porro q̄cūq; nō i totis partib⁹: sz partib⁹ partū defunt: aut eruperat: si v̄sint: reficiēda sūt ḡsiāde. si eruperēt: excidēda auferēdaq; sūt. Ita sit vt neq; alia itēto: neq; spēs alia medā camētoz ḡne sit. sz ad aliū cā rū salutaris gen⁹ eūdū est qd positiois tpedimēta emēdarē: luxatōes itestinozū ac testū. hē sūt aut q; violenter reduntur: aut pelluntur: aut q; membrū continens laxat aut efringitur. Quocirca curatur partum quia econtrario tenduntur aut in diuersum pelluntur

partim qz mēbū p̄tines angu-
 sth' efficiat. Sz q̄ via p̄tictaria
 q̄sveltiget p̄cepta: libro d̄ curā
 di via z rōne p̄p̄fem iam est.
De precauzione. Ca. 11.
Scedētē distulim' d̄ionem:
 hāc medicū noiant p̄cauonē.
 Ueꝝ triplex corpouz d̄ra est.
 Quoddā em̄ integre sanū est.
 Quoddā nō integre. Aliq̄d nō
 egrotat. P̄mū igit' gen' sub
 sanitate p̄seruatōe cōnnet: ac
 duplex ē vt antea docuim'. s̄m
 ad p̄cauōis vigilātiā. tertiu'
 ad curatiōis diligētā relegat
 atqz totū hoc gen' i' humoib'
 potissimū p̄sistit: q̄s minime cō-
 uenit glutinososē: neqz crassos
 neqz mltos neqz admodū cal-
 dos aut frigidos: neqz morda-
 ces: neqz patres: neqz veneno-
 sos. Inreleccēs et cā morboꝝ
 p̄sistūt. Inreleccūt āt i' dū ab ea
 dē cā q̄ eos p̄mū genuit. Est q̄n
 seiuicē i' coꝝpe alterāt. Inreleccō
 nō sanandis hoꝝ duplex ē: al-
 teratio. eñatioqz. Alterāt igit':
 aut ab ipso coꝝpe p̄coctis: aut a
 q̄busdā medicamētis i' q̄b' cō-
 tinent medicamina curātia ve-
 nena aialū venenatos. Item
 medicami a venenosa p̄mutāt.
 Euacuāt āt a medicamētis ad
 modū calidā: ac purgatōe: z cly-
 steris: ac sudorē: z vomitū. Atqz
 hec de se uatōdeserūt. P̄oꝝpe
 nō ex loꝝq̄ i' q̄b' colligunt cōs-
 stūt quēdamodū t̄rio z q̄rtoyo
 lumie d̄ tuēda valitudine d̄ri-
 mus dū d̄ dispōnib' laborib' z
 āner' agerem'. Eūant em̄ p̄dō-
 p̄t' si i' p̄m' vents sint p̄ aluū.
 Si i' iecore p̄uūz: Si i' habitu
 totū p̄ sudorē: quēdamodū si i'
 capite existāt p̄ palatū: aut na-

res: aut p̄ vtrūqz meatū. Si in
 thoroꝝ: p̄ fauces: s̄l ac i' uisū. si
 in renib' aut vesica p̄ ynam.
 Ceterū mā auocat p̄mlice ab
 oib' p̄tib'. Indicatio ē vt z ad
 loca q̄s maxie lōginq̄. Veruāqz
 vero ad loca uicina. Quēcūqz
 curāt tales dispōnes: salutare
 cās appellam' quēdamodū q̄
 augēt morboſas ac neutras: q̄
 cūqz nec ledūt neqz iunāt: ac sic
 ri p̄t: vt eas ne causas q̄dē no-
 minēt: quēdamodū p̄teriqz p̄-
 phiste p̄tēnētes q̄dē iueſtigare
 d̄rias rez: plurimū ipis i' fimo-
 rib' p̄terētes. Sz aduerſū eos
 alibi diffusi' disputam'. At
 p̄cauēdi ars ita se habet.

De modo recreādi cor-
 pora. Cap. 12.

Oliceꝝ de mō recreādi re-
 ſicēditqz corp' agēdū est.
 Sz q̄ nā hoꝝ dispō sit z q̄bus
 causis ad habitū nature reuo-
 cet: s̄māti hoc loco dicit. Ma-
 ipō igit' talis ē. Sāgū q̄dē bo-
 n' ac exigū' ē. Itē spūs vital'
 noie: z aial'. Itē dē se hnt ptes
 ipe solide siccores: p̄ide vires
 eoz d̄biliores existūt ob eā re
 vniuersū corp' friū' est. P̄oro
 cause salutare h̄mōi corrigē-
 tes dispōnēt vt semel dicat: s̄nt
 q̄cūqz celerē q̄dē ac securā effi-
 ciūt nutritionē. Particulatiō
 nomō moderate: ac cibo: potu
 sōno. S̄nā motū s̄nt: gestatio:
 deābulātio: frictio: balnea. Ac
 mltō melioꝝa s̄ si paulatī fiāt:
 z actiōes solitas paulatim at-
 tingāt. Cib' inter iuitis h̄mōi
 ac p̄coctio facilis ē d̄z: nec fri-
 d' p̄cedēte tpe magis nutritis
 pot' idoneo: vinū ē erate mode-
 ratū ac pur' z splēdidū āt albu
 aut l̄bausi: ita: vt odorē suane
 moderate

moderate gustū firmeqz ex to-
 to aq̄lūz nec vehemētē aliquā
 indicās q̄tate: neqz dulcedinē
 neqz acroꝝ: nec amarorē. Alio
 ante libro d̄ curādi via expla-
 natū iā est. hoc loco nō decre-
 uim' docere oia particularia:
 sed capita rez tātūmō p̄currerē
 de q̄b' alijs libꝝ lati' disserui
 mus q̄s scribes quot q̄s sint
 finem faciam orationi.

Quo ordine libꝝ legēdi
 sint. Cap. 13.

Taqz supra dictū iā est: vt
 Ali' liber sit in q̄ de statuē
 da medēdi arte tractem'. hūc
 duo alē d̄ statuēdis artibus
 s̄cedāt. Sed hi s̄l cū eo queꝝ
 nūc abſolum' summatim s̄nt
 effecti. Itē nō hunc ordinē hā-
 bent. De elemētis hypocratis
 vn' liber est. Deñ tres libꝝ d̄
 tēpamētis. Quoz duo de aia-
 liū tēpamētis. Tertio de tē-
 peramētis medicamētōꝝ expo-
 nit: z ob eā rē libꝝ de virib'
 simplicū medicamētōꝝ nō h̄
 itelligēssiū tertiu' de tēpera-
 mētis diligētē euoluētis. Ali'
 p̄teꝝa liber paru' est sequens
 duos primos libros de tēpera-
 mētis q̄ de inquali intēp̄tie
 inferrib'. Itē aliq̄ paru' sunt.
 Alter de optima corpouz p̄pa-
 ratōe. Alter de bono habitu.
 Porro ali' liber est i' tria volu-
 mina diuis' q̄ de virib' nātib'
 est: quē post duos libros de tē-
 peramētis: aut ē post libꝝ de
 elemētis euoluas licebit. Post
 hūc i' mltis libꝝ de actiōibus
 aialib' disputam'. Cūqz ad ro-
 riū d̄mōstrādes h̄ paru' ducat
 ex diffractionē: cognitio in ea pu-
 tā exerceri oportet. Atqz vti-

lissimū sunt p̄gress' diffractionē:
 etiam aliq̄ plures libꝝ: vn' q̄dem
 de discordia diffractionū: alē d̄
 diffractionē defunctorū: q̄b' deina-
 ceps existūt: duo aliq̄ d̄ diffrectōe
 viuētū. In alijs q̄busdā p̄tici-
 lati instrūctis d̄cipulis feci-
 mus diffractionē ossū musculō
 rū: neruoz: atqz venarū: z arte-
 riarū. Itē aliq̄ libꝝ aliq̄ ex q̄b' ē
 ali' in quo differēt' vtrū sāgū
 per naturā in arterijs p̄tineat.
 Ceterū aliq̄ indicātes actiones
 earū. Duo q̄dem sunt de motu
 musculoz. Tres de thoroꝝ ac
 pulmōis motu. Quib' deiceps
 est liber de causis spirationis.
 Quib' sequit' liber de voce. de
 parte animi ac virtute q̄ p̄u-
 ceꝝ est: z alijs omnib'. Quēcūqz
 de naturalib' z aialib' actiō-
 nib' q̄runt: mltis editis volu-
 minib' docuim'. Que de hꝝ
 pocrat' ac Platonis decret' in
 scripsum'. Sodē p̄siderādi ge-
 nere p̄tinent libꝝ d̄ semine leoz
 s̄ū editi. Itē libꝝ de diffrectiōe
 hypocratis: quib' omnib' li-
 ber de vsu partū sequit'. In de
 notationē p̄teꝝa morboꝝum li-
 ber de locis affectis eruentis: li-
 ber d̄ p̄llib' vtrūqz est: q̄ loco etiā
 p̄sentios docem'. Antecedūt
 p̄teꝝa libꝝ de pulsib' duo aliq̄
 libꝝ. alē d̄ vsu spiratiōis. alē d̄
 vsu pulsū. Liber p̄teꝝa d̄ pul-
 sib' i' quatuor partes distribu-
 tus est. P̄tia est de differentia
 eoz. S̄cda de denotatiōe. Ter-
 tia de causis pulsū. Quarta d̄
 s̄p̄tiosē pulsū. Et eodē q̄tē ē
 liber q̄ scribit de instrūctis d̄
 scipulis de quo arte aut d̄ pulsi-
 bus cōpēdit inferrib'. Utiles
 p̄teꝝeꝝa sunt ad hāc cōsidera-
 tionem libꝝ de pulsib' aduēra

Ins archigeneti quo enarro ac iudico. Porro yllis ad plensio nes e liber de iudicio: huc pce dit liber d dieb' decretorum: qn etiã de aspiratiõis difficultate in cognitiõne plens' dispositio nis ac plensione futuroꝝ malo rã aut bonoꝝ: circa egrũ ylls existit. hi igit oēs libri: ac cuz eis aliq' qdã sũt libri singlares: q̃s enoluere yllui e. Qualis e li ber d causis pcatartici: ac li ber d pitia medicinali: ac liber d victu extenuate. ite liber d nut tẽdo sanguinẽ aduersus erasi stratiũ. ac liber d tumorib' pter nam. Itã dẽ liber d nimietate: z aliq' istiusmodi. Uep maxie nez cellarij sf ad curã diã z rone liber de morboꝝ dĩa: ac de di uersitate accidẽtiũ: ac tertio li ber i q̃ morboꝝ cãs docum' : a q̃b' aliq' tres existũt: accidẽtiũ cãs enarrãtes. Libi de simpli ciũ medicamẽtoꝝ virib' sunt. q̃ũ sũt inuicã fecim' mctiõne. Itẽ libri d ppositiõne medicamẽtoꝝ q̃b' libri d curã diã z rone se quunt puati scripti atq; etiã li bri d tuẽda valitudine. Ceteroꝝ vt añ exerceat opz i libi d demon stratiõne eũ q̃ sit artẽ mãdã rõ nabile plessur' : libro d optima heresi diffinitũ is e. Ceterũ de alijs libi ac comẽtaris: q̃s scri psim' minie necesse e h loco p seq. Nã de his oib' alibi dicã ri sum' : sorte vno: aut duob' li b' editi habitur' iscriptionẽ.

Explicit Saleni Ars parua. Liber Canonis primus quẽ piceps Aboali Abin sceni de medicina edidit. trãslatus a magfo Serar do Cremonẽsi in Toletõ ab Arabico in Latunum.

Verba Aboali Abin sceni

In p̃mis deo gratias agamus si cut sui ordinis celsi tudo et beneficiu ip sius multũdo meretur: cuius misericordie super omnes pro phetas existũt. Et post dicã q̃s quidã de meliorib' q̃s habere videor: cui in oib' p q̃b' me deprecãt' fuerit satisfice re debeo: de re quã possum me rogauit vt ei libũ de medicina facia ei' regulas vniuersã les z particulares talit' copie: hẽdẽtẽ vt explanatio eũ breuitate in eo cõiugãt: z sim pluri mũ afferã q̃rũ e afferẽdũ d de claratiõne i p̃bis paucis. Qd eq dẽ pcessi. et mihi placuit vt i p̃ mis loqr de cõib' z vniuersã lib' ytriũsq; p̃s medicine theo riceꝝ z practice. Postea hõ loqr de vniuersalib' iudicioꝝ virutũ medicinarũ simpliciu. Et post hec de p̃cularib' eoz rãdẽ. Deide loqr de egritu duntib' : q̃ in vno q̃z contingunt mẽbro. pu' tñ incipiã ab ana thomia illi' mẽbru et ei' vniũ mẽtro. De anathomia ei simpli ciũ mẽbroꝝ: z sũt inuamẽti: li bro p̃tio vniuersali is tũc locu' ero. Cũ at mẽbru anathomiã cõsumauero: i plurib' loq; de mõstrare icipiã quõ ei' p̃nẽs sanitas. Deĩn sermone absolu to ostẽdã ei' egritudines vni uersales z causas: z semitas co gnoscẽ di eas: z vras eas medi cã di sermone etiã vniuersali. Postq; at has res vniuersales expleuero ad egritudies d̃ abo p̃culares: z in cõplurib' earũ etiã d̃ mõstrabo i p̃mis iudiciã

vniuersale in eius diffinitione et ipsis causis et significationibus. Deĩn ad iudicia fuerat particularia. Post ostẽdã re gularã vniuersalem in medicã do deinde descẽdã ad medicã dũ p̃culariter cũ vnaquãq; me dicia simplici aut p̃posita. Ad illud autẽ q̃b' pu' dicã de iua mẽtro medicinarũ simpliciu in egritudinib' i libro medicina rũ simpliciu i tabulis p̃cis. Qs bonũ e fieri: sicut in discipline modo alpicies cũ ad ipsum p uentes: nõ reuertar ad dicẽdũ nisi modicã rẽ. De medicinarũ q̃z cõpositãz q̃ mihi videbunt in atidario meli' ponẽde in iuuamẽto: z quõ misceant' mihi sibi loq; dimittã. placet at mihi vt postq; hũc libũ psummauero. alũ libũ cõponã de rebus p̃cularib' in quo sit p̃pue: tas nominandi egritudines: q̃ cũ accidũt non sunt vni eidem mẽbro p̃pue i quo etiã de pul cheritudine loqmur: et vt i hoc libro eo calle pcedã q̃ in libro p̃culari q̃ est añ ipsum pcessi. Qd si mihi deus auxiliatus fuerit: hũc psummauero libũ: addã postea i vno libro atido tariũ. Qd e aut bonũ vt hui' libũ plurimũ h sit apd vniũque q̃z: i ei' memoria q̃ huius do ctie note vocari z p eã lucrari desiderat. Min' nãq; q̃b' medi co necessariũ e cõprehẽdi. Qd hõ sup ipz audirũ: cõphẽsibile e. Qd hõ de' meũ plõgauerit terminũ: z scõda successerit for tuna: me ad alia p̃parabo. nũc aut cõponã libũz quẽ in q̃nq; sic diuidã in libros. Fen p̃cie: Doctrie p̃cie: Libri p̃mi d̃ diffinitõne medicie. Ca. j.

Ico q̃ medi

cina e sciẽtia qua hu manẽ corpis disposi tiões notant ex pte q̃ sanat: vt ab ea remouet: ytha bira sanitas p̃ternet z amissa re cuperet. P̃põr añ aliq; dicere q̃ medicinã diuidit i theorica z practicã: s; tu totã ipã p̃posuisti theorica cũ dixisti q̃ est sciẽtia. Nos autẽ respondebim' et di cem' q̃ artũ qdãã est quod est theorica z practica. Et de philo sophia q̃ e theorica z practica. Et de medicinã dicit q̃ est theo rica et practica. In vnaquãq; autem harum diuisionũz aliud volum' dicere cũ dicim' theori cã: z aliũ cũ dicim' practicã: nõ tñ nobis necesse e declarare diuer sitatẽ q̃ iter eas existit nisi i me dicina. Cũ ergo de medicina dixerim' q̃ ei' e theorica z ex ea est practica: nõ est existimãdũ q̃ velim' dicere q̃ vna diuisionũz medicie est scire: altera opari: quẽã modũ mihi hũc locuz per scrutãtes existimãt. Cũ s; obes scire q̃ illud q̃ volum' est aliũ z q̃ nulla duarũ diuisionũz medi cina est nisi sciẽtia. Sed vna earum est ad sciẽda p̃ncipia. Et altera ad sciẽdũ operandi qua litatem. Post hõ p̃mã earũ no mine sciẽtie aut theorice appo pauim' : z alterã appo pauim' noie practice. Ceter theorica hõ ipũ volum' q̃ qñ e iuauerim' sciẽtiã tñ acq̃remus: utã q̃ inde claratiõne qualitatũ operatiõis nos nõ imitem'. Sicut dicit in medicina q̃ genera febriũ sunt tria: z cõplexiões sũt nouẽ. Cetero p̃ practica ipũ volum' nõ opari nõ e effectu neq; laboratiõem

corporear: sed diuisione operacionis medicinæ: que cum eâ seuerim: auriabitur nobis ad inquirendum sciētā vel sententiā: et ipsa scientia erit iustitate opatiōis. Sicut dicitur in medicina q̄ apostematib⁹ caliditas adhibēda sunt i principio q̄ repellat et infrigidet et inspillet: et postea sp̄ellētia cū resoluētib⁹ tēperabim⁹. Et post statim. Post ea in declinatione: sufficienter mollificātia resoluētia. Preter q̄ in apostematib⁹ q̄ sunt i materia q̄s mēbra expellūt principalia. hec igitur doctrina i sententiā tibi auxiliat. Et hec sententiā est declaratio quātitatis opationis. Cūq; duar diuisionū quātitatē seueris iā sciētā sciētā: talē et sciētā opatiū adept⁹ eris et si nūq; opat⁹ fuerit. Neq; et aliq; dispositiōes corpōs hūani sūt tres egritudo: sanitas et dispo: q̄ neq; est sanitas: neq; egritudo cū tibi duo suffecerit. possibile nāq; ēpt cū hmoi dicitur: vñ p̄siderauerit nō inueniat vñā duar; rex affirmātem hāc trinitatē neq; negatē. Amplit⁹ si h̄ trinitas necessaria fuerit: q̄ dixim⁹ tibi remoueri a sanitate colliget ifirmitatē et dispo: nē: quā nō habere sanitatis diffinitionē posuerūt q̄ est habit⁹ aut dispo: ex q̄ opatiōes subiecti ipsi sane proueniūt. Neq; hui⁹ diffinitionis oppositiō: nisi sanitatē diffinierit quādamodū p̄siderauerit et posuerit i ea ditionē q̄ nō indiget. Preterea cū medicis in hoc nō litigem⁹. Neq; em̄ sum q̄ cū eis i huiusmodi disputare debeam. Neq; litigim⁹ hoc eis neq; illis q̄ contra eos sunt in

medicina auxiliabitur. huius enim rei certitudo aliterius doctrinæ principis pertinet. De subiectis medicinæ. Ca. 2. Quonia medicina corp⁹ hūate manū ex pte vnde sanat et a sanitate remouet considerat: et cuiusq; reuētiā si acquirere cōpletur cū causas habuerit: nisi p̄ cas sciāt: ergo debem⁹ in medicina scire sanitatis egritudinis causas. Et q; sanitas et egritudo earum cause plerūq; sunt manifeste: plerūq; occulte que nō sensu neq; nisi p̄ significātiōes accidētū cōprehendūtur debem⁹ etiā in medicina scire causas: et principia: et egritudine. Et aut declaratiō sūt in sciētis veridicis q̄ rei sciētā nō acquirūt nisi p̄ sciētā causarū: et principiorū ipsius si cāshabuerit et principia: aut nō cōpletur nisi ex parte sciētī et accidētia et comitātia essentialia. Causarū q̄ tuor: sūt species materiales: efficientes: formales: et finales. Causa vero materiales posse i q̄b⁹ sanitas et egritudo mēsurant sūt. Subiectū q̄ dē p̄p̄iquū: mēbr̄: aut spirit⁹. Et subiectū q̄ dē longinquū hūores. Et eis longiora sunt elementa. Et hec duo sūt subiecta q̄ oppositionē lz sint cū alteratiōe. In cuiusq; aut rei cōpositiōe alteratiōe q̄ sic componit ad aliquid hmoi puenit vnitatē: hec vnitasad quā hmoi reuertim⁹ titudo: aut ē p̄plexio: aut forma cōplexio q̄ est fm̄ alteratiōneq; et forma h̄z p̄positionē. Efficientes aut cause sūt cāepmutates conferuantes humani corpōis dispositiones: sicut sunt aerees que eis constantur. Et come

stiones et aque pot⁹ et q̄ eis continuat. Et evacuatio: et retentio. Et regiones et cultates: et loca habitabilia: et q̄ eis continuat: et mot⁹ et q̄tes et corporei aiales: et ex eis sūt somn⁹ et vigilie. Et alteratio i etatib⁹ et diuersitas eis: et i gñib⁹: et in artib⁹: et in morib⁹: et in reb⁹ q̄ in humano supueniūt corpore ipm̄ tāgentib⁹: siue sint 3 naturā: siue non sint 3 naturā. Formales p̄o cause sūt cōplexiones et p̄tutes q̄ post eas eneniūt et cōpositiōes. Cause aut finales sunt opationes. Et in sciētia quidē opationū est sciētia virtutū p̄culdubio et sciētia spiritūū q̄ sunt virtutū subiecta: quādamodū nos declarabim⁹. Ceterū sunt subiecta doctrine medicinalis vñ aliq; inquit de corpore hūano quō sanat aut infirmat. Hui⁹ aut inquisitionis p̄fectionē scz vt sanitas cōseruet et egritudinē remoueat op̄ etiā h̄e partes fm̄ ipsar; duar; dispositionū et suor; instrumentorū causas. Et huiusmodi quidē est et regimē cum comestione et potu. Et electio aeris. Et mēsurā motus et quietis et medicatio cum medicina. Et medicatio manualis. Hoc autē totum apud medicos est fm̄ tres spēs: sanor; et egroor; et mediōrū quos nō nominamus: et dicem⁹ quō inter duas diuisiones inter quas p̄cedit dubio nō mediū media vocentur. Et posth̄ iam diuisionū has demonstratiōes: sic iā collectū est nobis q̄ medicatio tractat de elementis: cōplexiōibus et humoib⁹: et mēbris simplicib⁹ et cōpositis: spiritibus et virtutib⁹ eor; naturalib⁹

et animalib⁹: et vitalib⁹: et opationib⁹: et dispositionib⁹: et corpōis. sanitas: et egritudines et melior: causas earū: scz cōmestione et potu: et aerib⁹: et aq; et regionib⁹: et motib⁹: et quietibus corpōis: et animalibus: et etatib⁹: et generib⁹: et extrinsec⁹ accidētibus q̄ corpōi eneniūt et reb⁹ extraneis et regimine cū comestionib⁹ et potib⁹: et medicinis: et manu opationibus ad sanitatē cōseruandā et vñā quāq; egritudinē medicādam. Hui⁹ vero rerū q̄ daz sunt de q̄b⁹ medico nihil aliud est agendum nisi vt qd̄ sint tñ essentiali formatione informet: et vtrum sint vel nō sint doctor sapiētie p̄physicalis credat. Et earum sunt de q̄b⁹ in sua arte rōcinari debet. Que ergo earū sunt sicut principia vtrū sint vel nō sint credere d̄. Scientiarū nāq; p̄ticulariū principia credita recipiuntur et in alijs sciētis que fm̄ ordinat sunt ante eas ratiocinatur: ita fit donec sciētā obtinē principia ad p̄hā primā que methaphysica nūcupat eleuentur. Cūq; aliquis medicorū loq̄ ceperit et affirmare elementa et cōplexionē et q̄ ista sequuntur eis: q̄ scientie naturali subiecta existūt aggress⁹ fuerit: errabit ideo q̄ in scia medicine mit v̄t q̄ d̄ nō est: et errabit q̄ se aliqd̄ declarasse existimabit cū nihil declarauerit. Et p̄o de quo medic⁹ formare d̄ qd̄ sit: vtrū sit vñ nō sit cui⁹ eē nō ē manifestū credere hec est summa. Elementa an sint: quot sint: quō sint: que sint. Et cōplexiones q̄ sint: et quot sint. Et humores an sint: et q̄ sint: et quō sint.

Et dicitur: vtrū sint: et dicitur: sint. Et
 spūs vtrū sint: et quot sint: et vbi
 Et queq; mutatio habet dispo
 sitione et eius mora habet cau
 sam. Et cause quot sint: et dicitur
 aut et eoz inuamēta sēsu et ana
 thōmia discernere debet. Et
 aut de qb' fōmādo ratiocina
 ri debet sunt egritudines et eaz
 cause particulares et eaz signa
 et hūc egritudo remoueat et
 nitas pseruet. Et cuiuscunq; ea
 rū eē occultū fuerit ad aliud de
 clarādū demōstrationē afferre
 debet ipsum diuidendo nume
 rando et complēdo. Et Salenus
 nāq; cū demōstratiuā argumē
 tationē super diuisionē primaz
 facere aggressus est n̄ debet ag
 gredi inq̄tū est medicus sed in
 q̄tū est philoſophus. Et in scē
 tia enim naturali dicit loq̄ sicut
 alphabchi: qui cū affirmare ag
 gressus fuerit q̄ cōmunitatē se
 qui debet nō dicit loqui de hoc i
 q̄tū est alphabchi: sed inq̄tū dicit
 ē mutachelin. Medic' em̄ inq̄tū
 est medic': et alphabchi inq̄tū eal
 phabchi nō p̄t de hoc ratiocina
 ri. Quod si nō: perueniē' ad
 circūtionem.

Doctrina secunda.
 Doctrina secūda de elemē
 tis cuius est vniū capitulū.
 Elemēta sunt corpa et sunt
 tres primi corpi hūani et
 alioz q̄ i corpa diuersaz forma
 rū diuidi minime possūt: ex q̄z
 cōmixtiōe species diuersę gene
 ratō fiūt. Et medic' at̄ physico
 credere dicit q̄ sunt quatuor: et n̄
 plura quoz duo sūt leuia: et duo
 graua. leuia sunt ignis et aer.
 Graua terra et aqua. Et Terra ē
 corpa simplex cui' loc' natura
 lis in medio tori' existit i quo

naturali' manet quēta et ad ignis
 cū ab eo sepata fuerit natura
 liter mouetur et hec quidē est
 naturalis grauitas existit. Sic
 ius quidē natura frigida et sic
 ca. Ipsa em̄ talis existit qd si di
 missa fuerit: neq; altera res ex
 trinseca eā puerterit appēbit ex
 ea frigiditas sēsbilis et sicci
 tas. Et hō eē i generatis inua
 mētū p̄stat ad rēfētiōē facieū
 dā et fictiōez et ad p̄terūdas sē
 guraz et formas. Et ad aut̄ eoz
 p' simplex cui' nāhs loc' ē vt
 sit circūdas terrā et circūdas
 ab aere cū i suis sūtū nāhs p
 māferit. Et hec quidē est ei' gra
 uitas cōparatiua q̄ frigida ē et
 hūida. Et natura talis existit
 qd si dimissa fuerit sicut ē neq;
 vltā eā extrinseca ei' frīa fuerit
 apparebit ex ea frigiditas sē
 bilis et dispo q̄ est humiditas.
 Et ipa quidē est eius generatio
 in creatione sua que reddidit eā
 aptā ad spargendū: et extendē
 dū pro qualibz re: q̄s sit pas
 ca. Et recipit oēs figurā que est
 sed nō retinet. Cui' eē i gñatis
 inuamētū p̄stat ad figurādas
 formas quas in suis diuisiōib'
 aliq; figurare volūt: et ad figurā
 dū et ad lineā dū et t̄pā dū. hūc
 dū et lz cito formas figurales
 amittat cito tñ eas recipit. Sic
 sicci lz eas durit suscipiat durit
 tñ retinet eas. Cūq; hūidū dicitur
 se adiuicētpauerit: ad ipse sic
 cū ab hūidoy cito suscipiat rē
 fionē et facile figurari possit et
 acq̄ret hūidū a sicco vt retiat
 firmis qd' eo accidit ex rectifi
 catioē et eē hūidē. e pphūidū phi
 bet sicci a sua sepationē. Et p
 sicci phibet hūidū a sua su
 sibilitate. Et hūc est eoz' sim

plex cui' naturalis loc' est: vt sit
 sup aquā et sub igne: hec em̄ est
 ei' leuitas cōparatiua. Ipse em̄
 natura calida est hūida em̄ re
 gulā quā dicitur. Cui' quidē esse i
 generati' inuaty ratificent: et al
 leuēt: et subtilent: et ad supiora
 eleuent. Et ignis hō est corpus
 simplex cui' naturalis loc' sup
 oēs elemētarias existit partes:
 q̄ ē p̄caua celi sup̄ficies: et nāq;
 ad celū puenit. Et hec quidē ē ei'
 leuitas absoluta. cui' natura ca
 lida est et sicca. Et ei' esse i gene
 ratō p̄stat inuamētū vt matret:
 et subtiliet: et p̄m̄scent: et ei' pe
 netratōe currat p̄ ea subtilitā
 aerea: et vt duoz elemētoz gra
 uium frigidoy purā frigiditatē
 frāgat: et de elemētaria p̄pue
 tate ad cōplexiōalitātē redeāt.
 Duo aut̄ graua pl' inuāt ad
 mēbroz gñationē et eoz q̄tē. Et
 duo leuia pl' inuāt ad gñatiōez
 spiritū et motiōē eoz: et ad mo
 uēda mēbra: et lz motor nō sit nisi
 anima. Et hec sunt elemēta.

Doctrina tertia

**Doctrina tertia de com
 plexionibus. Cap. i.**
 Complexio ē q̄litas que ex
 actione adiuicē et passioē
 duarū qualitātū in elemētis in
 uentarū: quoz partes ad tātam
 paritātē redacte sūt: vt cuiusq;
 earū plurimū p̄ingat: plurimū
 alteri' puenit. Et cum em̄ ad in
 uicē agūt et p̄tunt suis virtuti
 bus: accidit in eaz sūma q̄litas
 in toto earū similis q̄ est cōple
 xio. Et qm̄ virtutes prime que
 sūt in elemētis p̄dictis sūt qua
 tuor: caliditas: frigiditas: hūi
 ditas: et siccatas: tunc manifestū
 est q̄ cōplexiones in corpoub'
 generati' et corruptis sūt p̄ese.

Et illud quidē est sim q̄ oportet
 per diuisionē ratiōale cum
 cōsideratiōe absolutā ab q̄litate
 cōparatiōe ad rem aliq̄. Et
 est duob' modis. Quoz vn' est
 vt sit cōplexio q̄litas vt quāti
 tates: qualitātū duarū in cōple
 xionato sint equalēs: nō superā
 tes: neq; superatē sit cōplexio
 qualitas in medio earū uere.
 Et aliter hō modus est: vt nō sit
 cōplexio: qualitātū duarū me
 dia absolute: sed ad ymā magis
 declinet extremitatē: aut in cōs
 trarietate que est iter calidita
 tem et frigiditatē: aut in contra
 rietate que est iter humiditātē
 et siccatatem: aut inter vtrāsq;
 Quod autē in doctrina medi
 cine cōsideratū equalē: aut extra
 equalitatē nō est hoc neq; illud
 Sed medic' physico credere de
 bet q̄ equalē sim hanc intēdiōez
 quam dicitur: impossibile est ali
 quo modo inueniri quātomagis
 vt sit hōis cōplexio: aut membri
 humani. Et debet autē scire q̄
 eē de quo medici in suis inq̄s
 tionib' tractāt non est denomi
 natū ab equalitate i qua equa
 litas cum pōdere equaliter exi
 sit: sed denominat a iustitia in
 diuisione. Et hoc est q̄ in cōple
 xionato in p̄mis artē dicit: siue sit
 corpa totū: siue sit mēbrū vniū vt
 sit in eo de elemētis q̄ suis quā
 titatibus et qualitātibus mensura
 quā humana natura habere dicit
 sim meliōē p̄portionis et diuisi
 onis equitatē. Et accidit autē
 diuisio cum homo eam habue
 rit vere equalitari quam primū
 dicitur valde sit propinqua.
 Et hūc hō q̄litas que sim hu
 mana attendit corpa: et que est
 in cōparatiōe aliozū que hanc

potere q̄ bene tēperatū existit ex
sicciorib⁹ corporib⁹ ⁊ humidiori
bus cū in electiua fuerint. ¶ Et
nos q̄dē scim⁹ q̄ nō est causa q̄re
non patiat nisi quia nō sentit il
lud. Neq̄ est tale q̄le illud nisi
quia p̄pter ipsuz nō patit. Nisi
em̄ tale esset quale illō p̄opter
illud pareret. Resem̄ que vnus
sunt originis zin naturis oppo
nunt: vne ab alijs patunt: s̄ ab
eo q̄d in qualitate comunicat
res non patit. ¶ Qd̄ aut̄ in cute
magis existit tēperatū est cutis
man⁹. Et qd̄ in cute man⁹ tēpe
rati⁹ est est cutis uole. Et tēpe
rati⁹ eius est qd̄ est super digi
tos. Et tēperati⁹ ei⁹ qd̄ ē sup̄ idi
cem. Et qd̄ tēperati⁹ eius est qd̄
est in pulpa extremitatis eius: ⁊
p̄pter illud est meli⁹ sensibili
tatis. Et qd̄ in cute uole magis
existit tēperatū: est qd̄ in digito
rum extremitatib⁹ inuenit. Qua
p̄ extremitates digitorū alio
rum quasi indices existūt q̄tra
tū natura tactualis. Debet em̄
declinatio in indicis q̄li serisere
ad vnā quāq̄ extremitatū: ideo
vt egressum ab equitate ⁊ a me
dieta tēpiciat. ¶ Debes aut̄ scire
vltra hoc qd̄ sciuisti q̄ cū dici
mus de medicina q̄est tēperata
nolum⁹ dicere q̄ sit tēperata cer
te: qm̄ illud est impossibile. Ne
q̄ volum⁹ dicere q̄ tēperamēto
humano in sua cōplexiōe sit tē
perata. Si em̄ ita esset: sic esset
ex ip̄samet humana substantia.
¶ Sed volum⁹ q̄ cum p̄pter ca
lorē naturalē qui in corpore ex
istit humano patiet qualitate
fieri que hominis qualitate
non supergredit̄ in aliqua dua
rum extremitatū equalitate ex
cedētium. Non ergo in ip̄o ope

rabitur effectū qualitate excedē
te. Consideratione igit̄ sue ope
rationis in corpore humano est
equalis. ¶ Et similiter cum dici
mus q̄ calida aut frigidā: no
lum⁹ dicere q̄ in sui substantia
sit in vltimo caliditatis aut fri
giditatis: aut in sui substantia sit
calidior: aut in sui substantia sit
frigidior. Si em̄ ita foret: cui⁹ cō
plexio esset sicut hois cōplexio:
esset tēperatū. ¶ Sed volum⁹ di
cere q̄ p̄pter ipsaz in corpore pa
uenit caliditas ⁊ frigiditas ma
ior illa quā ex se habet. ¶ Qua
p̄pter vna medicina plerunq̄
est frigidā humani corporis cō
paratiōe ⁊ cōparatiōe corporis
scorpionis calidā ⁊ humani cor
poris cōparatiōe calidā: ⁊ frigi
dā corporis serpentis cōparatiō
ne. Imo q̄nq̄ et vna medicina
existit calidā cōparatiōe corpo
ris petri magis: cōparatiōe corpo
ris panli. Ideo p̄cipit̄
eis qui medicant̄ cum cōple
xione mutare uoluerint vnā
adhibuerint medicinā quoniam
p̄tulit ab ea dīcedat. ¶ Post
q̄igitur de cōplexione tēperata
quē dīceda erant cōplem⁹: ad
loquēdum de cōplexionib⁹ dis
tēperatis redeam⁹. ¶ Dicem⁹
itaq̄ q̄ cōplexio ne ad istempera
tas sim cōparatiōe specierū: aut
partis: aut indiuident̄: aut mem
brū: que sūt octo. Et sunt oēs cō
municātes in hoc q̄ complexio
nē tēperata sūt opposite. Et he
octo prouenit̄ quādamodū di
centus. Et est q̄ egressus ab equi
tate: aut est simplex qui equali
tatem non excessit nisi sim vnaz
p̄trarietas: aut est cōposit⁹ qui
equitate sim duas p̄trietas ex

cessit. ¶ Et simplicis quidē qui
sim vnā excessit contrarietas
aut est excessus sim p̄trietas agē
tē. Qd̄ est aliquo duoz modoz.
Qm̄ aut est calidior q̄ dz: s̄ nec
est hūdi⁹ nec siccior: aut frigi
dior q̄ dz: sed neq̄ humidior ne
q̄ siccior. Aut sim p̄trarietas
patientē. Quod est vno duoz
modoz. Qm̄ aut est siccior: q̄ dz
s̄ nō est calidior neq̄ frigidior:
aut hūdi⁹: s̄ nō est frigidior
neq̄ calidior. ¶ Iste tamē quat
tuor nō diu p̄manēt. Caliditas
nāq̄ maior q̄ dz reddat corp⁹ sic
eius q̄ dz opz. Et frigiditas maior
q̄ dz facit corp⁹ hūdi⁹ q̄ dz opz
hūditate exnea. Et siccitas ma
ior q̄ dz cito reddat ip̄z frigid⁹
q̄ dz opz. Et humiditas maior q̄
dz si ualde fuerit sup̄flua uel oc
reducat ip̄m ad frigiditatem q̄ sic
citas maior. Que si plurima nō
fuerit: seruabit ip̄z pluriori tpe
ad vltimū p̄o reddat ip̄m frigi
dus q̄ debet. Tu tñ ex hoc itel
lige q̄ equalitas ⁊ sanitas ma
gis p̄tinet caliditati q̄ frigidita
tati. Et he qd̄ sūt simplices q̄
tuor. ¶ Cōposite aut̄ sunt i q̄b⁹
sit egressus ab equalitate scdm̄
vtraq̄ p̄trietas: uelut si sit cō
plexio calidior ⁊ humidior sit
q̄ dz opz aut calidior siccior sit q̄
dz opz: aut frigidior ⁊ hūdi⁹ sit
q̄ dz opz: aut frigidior siccior sit q̄
dz opz. Qd̄ nō em̄ pōt̄ est frigidior et
calidior simul: neq̄ siccior ⁊ hu
midior sit. ¶ Unaq̄q̄ aut̄ haruz
octo p̄plexionū: aut ē sine mate
ria. Qd̄ qd̄ est cū p̄plexio corp⁹
q̄litate solūmodo afficit ita q̄
corpus habeat qualitate nō afficit
p̄pter humore in ip̄m penetrā
tē qui hanc habet qualitate
ad quā immutat̄ corpus. Neq̄

stat nisi sicut tum caliditate et
quē calefit ad ignē aut frigidita
tate ei⁹ q̄ ad niuē frigidat⁹ est.
¶ Aut est cū materia. Qd̄ qd̄ ē
cū corpus nō afficit q̄litate hui⁹
cōplexionis nisi p̄pter uicinitatē
tē humoris in ip̄m penetrantis
in quo hec q̄litas sup̄abundās
existit: quēdamodū corp⁹ huma
num causa vitrei sēgmatis isfri
datur: aut causa colerici hūoris
p̄ssini calescit. Tu aut̄ in libro
tertio quarto cū usq̄. xvi. p̄ple
xionū exēplū inuenies. ¶ Et est
tibi sciendū q̄ cōplexio cū mate
ria duob⁹ modis est. ¶ Membū
em̄ q̄nq̄ exteri⁹ a materia ma
defactū ē. Et q̄nq̄ materia uen
traz retinet̄ in foraminib⁹ ⁊ vē
triculis ipsius. Et est cū receptio
⁊ penetratio est apostemās. Sic
est cū nō. ¶ Hec est de p̄plexione
dictio. ¶ Medie aut̄ physico cre
dunt̄ dz sim semitā positio qd̄
non est ei manifestum per se.
¶ De complexionibus mem
brozum. Cap. 2.
¶ Ico q̄ deus cui⁹q̄ animalis
⁊ cui⁹q̄ mēbro donauit ex
cōplexiōe qd̄ magis meret̄ ⁊ qd̄
eius actionib⁹ ac dispositioni
bus sim possibilitatē melius ex
istit. hoc aut̄ certificar̄ philoso
phi ⁊ nō medici. ¶ Donauit au
tem homini cōplexionem tem
peratiorem q̄ in hoc mūdo esse
est possibile cum suam virtu
tum cōuententia quibus agit ⁊
patitur. Et vnicui⁹ mēbro do
nauit de p̄plexione quod mere
tur. Posuit ergo quēdā ex mem
bris calidiora ⁊ alia frigidiora
⁊ alia sicciora ⁊ alia hūdi⁹ora.
¶ Qd̄ aut̄ i corpore est calidus
est spiritus ⁊ cor a quo procedit
Deinde sanguis: s̄ in epate ge

neretur: q̄ em̄ cū corde cōtinu⁹
 erisit ab eo pl⁹ acq̄rit calorū
 q̄ epar habeat. Postea epar q̄
 est sicut sanguis p̄gelat⁹. Post
 q̄d̄ sicut caro q̄ minoris est calō-
 ris q̄ epar: propterea q̄ neruo
 rugi vili in ea mixti sunt q̄ sunt
 frigidū. Deinde sunt musculi q̄
 minoris sūt caliditatis q̄ caro
 simplex propter illud q̄d̄ de ner-
 uis z ligamentis eius admisce-
 tur. Postea est splen p̄pter illd̄
 q̄d̄ est i eo de fece sanguis. Post
 ea renes eo q̄ non mult⁹ in eis
 existit sanguis. Deinde arteria-
 rii tunice: nō p̄pter ipsarū ner-
 uosa corpa: s̄z p̄pter illd̄ q̄d̄ res-
 cipit de calefactiōe sanguinis
 et spūs qui sunt in eis. Postea
 sunt venarū nō pullatiliū tuni-
 ce. p̄pter sanguinē solū. Postea
 cutis vole tēperate. ¶ Frigidū⁹
 nō q̄d̄ in corpe est flegma. Post
 ea pilū. Deinde os. Postea car-
 tilla. Post ligamētū. Deinde
 chorda. Post p̄niculū. Deinde
 neruus. Post nucha. Post cere-
 brū. Deinde adeps. Postea pin-
 guedo. Postea cutis. ¶ Humi-
 dius nō q̄d̄ est in corpore est fleg-
 ma. Post sanguis. Postea pin-
 guedo. Postea adeps. Postea
 cerebrū. Postea nucha. Postea
 caro māmullarū z testiculorū.
 Post pulmō. Post epar. Deinde
 renes. Postea musculi. Post cu-
 tis. ¶ Sic q̄d̄ est ordo q̄ Salē⁹
 disponit ea: ¶ Scire n̄ de-
 bes q̄d̄ pulmo in substantia z nō
 natura est humidū. ¶ Vehemētū hu-
 miditate. ¶ Os et cōplexio mē-
 bui naturalis s̄lis est ei q̄ nutri-
 tur. Et s̄lis suā accidētale cōple-
 xionem simulatur ei q̄d̄ ab ipso
 superfluit. ¶ Pulmo autem nu-
 trit calidissimo sanguine mul-

to a mirto colore z hoc q̄d̄d̄ ip̄s.
 semet Salē nos docet. In ipo-
 vero multa humiditatis super-
 fluitas colligitur propter illud
 q̄d̄ ad ipsum ascendit de vapore
 corporis z propter illud q̄d̄ ad
 ipm̄ descendit ex cataris. Post
 q̄d̄ igit sic est res: epari mltō ma-
 gis hūidū est pulmone hūidita-
 te naturali: z pulmo magis est
 madefact⁹. I z hūiditatis mora
 ipm̄ in sui ēt substantia molliorē
 fecerit. Et dispositiōes flegma-
 tis z sanguinis ita intelligēde
 sunt flegmationāz hūectatio
 est sim̄ modū madefaciendi. Et
 sanguis hūectatio est s̄z modū
 augmētū faciēdi in substantia: I z
 flegma naturale aqueū plerūq̄
 sit maioris humiditatis q̄ san-
 guis. Et sanguine em̄ cū quātū
 digeri d̄z digerit: multū humi-
 ditatis ex eo resoluit q̄ erat fle-
 gmatū naturalis aqueū q̄d̄ ad
 ipsum cōuersum fuit. In sequē-
 tibus aut scies q̄d̄ flegma natu-
 rale est sanguis q̄ aliqua cōuer-
 sus est pueriliōe. ¶ Res autē sic-
 cior q̄ est in corpore sunt pilū. sicut
 em̄ ex vapore fumoso q̄ eleuat.
 Resolutuz nāq̄ fuit q̄d̄ in eo de
 vapore mistū erat z pura fumo-
 sitas p̄gelata. Postea est os: ip̄s
 nāq̄ oib⁹ mēbris duri⁹ existit:
 humidū⁹ tñ pilis est. Quis nāq̄
 generatio ex sanguine cui⁹ fu-
 mus est sicus q̄ humiores natu-
 rales execat locat⁹ i eis. Quā-
 propter os multa nutrit aialia.
 Pilū nō eoz nullū nutrit. aut
 fortasse si nutriunt ēt eis aliqd̄
 valde ēt rāz extraneū sicut exi-
 stimāt quidā q̄d̄ vesperriliones
 eos digerāt: in eis defectent.
 Nos s̄t cū duas quātitates ofe-
 s̄is z pilorū in pōdere eq̄li assum-

plerim⁹ z eas i cucurbita a lē-
 bico supposito distillauerimus
 egrediet⁹ ex osse pl⁹ aq̄ z pl⁹ olei
 z remanebit minus secis. Os q̄
 pilo hūidū est. Post os aut i sic-
 citate ē cartilago. Postea liga-
 mētū. Post chorda. Post p̄nicu-
 lus. Post arterie. Post nerui
 monui. Post cor. Post nerui sen-
 sus. Motib⁹ em̄ nerui frigidio-
 res sūt existit tēperato. Deryi autē
 sens⁹ frigidiores q̄ d̄ s̄z nō mul-
 tū sunt ipato sicciore: z fortasse
 sunt et pp̄nq̄: neq̄ ēt in frigi-
 ditate sunt ab eoz valde remoti.
 Postea est cutis.
 ¶ De complexionibus etatum
 et generum. Cap. 3.
 ¶ Etas adolēdi q̄ vocat⁹ etas
 adolēctū est fere vsq̄ ad. 25.
 ānos. ¶ Postea est etas p̄stēdi
 q̄ vocat⁹ etas pulchritudis z est
 fere vsq̄ ad. 35. aut. 40. annos.
 ¶ Etas minūēdi cū n̄t nō ad
 nutritur: hec est etas senectus-
 tis q̄ fere vsq̄ ad ānos. 60. Et
 est etas minūēdi cui⁹ manifesta
 n̄tū debilitate z hec q̄d̄ est
 etas senū z finis vite. ¶ Ado-
 lesctū nō etas diuidit i etate
 infante. Et hec q̄d̄ est cū mem-
 bra pueri nodū ad motiones z
 ambulādū sūt apta. ¶ Et i eta-
 te dēniū plātatiū q̄ est post am-
 bulationē: z anteq̄ sit fortis: et
 illd̄ est cū nodū gūngue sunt oi-
 bus dēniū replete. ¶ Postea est
 etas p̄sentis q̄d̄ est postve-
 hemētā z natiuitatē dēniū et
 anteq̄ polluant. ¶ Deinde est
 etas algulemātiū aliquid tere
 hac. i. cū ab eo egredit⁹ sperma-
 q̄ est q̄ntz barbelcat. ¶ Postea
 est etas fortitudis q̄ est donec si-
 nat⁹ crelere. ¶ Infantū nō lo-

lū ab infantia vsq̄ ad iunētū
 cōplexio in calore fere tēperato
 z in hūiditate fere sup̄flua eri-
 sit. ¶ Medici autē antq̄ iter se
 disceptauerūt de duab⁹ calidit-
 atibus pueritie z iuuentutis.
 ¶ Suerūt em̄ eoz quidā q̄ dixe-
 runt q̄d̄ caliditas pueri est ma-
 ior z ideo p̄pter illā pl⁹ crelcat.
 ¶ Tercio oēs eius opationes na-
 turales desiderū z digestiōnes
 sunt maiores z diuti⁹ durātes:
 qm̄ calor innatus qui inest eis
 ex spermate magis est aggrega-
 tus z est minoris tēporis. ¶ Et
 ex eis fuerūt q̄ dixerūt quod ca-
 lor innat⁹ in iuuentū est valde
 fortior qm̄ eozū sanguis est ma-
 ioris quantitatis z magis ip̄s
 sanguis ex narib⁹ pl⁹ z fortis. Et
 q̄d̄ eoz cōplexio plus ad colerā
 declinat: z puerorū cōplexio pl⁹
 declinat ad flegma. Et q̄d̄ iuue-
 nes vehemētiorū motiōnū exi-
 stū motus nō est nisi p̄pter
 calore. Et ipsi ēt vehemētiorū
 istimbe existunt: z sunt melio-
 ris digestiōnis: z hoc ex calore.
 Desideriū nāq̄ nō est ex calore
 s̄z ex frigiditate. Jōq̄ canin⁹ ap-
 petit⁹ ex frigiditate sept⁹ p̄tin-
 git. Signū autē q̄d̄ vehemētiorū
 istimbe s̄lis existat est: q̄ ne-
 q̄ nauzea accidit eis: neq̄ vom-
 itus neq̄ fastidiū: quādamodū
 contingit pueris p̄pter digesti-
 onē eoz malicia. Et signū q̄ eoz
 p̄plexio magis colere p̄tinet est
 q̄ omnes eoz egritudines sunt
 calides: sicut febus tertiana: z eo-
 rum vomit⁹ totus est coleric⁹.
 Egritudines aut plurime que
 pueris enentunt sunt frigide z
 humide: z eoz febres flegmati-
 ce z plurimū q̄d̄ youngunt est fe-

gna. Et augmentū qđ est i pueris nō est pp fortitudinē caliditatis eoz; neq; est nisi pp multā ipoz hūditatē; maximū etiam eoz desiderū significat caloris eoz diminutionē. Et be qđ ē sūt duoz sectaz sntez ipsaz rōnes. Galenus ambabus vero sectis contradicit. Dicit enim q; eozū caliditates in radice sunt equales. Sz pueroz caliditas ē maioris quāritatis z minoris qualitatis. scilicet facultatis z iuuenū caliditas est minoris quāritatis et maioris qualitatis. scilicet facultatis. Et hui⁹ qđ ē declaratio sicut ipse dicit est vt opinemur vna solā caliditate in mēsurā aut eozū subtile calidū vnu in quantitate z qualitate i substantiā humidā multā semel penetrasse sicut aq; z alia vice penetrasse in substantiā sicā z paucā sicut lapis. Et cū sic fuerit inuentem⁹ caliditate aqueā maioris quantitatis z minoris caliditate lapideā minoris quāritatis z acutioris qualitatis. Et ita debes agnoscere caliditatem qđ est in pueris z iuuenibus. Pueri em̄ nō fuerūt generati nisi ex spermate quod est multū calidū; z huic calori nondum accidit res q; ipsum extinguat. Puer namq; augeri nō cessat sz crescēdo gradit. Neq; ad huc stetit; nēdum q; iam retrocedat. Iuuenibus nō nihil accidit quod eozū calorem augmentet innatū neq; etiā aliquid qđ epm̄ extinguat; sed ille calor in eis conferuatur humiditate minoris quāritatis z qualitatis si mul donec ad declinationē perueniat. Neq; tamen huius hūditatis diminutio est adhuc diminutio q; caliditate retinere.

nō possit; neq; est nisi q; augmentū facere nō v3. Quasi hūditas tanta erat pus q; duas res face re poterat custodire v3 calorem z superesse etiā ad augmentū faciendū. Ad vltimū nō ad hoc deveniet q; neutrā duarū rerūz efficere valebit; opz q; vt in medio talis existat q; possit vna re efficere z nō alterā. falsum aut est vt dicam⁹ ipm̄ posse augmētare; z nō posse retinere calorem innatū. Quō em̄ in re augmētū prestare potest qđ radice nō valet custodire? Restat ergo vt dicamus q; calorem custodire pōt; z in corpore augmentū prestare nō pōt. Et scitum est q; hec est eras iuuentutis. Quod autē dixit secūda secta q; augmentū quod est in pueris nō est nisi propter hūmiditate z nō propter calorem est dictio falsa. hūmiditas namq; augmenti est materia. Et materia nō patit p se creari; imo apud operationē p̄tutis in eam agentis. Quid autē hoc agēs est alia aut natura p̄cepto dei. Neq; agit nisi cū instrumentō; z illud est calor innat⁹. Quod autē dixerūt ē q; vehemēs desideritū qđ est in pueris nō est nisi propter frigiditate p̄plexionis eoz est dictio falsa. Et malo namq; desideritū; qđ ē pp frigiditate p̄plexionis nō puenit i subiecto; neq; instrumentū. Pueroz em̄ i subiecto melior est q; esse potest in pluri bus houis. Neq; in eozū corporibus nisi foret pp hoc de p̄m̄tatione ei⁹ qđ comedūt plus prouenerit q; sit illd qđ dissoluit; p̄pter quod crescūt. Aliqñ nō accidit eis malitiam i subiecto; p̄pter eozū gutositatem; z q; eozū comedūt iōes malis disponūt ordinib⁹.

Et comedūt res malas z humidas; z m̄trasz desup malis mouent motib⁹. Quapropter d̄ in p̄m̄tationib⁹ pl⁹ in eis adunat; vñ purgatione indiget z p̄cipue eoz pulmones. Ideoq; eoz anhelit⁹ ē spissior z velocior. Ad agnitudinē tñ h̄z eo q; eoz vir tus nōdū ad p̄m̄tationē puenit. Et hec est dictio d̄ p̄plexionē pueritiae z iuuentutis; quē ad modū Sal. declarauit cui⁹ nos sum⁹ interpretēs. Et p̄terea faciendū est q; caliditas post tps cōsistat i minui incipit; p̄terea q; aer circūdās materiā ei⁹ q; ē hūditas exhalat. Calor quoq; innatus ē q; est int⁹ ad hoc adiunat. Et labor pueniēs ex motiōib⁹ corporez z atalib⁹ q; necessarie sūt i vita. Et defect⁹ nature ad resistēdū illi toti sem̄. Om̄s ei⁹ p̄tutes corporee sunt finite. Hoc autē iā ratiocinatū fuit in sciētia naturali; ei⁹ ergo opatio nō ip̄ existit i materiis. Ampli⁹ si hic virt⁹ infinita foret z ip̄ p̄m̄tatione in corpore faceret ei⁹ qđ dissoluit eglit z vno mō dissolutio tñ vno modo nō est; imo semp̄ stitide augetur; et corpus dissolutionem tolerare nō possit; z dissolutio humiditatis s̄m̄ret quāto magis cum due res se inuēt ad minorationē faciendā z retro cedēdum. Et postq; sic est opz necessario vt mā d̄struat; z calor extinguat; z p̄cipue cū ad ei⁹ extitidēz adiuuet p̄ter vñ pp materet defectū alia cā. Et illd ē hūoz extrane⁹ q; accidit asidue p̄ea q; cib⁹ p̄m̄tāz digestiōe; z adiunat ad extinguidū ipm̄ duob⁹ modis. Vno suffocādo z regēdo. Alio q̄ritati obuiādo; hic ei hūoz ē

stegmatic⁹ frid⁹. z hec ē morā nālis cui⁹ idiuuō destinata s̄m̄ suā p̄m̄a p̄plexionē vsq; ad t̄minū quē i sua potētia h̄z ad suā hūditatē p̄seruāda. Vnu z qđ ē em̄ eoz terminū p̄fixū h̄z q; i idiuuūz diuersificat pp cōplexionū diuersitate; z h̄z qđ ēz sunt t̄minū nāles. Sūt nō z alij t̄mini abbreviatij. Totū nō d̄mino puenit p̄cepto. Quod ē ex h̄z acq̄lūm⁹ est q; pueroz z iuuenū corpora q̄tū ad q̄ritatem sūt calida; z corpora senū z decrepitorū sūt frida. Sz pueroz corpora eglit sūt hūdiōra pp augmētū; z h̄z qđ ē nobis inuēntat expe rimentū qđ de mollicie ossū est neruoz vñ mēbroz ipozū. Et cōsideratio qm̄ parū est ei q; fuerit ip̄m̄az ip̄m̄ vaporat⁹. Et senes āt z decrepiti p̄p̄ter h̄z qđ sūt frigidiores adhuc t̄m̄ siciorē res. Et h̄z qđ ē scit exp̄m̄tū qđ hēt d̄ duritia ossū eoz z aspiritate cutis eoz; z p̄sideratio. Eoz q; plitū ē tps ex q; fuesit ip̄m̄a z s̄ḡnis z ip̄m̄ vaporat⁹; z i pueris qđ ē i iuuenib⁹ ē ignitatis eglit. Sz in pueris pl⁹ abūdat acritas zāq̄itas; z i senib⁹ z decrepitis pl⁹ abūdat frigiditas q; i illis duob⁹; z ē i decrepitis plus. Et iuuenēz āt h̄z p̄plexionē magis eglit p̄plexionē pueri. Cōparatōe tñ pueri ē ei⁹ p̄plexio sicca; z senis z decrepiti cōparatiō ē hūda. Decrepiti nō ē sicior iuuenē z sene i mēbus simplicib⁹; z hūdiōz vtrūq; hūditate ē z nea madafaciēre. Et cōz nō diuersitate p̄plexionū generat sene fridior; existit p̄plexionis. Cōz sūt i creatura miorēz mada fecit. Et sūt hūdiōres. Ergo pp p̄plexionē eaz z friditate m̄tā

placant eaz supfluitates: et pp
paucū ipaz exercitū. r subltā
tia carniū ē rariou:z viri caro
er pte pplexionis ei⁹ qd ei admi
fcel fit rariou. Sua naqz ipflui
tudie pl⁹ pphibet i ipam penez
trare qda venis r neruoz vtili
ad ea pfluū. ¶ Qui hō frās in
habitāt septentrionales hūido
res sūt. Et q artes exercēt aqas
hūidiores epistūt. et q ab istis
diuersificāt diuersi epistūt. Si
gna aut pplexionū narrabim⁹
vbi vltia signa r pte. r ferem⁹.

Docetrina quarta.

Docetrina qre ad sciēdū qd
sit humor r ei⁹ diuisiones. Ca. 1.
Humor ē corp⁹ hūmidū hū
dū i; qd in primis nutritiō
cōuertit. ¶ Et hō est hūo: bos
nus. Et est illd de cui⁹ ppuetas
te est vt fiat ps subltāne nutriti
ti sol⁹: vt cū alio r assimilari ei
sol⁹ vel cū alio r i sūma mazer
ria restauratiōis ei⁹ qd ex ea
dissoluit. Et ei⁹ supfluitas est
hūo: mal⁹. r ē qd illd agere nō
p̄ueit aut raro i bonū puer
tit hūo: r hāntea a corpe ex
pelli r p̄fici o:z. ¶ Dicim⁹ q p
hūiditatu corpi: qdā sūt p̄
qdā scde. ¶ P̄ue sūt qmox hū
mores q̄s paulopost notabim⁹.
Scdaz hō due sunt diuisiones.
Aut em sūt supfluitates: aut i
supfluitates. ¶ Supfluitates
hō i sequētib⁹ notabim⁹. ¶ Et
q sūt i supfluitates sūt hūo:es
q p̄cipali dispositiōe puerfi
mēbz: delegati fuerūt: i; nōdū
alici⁹ mēbz: simpliciu opaz
tute pfecta ps effecti sūt. Quo
rū sūt qtuor spēs. ¶ Un⁹ ē hū
mor i foraminib⁹ extremitatū
pvarū venarū p̄tē mēbz: sim
plicib⁹ pp̄inqrū ibicētiū ea vt

ea. ¶ Un⁹ ē hūo: p oia simpli
cia trālica mēbra sic ros q i nu
trumētū cōuertit ē apē cū corp⁹
naturimēto careret vt mēbra hūe
cter: cū aliq cā fortis mot⁹ aut
alta epicauerit. ¶ Tert⁹ est
hūo: q̄ paz an ea p̄gelat⁹ sūt.
Et ē naturimētū qd in subltā:ā
mēbz:oz ex pte cōplexionis con
uertit⁹ est. Sed ex pie essentie
p̄pletē r sūmūdis cōuersū sūt.
¶ Quart⁹ ē humor q̄ est i:⁹ in
mēbz: simplicib⁹ a p̄cipio na
tūritatis: p̄ quē partū eoz p̄i
nuitas existit: cui⁹ p̄ncipiū ē in
spmate. Sp̄matis hō p̄ncipiū
eit ex hūo:ib⁹. ¶ Et dicim⁹ ē
q hūo:es humorosi boni sup
flui vt nō supflui qtuor p̄ncipē
generib⁹: ḡne sanguinis q̄ oib⁹
illis melior existit. r genere fle
gmatis: r genere colere rubeo
r ḡne colere nigre. ¶ Sanguis
hō nā calid⁹ existit r hūidus.
Cui⁹ sunt due species: nālis et
nō naturalis. ¶ Naturalis at
est cui⁹ color ē rube⁹ malo ca
rēs odoze r ē valde dulc⁹. ¶ Nō
nālis hō sunt due diuisiones.
Aut em ē q a cōplexione bona
sūt mutat⁹ nō p̄pē q̄ aliq et
admissū fuerit: sed q̄ ei⁹ p̄tez
xi in se vittata sūt. vbi ḡfā
q̄ aut sūt instrigidat⁹ aut ca
lesact⁹. Et ē ali⁹ q nō sūt muta
tus nisi pp̄ humores malū q̄ ei
admit⁹ sūt. Qd est i; duas di
uisiones. Aut em ad eū humor
deso:z venit r penetrauit i ipm
r corupit. Aut i ipfomet sūt
generat⁹ humor. verbigr̄a. ali
qua eius pars putruit et eius
subtile i cholera rubeam r sp̄
fūm i colera nigrā puerfuz est.
Et remanserunt ambe autyna
eaz i eo. Et hūi⁹ qdē diuisionis

partes

partes sū illd qd et admisceat
r ipi⁹ spēs de spēs⁹ flegmatis:
spēs⁹ colere nigre: r spēs⁹ cole
re rubeo diuersificāt r adq̄tas
ei⁹. Plerūqz ē fit turbidus. Et
aliq̄n fit i balis. Et aliq̄n niger
multa ifect⁹ nigredine. Et ali
q̄n alb⁹. Sitr qz in odore sui r
sapore mutat⁹. Sitr nāqz amar⁹
aut fallus aut acerol⁹. ¶ Fle
gmatis at aliū ē naturale: r aliū
nō naturale. ¶ Nāle est qd est
ap̄tū vt i aliq̄ ipe fiat sanguis:
qm̄ ē sanguis nō bñ coct⁹. r est
qdā mod⁹ dulcis flegmatis qd
nō valde existit frigidum: mo
coipoz: p̄paratiōe ē frigiditax
pauca: sanguinis hō p̄parati
one r colere rubeo est frigidus.
¶ Et ē flegma dulce qd nō est
naturale qd nō ē flegma sapo
rē nō hñs qd nōauiamus. qd fit
cū accidit vt cū eo sanguis mi
fcaat naturalis: r qd mltories
in rheumatismus r i salua fen
tit. Dulcis hō naturalis rece
ptaculū. Dixit Galenus natu
ram non fecisse mēbz: p̄cipiū
quema dmodū duabus fecit co
leris. hoc nāqz flegma sangui
ni p̄cipinquā hz i; i; tudinez: et
egēt eo membra oia: deoqz ier
cit natura vt cū sanguine va
dat. ¶ Dicim⁹ at q̄ hec indige
tia est pp̄ duas res. Una est ne
cessaria: r alta inuatiua. ¶ Ne
cessaria vero est pp̄ duas res.
Una est vt sit iuxta mēbra ad
hoc vt cū mēbra nutrimentum
qd ad ipsa p̄ueit venire ami
ferint qd est sanguis bon⁹ pp̄
restitiōne materiei eius que a
stomacho fit r epate: pp̄ aliq̄s
causas q̄ acciderūt op̄erēt in
eo virtutes naturales eozum
et coquant: r digerant: r nutri

antur ex eo. Et sicut calor inna
tus digerit ipz r certificadō fa
cit ipm sanguinē: sitr calor ex
trane⁹ ipm plerūqz putrefacit
et corūpū. hanc hō necessita
tis partē non hñt due colere.
Due nāqz colere flegmat⁹ i h
nō cōicant qd calor naturalis
ipz rectificat: r facit ex eo fan
guis licet in hoc cōscent ei qd
calor accidēralis ipm mutat: r
facit ex eo rē putridā r coru
ptā. Altera est vt sanguis ad
miscēat vt ipsum ap̄rū reddat
ad membra flegmaticarū com
plexionū nutrienda in sangui
ne: qd i ea est nutriturio: opz
flegma actualiter esse i; mē
rā notā: sicut est cerebrū. r hoc
quidē in duab⁹ est reperrū cho
leris. ¶ Inuatiua hō est vt hū
mectet iūcturas r mēbra q̄ mlti
te existūt motiōnis: ne siccitas
eis accidat ppter calozē q̄ ex
motu puenit i fricaciōe. et hoc
quidē est unamētū stans i ter
minus necessitatis. ¶ Nō nālis
aut flegmatis aliū est supflui
tas diuerse essentie vsqz ad sen
sum r istud est muclaginositas
Et aliud est in subltāna eq̄le i
sensu: r in veritate diuersū. r ē
flegma crudū. Aliud est valde
subtile r ipm est aquosus: aliū
est valde grossū albū vsqz r illd
qd vocatur gypsum: r ipm ē cu
lus subtile sūt resolutū iō q̄ i
foraminib⁹ r iūcturis diu sūt
rentū qd oib⁹ existit grossū.
Et ex flegmate est quoddā qd
est fallum: qd omnib⁹ flegma
tis i; p̄ctibus acutus est r sic
cius et ieuus. Ois vero salu
ginis causa ē: vt aquose hūidi
fati: pauci saporis: aut p̄uante
eo terre p̄tes aduste cōplexio

Articella.

si siccarū z saporis amari eq̄:
li temperamento misceantur.
Si eius multe fuerint: amar⁹ sa-
por prouenit. Et ex hoc quidez
sitr̄ sunt sales z aque salte. Et
ē etiā cū sal sit ex cinere alcha-
li z calce: z ex alijs cū in aq̄ co-
quūtur: z colatur z coquatur il-
la aq̄ donec in salem coagulef
aut ita dimittit donec coagu-
letur. ¶ Sitr̄ h̄z flegmati tenui
q̄d saporē non h̄z: aut cuius
sapor a deo est paru⁹ q̄d nō lu-
perat: cū colera sicca natura se
miscuerit adusta equalitatis
admixtōe ipm̄ facit salsum et
calescent: hoc igit flegma est
colericū. ¶ Salen⁹ h̄o dicit fleg-
ma hoc saluz fieri ppter ip̄m
putredinē aut aquositatem q̄
ei admista fuit. ¶ Et nos q̄dez
dicimus putredinē ipsū sal-
sum efficere: ideo q̄ in ip̄o adu-
sionem facit z cineritatē: que
cū eis humiditate cōmiscetur.
Sola autē aquositas cū ei ad-
miscet salēdinē in ip̄o efficere
non ualet: cum ibi uilla alia non
fuerit cā. Et mihi quidez v̄f q̄d
illa aut pmutatio est. h̄z con-
tinuitatis: tūc enim locutio cō-
pleta erit. Et ex flegmate est q̄
est acetosum. Et quādam moduz
dulce est h̄z duos modos: dulce
per suā essentiam: z aliud pro-
pter rē extraneam que admix-
ta fuit. Sitr̄ acedo flegmatis
acetosi s̄m duos contingit mo-
dos. Uno id q̄ res extranea ad-
mixta fuit: q̄ colera nigra acry
quā i subsequēti noīabim⁹. Al-
tero ppter causas q̄ in ip̄o met-
tingit: z illud quidez est v̄t fleg-
mati dulci q̄d dixim⁹ ip̄o dulci
ex h̄te accidat sic accidit alijs
succis dulcib⁹ q̄ p̄t⁹ bulliunt et

postea acescūt. Et aliud p̄t̄itē
cur⁹ dispositio est quādamodū
h̄z dispō. et fortasse erit eis p̄t̄i-
citas p̄p̄ta q̄ colera nigra p̄-
tica et admixta fuit et fortasse
erit ei⁹ p̄t̄icitas ppter cām q̄
in se vehemētī infrigidatōe: in-
frigidatū est: a deo q̄ ei⁹ sapor
ad p̄t̄icitatē sit cōuerlus. Jōq̄
ei⁹ aq̄sitas p̄gelata est z ad sic-
citātē p̄p̄t z terrestreitātē alta
est. Et neq̄ fuit calor debilis q̄
ipm̄ bullire faceret z p̄ueteret
i acedine: neq̄ calor: forz q̄ ip̄z
p̄coqueret. Et est flegmati ip̄s
vitrei sp̄si grossi vitri liq̄facto
sitis i sui viscositate z p̄dore
tate. Q̄d plerūq̄ est acere: ple-
rūq̄ saporē nō h̄bit. Et v̄f q̄ il-
lud ex eo q̄d est grossuz saporē
non h̄s sit crudū: aut cōuertit
in crudū. Et hec q̄dē est illa fleg-
matis sp̄s q̄ in principio rei
erat aquosa frigida: q̄ neq̄ pu-
truit: neq̄ res alia ei admista
fuit: sed sic p̄m̄ sit recōdita do-
nec fuit ingrossata z frigida
fuit ei adusta. ¶ Jā igit decla-
ratur est q̄ corrupti flegmatis
modi ex pte saporū ip̄i sunt: q̄
tuor: saluz: acre: p̄t̄icū: z in-
pidum. Et ex parte sue essentie
sunt quatuor aquosuz: vitrei:
mucilaginosuz: z gipsuz. Cru-
dū vero in collectōe mucilag-
nosi cōmetur. ¶ Colera autēz
rubea: alia ē naturalis: alia est
q̄ est supfluitas non naturalis.
¶ Naturalis ē spuma sanguis
cui⁹ color est rubens claris: et
leuis: acuta: z ip̄to magz fuerit
calida erit ems rubedo maior.
Que cū in corpe ḡhat: in duas
diuiditur partes: quarum vna
cū sanguine vadit: z altera ad
chistum trāsmittit fellis. Illud

vero q̄d de ea vadit cū sangui-
ne: cum eo penetrat cā necessi-
tatis in uamētū. Necessitas ve-
ro ē v̄t sanguinis admisceat ad
nutriēda mēbra: in quorū com-
plexionib⁹ magnam colere ru-
beo p̄tē esse opz s̄m modū quez
meret de diuisione sicut pulmo.
Sed uamētū est v̄t sanguinē
subtilit z i itinerib⁹ ipm̄ pene-
trare faciat. Q̄d h̄o dē ea colatū
ad chistum trāsmittit fellis cā
necessitas: trāsmittit: z utilita-
tis. Necessitas aut est sc̄bz
totū corp⁹ q̄d est ip̄m a supflui-
tate mūdare: aut s̄m v̄nū ip̄m
mēbrū q̄d ē fel nutrire. Utilita-
tis h̄o duo sūt uamēta. Unū ē
inestina a stercore et flegmate
viscoso abluere. Et aliud testi-
nar aut musculos p̄gure: v̄t q̄d
sit einecessariū sentiat: z gestio-
nes emitat. Jōq̄ sepe accidit
colica cā opulationis q̄ sit i fora-
mine q̄ a felle descēdit ad ite-
stina. ¶ Q̄d naturalis. h̄o cole-
ra: alia est q̄ a natura egredit⁹
ppter causas extraneas que ei ad-
miscet. Alia ē q̄ a nāegressa ē p̄-
cām in se: q̄ ei⁹ subtrāta est nō
naturalis. Partis p̄me ē alia q̄
est sc̄ta z famosa: z illa cui ē
neq̄ illū q̄d ē admixtū ē flegma-
cui⁹ ḡnatio magis ē i epate. Et
alia est que est minoris famez ē
illa cui extraneū q̄d est admix-
tū est melancolia. ¶ Nota autē
z famosa: aut est colera citrina
aut est colera vitellina flegma-
nāq̄ cui admiscef colera: q̄ h̄z
est tenue: z ḡnatur ide p̄ma. q̄n-
q̄ ē grossuz z ḡnatur ide sc̄da. I.
colera q̄ omoz vitellis s̄tis exi-
sit. ¶ Que aut minoris ē fame
ē illa q̄ colera vocat adusta que
aliq̄ duoz ḡhat modoz. Un⁹ ē

v̄t cola in se adurat z accidat
ea cineritas: z ei⁹ subtile nō se-
parefab ip̄m cineritate imo cū
neritas i caputinat: hec q̄dē
ē peior. Et alia ē v̄t colera nigra
extrinsec⁹ ad ea veniat z cū ea
miscet: z hec q̄dē ē melior. h̄m
aut sp̄ti colere colorē rube⁹: z
nō ē clar⁹: neq̄ floud⁹: imo magis
ē similis sanguini: z nō ē re-
nuis: z plerūq̄ a suo colore pp
aliq̄amurat cās. ¶ Que h̄o s̄m
subtrāta extra nām est: alia est
cui⁹ ḡnatio sepi⁹ ē i epate. Alia
est cui⁹ ḡnatio magis ē i stoma-
cho. Et illa q̄dē cui⁹ generatio
magis ē ab epate est vna sp̄s q̄
cū q̄d in sanguine ē subtile adu-
rit cui⁹ sp̄s itudo colera est ni-
gra: z q̄ i stomacho magis ḡhat
duas h̄z ptes: p̄assinā. I. z v̄t-
dē: v̄t erugo eris: z mihi q̄dē v̄f
p̄assinā ex vitellina ḡhat cum
adurit. Cū ei adurit adusto in
ea efficit nigredinē q̄ cū citri-
nitate mixta ḡhat viriditas. J.
naria h̄o v̄t mihi q̄ ḡhat ex p̄ta
sina cū tū adurit donec ei⁹ h̄o
rositas siccat z ad albedinē f̄di-
re incipit pp sui siccitatē. Calor
nāq̄ i hūido corpe i p̄mie nigre-
dinē efficit: deinde d̄ndat ip̄m
gredine q̄n ei⁹ oīno finit h̄z di-
tate. Et q̄n supfluit i eo ip̄z albi-
ficat. Et hoc q̄dē i lignis artē de
q̄ p̄t⁹ i carbonē h̄tunt: deinde i
cinerē. Calor. n. in hūido efficit
nigredinē: z i ei⁹ p̄trario albedi-
nē. Et frigiditas i hūido albedi-
nē operat z nigredinē i ei⁹ p̄tra-
rio. hec s̄m iudicia q̄ i passi-
na z ymaria iudicant elumina-
ua sunt iudicia. hec aut ip̄s q̄
y: ymaria oib⁹ colere rubeo sp̄-
bus calidior exiit: z peior z ma-
gis p̄niciofa: z d̄ q̄ ē de suba ve

nenorū. Colere at nigre: alia est naturalis: alia si naturalis supfluitas. Nālis ē bōi sanguinis ferz & flulētia z supfluitas in ppatide ad sanguinē: qz oēs hōies dicūt supfluitas i ppatioz sanguis: cui⁹ lapoz inter dulcedinē z pōticitatez existit. Que cū i epe gñat i duas sepat ptes: qru vna i sanguinē penetrat z alia ad splenē transmittit. Pars autē q cū sanguine penetrat vadit cū eo cā necessitatē: qz vtilitatē. Necessitas hō est vt sāguini admisceat eo mō q dz i nutrimento cuiusqz mēbro rū i quō complexionē magnam melācolia pre esse opz sicut sūt ossa. Utilitas hō est vt sāguinē restigrat z pfortet i nspissat ipsoz. Pars et⁹ q ad splenēz transmittitur est illud quo sanguis nō indiguit que ad ipsuz vadit cā necessitatis et vtilitatis. Necessitas hō aut est scōm corp⁹ totum. svt a supfluitate mūdēt: aut hōy nū mēbrū qd est vt i splenē nutriat. Utilitas hō id accidit qz i os stōachi qū mē gēdo pñuit. Et hec qdē vtilitas duob⁹ ē modis. Vno qz os stōachi frigit z confortat: et inspissat. Alio vt i ore stōachi cōmōtionē faciat pp acedimē: z exciet ad famē z facit desideriū. Debes at scire q colera rubea q ad chylum trāsmittit fellas ē illd q sāguis nō idiget z illd qd a selle egredit est illd q fel si idiget. z sū colera nigra q ad splenē trāsmittit ē illd q sanguis nō idiget: et illd qd a splenē egredit ē illud q nō idiget splē. Et quē admodū illa colera rubea postrema enigulat pūte expūnā ifert⁹ sic colera

ista nigra postrema pntē appētinuā enigulat sup⁹. Vñ ito co oib⁹ melioub⁹ factou la⁹. Melācolia hō nō naturalis nō est admodū hypostasis: z fecies: imo ē admodū adustiois z emēritatio. Res nāqz hūide cū reb⁹ ter restrib⁹ admiscēt: separāt terz streitas ab eis alio quo duoz modoz: aut ad modū hypostasis z tale qle illd de sanguinē ē melācolia naturalis: admodū adustionis: qdē cū resoluūt subtilez spissum remanēt: tale qle illd esse de hōy b⁹ est melācolia supfluens: ista qdē vocatur colera nigra: z neqz habuit hypostasis nū sanguis. Ex flegmate est ppter sui viscositatē nihil descendit. Sic ex olo ex colera rubea ppter sui subtilitatem ter restrib⁹ tūte paucitate: z sui motus affiduitatez: ppterea illud qd de ea a sanguine separatur in corpore est parū: nō descēdit resde qua sit curādū: nec cū separāt morat nisi parū: s; putrefit aut a corpore expellit: z cū putreficit et⁹ subtile resoluūt z spissuz remanēt z it colera nigra adustia z hypostasis. Melācolia at que est superfluens: alia est que est cūis colera z qd de ea aduritur q est amara: iter quā itz colera rubea quā adustia vocam⁹ existit differētia q illa ē colera rubea cui cūis hīc fuit admixt⁹ hec hō nō est nisi cūis per se cōgnitus cui⁹ subtile fuit resolutū. Alia ē q ē cūis flegmatis z qd de eo adustū fuit z si flegma valde subtile raquolum fuerit cūis et⁹ erit saluus. z si nō trahit ad acedimē z pōticitatez. Alia est que est cūis sanguinis z qd de eo ē adustuz z hec qdē fallia

ad paucā trahens dulcedinem. Alia ē q est cūis melācolie nālis: q si subtilis fuerit: erit eius cūis: z qd de ea adustū est valde acre: sicut acetū qd cū sup terre faciē cadit ebullit: z ei⁹ odor est acris a quo mulce fugiūt z alia z si grossa fuerit mior: erit acre dis cū pōticitate pauca. Melācolie igit colere nigre species sunt tres: colera rubea cum aduriz z eius subtile resoluūt: z due alie diuisiones quas post eā dixerim. Melācolia hō flegmatica ē tardioris impedimēti z malitie. Et melācolia colerica est q ē fortioris malitie et velocius corruptiois: verūm est succēptibilior: curatōis q ille. De alijs hō duab⁹ diuisionibus q magis acris est deterior existit. Si hī ei⁹ pncipio auxiliū psto fuerit: citi⁹ medicatōnē recipiet. Ter tia hō q min⁹ sup terrā ebullit z min⁹ i mēbra penetrat: tardius pimit: s; ad resoluēdū z ad maturandū ei⁹ medicatōnē recipiēdū magis est effrenis. hē q sunt species humorū nō naturalū et supfluentū. Inquit Gal. q dixit q humor naturalis solūmodo est sanguis: z alij hōies sūt supfluitates quib⁹ nō egerit: nō dicit verū. Si em solus sanguis esset humor: q mēbra nutriūt: oia in suis pplexionib⁹ z essentijs similia foret. Os aut carne durū: nō existit: nisi q sanguis cui substantia dura melācolica fuit admixta ipm nutrit. Neqz cerebriū mollius est carne: nisi qz sāguini q ipm nutrit: substantia molli flegmatica fuit admixta ipm quoqz sanguinē alijs inuenimus admixtū humorib⁹ q ab eo separant. Cum emetrahiz

ordinatum ponit choatim visu discernitur qd separatur in partē q est sicut spuma: z est colera rubea: z ptes q est sicut ferz z res turbida etiā est melācolia: z ptes q est sicut album onoz z ē flegma. z parte aquosam q ē aquositas cuius supfluitas in vrina euacuat. Aquositas nāqz non est ex humouibus scōis: neqz est nisi ex eo quod bibitur z nō nutrit: neqz ē necessaria nisi i nutrimenti attenuatione z penetratio: humor nāqz est quod ex eo quod bibitur z comeditur ē nutritus. Quod autem dico nutritus volo intelligi qd est in potētia sine corp⁹. Qd autē in potētia corp⁹. hūani similitudinez hz est corp⁹ admixtū nō simplex. Et aqua qdē est simplex. Sūt autē quidā hominū q opinantur corp⁹ virtutē sanguinis seq multitudine: z ipsius debilitatē sequi eius paucitatez. Sz nō est ita. Qd vero attenditur est distio ei⁹ quātitatez que de eo corp⁹ ingredit. Et sunt quidā q opinant q rū humores aucti fuerint: aut diminuti postqz corp⁹ hūana em cōparationem fuerint quā dnt in qritate vni⁹ ad alterū sanitas erit pseruata Sz nō est ita. Humores nāqz pter illud mensurati i qritate pseruata hē dnt nō in cōmpatōne alteri⁹ hūois: imo i se cū cūstodia mēsuratiois quā dnt i pparatione vni⁹ ad alter. Adhuc qdē remiserūt de reb⁹ humorū q stiones: q nō medicas s; tñ peritiner phis: deoqz eas ptermis. De equalitate generatiois humorum. Cap. 2. N habet digestionē. Supfici

es em otis superficie stomachi
 et quia exilit: imo est ac lysina
 esset superficies: neq; in eo virtus
 digestina ex ipso: cum quia masticati
 tergerit: aliqua ipm pueritode
 pmutabit. Et in hoc qdē a xpilia
 tur salina acq̄sita p digestionei
 que cadit calor innat. Ideo q̄
 triticū masticatū in maturatio
 ne furūculoz et exturaz opera
 tur qd nō opat triticū cū aq̄ tri
 tū neq; illud q̄ cū aqua coq̄tur
 et dixerūt qdā qd signū ostēdēs
 nobis masticatum iam parū in
 cipit digeri ē q̄ neq; p̄m odor
 neq; sapor in eo inuenit. ¶ De
 de postq̄ stomachū ingredit̄ i
 tegra digeritur digestio: nō pp
 stomachi caloz t̄m: s; ppter ca
 loz membroz que ipm circun
 dāt: a dextra q̄ dez epar: a si
 nistra splen. splē nāq; calefacit
 nō ppter sui substātiā s; ppter
 arterias et venas multas q̄ i eo
 sunt: et ab interiorū q̄ dez est zir
 bū ad ipmū q̄ cito suscipit calo
 rē causa ad ipsū et ad stomachū
 reducit: et superius quidem cor
 mediāte diafragma ab eo ca
 lefacit. ¶ Cūq; nutritiō i p̄mis
 digerit̄ sit sua essentia in mul
 tis aialium auxilio ei qd ei ad
 miscetur de eo quod bibif. ple
 riq; chil: et est substantia liq̄da
 pitane in ipsitudine similis.
 Deinde ei subtile et stomacho
 et intestinis attrahit: et p̄tiaz
 naz q̄ mesarace vocant̄ ipellit
 tur q̄ sit vene subtiles dure: oī
 bus intestis continue. Cūq; p
 eas impellitur advenaz puenit
 epatis q̄ porta vocat̄: et pene
 trat in epar in diuisionibus et
 ramis porte intrātibz et se mi
 norātibz et subtilitātibz ad mo
 dū capilloz: occurrentibz ossi

cijs diuisionū radiciū vene que
 a gibo epatis ascēdit. Et nō fa
 cit ipaz penetrare in illas coan
 gustationes nisi melior p̄mixto
 aque bibite sapia id quo indi
 get corp. cū q̄ in istaz venarū
 villis diuidit̄ sic q̄si epar totālē
 ter tāgat huius chili totalitatē
 et pp illud tūc ei operatio est
 vehēmentior: et fortior: et velocior
 et tunc coquit. ¶ In oī az deo
 ctione que est h̄mōi est res q̄ est
 sicut spūma: et res que est sicut
 hypostasīs: et res fortāsserit cū
 eis aut q̄ ad aduisionē p̄tinet:
 si decoctio supflua fuerit: aut
 res q̄ nō ē bñ cocta et decoctio
 fuerit mior: q̄ decet. Spūa autē
 est colera rubea. Et hypostasīs
 est melācolia q̄ ambo sūt natu
 rales. Aduisti vero subtile ē ma
 la colera rubea. Et ei ip̄sū
 melancolia mala nō naturalis
 Et qd nō bñ coctū est flegma est
 Quod autē de hoc toto res co
 lata ē q̄ est bene cocta ē sāguis
 Qui t̄m q̄ d̄iu est in epate subti
 lior existit q̄ debet ppter adq̄
 supfluitatē q̄ ppter rem quā di
 rimus ē necessaria. ¶ Istud hō
 qd est sāguis ei ab epate sepa
 rat̄ ab aquositate supflua illi
 co mūdāt q̄ necessaria nō ē nisi
 ppter causam quādam q̄ iam
 sublata est. ¶ Extrahit ergo ad
 sitas a sāguine in vena q̄ ad re
 nes descendit et fert secū sāgu
 nē q̄ ad renes nutritiōdos sua q̄
 titate et q̄ litate bonus existit:
 nutritiq; renes vinctuositas huius
 ad sitatis et sāguinitatis: deide
 aliū qd remanet ad vēsicā ten
 dit: et post ad vīrā. Sāguis autē
 entie bone p venā magnā ad
 gibositatē epatis ascēdentē va
 dit et tēdit p̄tiaz que ab eaze

rami separāt: deinde gedegul
 venarū: postea sedenechi gedē
 gū si post in suggētibz segnechi:
 deide in venis q̄ sunt sicut villi
 capillaribz filles: postea sāguis
 ab eaporificijs relūdādo labif
 mēbra ex pte diuisa. ¶ Sāguis q̄
 cā efficiēs calor est t̄paz. ¶ Et
 cā materialis est qd de nutriti
 bus est temperatū et de potibus
 bonis. ¶ Et formalis cā ipsus
 est decoctio noua. ¶ Et ei causa
 finalis est vt nutriat corpus.
 ¶ Efficiēs vero colere rubea cā
 est igneus calor supfluz: et pro
 pue in epate. ¶ Et ei cā mate
 rialis est qd de nutritiōtibz ē sub
 tile calidū dulce et vinctuosum
 acutū. ¶ Et eius cā est formalis
 decoctionem ad superfluitatez
 pcedere. ¶ Et ei finalis cā ē ne
 cessitas et vtilitas quas noiui
 mus. ¶ Efficiens autē flegmatis
 causa est caliditas attenuata.
 ¶ Et ei materialis cā est qd de
 nutritiōtibz est grossum humidū
 vinctuosū frigidū. ¶ Et ei cā for
 malis est decoctis attenuatio.
 ¶ Et ei finalis cā ē necessitas ei
 ¶ Et vtilitas ipi q̄ snouiaum.
 ¶ Melancolite aut hypostasine
 qd cā efficiēs est calor tempo
 rat. S; cā efficiēs aduste est ca
 liditas q̄ ab eq̄litate ē egressa.
 ¶ Et ei cā materialis ē qd nō nu
 trientibz ē vehēmenter grossuz
 pauce hūiditatis: et eoz calz est
 forti illo. ¶ Et cā ei formalis
 ē fer hypostasina s̄m vñ duoz
 modoz: vnde neq; labif: neq; e
 soluit. ¶ Et ei cā finalis ē necessi
 tas eius et inuamētū ipi q̄ noia
 um. ¶ Melia aut sit mltā: aut
 ppter caliditatem epatis aut
 splenis debilitatem: aut ppter
 frigoris vehēmentiam cogelan

tis: aut ppter p̄strictiōis p̄sue
 rātiā: at pp eḡtitudies q̄ multe
 et plix fuerit q̄re pp illd̄ hūioz
 facti sunt cineres. ¶ Cūq; melā
 cholica multiplicat̄ et inter sto
 machū repar stat: sanguis et bo
 noz hūioz ḡnatio cū ea miorat.
 q̄ languis minuet. Debes at̄ sci
 re q̄ ḡnatiōis hūioz cā calitas
 et frigiditas cū alijs existūt cās
 S; caliditas est q̄ sāguine ḡnat.
 Et supfluz colaz ḡgnit rubeā
 Multūq; supflua meliam ḡnat
 pp supfluitatē aduistiōis. Et vi
 giditas q̄ dem flegma ḡnat. Et
 multū supflua ḡnat meliam pp
 superfluitatē p̄gelatiōis. ¶ De
 bes aut attendere p̄tutes passi
 uas cū h̄tūū actiuaz equi di
 stātia. ¶ Neq; op̄yvt sit creduli
 tas q̄ oīs op̄to sibi ḡnat siler si
 sui h̄tūū p̄ actūs: s; nō sit p̄ essen
 tiā. ¶ Cōploni em̄ m̄troies acc
 idit̄ v̄ hūū ḡnet. frigiditas nāq;
 cōploz sicca plerūq; ḡnat h̄bidē
 ratē et nē nō pp̄p̄uēntiā: s; p
 vter digestiue debilitatē. Et h̄
 q̄ dez cōplonē h̄as est hō macer
 cui v̄cture sunt laxē: et leuis: et
 ipse ē timorosus: et frigidus tactu
 et faauis. et vne ē gustē et statur
 heu q̄ ḡnat senuū deflegmatis
 s; certa senij op̄to frida sit r̄ sic
 ca. ¶ Debes at̄ scire q̄ sanguis
 et q̄ eo labif fertiā h̄z iuguis
 digōnē. Et cū p̄ m̄bra diuidit̄ vt
 vñū qd q̄ sūū sc̄p̄iat nutrimentū
 h̄z digōnē q̄rtaz. ¶ Supfluitas
 igit̄ digōnē p̄tē q̄ est in stomā
 cho p̄ intestinoz egredit̄ suam.
 Et sc̄be digōnis q̄ sit in epate su
 pfluitas p̄m cū v̄na egredit̄.
 Qd̄ aut de ea remācet ad splenē
 et fel tendit. Quarum vero digē
 stionū remanentiū superfluita
 tes per reuisionem q̄ non sen

atur: et per sudore et per foridiciez extrinsecas egrediuntur. Cuius pars est quod per foramina egreditur sensibilis sicut per nares: et infirmus auditus: aut non sensibilis sicut per poros: aut extra naris sicut per aperturam: aut quod nascitur ex additionibus in corporibus sicut pili et unguis. De ves autem scire quod si alicuius humor subtilis existit: ex evacuatione est subtilitas: cui multum nocet si sui fortitudine suorum pororum amplius do: propter quod resolventesque debilitas et quod humores subtilis ad evacuationem resoluenda sunt faciles. Quod autem ad resoluendum et evacuationem est facile spiritum facile associari potest in sua resolutione: cum eo igitur resoluunt. Et debet scire quod quaedam modum humoris in suis generibus casibus sic et suis motibus habent causas. Quod motus natus et res calide sanguines mouent: et colera rubeas: fortis se mouebit melancholica: et forte faciet eam. Quies vero flegma forte reddit et aliis melie speciebus. Et est ipsemet estimationes motus humoris ubi generis sanguinis et mouet res steruere rubeas quod propter phibem? illud ex cuius nariibus sanguis fluit: res splendoris habent rubeas aspiciere. Et hec quod dicitur de humoribus et ex generatibus. Quod vero spiritus et densitates debent sapientiarum officios et non medici.

Doctrina quinta
De doctrina quinta ad sciendum quod sit membrum et sue partes. Ca. 1.
Membrum autem sunt corpora generis prima humorum generantur commixtione: quaedam modum humorum sunt corpora que ex prima cibo rum generantur commixtione

sicut cibi sunt ex prima commixtione generati elementorum. Membrorum autem alia sunt que sunt simplicia: alia sunt que sunt composita. Et simplicia quod de sunt quorum quacumque sensibile assumptis partem in noie et definitione erit toti coicis: sicut caro in suis partibus: et os in suis partibus et his similia. Ideoque similitudine vocatur primum. Composita vero sunt illa quorum quacumque accepit partem in noie et definitione toti coicis non erit sicut manus et facies: per se facies non est facies: neque manus est manus. Et vocatur membrum instrumentalia: eo quod sunt alia in se ad complendum motus et operatione ratione. Primum membrorum similitudine est os: quod durum est creaturam spiritum est corporis fundamentum et substratum motus. Post ipsum vero est cartilago quod ex osse existit mollior: idem flecti potest et omnibus aliis membris durior. Cuius uiam autem in creatioe fuit: et ossi cum corpore mollior: et ipsam melior: fieret continuatio: et vitum cum molli non absque medio opponeret: duro enim molle lederet: si precipue in hora percussiois et strictionis si non esset positio ordinata sicut est in osse spatule et hyppocidriorum et in ossibus costarum: sicut est epiglotalis cartilago: illud quod est sub thorace et vitum ipsa etiam foret melior: iucturae ad inuicem fricatum viciniam suam duritie superent: et etiam aliquid musculus se extendendo ad aliquid paenerit membrorum in quo os non existat cui innitatur et a quo confortetur: sicut palpebrarum musculi ut sibi sustentantur cordis eorum: et defensor: et plerisque

etiam in multis locis est necesse rem aliquam rei inniti quod non sit dura in ultimo sicut epiglottis. Postea sunt nervi quod sunt corpora a cerebro orta aut anucha alba: ad flectendum mollia: et ad se parandum dura: ad hoc creati ut per eos membra sensum habeant et motum. Post nervos sunt corde quod de sunt corpora quod ab extremitatibus musculorum oriuntur: nervis simulantur. et ad membra tenentur: et mobilia plerisque sua retractione retrahunt membra propter musculi contractionem et aggregationem et propter retrofusum reductionem: quod relaxant relaxamentum sui propterea quod musculus dilatatur cum ad suum redit situm: aut supra mensuram et supra longitudinem: et supra dispositionem quod habet in suo naturali existit situ addit: sicut in quibusdam videmus musculis: qui quod de sunt plerumque sunt positae ex nervis quod ad musculos tendunt: et ab altera parte egrediuntur: et ex corpore de quibus post choicidam relationem tractantur. Et hec quod de sunt quod ligamenta vocantur quod etiam habent suam tactum nervosa existit: et ab ossibus venientia ad musculi vadit: et sicut fila ipsa et nervi in eo. Quod ergo est supra partem musculi vocat caro. Et quod ab eo separatur ad iucturam vadit et membrum totum colligit et seipsum pmutat corda. Post eas autem sunt ligamenta quod partem: quod etiam sunt corpora nervo similia: quorum quod de sunt quod absolute ligamenta vocantur: quod de sunt quod note alachachab: et alachachab apponunt. Illud quoque ad musculum extendit non vocatur nisi ligamentum. Et illud quod ad musculum non extendit: sed quod est inter duo externa ossium iucture

continuat aut iter alia membra: et una et alia firmiter annexit propter quod ligamentum vocatur: et quod note alachachab vel alachachab apponunt. Ligamentum vero nullum sensum habuit: ne propter motum et frictionem doleret. Inuamentum autem ligamentum ex eo quod pmissus est pendit. Post ligamenta sunt arterie: quod sunt corpora quod a corde nascuntur: et in longum et in extensa: nervosa et in sui subaligamentalia habentia motus dilatando se et stringendo: quod ex quibus discernuntur quod de ad hoc fuerit create ut cor efferat: et humolus vapor ab eo expellat: et spiritus membrum corporis distribuat. Post sunt vene quod arterijs similes existit: sunt ab epate et sunt quod de fuerit create ad hoc ut sanguis membrum quod de sunt in corpore partiat. Deinde sunt puniculi quod sunt corpora de filis nervosis non sensu percipiuntur: quorum spiritus non sensu percipiuntur: sit dilatata: alioque corporum sufficiens cooperita et continetur ea propter inuamenta. ex quibus est summa eorum: in sua figura et factura custodiatur: et ex eis est ea ab alijs corporibus suspensa: et eis anectat mediantibus nervo et ligamento: quod si facta fuerit: ex quibus texti fuerit sicut rhenes dorso: et ex eis est membra sim sui subam sensum non habita per ipsos habentia superficie sui essentia sentiente: quod illud quod ei occurrat sentit: et accidit quod sentit quod in corpore accidit quod eis inuolutum est: hec quod de membra sunt sicut pulmo: et parasplicet rhenes: hec enim sua suba nullo modo sentiunt: sed neque sentit illud quod in eis percussione facit nisi quod de puniculis super ea existit quod

in eis acci dicitur aut afa fen-
tit: s; vtu sentit pnicul' acci-
deraliter ppter extensione q' co-
tingit in ipo: afa ho sentit p-
cipiu pniculi z eius appofioez
acciderat: r: deoq' mēbūa patis
grauitate larat. ¶ Postea ē ca-
ro q' ē locoiū vacuoz iplectio: q' i
hoiū membroz situ in corpore
exiūt: r: pfozoz fortitudo iqua
sustentat. ¶ In vno quoq' vero
mēbro ē virt' naturalis q' ei res
nutrimēti pplet. Et hoc quidez
ē nutrimētū attrahere z retine-
re: z assimilare z vntre z supliu-
tate expellere. ¶ Et post hec q'
dē mēbra diuersificānt. Sūt eis
eoz qdā q' pter hanc virtutē in
sup aliā virtutē hnt q' ab eis ad
aliud pcedit. Et quedā sunt eo-
rū q' hoc nō hnt. Et aliter. Que
dā eoz sunt q' pter hanc virtutē in
sup virtutē hnt q' eis ab alio in-
fluit z sunt eoz qdā q' nō. ¶ Cuz
ergo cōpositio fiet: sequef q' est
mēbrū suscipies z tribuēs, z mē-
brū tribuēs z nō suscipies: z mē-
brū suscipies z nō tribuēs: z mē-
brū neq' suscipies neq' tribuēs.
¶ De mēbrū aut tribuētis et su-
scipiētis inuētiōe nō dubitam'
in cerebro nāq' z epate oēs pue-
nerunt medici q' vniūq' eoz
virtutē vite suscipit z calorē na-
turalē r: pfm a corde et vniūq' eoz
pncipiū hz virtutis quam
alijs tribuit: sed cerebrū quidē
pber sensum fm quosdā ab o-
lute: z fm quosdā nō absolute
epate z pncipiū nutrimēti fm
quosdā absolute: z fm quosdā
nō absolute. ¶ De mēbrū aut su-
scipiētis z nō tribuētis inuētiōe
non dubitamus: sicut caro est q'
sentit dicitur virtutem vite suscipit
z nō ē alieu' virtutis pncipiū

quā aliū vllō mō tribuat. ¶ De
alijs ho duab' diuisionis pnt'
in vna earum medici a magno
pfoz diuersificati sunt. ¶ Hoīū
nāq' magnus dixit q' mēbrū tri-
buēs z nō recipies ē cor: ipm est
oim virtutū prima radix: z oib'
alijs mēbris suas tribuit virtū-
tes q' b' nutriunt z viuūt z q' b'
cōphendant et q' b' mouent. De-
dici z quidā primoz pfoz has
virtutes in mēbris partiti sunt: z
nō dixerūt q' sit mēbrū tribuēs
z nō suscipies. Et pfi qdē s'mo-
cū subtiliter certificat est vera-
cior. Sed medicoz sermo in pri-
mo cū attenditur ē magis ma-
nifestus. Postea in alia diuisiō-
nis pte diuersificati sunt medi-
ci inter se. r: pfi inter se. Una eī
secta dicit q' ossa z caro nō sen-
tiētia z eoz similia nō pdurant
niū p virtutes ppuas que sunt
in eis: q' nō ab alijs pncipijs eis
insulerunt: sed p illas virtutes
cum nutrimentum eis trāsmi-
tatur sibi sufficiūt: neq' ipa alijs
rei virtutē tribuunt: neq' etiam
aliud mēbrū eis aliā tribuit
virtutem. Alia vero secta dicit
q' virtutes ite nō sunt eis ppte
sed ab epate z corde in genera-
tionis pncipio eis insulerunt
z in eis quiete pmanferunt. De-
dico tamen non attinet vt in se
quando demonstratiua proces-
dat argumentatione. Unde de
his duab' diuersitatibus ad ve-
ritatem exitus pueniat: neq'
patet ei semita ad hoc inquātū
est medicus: neq' hoc ipz in alia
qua suarū pscrutationum z su-
rum actionū impedi. ¶ Debet
aut scire z credere in diuersitas
ē pma qd est non ei curandū
vrū cor: sit pncipium sentiendū

z motioni cerebro z virtutis nu-
trictis epate: aut si sit. Cerebrū
nāq' epate post cor hēat pncipiū
alaliū actionū exiūt cōparatio-
ne alioz mēbroz. ¶ Et epa s'fir
actionū naturalū nutrimētū p-
cipiu exiūt alioz mēbroz ppa-
ratio. Et de alia qdē diuersita-
te bz scire z credere q' nō ē ei cu-
rādū vrū virtus naturalis in ta-
li qle est in pncipio ghatiō-
nis ab epate venerit: aut p sua
met oplerde meret: aut nihil sit
eorum. ¶ Sed debet credere q'
hec vr' ad ipsum nō pffuit nisi
ab epate. Nā s'fir ea via clau-
deret z os nutrimētū aptū ha-
beret: eius actio destrueret: quē
ad modū sit in sensu z motu cuz
neruus qui puenit a cerebro
stringit. Virtus ho illa ossis na-
turalis facta est dum eius per-
māserit cōplexio. ¶ Et tunc qui
dem explanabit ei diuisiōis ha-
bitudo: z videbit membra pnci-
palia q' sunt: z membra pncipa-
libus deferuentia: z mēbra nō
pncipalia absq' seruitio. ¶ De
bra vero pncipalia sūt membra
que pmaris virtutē q' in corpore
exiūt que ad hec sunt necessa-
rie vt singularis: aut species per-
durent pncipia habent. Secū-
dum ho singularis durabilita-
tē sunt tria pncipia. Cor qdē est
pncipiū virtutis vite. Et cere-
brū quidē est pncipiū virtutis sen-
tiendi z mouendi. Et epa qdē
est pncipiū nutriendi. Sed hz
speciei durabilitatē sūt pncipia
haec tria: z etiā aliud quartū
qd speciei exiūt ppuū. Et sunt
testiculū q'ni rei sūt necessarii z
ad vē aliā inuatiui. Necessitas
ergo est ad spma generādū qd
genealogia cōseruat. Inuamen-
tū vero est ad hoc vt oplemētū
forme detur: z opletio masculi-
na z feminea pferetur: q' specie-
bus alialis accidētia sūt insepa-
rabilia: z nec sūt ex reb' iuali-
tatis essentiam ingredientib'.
¶ De mēbroz ho deferuentium
alia sunt q' seruitute deferuūt
pparatoz: alia q' seruiūt serui-
tute latoz. Et pparatoz q'
dem feruūt vocat vtilitas. La-
toz vero seruit' absolute vocat
ur. Seruit' aut pparatoz est
anteq' pncipale operet. Et lato-
ria seruit' postq' pncipale opa-
toz ho sūt pparatoz: sicut
Cordis ho sūt pparatoz: sicut
pulmo z ei' sūt latoz: sicut
arterie. Cerebrū ho sūt p-
paratoz: sicut epa z alia nutri-
mētū mēbra z custodie spūs: z la-
toz: sicut nerui. Epatis ho ppa-
toz seruiēs ē sicut stomach' z la-
toz: sicut vene. Et testiculozū q'
qd sūt pparatoz sūt sicut mēbra
q' aīp ipi generāt sperma. Sed
eoz sūt latoz: ē vrga i virtis z
vene q' sūt inter eos z ipam z in
mulierib' s'fir sunt vene que sp-
ma ad locū oceptionis pellunt
z mulieres insup hnt matricem
per quā spermat' opletur vtili-
tate. ¶ S' al. aut dixit q' mēbrū
alta sunt q' opationē tm efficere
hnt: alia q' inuamentū tm: z alia
sūt q' opationē z inuamentū hnt
primū est sicut cor. scz est sicut
pulmo tertium sicut epa. Dico
aut q' p opationē opz itelligi il-
lud q' cū re solūm opationū i
vita singularis ingredietū ople-
tur: aut in spē pmanentia: sicut
cor in generatiōe spiritus. ¶ Et
per inuamentū opz itelligi illū
qd pparatur ad alter' mēbrū
operatiōe suscipiendā: z tūc erit
operatio cōpleta ad dādam fin

gulari vitā: aut speciei pmanen-
tī: quādam modū pulmo aerē p-
paratū pstat. Ergo in q̄tū dige-
stionē scōaz ad eo pfectā efficit
q̄ ad sāguis ad ip̄mmet nutriti-
dū sit bon⁹ actionē opatus est.
Et in q̄tū opationez efficit q̄
in alia expectata operatiōe au-
rillatur: inuamentū efficit. Et nā
denuo dicemus q̄ mēbroz alia
sūt q̄ gñantur ex spermate que
sūt similitū partū mēbra preter
carnēz ad adipē. Et alia sūt q̄ ex sã
guine generātur sicut ad eptz et
caro. Qd̄ cimen preter hec duo
ex duobus gñatur spermatib⁹
malculo: ū spermatez spermate
mulierū. ¶ Sed secundū sermo-
nē eius qui de sapientib⁹ verifi-
cavit de spermate masculi gene-
rat sicut gñatur caseus de coagu-
lato: rde spermate mulieris ge-
nerat sicut caseus gñat de lacte
Et sicut principū coagulatiōis
est i coagulo: ita p̄ncipiū coagu-
latiōis forme ē in spermate vi-
ri. Et sicut p̄ncipiū coagulatiōis
est i lacte: ita p̄ncipiū coagula-
tiōis forme. s. virtus patiens ē
in spermate mulieris. Et quēda-
modū yn̄quodāz duoz coagu-
lū vez z lactē ēps substātie casei
q̄ fit ex eis: ita yn̄quodāz duoz sp-
matū ēps substātie embriōnis.
¶ Hoc autē h̄bū nō parū imo ml-
tū verbis Sak. est p̄trariū. Sibi
nāq̄ vt q̄ cuiq̄ duoz spermatū
inest virtus coagulatiua z vn̄
coagulatiōnem suscipiēs. Et p̄-
pter hoc nō se prohibet quin di-
cat quod virtus coagulatiua in
malculis est fortior: z virt⁹ co-
agulatiōnem suscipiens est for-
tior in feminis. ¶ Qualiter autē
sermo in hoc certificez: inueni-
tur i nris libus q̄ sunt de sapien-

tis radicalib⁹. ¶ Postea h̄o sã
guis q̄ in tpe menstruoz a mu-
liere separabat fit nutritiōm.
¶ Sz alia pars ei⁹ ē q̄ in similitu-
dinē pueritē substātie spermatēz
z mēbroz q̄ ex eo generant⁹ erit
nutritiōm augmētās ip̄m. Alia
pars ei⁹ est q̄ nō nutritiōm fit
adhuc z est cōueniēs vt coagu-
let ad iplenda loca mēbroz pri-
moz vacua z sit caro z ad eptz.
Et alia pars ei⁹ est supfluitas q̄
nulli harū duarū reze bona: et
remanet vsq̄ ad horā p̄quam
vt pote natura supfluat⁹ expellit
Cūq̄ infans parturif: sanguis
quē ipsius epar gñat huius san-
guis vices supplet: z gñatur ex
eo qd̄ ab illo sanguine gñabat.
Et caro quidē ex sanguine gñā-
tur spisso quem caliditas z siccitas
coagulant. Ad eptz vero er
eius aquositate z vncuositate
gñatur quam frigiditas coagu-
lat: idēz ip̄az caliditas resoluit
¶ Ad epta āt q̄ ex spermate sunt
creata: cū solutiōne continuata
tis patiuntur certa cōtinuitate
nō restaurant: nisi pauca ex eis
z in paucis habitudinib⁹ z i eta-
te pueritie: sicut ossa z rami ve-
naz parū: non em̄ magni neq̄
arteriarū. ¶ Cū em̄ aliq̄ eoz ps
seūgūt nihil loco eius nascit⁹: z
hec qdē sunt sicut ossa z nerui.
¶ Illa h̄o q̄ ex sanguine sūt crea-
ta: renascunt post p̄ditionē suā
z p̄tinuant tali subā q̄lis sūt ip̄a
sicut caro. ¶ Et illud qdē qd̄ est
creatū ex sanguine in q̄ adhuc
virtus existit spermatēz dū non
dum inter ip̄m z sperma ip̄s in
tercessit nisi parū: illud mēbrū
q̄ tollit iterū nasci p̄t: sicut dē
tes in etate pueritie. Cū āt fan-
guis ad aliā puerfius fuerit con-

plexione nō iterum renascetur.
¶ Et dicemus etiā q̄ mēbroz
sentiētū mobilū plerūq̄ moe⁹
z sensus sūt p̄ncipiū est vn̄ ner-
uus: z plerūq̄ separant⁹: et erit
p̄ncipiū cuiusq̄ virtus neruus.
¶ Et ēt dicem⁹ q̄ oim̄ iteroz q̄
p̄ncipulis sūt inuoluta: p̄ncipulis
ex vno p̄ncipuloz pect⁹ aut
vtrē coopertū nascit⁹. Sz eoz
q̄ in pectore sunt p̄ncipuloz ori-
go sicut dyapragmatis z vena-
rū z arteriaz z pulmonis est ex
p̄ncipulo iteriore q̄ costas tegit
z mēbroz qdē z venay q̄ sunt in
vtrē p̄ncipuli ouūz ex ymphac-
q̄ interi⁹ vtris coopit⁹ muscu-
los. ¶ Oia h̄z mēbra cariosa
sunt: aut villosa sicut caro q̄ est
in malculis: aut villis carētia si-
cut epar. Et nullus qdē mot⁹ fit
nisi p̄ villos. Voluntari⁹ h̄o, mo-
tus sit cā villoz q̄ sunt i muscu-
lis. Et naturalis sicut mot⁹ ma-
trictis z venay. Et cōposit⁹ sicut
motus trāglutēdi sit villis p-
puls p̄ formā situ lōgi adius z
latitudinis: z trāuersionis. At
tractioni h̄o sunt villi q̄ in lōgi-
tudine p̄cedunt. Et expulsiōi
villi q̄ in latitudinem tendunt
z stringetes. Et retentio: villi q̄
ex transuero vadunt. ¶ Mēbro-
rum autem que vnam habēt tu-
nicā sicut venaarum z vesice tres
villos species adiucē sūt teste
Et mēbroz q̄ sunt duas haben-
tia tunicas villi qui in latitudi-
nē sedūt ip̄ in extrinseca existūt
eoz tunica: z alij duo in tunica
eoz extrinseca. Illi tñ q̄ i lōgitu-
dine p̄cedunt ad suspiciē mag⁹
declinat⁹ extrinsecā. Qui taliter
nō creati fuerūt nisi ne attrahe-
di et expellendi villi simul ex-
istat: imo illi⁹ ē vt villi attrahē

ditz retinēdi sint sicut nisi in testi-
nis: nō em̄ multa indigent retē-
tione: sed attractiōe z expulsiōe.
¶ Et dicemus etiā mēbroz in-
neruosoꝝ coꝝpa a sui substātia
aliena p̄unctū: alia sūt q̄ vnam
habent tunicam: z alia q̄ duas.
¶ Que autem duabus cōsistunt
tunicis nō aliter creata fuerūt
nisi propter inuamenta multa.
Quoz vnum est multa necessi-
tas multe custodie fortitudinis
sue coꝝpētatis: ne scindatur cā
fortitudinis mot⁹ er qd̄ p̄tinet
i eis: sicut arterie. Sz ēz multa
necessitas multe custodie in re-
coꝝpīs quod in eis est: recōditū
ne resoluat⁹ z egrediat⁹. Reso-
lutiōnis vero timor p̄uenit cū
lue raritas si vnā haberet tu-
nicam. Et exitus timor est i deo
q̄ propter hoc etiam ad scindē-
dū essent apte. Et hoc quidē cor-
pus quod in eis est recōditum
est sicut spiritus z sanguis qui
in arterijs sunt recōditū in quo-
rum custodiā valde est studēdū
z de qb⁹ timetur ne p̄o nihilo
recedāt. Spūs quidē p̄pter re-
solutiōnem. ¶ Et sanguis quidēz
p̄pter fissurā. ex hoc nāq̄ mari-
mū timef malū. Tertio⁹ ē qm̄ cū
aliqui mēbro fuerit necessari⁹:
vt sit ip̄ius attractio et expulsi-
ōem vāhemētū: factū est vnicū
q̄ est singl̄ in sibi sine p̄mix-
tione: z hoc est sicut stomach⁹ z
intestina. Quarū est qm̄ cū volū-
tas fuerit vt vnaqueq̄ mēbrū tu-
nica opatiōnē ēi p̄uata sit p̄pa-
rata: z vnaqueq̄ duarū opatiō-
nū acciderit p̄plexione ab al-
teri⁹ operatiōnis cōplexione di-
uerlam: sicut mell⁹ iter eas diuis-
dere: sicut stomach⁹ in quo sunt
volūtas sentiēdi virtutē esse: qd̄

quidem non fit nisi in membro neruoso de digerendi. qd sicut non fit nisi p membrum carnosum. ¶ Unicuique igitur harum duarum rerum tunicam posuerunt p se tunicam neruosam sicut sententiis: et tunicam carnosam digestiui. Et nam qd est itriseca tunicam fecit neruosam. Et extrinsecam carnosam. potest namque digerentis operatio ad id qd digestiui est in potentiam sine occursum puenire. Sentiens vero id qd sentitur non potest sentire: nisi obuiando ei sensu vtz tactus. ¶ Et dicemus etiam qd sunt qda membra: quorum complexio sanguini est pparatio. non ergo indiget sanguis in eorum nutrimento multoties pueri: sicut carnis. Quapp i ea neqz foramina facta fuerunt: neqz veterituti in quibus aliquando tpe nutrimentum qd ei digerit imozet: et deinde caro ex eo nutritur: imo illico cu ei nutrimentum occurrit i ipaz puerit. Et sicut ex membris qda quoz ppletio a sanguinis pplexione valde remota. Ideo qcu necesse fuerit sanguinem ea nutrire: oportebit vt in similitudine substantie eorum multis puerionibus ordinati conuertat sicut os. Quapropter in creatioe ante vnu positum fuit foramen qd eorum nutrimento tato conueat tpe quanto illud in eis similitudine conuertatur. sicut in osse cruribus adiutorij: aut foramina multa in ipsis diuisa: sicut i osse mandibule inferioris. Et membris qd qd sic sunt necesse est vt nutrimento aptiori qd eis tunc sit necesse replent vt paulatim et paulatim pcedat illud i sui similitudine pueritudo. ¶ Membra aut forata supposita res suas ad membra debilia sibi vicina expellunt: sicut eos ad ascellas: et cerebri ad lo:

ca q sunt post auriculas: et epas ad inguina. ¶ Doctrina. vi. cuius est summa vna: et vnum capitulum. ¶ Summa est de virtutibus cuius sex sunt capitula. ¶ Summe qd est doctrine ferte qd est dictionis pume quod est de generibus virtutum km sermone vniuersalem. ¶ Capitulum. i.

Virtutum et operationum adiunctio est alie ex alijs cognoscitur. Vis ei virtus operationis existit in situ. Neqz alij opatio puenit nisi ex virtute. Idqz vtriusqz in vno posuimus capitulo. ¶ Virtutis aut gna et opationis ex eis puenientiu apud medicos snt tria qd snt gen' virtutu vitaliu et gen' virtutu naturaliu et gen' virtutu aialiu. ¶ Et multis qdes philo sophoz et medic' oib' : et p piceus Gal. vt q vna qd virtutu membruz pncipale hz qd ei existit mnezara: a q ei pcedit opationes. Et vt eis q virtutis aialis sedes sit cerebri: et ipsi ab eo pueniat opationes. ¶ Et q virtus naturalis duas hz spes. Et vna spes est cuius finis est custodire idiuiduu et pseruare ipz q misirat i re nutrimenti quicqz ad hinc crescite ei' nutrimentu cop'. Et hui' qde spei sedes et opationu ipsi pcess' est epar. Altera vero spes est cuius finis est pseruare qd est misirat i re gnatu: et sepat ex huiusmodi corpis spmatis substantia: deide ipm i format sui creatous pcepto. Et hui' qde spei h'itatio et opationu ipsi puer' snt testiculi. ¶ Utriusque vero virtus est illa qd ipse i se co:

terna qd sent' et mot' vehiculu existit: et ipz reddit aptu ad eoru ipsillides receptedas cu ad cerebri puenit: et facit ipm poteste dadi vitz vbiqz expadit. Et hui' qd virtus sedes et opationis. ipsi pcess' est cor. ¶ Quidam at pphis maioru. i. Aristotelij et omnium istaz opationu pncipiu existit cor. Sz pncipio opationu eaz manifestatio i h'edictis existit pncipiu. quoadmodu apud medicos cerebri est sentiendi pncipiu. et post h' qd sent' hz membru i qd ei' appet opatio. pntesa cu pderat sicut dnt et certificat inuenit vt sicut vt Aristoteli: et no quoadmodu ipsi vtz inuenit tractat' suos effectos ex pponibus sufficientibus et h' necessarijs i qd' no assequunt nisi qd ei' appet. ¶ Medico at inqst' medicus h' attrict vt pderet qd sit h'arum duaz sniaz vitas: sz illud pderare phus aut pphicus dz. ¶ Medico aut cu pcedit ei membra h' pncipia istaz virtutu pncipia existere h' curat i eo qd de eadem opationis pderat an ex alijs habeat pncipiu qd snt ipis proprio vel non: neqz illud ex eis existat que phus non ei leuia facit. ¶ De virtutibus naturalibus quibus ministratur. Ca. i. ¶ Virtutu vero naturaliu alie snt qd ministrat. ¶ Et ministrataru qd de duo sunt gna. Vnu gen' ministrat i re nutriti: ad hoc vt idiuiduu remaneat: qd i duas puzit spes: nutritiuaz et crescituuaz. ¶ Alteru gen' ministrat i nutritie ad hoc vt remaneat spes: qd etia in duas diuidit spes in generatiuaz et formatiuaz. ¶ Utriusque vero nutritiuaz est illa que nu:

trien in nutriti puerit sicut dicitur. Iovt p ipm restauratidex ei' reuget qd dissoluitur fuit. ¶ Utriusque at crescituuaz est illa qd i totu corpis diamet' addit sz pportionalitate natural' quatenus ipsum ad sine augmēti pducatur illud qd ipm ex nutritie ingredit. ¶ Nutritiuaz vero virtus crescituuaz feruit: eo qd nutritiuaz qd affert nutritie ei qd dissoluitur equalitaz qd minus: qd plus. Sz crescituuaz non erit nisi cum qd ingredit plus fuerit eo qd dissoluit. Non in totu qd taliter existit est crescituuaz. Sz pinguari est post macredine i erate ppheticie est hui' secte: non tñ est crescituuaz. Sz est em augmētu nisi illud qd km natural' pportionalitate in oib' existit diametris: qten' ipm ad crescitue pducit cōplemētū. Deiceps vero post h' nullo modo ibi crescituuaz: si sit ibi iounguatū. Quē admodu an ppheticie non existit et ariditas: ita sit ibi macredio hz illud idqz existat et a necessario exiens magis. ¶ Et nutritiuaz qd opatio trib' pncipalibus cōple' opationib'. Vna est pncipaliter iube cōpheticio est i sanguis aut huiusmodi est i potentia pncip' in effectu sntis membru. Qd qd fallit quoadmodu in egrotudie ptingit qd atrophiat vocat que est nutrimenti defect'. ¶ Et alta est ad herētia qd est vt h' re pntu nutrimentu ppleto effectū efficiat. I. vt membru pstat. qd plerūqz fallit quoadmodu i h' d'ropi si ptingit carnosā. ¶ Et tertia est multitudine qd est vt hoc re pntu qd taz factū est ps membru pntat ei ab oibus pnt' simile vitz in essentia et colore. Qd qd qd sal:

lit quædamodò ptingit i albaras ⁊ morpheæ. Cãbiũ et ⁊ ad heretia iã ibi sũt reptas: s; silitu dõ ñ ibi iuenit. Et hæc qdẽ opa tionẽ efficit hõ inmutatua qdẽ vna dõ hõutib⁹ nutritiue ⁊ e in hoie vna i gñe ⁊ pncipio pno: s; i mēbz silitu ptiũ diuersifica tur. C in vnoq; em mēbo erit sit hõ s; ei⁹ pplexionẽ q nutri mētũ ei⁹ quertit silitudinẽ di uersa hõute q nutrimētũ alti⁹ pmutat. Immutata hõ q e in epate opatõez efficit toti corpi cõez. C hñariue hõ hõutis due s; spēs. vna e q i masculz semis spmã gñat. Alia q diuidit hõtes q iunt in spmatez pmutat eas tēperãdo s; q vnicuiq; cõ uenit mēbo: dās neruo cõple xionẽ ppã: ⁊ ossi pplexionẽ p priã. hoc tñ totũ puenit de sp mate silitu ptiũ ⁊ silitu pmiro nis. ⁊ hæc qdẽ hõute vocat mē dicã hõute imr: utatua pmut. C vtr⁹ hõ isomatua ipmēs e illa ex qdẽ pcepto sui creatiois pcedit mēboz lineatioz: ipo rũ figuratio: ⁊ pcutitas ⁊ fora mina: ⁊ leuitas: ⁊ apitas: ⁊ co rru sit: ⁊ ipoz pmutas: ⁊ et ad vltimũ opatiões q ex simib⁹ di uersionũ eoz pcedit. C Et huic qdẽ virtuti ministrãtes sunt q rē nutrimētũ ministrãt ad spe cĩe causo diēdã et sunt virt⁹ nu tritua et crescitua. C De virtutib⁹ naturalib⁹ ministrantibus. Cap. 3.

Uirtutes hõ nãles q min istrãt em hõute nutritiue s; ministrãtes q sũt qno: hõutes attractiua retētiua: digestiua: ⁊ expulsiua. C Attractiua vero fuit creata ad attractēdã nutri mētũ: qdẽ opat hõ villis mem:

bri i q est sũm lōgitudinẽ pñess. C Et retētiua fuit creata vt iu uatũ hõ rineat dũ hõutes ipm iuuatõesi eo opant q ab ipo ali mēto suscipiũt: qdẽ eqdẽ efficit villis q ex trãsuerso pñdunt. Et e tñ cũ villi q s; latitudinez i credũt auxiliũ pbēt. C Digesti ua hõ e illa q qd attractiua at traxit ⁊ retinuit: retētiua i esse tia quertit aptã hõutũ i ea p mutatõez faciētiũ opatiõis: ⁊ cõ plexionẽ q quertitõi nutritiõis i effectu e opetēs. C hec e em ei⁹ opatio i iuuatũ q vocat digõ C hõ hõ opatio e i supfluitati bus: vt si possibile fuerit eas i hæc inutẽr dispõnẽ q tēpocãt di gõ. Aut vt eaz egressiõnẽ a mē bio i qd s; retēte facit efficit qd expulsiõe eaz attenuãdã esse tia si q phibz fuerit grossities aut i grossãdo si qdõerat fuerit tēuitas. s; tãcidẽdo si qd phibz fuerit viscositas: ⁊ hec qdẽ opa tio vocat maturatio. est tñ cuz digõ ⁊ maturatio synonyma di cunt. C Expulsiua s; e illa q su pfluitatẽ expellit ex nutrimēto residuã q ad nutriēdũ ñ e que ritas aut q excedit mēsurã q sus ficit ad nutriēdũ: q ñ e necessa ria: aut eũat i receptaculo sibi apto sicut vniã in vesica. Et hõ qdẽ virt⁹ has expellit supflui tates: aut p ptes ⁊ foramina q sunt eis pparata: vel si nõ fue rit ibi foramina pparata a no bili expellit ad ignobile ⁊ adu ro ad laxũ. Cũq; i pte expulsiõ nis fuerit declinatio meri sup: fluatãt nõ quertit eã virt⁹ ex pulsiua ab illa femita iquãtũ possibile fuerit. C bisãt qnoz hõutib⁹ naturalib⁹ qnoz pui me sũnt qñitates s; caliditas frigiditas

friditas: siccitas: ⁊ et hũiditas. C Sed caliditas seruatiõis om nib⁹ qnoz p certo e cõe. C Fri giditas hõ cũ alicut eaz seruit accidẽtialiter ⁊ nõ essentialiter. Qd em frigiditas iest essentialr est vt i oib⁹ hõutib⁹ sit pãa qm oim virtutũ opatiões p motuz erisũt. Et hoc qdẽ i attractiõẽ ⁊ expulsiõnẽ manifestũ erisũt. S; i digestiõnẽ etiã qm digestiõ cõplet p ptes ei⁹ qd fuit i grossi tas ⁊ iupfluatũ pñdõz adũ gẽdo et qd attenuatũ fuitz sub tilarũ. Et he qdẽ motiões s; sepãret ⁊ tēpãtes. Retētiua hõ operat villos mouẽdo trãf nerios sũm figurã pphẽnsiõis bñ ficitã. Et friditas qdẽ est para liticũ faciẽs: ⁊ mortificãs: ⁊ ab oib⁹ phibēs opatiõib⁹. Ad re tētiõnẽ tñ faciēdam accidẽtialr cõfert qm villos sũm bone cõpre hẽnsiõis figurã tñ. Ad g i opatio nib⁹ hõutũ essentialr igrediũ: s; tali pparat istũm dispositiõẽ q ipz suã custodiõ opatiõnẽ. Et expulsiua qdẽ a friditate iuuat ppea q vicositatis phibet hẽ rũ dissoluitiõnẽ q ad expellẽdũ iuuat q i ei⁹ auxiliãt grossi ties: ⁊ p terea q villũ q s; lati tudinẽ pñdit expumētẽ hõit ⁊ iupfluat ipm: ⁊ hõ e tñ instrumẽ tũ pparare: nõ est in ipsamẽ opatiõnẽ auxiliũ ferre. Et frig⁹ nõ intrat i seruitiũ harũ virtutũ nisi p accidẽs. S; nõ in ipsa mer ingredere: opatiõnẽ nõ ceret ⁊ motiões debilitaret. sic cõditas hõ i trũ hõutũ opatiõi bus necessaria erisũt: q sũt due mutatiua localiter ⁊ retētiua. Quãb⁹ hõ localr mutatiua: q dũat attractiua ⁊ expulsiua: pber siccitas auxiliũ eo q mltã eis

efficit sustētatiõnẽ q i motu est necessaria: motu vcz spūs qñas hõutes ad suas õfẽt opatiões iupflũdẽ vehemẽti quã ⁊ talem qñis e ipsa hõoialis phibet sũ ris cũ in substantia fuerit spūs aut i strumētũ. S; retētiue pp cõstruētũ. Digestiua aut pl⁹ idiget hũiditate. C Post hãt cũ iter qñitates actiua ⁊ passi ua eis cõparaueri iquãtũ iste vir tutes eis idigẽt repies hõutes retētiua pl⁹ idigere siccitate s; caliditate eo q ipz i q dẽscere sũt vill⁹ retētiue mai⁹ e tpe i q moueri d; vill⁹ q s; amplitudĩ dũnẽ tẽdũ ad pstrigẽdũ. S; az ipz qdẽ est ad mouẽdũ est illud qdẽ caliditate idiget ⁊ e bene. Et totũ reliquũ tps ei⁹ opatio nis e ad tenẽdũ ⁊ ad dẽscẽdũ. ⁊ qd pueroz pplexio pl⁹ vclinat ad hũiditate: id hõ i eis pl⁹ est õbilis. Attractiua hõ pl⁹ in diget caliditate s; siccitate: qm caliditas adiuuat i attra ctioẽ i eo q maior ps sue opa tiõis e mouerz: pl⁹ necesse e ei monere pres sui instrumētũ s; qetas facerz: ⁊ cũ siccitate frige re. hec ei hõ tñ sũt idiget mēto motu s; plerũq; e tñ motu idiget vehemẽti. ⁊ attractiõ qdẽm sit aut virtute attractiua quẽad modũ manes attractit ferrum: aut iplẽdo vacuũ: sicut aq̃ tras hũ i azarachã: aut calore sicut in lapãde attractit oleũ i; hõ p tertia reducat necessario ad i plẽdũ vacuũ apd certificãtes: i mo e ipamet. Cũ g hõ attracti ua caliditatẽ habuerit auxiliũ fortior erit attractio. Expulsiua hõ min⁹ idiget siccitate: ⁊ attra ctuaz retētiua. Ad em idiget cõstruētione retētiue: neq; infes

parabilitate attractiue ⁊ pſtri-
 ctione ei⁹ ⁊ circūdatiōe attra-
 ctu tenēdo ptes iſtrumētū dōcē
 ad illas alteri⁹ ptes attractio
 pueniat: et ad vltimū nō mo-
 do idiget expulſiua quiete ſed
 motu ⁊ inſuſſante pauca q̄ ad
 expūmēdū ⁊ ad expellendū ta-
 li adiuuer mēſura q̄ren⁹ p ipaz
 remaneat iſtrumētū: figuram
 expūſiōis ⁊ pſtrictōis pſeruās.
 Quēadmodū i rēctiua tēpus
 longū. et in attractiua tps bre-
 ue ē neceſſariū donec partū ad
 tractio vnā applicet aliū idē
 ſiccitate parū idiget. Que autē
 pl⁹ eis oib⁹ indiget caliditate
 eſt digeſtiua: q̄ ſiccitate nō in-
 diget ſed hūiditate vt nutriēs
 efficiat ad penetrādū i forami-
 na ⁊ ad figurā ſcipiēdas aptū
 reddat. ¶ Neq̄ p̄ aliq̄s dicere
 q̄ ſi hūiditas in digerēdo eſſet
 inuatiua: pueri poſſent res dur-
 ras digereſ. Nō em̄ puenit pue-
 ris nō poſſe illd ⁊ inuenib⁹ poſ-
 ſe ppter hoc: ſ ppter homoge-
 neā et homogēneē elongatiōē.
 Quod ei er reb⁹ durū exiſtit cō-
 plexioni pueroꝝ non eſt homo-
 genū. Virtutes igiſ digeſtiue
 corā eo non operant neq̄ ſpuz
 recipiūt retētiue: ſ cito iſpum
 expellūt expulſiue. Iuuenū ho
 cōplexionib⁹ eſt id cōueniēs: et
 ad eos nutrēdos pueniēs. ⁊ ex
 hoc quidē collectū eſt qd̄ rēcti-
 ua idiget cōſtrictiōe rfigurārū
 pſtrictiōis ſictione lōgo tēpore
 ⁊ pauco motiōis adiutorio. Et
 attractiua pſtrictiōe indiget
 rſione pſtrictiōis tpe breuiſſi-
 mo ⁊ in motu multo idiget au-
 ſilio. Et expulſiue ē neceſſariū
 ſtringere iſm ſine ſtride de qua
 non eſt curādū. Et indiget ad

inutorio ad motū faciēdū. Et
 geſtiue eſt neceſſariū eliquare:
 ⁊ tēperare: idē virtutes iſte q̄le-
 tates illas q̄mox lequatr ope-
 rari faciūt reſ ſēq̄lter idiget.
 ¶ De virtutib⁹ aialib⁹. Ca. 4.
Virtutes at animales ſtel
 Uligi volūt p illas: virtutes
 illā que cum in mēbus recepta
 fuerit pparabit ad recipiēdū
 virtutē ſenſ⁹ ⁊ mot⁹ ⁊ opatiōis.
 vite: q̄b⁹ etiā admisceñt timo-
 ris ⁊ ire monēdos: p̄ea q̄ i eis
 reperitū dilatatiōē et cōſtri-
 ctionē q̄ accidit ſpū q̄ huic cō-
 parat⁹ eſt virtutē. Nos autē
 explanabim⁹ ſumma hāc ⁊ di-
 cem⁹ q̄ quēadmodū ex hūiorū
 ſpūſitudine ſm aliquā pplexiō-
 nē ſubſtātia generat ſpūſa q̄ ē
 membrū aut pars mēbū: ita ex
 hūmōiū vaporib⁹ ⁊ eoz ſubti-
 litate ſm aliquā cōplexionem
 ſubſtātia generat ⁊ ſubtili eſt
 ſpūs. et ſic apud medicos epar
 pume generatiōis eſt princī-
 piū: ita cor generatiōis ſecun-
 de pncipiū exiſtit. et hīc ſpūſ
 tuū cū ſm cōplexionē prouent
 quā debet habere: ad hāc virtu-
 tem recipiēdā preparat: deide
 omnia illa preparat mēbra ad
 recipiēdū omnes alias vir-
 tutes animales ⁊ etiā reliq̄s.
Virtutes eq̄dē animales in
 ſpūſu q̄dē et in mēbus nō pro-
 ueniūt niſi poſtq̄ hec vitalis p-
 uent virtus. Ideoq̄ licet ſtu-
 tes animales alicui mēbū de-
 ſtruant: viuū tamen mēbūz
 adhuc exiſtit: niſi hec ſt⁹ i eo
 fuerit dſtructa. Nōne vides qd̄
 membrū ſtupidū aut paraly-
 ticū vñquocq̄ ſm hūmiditate
 eſt nō habens ſenſum neq̄ mo-
 iū: aut propter cōplexionē qua

prohibet ipm eos recipere: aut
 propter opationē que accidit
 inter cerebrum et iplum in ner-
 uis qui ad iplum proueniūt et
 tamen iplum eſt viuū. ⁊ mē-
 brum cui accidit eſt nō habens
 ſenſuz neq̄ motum ⁊ accidit et
 vt putrefat et corūpatur. In
 membro ergo paralytico eſt vir-
 tus que ei⁹ cuſtodit vitā donec
 cum remotiū fuerit quod pro-
 hibet profluat ad ipluz ſt⁹ ſen-
 ſus et motus. Iplum nāq̄ pre-
 paratū erat ad ſuſcipiēdū eā
 propter virtutis vitalis ſanita-
 tē in eo. Prohibens em̄ non p-
 hibuit niſi vt nō eam in effectu
 reciperet. Sed mēbrū nō ſic eſt
 mortuum. ⁊ preparans non eſt
 virt⁹ nutriendi tantū: ita vt di-
 camus q̄ q̄dū virt⁹ nutriēdi
 aſſumerit viuū erit: ⁊ cū deſtruet
 erit mortuū: qm̄ hoc ipm ſpūz
 virtutū afferem⁹ nutritiue for-
 taſſe em̄ plerūq̄ in aliquo eius
 opatio deſtruet. et membrūz
 viuū remanebit. ⁊ fortalle ple-
 rūq̄ ſmanebit ei⁹ opatio ⁊ mē-
 brū rēdit ad mortē. ⁊ ſi virtus
 nutritiua in q̄tū eſt nutritiua
 eſſet ipſa virt⁹ q̄ pparat ad ſen-
 tiēdū ⁊ monēdū vegetabilia p-
 parata ſoiet ad ſenſuz ⁊ motū
 recipiēdo. Reſtat ergo vt ſi p-
 parās alias res q̄ p̄pūā ſequat
 pplexionē q̄ vocat virt⁹ vitalis
 et ipſa q̄dē eſt puma virt⁹ que
 in ſpūſu prouenit cū ſpūſus
 ex ſubtilitate hūmōiū pcedit
 Deinde ſpūs ſm philoſophuz
 Ariſtotelem per eā recipit p-
 ſcipiū ⁊ atq̄ pumā ex q̄ alie p-
 ſcipiūt virtutes. harū vero vir-
 tutū opationes ab hoc proue-
 niūt ſpūſu in principio reſiſ-
 cut etiā ſenſus apd̄ medicos

non prouenit per ſpūſum ani-
 male qui eſt in cerebro niſi ad
 cryſtallo qd̄ penetrat aut ad li-
 guā ⁊ alia. ¶ Cum ergo p ſpūſi-
 tū in ventriculom puenierit
 cerebri cōplexionem recipiet et
 erit pueniēs vt ex eo pueniant
 virtutū opatiōes q̄ i eo p̄lo repte
 ſūt: ⁊ ſiſt in epate: ⁊ ſiſt i teſticu-
 lic. ¶ Et apud medicos quidē
 niſi poſtq̄ ſpūſ⁹ in cerebro ad
 alia cōuertitur cōplexionē non
 p̄parat ad recipiēdū animā
 q̄ eſt pncipiū motus ⁊ ſenſus.
 ⁊ ſiſt in epate lz puma pplexio
 tā inuenit ad recipiēdū virtutē p-
 mā vitalē. ⁊ ſiſt in vnoquoq̄ mē-
 bro. Apud eos em̄ vñquocq̄
 opatiōnū gen⁹ alia h̄z animā. ⁊
 neq̄ eſt aia vna ex q̄ virtutes iſte
 pfluunt: qm̄ huius ſumme ag-
 gregatio eſt aia. ⁊ ſiquidē pma
 cōplexio tā aduit virtutē p-
 mā recipiēdā: tūc tā dedit vita-
 lē vbi puenit ſpūſus ⁊ virt⁹ q̄
 ſunt ei⁹ pplexio. hec aut virtus
 apd̄ eos nō ſola ſufficit vt ſpūs
 per ipſam oēs alias ſuſcipiat
 virtutes niſi p̄pua puenit cōple-
 xio. p̄terea dixerūt q̄ virtus
 hec p̄ter hoc q̄ ipſa eſt pparās
 vitā: eſt etiā motus ſubſtātie
 ſpūſualis ſubtilis pncipiūm
 ad mēbra ⁊ pncipiū cōſtrictio-
 nis dilatationis aeris attracti
 ⁊ pulſus. Affert em̄ adiutoriū in
 cōparatione vite quod eſt paſ-
 ſio: in cōparatione opatiōnū
 animer: pulſus p̄bet auxilium
 quod eſt actio. ⁊ hec quidē vir-
 tus virtutibus naturalib⁹ ſimi-
 lat: vnde q̄ non voluntate pue-
 niunt ydē de profluunt. ⁊ ſimila-
 tur virtutibus aialibus ppter
 opatiōnū earū diuerſitate ipſa
 em̄ dilatata ⁊ pſtrigit. ſimul mo-
 ⁊

uet ergo duobus motib⁹ ptra-
rhis. Philosophi at cu aiam
terrena dicere volut perfectio-
ne corporis naturalis instrumē-
talis: z volunt dicere principiu
omnis virtutis ex qua et ipsi
motus pueniūt et operatōes
diuerse erit igitur hec virt⁹ se-
cundum philosophorum sentē-
tiam virtus animalis sicut vir-
tutes naturales quas nomina-
uimus apud eos virtutes vocā-
tur animales. Quod si nolue-
rint dicere animam sicut hāc in-
tentionē sed volūt dicere virtu-
tem que est principiu cōprehē-
dendi et mouendi qd ex aliq⁹
puenit cōprehensione volūta-
rie, et naturalem volunt dicere
pro omni virtute ex qua opati-
tio puenit in suo corpore scdm
hui⁹ forme diuersitatē: nō erit
virtus animalis: sed erit natu-
ralis z altioris ordis q̄ sit h⁹
quā medici vocant naturalē, z
si naturalē vocauerint illā q̄ rē
nutrimēti ministrat z puenit:
sine ad h⁹ rem secat id iudicū
sine vt remaneat species: si erit
hec naturalis sed erit tertium
gen⁹. z q̄ ira timor z silia eorū
huius h⁹ sūt passiones: tūc lz
eorū pcepta sūt sensus et esti-
matio z h⁹tes apprehēdētes
huic th cōparate sūt virtuti.
huius aut virtutis declaratio
nem certificare: z an sit vna an
plures: lz sapientia p̄tinet natu-
rali q̄ philosophie ps existit.
De virtutibus animalib⁹ cō-
prehendētib⁹. Ca. 5.

In virtute autem animali
quā due copulantur virtutes:
quā ipsa est sicut gen⁹ vna est si-
cut virt⁹ cōprehēnsiua. z altera
h⁹us motiua. Et pprehēnsiua

qdē ē sicut duap virtutū genus.
Una virtus cōprehēnsiua ē ma-
nifeste. z altera virtus cōprehē-
nsiua occulte. Et virtus quidē
manifeste pprehēnsiua est sensu-
bilis q̄ est gen⁹ sicut quosdā q̄nq⁹
virtutū z octo sicut alios. Quod
si dixerimus q̄ sint quinq⁹: erūt
virtus vidēdi: z virtus audiēdi
z virt⁹ gustādū: z h⁹ tādēdi: z
vires odorādū. Et si dixerimus q̄
sint octo: erit hui⁹ cā: q̄ plurib⁹
certificatorū: vidē q̄ tact⁹ sūt
plures virtutes. s. Quorū: et po-
nunt proprie vniū quosdā Quorū
generū tactus virtutē p̄tē: se-
cet in mēbro sensibili sūt cōia
sicut gustus z tactus in lingua:
z visus z tact⁹ in oculo. hoc aut
certificare est p̄tē. Et virtus
quidē cōprehēnsiua occulte
non sentiens est sicut gen⁹ q̄nq⁹
virtutū. Una est virtus q̄ vo-
catur sensus cōis z phāstia. Et
apud medicos qdē sunt rōnā vir-
tutis. Sed apud certificātes que
sunt ex p̄tē: due sūt virtutes.
Sensus est cōis est illa q̄ oia
sensu pcepta recipit: z ppter
eorū formas paritur q̄ in ipsa co-
pulāt. Phāstia nō est illa q̄
eas custodit postq̄ p̄tē: z reti-
net eas post sens⁹ absētā z q̄ hāp
duapē recipēs aia ē a custodiē-
te. hoc aut certificare ē philoso-
phi. Sz q̄ter cūq⁹ fuerit ei⁹ ses-
dior opatiōis ei⁹ p̄tē: ē cō-
reoz cerebri vetricul⁹. Et scōa
qdē ē h⁹ quā medicū vocāt cogi-
tatiua. Sz certificatores vocāt
q̄nq⁹ imaginatiua: q̄nq⁹ cogitāt
uā. Si ei impauerit eis h⁹ est
matrua aialis quā postea nota-
bimus: z ipsam z ad suā puenit
opatiōne: vocāt eā imaginatiua
Et si h⁹ ratiōaliter impauerit z

reduerit eā ad illū qd ei pdest
vocāt virtus cogitatiua. Quo-
cūq⁹ th modo fuerit iter hāc vir-
tutem z primā existit differētia
q̄ p̄tē est recipiēs z custodiens
qd ad eā puenit s̄ formis sen-
su pceptis: z ista ē illa q̄ se exer-
cet i eis z in imaginatōe recōdi-
ta sūt exercitio pponēdi z dui-
dēdi z singulas efficit formas
quādamodū ad eā pueniūt a
sensu: z alias formas ab eis di-
uerfas sicut hoim q̄ in mōte vo-
lat imaradino. Sz phāstia nō
ponit corā te nisi q̄tū recipit a
sensu. Et huius qdē virtutis ses-
des ē vetriculus cerebri medi⁹.
Et hec quidē virt⁹ est instrumen-
tū virtutis q̄ pculdubio in aiali
est occulta pprehēnsiua z est esti-
matiua. Et ipsa quidē est virtus
qua aial indicat q̄ lupus est imi-
cus z filius est dilect⁹: et qui
annonā p̄bere p̄uenit est ami-
cus a quo nō est fugiēdū: z hoc
iudiciū s̄z modū existit nō rōna-
le. Amicitia em̄ z inimicitia nō
sensu sūt pcepta: neq⁹ sensus
eas pprehēdit: neq⁹ eis indicat
nū virt⁹ alia. z licet nō sit ppe-
hēnsio rationalis: est tū pculdū-
bio aliqua apprehēnsio non rō-
nalis. Homo etiā plerūq⁹ vitur
hac virtute i multis suoz iudi-
ciorū procedit quādamodū ani-
mal nō rōnale. Et hec qdē virt⁹
diuiditur a phāstia: qm̄ phā-
stia sensu pcepta retinet: z
hec in pceptis sensu intētionis
discernit non sensu pceptas. Et
sepāt ab ea quam imaginatiua
vocamus z cogitatiua: qm̄ illi⁹
operaciones nullū sequit iudi-
ciū: sed istius opatiōes nō solū
iudiciū: sed etiā iudicia sequit.
Et istius operatōes sūt iulen-

su pceptis cōpōsitiōne facere.
Et istius operatio in sensu pcep-
tis iudicare intētionis extrā
sensum. Et quādamodū in aiali
sensus est iudiciū: de formis sen-
su pceptis: similiter existima-
tiua est iudiciū de intētionib⁹
illay formaz q̄ ad existimatio-
nem pueniūt z nō ad sensum.
Quidā aut hoim sūt qui pre-
sumūt z hāc virtutē imaginatiua
nā vocant: sed non th curamus
q̄ de nobis nō disputamus: sz
intentiones z differētia intelli-
gere debem⁹. Et medico quidē
nō est curādū vt hanc virtutem
sciat. Impedimenta nāq⁹ opera-
tionū ei⁹ impedimēta operatio-
nū aliarū virtutū q̄ sūt anteq̄
ipsa sequētia sūt sicut phāstia
z imaginatiua z memorialis q̄
postea nominabimus. Et medi-
cus quidē nō curat nisi de virtu-
tib⁹ ex quib⁹ cū in suis impedi-
mētis accidit lesio puenit egri-
tudo. Quō si lesio accidit opati-
tioni alicui⁹ virtutis cā impedi-
mētū qd accidit p̄tē opatiōi alte-
ri⁹ virtutis q̄ ei fuerit impedi-
mētū illud sequitū malitiā cō-
plexiōis alicui⁹ mēbri aut corru-
ptionē ppositiōis: sufficit medi-
co vt sciat impedimētū illud p-
pter malitiā ppositiōis mēbri aut
sue ppositiōis corruptionē acci-
disse: ad hoc vt euz medicina ei
subueniat aut ipm ab eo custo-
diat: z nō curat scire dispōnē vir-
tutis: cui qd accidit nō accidit nē-
si nullo mediante postq̄ seue-
rit dispōnē ei⁹ cui accidit illū qd
accidit sine medio. Tertia hō
illay q̄s nomināt medici est q̄n-
ta aut q̄rta cū certificauerit q̄
est h⁹ obseruatiua memorialis
Et est thesaurus ei⁹ quod per-

se ad recipiendā specie rformam additā sup illud q̄ habent sim- plicia. Hec ergo forma nō ē sili- tatis p̄me q̄ h̄z materia: nec cō- plexio q̄ ex eis generat̄: s̄z est p̄fe- ctio s̄z q̄ sicut materia s̄z apti- tudinē q̄ fuit ei acq̄sita ex cōple- xione: sicut i magnētē virt̄ attra- ctiva. Et sicut natura cuiuscūq̄ s̄z p̄r̄vegetabilis z animalis. Illa q̄ habet post cōplexionē: pp̄ cō- plexionis s̄parationē z neq̄ est de simplicib̄ cōplexionib̄: neq̄ ipsamet cōplexio: quis non est caliditas: neq̄ frigiditas: neq̄ siccitas: neq̄ h̄iditas: neq̄ sim- plices: neq̄ cōmixte: sed est vbi- gra color: aut odor: aut aīa: aut alia forma v̄ nō p̄cept̄ sensu. Et ist̄ forme q̄ generat̄ materia q̄nq̄ est p̄fectio passio alicui⁹ cū hec forma est virtus passiva. Et q̄nq̄ est eaz̄ p̄fectio facere: z nō aliud. Et est cū hec forma ē vir- tus agēdi z nō aliud. Sed cū est agēs z nō aliud est q̄nq̄ ē eius actio in corpore hoīs: z q̄nq̄ nō. Et ei⁹ q̄ dē forme q̄ post cōplexio- nem p̄veniat: aliq̄ accidit vt sit p̄fectio passio ab alio cū fuerit hec forma virt⁹ passiva. Et q̄nq̄ accidit vt sit p̄fectio ei⁹ in aliud actio. Et q̄nq̄ accidit vt sit hec forma virt⁹ sup operationem i aliud. Et q̄nq̄ evenit vt sit hec forma adiūnas sup operationē in aliud. Sed cum fuerit opera- trix in alio aliquid evenit vt sit ei⁹ operatio in corpore hoīs: aliq̄ nō. Et si est virt⁹ in corpore hoīs agēs: aliq̄ efficit operationē cō- veniētē corpori: q̄nq̄ operatio- nem nō p̄venit. Tota autē ope- ratio hec nō p̄venit ex ei⁹ cōple- xione: nemo ex ei⁹ forma specifi- ca adveniētē post cōplexiones;

Unde p̄pter hoc vocam⁹ h̄mōt opationē a tota substantia. s̄z for- ma specifica: z nō s̄litate. s̄z ali- qua q̄mō: s̄litate: neq̄ eo q̄ est earū cōmixtio. Cōveniens v̄o est sicut peonie operatio q̄ destruit epilepsia. Nō p̄venit aut sicut virt⁹ napelli q̄ hoīs cor̄p̄t̄ sub- stātia. Rediē v̄o ergo nūc z dice- mus: quia cū dicis q̄ res q̄ come- dit: aut qua sit in ductio ē calida aut frigida: volum⁹ dicere q̄ est sic in potētia z nō i effectu. Et vo- lum⁹ dicere q̄ est in potētia pl⁹ calida q̄ corpora n̄a: aut pl⁹ fri- gida q̄ corpora n̄a. Et cū hanc potētia dicim⁹ volum⁹ d̄re virtū temp̄sideratā p̄ operationē calo- ris quā n̄a corpa i ea efficit: q̄m cū ei⁹ portitor a calore ina- to q̄ est i nobis patiet: accidit in ea tūc illd̄ in effectu. Et etiā cū h̄c potētia dicim⁹ z volum⁹ rem aliā dicere. Et est vt sit po- tētia cū itē dē bonitatis apti- tudinis: sic cū dicim⁹ q̄ sulphur est calidū in potētia. Et est cum diximus q̄ res calida: aut frigi- da: z attēdim⁹ illd̄ q̄ in ei⁹ cō- plexioe ex quatuor elemētis pri- mis ē magis superas: z nō cōsi- deram⁹ operationē quā in n̄is efficit corporib̄. Et etiā cū de medicina dicim⁹ q̄ est i potētia sic cū fuerit ius potētia i itē dē habet sicut potētia scribe q̄ t̄s dimisit scribēdi operationē: z t̄s h̄z i scribēdo potētia quēdam dū dicim⁹ q̄ napell⁹ i potētia ē cōr̄p̄s. Inter hoc h̄o prim⁹ existit differētia: quia v̄ta nisi postq̄ corp⁹ cōuersione manife- sta ea cōuertit nō existit ad ef- fecū: istd̄ autē aut operat̄ ipsa- met obuatiōne sicut venenū v̄ perarū: aut per quālibet cōuer-

tionē i sui qualitate sicut napel- lus. Et: inter potētias quidē pri- mas: etiā inter potētias primam quā nominam⁹ est aliqua potē- tia media que est sicut potētia medicinarū venenosarū. P̄re- terea dicim⁹ q̄ medicinarū gra- dū s̄iam q̄mō possit sunt. Et gradus quidē eoz̄ primus est il- lud q̄b̄ cui⁹ comedit̄ z bibit̄ ex quō sit in ductio efficit in corpore sua qualitate operationē nō p̄ce- ptā: sicut cum calefit aut frigi- dat: z non p̄cipi: neq̄ sentitur calor: aut frigiditas: nisi postq̄ reiteratū fuerit z multū factum fuerit. Et Et gradus secundus est vt sit operatio fortio: istasq̄ t̄n non p̄uenit ad impedidū ope- rationes manifeste neq̄ cursum earū naturalē mutari: nisi per ac- cidēs aut cum multo t̄s adue- nit z est multum. Et tertius qui- dez gradus est vt ex opatiōe ei⁹ essentia liter p̄ueniat ipedimen- tum manifestū: sed non dū tamē p̄uenit ad mortificā dū z cor- rūpēdū. Et quart⁹ est gradus vt illud ad mortificandū p̄uenit z corripēdū. Et est quidē p̄o- p̄rietas medicinarū venenosaz̄: hoc est illud q̄ existit per quali- tatem. Cum tota h̄o sui substan- tia mortificās est venenū. Et di- cem⁹ autē denuo q̄ totū illud q̄ corpori aduenit q̄ est ex eis- ter que currit agere z pati: aut mutat a corpore z nō totū illud: aut mutat a corpore z mutat ip̄s̄: aut non mutat a corpore z mu- tat ip̄s̄. Quod h̄o mutat a corpore z nō mutat corpus mu- tatione q̄ qua sit curādū aut cō- uertit in similitudinem corpo- ris aut non cōuertitur. Illd̄ au- tem q̄b̄ in eius quertit similitu-

dinem nutrimentū est absolutez illud q̄b̄ non in eius cōuertit si similitudinē est medicina tēpera- ta. Quod h̄o a corpore mutat z ipsum mutat non est possibile quin aut si cū mutat a corpore matet corpus z post corpus mu- tet ipsum ad vltimū et destruat eius mutatio: aut non fit ita s̄z ipsum mutat corpus ad vltimū z destruat ipsum. Et prima q̄ dē diuisio: aut quertit in similitudi- nez corporis: aut non p̄uertitur in similitudinē corporis. Si in corpore quertit similitudinem erit medicinalē nutrimentū. Et si in corpore non quertit similitu- dinē erit medicina absolute. Se- cūda autē diuisio erit medicina venenosa. Illd̄ vero q̄b̄ a cor- pore nullo modo mutat̄ z ip̄s̄ mutet est venenū absolute. Cū aut nos dicim⁹ q̄ a corpore nō stro nō mutat̄: nolum⁹ dicere q̄ non calefit in corpore p̄ opera- tionē innati caloris i ip̄o: nō plurimum venenoz̄ non ope- ratur in corpore nisi calefit p̄ operationē caloris innati q̄ est in ip̄o. Sed volum⁹ dicere q̄ nō mutat̄ i sui forma naturali: imo nec cessat ab eo operationē eius virtute z forma manētib̄ donec corpus corripat. Et est quidem cum eius natura est calida: z ad- iuvat tūc suam p̄prietatem na- tura eius ad resolvendū spiritū sicut venenū viperarū z napelli. Et est cum natura eius est frigi- da: z adiuvat suam p̄prietatez natura eius ad congelandū spi- ritum z debilitandū sicut vene- num scorpionis: et vltimum. Tota vero illud q̄b̄ nutrit in si- ne rei naturali motionē corp⁹ mutat. Et est calefacta: quoniā

cum in sanguine cōuertitur pro-
culdubio in calefaciēdo augmē-
tus prebet itay lactuce ꝛcucur-
bitę taliter calefaciāt qualiter
istud calefacere existit. Cum ꝛo
calefacere dicimus nolumꝰ cale-
facere istud sed illud qđ ex qua-
litate rei prouenit eius remanē-
te specie. Et medicina quidē nu-
trienti a corpore per sui mutat
substantiā: mutat ab ipso per
sui qualitatē: sed prima muta-
tur i sui qualitate. Et alia qui-
dem mutat primo in caliditate
ꝛ calefacit sicut alia. Et est alia
que mutatur p̄tio in frigiditate
ꝛ frigidat sicut lactuca. Cūqꝰ
eius cōuersio in sanguinē com-
pletur plurimū operationisꝰ
est calefacere poterez qđ in san-
guine augmētum efficit. Quos-
modo enim non calefacit cum
iā facta sit calida ꝛ sua frigiditas
se expoliauerit. Sz vniciu-
qꝰ earum etiam aliquid innate
qualitatis associatur post puer-
tionem in substantia quomiaz in
sanguine qui generatur ex lactu-
cis aliqua remanet istigridatio
Et in sanguine qui generat ex
alij aliqua remanet calefactio
sed ex hoc vsqꝰ ad rēpn. ¶ Me-
dicinarū preterea nutrimentum
alia est que medicationi magis
existit p̄pinqua: alia est que nu-
trimento ꝛ viciniō. Quēadmo-
dum ipsorū nutrimentū alia sūt
quorum naturay viciniō est sub-
stantie sanguinis: sicut ymniz et
ouorum vitellū et aqua carnis.
Alia que parumper sunt lōgin-
qꝰora sicut panis ꝛ caro. Et alia
sunt que sunt valde longinqua
sicut nutrientia medicinalia.
¶ Amplius dicemus qđ nutritiō
mutat corporis dispositionē qđ i

tate sui ꝛ quātitate. Quātr ꝛo
qualitate sui mutet istigridatiō.
Quātitate autem quomiaz aut
augmētabit ꝛ pueniet ex eo ad
fastidiū ꝛ opilationes: ꝛ postea
ad putrefactionē: aut minuet ꝛ
perueniet ex eo ad p̄tium. Sed
augmētū i quātitate ex nutritiō-
te semper est infrigidās: nisi p-
ueniat ex eo putredo: et calefa-
ctio que calefit: sicut eniz putre-
do non accidit nisi p̄pter calo-
rem extraneū: ita p̄opter ipsaz
etiam calor accidit extraneus.
¶ Dicemꝰ etiā qđ nutritiō aliū
est subtile: aliud est p̄tū: aliud
est temperatū. Et subtile quidē
est illud ex quo sanguis generat
subtiliꝛ p̄tū ex qđ sanguis ḡnāf
grossus. Quinuis cuiqꝰ aut haz
diuisionū: aut est eius nutrime-
tus multū: aut est paucū. Exem-
plum subtilisꝛ multi nutrimentū
est aqua carnisꝛ viniꝛ: et oua for-
bita calefacta: aut retinentia.
Ista enim multi existūt nutrime-
ti qđ plurimū substantie ipsorū
nutrimentū conuertitur. Exem-
plum p̄tū ꝛ pauci nutrimentū ē
cafeusꝛ caro salita ꝛ melōgiaꝛ
ꝛ his similia. Res enim que ex
eis in sanguinē conuertit. Exē-
plum subtile ꝛ pauci nutrimen-
ti est intercolera que in substā-
tia sui temperata existunt: ꝛ in
sui qualitate: ꝛ fructibus ama-
ricana ꝛ mala granata: ꝛ que eis
simulantur. Exemplū p̄tū mul-
ti nutrimentū est oua lra: ꝛ caro
uaccina. ¶ Cuiuscūqꝰ etiam ha-
rum dictionū: alie sunt que sūt
boni chimi: alie sūt que sūt ma-
li chimi. Exemplū subtile mal-
ti nutrimentū boni chimi ono-
rū vitellū viniꝛ et aqua carnis
Exēplū subtile pauci nutrime-

ti boni chimi lactuce maciana
ꝛ mala granata. Exēplū subtile
pauci nutrimentū mali chi-
mi: pulmo ꝛ caro anagaid. Exē-
plū p̄tū mlti nutrimentū boni
chimi oua lra: ꝛ caro annualis
agni. Exēplum p̄tū mlti nutri-
mentū mali chimi caro vacca et
caro anas ꝛ caro eq̄na. ¶ Exē-
plū p̄tū pauci nutrimentū mali
chimi caro salita. In hac autē su-
ma inuenies temperametum.
¶ Suma p̄ia dictionis scde de
p̄tū: cuius sunt. 19. capitula.
¶ De p̄tū ꝛ est s̄mo v̄lis. Ca. 1.

Quāsus est mo-
tus receptaculo
spiritus ex dyastole
et systole composi-
ad regendum spiritum per ae-
rē attractū. ¶ Consideratio autē
vel scia qđ attendit p̄tū aut est
vniuersalis: aut p̄ticularis sc̄m
vnāquāqꝰ egritudinē. Et nos qđ
dē hic de vniuersalibꝰ regulis
sciētie pulsus loquamur. Et p̄ticularis
ad loquendum de egrit-
udinibus particularibꝰ in po-
sterioribꝰ reseruabimꝰ. ¶ Dico-
mus ergo qđ h̄qꝰ pulsus est cō-
positus ex duobꝰ motibꝰ ꝛ dua-
bus quietibꝰ. Omnis nāqꝰ pul-
sus ex dyastole et systole est p̄po-
sitꝰ. Post hoc ꝛo necesse est vt
ter omnes duos p̄trarios motꝰ
qđ interueniat. Impossibile est
nāqꝰ vt motꝰ vnꝰ alij motui p̄t-
inet. postqꝰ spacio eorū applica-
tur terminꝰ ꝛ extremitas in esse
etū. hoc tñ i sciētia naturali de-
clarabitur. Postqꝰ igit hoc ita
est: impossibile est qđ in vno quo-
qꝰ pulsu anteqꝰ alius consequa-
tur qđ naturaliter interueniāt partes.
¶ Motꝰ duo: ꝛ qđes h̄e. s̄. motꝰ

elentatiōisꝛ qđes iter ipsaz ꝛ de-
pressionē ꝛ motus depressionis
ꝛ qđes inter ipsam elentatiōē.
¶ Depressiōis ꝛo motꝰ apud
plurimos medicorū nullo mō-
sentit. Sed apđ alios est cū aut
in forti pulsu sua fortitudine sen-
tit: aut i pulsu magno p̄ eleua-
tiōēz sui aut i duro mlti sui re-
frenatiōē: aut in itardo p̄pter
lōginquitatēz t̄pis: sui motus.
¶ Sal. qđ dicit. Lōgo t̄pe nō fuit
sollititꝰ ex depressiōē. Postea ꝛo
nō q̄uit t̄gēdo dōec ex eo al-
quid percepti ꝛ postea illud cō-
pleui. Naz postea porte pulsus
m̄hi apte fuerunt. Qui ꝛo ista
sua dūerity ego percipienti illud
qđ cōsentꝰ fuit. Et licet sit itay vt
dicit plurimū tñ dispositibus
depressiō nō est sensu percepta.
¶ Cā vero ob quā statutū fue-
rit t̄gēre venas brachū est facti-
litas p̄bēdi ipsꝰ: ꝛ qđ hō nō ē sola-
licitꝰ vt ipsꝰ discoopitate rectitu-
do situs poter rectitudinē cor-
dis ꝛ eius quod est iuxta ipm.
¶ Et oportet quidē vt sis tactꝰ
manu super latus existēte. Cū
si manus sup vola plante exten-
dat i laritudine augmentū p̄bet
et ex elentatiōē diminutionē fa-
cit: ꝛ etiā diminet ex lōgitudi-
nez: p̄pue in macilentis. Et re-
supinata augmentat in eleua-
tione et longitudine.
¶ Opz p̄terea vt tactus fiat in
hora qua ille cuiꝰ pulsus est sit
ab ira remotus ꝛ gaudiōz exer-
citiō ꝛ oibꝰ passioniōibꝰ: ꝛ laruti-
tate que grauedinem facit ꝛ fa-
me ꝛ dispositiōē relinquēdi con-
suetudines ꝛ renouandi vsus.
¶ Et opz etiā vt sit de pulsu ex-
perimentū tēperati nobilis ita
vt aliud ei comparatur.

Ampli⁹ dicem⁹ q⁹ g⁹ha ex q⁹b⁹ medic⁹ pul⁹ disponē cognoscūt sim q⁹ ipsi referūt sunt. 10. q⁹uis eis fuerit necessariū ut possisset ea nouē. Sen⁹ q⁹dē q⁹d est sumptū ex quantitate dyastolis. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex qualitate p⁹cul⁹ f⁹ois uene i digitos. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex tpe cuiusq⁹ motio nis. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex effe⁹ tia instrumēti. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex ei⁹ euacuatioe: aut reple⁹ tioe. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex calidi⁹ tate tact⁹ spūs aut frigiditate. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex tpe q⁹er⁹ tis. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex puls⁹ equitate aut diuersitate. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex ei⁹ ordinatioe i diuersitate sui aut in ordinatioe. Et gen⁹ q⁹d est sumptū ex pōdere. Sen⁹ q⁹o quantitas pulsus si g⁹nificat ex quantitatib⁹ suarū r⁹is dyastolorū q⁹ sūt ipsi⁹ logi⁹ tudo r⁹ latitudo r⁹ ei⁹ p⁹funditas. Sūt ergo in eo nouē pulsus di⁹ spōsitōes simplices r⁹ cōposite. Et nouē q⁹dē simplices sunt: lon⁹ gus: curtus: r⁹ medioctris: r⁹ lat⁹ r⁹ strictus: r⁹ medioctris: r⁹ profun⁹ dus: aptus: r⁹ medioctris. C⁹lō⁹ gus aut ille est cui⁹ partes in lō⁹ gitudine pl⁹ sentiunt q⁹ natura lis absolute: qui est p⁹ certo ei⁹ qui cōplexione habet tēperatā aut naturalis q⁹d est ei⁹ q⁹ huic est propinquus r⁹ est temperat⁹ cui est propiū. Et tu quidē iaz p⁹sc⁹ sciuisti ofiam inter eos. C⁹Cur tus uero est ei⁹ cōtrari⁹. C⁹Et in ter eos est medioctris. Et tu q⁹dē iudicabis s⁹m hanc regulā i ser⁹ que remanserūt. C⁹Composita⁹ rum uero ex his simplicibus q⁹ dam sunt q⁹ nomē h⁹nt r⁹ quedā q⁹ nomine carent. C⁹Ule est qui in longitudine r⁹ altitudine r⁹ lati

tudine est augmentatus uocatur magn⁹. Et q⁹ i his oib⁹ ē dimi⁹ natus uocatur paru⁹. Et q⁹ inter eos existit spat⁹. C⁹Qui q⁹o in latitu⁹ dine r⁹ altitudine ē augmentat⁹ uo⁹ cat grossus. Et q⁹ i eis ē min⁹ d⁹: subtilis: r⁹ q⁹ iter eos ē eq⁹lis. C⁹Generis autē q⁹d ex equitate p⁹ cussionis bene in digitos sum⁹ ptum est tres sunt species. For⁹ tis r⁹ ipe est q⁹ apud dyastolē r⁹ ac⁹ tuu resistit: r⁹ debilis q⁹d est ei⁹ op⁹ positus. Et eq⁹lis q⁹d est iter eos. C⁹Generis quoq⁹ quod ex tem⁹ pore cuiusq⁹ motio nis sumptum est tres sunt species. Uelox r⁹ est qui motum in breui tēpore cō⁹ plet. Et tardus ei⁹ contrarius. Et equalis inter eos existens. C⁹Generis q⁹o quod ex essentia instrumēti sumit tres sunt spe⁹ cies. Mollis qui est recipiens re⁹ ditum ad interiora r⁹ cōpressio⁹ nē facile. Et durus q⁹d est ei⁹ con⁹ trari⁹. Et inter eos medioctris. C⁹Generis autē q⁹d est sumptum ex eo quod cōtinetur tres sunt species. Plenus r⁹ ipe est q⁹ fen⁹ titur sicut si in ei⁹ foramine est humor implet de quo sollicitan⁹ dum est: ut pure euacuet. Et va⁹ cuus est ei⁹ contrarius. Et inter eos medioctris. C⁹Et generis quidem quod ex suo tactu sumptū est: tres sunt spēs: calidus frigidus: r⁹ tpatus. C⁹Generis uero quod est sum⁹ ptū ex tempore quietis species sunt tres. Frequens r⁹ ipe est in quo tempus sensatum quod exi⁹ stit inter duas percussiones est breue: qui etiā uocatur p⁹lequ⁹ r⁹ sp⁹llus. Et ei⁹ cōtrarius rarus qui etiā dicitur latus et reso⁹ lutus. Et inter eos medioctris. Et hoc quidem tempus est secū

dum q⁹d ex systole cognoscitur. Si uero systole nullo modo cog⁹ nita fuerit: erit tempus q⁹d inter omnes duas dyastoles conti⁹ nuat: si ipe cog⁹nita fuerit erit s⁹m duo tpa duoy extremorum. C⁹Senus q⁹o quod est sumptuz ex equalitate r⁹ diuersitate est: aut equale aut diuersuz scz ime⁹ quale. Et hoc quidem est p⁹ com⁹ parationē similitudinis aut dis⁹ similitudinis pulsuum: aut par⁹ tiū ynius pulsus: aut yni⁹ par⁹ tiū pulsus in quinq⁹ rebus: ma⁹ gnitudine r⁹ paruitate: aut forti⁹ tudine r⁹ debilitate r⁹ uelocitate r⁹ tarditate: sp⁹llitudine: aut r⁹ aritate duritie r⁹ molitie: donec cōtingat q⁹ ynius pulsus est po⁹ strenus sue dyastoles citius p⁹ uehementē calore: aut debilior propter debilitate. Quod si yo⁹ laeris dilatabis sermone r⁹ p⁹si⁹ derabis in equalitate r⁹ diuersi⁹ tate in tribus g⁹nibus predictis alias ptes: sed considerationū fortitudo ad ultas reducta est. Pulsus q⁹o qualis absolute est ille qui in omnibus est equalis sicut si in aliquo eorū solo fuerit equalis: i eo solo dicitur equa⁹ lis: sicut si diceremus equalē in uirtute: aut equalē in uelocita⁹ te. Et similiter diuersus est ille qui non est equalis: aut absolu⁹ te: aut in aliqua re. C⁹Senus autē quod ex ordina⁹ tione r⁹ inordinatione sumptuz est duas h⁹ species diuersē ordi⁹ natus: r⁹ diuersē inordinat⁹. Or⁹ dinatus autem est ille cuius di⁹ uersitas habet ordinem confer⁹ uatum super quē transit. Et est secundum duos modos. Aut or⁹ dinatus absolute: et est cum to⁹ tum illō quod ex eo puenit nō

habet nisi tantū diuersitatez ynam. Aut ordinat⁹ qui est pro⁹ pure r⁹ ipe est qui habet duas di⁹ uersitates aut ptes: sicut si ibi esset circū r⁹ al⁹ circū ab eo di⁹ uersus: sed ambo ad inum redi⁹ rent ordinem sicut si esset ynus circūlis. Et inordinatus est q⁹ est ei⁹ s⁹m. C⁹Ung⁹ certificaueris inuenies q⁹ hoc decimum gen⁹ est: sicut eēt noui g⁹nis species intrās sub ineq⁹l. C⁹Debes autē scire q⁹ in pulsu reperit natura⁹ musice quēdamodū ars musice p⁹plet p⁹ aduictionē sonoy secun⁹ dū p⁹portionē comitatē eos iter acuitatē r⁹ grauitatē p⁹ circulos casuum r⁹ tpoz q⁹ sunt inter eoz⁹ percussiones: sic est dispositio pul⁹ sus: q⁹ proportio suoy tempoy in uelocitate r⁹ sp⁹llitudine r⁹ de⁹ bilitate r⁹ in quantitate est sicut proportio aduictionis eius. Et quemadmodū tps sericū v⁹ ca⁹ sus r⁹ quantitas sonoy est cum⁹ sint puentētia: r⁹ est cū non sunt connēctia: similiter est cū ibi diuersitates sūt ordiate: r⁹ est cū sūt iordinate. Et p⁹portio ē dis⁹ positionū pulsus in fortitudine r⁹ debilitate r⁹ quantitate ē cū ē conueniens: r⁹ est cū non itto di⁹ uersa est. C⁹Et h⁹c q⁹dē est egre⁹ diens a genere p⁹siderandi ordi⁹ nem. S⁹al. aut uidet id q⁹ potest sentiri ex proportionalitatibus pōderis est s⁹m yni⁹ proportio⁹ nē musicay nominatarū aut nō nominatarū. Nomina t⁹z uero aut s⁹m p⁹portioez tot⁹ r⁹ q⁹nt⁹ est proportio tripl⁹ cū est proportio⁹ tioudupla ad iuncta cū proportio⁹ ne ad dentis medietatem: ipe est q⁹o d⁹ proportio per quinq⁹ Et s⁹m p⁹portioem q⁹ est p⁹ to⁹ tū r⁹ est dupla. Et s⁹m p⁹portioē

que est per quinque: et est addēs medietates. Et est sim. ppositio: nē q̄ est p̄ quon: et est addēs tercia. Et h̄z ppositioez addēte q̄ra. Postea nō sentit. Et ego q̄dē miror quō ppositioes iste p̄ ta etū dicerem p̄nt: Dico tñ q̄ ei ē facile q̄ i gradu r̄gēdi p̄suent et p̄poriōat̄ sonos p̄ arte: post q̄ erit ei potētiā cognoscēdi musicā acq̄sita: et cōpabit factū per notū hō est iste cū suā intētiōē ad pullū reduxerit. h̄mōi poterit discernere p̄poriōes p̄ sensuz. ¶ Sen? hō q̄d ex p̄dere est sumptū est p̄ cōparationem p̄poriōis quāritatū p̄poriōnū q̄tuor: tēporū q̄ sunt duob? motib? et duab? q̄etib?. Et si sensus totū hoc discernere nō p̄rit: est p̄ cōparationē p̄poriōnis quāritatū p̄poriōnū tēporū diafoles et ad ips q̄d est iter duas diafoles et ad vltimū tēp̄s in q̄ est motusest ad tempus in quo est quies. ¶ Qui autem ponunt in hoc capitulo cōpositionē temp̄oris motus ad tempus motus et tēporis quietis ad temp? motus quietis. mittunt capitulum in capitulo: licet h̄mōi nullo sit tolerabilis et nō sit icōueniēs h̄z tñ non est bona. Et pondus quidē est illd in quo p̄poriōes musicē cadunt. Et dicemus q̄ pulsus aut ē boni p̄oderis: aut mali p̄oderis. Et illius quidē q̄ est mali p̄oderis sunt tres species. Una est illi? cui? p̄d? est mutata et est iuxta p̄d?: et iste est cuius pond? est p̄d? etatis q̄ est iuxta etatis illi? cui? est pulsus sicut cum iuvenes h̄nt p̄dus pulsurū puerorū. Et altera est separati p̄oderis: sicut cū pueri habent p̄dus pulsus sicut senū.

Et tertia est egrediens a p̄de rer: ille est cui? ponderi pulsus hōis nō similat. Et multa egresio pulsus a p̄dere magna in disponibilib? s̄nt mutatiōem. ¶ De pulsu eq̄lit et diuersio. C. 1. ¶ Sunt q̄ diuersi pulsus diuersitas: aut est in multis pulsib?: aut i vno pulsu. ¶ S̄z q̄ vno pulsu diuersificatur: aut in multis diuersificat partib?. s̄z in locis separatis in quibus cadunt digit: aut in vna parte scilicet in loco vni? digiti. Et multis q̄dē q̄ in multis diuersis existit p̄rib? est diuersus gradat? eq̄litate currēs: t̄pe q̄dē est q̄d ab vno icipit pulsu et permutat ad maiorem eorū: aut minores: et p̄cedit sic sim regulam donec p̄uenit ad finē in diminutiōe: aut in augmento per similitudinē deinde intersecatur. et ad p̄mā magnitudinē redit: aut reditēs ex paritate sua simili reditu i ambabus dispositionib? ad p̄mā mam regulā: aut diuersificans postquā venerit a principio q̄d est h̄mōi ad finem qui est h̄mōi. Et est cū ad finē p̄uenit: et est cū intersecatur ante ipsuz: et est cū addit supra ipsū donec intersecat in medio cessando: et est cui? agit ab hoc diuersuz: et illud est vt in medio sui irerueniat motus. ¶ Et pulsus q̄dē cessatiō habēs est diuersus in quo expectat mot? et venit quies. ¶ Et ille q̄ in sui medio habet motū ē diuersus in quo expectatur quies et venit mot?. ¶ Diuersitas hō pulsus in multis partib? vnius pulsus. aut est in situ suarū partium: aut in motu suarum partium. Sed diuersitas q̄ est in situ suarū partū ē diuersitas p̄por:

tionis partū vene ad ptes. et qm̄ partes sunt sex: erit illd q̄d in eis cadit ex diuersitate fibr. ¶ Diuersitas aut que est i motu aut est in velocitate et tarditate: aut in cōsecutiōe et p̄uentiōe s̄z vt moueat pars eius an horā sui mot?: aut post horā: aut i fortitudine et d̄bilitate: aut in magnitudine et p̄uitate. et hoc totū aut curret sim ordinē eq̄le: aut diuersū in augmento et diminutiōe. Et illud q̄dēz aut erit i duab? p̄tib?: aut i tribus: aut in quatuor: s̄z in casu digitorū. et tu quidē cōponere poteris ordinare. ¶ Et diuersitate hō pulsus in vna parte est ille qui est intersect? et reditiuus et cōtinuus. ¶ Intersect? est aut i partē vna cum paruo motu separati: et partis vni? q̄ duo intersectat cū quiete est cū ex eorum diuersificanti i velocitate et tarditate et i similitudine. ¶ Reditiuus hō est vt puls? magn? redeūdo fiat paru? in vna parte: deū i reditu subtili recti. et hui? q̄dē modi est ille cui? q̄dā specierū in alias igre diunt. et hoc est vt sit vni? puls? sicut duo pp diuersitatem: aut duo sicut vnius: p̄pea q̄ alie in alias inugrediant. et istud q̄dē est sim iniam eorū qui i hoc nō cōueniunt. ¶ Cōtinuus aut ē ille cui? diuersitas est ordinata in cōtinuitate nō sensu p̄cepta se paratiōe i eo ad q̄d ipa mutat ex velocitate ad tarditatem: aut ecōtra: aut ad eq̄litate: aut i eq̄litate i eis: aut ex magnitudine: aut paritate: aut eq̄litate in eis ad aliq̄ eorū ad q̄d mutat. et hoc quidē est cū sim similitudinē sui p̄cedit. Et est cū acci-

dit vt cū p̄tinuatione sua sit in aliq̄? suarū partū plus diuersitatis et in alig minus. ¶ De speciebus pulsus diuersi q̄ nomina habet p̄tia. Cap. 3. ¶ Quis est gasallās q̄ est diuersus i vna pte cū iuerit tardatus: et deinde intersecat et fit velox. ¶ Et ex eis est vndos? et ipse q̄dem est q̄ est diuersus i magnitudine partū vene et earū p̄uitate et eleuatiōe ipaz ad superiora et latitudine et p̄lectiōe et p̄cessiōe i principio mor? pulsus cū mollitiē q̄ est i ipa. et ipse q̄dē nō est valde pu?: et h̄z latitudinē quā dā: et assimilat vndos? q̄rū alie alias sequunt h̄z rectitudinē cū diuersitate q̄ est iter eas i eleuatiōe eaz ad superiora et decessiōe ad inferiora et velocitate et tarditate. ¶ Et ex eis ē h̄miculoso? q̄ ē illis s̄ntis h̄z paruus m̄te spissitudis: cui? spissitudo existimat velocitas h̄z nō est. ¶ Et formicās q̄ ē valde minor et vehemētiōz spissitudis. et h̄miculoso? q̄dē formicās diuersitas i eleuatiōe ad superiora et p̄cessiōe et p̄lectiōe i s̄nti manifestior ipoz diuersitate i latitudine: imo q̄ si nō apparet id. ¶ Et est ex eis ferrin? q̄ vndoso in p̄tū diuersitate similat: et i eleuatiōe ad superiora latitudinē et p̄cessiōe et p̄lectiōe: h̄z diuorior: et cū duricie ipsi? p̄tes i duricie diuerse existit. et ferrin? q̄dē ē p̄tū velox ipsi? et dur? cui? p̄tes i magnitudine diafoles diuerse existit i duricie et mollitiē. ¶ Et ex eis ē cauda formicaz: est ille q̄ ordinat in diuersitate suarū partū ex diminutiōe ad augmentū: et ex augmento ad dē-

minutiores. Et cauda quæ foris
na e cū est i pulsiō multū: z e cū
i vno pulsiō parib⁹ multū: aut
in pte vna: z ei⁹ diuersitas ppa
est illa q̄ ex magnitudine pcedit:
z est cū q̄ ex comparatiōe veloci
tatis ad tarditatem: aut fortitudi
nis ad debilitatem.

Et ex eis est melali⁹: z ipe est q̄
ex diminitūe pcedit ad aliquē
finitū in augmento: postea recl
nat i ferit⁹ ad suū ordinē donec
ad p̄mū terminū diminitionis
pueniat. Et h̄ sicut due caude
soricine q̄ p̄tinuant apud maio
res eius extremitates.

Et ex eis est bispullans. Et in
ipso quæ discordati sūt medici.
Sūt em̄ quæ q̄ ipm̄ vnu pulsum
ponūt diuersuz in p̄fessioēz p̄se
cutiōe. Et sūt aliq̄ ponūt ipm̄
duos pull⁹ quoz vnu alterz cō
sequit⁹: ad vltimū iter eos nō
eritit: t̄spaq̄ dilatef ad colligē
dū systolē deinde diastolē. Nō
em̄ oē ex quo p̄sequūt due per
cussioēs op̄yrit sint duo pulsi.
Alioq̄n ille cui⁹ iterfecat diasto
les: deinde redit: essent duo pul
sus. Neq̄ em̄ oz vt sint duo pul
sus nisi cū incipit: sūt diastoles z
postea redit ad sūdū faciēdo sy
stolem: deinde redit iterū z dia
stolem facit.

Et ex eis sunt quæ h̄ns z cadēs
i medio q̄s p̄dixim⁹. Sz d̄tia l̄
ter cadētē i medio z gazellatē
q̄ gazellat⁹ sc̄ba ahyenit q̄ cō
pleat p̄tia: s̄z in cadētē i medio
est pulsus q̄ venit i tpe q̄eris cū
cōpletur percussio prima.

Et ex istis quæ capitis sunt pul
sus sp̄almoi⁹ z tremul⁹ z retor
tus q̄ silo qd̄ torquet assilat⁹: et
e ex capto diuersitat⁹ i p̄fessioē
z p̄secutiō z i situ z i latitudine.

Et cordos⁹ quæ est ex sūma re
torzi z s̄lat tremulo: s̄z in tre
mulo diastoles ē mag⁹ occulta
z s̄ly erit⁹ ab eq̄litate s̄p̄: ele
uatiōe ad sup̄iora ē i retorto oc
cultior: s̄z t̄sio i cordoso est ma
nifesta z e cū ei⁹ torsiōe ad v̄nā
ptē t̄m. Plurimū h̄o tales acci
dūt q̄les istū. I. cordos⁹ z retori⁹
ad v̄nū lat⁹ declinās i egritudi
nib⁹ fictis. ¶ Pulsiū h̄o cōposi
toz species quasi infinite sunt
et neq̄ habentes nomina.

De primo q̄ ex speciebus pul
sus est naturalis. Cap. 4.

Quisq̄ genēz p̄notatorū
q̄ est sup̄fluitas augmētū
vt diminitionis naturalis est e q̄
lis: nisi fort⁹ qm̄ naturalis t̄o
ē augmētat⁹. Et si aliqd̄ alioz
ḡnuz augmētū p̄buerit nisi for
titudinis augmētū sequēs: z fa
ctū fuerit ma⁹. Verbi gr̄a: i ipse
erit naturalis p̄pter fortē. Alio
rū h̄o generū q̄ neq̄ augmētuz
neq̄ diminitionē tolerāt: natu
ralis est mediocri⁹: z ordinat⁹
et qui est ponderis.

De causis specierum pulsus
predictarum. Cap. 5.

Quasrū pull⁹ quæ sūt cōes
necessarie essentiales i p̄sti
tutiōe pulsi⁹ i grediētes: z vocāt̄
p̄tētiue. Et quæ sūt i p̄stitutiōe
pull⁹ nō i grediētes. et h̄az quæ
alie sūt i separabiles q̄rū p̄mu
tatiōe p̄mutat iudiciū pl⁹: z vo
cāt̄ c̄ae i separabiles. z alie s̄ seps
biles q̄ vocāt̄ mutates absolute
Cōrētiue h̄o c̄ae sunt tres. Ur
t⁹ vital⁹ q̄ ē i corde mouēs pulsi.
et tu quæ iā sciuiti eā i capto d̄
h̄turi⁹. ¶ Et sc̄ba ē i s̄m̄ z ē ve
ne pulsatiles q̄s iā sciuiti cuz
numerauimus c̄ba. Et terti⁹
necessitas exinguēdi z est ad
nemiēz

veniens p̄ quantitatē notā extin
ctionis q̄ renouat i termino ca
lous opposita i suo icēdio: aut
extinctiōe aut equalitate sua.
¶ Et h̄arū quidē causarum cō
tētiuarū operationes mutant
scdm̄ id qd̄ adiungitur eis ex
causis inseparabilibus et mu
tantibus absolute.

De his q̄ p̄ueniūt ex causis
cōtētiuarū solūmodo. Cap. 6.
¶ Qui i s̄m̄ fuerit obediēs
et necessitas ad exinguēdi ve
hemēs erit pulsus magn⁹. Ue
rūm̄ necessitas iuuantior his
tribus est ad hoc.

¶ Quis si h̄t⁹ fuerit debilis: pl⁹
p̄tas eā p̄culdubio sequat⁹. z
si cū hoc i s̄m̄ fuerit durū: et
necessitas pauca erit minor.
¶ Et etiā cū durities efficit pui
tate: s̄z t̄m paruitas cui⁹ c̄a est
durities sepaat a puitate cuius
c̄a est debilitas: p̄ hoc q̄ ē dur⁹
z nō debilis. Et breuitas ei⁹
p̄funditas nō sic est mala: sicut
est cū est virtus debilis.

¶ Pauca q̄z necessitas puitate
efficit: sed debilitas ibi nō erit.
¶ Et neq̄ est aliq̄ h̄az trium q̄
pl⁹ efficit puitatē q̄ debilitas.
¶ Et puitas quæ duritiei cum
h̄tute pl⁹ est q̄ puitas puatio
nis necessitatis cū h̄tute. Uir⁹
nāq̄ cū puatiōe necessitat⁹ nō
minuit multū ex equali qm̄ a
diastole phibentē nō h̄z. Et nō
declinat ad hoc vt nō mltū sup
temperamentuz addat: nisi id
q̄ nō multū habet necessitatē.

¶ Si vero necessitas mltā fue
rit vir⁹ fortis z i s̄m̄ inobe
diens p̄pter suam durities ma
gnitudinē: nō poterit eē q̄n fiat
veloz z velocitate restatret id

quod deest ex magnitudine.
¶ Quod si vir⁹ fuerit debilis
z pul⁹ nō poterit magnificari
z velocitas i eo nō opata fuerit
nō poterit esse quin fiat spissus
q̄ i spissitudine restatret illō q̄
ei defuerit ei⁹ magnitudie z ve
locitate: z mltē vices tenebunt
locū vni⁹ vicis sufficiens z ma
gne aut duarū velocitū. Et hoc
quæ ē sicut cū homini necesse ē
ferre h̄ ponderosam: quā si po
terit vna vice totā feret. Si h̄o
nō: diuidet eā in duas partes
festinabit. Et si non: in multas
partes i sp̄as distribuet et feret
quāq̄ partem quocunq̄ modo
poterit cū spatio sitate aut ve
locitate. De h̄ nō cessabit iter
quaslibet duas oneraturas ei⁹
h̄z sit i eis tardat⁹. Quis si multe
fuerit debilitat⁹ stabit tunc z fe
ret eā festine z redibit cum tar
ditate.

¶ Si h̄t⁹ fuerit fort⁹ z i s̄m̄
mētū obediēs: s̄z necessitas erit
maior fortitudie tēperata: vir⁹
tutis augmentabit i velocitatē
cū magnitudie. Et si necessitas
fuerit fortior: erit cū magnitu
dine et velocitate spissitudo.

¶ Rogitudo ē magnitudinis
causē p̄ certo efficit cū aliqd̄
phibēs āplitudinē phibuerit
z eleuationē ad superiora nō p̄
miserit fieri sicut durities i s̄m̄
h̄bi gr̄a q̄ āplitudinē phibet
et dēstas carnis z cur⁹ q̄ iurū
eleuari nō p̄mittit. Sz est est cū
in āplitudinē addit macies.

¶ Et āplitudinē quæ efficit aut
venaz vacuitas vt p̄ ipsā tūca
supior sup̄ iterotē declinet z di
latef: aut mltā i s̄m̄ lenitas.
Spissitudo at̄ c̄a ē debilitas: at̄
mlta necessitas aut caliditas.

Et raritatis qdē cā ē h̄t̄ q̄ ne
cessitate i magnitudine supat:
aut friditas mltra diminuta a
necessitate: aut nimia itētio h̄t̄
tus z aduēt̄ pditōi prim̄.
Cāe vero debilitatis pulsus ex
mutatiōib̄ qdē sunt: sed it̄z vi
gile z euacuatio z macies et
humor: nocu⁹ z exercitiū sup̄
fluū z h̄ioy mot⁹ z ipoy obuia
tio mēdy fort̄z sen⁹: aut cordi
vicinis z totū illd quod vehe
menter resoluit.
Et duritiei pulsus cāe sunt sic
citas corpis: yene: aut ei⁹ fortis
etētio: aut vehemēs frig⁹ cōge
lās. Et ēt est cū pulsus i crisi⁹
durefcit ex fortitudine pugne p
pterea q̄ mēbra p ipaz extēdūt
ad partē impulsōnis nature.
Lenitatis h̄o cause sunt: cause
naturales mollificātes scilicet nu
tritiō z egritudines mollificā
tes scilicet hydropisiz letargia:
aut ea q̄ neq̄ sūt naturalia: me
q̄ egritudinalia sicut balneatio
Et diuersitatis qdē cā cū plene
rātia h̄tus est grauitas mate
riē cibi aut h̄iois: z cū debili
tate h̄tus ē pugna cāe z egrit
tudines. Et causis q̄z diuersita
tis est repletio venaz ex s̄gūi
ne: s̄z qd̄ huic ē s̄le remouet mi
nutio. Et pl̄z qdē sūt diuersitas
cū sanguine sicut scilicet suffocās
ipm̄ q̄ mouet i arterijs z pprie
cū densitas fuerit circa cor. Et
causis p̄terea ipsi⁹ q̄ cā i breui
efficiūt tpe sunt stomachi reple
tio z tristitia z cogitatio l aliq̄
s̄z cū i s̄dōcho mal⁹ fuerit hu
mor non cessabit diuersitas: et
fortitudo ex eo puenit tremor
cordis z fiet pulsus tremulus.
Et ferrini qdē pulsus cā diuer
sitas eius quod in corpe yene

est fusu in pntrefactiōe sui: as
ipi⁹ cruditate: aut sui maturati
ōe: aut diuersitas dū s̄pōnā ve
naz i duritie suaz mollitie aut
as̄a in membris nervosis.
Di pulsantis h̄o cā est virtutis
fortitudo: z plima necessitas z
durities istis h̄re nō obedit ei
q̄ h̄tutes ipsi p̄cipiūt d̄ dyasto
le i vna vice: sic cū q̄s vult vna
p̄culsiōe aliqd̄ icidere z n̄ obe
dit ei adiuuāt ab alā z p̄cipue
cū necessitas subito augmētā
Soricini h̄o pl̄⁹ cā q̄q̄z est h̄
tus debil⁹ q̄ de labore ad q̄tez
ordiate p̄cedit: z d̄ q̄ete ad la
bozē s̄z ille q̄ i vna p̄māet dispō
ne pl̄⁹ ē h̄tus d̄bilitate signifi
cās. Et cauda qdē loxiana z q̄
eis s̄līs existit est plus signifi
cās fortitudinē aliq̄z: z d̄bili
tas est in fine. Sed eis d̄terioz
ē cauda sinuata. deñ māslua.
Postea cauda reditua.
Cadētis aut̄ in medio cā ē vir
tutis lassitudo z ei⁹ defectus:
aut acchō s̄bito veniens ad qd̄
anima z natura subito f̄dēt.
Et spasmosi qdē pulsus. cā s̄t
mor⁹ nō naturales i h̄tute aut
malitia in essentia instrumētū.
Pulsus autē tremul⁹ p̄cedit ex
fortitudine z instrō duro z ne
cessitate forti. Sine istis em̄ nō
prouenit tremor.
Undosi aut̄ est cū ei⁹ cā existit
virtutis debilitas s̄m pl̄m z nō
pōt fieri dyastoies nisi paulat̄
z paulat̄: z est cū instrō leni
tas ei⁹ cā existit: licet virt⁹ nō
sit valde debilis. Instrumentū
nanq̄ molle z humidū concusa
siōne et motū non q̄ recipit in
vnam aquāz penetrent partem
quemadmodum sicum quod
est durum recipit quoniam sic

etas p̄culsiōi ē apta z tremou.
Et duri qdē siccitatis sui p̄
cipū motū mouet. Mollis h̄o
humidi p̄tē possibile ē moueri
et aliam partem motū ipsi⁹ nō
pati propterea qd̄ cito recipit
separationē z flexionē z diuer
sitate in figura.
Et vermiculosi qdē pulsus z
formicōtis cā ē fortis d̄bilitas
itayt tarditas z spissitudo z di
uersitas i partib⁹ pul⁹ p̄tūgā
tur: qm̄ virt⁹ instrumētū in vna
hora dilatare nō valet: sed pau
latim et paulatim.
Causa aut̄ pulsus mali pon
deris. Si pul⁹ qdē fuerit i di
sponib⁹ t̄pis q̄tis est augmētū
necessitatis. Et si in dispositiōi
bus t̄pis mor⁹ fuerit ē augmē
tū debilitatis aut necessitatis
p̄nuatio. Sed pulsus t̄pis mo
tus p̄pter velocitatem dyasto
les alius est ab hoc.
Et cause qdē pleni z vacui z
calidi z frigidi sursum z submer
si inferius manifeste sunt.
De pulsibus etatū et ma
sculoy z feminarū. Cap. 7.
Alculoy pulsus maioroz
sunt z fortiores valde: p̄
pter vehemētū virtutū eozū z
necessitatis ipoy: z p̄terea q̄
eoz necessitatis magnitudine
p̄plet. Et ē eoz pulsus tardioz
plū m̄ltyz rarioz s̄z plurimū
Et ois qdē pulsus in quo p̄
uerat virtus est spissus z opor
tet p̄culdubio q̄ sit veloz. Est
em̄ cū ante est velocitas s̄z sp̄
sistudo: propter hoc igit sicut
pulsus masculoy est tardioz:
ita est rarioz.
P̄teroz h̄o pulsus lenioz pp̄
hūiditate z ē debilioz z spissioz
qm̄ calor: ē fortis: s̄z h̄t̄ nō ē for

tis eo quondū sunt pleni. Pue
rorum h̄o pulsus comparatiōe
quantitatis corpous eozū est
magn⁹: qm̄ eoz instrumētū ē val
de molle: z ipoy necessitas ē val
de fortis z eoz h̄t̄ cōparatione
puitatis corpous ipoy nō est
parue quantitatis. Verū s̄z eozū
pulsus cōparatione pulsus com
pletoy est nō magn⁹: s̄z est velo
cior z spissioz p̄pter necessitatē.
In pueris nāq̄ multiplicat vas
pous fumosi collectio propter
multā digestionē eoz z frequē
tiā ei⁹ eis. Et propter hoc val
de est necesse ipm̄ extrahere: ca
lorem ipoy innatū euentare.
Iuuenū h̄o pul⁹ ē multe ma
gnitudinis: z nō est multe velo
citatis: imo in ipis est valde d̄
minut⁹ z in spissitudine ad ra
ritatē tendēs. Et illorū qui dem
pulsus qui in p̄cipio iuuentu
tis existūt est maior. Et eoz que
sunt in medio iuuentutis est for
tior. Et nos quidem iam decla
rauimus q̄ calor in pueris z iu
uenibus sere ē similis: ergo ne
cessitas in eis est p̄pinaque: sed
virtus iuuenib⁹ est augmētata.
habebit ergo ex magnitudine
qd̄ in ipis restat qd̄ defue
rit ex velocitate z spissitudine. Et
p̄cipiū quidem retyndē pro
uenit magnitudo est virtus. S̄z
necessitas est appetens. Et in
strumētū qdē est adiuuano.
Senū aut̄ pulsus est minor p̄
pter debilitatem. Et minor ve
locitatis p̄pter hoc etiā: p̄pter
diminutionē necessitatis. Et p̄
pter hoc est rarioz.
Et pulsus qd̄ dem sennū q̄ iam
p̄cesserunt in annos est paruus
et rarus z tardus.
Et ē cū mollis pp̄ h̄iores est
f ij

neos et nō propter naturales.

De pulsu pplexionū. Ca. 8.

Ullus calide pplexiōis vehementis ē necessitatis. Quō si h̄r cōuenit ⁊ instrumentū pplexiōis magnus. Si ḡ vnū diuersificabitur quēdam modum dictū est in pcedentibus. Et si caliditas q̄dē nō male fuerit complexionis: imo naturalis: erit complexio fortis ⁊ sana ⁊ virt^o multū formis. Et ne ḡ existimes q̄ calor innatus si fuerit fortis quātūcūq̄ sit minuat ex virtute: imo ex eo puenit i subilitia spūs fortitudo: ⁊ in anima audacia. Calor vero cōplexiōis maliciā sequēs quāto plus augmētatus fuerit tāto i virtute pl^o debilitatē augmētabit.

Complexio nō frigida declinat pulsus ad pte diminutiōis sicut ppue est pituitas ⁊ propue tarditas ⁊ raritas. Cūq̄ instrumentū fuerit molle latitudo ei^o augmētata erit ei^o s̄r tarditas ⁊ raritas. Quō si durus fuerit: erit min^o hoc. Et debilitas quidem quā mala cōplexio frida hereditate facit maior: est ea ḡ mala cōplexio calida facit h̄r dicit qm̄ caliditas s. calor innato mag^o ē pueniēs.

Complexiōe vero humidā sequit inūdatio ⁊ dilatatio. et sicca quidē sequitur coangustatio et durities.

Ampli^o si virt^o fuerit fortis ⁊ necessitas multa accidit bis: pulsus ⁊ spumos^o ⁊ tremul^o. Tu nō deiceps ppone pseruando principia.

Et pterea cuz vni hoi accidit vt duorū laterū ipsius diuersificet pplexio. Er̄t ḡ vnū

iporum frigidū ⁊ alterum calidum. Et accidit vt diuersitate q̄ puenit ex caliditate ⁊ frigiditate hōr duopla: ex pulsu dicitur fieri. Er̄tq̄ pulsus calidū lateris pulsus calide pplexiōis. Et lateris frigidū pul^o pplexiōnis frigidē. Et ex hoc q̄dē sicut pulsus idyastole ⁊ sua ⁊ fistole nō ē h̄z modū accessiōis recessiōnis cordis imo h̄z modū diastole ⁊ fistole ips^o corporis arteries.

De pulsu tēporum. Ca. 9.

N vere quidē est cum pulsus est paruus: non tamen in omni re ⁊ est in fortitudine augmentatus.

In estate est velox ⁊ spissus ppter necessitatē. Et puus ⁊ debilis ppter virtutis resolutionē q̄ est propter resolutionē ipsius q̄ fit propter calorem exteriorē dominantem superfluum.

Et in hyeme est maioris raritatis ⁊ tardius debilitat^o: cū hoc est pu^o qm̄ h̄r debilitat^o ⁊ i q̄busdā corporib^o accidit vt calor i profundo teneat ⁊ adinet ⁊ h̄r fortior: sicut h̄ hoc cōplexio calida ē dominās ⁊ reserās frigus ⁊ nō p ipm̄ neq̄ patēs neq̄ frigiditas ad fundum vadit.

In autūno autē est pulsus diuersus ⁊ trahit ad debilitatem quādā. Sz ips^o diuersitas ē ppter multitudinē quersitiōis complexionis accidētalis i autūno nūc ad calorem: nūc ad frigiditatem. Et ipsius quidē debilitas est etiā ppter hoc. Cōplexio enim diuersa semper deterius efficit nocumētū q̄ similis ⁊ equalis licet sit mala. Et quātūnis est tempus nature vite contrariū qm̄ calor in eodem debilitatur ⁊ siccitas fit fortior,

Temporū vero pulsus q̄ sunt inter h̄r ipibus ppositionantē que sunt circa ipsa.

De pulsu regionū. Ca. 10.

Regionū quedā sunt tepore: vales: ⁊ quedā sunt calide estine: ⁊ quedā sunt frigide hyemales: ⁊ qdā sicce autūnales. Indicia igit pulsu erūt in eis s̄m modum quem scivisti de pulsu temporum.

De pulsu qui puenit ex cibo ⁊ potu. Ca. 11.

Xteri^o corpi adueniētia ⁊ ipsū ingrediētia pul^o dispositionē mutat qualitate suā quātitate. Sed q̄tate qm̄ si ad calefaciendū declinauerint: aut ad infrigidandū mutabūt ipm̄ s̄m illud. Et quantitate qdēz: qm̄ si equalia fuerint: fiet pulsus in magnitudine augmētat^o: ⁊ velocitatis maioris ⁊ spissitudinis propter augmētū virtutis ⁊ caloris: ⁊ pmanebit hec mutatio aliquādiu. Et si pluri me magnitudinis valde fuerit erit pulsus diuers^o absq̄ ordie ppter grauitatē nutritiōis virtutis: quoniam ex omni grauitate puenit i pulsu diuersitas. Et quidē existimauit. Archigenes q̄ ei^o velocitas est tūc multo maior: quā spissitudo. Et hec mutatio est pseuerās: qm̄ causa pseuerantie h̄z sit multitudinis minoris hac: in est diuersitas ordinata. Quō si pauce fuerit quātitas erit pulsus minoris diuersitatis ⁊ magnitudinis ⁊ velocitatis: neq̄ eius permutatio diu perdurabit quoniam materia pauca cito digerit. Ampli^o si h̄r deficiat ⁊ debilitet ex multitudine aut paucitate quoniam fuerit: siles erūt pul^o i pituitate

et tarditate vsq̄ i finē rei. Quō si natura fortis fuerit i digerēdo ⁊ quertēdo fiet pul^o teperat^o.

Et vini etiā ppetatē h̄z: et est: qm̄ ex magnitudine ips^o h̄z fit subtile puenit diuersitas. Et ipso tamen nō puenit q̄ sit tantum quātū illud qd̄ puenit ex nutritiōibus q̄ sibi simulantur: et hoc quidē est ppter raritatē substantie ips^o ⁊ subtilitatē ei^o et leuitatem.

Cum autem vīnum in actu est frigidū puenit ex eo qd̄ puenit ex alijs frigidis in minorādo ⁊ rarificādo ⁊ tardādo velocitatē sue penetratiōis. Deinde cū in coipe calefit: remouet velociter qd̄ ex eo puenit. Cūq̄ pterea cum in corp^o penetrauerit: fuerit calidū non elongabitur multū a naturā: ⁊ accidit velox resolutione

Quō si cū est frigidū penetrauerit: fiet ex nocumēto qd̄ nō fit ex alijs frigidis reb^o qm̄ ille tardatur donec calefiat: neq̄ eorū penetratio est ita velox vt ip^o: illud em̄ veloci^o penetrat q̄ copleat calefactio. Et eius quidē impedimētū est magnum ⁊ precipue in corporib^o q̄ h̄r impilationē sūt apta. Et neq̄ ē sicut impedimētū calefactiōis ipsius cū ipm̄ calidū penetrat: qm̄ ei^o calefactio in principio obuiationis nō puenit ad hoc vt magnū faciat impedimētū: imo natura ei obuiat cū partitōe ⁊ distributione ⁊ resolutione. Frigidū vero est cum naturam deficere facit: ⁊ ei^o virtutē extinguit an teq̄ ad pitionē ⁊ distributionē ⁊ resolutionem perueniat. Et hoc quidē puenit ex multitudine sive spissitate ⁊ calefactiōe ips^o ⁊ frigiditate. Cū autē ip^o

considerati fuerit unde fortitudi-
nem efficit: alia habebit indicia
quæ ipsum sua essentia fortes effi-
cit sanos propterea quod velociter
bet augmentum in substantia spiri-
tus. Sed hęc calefactio et irri-
gidatio que ex eo sunt plurimum
corpora impediunt: est tamen cum
vna queque earum cum aliqua con-
uenit propter idem et cum non conuenit
cum complectitur. Est namque cum res frigi-
dione eos fortes reddunt quod comple-
xionem calidam malam habet
sicut dicitur. S. quod luce granatio ca-
lefactos semper fortes efficit: et
hydromel infrigidatos semper
reddit vigorosos. Vinum pro-
pterea unde est calidum nam aut
frigidum nam est cum quosdam for-
tes facit et quosdam debilitat.
Sed tamen sermo noster est nunc de hoc
imo in virtute eius quod velocior
ad spiritum auertitur: quoniam hic semper
per hęc sui essentia. Quod si vnu horum
duorum ipsum in alio corpore in-
uenit: augmentabitur in faciendo for-
titudinem. Et si ei contrarium extiterit
minus fortitudinem faciet.
Secundum hoc igitur ipsius
pulsus conuertet secundum hoc
Quoniam si fortitudinem faciet
in pulsu augmentabitur fortitu-
dinem. Et si calefaciet in neces-
sitate efficit augmentum. et si in-
frigidabitur: minorabitur necessita-
te. Et si plurimum in fortitudine
faciet augmentum. Nunquam autem in ne-
cessitate efficit augmentum quin
in velocitate addat.
Quia propterea quod nutri-
mentum penetrare facit vigo-
rat et similitudinem operatio-
nis operatur. Et quoniam non ca-
lefacit imo infrigidat: non tantum
auget in necessitate quantum vi-

de eis que somnus et vigilie
in pulsu operatur. Cap. 12.
Pulsus quidem indicia in
no diuersificantur secundum horum
somnia et secundum dispositionem dige-
stionis.
Pulsus igitur in principio som-
ni est parvus: et debilis: quoniam motus
caloris naturalis tunc est adstringen-
dus et submergens et non ad dilatandum
et manifestandum: quoniam ipse in hora
illa totus tendit ad occultum: pro-
pterea quod ipsa anima mouet ad nutriendum
digerendum. maturandum. superfluitates
et esse sicut superat et obesse
suis pulchro. Et pulsus etiam
est maioris tarditatis et raritatis
quoniam hęc in calore accidit
augmentum secundum contractionem et
coadunationem: tamen priuatus
est augmento quod hęc in hora vigi-
liarum propter motum calefac-
tionem. Et motus quidem plus est
ad inflammationem et inclinationem ad par-
tem malitie complexionis. Sed
contractio et eorum coadunatio tem-
perate minoris sunt inflammationis
et minus extrahunt calorem
ad estimationem. et tamen quidem hoc
scies ex hoc quod anhelitus laxus et
spissus estimatio multo maioris sunt
anhelitus et estimatio eius cuius calor
est restrictus: propter causas quod similes
est sono. Verbi gratia submersi
in aqua temperate frigiditate
tis quod si expergefatur licet calor
constringatur et fugiat ex hoc non
tamen augmentum anhelitus
et peruenit ad id ad quod pue-
riet labor et exercitium quod sunt
ei propinqua. Cum bene consi-
deraueris non inuenies aliud
quod calorem vehementius in-
cendat quam labor et motus.
Et vigilie quidem calore non effi-
ciunt motu corporis: ita ut cum

corpus quiescit non sit ipse ne-
cessarij: imo faciunt calorem pro-
pterea quod spiritus ad exteriora mo-
uetur: et motus eius ad ea efficit
continuitatem cum ista est eius gra-
uitas. Cum autem cibus digestus
est somno redit pulsus: et fit for-
tior: propterea quod virtus augmen-
tum recipit a nutriendo: reddendum
lud quod ad profundum descendit
ad regendum nutriendum ad exteriora
rad suum principium. Et similiter
propter hoc etiam magnificatur
tunc pulsus multo et propterea
quod complexionis caliditas propter
nutriens augetur quemadmodum
diximus. Et instrumentum etiam
augetur lenitas per id quod ad
ipsum ex nutrimento penetrat.
Ueruntamen sua magnitudine
non auget velocitatem neque spissi-
tudinem: quoniam hoc non est il-
lud quod in necessitate prebet aug-
mentum. Et hoc etiam non est pro-
hibens restaurari ex eo quod neces-
sarium est magnitudine sola. Deinde
de quod cum dormiente somno
perseuerauerit: fiet pulsus de-
bilis propter calorem innatum contra-
ctionem et virtutis complexionem sub
superfluitatibus que euacuan-
de erant secundum euacuationis mo-
dos quod sunt in vigilis ex quibus
est exercitium et euacuationes quod
non sentiunt. Cum autem somnus
in principio euacuationem inue-
nerit: et nec inuenit aliquid ad quod
digerendum tendat: declinat in
complexionem ad partem infrigidan-
di. Perseuerabunt propter paruitas
et tarditas raritas in pulsu: et
incessanter augmentabuntur.
Cuius etiam diuersa sunt indi-
cia vel dissimilia. Cum enim dor-
mies euigilabit: natura sua de-
clinabit pulsus ad magnitudinem

et velocitatem ordinate: deinde ad
suam naturalem redibit disposi-
tionem. Sed subita cum euigilato
accidit: ut pulsus eius illico cum
a somno remouetur: descat: quoniam
virtus coram eo quod subito euenit
victa est: deinde post hoc redi-
bit ad eum pulsus magnus velox
spissus et uerius ad tremorem.
Et quoniam motus iste est simi-
lis violento: id non inflamat etiam
ipsius. Et quoniam subito moue-
tur ad repellendum naturaliter illud
quod accidit: ergo motus acci-
dens diuersus et tremor pulsus: sed
secundum hoc non longo perseuerat: imo
ad equitatem cito redit: quoniam
iste est sicut fortis: et tamen dura-
bilitas est pauca et cognitio de-
structionis ipsius est velocior.

De iudicijs pulsus exerci-
tium. Cap. 13.
Indu est temperatum pulsus sit ma-
gnus et fortis: et hoc quod est pro-
prium caloris innati: et forti-
tudinem ipsius. Et fit et velocior et spis-
sus valde: propter superfluum ne-
cessitate quod facit motus. Quod si pro-
perseuerauerit: fuerit fortis aut hęc
fuerit breue: erit tamen fortissimus
destruet quod ex fortitudine pue-
nit. Et debilitat pulsus. Et fiet
parvus propter repletionem caloris
innati. Sed ipse fiet velocior et spis-
sus propter duas res: quarum vna
est augmentum fortitudinis et necessita-
tis: et alia est: quoniam virtus retrahit
ne magnitudinem sufficiat. Post-
ea velocitas incessanter minuitur
et spissitudo augmentatur hęc quod
tate eius quod ex parte debilitat.
Deinde ad vltimum si exercitium
perdurauerit debilitauerit: fiet
pulsus formicæ propter debilita-
tem et spissitudinem fortis. Post

ea si magis supfluum fuerit: et
q̄oſi ad moſtēpnenat: efficit
q̄oſia faciūt reſoluētia ⁊ redu-
cet pulſus ad hoc vt ſit yermicu-
loſus. Deinde faciet ipſm decli-
nare ad raritatem ⁊ tarditatē
cū debilitate ⁊ paruitate.

¶ De iudicijs pulſuū balnea-
torum. Cap. 14.

¶ Balneatio aut erit cū aqua
calida: aut cum frigida.

¶ Si aut fuerit cum aqua cali-
da in principio puenit ex ea for-
titudinis ⁊ neceſſitatis indicia.
Cūq̄ multū reſolueri ⁊ debilita-
bit pulſum. S. q̄ dixit erit tunc
paruus tardus ⁊ rarus. Dicem⁹
ergo q̄ debilitas q̄dē ⁊ paruitas
pulſus pculdubio exiſtūt. Sed

si q̄ calida cū in interioribus cor-
poris calefactionē efficit calore
accidentali: fortasse nō dura-
bit sed ad ſui naturā que eſt in
frigidāndi redibit. Et fortasse
durabit ⁊ permanebit. Q̄d si ac-
cidentalis qualitatis iudiciū
ſuperauerit: fiet pulſ⁹ velox ⁊ ſpi-
ſus. Et si ſuperauerit q̄d ex natu-
ra ſui pueniet fiet tard⁹ ⁊ rarus.
Et si calefactio acc̄tal̄ ad
ſantā virtus resolutionē perue-
nerit vt ſincop̄ ſit: p̄inqua fiet
etiam pulſus tardus ⁊ rarus.

¶ Sed balneatio cū aqua fri-
gida facte frigiditas si penetra-
uerit: debilitabit pulſū ⁊ faciet
pulſū ⁊ efficit raritatem ⁊ tardita-
tē. Et si nō penetraverit: imo ca-
lore coadunauerit: augmētabi-
tur fortitudo ⁊ creſcet parum ⁊
minuet velocitas ⁊ ſpiſſitudo.
¶ Et ex aq̄s hoc in thermis exiſti-
bus q̄ ſunt exiccates duritiē in-
pulsu augmētāt: ⁊ ex ei⁹ magni-
tudine minuit. S. calefaciētes
velocitatē in pulſu augmētant.

Si aut virtutē reſoluerint: erit
q̄d iam diximus.

¶ De pulſu q̄ mulierib⁹ eſt pro-
pui⁹ ⁊ eſt pulſus pgnati⁹. ca. 15.

¶ Quia ppter cōſtatē ſiſi in at-
tractione aeris ipſe enim quaſi
duabus attrahit neceſſitatib⁹
⁊ duab⁹ aeris attractiōib⁹. S. ⁊
virtus pculdubio nō augmē-
tat: neq̄ etiā minuit niſi q̄tum
opz ppter latitudinē paucā: q̄
puenit ex pondere pgnatiōis
ppter hoc igitur iudiciū p̄tu-
tis medie ⁊ neceſſitatē fortit⁹
cit: ⁊ augmētatur pulſus ⁊ ſit
velox ⁊ ſpiſſus.

¶ De pulſu doloſi. Ca. 16.

¶ Dolor mutat pulſū: aut p-
pter fortitudinē ſui: aut q̄
ē i medio p̄cipali: aut p̄ lōgā
morā ſui. ¶ Et dolor quidē cū i
ſui p̄cipio fuerit: faciet virtutē
ebullire ⁊ mouebit i p̄ſā ad reſi-
ſtendū ⁊ referādū ⁊ inſāmabit
caliditatez. fiet ergo pulſ⁹ ma-
gnus ⁊ velox ⁊ maioris ſpiſſitu-
dinis: q̄m ſitro magnitudinē fa-
ciet ⁊ velocitatē. ¶ Cū ergo dolor
ad finem ſue fortitudinis pue-
nerit ppter illud q̄ dixim⁹ de
modis procedet minorādor ⁊ re-
dibit ad inferiora: bene magni-
tudine perdet ⁊ velocitatē ⁊ vi-
cem earū ſupplebūt ſpiſſitudo
fortis ⁊ paruitas ⁊ fomiculatio
⁊ yermiculatio. Et ſi augmēta-
tus fuerit: adducet ad raritatē
⁊ p̄ditionem.

¶ De pulſu apoſtemati. C. 17.

¶ Apoſtemati quidem alia
ſūt q̄ febres faciūt. Et hoc
aut ppter eoz magnitudinē
aut ppter nobilitatē membru-
in quo ſunt: Et pulſum in toto
corpore mutant ſm mutationē

febris propiam: ⁊ nos ipſas di-
cemus in loco ſuo. Et alia ſunt
q̄ febres nō faciūt ⁊ mutat pul-
ſum membru in quo ſunt p̄pui-
per eſſentiam. Et eſt etiam cum
reliqui corporis pulſum mutat
per accidens: ſicut nō ppter
q̄d eſt apoſtema: ſed ppter q̄d
doloſum eſt.

¶ Apoſtema aut quod pulſum
mutat: aut ipſus mutat p ſpēm
ſui: aut per ſui: tempus: aut per
quantitatem ſuam: aut per mē-
brū in quo eſt: aut p accidēs q̄d
ſequitur ipſum ⁊ comitatur.

¶ Quod vero per ſui ſpeciem
mutat: ſicut apoſtema calidū
ex quo per ſuam ſpeciem proue-
nit vt mutetur pulſus ad ferri-
lacionem ⁊ ad tremorem et horri-
pilationem ⁊ velocitatem et ſpiſ-
ſitudinem niſi ei contraria ſit
cauſa humectans que propue-
tatem ſerrini deſtruat: et vice
ipſius vndolſitatem ſupplere fa-
ciat verūſū tremor ⁊ velocitas ⁊
horripilatio ⁊ ſpiſſitudo ipſum
ſp̄ comitat. Et quema dmodum
cārū q̄dam ſunt que ferrini pro-
prietatē p̄hibent: ſiſt ſunt q̄daꝫ
earū q̄ ferrini proprietatē augmē-
tāt: ⁊ ipſam apparere faciūt. Et
molle q̄dem apoſtema pulſum
facit vndolum. Et ſi fuerit val-
de frigidū ipſm efficit tardū ⁊
rarū. Durū vō ſp̄a proprietatem
ſerrini augmētāt. In exitura ſt
cū ſit collectio: ipſa pulſum querit
de proprietate ſerrini a dyndo
ſi proprietatē pp humiditatē ⁊ le-
nitatē q̄ ipſam ſequuntur ⁊ ſbet
augmētū i diuerſitate pp ſuam
granitatē: velocitas aut ⁊ ſpiſſi-
tudo alleuat pp calorū acc̄ta
lis quietez cauſa maruratio. ¶
¶ Mutatio vō ipſi cā ſuoz p̄-

por eſt. vñ duz calidū ſp̄a erit
in augmento: p̄p̄tates ſerri-
ni ⁊ quocunq̄ diximus ſunt ſi-
cut in augmento ⁊ eius duritiēs
ſp̄ augmentat ppter extenſionē
q̄ auget: ⁊ in tremore ppter do-
lorē. Cūq̄ ad ſtatuz peruenit
oīa augmentant acc̄ta ppter
illud q̄d fortitudinez ſequitur.
¶ Ipſm nāq̄ debilitat ipſum: ⁊ in
ſpiſſitudine ⁊ velocitate augmē-
tū ſbet: deinde ſi plōgabit velo-
citas deſtruet ⁊ redēſūdo fiet for-
micāſa. Cū aut minuet ⁊ reſolue-
tur aut ap̄ieſ fiet pulſus fortis
p̄pterea q̄ virtus exonerabitur
a p̄dēre: ceſſabit ipſi tremor
p̄pterea q̄ dolor extenſi⁹ mine-
tur. ¶ Scdm q̄tates vero ſui.
Quonia magnū facit vt ſint iſte
diſpoſitiones maiores ⁊ magis
augmentate. Et paruum vt ſint
rariores ⁊ paruiorez. ¶ Et ſim
mēbrū. Qm ex mēbris neruoſis
prouenit augmētum in duritie
pulſus ⁊ in proprietate quā h̄ſer-
rinus ipſius. Et ex venoſis q̄
de puenit augmētū i magnitudi-
dine ſua ⁊ vehemētia ⁊ diuerſi-
tas multa ꝛp̄cipue ſi que in eis
ſuperate fuerint arterie ſicut in
ſplene ⁊ pulmone: ⁊ nō durabit
huiusmodi magnitudo niſi q̄-
tū pſeuerauerit fortitudo ⁊ mē-
bra humefacta ⁊ lenia ipſum fa-
ciunt vndolum ſicut cerebrū et
pulmo.

¶ Mutatio qua apoſtema mu-
tat pulſum alio mediante eſt.
Sicut apoſtematis pulmonis
quod facit pulſum tremulum.
Et ſicut apoſtematis epatis q̄d
facit ipſum mictualem. Et ſicut
apoſtematis vhenis quod facit
ipſum ſranguralem. Et apo-
ſtema membru fortis ſenſus ſicut

stomachi & dyasfragmati facit infum spafum et sincopizantes. De iudicij pulfus accidentium anime. Caput. 18.

IRa quide ppterea qd virtut feruere facit r spm subitō dilatat pulfum facit magnū ad superiora se eleuantem velocem & spiffum. In quo non oportet dūnerfiratē cadere quoniam passio exiit similis: nisi timor et admisceatur qui vna vice superet & hoc alia supererit. Et similiter si verecundia ei admisceatur: aut contrarietas ab intellectu qui facere precipiat & ne feruere ad malum: inferendum illi cui transcritur.

Et ex delictis qdē ppterea qd ad erroria pūlatz mouēt nō peruenit ad illd q puenit: ex ira i velocitate & spiffitudine. Imo ē cū eius magnitudo sufficit necessitate: & est tardus & rarus.

Et sicut pulfus letitice: qm ipse fit magn' fm plm cū lenitate et attinet tarditati & raritati.

In tristitia hō ppterea q caloz suffocat & submergit et fortitudo virtus debilitatur opzve fit pulfus paruus & debilis rarus & tardus.

Timor vero qui subitō venit pulfum facit velocem & diuersum & inordinatū. Sed conseru' & q ordinate prouenit: mutat pulsum fm modū mutationis sollicitudinis.

De summa mutationis rerū q̄ uia rū nature eēntie pulfus. Ca. 19.

Hoc eis fit mutatio. Aut pp hoc qd accidit d eis ex malitia cōpōniz: & tu qdē iā sciuit pulsum cuiusq̄ cōplexionis. Aut ppterea q virtutē cōstrinzit & pulfus facit diuersus: & si

cōstrictio valde fuerit fortiter sine ordine & absq̄ pondere: & cōstrictionē qdē facies est oīsi materialis multitudo sine sit apaz sine non sit apa. Aut ppterea q virtutē dissoluit & facit pulfus debile: & oīa hec sūt sicut dolor fortis & egritudines atales q̄ sūt fortis resolutionis.

Summa sc̄ba. Doctrinē tertie sēn secūde de vīna & egestiōe & est cōtinēs. 13. capitula.

Et sermo vniuersalis de vīna. Caput. 1.

De significatione dispositionis vīne non opz credere nisi postq̄ pditiones obseruare fuerint.

Opz etesi vt vīna q̄ p̄sideret sit p̄ma vīna q̄ in mane colligit. Et nō p̄maneat lōgo tpe. Et nō sit ex nocte reseruata.

Neq̄ sit ille cuius est q̄ aqua nō bibit & cibis non comedit. Et nō sit q̄ i cibo aut potu re tingētem accepit: sicut crocū et cassiam fistulam: quoniam vīnā tingendo ad citrinitatem & rubedine mutat: & sicut olera q̄ tingēdo mutāt ad viriditatez: & al mari qd ad nigredinem: vīnū quod mutat vīnam secundum suum colorem. Neq̄ sit q̄ exteriora sui re tingente infecerit: sicut alcanna: qm cum ex ea aliquis tingitur: fortasse ei' vīna ex ea inficit. Neq̄ sit qui re q̄ cū vīna aliquem humores expellit: assūpsit: sicut qd colera aut stigma expellit. Neq̄ se exercit mortib' cōpōniz aut opationibus aut dīspōsitionibus que sunt extra cursum nature que vīne colorem mutant sicut ieiunium.

aut vigilie aut labor aut ira aut tumor. Oīa em̄ hec vīnā tingunt sc̄dm citrinitatē aut rubedine. Et coitus vīnā valde impingnat. Et sicut vomitus reuacuatio quoniam hec colorem mutat & substantiā que in vīna esse debet.

Similiter cū ipa multis permaserit horis. Quaprof dixerūt qdā q post sex horas ip̄siciēda nō est: qm ip̄i' significatio debilitat & color mutat: & hypostasīs dissoluit aut mutat: & sit spiffior: q̄ sūt ego dicam q nec post horam vnam.

Vīna pretereato ita itegre col ligēda est in vīnali magno: ne ex ea aliquid effundatur.

Eius quide dīspōsitiō illico cū mingit nō est cōsiderāda neq̄ nisi postq̄ i vīnali residet.

Et obseruandū est ne sol eaz tangat: neq̄ vētus ne perturbet & ne congeletur donec hypostasīs separatur & separatio compleatur. non enim descendit illico cū mingitur: neq̄ i vltimo sit: ne maturatōnis. Et nō colligat in vīnali in quo alia fuerit nisi prius fuerit ablutum.

Amplius vīne puerorū significatio est parua: & precipue infantium: ppterea q̄ lacte nutritū & q̄ materia tīgēs i eis q̄scēs & submersa in eorū quocq̄ natura exiit ex obilitatez mtradorum: quod maturitatis significationem perneat.

Et instrumentū quide colligēdi vīnā est corpus peruum substantiam habens nitidā sicut vitrum clarum vt chustallus.

Scias aut q̄ vīna quāto pl' eā tibi apporximas tanto spiffitudo augmentat: & q̄to pl' eō

gas eā a te augmētāz i ea claritas: pp hoc differt ab oib' falsitatib' q̄ sunt in ea qd' medici experiantur cū eis ostenditur. Cū vīna i vīnali colligit: cū studiēda est a mutatiōe frigoris & solis & venti.

Et oportet vt in lumine aspiciat ita q̄ super eā nō cadat radi' imo ab ipō tegat: & sic i ea iudicē' accidētib' q̄ i ipa appē't.

Scito etiā q̄ p̄ma significatio quā vīna h̄zē de dīspōsitiōne epatis & vīnarū aquositate & sup dīspōsitiōne venarū: et eis mediātib' i alias demōstrat egritudines. Firmior tñ ei' significatio ē illa q̄ d epate exiit & ppe de dīspōsitiōe gibbositas ip̄i'.

Ampli' significatiōes q̄ erri nis habent ex septē sūt accepte generib'. Genere coloris. Et genere substantie. Et genere claritatis & turbulentie. Et genere hypostasīs. Et gñe q̄ritatis in paucitate & multitudīne. Et genere odorū. Et gñe spume. Sūt vero qdā q̄ iter hec gñā ponit genus factus & genus saporis.

Cūq̄ dicimus gen' coloris i telligim' illud qd vīnis i ea sērit ex colorib'. s. albedine aut nigredine aut qui iter eas exiit. Et cū substantie gen' dicim' intelligim' dīspōnem ipsius in grossitudine aut tenuitate. Et cum dicimus genus claritatis & turbulentie: intelligimus q̄ penetratio vīnis i ea ē facilis: aut nō est. Et inter hoc sē gen' & genus substantie exiit differentia qm plumbū ē substantia grossa & clara sicut albumen oui & glutin p̄ficiū liquatū & vitrū liqzū & oleum. Et plerūq̄ est res subtilis substantie turbida: sicut

squa turbida q̄ ē magis tenuis q̄ albumen ouī. Turbulētē aut cā est p̄mixtio plū colorēs habentū extraneos fuscōs aut alijs colorib⁹ infectos q̄ ab asp̄icitē sēu nō sūt p̄cepti z phibēt puritatē z si p̄ se p̄cipiūt. Inter eā hō z hypostāsim existit d̄fīa qm̄ vilis plerūq; cognoscit hypostāsim. Et inter ip̄az z colorē existit d̄fīa: quonīaz color per totā humōz substantiā p̄cedit cum maiori p̄mixtione.

De significationibus coloris vine. Cap. 2.

Coloribus vine sunt gradus citrinitatis. Sicut palaris. Deinde citrinus. Post hanc uina. Deinde rufus. Post ea citragularis. Postea igneus qui tincture croci assimilatur: et ipse quod est vehemens citrinus. Postea croceus qui simulatur capillis zacharant: et iste quod est que vocant rubeni clarum. Quod est aut qui sunt post citrinum caliditate significat: et in finibus diuersificant gradus. Et est quod est cum accidit per vehemētiam mori et per dolores: et per famem et per aquam abstinentiam. Post istos hō gradus predictos existit gradus rubedinis. Sicut rubens roseus. Et ruber obscurus. Et ruber puluerulentus. Et omnes qui de sanguine d̄fīi significant. Et in omnibus in quibus est color zacharantano attinet est significatio d̄fīi colere ruber. Et in omnibus qui puluerulento attinet: est significatio d̄fīi sanguinis. Et igneus quod est magis sicut calores quam ruber et puluerulentus sicut colera in se calidior est sanguis. Et color quod est vitæ egritudinibus acutis incedit: trahit ad calores zacharantem et igneitate. Quod si

ibi fuerit tenuitas: alius maturationis significat dispositionem et quod incipit et non apparet in substantia. Si aut citrinitas fortior: fiat et versus ad igneitate perueniat terminatur ad finem in ea significat calor incessanter profectus: et iste quod est finis citrinitatis. Quod si in ipso claritas augmetur calor: ita sicut diminutionem incedit. Et est stercora cum egritudinibus acutis sanguineis vitæ sicut ipse sanguis mingit appone venæ ibi existente. Et sicut repletione supflua: que si paulatim mingendo emittit et est cum odore malo: significatio timoris: et tunc est ea ne sanguis ad loca suffocata susurruerit. Et peior quidem ea est cum est subtilis in colore sui et dispositione. Cum autem ea multum mingitur: est cum est significatio bona in febribus acutis et comixtis quibus cum est significatio crisis et sanitatis nisi in principio subito attenuet antequam sit hoxa crisis quibus tunc erit recidivatio significatio. Et sicut si tenuitas post crisis ordinata non fuerit. Et in ictericia quo cum vitæ adeo fuerit maioris rubedinis donec ad nigredinem trahat et panum taliter tingat ne remoueri possit. Et ipso plus fuerit erit sanius: quibus cum vitæ fuerit alba aut rubea pauca rubedinis ictericia in sua dispositione manere timetur et ea hystrophia. Et fames quoque est eris que vitæ vehementer tingit et ipsam valde acuit. Post vero sunt gradus viriditatis. Sicut vuna cum coloro fisticolorum attinet: deinde cum color est similis coloro eruginis eris Postea illa cum est color: similis

colori ieros: deinde cum color similis indico. Postea qui similis succo porri. Fisticoloris vero significat frigiditatem. Et sicut omnes in quibus existit frigiditas per eam eruginis eris aut succo porri similis: hec namque vehemens significat incedit. Verumtamen succo porri similis sanior est ea qui eruginis eris similis. Et illa quod est eruginis eris similis post laborē sicut spasmus. Et viridis hō in pueris coloris ieros hystrophia frigiditatem vehemētē sicut plurimum significat et ante ipas p̄cedit via viridis. Et quod dicitur quod sicut venenum in potu fuisse haurit. Et si fuerit in ea hypostasis spes erit vite. Et si non tunc est. Eruginis hō eris similis vehemētē significat perditionem. Bradus aut coloris nigralis est niger qui ad nigredinem tendit sicut via coloris croci: sicut est ictericia: et sicut colere ruber spissitudinem: et adustionem: et colorem nigrum qui accidit ex colera rubea: et sicut ictericiam. Et alius est qui ex succo puenit ad nigredinem: sicut colera nigras. Et alius niger qui puenit ex viriditate et colore indico similis: et significat colerā nigrā purā. Et ad summum quod vitæ nigras significat aut vehemētis incedit: aut forte frigus: aut mortē: aut caloris naturalis supationem: aut crismum et expulsionem nature qua ipsa colere nigre expellit supfluitates. Quod autem erit incensio est cognoscitur: quibus illic est fortis ardor: et ante ipsam fuit vuna citrina vel rubea et hypostasis est diuisa: et in quibus et incensio: non est vehemētis nigredinis: imo trahit ad colorē

croci et citrinitatem aut ad fuscitatem. Et si ad citrinitatem trahit: sicut multa ictericia. Verumtamen quod ex frigiditate sit cognoscitur: ut ante ipam habeat vuna quod ad viriditatem trahit aut ad luiditatem: est sedime pauca iuncta ac si est sic cum et nigredo in ipsa est purior. Et est et cum iter duas copiones d̄fīa notat. Quibus cum vitæ nigras fortis odor fuerit significabit caliditatem. Et cum fuerit cum ea odoris priuatio aut fortitudinis eris debilitas significabit frigiditatem. Cum enim valde fuerit supata: odor non erit vitæ. Illud autem quod est casu caloris accidit in nati cognoscitur: propterea quod ipam sequitur fortitudinis casus et disto casio. Et illud quod est accidit sicut modum purgatis et crisis cognoscitur sicut quod accidit in fine traxit: cum splenis egritudines resoluunt: et dolores dorsu matricis et febres melacolicæ: et nocumeta que erit menstruo accidit resistentie et retentio eris quod erit sanguine huiusmodi per ante et post: plus cum natura et rare in puocatio menstrua iuuat: et sic accidit menstrua retinet. Et non retinet natura sanguinis supfluitate: propterea quod ante ipsam p̄cessit vuna indigesta aquosa et propterea quod post ipas ad inueterat copulauerunt: erit ipsius quantitas maxima copiosa. Quod si non ita vuna fuerit nigra: signum erit malum: et precipue acutis egritudinibus: et quanto plus si eris quantitas fuerit pauca: quoniam eris sua paucitate est scidum et humoris illa destruit adustio. Et quanto magis fuerit grossa erit deterius. Et quanto magis fuerit tenuis: erit mi

nois malitie. Et est quidē cū accidit: vt vīna nigra aut rubea obscura migat. ppter vini potio nē qd hui' hz colorem cū nullo modo natura aliquid i eo operata fuerit z experit sim suā dispositionē: s; in hoc nō est timor. Et est cū bone crisis significatio existit z in acutis egritudinib' sicut ieger eaz tenuē munerit z fuerit in ea suspēso in pibus diuersis. multoties em significat sonitū capitis z vigiliās et surditatēz desipientiā. Et pcpue si paulatī eā miserit i lōgo tpe fuerit suspēsa z fuerit ei' odor acur' z fuerit cū febrīb' qm tūc vehemētē significabit capitis sonitū z desipientiā. Sz qñ affuerit ibi somnietas z surditas z desipientia z sonit' capitis significabit sanguis fluxū ex naribus. Et est et cū existit cā lapidis in rhene. ¶ Ruff' iqt. Urina nigra bona ē in egritudinib' lapidis que ex humoib' pueniūt grossis. Et ē significatio mortalis i egritudinib' acutis. Dixit etiā q vīna nigra ē mala in egritudinibus rhenū z vesice cū vehemēs ardor ibi adest. Considera ergo alia signa. ¶ Urina nigra in febrib' nō ē bona pp illud qd scis. Neqz venit in eis nisi ex corruptioe mala. Et similiter i mulierib' vīna nigra post laborē significat spasmi. ¶ Ad summū dō vīna nigra in principio febrūū est perniciofa. Et similiter in eaz sine qñ nō cū ea fuerit aluitatio: neqz significauerit crisis. ¶ Urina autē alba sim duas intētiōes ē scīda. Una eaz ē cū ipsa est tenuis trāslucēs qm vulgus qd trāslucens est albū vocat sicut est vitrum qd est clarū:

z cristallū clarā vocat albā. Et altera est qd pcerto est alba cuius color: est disgregatū' vifus sicut lac: z pergamenū: z ista qd dem nō trāslucētis vt vifus i ipsa penetrat: trāslucētia enim pcerto nō est nisi oim colorū puruatio. ¶ Albā igit secūdū intētiōē trāslucētis significat frigiditātē offmūo: et ē auferēs digestionis fiduciā. Et si cuz grossitudines fuerit significabit flegma. ¶ Sed alba pro certo non erit cuz grossitudine. Et eius quidē alia est cur' albedo est mulcilla ginosa z significat multitudinē flegmatis z humous crudī. Et alia est cur' albedo est vinctuosaz significat adipis liqfactio: nē. Et alia est cur' albedo ē similis albulē: z significat flegmatis liqfactio: nē que accidit aut accidit. Et alia cur' albedo est similis albedini que ē i fūgo cū tenuitate z sanie: z significat exituras vlcerosas in instrumentis viuis. Et si abiqz sanie fuerit: erit ppter superationē materie mltē crude non mature. Et est cuz est cum lapide vesice. Et est alia que spermati simulatur: que cū flegmaticoū apostematū adest crisis z laxitas interiorū egritudinū qd ex flegmate accidit vitreo. Cum vero vīna spermatis similis existit: et non est sim modū crisis est propter apostematata flegmatica. imo cū in pti mltiam puenit: pronosticabit apostemiam aut parali sim. Et cuz i oib' hoīs febris alba supuenet: urina cito i quartanā cōuertetur. Et plumbina quidē sine hypostasi est valde mala. Et lactea etiā in acutis egritudinibus: est perniciofa. Albedo pre

terea yune in febrīb' acur' qd cū qd nō fuerit post tincturā qd precessit: significat qd colera rubea ad aliquā mēbrūz declinauit qd apat aut ad fluxū ventris: z qd mag' significat qd decliauit ad caput. ¶ Et sicut cū vīna rubea est in febrīb' deū subito fit alba significat desipientiā. ¶ Et cū vīna in sanitate pgenerauerit in colore albo significat purificationē digōnis z albulē sifis qd lacri simulat acetoso in febribus acutis moroz significabit aut ptiim. ¶ Scito autē qd possibile est vt vīa sit alba z pplegio calida z coterica: aut vīna rubea z pplegio frīda flegmatica. colera ei rubea cū declinat a via vite z nō admisceat vite remanet vīa alba. Debes g vīnā albā psciderare. Qm si fuerit hui' hūor mlt' z luminos' z ipfius se dīmē mltūz grossūz: z ei' substantia cū h' trahit ad grossitudinē: debes scire qd albedo ē ex frigiditate flegmatis. Sz cū vīna nō fuerit luminosa clara neqz ei' sedimē multū: neqz per uiaz albedo ad fuscitatez tra perit: scire debes qd colera rubea ē occultata. z si egritudie acuta fuerit i ea significatio des salt' ex qd' nō timet phrenesis: z qd sūt sicut ipz: obes scire qd colera rubea decliauit ad aliū cānalē: z ad testina: z accidet ei strictio. ¶ Cā pō ob quā vīa existit rubea i egritudinib' frīdis ē vna harū rerū. Aut fortitudo dolous qui colerā rubeā ffoluit sicut i colica accidit frīda. Aut opilatio qd facta fuit ex separationē flegmatis i cāna li qd est iter fel z inelina qd propter ad itelitia natural' nō

defecit sicut solebat. imo vīe societatis ē et necessaria cū que egrediat quē ad modū accidit i colica frīda. Aut pp debilitatē opilatōis z vite virtutis defectū qd inter aquositate z sanguinez separationē facere nō valet: sic accidit in hydropisi frīda. Et in egritudinib' obulitatis epatis sim plurimū: qm ppter eas vīna est sifis loture carnis recentis. Aut ppter cōstrictionēz quā opilatōes fecerūt: mutatū color flegmatis in vīnis ppter aliquā putrefactionē qd ei accidit. Et eius quidē signū est ad sifas vīne z ei' sedimē scīdum modum quem diximus. Et ei' tinctura est tinctura de bitis non luminosa. Colere em rubea tinctura est luminosa. ¶ Urina quoqz multoties i pscipio egritudinū erit alba: sed postea fiet nigra z ferabit: sicut accidit in tetericta. ¶ Ampli' vīna post comestio: nē albecit: neqz sic cessat donec digō fieri incipiat: tūc ei icipit vīa sifi. Et pp hoc vite vigiliā tūc sūt albe z admittat ad h' colorū inati resolo. Sz nō lumiole: imo attrinēt fuscitati pp purificationē digōnis. Tūc vīa rubea i egritudinib' acur' melior ē qd ad sa. Sz rubea qd ē sanguinea maioris ē securitatis quā rubea colerica. Rubea g colica h' tūc ē timorū cū colerica qeta manet. Sz si eret mobilis magni ē timorū. ¶ Ampli' vīa rubea in egritudinib' renū ē mala: qm sim plurimū calidum significat apā. Et in dolozū capitis desipientiam pretendit. ¶ Cūqz vīna i egritudinib' acutis rubea cepertit z sic pmaserit z nō

inferi⁹ descensu fecerit: pdittiois egrit timore affert: r renuz apa significabit. ¶ Qd si cu rubedine fuerit turbida: r afr pmaferit: apa in epate r calozis inna ti significabit debilitatem. ¶ Ampli⁹ coloz yvine sut qdaz ppositi. Ex qb⁹ e color q carnis recerz ioture assimilati: q et san guini i aq dissoluto filis existit r et debilitate apostematis. et qnqz et ex mltitudine sagui nis. Veru⁹ sepi⁹ existit ex debilitate epatis ex qncuz cople xioe inpuenerit malitia pccite qua digerendi malitia vl debili tas demostbrat r ruz dissolu tio. Qd si h⁹ fortis fuerit: nunc no erit nisi ex saguis mltitudi ne r ei⁹ augmcto vltra melsura qua h⁹ dilgregatiua penit⁹ se parare h sufficit. et ex eis est et color oleagin⁹: r est citrinitas cui ad mura e sclinitas. r colo ri olei simula⁹ pp viscositate q e i ipoz r trasflucens cum nitore adipoz r cu splendore sbe ad qn da spissitudinē trahit. r i pluri bus dispomb⁹ significat malu aut non significat bonuz: neqz maturacione: neqz melioratio nem. Sz fortasse raro marte ru vinctuosaru euacuatione se cundū modū crisis significat. ¶ Et hoc qdē no est nisi cū post ipaz aduent reqes. Que ho ex ea e pnciosa e illa cui⁹ vinctuo sitas e fetida: r ppe illa ex q p na mingit pttitas. Cū ho ei ali qd miscet qd e sile ioture carnz recerz e deterior. et hoc quidez pl⁹ ptingit i hydropisi r ptiis et colica mala. r est cū oleagina post nigrā seqt yvina q pcellit et tūc qdē e significatio bona. Maius aut qd yvina significat

oleagina e q i die qsta idicet egru in die septia mortuū in egritudinib⁹ vcz acutis. Ad sū mū ho oleagine yvine tres sūt spēs. Alia enim ex ea e q tota e adeps. r alia e cui⁹ iferi⁹ e tm adeps. et alia e cui⁹ supfus est adeps. ex ea et e q i suo colore tm e oleagina sicut e i ptiis r p prie i sui pncipio: aut in iua bta tm: aut i eis vtriusq: quēas mo dū e i egritudinib⁹ renū: r i pfe ctioe ptiis r eius sine. ¶ Et ex hīs e et carmin⁹ q mal⁹ e r pni ciot⁹ qm vtriusqz colore signifi cat aduisionē. ¶ Et qnqz est coloz rubes⁹ q currit nigredo. r si gnificat feb. ppositas⁹ feb. q ex grossis sunt supfluitibus. ¶ Qui si clarior fuerit r nigres co ad ipi⁹ sūmitate dclauerit apostema significabit lateris. ¶ De significatiōib⁹ sbe vīe i pttitate ipsius r in claritate sui aut turbulentia. Cap. 3. S uba vīe e: aut tenuis aut grossa: at mediocr. ¶ Mal de ho tenuis in oib⁹ disponib⁹ maturacionis significat puua tionem aut in venis opilatio nes: aut epatis debilitate: r cā naliū vīe q h attrahūt nisi qd tenue e: aut attrahūt sz ex non eūciūt nisi qd nā subtile existit aut mltā aq potatione: aut ves hemeris frigiditatis coplectio ne cū siccitate. ¶ Et i acutis qdē egritudinib⁹ significat pttitis digestiue debilitate r matura tiōis puatioes. ¶ Et e et cū reli qru pttiti rāta sigt debilitate vt nlo mō i aq opet inoquēad modū igredit ita labit. ¶ Et vīa qdē tenuis valde sim hūc modū vterior et pueris p r i u: uenib⁹: qm naturalis pterozū yvina

yvina pttior est yvina iuuenis: ideo q sūt hūidiores: r q eozū coipa pl⁹ attrahūt hūditates ppea q materia supflūes e eis necessaria cā augmētis. si ergo eoz yvina i febib⁹ acutis mltū sūt tenues: nam valde elōgati erūt a sua naturali dispositōe. Et si hec i eis plenerauerit: nō significabit nisi pditione: qm cū pdurat sigat pditione: nisi stabilitas: tūc ei exitura sigat q accidit e ppe iferi⁹ sub parte epis. r sū si hoc ifanus pmaferit r se nō puerterit ab eis sigat bit apa qd accidit illic vbi do loze sentiūt. Et sim plurimū acci det eis vt cū hoc in alcharin r in renib⁹ dolorē sentiāt. Et sigat aptitudinē ad apa. Qd si dolor r guitas vni mēbro pro prio nō fuerit: imo sunt cōes si gnificabit bothoz: r yariolas: r apata q coipi erūt cōia. ¶ Te nuitas qz yvine i crisi sine ordi ne reciduationem pnohcat. ¶ Vīa adit mltū spissa sz pluri mltū sigat maturatiōis puatio nē. Et sim min⁹ humozū grosse substatie maturatiōe. erit q i statu humorosaru febiū et in aptioe apatū. r plurimū qdem qd in acutis sigat egritudinib⁹ e malu. Veru⁹ tenuitatis dura bitas pl⁹ sigat malu. Spissi tudo nāqz quādam sigat dige stionē: q qdē substatie pfert in eo q digestionē sigat r q h⁹ expellēt hz potētia est id in q fiducia habet. Et liquatū matri ci significat corruptionē r eius multitudinē et maturatiōis pphibitionē separaz ad fundū descēditis significat malū. qd aut sit illud qd inter duas res

superātus est: cognoscit ex eo qd postea aduent ex reqeaz succedit ex debilitatis augmē to. ¶ Et yvina qdē spissaru in febibus sanior existit illa de q multū subito euacuat. Illa ho q paulatē euacuat multozū hū moū est significatiua et debi litatis pttitis. r post illā qdē q vitilitate affert: sequit medez qz vīa sūcū requit. ¶ Cū at tenuis yvina i acutis egritudi bus ad spissitudinē pueritur postqz nō aduent reqes sigat liqfationē. ¶ Cūqz in sano vti na plenerauerit spissa r in pte capitis dolorē senserit r cōssa tionē idicabit et febrē. ¶ Est. Et cū hoc est ex supflua expulsiōe aut aptioe: aut vlcerib⁹ i pti b⁹ vīarū yvine. Nō aut subtilitas et spissitudo vtregz maturatio nis sigat puuationē: nisi quia maturatiōe substatie comita tur mediocritas. Spisse qz ma turatio e vt digereō ad tenui tatē miter. Et tenuis matura tio est vt coquēdo miter ad spissitudinē. Ampli⁹ vīa spissa quēadmodū pul⁹ dixim⁹ qnqz e clara trasflucēs: qnqz est turbida. Veru⁹ inter spissaz trasflu cēs r tenuē existit differentia. Qm spissa trasflucēs cum motu inūdat nō sūt ptes ipi⁹ inūda re multū parue imo magne in ea accidit vī r ei⁹ mot⁹ sūt tar di r cū spuma multarū spulla rū r ipi⁹ spulle nō cito rūpan tur. r qdē hmoi existit ex fleg mate generat bñ digesto aut colera vitellina si e i ea tinctu ra ad citrinitatē trahēs. r si tiz ctura h e i ea sigat stāns vitrei resolutionē. Et hoc qdē i epile ptiōzū vīnis multum existit. Articella. y

In tenui sit i q̄ mlt̄a existit tunc cura scit tictura nō esse pp digestionē. alioq̄n digestio i p̄m̄ nō maḡ opat̄ substantiā q̄ coloris p̄m̄tione. Prop̄a nāq̄ digestiōis opatio ē substantiā efficere deit̄ ip̄az tigez. z digestio q̄dē i substantiā melior ē q̄ i colore. et pp hoc cū v̄ia tenuis i acuta egritudine p̄fuerat: significat malū: z q̄ p̄ digestiua ē sop̄ta. Cū āt v̄ina vide ris tenuē i cui⁹ p̄tib⁹ rubedins z citrinitatē fuerit diversitas: laborē cognosces isfāmātē. z si tenuis fuerit: fueritq̄ i ea res q̄ sit sic infirmitas egritudine i ve sic non existēte signū erit hoc esse pp flegmatias adustionem. Cū sp̄ssa āt v̄ia i febr̄ib⁹ acutis ad sūm̄ mlt̄os significat hūo res. et fortasse significat liq̄factionē. z ipsa q̄dē est cū v̄na p̄manet hora cōgelat z inspissatur. Ad vltimū hō turbulētia v̄ie ē pp terreatatē cū v̄to sitate q̄ ad̄sitati admisceat. Ex istis nāq̄ cū admisceat puēt̄ turbulētia. z ex ip̄oz ab̄iucē sepa rēoz puēt̄ claritas. Cū ampli⁹ tres ob̄es artēdes dispōnes. est nāq̄ cū tenuis miḡit z deit̄ in sp̄ssat: q̄ significat q̄ natura laborat i maturādo: s̄ nōdū materia ei v̄ndiq̄ obediuit et est panēs: z fortasse est cū mēbr̄oz significat liq̄factionē. Aut miḡit sp̄ssa: z postea clarificat et separat ab ea grossum subtus stans: z significat q̄ natura iā superauit materiā z ip̄am maturauit. et quāto maior fuerit claritas et maior descēl⁹ iferit⁹ z cui⁹ maḡ significabit maturatōes. Aut ē dispositio media inter prima z alterā et q̄ cum

pdurauerit z nā fuerit fortis z virt⁹ fixa scietur q̄ nō ad maturatōne p̄ueniet integrā. Si vero virt⁹ fixa nō fuerit timendū ne perditio p̄ueniat ad maturatōne. Cū aut̄ perdurauerit et timorosa significatio nō affuerit: significabit caput̄ dolorē qm̄ significabit ebullitōne et ventositates vaporositas. Illa vero q̄ ex tenuitate ad turbulētiā p̄uenit z sic p̄cedit: melior ē q̄ i turbulētia p̄manet s̄m̄ plurimashoras. Cū v̄ia h̄z q̄ mlt̄oties sit sp̄ssa z est hoc pp casum virtutis z nō pp naturā expulsiōne. Sed v̄ina q̄ aquosa mingit et aquosa remanet: signū est puatiōis maturatōis penit⁹. Et v̄ia sp̄ssa laudabilior ē q̄ ad exēdū i facilis z mlt̄e sepatiōis sit. Ex h̄mōi nāq̄ sanat̄ p̄lysis et q̄d est ei s̄le. Cū v̄ia grossa mingit et deinde p̄cedendo s̄m̄ ordinē attenuat̄ si multa est p̄ueniēs existit. et cū ipsa post sp̄ssam z turbidā z paucā sequit̄: est signū bonū. et hoc q̄dē cū ē sp̄ssa que turbulētia est aperit̄ que mingit paulatim z subito unde multa facile mingit v̄ia: cū hac est mlt̄oties resoluē egritudo sine ipsa sit v̄na febr̄iū acutariū: sine sit v̄na aliaz egritudinū et repletōes p̄ueniēt̄ sine sit repletio egritudo. et iste quidē v̄ine mod⁹ est extraneus. Quando cū v̄ina naturalis coloris sup̄flua est sp̄ssitudo: plerūq̄ significat bonitatem expulsiōis multaz materiarū cui exēdū associat̄ facultas. et plerūq̄ significat perditio nem: p̄p̄ea q̄ humorū sigat

mltitudinē q̄ p̄tutis d̄bilitatez et hoc q̄dē demōstrat egrediet̄ di difficultas z paucitas ei⁹ q̄d egrediet̄. Cū v̄ia q̄dē sp̄ssa bona ē q̄ ē crisis egritudinis splens z sebu⁹ p̄mixta: in q̄ nō expectat̄ eqlias qm̄ natura i expellendo ipedit. Cū v̄ia ad vltimū turbulētia significat h̄uozū multitudinē z naturaz ab eis occupatam in maturādo eos. Cū v̄ia sp̄ssa in q̄ sedimē exi sit harenosū significat lapidē. Cū v̄ia sp̄ssa q̄ apostematū si ḡnificat ap̄tionē cognoscat̄ ex eo q̄d ei admisceat̄ z eo q̄d p̄fuerit. Ex eo em̄ q̄d admisceat̄ sicut pure q̄d mal⁹ odor demōstrat: z exēdū q̄d que cū ea separant̄: sicut petala alba z rubea: aut sic surfur: aut alia ab istis ex eis p̄ q̄ cognoscat̄. Ex eo q̄dē q̄d p̄cessit: qm̄ ibi pu⁹ fuit significatio ap̄tatis aut vlcēris infestatio aut rene aut ep̄e aut i p̄tib⁹ p̄ctous et significat hui⁹ ap̄tationis ap̄tionē si an̄ ipsaz v̄ina sicut similes loture carnis recētis q̄d ē ex gubbo sitate ep̄atis. et si egritudo talis sicut ap̄tatis q̄d est ei⁹ p̄cauitate: et si anhelit⁹ coāgultatio p̄cessit: z tu sis sicca: z dolor i mēbr̄is p̄ctoꝝ p̄ḡitū: tūc ap̄a q̄d est apertū ē lateri⁹: z exiit a pte arterie maioris: et si i pure illo est maturatio p̄ueniēs est. Et est cū san⁹ euacuat̄ q̄ exercitiū relinquat̄ mingit v̄ina sicut pus z p̄tē tue q̄d ip̄i⁹ purgat̄ corp⁹: et ei⁹ auferit lap̄tas quam exercitiū dimissioe p̄scēt⁹ est: z est cū in epate aut i eo q̄d ē corā ip̄o sit op̄ilationes: z plerūq̄ contingit vt earū apertione sit v̄ina sp̄ssa p̄pterea q̄ earū egre-

diet materia: hec talis sp̄ssitudo non est pus. Sed in ipsa q̄ est post apostematū apertione est pus. Et cū v̄ina fuerit cū sp̄ssitudine: z ad nigredinē traperit̄ cū ea fuerit in latere similitudo: erit tūc ex parte splenis. Et scdm̄ hanc considerationē si sit v̄ia femur fuerit aut i s̄m̄itate ventris: erit tūc ex parte stomachi. hoc tamē sepius est ex parte ep̄atis: z cannalū v̄ine. Cū v̄ia turbulētia multoties significat casus virtutis. Cūq̄ virt⁹ ceciderit frigiditas superabit̄ q̄ erit sicut illa q̄ exteri⁹ frigidat̄. Cū v̄ia turbulētia q̄ malo vno simulat̄ aut aq̄ ciceris v̄ina p̄gnatū: aut habentū ap̄tationem calida longi temporis i interiorib⁹. Cū v̄ia q̄ v̄inis asinorū aut animalū assimilata ē q̄ si nūlachach p̄pterea q̄ ē multū turbida: corruptionē humorū cozporis significat. Quod tamē magis significat est flegma crudum in quo aliq̄ caliditas op̄ata fuit z ip̄m̄ cū grossa venositate ebullire fecit. Et propter hoc plerūq̄ significat capitis dolorē v̄eturū aut alabachal. Et cū p̄fuerat: significat lethargiā. Cū v̄ia q̄ color alicut⁹ mēbr̄is simulat̄ cum p̄ducat egritudinē in nullo mēbr̄io significat. Et q̄dā dixerūt q̄ cū i l̄terioꝝ pte v̄ine fuerit aliq̄d q̄d puluerit̄ simile aut fumo plōgabū egritudo. Et si i totap̄durat egritudinē pronosticat̄ mortē aut flegma crudū quod a pure ob̄iscerit̄ tur fetore. Cū v̄ia habens partes diuersas significat q̄ quāto pl⁹ partes ipsa fuerit maiores: tāto plus natura operatio ē st̄dio s̄ior: z natura plus potens. z

poti' p' aperti. Urina i qua videntur quasi adinuicē mixta significat q' fuit micta postq' coitus fuit completus.

De significationib' odoris yvine. Cap. 4.

Trerūt q'dam se nūq' vit' dicit egrū cui' yvie odor sit sic odor yvie sani. Et nos q'dē dicem' q' cū yvia nullo modo odorē h'z p'plexiōis frigiditātē significat z superflūā cruditatē. z plerūq' ēt significat in acutis egritudinib' mortez nature. Cū autē odorem habuerit fetidū z maturatiōis significaciones in ea fuerit: erit ipsū' cā scabius āt vlcera in m' stramentis yvie q' suis cognoscitur signis. Qd si maturatio nō erit possibile erit vt sit er h' z possibile vt sit ex putrefactōe. Cūq' h' i febrib' fuerit acuti: z nō fuerit cā mēbroz yvie: erit signū malū. Cū ad acredinem traxerit: signabit putrefactiōnē q' ēt hūozū' frigidā h'itū' substantiā q's calor supauit extrane' z significabit mortē caloris nālis: z dñū' friditatis in nā cū calore extraneo. Odoz hō q' ad dulcedinē trahit sanguis significat dñū'. z q' mltū ē fetida est colerica: z fetida ad acredinē trahēs ē mltā cholica. Cūq' yvia fetidū odor' san' p'seruaerit: signabit febres q' ex putrefactōe accidunt: āt minoratiōe putrefactiōis q' in ipsi' se i' reētā. et hoc q'dē demōstrabit si illico alenuatiōez habuerit. In acutis egritudinib' cū fetoz i' yvina cōicabit z postea ab ea fimouebit: fueritq' ablatio hec fubitoz p' ipaz n̄ subsecuta fuerit q'es: signatio erit cal' h'ruis.

De significationibus yvine ex spuma lumpyris. Ca. 5.

Spuma accidit ex humiditate z yvofitate plecta in yvinalē cū plectōe yvie. Uctōsitas hō cū yvia egrēdies auxiliū p'caldubio p'bet i' substantiā yvine z p'cipue cū yvofitas i' corpore superauerit: quēadmodū in yvina accidit opilarōe h'itū' in quaz mte sunt ampulle. Et spuma q'dē q' h'z cum suo significat colore: sicut significat lva nē gredine z ruffedine in icteritis. Et est cū puitate yvuz magnitudine significat qm' ipsū' magnitudine signat yvofitate. Cū yvō multitudine z p'auitate: qm' ipsū' multitudine significat yvofitatem et multam ventositatem. Et ipsa quidē significat prurituram ampullarū cito facram aut tarde: qm' ruptura ampullarū tarda significat yvofitatez z parue quidem ampulle remanentes in egritudinib' renū significat ventositates z yvofitatem. Ad summū hō humor est mal' z significat hūozes malos z frigiditātē: nullo significat granula que nominantur. De significationibus specierum hypostasias. Ca. 6.

In primis dicem' q' medico rā pueniētia i' yvū nominis hypostasis z ediminis iā recel sit a yvia cognita. Dicūt enim hypostasin aut sedimē: nō illud itā tū q' inferius descēdit: sed oīm substantiā q' ipisioris existit eēntie q's aquositas: z est ab eadū' fa sine sit suspēla: sine sit lupta. Dicem' igit' q' hypostasias: mltis cognoscit mod'. I. ex substantia sui: z q'ntitate: z equitate: z sū

suarū partium: z loco sui: z tpe: z equitate sue permixtiōis. Et significatio vero ei' ex substantia sui est. Quoniaz hypostasias aut erit naturalis laudabilis demōstrans digestiōe z maturatiōnem naturalē: z hec erit alba z descēdens inferius z ei' partes cōtinne z silesz equales: z opoz rebit vt sit rotundā habēs figurā equalem subtilē similit' hypostasi aque rosacee. Et proportio sue significatiōis sup maturatiōe materie i' toto corpore est sicut proportio signiōis materie puris albi leuis silescentie sup maturatiōe apostematias. Sz puz est ipsū' z. Et hec ē subtilis. Et hypostasis q'dē sediminis significatiōes sūt bone z tinctura deficiat et equalitas. Uex equalitas apud antiquos melior est tinctura. Equalis nā q's que nō tantū est alba: sed rubea est melior alba q' est aspa. Ampli' plurime hypostasies scdm colorem yvine existunt. Sz ex eis que diuersificantur alba est melior. Post illam rubea. Et post ipsam citrina. Et post eam illa que est vt arsenicū. Et malitia quidē a lentiginosa incipit. Tu autem nō attēdas illud q' alij dicūt: nam albedo erit q' h'z nō ppter maturatiōe: z equalitas nō est nisi ppter maturatiōe. Et de albedine est q' ē ppter vehēmētē yvofitatis cōmixtiōe. Male aut hypostasis incōtinuitas melior est: q' ipsius cōtinuitas. Et hypostasis q'dē mala ē quā ē vicino scies. Bona autē hypostasis de qua loq'mur puri assimilata z flegmāti crudo cōtinuitas fuerit. Uerū h' pus ab ea differt p' fetore. Et flegmāti crudū

sepas ab ea calcitōe suaz p'riū z ipsa ab vrisq' differt subtilitate z lenitate. Et hec q'dē hypo stasiōnō q'rit nisi i' egritudinib' qm' in sanitate nō reūit: z illud est qm' nō dubitat quin in corpore egrī male recte sint materie in venis ipsi' q' nisi mutarent: potēdūt corruptionē. Invenis autē sani nō ip' o'z ēē humorē q' sit excutiend'. Sz si ē meli' est q' hoc significat ex eis supfluitates q' i' eis superfluit ex cibo a digestiōne p'uuate: dem de superfluitas q' i' yvina sit hypostasis: sine maturatiōe nō matura. Et i' masculis q'dē est sedimē paucū q'd descēdit h'z sanitati ad ipōnē: p' p'ue q' exercitioy tunc r' artib' ēe exercent laboriosis. Et nō mltā plicat h'mōi hypostasies nisi in corpib' pinguiū ociose viuētū. Et p' hoc ēt in yvnis egrozum macroz nō est expectāda hypostasis tm' q'ntū i' yvnis egroz p'inguium: qm' eoz egritudō mltoties recedit ita qm' descēdit: z mltoties hypostasis i' eoz yvnis nō puenit ad hoc vt descēdat: tū plerūq' ē modicū ei' i' eis nā tās aut pedēs. Et i' mltz q'dē vritas hypostasis illico cū mingit: descēdit: nisi i' eis q' valde mafe sūt imo i' eis par' expectandū ē. Et plures ex hypostasias coloribus sūt h'z plm h'z colorē yvine h'z melior ex eis q' diuersificat ē alba postq' ē rubea de dei citrina. Ad naturales hō hypostasias alia ē silis rasure i' testino: corticulis q' ē fursurea: aut herbina: aut simulaginea: aut siliarseni co rubeo aut ei' q' valde citrinū. Alia ē carnosā. Alia ē adipina. Et alia ē saniosa. Et alia ē mucilaginosā. Et alia ē q' ē silis frus

malisfermētū in aqua soluti. Et alia ē sanguinea sanguisugalis Alia ē capillarīs. Et alia ē hare nalis gnosā. Et alia ē cineritia. Et silis hō rasure tēstinoy cor ticalis alia ē petaloīdes magna rō pti ūrubeapaut alba q̄ s̄igt s̄z p̄m q̄ separate fuerūt ex mē bus q̄ sunt p̄opinquā mēbusa q̄b̄ diuidunt vīne. Et albe si gnificāt q̄ sunt ex vesicca ppter vlcera q̄ sunt i ea: aut scabiē: at corrosiōē. Rubee aut̄ carnosē significāt q̄ sūt ex rene. Et ex petaloīdib̄ q̄ dē sūt q̄ sunt coloris fulci rōb̄scuri aut s̄quus. p̄ scū s̄ites: r̄ hec ēvehemēter ma la r̄ oib̄ specieb̄ hypostasis q̄ notauius d̄terio. Et significāt petaloīdes mēbroiū radicaliū rasurā. Quis duo p̄ma ipsi q̄ hā nullo mō īpediūt imo plerūq̄ vesicā mūdādo sanāt. Et r̄erit q̄ dā cuidā hōi se i poru tribuif se cāt aridesq̄ cortices alboq̄ si venosof mirit: q̄ cū aq̄sitate fri cabant̄ resoluebāt̄ r̄ r̄igebāt̄ ti cturā rubea q̄ fact̄ ē san̄ r̄vigit. Et ex ea q̄ dē q̄ est sicut rasurā tēstinoy est q̄ dā q̄ est mino ris latitudinis q̄ due p̄dicte: r̄ spissiois substantie: q̄ si rubea fuerit: vocat̄ herbina: r̄ si rubea n̄ fuerit: vocat̄ fursurea. et her bine q̄ dē si fuerit rubeep̄tesple rūq̄ sunt ptes epatis aduste: et plerūq̄ ē sanguis i eo adust̄: et plerūq̄ ē et ex rene. S̄z q̄ ē ex re ne ē maioris p̄mutatis carno sa. Alie vero due plus simulant̄ ei q̄ nō est carnosā: r̄ fracturas ē magis recipiēs. et cū vehemen ter r̄ahit ad citrinitatē ē ex re ne p̄culdubio. Qm̄ illa q̄ est ex epate ad rubeā dē d̄tur fulcā. r̄ q̄ h̄ associat̄ ei i hoc illa q̄ ē ex

rene. Et fursurea hō hypostasis q̄ h̄q̄ ē ex scabie vesice: r̄ q̄ h̄q̄ est ex liq̄factiōe mēbroiū. et disse rētia inter eas est q̄ cū illic i ra dice mēbū fuerit p̄uiri r̄ etot̄ erit ex vesica r̄ p̄pue cū pus p̄ nuctū fuerit: r̄ p̄cipue cū alie si gnificatiōes vīne demōstrauē runt maturatiōē: r̄ fuerit vene p̄uptores sane cōplexiōis: r̄ non fuerit h̄eismaculā: imo ī vesica. S̄z si cū inflāmatione fuerit r̄ p̄ tuis debilitate r̄ mēbroiū i gē dē i colicitate r̄ color fulcāt̄ at̄tinuerit erit tūcer liq̄factiōe h̄uiois. Et crinoides hō plu rimū ē ex adultiōe sanguinis q̄ ad rubeā dē trahit. et multo r̄ies ē ex liq̄factiōe mēbroy r̄o r̄ rasura si albedini attingit. et q̄ h̄q̄ est ex vesica scabiōsa s̄z minus. et tibi q̄ dē possibile est vt̄ modū differētie iter eas trel ligas p̄ illud q̄ dē scivisti. Si aut̄ nigredini attingit: est ex f̄a guntis aduste r̄ p̄pue ī sple ne. Omnes p̄terea petaloīdes hypostases q̄ non sunt ex causa que sūt in vesica r̄ rene r̄ c̄nali bus vite ī egritudinib̄ acutis malū protendunt̄ perniciosoz. Et s̄c̄tu quidē iā scivisti ex hac summa carnosē dispositiōē: r̄ q̄ plurimū ei ē ex rene. et q̄ h̄q̄ ip̄a nō est ex rene. S̄z ex rene non est nisi cū caro est sane car nositatis et nō est i corpore liq̄ factio. Et vīna quidem ve narum significāt sanitatē: qm̄ renūm egritudines maturatiō nem non prohibent̄ vīne quā ip̄a supra ip̄os existit. Et hypo stasis vero ad vīna: ad vīse r̄ p̄ liq̄uēdines et t̄c̄c̄anis significāt liq̄uēfactiōē. et earū p̄ior est que apris. aque similat̄. Duo

sūt ipsius principia cognoscunt̄ ex paucitate r̄ multitudine r̄ cōmitione r̄ separatiōe. Qm̄ cum est multa r̄ separata existit matur q̄ sūt ex parte renis r̄ p̄o pter liq̄uēfactiōnem sive ad ip̄s Et si est minus ē maioris cōm̄ itionis est ex loco magis remo to. Et cū in vīna frustū albū granati infusi fr̄stulis s̄c̄c̄c̄ rit̄erit ex adipe renis. Et Sano ia vero vlcus significāt q̄ s̄ aper tum fuit: r̄ p̄pue in mēbro min gendi: r̄ p̄cipue si ibi fuerit sedi mentum laudatū ad fundum defec dens. Et mucilaginosā quidem significāt humorē spissum cru dū: aut q̄ est in corpore mult̄ aut̄ ex instrumentis vīne egre diens: aut crism̄ aptionis vne sciaticę: aut doloris iuncturaz. Et hoc quidem cognoscitur et alleuatione q̄ non ipsaz sequit̄ plerūq̄ ei subtiliaz r̄ attenuat̄ r̄ putatur hypostasis laudabi lis. Quā propter in acutis egrit tudinib̄ non est confidendū in eo q̄ apparet s̄m̄ similitudinē laudabilis hypostasis: cum cū dū fuerit maturatiōis h̄ora: nec p̄sentes fuerit eius significatiōes. Et etiā est cū vehemētē cōplexiōnis renis frigiditatē si gnificat. Et inter saniofam hō r̄ crudā existit differētia. Qm̄ la mosia existit cū febre r̄ precedit̄ ipsaz significatiōes apothema tis: r̄ eius partes faciles sunt ad plūgēdū r̄ separādū. Et quedā ex ea est que cū a quositate vhe mēter miscetur. Et quedā ex ea que separat̄ sed crūda ē r̄ turbi da r̄ spissa r̄ nō facile cōiungit̄: nec facile separat̄. Et vīna q̄ dē in qua plurimā mucilagino sa hypostasis appet̄ qm̄ est ex

berās cū in fine podagre appa ret r̄ doloz articularis: significat bonū. Et Capillarīs aut̄ est p̄o pterea q̄ humor oculi: solidā tur ex calore in ip̄s agēte q̄ h̄q̄ est alba: q̄ h̄q̄ est rubea r̄ p̄o lidatio est in rene. r̄ r̄erit quidā q̄ in ei r̄ lōgitudine plerūq̄ pal mi mēsurauenerit. Que autē fermētū infusi fr̄stulis s̄c̄c̄c̄ rit̄ debilitatē signat̄ stomachi fa vero vlcus significāt q̄ s̄ aper tum fuit: r̄ p̄pue in mēbro min gendi: r̄ p̄cipue si ibi fuerit sedi mentum laudatū ad fundum defec dens. Et mucilaginosā quidem significāt humorē spissum cru dū: aut q̄ est in corpore mult̄ aut̄ ex instrumentis vīne egre diens: aut crism̄ aptionis vne sciaticę: aut doloris iuncturaz. Et hoc quidem cognoscitur et alleuatione q̄ non ipsaz sequit̄ plerūq̄ ei subtiliaz r̄ attenuat̄ r̄ putatur hypostasis laudabi lis. Quā propter in acutis egrit tudinib̄ non est confidendū in eo q̄ apparet s̄m̄ similitudinē laudabilis hypostasis: cum cū dū fuerit maturatiōis h̄ora: nec p̄sentes fuerit eius significatiōes. Et etiā est cū vehemētē cōplexiōnis renis frigiditatē si gnificat. Et inter saniofam hō r̄ crudā existit differētia. Qm̄ la mosia existit cū febre r̄ precedit̄ ipsaz significatiōes apothema tis: r̄ eius partes faciles sunt ad plūgēdū r̄ separādū. Et quedā ex ea est que cū a quositate vhe mēter miscetur. Et quedā ex ea que separat̄ sed crūda ē r̄ turbi da r̄ spissa r̄ nō facile cōiungit̄: nec facile separat̄. Et vīna q̄ dē in qua plurimā mucilagino sa hypostasis appet̄ qm̄ est ex

berās cū in fine podagre appa ret r̄ doloz articularis: significat bonū. Et Capillarīs aut̄ est p̄o pterea q̄ humor oculi: solidā tur ex calore in ip̄s agēte q̄ h̄q̄ est alba: q̄ h̄q̄ est rubea r̄ p̄o lidatio est in rene. r̄ r̄erit quidā q̄ in ei r̄ lōgitudine plerūq̄ pal mi mēsurauenerit. Que autē fermētū infusi fr̄stulis s̄c̄c̄c̄ rit̄ debilitatē signat̄ stomachi fa vero vlcus significāt q̄ s̄ aper tum fuit: r̄ p̄pue in mēbro min gendi: r̄ p̄cipue si ibi fuerit sedi mentum laudatū ad fundum defec dens. Et mucilaginosā quidem significāt humorē spissum cru dū: aut q̄ est in corpore mult̄ aut̄ ex instrumentis vīne egre diens: aut crism̄ aptionis vne sciaticę: aut doloris iuncturaz. Et hoc quidem cognoscitur et alleuatione q̄ non ipsaz sequit̄ plerūq̄ ei subtiliaz r̄ attenuat̄ r̄ putatur hypostasis laudabi lis. Quā propter in acutis egrit tudinib̄ non est confidendū in eo q̄ apparet s̄m̄ similitudinē laudabilis hypostasis: cum cū dū fuerit maturatiōis h̄ora: nec p̄sentes fuerit eius significatiōes. Et etiā est cū vehemētē cōplexiōnis renis frigiditatē si gnificat. Et inter saniofam hō r̄ crudā existit differētia. Qm̄ la mosia existit cū febre r̄ precedit̄ ipsaz significatiōes apothema tis: r̄ eius partes faciles sunt ad plūgēdū r̄ separādū. Et quedā ex ea est que cū a quositate vhe mēter miscetur. Et quedā ex ea que separat̄ sed crūda ē r̄ turbi da r̄ spissa r̄ nō facile cōiungit̄: nec facile separat̄. Et vīna q̄ dē in qua plurimā mucilagino sa hypostasis appet̄ qm̄ est ex

ita dicitur aut ei paucitate. Ester
quiritate qd dicitur magnitudi
ne aut paritate sui est quoad
modum dicitur in hypostasi in
cillaginoso.

Et si significatio exilitate
sua est ex colore qd dicitur ipsius. Quia
que ea nigra est significat malum
sem diuisiones qd nominantur.
Que tamen ex ea sanior est illa
cui hypostasis est nigra et ad
tas non est nigra. Et rubra qui
dem sanguinis significat proprie
tatem et fastidium. Et citrina qd
significat calorem et egritudi
nem insidiosam. Et ex ea qd
que alba est qd dicitur bona. sicut
dicitur. Et quedam mala sicut
mucilaginosa: aut saniosa: aut
spumosa maturatio sua. Utri
que quoque semita est ad nigram.
Ex odore vero eius est quoad mo
dum dicitur in his que simul
sa sunt.

Et si ipsius vero situ: remigat
sua: et diuisione. Quia leuitas et
leuitas hypostasi laudata est me
lior. Et in non laudata est dete
rior. Sed diuisione significat
degenerationem et debilitatem.

Cuius autem significatio ex loco
sui est. Quia autem est natans: voca
tur nubes. Aut pedes: et hec qui
dem est in medio stans que est ma
ioris maturatio: qd prima. Et ex
pede illa melior est cuius ruge et
simbrie ad inferiora declinat. Aut
ad fundum descendens que est me
lioris maturatio: hec quidem
est de hypostasi laudata.

Ad laudata vero que lenior est
melior existit sicut nigra: hoc est
febriacum acutum. Et si si humor est
febricitans: aut melancolicus: qm
est que ut nubes melior est ea que
inferius descendit significat enim et

subtilitatem nisi cuius causa muta
tionis fuerit multa veritas: et
si non fuerit ita natans est melior
quod pendens. Et inferius descendens
est deterior. Et causa quidem na
tandi superius est caliditas cum
qua est acuitas et veritas. Hy
postasis autem diuisa in grossa sa
perius natat et proprie sit le
uis: et in tenui descendit inferius
et proprie cum sit gravis. Cumque in
principio egritudinis apparet
pendens et natans: postea perse
uerat: significat quod crisis cuius
tur aueniet. Macilentus vero egrit
tudo plerumque remouet sedimine
bono natate aut pedes: que ad
modum dicitur in procedentibus.
Et cum inter nep hulum et enoi
maz hypostasi fuerit aliquid
sive tele aranee aut densitas erit
signum malum. Et multo tunc qd
natans sedimen non bonum appa
ret ex quo prouenit terror. Sed
istud erit principium maturatio
is et immutatio ad bonitatem: ost
e pendebit: deinde dicitur: et
erit signum non malum. Quod si post
ipsum puenerint hypostases: ti
mor quem in primis habebam
fieri necessarius.

Significatio vero hypostasis
ex suo tempore est: Quoniam si
velociter postquam mingitur desc
dit: est significatio bona sem ma
turitatem. Et cum tarde desc
dit: est significatio priuationis
maturationis sem quantitate sue
dispositionis.

Significatio autem forme co
mixtio ipsius est sicut dicitur
cuius de micru sanguinis et ad ip
samentionem fecimus.

De significationibus
multitudinis et pau
citate ipsius Cap. 7.

Urina que pauca existit
Urinate virtus significat de
bilitatem. Et illa que est minus eo
quod bibit resolutione significat
multum: veteri habere: et apti
tudine ad hydrophium. Illa vero
que est multe quantitate que si
gnificat liquationem: et supfluita
tu liquationem in corpore et vna
euacuacionem. et nos que differre
tiis inter eas cognoscere possu
mus emvritutis dispositionem.
Urina mali coloris malum signi
ficat: quatuor plurima fuerit: tato
erit magis salubris natura. Et
cum imperfecta fuerit plus malitia
significabit sicut nigra et grossa.
Urina diuersarum dispositionum
que que mingit multa: que pau
ca: que retinet: est signatio pu
re et laboris nature: et est signi
ficatio mala. Urine multitudo
in acutis egritudinibus cum non post
ipsum aduenit reget: est signifi
catio ethice et spasmi ex inflama
tione. Et si sit sudor. Urina que in
acutis egritudinibus guttatum in
uoluntarie mingit: signat in cere
bro nocumetum: et nervis accidit
et musculis. Et si febris quietata
fuerit et signa affuerit salutis p
nostica sanguinis exitus ex na
ribus. Et prima desipitiam pronostica
et corruptionem. Cum autem sani
vina minus attenuat et pseue
rat hoc totum et sentit grauitate
et dolore in renibus: signat durum
apostema in partibus renis. Et
cum in egritudine colerica mul
tiplicat plerumque postedit: pspe
ru evet: et proprie cum est alba
et ad egrediendum facilis.

De vna sana optima. Cas. 8.

Et est medicio et substans
et subtilis tinctura: ad citri
num trahes. Et hypostasis si ibi

fuerit bona ex albedine et lentita
te equitate et figure rotunde et or
dos separati: neque fetida: neque ex
tincta. Quidam autem dixerunt quod
cum huiusmodi vna subita in egrit
tudine que est in vltimo acuitatis vis
fuerit: sanitas sequitur adertit.

De vna etatum. Cap. 9.

Infantium vna ad lactis p
prietate trahit ex parte nus
trimenti eorum propter humiditas
se complexionis ipsorum et tunc de
clinant magis ad albedinem.
Puerorum autem vna lunt sp
fiores et grossiores vna iuue
num et turbidiores. Et nos tam
nominavimus hoc ante.

Iuuenum vero vna ad ignis
formam trahunt: et ad substan
tie medicocritatem.

Et vine senum ad albedinem et
subtilitatem. Est tamen cum sunt grosse
sem supfluitates in eis existentes
quarum euacuatio multiplicat.

Decrepitorum vero vna maioris
sunt albedinis et tenuitatis. Est
tam cum predicta grossities eis
accidit: sed raro cum vna vna ve
menter fuerit grossa apti erunt
ut lapis eis accidat.

De vna vitiorum et
mulierum. Cap. 10.

Uterum vna semper sunt mas
tioris grossities: et albedinis
et minoris pulchritudinis que vi
rorum vna. Et hoc quidem est pro
debilitate digestive earum: et pro
pter superfluum ipsarum multitu
dinem: et propter amplitudinem es
narium unde egreduntur ea que ab
eis exeat: et propter illud que de
earum resoluit matricibus et ad
vna instrumenta tendit.

Maculorum vero vna cum mo
ues: turbant: et declinat earum tur
batio ad superiora: et est que sem

Coloris quoque extranei et diversi mali existunt: et nos ipsos in libro notabimus particulari.

¶ Quæ pro egestione est melior est iuncta quæ est similis partium et in aquositas siccitati est vehementer admixta et cuius spiritus est sicut mellis spiritus: et cuius exitus est facilis: et non pugit: et cuius color attingit citrinitatem: et non est multi fetoris: neque est puata fetore: et non habet gurgulationem: neque rugitum et habet spiritum. Et erit in hora et qua solet: et sicut spiritus est qui est ad comedendum propter in quietate sui. ¶ Et scito quod non omnes egestiones æquales sunt laudabiles: neque omnes erant lenitas quæ sunt propter vehementemurationem in omni parte silem: et quæ sunt propter adustiones et liquificationes siles: et tunc quidem sunt ex deterioribus significatioibus. ¶ Et scito quod egestio quæ est tunc est essentia est ad tenuitatem non est laudabilis: nisi cum non sunt cum ea rugitus neque venter sita tes neque in sui exitu paulatim interesse catur. Et si non possibile est venter erit ut sit propter intus molestans quod est ei admixtum et non permittit venter coniungatur.

¶ Et autem cum plerique solliciti fuerint de significationibus que in sudore et alijs apparent rebus: verumtamen de ipsis loqui proprius est in sermone particulari. In sermone quoque particulari similiter recipies expositionis augmentum in re egestionis et vixine et reliquorum.

¶ Sen quarta de divisione modorum medicamentorum secundum egritudines vniuersales. Et continet capitula 31.

¶ Dictionis quartæ est locutio vniuersalis de medicatione. Cap. 1.

¶ Item quod res medicatiois de vna triu reru complet.

¶ Una earum est regimen et trientia. Et alia medicinarum est exhibitio. Et tertia est operatio manualis.

¶ Per regimen autem intelligimus administrationem que fit in causis necessarijs numeratis que sunt vniuersales sunt curantes: et quibus est nutritio. ¶ Et idcirco quidem regimen est propter qualitatem earum sunt proportionalia indicijs medicinarum. Nutriens propter eis omnibus indicijs habet sunt ei propria ex modo quantitate. ¶ Nutriens enim quibus phibet: quibus minuitur et quibus equalitur: quibus augetur. ¶ Sed non phibet nisi cum medicum vult vniuersale occupet et maturatioe huiusmodi. ¶ Et non minuit nisi cum vult vniuersale hoc custodi dicitur in quibus nutritio: custodi dicitur vniuersale in quibus minuit: custodi dicitur preter materiam: ne non tunc occupet in digerendo multum cibum. ¶ Ipe quoque semper sit sollicitus de eo quod magis suspectum est: est vniuersale si fuerit valde debilis: aut egritudo si fuerit multum fortis.

¶ Nutriens quoque est duabus modis partibus. vna eam ex parte qualitatis et ibi quidem possibile est ponere conditionem duarum partium diuisione tertia. Dicitur autem inter duas dictiones spiritus qualitatis est. ¶ Cum nutritio quibus est multum spiritus tatis pauci nutritio sicut olea et fructus: quibus qui ex eis multum comedit ex spiritate nutritio multum recipit ab eis eius spiritus. Et quibus est nutritio pauca spiritus tatis et multum nutritio sicut oua et galloxy testiculi. ¶ Nobis quoque quibus est necessarium spiritus tatis minuire et in spiritate augmentum facere. et his quidem est desiderium fuerit spiritus et vniuersale crudum fuerit huiusmodi et voluerimus desiderium sopire

per stomachi repletionem: et vniuersale multa phibere materiam: id est vniuersale maturet illud quod est vniuersale autem propter istas alias ab istis. et quibus necessarium est nobis in quibus de augmentum facere et minuire spiritus tatis: et hoc quidem est cum voluerim spiritus tatis confortare: et stomachi materiam multum digerere non vniuersale. Plurimum autem quod nos laboramus in minuendo cibum aut phibendo: est cum egritudines medicamentorum acutas. In egritudinibus quoque chronicis minus spiritus tatis acutis. In egritudinibus namque chronicis propter de phire solliciti sumus: quod scimus quod eam crasis est longum et idcirco statim est remor quod propter istas dialesibus ad horam crasis tatis non poterit: neque illud quod longo digere tpe digerere valebit. In acutis vero egritudinibus crasis est propter quod est phidum quod propter an statum non resoluet. Quod si hoc timuerim vniuersale tris non plurim minuemus. Et tunc egritudo propter principio propter fuerit: et acuta magis quæta nutritio spiritus tatis confortates. Et spiritus tatis egritudo sicut augmentum propter esset et acutis tatis ibi etiam augmentata fuerit minuemus dietam propter siccitiam eius quod iam dedimus et propter vniuersale tus alleuiet in hora luciaminis. In tpe quoque statim regimen vehementer subtiliamus. Et propter magis egritudo fuerit acuta et crasis propter pinquior erit tatis regimen subtilitatio maior: nisi cause acciderint que nos ab eo phibeant: quæ ad modum libris noiabimus phincularibus. ¶ Nutriens propterea sicut hoc quod ex eo fit nutritio duas alias habet operationes quæ sunt. Velocitas penetratiois: sicut dispo vniuersale. Et tarditas penetrationis: sicut assator dispo frigidum. Et est

spiritus tatis substantie eius quod ex ipso generatur in sanguine et est resistentio: sicut est dispo nutritio carnis porcie et vituline. Aut ipsius subtilitas et resolutio eius necessitas: sicut est dispo nutritio quod fit ex vino et ex lacte et ex fructibus. ¶ Et nobis quidem est necessarium nutritio quod cito penetraret cum casui spiritus tatis alius succurrere volumus: et eius resolutionem: et non propter stomachi magis quod propter tolerare vniuersale digerat quod tarde digerit: et nos quidem a nutritio terramur quod cito digerit cum accidit vniuersale propter cedat quod tarde digerit: et tunc me cum eo miscet et fiat habet modum quæ iam declarauimus. ¶ Et terre mur est a nutritio grosso cum pro certo scimus quod accidit opilationis. Sed eligimus cibum fortis nutritio tatis et tarde digonis propter eam quæ confortare volumus exercitio fortis et propterea. Rap quibus nutritio eligimus propter illud cum velociter accidit poro spiritus tatis.

¶ Medicatio autem quæ fit cum medicinis tres habet regulas. vna eam est regula eligendi eius spiritus tatis. eligendi spiritus calidam aut frigidam aut humidam aut siccam. Et scda est regula ipsi eligendi spiritus tatis: hec quæ regula diuidit regulam mensurandi propter eius: et tertia mensurandi ipsi. ¶ Qualitas sicut est caliditas tatis quæ aut frigiditas: aut resolutio aut istis. Et tertia est regula ordinandi suam horam. ¶ In electione autem spiritus tatis medicie absolute non habet cognitio nisi propter cognitionem spiritus egritudinis quibus egritudinis spiritus tatis fuerit: et medicie eligenda quæ est in sua qualitate sit huiusmodi egritudo suo medicat huiusmodi phinat sanitas suo sicut. ¶ Quantitas autem ipsi mensura est

duab' cognoscit' p'tib' s; modū
 mētre artificialis. Et nā mēbu
 ē ex q̄titate egritudis ex reb'
 q̄ sup illō sua s̄gant pueniētia z
 aptitudie ip̄az q̄ sūt gen'z etas
 z p̄uerudo z ips' z regio ars z
 p̄t' z forma. ¶ Nā hō mēbu co
 gnitio q̄tuoz rez cōtinet cognti
 tio nē. s; p̄plexiōis mēbu z crea
 tōis ei' z ei' sūt: z ip̄i' p̄tuz. Et
 p̄plexiōis q̄dē mēbu: qm̄ cuz ei'
 nālis p̄plexio scita fuerit: z ip̄i'
 p̄plexio in egris sciet p̄ mēlurā
 estimatiuā q̄tū ei' p̄plexio nā
 lis elōgata fuerit: sciet q̄ mēlura
 q̄tatis qua ip̄a reduci possit
 ad tēperie hōi gratia: qm̄ si fana
 tiua complexio fuerit frigida z
 egritudinalis calidatūc iā mētra
 elōgata erit a p̄plexione sui: z
 tūc mētra idēgebit ifridatōe. Qd
 si ambe fuerit calide sufficiet ei
 pua ifrigidatio. ¶ Et creatiōis
 q̄dē mēbu iā dixim' q̄ creatura
 mēbu i q̄tuoz diuidit' modos: z
 tu q̄dē eā ibi cōsiderare debes.
 Poit hec scire debes q̄ mēbroz
 q̄dā sūt q̄ i foratib' suis sūt fa
 culis: z sūt i eis iteri' aut exteri'
 loca vacua p̄ q̄ expellit' supflui
 tas medicina subtili z t̄pata. Et
 eoz sūt alia q̄ nō sūt ita: s; medi
 cia idiget' foroz. Et sūt eoz ē
 qd ē rap. Et eoz ē qd ē p̄sillū. Et
 raro q̄dē medicina sufficit subti
 lis. Et p̄sillo ē medicā fortz ne
 cessaria. Qd āt fortz medicie ma
 gis idiget' illū qd i nulla duaz
 p̄tūyētriculū h; neq; receptacu
 lū p' ip̄i' ē illū qd a duab' p̄tib'
 h; receptaculū: s; ē solidū z sp̄s
 sū sicut rigno. Postea est illū qd
 ea h; a duab' p̄tib': z est rap si
 cut pulmo: z sūt q̄dē mēbu qm̄
 p̄ sū cognoscit' quēadmodū tu
 scis loc' aut societas. Utilitas

hō q̄ ex societatis puenit' cognti
 tione ē magis p̄pua p̄pca q̄ p̄tes
 magis eligis ad q̄p̄ medicta tra
 hit z ad q̄p̄ eam declinare facis.
 p̄tib' ḡra. Cum fuerit materia in
 gibbo epat' euacuabis eā p̄ vi
 nā. Et si i epat' p̄cauitate fuerit
 euacuabis eā p̄vtrē qm̄ epatis
 gibbositas mēbus vine ē affo
 ciata: z ei' p̄cauitas ē associata
 itestinis. S; ei' vtilitas q̄ ex pte
 sciēdi locū puenit: ē triū modo
 rū. ¶ Un' eoz est ei' lōgurodo z
 ip̄suis propinquitatis: quoniaz
 si fuerit p̄pinquum sicut stoma
 ch' p̄perueniet ad ipsum medicū
 nē tēperare z operabunt in ip̄oz:
 z si longinquū fuerit sicut pul
 mo medicinarum temperatū
 virtutes cōrūpētur anteq̄ ad
 ipsum p̄ueniant. Quapropter
 erit necessariū vt in eaz virtutu
 bus augmentum fiat. Opz itaq;
 vt cū mēbū est propinquum
 cui obuiat medicina sit h' p̄tū
 us medicine h; mēsurā q̄ egritu
 dini sit opposita: z si iter ea fue
 rit longitudo z spatūz: ē egritu
 tudo cui est medicā necessaria
 quam virt' profundās penetra
 re faciat: tunc necessarium est in
 hūte medicine plus ad dēre q̄
 pu' erat em̄ necessariū: sciet acce
 ti in em̄plo sciatice z reliquis.
 ¶ Et scōs modus est vt sciat' qd
 medicinis sit ad mēcū dū vt per
 illud velociter ad mēbū perue
 niat quēadmodū medicinis mē
 broz vine admiscetur diuretē
 cae: et medicinis cordis crocus.
 ¶ Et tertius quidē mod' est vt
 sciam' qua pte medicinā ad ip̄z
 transire faciamus verbigratia.
 Si sciuerim' q̄ vlcera i inferio
 ribus existūt intestinis per cly
 steria in ip̄s sciem' z si sciuerim'

q̄ sūt in superiorib': p̄ illū qd
 dēbūt afferem'. ¶ Qnq; etiā cō
 ferit loci z societatis sūt solici
 tudinē h're. z hoc qdē est in eo
 qd facere debem' cū fuerit ma
 teria tota iā i mēbro euata. z i
 eo qd facere debem' cū mate
 ria adhuc euat: qm̄ cū sciuerim'
 mus q̄ materia fuerit adhuc i
 dēscēsu: a suo loco materia ex
 hem': postq̄ q̄tuoz p̄ditionum
 curā habuerim'. ¶ Una ē ptis
 diuersitas quēadmodū a dex
 tra ad sinistra trahim': z a su
 periorib' ad inferiora. ¶ Et scōa
 est vt societatz curā habeam':
 sic mētra vctōsis retinemus
 q̄s nānullis supponim' socio
 attrahētes. ¶ Et tertia rectitu
 dinū curā habere quēadmodū
 i egritudib' epat' i dextra mi
 nutiōne facim' basilica: z i egrit
 udinib' splenis i basilica sin
 stra. ¶ Et q̄rta qdē est cū soli
 citudine elōgatiōis: ne qd exhi
 tur valde sit p̄pquū ei a q̄ ex
 hit. ¶ S; cū accidit vt tota ma
 teria iā sit euata: vt rez res ei
 p̄ferat ex pte: qm̄ si voluerim'
 accipiem' eā ex ip̄so mēbro: et
 si voluerim' trahem' ip̄am ad
 mēbū p̄pquū qd associatū ē z
 eā ab eo exhem': quēadmodū
 duas munum' saphenas i ma
 tricū egritudib' z venā que est
 sub ligua cū medicari volum'
 spa duaz amigdalaz. ¶ Cūq;
 ad duersuz p̄trahere voluerim'
 mēbra a q̄ p̄trahis dolorē pu'
 seda. ¶ Et caue tibi ne transi
 sup p̄cipale fiat. ¶ Et vtilitas
 qdē q̄ sedq̄ ex pte virtut' mēbu
 est triū semitaz. Una est digni
 tatis z p̄cipat' curā h're: qm̄
 sup mēbra p̄cipalia n̄ faciem'
 aliqd cū fortib' medicinis i q̄

fit abigēdū quāto magis po
 tuerim' ne nocumētū toti cor
 pori cōe faciam'. Quapp ex ce
 rebro z epate nō euabim' illū
 qm̄ qn i eo res retētias z bo
 ni odous ponam' pp virtutēz
 custodiēdā. Et sūt in eis q̄ pp
 eā ad bibēdū dam'. Qd āt tier
 oia mēbra hac tota custo diadi
 gni' existit est cor. et postea ce
 rebū. et post ip̄m epar. ¶ Et se
 cūda qdē semita ē curā habere
 opatiōis mēbro associare h; nō
 sit p̄cipale sic s̄bach' et pul
 mo. Quapp in febrīb' cū s̄ba:
 chi debilitate aquā frigidā in
 potu q̄ sit vehemētis friditat'
 nō dam'. ¶ Et scias q̄ dare ea
 pura q̄ laxa faciūt p̄cipalib'
 mēbz: z eis q̄ sūt corā ipsi est
 valde timorozuz i re vite. ¶ Et
 semita tertia ē habere solici
 tudinē acuitat' sen' z ei' he
 betudis. Dz nāq; sibi cauef
 mēbz acuti sēsus neruosis det
 medicias malaz q̄tūtoz mor
 dicatūas z nocitūas sic ē ti
 timalli z s̄liū ab eis. medicina
 rū nō a hūo dātōe nobis caue
 mus ip̄es sūt tres. Resolūtēs.
 et vehemētē in frigidātes. et
 cōtrarias habētes qualitates:
 sicut flos erit z cerula z calca
 ce caumenō: z etisilla. ¶ Hoc q̄
 dem est electiōne medicine dis
 uidere secundū mēbu naturā.

¶ Secundum vero egritudinis
 quantitatem quantum illi. ver
 bigratia. Cui' corporis calidi
 tas egrotatiua est fortis neces
 sariū est ip̄az extinguerē cum

medicina q̄ sit in infrigidādo fortissima. et illi cui accidēta lia frigiditas est fortis ē necesse fortū ē calefacere cū medicata fortē calefactionis. si hō nō fuerint fortes medicine debilioz q̄itas nobis sufficiēt. **¶** Et tēpore aut egritudis est vt sciamus i q̄ suoz tēporū sit egritudo. h̄bi ḡra. Cū āpa i principio fuerit sup ip̄z ponem⁹ qd̄ solū reputat. z cū i statu fuerit: ponem⁹ illd̄ qd̄ solūmō resoluat. In medio aut mucebim⁹ vtra q̄. Et si egritudo fuerit acuta ip̄a i principio exite tēpate regi mē subtiliādo. z si i statu fuerit i subtiliādo standebim⁹. et si fuerit plura n̄ tm̄ i principio subtiliābim⁹: s̄z i statu tēpata vtemur subtiliatiōe: s̄z multas p̄tiaz egritudinuz p̄ter febres subtiliatiū resoluat regimē. Egritudo nāq̄ si m̄te ebullierit materie fuerit i principio eam euābim⁹ nō expectātes maturatiōe. z si mediocris fuerit: maturābim⁹ eā z postea euābimus. **¶** Cognitio āt rex q̄ sua signant p̄ueniētia ē ad sciēdū ti bi facultis. z aer qd̄ qui z earū existit sūma est dignior: cui⁹ rē cūsto duri op̄z an sit medicine inuamētū p̄stans: an egritudi ni. **¶** Et dicem⁹ q̄ i egritudib⁹ i qd̄ ē timor z nō ium⁹ securi a defectu virtutis si qd̄ facere dbe mus tardauerim⁹ vt ex eo aliqd̄ ad alleuauerim⁹ z miuerim⁹ a forti medicamē p̄io icipere d̄bem⁹. **¶** Ille hō i qd̄ n̄ existit ri mor: s̄z ordinē ad fortiorē p̄cedit: si non suffecerit eis d̄bilis. **¶** P̄ter h̄ q̄z tibi caue ne a fortitudine recedas: s̄z videris q̄ ip̄az tardet inuamētū: nec i errore

moreris: z si videris q̄ ei⁹ n̄ appere reat ip̄edimētū. **¶** Et cū h̄ si h̄z vñā indicatōez cū vna tibi s̄z dū ē iudicia: imo i vna iudicatōe iudicias pmuta: q̄m̄ ab ip̄o qd̄ pluerit ē n̄ sit passio. z vnicui⁹ q̄ qd̄ē coipi z vni mēbro i vna hōiaz n̄ i altera tēst p̄petasab vna iudicia pati z nō ab alta. Cū aut ignoias q̄ sit egritudo relinq̄ eā nature z nō p̄peres: q̄m̄ aut nā supabit egritudinē aut ip̄z m̄stetabit. cūq̄ egritudo dolozi p̄iuncta fuerit aut cāe dolozi aut a q̄ puenit dolo: sic est p̄cussio aut casus: icipientes se dare doloze. **¶** Et si tibi necesse fuerit stupore iducere n̄ p̄tā scēdas tale q̄le est papauer al. q̄m̄ cū suo stupore ē et domestici cū v̄ pluerit. **¶** Cūq̄ vehemētia caloz mēbri tibi nocumētū fecerit: nutri ex eo qd̄ s̄gumētū vehemētigrōssat: sic frumētū coctū. z si ex hoc qd̄ē regimine nō alleuābit: nutri cū isridatib⁹ sic lactuz z eis s̄lib⁹. **¶** Scias p̄terea q̄ ex agruz medicatiōibus q̄ p̄ferūt ē inuamētū qd̄ sit ex eo qd̄ p̄tutes p̄fortat aiales z vitales: sic letitia: z obuiare ei qd̄ sibi pl̄z z assidue seder cū eo cū q̄ stulat: q̄nq̄ ēt p̄ter se dere cū eo a q̄ verecūdat z quē erubescit: q̄m̄ egrū p̄hibet a re bus q̄ ei nocēt. **¶** Et eis p̄tea q̄ huc mō iudicatōis sit p̄pinkē mutatio d̄ tra ad trā: z d̄ aere ad aere: z d̄ formi ad formoz: p̄cipue cū fosasentēz z mot⁹ q̄ mēbroz dirigat āt p̄plexozē mutēt quēadmodū puero luscop̄: cipit vt scitillas itueat āt rē q̄ ei apper: āt sic p̄cipit totū patietur p̄pectū itueat chalib⁹: q̄m̄ h̄ p̄ducit eū ad h̄ vt laboret i re cificando

etū cādo facie suā z frōtē z oculū z fortale iuit⁹ redibit ad h̄ vt meliozet. **¶** Et regulis p̄terea q̄s obseruare debes ē fortes dimittre medicatiōes i t̄pib⁹ fortib⁹: quāto pl⁹ poteris: sicut v̄trē vehemētē solueret: aut p̄uocare vōitū: aut agire z aduere in estate z h̄yeme. **¶** Et rebus q̄z i h̄rū medicatiōe subtilē ē ad h̄ibēdū studiū ē cū i vna cōsūgunt egritudine duo q̄ fieri debēt h̄ia q̄ opz h̄bi gratia vt egritudo infrigidet: z ei⁹ cā calefiat aut ecouerso q̄ opz vt egritudo calefiat z ei⁹ cā infrigidet: sicut materia colice idiget calefactiōe z incisioe z subtiliatiōe: z opz vt fortitudo dolozi ei⁹ infrigidetur z stupefiat z ecouerso. **¶** Ampli⁹ scire debes q̄ non ois repletio neg ois p̄plexionis malicia suo medicatur p̄trario ex euacuatōe et oppositiōe: imo multoties sufficit multa regiminz bonitas in repletione z malicia cōplexionis. **¶** De medicatiōib⁹ egritudinū malitie p̄plexionis. **Ca. 2.** **¶** Ue ex eis qd̄ē sine mā er. **¶** Q̄ntū op̄lo tm̄ pmutat. Sed si cū materia fuerit ipsa euābit Et pleriq̄ qd̄em ei sola sufficit euacuatōe: si cōplexionis infuse q̄ preterita est: malicia nō ibi reliquerit. et q̄nq̄ nō sufficit nobis istud si p̄plexiōis dimiserit malicia: imo erit nobis necesse cōplexionē pmutare cū in euacuatōe sine fecerim⁹. **¶** Dicem⁹ h̄ q̄ malicie p̄plexionis medicatio nāq̄ sit i modis. **¶** Cōplexionis nāq̄ malitia aut erit infusa et erit ip̄si⁹ medicatio ex h̄io ab solute: z hec ē medicatio ablo

lute. Aut erit in termino vt ipsa ḡnet. z erit ei⁹ sanatio: sanatio q̄ sit cū p̄missione seruatiōis. Quēadmodū putrefactiōē q̄ est cū febre q̄rtana medicamur cū t̄yuaca: z aquā fridā i t̄ria: na dam⁹ vt extigat. z exēplū p̄missiōis seruatiōis est euacuatō in q̄rtana q̄ sit cū elleboro: z i t̄rtana cū scamonea cū p̄ncipiū interpollatiōis q̄ accidit p̄hibere volum⁹. et exēplū p̄missiōis seruatiōis solūmō ē euacuatō quartane apte p̄ mēse iu perationez cū elleboro: z febrū tertiane p̄ colere d̄itum cum scamonea. **¶** Cū āt i aliq̄ egritudine dubitaueris an sit ei⁹ cā caliditas an friditas z ex p̄ri v̄lueris: nō experiaris cū s̄u persūo. z caue tibi ne decipiat te ip̄sio q̄ erit acchaltis. **¶** Et debes scire q̄ isridatiōis z calefactiōis t̄p̄s est vñū. S̄z in infrigidatōe est pl⁹ timoz q̄m̄ caliditas est amica nature. z i humectatōe qd̄ē z epicacōe est timor eq̄lis. Sed h̄iectādi t̄p̄s est lōgius. **¶** Unaqueq̄ p̄terea h̄ūditas z siccitas p̄seruat p̄ suarū cārū cōfortatiōe: z p̄mutat p̄ cārū h̄ūz ip̄i fortitudinē augmētū. z caliditas qd̄ē sit fortior: causis q̄rū iā explemus sermone. Deinde p̄ mūdi s̄cātia z est sup̄fluitates ex pelere z repletione z opilationē et aperire. Deū ex eo qd̄ ip̄az cōseruat z est h̄ūditas tēpata: s̄friditas h̄o fortior: ex eo qd̄ ip̄ si⁹ p̄fortat cās z q̄ caliditatem suffocat: z ex eo q̄ ip̄az sup̄flue resoluat z ē siccitas h̄z essentia z caliditas secundū accidens. **¶** Qui aut caliditas sup̄fluitatem cū opilationib⁹ medicatur **Arnica.**

sibi cauere debet ab Iſtigidatione ſupſua ne in cōuertēdo opilationē in lapidē augmētū faciat: r ne calide pplerōis malicia augmētet: imo paulatim p̄uo medicari debet cuz qđ ab ſtergit: r ſi qđ Iſtigidat ei ſuffecerit ſicut aq̄ ordei r ſuce⁹ ſca-riole erit cōueniēs. r ſi ſi ſuffecerit: tūc illo qđ temperaturz exiſtit. Qđ ſi hoc nō ſuffecerit: tūc cum eo in quo ſubtilis exiſtit calor. Neq; ex hoc ſis ſollicit⁹ qm̄ inuamētū ei⁹ diaphoretis i Iſtigidādo plus conſert qđ ſit nocuētū qđ facit ei calor: qđ ad extigūdū ē facil⁹ poſt apuōnē. ¶ Et ē etiā cū acutoz humorū digeſtio extingūendi ſupſuitatē prohibet: lz quidaz hominū ſint qđ p̄ternat ad hāc deſtrūctam ſententiā et igno- rēt qđ forē extinctio deſicit vir- tute: r quāto magis in corpori- bus qđ ab egritudine obilitata fuerūt: lz aliq̄ directionis mor- do materiā rectificet qđ eſt cū poſt ipſam alie proueniūt egrit- udines aut ex malicia pplon⁹ ſimplex: aut ex materiis frigidis plenior⁹ p̄iūs quā rectificauit. ¶ Complexionē vero Iſtigidaz calefacere qđ difficile eſt cū taz eſt Iſta. et multū facile in pun- cipto. et ad vitium calefacere frigidum in principio rei eſt facil⁹ qđ calidū in principio in- frigidare. Sz calidum in fine inſtigidare lz ſit difficile: eſt tñ facilius qđ frigidū i fine calefa- cere: qm̄ ſupſua frigiditas eſt Iſta mors inani calor: aut ei p̄- pinq̄. ¶ Et debes ſcire qđ Iſtigi- datio qñq; ſiccitati p̄ungitur. Et qñq; humiditati. et qñq; ab vtriuſq; ſeparatur. Verūtamēn

ſiccitas magis ſit m̄ſua cū frī- giditate qđ lenit. et hūditas ē magis ad dūces frigiditatis qđ accidit. r iam quidē omnes cal- lous cauē cū ſupſuunt i eric- cando inuāt. et qñq; etiāz oēs frigiditatis cauē cuz ſupſue fuerint in humectādo inuāt. r nulla qđē res ad h̄m̄ puenit quātū ocioſitas r aſſidua bal- neatio nō eſt facilis in tina. At nos qđē te faciem⁹ ſcare hoc in eo qđ eſt p̄miſuz. Cū ſi p̄teza tēperate bibitū i humectādo ē forte. ¶ Ampli⁹ ſcare debes qđ cū ſenex Iſtigidatioe idiget et hūctatione: nō ſufficit ad illū qđ ipſuz ad equalitatē reducit imo qđ ipſuz trāſire facit ad cō- plerionē frigidā r humidāz qđ ei debet qm̄ ipſa lz ſit accidēta- lis eſt iſi ei quaſi naturalis. ¶ Scire qđ debes qđ ſepe eſt no- bis neceſſariuz in permūtando cōplerionē dare illū quod hū- miſimodi p̄fortat complexionē. Quēdamodū eſt nobis neceſſa- riū dare acetū cū medicinis cal- lidis alicui mēbro ideo vt ipſa rū penetrēt virtutes. Et ſicut eſt nobis neceſſariū dare crocū cū medicinis inſtigidatib⁹ cor- p̄p̄ea vt eas ad ipſum ferat. et multoſites quidem eſt medicī- na vehemētioris operatiōis in permūtando cōplerionem: fed pp̄ ſui ſubtilitatē nō permanet donec ſuam perficiat operatio- nem. eſt ergo nobis neceſſariū ei aliqđ admixcere quod ſip̄- ſet r retineat lz ex ea ſua opa- tiōis pueniat p̄tariū: ſicut bal- ſamo admixemus cerā et reli- qua ad hoc vt ipſuz tanto tpe retineatur i quo ſua perficiat operatiōnem.

¶ Ad ſciendū qualiter et qñ oportet euacuari. Cap. 3. ¶ Hec qđ demōſtrāt rectitudi- nē iudicij i eūando ſūt. 10. repleto r h̄m̄ p̄plexio et acci- dētia pueniētia: ſicut ſi contin- geret qđ naturā ſoluere velle- mus deū accideret v̄tr⁹ ſolu- tio qm̄ v̄trē ſoluet ſup v̄tris ſoluitiōne ē timoroſū r figura: r etas: r p̄s: r aer: r regidiōdi ſpoſitio: r p̄uetudo eūand: et ars euacuādi: hec nāq; cū fue- rint cōtraria ſignificationi pp̄ quā euacuatio faciēda erit p̄ h̄bēdū euacuatiōnem. ¶ Vacuitas itaq; ſine dubio euacuatiōne fieri prohibet. ¶ Et ſiſt cū obilitas cuiuſcūq; triū virtutū fuerit. Verūtamē qñq; pl⁹ eligimus alicui⁹ v̄tu- tis obilitatē qđ impedimentuz relinquēdi euacuatiōnez: hec quidem eſt in virtutib⁹ ſenſibi- libus r motiuis cū fiducia h̄- buerim⁹ ſuccurrēdi rei timoro ſe ſi accidērit: r ſiſt in omnib⁹ virtutibus. ¶ Cōplexio qđ calida et ſicca ad h̄ prohibet. r frida r hūida caliditatē nō h̄ns aut debilitatē habens ab ea etiā prohibet. In calida at r humida fa- cile faciemus illud et fortiter. ¶ Figura at ſcilicet ſupſuitas maciei aut raritas ab ea phi- bet pp̄ timorē ne ſpirit⁹ reſol- uatur. r ſiſt opz in regendo de- bilem r macrū multam colerā rubeam in ſanguine habentēz vt ei biādiario r non ipſū ena- cuez: r vt eū nutrias ex eo qđ bonū generat ſanguinē ad frī- ditatē r humiditatē declināt: qm̄ ex hoc ſui h̄iouis cōplexio rectificabitur: fortitē ſp̄iſuz

fortem efficies r euacuatiōnes tolerabit. Et ſimili⁹ oportet ne illū euacuare ſiſauiſus qđ ex con- ſuetudine pap̄ comedat quādū ab ei⁹ euacuatiōe abſtinere po- teris. Superſua qđ p̄nguedo ab eo phibet pp̄ timorē ne frīgi- ditas dominet r ne caro venas p̄ſimat r eas extigat cū vacuas inuenerit et calorē ſuffocet in- natū: aut ſupſuitates exp̄mēdo ad interiora expellat. ¶ Accidētia qđ mala ſicut apti- tudo colerice paſſioni pp̄ ſiſmo ab ea prohibent. ¶ Etas p̄teza etiā que nondū ad augmētū cōplerentiū perue- nit: aut ad cōſumptionis termi- num eſt trāſiſſe ab ea prohibet. ¶ Hora quoq; multū calida aut multū frigida ab ea prohibet: ¶ Et regio quidē meridionalis vehemētē calida ab ea phibet qm̄ plurima eoz q̄ventrē ſoluūt ſūt calida r duax acuitatū p̄un- ctio tolerari non pōt: qm̄ virtus ſe ſi eis debiles erunt diſſolu- te: r qđ exteriora caloi materiā ad exteriora trahit: r medicia ip̄az tracti ad interiora tpe ſi p̄ue- nit iduerſas ptes p̄tractio r ad reſiſtētiā pducit. Et ſeptētriona- lis multū frigida ab ea phibet. ¶ Parua quoq; euacuandi con- ſuetudo ab ea prohibet. ¶ Ars etiā qua multū ſit ena- cuatio: ſicut ſerueti in balneo r onera doſo deſerētū ab ea p̄- hibent. Et ad vitium omnis ars laborioſa. ¶ Scias p̄teza qđ intēſio in oi euacuatiōne ē vna quinq; reſū. ¶ Aut euacuatio illi⁹ qđ ē enas- cuandū ſequit ip̄m p̄cul dubio trāquillitas: niſi qđ receptaculo- rum laſtitudo ipſuz ſequatū

caliditatis ebullitio: aut febris
effimera: aut alie egritudines q̄
comitant sic excoiatio quā vē
trils solutio itestinis facit: aut
vlicera q̄ vīe puocatio i vesica
facit: et hec quidē lz inuamētū
cōferat: et in vilitas nō senti-
tur: imo quādoq; presentialit-
ter dolet donec acidēs remo-
ueat. Et scōa est cōsideratio
ptis sue declinatōis: sicut nau-
sea q̄ vomitu mūdāt et mordica-
tio i vētre q̄ vētris resolutione
remouet. Et tertia ē mēbruz
egressiōis ei⁹ a pte declinatio-
nis ei⁹: sicut basilica dextra in
egritudine epatis. et nō cepha-
lica dextra: qm̄ si error: puen-
rit: tali q̄le est illd q̄nq; sequat
unde timor. Et opz q̄dē vt sit
mēbruz egressiōis ignobilibus
illo a q̄ sit eūatio: ne materia
ad illud declinet qd̄ est nobili⁹.
Opz p̄terea vt sit ei⁹ exitus
nālis: sit mēbra vīne gibbosi-
tati epatis: et intestina p̄cauita-
ti ipi⁹. Et ē tñ cū mēbruz a q̄
expellit est ipm̄ mēbrū p̄ qd̄
euacuatio faciēda est: lz ē i ipo
egritudo vet⁹ aut recēs p̄pter
quā est timēdū de cursu hūorū
sup ipm̄. Ip̄si ergo ad illud qd̄
sit meli⁹ trāspōndi sunt. Et
ē et ei⁹ superatione hūorū tū-
met sup ipm̄ egritudo: sicut cū
tract⁹ sit ab oculo ad gulā: qm̄
timef ne illi q̄nq; supueniat suf-
focatio: nō q̄le ē h̄mōi suauit et
mollit fieri d̄z. Nā q̄ plerūq; ta-
litr opat⁹ et euacuat nō p̄ p̄tē q̄
cōfluunt: ideo vt mēbrum cus-
todiat cū debite fuerit. et ple-
rūq; et est vt sit illd qd̄ natura
euacuat p̄tē lōginq; et oppo-
site et remanest cū ipo ambi-
guitas: sic cū a capite ad anū

ant crus aut pedē euacuat: et
p̄ certo sc̄iſsi ex toto sit cēreb̄d
aut ex vno vētriculo. Et quat-
ta qd̄ ē hora euacuatiōis ipi⁹:
Nā dicit Salen⁹. penitus qd̄ tra-
cromicus egritudinib⁹ matu-
ratio tñ: et nihil plus expectāda.
Et tu qd̄ iam sc̄iſsi qd̄ sit ma-
turatio. Et atq; euacues post
maturationem ex subtilitatis
potu tribuere debes sicut aquā
v̄lopi et h̄sce et seminiū. Et s̄z in-
acut⁹ et egritudinib⁹ maturatio-
nē expectare meli⁹ ē: p̄cipue cū
q̄tē fuerit. Quod si mobiles
fuerint tūc ad euacuādū mate-
riā festinare erit meli⁹: qm̄ mor⁹
ei⁹ ē mai⁹. Et h̄c h̄c euacuatiōis an-
teq; ipa sit matu-: p̄cipue cum
hūor: es fuerit subtiles: et p̄cipue
cū i p̄cauitatib⁹ venax fuerit et
nō i mēbris egrediētes. Et cum
autē humor i vno fuerit mēbrō
p̄phenus: nullo mō moneat d̄o
nec mutet⁹ et tñtā habeat tēpe-
ratā vt a p̄tē quā tu sc̄iſsi in
suo loco. Et s̄z illi cū nō fuerim⁹
securi q̄ p̄tē v̄lq; ad maturatā
horā perduret euacuabim⁹: et
postq; nobis cauerim⁹ vt ei⁹ sub-
tilitatē et grossitē sciam⁹: qm̄ si
ip̄issa fuerit: et grossa ipam mō-
re nō debem⁹ nisi post subtilia-
tionem. Et si q̄ grossitē cognō-
scem⁹: p̄p̄tē q̄ fastidiū p̄teritū
iā p̄cellit: aut sub hypochondrijs
dolor extēsin⁹ aut aduēt⁹ ap̄a-
tis i iterioribus. Quō aut magis
custodire debem⁹ h̄mōi dispōcē
habitu d̄o canalium ne ipsi sint
clausi: et p̄ h̄ qd̄ totū tibi possi-
bile erit vt an matatōes vētrici
uas. Et sc̄iſsi q̄ materiei eu-
acuatio ipi⁹ d̄ suo loco eradica-
tio ē h̄m̄yū duoz modoz. Un⁹
eoz ē p̄ attractionē q̄ fit ad lō-

sinquā diuersitate. Et alter pro-
pter eā q̄ ad p̄pinqū. Et suaz
qd̄ horaz dignior ē cū in corpe
nullo mō ē allicuius materiei re-
pletio. Ponam⁹ itaq; ab ore vt:
ri supius mult⁹ fluat sanguis:
et ab emouitidib⁹ mulieris sup
sue fluat sanguis. Unum itaq;
duoz faciemus. Aut trahem⁹ p̄
declinatōnē q̄ fit ad p̄pinqū
diuersitatē: et oportebit tūc vt ma-
teriā ad nares declinem⁹: facien-
do sanguinē ex narib⁹ fluere: et
in altero ad matricē puocandā
mēstrua. Aut si voluerim⁹ ad lō-
ginqū diuersitatem attrahere
euacuabim⁹ in p̄mo sanguinē a
venis et locis q̄ sūt i fertiore pre-
corpi⁹: in sc̄o a venis et locis
q̄ sūt i sup̄ma pte corpi⁹. Et si
opz qd̄ vt i duas diametros p̄
longationem facias: sed in vna
tñ que sit diameter magis lon-
ginqū. Nā si materia fuerit in
sup̄mo dextre ptis non erit at-
trahēda ad infimū sinistre: imo
ad infimū ipi⁹ dextre. Et hoc
quidē est illud quod est magis
necessariū: aut ad sinistrā a sup̄-
mo si fuerit tantum longinqū
quantum est ab humero ad hu-
merum et non fuerit dispositio
eius sicut dispositio duorum la-
terum capitis. Materia nōq; si
in dextra capitis fuerit: eā ad in-
ferioraz nō ad sinistram trahes
capitis. Cūq; materiaz ad lon-
ginqū trahere volueris: loci
dolorē p̄uis sedabis vt ipius
finituaf cōp̄ressio per attractio-
nis: quoniam dolor est trahēs.
Cūq; ad locum nō obedit ad
quem ipam trahis: nō violētē
agras quoniam quandoq; violē-
tia illa ipam mouebit subtilia-
bit: et nō trahet⁹ et fiet veloci⁹ de-

clinans ad dolētē locum. Et for-
sitā tibi sufficiet vt trahās ha-
cet non euacues: quoniam ipa at-
tractio ei⁹ iter ad mēbrum p̄-
hibet: lz non extrahatur: per ip-
sam ergo attractionem ad infē-
tionem pueniet⁹: licet cum ipā
non euacuaueris: lz declinatō-
ne cōtēt⁹ fueris que fit ligādo
mēbra opposita: aut ventosis et
medicinis rubificatib⁹: et ad sū-
mū cū ot qd̄ dolorē efficit. Et
materis aut qd̄ euacuādū sūt
faciliores sunt ille que sūt in ve-
nis: deinde ille q̄ in mēbris et iū-
cturis: qm̄ q̄nq; est difficile eas
extrahere et euacuare: iōq; ne-
cesse est vt cū euacuabū: alie cū
eis egrediantur. Et euacuatio
p̄terea est necessariū ne pro-
peret comedere nutrientia mul-
ta et mala que natura indigesta
trahat. Quō si aliquid ex hoc fie-
ri necesse fuerit oportebit vt pau-
lati et suauiter fiat donec sit in
ordinē et vt sit qd̄ corpus ingre-
ditur digestum et conueniens
Quoniam est euacuatio humo-
ribus equaliter augmentatis p̄-
p̄tē. Et euacuatio h̄o humorū q̄
in p̄tate solus augmentat aut
corrupt⁹ p̄p̄tē a alia a minu-
tione. Quis p̄terea euacuatio
q̄ est sup̄flua s̄m̄ plm̄ febres ge-
nerat. Cūq; vētris cōp̄rictio
qui fluere solebat atiq; egritu-
dinē possidere fecerit: ill⁹ eu-
acuatiōis reuersio s̄m̄ plm̄ ipm̄
medicabit⁹: sicut ab eo que cō-
s̄rictio famiei auris ad mucoz
nariū: h̄giginē possidere fecit⁹
reuersio ipam remouebit. Et
sc̄ito q̄ residū materiei dimittē-
tere qd̄ necesse erat euacuare:
m̄n⁹ nocuētū ē q̄ exq̄tissime
euacuare et puenire i ipa ad h̄

vt stus terat: qm multo ties na
tura hoc resoluit residuu. ¶ Cū
vs hūo illi fuerit cuius esse
opz z eger tolerare pōt: nō ter-
reri debes ex superfluitate. Qñ
qz etiam cōtingit cū te euacua-
re oportet vsqz ad lipotomiaz.
¶ Cūqz alicuius virtus fortis
fuerit z ipsozam humorū mate-
ria multa z mala ipsam paula-
tim euacua. Et similiter cum
materia vehemēter fuerit pene-
tratiua aut cū sanguine multū
mixta nō poteris ipsam vna vt
ce euacuare sicut est i sciatica z
artetica longi temporis et cā-
cro z scabie antiqua z carbūci-
lis veteribus. Et debes scire qd
ventris solutio a superioribus
trahit et ab inferioribus eradi-
cat. Duabus ergo attractiōibz
est apta conuenienti et diuerse
que etiā post materiu qd ē
pueniēs. cū ergo materia fuerit
a superioribz ad diuersuz trahet
eas rīpas et eradica bit a locis
vbi sē vomitu pō sit attractio
eradicatio ecōuerso. Minutio
nis preterea dispō diuersificat
secūdis loca a quibus sanguis
accipit sicut sciuisti. Min^o itaqz
estis oibz euacuatione dign^o
est ille cuius cibus bonus fue-
rit et digestio bona. In regiōi-
bus qz calidis morantes eua-
cuatione parū indigent.

De regulis cib^o vomitus z
solutiōis vētris qlif trahit id qd
vētre soluit z vomer facit. c. 4.
¶ Oportet vt illius cib^o cui^o
soluēdus ē vēter aut vomit-
tus puocēdus partiat vt qz ei
vna die sufficiebat multis come-
dat vicibz. Et vt sint cibū diuer-
si z pot^o etiā diuersi. Et hac nāqz
dispositiōe accidit stomacho vt

expellere desideret qd cū eo sa-
peri^o aut inferi^o. Et cibo autē
nō diuerso neqz sup aliū cibū in-
gredicte stomachus ē auar^o et
ipm forti cōtinēt retēdiōe: z p-
prie si fuerit ei^o quātitatis vna.
Mollem vero habens ventrem
nihil ex hoc facere bz. et scias
qz vomitus z vētris solutio z qz
eis assimilatur non attinet et
qd bono vtif regimine: qm ille qz
bñ regit nō indiget nisi eo qz
istis leuius: z fortasse excusabit
ea exercitiū z rificatio z balneū.
¶ Amplius si eius corpus reple-
tum fuerit plurimū talis reple-
tionis qualis est ipsius: erit ex
eo qz humor melior est. Ex san-
guine. Minutio igit est illd qd
ad ipz mūdificādū erit necessa-
riū: z nō vētris solutio. ¶ Cū at
minutio necessaria fuerit z ven-
tris solutio ex aliqz qd sit ystelles-
boz^o z violēte medicina: minus
tūde icipere debes: qm hoc ē ex p-
ceptis hypo. i. libro epidimiaz
hec est vta. et sicut si humores
fuerit flegmatici coz sanguine
mixti. Qd si viscosi z frigidī fue-
rit: fortasse minutio grossitudi-
nē z viscositatē eis augmētabit
icipient. Ergo erit a solutiōe vē-
tris. Et ad summū si hūores fue-
rint equales pmitte minutiōez
z si postea supabundauerit eu-
cua. Qd si equales nō fuerint in
pimis supabūdāt euacua hūo-
res donec equal. postea minus.
¶ Et ei qz ante minutionē pmit-
tat medicinā cū minutionē p-
mittere debebat: postpōat mē-
tionē diebus paucis. Et cū
parū intercessit spatū ex quo
minutus fuit z euacuatiōe i-
diger: medicinam somere est ei
conuenientius. ¶ Multo ties

pterea exhaustumēdine ille qz
minutū debebat: puenit ad febrē
z ad esuatiōnē. Et si ex eis qz
lece facit nō querit: scias qd
minutionē pmittere debebat.
¶ Nō oēs pterea euacuatiōnes
sūt necessarie pp supfluitatē re-
plectiōis: imo qñqz sūt necessarie
pp ter egritudis magnitudinē:
z pp replectiōnē sū qz itatē z nō
sū qz itatē. ¶ Et mīoties qd ē
est euacuatiō necessaria sū p-
prie alidē qz phibet. Et nō est
ibi ingentū nisi i ieiunādo z dor-
miēdo remēdādo complexio-
nis malitiā qz ex replectiōne puenit.
¶ Ampli^o euacuatiōis ē qd ē qz
sū mōdū pseruatiōis sicut indi-
get ille cui podagra euenire so-
let z epilepsia z reliā ab eisi ho-
ra cognita: z pprie i se. Et si ne-
cessariū ē vt pseruatiōe vti añ
suā horā: z euacuat ea qz pprie i
ipsis egritudie sunt euacuāda
sue sit minutio: siue vētris solo
Et fortasse desiccāta exteri^o ap-
ponere z medicias abstergētes
est euacuare: quā dmo dūm hy-
dropisim patētes facit. Qñqz
etiā necesse ē te dare medicinā
qz sit ex gñe euacuādi hūores in
qz itate: sicut cū scamonea ē tibi
necessaria ad euacuādū colera-
rubeā. ei ergo admiscēdū ē illd
qz ipsaz in qz itate diuersificer: z
in vētre solūdū cū ea pueniat:
z ipsaz ab euacuatiōe non p-
beat sicut mirabolani: remēdē
cōpionis malitia si post accide-
rit. ¶ Habētū qz in inferioribus
qz vētre soluere est difficile et
facere vt vomāt. Qd si tibi neces-
sariū fuerit: da eis qz sit sicut vo-
lubilis z semē croci horētis et
apozima polipodū z castā sūtu-
la z his sūta. ¶ Hypo. qz inquit

Qui fuerit macer z fuerit natus
re cui vomere sit facile: melius
in mūdādo ipm vt ad vomē-
tū ad ducat: vt sit hoc in estate
aut pte aut autūno z nō i hyeme.
Et nō qz mediocris fuerit figur
cōuenientiōr est vētris solo. qz
sibi euacuatiō qz sit vomitu ne-
cessaria fuerit vsqz ad estatē ex-
pectat: ab ipso tñ sibi caueat cū
eo nō idiget. ¶ Ceterū tamē añqz
ventris fiat solutio aut vomit^o
pmitte da est hūo iōis subtilitatio
qui est euacuandus: z amplifica-
tio canalicū z ipsozū aptio: qm
hoc est ex eo qd corpus a pena-
securum reddit. ¶ Et scito qz fa-
cere nature consuetudines lent
tatis z obedite ei qd vix ex so-
lutione ventris z vomitu facili
anteqz medicina def aut vomit-
tus est ex regimībus aperien-
tibus. ¶ Ampli^o ventris solo et
vomitus cū macredine vētris ē
difficilis z laboriosus z timorō-
sus. ¶ Medicina qz vomitū fa-
ciens qñqz sit vētris solutiua
cū stomachus fuerit fortis aut
bibita fuerit super forte famem
aut qz eam bibit: habuerit pas-
sionē colericā z nature lentatē
aut si vomere non consueuerit:
aut si medicina in sua suba gra-
uis fuerit z velocis desiccātiōis.
¶ Et ventris solutiua facit vo-
mitū: propter debilitatem flo-
machi: aut pp ter nullā facies
citatē: aut pp tera qz medicina
abhoret: aut pp tera qz bibi-
tor: fastidiū habere solet. ¶ Dis-
preterea medicis qz vētris est so-
lutiua cū si ipz soluit aut soluit
sū nō id qd est maturum: mouet
humorē quē dz soluere: z dilatat
ipsum in corpore: superat ergo
corpus: z cōuertitur ad ipsum

laceo ⁊ zuccarū tabarzet aut in
 leb. Et ille qdē qui tēperate est
 p̄pletiois semē lini. Et illi q̄ ex
 cotiationē timuerit intestinoꝝ
 bolū armenū cuz succo granati
 det. Sumere ēt dz q̄qd̄ bitim⁹
 post fluxū vētris ⁊ si nō ip̄z reti
 nebit. ¶ Oī p̄terea p̄harmactaz
 bibiti cum p̄stera aduenit febꝝ
 melior: ē aq̄ ordei. Sirup⁹ nō ar
 cetos⁹ ē excoatiu⁹: ⁊ iō tardan
 d⁹ ē vsq; ad duos dies aut tres
 donec i tēstibus sua redeat. ¶
 ¶ Ille q̄z q̄ medicinā bibit sc̄da
 die ē balneū itratu⁹. ¶ Et si ex
 hūonib⁹ ip̄i aliqd̄ relicū fuerit
 balneū ip̄z mūdare voverit. Nā
 slyderis q̄ balneū sit ei sapidū
 ⁊ in ip̄o delectet. erit hoc signū
 q̄ balneū ip̄z ab eo qd̄ relicū ē
 mūdificatū q̄z in eo dimitte.
 Qd̄ si iueneris q̄ in ip̄o nō dele
 ctes: imo i eo estuaciones patiat
 expelle eum. ¶ Scias p̄terea
 q̄ ei q̄ intestinoꝝ patit̄ debilita
 tē p̄teris q̄ medicinis ventres
 solutūb⁹ aduenit vētris solutio
 fortis: ⁊ plongabit ei res: ⁊ mul
 tis idigebit medicinis donec re
 tineat. ¶ In senib⁹ ēt s̄str̄ timet
 ex vētris solutiōe ip̄i nō cumē
 tur. ¶ Et scito q̄ ex potu habitu
 post medicinas vētris solutinas
 ad febres puenit ⁊ ad estuatio
 nem. ¶ Post solutionem q̄z ven
 tris: et minutionez multoties in
 epate aduenit dolor: quē aq̄ cali
 de potus remouet. ¶ Et scito q̄
 ip̄s q̄ maior canis aledit ⁊ fri
 gous fortis nō ē ip̄s sumēdi me
 dicinā. Medicina em̄ in h̄e: aut
 aurūno ē bibēda. Et ver̄ qd̄ est
 eū nives de montibus cadūt. Et
 post ver̄ qd̄ venit estas i q̄ nō ē
 sumēda nisi res modica vel sub
 tils. Aut nō nō est veri p̄ius.

¶ Ampli⁹ nature nō est faciēda
 p̄suetudo bibēdi medicinā cū q̄
 necesse sit mollificare ventrē: q̄
 fiet p̄suetudinaria: ⁊ hoc habēs
 ad ipedimētū male finis p̄ciet
 ¶ Unūquēq; etiam q̄ fuerit sicce
 cōplexionis deicit fortis medi
 cina. ¶ Opz p̄terea vt sup̄ debi
 le medicinā ex motu minuatur.
 ne eius virtus resoluatur. ¶ Et
 medicinis quoq; debilibus b̄n
 dictis sunt viole cum zuccaro.
 ¶ Et ille cui in hyeme necessa
 riū fuerit medicinā bibere vētrē
 obseruet meridionalē. Et i esta
 te dixerit quidā eozū ecōsoroꝝ:
 ⁊ hoc qd̄ d̄ diuisione h̄z. ¶ Eḡer
 eū debili indiguerit solutiōe
 nō opabit nō magis mouet sed
 dimittat. Eḡritudo quoq; mul
 toties ebullire facit ventris so
 lutionem ⁊ accidit feb̄ris. Et est
 cum minuto sufficit.

¶ De superfluitate medicine
 ventrē soluentis: ⁊ de hora cō
 stringendi eam. Cap. 6.

¶ X significacionibus q̄b⁹ co
 gnoscitur hora qua est cas
 tarticū p̄stringendum est sitis.
 Cum ergo ventris solutio p̄ez
 nauerit sitis nō accidit: nō
 erit timendū q̄ sup̄fluitas p̄ez
 nit. ¶ Veruntamē sitis q̄nq; ac
 cidit ⁊ nō p̄pter multitudinem
 solutionis vētris: neq; propter
 eius superfluitatē. Imo propter
 eāz dispōitōis stomachi: qm̄ si fue
 rit calidus aut siccus aut v̄rūz
 q̄ facit cito stim. Aut pp̄ cām
 dispōitōis medice cū fuerit cali
 da p̄ngitina. Aut pp̄ cām ma
 teriet in seipsa: qm̄ cū fuerit ca
 lida sicut colera: aut in talib⁹ q̄
 līs sūt cause h̄mōi nō erit longe
 quiu festina veniat sitis. Et si
 cū hoc harū vētrē accidit contra

rit nō erit longe qn̄ penit⁹ sitis
 cū tarditate veniat. ¶ Cū ḡ vi
 deris q̄ sitis iā sup̄fluit: ⁊ q̄ vē
 tris solutio nō sit pauca: cōstrin
 ge ⁊ p̄cipue cū eā festinatōis
 sitis ⁊ velocitatis ipsius nō fue
 rint i vētrē qm̄ i h̄mōi nō debes
 dare p̄frictionē cū sitis appue
 rit. ¶ Qn̄q; et epit⁹ ei⁹ qd̄ egre
 dit: est demonstrati⁹ hore p̄strin
 gēdi. Qui est colerā expellit ru
 beā cū viderit q̄ tam puenit ad
 flegma: sciat q̄ iā medicina sup
 sine opatur: quātomagis si ad
 coleram puenit nigra. Sagus
 nō maioris ē timoris ⁊ deterio
 ris piculi. Et si cui pp̄ medicinā
 modicatio supuenit: siderā
 dum erit qd̄ in capitulo de mor
 dicatione diximus.

¶ De nō succurrēdi disposi
 tioni eius in quo superfluit
 ventris purgatio. Cap. 7.

¶ Nutritio supfluit: aut pp̄ ve
 nax debilitatē: aut pp̄ ouis
 cioꝝ ipsaz amplitudinē: aut p̄
 p̄terea q̄ p̄harmacta eaz p̄git
 officina: aut p̄terea q̄ ex p̄ple
 rōis multia corp̄i acq̄sita fue
 rit aut ex ea q̄ est sicut ip̄a. Cū ḡ
 vētris purgatio supfluit: liga ex
 trema supius ⁊ iberi⁹ icipies ab
 ascellis ⁊ inguinib⁹ descēdēdo
 ab eis. Et in potu parū truce
 aut filongē tribue. Et si poteris
 fac ip̄m sudare i balneo aut va
 pore aq̄ calide sub p̄nias susca
 pite exteri⁹ tracto. ¶ Cūq; mul
 tū sudauerit p̄strictus ad potū
 dū da ei ⁊ fricet. Et siat ei epi
 thimata ex reb⁹ b̄n redolētib⁹
 ex aq̄ myrtōz ⁊ sādalis ⁊ cāfoza
 ⁊ succo fructuuz. Mēbis p̄terea
 ip̄i ex̄trifeca fricare debes ⁊ ca
 lesa cere vētrōis cū igne sub hy
 pocōdris pus possit ⁊ iter spa

tulas ip̄ius. ¶ Qd̄ si tibi necesse
 fuerit stomacho ip̄i ⁊ tēstibus
 supponere empla ex ordeo sc̄to
 ⁊ aquis stipticis fac s̄str̄ ex oleis
 oleo de cydonijs ⁊ oleo de masti
 ce. ¶ Ipe p̄terea ab aere frigidō
 est separāndus: qm̄ p̄mit eiz ip̄i
 resoluit vētrē ⁊ ab aere calido:
 qm̄ ip̄i laxat p̄tutē. ¶ Cōforta
 ri q̄z dz ex reb⁹ b̄n redolētib⁹ ⁊
 ex stipticis ad trahēdūz dādū
 ⁊ ex tourellis i vino suauiter re
 dolēte. Opz n̄ vt sint calide: et
 vt p̄nias cū succo granati: iā p̄
 cesserit: a sanguicha ⁊ cortices
 papaueris albi triti. ¶ Ex eo q̄z
 exptū ē vt ḡna naturū p̄dere
 trūz. sumant ⁊ touresant: deis
 ad hoc coquant odec coagulent
 ⁊ ad bibēdū tribuat: ē nāq; vlti
 mū i bonitate. Opz p̄terea vt
 ei⁹ nutries sit stipticū infrigida
 tū cum niue q̄le ē qd̄ sit ex succo
 vne acerbe ⁊ sibi s̄str̄. ¶ Ex eo
 etiā qd̄ i retinēdo solutiōe iuz
 uat: est vt vomit⁹ p̄cedat cū aq̄
 calidaz ei⁹ ⁊ extrema i ea mit
 tant. Et nō infrigides ea. ¶ Cum
 aut̄ alicui eoz̄ sincopis superue
 nerit: da ei vinū ad potādū. Et
 si hoc totū p̄tulerit: tribue ei i s̄
 ne rei narcotica ⁊ medicamēta
 fortia: nota q̄ sūt i caplo de p̄oz
 h̄bitūde fluxus vētris. ¶ Medici
 co nō ē vtili⁹ vt p̄uisoz existat i
 p̄parando trociscos ⁊ pulueres
 p̄otics anq̄ sit hora: ⁊ vt etiam
 sit p̄uisoz ⁊ in enematibus ⁊ ip̄
 sozum instrumentis.

¶ De eo q̄ bibit medicinā et
 non solutus fuerit. Cap. 8.

¶ Cum p̄harmacta solutiōnē
 nō fecerit ⁊ fecerit modica
 tiōnē vētris ⁊ angustia i ip̄o ⁊ q̄
 sup̄sit ip̄am estuauerit: scoto
 mabit ⁊ dolebit caput ⁊ patiet

alices z oscitatioes: succurrere debes cu enemate z collyrijs sic cis. Et ipse qdem bibit masticeis. z iij. in aqua tepida. Medicina qz qnqz operat pp stipri coru bibitione z comelutione talu qnta snt cydonia z macia na ppterea q os stomachi compumit z qd sub eo existit z propter qd nausea sedant z medicina na a suo motu q ead supertora violenter ad parte mouet ifertore: z ppterea q nature vim ifertur. Qd si enema no iuuerit z mala supuenerint accideta extelidiosa copis z oculi experit ez z fuerit motus ad supiora: necessaria erit munitio. Et cu medicina vtre no soluert z mala ea no secuta fuerint accidentia melius etia erit vt ipaz psequat minuto saltem post duos dies aut tres: na nisi hoc factu fuerit timendu est in ipso ne humores ad vnum principalium mēbro rum moueantur.

De dispositioibus medicina vtre soluentium. Cap. 9. Medicina vtre soluentiu qda snt quaz malignitas magna e sicut elleborus niger et turbith cu no fuerit bonu imo fuerit ex ghe ipst qd e citrinu. Et agaricu cu no fuerit album z puru: imo nigredini attinuerit Et sicut laureola. Et qz res iste male snt: sic si bibite fuerint: et mala inde accideta puenerint melius erit vt medicla a coepe expellat quato plus possibile fuerit vomitu aut purgatioe z medicee cu tyriaca. Multaz pprea eaz remoueat mala z purgatio qua facit aie dādo in potu aqua vehemēter frigidā: z sedādo i ipsa sicut turbith citrinu

putridi. Dis qz res q acuitatez frāgit glutinatōe z lenificatio ne z vnicuoftrate i q sit dādo in ad hoc cōfert. Queda ē medi cina qz p altiqb ppositio aieq existit ppter idib: z aliis nō cō uenit. Scamonea nāqz i eos q in frigidis morat regionib: nō opat nisi debilitet: nisi magna inde def qntitas sicut est mos ei i terra turcōy. Et qnqz est ne cessariū qbusdā corpib: i aliqb regionib: ne medicinarū corpa dent: i z vtutes eaz im. Et ē ne cesse ē vt medicis soluētib: vtrē bñ redolētes medicis misceā tur ppterea vt mēbroz vtutes pferuent. Medicina qz cordis ad hoc inuamentū offerū: ppea ipm alale i vno qz mēbro coiorat. Plurime qz eaz subrilitate sua z facilitate iuuat. Due p terea medicis qnqz p iungūtur qru vna suū hūore cito expellit z altera tarde. Una q suā oparationē efficit post q ipaā altera ē i suo hūore pssit z opabit in ipaz z ei debilitabit vturē. Cū qz scādo post operari ceperit: erit debilis vturis mouens z nō pfi ciet. qre erit aliqd ei admiscendū qd ipaz i facile reddat z festi nare faciat sicut ziber turbith qm ipz stupefieri non pmittit: z snt fiet si eas bñ sciueris pmisce re. Amplius p siderare debes principijs inuerialibus medicinarū ventris soluentiarū de clarauimus cū locuti sum: de principijs vniuersalibus medicinarū simpliciu. Medicina p terea solutionē faciēs plurimū opabit illd soluendo ppuetatez snt: sicut turbith. Et pleriqz effi cut illd expmēdo sui ppuetatez sicut murabolam. Et qnqz operat

illis lenificādo ppuetate misceat sicacoli. z qnqz opat id labificādo sic mucillago psilly et puna. In plurib: qz violentiarum medicinarū existit aliq venenositas z solutionem venetris efficit im modū q nature violentia inferi. Ipse igit sunt apte de medicinis in qb existit bezariati. Pleriqz et aduūat amaritudo z acuitas z pōuitas z stipticitas z acetositas i opatioib: medicie cū ei ppuetas ei plens affuerit. Amaritudo nāqz z acuitas i re soluēdo iuuat. z pōicitas z stipticitas i p mēdo. z acetositas in icisione faciēdā q ad labēdū pparat. Ampli qd labere facit nō est cōiungendū ei qd in p mēdo iuuat talū vt sint corū eqles vtutes. Imo melius est in h mōi vt vnu post aliud tardē vt sit vbiqz vna duarū medicinarū q lenificat prius suaz perficiens operationem q ea q premit: deinde adueniat expulsi ua et expellat qd lenificatum fut. Et in reliquis secūdū hāc considerationem.

De eo qd ex hoc capitulo in alijs locis inquirēdū ē. Cap. 10. Medicina vtre solutiva z lenificātes q bibāt z epitymant z reliq ab eis i nro an dotario sunt relinquēde. z sim etates vniuersalib: et medicinarū simpliciu melioratio. qz hūit sit ei succurrēdū. Et quo sit ei i potu tribuēdā: i medicinis regrad simplicib: Pillule p terea ad bibēdū dāde nō sunt postq dicate sunt z facie fuerit vt lapides. neqz et cū it mollesine penētrēt z retineant: s; sint sic qn siccari ceperint: z de

bus cedant si comprimentur. De vomitu. Cap. 11. Omnes q snt remotiores hab b vt medicos eos vomere faciat lenit aut pp naturam sunt homines q pectus habēt strictur q male anhelāt: z q ad sanguine spuendū iunt apti et hoies colla habētes gracilia: z apatib: q in ipsorū nasunē gulis apti: z stomachos hātes debiles: et multū pingues qm illis cōueniēt: est vt vter sol uatur: z macris melior: est vomitū colere ipsorū aptus. Aut propter vsum homines quib: difficile est vomere: neqz vomēdi habent consuetudinē qm si istis vomitū prouocatus fuerit fortibus vomitū non remane bit quū ipsorū vene in mēbris anhelitus scandant et puenāt ad ptim. Cū aut aliter res qualis sit ignorabitur vomitū bus lenib: pu erit experitū: qui si ei fuerint faciles erimus: et fortes ausi dare sicut illuz q sit ex elleboro: et sibi sile. Et si nō oportuerit vt fiat qrenus vomat: aut fuerit vni cui neces sariuz erit dare vomitū ppara ipm an z facies ei pseruandū z mollificā ipm: nutrienda z fac ea vinctuosa z soluta: z fac eum qelcer ab exercitijs z postea da ipz ei. z da i potu vinctuosa: et olera cū vino: z ad cōcedēdū da ei aqz vomat nutrimenta bōa: z ppe si vomitū fuerit difficulte: qm fortasse nō vomet ipm: imo natura eū frinebit z melius ē vt bonū retineat q malū. Cūqz post cibū que cōedit cā vomēdi vomerit: tardet cōstionez donec fames sit fortis. Et sedā sitim eius cū aliquo quod sit

scit sicut macianoz sine aq̄
 z nō cū uleb neq̄ sirupo aceto
 fo: qm̄ vomere faciūt. **C**ibus
 aut̄ q̄ est et vitis est pullus in
 car dābēt tres p̄valerim post
 ipm̄. **E**t ille q̄dē qui acetosuz
 vomuerit z nō cōsuevit z i pul-
 su aliq̄d signū febris habuerit
 comelitionē vsq̄ ad mediū diez
 tardet z añ ipsam aquam cali-
 dā rosaceam bibat. **C**ui aut̄
 acciderit vt colerā vomat ni-
 grā: ipsi stōacho spongia a ce-
 to calido ista supponat. z me-
 lius q̄dē est vt sit cibus qui ad
 vomem̄ sumit̄ diuersus: qm̄ cuz
 est vn̄ q̄nq̄ ipm̄ amplectit̄ sto-
 macho z in dimittēdo ipsuz sit
 auar̄. **P**ost vomitū autē ipsi
 superflū cōferunt aues parue
 et pulli cū ambulare icipiunt
 ossa sū suarū extremitatū non
 comedat: q̄ sunt graua z i sto-
 macho tardantur. **E**t fac eū in-
 gredi balneū. **I**n hora autez
 vomēdi currat z exercitetur z
 fiat vt laborez postvomat: sitq̄
 h̄ i media die. **I**n hora p̄terea
 vomēdi opz vt oculi ligent̄ sup
 possit̄ pilis duab̄: dein venter
 leui fascia tēperate fascietur.
Res q̄z que vomitus sunt p̄-
 paratoe sunt eruca z rappa-
 nus z carica z calamētū mōta-
 nū z recēs z cepe z pouri et aq̄
 ordet cū fece sua z melle z pul-
 tes fabaz dulcedine z vinū dul-
 ce z nucez cuz melle z q̄ sūt eis
 similia: z miela q̄ facta ē ex pa-
 ne azimo z oleo: z melones z
 cucumeres earuz sei: aut aliq̄d
 ex eoz radiciū truz z i aq̄ ista
 sis cū dulcedie z hermodactili
 et raphan̄. **Q**ui aut̄ vinū bi-
 berit iebuiās ad h̄ vt enomat
 non icipiat vomere donec ad-

huc paz bibat s̄z bibat multū.
Suchaha q̄z cū bibita fuerit
 post balneū faciet vomere z sol-
 uet vētrē. **A**mpli q̄ vomere
 voluerit nō fortis masticare dz
 ppe ipz. **C**ūq̄ at aliq̄s fortez
 vult vomitū sumere: sit q̄ fit ex
 helleboro: ipm̄ bibere dz nisi
 fuerit qd̄ p̄hibeat et post duas
 horas diei z postq̄s sterc̄ ab ite
 skim̄ experit. z si cuz p̄na vo-
 muerit: bñ erit. z si nō moueat̄
 parump. z si nō balneū mittat̄.
Pena q̄z q̄ fit vomit̄ iugēda ē
 ex aliq̄ qd̄ fit sicut oleū sifami-
 nū. **Q**d si icēso acciderit z an-
 gustia stōi def̄ i potu aq̄ cala ē
 aut oleū: qm̄ aut vomitū faciet
 at vētrē soluet. **E**x eo p̄terea
 qd̄ ad h̄ inuar̄ ē stōi extremozū
 calefactio: qm̄ h̄ naulea facit.
Cūq̄ medicinā vōdere faciēs
 p̄parauerit z suā icēpit opatio-
 nē vomitor quiesceredz. z odo-
 rez bonos olfacere. z eius ex-
 tremā cōprimēdo sunt fricēda
 z parū aceti ē ei i potu tribuē-
 dū. z comedat maciana z cido-
 nis cū pauco masticis. **E**t sci-
 to q̄ mox̄ facit magis vomere
 z qes min̄. z estas ē ipz magis
 pueniēs vt qd̄ ē digni vt i ipo
 fiat vomit̄. **Q**d si alicui ne-
 cessariū fuerit z n̄ fuerit figure
 ipsi pueniēs estas erit dignioz
 hora vt i ea cedat. **E**t si nis
 vomit̄ lōgiq̄z sū modū pur-
 gatiōis prie ē stōi soli z n̄ ite-
 rinopz. z ad modū qd̄ purga-
 tiōis scēde capiz z toti corpis.
Ipi nō attractioz eradictio
 est ab iteriozib̄. et tu qd̄ cogi-
 scēs vomitū pferēt ab eo q̄ nō
 fecit inuamētū: ex eo q̄ ipz seq̄-
 tur allenatiōis z bñ dēri boni
 et zpheluz z pulli bōitas: z s̄r

et

et dispōnib̄ aliarū p̄turbat̄:
 et icēptio ē naulea. **E**t stōeri
 qd̄ est naulea qd̄ efficit̄ ē mōdica:
 nō fortis i stō z adustio i medi-
 cina fuerit fortis sicut ellebor̄:
 z qd̄ ex eo fit qm̄ icēpit a salua
 q̄ sicut: dein seq̄ ipz vomit̄ mlti-
 tudinē regnas multozies: post quē
 sequit̄ vomit̄ rei liq̄de tenac̄.
Mōdificatio q̄z z dolor erūt
 m̄ssu ita q̄ alia accētia h̄ mu-
 tent̄ nisi i naulea et āgustia: et
 qnq̄ solut̄ et vēter postea i ho-
 ra q̄ta icēpit q̄scere et ad re-
 quē declinat. **M**alū at̄ vt vo-
 mit̄ nō pueniat z magnificet
 āgustia z accidat tēso z egres-
 sio oculoz ad exteriora z fortis
 rubedo i eis vtriusq̄ z fudo: ml-
 t̄ z iterfectio vocē. **S**i āz
 cui acciderit nisi ei subueniat̄:
 pueniat ad mortē ide. **I**n illud
 at̄ q̄ ei succurrat̄: enema z do-
 sis mell̄ cū aq̄ cala. z i potu ei
 dare olea i qb̄ tyriace p̄t̄ exi-
 stit sic oleū d̄ lillo. z labora do-
 nec vomat̄: q̄ si vomuerit non
 suffocabit̄. z adhibe et enema
 qd̄ sit ap̄d te p̄paratū. **E**t egri-
 tudines qd̄ q̄ sūt digniozes eo
 vt i eis fiat vomit̄ sūt cronice
 sic hydroptis z epilepsia z me-
 lancōia z lepra z podagra et
 sciatia. **U**lti p̄tea cū sus
 numerz p̄erunz asert̄ egri-
 tudines: sic qnq̄z gn̄at surdicatē.
Ampli munitio h̄ ē cū eo cō-
 nauada: s̄z tardāda trib̄ die-
 bus z p̄cipue si ore stōi fuerit
 bñoz. **U**om̄ q̄z mltiozes sūt
 difficultis pp̄ hūoz subtilitate.
Ipe igit̄ ē grossū potu sauc̄
 z granis granati. **E**t scire q̄
 erit male rei p̄ iterioza postvo-
 mitū ē signū qd̄ illd̄ q̄ faciebat
 fastidiū d̄cedit iteri. **E**t vo-

mit̄ post ascillationē ē signūz
 q̄ ex accētib̄ ascillat̄. **D**o-
 ra p̄tea vomēdi i estate melior
 cā dolozi i meridie ē. **E**t vōi-
 tus corp̄ p̄fert s̄z vitū nocumē-
 tū facit. **A**mpli faciedū non
 est vt p̄gnās vomat̄: qm̄ sup̄ni-
 tates corp̄is ipsi i ea nō egre-
 dēt̄: z vomit̄ z labor eā ad
 estuatiōnē pducēt. **F**aciedū est
 igit̄ vt q̄scat. **A**liq̄ nō qb̄ acci-
 dit vomitus sunt inuand̄.

De eo qd̄ agere debet
 ille qui vomit. **C**ap. 11.
Cum ille qui vomuerit a
 Cū vomitu euaserit: os
 suū z facie post vōitū abluet̄ dz
 ex aceto aq̄ tēpatoz vt guttas q̄
 qnq̄z capiti accidit̄: moueat̄. z
 paz masticis cū aq̄ macianoz
 bibat. z caueat sibi a cōfusiōe z
 potu aq̄. z diu q̄scat. **I**psi iun-
 gan̄ sup̄cundria. z igrediat̄
 balneū. z abluat se velociter z
 egrediat̄. z si necessariū ei fue-
 rit dar̄ ad cōfēdē. sit res boni
 sapor̄ z bōe s̄bz velocz dige.

De inuamētis que asert̄
 vomitus. **C**ap. 12.
Hypocrates p̄cepit vōitū sic
 ri i ynoq̄z mēse duob̄ die-
 bus p̄tinuz vt i scēdo emēdet̄ id
 qd̄ i p̄io die sūt difficile vt ex-
 pellat̄ id qd̄ aduenit stōacho.
Hyp. nāq̄ securitatē sc̄ q̄ cū eo
 coleruat̄ sanitas: h̄ at̄ pl̄ ē ma-
 lū. **E**t vomit̄ qd̄ qd̄ est h̄mōi
 cōstat̄ s̄z z coleram z mūdicat̄
 stōachū. **I**pe nāq̄ h̄ bz qd̄ ipm̄
 mūdet̄ sic itestina h̄t cholera
 rubēda qd̄ ea d̄cedit z mu-
 dat ea. z remouet grauitatē q̄
 acci d̄t capiz clarificat̄ vitū. z
 auferit fastidiū. z p̄fert et ad cu-
 r̄ stōachū d̄cedit colera q̄ ipi
 corūpit cibū qm̄ cuz p̄cedit
 Articella.

vomit⁹ ei⁹ cib⁹ semp mud⁹ ve-
niet. r remouet abhominatio⁹
q⁹ fit pp vinctuositate r casu desi-
deru ipsi⁹ meri r q⁹ facit d⁹side-
rare acutus acetosiu r p⁹ficu. r
p⁹fert lassitati corporis. r vlceri
b⁹ q⁹ sūt i renib⁹ r vesica. r e lep⁹
forte medicamentu. r malicie co-
loris. r epilepsie st⁹atice. r icte-
ritie r almatu r tremou. r para-
lisi. r e ex curatiōib⁹ q⁹ p⁹ferūt ha-
bētib⁹ vlcera nigra magna. Ip⁹
sa q⁹ sūt fieri dz i mēse semel ār bis
p⁹ repletioe: ita q⁹ nō obseruet
reoultio scita neq⁹ nuer⁹ dux
not⁹. ¶ Et ille q⁹ dē cui mai⁹ us-
uamētū afferit vomit⁹ e cui⁹ cō-
plexio puia ē colerica r emacer
De malicijs que pueniūt.
ex supfluo vomitu. Ca. 14.

U⁹psū vomit⁹ st⁹oacho no-
cet r ip⁹ debilitat r resolu-
uit ip⁹ r facit eū aptū ita vt ma-
terie ad eū pueniāt. r obest pec-
toris vltur: r dētib⁹: r atiq⁹ ca-
pit⁹ doloub⁹ nisi eis q⁹ sūt pp so-
cietate st⁹oachi. r sa c nocumētū
epilepsie capitis q⁹ sūt cā iferioz
mēbroz. ¶ Supfluitas q⁹ q⁹ ē i
ip⁹ nocet epati r pulmōi: r ocu-
loz: r aliqua venaz q⁹ sūt scidit.
¶ Ex hoib⁹ p⁹tes ē q⁹ vult cito i-
perari: deū nō tolerat imo p⁹par-
at ad vomēdū. r actio hui⁹ ex
eis est que perducūt eū ad ma-
las egritudines māsiuas. Ipse
ergo a repletioe p⁹hibēd⁹ est. r
tu ip⁹ cibū r potū mēura.

U⁹ succurrat dispositioib⁹
que accidūt vomēti. Ca. 15.
D⁹ e phibitioe sūt vomēdi
dixim⁹ iaz q⁹ oportebat.
¶ Cēssio nō r dolor q⁹ sub hy-
pocōdrijs sūt p⁹ferē pāni aqua
calida sūt i r suppositi r olei le-
uificatib⁹ r vterole cū igne. Fos

tē āt mordicatōez i st⁹oacho res-
manēre r mouet biber iura vt
ctiuosa q⁹ cito digerāt: r iugē
locū ex aliq⁹ q⁹ sūt sic oleū vio-
laccū mixtū cū oleo de ketri. ex
pauca cera. ¶ Signū nō si cū
eo acciderit r p⁹maserit ftime-
bit sfermutatio r dare ei ex aq⁹
calida ad trāsciedū paulati. r
d⁹ sāguie q⁹ dē iā dixim⁹ r caplo
de i pedimēt⁹ vōit⁹. ¶ Alcusem
nō r egritudib⁹ frid⁹ r suberth⁹
r lterfectioi voc⁹ q⁹ accidit post
ip⁹ p⁹fert ligare e⁹ma r striger
r supponere st⁹oacho pānuz
infusū oleo i q⁹ cocta fuerit ru-
ta r succidit: et dare ei ad bibē-
dū mel cū ad calida. ¶ Et ha-
bēti quidē aluber fiat hoc r in-
aurem eius mittatur.

De eo i quo supfluit vo-
mitus. Cap. 16.

H⁹ic vt ipse dormiat: r i ge-
niet quāto plus possibile
ruerit quō dormiat. r ligēt ei⁹
ē⁹ma talit q⁹ r ligant cū fluxū
vētris retinere volum⁹. r ipsi⁹
medicet stomach⁹ cū eplastris
pōticis fortitudine facientib⁹.
¶ Q⁹ d⁹ si vomit⁹ supfluerit r in-
cessanter egrediāt hūores do-
nec sāguis exeat: da ei ad bibē-
dū lactis i vino mixtū q⁹ tuoz co-
tilas: q⁹ mēdicine vomitue
maltūā r p⁹mitit: r sāguinē p⁹hi-
bet r naturā lenit. ¶ Q⁹ d⁹ si p⁹te
pector⁹ r st⁹oachi a sanguie cū
h⁹ mūdificare voluer⁹: ne ex eo
aliq⁹ d⁹ coagulet: da ei ad bibē-
dū stirupum acetosū: siue sit ex
melle: siue ex zuccarō cū nūe i
fridatū paulati. cū h⁹ q⁹ q⁹ sūt
fert bibet succū portace cū vo-
lo armeno. ¶ Cū q⁹ r fract⁹ sue-
ris p⁹ aliq⁹ in q⁹ supfluit medicū
na: fac ip⁹ vomere. ¶ Et op⁹

qdē te q⁹re r medicinas vomit-
uinas h⁹ suos grad⁹ r quo q⁹s
eaz ad bibēdū sint dādē: r p⁹ci-
pue helleboruz in antidotario
r medicinis simplicibus.

De enemate. Ca. 17.

N⁹ema ē medicamē nobile
expellēdo supfluitates q⁹
sūt i t⁹st⁹im: r i sedādo doloris
renū r vesice r apāta ip⁹orum: r
egritudis colice: r i attrahēdo
supfluitates a mēbus p⁹ncipali-
b⁹ supiorib⁹. Que nō ex eis sūt
acuta obilitāt epar r p⁹ducit ad
febrē. ¶ Ex enematis p⁹tesa fit
iuuamē i expellēdo reliq⁹as h⁹s
inamētia reliquūt. s⁹omā nō
clysteris r q⁹ mō clysterizēt iā re-
tulim⁹. i. c. de colica. ¶ U⁹ q⁹ q⁹
clysterizati sūt melior sit vt su-
pin⁹ iacet: deū reuoluat se ad
lat⁹ dolēs. ¶ Et clysterizādū ho-
ra melior est cū est aeris frigi-
ditas q⁹ m lequit ide ne augmē-
tet grauitas r dolor r estuatio
r nauſea. ¶ Balneū p⁹tesa solet
facere: r ebulliat hūores r p⁹par-
gant. ¶ Clysteris q⁹ p⁹ditio ē vt
serē r hūores retētos attrahat.
¶ Et pp hoc h⁹ p⁹timū nō est bo-
nū vt balneū enemati p⁹mitas.
¶ Q⁹ d⁹ si q⁹ i t⁹st⁹im pululias ha-
bēs ip⁹ idiguerit cā febris aut
aliciu⁹ egritudis r timuerit ne
enema retineat: supponere dz
ano suo r femoz r locis q⁹ sūt i
circuito speltā calefām cū p⁹sa-
no. ¶ De epythumatis. Ca. 18.

E⁹pythumata sūt ex medicis
abōis q⁹ ad ip⁹am peruenerūt
egritudie. ¶ Et medicia fortal
se duas h⁹ vtutes: vnā s⁹bulati-
uā r alterā ingrossatiuā: r erit
mator nēctas s⁹bulatiuē q⁹ ip⁹it
saturē. ¶ Cū q⁹ er⁹ ip⁹statio. fue-
rit tēperatē s⁹bulatiuē ex ea

set ep⁹ penetrabit subtilitas
remanebit spissitudo r illa q⁹dē
q⁹ penetrat tēperatē facit coriā
drū cū hōideuo fracto cū ex eis
sit ep⁹ r supsero phulaz. ¶ Empla-
stra p⁹tesa sūt talia q⁹ sūt ep⁹sthi
matha r ep⁹ta sūt dura r ep⁹sthi
mata curcētia. ¶ Est q⁹ cum ep⁹
r thimata sūt cū pānis. ¶ Cū q⁹
mēbus p⁹ncipalib⁹ supponit
sicut epati r cordis nō fuerit ibi
q⁹ p⁹hbeat: p⁹ferūt pāni suffum⁹
gant ex riloaloe crudoz r t⁹rib⁹
ep⁹sthi mathū bonū tribuūt odo-
rem que p⁹ncipalia diligunt.

De embrocis. Ca. 19.

E⁹mbrocē sunt medicamēta
p⁹grna ei q⁹ ex capite valq⁹
mēbus op⁹ r resoluūt illi cui com-
plexione necessariū est p⁹muta-
re. ¶ In mēbus autē q⁹ d⁹ brocare
oportet ex calido r frigidis si nō
in eis fuerit supfluitates quebe-
scendūt: fiat pu⁹ embroca ex ca-
lesfacto. Deinde fiat ex aqua fri-
gida vt constringant. Q⁹ d⁹ si res
diuersa fuerit a frigida iccipiat.

De flobothomia. Ca. 20.

L⁹ōmia ē euacuatio vniuer-
salis q⁹ multitudinē ebat.
Mutatio autē ē augmētū h⁹ d⁹
sup⁹ q⁹ sūt i t⁹st⁹im pululias ha-
bēs ip⁹ idiguerit cā febris aut
aliciu⁹ egritudis r timuerit ne
enema retineat: supponere dz
ano suo r femoz r locis q⁹ sūt i
circuito speltā calefām cū p⁹sa-
no. ¶ De epythumatis. Ca. 18.
E⁹pythumata sūt ex medicis
abōis q⁹ ad ip⁹am peruenerūt
egritudie. ¶ Et medicia fortal
se duas h⁹ vtutes: vnā s⁹bulati-
uā r alterā ingrossatiuā: r erit
mator nēctas s⁹bulatiuē q⁹ ip⁹it
saturē. ¶ Cū q⁹ er⁹ ip⁹statio. fue-
rit tēperatē s⁹bulatiuē ex ea

ipſi multiplicat ſanguis ſcinde
rit. et apti epilepſie. et apople-
xie. et melancholie cū ſanguis mul-
titudine: et ſquātie: et apatibus
interioribus: et obſthalmie calide
et ex eis quibus emoroiday ſanguis
quod fluere ſolebat eſt reſer: et milie-
ribus quibus mēſtruis ſanguis eſt re-
ſtrictus. horum in colores nō dīmō-
ſtrat quod ſtobothomari debeant
pp ipſo obſcuritate aut albe-
dine aut viriditate. et illi qui in
interioribus mēbris cū plexione
calida debilitate patiunt. Max-
imus melius eſt ut in vere mi-
nuant: ſed in has nōdū incidit
egritudines. et illis quibus penſio
accidit aut caſus: quibusque mi-
nuant timendo ne eis accidat
apa. et quod hz apa minuendus eſt:
quibus tunc ne aperiaſt aſſe ma-
tureſcit: ſed nō indiguerit: et nō fue-
rit ibi multitudo. Et debes
ſcire quod dū ite egritudines tu-
ment nōdū in caſs ceciderit i
eay principio penitus ſlōmia di-
mittat: quod hūores ſubtilitat: et
eos p corpore fluere facit: et eos
ſano ſanguine admulcet. et eſt
cū nihil euacuat ex eo quod opz:
et fact quod neceſſaria ſint medi-
camēta alleuantia. Cūq; ma-
turatio appuerit et egritudo
principii aut ſtatū pterierit: tūc
ſi oportuerit ut minutio fiat ſi
nō fuerit quod phibeat: fiat ſlōmia.
ſlōmia qz neq; euacuatio ven-
tris eſt faciēda in die motus
egritudinis: quod eſt dies requie-
ſcēdi et inq̄redti ſomni et dies
ebullitionis egritudinis. Et
cū egritudo eſt habens criſim
in curſu ipe eſt longitudo nullo
modo ſanguis multus eſt mi-
nuendus: ſed ſi poſſibile fuerit
quies eſt faciēda. Quod ſi nō fue-

rit poſſibile ut qes fiat ex eo pa-
rē minuant: et corpore ſanguis
theſauri recōdat: ad ſlōmia fac-
ciēda ſi appauerit et hz conſer-
uet ad reſtēdū i criſibus. Qdſi
nō pterierit ipſe quo quāmi-
nus iuerit: et i hyme iuerit cōq;
ſtus quod ſeſſiſtaciſtētiat: minua-
tur et ſanguis p theſauro recōdat
Ampli: quod ſlōmia ppea quod ad
diuerſuz trahit naturā hz pluri-
mū retinet. Cūq; ex multa mi-
nutione debilitabitur multi ge-
nerabunt hūores. Sincoſis
pterea accidit i prima minutio
cū ſubito euenerit et i quod cōiue-
ur: ſvomituſ pmitter et ex eo quod
eſt phibet: et ſtroyomeſ hora fac-
cidit: et debes ſcire quod minutio e-
purbas dōec queſcat. ſlōmia
qz colica raro ſil eueſtū. Pte-
gnas pterea et mēſtrua ſi mi-
nuant niſi pp magnā neceſſitate
ſe ſicut neceſſitate retinēdiſore
ſanguis ſputū cū hz fuerit cōiue-
niet. Et debes ſcire quod ſi qties
noſtata ſigna repletōis appaue-
rint oportet minuas. iō qhā eſt re-
pletio et hūoribus crudis et tūc
ſlōmia multū ipediens quā ſi mi-
nueris nō maturabit: et tunc
biſ ne eger pdat. Qd aut eſt i
queniēt ut ille i quod melancholia ſu-
perabūdat: minuat: poſtea me-
dicia ſolutiua euacuet. Sz ſolū
cū eſt debet ex diſpoſitione calo-
ris hz additione quā nūc dicem:
et ſoliderare rēſione: quā pp rēſio-
ne p totū corpore incedētē magis
qz conſidēs quod ſlōmar debes.
Cū hō ſanguis alicuius fuerit
bū: pauca et fuerint in ipſius
corpore multū mali humores: ſto-
bothomia bonū rapit et malus
relinquet. et cuius alicuius ſanguis
malus fuerit pauca et declinat

rit ad membrū aliquod quēms
declinat: ut vehemētē impedit
fuerit neceſſariū ut ipe minuat
ex eius ſanguine parū erit aſſu-
mēdū. Et cibo bono erit alēd.
Deinde erit minūed: itez poſt
dies: pterea ut malus ſanguis
ab eo extrahat et bonus reſtauret
Qd ſi mali humores colerici
in eo fuerit ingeniet quatenus
ſubtili pharmacia euacuet: aut
vomitu: aut ut ſedent. Et ſtude
hoc ut eger queſcat et digerat et
ocuet. Et ſi groſſi fuerit antiq;
pcepterit ut balneet et i ſuis mi-
ſeribus moueat: et dabat et ad
bibendū aſſi ſtobothomia et poſt
ipz aſſi alia fieret minutio ſi-
rup acetofum ſubtilitatiū co-
ctū cū ſopoz: haſce. Cū autē
ſlōmia neceſſaria fuerit cū debili-
tate pntis cū febus aut alioz
hūor: pūre ſtobothomiaſ ſicut
dixim. Ampli: ſtobothomia
ſtricta magis eſt pſeruatiua pū-
tis: ſed ſi ſubtilē et claz iter dū ſi
guine fluere facit et ſpſſuz et tur-
bidū ſi. Amplia nō velociter eſt
ad ſincopin et magis opatiua in
mūdiſſicōdo et tardior ad ſolū-
dā dū: ſi tūc eſt dignior et q ſim pu-
trificatiōnez ſtobothomiaſ et in
groſſis. Et ampli qd eſt eſſicere i
eſtate eſt dignior ſit neceſſariū fue-
rit. ſtobothomiaſ pterea ſu-
pinus laceat quā ſtobothomiaſ:
quod hoc eſt queniēt ad hoc ut ipi-
us p hūer hz et ne ei ſupuent a
ſincopis. In febus aut a mi-
nutione cauēdū eſt. i hūis qz vehē-
mētis ſūt calefactōis et iſlāmā-
tiōis: et i oib nō acutis febus i
principio i die piodica. In febus
pterea cū quod aduēt ſpalm:
eſt a minutioe cauēdū: ſed fuerit
neceſſaria: quā cū ſpalm accidit

vigilare facit et ſudare multū: et
deſicet tūc: quapp ſanguis ſi
ſaur eſt dimittēd. Et ſi ſiſt opz
ut ex minutioe febus tūc cū
febus nō eſt ex putrefactioe nūno
ratio fiat ppter eay ad reſolū-
dū febus theſauri relinquat. Et
ſi fortis iſlāmātiōis nō fuerit
et fuerit febus putrida: attende
decē regulas et poſtea inere in
vinali. Et ſi viua fuerit groſſa
et rubedini atuncōz pulli et fue-
rit magnā et facies tūda et febus
i ſuo moru: ſi pper ſtobothoma-
re i hora q ſtomacha cibo eſt
cū. Et ſi vitia fuerit ſubtilis aut
ignea et facies a principio egritu-
dis fuerit tomatilis: caue tibi
a ſtobothomia. Qd ſi interpolla-
tio i ea fuerit et qes febus: i ipſa
ſiat minutio. Diſpōne qz pte-
mouz ſidera: quā cū tremo: fue-
rit fortis a minutioe cauēdū erit
Ampli: ſanguinis q egrediet
colorē attende. Et ſi fuerit ſubtili-
lis albedini atuncōz ipz illico re-
ſtne. Et ſummope tibi caue ne
eger ad vna duay pducas rep-
p hūor colericoy ebullitione: et
frigidoy cruditate. Cūq; i febe
te oportebit ſtobothomare: ſi atē
das quod quā dicit. ſ. q nō eſt bonū
ut poſt quartū diē fiat quā bonū
eſt ut fiat et ſi fuerit poſt. 40. dies
et hoc ſi ſmaz. Sak. ſ. pmittere et
ppare ſit meli: cū ſigridēs cer-
te fuerit. Qd ſi i hoc erratū fue-
rit q hūor hora inueneris egrū et
oportuerit ſtobothomia ipſum
poſt decē rerū ſollicitudinē ha-
buertis. Multoties pterea ſto-
bothomia i febus: ſed neceſſaria
nō ſit: eſſicit ut nā fortis fiat ſup
maz ppea quod eſt eſſicit pauca: et
hoc quod eſt cū fuerit figura et eas
et reſtū talia quā pmitterat. In

Febre aut sanguinea necesse est vt
 euacuatio fiat minutide no sup
 flua i principio: r supflua cu affue
 rit maturatio febris qd mltoties
 remouet i hora stomi. ¶ Tibi
 qz cauerē debes a minutide i co
 plexione vehemētis frigiditatis:
 r i regioibz fortis frigiditatis:
 r i hora fortis dolois: r post bal
 nelū resolutiū: r post coitū: r in
 etate qd est minor. r. Anis quāto
 plz poteris: r i etate senū quāto
 magis poterz: nisi i figura pfilz
 fueris r i soliditate musculoz r
 venarū splitudine: r eaz reple
 tiōe: r color rubedie. hos nāqz
 ex adolecētibz r senibz stōmare
 audebis. Adolecentes tamen
 sū ordinem ad flobothomādū
 paulatim prouehere debes cuz
 pauca minutione. ¶ In corpibz
 qz fortis maciei r fortis grōstitei
 r rarz r albis r lassis r citri
 nis sanguinē non hntibus a mi
 nutide tibi qstū plus poteris ca
 uere debes. ¶ Ampli i corpibz
 qd plixas ppeffa sunt egritudies
 caue tibi a flobothomia nisi sā
 guis affuerit corruptio que te
 ad hoc perducit: qm tunc flob
 thomabis eaz: cōsidera sangui
 nē. Et si ipz videris nigrū r spis
 sum extrahe eū. Et si ipz viderz
 albū r subtilē eū illico pstringe
 qm i ipso existit vehemēs tumor.
 ¶ A minutione preterea tibi ca
 uere debes sup cibi repletionē
 ne materā si maturā ad venas
 trahās loco eius qd ab eis eua
 cuasti. ¶ Et oqz vt tibi caueas
 ab ea in repletioe stomachiz ite
 stinorū facta ex fecē cōsecuta
 r ppinqua imo in eā euacuādo
 stude. Et illud quidē qd ē in sto
 macho aut corā eo vomitu. Et
 qd i intestinis iherioubz qd pote

ris: r si non alio saltem clysteri:
 ¶ Cane pterea tibi ne fastiduz
 flobothomes: sed plōga ipz ad
 hoc vt eius fastidiū digerat. Et
 tibi ēt caue ne subtilitatez sen
 ouis stomachi hntem aut ipius
 debilitatē flobothomes. Et iher
 licē ex gñatiōe colere rubee in
 ipso. hmoi nāqz sibi cauere dz.
 ¶ A nimia quoqz audacia i mi
 nutide sibi cauere dz: r ppe cū ē
 letunz. Sensus vero subtilitate
 ouis stomachi hntez dignosces
 pterea qd mordacitua traice
 re ei nocet. Et habentē ouis sto
 machi debilitatē cognosces ex
 desiderij ipi debilitate: r dolo
 ribz ouis stomachi. Et habentē
 ostomachi aptū receptiōi cole
 re rubee in qd ipsa multum gñaf
 dignosces ex pfeuerāna nauſee
 ipius r ppea qd colerā qz hora
 vomit r ex: ouis ipi amaritudie
 Istis nāqz cum stōmari fuerint:
 ouis stomachi pseruatōe nō pre
 missa accidēt ide timor magnz
 qzqz moriūz ide. ¶ Subtilitatē
 vero sensus hntez debilitatē bu
 celled mūdū panis in rob acetoso
 bonū hntem odorē iuse sūt dā
 de. Et si fuerit debilitas pplexio
 nis frigidē sint intincte in ali
 quo qd sit sicut aqua cū succaro
 qd aletentati aut in sirupo mēte
 muscato aut in mīna muscata
 postea minuat. ¶ Aptitudinem
 no gñatiōis colere hntē mūdā
 dus dādo in potu ei multitudi
 nē aque calide cū sirupo acetos
 so: postea denē ei bucelle panis
 ad manducandū deū fiat vt pa
 rūper quieteat: postea minuat.
 ¶ Peparādū preterea est vt qd
 ex bono sanguine resolutū fue
 rit: restaret si fuerit fortis cuz
 assatura carnis qd sit super pau

nas: qm si digere nutrit multū:
 r bñverūth opzvt sit pauca: qm
 nomachz ppter stōmā est debi
 lis. ¶ Ampli vene qhqs stōmā
 pterea vt fluz r sanguis: ex na
 ribz r mīce r ano r pectorē: phi
 beaf aut ex alijs exiunt: iōt sā
 guis ad id qd a parte illa est di
 uersū ptrahaf: r h qd ē medica
 mē est forte i iuuādo. ¶ Opz no
 vt stōmz sit vehemēter strictus.
 ¶ Et sintyces multe qd nō sint i
 vna die nisi magneneccitatē: cā
 fuerit sed in die post die: r hōqz
 vice mōratio fiat qstū possibile
 fuerit. Et ad sumimū melz est vt
 flobothomēyces sint multe qz
 vt ipz quāritas sit multa. ¶ Et
 stōmā qd ē cū nō ē necessaria co
 lerā rubēz ebullire facit r post:
 eaz a duent ligue siccitaz r qd sibi
 sūt. Et igit ei succurrētū cū aq
 hordei r succaro. ¶ Qm aut se
 cūdare voluerit nō acciderit ex
 pma minutide malitia paralytis
 aut qd sit sile: venā manz i lōgi
 tudine stōmare dz: ppea vt iun
 ctura motio ipi phibeat p sōli
 dationē r vt amplifcet. ¶ Qd si
 cū hoc timor affuerit q cito p sō
 lideat: supponat ipi pān r oleū
 pauco sale ifusus r desup ligēz.
 ¶ Et si stōmz ēt oleo inctus fue
 rit cū fiet stōmā phibeat p sōli
 dationē: r hoc citatē r minuel do
 lor: r qd ē dē est vt sup ipm oleū
 aut sibi sile leuifinū gāt: aut ipe
 in oleo mittat: postea cū panno
 ericet. Inter stōmā qz r sēba
 tiōe dormire stōmie p sōli datio
 nē festinare facit. ¶ Recordare
 pterea eius qd diximz diximz d
 euacuatiōe i hyeme cū medicia
 qd dies eligēda est austrina: qm
 sūt in stōmā. Et scire dbeas qd
 cūna sūt melz colicē: r epilepticz

r illi qd minuire opz i nocte ho
 ra dormiēdi opzvt sit angustis
 scz stōmz ne sanguinis exit acci
 dat. Et sūt i oibz qui fecidatiōe
 nō indigēt. ¶ Scire qz debes qd
 fecidatio sū debilitat mēsurā
 est tardāda. Et si debilitas qd ē
 nō affuerit sicut illa ei tardatio
 vna hora. Qui voluerit eā facez
 vt sanguis ipi trahat sit dies
 vnus. Ampli stōmā trāuersa
 inellior est ei qd sēbatiōe vult in
 eadē hora. Et illa qd est sū lōgi
 tudinē ei qd vult nōvna esse: r
 fecidatiōe: imo in corde r qz eā
 p multos faciet dies quāqz die.
 Cūqz stōmie dolo maior fuerit
 tāto erit ei p sōli datio tardior.
 ¶ Multis pterea in fecidatiōe
 ne euacuatio sincipiz affert: nisi
 fuerit postqz assature aquā sum
 pserit. ¶ Inter flobothomā qz
 r fecidatiōe dormire phibeat:
 ne supfluitates que extrahūtur
 cum sanguine incendant: ppter
 eaz qd supfluitates in somno ad
 corpus pfundū trahunt. ¶ Et
 inuamētis no fecidationis est
 qd flobothomatiz virtutē cū per
 fectione siue euacuatiōis: que est
 necessaria pseruat. ¶ Et melior
 quidē fecidationis terminz est
 vt duobz aut tribz tardē diebz.
 ¶ Et dormitiōe no flobotho
 mie ppinqua plerūqz accidit in
 mēbus contractio. ¶ Balneatio
 quoqz anteqz minutio fiat plerū
 qz aggrauat minutioē: pterea ex
 qd cū in grossat reaz leuifictaz
 ad labē dū apz efficit nisi flob
 thomā dū multā sanguinis ha
 buerit grossit. ¶ Et opotretne
 flobothomat in se repellēdo sit
 audax: sed sū ordinē nutritiā: r
 cibū punitus: subtiliet. ¶ Et si
 multz opz ne post ipaz erit

que dextra est doloribus epatis
 pfer. Et q̄ sinistra doloribus sple
 nis z q̄ sanguisfluere dimittat
 donec p le stringat. ¶ Man⁹ q̄z
 illi⁹ q̄ flōmā in calidā aquā est
 ponēda: ne sanguis cito restrin
 gat: vt facile egrēdiat si ei⁹ egf
 fio v̄bilis fuerit: sicut est in plu
 rib⁹ eoz qui ex sceile minuunt.
 ¶ Et sceile q̄dē flōmia melior ē
 ea q̄ sit lōgitudine. ¶ Scellat⁹
 aut iudiciū est sicut iudiciū bas
 lice. ¶ Arteria nō man⁹ q̄ flōbo
 tomat est arteria q̄ iter pollicē
 existit r̄nditō. Et ei⁹ q̄dē iunā
 mētū in antiq̄sdolorib⁹ epatis z
 diaphragmatise mirabile. Et
 Sak q̄dē tā vidit hoc sōnis p̄ci
 piebat em̄ homini hāc facer flō
 miā cā dolous quē i epate habe
 bat qui eā fecit z san⁹ effect⁹ est.
 ¶ Plerūq̄ etiā flōmā alta arte
 ria q̄ ad iteriōrē partē palmede
 cluior hāc existit: cui⁹ iunamē
 tū ē p̄pinquā iunamēto istius.
 ¶ Qui aut venā man⁹ flōmare
 voluerit nō potuerit: nō erret i
 ligādō eā fortiter cū inolūtōrē
 iterationē faciēdo: s̄ynadlesut
 duab⁹ dimittat. Verūtm̄ si p̄cus
 sionē retrare necessariū fuerit
 p̄na p̄ussio se remoueat z non
 ab ea descēdat. ¶ Ligatura nō
 p̄terea fortis a p̄a affert. Et infri
 gidatio p̄nātipi⁹ hūctatio ex
 aq̄ rof. aut aq̄ frigidata ē bōa
 z pueniēs. Op̄etiā ne ligatura
 entē v̄ suo loco añ flōmiam aut
 post eā remoueat. Et corporib⁹
 q̄dē macris ligature fortitudōē
 causa enacuādī venas z retinē
 di sanguinē ex eis. In crassian
 tem corporib⁹ p̄pter latitudinē
 vene nō apparēt nisi p̄briganē.
 ¶ Minuor p̄terea sūt q̄dā qui
 ngeniant⁹ quat̄ dolor regat̄su

pefaciēdo manūp̄strictione b̄a
 chj⁹ z om̄issioe hōeyni⁹. z sūt q̄
 dā q̄ flōmū oleo inq̄gūt. Sz hoc
 totū sicut tādixim⁹ dolorē leuē
 z polidatio nē ftardat. z si uenē
 q̄dē h̄s i manu notauim⁹ nō ap
 parerit ftappuerit ip̄azrami:
 p̄mañ man⁹ digito p̄trahēdo lōse
 ri⁹. z si s̄gus cito ad seip̄z reuer
 sus fuerit cū digiti r̄q̄onef z itu
 muerit: flōmēf. z si nō minuat.
 ¶ Cūq̄ lauādī affuerit volūtas
 cūstrahat iōy p̄ussio coop̄ia z
 z fiat ablutio: deide ip̄a ad sū
 sitū reducat. p̄an⁹ q̄z em̄nctiā
 h̄s̄ctificet q̄ ē melior cūpilābz
 z d̄ap liget. ¶ Cū at i onificio p̄
 cussiois adeps egrēdit emolliter
 iter⁹. Fducēda erit z n̄ erit icidē
 daz: i hoz q̄dē secūdatiōe h̄ ē s̄
 ducta h̄nda sine p̄ussioe. z s̄ q̄
 dē i sine capli vehemēter p̄scrū
 tabimur: nā s̄mo iste accidētal⁹
 h̄ gressus est. ¶ Ampli⁹ scire de
 bes q̄ s̄gum̄is r̄ctiō r̄p̄cussio
 nis ligatio: terminatā h̄nt hoz
 lz sint diuersa. Nā q̄dā sūt q̄tole
 rare p̄nt ē si febricitas essent
 vt q̄nḡ aut ser s̄guislibe aule
 rāt. Sūt r̄ alij q̄ nō p̄nt tolerare
 ip̄is ēt sanis vt vna s̄guis libra
 auferat. ¶ Verūtm̄ tres i hoc p̄ll
 derādē sūt dispōnes. Vna ē leuē
 tas corpis: z ip̄i laritas. Et alia
 ē color s̄guis: nā i hoc ē m̄to
 ties accidit error: qm̄ in p̄ncipio
 sūt egrēdit̄ subtilit̄z ab⁹. q̄re cū
 reptonisū affuerit signatio et
 opozuerit re flōmiā facer: h̄ dei
 ptaris p̄ hoc nā calor s̄guis i
 eis repletiois signa h̄s̄p̄muscet
 q̄nḡ s̄ in ide h̄ ē curādū. In eis
 q̄z q̄ ap̄ata h̄nt color s̄guis eoz
 rofēfacim̄ ap̄a s̄guis ad seip̄z
 trahit. Et tertia ē pullusa q̄ r̄e
 dere h̄ debes. ¶ Cū h̄ p̄trāsiert

pulchritudo coloris: aut mutat
 color: sanguis: aut mutabil pul
 sus z pp̄ue ad debilitatē retine
 Et similiter si aduenerit oscita
 ziois accidēs: aut alicui⁹ aut sin
 gult⁹ aut nauſee: aut si cito mu
 tabit color: aut pulchritudo mi
 tere pulsui. ¶ Qui nō magis p̄
 pati sūt ad hoc vt sincopsis eis
 velociter accidat: sūt illi q̄ cali
 daz existūt p̄plexionū macri: la
 ra h̄ntes corpora. Et qui sūt p̄
 parati ad hoc vt ist̄s eisenentat
 raraz: sūt corpora h̄ntes tempe
 raraz: carnes duras. ¶ Opozet
 p̄terea vt minuor flōmos h̄eat
 multos: quoz quidā sint pilum
 h̄ntes: z quidam pilo carentes.
 ¶ Et pilū quidē h̄ntes sūt con
 uenētios venis labētib⁹ sicut
 guidē. Et vt habeat glomerē ex
 cuculo aut serico. Et instrumen
 tū vomitūū ex ligno aut p̄na.
 Et vt secū teneat pilos leporis:
 z medicamētū ex aloē z thure: z
 folliclz muscardiamuscatur: z ro
 cificos v̄ musco. Sz vt si sincopsis
 acciderit q̄ vna ex reb⁹ q̄ er mi
 nutiōe timef: z fortasse h̄ns hoc
 nō uouerit: succurrat: z glome
 rē os ei⁹ mittat: z ip̄z cū in f̄ro
 vomere faciat: z folliculū ei ad
 olfaciēduz tribuat: z faciat ip̄m
 fragere al: qd̄ ex electuariodia
 muscatorz ex trocificis ei⁹ p̄p̄ea
 vt ei⁹ h̄t̄ p̄iussicet. z acci dat vt
 ex arteria s̄guis egrēdiat: suc
 currat z repleat vuln⁹ p̄if lepoz
 z cū medicamē ex aloē ip̄o reti
 neat. ¶ Sincopsis nō raro acci
 dit i sanguate egrēdicte. Imo h̄z
 p̄lm nō accidit nisi p̄ r̄ctiōne
 nisi sup̄flu⁹ fuerit sanguis eoz
 lz i febrib⁹ sincopsis nō curen⁹
 si vsq̄ ad sincopt pueniat: z i p̄n
 cípio apoplezie: z in lq̄nctiō: z

in magnis ap̄atib⁹ p̄ntiosis: z
 fortib⁹ doloribus: hoc r̄i facere
 debem⁹ nisi cū h̄t̄ fuerit fortis.
 ¶ Et tā qdē accidit nobis vt in
 venis man⁹ s̄monē amplificet
 mus s̄m alioz sniasz oblinifce
 remur uenis pedis z alij uenis
 nos ergo in eis sermōne nostrū
 ztinuare op̄z. ¶ Dicemus ergo
 q̄ ex uenis pedis est sciatica q̄
 flōmatur a parte sinistri alca
 bi: aut sub eo: aut supra ip̄m z li
 gatur illud qd̄ est supra ipsuz a
 sūmitate core vsq̄ ad cabuz in
 uolūf sacra fortiter aut infista
 Et melius qdē est vt aq̄ balneē
 in aq̄ calida vt ip̄a in lōgitudī
 ne flōmetur. Qd̄ si ipsa fuerit oc
 cula: aliquis suoq̄ ramoz flō
 metur qui iter minimū z s̄m dī
 gitū ab eo existit. ¶ Et iunamē
 tū qdē in flōmia sciaticae est ma
 gnū in dolore scie. z s̄r in poda
 gra. z in varice. z in elephātia.
 Sz sciaticae scabatio est difficilis.
 ¶ Et ex eis est saphena q̄ ē sup
 p̄tē domestica alcaibi z ē manife
 stior sciatica. z ip̄a qd̄ em flōmāf
 p̄terea vt eua cūct sanguis ex
 mēbus q̄ sūt sub epate: z vt san
 guis a p̄tib⁹ supiorib⁹ ad inferio
 res declinet: q̄re mēstrua vebē
 mēter puocat: emoroydaz oī
 ficta aperit: rō qdē facit opoz
 tere vt licanca et saphena s̄ns
 existāt iunamētū: s̄z exp̄imētū fa
 cit vt opatio sciaticae p̄lm p̄ue
 niat dolori scie: sicut si hoc effe
 dbitū. ¶ Et saphene qdē flōmia
 melior ē q̄ sit trāserue latitudi
 ni attinē. Et ex eis ē vena cur
 uature q̄ flōmāf sub genu popli
 tis: q̄ tm̄ efficit q̄tū z saphena.
 Sz est fortior: saphena i puoca
 tiōe mēstruoz: z i dolorib⁹ anti
 z emoroydib⁹: z ex eis ē vena q̄ ē

pp alancob q̄ ē h̄i ram^o saphe
 he: z opatur quantum ip̄a. Et ad
 signū quidveneraz pedis flo
 bothomia p̄fer egritudinib^o q̄
 sūt ex materijs ad caput decli
 nātib^o z egritudinib^o melācolie
 z ip̄a q̄dē magis v̄bilitat h̄itūē
 q̄ flobothōiā venaz man^o. In
 venis aut̄ qui flobothomant̄ er
 sunt i pte caput̄ excepta guidē
 ē vt trāuerse flobothoment̄. Et
 eaz q̄dē q̄dā sūt q̄ sunt vene: z q̄
 dā q̄ sūt arterie. Cūene s̄ sūt si
 cut vena frōtis q̄ iter duo existit
 sup̄cilia. Et ip̄i q̄dē flobotho
 mia p̄fert grantati capitis: z p
 pte illi q̄ ē i posteriore pte capi
 tis z grantati oculoū z sup̄o
 riz: dolozi capitis perseueranti
 antiquo. Et vena q̄ sup̄ caput
 s̄omat̄ur pp emigraneā z vlcē
 ra capitis. Et due vene tempo
 rū que flexuose incedūt. Et due
 vene que sunt in angulis oculo
 rum lachrymalibus. Et sim plm
 nō apparēt nisi p̄ strictionē sup̄
 focatē: z i ip̄is q̄dē flobothom^o
 nō ē p̄ fundād^o: q̄ fortasse s̄it si
 stule ex p̄cussioe ossis z ex eis h̄
 egredīt̄ s̄anguis nisi panc^o. In
 uamētū h̄o s̄lōmie ipsaz duarūz
 existit i dolore capitis: z in dolo
 re emigrane: z optalmia anti
 qua: z lachrymis: z p̄ano: z sca
 biei palpebray: z eaz bothot̄ et
 noctilopis. Et tres vene p̄ue q̄
 r̄ū lo^o est post illū ybi extremi
 tas auris tāgit cū puenit ad ca
 pillos. Et vna q̄dē h̄az trum ē
 magis manifesta q̄ s̄omat̄ in pn
 cipio aque z cū caput stomachi
 recipit funū. Et pp hoc p̄ferunt
 vlcērib^o auris z colli z postērio
 rum capitis. Et Sal. q̄dē negat
 q̄ quidam dicunt q̄ due vene q̄
 sunt post aures s̄lōmant̄ vt q̄ si

lios gignūt ip̄os non gignant
 Et ex venis istis sunt gni dē q̄
 sunt due. Et minuant̄ in p̄ncipi
 pio lepre: z fortis squamitate et
 coangustatiōe anhelit^o: z asma
 te acuto: z raucedine vocis: z in
 habente aḡa in pulmone: et difi
 nā q̄ est ex multo sanguine cal
 do: z egritudinib^o vlcenū z late
 r̄ū. Et opz vt dixim^o ante: vt flo
 bothomo pilū h̄ite minuant̄ur.
 Cū opz h̄o ligādū eas ē opz
 trahere caput ad cōtrariū p̄tis
 flōmie vt vena extendēdo fiat si
 cut chorda: z p̄sideret q̄ pars sit
 magis declinā: z fiat s̄lōmia ex
 duo p̄tis illi. Cū opz p̄terea vt
 ē: s̄lōmia fiat in latitudine: z nō
 in longitudine: z sicut fit i sappe
 na z sciatica. Et cū hoc toto opz
 vt ipsius s̄lōmia cadat in longi
 tudine. Et ex eis est vena q̄ est
 in leporē: cui^o s̄lōmie locus est
 ipsius extremitas q̄ dixitō p̄ssa
 in duo p̄tis: ybi q̄dē sit s̄lōmia: si
 sanguis q̄ inde egredīt̄ est pau
 cas. Et ip̄i q̄dē s̄lōmia p̄fert ca
 lips z turbatiōē oculoꝝ z emor
 roydib^o: z bototoz que in naribus
 nascunt̄: z puritui qui sit in eis
 Veruntamen plerūq̄ accidit
 ex eo coloris rubedo p̄seuerās
 q̄ simulat s̄alaf z corūp̄it facē:
 z est ipsius impedimentū mai^o
 suo iuuamento. Et vne q̄dēz
 que sūt sub a selse a parte nocē
 quarū flobothomia cōfert egrit
 tudinē oculoꝝ antique q̄ est ex
 sanguine subtili z antiquis cap
 itibus doloꝝib^o. Et ex eis sunt
 vene que sunt in labijs z sūt q̄t
 tuoz: z sup̄ vsq̄uodq̄z eozū er
 sit par que cōferūt vlcērib^o ouis
 z airola z doloꝝib^o gingivarū z
 earū ap̄atibus z ip̄az latitatis z
 vlcēribus z fistulis z fixuris que

sunt in eis. Et ex eis est vena
 que est sub lingua sup̄ occuluz
 mēn que minuit in squamitijs z
 ap̄atibus duarū amigdalalarū.
 Et ex eis vene q̄ sunt sub lin
 gua z exites sup̄ ip̄am linguā.
 Et minuitur pp lingue graui
 tate q̄ est ex sanguie q̄dē i lōgi
 tudine sūt minuedē: q̄ s̄anguē
 p̄stringere q̄ fluxit ex s̄lōmia i la
 titudine sc̄ta est difficile. Et ex
 eis est vena alāfuta que iter mē
 tū z labijs est inferius q̄ s̄omat̄
 pp ouis fetoz. Et ex eis est ve
 na s̄ircule que s̄omat̄ in medi
 cationibus ouis stomachi. Et
 arterijs h̄o que sunt i capite est
 arteria p̄tis que q̄nq̄ s̄omat̄ q̄n
 q̄ icidit: z q̄nq̄ extrahit: z q̄nq̄
 adurit: z hoc fit p̄p̄ea vt acuri
 rheumant̄: z subriles p̄strigā
 tur q̄ ad oculos descendūt: z pp
 amplificationis p̄ncipiū. Et
 due arterie que sūt post aures q̄
 s̄lōmant̄ pp spēs obtalmie: z pn
 cipū aque: et pannū: z noctilo
 pas: z antiquo dolorem capitis.
 Cū ex ip̄is s̄lōmia semp̄ existit
 timor: z cū hoc tardat p̄loldia
 tio. Et Sal. q̄z dixit q̄ cuiusdā in
 gula vulnerati arteria p̄cussio
 pap̄ p̄egit ex qua magna san
 guis ps manauit. Et Sal. est sub
 uenit cū medicamento thuris z
 aloes z sanguis draconis z my
 r̄he z reſtrict^o fuit sanguis z do
 lo:z anriq̄: quē in exteriorē par
 te core posterius cōsuerat h̄
 bēre recessit. Et ex venis q̄ in
 corpore s̄lōmant̄: sunt due vene
 sup̄ vētrē duarū vna super epar
 p̄sistit: z altera super splenem est
 postiaz flobothomatur dex tra
 in hydropis: z sinistra in egritu
 dinib^o splenis. Et cito p̄terea
 q̄ s̄lōmia duas habet horas h̄o

ram electa: z hōiā necessariam.
 Cū hōiā vero electa est eius que
 est in lumine diet: z post digō
 nis p̄plementū z sup̄fluitatū ex
 p̄ulsionē. Et hōiā necessaria ē
 hōiā q̄ fieri opz z q̄ tardari non
 pōr̄: in qua res p̄hibita nō
 a rēdit. Et Scias et q̄ flobotho
 mus obtusus est magno ipeas
 mēto qm̄ errat z nō seq̄t̄ lēz q̄d
 bz: z apostemare facit z dolere.
 Cū ergo s̄lōmo opaberis nō
 manu s̄mēdo ipellās sed suau
 ter blāditiō. Et et furtim agas
 vt s̄lōmi extremitas ad iteriōza
 vene pueniat: qm̄ si illō duriter
 feceris sepe caput s̄lōmi in
 vena occulta rūpet fractura z sā
 cit vt vena refugiat z nō vulne
 ratit venā. Et si p̄sidiōse insti
 tus vt cū eo flobothomes: aug
 mētabis malitiā. Quapropt̄ ex
 periri vbes qualis flobothom^o
 ingrediat̄ cutem ante q̄ cum eo
 flobothomes z cū percussionez
 secūdar̄ evolueris si tibi necessa
 riū fuerit. Cū tibi p̄terea caue
 re debes venam impellās z san
 guine infles: qm̄ tūc lapsus z r̄s
 motio min^o erunt. Cū q̄z vena
 ribi rebellauerit vt occultauoz
 rit z ip̄i replerit sub ligatura
 nō appuerit: solve ip̄az z multo
 ties liga z inſige eā: q̄ p̄mēdo
 descēde z ascēde donec eā m̄ise
 stare z appere facias. Et h̄ec
 quidē experieris cū duobus di
 gitis vnūquēq̄ locoꝝ tāgēs in
 quibus scis venam exten di. Et
 q̄nq̄z tāgens vrisq̄: etiam quāz
 doq̄ vno ipsoꝝ z cum altero fa
 ctes sanguinem incidere donec
 altero cadēte ipsius senties san
 guinis accessionē cū ad ip̄z per
 ducit sanguis z eius recessionē
 cum dimittitur. Et scito q̄ cū

pat flobothomi h3 spatium in quo penetrat: qd tamen nō est lēgum ne ad arteria aut neruum penetrat: 7 ipm quidē plurimū impellere debes cū vena fuerit magis subtilis. ¶ Opz at vt flōmū apphensio fiat pollice 7 ipu dico: 7 dimittat inder ad palpā dum: 7 vt in medio ferri fiat ap phēso pollice: 7 nō apphēdatur superius: qm non bene tenebit: imo erit vacillans. ¶ Cūqz vena remouendo se ad partē vnā mutabit: oppones ei ligaturaz 7 fricturā e3uo ptis: 7 cū remouēdo se ad duas partes eq̄tr mutabit nō debetis eā i lōgitudine flōmare. ¶ Et scito q opz stricō 7 ppresso sint fm q̄tate dīspōnis curi i duritie sui 7 grossine 7 i mīstitudine carnis 7 abūdiātia. 7 opz vt ēt ligatura sit propinq̄ Cūqz ligatura venā occultane rit: fac signū sup eā: 7 caue tibi ne a signū recitudo remoueat cū ligaturā facies 7 cū hoc toto ipelle flōmū. Cū aut vne declinatio 7 ipsi⁹ eleuatio tibi rebelles extiterit scide locū q̄ est sup eā i corpib⁹ macris pprie 7 cuz vncino opare. ¶ Cal⁹ p̄trea ligaturā tonis 7 p̄strictōis in iunctura p̄hibet venaz impletionem. ¶ Cūqz volueris lauare digito tuo rēde contem vt a recitudo remouearur fotaminis: deinde laua 7 ericca 7 pone pannū ementā habentē 7 dimitte cutēz vt ad locū suū redcat. ¶ Et scito q quī multū sudat eā repletiois est flōmia indigens. ¶ Et multoties ēt h̄nti febrē 7 habētī dolorem capitis qui ex consilio flobothomia esset medicandus superuenit fluxus ventris nari saliter q̄ flobothomiā excusat.

De ventosis. Cap. 22.
Untose cutis p̄te magis m̄sificat q̄ flōmia. Et p̄⁹ e3 h̄nt sanguine subtilē q̄ grossū. ¶ Et ipaz qdē iuuamētū in corpib⁹ p̄positis grossis 7 crassis 7 grossuz h̄ntibus sanguinem est parū: qm̄ ex istis nō extrahunt sanguine: neqz extrahūt sicut oz imo qui ex eoyhemēter est subtilis et difficultate: 7 in medio v̄tosofo debilitatem efficiunt. ¶ Quidā aut p̄cipit vt v̄tose i p̄ncipio m̄sis nō apponant qm̄ humores nō dum amoti fuerūt: neqz ebullierūt: neqz i fine m̄sis qm̄ humores tūc sūt minuti. Sz in medio m̄sis: cū humores sūt ebullientes: i sui augmento lumēnis i corpe lune augmentū seq̄ntes 7 augmentat cerebrū i cranēz 7 aq̄ in flumīnib⁹ accessionē 7 recessionē h̄ntib⁹. Ex suis nō horis in die melior hora secūda ē 7 tertia. Et opz quidē vt a ventosis sibi q̄libet caueat post balneū: nisi cuti sanguis fuerit grossus: qm̄ ipse sepi⁹ balneari d̄et vna hora motari: 7 postea v̄tosa apponere. Plurimū at hoiz abhorēt v̄tosa i ān̄iorib⁹ capitis apponere: 7 reperitū i hoc sensū 7 intellectuz impediri. ¶ Et v̄tose qdē sup nocrā q̄ ēt colloptem nigre vicarie exiūt: 7 cōferūt sup̄ciliōis grauitati 7 alleuāt palpebras 7 cōferūt scabiet oculoz 7 fetori ouis. Et super alcheel vicē tenent basilice: 7 conferūt dolorib⁹ humerorū 7 gula. Et sup alchada poster⁹ sunt vicarie cephalice: 7 cōferūt tremorū capitis 7 m̄bris q̄ sunt in capite sicut facies 7 dentes 7 mole 7 aures 7 oculi 7 gula 7 nasus. ¶ Venrose aut que nocte super

ponit obliuionē hereditare facit veraciter sicut quidā dixerunt: qm̄ posterior pars capitis est locus cōseruatiōis que ventose debilitant. ¶ Alcheelle p̄o debilitātos stomachi. ¶ Et p̄pter alchada qdē q̄qz accidit capitis tremor parū: ita q̄ muvem⁹ nos a nocra 7 ab alcheel parū accēdam⁹: nisi cū fuerit necessitate pp fluxū sanguis ex tustis: qm̄ tūc cū eis ē d̄cedēdū n̄ ascēdēdū. ¶ Et he qdē v̄tose q̄ alcheel sup ponit 7 in duas spatulas p̄ferūt egritudinibus sanguinis: p̄stimo sanguio: 7 salmati s̄goidis 7 stomachū d̄bilat 7 cōditos tremorē generāt. ¶ Et v̄tose qdē q̄ crurib⁹ super ponit sūt munitiōi p̄p̄qz: m̄sificat sanguinē: 7 puocat imenstrua. ¶ Et ei qdē q̄ ex mulieribus alba exiūt 7 laxa sanguinē h̄ns subtilē v̄tose i crurib⁹ posite sūt meliores q̄ flōmia q̄ sit i saphena. ¶ Quidā p̄trea dixerūt q̄ v̄tose sup occiput posite 7 sūmitate capitis p̄ferūt amētie 7 scotōie 7 tardāt canos que admodū d̄verūt. In h̄o p̄side rō ē habēda. Nā istō i his opaz cozpoz 7 nō i alijs: qm̄ plurimū cozpoz festinare faciūt canos: 7 ipeditūt intellectū: 7 p̄ferūt egritudinib⁹ oculi. 7 h̄ qdē est maior: eay vtilitas qm̄ cōferūt eoy scabiet: 7 bothoz: 7 almuse ragi: 7 egressiōi vuez. Sz intellectu ipeditūt 7 faciūt hereditare stupiditatē: 7 obliuionē: 7 malitiā cogitationū: 7 egritudines p̄manētes: 7 nocēt aq̄i oculo habētū. Sz iortasse si hora se p̄sentauerit q̄ illō fieri d̄z n̄ ipeditūt. ¶ Venrose aut sub m̄to posite p̄ sūt d̄ntib⁹ replet: 7 faciet 7 gut

turi: 7 mundāt caput 7 mandiblas. Et v̄tose i rhenib⁹ sup posite p̄ferūt ap̄arib⁹ coxarū: 7 earū scabiet: 7 bothoz: 7 podagre 7 emoroy d̄b⁹: 7 elephāne: 7 v̄tositatibus v̄tose: 7 pruritū docti. ¶ Cūqz v̄tose iste fuerit cum igne sine sint cū scapellariōe siue absqz ea iuuabit ēt in h̄. Sz ille qdē q̄ t̄cū scapellariōe sit fortiores p̄ter q̄ i v̄tositate. Nā q̄ sine scapellariōe sit i fimonēdo v̄tositates fridas 7 vt radicit⁹ euellant h̄ et v̄bz sit fortiores. ¶ Venrose p̄tea i ān̄iorū p̄te cozaz testiculoz ap̄arib⁹ p̄ferūt 7 vulnerib⁹ cozaz et cruz. ¶ Et v̄tose in posteriori p̄te cozaz suppositē p̄ferūt ap̄arib⁹ 7 exituris q̄ i narib⁹ sūnt. ¶ Et v̄tose posite sub poplite p̄ferūt pulsatiōi poplit⁹ q̄ ex calid⁹ gnat h̄oib⁹ 7 exitur⁹ malis 7 vlcērib⁹ putridis i crure 7 pede. ¶ Et v̄tose sup duas al cabi p̄ferūt p̄hibitiōi iurumētore 7 lcatice 7 podagre. ¶ Venrose aut sine i scarificatiōe q̄qz ponunt p̄tea vt materia a p̄te sui mor⁹ trahat: sicut cū m̄m̄ nullis supponunt iō vt cursus sanguis m̄strui retineat. 7 ex q̄ q̄rūt vt ap̄a pfundū ad extreiora trahat: iō vt medicamentū ad ipm pueniat. 7 q̄qz req̄rūt p̄tea vt ap̄a ad alid m̄ret m̄brū qd̄ ignobili⁹ i vicinitate exiūt. 7 q̄qz q̄rūt p̄tea vt m̄brū calefiat 7 sanguis ad ipsuz trahat: 7 ipsi⁹ resoluant v̄tositates. 7 q̄qz req̄rūt p̄tea vt m̄brū ad suū naturale locū reducat: a quo remouit sicut sit in ruptura iunguis. 7 q̄qz req̄runt i deo vt dolor sedet: sicut cū supponunt ymbilico in do-

lore colice vehemēter cogēte: r i vētositatib' vētr̄: r i doloib' m̄sic̄ q̄ accidūt ap̄b' motū mēstruoꝝ r p̄pe i adoleſcētib': et sup laxitate p̄t̄ exteriōꝝ core: sic fit i ſciatica r cū timet oſis erit' i ſcuraz: iter duas anchas plūt duab' āch̄: r duab' p̄tib' iteriōib' coraz r emozroydib' r h̄nti rupturā igit̄ r podagricis. ¶ Et ſeroe q̄z sup nates poſite a toto corpe trahūt vt a capite. ¶ Et ofert itez ſunt r mēstruoꝝ ſanāt corruptionē: r alleuat p̄ eas corp' r dicim' q̄dē q̄ i vētoſis cū ſcarificatōe tria exiſtūt inuamēta p̄mū eoz q̄ eūatiōis ex ipſo mēbro. et ſim ērepoſitiōis ſtie ſpis ne eūatiōe humoꝝ qui educit ſequēdo enacuet. r tertiu ē. qm̄. nō curat vt ex p̄ncipalib' mēbr̄ fiat eūatio. Scarificatio nō p̄funda eſt vt ex p̄fūdō trahat. ¶ Loc' p̄terea vbi vētoſa adheret q̄n̄ ap̄a r ſit difficile ad ip̄az remouēdam. P̄an' q̄ aut ip̄ogia i aq̄ repida ſuſa q̄ caliditati attineat: ſumaz r h̄ ea i circuitu ſiat ēbroca. r q̄dē frequēter p̄igit cuz sup māmillaꝝ p̄tes ventofas ponim' vt ſanguis mēstruoꝝ ſur' ēt ex narib' arceat: quam obrē sup ias māmillaſ eaſpōneſ ſ' obem'. ¶ Cūq̄ loc' vētoſe un̄ger: ppe ip̄az ſuſpēde r ſtardes: ſz ad ſcarificādū feſtiā. Strōꝝ pia poſſitio leuz cito remoueat ip̄a. Deū ſim ordinēz tardeſ ip̄' remotio r tolerantiā. r opz q̄dē vt vētoſat' r poſt vñā horā cibet. ¶ In ſas p̄tea i ſtio āno vētoſet poſt trāſactio duob' ān̄oz: qm̄ pu' nō dz venſofari cū ē vni' anni. ¶ In vēto

ſis q̄z ſit ſecuritas ne materie ad iterioꝝ dīcedāt. ¶ Et colericus q̄dē vētoſat' poſt vētoſas comedere dz grana mali granati r ipoz ſuccū ſcariolarū: cū ſuccaro aut lactucas cū aceto. ¶ Cap. 22. ¶ Adī dixerūt q̄ in grūdā ſāguifugarū natura exiſtit venenoſitas. ¶ Ab eis igit̄ cauedū ē q̄ ſit ex ḡne magna habētū capita: r quaruz coloreſ ſūt ātmoniales r nigre: aut q̄ rū color eſt viridis: aut q̄ ſit la nuginē habētes r ſimiles megameiz: r ſup q̄s exiſtūt ſila coloris azul: r q̄ rū color ſit azurion. In oib' et iſtis exiſtūt venenoſitas. Et pueniunt ex eis ap̄ata r ſincopis: r ſanguis ſluxus r febr̄: r lapitas: et vlcera mala. Eas q̄z non accipias ex aq̄s malis i q̄b' lim' alui ē niger et cenoi' et mor' ſtati turbat aquā et fetet: ſz illas elige q̄ i aq̄s colligunt cochalib' ro lubiat: et i q̄b' morant rane. Eas atēdas illō q̄dā dicit q̄ ſi ſint in aquis vbi morātur rane ſunt male. Sitq̄ earū color: lo ſilis rei ſup quā exiſtūt viriditas. r tendant ſuper eas ſiladuo colore arſenici habētes. et ruſſe rotūde que ſunt colois epatis. r ille que ſimulant pue locuſte r q̄ caude muris ſiles exiſtūt r minute pua habētes capita: oēs iſte eligēde ſunt. et nullas magis eligas q̄ h̄ntes vētres rubeos: r doſum viridē: r p̄cipue ſi ex aq̄s fuerit curētib'. ¶ Extractio p̄tea ſāguinis a ſanguifugis ſcā p̄ſidio: eſt extractioe q̄ ſit cū vētoſis. ¶ Et ipſe q̄dē ān̄q̄ ponant. q̄ ſi p̄ vñā diē colligēde ſur' et conſtrictione

ſtrictioe faciēdū eſt vt enomat donec qd i earū exiſtit vētr̄b' egrediat ſi hoc fieri poterit. et ipſa parū ſanguis agni aut aliter' rei p̄ficiat vt ide nutriat' eartū ponant: deſi ſumant et earū vilcoſitas r ſordities cuz aliq̄ qd ſit vt ſpōgia mūdēt. ¶ Loc' p̄terea vbi ſūt apponēdē cū baurac lanef: r fructioe rubificet: poſtea q̄z volūtas apponēdi ſanguis q̄s aſuerit i aquā p̄ſuant dulce r emūdē deſi apponant. ¶ Et eo aut qd eas efficit volūtaris ad ſe ſuſpēdē. ē vt loc' luto linat' aut ſāguie. ¶ Cūq̄ he fuerit p̄te et eas p̄ſcet volueris: pulueriza ſup eas parū ſalis aut cineris aut baurac aut ſete p̄buſte aut lini aut ſpōgie p̄buſte aut lane p̄buſte r cadēt. ¶ Et meli' q̄dē ē vt poſtq̄ cadūt loc' vētoſa ſingaz: ex ſāguie loci parū per accipiat vt moriſ ip̄az malitia ſimoneat. ¶ Qd ſi ſāguis ſi p̄ſtrigē: galle p̄buſte aut calx. aut cinis aut regula cōbuſta r ſubtili p̄herizata ſupponat: aut aliq̄ ab iſtis ex eis q̄ ſanguinē cōſtringūt. et h̄ qdē opz vt ſint apud ea p̄parata q̄ ſanguifugas apponit cū ipſe ſe ſuſpēdat. Appoſitio p̄terea ſāguifugaz cōfert egriuidib' ſuccenta ſaſac r albuē r eis ſilib'.

De retentione eoz que enacuatur. Cap. 23.

Aut pp materie inclinatio ne abſq̄ alia euacuatione. Aut p̄ter inclinacionem cum alia euacuatione. Aut p̄terea q̄ ipſa met euacuatio inuat: aut medicinis infrigidātib' aut ſtipitiōis: aut vilcoſis: aut adurēti

bus: aut frictura. ¶ Et reſtōio q̄dē eūatiōis pp attractionēz ſine alia eūatiōe eſt ſicut appoſitio vētoſarū ſup māmillaſ facta ad h̄ vt ſanguis ſur' ex matrice p̄hibeat. Sz melior attractio eſt cū q̄ exiſtūt ſedatio doloꝝ illuſa q̄ trahit. ¶ Et ea q̄dē q̄ ſit pp attractionē q̄ eſt cū eūatiōe eſt ſicut ſtōmia baſilice facta pp hoc aut reſtōio vomit' fluxu vētris: aut ſur' vētr̄ vomitur: aut vtrozūq̄ ſtōcio p̄ncatiōe ludois. Et eūatiōib' q̄dē inuamentū eſt ſicut ſtomachi r iſteſtorū mūdificatio ab h̄ioub' vilcoſis malis labere faciētib' cum picra. r ſicut ſtūdū qd adhibet ad os ſtōachi mūdificādi vomitu pp leiſione materie vōit' māſine. ¶ Et medicina q̄dē infrigidātes liq̄de cōgelat r ouſica cōſtringūt r cōagūſtāt. ¶ Et ſt̄pice q̄dem medicine materiaz coarctāt et cānales cōſtringūt. ¶ Et vilcoſe q̄dē medicine opilatiōis in cānalū ouſicūz efficiūt: q̄ ſi fuerit acore pl' opabunt illō. et adurētes q̄dē cocices efficiūt vt ſu p̄ cānal' ouſicūz maneāt r ipm̄ claudāt r p̄h̄mēt: ſz in eaz ipe dimētū tēt. r hoc ē qm̄ poſſibile ē vt cortex rūpaſ r eradiceſ r āp̄ſſicatio ſoraminis augmētēt. ¶ Et ex adurētib' q̄dē ſunt qdā i quib' ex iſtis ſt̄pitiōis ſicut attramentū: r qdā in q̄b' non ſiſcit calx non extinguit. Et adurētes q̄dē ſt̄pice ſūt necel ſar̄: vbi volūtas ē vt cortex ſit ſur'. r alie ſūt neceſſarie vbi volūtas ē vt cortex cadat. r eius qdē q̄ ſit ſtrictura alia ē cū clauſura ſoraminis r coartaōe ad hoc vt ipſi' p̄tes i vñū cōducāt.

sicut cōstringit illō qd ē supia-
cubitu qd s̄obothomator i baz-
silica errās pcutit artū. z alia
est q̄ sit opulādo ouisicij vulne-
ris z clauis vie euacuati s̄ē
pilos leporis i yuln^o ponim^o.

¶ **Adicem^o q̄ si sanguis curs^o**
ex apertione ouisiciorū venarū
fuerit: s̄iptic^o medicabit vt ouis-
icia venay p̄stringant. z si ex
ruptura fuerit: s̄iptic^o glutino-
sis s̄ē tra sigillata. z si ex cor-
rosiōe fuerit eo q̄ carnē nasci s̄ē
cū eo qd corrosiōne abstergit.

¶ **De sanationib^o opila-
tionum. Cap. 24.**

Oppilatōes aut sunt ex hūo-
rib^o grossi: aut viscosis: s̄t
mult^o. ¶ **Et mltōz qdē hūoz**
q̄n cū eis alia nō fuerit cā mali-
tia remouebitur extractiōe ipō-
rū s̄obothomia: aut vēris flu-
ru facta. ¶ **Et si grossi fuerint:**
indigebūt eis q̄ resoluant. Et
si fuerint viscosi: z maxie si fue-
rit subtilis: erūt eis necessaria
ea q̄ icidāt. ¶ **Et tu qdē is sci-**
uisti dō iam iter grossuz z visco-
sum. et q̄ est sicut differētia in-
ter glutinū z lutū. z grosso
qdē resolutiū est necessariuz:
ideo vt ipsuz attenuet: z ei^o ex
pulsio fiat facilis. z viscolo in-
cisiū est necessariū ideo vt in-
ter ipsuz z id cut adhefit pene-
tret: iter ea separationē faciat
z vt ipsuz in parua secat frustra
qm̄ viscoluz oppilat p̄pterea:
q̄ adheret: z pp̄ partiū suaruz
cōtinuationē. ¶ **Opz autē vt in**
resolutiōe grossi a duab^o p̄ra-
rīs caueat reb^o: quaz vna est
resolō debilis q̄ i raritate ma-
teriet augmentū efficit: ipsi^o lo-
cū augmētāt ita q̄ ad r̄olutio-
nē nō pueniet: quare oppilatio

nē augmētāt. et altera est reso-
lutio fortissima qua ei^o subtile
fit vapor z spissuz ipsi^o fit laps^o.

¶ **Cū q̄ resolutio fortis est nes-**
cessaria iuuēt lenificatē subtile
cū materia in q̄ nō sit grossi-
ca: sed sit in ea calor r̄perat^o q̄
iuuet in resolutiōe totū illō qd
est oppilatū. ¶ **Et ex oppila-**
tionib^o qdē peiores sunt oppi-
lationes venarū. et deteriores
eis sunt ille q̄ sunt i arteriis. e
adhuc peiores sunt ille q̄ i mē-
bris existunt principalibus.

¶ **Ergo cū i ap̄tuis s̄ticitas**
z subtilitas plūgent: erit meli^o
qm̄ s̄ticitas remouebit a mē-
bro subtiliatum grauamen.

¶ **De medicationib^o apo-**
stematum. Cap. 25.

Apostematū qdā sunt cala-
qdā sunt frigida fluxa: et
qdā sunt frigida dura. z ea is
dixim^o. ¶ **Et ip̄ozū quidē cau-**
se: aut sunt primitiue: aut ante-
cedentes. ¶ **Et antecedentes**
quidem sunt sicut repletio.

¶ **Et primitiue sunt sicut cas^o**
aut p̄cussio: aut motus. ¶ **Que-**
dam vero q̄ sunt ex causis pu-
mitinis: quandoq̄ cum corpo-
ris resolutiōe se representāt. z
quādoq̄ enentūt cū equalita-
te humorū. ¶ **Et ea quidem q̄**
sunt pp̄ causas antecedentes
aut primitiuas cū repletioe cor-
poris representata. Aut sunt i
mēbris que p̄ncipalib^o sunt
viciua sicut euacuāta. Aut nō
sunt. z si non sunt nullo mō ali-
qd̄ ex resolutiōe ē eis applicā-
dū in punctio. Imo mēbrum
expelles ē melioiā dū: si fue-
rit mēbrū expelles aut totū cor-
pus melioiē: si nō fuerit ibi mē-
brū singulare quaten^o ad ea p

ueniat qdē r̄renat: et ad di-
uersū trahit z s̄tictū efficit. et
s̄i cū diuersitate illi^o mēbrū sit
attractio ad illō qd i alio later
duerit: ē positū pp̄ exercitiū ip-
si^o aut pp̄ rē pōderosaz sup ip̄z
delatā nam multoties a manu
apostemosa trahit mā qn̄ cum
alia res d̄ferē pōderosa z hora
vna tenet. ¶ **Opz at vt s̄ticta**
p̄strictiua repulsiua s̄ride cō-
plexionis pure existāt si ap̄ata
fuerit acuta. ¶ **Qd si ap̄ata fue-**
rit frigida opz q̄ alicui sint ad-
mixta in q̄ virt^o sit calida cum
repletioe sicut s̄qnātū et blacte
bizāte. ¶ **Cū aut maturare vo-**
lueris: minnas frētūū: z admi-
scebis ei qd sit r̄olutiū donec
ad statū p̄ueniat: tūc em̄ ipsa
admicēda erūt equalit. ¶ **Cū**
aut declinatio fuerit nō sit ibi
viri^o qd resoluat z laxū efficiat.
¶ **Et opz qdē vt illō qd frigida**
fluxa r̄oluit sit abstergēz erit
cōs. z hoc qdē plurimū iuenit
in cauidis. Ea aut q̄ pp̄ causas
exhibēt p̄mitinas vbi nō ē hūo-
rū repletio medicari dnt i p̄m-
ctio rei cū eis q̄ fluxa faciat z
resoluāt. et si h̄ic: eo qd sit sic
illō qd p̄mō medicatum fuit.
¶ **Si hō mēbrū apostemofum**
mēbrū p̄ncipalis em̄ictorū fue-
rit: sicut loca glanosa i collo q̄
sunt in circuitu auriz cerebri
aut ascelle cordis: z igitua epa-
tis: nullo mō erit ei applicādi
aliqd̄ qd r̄frenet: nō id qd hoc
nō sit medicamētū ap̄atū eoz:
qm̄ hoc est ipoz medicamētū:
s̄z q̄ volum^o ip̄ozū medicari
apostemano studū ad hoc
impedat vt ea augmētemus
z materā ad ipsa traham^o. Et
non curam^o si malicia i mēbro

augmētata fuerit. nō ei curam^o
nisi de eo qd mēbro p̄ncipali est
meli^o. Et timem^o qd materā si
r̄renauerim^o: redibit ad mem-
brū p̄ncipale z pueniem^o de ad
illud q̄ emendare nō poterim^o.
¶ **Qua p̄pter volum^o vt malicia i**
mēbrū cadat ignobile: cū puncti
palz tulerit mēbro itayt studū
impēdam^o in attrahendo mate-
riā ad mēbrū ignobile: r̄ facere
vt ipm̄ apostemet. Et si nō cum
alijs saltē cū vētosis z eplastris
attractionis acutis. ¶ **Cūq̄ ad**
impēdam^o in attrahendo mate-
riā aut reliq̄ ab eis q̄n̄ ap̄erien-
tur p̄ se aut maturatiōnis adiu-
torio: quandoq̄ indigent ma-
turatione z sectione simul. Ma-
turatio vero completur ex eo in
quo cū colore existit oppilatio z
glutinatio vt per ipm̄ calor reti-
neatur. Aut aut maturationez
efficit cum aliquo quod sit sicut
h̄mōi maturatiuum: attendere
d̄z: vt s̄viderit calorem inuatus
debilem z q̄ mēbrū is declinet
ad hoc vt corripatur: remoueat
ab eo glutinosa z oppilatiua: z
ponat ap̄tina: z scarificationez
faciat profundā. Deinde ad h̄-
beas medicinas in quibus exi-
sit resolutio z d̄ficatio: sicut d̄
eis inuestigabimus in libris p̄-
ticularibus. Multoties p̄ferē-
ea erit apostema profundum: z
erit nobis necessariū trahēd
partē cutis: z si non cuz alio sal-
tem cum ventosis igitis. ¶ **In**
apostemate aīsurō quod d̄st^o
terminū p̄rāsiunt r̄s: ea est vt
mollificet q̄ncū eo in quo exi-
sit caliditas s̄ticta: z parua. Jō-
ne qd̄ ex eo spissum est: propter
mltā resolutionē fiat laps: imo
totum ad resolutionē p̄parē

Postea sup ipz ffolutio fortior fiat. Dein si tunc ex resolutione ei qd ffoluit ne qd remansit lupis fiat: itez ad mollificandū ipz scdo redeat: z cessante fiat hoc donec totuz finiat iter mollificandi z resoluendi vices akr vires. ¶ Infiata at apata curent ex eo qd calefacit subritate sui substatie ppea vt vctositates ffoluat z poros apli fieremā cā i apatibz iffatē ē vctositates: grolutesz poroz clausura. ¶ Studiu qz ē adhibēdū in phibēdo materia ex q vctosus puenit vapor. ¶ Ex apatibus pterea sūt q sunt vlcerosa: sicut fornicia: q tū ifrigidāda sicut si gmo: s; nō sunt mollificāda: z nī ppea q sūt apata sūt mollificāda: imo sunt siccāda: qm accidens hoc iā superauit cām. accēs ei est vicositas de q tunc q accidat aut q iā acciderit. z vicositatis qdē mediamētū est dscicatio: z res ei magz hīa ē mollificatio. ¶ Oc cultoz at apatū materia mino rāda s hōmia et vctis solutio ne. ¶ Et opoz et a hīsa balneo et vino et motibz corporeis et aialibz supfluis sicut ira et sibi sibus caueat. Postea in principio rei adhibeat ei qd abiq nimia supfluitate repercutit: z p pue si in mēbro fuerit quod sit sicut hōachus aut epar. ¶ Cūqz hora resoluendi affuerit: nō debes dimittē qn sripticas medicinas habētes odorē admiscas: sicut in pcedētibus tibi narrauim. Et epar quidem et stomachus plus indigent hoc q pulmo. ¶ Oportet pterea vt mollificāria subtilia q usq adhibent sint medicinae i qbz exi-

sit nō maturatio z sint apatibz cōferentes: sicut solatrū z casia fistula. Solatrū nāqz ppteritatez hz resoluendi apata calidazque sunt occulta. ¶ Et ea qdēz hīti nō ē dāduz cibus nisi subtilis. Et non in hora parorismi sibi fuerit. Neqz i pncipio sui: nisi ppter mltā debitatē fiat. ¶ Cūqz at sithoma supuenerit ppter collectionem apatis interioris cum casu hūtatū in itinere mortis existit: qm virtus nō substata nisi nutrimento: z nutrimentū ē res magis timorosa. Ergo si resolutū fuerit valde bonum erit. Qd si apra fuerit: dāda sūt eis q ea lauet sicut aqua mellis z aq zuccari. Postea denē eis q suauiter maturēt cum siccitate. Postea in fine rei nō adhibeat nisi ericacina. Et tū qdēz scies hec er libio q pticularesegritudines colligit hīn declaratiōne. ¶ Est pterea cū in apatibus oc cultis q sub vctre existit ptingit error: qm qn nō sunt apata s; rupture: existit in perforādo ea. tū mor. Et plerūqz apā occultū nō existit panniculo: sed in ipou testino: z ē i aperiēdo ipz timor.

¶ De sectione. Ca. 26. **Q**ui plagā secare voluerit: oportebit vt eius sectio: incedat secundū rugarum collectionem q sunt interi: i illo mēbro. Nisi fuerit tale quale est frons: qm si incisio incedet sicut pcedit rugarū ipsi collectiones incedet musculi frontis: z cadet supculū. Et sicut in mēbris rugarū quaz incessus duerificatur ab incessu villoz suoz musculo rū. Opz ergo vt sectioz ex anatōmia sciat anatōmiā nernoqz et venaz z arteriarū ne errore, in-

cidat aliqd ex eis. ¶ Et opz etiā vt secū deferat multas ex medicinis sanguinē cōstringentibz qz emplastris dolorē sedantibz z in strumētis q ad hoc ptimeat. Ha beat ergo secū qd sit sicut medicina Sa. z sicut pilz leporis z tela araneae z albumē oui z ferramēta qbz adurif: oia em hec sanguinis fluxū phibēt: siue ex errore ipius pueniat: siue necessario: z vt medicinas deferat q fluxu faciūt. ¶ Cūqz exturā pforauerit z qd ea ptimeat extraxerit nō debet vt adhibere oleū neqz aquā: neqz spz i q sicut oleū neqz sepi supabūdās sicut basilicū imo aliqd qd sit sicut emplastri ex calcādo qd opponat cū eo in digebit. Et desuper iponat spōz gam in vino sriptico infusam.

¶ De egritudinebus corruptio nis mēbrū z de incisioe. Cap. 27. **C**ū materia aut sine materia corūpit: z nō pferit ei scarificatio: neqz epitimari ex eo q cōferre cōsuevit de eis q i libris particularibz dicta sunt est necessē vt caro corrupta q ē supra ipz remoueat. Et meli qdē erit vt sit sine ferro si possibile fuerit: qm ferrū plerūqz iuenit tunicas musculoz z venarū pulsatū pculose. Qd si hoc nō cōtulerit: et corruptio iā in carne pcesserit: necessē est vt ipsa incidat: et vt locus incisionis oleo feruente aduratur. Et hoc em puenit securitas ab acuitate malitie ipsi: z restrigit sanguis exitus: z nascunt sup incisiois locū caro z cutis extranea: non ppositiohalis: sed res que magiscarni similis existit propter sui duritiem.

¶ Cūqz incidendi voluntas af-

fuerit: tēta prius erit imittenda in circuitū ossis voluēdo donec qd sane teneat reperiat. Et vbi dolo: sit fortior cū tēta imittit: qm ē terminz sanitatis. Et vbi cūqz inueneris laxitatē z retentionis debilitatē: totū erit ex collectione ei qd ē icidēdū. ¶ Qm qz autem perforatur illud quod circūdat os quod vis incidere ita q foramina circūdent ipm Ergo rumpeat per ipsum z incidatur: z qnqz serrat. ¶ Cūqz hoc facere volueris: separa iter incidētē z perforantē: inter carnem vt nō redeat. ¶ Si ergo ipsum os qd est necessē incidere fuerit frustum emnens qd non possit aptari ita vt debet: neqz sit eius rectificatiōne fiducia: et timeatur ne corumpatur z corumpat illud qd est coram ipso subleuabim? carnem ab eo: aut scindēdo: deinde ligādo z ad biveritatem partis illius extēdēdo: aut alijs igenijs q sensus demonstrat. ¶ Et separabim? inter ipm z mēbrū nobile si ibi affuerit cū pānis q ipm ab eo elōgabunt: postea incidem. Et si os fuerit tale quale est os corv: et fuerit magnum z neruis z arte rijs z venis propinquū: z fuerit ei? corruptio multa: dz medic? ab eo fugere abiqz ipsi? icisione z scarificatiōe cū ferro vel igne.

¶ De medicatiōibz solutiōnis p̄tinuitatis ipsoz vlcēz. Ca. 28. **S**olutio p̄tinuitatis in maxillis mēbris medicat? equatōe z ligatura pueniētē q in doctrina restauratiōis dicta est. Et tibi i suo loco postea veniet cū quiete z comestione cibi pgluti natui in qd hī fiducia q ex ipso nutrimento gñatur cartilagi

nosū qđ labia fracture claudat
 z in vñū pducatur sicut cib⁹ qđ sit
 de extremitatib⁹ aialū. impof
 sibile eſt elyvt os reſtaureſz p
 prie i corpib⁹ pñſtētū niſi ſm
 hūc modū:qm̄ nullo mōredibit
 ad pñnitatē. ¶ Et nos qđ de
 reſtauratiōe ſermonē exqđ ſitūlo
 qm̄ur i libris pticularib⁹. ¶ In
 tētio aut i medicādo ſolutiōnē
 pñnitatis qđ i mēbris accidit
 mollib⁹: ē trūū pncipiorū curam
 hſe. pñmū eoz ē: qm̄ ſi cā. fue-
 rit fixa min⁹ qđ opz: eſt retinere
 illō qđ ſuit: z cōſtrigere ei⁹ ma-
 teriā ſi ipſa fuerit currēs. Et ſe-
 cūdiū ē ſcurā pſolidare cū me-
 dicānis acubis puenitētib⁹. z ter-
 tiū ē putrefactiōnē p̄hibere qđ
 top⁹ fuerit poſſibile. ¶ Cūqđ
 vno trūū te excuſauerit: ad
 cogitādū de duob⁹ remouētib⁹
 ¶ Tu ſo iā ſcis quō illō quod
 ſunt retineat. ¶ Sz pſolidatio
 ſit ad ſūgēdo labia ſi ad ſūgunt
 z ericādo z comedēdo glutia-
 tua. ¶ Et ſcito qđ itētio i medi-
 cādo vlcera ē ericatio. Qđ ē ex
 eis nodū fuerit tm̄ ericet. Et i
 illō qđ ex eis putridū fuerit me-
 dicine acute corroſiue mittant⁹:
 ſicut calcātū z alzege z arſenicū
 z calz: qđ ſi nō p̄ulerint neceſſa-
 ri⁹ eſt ignis. Et medicina qđ ē cō-
 poſita ex floze eris z cera z oleo
 qm̄ ipſa floze eris mūdicat z p̄-
 hibet morſidōs ſupfluitatē oleo
 z cera. Ipſa ergo i hac re medi-
 cina exiſtit tēperata. ¶ Et dice-
 m⁹ qđ oīa vlcera: aut ſūt ſimpli-
 cia aut poſita. ¶ Et ſimplicia qđ
 de cū ſuerint parua z nil ex eoz
 hūiditate corrodet: tunc cōiun-
 gēda z erunt ipſorum labia: z li-
 gēda cuſto diendo: ne iter ipſa
 aliqđ olei aut pulueris cadat

quontam coſolidabuntur. et ſi
 militet magnum de cuius ſub-
 ſtantia nil perditum fuerit z cu-
 ius vna pars aliqđ applicari po-
 teſt. ¶ Magni vero cuius ptes
 applicari nō poſſunt ſine ſit ſi-
 ſura ſiue cōcauitas vel ſpatiu
 plena ſanie: z iā aliquid ex ſub-
 ſtātia membru perditū eſt: cura-
 tio eſt ericatio. ¶ Si ergo illō
 qđ perditū eſt tantum fuerit cu-
 tis z neceſſe erit vt cicatricē in-
 ducat. et hoc quidē p eſſentiaz
 cū ſtupticis. et per accidēs qui-
 dē cū ſalidis cū ex eis parū qđ
 ſit aduſū ſupponet ſicut alzege
 z calcātū: qm̄ magis iuuat i eric-
 cādo: z magis perducit crūſi-
 nā ſi multū fuerit: corrodet z in-
 vlceribus augmentū faciet. Si
 aut illud qđ pditū fuit fuerit ca-
 ro ſicut ē i vlcereb⁹. p̄fundis: nō
 erit ſeſtinādū i cicatrizādo ea:
 imo primo erit ſtudēdū vt caro
 in eis naſcat. et caro quidē nō
 generat niſi ex eo cui⁹ ſiccitas
 nō multū gradū p̄mū trāſcēdit.
 ¶ Verū tamē hic pditōis atē-
 duntur de quib⁹ cura eſt habē-
 da ¶ Et ex eis eſt p̄ſideratio bi-
 poſitionis p̄plexiōis mēbru p̄-
 cipalib⁹: z complexiōis vlcereis.
 Qm̄ ſi mēbru in ſui cōplexione
 fuerit multe hūiditatis: z vlc⁹
 nō fuerit multe hūiditatis: ſuf-
 ficiet ſiccitas pauca in p̄io gra-
 du: qm̄ egritudo nō multū ſuit
 elōgata anatura mēbru. Sed ſi
 mēbru fuerit ſiccū z vlc⁹ hūidi-
 tatis multe: erit neceſſariū illō
 qđ ericet i ſcdo gradū z tertio
 vt reducat ipſ ad ſuā naturale
 p̄plexiōnē. Et in tēperatis qđ ē
 diſpoſitio erit equāda. ¶ Et ex
 eis eſt cōſideratio p̄plexiōis to-
 tius corpis. Nā cū corp⁹ fuerit

multe ſiccitatis: z mēbru augmē-
 tati in hūiditate fuerit tēpa-
 tū ſm corp⁹ equale ex tēperamē-
 to erit ericādū. et ſi ſi corp⁹
 fuerit in hūiditate augmentatū
 z mēbru in ſiccitate. Et ſi ambo
 ad augmentū deueniunt: tūc ſi
 egreſſus fuerit ad hūiditatez
 ampliori ericabit ſiccitate. Et
 ſi fuerit ad ſiccitatē minori eric-
 abit ſiccitate. ¶ Et ex eiſet cō-
 ſideratio virtutis ſiccantiū: qm̄
 ſz ex ſiccantib⁹ carnē naſci facie-
 tibus ericatio fortis nō querat
 ſz ericatio qđ ſit talis q̄ ſi eſt il-
 la qđ p̄hibet materiā ſz ſupflūā
 qđ deſcendit ad mēbru qđ ſit ap-
 tū ad hoc vt carnis gñatio fit ex
 ea m̄bū tū ea querit in ſiccanti-
 bus qđ nō ſunt ad hoc vt caro p
 ipſaz gñet: ſz vt cicatrizatio fiat
 p ea. Et eis ei q̄rit vt ſint pl⁹ ab-
 ſtergētia: z magis lauātia plus
 qđ ſiccātia: ex qđ nō querit niſi
 cicatrizatio z pſolidatio z p̄ſua-
 tio. z oēs quidē medicine qđ ſine
 mordicatione deſiccāt: ſunt in-
 gredictēs in genus earū qđ car-
 nē naſci faciunt. ¶ Omne p̄ter-
 ea vlcus qđ in loco exiſtit ſi car-
 no eſt inobediēs ad hoc vt ci-
 to medicet z ſi rotūdū. ¶ De
 dicinis aut ſiccantib⁹ z ſtupticis
 que in vlcereb⁹ occultis adhibē-
 tur ſunt medicine mūdicatēs: ſi
 cōſiderari dē: ſi erit loco p̄prie:
 ſicut diuretica medicinis vlcera
 in ſtroph vune curatib⁹. Cūqđ
 cicatrizare voluerim⁹: ponem⁹
 medicinas cū ſtupticitate ſua vi-
 ſcoſas ſicut terra ſigillata. Et
 ſcito qđ quedā ſunt vlcereis ſani-
 tate p̄hibita: ex qđ eſt malitius
 cōplexiōis mēbru quare ſtudere
 debes vt ipm̄ rectifices. z mali-
 tias cōplexiōis ſanguinis qđ ad

ipm̄ aduenit q̄re ſuccurrere de-
 bes cū gñatione boni chm̄. et
 multitudo ſanguis qđ ad ipſum
 ſunt zhūccat ipm̄: ſi ſuccurre
 re debes cū etiā dēz ſubſtitutiōe
 cibi z faciēdo vt exerciteſ ſi poſ-
 ſibile fuerit. Et oſis corruptio
 qđ eſt ſub eo z qđ ei trāmittit ſa-
 niē. Et hmoi qđ eſt curd nō ē niſi
 oſis illi melioratio: z ip⁹ frica-
 tio ſtrictio totū ip⁹ corruptio-
 nē remouere poſit: z accipe ipm̄
 z icidere. ¶ Multoties p̄tera ē
 neceſſariū medicanti vlcera vt
 ſecū offerat empla attractua: vt
 eis fruſta oſium z res extranee
 carni inſire euellant. Et ſi nō p
 habebunt vlcus meliorari. ¶ Ul-
 cera qđ nutrimento idigēt p̄pter
 ea vt confortatio fiat. et minorā-
 tiōe nutrimenti p̄pterea vt ſancti
 materia reſtringat. Et iter hec
 duo ſua exiſtit diuerſitas: qm̄
 ſanies debilitat: quare cōfor-
 tare neceſſe eſt z multiplicari: q̄re
 neceſſe eſt nutrimentū p̄hibere.
 Medic⁹ ergo de hoc ſolici⁹ eē
 dz. ¶ Cūqđ vlc⁹ i p̄cipio fuerit
 nō dz eger balneū ingredi: neqđ
 ipſaz tāgere cala: qm̄ attrahet
 ad ipm̄ qđ in apate augmentū
 faciet. Sz cū vlc⁹ gnerit z ſanē
 fecerit fortalle tūc facile fiet ei.
 ¶ Omne p̄tera vlcus qđ cito re-
 uertit poſt qđ carne repletū eſt
 cōſiderari dz: eſt in ſemita pue-
 niēdi ad ſitūla: debes qđ ſp̄tue
 ri colorē ſanie: z colorē labiorū
 vlcere. z ſi pl⁹ multiplicabit ſi
 multiplicatiōe nutrimenti ē ibi al-
 faſe. ¶ Loqm̄r qđ nūc de cura-
 tiōe alfaſe. Et dicam⁹ qm̄ p̄ter-
 ea qđ alfaſe eſt p̄tinuata ſolo
 aut infra cutē p̄fundā ſua nefe-
 ſtū ē qđ opz vt ei⁹ medicamina
 ſint fortiora qđ ei⁹ qđ diſcooptū

est. Et propterea quod multum sanguis ad ipsum fluit: est necessarium illud quod illi resoluat. Verumtamen oportet ut ei resoluat sit cum multa siccitate: et si resoluat quod ubi siccitate est: faciat lapideum quod ubi siccitas est. Cuius resolutioe profecerim? illud quod bis necesse est debemus apponere: solidum daturum quod sit desiccatum: ne sit sanies in cautitate quod exire hysaleat: fiat lapis: propterea quod ubi bet est putrefiat aut eradicet se redeat continuatis solo. Cuius autem alfae fuerit: funditur: licet sicabitur locum ut medicamentum magis penetret. In medicado autem alfae proflusione lenis fortasse sufficit flobothomia. Quod si alfae fuit sit in primis cum percussioe medicamentum percussio medicamentum percussio in apertum donec sit possibile medicamentum alfae. Et alfae quod si magna fuerit: medicabitur cum siccitate bus. Et si fuerit pua ut punctura ac dimittat eam ipsi: namque non fuerit venosa pedes: aut fuerit foris doloris aut si tetigerit nervum: et timeat ide apertis gna tione et pulsatio. In cotoisioe autem sufficit mollis ligatura: non dolorosa: et ut supra ipsam ponant medicamentum cotoisio apta. In his autem quod sunt sicut casus percussio necessaria est flobothomia ex parte diuersa. Et subtilis dicitur est nutritus. et dimittenda est caro: et quod sicut ipa. Et regeda est ex apertum et potius scriptis ad hoc in libris particularibus. Sermo ne autem in solonibus cointuitatis facit in nervis et ossibus referuabitur: postquam ad libris particularibus. De cauterizatione. Ca. 29.

Cauterizatione est medicamentum valde utile: inuans ad prohibendum ne corruptio spargat

tur: ad confortandum membrum cuius proflusione volumus rectificare: et ad resoluendum massam corruptam in membrum retentam: et ad restringendum sanguinem fluxum. Responsum quod cauterium sit melius est aurum. Et hoc quod dicitur quod cauterizatum est manifestum: proponit cauterium supra ipsum sensibilem. Aut est profundum iterum in membrum: sicut in naso: aut ore: aut ano. Et hoc quod dicitur forma idiget supra quod potest: quod sit sicut tale: aut in magna in aceto infusa: postea ponatur supra ipsam partem ad quod rofacea vehementer irritat: aut succis aliquibus. Et mutat in canale ita ut locum cauterizandum est buccella fiat: deinde imittat cauterium propterea ut ad locum pueniat: et in circuitum non impediat: et prope cum cauterium subtilius fuerit quod forme vacuitas ne lateribus forme obuiet. Cauterizato propterea sibi caues dicitur ne fortitudo cauterizationis ipsa ad nervum oppugnet: si quod ad cordas neque ad ligamenta. Quod si proflusione gume qui fluit cauterizationis: oportet ut cauterizatione sit fortitudo ut crusta grossitie habeat et spissitudine ne cito cadat quam ex casu cruste cauterizationis facite prope ut carne corrupta proflicias: et si sanguis fluxus prohibeatur uenit ad malum dicitur eo quod erat Cuius cauterizatione prope ut carne corrupta proflicias et immisiam scire voluerit erit ubi dolet Et fortitudo necessaria erit sibi cum carne cauterizare os quod est sub ea: et supra ipsum morari deoet tota ipsa destruat corruptio. Cuius si fuerit quod sit sicut craneum subitum ipsa opare ita ut cerebrum non ebulliat neque ipsius panniculi corrumpent. Et in alio osse ab ipso non curet perquirere.

De sedatione doloris. Cap. 30.

Iam sciuitis dolorum causam in duarum comprehendi diuisionibus. scilicet in mutatione complexionis: et in solitudine cointuitatis: Cuius scilicet diuisionis diuisionis earum puenit ad malitiam complexionis calide: aut frigide: aut humide: aut sicce absque materia: aut cum materia humida: aut ad ventositatem: aut apata. Dolor ergo sedatio ex quietate harum causarum erit. Et iam sciuitis qualiter uincuntur earum contrariis sit. Et sciuitis quomodo malitiam complexionis raris et ventositatis medicetur. Et omnis quidam dolor qui fit fortitudo iterum quod ex eo in primis accidit frigiditas corporis et tremor: postea sit pulsus paruus: deinde destruitur postea mouit. Et ad summum id quod dolores sedat: est aut id quod complexionem mutat. Aut quod resolutio materiam. Aut quod stupefacit. Et stupefaciens quod remouet dolorem qui destruit sensus membrum et sensus non aufert nisi propter unam duarum causarum: aut propter multam infrigidationem: aut propter multam ventositatem que est in membro contraria virtuti illius membri.

Etiam quod fluxa faciunt: sunt ex summo eorum quod molliter resolutis qualia sunt anetum: et semel limum et mellis: et amomilla: et semina apertum: et inigdale amarum: et res in primo gradu calida: et propter quod fuerit cum ea glutinam potestiam cut gummi punny: et amilum: et cerusum: et crocum: et laudanum: et altea: et amomum: et caules: et napi: et rapum: et ma eorum: et adipem: et isop: et ceram: et tolera sicut dicem in antidotario: et veterem soluetiam euacuatia

quocumque modo fuerint: sunt istiusmodi. Et fluxa quod facientia sunt bada post euacuationem: si necesse fuerit fuerit euacuatione contra materiam restringas quod ad membrum descendit: et etiam illud totum quod apata maturat: aut quod ca aperit. Quod autem stupefaciens fortitudo est optimum. Et ex eis sunt poma madragore: et eius semel: et cortice radice ipsi: et papauer: et beryllus: et usquam: et solatrum putrefactum: et semel lactucarum: et ex eis sunt nix et aqua frigida. Et in doloribus propter motus accidit eror: quod eorum cause erit extrinseca sicut calor: aut frigus: aut ceruus: et caliditas: aut loci corruptio aut caliditas quod fit ebulliat: et alia habet: et quod frigus est in corpore. Et puenit error. Quia proflusione de bes hoc recondere: si ibi repletio: aut non: et sunt tibi esse repletionis nate. Quod est causa aduenit exteriorum: deinde iterum sit materia: sicut cum aliquis bibit aquam frigidam et accidit ei fortis dolor: in prelo machi et epatis. Et in motus quod non est multum necessaria eorum sibi sicut: quod sepe sufficit sibi balneum et fortis somnum in eo. Et sicut quod comedit rem calidam rident ei fortis capitis dolor: et sufficit ei aqua frigidata bibere. Et ex quod est res quod fiducia est quod dolor: ea remoueat ut raris opans quod dolor: ille visus ad horam illa tolerari non potest: sicut enim materiam locum facientis colice retere: in illis uestitio: aut cito opans est ex ea timefuit visus vehementer malus: sicut stupefactio membrum dolentis in colica quod medicinis quod hoc opari solent sit medicus in hoc ambiguus. Quod est bone mensurationis fortitudinem habere: et sciat

qđ duoz tēpor sit longius aut tēpus fisionis virtutis: aut ipsa dolois. Et ē qđuarū rerū sit ei deterior: an dolo: an mal^o finis qđ ex lupiditate tūmet: vt eligat studiu ei impedere qđ magis ē impedire. fortasse em si dolo remāserit fortitudine luit magnitudine iterficiet. et stupefacio fortitū nō iterficiet: lz ex alta parte ipediat: cui⁹ ipedimētū fortasse corrigere poteris: et redibit fortitū: et tū redibus medicina pueniēte. Et pter hoc totum stupefaciēs cōpōnē considerare debes et ipi⁹ qđ itatē: vt qđ ex eo ē factū⁹ donec: vt tibus id qđ est cū suis tyuacis ppositū: nisi res fuerit maxima qđ forti indigeat stupefaciēde. Sūt pterea mēbra de qđ nō curam? et si eis supponas narcotica: qm nō ide ad ve hemēre malū sinē pueniūt sicut dentes cū eis apponit stupefaciū. et fortasse qđ ē etiā bibere erit meli⁹ in hmoi sicut bibere qđ stupefaciat propter dolo: rē oculū: qm ex hoc minor malitia prouenit oculo qđ vt interi⁹ ponat. et fortasse facile erit corrigē malitā qđ ex potu alijs accidit mēbris: in eo aut qđ ē sicut colica magnificat malus finis qm materiam augmentat frig⁹ et cōgelationē et clausurā. Am plius stupefacientia plerūqz sedāt dolo: et pterea qđ dōmi re faciūt quoniā somnus ē vna ex causis ipsius sedatiōis dolo: et pproprie quādo cum eo facta fuerit fames et in dolore materiali. Et stupefaciēna qđ ex cōpōsita quorū fortitudines alie debilitant medicine sicut tyria ca sunt magis secreta quā dmo dū filonū et troisci qđ nomen

pōit ternarij lz eoz stupefaciō est debilior. Qđ aut er eis est re cēs maioris est stupefaciōis. et i antiquo fere nulla stupefaciō et qđ est mediū. Et ex dolo: quidē qđ sunt mltē fortitudinis et sunt ad medicā dū faciles lz qđ buldam houis sicut dolo: et ven tosi quoniam quādo sedant et sufficit vt super eos aqua calida euacuet. Verū tamen in hoc timor existit vnde ab eo tibi ca vere debes qm plerūqz causa erit a postema et existimabit qđ sit ventositas. et si fortasse scitū fuerit et embroca ex aqua calida et pceptue in sui principio et affert magnum malum. et pter hoc qđ qđ impedimentum qđ tole lefficit cum ventositate re solvere nō poterit et in quātra tē ipsius spatij augmentū faciet. Et vaporatiōes et sunt ex medicatiōib⁹ vto sitatur. et ex eis qđ ē melior est cū qua ē id qđ erit carscit nullū nisi in mēbro fuerit qđ illud tolerare non valet si cut ocul⁹. Fiat ergo vaporatio cū pānis. ex vaporatiōibus et sunt que cū oleo calefacto sunt et ex vaporatiōib⁹ qđ ē fortib⁹ est vt orobozū farina cū acetoca quā rpothea siccet et fiat ex eo vaporatio. et minor cā ea est vt furfur coqđ sicut hoc. Sz mlti est vaporatē pūgitū. Sz mlti est melior et debilior. et plerūqz etiā sit vaporatio ex aq in vase posita qđ est icolum eleuis: p opatio nē efficit qđ nominauimus si illud nō fuerit obseruatiū. Vt rose et cū igne sunt istiusmodi sunt fortes in sedādo dolo: et vto. et si eas iterū adhibueris dolo: perit dstruet. Verū tū plerūqz ex eis accidit illud qđ prouenit ex

eo qđ dixim⁹. Et sedātib⁹ pterea dolo: ē molliter lōgo tpe incedere pp illd qđ i ipso existit et p tute faciendi fluxa. Et sicut ad pes subtiles notit: et olea qđ noia: uim⁹: et dulcis cantilena: et ppe cū ex ea puocat somn⁹. Et occu pari in eo qđ gaudij efficit: dolo: us vehemētia sedat. In quo pceptur a quibus curationibus incipiamus. Ca. 3. Am multe pūgūtur egritudines ab ea icipere debemus i qđ vna hāz trū ppetas existit. Cūna eaz ē qđ alla sana ri nō pōt a hō ipa sanet: sicut a pā r ylc⁹ qđ pūgūtur. Medicamur em a pā donec pplexiōis malitia qđ cum eo venit: remoueat absqz cur⁹ sanatiōe vlc⁹ sanari non pōt postea medicamur vlcus. Et scda eaz est cū vna egritudo cā fuerit alter⁹ sicut cū occidit opilatio et febris. Medicamur eniz opilationē pus: deinde febre. Et si nobis necessarium fuerit opilationē apire cū eo in qđ aliq existit caliditas nō curabim⁹ de febre. Et medicamur qđ dem pul monis a pā cū delicatius et nō curabim⁹ de febre qm impossibile ē vt febris remoueat cā ipi⁹ remanēt. Et cā quidē ei⁹ sanatio ē ericatio qđ febrū nocuētū facit. Tertia hō cū fuerit vna earum de qđ maior sollicitudo sit hōda sicut si pūngat sinochus et paralyssi. Medicamur em sinochū ertinguēdo et slobotho: mādō: et de palyssi nō curabim⁹. Cū aut egritudo et accidēs cō iungūt: a sanatiōe egritudinis incipiem⁹. Et si accidēs supauerit: sic accidētis curā habebim⁹ et egritudinē nō pōderabim⁹: si cut i colica dam⁹ stupefaciētia:

ppterea vt dolo:is fortitudo re moueat. lz ipi colice impedimētū faciat. Et cū hoc qđ qđ tardas mus qđ facere debeamus pp sto machi debilitatē: aut pp vētris fluxū qđ pcellit: aut pp p hē nau: seā. Et qđ nō tardam⁹ lz opamur: et tū nō totā remouem⁹ eāz sicut in egritudine spāsmi nō est totū expellim⁹ humore: imo ex eo aliqđ dimittim⁹ vt ipm spāsmosus remoueat motus ne hūmozem re soluat naturalē. Cōperatiōis sigillatio et gratiarum actio. Et qđ hui⁹ nri sermōis scōpendio si de pncipijs vniuersalib⁹ doctrine medicinalis sufficēs. Deinceps aut laborem⁹ vt de simplicib⁹ medicamis libū cōpōnam⁹ si de⁹ voluerit. Et ipse qđ nō inuabit: cui sint grates km sui innumerabiles mī sericordias. Cōplet⁹ liber primus cano nis: quē princeps Aboali Abi sceni de medicina edidit. Liber canōis Quartus icipit de egritudinib⁹ picularib⁹ qđ cū accidūt nō appropriat vni mēbro: pūmēs septē fen: de qđ bus hīc ponunt pūms tertia quarta: et quinta fen quarti. Fen pūma est de febribus: et continet quatuor tractatus. Cōtractatus pūmus de febre ephimera. De diffinitioe febris et generibus febris. Cap. pūmum. Febris ē calor extrane⁹ accēsus i corde: pcedens ab eo mediū tibus ipū et sāgu ne p arterias et venas in totum

corp⁹: et inflāmat i eo inflāmatioē q̄ nocet opatiōib⁹ naturalibus non sicut caliditas irez labours cū nō vltimat⁹: et ipedit operatio nē ita vt retineat. Et sunt q̄dā hoim qui diuidūt febres i duas diuisiones p̄imas scilicet in febrez egritudinem: et in febrez accēdens. Et ponunt febres ap̄atum de genere febuis accēdens. Et intentio q̄dē sermōnis eorū est q̄ febuis egritudinalis est illa inter quā et cām que non est egritudo nō ē mediū: sicut feb⁹ putredinis. putredo ei ē cā ei⁹ absq̄ medio et nō ē putredo i se ipsa egritudo: nō ē cā egritudinis. febris vero ap̄ostematis ē accēdens ap̄ostematis exiēs dū ē ap̄a. sequē ipm: et ap̄ostema est egritudo in seipso. Et cōtradictōē dī quidem inest vt dicat. Cū si p̄pterea q̄ febuis ap̄ostematis se quis caliditatē ei⁹ et sequitur ex dolore ipsius est sile vt sit febuis accēdens: tūc opz vt sit plurimū febuis ephimerarū accēdens. Et si ipsa sequitur putredinē q̄ est i ap̄ostemate tūc ap̄ostema nō est cū ipso. Cā igit⁹ eius q̄ est essentialis est putredo: et ap̄ostema non est cā euanis p̄ accēdens. Et dicemus q̄ non significauerunt p̄ febrez accēdens hoc: imo non intellexerunt p̄ eā nisi q̄ ipsa sequitur ap̄ostema hoc: et inueniunt eam p̄ inuentionem ap̄ostematis. Similiter ergo est di-
sp̄ositiō feb⁹ tum p̄ putredinē per comparationem ad putredinē: tūc occupatio in huiusmodi cōtradictionibus est illud q̄d nō cōfērt in scientia medicine ali quid et facit medicum p̄cedere ex arte sua ad inq̄sitiones: q̄ fortasse impediunt ipsum ab arte

sua. Procedamus ergo h̄z id q̄d cōsuetum est. Dicamus ergo quod p̄pterea febres ap̄ostematis et op̄ulationum sunt febres accēdens: et alie febres sūt egritudines: tunc conueniens est vt dicamus. Quoniam p̄pterea q̄ omnia que sunt in corpore hois sunt tria genera scz. Mēbra continentia illud quod est in eose hūiditatib⁹ et spiritibus: quoniam p̄partio est p̄partio parietū balnei. Et hūiditas rēcōdita: et ei⁹ cōparatio est cōparatio aq̄ balnei. Et sp̄s animalis vitalis et naturalis et vapores effusi: et cōparatio eorum est comparatio aeris balnei. Et aer balnei quādo infrigidat⁹ illud quod est vicinum ei non oportet vt ipse extinguatur: imo possibile est vt remaneat et redeat: et calefaciat illud quod ei vicinum est. Similiter est vnum istorum trium generum extra quod nō inuenit i homine genus corporeū. Cā si accendatur febris in membris radicalibus accensione prima sicut accendit⁹ adustio. verbi gratia vt in parietibus balnei: aut per sollem ferrariū: aut per ollā coci tunc illud genus febuis nominatur febris ethica. Et si accenditur febris accensione prima in humoribus: deinde accendatur ex eis in mēbris sicut accidit vt effundatur aqua calida in balneo et igniantur latera eius causa eius: aut ius calidissimū in olla vt accendatur olla causa eius: tunc illud genus febrium nominatur febris humoris. Et si accendatur febris accensione sua prima in spiritibus et vaporibus. deinde accendatur ex eis in membris et humoribus sicut

accidit vt perueniat ad balneo aer ignis q̄ accendatur i eo: et ca-
lefaciat aerē eius et perueniat ad aquā et parietes: tunc gen⁹ illud febuis nominatur febris ephimera: qm̄ ē accēsa in re sub-
tili que resoluūt cū velocitate. Et raro p̄trāsit diē cū nocte sua nisi p̄uertat ad gen⁹ illud febuis. Hęc ergo diuisio febuis est p̄ modū p̄p̄iquū diuisiōi eueniētū per differentias. Et diuidit⁹ feb-
res alio mō. Dī est q̄ de febuis sūt febres acute. Et de eis sūt febres nō acute. Et de eis sūt chro-
nice. Et de eis sūt nō chronice. Et de eis sūt nocturne. Et de eis sūt diurne. Et de eis sūt salubres recte. et de eis sūt habētes accē-
dētā horribilī. et de eis sūt di-
mūtēs. et de eis sūt inseparabi-
les. et de eis inseparabilib⁹ sūt q̄dā q̄b⁹ sūt remissiones: et de eis sunt quibus sūt inēsiōes: et de eis sunt q̄b⁹ sūt exortationes. et de eis sunt siles. et de eis sūt fri-
gide habentes rigorez aut hor-
ripilationē. et de eis sunt calide et de eis sunt simplices. et de eis sunt compositē.

De p̄paratis ad febres. Ca. 2.
Dixerunt quidam q̄ corpo-
ra vehementius prepara-
ta ad febres sunt corpora calida et humida et proprie cum hu-
miditas ē fortior caliditate. et
isti quidem sunt feridi sudoris
et vane et egestionis. et corpora
calida et sicca iterum sunt p̄pa-
rata ad febres caliditas. et inci-
piunt prius ephimere: deinde
festinant ad putredinem et adu-
sionem. et quandoq̄ faciunt ca-
dere in ethicam: et sequūtur ea-
ambo que equantur in humi-
ditate et siccitate et dominatur

caliditas. Et ista sūt de gene-
re eoz in q̄b⁹ incipit febus vas-
poris calidi: deinde p̄mutatur
ad febrē humoris. Cōposita illa i
quib⁹ equant⁹ calor et frigus et mul-
tiplicat⁹ humiditas. et istis qui-
dē febres putredinis accidit h̄z
plurimū incipiētēs. Et corpa
frigida et humida: et frida. et sic-
ca sunt lōgūiora corpa a febu-
bus et proprie ab ephimera.

De horis febrium. Ca. 3.
Febrium horē sunt sicut res.
Aliquarū egritudinū puncti-
um et augmentū: et status ap̄
vltimū et declinatio. Et sunt q̄n-
q̄ p̄culares cause cuiusq̄ paro-
xismi. Et tunc est a puncti-
pio vsq̄ ad statum. Apud decli-
nationē vero nō mouit eger ex
ipsa febre: nisi per id q̄b⁹ dicem⁹
de causa cōmunit. Et puncti-
cipium quidem est hora qua ca-
lor naturalis p̄focatur a mas-
teria submersa in membro tan-
diu donec non appareat matura-
ratio aut diuersitati eius p̄tra-
rie maturatiōi vestigiū. Et
p̄ncipium quidem est inuentū
in omni egritudine. Tūc q̄q̄
occulat⁹: sicut est eius occul-
tatio i sinocho et epilepsia et apo-
plexia. Et quandoq̄ punctipuz
est occultum paucorum accē-
tium et existimatur q̄ non sit p̄-
cipium in ea. Et similiter quā-
doq̄ in die primo febrium acu-
tarum videntur nubes et signū
maturitatis: et existimatur q̄ non
sit ei punctipuz: et nō ē ita. Et
augmētū q̄dē est hora in qua cō-
mouet⁹ caliditas innata ad res-
sistendū materiei motū manife-
sto et apparēt signa digestiōis:
aut signa tria digestiōis. Et
status est hora in qua vehemēs

est pugna inter naturā z materiam z apparet victoria vni abā rū earū super aliam z est hora pugne. Et ei⁹ spatū est in habē tibus paroxisimos acutos paroxisimus vnus. Et non cognoscit nisi per illum qui sequitur ipm aut duo paroxisimi. Et cognoscitur in tertio ei⁹ id q non addit super illos abos in plurib⁹ nisi egritudinib⁹ macronixijs. s for tasse em assimilātur paroxisimi plures in oibus iudicijs suis. Et illic apud statū cōplet vestigiū digonōis: aut contrarij eius. Et declinatio qdē est hora in qua calor innatus tam dominatur materiei z vicit eā: z existit in aggregationis eius separatione. s rei post rē z tunc alleviat caliditas caloris occulti: z expellit ad extremitates donec resoluit z multoties igrossat. Et status qdē diversificat i egritudinib⁹. Egritudinum enim valde acuta rū lōginquior: stat⁹ est vsq ad 7 tuor dies. Et febres ephimere sunt de hac summa verūth ipse nō numeratū acute quoniam nō sufficit in acuitate egritudinis vt sit status eius prim⁹ imo sit de egritudinib⁹ hntib⁹ timore. Et sequitur eas febres acute absolute nō valde: z sūt ille q rū status puenit vsq ad .14. dies quod est supra id. Et cognitio qdē egritudinum acutay in ordinibus suis z cronicarū est iunatiua in regimine cibi egri sū q dicitur in sequētib⁹. Et plures qdē febrū complent principij z augmentū z statū in paroxisimo vno: z faciūt paroxisimū aliū declinando. z febres quidē diversificatur in his rpiibus. z de eis qdē sunt quaz augmentū plon

gatur. Et de eis sūt quarum declinatio prolongatur.

De cognitione horay vniuersalium egritudinis z proprie status. Cap. 4.

Cognitio horarū egritudinis vniversaliū qñq est ex spe egritudinis. Nā spāim⁹ sic⁹: z epilepsia z apoplexia et squinatia sūt ex acut⁹ valde z tertiana pura z caufon de acutis non valde. z quartana z paralyxis de macronoxijs. z qñq ex motu egritudinis. Nā si paroxisimi sūt breues signū q status est p principio qdē est hora in qua calor innatus tam dominatur materiei z vicit eā: z existit in aggregationis eius separatione. s rei post rē z tunc alleviat caliditas caloris occulti: z expellit ad extremitates donec resoluit z multoties igrossat. Et status qdē diversificat i egritudinib⁹. Egritudinum enim valde acuta rū lōginquior: stat⁹ est vsq ad 7 tuor dies. Et febres ephimere sunt de hac summa verūth ipse nō numeratū acute quoniam nō sufficit in acuitate egritudinis vt sit status eius prim⁹ imo sit de egritudinib⁹ hntib⁹ timore. Et sequitur eas febres acute absolute nō valde: z sūt ille q rū status puenit vsq ad .14. dies quod est supra id. Et cognitio qdē egritudinum acutay in ordinibus suis z cronicarū est iunatiua in regimine cibi egri sū q dicitur in sequētib⁹. Et plures qdē febrū complent principij z augmentū z statū in paroxisimo vno: z faciūt paroxisimū aliū declinando. z febres quidē diversificatur in his rpiibus. z de eis qdē sunt quaz augmentū plon

tate tēdit. et quādo nullo modo est rigor. tunc abbreviatur ei⁹ excessio. Et cognoscit⁹ horay egritudinis qñq ex pte horarū paroxisimorum. Nā si fuerint procedētes sū antecessio nem supfluētē ita vt vn⁹ antedens ad superfluitatem alteri⁹ tendens ad additionem: tūc egritudo erit in augmento qm de egritudinib⁹ sunt que currunt vsq ad finem horarū suarū sū augmentū: z sunt quādoq de genere tertiane: et de gñe asthē. Si autē steterit antecessio z steterint superfluitates: tunc sine dubio erit egritudo in statu. et seruans horam vnam est longi spatij. z si postponuntur tūc egritudo est in declinatione. et sūt cognoscit⁹ dispositio horay ex augmento accidētium febuis z statione eorū z declinatione ipsorū. Et ex additione paroxisimorū eius in longitudine z breuitate ipsorū: et fortasse diversificat z n assimilāt. Et qñq cognoscunt⁹ ex dispositione euacuationū. Nā cum accidit in paroxisimo aliq ludor aut vtrūq sū: z paroxim⁹ secundū q est post ipz est in silitudine vehemente pimi et fortitudine ei⁹ aut supra ipsaz: tūc egritudo ei⁹ est pp multitudine: nō pp fortitudine: et egritudo iudicat lōga. Et qñq cognoscunt⁹ ex pte digestionis z contrarij digestionis sū qd dicitur. verbi grā cū apparet spu rū cū digestionē aliqua: aut vna in qua est nabes aliq tūc est principij augmenti. Deinde qñq multiplicat illud et apparet aut trium ei⁹: tūc est status. Et iterū quādo apparet digestio

aut contrarij ei⁹ velocius ex spu aut nubet: sic scias q status est ppinquus. z si tardat: tunc scias q status est longinquus. Cognitio aut horay paroxisimū sic accipitur. Nāz hora principij paroxisimi est hora i q coarctat pulsus: et tu tā scimisti intētionē ei⁹. et plumbens sit color: extremitatū z infrigidat⁹ extrema z ppe extremitas auris: nasi vsq ad horā i q sentitur spatio caliditatis. z qñq associant⁹ principio alterationis coloris z pigritia z agustia z tarditas motū z pūditas somni z mollificatio palpebray. et sūitas sermōis z horripilatio in spatulis z doctū: fortasse accidit in eo rigor fort⁹. z qñq accidit cur⁹ saluē z salt⁹ tempoz z tinnit⁹ aurij z sternutatio: z imotio mēbrorū corporis. z vehemēt⁹ qdē dūbitat⁹ nō pp debilitat⁹ q est in principio aut statu. Et hore augmenti medietas pta ē hora in q pulsus incipit apparere z magnificari z velox fieri: z spargit calor in toto coepe sū equitātē. et medietas ei⁹ altera ē hora in q nō cessat hec caliditas sparsa: cuz equitate augmētari. Et hora stat⁹ ē hora i q finiet calitas sparsa cū equitate z accitā cū dispoē sua: z pñ⁹ sit maior sponz z sit vehemēt⁹ vsq: z frequēs. Et hora declinationis ē hora in q incipit diminutio: z incipit pulsus tēperari z equat⁹. Deist illa in q incipit coarctare et pducit ad eradicationē. Et multoties quidey accidit apō mortē dispositio q est sicut declinatio: est qñs eger euaserit z nō oportet ty occupari in

hoc imo cognosca adispone ptus: an magnificet & fortis fiat. Et si tibi videt: ponat tibi epē plū de tertiana. Attēde q̄ q̄ cu tertiana i plurib' dispōnib' incipit horripilatio deū frigus r rigor: postea sedat rigor: r notatur frig' r incipit calefactio: r postea equat calefactio: deū addif: postea stat: deū incipit minui vsqueq̄ eradicet. Et scias q̄ egritudo q̄q̄ plogat: ar pp mltitudinē mares rieg: aut pp grossitudē ei' aut pp frig' ei'. r q̄q̄ adiuuat ad illud tps frigidū: r regio frida: r etas frida: r obilitas calous inat: r soliditas copous.

De sermone vniuersali de febribus ephimeris. Cap. 5.

Cause oīz speciez feb. ephimere sūt cause pmitiue calefaciētes eēntialit: r calefaciētes p accēs: de summa occurrētū r assumptoz. s. in cibo r in potu, r passionū corporearū et aīalūz: ex dolorib' r apātūz apparētūz: r s' d' eis ex oppōitōib' q̄rū cā s' ē pmitiua. r nō pueniūt cause eaz cū vehemētia sua ad h' vt ptraēat illō qd̄ inflāmat ipm: nā si ptraēat illud: faciūt eadē i ethica: aut in specie febū h'pōū quā dicemus. Cause em pmitiue plerū q̄ mouēt aīcedētes. Qd̄ si mouerit eas ad putredinē: erūt febres putredinis. r sunt quidaz hōim q̄ epistimāt q̄ feb' ephimera nō sit nisi ex labore spūs r corpis: r illō ē error. At ite q̄ dē fe. s'm plurimū recedūt i die vno: r raro ptraēūt tertiu die. Nā si ptraēat illā q̄ritatē: erit stmas de eē earū q̄ ipse pmutat: r intentio qdē pmutatio:

nīs ē q̄ retētio caliditas ptraē sit ipm: aut ad corp' aut humore. r s' sint de hōib' q̄ dicāt ipfa q̄q̄q̄ remanet lex dieb' r cōsumit itera pspūitōe: aut nō eēt s'ltis si pmutaret ad gen' aliū. Et h' qdē fe. ē facit curatiōis r difficilis cognitiōis: r s' pncipiū ethice. Et hōies qdē ve loci' cadētes i feb. ephimeras r q̄ vehemēt' ledūt ab eis si eret i eis: s' illi i quib' calor sicctas sunt magis vincētes: qm pueniūt velocit ad ethicā r tertianā. Deinde illi i quib' calor est pl'. Deū illi in quibus hēt plus siccitas. Et cū illi qui hēt cōplexionē siccā r calidā accidit fames r adueniūt cū ea vigilia r labor animalis r labor corporeus festinat ad ipm feb. ephimera cum horripilatione quadam. Quod si nō succurratur r cibetur statim, festinabit ad ipsum fe. putredinis.

De signis propriis febriū ephimerarū distinguētibus eas ab alijs. Ca. 6.

De proprietatib' earuz est q̄ ipse nō sūt a causis antecedētibus. Neq̄ incipiunt cū coarctatiōe. Et est q̄ ipse nō incipiunt s'm plurimū cū rigore et frigore: extrematū r p fundatiōe caliditatis r declinatōe ad pigritiā r somnū submersiōne pulsus subtilitatē ei' r diuersitātē ei' r prauitatē ipi'. Imo fortasse accidit in pncipio earū s'ltitudo frigiditaz horripilationis r puctio cui' cā ē vapor: chi mi mali r remouet velociter. r accidit s' raro rigor: pp multitudine vaporū ledēntim lacertos propter punctionem suam supna multitudine. Et est ei' inflāmatio

inflāmatio non mordicativa aspera: imo bona sic caliditas corpous laborat' r ebri'. Et cū exia i pūo die digesta r pulsus bonus: sic iudica q̄ est fe. ephimera. r illud ideo qm vna nō alterat i ea inquatū ipsa est ephimera. r est sedimē eius digestū nō dētiue ad colorē humosū. r q̄q̄ nubes ei' pēdēs. r q̄q̄ nāās bōi coloz. et q̄ q̄ accidit r nō equef color ei' tū ei' substantia ē eglis r nō alterat color ei': nisi ppter id qd̄ associat ei' de causa alteratiōis vūe spūs nō sit illi. fe. ephimera er ei' eo qd̄ dicem' i tertiana r s'ib' ei'. Et pull' ē dclius ad spūitudinē r fortitudinē: r magnitūdinē: nisi ea q̄ ē a passio nib' debilitatūz: r nisi fuerit i stomacho humor mordicativ' aut frigid': aut cā alia de his que mutāt pulsz ppter febē. Et raro quidem diuersificat. si vero diuersificet: erit ei' ordo. Nam si diuersificet illud tunc erit propter causam aliā antecederē febē aut vicinātē ei: sic est labor: vehemēs: aut mordicatio vehemēs in s'ib': r s'ltitudo. et q̄q̄ accidit vt induref pulsus pp frig' vehemēs r in spūitaz infrigidās: aut pp caliditate solis vehemētē cūccā tē: aut pp vehemētē laborē eric cātem: aut famē: aut āgustias: aut vigilias: aut euātonies. et q̄q̄ festinat in eo dilatatio et tardat' pstrictio: r nō festiat pl' spūitatis nisi raro r cū velocitate pauca: qm necessitas euēstionis i eo est vehemētior: q̄ necessitas educēdi vaporē corruptū. vapor nāq̄ in eo nō est corruptus pparatiōe sui ad equa

lem: imo est bonus r paratiōe sui ad eū. Et cum ambigūsus sit tibi pulsus r cōstrictio ipi: tūc scias er anhelitu. et pulsus quidē redit post eradicationē ei' ad pūetū dinē ei' naturalē in illo corpore: hoc est signus bonū. Et scias penit' q̄ quoties vna r pulsus sunt bōi significat q̄ fe. est ephi. et q̄ nō sunt boni nō opz vt nō sit ephi. Multoties em in ea est vna tinera: r est pulsus diuersus r dūlis r paru'. Et ē illis qd̄ significat q̄ ipa ē fe. ephimera: est vt sit pncipiū ei' facile r leue: r sit augmētū eius nō addēs supra duas horas: r negs associētū: statim accidētia vehemētia: r vt h' accidat i ea accidētia praena r nō sit i ea ebullitio caloz vehemēs: r minorē cū ea doctores. Qd̄ si euz ea dolor fuerit capitis aut dolor ali' nō sit fix' inseparabil' post eradicationē ei': r hec qdē significat q̄ ipa est ephimera. Et plurimū qd̄ de eradicatione ei' pnt per sudores r humorositatē similē sudori naturalī nō humosoz. et nō sit vehemēs supilitas itez inquantitate sua: imo appropinuat sudori naturali i quantitate sua sicut est prim' ei in quantitate sua. Si em videris sudorē plurimum: sic feb. erit nō ephi mera. r de eis de quib' fe. ephimera experit: est vt ingrediaror balneū habens eā. Cūq̄ morā fecerit enuēire in quasi horripilationē non pūetam scit qd̄ febus ē febus putredis r egrediat' habēs eam ex balneo. illi co r si nihil alteratur a dispositione sua: tunc febus erit ephimera.

Permutationis febri ephimeræ. **Cap. 7.**
Quam expedit ut febri ephimeræ patiens cibet et errat medicus sup eam et non cibet ipsius: pmutat feb. in corpouib⁹ cholericis ad ethicā iccēdētē et in corpouib⁹ carnosiss ad synochaz que est absq³ putredine: et fortasse pmutat ad illam q³ est cū putredine. Et similiter qñ necessariū est adiutoriū in aperiendo poros et ratiificādo corpus: et nō sit: sit infāmatio i hūorib⁹ retētia in corpore inflammatiōe ei⁹ qd calefacit cū fortitudine ei⁹ quod putrefacit.
Que signis pmutatiōis febri ephimeræ ad febres alias. **Ca. 8.**
Significatio illi⁹ ē q³ ipsa declinat absq³ sudore: aut puorositate: aut cū sudore absq³ mūdificatiōe per sudore. et est declinatio lōga difficilis et absq³ mūdificatiōe pulsus. Imo remanet i pulsū aliqd. et rmanet dolor capitis si fuerit. et hoc totū significat pmutatiōnē ad febri⁹ putrefactiōis humoiss aut ethicā. **Q**uā si cause fuerit vehēmentēs: aut plōget mora ei⁹: pmutabit ad ethicā. **Q**uō si ad ethicā pmutet: videbit tactū arteriarū calidū valde: et videbit febri⁹ similē vel fixā: et in oibus mēbus addit calefactio sup repletiōnē et in tpe acceptiōis citi: aut videbit pulsū seruare equalitatē cū duritiet paruitate. et videbit signa reliq³ dirimus de signis ethice. **Et** qñ pmutat ad gen⁹ febriū qd nominat synocha absq³ putredine videbit ad ditiōnē et repletiōnē caliditatis et infāmationē faciet. **Et** qñ pmutat ad feb. patres-

ditinis apparēt horripilatio et diuersitas puls⁹: et puitas: et coartatio: et caliditas mordicāna siccā et vehēmētia accidētū In vitiā āt fortasse remanet digestio ex substantiā: et in plurius nō apparet in ea digestio. **De curatiōib⁹ febri ephimeræ sēcū modū vniuersalē. Ca. 9.**
In omnib⁹ specieib⁹ febri ephimeræ oportet vt afferatur sup corpora patiētū eas ea q³ nutriat eos nutritiō bo nō cū velocitate digestiōis qñ febri⁹ est eger: et eger est letus Aut quibusdā eoz cōcedit delitanti i eo: sicut patienti ex lahoze et angustia et fame: et illis i qñs corpouib⁹ colera pluria est: et qui conqritur se pari horri: et piliatiōnē in principio declinat cū infusum in aq³ aut vino: vt sit magis penetrās. et isti qd cibant etiam in principio feb. **Et** quibusdā phibet delitanti in ea: et inuit eis vt fiant subtiliatiua sic i patiente ex oppilatiōe et soliditate et ex apate. et meli⁹ quidē est vt postponat cibatio vlsq³ ad declinatiōnē nisi i illis quos excepim⁹. **Et** aq³ frigida quidē oportet vt nō phibeat i principio rei: qñ stus est fortis: qre non timet debilitas ei⁹: et est melior cura infrigidādo. **U**erū si fuerit illic vtilitas in viscerib⁹ et feb. iā extēditur: aut fuerit vehēmēs: tūc meli⁹ est vt de ea nō multum sumat: et concedit eis balneū cū eoz paroxisim⁹ cōsumitur in febribus ephimeris ppter accidentia de qb⁹ est humectatio et de quib⁹ est sudatio et ratiificatio poroz: et de eis est infrigidatiō in qeta dispositiōe. **Et** pio-

phibet vbi timet casus putredinis. **Et** nō opz vt euter balneū nisi habēs eā ex oppilatiōe ppter ea qbalneū generat egritudine putridā. et similiter patiēti eā ex satietate nauseatua: nisi i fine rei: et cū dilatat⁹ potū rdiscedit nauseatua satietas. **I**lluc ei oportet vt balneet. **Et** habēs catarrum si balneet nisi sit adu stium. **Et** oēs habētes fe. ephimeras opz vt nō prolongēt morā in aere balnei: imo i aq³ ei⁹ quāsi volūt: nisi habētes eazier soliditate et ex spissitudine: eis euenit vt plōget morā in aere balnei donec sudent. **E**mbrocatio aut si fuerit infundēdo aut leniendo tantū oppilat poros. **Et** in curatiōe ois feb. ephimeræ q³ est ad oppilatiōe extrinseca aut intrinseca fricatio agit poros hūicā: deide si obuiat hūiditati plurime soluit eā: si obuiat hūiditati pue ericacit eam euacuatiōe āt si indiget aliqreoz nisi hās oppilatiōez replētiō: et hz febri⁹ ephimerā ex soliditate cur⁹ corpous est repletum.
De speciebus febri ephimeræ. Ca. 10.
Duo comparant ad dispositiones animales. et d⁹ eis sū q³ comparant ad dispositiones corporeas. **Et** de eis sū q³ ppositiōnā sū ad res q³ eueniūt de fons. **Et** de res q³ comparatis ad dispositiones animales et illa q³ sit ex angustia **Et** illa q³ sit ex tristitia. et illa q³ sit ex existimatiōe cogitatione tra et vigilijs otio mo et tranquillitate et timore et gaudio. **Et** de ppositiōnā ad dispositiones corporeas sū ille q³ comparat ad

res q³ sunt actiōes emot⁹: et d⁹ eis sunt q³ comparant ad nō actiōes et motus: et ad pparata eoz. **Et** pparata ad res q³ sūt motus est que sit ex labore: et illa q³ ex tranquillitate: et illa q³ sit ex euacuatiōe et de eis est febri⁹ ephimerā q³ est cū sincopi. **Et** de eis est illa q³ sit ex fame et de eis est illa q³ sit ex siti. **Et** de cōpatis ad ea q³ nō sūt actiōes est illa que sit ex oppilatiōe: et d⁹ eis est illa q³ sit ex nauseatua satietate. et de eis est illa q³ sit ex apostemate. et de eis est illa q³ sit ex soliditate. **Et** cōparare āt ad res q³ accidūt d⁹ fortis sunt sicut illa q³ sunt ex adu stioe qd sū adu stio fuerit. **Et** sicut q³ sit ex frigore et soliditate et ex ablutioe. **Q**uā itaq³ vnaquāq³ earum cum curatiōe sua.
De febri ephimerā ex angustia et signis eius. Ca. 11.
Quandoq³ accidit ex motu p⁹ ad iteriora occurrat ei⁹ in eis ppter supfluitatē angustie febri⁹ spirituales. **Et** Curus signa sunt ignetas vne: et acuitas ei⁹: itaq³ hūicā tenit acuitate ipsius ppter dñū siccitatis in ea. et est mot⁹ oculi ad clausiōnē declinūs: et ocul⁹ submersus ppter resolutionē cū qe te et subclasiōne. **Et** facies est rēdes ad citrinitatē ppter p⁹ funditate claritatis. **Et** pulsus ad debilitatē r⁹ puitates declinūs et forte declinat ad duritiem.
De cura. Ca. 12.
Oportet habēs eā multiplicet citrinitū timet: et ponat plimū sue intētiōis in balneatiōe cum aq³ balnei absq³ aere ei⁹: et multiplicet etiā inunctiōnē cū fricatiōe post illud. **Q**uē ei aliquod est magis iunatiū ei q³ balneū

et vras lenticionibus ⁊ odori feris frigidis. ⁊ ponat sup pectus suū epithimata infrigidātia ex mucilagunib⁹ ⁊ succis ⁊ siccis bonis ⁊ sumat in potu vinū plurimū cōmitionis est em bonū medicamē ei.

De febre ephimera ex tristitia. Cap. 13.

Quandoq; accidit ex multitudine tristitie pp re q̄ sita mot⁹ laboriosis spm calefaciēs facies cadet i febre. Cui⁹ signa sūt sita sign⁹ ei⁹ q̄ e angustia. Nisi q; mor⁹ oculi cū p̄luditate sua pp resolutionē est ad p̄c extrinsecā. et pulsus nō est dimissus depressus: nmo est in eo cū d̄bitate: sed est cū eo sal⁹. Cui⁹ cura ei⁹ est sicut cura ei⁹ q̄ est ex angustia.

De febre ephimera ex cogitatione. Cap. 14.

Quandoq; accidit ex multitudine cogitatiois i reb⁹ feb. similis illi q̄ ex tristitia. Nisi q; mor⁹ oculi est equalis nō ad clausioē neq; ad eritū d̄bitatis: ⁊ est declin⁹ ad p̄fuditatē ⁊ pulsus est diuersus i dilatatione ⁊ cōstrictione: plurimū quidē est equalis. ⁊ facies ē ad cōmitionatē declin⁹. Cui⁹ cura ei⁹ ē cura illi⁹ q̄ est ex tristitia.

De febre ephimera ex ira. Cap. 15.

Quandoq; accidit pp sup̄fluitatē mot⁹ spirit⁹ ad exteriora in dispositione ire calefactio superflua adurēs spiritū ⁊ feb. Cui⁹ signa sūt rubedo faciei: null p̄miceat et tior: ⁊ quonia citrinat. ⁊ inflatio faciei similis ei q̄ inflatur i d̄bitate. et sunt oculi rubei ⁊ dentes exterioris propter vehē-

mentia motus spūs ad exteriora. ⁊ q̄nq; accidit q̄busdā eorum tremor pp motū hūoris: aut pp debilitatē naturarū. ⁊ est aq̄ rubea acuti fact⁹ pp acuitatē suā ⁊ q̄nq; est cū ea aliquā tulū claritatis. ⁊ pulsus est grossus plenus pullans frequens.

De cura. Cap. 16.

Ac eos q̄scere. et fac vt occupent lenticionib⁹ ⁊ rancorionib⁹ ⁊ vocibus bonis ⁊ ludis mirabilib⁹. ⁊ fac eos ingredi balneū in aqua tepida si plurimi caloris. ⁊ inungant plurimum cui⁹ aliquo oleo plurimos illud enis est magis conueniēs eis q̄ aqua calida. ⁊ cibetur eis que infrigidant et humectāt. ⁊ phibēatur a vino omnino: ⁊ nō est eis via ad ipsum.

De febre ephimera ex vigilijs. Cap. 17.

Quandoq; etiā accidit ex vigilijs feb. ephimera. Cui⁹ insignia sunt antecessio vigiliarum: ⁊ grauitas palpebrarū q̄ forsalle non aperit eas. et p̄fuditatio oculi. ppter resolutionē. ⁊ inflatio palpebrarū ppter corruptionē cibi ⁊ multitudinē vapour. ⁊ conturbatio vine propter punationē digestionis. ⁊ debilitas pulsus. ⁊ citrinitas faciei ppter malitia digestionis. ⁊ inflatio eius propter excitatiōnem ex malitia digestionis: sed non est cum rubedine sicut in illa que est ex ira.

De curatione. Cap. 18.

Uratio aut ei⁹ est curari ⁊ q̄scere ⁊ dormire. ⁊ abio care caput cū etiāq; infrigidat ⁊ humectāt. et balneū humidū ⁊ cibi bonorum chymorum. ⁊ inunctiones humectantes. erynium

est ex rebus magis cōferētib⁹ eis. Et sumāt in potu ip̄s sine ti more nisi fuerit dolor capitis. De febre ephimera ex somno et quiete. Cap. 19.

Spiritu q̄nq; resoluūtur vapores calidi p vigilijs ⁊ motibus. Cū q̄ plongat somn⁹ ⁊ tranquillitas ⁊ nō resoluūt accidit ex eis calefactio spūs ⁊ se. ei⁹. Cui⁹ signa sunt ista. Significant em eā antecessio soni. Et trāquilitas plurima: ⁊ pprie q̄ nō est i cōsuetudine: ca dicit cōtrarium cōsuetudinis. Et s̄git ipsaz resolutione vaporosa ⁊ p̄luis.

De curatione eius. Cap. 20.

Uratio ei⁹ est sudatio i aere balnei. Et ablutio eq̄lis cū aqua calida. Et paucitas cibi ⁊ declinatio eius ad id quod infrigidat ⁊ humectat ipsam. Et exercitiū temperatū. Et nō oportet vt bibat vinum.

De febre ephimera ex gaudio. Cap. 21.

Quandoq; accidit ex gaudio fe. sicut illa q̄ fit ex ira. Nisi quia forma oculi est forma gaudiois nō forma irascētia. Et est frequētia in pulsu minor. Et cura eius est proxima curationi eius que est ex ira.

De febre ephimera ex timore. Cap. 22.

Quandoq; accidit ex timore febuis s̄m semita q̄ accidit ex angustia. Proposio nāq; timoris ad angustiaz est proprie re ad gaudium: ex hoc q̄ mot⁹ timoris est ad iteriora: ⁊ ire ad exteriora: ⁊ fit subito: ⁊ aliozum modoz fit gradatim. Cui⁹ signa sunt proxima signis eius q̄ fit ex angustia. Nisi quia diuersitas i pulsu est vehētiore. Et

forma oculi ei⁹ est forma territi. Curatio est prima curationi ei⁹ que fit ex angustia. Et oportet vt securetur a timore. Et venatur ad eum cum nūcijs gaudere facientibus. Et lenticiana sunt iuuatiua ei.

De fe. ephimera ex lassore. Cap. 23.

Abor q̄nq; puenit ad summū in calefaciēdo corpus ⁊ spiritū ita vt fiat fe. nocēs operationib⁹: ⁊ est plurimi nocemētē ⁊ grauitas ipsius sup̄vitalem ⁊ aialem. Cui⁹ signa sunt antecessio laboris. Et additio calefactiois iucturaz sup̄ alia. Et fact⁹ lassitudinis ⁊ siccitatis corporis. Et q̄nq; accidit in fine ei⁹ humectatiois fuerit labor tēperatus in eo. i. q̄ nō est in eo exiccitatiuz aut frigus phibēs sudorē. Sin aut labor fuerit sup̄fluis minor: rat hūectatio ⁊ sudor: ⁊ q̄nq; sequit ip̄m tussis sicca pter cōmunitatē pulmonis. Et q̄nq; declinatio cōplexionis est. Et pulsus ei⁹ par⁹ debilis ⁊ q̄nq; declinat ad duritiem. Et vna est citrina calida ppter motū subtilem ⁊ propter resolutionem.

De cura. Cap. 24.

Uratio eoz est tranquillitas ⁊ balneatio in tina. Et inunctio frigidā p̄prie sup̄ iucturas. Et acceptio cibi boni chymi humectantis s̄m q̄ritatem quā digeratur de q̄ne carniū pullos ⁊ hedi ⁊ pisciū paruorū. Et q̄nq; virtutes eoz sunt debiles: tunc nō oportet vt cōsidat de se posse digerere q̄ digerēbāt in dispōe sanitate: nmo minus illo. ⁊ propter hoc cibent eis quorū panis cū nutrit plurimū sicut ea q̄ dicitur mus ⁊ sicut vitelic onoz sorbis

illis et testiculis gallois sit eis bo-
ni. **Q**uidam theriacum uerit q
opz vt patietis laritudine regi
me pl^o subtiliter q^o alioz. Sz il-
lud nō ē rectū. Et opz vsumat d
fructibus humidis. et sumē in
potu vinū plurime cōmictōis
si fuerit affuerit: aut ulebr: z alio
si nō fuerint p^ouerit. et oz vt eo
inunctio sit plurima q^o inunctio
alioz cū oleo aliquo vt hūctē
tur eoꝝ mēbra rūtūre ex sicci-
tate. z iterū vt mollificet illd qd
accidit eis d^o testidē: z oleū vob.
est de oleis meliorib^o eis. et oz
vt cōmunicet inunctio eoꝝ coꝝpi
z p^orie capiti collo z spōdilib^o
dorsi et in iucturis oibus et p^orie
post balneationē. Et opz vt ster-
nant strata eoꝝ: et aromatizēt
indumēta eoꝝ z edulcīta eorum.
Et si indiget iteratione balnei
ppter reliqas iterent oia q scri-
pta sunt i capitulo suo.

**De febr. ephimera ex euacua-
tione. Cap. 15.**

Quandoq^o accidit ex pmo-
tione humorū post vētris
solutionē mor^o spiritus supflui^o
z inflamas in ipso febrē ppter
mīttitudinē lassitudinis q^o seqt
ipaz. **E**t qhōz facit eā medi-
cine solutiōe ppter ea q calefa-
ciūt. **E**t qhōz sequit flōmīa p-
pterea q redire facit humidita-
tē z vaporē z sūguineitatē eoꝝ
ad furiositatē colericā.

Curatio. Ca. 16.

Oportet vt subtiliter i resinē
dovrinā p ea q sunt ordina-
ta in capitulis suis. vt cibetur
eger cū eo qd pfortat plus: hū
quātitate qua digerat de eis q
infrigidat z humectat. et sint i
eo pōtica sīptica. Et ponā sup
flōmachū emplastra tembroce

z fortātia calefacta n̄ tepēfacta.
Nā oē tepidū est mollificatiū
z resoluit virtutē. et de hac sū-
ma ē lana infusa i oleo nardino
aut oleo frigiditate eo aromati-
cator: z ep^oma^o fat donec se-
parent ab eo ptes olei z ponā
sup cor z repar ea q infrigidant.

**De fe. ephimera ex dolo-
re. Ca. 17.**

Dolor qhōz calefacit. spū
da deo donec inflamerur fe-
bris. **S**ignadolor i capite: aut oꝝ-
lo: aut aure: aut dēte: aut i iuctu-
ris aut extremitatib^o: aut colu-
ca: aut emoroydib^o: aut alijs
doloribus furunculoium.

**De cura eius que sit ex dolo-
re. Cap. 18.**

Regatur dolor cū eoq^o opz
in capitulo suo: deinde cu-
ret cura ei^o q^o fit ex labore. **Q**uā-
tūmeat ex potu vini mor^o dola-
rosus: non detur in potu.

**De febr. ephimera ex
syncopi. Ca. 19.**

Quandoq^o accidit ei cui sup-
uenit syncopis pp cōmo-
tione spūs diuersa calefactio z
cōnerit in febrē. et qhōz rema-
nēt de ea post oblationē timor^o
i syncopi reliqde. **S**igna. **U**icini-
tas syncopis z casus virtutis
absq^o signis febrū aliarū q nō
sūt ex febrū^o ephimeris. z pul-
sus i ea est diuersaz dispositio
nū: qhōz ei calor destruit: z qhōz
vincit frig^o z qhōz sit veloz rap-
paret cū dñat caliditas: z simi-
larē pulsiū patietis extenuatio-
nem exccitauam in duricie cū
vermiculatione.

Curatio. Ca. 20.

Cura eius est cura syncopis
Et dare cibos vel ocus dige-
stiois bōi chimi z de illis qd. i.

quasi: si idiguerit vt desi potu
num: siac z nō cures de febre. Cū
ergo liberat ex syncopi tremāet
feb. sitis ei q^o est cū extenuatōe:
curet euz eo qd est in canone de
infrigidatione z humectatiōe.
De fe. ephimera ex fame. Ca. 31.

Quandoq^o accuunt vapores
i corpore qñ n̄ inueniūt nu-
trimētū z generāt febrē. **E**t ei^o
pulsus est sbltus paru^o. **E**t qhōz
declinat ad duritiē. **C**uratio.
Cibatio qdē in febre est sicut ex
Sorbitiōib^o factis ex hīs ordē
cū olerib^o. **E**t post illas cū cibis
bonis pfortantib^o. **S**alnet z es-
sundat sup caput ei^o aq^o pluria
tepidā: z sedeat i ea z hūctetur
eoꝝ ei^o q^o eis q sūt sicut oleū
violatū z rosatū z curcubitinū.

De fe. ephimera ex siti. Ca. 32.

Ec priā est ei q est ex fame
z est dignitoyt accidat ppt
defectū ei^o quo sedat de aq^o cali-
ditas fortis i vaporib^o. **C**uratio.
Dare i potu aquā frigidā z
aq^o fructū frigidoyt z ppe gra-
natorū z humectare corpū cū ti-
na: z si possibilis ē ei balneatio
cum aqua frigida faciat.

De fe. ephie. ex oppilatiōe. Ca. 33.

Oppilationes sūt in potu cu-
otis ppter spissitudinē ei^o z
paucitatē ebullitiōis: z multitu-
dinē ciboyt: z ppter frigiditatē:
z pp abtutionē cū aq^o frigidis
sīpticis: z ppter aduersionē solis.
Et qhōz sit in vīs venaz z mes-
tū earū z ouiscū ipsarū z cur-
sibus vīs earū. **E**t cum b^o febr.
ephimera ex oppilatiōe nō sūmū
tur nisi ad hāc speciem. Nā plerū
q accidit vt mūoiet resolutio z
multiplicet repletio z coartatio
z pmet respiratio: z aggregat
vapor plurim^o enō resolutū: tūc

ueniet caliditas supflua. **E**t dñ
pseuerauerit eius inflamatio i
debelliq^o ex corpōib^o qd est spi-
ritus erit fe. ephimera. **C**uratio.
Inflamat in sanguine ē species
famofa inflamē quā dicem^o. **E**t
est illa que est de summa febrū
humoyt. **E**t non est ppter putre-
dinem: imo est ppter inflamatio-
nē z ebullitiōnē. **Q**d si p^oraēat
illd ad putredinē quā facit op^o
latio z p^ouatio respiratiōis per
mutatio ad qdē putredinē. **E**t
huiusmodi qdē oppilatiō: aut
fit ex multitudine humorū z an-
guinis: aut ex grossitudine eoꝝ
aut ex vilcositate eoꝝ: aut ppter
causam rei de causis oppilatiōis
in instrumētō non in cursu: imo
sicut frigus pstringēs: aut apo-
stema coartās: aut nactēta reit:
aut illud de illis quarū te opoz
tet remozari. **E**t hec quidē fe.
de febrū^o ephimeris parū p^o-
mutat ad ethicā: qm corpū sū-
est plurime materie. z in hac fe-
iterū est sitis z inflamatio z ad-
herētia caliditatis: z vīna me-
dia inter ignē. z hec fe. est diffi-
cilis ad cognoscēdū cur^o flōmī-
tudo est priā silitudinē fe. hū-
o. **O**ppilationes sūt in potu cu-
ditē: z ei qd est p^o p^o p^o p^o p^o
latiōes plime fortēs: z h sūt sup-
fates: z dē q^o testō fortis: z h sūt
que feliat ei^o eradicationē si siue-
rit error. **E**c hec fe. in fe. eph. qhōz
accidit vt dicit pp sironē oppi-
latiōis q ē cā qe sūt ei parozis-
mi. z h qdē fe. mltoties pmutat
ad frig^o z h oppilatiōis z sūgnat
q ipa sit putrida. z cū illa q ē ex
oppilatiōe facta accidit doloꝝ p^o
flōmīa i latere flōmīo nō est ex-
cufatio iteratiōis flōmīe: p^one
cum sedat febr. z p^onerat doloꝝ.

Signa, quae accidunt se, ephimera non ex causa punitiva: est est loge declinationis: tunc erit: ma quae ipsa est opilatio: et pprie quae declinat sine effatione: et hu mectatio. et verificat erit: sima- tionem tuam signa repletionis: et i corpouib' plurimi sanguinis: r generatib' est: aut grossor' hu moy viscosor'. et differentia qd de iter ea abo est: qm si opilatio: nes i eis sunt ppter grossitudi nem humor' et viscositate eorū significat ea signa nota eis et nō ē illis inflatio corpor' et ru bedor' extēso: et ad sūmū signa multitudinis: et illis in quib' cā est repletio sunt signa reple tidis ex rubedine faciei: et exu beratione venarū et inflatioe et tēione et alia apparatus. et si fu perfluit opilationes puls' est paruus: et si nō supfluit: oportet vt minor et pullus. Cura. Cū cā est multitudo humorū et repletio: tunc opz vt in pūcio pio ppea ad sōmā et euacuatio nē. et vt sōmes euz cum iam nō febit tūc est meli'. et qñ fe bit si nō fuerit necessitas: tunc statio ē magis puenis sōmā em facit humores currere et p misceat iter eos. Si at nō fuerit exustatio: tūc nō opz vt postpo nat et tardet sōmā et effatio: dein fiat occupatio in eis que aperit opilationes et mūdicant meatus. et non pperes affi ciationē ad mūdicandōs meaz tas et apertionē illō em fortas se fit cā ad attrahendū humo res subito ad quosdā meat' et inuiscādū in eis: et illud est res in q sūt errozes plurimū: et for tasse addit i opilationib' si fue rit grossi: et ppe si meat' i crea-

tionē sua fuerint stricti. Cū sō mia iterū et euacuatio quae edu cant supfluitate viscosas sumas facies coartatioe sua hāc febit et pphibeant vt prius ad putredinē et pprie cā ad vitium facis eā pueniret facis apporti mare sine op. Et si nō sentiml- titudine humorum: imo sentis opilationes: et q ipse sūt accidē tes a grossitudine eoz et viscosi- tate ipsor': tunc fortasse nō indi ges sōmā supflua: et euacuatioe superflua: imo indi ges apertioe et aptio qd est cū abstergetib' ex medicinis et cibis. Et pperes q egritudo est se. nō est possibi- levt redeas in a pericō ad ab- stergētia cala: imo ad illa q sūt in syrūpū acetosū purū vsq' ad illū q ē cū femidib' et q' endiue vsq' ad aquā fenicū. Et cib' sit ille in q est ablutio: et nō i q viscositas sicut hist ordet. et zac carū cū hoc q ipm est ppinquū cibo est in ipō aptio et absterfio nō est q malū si misceat cū hist ordet. Demū opz vt pñderes cū euacueris si necessaria fuerit eūo eius: et apparuerit digim' an- minuaf se. et deficiat: et an si paro xismus habuerit. frāgat et debi- litet paroxisim' ei' scōs a pūo. Et pñdera vīnam: et si inmens eam nō pūuatā digestione: et pulsa si inmens eum nō signifi- care putredinē pcedes scōs hoc regime. Et iromitte egrū i die tertio post paroxisimū i balneū hota mollificationis: et paroxisimū expectati si fuerit feb. vsq' ad qñ q horas. et indige euz. et circa ipz cum reb' in quib' est absterfio equalis: sicut q est inter farina fabarū vsq' ad farina horoi et farina radicum lilij: et aris-

logie emollite cum aliquātulo mellis et aque. Qd si fueris au- sus vt fortiori hoc tūc vtr' spu ma baurac. Et si existas qd bal- neū alterat naturā ei' et aliq' rfa- ti accidere qñ horripilationē nō moriet i eo actu oculi: oppila- tiones em iste nō sunt de gñe ea- rū q's apit balneū. Cū q egrēdi- tur de balneo nō opz vt appo- ximet cibo: neq' vīno: nisi possit se- curitate ex paroxisimo. Si autē erigit dispo vt cibet aliq' tūlū et nō tellat: det in potu id i q ē ap- tio sicut a q' ordet subtilis: pluri- me aq' pauci ordet: plurime deco- ctionis decocta cum apio. Qd si paroxisimus nō iterat ei: tūc bal- nea cū scōs si desiderauerit vlti- et ciba ipz. et si fuerit paroxisim' dimittit a paroxisimo pūo et vī- na fuerit bona: tūc pñde in veri- tate curōnis et paucitate oppila- tionis. et cura eū post eradica- tionē ei' sicut curatur ciba ipz. Et si venerit paroxisimus sicut fuit fortiori illo vīna nō fuerit sicut opz: tunc egritudo est ten- dēs ad putredinē: et curatio ei' est curatio putredinis.

De febre ephimera ex naucaua satietate et repletionē. Ca. 34.

Quādo accidunt ex naucaua satietate vapores ma- li ex qd' accidit caliditas et infla- tio: aut septē: et cū hoc est fe- bus ephimera: quare accidit feb. Et pprie i corpouib' colericis. et i illis q nō habet amplos por- os. Na plurimū supfluitatum earum vapores et vaporatioes fu- mosas. et minorat i eis eructua- tio acidā. Et de illis q sunt ve- hemēt' dispositi ad illā sunt ni- li q incipit post naucauam satietate vt exercitio et motu et

ire sub sole et balneatioe postq' accidit eis hoc: multiplicatur enim in eis vapores fumosi: et proprie quādo habuerit in cor- pouibus suis dolorem: et pro- prie in viscerib' eorum. De materia ho eructuationis aceto- soles: in habētib' eam raro cō- iungit vt generet febus. Si autē generet: erit debilis: imo nō ge- neratur. Et existimā qd gene- rat ab eructuatione acetosa nō ē nisi fatietas naucaua. Et isti quidē cū eoz solūm nar- re reuānt valde: et remouet feb. eoz ppter expulsiōem superflui- tatis superflue fumose. Et di- uerificat quidē curatio ei' cu' uerificat naturā ex illis: cu' sol- uūt. Et si natura ill' q febit ex naucaua satietate leuiat duob' ascellatiōib' aut trib' de inde febothomei fortis sit sup- eā fluxus ventris. Et fortasse fiet fluxus epatici que signifi- cabunt pulsus cordis entigēdo lingue. Et simulant accidētia feb. ephimere ex repletioe acci- dētib' febus ex ira. rubet enim oculi et facies valde et inflatio- tio vehemens et magnificat pul- sus: et sit velox et rubet vīna. Ampli' cū pl' remanet nō se- cedit tres dies. Et scias qd fe- bus ephimera ex naucaua sa- tietate qñq' venit cūz pericōdis- tūoz: aut septē: et cū hoc est fe- bus ephimera: verum pulsus est sanus. Signa. Signa ei' est altera- tio eructuationis ad acetositate et viscositate. Cū q alteratur eructuario ad sanitatē idicafsa- nitatem. Et vīna quidē istoz est priuata digestione aquosa. Et quādo causa naucauae est

vetatis est vigilia est in facie r
 facit⁹ eorum inflatio: r in pal
 pebris eorum est grauitas.

De cura. Cap. 35.

Quatenus hanc nauseauā sa
 rietatē nō euacuat qn aut
 sit natura eius nō soluta: aut so
 luta. ¶ Qd si natura eius fuerit
 nō soluta tūc pculdubio oportet
 vt soluas eam. Et si fuerit aliqd
 cibi: aut fecis: aut grauitatiore
 manēs in stomacho. tūc oportet
 bityt facias vomere ipm: deide
 solue eum. Et p̄sidera vbi inue
 nit grauitatē. Et p̄sidera tūc an
 fit recti⁹ euacuat illud cū clyste
 rīs supposito: r hō: aut cū aliq
 q bibit desup vt soluat: aut de
 vonat: aut digerat. Et significat
 illud qd recti⁹ est de hoc dīspōsi
 tio eructuatiōis. Fortasse ei ne
 cessariū fuerit si fuerit cib⁹ hō: for
 riter: r sit difficilis vomit⁹: vt nō
 aspiciat ad febrē: r ad ministrē
 dīspiciat vt p̄cipitē r descen
 dat cū digestione: aut admini
 stre q est debili⁹ eo: r admini
 strent embroce remplastra dige
 stina cognita in ea. digestiōis: r
 solutiua cognita in ea. solutiōis.
 Cū ergo descendit: tūc aut egre
 diet per seipm aut inuadit eum
 suppositio: r toleret fames su
 per eū tādū dōec nō remaneat
 hestitatio in destructiōe sauetatis
 nauseauitine: deinde sumat ci
 bum leuē velocis digestiōis bo
 ni chimi. Et sit intentio ad fame
 r somnū tūc q eruciat solutiua
 dīne: r alleuiatiōe repletiois. Qd
 si natura fuerit soluta cōsidera
 an res q euacuat sit illud q est
 corruptū. Et si fuerit illud: nō reti
 neat donec totū euacuet tūc vsq
 ad postremū ei⁹. et expecta dēli
 nationē paroxismi. Et fac igre:

di ipm tūc balneū. r cuba ipsuz
 nisi fuerit illic supflus destrues
 fortitudinē: tūc em nō facias ip̄s
 ingredi balneū: imo cuba ip̄s et
 p̄fota stomachū ei⁹ cū reb⁹ q̄s
 scies: q̄rū qd ā scripte sūt incipio
 de solutiōe v̄ctris. et d̄ illi est la
 na iussa in oleo in q est v̄r: r ab
 sinthj: aut etiā i oleo nardino
 postq̄ fuerit exp̄ssa r sepata fue
 rit ab ea maria parosoli. ¶ Et si
 p̄seuerat solutio r inueniat d̄ q
 egredit⁹ abscq̄ genere ei⁹ qd cor
 ruptū est: administra oleū de ci
 donis tepidū recēs h̄z hūc mo
 dum: zoleū de mallice r non est
 itez i oleo nardino p̄tetas⁹.
 et fortasse administram⁹ cerata
 riaz: r pp̄ue qh nō sufferit op̄sio
 rio stricturnā eoz sup v̄ctres eoz
 ruz: q̄ns idigem⁹ emphis for
 tiorib⁹ hoc de emphis p̄dētis in
 colerica passioe: r da ei in potu
 aq̄s fructuū si tolerat eas: et d̄
 ea r d̄cedēdū illō cui⁹ alleniat
 nutrimentū r facilia sit digestio.
 sicut testiculū galli et pisces ara
 drach: r p̄mitte sup illō aliqd q̄
 fructib⁹ r succis erobub stipticis.
 ¶ Et si abscidit de appetitu ali
 qd: admoie ip̄s cū eis q̄ feciuit:
 r p̄pe cū eis q̄ sunt ex cidonīs.
 ¶ Et cū euacuatū ē nō est malū
 vt admistres ei electuariū forte
 d̄ illiq̄ digerūt r p̄fortat stoma
 chū r aperit op̄llatiōes: r il
 lud post ablatiōē feb. r accidē
 tum. ¶ Et iter qd cād flobotho
 mia est: nō fiat in ea donec de
 clinet: tūc em fiat: r illud q̄ pu
 dat i potu est aq̄ oderis: r cib⁹ sit
 sicut ille q̄ sit de aggressa cū cu
 curatilla r zamigdalispauca. ¶ Et
 in frigidē loc⁹ eius r odoramē
 ti ei⁹ r troscisci de cāphora in q̄b⁹
 non ponit reubarbarum.

De fe. ephiera ex apate. c. 36.
Hebies seq̄ntes apostema
 ta interiora sunt putride:
 r q̄ns affociatur eis ethicaz nō
 sunt de numero febrū ephime
 rarum. Apostemata vero appa
 rentia sicut sunt furunculi: r ex
 ture: r vel bubones q̄ eueniunt in
 eas: r p̄te apostemata magna
 q̄ sunt in mēbus glādulosis r i
 carnisbus q̄ vocant molles: sicut
 illa q̄ sūt in inguinibus a super
 fluitatibus epatis: r in ascellis:
 a supfluitatib⁹ cordis: r sub au
 re a supfluitatib⁹ cerebri. Q̄ns
 sequunt febrēs r nō euacuantur
 quin aut sit illō q̄puenit ex eis
 ad cor: donec igneat ipsum cale
 factio sola: aut cum putredine.
 Qd si fuerit calefactio sola: tunc
 erit de genere febrū apostema
 tū intrinsecoz. ¶ Et plm qd ac
 cidit de istis febrū sequētibus
 apata seq̄ntia cās p̄mitias ex vl
 cerib⁹ scabie r doloub⁹ r p̄cuti
 sionib⁹ r casib⁹ ad q̄ expellant
 materie r retinent i v̄is apud
 carnes molles est de ḡne febris
 ephimere. ¶ Et plm qd accidit
 de v̄s febrū seq̄ntib⁹ apata q̄
 cāe sunt aecedentes sicut reple
 tiones r op̄llatiōes p̄terite sūt
 putride. ¶ Et s̄m plm fe. sunt ra
 dices r apata sequentia: r q̄ns
 accidat contrario. h̄ppo. noia
 rit has feb. malignas: q̄ ex his
 sūt ephimeres. ¶ Et feb. qd se
 quētes ea s̄m plurimū sūt ephī
 mere r si nō sunt ephimere sunt
 male. ¶ Et plm quidem harum
 sequuntur apostemata sangui
 nea: r q̄ns accidunt sequentes
 vertigillis r similia ei.
Signa. Signa eaz sunt ea q̄
 dixim⁹ de aecessiōe apostemata
 an eas. Et facies est inflāmata r

rubea: r ē additū i ea sup dīspo
 sitionē sanitatis: r nō est calidi
 tas vehemētē mordicans: quā
 us sit multitudo eius i eis: q̄m
 huius apostemata sunt sangui
 nearū sūt feb. sequentes herē
 sipilam: r tunc istis febrū fac
 cedit humectatio: est pulsus i
 eis velor magnus frequens p̄
 pter repletionem: r est vna aq̄
 sa alba propter cursum materie
 rum: et apostemata r vlcera.
Cura. Oportet vt aecessio fiat
 in ea cum flobothomia et fluxu
 ventris: r curet apā cum eo qd
 oportet in capitulo suo. Et sub
 tleket regimen: r nō bibat vinuz
 omnino: r non cibetur nisi post
 declinationē cōpletam, r neces
 saria sunt ei extringentia et in
 frigidatiā r humectantiā r em
 plastra infrigidata cum mōe su
 per mēbus infirmū apostemofū
 ita vt nō noceat apostemati: ne
 q̄ faciat ipm crudū: imo infrige
 tur via iter ipsum r cor: infrida
 tione penetrante in profundū.
De fe. ephiera ex frefretare
 i. q̄n. cur. fit duray testa. Ca. 37.
Hic febris itez sequit p̄ua
 tionē resolutiōis pp̄ op̄lla
 tiones nō p̄m̄ datae: r plures
 qdē hoīz. cum dimittit cōnutri
 dines suas balneādi februnt: r
 plures eoz sunt illi in quoq̄ co
 pomb⁹ ḡnat vapor colericus pp̄
 cōplexione eoz p̄p̄ eoz: r ciboz
 p̄p̄oz r aquaz ip̄az malarū et
 pp̄ dīspōnes eoz aecedentes ex
 vigilijs. ¶ Curatio eius est exti
 ctio balnei: r sudare in eo p̄
 declinationē: r fricari ei eis q̄ sūt
 sic furfur et saria fabaz et amig
 dale amare. et semē melonis et
 aliqd alucsen et baurac. et si ci
 bus eius extiguēs et humectēs

z vini ei' sit plurime comixtio
nis: z iteret balneū multoties.
¶ De febre ephimera ex
calore. Cap. 38.

Quandoq; accidit ex calore
aeris z calore balnei z sili
um feb. ephimera: z pfm illius
nō accidit nisi ex vehemētia ca
loris solis: z ē pua suspēō eius
cū spiritu aiali: cū pmi qd ei le
dit sit caput: calefacit ei aer ei'
z puenit ad cor vt sit fe. deinde
spargit i totū corp'. Et qñq; sit
ei' suspēō cū corde pp calidita
te āhelut: z qñq; custodit caput
a calore. Iz illa q' ex sole accidit
pfm incipit i cerebri z capite: z
pppter illud q' nō est mūd' imple
tur caput eius: z illa q' nō sit ex
sole sed fit ex diebus caniculari
bus z balneatioe z ex alijs im
pressionem facit in cor.

¶ Signa. Signa sunt causa eue
mens ex vehemētia inflammā
tiois capitis in parte solari ce
rebru. z fortasse est cū grauitate
z repletioe: si nō fuerit corp' mū
dū. z inagritudo ān helut' in pte
cordiali. Et illud qd apparet
de corp' vehemētis calefactiois
calidi' interiore ei'. z de illis q'
bus scit ill' est quod d' sitis ei' est
minor sit. illius cuius caliditas
est illa caliditas: z est in hac ha
bitudine contraria vel diuersa
ei' que est ex densitate.

¶ Cura. Et necessarium vt inci
piat i curatioe ei' qd eo qd infri
gidat ex embrocis super caput
z pect'. z ex oleis frigidis z ppe
oleo ros. infrigidato sup nūem
qd fundat sup caput et pectus
et loco longinquo. z detur i po
tu aqua frigida z que currunt
cursu eius z sine cessatione ei'
fiat illud viquequo declinet fe.

cung' auferi: ingrediatur tina:
z nō tangat eū rina si fuerit euz
eo fe. z balnea ipm aqua tepida
z non pmittas aerē ei' caleface
re ipm: z non timeas ex effusioe
aque calide super caput ei': qm
ipsa humectat z resoluit febtes:
z necessitas ad balneandū plus
est q' necessitas ad vengendum.
Cum ergo egreditur: tunc frica
caput eius cum oleis frigidis: si
cut est oleum de nenufere.

¶ De febre ephimera q' accidit
ex frigore z balneatioe. Ca. 39.
Quandoq; accidit ex frigore
z balneatioe cū aq' fridis
vt pdenfent pou apparētis z co
artentur vapores sumosi scdm
q' dicitum est in illa que fit ex te
stuoitate: hie accidit feb. z mul
toties perducit ad putridam. z
nō perducit ad illā febē nisi qñ
vapor p'ocat' est acutus nō lua
uis. Suavis em nō generat eā

¶ Signa ei' sunt cause. z q' cor
pus in ea in pūnis cū tangitur
nō est vehemētis caliditatis. Cū
q' sigit iman' sicut caloze lenari.
z puluis nō est i paruitate in q'
est illa q' sit ex āgustia z tristitia
z fame: qm nō est illic resolutio.
Sz ē velox pp necessitate' scz at
trahēdi aerē: nisi sit frig' vebhe
mēs. z fortasse declinat ad du
ritiē. z ocul' nō est p'fund': imo
qñq; ē illic' pp vaporē coartat.
Et vuna qñq; ē alba qm calidita
tas ē p'ocata. z qñq; ē sicca qm
caliditas q' resoluit ex poue ex
pellit ad viā vūe. ¶ Curō. Coz
perant in feb. donec sudet. Coz
ergo declināt: igrediant balneū
z balneent cū aq' ad caliditatez
declinū z cū aere calido. z febri
cent sup ipos aq' i qbus decoctis
sint sicut amaracūz anetū z sim

bus. z fricet cū eis q' dirim' que
abstergunt poros z mollificant
eos. z post pōat i eis inctio v'
oquo sudet. et fricetur. et balne
entur cū aq' calida valde. z opz
vt āncedat balneatio cū aq' bal
neationē cū aere. Deide inūgat
cū aliq' ex oleis dilātātib' poros
z fundat sup capita eoz sicut o
leū de āeto z keiri z camomilla.
z cibetur cibis leuib' z aromā
tizetur. et sumāt in potu vini al
bū subtilē p'mixtū. et est melius
eis q' aq' pp id qd est in eo de se
datione et p'ocatioe. z insecto
cum oleo aliquo parietibus ex
labore est magis iuuatua q' pa
tientibus et soliditate.

¶ De febre ephimera ex solidi
tate z ex aquis stipticis. Ca. 40

Quandoq; accidit illis q' bal
neant i aq' stipticitate fac
ientib' sicut sup aq' uincit' ur
tus aluminis aut diagāti v'v'e
hemēs fiat spissitudo poroium
apparētū: quare p'pūmātur eo
rū vapores: z accidit eis qd digi
mus aliquoties. z multoties q'
dem perducit ad putredinem.

¶ De signis. Cap. 41.

Significant eā cause. Et qd
significat de nigredine cutis
qñ ipa extensa sit preparata
preparatione qua preparantur
cora z sicut si tāgatur cutis in
fusa i aq' diagāti. z est dispositio
in additione caliditatis p' ipse
d' est nō statim ex tactu cutis:
sicut in aliq'de illis que accidūt
ex oppilatioe poroz. z puluis ē
debulio: z minor z vehemētoz
ris velocitatis. et vuna est vebh
mētus alba et tenuis sicut v'v'ia
mulleris. et non est in corp' oib'
eozum diminatio. Neq' i oculis
eozum p'ofundatio.

¶ Cura. Oporet vt curetur euz
propinquitate curatiois eozū
q' sunt ante eos. Veruntis eis nō
datur i potu vini: nisi post sicut
ciā vehemētie amplitudinis po
roium: nisi sit condensatio par
ua: fortasse enim tuc aperit eam
vini: z opz vt subtilitatio regi
minis iporum sit maior: z mota
eoz in aere balneat' balneatioe
eoz cū aq' calida maior: z opoz
tet vt tardet inunctio eoz plus

¶ De febre ephimera ex
vino. Cap. 42.

Quandoq; accidit ex vino fe
bris ephimera.
¶ Cura eozum est cura ebrieta
tis. z fortasse indigent solutioe
cum aqua fructuum z similibus
z s'obothomia z vomitu: et p'op
ue cum perferat dolor capiti
tis eoz. z oporet vt ingrediat
balneum post declinationem.

¶ De febre ephimera ex
cibus calidis. Cap. 43.

Qubi calidi faciūt febē eph
merā. z sicut illa que ex so
le secundum plurimum est cere
bialis z in spiritu animalī. z il
la que fit ex balneo ē cordialis
et in spiritu vitali. Similiter il
la que fit ex cibo est epatica in
spiritu naturali.

¶ De cura. Cap. 44.

Cuius curatio est p'ouoca
tio cum infrigidantib' mox
tis. z solutio nature est melior
cum s'iracost z tamarindis. z re
ctificare epar cū eis que sūt aq'
endime: z oleū z s'irupus aceto
sus z emplastra infrigidātia ex
sandalis z camphora z aq' ro. z
oleo z succo ei' z ex succis oleo
rū infrigidatis actu. z extin
ctio cū cibus frigidis z humidis
¶ Principiū emonis de febrib'

putridis et complementum sermōis est i febris sanguinis et colericis. **Tractat** sedis p̄tinet cap. 68. **Sermo** vniuersalis de febribus putridis. Cap. r.

Putredo acci-
dit aut pp cibum ma-
lū cuz est p̄paratus vt
putrescat illud qd̄ ge-
nerat ab eo pp malitiā sue sub-
stantie. Aut p̄pterea q̄ velociter
recipit corruptione quāuis sit
bone substantie sicut lac. Aut qm̄
est ad sus nutrimentū mali: cuius
a quositate recipit sanguis sicut
illud qd̄ generatur a fructibus
tardis humidis valde. Aut qm̄
est ex illis q̄ nō quertūtur ad sā-
guinē bonum: imo remanet hu-
mor malus frigidus quē abhorret
calor innatus: et succedit ei extra-
neus: sicut ille qui ḡhatur a cucu-
mere et citrulo et p̄ris et silibus.
Aut malitiā artificij ei⁹. Aut ho-
ra ipsius. Aut ordo eius s̄m qd̄
facit. **Aut** pp oppilationē pro-
hibentem respiratiōē et euentā-
tiōē propter cōplexiōē corpo-
ris malā cū nō pōt digestionem
facere bona: et sunt iterū p̄tres
de illis que nō faciūt i cibo aut
humore aliquod pp p̄uatiōē
respiratiōis humorū: quare di-
mittunt eum crudum. et humi-
lmodi quidē cōplexiō aut gene-
rat hūmōr malū: aut cōrūpit qd̄
generat pp abbreviatiōē suā i
digōne: quia mōuer eum motū
pigro: et iste causē sunt inuātes
in generatiōe oppilatiōis ge-
nerantis putredinē. **Aut** pp
dispositiōes extrinsecas ex ae-
rib⁹ malis: sicut est aer pestilen-
tis. et aer lacunarum: et locorum
insulorū in quibus madescūt res

vt linum et asphaltum: et quādoq̄
aggregatur de eis numerus re-
rū plurim⁹. **Et** plurimū cau-
sarū putredinis huiusmodi est: aut
pp̄ter multitudine hūmōris: aut
pp̄ter grossitudinē suā: aut viscosi-
tate sui. et cause multitudinis hu-
morū et viscositatis et grossitudi-
nis huiusmodi sūt note: et ceptio oppi-
lationis est nota. **Ergo** qm̄ fe-
cerit oppilatiōes accidit pu-
tredo p̄pter euentatiōis p̄uati-
tiōē et qm̄ fuerit succedēs mo-
rib⁹ in nō hora sua sup repleti-
onem et nauseatūa fatietate: ex
balneariōes s̄str. Aut sol calid⁹.
Aut fumere calefaciētia sup re-
pletiōē: et dimissio caurele ob-
seruatiōis digōnis i stomacho
et epate et succurrēti defectū si
acciderit pp calefaciētiē aboy
in epithimatis et vaporatiōis
bus. et putredo qd̄ q̄m̄ est cōis
corporei. et q̄m̄ est in membro
p̄pter debilitatem suam: aut pro-
pter uehementiā caliditatis sue
extraneae et sue acuitatis aut do-
lous ei⁹. et humor recipiens pu-
tredinē: aut ē colera talis modi
vt ab eavapor: egrediatq̄ sit sub-
tilis humosus valde. Aut sāguis
talis modiy euaporet ab eo va-
por subtilis. aut flegma talis mo-
dyt illud qd̄ euaporat ab eo sit
vapor spissus. Aut melancholia
talis vt illud qd̄ euaporat ab ea sit
vapor fumos⁹ purulēt⁹. **Et** pu-
tredo qd̄ colere facit tertianā.
et putredo sāguis facit p̄tinā.
Et putredo melancholie facit
quartanā: et q̄ currūt cursū ei⁹. et
putredo flegmatis s̄str vt m̄ltūz
facit quidā et q̄ currūt cursū
ei⁹. **Et** sanguis loc⁹ est i tra ve-
nas. **Et** Colera aut flegma me-
lancholia q̄m̄ putrescūt i tra ve-

nasiet q̄m̄ extra venas. **Et**
qm̄ putrescūt extra venas: nō
est cā altianes ē putredo ē in
epate i trisecco qd̄ det cordi pu-
tredinē p̄tinā: facit p̄odos
q̄m̄ dixim⁹. Sz vnicuiq̄ accidit
et eradican⁹ q̄m̄ flegmatica
nō eradicat q̄m̄ bi sint reliquie
oculte. **Et** p̄n putrescūt i tra
venas faciūt ad hēretis febuis:
et nō eradicat: neq̄ est p̄xia ei q̄
eradicat: imo ē assidua i sepa-
bilis. Sz ei ē uehementia p̄ qua cō-
gnoscit paroxysmus qui est ei.
Et qm̄ putredo est intrinseca
dominā sup venas oēs aut iū
per plurimū ei⁹ qd̄ seq̄ ex p̄is:
nō sunt foris ad ditiōes et di-
minutiōes apparētes. **Aut**
aut est s̄m hūmōr ei⁹: apparēt al-
terationes manifeste. **Et** fe-
bris putredis qd̄ extrinsece
eradicat et redit nisi qm̄ mate-
riet q̄ putrescit supient putre-
do i tpe paroxysmi: et sūt ei⁹ hu-
miditates ex q̄m̄ p̄debat cal-
ditas et s̄soluit et egrediūt ex
coepe: qm̄ nō sūt retēte i venis:
ita vt p̄tbeat eas illō a com-
p̄mentō resolutiōis et rema-
near cineritas ei⁹ et ips⁹ ter-
reitas que nō sunt vehiculū fe-
bris et caliditatis: sicut vt d̄ di-
spositiōne cumuloz stercoz
p̄ualatim donec fiat cinis totū
deh⁹ nō rmanet caliditas: et qm̄
nō remanet in humore aduso
p̄ putredinē caliditas: obstruit
febris quousq̄ aggreget vice
alia ad locū putredinis. et tam-
rmaserūt i ea reliquie calidi-
tatis et putredine p̄ia q̄m̄
non remaneat materia. aut
p̄pter inuentiōē cause p̄te pu-
tredinis in materia secūda s̄m
leuitā putrefactōis. Res ergo

putredinis et esoluit s̄m inctio-
nē caliditatis nō deficiētis pu-
trefactōis et resoluti⁹ et facti⁹
eneret et p̄trāsēti ad vicinū
donec abscidat s̄minū et s̄inat
materia et non inueniat vicinū:
aliū et rmaneat febris expectā-
materia aliā et attrahat ad lo-
cū suū. **Et** cū aut putredo est in-
tra venas sic accidit vt sit re-
solutio p̄pleta difficilis. et nō re-
solvitur putredo per p̄tinā
tem qd̄ est in quibusdam venis
cū aliis et putrescit ois res qd̄ vi-
cina est ei: deh⁹ resolut ad vic-
nū aliud. et iterū illud qd̄ cōp̄e-
densū est in venis est uehēme-
ntioris continuitatis ad cor.
Et iste quidem febris quib⁹
sunt paroxysmi eradican⁹ et
tēpous quandoq̄ dimittūt or-
dinem suum propter diuersita-
tem materierū in multitudine
et paucitate et grossitudine et te-
nuitate: et pp diuersitatē et eis
in genere: ita vt permittent qd̄
dam materie: et s̄iant de genere
materiet alterius que diuersifi-
catur in eis in specie: nō i mul-
titudine et paucitate et tenuitate:
et grossitie s̄m. et quandoq̄ sit
ex malitiā regiminis egri: aut
p̄pter debilitatē eius: aut pro-
pter multitudinem sensus ei⁹.
Et paroxysmi quidem qd̄ era-
dicantur incipiūt s̄m plurimū
cum horripilatiōe: aut frigore:
aut rigore: et resoluūt per in-
dorem: et non incipiunt cuz frige-
re: aut horripilatione s̄z plu-
rimus: nisi aut propter frigus
humosus: aut p̄pterea quia hu-
mor modicā lacerosus: aut p̄-
pter profundationem calidita-
tis ad interioza redemptus ad
partem materierū: aut propter

debilitate virtutis: aut pp frigus aeris sicut pignit tpe hyemis: illud qd fit ex mordacitate caliditate: e digni? vt pportiones ad horripilatione q ad frig? z plurimum qd accidit deo vt fit sicut pfectio acui i omni membro. Cetero solutio materiei cu sudore est: qm caliditas putrefiens vt putrida resoluit humiditate z remanet cineritas. Cu ergo sit illa humiditas no obfesa i ventis facilius fit expulsi? p sudore in poris. Cetero rursim at inseparabiles minuitur z no eradicant per sudore neqz icipiunt cu frigore nisi propter debilitate virtutis: aut pp funditate caloris innati tunc em frigida extremitates: et illud est signu malicie in qbusdani febub? coponunt frig? et horripilatione qm materia q putrefit est coposita ex frigido et mordacitate. Cetero qnqz coponunt qda febres putredinis tali copositione qua fiant in forma inseparabiles: z illud est. vbi gratia. qn incipit humor putrefieri i loco z cu lupuenerit ei putredo putrefit tota z psumit ab ea qn icipit hior: d ghe ei? at n. d ghe ei? putrefieri: tuc obuiat paroxisim? i eos tpi eradicatiois paroxisimi primi: deit? qnuat res ita z qnqz pponunt feb. putredis modis alijs copositis quos distinguat i capitulis suis. Cetero paroxisim? qd febub? plogant qnqz z abbreviant. Cetero longatio eorum est ergo aut pp grossitudinem materiei z viscositate ei? er multitudine ei?: aut ipsi? quiete: aut pp debilitate virtutis: aut pp debilitate sensus: aut pp ipsitudinem poro:

rum quare no resoluit humor. Cetero eoz abbreviatio est pff? sua eoz. Cetero paroxisimi itez festinant tardat. Cetero tarditas eoz est: aut ppea q eoz mare ria est pauca: aut tardi motus ad minera putredinis pp grossitie sua: z hoc qd est sicut materia hrtane. Cetero velocitas eoz est: qm ipa est multa sic est: nisi sit vitreus qm paroxisim? ei? qnqz tardat: aut subtilis sic colera. Cetero deteriores qde febres sit inseparabiles i qd? putredo est itra venas: deit? ille q tradicant i qd? est putredo i toto corpore: aut in pub? cordis. Cetero par? qde accidit febub? febres valde accessa pp frig? pleurionis eoz z paucitate carnis ipoz. Cetero pullus ho dispoies diuersificant i febub? putredinis fm diuersitate earu i generib? suis: z hz diuersitate speciei vni? earu i vehementia z debilitate: z in fortitudine accidit i z obilitate eoz. Cetero qnqz accidit ei durities: aut pp asa calidu ve hemetis exteisionis: aut ppter asa calidu in membro duro: aut pp vehementia siccitatis: aut cu dominat frig? in principijs. Cetero qnqz sit lenis pp materia leni negmatica et sanguinea. et propterea q asa est in membro leni sicut illud qd est i epa: et per pleurionia: et lithargia: aut propter humorositate cum expectat qn vult vt sudet. Cetero pullus quidem sit in principio paroxisimoz debilis coartationis pp aduetu virtutis su per materia et occupationem eius in mudando z enstrando. Cetero fermone vniuersali de signis febub? putredinis. Ca. 2. Significant

Significat feb. putredinis aduet? caru antecedentium eoz: z ppue qn no est in eis ca pmutua. Cetero pulsus z anhelitus cui? restrictio est veloz qm necessitas est ad mudificadu ve hemis valde. z e calitas mordacitua si suauis sic e calitas ephimere feb. Cetero plurim? qd febub? putredis antecedit alimentetu. z almeliletu qd e dispositio cui admisceet calitas si puenies ad h vt sit feb. z associat ei lassitudo et pigritia et alices z sal? z comotio somi et vigilie z pbrictio aphet? z te: sio venaz z hypocoelidrioz z dolor capitis z pulsatio capitis. Cu h plogant: facit cadere i febres putredis: aut facit accidere debilitate z citrinitate coloris. et qnqz associant almeliletu antecedit febres multitudo suppuratio z muc? nausea z vicia plurima z egestio plurima putrida z guttas capitis z excitatio. z accidit frequenta i pulsu no aca intriseca: imo ex labore: aut ira aut alijs. Cu h accidit in eo coartatio siccitatis puenit paroxisim? z coartatio qde e lbmer sio pull? z paruitas diuersi in qd accidit pftationes magne: fortes: z no est velocitas ei? fortis. Cetero diuersitas i principio z in augmento e er ppetatib? significant? putredine: qm no appeat in tertiana pluria apparitione pp leuitate materiei. Cetero si signis qd e febus sit putrida e eio periodo pile sudoris z humectationis. Ephimera em est econtrario illi? itz in initio sit in tertiana pp leuitate pdicta vt sit illis ephimere q th ephimera no pmutat ad putredine. et

si fuerit augmentu ei? si pmutat no pportioat no sile. Cetero plurias augmentu iterum sigat qd e putrida. z additio pl? i magnitudine fm pcessionem sigat augmentu. Cetero Ampl? si est intpollata icipit cu rigore aut horripilatione z dimittit hz plurim? cu sudore z hiorositate z resoluit cu paroxisimoz: aut est inseparabil? cu tpe. Cetero no e sicut ephimere i vicia z pulsu z pleumetro mudificatiois z qere accidit. Cetero plurim? qd putredis se accitua pluria ex siti z dolore capitis z nigredis lingue: z ppue apatu: z multiplicat inde tudo ex agustia et agitatione vehemeti qua facit pugna materiei et stuit: qnqz em eleuat materia: z qnqz pstrgit stus. z pl? sicut qnqz tedit ad magnitudinem et fortitudinem: et qnqz ad putredine z obilitate z coartatione. Cetero durities at sit qnqz. et no opz sp vt sit nisi sit cu febre apadur? i qnqz membro sit: aut apa in membro duro quau? no sit duritudo: iam acciderit potus aq frigidus: aut aliqd aliud illis q induret pulsu de illis q dicunt in libro pluu. Cetero diuersitas at in principio et augmento e er ppetatib? febub? putredis. et de significatioib? ei? fortis? qm no appareat i tertiana plm ppter leuitate materiei. et dum no sit pl? fortis: et no sit veloz velocitate predicta: tuc febus ad huc est ephimera: z no pmutatur ad putredine. Cetero e viciat i principio indigesta: aut par? digesta: z fortasse est acuta. Cetero scias q a febus? acutis interficitib? raro si venasio: nisi cum contractione membri.

Et quod alieuat febris post quiete apatis in pleuresi z sili- bus: tunc scias qd de materia remansit aliquid: et qd materia declinat ad locum vbi apparere dolo.

De signis inseparabilibus. Cap. 3.

Continua est diuersitas pulsus q est sim febre appa-rens valde. Et est in primo ei no hns odore: neq pod. et pfe-uerat: et non separat post. 24. horas. Et res associat ei qd diximus de disponsib⁹ eradica-tilib⁹. Ex antecesside rigoris et alijs. Et de illis q significant ea est curus assiduitas z vhe-mentia diuersitas disponsis ei⁹. apd augmētū: minuit em qhs et augetur vice alta.

De rebus in quib⁹ disse-riūt febres putredinis: z in qb⁹ cōmunicant. Ca. 4.

Febus q est pp putredinē colere mor⁹ est tertianus siue sit mor⁹ pncipiū paroxisimi aut pncipiū vhemētie: nisi spe-cies ei⁹ q dr adusta cur⁹ mor⁹ est occul⁹ valde: et est sic inse-parable conclusa. Et tertia- na qdē pura est acuta pp subri- litate materiei. et ei⁹ caliditas magna mordicativa pp forti- tudinē colere. Sed est salutate- ra: ppea q colera est leuis sup- natura: et qm ipsa facit qerem. Tertiana ho no pura ē lōgiorz spatij q pura. z pura quidē ra- ro ptrāit septē periodos nisi ab errore. Cōtinua qhs p- mis in hebdomada. Et illa q ē ex putredine sanguis est pri- uua inseparabilis. et ei⁹ calor est plurim⁹ cōis cū lemitate nō cū mordicacitōe colere. z qhs pue-

nit ad statū in quatuor dieb⁹. flegmatica accessione faciens o die ē leu⁹ caliditas p paroxis- nē ad colericā lōgā pp viscosi- tate materiei: z frig⁹ ei⁹ z mlti- tudinē ei⁹. z ē magni stoz: qm hz puū spatij iterpollatiōis et qeris. z qm ipsa associat coru- ptioni et obilitati i ore stoma- chi q nō excusat: z illd ē de illis q attrahūt accētia mala ex sin copiz pulu cordis et casu appe- tit⁹. et qd ea est inseparabilis ē res magis silis ethiceis: h est lentitas puls⁹ quāuis qhs fiat dur⁹ et. et quātū ē min⁹ pura ē minorz et breuioris paroxisimi nisi declinet cū putate sine pu- ritate ad malitiā. Cōtinua- na aut est nō acuta pp frig⁹ ma- teriei: lōgā pp illud. et fortasse extēdit qd de ea pura nō ē anno- vno. et nō pura ē breuioris spa- tij. Verū si ea nō ē timor qm qe- tē facit i spacio lōgo: et qm ipsa nō est talis acuitatis quam se- quunt accētia vhemētia. z qr- tana qdē et tertiana assidua z interpollata cōmunita p vom- itū et solutiōnē vētris: et aut su- dor aut puocatiōnē vīne. In cōtinua at psumit p hui⁹ furū sanguinis nariū. Et scias q pncipiū plongat in tertiana: et stat⁹ i cōclusa. et declinatio incessina. et stat⁹ et declinatio in ptnua. et stat⁹ et declinatio in qtidiana: quāuis raro inue- niat qrtana cōtinua: et quoti- diana integre eradicationis. Et febres qn nō curant hz qd opz et ppuē apostemose cōuer- tunt ad arefactionē: et ppuē i febus⁹ acutis in qb⁹ opz vt pa- tiētes eas cōtibent. et nō cibant propter intentionem vt perue-

uiat natura sup materiā. Aut opz vt de i potu aqua frigida et nō dat in potu pp intētiōes vt nō fiat erudare: nō succurrit ei⁹ exunctione alia. Quoniaz si fuerit alia intētiō quod dictu- ri sum⁹ in cibatione: et dādo i potu aquā frigidā fortior dua- rū intētiōnē pdictarū pmitrat super eas ambas et dimittat obseruatiō illarū duarum.

De significationib⁹ acci- dentium. Cap. 5.

Cias q acceptio significa- nonū febus ē ex regumie antecedēte z quo fut. et ex dispo- sitionib⁹ antecedētib⁹. et ex re- gionib⁹: et tpb⁹: et ex etate: et cōpleratione: et ex pulu: et vīna et vomitu: et egestiōe: et furū sanguinis nariū. et ex dispositiōe febus i rigore: et sudore: et qli- tate caliditatis. et ex porisim⁹: et dispositiōe appetit⁹: z ex dis- positiōe anhelit⁹: et ex pūctis: sicut dolore capitis: et vigilijs et alienatiōe: et inquietudine: et alijs. Febrib⁹ em adsunt acci- dentia ex qb⁹ significant dis- positōes earū de qb⁹ sunt acci- dentia significātia magnitudi- nē earū: et iparū paritate: sicut caliditas caliditatis et quāti- tas ipsi⁹. et de ea est q est mor- dicativa vhemēter ex q pūis inuadit vsq ad finē suū. et de ea est que mordicat in primis: deinde minuitur propter reso- lutiōnē materiei et lenitur. et de eis sunt que mordicat. z de eis sunt quāsi caliditas est hu- mida. z de eis quāsi caliditas est sicca. Et sunt acci- dentia q significant genus earū sicut ac- cidētia propua cū tertiana: si- cut pncipiū porisimi cū pūctio-

ne mordicacitōe caliditatis in eo. Et acci- dentia significātia ma- litia earū sicut i qetudo z alte- natio z vigilie. Et acci- dentia si- gnificātia digestiōnē z digestiō- nē sicut illd qd diximus de di- spolitiōib⁹ vīne. Et acci- dentia q signēt crisi⁹ q dicem⁹. Et acci- dentia q signēt sospitatē z hū- eius z dicem⁹ oia illa. Et for- me sūt iudicia pluriā: sicut ille cui⁹ puertit color ad plūbeitate ex albedine z ruiditate: z sigifitū- giditate hūoz z puertitē col- ris innati aut excitatiōne z iis- matione: sicut accidit et cui⁹ cā ē sarietas nauclatiua. et sicut ve- locitas tumōtis faciet z torna- tilitas ei⁹: et tenuitas nascit si- gnificat aut vhemētia calidita- tis: aut subtilitate hūozis z velo- citate resolutiōis eoz: pp apli- tudinē poroz z mor⁹ i seipis: et erit⁹ eoz a puetudine: et cal⁹ eoz hnt sigarides z res de illis qd dicem⁹. Et accitū febusz qdā sūt qru hora ē hora stat⁹: si- cut aliēatio et pūctio mētis pp- istationē capitis. z de illis sunt qz hora ē pncipiū: sicut hori- p- latio z frig⁹: sicut pūctiōes sō- ni q psequit plurimū pncipioz febus⁹ pp debilitatē cerebri: et declinatio caliditatis ad iterio- ra corporis: vbi ē mās et mltitudo vaporū elenatoruz ab eo p- m- rionē incipitē et corpē: sicut re- soluit eos iisā matione: et aduuat illd frig⁹ cerebri i seipo et frig⁹ humoris qvult putrefieri cale- fit. Et res ex qb⁹ scit dispō fe- busz ex q specie fit sunt. Dispo- sitio febus i acuitate sua: et sua- leuitate. et dispositio febus in hoc q ipsa accidit a causis pū- ctis et antecedētib⁹ secundū

conditionē predictā. z dispositio febus ad herētia sua et eradicatione. Et dispositio febus i acuitate sua cū rigore z frigore z horripilatione: aut ei⁹ duo z qd ē ex eo. z dispositio febz i diuisione sua cū iudore plimo aut pauco. Aut dispositio pre-riti regimie: z etas: z forma: z tps: z ars: z dispō pul⁹: z viē. **S**ermo d rigore z frigore et horripilatione z fractiōe. Ca. 6. **H**orripilatio ē dispositio i q̄ iuenit corp⁹ diuersitate in frigore z pūctiōe i cure z lacertis. et añcedit eam pigritia et fractio. et q̄si fractio ē mane rias ei⁹. **F**rig⁹ aut est vt sentiat i mēbris suis et dorsis lacertoz suoz frig⁹ pur⁹. **R**igor nō ē vt nō possit p̄tinere mēbra sua ex p̄mōtionez tremore eue niēte i eis z motib⁹ inuoluntarijs. z fortasse ē frig⁹ forte. z nō sit rigor: fortis sicut i februb⁹ he gmaticis z q̄rtana. z de causis vehemētie rigoris ē vehemētia p̄tutis expulsiue i lacertis. z pp illd quāto cā frigor: ē viscosior: ē rigor: vehemētiōr. **E**t sāgn⁹ submergit cū rigore ad tertiora. **E**t scias q̄ h̄ior fridus ē q̄er⁹ qm̄ iā p̄suent mem- brū in q̄ ē: z q̄scit passio ei⁹ ab eo: q̄re nō sentit frig⁹ ab eo. Cū ergo mouet z spargit sparsioe plima aut pauca pp aliquā cā- rū. i. pp caliditate leparātē aut aliō partē ab eo mēbrū qd̄ erat nō occurrē et z sentit frig⁹ ei⁹ pp cām p̄plexiōis diuersē. z tu qd̄ ē sciuisti hoc i radicib⁹ vni- uersalib⁹ sciētie medicē. **E**t m̄tortoz qd̄ ē accidit a stegma te vitreo sparso i corpe rigor n̄ pducēs ad febrē. z q̄nq̄ sunt ei

piodi: z n̄ ē fortitudo ei⁹ fortitū do rigoris pducētis ad febrē. z mā q̄ facit lassitudinē rigoris pp paucitate suā facit rigore pp m̄titudinē añq̄ putrefiat: nā si nō putrefiat: nō pducit ad febrē. et q̄nq̄ accidit frig⁹ z rigor pp subuersionē calous i corpe cā ci- bi: z q̄ sit et similia. **E**t rigor z frig⁹ añcedit febris: qm̄ humor crud⁹ effundit ad lacertos i p̄ti- mis z nocet frigore suo p pparati- onē ad lacertos: deinde cū lei- pit putrefieri incipit calefieri. **E**t q̄nq̄ añcedit rigor: febris pp mordicationē h̄ioris z fortis iudicē p̄tutis expulsiue ēd in lacertis sicut excurrit h̄o effusioe aque calide valde sup curē: z p̄- p̄ue cū ē salus. z fortasse sit no- cumentū ei⁹ qd̄ mordicat eaz vt refugiat calor: innat⁹ ad iterio- ra et dominet frig⁹: quare sit cū mordicationē calous frig⁹ quasi frig⁹ dominet. et mordicatio qd̄ dem calous est apō panniculuz regentiē interi⁹. **E**t q̄nq̄ acci- dit rigor: p̄pterea q̄ refugit ca- lor ad interiora: sicut fit in apa- tibus intrinsecis. et q̄nq̄ signifi- cat rigor: z horripilatio sanitate in febribus inseparabilib⁹: qm̄ significat q̄ materia expellit i- uentis zegreditur. Verū qm̄ non est cū digestiōe z i hora cretica nō sequit eā lenitas est signi- ficatio q̄ expulsio illi⁹ quātra- tus nō est: qm̄ h̄i⁹ ē vincens imo qm̄ materia multa expellit pp multitudinē suā. et de rigor ē q̄ significat mortē: et est ille quē se- quit debilitas virtutis et calous calous inati et siccitas. **E**t ho- rripilatio vero fit ex causis pau- cioribus causis rigoris. **E**t cō- motio aie et periodi indicat pe-

riodū. et senū quidē febris sunt sepulte. **E**t q̄nq̄ est causa i lō- gitudine febus grossitu do i vi- scerib⁹ quare respūmet febrēz et exēdat pedes suos et tāgan- tur viscera sua. **E**t qm̄ denigra- tur ligna febrēz cū allentatio- ne febus tūc febus ei⁹ est sepul- ta. **E**t q̄nq̄ associat febu para- lysis: q̄ caret febus in p̄mis. **E**t de eis quō conueniunt illis ē ly- rupus acetosus p̄mixtus cū ge- lenibz et aqua cicercis cū oleo li i tolerat fe. et rasio capitis est ex eis que inspissant cutem ei⁹ quare reuertuntur vapores et sit fortis febus.

De intentione ad cura- tionē vniuersales febrūz putredinis. Ca. 7.

Scias q̄ in fectio in medicā: ad p̄tē febus: q̄nq̄ vertit vt infrigidat et humectet. et q̄nq̄ ad p̄tē materiei: vbi necesse ē vt maturet vel digeratur: necesse ē vt euacuet. et digō qd̄ em in grossa. est eq̄tio eius cū subri- litudine. In subtili ē equatio ei⁹ cū ingrossatione. et q̄nq̄ h̄ia sūt illa q̄ requirit febris de infrigida- tiōe: et illd qd̄ requirit humor: de digōne et euacuatione et resolu- tiōe. Q̄nq̄ em̄ ē digestiū z euac- uatiū calidū: imo est h̄z pluri- mū ita: et tūc opz vt obfuet ma- gis timozosa et vna duaz rez: et fortasse h̄iū ē illud qd̄ p̄uenit febi de infrigidatiōe cum eis q̄ sunt: sicut melones indi et reliq̄ olera et qd̄ conuenit materiei de minoratiōe. **E**t p̄hibet illud da- re ea in potū nisi vbi nō ē mate- ria: et otio sollicitudo sit vt post- ponat aq̄ fructuum vlcq̄ ad heb- domada: z sit p̄tē aq̄ orde: et

omnes fructus nocēt febricitan- tibus cum ebullitiōe sua et cor- ruptione sua i stomacho: et mul- toties qd̄ ē iuenit res q̄ digerit vt subtiliat et infridat cū euatiōe sicut sirup⁹ aceto⁹. **E**t scias q̄ febz. q̄nq̄ ē tāte vehemētie et a- cuitatis q̄ nō lz vti regimie cāe imo indiget infridatiōe vltia et p̄prie cū nō inuenit h̄tutē fortez resistēt tolerāte. **Q**uō si iuenit eā resistēt tolerāte: abscedē cāz et expelle h̄iorē: et abscedē cibū nō n̄ infridat infridatiōe q̄ p̄- hibeat resoluē. **Q**uō si iuenit virtutem deficientē: sis occupat⁹ in equado p̄plexiōe h̄iū et h̄re infrida eā: et viuifica h̄tutē cuz cibō. **C**ūq̄ sit fortis p̄ viuifica- tionē suā et vincit h̄iū suū redi ad cām. **E**t cum tu infridas de istis febribus: tūc infridas eā cō eo i q̄ sūt s̄ticitas et ericca- tio sicut sūt troscifē infridatēz: nisi p̄ purgationē et euatiōnē. **E**t scias q̄ cura. febus putridē ē diuersa a curatiōe febz. ethice. **C**urō em̄ ethice ē p̄tēta sup h̄i- ratē egritudinis. et curatio fe- bus putridē nō ē p̄tēta sup tra- rieratē egritudinis tātum: imo super abscessionē cause eius: z vni- uis illd qd̄ est conueniēs egritu- dini et cibatiōi sit amica h̄tuti- er p̄tē sui scz h̄tutis: et inimituz h̄tuti ex p̄tē: qm̄ est amicum in- mico ei⁹: et est materia: quare ē adiunās vt ruzq̄ eaz: h̄obz in- digem⁹ in regimine ei⁹ canone et nos singularare eā. si si deus vo- luerit faciem⁹. **E**t scias q̄ nō est- tibi possibile curare febrē nisi co- gnoueris eā. **Q**uod si ignora- ueris tunc subtilia regimen. **E**t p̄uide ne occurrat parorū mo nisi ventrē habeat vacuum.

Et non moueat die proximi aliqd... Et opz vt obserues i ob' illis dispone'...

ad vōtū et non diuersifices eā... Et si fuerit illic declinatio ad lreftina et fcleris rugitū...

refti statim vt sanet. Et quādoqz dat i potu medic' de aqua frigida infirmo...

tionē digestionis et enacuatio nem humor. et non est malum vt admistrat balneū...

mo: faciens egritudine q̄ tā di-
gest^o est. Quare ergo nō expellit^r
i pncipijs egritudinis ad salu-
tē si est subtilitas vltimū qd̄ itē
dit in digōne: ergo necessariū ē
vt sit i pncipio febrili sanguinis
et coler fedimē laudabile. ¶ Si
ā nature nō est possibile expel-
lere illā supfluitatē nisi post ho-
rā in qua sit pparatio ad expel-
lēdū i vīna: tūc silt opz vt sciat^r
q̄ arti euacuare humorē: illā
horā in q̄ appet digō in vīna ē
incomētiēs aut difficile malum
et fortasse mouet et si operat^r vl-
time. et fortasse miscet malignū
cū bono. ¶ Et eēt mel^o hōi vni
vt bene opinaret^r de illis q̄ fue-
rūt sicut Sal. et hyp. in eis que
scripturūt d̄ hoc: eualde arte de-
re: et tūc f̄dit ad d̄ictionē: i q̄
ois d̄dictor i pūnis cuz est sup-
veritatē est excusat^r: verū mel^o
eēt ei vt nō p̄sideraret in cōside-
ratione sua. ¶ Et opinor qd̄ ra-
ro huic viro acciderūt expimen-
ta que p̄ferūt i hoc caplo et ac-
q̄uit in eis. r̄ h̄mōi qd̄ experit^r
mētis q̄ nō sunt s̄m canones ac-
cidit eis vt nec vni vāleat: et ac-
cidit eis vt nec vni eoz sit signū
hoc nāq̄ est pueniēs. ¶ Cū aut
materia est p̄lma mobilis: per
mutabilis de mēbro ad mēbrū:
r̄ existimas q̄ nō est spatū i di-
gōne ei^o: aut fortasse accidit ex
ea ap̄a pleureticū r̄ aliū s̄dit
tā: faciet cadere in timorē ante
ip̄s in q̄ expectat^r digō e q̄us pro-
culdubio: tūc est necessaria eua-
cuatione ei^o. Timor em̄ in hoc est
minor: q̄ timor i illa: r̄ cū hoc nā
mouet ad expellēdū eā p̄ mul-
titudinē sui nocumētū. Cū ergo
adiuuat^r natura: puenit ei adiu-
torū vltimū: q̄re n̄ est excusatio

ei^o. ¶ Et scias q̄ s̄boothomia
q̄n̄ ē itētio sanguis h̄i ex ḡne ei^o
in qua expectat^r digō expectatō
ne q̄ in solutūis: et nō expecta-
tur digō nisi in h̄uōib^o alijs: r̄
cū postponit s̄boothomia i p̄n-
cipio egritudis nō āpli^o est ei i
tētio: et fortasse iterficat p̄ aduē-
tū debilitatis p̄tutis. et silt si i
mes victoriā h̄uōis: magis nec-
cessaria cautela ē euacuatio: r̄ si
nō ē digess^o nō moueas nisi i p̄n-
cipio. Ap̄d statū p̄o nō moueas
aliqd̄ donec vincat nā et digerat
r̄ i ip̄a nō mouet: mone tu horā
mor^o ei^o et si ip̄a moueat aut mo-
uit: tūc dimitte eā r̄ opatōes q̄
r̄ hoc ē illud qd̄ noiauit hyp. i
riofitate vbi dicit. Opz ad m̄ni
s̄ret medīca solutūa postq̄
gerit egritudo. In pncipio aut
egritudis nō opzvt admistrare
lō nisi egritudo sit furiosa: r̄ for-
sitan nō est s̄m plm furiosa: r̄ ta-
lis est ista etiatio necessaria q̄
est i hora s̄a sicut cibatio neces-
saria q̄ nō est in hora sua: r̄ p̄por-
tio ist^o euacuatiois ad cessandū
ex malitia materie ē sicut p̄por-
tio ill^o cibatiois ad phibēdū
p̄tutē a casu suo. Cū ergo exer-
ces euacuationē tūc p̄sidera ho-
rā i terperiodis: aut horā ip̄i^o
tp̄is: aut frigidiorē horā q̄ ē in
die. ¶ Et nō euacues p̄ fluxū
v̄s in die periodo. Neq̄ s̄bo-
thomes. ¶ Et non agas cū eti-
atione artis q̄ partē euacuatiois
nature. ¶ Et nō diminas h̄uō-
re p̄ rē q̄ facit s̄atiz habitudinē
mot^o periodo. ¶ Et oīno cauea-
tur a regimie grosso in hora pe-
riodi: itayt nō deē i potu aq̄ or-
dei zuccarū neq̄ iuleb vt nō frā-
gat pio dū cū p̄stricōe meatū
qm̄ est timor: imo adiuna. Di:

cit. Nāq̄ hyp. Medie^o adiutor
est nature nō impediens eaz. et
opzvt scias q̄ multo ties idiget
medicina forti v̄bili: q̄z ei^o forti-
tudo ē ex hoc q̄ soluit humores
viscosum: et ipsius qd̄ em̄ debilit-
tas ē ex hoc q̄ facit ascellare se-
mel aut bis. et nō euacuet plm
simul itayt nō cadat virt^o. ¶ Et
p̄siliū qd̄ em̄ in s̄boothomia
est vt dimittat^r q̄tū possibile est:
Si aut nō est possibile: tūc m̄tri-
plicatione numerū ē melior multi-
plicatione quātitatis. Opz em̄
vt nō euacuet s̄gnis multū su-
bit^o: q̄m̄ euacuat multum de co-
cū: nō ē necessaria etiatio: et nō
est in sanguine excusatio ad eua-
cuationē q̄ fortasse idiget et d̄-
bilitat^r p̄tus a resissēdo i crisi^o
expectatis. ¶ Et scias q̄ q̄ ag-
gregat^r dolor capiti: r̄ febus: tūc
curatio febus est dignior. ¶ Et
scias q̄ dolor capitis q̄m̄ facit
redire febrē declinatā ad aug-
mētū: q̄re opz vt sedet. ¶ Et cuz
infās lactēs febricitat: tūc opzvt
rectificet lac m̄tis ei^o. ¶ Et q̄
fuerit vīna icteritica i febre si-
gnificat ap̄a: q̄re est curatio da-
re in potu aquam ordeī aut si-
rupū acetosum. Cū ergo acq̄e-
scit febus infētio sit ad ap̄ose-
ma. ¶ Et quādo fuerit cū febre
colica: nō aperiet^r via in bando
in potu aquā ordeī. imo iusgal-
li et leni v^o: r̄ m̄triplica vinctuo
s̄ratē ei^o: deid ebeē i potu aq̄ or-
dei si necesse fuerit. ¶ De soluti-
uis p̄o ē portio facta ex tamarin-
dis et fenabi et siracost: r̄ q̄m̄
ponit i ea aq̄ iuleb: z q̄m̄ p̄o i
ea cassia s̄m̄. et fortasse p̄ciēt d̄
sup scāoneaz: fortalledaē i potu
scamonea sola i iuleb: et fortas-
ē est necessarius ad ministrare

ea que sūt sicut aloes: q̄m̄ mate-
ria est grossa: et mel^o qd̄ est: est
vt abluatur nutritur cū aqua
endiuicet: et aqua solatur: deinde
fiant ex eo pillule. ¶ Mirabola
nos vero citrinos q̄ dā ad m̄tri-
strauerūt: sed nō inuenit ab eis
intentio s̄m quā operent^r: p̄strin-
gunt em̄ poros ei^o post solonez
p̄stris: et exasperat^r viscera eoz.
Qd̄ si fuerint necessarii: tūc post
digōne integrā. ¶ Et aqua duo-
rum granatorū est marimi u-
nam exp̄ta cū pulpis abo-
rū. ¶ Et q̄m̄ in horis de soluti-
uis q̄ sūt exyolitis et scamonea:
itayt de viol sit p̄stas aur. i. et
de scamōea v̄s ad s̄liquā. i. et
q̄m̄ ponit i eis par̄ mēte. ¶ Et
q̄m̄ q̄re et s̄rigidat^r b^o extiguēt
b^o medicinā i q̄ ponit scāonea:
s̄c̄ pille h̄mōi. R. couādi r̄ so-
dij rok. an. ʒ. s. cāphor^o tofugi. i.
scamonee. r̄ij. partem. ʒ. s. et v̄s
ad sextā partē ei^o. ¶ Et detur i
potu eis. Alud. R. siracost. ʒ. s.
terentabin. ʒ. v. succi pomoz de
seme succi cidomoz p̄seles
cozādri h̄m̄ di sextā partē vni^o
Aggrega succos r̄ submerge i
eis siracost et terentabin: r̄ ip̄s
s̄c̄ cū eis: donec fortasse coagule-
tur: deinde sume cāphore pōd^o
septe. ʒ. i. et medietas septe scāo-
neaz. ʒ. i. r̄ p̄se siracost sup ignē et
p̄lyerisa d̄sup cāphora zicamo-
nez et p̄teruent n̄ resoluant^r cuz
vapores: deū dimittat^r d̄oē coa-
guleē p̄ se cū facilitate: et d̄oss
ei^o sit a. ʒ. ij. v̄s ad. ʒ. ij. s. r̄ p̄
s̄b̄leuat^r h̄i ex terentabi et sirac-
cost et zuccaro taberet: natif. i.
fome q̄ s̄c̄ sicut penidite: et p̄i-
tur in ea scamōea et cāphora: q̄
p̄stiatē q̄ cadit i vna portioe ei^o
et cāphora v̄s ad tofugi. i. lca

monee vsq; ad sextā. z. i. h̄re sit r̄icate nō horribile. Et febricitans q̄dē i estate febr̄e fr̄ida nō ingredit̄at domūventi. pp̄rie q̄i sudat: vt nō p̄uertat materia resolone sua. Et troisci quidē nō sunt p̄ueniētes p̄ncipiū h̄az febr̄iū: nisi post digōnē z eūonē. Et troisci q̄dē sunt magis cōueniētes ei cuius febris est adherēs in suo stomacho: q̄i ipsa sit ethica. Et dimissio p̄uerti d̄inis in regimine suo sentit q̄i q̄ febr̄e: z nō est tm̄ nocumētum quon̄is c̄a eius est dimissio conuetudin̄is in regimine.

De cibatione febricitant̄ in generali. Cap. 8.
Scias q̄ cōueniētiōres cibi febricitant̄ sūt cibi h̄ūidi: z pp̄rie cur̄ cōplexio ē humida et infantibus: z grossis. Cōueniunt em̄ ex hoc q̄ assimilantur cōplexioni: z ex hoc q̄ sūt cōtrarij egritudini. Cūq; accidit febris z natura est sicca: nō cibēs penitus dū nō egreditur perfecte fer. Et oportet vt occurrat eis paroxisimi per̄iodici z paroxisimi qui sunt fortes ventrib⁹ ip̄soꝝ vacuis in quib⁹ nō sit cib⁹ omnino. Nā si cibati fuerint illa hora occupabitur nā i digerendo z dimittet digerēz expellere: z confirmabitur egritudo z prolongabitur: z p̄pter illud oportet vt postponant cibationem vsq; ad declinationē z in eo q̄ ē post ip̄az: si accidat forte vt hora declinationis sit hora consuetudinis in cibo: sic est melius quam esse potest. Et scias q̄ de cibatione z regimine est q̄d est subtile valde: z de eo quod est grossū valde: z de eo quod est iter illa: z ē pars

eius declinis ad subtile plus: z pars eius declinat ad p̄fissū p̄ et subtile vltimū in subtilitate est prohibitio cibi: z grossū valde est administratio ciborū sanoz homin̄: z illi q̄ sequitur lat⁹ ei⁹ subtile q̄d est mediū ē vt sit p̄tent⁹ in cibo succo granatorū z iuleb subtili valde: z post ip̄m aq̄ ordei subtilis: z post ip̄az aq̄ ordei grossa: z de olerib⁹ fr̄idis z h̄ūidis: sicut attripices p̄inachia z blit̄is z silia: et postea est ordei licet est: z mediū: z illi q̄ sequunt lat⁹ grossi sunt galli z galline extremitates: z subtiliores eis sūt alcubugi z pulli: z b̄tiliores eis sūt alcanzi z oua solibilia paucā b̄tilia: z p̄sces paruit̄ subtile⁹ eis est iuleb ordei sit: et subtile⁹ eo panis silē solut⁹ i aq̄ b̄i fr̄ida solē b̄a subtile. Grossum autē est cib⁹ fortis alcacugiz: z grossus autē cibus fortior ē eo. Et iuleb q̄d ē ordei ē bon⁹ cib⁹ ip̄z ei aggregat ad glutinationē z digōnē suā z lenitate z p̄lanitate z lubricitate z absterfione z humectationē z h̄uētate febris z sedationē sit⁹ et velocitate penetratōis z blutōez et nō est i eo stipticitas: quapropter nō resider: neq; sigit in poris z meatib⁹: quāsi sint p̄stricti et nō ē i ea adherētia cū incidit p̄merit: z forte h̄e absterfio p̄fissū flegmaticis: et q̄i bona sit ei⁹ b̄o c̄tio nō istat oīno. et antiq̄ q̄dē vsi sunt vbi necessaria est subtiliatio regiminis subtilioris regimine q̄ est iuleb ordei: z aq̄ ei⁹ et aq̄ mellis p̄ime aq̄ q̄m nutrimētū ei⁹ ē p̄uē: et q̄ ipsa facit penetrare aq̄: et ei⁹ humectatio z absterfio rei⁹ aptior puocatō ei⁹ est multū et calidit̄a ei⁹ est

cōtracta: z ipsa p̄culdubio q̄nq; addit i p̄tate ad ditionē quā dā quāuis sit p̄ua: z seq̄t eā sirup⁹ acetosus de melle: z grossior z nutritior: z fortior iscaisōis z absterfiois: z nō ē i eo de calefactioe nō nocumēto viscep̄ calido r̄ū q̄d ē in aq̄ mellis. Nūc at mel canne q̄d ē zuccaz z pp̄rie mundificatū est meli⁹ melle ap̄is: i q̄ ei⁹ absterfio sit minor: absterfio ne mellis. Et silr sirup⁹ acetos⁹ de zuccaro: sit sufficiētia i sirupo acetos⁹: fortasse faciet icurere r̄aforā istestinoꝝ: z hoc q̄d ē timorōsū ē i egritudib⁹ acutis. Et nos ponem⁹ aq̄ ordei potationē z sirupū acetosi s̄imonē singularē. Et subtiliationē q̄dē regiminis egr̄i sigit nā materiei z possibilitas nāse i digerēdo ip̄faz z resolūdo z enacūā do eā. Et dignior horaz ad subtiliationē ē sta⁹: h̄ em̄ est vehemētia occupatōis nature i pugna materiei. Et non opz vt ab ea recedat occupet re alia: z pp̄rie ap̄b̄ cressi: aq̄ nō illd̄ pugna nō dū est p̄firmata. Et de illis q̄ sigit z faciunt p̄uenire ad subtiliationē ē vt si sit necessitas s̄imie aut resolūōis v̄tris aut clystertis: aut sedationia volouis: tūc opz vt des operā ad p̄summandū illā necessitate deinde ciba si necessari⁹ ē cib⁹ nisi sit p̄hibēs alib⁹. Et igrossationē q̄dē regiminis sigit vt requit̄ h̄r. Et dignior horaz ad igrossandū ē hora i q̄ virt⁹ nō ē valde occupata in materia: est p̄ncipiū egritudis. Et opz vt succurrat nocumēto illi⁹ ingrossatōis cū sparsioe q̄m est leni⁹ sup̄ p̄tate iter. Et estas q̄dē pp̄ sua resolutionē indiget additioe cibatiōis z separatōis

nis ei⁹: nā virt⁹ nō sufficit ad digerēdū illd̄ q̄d multū est femel. Et q̄m resolutio i ea ē p̄ sparsione tūc opz vt cābiū sit p̄ sparsione: q̄m pp̄ puritate resolutionis ei⁹ nō facit idigere cābio m̄ko. Ampli⁹ si multū dederit cābiū subito erit tolerās ip̄z z fortis ap̄b̄ expulsiōe ei⁹. Et autū q̄dē ē ip̄s malū z pp̄ hoc opz vt subtiliet i eo iter cōseruatiōne h̄rutiōz inter infrigidationē et lggere paulatim in eo est melius et plus spargere cū debilitate h̄ruti⁹ est melius egro. Et scias q̄ si nō esset illud q̄d pertinet h̄ruti⁹ est magis necessariū vt subtiliet cib⁹ vltima subtiliatioe: h̄ruti⁹ nō suffert illd̄ et dicit et cū deficit nō vsz curō. Curās em̄ sicut sciuit̄ est h̄ruti⁹ nō medic⁹ facit p̄uenire in s̄ifa ad h̄ruti⁹. Et cū intellexeris hoc: tūc oportebit vt cōsideres. Nam si egritudo fuerit valde acuta: et illd̄ ē vt sit stat⁹ ei⁹ pp̄tē: et erit h̄maueris q̄ h̄ruti⁹ non deficiet i hoc tpe q̄d est iter p̄ncipiū vsq; ad statū ei⁹: alieuabis occupationē a h̄ruti⁹: z icitabis eā sup̄ māz: et nō facias eā occupari i cibo ip̄simo imo subtrahā regimē statim cū dimissioe cibi oī no et pp̄rie i die crisi. Et si videris egritudinē acutā nō valde: imo acutā absolute tūc opz rebit vt subtiles regimē: nō vt imo nisi ap̄b̄ statū in die crisi. p̄tē: nisi p̄pter cām maximam. Et si videris egritudinē chronicā aut pp̄iquā cronice: nō subtiles regimē. Cur⁹ em̄ nō salua bit vsq; ad statū subtiliationē regiminis. Uex ē tibi necessariū cū hoc in oib⁹ specieb⁹ vt sit p̄ncipiū

piu tul regimis grossi? r postre
 mum tui regiminis puenies a
 statu subtili? Et gradatim pce
 das i eo qd e iter illa: ita vt h
 fit consueta vsq ppe statū: tunc
 em in tēde sup materiā: r si non
 sia occupat? i alio. Et qñ scis
 qd hūus est fortis tūc fortasse ne
 cessariū facit dispositio: vt sis cō
 tent? iuleb solo: r si nō plus sal
 tē hebdomada vna: r ppe in fe
 bibus apostematū. Qd si ti
 mueris debilitatē sit contentus
 aq ordeī. Et cuz ābigua sit tibi
 dispō i egritudine r nō cognos
 cas eā: tūc vt declines ad subti
 liationē i meli? vt declines ad
 additionē: te obseruāte hūitē: r
 toleratiā. Et illi qdē qd existit
 stimant q̄cbario i febie acuta
 est melior: qñ nō ē i tēctio i digōe
 r i euacuatōe cū volueris: faciat
 id nā: aut nō faciat: errorē iaz te
 scire fecit: imo qñ times casū hūi
 tis tūc cbario ē melior. Et de
 cozib? sūt corpa colerica q̄ req̄
 rūt regimē diuersū ab illo qd di
 ximus: r ppe qñ sūt assueta cōe
 stitōe pluria ipi et cū non cibant
 saltē i pncipio febris: imo i hora
 q̄ ē p̄santio ea: r ē hora stat? nō
 vacue sūt dispōnes eoz a duab?
 reb?. Qñ cū ipi sint debiliti hūi
 tū supuenit ei sincopis r moīstū
 in postimo. r si sūt fortis hūitū
 cadūt i extenuatiōē r apparēt
 sup eos signa ariditatis ex mi
 noratiōe nasi: r pfundatiōe ocu
 loz: r q̄ tpa sūt dep̄ssa: r fortasse
 supuenit eis sincopis añ illd qd
 effundit ad stomachos eoz de
 colera mordicatiua. Et sūt de
 hoib? qd qd sūt exuberātis car
 nis: r cū abscondit ad eis cibis
 debilitatē r extenuatiōē i currit
 q̄re nō tolerat phibitiōē cibi.

Et ois cui? caloi innatus for
 tis est valde aut plurim? aut ca
 loz innat? est valde debilis non
 pōt dimittere cibū. r de eis sūt
 qd? accidit dolor r lesio i stoma
 cho r dolor capitis ppter cōmu
 nitatē: r isti sūt d hoc gñe. r isti
 fortasse sufficit aq ordeī: fortal
 se egēt vt misceat succū granorū
 r sista illi vt p̄fortetur os stoma
 chi. r qñq? est nobis necessariū
 vt faciam? eos vomere cū facili
 tate añ cibū. r in plurimis si de
 bilitantur r proprie si supuenit
 eis sincopis: eā nō est vehemen
 tia debilitatis: imo effusio ma
 terie ad os stomachi. Cū ergo
 sumit in potu sūrupū acetosū p
 mixtū cū aq calida multa: r aut
 vinū pmixtū cum aqua multa:
 euomūt in vomitu hūores cole
 ricos r hūus eoz sit fortis. Cūq
 cibant aliquo robur sūpticorū
 sedant. Et senes quidē r debi
 les r ifantes sunt de gñe eoz. q̄
 nō tolerāt famē. De p̄mis hō se
 nit? sunt q̄ nō sunt vehementis
 tolerantie famus. r sequunt eos
 adolecentes r p̄pue hūtes soli
 da mēbra āplas venas i aere fri
 gido. Et multo rics qdē errat
 medic? in hūmōi egrotis sūz aliū
 modū: qñ ipē phibet eis cibū
 in pncipio rei: r qñ appropinq̄
 stat? r sciūt q̄ cadit hūit? cibāt in
 illa hora necessario. Jam hō q̄
 errauerit duob? modis. r si ipi
 cibauerit eos i pncipio est error
 ille r ignoātia infra hūc errorē
 r accidit istis egris vt accidant
 eis catarrhi nauſeatiui r colerici
 r vigilatio ppter resolutionē r
 priuatiōē digōnis: r indiget sūt
 r alleuant r coarctant mae r hū
 tutes eoz: r multiplicant ipoz
 vapores: q̄re audiūt id qd nō ē:

r tremūt r citant vel salūt: r p
 mutant i lectis: r imaginant qd
 nō est: r tremūt vel salūt labia
 eoz infertoria ppter dolorē oris
 stomachi: r cōtrahant anime eo
 rū p̄p̄ter grauitatē materie.
 Cānō in dādo i potu aquā or
 dei r sūrupū acetosum. Cap. 9.
 A Quā ordeī qdā est i qd nō ē
 de corpe ordeī nisi qd ē si
 cur virtus r forma. r non est ei
 intrōitus in curatione aut sidu
 cia in viuamēto nisi qñ ē p̄plete
 decoctionis. Et q̄ de ea est me
 lior ē vt sit aq hūitas sacraiat.
 20. r ordeī sacraiat. i. r sit iam
 reducta p̄pue ad s. assumat illd
 qd de ea rubeū est r subtile. hoc
 em est subtile cui? nutrimentū
 est min? r cuius hūmectatio est
 maior r ablutio ei? r extractio
 supfluitatū ab ea digestio sc̄ā
 ab ipa est mlta equalis. Et de
 ea ē in qua est aliqd de corpore
 ordeiz farina eius. Et magis
 dilectum mihi in hūiusmodi est
 vt nō sit plurimūz decoctū: imo
 sūm mensuram que auferat insu
 tionem r nō pueniat ad hoc vt
 faciat ipam viscosāz vehemēt
 r hūuimōdi quidem est pluris
 nutrimentū minoris ablatōis
 r digestionis: r accidit ei multo
 ties vt acetet in stomacho frigi
 do i substātia sua: r si sit i eo ca
 loz extrane? multus de malitia
 p̄plexionis. Et aq quidē ordeī
 qñq? est decocta cū ordeo ipso si
 cur est: r qñq? ē excorticatū. Et
 melior qdē sūrup? acetosus ap̄
 me est ille in quo ponit zaccarū
 in vase: deinde fundit super ip̄z
 acetum forte qd sit de vino rāte
 hūitatis vt eleuet sup dorūm
 zaccari: imo dimittat ipsum di
 scoperitū: deinde ponantur sub

vase carbonēs quieti r cinis car
 lidus donec liquefiat zaccarum
 in aceto sine bullitiōe: deinde col
 ligitur spuma r dimittitur vna
 hora cū multo calore donec mis
 sceatur zaccarū cū aceto: deinde
 funditur super ipsam aque quā
 titas duoz digitorū r bulliat
 vsq ad spissitudinē. Et aggre
 gare sūrupū acetosum aquā or
 dei simul ē illaudabile: quoniā
 corumpit aquam ordeī sū plu
 rimū. Et non opz vt detur in
 potu aqua ordeī cū siccitas na
 ture adest: imo ante ipsam fiat
 clystere. Qd si acetet in stoma
 cho detur i potu quod de ea est
 magis subtile. Qd si acetat: coq̄
 tur cū ea radiz apū r eius sile.
 Et vero acetat iterum: tūc ne
 cessariū est vt misceat aliqd pi
 peris cum ea p̄pue qñ materia
 nō ē vehemētis subtilitatis r ca
 lidatis. Et qñ multiplicat ei?
 inflatio: tūc misceatur cū ea ad
 calefaciēdū parū aceti vini ace
 tosi. Cū sūrup? acetosus
 in potu dāficidit hūores r p̄pa
 rat supfluitates ad expulsionez
 r tu consequenter post duas ho
 ras da aquā akistordei subtile
 p̄dictā vt abluat qd incidit r ab
 stergat id r errahat ip̄z p̄ sudo
 rē r puocatiōē. Et nō est no
 cumentū si detur in potu sūrup?
 acetosus ap̄d cenā cum iā sepa
 ratus est cib? a stomacho. Qñq?
 est necessariū vt p̄mixat iuleb
 ante aquā ordeī vt addat i hu
 mectationē: r illud ē cūyides sic
 citatem dñantem super corpus
 r linguam. Et qñq? est necessa
 riū vt premittat ante ip̄z ad le
 nēdū naturā aliqd de zamari
 dis ante illud per duas horas.
 De curationibus februm

acutarum. **C**ap. 10.
Quod dictū est de regimine
 lenificationis & puocationis
 & sudationis & digestiois deini-
 de euacuacionis cum medicina
 post illud. & qd dictū ē de cibitate
 post ipsaz est illud qd opoitur
 nos rememorari hic. **C**Et mōi
 extirpationis vehemente calidi-
 tati sunt cū inrigidatione aer-
 ris. & cum inrigidatione cibi. &
 cū epithimibus & emplastris
 & cum medicinis & cum resēto-
 ne eoz que sūt sicut mucillago
 psilly: macillago granoy cydo-
 nij & succ^o portulacae: & succ^o liq-
 ritite in orez pedef sitis. **N**ā asid-
 duare gutturi patiens egritu-
 dinē calidā aliqd vt remaneat
 os humidū & nō ericet in curis
 est inuatiū valde: & qñq; inua-
 tur per administrationē clyste-
 ris facti ex succo melonis indi-
 & cucumeris: & cucurbitae: & por-
 tulacae cū oleo rosaceo & cū aliq-
 tulo cāphore inuamēto mario.
CEt opoz vt sit aer ifridatus quā-
 tū possibile est: & eius ifridatio
 est p prohibitoem frequētiē: &
 p suspensionē flagelloz multotū:
 & p positionē niuis plurime: & si
 domus est pximi tpris ex quo li-
 nita fuit lutor ppuē illo in quo
 ponitur loco palee cotū papyri:
 tūc est mel^l: & qñq; preparatur
 in ea manationes vt fontū: & ro-
 rantes & currit in ea aq̄ dulcis
Aut srat^o est sup lacūā cooper-
 tā cū reni: & est srat^o super quez
 domit ex tabari & hie siltibus
 reliqu^o srat^o est ex extremitati-
 bus salicuz & cydonioz & myrti
 aspersis aq̄ ros. viol. & nenufar^z
 & ros. viol. & ponitur qñq; cala-
 rbi in quib^o sunt ordines de fru-
 ctibus fructū boni odoris frigidō

rū sicut malorum acetosorum &
 cydoniorum & minor piroz bo-
 ni odoris aspersis in aqua ros.
 & nenufare: & salicib^o super que
 sunt pulverizata sandali & rose
 & camphora: & super que iam di-
 stillarū est parumvini odiferi
 tūc est illd qd est vltimū. **C**hoc
 est regimē aeris. **R**egimē autē
 cibi tā sciūsti. **C**Et si voluntas
 adest vt cū inridatione sit leni-
 ficatio: tūc def aqua cucurbitae &
 aqua melonis indi ppuē & aq̄
 cucumeris: & lactuca cū aceto ē
 vltima. **C**Et qd cōueniēs est ad
 sedā dū sitz eoz ē foca factū ex
 pane simile cū aq̄ calet accepta
 ex dogo post colationē vehemē-
 tē. **C**Et si adest voluntas vt cū se-
 datione sit resēto: tūc def succus
 granati myri & acetosi & aqua
 agrester aq̄ mori de scemi & aq̄
 acetositate limonis non salis &
 aq̄ acetositate citri & q̄ sūt his-
 silia: & aq̄ cereculi & ē berberis.
CEpithimata **N**o & emplā sint
 ex succis notis & ppe aq̄ ro. aut
 succo rosaz recētū cū sandal. &
 cāphora & aq̄ cotūādrū enduite
 cū istis emē ifridatio plurima &
 mucillago psilly cum aceto & aq̄
 ro. ē hui^o gñis. **C**Et embrocare
 eoz cū ifridatib^o ē res maxima
 & magis inuās. **N**ā cū equatē
 in eo maior ps rectificationis. &
 fortasse rectificat aqua. **C**Et qñ
 illicē catarr^o & tussis aut i capite
 tē eius est grauitas aut tensio:
 sūt multitudinē vaporū. Quare
 opz ne fundatur super caput aq̄
 aut acetū imo occupetur cū icti-
 natione capitis sup vapores aq̄
 sū qd dispō facit illd necessariū.
CSi vero non fuerit catarrus
 neq; aliqd eoz qd dixim^o: tūc ad
 mīstrā de ebroz & epithimatib^o

q̄ scis. **C**Et nocibilior embro-
 ca i hmōi dispōne repletiois ca-
 pitis est multio lactis sup caput
 fortasse et facit accidere aq̄a i
 capite & p ditionē. **C**Et magis
 salua horarū embrocatiois ca-
 pitis cū repletioe ei^o ē vt sit va-
 pot. colericus nō hūta^o: imo in
 hmōi hōia fortasse nō nocet ap-
 plicatio lactis: imo cōfert. & co-
 gnoscit ex dispōne somniz vigi-
 liz & hūditate supioz pūū na-
 riū & eaz siccitate. Cū q̄ vider^o
 somnū aut pūūditatē sōnuant
 hūditatē supioz pūū narium
 tūc caue ebrocationē & inictio-
 nē & tūde i attrahēdo materia
 ad inferiora. **C**Et cū vider^o rube-
 dinē i naso & facie vehemētē:
 tūc nō erit malū vt scias currer
 sanguinē ex narib^o. **C**Et ifrigi-
 da epar cū ēptis. **C**Et cū ifri-
 gidas caue ne occurras cū ifri-
 datione vehemētē: hōia sudoris
 & flolūtōis: imo opz vt obkues
 illd: fortasse em sit cā i elōgatio-
 ne egritudinis: licet qñq; sit lō-
 gitudō egritudinis saluoz q̄
 ipsius acuitas. **C**Et opz vt ca-
 uas in febrib^o acutis casum
 rasure: qm̄ addit^o dūbitate vir-
 tutis: & terretur natura a rece-
 ptione supfluitatum ad itel-
 na: & ab expulsiōe eaz ab eis
 pp victoriam supfluitatū. & for-
 tasse rēdēt superfluitates ad
 superiora & ledūt hypocūdria
 et inflant ea et ledunt caput.
CEt qñq; est i potu papaueris
 inuamentū mirabile in inspis-
 sando materias subtilē: quare
 digerit in faciendo somnum.
CRememoratio accētū q̄ dif-
 ficilia sūt i febrib^o acutis. **C**a. 11.
Uquamur itaq; i pms de
 accidētib^o q̄ vehementia

sunt i febrib^o: & de curatioe eoz
 ruz: & festinem^o ad distinguēdū
 febres acutas: & hec qdē accē-
 tia sunt sicut rigor & frig^o: & hor-
 ripillatio: & sicut ludos plim^o &
 sicut flux^o sāguis nariū supflū^o
 & sicut vomit^o laborio^o: & flux^o
 vētris dūbitās & sicut sūz q̄ nō
 tolera: & sicut pūūditas som-
 ni supflua & sicut vigilatio ife-
 parabilis: & sicut alptas ligue
 & ofuscatio oris: & sicut sternu-
 tatio cōtinua: & dolor capitis
 pūū^o: & tussis frequēs: sic
 sus appetit^o: & bolim^o: & sicut
 appetit^o canin^o et singultus.
Ude regimē rigoros et horri-
 pilationis cū supflūit. **C**a. 12.
Quod est de hoc seāns su-
 dorē rectificat velociter &
 nō idiget regimē. & cretico nō
 opz vt hūū fiat p remotionē: et
 nō ē de illis q̄ debilitāt & faciūt
 aliud. **C**Et qñq; sedat cū ligan-
 tioe extremitatū: & frica: & de fa-
 cili: cū calefactione coopture
 & cū vinctioe de oleo de aneto &
 d camomilla si idiget eo. **C**In
 forti aut qñ pferat. siue sit i
 febrib^o: siue sit i alijs: opz vt li-
 gen^o extremitates i locis plu-
 rimis. & inictio fiat cū oleo ca-
 momillio & radice lilij. **C**Et if
 de hoib^o q̄ cōfortāt illud cū eis
 q̄ sunt sicut cardamomū et cas-
 storeū et ruta et sceha et cala-
 mētū et baurach & pip et pū-
 rē. **C**Et qñq; pertrāsūt illd ad
 admīstrādū linimēta ex sinapi
 & assa fetida. **C**Et qñq; decoquū-
 tur medicina iste in aqua: deñ
 coquit in ea aliquod oleum.
CEt aq̄ eruce fort^o i hoc caplo
 p se sola aut cū oleo aliquo qd
 decoquit cū ea. et sūt decoctio
 ozimū et aqua eius.

Collectio olei boni. Cap. 13.
Sumat anetū siccū et mir-
 rha et ruta et calamētū et
 pip et pīretū: coquātū r vino
 decoctioe vltia: deīn decoquā
 colatū i tūro q̄tū est medietas
 ei⁹ de oleo sīlamino vique cō
 sumat aq̄ r remaneat oleuz et
 admīstret īnūgēdo. **E**t est rigo
 fortib⁹ i eis i tali q̄tus est rigo
 q̄rtane est oleū de costō: oleū
 de sceha et oleū de abrotano et
 oleū de lilio: et oleū de mirrha
 et ponat. i. 3. j. olei pod⁹. 3. iij.
 pipis. et. vj. 3. j. pīretū tritorū.
Et admīstret absynthiū deco
 ctū i oleo aliq̄: aut oleū olive i
 q̄ decoctū r apū. **E**t t̄roit⁹ in
 oleū leuis caliditatis est iuna
 tu⁹ valde: r fortasse necessari
 sunt portioes. **E**t mltoties te
 dat cū aq̄ calida leuz calidita
 tis r cū curatōe sup̄aportē ei⁹.
Et q̄n nō sedat p̄ id sī mā est
 grossa: decoquant i aq̄ anisum
 calamētū et semē apū r mastix
 et eruca r anetum r sītia. **E**t
 balneet i aq̄ i q̄ decocta sint ea
 q̄ sūt sic sceha et abrotanū r ca
 lamētū et anetū et s̄qnātū r ru
 ta et sanīuc⁹ et cost⁹ et semina
 calida. **E**t oēs medicie fort⁹
 puocatōis sedat rigoē q̄m dō
 medicū: sedatib⁹ rigoē mari
 nū i q̄rtana et s̄lib⁹ s̄ibi ē vt bi
 bat de costo aure. i. cū aq̄ cala:
 et de agarico q̄tū de ipso i aq̄
 cala: et in agarico est iuamē
 tū. **E**t q̄nq̄ ponit cū eo parū
 opū q̄m facit doimī et facit si
 dare r phibet vehemētū rigo
 ris et alia. **E**t itē ireos q̄ri
 tas aure. i. i aq̄ cala. **E**t dō
 positus ē r̄yuca diateserō: et
 electuaria alia et dyacuminū:
 et dyacalamētū: et dyapiperō

et sirup⁹ d melle i q̄ seruēt sic af
 sa ruta et pīretū et pip. Pille
 expte q̄ dant i potū aū rigoē p
 hōtā vñā s̄firmo erecto vltiāte
 sup̄ lectū suū et aer e ei⁹ calefa
 ctō cū igne r coopmētō: q̄m tē
 perat ipz at phibēt q̄ p̄fecto
 r. s̄tozasq̄ myrthe opū oppo
 naci oim ana p̄e. j. cōficiant cū
 butyro r sit dōsis ei⁹ q̄stas fa
 be. **E**t iterū sumat oppo
 naci castorei dauci asse pīretū
 opū. aū. ptes eq̄les: fiat sic p̄lo
 fit. **D**escriptio bōa. r. oppo
 ponaci serapini andrē r cūm
 nī carmeniz teis apū pipis aū.
 aū. j. s̄. seis iūq̄mū albi cro
 ci arithologie castorei euforbij
 myrthe ameos jinzibres oim
 aū. pod⁹. t̄rie. 3. j. seis halmel p̄
 retrū oim. aū. aū. j. p̄ficiant cū
 melle: et dōsis ei⁹ s̄t auellana
 cū aq̄ cala valde. **E**t fortasse
 ē necessariū i eo vt def in potū
 vīnū calefactū et cibi calefacti
Et solutio vētris cū eis q̄ sūt
 sicut hiera r diacidonitē r dya
 sinico. Imo q̄n ē rigo parū: et
 p̄pē sine feb. dent i potū pille
 ietti de q̄m ipse sunt sanitas ei⁹.
Regimē sudoris luphū in
 febubus. Cap. 14.
Oportet ne sudor creū: q̄
 tū possibile ē refrigatur.
Et cū aut euenit necessitas r p
 trasit finū: tūc opz vt euetē
 r i r̄idē loc⁹. **E**t si at nō excu
 sat: tūc sup̄ infirm posit⁹ q̄ p̄e
 r vt inuenes solēt i aere cōcūri
 p̄moueat in loco frigidō. **E**t
 nō opz vt occupet i ericadō il
 lud qd̄ rozādū egredit faciedo
 enuacationē post euacationē:
 nā illud est occasio ad illud: p
 uocādū r multiplicādū: fortas
 se attrahit sincopiz: nā ei⁹ ab
 sterio

sterio addit in ipsum: et ei⁹ di
 missio restringit ipm. **E**t opz
 vt inūgat eū cū oleo rok. forti:
 et oleo myrtino: aut cū oleo de
 salicib⁹ et cū oleo d̄ balausijs.
Sur fiat oleū cū aquis i q̄bus
 decoquant cydomia pontica et
 mala pōtica et rose r balauitē
 et charabe cōtrītū sicut puluis
 qui apparet in radio solis: r si
 mila q̄m restringit. **E**t q̄nq̄
 restringit acetū mixtū cuz aq̄ et
 succ⁹ agreste r decoctio balau
 stiarū: decoctio gallaz: r deco
 ctio myrti: et succ⁹ salicis ē mi
 rabilitis: et aq̄ temperiue. **E**t
 cū res sit vehemens lima cum
 muscullagimib⁹ frigidis et cuz
 gūm: r ppue cū eplastrā his
 duob⁹ r enērat. **E**t q̄n v̄he
 mēs sit res oportet vt ponatur
 nix sup̄ extrema: et sola sint in
 ea extrema aut balneet cū aq̄
 frigida si suffert eam.
Regimē fluxus sanguinis na
 rium iuperflui. Cap. 15.
Oportet vt nō properet ad
 p̄phibendū illū qui creū
 eius ē q̄tū possibile ē. **E**t cū aut
 est necesse phibere fluxū san
 guinis nariū i febub⁹ acutis:
 tūc liga extrema: et pone vēro
 las sup̄ lat⁹ qd̄ seq̄ lat⁹ fluxus
 sanguinis nariū. Deīn p̄sequē
 r adhibe regimē ill⁹ loci: for
 tasse ei possibile erit tibi vt in
 frigidēs et restringat p̄ illud
 et ante vel nō ponas ventosas
 desuper: et distilla in nasuz ali
 quas distillariōes p̄dicras i ca
 pitulo flux⁹ sanguinis nariū: r
 cū nō est phibēs aliq̄ infrigi
 da caput cū infrigidatib⁹ p̄di
 ctis in eo: r q̄nq̄ aduenit patē
 tib⁹ quartanā flux⁹ sanguinis
 nariū: q̄re oportet vt iuues cuz

faciētibus fluere sanguinē ex
 narib⁹ scitis: in ipso eniz est sa
 natio quartane. Si q̄m sup̄hu
 tatem timerim: facim⁹ sicut
 illud quod fecimus.
Regimen vomitus quo accit
 dit eis. Cap. 16.
Cur nū apud necessitatē:
 er fm plurimū abscindat i eis
 per vomitū: et per adiutorium
 eis q̄ extrahit humor: nocim⁹: s̄
 cut est sirup⁹ acetosus r aq̄ ca
 lida. et q̄nq̄ est necessariū vt cō
 fortet vir⁹: quare ponat loco
 sirup⁹ acetosū pari sirup⁹ aceto
 sus cū semib⁹. **E**t si h̄ior est
 imbibit⁹ et gross⁹: tunc opz vt
 fiat solutio dādo i potū qd̄ est
 sicut aloes r hiera. **E**t q̄n nō
 est imbibit⁹ fortasse cōfert hiera
 et aloes. **E**t si est imbibit⁹ non
 grossus: mūdat ipsum sirupus
 acerol⁹ cuz aq̄ calida: deīn eū
 ipm: post illud aq̄ granatorū q̄
 bibat. Qd̄ si enommerit eā bi
 bat ipfazvice alia donec eque
 et queleat: et similitur sirup⁹
 de mēta cū granis granatorū r
 fortasse sedat ipsum infrigida
 tio stomachi. **E**t nō opyvt ap
 proximet reb⁹ p̄dicris et sedā
 ribus vomitū cū p̄citate sua
 et acetositate sua s̄ptica ille
 qui vomit pp̄ humorē imbibitū
 q̄ est malū: r addit imbibitio
 ni. Sed nō imbibitio fortasse fa
 ciēt eū dehcere deosum q̄uis
 sit grossus. et fortasse iuābit
 virū stomachi ad expellēdū
 eū per superiora. **E**t q̄n assu
 duauerit vomit⁹ de colera et
 nō fuerit de genere imbitū: tūc
 vt̄re s̄pticis: r pp̄ie eplis iu
 nātib⁹ factis ex corticib⁹ gna
 totū et gallis et his s̄lib⁹ cuz
 Articella. B

vino pmicto aut aceto pmicto. Et ad vomitū qdē colere nigre supflūū submergat spōgia in aceto et ponat sup stōachū. qd si necessariū fuerit aliqd fortis admiltra medicinas pceditas i caplo retētionis vomitū. Regimē fluxū ventris qui accidit eis. Cap. 17.

Am singularitē i caplo fluxū ventris locuti sumus in hac itēde. Ergo redeam⁹ ad illū. Et de illis q pferit ex via ciboy sūt almes torrefactur lētes torrefactur: et corādrū: qd cū qz hoz duoy fuerit: elixit⁹ fit: adq ab eo r ppe qn fit aceto sū cū gnis gnatoz qm ē bonū. Regimē sūis eorum super sue. Cap. 18.

Potet vt inūgat caput cū oleo frigido valde qd sūndat sup ipz: r ponat sup caput si nō fuerit qd phibeat: et cum aqz sūrigidātib⁹: r retēde mullaginis semis cydonioz p mure cū oleo ro. vltio. Aut isūsiōis prunoy e medullay cucumeris at khed r cucurbitē r emulsi lactuce nigre r radicē liqrititē: r pillulay descriptay i anctidotario ad situm. Et d illis: q masticant ē almosolat r sūt tazmarindū: et sūis qdē qnqz sūt ex frigore: r abscondit eaz somn⁹. Et qnqz sūt ex calore: r abscondit eaz vigilie.

De profunditate somni q accidit eis. Cap. 19.

Potet vt remoueat p profunditate somni cū fabulay r his sūlib⁹ p voces: r ligen tur mēbra eoz inferiora ligatōne dolorosa: postq nō fuerit qd phibeat. Et superponat colliriū subtile si natura fuerit

restricta r in hora qētis r tpe assiduitas: r vtolet qd est iter ambas spatulas et spondiles.

De gūitate capiti eoz. Cap. 20. Potet vt alienetur ab eis Demulsiō lactis sup capita eoz: aut effusio olei sup eaz aut ēbroca: aut caput purgū. Imo sint pētēti vaporatiōib⁹ facti cū ēbrocis ex camomilla: r sint in eis viole et surfur: et his sūta. De inquietudine habentiaz febris et aliorum. Cap. 21.

Facere pō oleū viol. cum oleo d semie lactuce: r oleo nenufarino: r oleo de cucurbita: r adherere aliqd d tēpafas cētūb⁹ famolis sup tpa r i curuare caput sup vapores humectates r odorare nenufar: r poma mādragore r alsehefebraz aspsū ex lōgic⁹: r ēbroce hūctates: r res qz scis: r sūst si h fuerit qd phibeat: de i potu sirupus papaueris et lohoc eius. De h multiplicent inter man⁹ ei⁹ candele r eleuent voces cū fabulis et ligen cū insitis extremitates ei⁹ ligatiōne dolorosa parū cū ansis q resoluant velociter. De h pceptiatur ei vt dormiat: et claudat oculos. Cūqz dormit parū extinguant cādele et cessent voces: r soluat anse quonā dormiet et cū inuenit leuitatem et quietē ex paroxismo aut vehemētiaz: assiduet ablutiōē faciei cū aqua in qua decoctū est papauer nigrū cum aliquatūlū mandragore et radice ei⁹: et cū est illic hūō baurachi⁹: pferat aqua in qua cocta sint sūmbūst mellilotum et albacuen et papauer abluēdo faciem et incuruando super vaporem eius.

De dolore vētris qui accidit eis. Ca. 22.

Trer effusio cholere ad stōachū: r si accidit i principio perio di ei⁹ detur in potu parū syrui de malis cuz syrupo acetofo.

De aspitante ligue eoz. Ca. 23. Essentia qdē viscositas frice cū bulico aut cū sūgialicis cū oleo amigdalino et succaro tabarzet donec mūdet aut cū spongia r pauco sale et oleo ro. i hoc nō est alienatio multa infirmū: r post illū cū ei⁹ asperitas est nō pp viscositatez imo a siccitate opz vt teneat in ore suo sebestē aut nucleos prunorū: aut saltez q asportant de tndia r est i colore salis r dulcedine melles: sumat d eo sim qd dixit Archigenes quātitatez fabe vni⁹: r grana cydonioz sūt ex eis q humectāt linguā r phibēt ei offuscatōez. Et opz vt nō ponant puluinaria mltaneg resupinet dormiens: nam hec duo ericant linguam.

De sternutatiōe assidua que accidit eis. Cap. 24.

Quandoqz magnificat hō: cumētū sternutatiōis assidue cū eis: ledit nāq eos r replet capita eoz: r dūbitat eoz d rutes et fortasse facit sūrupum san. nariū. qre opz vt frice eoz rū frōs r collū r nās: r aperiat oia eoz r fricent eoz palata cū vehemētiaz: r sūdāt capita eoz r conuertant r pmat eoz extremitates fundāt i aures eoz olea tepida ad caliditatē parū de cluua r humectent lacerti eoz et ipoz mādibule. r ponat sup eoz ceruicib⁹ puluinaria calefacta: r h ercitent a sōno eoz

subito: et minuat a pulue et somno. r omni in cui⁹ dolore est acuitas: r olfaciant sauciz: r lūtū almaiach: et ipōgia marinā.

De dolore capitis q accidit eis. Ca. 25.

Uga extremitates eoz r p pte cotas r cū sūtra ligaz r frica pedes eoz et supponant eis colluria trahētia materiam ad sferiora: r pōita capita eoz cū sūrigidātib⁹ nor: r si h fuerit qd phibeat ex cozza aut tuffi dērocen⁹ capita ipoz cū decoctioz r vio. r ord ei aut foz. salic⁹ r his similitū: r sūst olo ro. r okode falcib⁹: r qn h excusarūqz tūc pmilice ēbroca: sūrigidāte cū nitūig: sicut camo. r sūpfecti uis sic ē papauer: et si mulgeas lac nisi cū remouet febz: s at ptes fuerit fort⁹ mltgeas lac caprū: r si fuerit dūbilis mltgeas lac muliebre. et caue lac apd repletiōē hūidā faciēte pūditate sōni. r sūst caue humectatiaz tu nō admittit fort⁹ mltgeas nisi vbi est vapor sumofus et caput siccū et pap somn. r quādo multiplicatur repletiō i capite et r vapore hūido: trabe eū ad inferiora cuz colluriā et clystere rib⁹: et stringe mēbra inferiora ita qd testiculos.

De tuffi eorum. Cap. 26.

Ussis plurimū accidit eis ex calore: aut siccitate quare opz vt teneat i orb⁹ suis pillulas bichilthias: alio hoc d papauer scās cū medullis fructūz frigidis zamilo et his sūlib⁹. et vtant cerataris ifeigidātib⁹ factis ex oleo ros. puro: r mucillagie pillulay succo portulacera lūis eorum.

De destructiōe appetitus eorum. Ca. 27.

Quādoq̄ ē cā ei⁹ humor in ore s̄oachū: qđ sc̄it ex eo qđ oictum est de structiōe appetit⁹. ⁊ euacuat p vomitū aut solutiōe vētris. et infirmities iuuat cū itromissione digitorū in gutture ⁊ cōmotiōe s̄oachū: et pp̄ue cū vomitū expellit colerica rē aut acetosa. Et q̄nc̄ ē exvehementia v̄bilitatis: q̄re cū ref̄ cōplexio q̄ facit eā cū eo qđ sc̄it. et op̄z vt approximes eis odores bonos excitates appetitū: sic odor saueh̄ iusu cū aq̄ ⁊ aceto. et detur eis electuariū pp̄ortioale febricitatib⁹: et parū vini ⁊ succi fructū p̄oicoz boni odoris. ⁊ labant aliqđ de aceto gelatine pisciū aut hēdi et his s̄iis. et ponant sup s̄oachū post dies primos ep̄lāstra sc̄a ex fructib⁹. ⁊ sint i eis absynthiū aloes s̄z q̄ sc̄is. ⁊ infusio ei⁹ cū oleis bonis ē iuuatiua.

De bolismo eorū. Cap. 28.
Op̄z vt curent cū odorāmentis ⁊ luto alnaichi et armentis iusu cū aceto. ⁊ odorē almosofat ⁊ panē mūdū calidū ⁊ carnes assatas. ⁊ frige eoz ⁊ tremitates. ⁊ extēde aures eorū ⁊ capillos ipoz. ⁊ forata eorū cerebra cū iuoc̄o s̄rigidatibus et humectatib⁹. Plurimū nāq̄ bolismi eoz est pp̄ destructionem ois stomachi pp̄ cām cōicātē ramis q̄ adueniunt eis cū sensu ⁊ est cop̄z dup̄ ⁊ induat: vep̄ sen⁹ nō vltimā cū eo.

De nigredine lingue eorum. Cap. 29.

Op̄tēt vt nō dimittat sup̄ oligū nigredo: imo fricēt cū eo qđ sc̄is: ⁊ si nō elenabunt ad caput vapores maligni et facient cadere in s̄iren.

De appetitu eorum canino. Cap. 32.

Aratur cum vncuosus frigidis ⁊ dulcibus.

De sincopi que accidit eis. Cap. 31.

Quādoq̄ accidit eis sincopis i principio febrium: propter effusione colere ad stomachos eorum. Quare oportet vt detur eis ante paroxysmū: aut apud porismū frustū panis de simila cū aqua granatū ⁊ aqua agrete. Et sc̄ias qđ q̄ aggredant̄ sincopis ⁊ febri: tūc sincopis eoz ignior: curāone: si i diget paucio de p̄mixtū cū tribus ⁊ vini antiqui. ⁊ si nō: s̄irupū molorū antiqui cuius resoluta est superfluitas: et floborhomia qđ dem multoties addit in sincopis: et clistere leue est magis conueniens: et vomit⁹ est iuuatiua eis. et constrictio crurū ⁊ pone re manus ⁊ pedes in aq̄ calida. Et cū euadūt: tūc de sollicitudine est vt cibent̄ saueh̄ oidei ⁊ frigidato i s̄int ḡna granatorū.

De constrictione anhelitus eorum. Cap. 33.

Constrictio anhelitus accidit eis: aut pp̄ spasimū ⁊ licitātē qđ accidit eis i lacertis: hēlitus: aut p̄pter materiaz p̄fecto catuam descēdentē ad guttur eoz: aut p̄pter debilitatē qđ n̄atur neruis venientib⁹ ad mēbra hēlit⁹. Et p̄ma qđ dē curat cū vnguentis v̄l emplastris humectatib⁹. Et sc̄ba cū eis qđ p̄hibēt s̄rāgulatoz. Et tertia cū eq̄tidiē cōplexiōis i cerebrioz: inunctiōe colli cū eis qđ s̄rigidatē ⁊ humectatē: ⁊ sup̄ stomachū itēz ex eis qđ s̄it sic rasura cucurbitē ⁊ portulacē: sc̄a dali cū olo ro. ⁊

milibus ei.

De vehementia tristitie eorum. Cap. 33.

Quādo multiplicat tristitia cā ois stomachi et aduentu hūoris mordacitū in eo tūc infrigidis stomachos eorū cū eis qđ sc̄is de cibis: et inugant: et dormiūt in loco primo motibus aq̄ s̄trato extremitatib⁹ arborū ⁊ fructetis fridit: et odoriferis fridis et nensure et rossis: et exparisib⁹ fridis factis ex fructib⁹ odoriferis fridis ⁊ sandalis. Et multoties qđ dē p̄ferat in eorū tristitia d̄sterta frigida facta ex aqua cucurbitē et citruli et succo portulacē et semperuine cum oleo rosa.

De difficultate deglutienti que accidit eis. Cap. 34.

Difficultas deglutienti cum accidit eis: et se fuerit conclusa: tūc floborhomia paulatim fiat et equatio fiat ad retrahendū et suppositoriū est mel⁹ quā plurimū solutū de super.

De frigore extremitatū qđ accidit eis. Cap. 35.

Multoties pfundatur calor eoz: et infundantur eoz ex tremā. Et tendit calor submers⁹ ad caput. Ponatur ergo extremitates in aqua calida: et non bibant aquam frigidam.

De sermone febris colerice. Cap. 36.

Ebras colerice tres sūt: tertia continua: tertia prodica: et caula. Et tertia qđ dē prodica aut ē pura: et sit a colera pura. Aut nō pura et sit cū putredine colere grosse substantie pp̄ p̄mixtionē colere cū flegmate p̄mixtionē aliq̄ p̄plexiona l̄ vniat: et pp̄ hoc diuersificatur

ab hemitriteo: cū hemitritei faciat due materie segate: et hāc faciat materia vna qđ in seipsa ē p̄mixta: cū cuius calore p̄mixtē aliquātulus frigidus qđ grauat suā putredinē et suā resolutionē et suā digonem et pp̄ illud qđ dē s̄it in hemitriteo duo paros p̄mixtū: tertiane nō pure paros r̄simus vn⁹. Et hęc qđ dē nō pura q̄nc̄ p̄ologatur tpe lōgo et citicer medietatē anni: et q̄nc̄ p̄duct ad mollitiē et magnitudi nē plenis. Caula nō est de ḡne p̄tinue: q̄m differētia inter eius vehemētia et eius tpe est inensata et accidētia ei⁹ s̄itves hemētia: et cā est acuitas materiet ⁊ multitudo cū ei⁹ casus s̄it circa cor et i venis ois stomachi aut in partib⁹ epatis pp̄ue ad summum in mēbris nobilib⁹ v̄icinis cordi. In tertiana nō colera est i carne et ad p̄tes cutis. Et in p̄tinua ē sparsa in venis eoz: p̄ ē elongant a corde. Et vehemētia qđ dē s̄it: et āgūtia ei⁹ inq̄tudo et i p̄tētia et alte natio et nausea et amaritudo ois et siccitas labioz et scissio eoz et dolor capitis multiplicatur i febrib⁹ colericis: et est nā i p̄tib⁹ eoz ad siccitatē decliniaz: q̄m materie mot⁹ est ad superio r̄ant ad illō ad qđ apparet de coipose et cute.

De tertiana absolute et nominatur triteus. Cap. 37.

Proxim⁹ tertiane sc̄ipit i p̄mis cū horripilatoz vt p̄ctura acus: de h̄ infidat: et incipit facere rigore: difficile valdē difficultatē reliq̄s rigozibus: nō frigidat aut ē paucio frigidus: et nō ē frig⁹ ei⁹ nisi pp̄ pfundatio nē caloris ad interiora ad p̄tem

materie: et uenit sic pucturasa
 cui: et hic qd de rigor cu ueheme-
 tia sua e veloc sedatois: et tu is
 sciuisi eaz hu' rigous: et fit ri-
 gor ei' i trib' dieb' pms for-
 tior: et uehementior: i qrtana e
 rior: et itez rigor leipit cu for-
 tudie: deide lenit paulati et mi-
 nuir' uelocit' et i quartana e rior
 Et sudor multiplicat i tertia-
 na cu dimittit. Et fit uia i ea
 rubea tedes ad ignea: i q no est
 mltia grossitudo. Aut est no pu-
 ra: et fit uia ei' cruda aut grossa
 Et tertie caliditas i saluor
 caliditate cansonis: et quanto p-
 lyt' man' tagit corp' no addit
 iflamatio. Imo qh'q' minuit ifla-
 matio ei' et i caufonice addit i
 flamatio Et accidētia q acci-
 dūt i eis i tertiana sy(gillie sine
 gnitate i capite: nisi i qbusdā h
 puris i sitis et furor: et ira et fo-
 locutōis. Et e pulsus ei' acu-
 tus uelox et pparationes ad re-
 liqua febris: et h e q'lis pstric-
 tio nis. et dilatatiois: qm horū debi-
 litat eum: et addit ei diuersitatē
 apud statū: et diuersitas in eo e
 sub ea que est in alijs cum duri-
 tate: est pulsus fortior in ea imo
 diuersitas i eo no est fm pluri-
 mū: nisi diuersitas ppropia cu fe-
 bre et alio: et i pncipio quidē est
 necessariū vt coarctet puls' vlsq'
 ad horā dilatatiois febris: et tūc
 pfortat et fit uelox et frequēs et
 ei' diuersitas no emittū supflua
 Et q'q' significat ipsam etas
 et pfuetudo et regiozars et for-
 ma et tēp' et multitudine enē:
 tertiane i illa hora. Et cu ergo
 cōponit due tertiane: sunt po-
 rissim euenientes oīe die. Qui
 ergo p'siderat tertianā p paro-
 rissim errat in ea: imo opz vt at

tēdant significatiōes alie quas
 dicem'. Et patētib' qdē ter-
 tiana accidit uigilie: et amor
 solitudinis: et multoties sētūb
 ebullitōne apud epar
 Et differentia iter tertianā
 purā et nō purā. Ca. 39.
 Pura est subtilis leuis cui'
 parorism' cōsumit a qua-
 tuor horis vlsq' ad. 12. horas: et
 no addit super eas multum: et
 si addit additione multa: tūc e
 non pura: et est fm plurimum
 perueniens ad septem horas.
 Et calefit i ea corp' uelociter
 et uides caliditatē pcedere ex
 corpore extrēitates adhuc sūt
 frigide. Et similt' pura nō ac-
 cidit error: supra. 7. piodos. et
 q'q' cōsumit p'pter subtilita-
 tē sue materie i parorismo vno
 in quo accidit vomit' aut ven-
 tris solutio mūdificans. et ap-
 paret digestio in vna in pmo
 die aut i tertio: aut i q'rtō: aut i
 septio. Et si autā addit supseptē
 piodos additiōes plurimā: tūc
 est de g'ie nō pure. Et similt'
 si prolongat spatū sui rigous
 Et e additio suoz porissimoz
 et antecessio eoz adinuicē h'oz
 dūne seruātē: pporioies similes
 et in nō pura e illud diuersū nō
 rectū. Et similt' qn assimilant
 parorissim fm terminū vnum et
 reliqua signa elongatiōis febris
 etiā sunt de illis q' scis. et cū vi-
 des pncipiū cū rigore h'z qd de
 tertianam: et statū cū sudore
 eruberātē: tūc h' dubites qn ipa
 sit pura. et i pura qdē cū eā h'z
 bēs bibit aquā ordeī pcedit q'
 ei' coipe ei' cū uapore h'ūidū qn
 ipse velit sudare et qn sudat
 Et cū h' pura inēit g'uitas plū
 mā in capite. Et exp'lio. Et

prologatur rigor donec puenit
 ad. 2. 4. horas: aut. 30. horas vlsq'
 ad hoc. Et tepelcidonec
 cōplēt. 40. hore: et p quantitatē
 additiōis parorissim sup. 12. ho-
 ras est ei' elongatio paruitate.
 Et i tertiana qdē nō pura tar-
 dat apparitio digestiōis. Et
 nō apparet in forma offuscatio
 neq' extenuatio. Et fortasse si
 eradicator cuz sudore copioso.
 Et fortasse h' icipit cū rigore.
 Et nō est castas cū multa for-
 tudine: neq' est augmētū eius
 esse: imo est qn ipa addat: de in-
 de pcedit et minuit. Et acci-
 dentia sena minorant in ea.
 De tertiana p'ntina. Ca. 39.
 Cognoscit per uehementiā
 parorissimoz tertiane: et p
 uehementiā accidētū tertiane: et
 apud hoc. qdē cū sāguis putrefit
 fit h' hoc g'ie: et sic fit imo post
 De cura tertiane pure. Ca. 40.
 Portet rememorari illud
 qd dedim' tibi de radicib'
 in curatiōe febrū de solutiōe ve-
 tris: et cibo: et i oib' capitulis:
 et fabuca sup illū. Et tu qdē n'
 auctulus sermonē ei' q' cōcedit
 in pncipio solutiua fortia et my-
 rabolanōs: et his s' h'ca: nisi illū
 qd dixim'. Imo opz vt pperes i
 primis et lenias lenitate qua-
 dam cū eis q' dixim' illic. Et si
 cur sūt tamarindi g'uitate. 40.
 3. nocte insundant in aq' calida i
 nocte et colent: p'clant desup
 firscofos: aut tereniabi: aut aqua
 duoz granator. Et sicut deco-
 ctio uleth cuz tereniabin et pas-
 sulis enudeatis. Et ut infusio
 p'nuozum cu tereniabi: aut sira-
 tos. Et sicut s'rup' viol. et uiole cō-
 dite. Et fortasse facit mucilla-
 go pillū cū quibusdā s'rupis si

cut est s'rupus p'nuozubricita-
 tem et lenificatiōē et cuz deco-
 ctione lētū cuz inleth. Et ut cl-
 steria lenia sicut est clistere cū
 coctōe altee et iunbe et sebestē
 et radice liliū et oleo uolato: et
 succo siccle et banrach g'ymū dū
 quē scis: et illū qn necessitas tā-
 git ad ipsam. Rectū nāq' est ne
 in potu ualeat qd est sicut forbi-
 tio: ordeī: neq' ei similes: neq' ei-
 bi nisi natura taglenificata: et si
 vētris solutio in pncipio in feb-
 tertiana pura: mioris est malitie
 q' ei' sile in alijs lz sit ei' malit-
 tia itez maxima. Et qn est pos-
 sibile vt flōmes vlsq' ad tres pe-
 riodos fac. Et sicut q' times qd
 sit egritudo furiosa et facis illū
 erit illud qd accidit de errore si
 accidit min' q' aliud. Et opz
 vt non moueas in die paroriss-
 mi aliqd nisi p'opter necessita-
 tem. Et nō cibēs nisi apud cō-
 ditōes p'dictas. Et ut puces
 vūnā cum emu l'ioe feminuz: et
 opz vt supueniat ei parorissimus
 dum est famelicus: et non est in
 stomacho ei' aliqd. Imo opz
 vt sumat i potu s'rupū acetosū
 omni mane: et post duas horas
 aquā ordeī i die in qua non est
 parorissimus. Et s'rupus qdē
 acetosus post parorissimū est cō-
 ueniens. Et similt' ponere
 pedes i aqua frigida ad trahē-
 dū rēsiduum calous. Et ego
 magis diligo vt sit i s'rupo ace-
 toso: et p'prie i postremis emul-
 sio feminū frigidū p'dictoz: et
 ante parorissimū per tres horas
 aut q' tuor. Et detur i potu ite-
 rā post parorissimū aqua ordeī.
 Et qn n'caria e subtilitatio fgi-
 mis de i potu sicā q' granatorū
 et aq' melōis idē: et his sita: et

Atam fiat ei⁹ regimē sū modū
 pdictū. z quoties appropiat
 stat⁹ subtile. z in dieb⁹ primis
 cibet cozūst ordē z pane trito
 cū aqua frigida: aut sicut ē aut
 emulcū er eo q⁹ fit ex lacte ace-
 toso z lentib⁹. **¶ Et** qñ cib⁹ ace-
 tat in stomacho nō deb⁹ i potū d⁹
 aqua ordēi q⁹ nō est valde subri-
 lis aliqd. **¶ Et** si necessariū fue-
 rit dare ipm in potu: p⁹fortē pa-
 rum coz decoctōe radicū aph.
¶ Si aut stomach⁹ fuerit frigi-
 dior illo z febris nō magnaz nō
 purā ponat parū pipēris sū cō
 siliū h⁹yperocra. **¶ Qd** si signa
 significauerint q⁹ crūsis est ppl-
 ca: tūc sufficiat ei aqua ordēi:
 z aq⁹ granatorū dulcis z muzi:
 s⁹rup⁹ acetosus. **¶ Et** fruct⁹ qdē
 q⁹ diligunt eis sunt granatābul-
 dia z muzi: z puina matura z im-
 matura. Melon sō idus est res
 maximi inuamēti cū hoc q⁹ ipse
 soluit z puocat z frāgit vehemē-
 tiam caloris: z facit sudare: z for-
 tasse nō nocet nisi parū et ex ole-
 rib⁹ cucurbitaz z cucumere: z al-
 lūpehedij: z lactuca. **¶ Et** scias
 q⁹ itēto i eo quo cibant patiē-
 tes tertianā: aut est humectatio
 sicut dat eis i fine de extremi-
 tāt⁹ alteriugit⁹ de testiculū gal-
 loz z cerebellis hedoz cū q⁹bus
 non est nauēa z vitellis ouorū:
 aut ē refrigeratio z humectatio
 simul sicut i lūst ordēi. **¶ Et** nō
 vltimes in refrigeratione multaz
 pprie in pncipio: nisi inuenias
 in inflammationē vehemētā: aut
 timeas quēstionē eius ad causo-
 nidem z otinū. **¶ Qd** si psequat
 crūsis z videris digestionē in vi-
 na z est sedimē laudabile qd co-
 gnouisti: tūc si excusat bene est:
 z si nō: cura tūc cū eo quo inuā-

natura ex puocatione viscerū
 solutiōe vētris: aut vomitu: aut
 fluxu sanguinis narū: z h⁹ agas
 ptra ipsam in hoc. **¶ Qd** si non
 inuenis declinationē manifestā
 tūc euacua cū solutiōe vētris.
 Nam de illo est scamonee sexta
 z. r. in iuleb. Aut decoctio myra-
 bolanoz cū tamarindis z tere-
 niabin z psyllis z radicib⁹ z cal-
 sia fistula sū q⁹ sciuisi: z tibi in
 esty z pfortes eas cū fumo terre
 et senez scamonea: et d⁹ illisque
 pueniūt eis tñ sunt troscici de
 spodio solutiū. **¶ Descriptio.**
 C. myrabolanoz citrinorū enu-
 cleatorū pōd⁹. 3. 4. zucari tabar-
 zet pōd⁹. 1. 20. scamonee pōdus
 sexte. 3. r. bibat coz aq⁹ frigida:
 post illud curenū ēone. **¶ Et**
 si fuerit illic caliditas sū p⁹ua:
 z inflammationē maxia cū is euacua-
 ueris: tūc nō erit ei malū dare in
 potu aliqd de extinguitib⁹ for-
 rib⁹ de illis q⁹ dicta sūt i regimie.
 acute: z fortasse pferūt ei empla-
 ex eis. **¶ Balneo** sō opz nē ap-
 proximet nisi post digestionem.
 Post digestionē aut z apud dcl-
 nationē est ipm meli⁹ eis: ppe-
 psuetis sōnis error in intromit-
 tēdo eos i balneo ahdigōnē sal-
 uoz est: q⁹ sū sile cū alijs. **¶ Et**
 opz vt sit balneū eozū tēperatū
 bonū aer⁹ q⁹ sit humid⁹: i q⁹ sudet
 cū facilitatē: aut nō inflāment
 eoz corpora: et in gāncū oleo
 vio. 2. rōk. z quassato cū aq⁹. z nō
 plōgēt in eomozā: imo egredia-
 tur velocit⁹ nā iteratio est ei cō-
 ueniēti⁹ q⁹ statōis plōgatio: z
 si apud exitū infundantā tēpi-
 da sēt in ea sū quantitatē decli-
 nationis. **¶ De** idē cū egrediat⁹: cō-
 uenit eis vt bibat vinū albu sub-
 tile multa cōmixtiōe p⁹mixtū:

cooperant in locis suis: sudabit
 em sudore vehemēt⁹: z si qd resi-
 duū fuerit: digere: z post illud
 erunt cibis in frigidatib⁹: z hu-
 mectatib⁹ zolerib⁹ q⁹ sūt illi⁹ mo-
 di. **¶ Et** nō timeas post declina-
 tionē porare eos vntū plurimuz
 cōmixtū. Quis em fractū per cō-
 mitionē pferat quantitati residuū
 ei⁹ z resoluēdo illud cui⁹ neces-
 saria est resolutio: z succurrat q⁹
 penetratū cō fortitudine sua z p-
 mixtūde ei⁹ qd est in eo d⁹ ralefa-
 ctioe pauca: qre is frigidat⁹ vehe-
 mēt⁹ z humectat. **¶ Et** si fuerit
 illic accidētia sitis z dolor capi-
 tis z rigilarū z alioz: iaz tibi p-
 terit eoz cura. **¶ Et** qñ post crū-
 sim remanet aliqd calorū sēpa-
 rabilitis tūc tibi supēst vt admis-
 stres s⁹rup⁹ acetosum cū succis
 diureticis: aut in q⁹ decocta sūt
 femina z radices diureticę.
¶ De cura tertiane p⁹tinue. **¶ Et**
 scias q⁹ cura tertiane p⁹tinue est
 cura tertiane: s⁹st declinor ad
 obseruationē dispositionū dige-
 stionis: ad is frigidatū cū s⁹ru-
 po acetoso facto cū seminib⁹: vt
 semine citrullū z semine endiuie
 pprie cōtritū: z post ipsam post
 duas horas dat i potu aqua oz
 dei. **¶ Et** ad subtiliationē: cibū
 z ad admistrāda clisteria lenta
 i pncipio. z ad puocatiōez: z opz
 vt subtilient. z nō sumant in po-
 tu de solutinis i pncipio: neq⁹
 appromēt alicui eoz nisi eis q⁹
 sunt sicut s⁹rup⁹ viol⁹ z aqua fru-
 ctū r⁹hyrā nisi clisterib⁹ lēib⁹.
¶ De cura t⁹riane h⁹ pure. C. 4. r.
¶ Res i quib⁹ diuersificat⁹ cu-
 ra⁹ t⁹riane nō pure sūt resti-
 qb⁹ coicā febris frigidē de licē-
 tia scōa. **¶ Et** fortasse cedūt illō
 habentib⁹ purā. s⁹ vt nō expectēt

plurimū declinationis. Sed qñ
 expectat⁹ digestionē: qñ est p⁹bi-
 titū i eis balneū: balneū em fa-
 ctū de cōdere flegma indigestū
 ppter illud q⁹ emundū ad locuz
 putredinis: z permiscet humorē
 malū cū putrido z resolutū subti-
 ler: facit remanere spissuz. **¶ Et**
 q⁹ cibatio ot die iteruz: aut ppe-
 cibatio ē ex eis q⁹ illano cōt⁹: imo
 opz vt cibentur vno die et alio
 nō. z sit icibus eoz qd abstergat
 z calefactat parū. **¶ Et** vt sit ci-
 batio i pncipū: egrediat⁹ in eis p-
 fior q⁹ sit i pncipū pure: deinde
 gradatū puenit ad subtiliatōez
 foras sicut ē subtiliatō tertiane.
¶ Et vt sit refrigeratio minor.
¶ Et vt sit refrigeratio i pncipio cli-
 sterib⁹ acutū. **¶ Et** vt expe-
 cēt digestionē i solutione ventris
 eoz pluz. **¶ Et** vt sint i aq⁹ ordēi
 eoz virtutes digestiue resoluti-
 ue sicut est illud qd dixim⁹ i eo
 i cui⁹ stomacho aceta aq⁹ ordēi
 imo fortiores q⁹ in illo. **¶ Fortasse**
 em necesse est vt decoquant i ea
 itop⁹ z ouiganū z calamitū z spi-
 ca h⁹ cōplei onē: z sicta iunati-
 ua ē eis: z p⁹mixtio aque cicericis
 cū aqua ordēi: z i fine ei⁹ cicer ē
 inuatiū eis. **¶ Et** opz vt p⁹side-
 reur p⁹iqtas nō pure ad purā
 z elongatio ei⁹ ab ea et sū illud
 diuersificet iter curā ei⁹ z curā
 pure. **¶ Qd** si fuerit valde p⁹pl-
 quapure: tūc diuersifica iter eas
 diuersificatione parua. **¶ Et** cū
 videris vmas eozū grossas tūc
 flobothoma. **¶ Et** cū flobotho-
 ma uerisonon indigebis clisteri.
¶ Et scias q⁹ nō est res mag⁹ in-
 uans eos s⁹ vomit⁹ post cibum.
¶ Et de solutinis i pncipū ei⁹
 q⁹ sūt p⁹inq⁹ra cōlitati ē aqua
 algeniabin decoctū s⁹rup⁹ acer-

tosus: et fortasse ponemus in ea castissimula: et fortis illo est ut ponas in ea virtute turbith. Et clisteria in principio sunt magis dilectissima solutiva alia: sunt clisteria in quibus est virtus alba acer camomille de siele zartami zviol. et febestis zsic: et odor turbith: et eis castiasia. et oleum siliaminum et baurac. et fortasse idigetivno itoz. sicut elongatione febusa pura. Ad diuinitas aut ad digestio nem sunt sicut sirupus acetosus pmitit eis aliquando de gelenium bimalet sirupus radicibus. Et post septimum sunt decoctio ablin thij: est enim iuuatua subtiliatua materiei et fortatua stomachi: sicut aqua feniculi zaphapici sirupus acetosus: sicut pistris. Et tunc non est malum dare in potu trochiscos rosos. minores. Si autem egritudo plaga non inueniuntur excussione quin dem: ea que sunt trochisci de eupatorio et decoctionis eius: et calefactio partium hypochondriorum est huius generis et epistoma mirach eorum itez: cuius est digersit et maturat molliciat ratione cunyenit illuc. Et cum ergo sciemus quod digestio ista aduenit: tunc euacua: et puoca et non cures. Et de euacuationibus bonis eis est ut sumant hie repigre 3. v. succi lactuce eupatorio am boz. 3. iij. feminis apij mirabol. citrinorum chebulorum an. 3. v. turbith. 3. iij. fiat pul. et eis cum aqua apij zhit dosis eius. Et de illis est decoctio bona in ietio nostra. Et eupatorio ablin thij mirabol. hebulorum. an. 3. v. feminis melonis: feminis cucumeris zcitrinuli feminis apij polypodii luchsia ha bedeoard oim. an. 3. 10. turbith. 3. iij. castisimula. 3. 6. passula

rum enucleatarum. 3. 20. sicul. 10. niero. febestis niero. 30. gelentia bin facti curosiopsis pod. 3. 15. decoquant oia sicut descriptione huius et sumat de ea cad magis et qua posita sit sicut. i. scamonee. Et fortasse necessaria est medicina fortisimo modo debilisalio modo eius et fortitudo est sicut huius quod ipsa euacuat humorem viscosum. Et ipsi debilitas est sicut hoc quod ipsa non euacuat plurimum vice vna. Immo possibile est ut fiat gradatio in ea: quare euacuet humorem eius: euacuatio est necessaria multum: vnde non destruat huius: hec medicina est quod subtiliat et aggregat et soluat partem eius et soluat plurimum eius. Et paripaxia ex malo: et plurimum plurimum eius. Et de delectationibus non parum fortasse non facit aliquid: et huius quod medicina est ut sumat turbith qnitas. 3. 5. et plura sicut necessitat: et scamonee parte altius. Et supra id et officia cum gelentia predicto et bibat. Aut sumat de agarico et scamonea sicut hac compositione et officia cum gelentia bin predicto et bibat. Aut ponat in succo rosarum receptum cum quantitas sitync. et bibat. Aut in sirupus ro. et bibatur. Et de febre caustion et illa que nominat faricos. Ca. 42. Autem est huiusmodos. Aut enim caustion est colericas et est causa in ea multitudine putredinis: aut intra venas corporis totum: aut inuenit sequuntur partes corporis apparet inuenit plura oia stomachi: aut in epistoma. Aut flatia et quod est sicut salio putredinis in venis quod sequitur pres cordis sicut dicitur hyp. i. epid. et non sit sicut salio sicut scimus nisi ex aqua

tate flegmatis cum colera acuta. Et colera que putrefit ad silitas purita ad silitas plume. quoniam causon vehementiora huius accitua tertiana: opus sit breuius spatium ipsa. Et senibus quod parum accidit febris caustionis: et cum accidit eis peius: quoniam non sunt in eis nisi ea valde forti. Amplius eorum huiusmodi sunt debiles. In iuuenibus autem et pueris plura accidit et eorum infantibus leuior: propter humiditatem eorum. et quod est in eis cum plura ditione sunt pro elevatione vaporum ad ea. et huiusmodi quod dicitur si aliquid accidit in eis. causo tremor: sicut pueri motus resoluunt ab ea pro tremore: est sicut ut sit illud quod cerebrum calefit valde. et calefit nervi: et est sicut ut sit causo et sit puritatem mentis et resoluunt ab ea pro tremore: pro expulsionem maiorem ad nervos. Et plura quod dicitur consumit cum vomitu et solutione ventris: aut sudore aut fluxu sanguinis narium. De signis. Cap. 43. Signa eius sunt inseparabilitas et occultatio temporis: et vehementia accidentium ex asperitate lingue et ex trinitate eius in pulmibus et ex nigredine eius scdo: et ex intensione sudoris nisi apud crurum et vehementia sitis. In quibus hypochondria accidit in tussis parua accidentia sicut sedat quod illa sicut. et videtur ut sit vehementia sitis eorum propter eam pulmibus. Et cum mouet tussis plura huiusmodi et id quod currit ad ipsa ex carne molli. Et caliditas in causone quod est plura non est ita fortis in exterioribus sicut fortitudo eius in interioribus: et est fractio in ea leuior: et alia. Et si ita quod est ex colera fortis sicut fortitudo eius ex viuis et in ietio et adustio et puritatem mentis et fluxu sanguinis

narium et dolore capitis et pulsatione temporis et profunditate oculorum et solutione ventris cum colera pura: et casu appetit. Et quod accidit infantibus abhorret mamillas et non recipit ea et corripit illud quod fugit de lacte: et acetat. De cura caustionis. ca. 44. Et cura tertiana pure. Et cum idigetiuacua tione sicut cum illis quod dicitur sunt: tunc festinat et melior. Et completum non est apud dignem. Et non solum thomei fortasse ei insinabit eorum fortasse iuuabit eos si fuerit in licuribus et rubedo. Et in ietio digersit subtiliatio et regimie vehementiore et inrigidatione actu eius quod ipsi sumit. Et cum tunc casu huiusmodi: est necessaria tribare eos quibus non appetat et proque in eo ex quo resoluunt res plura. Multo riores est aduenit ebullisim: pro quatione sensus: et in digersit lenificatio in principio fortiori. Et curdionibus febris acuta predictis huiusmodi ipse narratas. Et quod quoniam enis est ut domus apud tepore puu febris sup aqua amarindoz: et quod ponit in ea partem caphore. Et diligit eis sirupus acetosus: aut emulsio semisporulace: aut emulsio semisendiuic: et melialchi est bonum valde: et sit pro portio aqua fride sicut quod dicitur illud. Si autem fuerit quod phibeat: deest in potu de ea styq: ad satietatem. Et fortasse aduenit eis permixtio mentis et oblitus perere aqua: que opus sit forbeat de ea paulatim solibitiones plias et prope in eo cum ligna vides sicca. Et cura accitua eius: supflua cum eis quod dicitur in capitulis suis. Et opus pro caueat in eis supfluitas sanguinis narium

est em de eis in quibus magnifi-
 cat timor apud eos. **¶** Et opzvt
 obferuetur anhelit⁹ eorū z non
 dimittas ptes pectoris ipalima-
 ri. **¶** Et opzvt obferues capita
 eoz qd opzvt z oleo ros. z sanda-
 lis z aqua ro. z cāphora z his si-
 milib⁹ embrocet cū decoctio-
 bus in qb⁹ decocta sūt ea q̄ dixi-
 mus. **¶** Et qñ fortes sunt in eis
 vigiliet tunc cura eos. **¶** Et non
 est malūyt in potu des sirupum
 de papauerē ēt z si sit de nigro
 in huius dispositioe. **¶** Et i sine
 ei⁹ da in potu trociscos q̄ ueni-
 unt eis: sicut sunt trocisci de cā-
 phora. **¶** Et in illa hora cōuenit
 eis sirup⁹ acetofus cū emulsioe
 seminis cucumeris: seminis en-
 diuie z se. portulace: de vnoquo
 qz eorum sit pondus. 3. ij. sirupi
 acetofii sit pōdus. 3. xxv. vlsqz ad
 xxxv. sū q̄ videtur. z si fuerit il-
 lie vētris sollicitū dētur trocisci
 de spodio restricti. Trocisci
 boni. ʒ. spodij ro. añ. 3. ij. s. cro-
 ci sextam. 3. j. semis portulace se-
 mis enāmie. añ. 3. ij. semis cu-
 curbite: seminis cucumeris. añ.
 3. ij. sandaloz. 3. j. succi liqritie
 amili. añ. 3. j. cāphore sextā. 3. j.
 5. z dofsis ei⁹ sit. 3. j. z itex ros. 3.
 iij. se. melonis citrulli cucumeris
 z portulace oiz. añ. 3. ij. croci ter-
 tiā. 3. j. cāphore sextā. 3. j. gum-
 mi amili dragagāti succi liqiri-
 ritie. añ. 3. j. z dofsis eius sit. 3. ij.
¶ Et cū declinat egritudo mani-
 festet: tūc nō est malūyti balneo
 cuius aqua declinat ad frig⁹: z
 illis in quibus magis diligitur
 balneum ex eis sunt quorum fe-
 bus est ex flegmate fallo.
¶ De febre sanguinis. Cap. 45.

Qpinatus est Sal. q̄ nō sit fe-
 bris sanguinis a putredine

sanguinis. Nā sāguis cū putre-
 fit: sit colera z nō est sāguis. Fet-
 ergo febris colerica: nō sanguis.
 ergo: z sit causon pāicta et tertia-
 na. z curat eā cū illa cura. **¶** Dic
 ho. sūmo eius est cōstrat⁹ sermo-
 ni hypo. z contrarius ei qd est
 quentis: z p̄lm qdē erroris ei⁹ ē
 in s̄mone ei⁹ qñ putrefit sāguis
 fit colera. ʒste em sūmo facit opi-
 nari duas intentiones: quarum
 vna est q̄ quādo putrefit: perue-
 nit ad hoc vt fiat post putredinē
 nō colera: z scda q̄ quando pu-
 trefit tunc sit colera sicut d⁹ q̄ li-
 gnū qñ calefit sit cinis. **¶** Consi-
 derem⁹ itaqz i vnaquaqs duarū
 ppositiōe. **¶** Intellect⁹ ho p̄u-
 mus ē corrupte acceptiois trib⁹
 mōis. Quoz p̄m⁹ ē q̄ sāguis qñ
 putrefit quertit subtilie eius ad
 colera malā: z spissuz ei⁹ ad ma-
 litia: z nō ergo cū totalitate sua
 fit colera: z scds est q̄ illū sit post
 putredinē: z nra cōsideratio est
 in dispositioe putredinis: et ter-
 tius ē qm̄ post illud sit colera: z
 nō scim⁹ an in ea sit putredo: an
 nō. Nā plurie res putrefiūt z fe-
 parat ex eis subtiliter spissū: z nō
 est in spisso neqz in subtili putre-
 do: qm̄ nō est necessariū vt sit pu-
 tredinū id qd ḡnatur a putrido.
 sicut em ex putredie qd nō est pu-
 tridū: z si ḡnatio ei⁹ a putredie
 faceret putredinē eius necessa-
 riū: oporteret vt spissuz cinerulū
 tū iterū est putridū. Estet ergo
 illic febris melācolica iterū. hoc
 ergo ē illū qd facit cō necessariū
 expositio ei⁹ qd p̄mū intellectū
 est. Qd vō intelligit scdo est mē-
 dacū. Qm̄ putredo ē via corrup-
 ptiois: z putredo qdē nō h̄z ip̄s
 z quertio sanguis in colera non
 fit nisi i tpe: z putredo qdē ē cor-

ruptio accidēs sanguini z est sā-
 guis sicut accidit flegmati z est
 flegma z nō colera neqz melāco-
 lia nisi quertat post illū cū p̄le-
 mētoputredinis. **¶** Verum veri-
 tas sana est sermo hypo. q̄ ex sā-
 guinis putredie generat febris
¶ Dicam⁹ ergo nūc q̄ febris sā-
 guis est febris putredinis: et fe-
 bus calefactionis z ebullitiois
 quā notauit hypo. synochū con-
 clusum sine alijs. **¶** Et p̄lm ebul-
 litiois ei⁹ est ex oppilatioe suffo-
 cāte caliditate: qñqz sit a cāsis
 alijs q̄ vehemētes sūt supra ve-
 hementia febus ephieret: nota-
 tur p̄funditas somni fortis: z ē
 de summa febrū: sūt inter febres
 putredinis z febres ephimeras
 q̄ differat a febus⁹ ephimeris p-
 pterea q̄ calefactū p̄mūz i ea est
 hūor: z differat a febus⁹ putredi-
 nis qm̄ nō est ei putredo. z est fe-
 bus acuta: nō febus ephimera:
 neqz febus ethica: neqz febus pu-
 tredis: z mltoties qdem p̄mutat
 ad febrē putredis: aut febrē ethi-
 cā: z mltoties qdē facit eā curre-
 re Sal. cursu februm diei. **¶** Et
 v̄ Sal. q̄ febris sanguinis non
 p̄ponit cū reliqs febus⁹ qm̄ p̄-
 tredit i sanguinē ē cōis ol hūori
 z in hoc ē p̄dictio q̄busdā itēti-
 ois huius in q̄ nō est necesse plō-
 gare s̄monē qm̄ nō iunat cū eo
 medic⁹: z cā qdē hui⁹ feb. est re-
 pletio: z oppilatio: z multitudo
 exercitū: p̄pue non p̄meti: z dī-
 missio estatiois: deide v̄⁹ exer-
 citū laboriosū: qñqz facit putre-
 dinē i eo mltā ad sitas sāguis ex
 p̄mittioe fractū aquosoz: q̄re
 quertit ad putredinē: z mltitu-
 do hūoris crudi i eo ē p̄p̄nū: q̄-
 re p̄parat ip̄z ad putredinē sic q̄
 ḡst ex cucumere z alketed z pi-

ris z sibi⁹ et hec qdē febris ē cō-
 stitua q̄ nō tepescit p̄p̄ cōitatem
 materiet z ei⁹ adherentiā vlsqz
 ad crism aut mortē z ei⁹ ip̄s s̄-
 tres. Quaz salutor ē p̄ augmentū
 cuiusq̄m̄ resolutio in eo ē maior
 q̄ putrefactio icipiēs cū difficulta-
 tate: non cessat diminui. Deit⁹
 ē hōtenus z fortasse simula. v̄ij.
 dieb⁹ z neqz eoz ē augmasti⁹
 qm̄ resolutio in eo ē minor: q̄ pu-
 trefactio. **¶** Et ei⁹ crisis est vlsqz
 ad septimū s̄m p̄m. **¶** Et ei⁹ cō-
 sūptio est cū elatione aut lenita-
 ta aut insensata. z qñqz p̄mutat
 ad caustionidem z ad s̄rēnē. **¶** Et
 qñqz p̄mutat cū infirmitate p̄lia
 ad lithargia. z qñqz p̄mutat ad
 variolas z morbillūz qñqz acci-
 dit i ea p̄funditas somni: z infla-
 tio vētris ex qua p̄ouenit sicut
 vox tympani: z nō deponit eā. v̄
 tris solutio cū rarificatione: qñ
 solutio vētris nō v̄z deinde egre-
 ditur asaf virtutis lata propue
 est de signis mortis.

¶ De signis. Cap. 46.
Signa febris sanguis sūt.
 Adherentia febus: et rube-
 do faciei z oculo: et inflatio ve-
 naz et t̄p̄oz: et repletio cōpleta
 absqz rigore: et nō est sudor: nisi
 ap̄d crism et mltoties associat
 et purit⁹ i naso et i loco collē
 q̄ ponūt vētos: et p̄strictio i s̄he-
 litu. z mltoties accidit eis p̄fū-
 dura sōni. et difficultas s̄mōis:
 et emalū. et s̄rēnē aza gutturis et
 duaz amigdalaz et yue et cur⁹
 lachrymaz et caliditas ei⁹ ē p̄m-
 ma p̄ hūiditate vaporosam et
 lachrymale nō ericata: sicut in
 caustionide: et pul⁹ ei⁹ ē magnū
 leuis plen⁹ veloz frequēs valde
 diuersus nō p̄tine diuersitatis
 et est minoris diuersitatis et velo-

citatis est i caufonide: r no e ca-
 lidas ei i terio caufonidis et
 tertiane fortio. Et illi qd ex
 est a putredie caliditas accide-
 tia sut vehemētorā: r cura ei e
 difficilior: r magis silis cū ca-
 ufonide. Et no subtilitas sāguis
 e grossitudo cognoscit pp illd
 qd egredit eorē synochā ferui-
 da e res magis silis in pncipio
 sui febrū ephiere: vep caliditas
 ei e pue mordicatōis r lesiōis
 r iuenit ex ea inflāmationē r dis-
 nā e e pty impfiliōis ei ppe cor-
 putrida no e eq̄lis r silis eq̄li
 fm plz. **Signa** at pmutatiōis
 ei sūt cuiusq̄ eoz ad qd pmuta-
 tur vt p̄focatiōis r apātū guttu-
 ris r duap amigdala: r tu iaz
 scuisit ea r signa variolaz silis
 r signa sifen r doloz capitis
 r pmutatiōis mētis r alioz iā sci-
 uili. **Signa** no lōgitudis ei
 sicut iā scuisit sunt ex postpōne
 signoz digōnis: r tonalitate fa-
 ciet: r diuersitate dispōnis eius
 in spatio suo ex additione r sta-
 tiōe r diminutione: ita vt sit q̄
 ipa sit repida. Illd em s̄st q̄ s̄
 gūis e plen⁹ hūore crudo. **Sp-**
 itū no crisis ei s̄st appitio si-
 gnoz digōnis q̄ si tardat v̄q̄ p
 tertiaz q̄rūno sit crisis i septio
 r m̄ktonis q̄dē sit crisis ei i q̄-
 ro. **De cura.** fe. sāguis. Ca. 47

Instio in curatione fe. san-
 guis est euacuatio plurimi
 v̄q̄ ad sincopiz: r grossatio sub-
 stantie sanguinis si fuerit subri-
 lis valde aq̄sus r coleric⁹. r in-
 fridatio eius: r mundificatio r
 subtilitatio ipius si fuerit gross⁹
 r samperit eger p̄nis ḡnatua
 sāguinis grossi: r ḡnatua hūo-
 ris crudi r digō māei facientis
 febrē r ei r resolutio. **Quaer-**

tio at no est aliq̄ sicut hōmia ex
 manu in h̄cūq̄ hora accidat: et
 no expectat crisis neq̄ digōnis
 sit repletio naucaitas: tūc em
 caue eā r remoue ipas. Qd si se-
 bus p̄seuerauerit: tūc hōmar: r
 no cesses hōmare dōec eger ap-
 propinqt̄ sincopi: aut cadat in
 sincopiz si corpus fuerit forte.
 Sincopis nāq̄ p̄nisi dar p̄leptio
 nē fortis. Et scias q̄ flōmia r s̄
 re i potu aquā s̄ridā q̄q̄ excu-
 sant ab infridatiōe alia. r p̄titiō
 quidē in ea est melior si non fue-
 rit qd necessarium faciat festina-
 tiōnē nā fortasse erit in ea q̄ est
 infra appropinquationē sincop-
 pis vltimatio: r fortasse sequē-
 tiōis vltimā stati flux⁹ vētris
 colericus r sudor: quē opz oī ho-
 ra abstergere donec p̄tinet: for-
 tasse em saluabit cū eo: r succu-
 ratur ei qd accidit de debilitate
 r sincopi cū cibo subtriti r que-
 te. **Et** opz vt p̄mettat lenifi-
 catio nature cū illis que sciunt
 de illis q̄ sūt sicut duoz granato-
 rū aq̄. s̄. dulcis r muziv̄q̄ ad ter-
 minā: r siracost r tamaridi r col-
 liris leuia de q̄b⁹ dixim⁹. **Et**
 q̄q̄q̄ e necessariū apd digōnem
 euacuare cū eis q̄ sūt sicut myra-
 bolani r sum⁹ terre r castia s̄stu-
 laz his silis de illis q̄ scuisit qd
 si dispo h̄ tolerat hōmiā i manu
 flōmet vena q̄ est in cornu fron-
 tis aut ponant vētose. Si autē
 no preparat aliqd eorum et hoc
 propter accidēs qd p̄hibet: tūc
 fac solutionē ventris fm modū
 qui est in caufonide. **Et** regi-
 men sit in eis que aperit r inc̄-
 dunt r sedant ebullitionē. **Et**
 si acciderit ex flobothomia syn-
 copis ciba eū pane cuz aqua a-
 gresse. **Quod** si accidat flux⁹

sanguinis nariū p se no abscin-
 dat: nisi cū appropinquauerit
 sincopis. **Sanguinis** no in-
 grossatio fiat cum eis que sunt
 sicut rob iuinbarū: est vt deco-
 quat̄. c. iube cū lib. 5. aque
 donec remaneat tertia r ispi-
 sant cū zuccaro r quāto pl⁹ mi-
 norat zuccarū tāto est meli⁹. r
 lētes itez propue p̄parate cuz
 aceto acetoso forti sūt hui⁹ ge-
 neris: r caue ne des i potu rub-
 iuinbarū aut corp⁹ lentū mate-
 ria existēte grossa. **Et** no in-
 frigidatio fit cū eis que sunt si-
 cut aqua lentū infrigidata r aq̄
 lactuce infrigidata: r lumere in
 potu aquā frigidā si no fuerit
 qd p̄hibeat: r fortasse sumit in
 potu donec tremere faciat: r fa-
 ciet: fortasse em sanat eū: r q̄q̄
 pmutat febris ad flegmaticā r
 curat cū troscicis de rossis r si-
 milib⁹. et hec qdē cura est quo-
 rūdā ān quoz: r secuti sunt eā
 qdā modernoz. **Dare** aut i po-
 tu aquā ordeī est curatio conse-
 res eius: sed cū lenitate nature. r
 melior horarū ad hoc est hora
 vehemētis ebullitionis r āgu-
 sive et inflāmationis et frequē-
 tis pulsus cordis. et scias q̄ eē
 cōtētus infrigidatiōe et dimi-
 tere hōmiā r vētris solutionez
 addit in opulatiōe r coartatio-
 ne: quare addit putredo r ca-
 liditas i reliqua dispositione.
Mundificatio em fiat cuz eis
 que sunt sicut solmētia coleraz
 fm r̄fione necessitatis virtutis
 r debilitatis cū digerētib⁹
 humorū crudūq̄m fortasse ipa-
 est causa i putrefactiōe sangui-
 nis. **Et** in sine ei⁹ da ei in po-
 tu que sunt sicut troscici de cā-
 phora r troscici s̄ spodio: r da

ei in potu. **Et** etiā troscici
 sunt boni. **R.** spodiū. 3. iij. semis
 portulace. 3. y. semis cucumer-
 ris. 3. 4. semis cucurbitae. 3. 6.
 gūmi r dragagati r amilli oīz.
 añ. 3. iij. succi liq̄ritie pōd⁹. 3. 7.
 s̄at ei eis troscici. **De** descris-
 ptio alia: r p̄pe apud debilita-
 tem apatis. **R.** rosaz. 3. iij. succi
 berberis. 3. 2. semis cucumer⁹ r
 melonis r citruli r portulace r
 spodij oīm añ. pōd⁹. 3. 1. gūmi r
 dragagati r amilli oīm. añ. 3. 5.
 r auedicenti r croci r camphore
 oīz. añ. pōd⁹ q̄rte. 3. 1. s̄at troci-
 sci. **Cubi** q̄o sint illi q̄ sunt ex
 iuinbarū: r q̄ sūt ex lētib⁹ cum
 aceto r granatis r sumach. r si
 sit aliqd eoz cōstrictio cur⁹: r
 meāstrāgat cū siracost et pin-
 nis: r cū eo qd fit de cucurbita
 r cū herba acetosa. r ei⁹ fruct⁹
 sint pura de sceti et granata et
 mala de sceni. **Et** ei⁹ olera s̄.
 cucumeres r cucurbitae et alk-
 herthē r ēdima et oī⁹ b̄dictū
 et acetosa r corū d̄rret: q̄ sunt
 eis silia. **Et** si accidat dolor
 capiti aut pul⁹ cordis: aut vi-
 gilia: aut p̄fuditās somni: aut
 flux⁹ sanguinis nariū supflu⁹
 destruis virtutē r alta de acci-
 dentibus suis: cura cū eis que
 documus te in loco suo.

De febie flegmatica. Ca. 48.

Sicuti q̄ febris putredis
 flegmatis q̄q̄q̄ est paroxif-
 malis. et q̄q̄q̄ est ieparabilis:
 et scuisit causam in hoc. **Et**
 sunt ei hore sicut reliquz febrū-
 bus. et minor horaruz sūt p̄n-
 cipū fm plurimum est. 18. die-
 rū. et eius eradicatione in pluri-
 bus est intra quadraginta qua-
 tuoz dies. **Et** salutor carū est
 illa q̄ est mūdōz tēporet: r

cipne illa que est mlti sudoris: significat em subtilitate mate- riet et paucitate ei⁹ et raritate corporis. Logior ergo parit hu- ius egritudinis est augmentu: spuis ei⁹ declinatio ite⁹ sit lo- gior declinatio tertiane vt plu- rimu. **Et** flegma qdē putri- dū qnq; ē vitreū: z qnq; ē aceto- suz: qnq; ē dulce: z qnq; ē sal- sū. et tu tā sciuisi quō er falso sit causon. **Et** plurimū qdem accidit febris flegmatica humi- dis z qctis: z feb⁹ et ifantib⁹ et patētib⁹ nauseatua fatieta- te z exercitātib⁹ z balneatib⁹ se sup repletione: et habentib⁹ eructuatio nē acetosa: z hātib⁹ repletione: et patētib⁹ dicētib⁹ hūioris: et sit catarr⁹ ad stoma- chū qdē putrefit in eo. et parum qdē euacuat a lesione in ore stōachi. **Et** scias q cum oī fe- bre cū qua est frig⁹ constringit pulsus et minoratur.

De signis flegmatice peritodice. Cap. 49.

Illa qdē in qua cā est fle- gma vitreū aut acetosum frigus multiplicat valde: et ri- gor i vitreo est vehēmetior. At frigus nō incipit in ea subito: imo paulatī extrematibus: deñ puenit ad h⁹ vt sūt sicut n⁹ q nō calefūt nisi cū difficul- tate: neq; calefūt subito: neq; sūt qdationē pūmā: imo pau- lati cū reditu frigosus. z fortas- se pūmice⁹ frigori ei⁹ in pūnci- pio rigor. sit ergo frig⁹ pp illd qd nō putruit: et horripilatio pp illud qd iam putruit. et ma- ius frig⁹ et ipsi⁹ rigor: sunt in peritodice fās. **Et** hec quidē febus nō est ex materia q facit pūctionē: ita vt sit causa rigo-

ris in via epulsiōis. Putredo nāq; ei⁹ est putredo rei lenis z scipit cū grauitate et pūndi- tate somni. z mltoties scipit i paroxisimis pūis sine frigore: et neq; est rigor: imo postpūf vlyz ad tps. z fortasse erit frig⁹ et nō erit rigor: z mltoties in- cipit cū sincopi z nō sit. **Et** in hac qdē egritudine mltiplicat sincopis pp vtilitate oris sda ehy: et cursū appetit⁹ z puatio- nē alitimb⁹ q est fundamētū materiē nutrimentū virtutis. **Et** illa qdē est ex flegmate sal- so sequit horripilatio: et nō fit vebēmēs frig⁹ ei⁹. **Et** illa qdē est ex flegmate dulci raro añce- dit in pūncipio vlyz ad pluriōs paroxisimos horripilatio: neq; frig⁹ neq; rigor. **Et** plurimū qdē peritodi febus flegmat⁹ in- cipit cū sincopi. **Et** tā appa- ret in ea in pūncipijs caloze ve- hētior: et in postremis mino- rat illud. et est simile vt sit cā i hoc qm putredo añcedit pūis ad magis dulce: et magis sal- sum: et magis subtile: deñ ad grossū et frigidū. et tact⁹ cali- ditatis ei⁹ pūis est debilis et vaporosus: deñ cū plōgat po- sitio man⁹ sup mēbrum. sentit man⁹ acuitate et mordicatio- nē. Verūtū nō est silit neq; eq; lis in omnib⁹ luper que cadit man⁹: imo est diuersa: qm in- net in loco vno asperitate: et in loco alio lenitate: et quā- si caliditas colere post rem cri- bellatam: quoniam flegma vis- cosum est: quare diuersificatur eius passio a caliditate: sicut accidit i siliq; viscosis cū ebul- liūt: ipsa enim disrumpunt in quibusdam locis: et nō disru- pntur in

punt i locis alijs: z qñcūq; sit calitas ei⁹ hz plm minor ē q vt infāmet z āgilitā faciat z ma- gnificet videriū aeris frigidū z aq fride z inspissatioz rari- ficatioz āpelit⁹ magni z ex iuf- fātioz mltoties qdē accidit ca- liditati ei⁹ vt sedeat tpe q hz quātitate hore vni⁹ aut duarū hozarū: quare existimatur qd ipsa tā puenit ad statū cū ipsa ad huc sit in augmento videbis em eā tā incipere augmentari: et similitur sunt ei i declinatioe stationis. **Et** febus qdē fleg- matis sunt multe opilationis pp multitudinē humiditatis z vaporis sui et pauci sudoris p- ter viscositate humoris: et cū sudare facit⁹ res nō eruberās et de ppiouib⁹ significatioib⁹ eius est paucitas sudoris z pti- uatio ei⁹. **Et** sitis quidē mi- norat in febus⁹ flegmatis nisi pp cām faldedinis: aut cām ve- hēmētie putredinis ei⁹ et cum hoc est minor q sitis q ē i alijs. **Et** ifatio laterē mltiplicat i eis: z qnq; accidit cuti laterē vt subtile cū tēsiōe. **Color:** at patētib⁹ flegmatis febrē est de- clinat ad viriditate z citrinita- tē curretes i albedinē ita vt sit illud qd aggregatū est sicut co- lor plūbi vlyz in statū: raro qd- dē rubet color in eo cui⁹ rube- do sit rubedo i statū⁹ reliārū febrū. **Pulsus** nō ei⁹ est pul- sus paruus submersus debilis. rar⁹ in pūmīs: deñ sit frequēs in fine. **Et** frequentia qdē eius et ei⁹ paruitas vehēmetior est quā frequentia qrtane z tertia- ne z ei⁹ paruitas. z vehēmētia frequentie ei⁹ est pp vehēmētia z paruitatis ipsius. Verū nō est

velocior pulsu qrtane: et qnq; est tardior: eo aut silit ei i pū- mis z e vehēmēt⁹ diuersitatē cū puuatiōe ordis: z pui et debi- les ex eis sūt i diuersitate eius pl⁹: z significatioes qdē pulsus sup ea sūt d certiorib⁹ significa- tioib⁹. **Uria** aut ei⁹ i pūmīs quidē est alba subtilis propter mltitudinē opilationis z frigo- ris: deñ sit rubea pp putredinē z cōturbat pp mltā digestio- nis: z qnq; alterat idispositio- nio tpe: z qñ mūdificabitur ex materia grossa z resoluet pur- tridū z redibūt opilationes de- albabit vna hozā et alia qñ remanet itra materiē grossā z dispoitionē putredinis: et aq hozā opilationū est alba: deñ qñ putrefit res pluria post illd expellit z aperit opilatioes ru- ber vlyz q veniat sup opilatio- nes qd opilat eas vice alia de illo humore. **Et** nō egestio est lenis subtilis flegmatica. **Et** de eis q significat q febrē est flegmatica est vt sit paroxis- mus ei⁹. r. h. h. z dimissio ei⁹ s. h. h. et nō est dimissio eius mōdo: qm materia cū grossitu- dine et viscositate ē mtra. **Et** significat ipaz etas z pūctudo et tps: et regio: et cibi: et aduē- tus cārū añcedētū ex fatietate nauseatua. z significat ipaz forma p dicta ex colore faciei et inflatione ei⁹ z lenitas tactus et debilitas oris stomachi z ca- sus appetit⁹: z qnq; magnifica- tur in ea splē. **Et** sequitur eā eructuatio acetosa in plurib⁹ hozis mltoties.

Sicut sicut reliq̄ signa febr̄
stante preter eradicationē
et q̄ simulatur eradicationi. et
apud inceptiōē sūt rigor: et
frig⁹ et horripilatio: et est res
magis s̄ilis cū ethica. z sit illis
rigor: l. s. hōus aut t̄m̄ superā
illū q̄ sit in p̄odica: nā p̄odica
iterū nō eūat a residuo: verū s̄
est occultū non apparēs.

De febr̄ib⁹ q̄ sunt s̄m̄ p̄m̄ de
ḡne flegmaticarū z sūt q̄nq̄ ex
colera: et nō sunt ex eis q̄ sunt
ex melācolta a propuētate cū
nominibus et indicis. Ca. 51.

Et sunt febres empialos
ex lipparia: q̄ abe sūt d̄ s̄m̄
ma febr̄ū i q̄b⁹ diuersificatur
loca caloris z frigoris ei⁹ z ex
ter⁹ pp̄ diuersitatē z locū ei⁹ q̄
putrefit z q̄ nō putrefit: z sunt
tres diuisiones febr̄i appropia
te. Sincopalus humorosa: z fe
br̄i ex sincopi minuta subtilis:
et febr̄is diuturna z nocturna.

De febre in qua occultatur fri
gus z apparet in ea calor: z est
empialos. Cap. 52.

Hec febris sit ex flegmate
treo: s̄ est cōprehensum in
occulto et profundo q̄ infrigi
datur vbi est. Verū ipsi accidit
iā putredo: quare spargitur ex
eo vapor ei⁹ q̄b⁹ cōputrit: et di
spartit et inflāmat in exteriori
bus: et illud q̄b⁹ non est putre
factū infrigidatur in interiori
bus: et ei⁹ quidē frigus nō ap
paret in h̄mōi tpe qm̄ est dētū:
et associat ei: et nō patitur ab
eo q̄b⁹ occurrit ei: postq̄ ergo
incipit in eo putredo mouet z
infrigidat infrigidatiōē quadā
spūs non perueniat ad hoc vt
communicet toti corpori.

De signis. Cap. 53.

Signa eius sunt eadē que
predicta sunt. **E**t ei⁹
vina est frigida cruda mino
ris caliditatis q̄ vina aliaruz
sui generis. et pulsus ei⁹ est r̄
rus tard⁹: et ipsa s̄m̄ p̄m̄ ad
d̄i of die. Verū pp̄ grossitudi
nē materiei sue cōuertit q̄nq̄ i
quartanā z tertianā: qm̄ h̄mōi
materia in corpe est parua et
pue putrefactiōis ignea: z pau
citas quidē est ex causis elōga
tionis periodi. et p̄p̄ea q̄ p̄
roxim⁹ nō redit oi die non re
manet hec febris cū sit flegma
tica: sed p̄p̄ea est flegmatica q̄
putredo ei⁹ ē putredo flegma
tis: et hec nō extrahit eā ab h̄
q̄n sit flegmatica: s̄ p̄p̄ea q̄ pu
tredo est putredo flegmatis nō
pp̄terea q̄b⁹ paroxisim⁹ non re
deat oi die. Spatium vero p̄
roxim⁹ ei⁹ est ex. 4. hōus vsq̄
ad. 2. 4. horas. et secunduz p̄m̄
cōsumit ante illud qm̄ hec ma
teria nō est cū illa m̄k̄t̄m̄ d̄m̄e.

De febre in qua occultatur
calor: et apparet in ea frigus
et est lipparia. Ca. 54.

Hec febris s̄m̄ p̄m̄ est stati
ca. et q̄nq̄ est colerica ex
colera grossa valde. **C**ū au
tem est flegmatica: est quonia
flegma intrinsecū q̄ isam̄ma
tur et putrefit: calefacit illū lo
cum: qm̄ nō resoluitur nisi quā
do putredo calefacit exteriora
corporis cū sparsione vaporis
sui calefactione plurima: et q̄n
virt⁹ effundit ad locū vbi est le
sio: tunc eūant exteriora a calo
re: quare infrigidant pp̄tue q̄n
in exteriorib⁹ sūt flegmata cru
daverit: et infrigidat iteruz q̄n
resoluit m̄k̄t̄m̄ ex eo vapor
q̄ nō putrit. s̄ eleuat z fac ca

liditatem et associat ei catas
spatio p̄o: deū separaf ab eo
separatiōē vaporis aq̄ calefa
cte. Cū q̄ sepat ab eo z sūt i ra
dice aq̄ putredinē vehementis
frigiditas redit z infrigidat cor
pus. **M**od⁹ ar̄ q̄ sit colerica est:
qm̄ colera q̄n ē pauca z itriseca
z putrefit z calefacit locū et nō
resoluit ex ea aliqd: accidit q̄b⁹
dixim⁹ i sua p̄p̄a ex flegmate.
z appropiat hec colerica tabu
ros noie. **U**ex lipparia ē nome
gnis et elōgiōz spatij q̄ hemi
trite⁹. **E**t h̄z aliquis vt dicat
quōd erit febris et nō p̄cedet in
ea catas ex corde i totū corp⁹:
Illi nāq̄ q̄b⁹ narrat ē d̄ ḡne ei⁹
in q̄ nō p̄cedit c̄itas ex corde i
totū corp⁹. **R**atio itaq̄ q̄ ē i ter
minus h̄az rex attēdit vna cō
ditio vt n̄ sit q̄b⁹ phibeat. sic dif
finim⁹ aquā fridā et hūidā q̄n
disposita ē s̄m̄ nāz suā z nō fue
rit q̄b⁹ phibeat. z diffinim⁹ gra
ue q̄b⁹ illū q̄b⁹ tēdit i feri⁹ q̄n di
missū fuerit cū sua nā: et i istis
oib⁹ c̄itas puenit ad cor: z p̄ce
dit i arterias z spargit. **A**t nō
accidit phibitio illi i q̄busdā
locis sic accidit ei sup̄ quē po
nunt prune vt prune. **N**ocumē
tū nō h̄az necessariū ē eē actu.

De febre in qua sit vna q̄nq̄
duaz rerū in vnoquoq̄ duo
rū lo eorum. Cap. 55.

Sic hec febr̄i fuerit nō erit
nisi vbi sūt due māie fride
mote pp̄ putrefactionē: h̄z vna
ē i iteriōib⁹: z altera i extero
rib⁹ z nō est aliq̄ earū plurimi
nocumēti. **D**einde cū incipiunt
putrefieri: mādāt vnaqueq̄ ea
rū vaporē calidū cōprehenden
tē cū ptib⁹ suis et vbi est frigi
dū. **E**t tu q̄dē itaz scim̄i cau

sam in regimine humoris frigi
di in dispoitione motus.

De febre sincopali humo
rosa. Ca. 56.

Hec secundū plurimū est p̄
pter flegma crudum reple
tionale quod facit febr̄ē disper
ditū plurimū: quā iam vincit vir
tutem z s̄m̄ plurimuz adiuuat
sup̄ p̄sā debilitas ous stomachi:
z q̄n mouetur z incipit in putre
factione virtutem vincit plus z
facit eā hesitātē. **Q**ue si dimissa
fuerit cū materia non sufficiat
cōtra materiam. et q̄ occupatio
sit i euacuatiōe ei⁹ cū facilitate
sit inobediēs aut mouet motū p̄
focantē virtutē: quando occu
patur in euacuatiōe ei⁹ cū fo
lutiōe v̄tris: aut s̄fobothoma
cū labore nō tolerat virt⁹. **Q**uō
em̄ tolerabit cū sit illic cū suaq̄
te iyncopias: z cū hoc toto ipi in
diget euacuatiōe vehemētē: et
iterū ipi idiget cibo vehemētē
qm̄ in h̄oib⁹: eoz nō est q̄b⁹ nu
triat corp⁹ et viuificet ipm̄: z cor
pus ei⁹ est priuatum nutrime
to. **Q**ū si studueris i cibādo: ad
dit materia diminuta: z si nō ci
batur: cadit virtus. **E**t accidit i
ceptiōe sicut effundatur ad cor
res frigida facies accidere syn
copin. et minorat pulsus: z tar
dus: z sit rarus. **A**mpli⁹ natura
solicitā ē i calefactione materiei
z subtilitatiōe ei⁹ z putredo q̄ mo
uet i q̄sdā ptes ei⁹ adiuuat sup̄
eā: s̄ euadit cor a nocumēto z fri
gore ei⁹: z cadit nocumētum ca
loris eius: quare sit pulsus ve
lox z prope in cōstrictione sua
plus q̄ sit velocitas aliorum: q̄
nis illud quod vincit cum hoc
sit paritas et tarditas et rari
tas. **E**t periodus eius est

perio^d flegmaticæ z si alterat^{ur} ab ea. ¶ Est cū ea iflatio faciei: z mollicies corporis: colores hñtū eā nō figūt sup dūspōnē vñā: imo qñq; ē cinerea z plumbea ei⁹ māz: qñq; fit citrina: z qñq; fit nigra z qñq; sūt labia eorū sic labia cōdētis mora. Oculi vō eorū sūt fuscivirides eprētis malo apō p̄motiōis egritudis z sit sic maniac⁹: z qd ē sub h̄y: pocūdr̄is eorū ē vehemēt̄ iflatiōis z sūt viscera eorū: z qñq; euomūt acetosū: z qñ ē eis spā i q̄busdā viscerib⁹: tūc h̄ sperat oino. ¶ Est qñq; accidit eis i q̄busdā hōis ex colera dhānte grossaz sit cū ea viscerib⁹: aduſtio: z euomūt colerā: z sunt ei perio^d di flegmaticæ sū pluriimū

De febr̄e sincopali minuta subtili. Cap. 57.

Hec febris est acuta: z cadit pulsus et virr⁹ parorismus vno aut duob⁹ parorismus cuz additione z enemiēs i corpore cū velocitate: z qñq; nō sufficit cū ea h̄y vsq; ad. 4. z sit ex chy mis subtilib⁹ plm qñ colericū est vehemētis subtilitatis z p̄fundatiōis male subſtātie venenose cui tā accidit putrefectio i corpib⁹ calide p̄plexionis sic ce valde. et plures parorismi hui⁹ febr̄y sūt porisimi tertiane.

De febr̄e diurna et nocturna ex flegmaticis. Cap. 58.

Diurna ē cui⁹ parorismus accidit i die z ei⁹ tepor in nocte: z nocturna ē eōuerſo: z vitreū sūt male. Sz diurna ē lō giorz d̄terior: z facit cadere m̄ toties pp̄ lōgitudine suā z sūū enētū i calore diei i ethicāz: si ipa nō eēt leua nō accideret hō rā aptiōis poroz z resolutiōis

vaporis: z si accidit nocti pp̄ m̄tū tudinē materiei et fortitudinē ei⁹ z ē necessariū cū hocyr patētes eā cibēt in nocte: z nō p̄mitant dormire sup repletione sto machi: z p̄cipiantur vigilie: z ex eis q̄ faciūt cadere h̄tūt: z tō lerātia febusti calore diei. z vigilie i frigore noctis sūt ex etiamā gis digne q̄ faciūt cadere i ethicā: z ad summū est de genere febuum difficultium.

De cura flegmaticæ. Ca. 59.

Cura hui⁹ egritudis diuerſificat s̄m hozas suas. s. p̄ncipiūz augmentū z statum z declinatōē: z scdm̄ apertione di gestionis in ea z ei⁹ occultationez: z diuerſificat s̄m materias suas. s. flegmaticā acetosam et flegmaticā vitreā et flegmaticā sallam et dulcez. ¶ Et oēs eius spēs cōicāt i hozā p̄ncipiū i trib⁹ dieb⁹ in necessitate lenificatiōis. et q̄uis aut vomit⁹: z i necessitate administratiōis subtilianz: tū et incidētū et diureticorū: cū supervenerit febr̄i dies tres subtiliatur in ea materia pp̄ febr̄e: z si añ illud mouebis: nocēbis et non facies aliqd. ¶ Et in augmento cū subtiliatōe regim̄is s̄m eētū: et fortasse ē p̄re tus aq̄ orderi i p̄mis trib⁹ dieb⁹ sperādo q̄ sit stat⁹ ei⁹ p̄p̄inōz p̄pter subtilitatez materiei aut paucitate ei⁹. Qd si certo sciret q̄ stat⁹ ei⁹ esset tard⁹: non subtiliareḡ regimē: q̄uis famēs z sōnus sup famē: et exercit⁹ sup famē si nō debilitāt sint vltima in iuuamento huius egritudis. Imo declinare in principio ad igrossationē vsq; ad septimū: def de gradere: vep̄ augmentū eget vt subtiliet regimē in p̄mis. Si

aut stat⁹ apparet lōginqu⁹ possibile ē vt succurrat illi cū igrossatione regim̄is: deinde gradet vsq; ad hozā stat⁹: qm̄ ip̄s ē sufferens hoc in hac egritudine nō sufferēs i acuta. Cūq; p̄ transierit septimū: nō stestunc super subtilitacionē qm̄ illa debilitat z addit i debilitate oris stomachi: z h̄tes senseris lōgitudinez maiorē subtilia minus: q̄ subtiliatio ei⁹ in ipso oino magis sit necessaria q̄ i q̄rtana: z s̄m opz ne festines cibare ip̄s cū eis que sit sicut pulli z statum z declinatōē: z scdm̄ apertione di gestionis in ea z ei⁹ occultationez: z diuerſificat s̄m materias suas. s. flegmaticā acetosam et flegmaticā vitreā et flegmaticā sallam et dulcez. ¶ Et oēs eius spēs cōicāt i hozā p̄ncipiū i trib⁹ dieb⁹ in necessitate lenificatiōis. et q̄uis aut vomit⁹: z i necessitate administratiōis subtilianz: tū et incidētū et diureticorū: cū supervenerit febr̄i dies tres subtiliatur in ea materia pp̄ febr̄e: z si añ illud mouebis: nocēbis et non facies aliqd. ¶ Et in augmento cū subtiliatōe regim̄is s̄m eētū: et fortasse ē p̄re tus aq̄ orderi i p̄mis trib⁹ dieb⁹ sperādo q̄ sit stat⁹ ei⁹ p̄p̄inōz p̄pter subtilitatez materiei aut paucitate ei⁹. Qd si certo sciret q̄ stat⁹ ei⁹ esset tard⁹: non subtiliareḡ regimē: q̄uis famēs z sōnus sup famē: et exercit⁹ sup famē si nō debilitāt sint vltima in iuuamento huius egritudis. Imo declinare in principio ad igrossationē vsq; ad septimū: def de gradere: vep̄ augmentū eget vt subtiliet regimē in p̄mis. Si

lutino facto de zuccaro rosa. et rosia rubeis notatis p̄ficis: qm̄ est solutium z lenificatiōis: z qñ q̄ necessariū est vt p̄ozet ei⁹ lenificatio z p̄ficet in aq̄ iulebet p̄miscat si voluerit cū cassia. z p̄midiaz: z itez geleniabm̄ accēptū cū melle z tereniabm̄ p̄mixtū cū aqua iuleb: z nō fiat assiduatio sup eā cū solutium i p̄ncipio z post ipsum: z proprie qñ cū materia est colera: illd̄ em̄ p̄ducit ad corruptionē p̄plexiōis. ¶ Et multi quidē hōies dant in potu in p̄ncipio sicut ē medicata de turbit in oi nocte: z sicut pilule de mallice in hebdomada bis sicut pilule de seminib⁹ diureticis. ¶ Descriptio medicinē de turbit. R. zinziberis et mastice s̄doy añ. 3. z turbit sicut alcoholy. 3. z zuccari tabaroz quā r̄ū oia: detur in potu et oi nocte aut. r. z illd̄ fiat qñ natura est nō lenis. Si em̄ r̄idet oi die bis nō indiget hoc. ¶ Ego vō non diligo expectationē digestiōis z lenificatiōis cum eis q̄ dirimus p̄mis. Imo opz vt enacuetur ex ea aliqd: z expectetur in reliq̄ vsq; quoz digerat: z fiat illd̄ cū facilitate paulatim absq; s̄p̄nuitate deinde pueniat ad diurectica: z similiter abhozreo qd est s̄te aq̄ p̄noz z tamaridoz z similitud: de illis que debilitant et soluant fibrile: et si materia fuerit declius ad additionem frigoris miscet cum ea medulla cartami: et si fuerit mā ad colerā declius miscet cū eo s̄rupus violatus: aut viole condite cū s̄racoſt auryole sicce p̄rite. ¶ Et adunes cum clisteribus lembusfactis ex melle et sale et aq̄ sicle et oleo s̄samm̄o. ¶ Et

vomit⁹ fiat cū aqua raphani ⁊ raphāo in infuso sirupo acetoso cum seminibus et his similib⁹ ⁊ si necessari⁹ est vomit⁹ plurt⁹ m⁹ ppter multitudinē ei⁹ qđ accidi ei d̄ nausea zalteratio saporis ovis administrēgrana raphani et bibat ex eis vīq̄ ad aur. s. cū aq̄ frigida ⁊ vomit⁹ qđ dē cū eo qđ est i eo debilitate stomachi vehemētis iuuamēti valde ⁊ esultimus huic egritu dimi. Oportet ergo vt expectetur in eo septimus vt non accidat ex eo in p̄cipio debilitas apostemans corpus stomachi et si sit grauis in eo vomit⁹ nō pncipos ipm sup illū cū labore. Et si acciderit ei vomit⁹ et p̄prie i p̄cipio p̄odi si retineat nisi fatiget ⁊ d̄bilitat: tūc em̄ re fringat sicut cū mīua ⁊ sirupo d̄ mēta qđ dicem⁹ post. Et si acciderit doloꝝ capitis administrēf̄broce ex camomilla cū imissio ne. 4. extremorū in aq̄ calida: ⁊ ligatione crurū cū fortitudie: ⁊ si idiget aq̄ordei administrēf̄ decocta cū radicib⁹ quantitate aq̄li: aut misceat cū ea sirupus acetosus cū melle: si nō aceret a stōacho: aut aq̄ mellis si a cerat ⁊ melio: hora i qđ dat⁹ potu illū est si fuerit in aq̄ ei⁹ i p̄cipio rei tinctura: tūc em̄ op̄yt in potu de⁹ i p̄mis degelentabi: dein de de⁹ in potu post ip̄z duabus horis aq̄ orde. Et nō op̄z vt fiat infusio cū ynguetis resolutiuis. et neq̄ f̄brocatio fiat cuz f̄brocitis infubilitatis cū egritudo est in p̄cipio: ⁊ humor est i corp̄ abulās: ip̄aem̄ mollificat: viscera sua calefactio: hūmida ⁊ alienet aqua frigida. Et qđ stes videris: vīnā groltoꝝ: rru

bicandioꝝ: non erit malum si flobothomaueris: ⁊ necessariū qđ dē vt redeas tūc ad sirupos acetosos. Et scias qđ fricatio ⁊ de curatioib⁹ iuuatib⁹ eos: ⁊ quāto fuerit flegma viscosi⁹ et grossi⁹ tāto erit fricatio magis p̄ferēs: z dicit qđ fricatio cū tela aranee cū oleo ē iuuatiua valdē ⁊ qđ scipit egritudo augmēta ri ⁊ post illū tūc sit sollicitudo de oie stōachi ⁊ qđ ip̄z cōfortat ⁊ sint malicatioes facte ex mēta z malice ⁊ aniso. Et administrēf̄ vomitus cū raphano secū dum qđ diximus cum minorazione cibi: ⁊ sit cū geleniabi qđ in potu dat⁹ in p̄cipio ⁊ post septimum permittitum quod cōfortatos stomachi: ⁊ sit in eo p̄ uocatio plurima sicut anisuz et mastice: et sit cum aqua calida et p̄prie i p̄cipio p̄odi: nā ip̄z resistit rigori ⁊ frigori: et extinguit cū hoc sitis q̄nis sit estuosa. Et multoties qđ dē cōcedit euacuatio flegmatis et humoris crudi in hac hora. Sed melius est vt expectet⁹ i eo plenē tū digestionis. Et qđ egritudo icipit cū calore et assiduat: iuuat cū h̄mōi trociscis. R. myrabolanoy: citrinoz aloes succi eupatorij succi absynthij oim. an. 3. vj. croci et masticie āboz. an. 3. vj. informēf̄ trocisci: et sumat ex eis oī die pōdus. 3. i. et oī nocte pōd⁹. 3. y. Et si vidēris qđ digestio appetit adiuuacū cū eis qđ sūt sic folia apij et feniculi et radices quināti et capillulveneris. Et si autē scias qđ materia est frigida valde nō ē malū vt pipere paucae vt i vīno pauco subtili non plurimo. Et quando qđ adiuuat ynguē

ta resoluentia ad digestionem et resolutionem cum virtute fortis ⁊ sunt conuenientiora in hac egritudine q̄ in reliq̄s febrib⁹. Et op̄yt cōsideret in hoc f̄p̄ et febus ⁊ rigor. Qđ si virtus fuerit fortis ⁊ febus nō fuerit seuaualde: ad qđ ea in vncioib⁹ p̄ficādoꝝ: si nō admittent ofa s̄bilita qđ ad egritudine sūt scilicet. Et qđ pertrāst. xij. tūc necel sariū est administrare qđ subriat plus: sicut feniculi ⁊ apij: ⁊ fortasse indigemus semine amboz z aniso et eo qđ est sicut sirupus acetosus cū feminib⁹ i qđ ponunt yctopus z albasce z admittit fratioes trociscoy de rosis. Et fortasse est necessariū addere in eis pp̄ stomachū thys z mastice z ceiperū et absinthij et his s̄fita s̄m qđ exigit illud qđ p̄fens ē. Et vīnū subtile confert eis in hac hora cū sububilatione sua: ⁊ p̄fortat caloriē innatū: ⁊ qđ p̄ uocat et sudare faciet: cū videris digonē ⁊ fortitudinē: dabis ei in potu post illud trociscos d̄ absinthio. Et cū videris frig⁹ in p̄cipio parolismoy nocere ⁊ egritudo nō est in p̄cipio: da in potu aquā calidā in qua decocta sint ea qđ sunt sicut semen apij et anisuz et ozimū. ⁊ admittit radices iterū h̄mōi ⁊ fortiora eis qđ sūt embrocādo et vaporādo et h̄mōi. et q̄nc̄ dat⁹ in potu ad rigorem vehemētē. Et decoctio s̄m hūc modū. R. zinziberi organij ameos omnū. an. 3. iij. couandri. 3. iij. rosay calamitū amboz. an. 3. iij. passularū. 3. vj. decoquantur s̄m descriptionē vī s̄m medietatē: ⁊ sit dosis. vnc. iij. Et cū videris flegma: dabis i potu yruacā: et de⁹ itē in po

tu trocisci d̄ rosis magni cū aq̄ feniculi: ⁊ de⁹ ei oī nocte medietate de turbith ⁊ pillule d̄ aloefacta cū sp̄ebus qđ sunt sicut pip: et ad illū decoctio h̄mōi. R. hie re. 3. vj. turbith. 3. r. myrabolanoy nigroū. 3. v. eupatorij. 3. v. salisindi. 3. iij. bedeoard suchaha oim. an. 3. iij. anis. 3. iij. decoquantur cum aqua apij: et sumantur de ea in potu secundū quantitatem necessitatis. ⁊ fortius illo est illud quod. R. duarum radicyz et radices llij oiz an. 3. r. hie re. 3. vj. succi eupatorij. 3. v. seminis apij z feniculi omnium. an. 3. iij. spice mente amboz. an. 3. vj. sicut ex eis trocisci et admittentur. Et decoctio bona. R. duarum radicum ambarū. an. 3. r. passularū enuclatarum. 3. vj. anis. ⁊ mastice amboz. an. 3. iij. bedeoard ⁊ suchaha eupatorij omnium. an. 3. iij. decoquant in libris tribus aque velis quomodeat ad libitā vīā aque z sumant i potu aliq̄ dieb⁹ in ieiunio. Et Trocisci boni apud chronicas febres: ⁊ vehemētis rigorus. R. hie re succi eupatorij absinthij suchaha bedeoard oiz. an. 3. v. seminis apij ⁊ feniculi anis oiz. an. 3. iij. salis naptici. 3. iij. seminis cuscute myrabolanoy chebuloz oim an. 3. xv. agarici. trociscorum de ros. 3. r. de turbith. 3. r. r. sicut ex eis trocisci: et sunt solutiuū. Et iterū aloes myrabolanoy citrinoum ⁊ reubarba. mastice succi eupatorij absinthij oim an. 3. partē. i. croci partē vī: medietatē terantur ⁊ admittentur. Et iteram hie re myrabolanoy chebuloz salis omnium. an. 3. iij. seminis apij ⁊ fenicuz

sine dubio offert. et quibus confert eis luscif de anetoꝝ luscif de cap paribꝝ ꝛ ꝑꝑe cũ vestigijs digonnis. ¶ Et sparent cibi eozꝝ i obseruatioꝝ tepozꝝ diuersitatꝝ ꝛ ꝛ fortitudie ꝛntutis ꝛ debilitatꝝ etꝝ ꝑꝑaratioꝝ cũ ꝛꝛemotatioꝝ ꝑ terꝝt. ¶ Et de medicinis bonis ad eos sunt troscif de decꝝ gñi bus. ¶ Et itez de medicinis ex ptis ad eosꝝ illa q̄. R. ros. 3. vj. succi liqꝛitie fũterre spice oim añ. 3. iij. masticijs. 3. iij. karabe. 3. iij. anisi. 3. ij. spareꝛ. Itex troscifci enpatozꝝ. 3. iij. rok. 3. j. et trisã spodũ. 3. ij. ꝛ k. et itez troscifcoꝝ abũstũhũ q̄ꝛ descriptio. R. asari se. apũ anisi amigdalar. amaraꝛuchaha bedeoard succi eupatorij spice mastice oizah. 3. ij. et itez enpatozꝝ. iij. rok. rub. li. j. spice li. k. spodũ. iij. ¶ De cura empialos et lip

Cap. 61.

Ura eaz ꝑꝑinã est cure q̄ durum ꝛ sunt abe associate vni vie. ꝛ oꝝ vt incipiat i ꝑmis a sirupo acetoso mellinoꝝ ꝛ ꝛccari no. ¶ Et ꝑꝑiat in eis ambabꝝ vt administrẽtrob agrestedeco ctũ cũ melle et sirupo ros. deĩn fũãgãdatio devia lumẽdi i potu semia et aqꝝ eozꝝ ad ifusionem aloes: ꝛ troscifcos b rosif cũ mastice: ꝛ pillas de aloẽ et hierãpi grã: et pillas b enpatouo. et oꝝ vt i eis ababus sil tomachi sollicitudo habeat. et administrẽt vbitũũ cũ aq̄ faseolozꝝ ꝛ rapha ni ꝛ anisi et calamẽti et diuretici. ¶ Et b solutiuus iuuatiuus e illd q̄ sit ex myabolãis nigꝛi ꝛ citrinis ꝛ turbith ꝛ ꝛuccaro. et de ill q̄ ferũt eis iuuamẽtu ma gñũ sũt clufteria decliuisa ad aꝛꝛitã: ꝛ i q̄b ꝑonũt medulla

cartami minor: zanetũ ꝛãõmũ la et alphasce ꝛmellotũ ꝛ almũ ri ꝛ mel. et regimẽ lipparie idã getõbititate plusq̄ r gñi alã. ¶ De cura febuis cũ sincopã hã morosa. Ca. 62.

Hec febuis e difficilis cure. ꝛ modũ in curatioꝝ eius est euacuatio gdata ex subtili ad foũtẽ ꝛ porie qñ natura non rãdet ex se. Tunc em cũ clysteribꝝ mũda qd est in intestinis et venis ꝛ ꝑꝑinquis eis ex superfluitate. et ad ministra i fũdno subtrahatioẽ cũ fricatioẽ. ¶ Et Sak. quide dicit qꝛ deficiã ab euacuatioẽ plũ eozũ nisi cũ fricatioẽ ꝛ melior modozꝝ i fricatioẽ eozꝝ est vt incipiat a coris et cranibꝝ descẽdẽdo a superiori ad inferior: et ad mĩstret illd cũ mĩtũ apõ abradente cutẽ: deĩn ꝑꝑmurefãd manꝝ descẽdẽdo ab hũero ad spãtulã ita vt igneat cutis: deĩnde addozꝝ fuzꝛ ꝑꝑectꝝ: deĩn redeat ad crura ꝛ ꝛuertat ad ordĩnẽ ꝑmũ. ꝛ ponatur medietas tepozis eorum fricatioẽ et medietas tꝑis eozꝝ dormitioꝝ si possibile est. ¶ Et ad summũ canon crõnõis eozꝝ ad fricatioẽ non calefactio valde: ꝛ de ill q̄ cõferũt eis sunt subtiliãtia sicut aq̄ melliscũvir tubũꝛ ꝛ lopi ꝛ semis a ꝑũ i matu timozꝝ sũbꝝ eis. Qd si fuerit iũluc fluxꝝ vẽtris supũũ: decoque mel decoctioẽ vehẽmẽtioẽ nõd solues nisi ꝑꝑ tepãtu. ¶ Et sirupꝝ acetosꝝ mellinꝝ itez ꝑꝑert eis: i estate qdẽ et ꝑꝑuetudie potꝝ aq̄ fridẽ ꝑꝑmũ: cũ aq̄ frida ꝛ i hyeme oꝝ vt nõ sumat eã i potu penitus: ꝛ sit cõtemꝝ aq̄ calida et assumere caliduzꝝ ex potibus est meliꝝ eis nisi apd necessitate est: estatis ꝛ vehẽmẽtiã calousã.

plurimi. et cõueniẽtiũ q̄ potan tur ad stim est sirupꝝ acetosus mellinus. ¶ Et vinũ ꝑꝑert eis in ꝑncipioꝝ ꝑꝑue si fuerint febtes eoꝝ sanguineis: ꝛ ꝑꝑũt i febũt: et necessariũ est eis vinũ post cibũ. ¶ Et tibi qdẽ necessãriũ est vt ꝑꝑideres pullũ hũtũ hãc egritudinẽ sp: et cũ videris eũ incipe debilitari et cadere subito ciba cũ pane ifuso i vino cõmixto si nõ ꝑꝑhibet aꝑã i vlcerebus. Cuz ego associat ei hũmõ egritudõ nõ est curatioꝝ modũ neqꝛ fũctioẽ locus. s. qñ accidit hũmõ alteratio in pulũ. Et hec quide cõbatio est ex eis q̄ necessãria sunt qñ vehẽmẽs sit sincopis: vey oꝝ vt ꝑꝑhibeat illd. Cibꝝ aut super quem sit dormitio est aqua ordẽ sup qua nõ addatur nisi cũ cadit virtus. Et si addit tunc sit panis ifusus in iuleb aut aqua mellis. ¶ Et balneum quide est de rebꝝ nocibiliozibꝝ istis. ¶ Et calidũ et frigidũ valde ex aere cum cali do em nõ sit securitas de cursu humoruzꝝ ad pulmonẽ et ad cor et ad cerebrũ et frigidũ ꝑꝑhibet digestioẽ et ei: et ad dit in oppilatioẽ ei. ¶ Quod si fuerit i ea humor colericus aliquis: tunc si facilis e vomitus et leniatur: est iuuatiuus valde. Et ad vltimũ melius est vt assidue ꝑꝑficiat in ea.

De cura febuis cum sin copi minuta. Cap. 62.

Postet vt emplãstretur ꝑ eoꝝ cũ sandalis et aqua rok. et viuificetur cũ cibo paulatim. et sit cibꝝ ei sicut panis de si mila ifusus i aqua granatorũ i fridãtia si desiderat ipsam: et sit in aqua de fructibꝝ. Si aut indigeret ad ꝑꝑtũtẽ almosolat

factis et pullis cuz aceto et aq̄ agreste et oleribus fridis et ꝑꝑꝑue coriãdã erit iuuamentũ in hoc si exhiberit.

De regimẽnocturne et diurne. Ca. 64.

Regimen ambarum est regi diuersitas in eis.

De qrtana proctica. Cap. 65.

Plurimũ qrtana e perio dũ ca. Et minorãt calũ qrtane i separabilis. Cause nõ qrtane sũt ea q̄ gñat melãcoliam postea putrefaciãt eã. Et tu iãz sciuisti totum illd. Et sciuisti q melãcolia alia est q̄ est fex sanguis: et alia e q̄ aduũto ei: et eiꝝ humor. et sciuisti q de illa est sanguinea: et de illa e stegmatica: et de illa est colerica: et de illa e aduũto ipi melãcolie natura. ¶ Et existimauerũt qdã hoim qꝛ qrtana nõ gñat ex melãcolia nãũ qm ipa non putrefit. ¶ Et huiꝝ qdẽ sermo nõ opꝛ vt aufcultetur. Imo de ꝑꝑueta: tibꝝ ois hũiditatis est vt putrefiat qũis rarificet in ꝑꝑaratioẽ ¶ Et plurimũ qdẽ enenit in successioẽ egritudis febium diuersarum putridazꝝ ꝑꝑ diuersitate humor ex q̄b gñantur: ex quo rũ putrefactioẽ cum ad dũtur et nõ euacuãtur: multiplicatur melãcolia: deĩn cũ putrefit: est qrtana: et multoties qdẽ accidit successione i splẽis: et cũ hoc ipa sũt plũ nõ euacuãt ex dolore splẽnis aut duritie ei. ¶ Et saluioꝝ qrtana est illa q̄ non accidit ab aꝑate splẽtis aut alijs aut cũ q̄ nõ e aꝑã splẽtis. ¶ Quartana ei q̄ enenit ab apõtemate splẽnis aut cum q̄ est apõstema splẽnis multoties ꝑducit ad hũdroꝑ:

si megnic. **Et** qrtana q̄ salua est: liberat ab egritudine: malis melancholicis sicut melancholia z epilepsia. **Et** in ea est leucitas a spasma qm̄ humor est sic. **Et** sim plim̄ est egritudo salua. **Et** qñ nō accidit i egeroz: nō addit supra annū. z qñs p̄durat. xij. annis: z qd̄ est infra eos. z q̄ ex ea lōga est perduxit ad h̄ydropisim. **Et** scias q̄ autumnis est inimicus quartane.

De signis. Cap. 66.

Signa sunt q̄ quartana sci pit i primis cū frigore puo: deinde incipit frig. et addi post ea minorat parū ap̄ statum sicut in flegmate. **C**unq̄ calefit corp⁹ nō est caliditas vehemēs lz sit maior z magis apparēs q̄ illa q̄ est in flegmatica. **I**pa et cū difficultate sua z inflammatioe nō inflāma f̄ inflāmatioe de q̄ curat sicut ignis in lignis grossis z nō cōprehendit sup corp⁹ totū imo est illic caliditas cū horripilatōe z i hoc ē grossitudo h̄io ris: ē cū frigore z aliquantulo dolore q̄ si frāgat ossa: z est illic h̄ctio p̄pter quā stridēt dentes: verū nō sicut in flegmatica: p̄pter p̄ducit illd̄ ad debilitatē vi sus. **U**erū lenit apud digestionē qm̄ malitia minorat sicut fuit i principio parūper. **Et** de signis quartane sunt cause ei⁹ āncēdes ex febrib⁹ q̄ plōgate fuerūt z ex splene aut dolore. **Et** de signis qrtane et sunt dispō cople ridis z significatiōes melācolie z etas z ip̄s z cib⁹ z forma z cōsuetudo z q̄ sūt his filia. **Et** p̄odus ei⁹ est. viginti quatuor: horarū. z multoties ē febristertiana in estate qd̄ ē sit qrtana in hyeme. z multoties p̄ducunt febres

diuerse ad febres pm̄xtas i qd̄ nō ē ordo pp̄ diuersitate residui humor̄ remouētis post febres. **C**ū ergo stat⁹ cōfirmat sim cinceritatis ad ditionē cōfirmat sup quartana. **Et** illi qd̄ q̄ est a flegmate adusto sunt parozis m̄i lōgiores i z accidit eis frig. sim pl⁹ successione assiduatōis z sudor: tardior: z vīa grossior z durities venaz minor: z sit fz plim̄ successione febrū flegmat carū. **Et** illa q̄ ē a sanguie adusto āncēdunt signa sanguinis: z febris ei⁹ z rubedovine: z significā ip̄am forma z etas z ip̄s et fortasse erit post febres sanguinosas. **Et** i illa q̄ ē a colera adusta ē pulsus vehemētior: z velocitatis z frequentier: incipit cū horripilatōe z frigore i carne z siti z sudore: z qñs sit ira z sudor: z inflāmatio: s̄ signit ip̄a forma ip̄s z etas: z qñs signit ip̄am q̄ ipsa sit successione febrūm colericarū. **Et** pulsus in qrtana est de cluius ad duritiē p̄pter siccitatē humoris. **I**p̄e em̄ trahit ad interiora qñ ip̄e esset pulsus lenis z ad equalitatem dum non mouetur. z si moueat: diuersificatur pulsus valde p̄pter grossitudinē supfluitatis: z sit mundificatio ei⁹ apparēs apud teporē: z significatio completa sup quartanam: z multoties accidit i eo dyastoles ineq̄lis z sistoles vehemētis necessitatis sim cōtrariuz eius qd̄ est in tertiana: pulsus quidez quartane melior: est pulsus flegmatice in paruitate et frequentia: sed est similis ei in tarditate: zap̄ in ceptionē parozis nā additur tarditas sua z frequentia. z diuersitas ei⁹ est maior diuersitate reliquarum febrū: de:

inde incipit magnificari et fieri frequēs z veloz. **Et** vīna i qrtana est similitū horaz in p̄uatione digōnis pp̄ frigus materiet: z grossitudinē ei⁹ nisi apud statū bonū. **U**ex dispōnes ei⁹ et colores ei⁹ diuersificatur: z illd̄ iō qm̄ melācolia gñat ex h̄ioribus diuersis. **Et** de signis digōnis qrtane est leuitas tremoris. **U**na aut in principio est alba ad viriditatem decluis cruda eni nō est digō. **Et** post principuz diuersificatur eius dispō p̄pter ea q̄ plurimū melancholie est generatū et h̄iorū diuersitas est ap̄ declinationē nigri. **Et** si adior in qrtana est plurim⁹ p̄ppa ratione ad flegmaticā z nō multiplicat p̄ cōparationē ad alias z sitis minoratur hac in febre ni si sit a melācolia colerica.

De cura. Cap. 67.

Questidēf in hac egritudine an sit melācolia flegmatica aut melācolia sanguinea aut melācolia colerica aut melācolia melācolica. deinde rege vnāquāq̄ eaz cū eo qd̄ ei⁹ egeueris de illis q̄ dicem⁹. **U**ex olbus spēbus suis sūt iudicia in q̄ bus coicāz: z illd̄ ē q̄ ip̄e minuūf in principio: quare necesse est vt attēdat an sit sanguis dhans in ea: z pp̄ue qñ qrtana est a melācolia sanguinea. **T**ūc em̄ flōme tur z extrahat sanguis sim q̄titate necessitatis. **Et** fortasse erigit multitudo ei⁹ vt extrahat d̄ eo res plima. **Et** qñ nō ē necessaria flōmia: tūc flōmia est nocina inq̄tū debilitat: z inq̄tū educit contrariuz melācolie: z inquantū sit mouet h̄iores ad exteriora. **Et** si op̄: euacuet a principio de h̄iore faciēte febrē aliqd̄ ad

alleniandū mundificādū. **I**llū em̄ ap̄ digōnē ē simq̄ inuadū ad ip̄s z si post porisimū p̄ dīc. **Et** nō op̄ vt fiat puocatio in p̄mia est fortitudine. **Et** op̄ vt admīni strēt mollificātia. **Et** si tibi nō videtur bonū vt portionib⁹ admistra loco eaz clysteria p̄uenietia. **S** op̄ vt sint leuia. **Et** non p̄cedit p̄fortatio eoz nisi qm̄ p̄se quif egritudo stat. **Et** si medicū iā p̄sumperit z solutione edure rit melācolia i principio aliquoties solutōe fortit phibuit egritudine penit: lz ē rectū ab errore. **Et** op̄ vt phibeat i die porisimū a comestioe: z p̄cipiat iem nūtz phibeat ab aq̄ frigida illa die. **Et** est necessariū in reliq̄s dieb⁹ tūc carne teingi aut pulli in p̄muis teingi vsq̄ ad tres vel q̄tuor p̄idos deinde pullitunc ei⁹ pulsus ē melior. **Et** sit medicina in die porisimū geleniabi p̄ficatū cū aq̄ calida in die bis aut ter. **S**intq̄. z. iij. geleniabin cū. z. r. s̄rupu acetois. **Et** q̄tūde scis q̄ melācolia est colerica tunc op̄ vt admīnistrē i ea qd̄ soluat eā ex gñe myrabolanzū z viole. **Et** si ē flegmatica op̄ vt admīnistrē i ea aliqd̄ i p̄mīem q̄ sit p̄ polipodū z ep̄thimū z similitū. **Et** scis q̄ aq̄ calē est bonū vebiculū ei⁹ qd̄ admīnistrat de v̄tutibus p̄dictis. **Et** fortasse cōfert admīstratio ei⁹ soli: cū ē caliditas violēta: nā geleniabin z aq̄ ei⁹ colata cū decoctioe sua forti ē loco ip̄i: z pp̄ue qñ est in stomachodebilitas aut ē illd̄ qd̄ vicit humor: frigid⁹. **Et** si vomitus itez z propue añ cibū z post cibū z est p̄uenietioz propue in die porisimū z añ porisimū: et pp̄ue qñ melācolia ē flegmatica

de reb⁹ iuuatib⁹ in earz nō i pncipio tm̄ imo z i oi hora. ¶ Opz q̄ vt nō laborat i pncipio z in pncipijs digōnis vsq; ad aduentū cōplementi digōnis in eūando sup̄fluitatē cū eo qd̄ calefacit cū fortitudine: neq; cum eo qd̄ epicat cū fortitudine ex medicina et dimissione ciboz: neq; cū eo qd̄ debilitat ex solutione vētris: neq; iterū cū eo qd̄ debilitat in pncipio ex subtilitatōe regiminis. ¶ Et scias q̄ qñ incipit q̄rrana in estate aut in hyeme: tunc opz vt in potu def̄ in p̄mis de aq̄ oz dei et secunabin vt apiat vias oppilatas puocatōe z p̄sumat velociter et illud est post peridōm antecedentem trib⁹ hōis aut quatuor. Et cum accidit q̄rrana in hyeme: tunc non est modus vt dentur in potu troiscici. ¶ Et scias q̄ res frigide z humide facilijs digestiōis boni chimi sūt cōueniētes huic egritudine i quantum sūt febres: z ex hoc qd̄ sunt cōtrarie vni duarū qualitatū melancolicā q̄ est siccitas: q̄re opz vt ad ministrēnt iterum vbi nō timetur nocumētū digōnis. Et non sit q̄rratis ex qua timeatur nocumētū in digōne aut m̄scaat cū eis aliqd̄ qd̄ earū frigiditatē temperet: z non minuat earū humiditatē: z iste sunt res calide cū equalitate. ¶ Et aliter nec oē frigidū z siccū. ¶ Et res humide z frigide huic egritudine cōuenientes sūt sicut endimia z lactuca z melon z persica q̄nis z non opz vt deuentē hm̄oi nisi aut ppter vehemētā frigus z est inuētū sicut in lactuca: nō est inuētū sicut in melone dulci. Aut propter vehemētā puocatōis perducentis ad ingrossa-

tionē sanguinis: z illud est inuentū in melone dulci. Aut ppter ea qd̄ preparata sūt ei qd̄ pm̄iceat putredinē z est illud inuentum in p̄ficis: z opz vt obserues huz iusmodi. ¶ Cibi nō calidi cū eq̄litate cū additiōe i hūiditate sūt iuuatēs valde: z proprie cū volūt eq̄tionē caliditatis eoz vbi nō diligit vt per ea fiat iuuamētum ad digestiōnē cū frigidis z humidis: sicut commixtio sicū cū endimia. ¶ Et nō est malū in p̄mis sumere ea in q̄bus ē falso z acredo z incisio cū nō timetur incrementū caliditatis. ¶ In fine aut egritudinis nō est excusatio illius: z troiscici de absynthio iuuatiū sūt vsq; ad finē egritudinis. ¶ Et de illis quib⁹ sit iuuamētū est sesto in aqua calida dulci añ cibū omni die: z balneatio q̄ humectat et nō facit sūdare neq; exercitat caliditatē: z continuatio delitiaz q̄ tētis: z ab horre exercitiū z mot⁹ corporales z aiates. ¶ Et oēs iste febres indiget humectatib⁹ z diuersis cātur in q̄ritate infridatiōis et calefactionis. Et necessitas sua qua idiget epicacitis est ppter illud qd̄ est in eis deyrutē incisionis z absteriōis et solōnis z nō pp̄ ericationem. ¶ Et opz vt obseruet⁹ stomachus cum emplastris bonis cōfortantibus q̄ sūt inter virtutē caliditatis z subtilitatis ei⁹ km̄ qd̄ erigit dispositio Et obseruetur splē z epaz z regatur vt nō indurentur et apostementur: z fortasse est necessariū ad puocandū vomitū vti aqua raphani cū semine suo q̄ miscētur cū sirupo acetoso z fortasse iuuat cum accessione comestio- nis sicle z ei⁹ qd̄ salūtū est de pi-

scibus z synapis et his sicut añ ipm̄. ¶ Et adiuuat post illū cū potu aque multe: deñ fiat succello cū sirupo acetoso et euomat. ¶ Et de illis q̄ conferūt ei est vt sumat ipm̄ i die paroxis- mi: deñ euomat sup̄ ipsuz: z securitatē facit a no cumento feb- bus qd̄ est pp̄ frigus et rigorez z acutitate febris si sumat allia et mel et bibat si est purū acetosum mellinū: z impleat cibo: deinde sumat aquā calidam z euomat. Cuz ergo consumitur paroxisim⁹ cenerē paruam et balneat in mane. ¶ Et si sumat añ paroxisimū. v. hōis cibū vt euomat: fortasse iuuabit illud lz non euomat. ¶ Et vomit⁹ añ paroxisimū quicumq; humor sit aut alleuat paroxisimum: aut eradicat ip̄. ¶ Et de regimine bono est q̄ ieiunet i die poris- mi si nō est qd̄ prohibeat: et nō sumat cibū donec p̄sumat pa- roxism⁹. ¶ Et igrediet balneū die scōbi: si qd̄ fuerit digō scōm̄ decriptione: z si nō fuerit digō nō fiat in ea nisi effusio aq̄ calide q̄ritate quā delectat corp⁹ et hūctat min⁹ q̄ vt pueniat ad hoc vt liq̄fiat ex ea h̄io: et in die tertio admistret vomit⁹ pp̄ illud qd̄ sup̄fluit de cibo et q̄ resolutū balneū: q̄uis opoz- teat vt admistret vomit⁹ i die postimū itez. qd̄ si melia fuerit sanguinea iuuabit cuz stōmia ex bassica. Deñ p̄ eūationem subtilē cū eo i q̄ ponunt de m̄- dificantibus sanguinē sicut yir- tutes lychaba et bedeadard et polipodij et ssumiterre: et my- rabolanoz: chebuloz et hoc qd̄ de gen⁹ veloci recipit cura- tionē. ¶ Et si fuerit melancolica

colerica: tūc tibi inest vt admis- stres i fridatione et hūctatio- nē vltimas ex medicinis et ci- bis: et ad ministra aquā sparā sedēdo in ea et abluēdo. et fiat lenificio nature i pncipio cum eis q̄ sunt sicut illū qd̄ sit ex yio- lis. et qd̄ sit ex. aq̄ calē cū p̄u- te polypodij: aut sirup⁹ acetosus cū epithimo et sirup⁹ ros. z aq̄ iuleb et cassia. ¶ Et nō so- lutio ei⁹ itegra separatur post. 20. dies: qm̄ digestio apparet i eo. s. qñ materia est melancolica colerica: deñ fiat gradatio ad illū qd̄ subtilit et icidit. ¶ Et si necessaria ē rectificatio stō- chy: tūc fiat cū mactiōib⁹ z olis et epithimatis q̄ nō p̄rascāt virtutē camomille et absinthij et melliloti z similit⁹ z ieiuniū plm̄ vsq; i die periodū: qñq; ite- rū est ex eis q̄ nō cōueniūt ei: et si sit in die periodū sufficiat eis de cibo parū modicū: ex mūdi- ficatiuis iuuatibus sunt ea q̄- bus est decoctio myzabolis. et epithimi et sene in sirupo acetoso in quo decocte sunt viole: et fortasse sumit in potu añ in eo asse in ieiunio proprie i die paroxisimiet euomat ipsum si nauseat cuz ata ei⁹. ¶ Et si fue- rit melancolica stegmatica: re- deat ad sirupū acetosi mellinū cū aq̄ apij et fenicli z silij: et si necessaria fuerit lenificatio m̄- scea cū eo i pncipio p̄⁹ soluti- ua stegmat⁹ d̄ p̄runib⁹ turbith⁹ et polipodij: et fiat q̄datio pau- cā ad p̄tutē agarici. z fiat yvo- mat cū sirupo acetoso mellino d̄ semib⁹ z his sicut⁹ vsq; qd̄ ta- p̄at digerit: sit vaporatio stō- chy et ei⁹ epastratio cū eo qd̄ est forti⁹: ita vt ei⁹ dactylis 7 li-

cup⁹ z sllib⁹: z sllr inunge ipm
cū oleis calidis puenedo vlyq
ad oleū d colto. Et fortasse
necessariū i eo puocare vōitū
cū sirupo acetoso: z sit i eo p⁹
sinap⁹ z ellebou albi. Imo for-
tasse ē necessariū i potu denf
cū dispōne sua cū nō timef vbi-
litas dispōnis virtutis. Et si
fuerit melia: melica pna d ghe
fecis sanguinis tunc rectificaf
solo ei⁹ i pumis cū aq̄ iuleb et
penidys z ē pueniēs ad misfra-
tio gelenabm mellini z zacca-
rini: et in fine eius euacuet cū
eis q̄ sunt sicut decoctio mira-
bola. citrinor⁹ z nigror⁹ z sumi-
terrez passulaz. Cū ē egritu-
do digesta ē tūc bonū est flobō
thomaf er baslica. Et admi-
stret vomit⁹ sup cibū cū fortitu-
dine aut leuif hūc hozā z neces-
sitate: z opz vt assiduez ipz qm̄
ē radix ad efiōnē cū medicinis
z clysterib⁹ fortib⁹. Et medi-
cine q̄ admistrant i hmōi hora
scē epithimū z polipodū z aga-
ricū z litcados z lapf armen⁹ z
lapis lazuli abluti z nō abluti
z succ⁹ sokcētanree cū sirupo
mellino. z fortasse necessari⁹ ē
ellebo⁹ niger. z fortasse lūdāf
i colerica senez sum⁹ tre cū epi-
thimo et i sirupo acetoso: deñ
hēs cōsiliū tūc apō efiōnē: z da-
i potu flegmatici et melice ex
ea rtyiacā et mitridatū z medi-
camē de assa et sulphure. z pip
solū bibaf i aq̄. et de illis ē sīna-
pis q̄ admistret n̄ assidue: imo
i oib⁹ trib⁹ dieb⁹ z i p̄mis z a
illō i spatio lōgiore et sllr dya-
piocedē z sllta illi d elys. z nō
sefunes cū aliq̄ hozā an digōnē
nā i tu dderis in potu rtyiacā
et sllta illi i p̄mis ppones q̄ra

nā cū q̄rtana: et fortasse attrax-
hes egritu dines alias: z ppe i
hyeme. Et i fine ei⁹ si neces-
sarie fuerit sōmia aude super
ea. Inq̄t Sal. Sanau gētem
plurima a q̄rtana ita dedi eis
i potu post digōnē solutiū del-
de ddi eis i potu succū absyn-
thū: deñ dedi eis i potu rtyiacā.
cā. et dico q̄ assa z pip singula-
ria sūt inuatiua valde q̄n ap-
paret digō z puenit stat⁹. et ci-
ba illū sahane et albune z kent
culti cappar⁹ et sinap⁹ z almurf
z oib⁹ i q̄b⁹ ē p⁹ solutiua cum
fortitudine: et fortasse erit tibi
necessariū des et i potu post
xl. dies oi mane q̄stū est nabac
yna d eis q̄ sūt sic medicamē d
assa: et oi sero sllrcū febus nō
fuerit acuta z materiei radix n̄
fuerit colera. Et de trociscis
inuatiuis i hac hora et apō de
clinationē sūt trocisci sim hunc
modū. R. succi eupatorij et cro-
ci amboz. an. pōd⁹. 3. iij. scolop-
pēdr. arist. et lactuce z reubar-
et spodij oim. an. 3. v. et se. ace-
tose. et se. portul. et ro. et spice.
et se. cuscū. z anisi z se. apij z ra-
dicū cappar⁹ z gnoz albē et se.
fenicli oiz an. 3. iij. officiat⁹ cū
aq̄ apij et sūt trocisci: et denf i
potu cū aq̄ fenicli et endiue et sa-
cscute: et h̄ q̄dē medicā inua-
tiua ē modis plurib⁹. Et si di-
gerit materia: tūc fac istud. R.
myrhe. 3. xv. spice. 3. iij. agari-
ci costi floz s̄nāti oim. an. 3. v.
petrosellini. 3. xv. anisi. 3. r. cōfi-
ciant⁹ cū vino s̄tiq̄ et cū melle z
zinzibere. et sit dosis ei⁹ q̄stū ē
nuj. et q̄nq̄ banf in potu i fine
z pualecētib⁹ z apō paucitate
nocumēti i ea z slltritudine ca-
liditatis cū slltrillatiōe mate-
rie

rieti medicina hmōi. R. seminis
iustijam albi mādragore abo-
rū. an. sllquā. i. et asse circiter
tertia saba. r. Et de hoc gene-
re est vt sumant iterū calamēti
domestici aurei. iij. z semis vt
dice auf. r. z epithimi aurei. i.
sūt trocisci pui valde et sit do-
sis. 3. r. Et er eis q̄ bōa sūt eis
est vt admistret post appariō-
nē digestiōis vsq̄ ad finē eius
istō. Sumaf passulaz de scemi-
aur d atacoē z allei slluestr⁹ et
myzti vel myrabolani recentis
oim. an. parā. i. z decoquant⁹ i
aq̄ bulci post s̄p̄ iusa sunt in ea:
deñ bullat⁹ exq̄site et coletet
def de ea. 3. r. Et itez semis
apij z anisi et cordument oim.
an. 3. v. ouigani slluestr⁹ eupa-
torij oiz. an. 3. v. ameos. 3. iij.
suchaba. 3. iij. passulaz. 3. r. dco
quant⁹ i trib⁹ libz aq̄ vsqueq̄ re-
deat ad lib. r. Et d illisq̄ bōa
sūt eis ē vt sumant ameos spi-
ce z calamēti oim. an. 3. r. z car-
ui z anisi aboz. an. 3. viij. z asse
pōd⁹. 3. v. z ziziber⁹ pōd⁹. 3. iij.
z casie pōd⁹. 3. iij. officiant⁹ cum
sufficiētia mellis. z sit dosis ei⁹
pōd⁹. 3. r. cū aq̄ apij et fenicli.
Et Trocisci hmōi. R. succi eupa-
torij. 3. r. scolopēdrne spodij
fenicli spice croci oim. an. 3. v.
lacez reubarbari oiz. an. 3. iij.
semis cucumer⁹ z semis portu-
lace oiz. an. 3. v. sūt trocisci cū
aq̄ apij z sumant i potu cū siru-
po acetoso. Et itez ad slltri-
cū myrhe. 3. xxxv. croci petrosi-
lini aboz. an. 3. v. spice. 3. iij. 5.
castorei. 3. iij. anisi. 3. iij. 5. semi-
nis apij z carui aboz. an. 3. iij.
amomi corticū casie storac⁹ oiz
an. 3. iij. et triā sileleos adriani
zfectiōis oiz. an. 3. r. z t̄rias du-

as. Et q̄n vehemens sit rigor ē
voinu⁹ cū aq̄ repida et sirupo
acetoso ad illud inuatiū. Qd
si dures ei⁹ nō obediūt: tūc cū
eis q̄n rememoratiū p̄cesserit
sim hozā. Et si fiat vaporatio
cum bōa in q̄ decocta sunt se-
hea et camomilla: et sllta hōie
coopto cū p̄mis laneis aggre-
gātibus calefactionem.
De rememoratione solu-
tionum quib⁹ indiget post
digestionem. Cap. 55.
Cebulozum. 3. v. epithimi
Cabinorij amboz. an. 3. v.
myrabolanor⁹ citrinor⁹ succi
eupatorij dlici oiz. an. 3. iij. 5.
minis apij z anisi z semis fen-
culi oiz. an. 3. ij. sūt ex eis dco-
ctio: z soluat⁹ cū eo cū facilitate
Et sumaf absinthij pond⁹. 3.
r. myrabolanor⁹ cebuloz repi-
thimi oiz. an. 3. viij. z sumit terre
pond⁹. 3. viij. z suchaba z cētau-
ree maior⁹ aboz. an. pōd⁹. 3. v.
eupatorij z radice s̄nāti am-
boz. an. pōd⁹. 3. v. dcoquant⁹ cū
q̄nq̄ lib. aq̄ dōec redeat ad li. j.
Et pillule leues. Qn admistrāz
tū i oib⁹ q̄nq̄ dieb⁹ semel sūt
inuates in ea er sunt expte. R.
epithimuz turbith⁹ aboz. an. 3.
r. caruanisii abozum. an. 3. v. 5.
ameos. 3. viij. semis apij z fen-
culi aboz. an. 3. iij. polipod⁹. 3.
vj. agarici albi qd facile terit.
3. viij. salz idi. 3. v. hierepigre.
3. xv. sūt p̄se cū aq̄ mēte et sit
dosis. 3. r. 5. Et cū mā est slltri-
ca cōfert iste pillule. R. epithi-
mi agarici ameos oiz. an. 3. viij
semis apij anisi fenicli oiz. an.
3. iij. salis. naptici. 3. v. hierepi-
gre turbith⁹ amboz. an. pōd⁹.
3. r. dosis pōd⁹. 3. ij. 5. Et q̄n
est cū dolore splenis inuaf hoc
Articella. D

medicamine et soluit eū cū facili-
tate. R. scolopēdrie. ʒ. xv. a. ga-
rici. ʒ. xij. mirabolanoꝝ nigroꝝ
hiere. añ. ʒ. x. chebulozꝝ ablin-
thij oim añ. ʒ. viij. suchaba be-
deoard camepitheos succi eu-
patozij oiz añ. ʒ. viij. fructꝝ tama-
risci radicū capparozꝝ amboꝝ
añ. ʒ. v. s. feminis apij anisi se-
minis feniculi oiz: añ. ʒ. iij. fiat
confectio aut pillule.

De cibatione patētū quar-
tanam.

Cap. 69.

Becti⁹ est vt inclinē regi-
men eoz i pumis septima-
nis vltꝝ ad tres septimanas ad
substitutionē quādam pter qd
destruat virtutē. z illō ē vt ab-
stineat a carne z alzhumec: s̄
est minorat eoz materias z al-
leuiat eos z abbreviat spatuz
egritudis eoz. Et post illud
necessariū ē p̄tūē viuificā cū
eis q̄ sūt sic pisces alredradu z
oua forbita z pulli z alteiugi.
Cū q̄ p̄tūē ad ipō i q̄ lequūē
i ea alzhumec: s̄ h̄ miorat egri-
tudo tūc necessariū ē cubo dire
p̄tūē z cubare cū eo qd ē fori⁹
ex carnib⁹ gallinaz z pulloꝝ z
arietū et hedoz z auū mollis
carni sic i pulli z alduragi et
pulses bōi qd nō s̄ magni. Et
leas qd p̄ditio in eo ex q̄ cibā
h̄ns q̄rtanā ē q̄ sit aggregās p
petates. q̄rū vna ē vt nō sit cru-
dū imo solutes cruditatē quā
facit accidere melācolia. z scda
est vt n̄ sit grossū imo subtilias
grossum. z tertia ē vt nō sit co-
strictiū imo solutes vt trē. z q̄r-
ta est vt sit sanguis ex eo ḡnā-
tus laudabilis: z plurimū qdē
est in ea illō qd h̄z caliditatem z
humiditatem. Et tu iam sciu-
sti quomō cibet añ paroxisimū:

et per quot horas: et q̄re illō. z
sciuisti iterū: et q̄nāz necessari⁹
est cibus: et in paroxisimo eius
propter causam p̄dictā. Neq̄
rectus est vt eueniat febus vs-
tre vacuo vt non occupetur na-
tura cum materia alia: nisi cuz
materia egritudinis donec ex-
pellat eam: et vinum sit puruz
subtile.

De cura quartane con-
tinue.

Cap. 70.

Ospostio hui⁹ febz ē km
q̄nūtiānū añ ipsam.
Et canō i ea est homogene⁹
canoni q̄rtane iterpollatē: s̄
diuersificā nisi ab ea in rebuz
paucis. De illis ē q̄ doliatio
i illa ad eq̄litatē in calefaciēti-
bus z ad irrigitatonē i hac ē
melior: pp̄ adherētā febz. q̄-
re oportet vt administrēt i cu-
ratione eius ea q̄ sunt sicut si-
rupus acerosus cū seminib⁹ et
gelentiabin et aqua de radice-
bus equalis z suppositioia cū
melle. Et de illis ē q̄ s̄omia
in hac est magis necessaria qm̄
materia est magis cōp̄hehētia
venis. Et de illis est q̄ licen-
tia i carnib⁹ in hac egritudine
est minor: ideo caue hoc.

De febre sextana et septena
et similibus.

Cap. 71.

Et nominant phitanos: et
quidā nomināt humifino-
di febres reuolubiles. C̄ Ite
generant ex mā homogenea
materiei q̄rtane: s̄z ē minor et
grossior. Et plurimū qdē sūt
ex melācolia flegmatica. Sext-
tanā autē et septenā et q̄ sunt
post illas hyp. dixit. Et Sale-
nus dixit: ego non vidi in vita
mea aliquam ex eis: neq̄ vidi
q̄rtanā nudā forte z neq̄ ē feb-

nisi quasi occulta. C̄ Inq̄t z nō
est lōginquū qn̄ sit cā in septe-
na. verbi gratia. z nouena regi-
mē qd q̄n̄ administrat z currit
sup̄ ipm̄ facit febrimā iteratio
facit necessariū i h̄mōi horā il-
lā febz: z si dimitteret z rectifi-
caret: nō faceret. Est ergo cā in
perio diis ei⁹ z in ipsi⁹ iteratio-
nibus reiteratio regiminis: et
perio di ei⁹ nō sunt perio di ma-
terie que effundat z eius redi-
tiones. C̄ Inquit. Opz ergo vt
obseruet in expectātia ei⁹ hui⁹
egritudinis hec intentio ita vt
non accidat errorū p̄nūsgal. sit
quasi negās aduētū harum fe-
buū z quasi q̄ sit necessariū vt
sit h̄mōi febus alia radix. C̄ Ue-
rū hypo. iam verificauit ser-
monē i tētionē septe ne z noue-
ne z nō est illō manifestū mira-
bile: neq̄ manifeste ipossibilita-
tis ita vt sit necessariū redire i
eo ad administrandū. Et simo-
nes qdē q̄s locut⁹ est hyp. i ca-
p̄to h̄az febuum sunt q̄ septe-
na est p̄tūē z nō est mortifera:
et nouena ē lōgior: ea z non est
mortifera. et dixit q̄ q̄ntana ē
deterior: febuū qm̄ sit añtissimū
et post ipaz. z dixit Salen⁹ i ea
sic scitis. Et ego qdē opinor:
huic fermoni modū quēdam. z
est vt sit p̄tūē significās ethi-
cā z sit firmo ei⁹ q̄ntana s̄biectū
p̄ponis idēfinite nō significāz
cōtātē: ergo est q̄si dicat q̄ de
q̄ntana ē vna species deterior
febuū q̄ est sigatio hui⁹ firmōis
ei⁹ q̄ cū febz p̄logant z p̄mi-
scent z diuersificā: p̄ueniūt p̄i-
mū ad inflāmā dū mēbra p̄ci-
palia z ad ethicā: z de p̄peta-
te h̄az febuū ē vt s̄t i sine suo
km̄ ordinem vniū: et plurimum

illi⁹ sup̄ quartanā: et iam testifi-
cati sum⁹ eā q̄ntanā. verū ipa p̄-
ducit ad quartanā: qm̄ in h̄mōi
tib⁹ est euberariō: et in h̄mōi
tib⁹ m̄strudo. Cūq̄ liquefactio
tam multiplicat⁹ euacuatiōes
senfate z tienfate frequētes sūt
nō remanet in h̄mōib⁹ cineret⁹
tas nisi illō qd̄ min⁹ est egrossū⁹
z illō facit eē necessariū: vt sit pa-
roxisimū tardior z fiat illa q̄ fuit
quartana quintana: z h̄mōi qd̄
de dispositioe fortasse: et corp⁹
p̄paratū vt inflāmet et fiat ethi-
cā. z iterū ethica q̄n̄ accidit nō
est lōginquū qn̄ faciat accedere
in h̄mōib⁹ cineretate quā dā
pp̄paratū ē suam in postremis
ethice z accidit illic cineretati
putredo q̄re accidit febus z iā
destruxit febz ethica corp⁹. est
ergo mala ex hoc q̄ ipa ē signū
adulsiōnis humoꝝis de quo nō
remāsit nisi parū et sit adultus
parū z ex hoc q̄ ipa ē causa ad-
ditiois febz et duplicationis
ei⁹. Et nō opz vt negent egri-
tudines q̄s nō p̄tingit videre in
tpe qdā: qdā regio: mā hoc ge-
nus nō cōp̄hendit per multi-
tudinē. Neq̄ iterū oportet vt
dicat q̄ si est q̄ntana tūc necesse
ē vt sit materia quinta. Mā me-
lācolia generat q̄ntanā: nō pp̄
hoc ipsum q̄ ipsa est melācolia
imo p̄tēza qd̄ ipsa est pauca
grossa: z iā non p̄longatūm
sit in quibusdam corpōib⁹ me-
lācolia grossa pauca cui acci-
dit putredo. Et nō p̄uenit ali-
cui vt dicat possibile est i flegma-
tey fiant ei paroxisimū aliū quā
do ingrossatur et minorat: quo-
niam cōfessio est res simpla tra-
ro sit possibile vt necario p̄fectū
ei⁹ p̄fectio. C̄ Ampli⁹ nō ē dispo-

stio in cōcessiōe ei⁹ qđ nūq̄ vi-
det ⁊ non auditur: neq; de quo
testificatur experimētator: aut
sapiens: sicut concessio eius qđ
testificatur qualis hyp. et tam
retulit mihi fidelis qđā se vi-
disse nouenam. Quintanaꝝ ve-
ro non multoties vidimus et
non cogimur propter hoc dice-
re qđ illic sit humor alius.

De cura specterum huius
febus.

Cap. 72.

Appropinquat hui⁹ febus
cura cure v̄rtane flegma-
tice. Et indiget i curacione
ei⁹ supposito ieiunio et subtiliza-
tione cibi et regiminis: ⁊ som-
no digerente vt resoluatur p
illud materia grossa et digera-
tur: et iterum indiget ingrossa-
tione reguminis vt nō destrua-
tur in eo v̄r⁹: et sunt ista duo
sicut duo cōtraria: ⁊ propterea
qđ febris iste non faciūt accide-
re lesionem virtutis: non cura-
mus si subtiliemus regimen ⁊
faciamus egrū vti ieiunio vno
tempore et succurrimus illi sicut
ostendimus itayt cibemus
cum eo cuius bonum est nutri-
mentum et velox sit ⁊ multipli-
catur: et in quo nō est ingrossa-
tio materiei: neq; additio ei⁹.
Et de curacionibus magis
cōferentibus ad illud est vom-
itus cum elleboro et semine ras-
phani et raphano et elleboro
et semine attripticis ⁊ nuce vo-
mica et euacuatio cum hieris
et post illud administratio ry-
riace et eis similib. Et confert
tūc sudatio cū medicinis et cū
balneo calido absq; administra-
tione aque et absq; administra-
tione humectantium.

Et tractatus tertius.

De ethica. Cap. 5.

Am sciuisti qđ
in membris sunt humi-
ditates diuersarū spe-
cierum de quibus sunt humidita-
tes preparate ad nutriendū
et humectandū sūcturas. Et
illis est ergo illud qđ est repōsi-
tum in venis. Et de illis est il-
lud qđ est sparū i mēbris sicut
ros: iste sunt due diuisiones et
prima earem est materia febris
putredinis aut febus ebullitio
nis: sicut sciuisti cum nutrimen-
to totū nō expandat qđ est imo
remanet de eo illud quod est in
semita expādedi: ⁊ remanet qđē
in semita recōdedi. Et de illis
sunt hūditates primi tēporis
coagulationi: et sūt hūditates
qđ sūt actu nutritiōis. s. attracte
ad locū qđ est pmutatio ei⁹ qđ
est v̄ eo resolutū: et sūt ad ditio
in eo similis illi: vt v̄tam tēp⁹
curfus earūz p̄pinqū est: ergo
sunt non coagulate. Et de eis
sunt humiditates cū quibus cō-
tinuātur partes membrorū simi-
liū ptū i p̄ncipio creatioꝝ ⁊ p
sani destructionem pueniūt ad
separatioꝝ. Et similitudo hūdi-
ditatū p̄maxē oleū lucerne effu-
sū i lucerna. Et similitudo se-
cūda qđ oleū libitum i corpore
lychijū. Et similitudo tertie
hūditatē ē hūditas qđ p̄tinuāt
ptes coti v̄ qđ fact⁹ ē lychim⁹. Et
cū inflāmāt mēbra radicalia ⁊ p-
pe cor ē illibipa egritudo qđ ethi-
ca h̄q; sciuisti. Et caliditas qđ
dē epatē qñq; p̄ducit ad ethica:
v̄q; h̄ ē ipa ethica: imo ethica ē
illa qđ ē cōrad. ⁊ h̄r ē dispositio
pulmōis: ⁊ stomachi. Ceterū dū
ipa p̄manet finiēdo hūditates

qđ sunt in digestione prima imē-
bus ⁊ p̄prie cordis sicut sint cā
dela oleū ifusam i lucerna: tūc ē
grad⁹ primus appropriat⁹ noie
grū qđ ē ethica ⁊ grece ethicos
cū nō habeat in spēbus suis no-
men. Et cū finit humiditates
qđ sunt diuisiōis p̄me ⁊ incipit re-
soluere humiditates qđ sūt diu-
siōis scde ⁊ finire eas sicut finit
flāma oleū euacuātū i lucerna ⁊
incipit finire libitū i corp⁹ lychi
n̄q; erit grad⁹ scds ⁊ noiaf dubu-
rē ⁊ foxosmos ⁊ h̄z latitudinē ⁊
p̄ncipiū ⁊ mediū ⁊ statū. Cū
p̄l⁹ nō rectificat ille qđ p̄seq̄ ita-
tū aduburē ⁊ parū recipit cura-
tione nisi deo velit ⁊ p̄pe qñ pue-
nit ad hoc vt caro minuat. Cū
qđ finunt iste ⁊ incipit finire hū-
ditates qđ sunt diuisiōis tertie si-
cut incipit flāma adurere corpus
lychijū ⁊ hūditates ei⁹ radica-
les ē egritudo qđ fertū ⁊ noiaf
curatiōis ⁊ almakaif grece.
Et hec qđē egritudo est ex fe-
bris qđ nō h̄nt parosimos neq;
horas porosimos. Et qđā dixe-
rūt. febris ethice aut p̄cedēt cū
hūditatib⁹ p̄pinqū t̄pis cū coa-
gulatione. Aut cū eis qđ sunt sicut
caro. Aut cū mēbris radicalib⁹
duris sicut sūt ossa ⁊ nerui. Et
si ex p̄mōe isto itelligit qđ p̄cedēt
h̄z semitā qđ finūt qđ in eis ē de
hūditate radicali p̄tinuata eis
erit hec ⁊ istio p̄ma ethis ⁊ si si-
gnificat qđ p̄mū qđ finit ethica ē
hūditatis p̄pinqū t̄pis cū coa-
gulatione nō erit sermo san⁹. Et
ethica qđē quādoq; accidit post
febrē ephitiera. Et quādoq; ac-
cidit post febrē purrida ⁊ apo-
stematū: longinquū est vt acci-
dat ethica incipiēdo: quare sunt
membra radicalia iā inflāmata

⁊ nō inflāmatur humor: neq; spi-
ritus ante illud: imo oportet vt
calescant illa in primis: deinde
sint processionem dierum caler-
sūt ista nisi accidat causa fortis
valde ⁊ causa quide vna quan-
doq; est cā febus ethice: ⁊ qñq;
est causa febus ephimere sicut ve-
hemētia mutatiōis sue ⁊ debili-
tātē suspēsiōis sue sicut ignis
nisi ipse oburat lignis sicut duos:
modos: quoz v̄n⁹ est sicut modū
qđ calefacit ea ⁊ finat i eis: ⁊ se-
cūdus est sicut semitā inflāmatis
Et febus qđē putredinis ⁊ a-
postematū pmutat multoties
ad ethica p̄pter vehemētiā fe-
bus ⁊ vehemētiā subritationis
cibi in ea. phibitione aque frigi-
de ⁊ paucitatē obseruatiōis la-
teris cordis cū vnctionib⁹ ⁊ em-
plastris ⁊ ephitimatib⁹ ⁊ p̄prie
in egritudinib⁹ membrorū vici-
noum cordi sicut dyastragma-
tis. Et multoties facit cadere in
eā necessitas medico p̄pter ca-
sum virtutis ⁊ frequentia sicut
pis ad dandū in potu vinum et
aqua carnis ⁊ medicinā de mu-
sco ⁊ his similia. Et quādoq;
cōponitur ethica cum febus
putredinis ⁊ apostematū. Et
ethica quide in p̄ncipio rei est
difficilis cognitio: ⁊ facilis cu-
ratiōis. Et i fine sui est facilis
cognitiōis ⁊ difficilis curatio-
nis. Et finis aduburē nō reci-
pit curatiōnem penitus.

De signis. Cap. 2.

Quibus quidē est minutus
dur⁹ frequēs debilis fixus
h̄m habitudinē vna. Cū tactu
h̄o eoz est illud qđ sentit de ca-
liditate min⁹ caliditate sicut
⁊ ei similiū inflāmariū in ma-
teria. Et in principio dū tangit:

est magis lauant. Et cum rema-
nesset eū man⁹ horarum appet
cū fortitudine et moriditate.
et dū cessat augmētari: rest cali-
di⁹ qd ē i eo loc⁹ venarū zarte-
riarū: z eoz caliditas similis
nō ei minuit. Uex ipa qh supere-
nit ei cib⁹ augmētāz velociter:
z fit fortissimū valde et icipit
magnificari: z p̄ illud accidit
stultis medicorū q̄ phibēt eis
cibū ppter illud qd accidit eis
de eo ex accidentib⁹ quare per-
dunt eos. Sicut augmētāz flā-
ma ppter iniectionē olei: riar
tago cū effunditur aqua super
eam: et iste qd ē significatio
eius sunt fortes. z cibis in reli-
quis quidē febrib⁹ p̄culdubio
nō incendit hac incensio: sicut
inuenit hic: quāvis necessario
faciat diuersitatē p̄ mot⁹ natu-
re. Et hec inflāmatio non est si-
cut incensio reliquarū februm
post coarctationē: necq̄ s̄z pio-
dos notas: imo cū comedunt z
in quacūq̄ hora sit. Et est ha-
bens egritudinē nō vehemētē
discernens illud quod est in eo
dē de caliditate: qm̄ facta est cō-
plexio membro conuentens. Et
tam sciuisti in libro primo qua-
litate dispositionis in huiusmo-
di. Uerū ipsa apparet apud su-
sceptionē alicuius ciborum pro-
pter vehemētā suā. Et de si-
gnificatiōib⁹ p̄mutatiōis febris
ep̄himere ad febrē ethicā ē vehe-
mētia fortitudinis caliditatis
iū. valde. Nā km̄ p̄m̄ incipit fe-
bus post. z. horas declinare. cū
ergo p̄ trās sit febus duodeci ho-
ras z nō appēt signa declinatio-
nis: imo p̄nuat vsq̄ ad tertiu
oi die z sit fortis: tūc illa ē ethica
Et de signiōib⁹ p̄pōnis ethice

cū febrib⁹ putredinis ē remissio
caliditatis sicce post finē decli-
natiōis: post sudorē exuberātē: z
additio i arfactiōe z extenua-
tiōe s̄z illud qd facit necessariū
illa egritudo z vinctio: sicut i vi-
na z egestiōe. Et si fuerit ethi-
ca illud qd apper et occultū aliū
significat ip̄z coarctatio accedēs
in p̄cisimis h̄mōi em̄ ē nō inue-
tus in ethica oīno. Et scias q̄
q̄nq̄ icipit ethica retēta cū ho-
macho h̄re corrūpit cōplexiōnē
ep̄atis per vicinitatē.

De signis aliduburen. Ca. 7.
Signa vero aliduburen sūt
S quando febus expellit
aliduburē vehemēs: sit durities
pulsus zeius debilitas et parui-
tatis ipsius z eius frequentia et
proprie quando causa casus in
ethicam est apostematata quod
non resolutur: nam illud seilicet
frequēntia additur valde. z
s̄z velocitatis et sit pulsus ei⁹
d̄ ghe ei⁹ q̄ motiā caudamuris.
Qd si fuerit ex potu calidi vini
erit loco caude muris acualis
Et nō erūt accidētia alidubella-
ti vehemētia valde: non enim
dat ei spaciū vsq̄ ad h̄mōi.
Et appent i via vinctio: sicut
z petala z icipit ocul⁹ p̄fundari
Ca. 8. ergo aliduburē puenit ad
statū sit fortior. p̄fundatio āboz
oculoz. Et multiplicat lip̄piti-
do sicca. et crescut extremitate
ostii ois mēbrū z i facie. Et pla-
nant oia. et tēdit cutis frontis
et destruit color cutis. et sit q̄si
sit sup eā puluis quidā ex adu-
sione solis. et perducit ad gra-
uedinē elenandi supcilia. Et sit
oculus somnolentus z clausus
abiq̄ somno. et subtrahit natus
et elongantur pili. et apparent

pediculi. Et videt veter iā mino-
rarit adheret cū dorso quasi sit
cutis sicca q̄ iam attracta est. et
attrahit cū ea cutis pectoris. Cū
ergo curman⁹ vngues z arcman⁹
tūc taz venit ad statū z icipit tē-
dere ad occasū. Et cū icipit tēde-
re ad occasū liquāt cartilages
De cura ethice. Ca. 4.

Intērio in curatione febris
ethice est infrigidatio z hu-
mectatio. et yna q̄ q̄e ay cōplef cū
approximatiōe suarū causarū z
extēnsiōe causarū sui p̄m̄. Et
fortasse est causa vni⁹ ay causa
zū alter⁹ sicut causa infrigida-
tionis. ipsa em̄ q̄nq̄ ē cā erica-
tionis q̄ est p̄ia humectatiōi si-
cut infrigidatiō cū trociscis cā-
phoraz illis q̄ sunt ex spodio
z his s̄z. Et fortasse hūme-
ctatio iterū est causa calefactio-
nis q̄ p̄ia est infrigidatiōi sicut
vni⁹ ip̄z humectat sed calefacit
h̄re opz vt obseruet illud. Et si
necessitas vocat ad fortē i frigi-
dationē: nō erit nisi cū re cui cō-
uigat aut q̄ p̄cedit: aut cui suc-
cedit res in q̄ est virt⁹ humecta-
tionis. Et s̄z cū vocat neces-
sitas ad fortē humectationē velo-
cem in ea sicut aq̄ carnis z vini
tūc oz vt ad iūgat ei: aut antecē-
dat eā: aut sequat eā illud i quo
est infrigidatiō. Et si fuerit cā-
ethice sp̄a aut lestiot mēbro: tūc
necessariū est curare ip̄z i p̄mis.
Et q̄ diligit cōponere regimē
et ex diuersis modis puenit
ei in quo febus sit vehemēs val-
de: tūc necessariū est vt incipiat
z det in potu trociscos cāphora-
tos z q̄ currūt cursu eoz cū siru-
p acetosa diluculo i ortu solis
sicut aqua ordet in cāris si nō
abhoret eos: et cū in lebraqua

granatoz. Et admittit onē muc-
laginis p̄sili: si nō fuerit phibēs
aliquid ppter stomachū z alia.
Et regimē infrigidāz est p̄ illu-
d q̄ sciuisti de frigidib⁹ infrigi-
dantib⁹ vde olerib⁹ infrigidāti-
bus z trociscis sicut trocisci d̄ cā-
phora z emplastris vinctiōib⁹ z
his similib⁹ z infrigidatione a e-
ris eoz i ra q̄ in h̄yme. Si autē
nō tolerat: alleuet ab eo ignis
Infrigidatiō nāq̄ aeris eoz est
melior res. Et sicut vestire eū cū
sandalatis z cāphoratis z facit
ipsum odorare illud in quo sūt
role et cāphora z sandali: et fru-
ctus frigidī et felebrā z lilii cū
aqua rosacea: z vaporatio cū su-
doze et balneo. Et opz vt non
plonget retētio emplastroz i frigi-
dātiōi valde sup mēbra p̄p̄nq̄
valde mēbris anhelit⁹: fortasse
em̄ insert illud anhelit⁹ z voci-
nocumētū magnū. Et oportet
vt declinet ad quietē z somnū z
trāquillitatē et gauditū z custo-
diat eger ab eo q̄ facit ip̄m iras-
ci et q̄ facit ip̄m tristari: et qd
facit ip̄m angustiarī et a famez
siti lōga. Et emplastrā infrigida-
tia s̄z oportet eos vt sunt aro-
matica. Nam ipsa sunt propin-
quioris inuamētī z p̄p̄ie suppe-
tus: et q̄ sequant ip̄m: et sint in-
fridata: et nō sit in eis stiprici-
tas. Stipricitas em̄ cum hoc q̄
ipsa facta accidere egritudo z p̄-
hibet virtutē medicinē p̄fundari.
Et opz vt assiduet p̄mutatio
vt nō remaneat medicamē z ca-
lestat cū obseruatiōe vehemētē
infrigidatiōis ei⁹. Nā cū ip̄z i frigi-
dāz vehemētē nō elongat q̄n
debilitet mēbrū. Et q̄ est pro-
pe mēbra anhelit⁹: nō est lōgin-
quū q̄n impediāt dyap̄ragma-
D iij

et alia ab emissioe anhelit⁹ cur facilitate. Et de regimine humectate sunt cibi leues & fruct⁹ & robur: ut citius: zemplar: z odorameta: z caput purgiaz: z quietes: z trā quillitas: et vt non inferat ei violentia in fame aut siti.

De rememoratōe medicina rum infrigidātū eos. Ca. 5.

Ille nō que de eis sunt infirigidantes aut humectates oēs sunt nutritive: aut vincit in eis nutritibilitas sicut aq̄ ordei decocta cū cāctis ex parte cācti et opozt euellant extremitates cāctoz ex pedib⁹ suis z cozpoz bus suis: et abluant cū aq̄ frigidā et sale bono cū cinere vici⁹ trib⁹ et supra dōec mūdificent z purgent a grauitate sui odoris deinde decoquant i aq̄ ordeis: et sicut aqua lactis vaccini de quo extractū est butyrū: et sicut succi olez elixatorū dīctorū caplis febū acutarū sicut mucillago p̄sillū. In aceto autē evehemes ericatio z virt⁹ resolutiois q̄re opz vt bibat cum eo qd̄ resistit duab⁹ p̄prietatib⁹. s. p̄ cōmūtio nem aque multre aut cū q̄būdā humectatib⁹ z lenificatib⁹. Et primū qd̄ est vt lac asine sit cū humectatōe sua infrigidās ita vt quidā faciāt melioe infrigidatōe eius sup infrigidatōez lactis vaccini de quo extractū ē butyrū. Verū ipsum puenit ei qd̄ nō h̄z febrē periodicā: neq; matriā neq; humorē p̄paratū ad putredinē: z opz vt caueat sp̄sūm lac: et de illis q̄ p̄ferūt eis ē zūc capz: et cū senseris putredinē accidētē ex lacte: tūc solue cū facillitate: et si timueris calefactio nē tūc abstine ab eo aliq̄ dieb⁹ et cura in ea curz trociscis z aq̄s

fructū: deinde itera lac. Et de dicitioe nō infrigidātes q̄ nō habent humectatōe nō sicut trocisci noti narrati. s. trocisci camphorati d̄ dactilis et succi frigidis. Et sic trocisci. R. spodij boliarmenti. añ. 3. iij. rosaz. 3. vj. seminis portulace z citruli et cucurbitae z karabē oim. añ. 3. iij. sicut ex eis trocisci et sit dosispō d̄. 3. ij. et sit bōi valde. Et ite rū alij p̄mi eis. R. arnoglossae amilli et gūmi et diaga gati oiz. añ. 3. iij. boliarmenti spodij abo ruz. añ. 3. iij. papaueris. 3. v. rosarū et seminis cucurbitae z citruli et portulace oiz. añ. 3. vj. gno ruz z d̄ onioz excoctioz z se minis melonis z cucumeris oiz añ. 3. vj. succi liquiritie pond⁹ 3. r. officiant cū mucillagine p̄sillū. Unctiones nō et epithimata: et ep̄plastra infrigidātia: z odorameta et caput purgia infrigidātia sūt illa q̄ tu cūisti. Et meliores unctiones sunt cū oleo de cucurbita: et d̄ papauere: ne nufare: z falcib⁹: z yio. Et stratus aut infrigidātes et humectātes sunt q̄ sūt plani valde de corijs asperis aqua ros. aut de genere ei⁹ q̄ sit in tabastren. et sit impletio ei⁹ illud qd̄ non calefacit imo sit de genere lini pectinati et renouati assidue. Aut sit stratus de corijs que iam sunt impleta aqua postq̄ sint sup ea rectificatōes q̄ applanēt aquā bene et phibeāt ei⁹ inequalitatem: et sit stratus p̄pe aquas et curfus eaz: z sub eis folia arborum frigidaz z humidarū scilz de falcib⁹ et sempiuier: olera humida et odorifera frigidā sicut rose et folia arborū frigidaz et p̄p̄ntia vitis et h̄is similia

De rememoratōe medicarū humectātū eos. Cap. 6.

Illud qd̄ sūt cū infrigidatōe rememoratōe iā p̄terit Et restat nūc p̄siderare in q̄litate dādi in potu genera lactis z lac de quo extractū est butyrū et i q̄litate de administratōis tūne et balnei: z administratōe vngūe toz z oleoz z epithimati z reliqui regiminis. Et nos qd̄ est iā docuim⁹ modū dādi in potu genera lactis i ca. p̄thesis z ficitat⁹ s̄ non machi: q̄re opz vt sit illud ca. nō. Et nō est lac post lac multiter sicut lac asine post lac capraz cui⁹ pascaz oze ē ex herbis et olerib⁹ frigidis hūid⁹ sic scias. Nam ipm z p̄pue lac asine eradicat: et h̄ic si fuerit ei eradicatō: et nō est electio sup ipm nisi phibeat putredo accidens: aut expectatio materiei p̄prehēse. z lac qd̄ est inuatiū est eis a p̄ncipio ethice vsq; ad finē ei⁹: et lac mulieris lugēdo sumptū puenit⁹ ē oib⁹: z canō i dādo in potu lac de quo extractū est butyrū ē p̄m⁹ illi iterū: z mel⁹ qd̄ est vt scipias 3. 3. r. vsq; ad. xxx. z qd̄ ē supra eas si fuerit virtus adiuuās zibi inest vt cōmīseas cum eo aliqd̄ d̄ trociscis infrigidātibus: z tibi inest vt ad d̄salupiaz summā p̄dictā i potioe puma z postremo si fuerit potēs virt⁹ in per digestioe. Cūna aut illa ē melioz q̄ est tepida i q̄ nō est caliditas multaz: ē cū hoc cū v̄tutib⁹ olerū z herbarū infrigidātū z humectātū: et nō sit ita vt rouificet: nedū q̄ sudar faciat: z nō lz vt vapor tūne sit calid⁹: z si nō esset qd̄ phiberet administratōe tūne frigidē: nō eligeretū per eā. Ueoz qd̄ phibeat ab hoc

est debilitas cozpoz: z eozū extenuatio. In p̄mis nō eoz⁹ fortasse sanat eos istud. Verū debilitatē cozpoz sanat iā illud cū infrigidatōe pauca quā facit in cōpōne ei⁹ qd̄ possibile est vt curet. Et nō si fuerit debili⁹ illo tū me⁹ qd̄ cadāt i ethicā senilē z illud fin min⁹. Verū tū cū illo tardat magis sp̄s mortis: z fortasse viuit cū ea tēperie cui est quātitas: z multo tūne qd̄ est rector: p̄mutatio ei⁹ ad illā ethicā. Et si lud aut in quo sum⁹ de relatiōe tūne recti⁹ est vt scitceptio i ea cū aq̄ q̄ est calidū ad terminū: z fiat gradatio ad frigidā z ad tēperatā frigidā tolerabilez. Hec ei gradatio fac cozp⁹ susceptibile aq̄ frigidē: cū lesio nō fiat nisi per aduētū h̄i i cōp̄lerioe subitō: z iterū cozp⁹ acq̄rit ex aq̄ calā similitudinē teneritatē z tolerat cū ea aquā frigidā. Et si iterē tina i die trib⁹ vici⁹ erit rectū: z opz vt admistret cū facillitate vt nō cadat virt⁹: z si famp̄lerit aquā ordeis añ tūā duab⁹ h̄ois erit conueniēs: z si p̄mittat tūā post emulsiōe lactis sup cozp⁹ eius fin qd̄ dicemus vt dilaret tina meat⁹ cibi: deinde suscipiat aquā ordeis z q̄ sūt ei simia: postea expectet: deinde admistretur aq̄ tūne vt dilaret cib⁹ erit bonū. Et si admistret post tūā z balneū inūctio cū oleis infrigidātibus z humectātibus: sic oleo vior. p̄pue q̄ factū est ex oleo d̄ cucurbita: sicut oleo menfarum: z oleo d̄ cucurbita. Et si signum est post tūā ad illud qd̄ ē declin⁹ ad frigus parū tolerabile deinde iungat. Et si p̄mittat inūctio z se sine: deinde igrediat aquā frigidā parū erit rectū z illud s̄ z

lerantia nō est malū gradari in eo. Et melior qdē horarū hui⁹ actiois est post digestionē cibis rē possibile est submergā post tinā calidā i aq̄ frigida subito abiq̄ gradatōe est magis vitium ex pte cure: r magis forte ex pte timoris. Et effusio ei⁹ cū facilitate est motus timoris q̄ submersio infirmi in ea subito r motus iunamētū. r sit frigidū q̄z nātitate frigiditas est factū est iter repidā zilla q̄ est vehemētis frigidus. Et si pmutat emulsiō lactis sup mēbra sua sibi fuerit debilis: aut ei⁹ q̄ mixtū est aqua si fuerit debilis: deinde si ad ministretur tina erit rectū. Nā emulsiō lactis sup corp⁹ est vehemētis humectatio: r genera qdē lactis bona ad emulgedū sūt p̄dicta: r oz vt emulgeant erber. Et digni⁹ ē vt fiat sicut sup in dictionem fricādo ex medicinis p̄dictis corpus totū r tincturis. Ingressio aut balnei non p̄cedit: nisi fuerit ita ne sudas faciat: neq̄ igniat: neq̄ alteret s̄belitū: r sit calidū aq̄ ei⁹ nun⁹ calido sui aeris r sit caliditas aq̄ ei⁹ ita vt dlectet r̄si ledat: r nō faciat sudare: r qm̄ nō est i corpore ei⁹ materia p̄parata putredini r p̄pe cū illud ē r nō digest⁹ ē cib⁹: imo oz vt sit illud cū volūtas ē vt exp̄dat digestū ei⁹ i corpore: r nō plōget morā ei⁹ eo imo separat ab eo velo cit⁹ qm̄ separat ab eo sumat aliqd̄ s̄ hūiditatib⁹ r s̄ foebitio nūb⁹ q̄ nō nocet ei fact⁹ ex ordeo r lacte: r qm̄ accidit ei i balneo sit sedet eā cū aq̄ ordet r aq̄ al r auzelac sit lac alime: r opz vt sit intro: r i balneo: deinde erit ei⁹ ab eo sim modū vt nō sit la bor i eo oino: et iā enūciaum⁹ illud

in locis aliis r iterabim⁹ de illo p̄ditionē. Opz vt pmutet ad balneū in lecto portato i q̄ sunt strati strati ingenio: sciat p̄ueniat cū eo ad primā domū: r permutet ad illud quod erduobus p̄anis factū est pleni lana vt co to r dicit⁹ grece pedetolene q̄ cōueniēs est balneo r eruat r vestimētis suis in ea: aut i media si nō fuerit calida: r nō moret i ali qua earū nisi quāntate p̄mutationis r anhelitib⁹ paucior: r iaz erut⁹ vestimētis: deinde gradat⁹ ad bonū scōam r tertiā: verūta men nō sit vehemētis caliditas r et stet in ea quāntitate quā tolerat tina. Hoc est illud qd̄ dicitur etum est qd̄ magis est dilectus mihi est vt sit tina eius in domo media tēperata. Cū ergo se parat a tina frigida coopiatur mantili aut farca habētē duas tūcas r pmutet ad strati suū rle ctū suū cū sua sabana r ericeet sudor ei⁹ cū mātillizūgat r cibet⁹ ethicam. Ca. 7.

Operet vt separat i eis cib⁹ oz nō cibent in saturitate eorumque vna. Ampli⁹ meli⁹ quo cibant est aq̄ orde: r ordē: r p̄anis tritici abluē iustus i aq̄ frigida. Et gna lactis cū ab eis s̄ p̄hibet aliqd̄ eoz q̄ dixim⁹. Et lac vaccini de q̄ extractū est butyri qm̄ est plurimi nutrimenti r almes: r eucurbita: r de fructib⁹ melones: r palestin⁹ sūt alatri cognosari ap̄d nos id: r qm̄ r̄ctificatio nē: tūc n̄ est malū cibare ip̄z caseo hūido si salito: r si p̄p̄ dilita nō ē malū vt cibet iure illud begi cū coisādo hūido s̄ cocto cū eisq̄ sūt sicut alduragi r alteugi. Et fortasse opz vt def

eis in potu aliqd̄ vini subtilis p̄mixti cū aq̄ mltā r fortasse ē ne cessariū vt cibescū mosos ex carne alduragi r alteugi: r alcubugi r pulli r thosune acetoso aut cōgelato acetoso ex carne hedi aut carne vaccia qm̄ ē illic fortitudo digōnis: r acetū almoses: r ggelati ē inuatiū eis r p̄fortatiū i hac dispōne: r fortasse nō ē excusatio ab aq̄ carnis p̄mixta cū sirupo de fructib⁹ fridīs acetosis aut vitello ovi forbilis: et qm̄ plōgat cū ea d̄bilitas ad syn copī ē necesse vt cibet aq̄ carnis accepta ex laterib⁹ hedi cū sale pauco q̄ colez fundat sup eā q̄ totū ei⁹ ē de aq̄ maloz r q̄tū ē decima ei⁹ devino odoriferoz potet tepida. Et q̄ hō frida q̄ nō ē valde vehemētis frigidus si ē malū si i potu def eis: si nō fuerit debilis: aut aliqd̄ p̄hibēs. et illd̄ p̄hibēs aut erit ap̄a sub hy pocūdrū aut erūt i corpore toto chimi patridi et chimi crudi q̄ oēs digōnis idigēt r nō appet s̄gnitū digōnis. Qd̄ si appeat tior erit minor s̄it si fuerit ethica p̄mutata ex s̄rsen: aut b̄rsē: nā cū hac meli⁹ ē vt iter dicit pot⁹ aq̄ fride q̄ cū alijs. Et ethica em̄ cū supenit egritudo n̄ destrueti bus p̄tūte mollificātibus eā are faciētib⁹ ossa r carnez supenit debilitati. Cū h̄ cōiungit ei sup debilitatē post sumptionē aque fride nō morat qn̄ cadat in gen⁹ alterius ethice que cōicat huic qm̄ in siccitate: r diuersificat ei i calore r frigore: r noiat ethica senectutis r ethica senū. r illa qdē ē egritudo lena in q̄ innat⁹ calor iā destruet⁹ ē. r s̄it aqua i tūm frigidus aut plimi nocet eis in omni dispōsitione: r corūpit

innatū calozē membrorū eorum radicalium: et fortasse festinat cū eis aut permutat eos ad modum altum ethice. De succurrendo dispōsitionibus sequētib⁹ ethicā. Cap. 8. De illis est syn copis: r iā di xim⁹ regimē in hoc mltō: r tēs. r de illis est fluxus ventris r opz vt curet et succurrat ei. nā in hoc est timor magnus. et de curis eius in primis est vt sit aq̄ orde eoz aqua sauchet: et ponat in aqua orde eoz mltū torrefactū et gūmi aut lētes eltrate ite rate aut lac decoctū cū lapidib⁹ aut cū igne solo donec plūmat⁹ eis ad s̄itas et ppue cū milio. Et potēt hos trociscos. r. bo liarmen. 3. v. caslane torrefacte rok. oim. s̄n. 3. iij. sp̄o dū k̄ rabe aboz oim. s̄n. 5. iij. seminis acetose ex corticat granorū berberoz oim. s̄n. 3. vj. s̄it trocisci cū succo cydoniorū: def i potu aqua p̄roz in mane et ap̄d somnū: et def in potu psiliū torrefactū: et s̄it suffus de sp̄odio i quo est d̄bellū de mecha ē inuatiū valde. Et si peruenit ad excoriationem curetur excoriatō cū clysteribus que scis quoniam illud est comemens. De ethica senectutis. Cap. 9. Currit consuetudo vt dicat ethicam senectutis post febrē ethicāz nos est incedam⁹ via cōmeta. Et intentio itaq̄ ethice senectutis ē d̄nū siccitatis sup p̄plexionē absq̄ febrē: r qm̄ sit cū equalitate i calore r frigore r illd̄ ē sim mun⁹: r qm̄ sit cū frigore: r noiat hec dispōsitione fenect⁹ r ethica senū qm̄ copon accidit i hora senū illd̄ qd̄ accidit i illa hora s̄ adubul r siccitate: r

senes quidem sunt velocioris casus i ea q̄ iuuenes: et iuuenes eue lociosus casus i ea q̄ pueri. Et accidat in iuuenibus z pueris. Et cā faciēs cadere i eā: aut ē frīg? cā faciēs cū debilitate corporis quare p̄hibet virtutē nutritiua ab op̄atōe sua itegra sicut accidit itēz in sine vite. z de hoc capitulo est pot? aq̄ frigide nō in hora sua: aut sup debilitate corporis euz febre: aut dispōne: aut successiōe exercitiū resoluētis virtutēz aperitētis potōez q̄d vocat ad attrahēdū aquā frigidā ad viscera subito. Aut vapores mali frigidū q̄ elevātur ad cor: z in frigiditā cōplexiōne ei?. Aut caliditas q̄ resoluūt z liquāc hūiditates q̄e caliditas innata debilitatur z succedunt frigus et siccitas. Et q̄nq̄ seq̄tur egritōnes. Et q̄nq̄ attrahit hāc egritudinem superfluitatis in infri dā dō patiēs febris cū eis que videntur z emplastrātur. Et hec quidem egritudo quando cōfirmatur nō curatur: z si esset ei in genitū: esset mortū ingentium.

De signis. Ca. 10.

In istis videtur signa alidubrenz ericcationis: z nō v̄t in eis incensio z inflāmatio: imo fortasse iueniūtur frigidū tact?. Et eorum pulsus non est sicut pulsus habentium febres ethicas imo est tardus parvus z rarus: nisi fortis fiat debilitas qm̄ tunc incipit pulsus fieri frēq̄nz z proprie in illis quibus aduenit hoc ex potu aque frigide. Et q̄nq̄ est v̄tia eoz̄ alba subtilis aquosa. Et sunt in dispositionibus suis sicut senes.

De curatione ethice se necutis. Cap. 11.

Non adhibetur hec cura nisi si cū nondū affirmata est: speratur q̄ non cōfirmetur: z cū confirmata est: speratur vt post ponatur perditio parūper. Et canon quidem in curatione eoz̄ est calefactio z h̄iectatio. Et ex humectatiōe sunt balnea sicut q̄d sciūsti que non admittunt nisi post digōnē: nā si ipsa admittuntur successione cōmestronis faciūt cadere virtutes. Et clysteria facta ex capitibus z pedibus z cicere p̄trito z sicub? cū mellez camomilla: de quo admittuntur quantitas medie libe cum. 3. ij. olei sissamini z aliq̄nā tulo olei de bē. Et admittuntur fricatio sup abationez z lactocotum cum lapidibus est vehemētis iunamētū eis: z mel est vltimū i iunamētō eoz̄ sicut est vltimū in nocamētō h̄ntiu m̄ febrē ethicā. Et omnis cib? humectās facilis penetratiōnis velocis descēssionis in quo nō est vis costas sicut aqua carnis z p̄telit ouorū solubilium z vinū subtile odou se parue q̄ntitatis est vehemēter conueniens eis. Et op̄z vt obseruetur humectatio p̄dicta in caplo ethice. z mifecatū cum ea q̄d calefaciat et odoribus z emplastris z nctionib? fricando et cibis alijs.

Tractatus Quartus de febibus pestilentialibus: z q̄ sunt homogenea: z variolis: z morbillis. De febre pestilentiali. Cap. 1.

Quando accidit aeri q̄d docuimus te in libro vniuersaliū sicut accidit aq̄ de alteratiōe i q̄litate sua ad colōrē z frīg?

de alteratiōe in natura sua ad pfundationē z putredinē: sicut profundat aqua: z fetet: z putrefit. Et sicut aqua non putrefit illo modo propter suam simplicitatem: imo propter illud quod admiscet ei de corporibus terrenis malis que permiscet ei: et accidit toti qualitas mala: Similiter aer nō putrefcit illo modo propter suam simplicitatē: imo propter illud q̄d admiscetur ei de vaporibus malis qui pmiscetur ei: z accidit toti q̄litas mala. Et quandoq̄ est illud causa venotum deferentium ad locū bonum fumos malos ex locis fetidis in quibus sunt valles profunde z corpora eripcata in plio aut occisa nō sepulta neq̄ tumulata: z fortasse est causa propinqua loco in quo venit. et quandoq̄ accidunt putredines in interioribus terre propter causas quaz euerus ignorat: z nocere faciūt aquaz aerē. Et febris q̄ dē accidētēs cā aeris succēssunt itēz cā vt euēniāt febres colericę. Pestilēntiales nō sūt ex aere turbido z hūido: z febre in aere hūido sunt pluris euent?. q̄ sūt minus acutatz z longioris spatij. In estate nō sicca pauce plume sunt minoris euent? z maioris acuitatis z velocioris separatiōnis: z meliora tpa sunt que seruant materiā suā. Et principij oim̄ hoz̄ sunt forme ex formis celli facietes esse necessariū illō cui? duētus ignorat: s̄z sint q̄dā q̄ dixerūt in eo aliq̄d non proportionatum ad cām eius: imo op̄z vt scias q̄ cā prima longinqua ad illud: z q̄n faciūt necessariū virtutes agentes celestes et virtutes patietes terrestres hu-

meccationē vehementē aeri expelluntur vapores z fumi ad ipsū: z spargunt in ipō: z putrefaciūt eū cum caliditate debili. Et q̄n fit aer sicut hūc modū venit ad cor: q̄e corūpūt p̄plexio nō s̄pūs q̄ est in ipō z putrefcit q̄d circūdat ip̄z de hūiditate: z accidit caliditas egressa a natura: z spargit in corpore sic p̄ cām suā erit febuis pestilēntialis: cōicat multitudineim hoim̄ q̄ itēz h̄nt in seip̄is p̄prietatē sp̄andōis. Agēs em̄ solū cū peruenit z patietū nō est preparatio nō accidit actio z passio. Et preparatio corporū ad illō in quo sum? de passio ne est vt plena hūidibus malis. Nā mūda nō possit patiunt̄ ex illorū corpa debilita itēz patietia sunt ex ea. Sicut illa que multiplicat coltum: z corpa dilatatorum porozum: hūmida: multae balneationis.

De signis febuis pestilentialis. Cap. 2.

Febris est q̄ta exterius turbās interi?: sicut plm̄ p̄dens: ex qua percipitur caliditas: z inflāmatio fortis: z est euz ea magnitudo anhelit? z cū ex exaltatio: z cōstringitū multuz z curta multū: z frequentatur: et vehemētia stis: z siccitas lingue: et q̄nq̄ fit cū nauſea aut casu appetit?: et si nō resistit ei cū comeliōe violēter iterficiet eū: z dolor oris stomachi: et magnitudo splētis. z āgnusna vehemētis et inquietudo: et fortasse erit tussis sicca: et casus v̄tutis: et puēt i ea ad sincopē et emurionē rōnis: et tēdit q̄ est sub hypocōndrijs: et sūt cū ea vigilie et molificatio corporis et tepor: et q̄nq̄ accidit cū ea bothor: subalbida

z rubeat: qñq̄ ē velocis occultā
tōis z accidit cola z vlcera: et
fit pulsus sim plz frequēs: z par-
uus: z fit vehemens sim plm in
nocte: z qñq̄ accidit eis disposi-
tio sicut hydropisis: z fluxus vē-
tris colere z alioz: est egestio
eius lenis feda nō naturalis. et
qñq̄ est melancolica z plurimuz
ei⁹ est spumofum fetidum. ¶ Et
est in illa aliqd de genere ei⁹ qd
liquefit: est yvna eius aquosa
colerica melācolica: z mltoties
euomūt melācolia. Coleram ve-
ro plus illa: z sudant sudore fe-
tido. ¶ Et hec qdē febuis incipit
cum accidētib⁹ pdictis cū forti-
tudine sua zvenit res ei⁹ ad syn-
copi z frig⁹ exremitatū z spāl
mū z alucuz. Et qñq̄ est de his
febuis pestilentialib⁹ in qua
nō percipit eger nec tāgēs ppin
quus mltitudinē caloris: z nō al-
terat pull⁹ z aq̄ magna altera-
tione: z cū hoc ipa ē iterficiēvelo-
citer: z hēstāt medici i esse ei⁹ z
plm quorum anhelitus fetet ex-
ultis z ex gnis moriunt: nā pu-
tredo est itā cōfirmata in cordē.
¶ De signis pestilētie aeris. Ca. 3.
De illis q̄ significāt pestilē-
tiā dēreb⁹ q̄ currunt cursu
cārū ē vt mltiplicēt rhotoni et
asubub in pncipijs autumni et
in ebul: nā indicāt pestilētiā idi-
catiōe cause. ¶ Et qñ mltiplicat
auter z subfolan⁹ in hēnis die-
bus aliquot. Et quoties videris
rurbitatē aeris z nebulositatē
ei⁹: z exstimaueris pluuia: et in
ueneris aerē vacuū siccū et non
plur: tunc scias q̄ pplexio hye-
mus erit corrupta. ¶ Pestilētiā
aut estiuā malignā malam signē
paucitas pluuie in hē cū frigore
deide mltiplicat auter z cōtur-

baat aer aliquot dieb⁹: deide cla-
ritat post hebdomadā vnā nō
supra z accidit frig⁹ in noctem
de calorēvehemēs z pfiocatio
z turbatio z caliditas: tūc iā ve-
nit pestilētia: z expectant febuis
pestilētie z variolē z hys filia.
Et silr qñ estas nō estvehemēs
cōturbationis habēs mutatiua
alterata z iā pterierūt in autū-
nō asubub z ignes z vehizum z
alia: est signū pestilētie z alioz
¶ Et similitur qñ videris aerēz
alterari in die vno multis vic-
ibus z clarificat aer die aliquot
z ouit sol clar⁹ z turbat die alio
z ouit in velaminib⁹ nebule q̄ ē
vt puluis: tūc idica ip pestilētia
accidet. ¶ Signa que sūt sim le-
mitā societatis cāe sunt. vbi gra-
vt videas ranas iā mltiplicari:
et videas reptilia generata ex
putredine iā mltiplicari: z de
eis q̄ signū illū est vt videas mu-
res z aialia q̄ habitāt sub terra
fugere ad supficiē terre z erre
manifeste: z videas aialia male-
nāe sicut alakaliki z et filia su-
gere ex nidis suis: z ire ab eis
z fortasse dimittunt onā sua.

¶ De curationibus februum
pestilentialium. Ca. 4.
Summa curatiōis earū erit
scatio. z illd cū sōmia et so-
lutiōe vētris z oz incipiat in ea
ad euacuādū. Si aut māyincēs
fuerit sanguinea fiat sōmia: z si
fuerint hūores alij euacuentur.
¶ Et opz vt infrigides domos
eoz z rectifices aeres ipaz. Do-
moz aut infridatio fit vt vallen-
tur fructib⁹ odoriferis frigidis
z extremitatib⁹ arboz fridarū
z luminēz z rotatiōib⁹ vel deli-
bitiōib⁹ supus ex fructib⁹ frigi-
dis odoriferis z ex cāphora z aq̄

ro. z sādalis: z roret dom⁹ eozū
oi die alitues: z ppe cū aq̄ rofi.
z d salicib⁹ z nenufare: z si fue-
rit i domo manatōes z rotatio-
nes aq̄ erit meli⁹. Aeris ho recti-
ficatio dicit⁹. ¶ Et admistret
eis troscici d cāphora: z robub
frida: z aq̄ lactis acetosii: et lac
acetosū ablato butyro: z aqua
rofi. q̄ dissolutū ē serū acetosū
donūz acetū cū aq̄ itez: z aq̄ fri-
da pluria sbito ē muatiua val-
de: pauca at psequēter exhibi-
ta fortasse excitat caliditatē. Qd
si res plōget ad h⁹ vt tēdāt hy-
pocūdia z sfrident extrema z
plōgent vigilie z pmirrio mē-
tis: z vides pecc⁹. z qd ē sup ipz
eleuari z dīcedere: tūc necesse ē
admirare regimē trahēs cali-
tatiē erreri. ¶ Et qñ cadit ap-
petit⁹ restaurent ad cōestione.
Nā plurimū eoz q̄ virulū agūt
sup illd z comedūt violēter ab-
soluunt z viuūt. et necesse ē re-
staurare eos sup cibū. et oz vt
sint cibi eoz ex acetosis z defic-
cantiū: z sint pauce quātitatē.
Cibi nāq̄ eoz fit itez mali hē
nocet eoz mltitudo iquātū sit
additio nocēt iquātū sit mali.
¶ Rectificatiōis at pestilētie
est hz fanos q̄ sit ea z ps ei⁹ est
sim fanos z egros. ¶ In illa ho
q̄ ē sim fanos isētio ē vt epiceet
aer: z fiat bōi odor: z phibeat
ei⁹ putredo cū hēuz re sit: z re-
ctificet cū siloaloe crudo z am-
bra z thure et muscho et costo
dulciz storacez sādara z assa-
et garofolis z mallice z glutino
alboti z laudano z melle z cro-
co z būchū z cupisio z iunipero
z alusnē z lauro z ciperz z sōnā-
to z sauna z acoro et galia et
amigdāl amariz assaro. z qñq̄
sūt ex illz ppositaz aspgaf do

mus aceto et assa. ¶ Scōm sa-
nos ho z itez iebuciantes et
egros ē suffumigatio cū sādāl
z cāphora z coriabic⁹ grana z
myro z mal cydo. z hēbo z al-
fegyl alkekegiz z tamaricōz ri-
bes z oz vt mltiplicet suffūga.
¶ De pseruatiōe pestilētie. Ca. 5.
Opyt eūāt a coipe hūidi-
tates supflue: z icluef fgi-
mē ei⁹ ad epiceatōez ex oi mox
er moratōes cibi. nisi exercitio
opz em vt nō admistret. negz
balneū. negz via. negz toleret si-
tis z fctificet aer cū eis q̄ durim⁹
dcler cib⁹ ad acetosa: z mox
er eoz sit caro q̄ admistret dco-
cta i acetosis: sūt d alhebel z
alchar: z almosos fctisū aceto
z ablyz aceto cū sūach z aq̄ agre-
ste z aq̄ limōis z aq̄ sūaroz et
p dita i aceto muatiua sit z ppe
capitū acetoz p dita: et algele-
nabi ex illis ē q̄ pferz z phibēt
ab eis putredine: z de illis qb⁹
ex ea sit euasio: est admistratio
ryuace z mthudati an ea cuz
relq̄ regimē bono z o medica-
mine fctō ex aloē z croco z myz
rua sūt oi die circit. 3. i. qm ē
muatiua. ¶ De variolis. Ca. 6.
Quādoqz accidit i sāguine
ebullitio sēz semitā putre-
dine cuiusdā d gne ebullitio-
nuz q̄ accidit succz: z talia qdē
accidētia sunt p eā ita vt pres
eoz abiucē dīscernant. ¶ Et d
h⁹ est cui⁹ cā ē res qñ naturalia
faciēs ebullitōez sanguis q̄ pu-
trefit ab eo illd qd admiscei et
de reliquīs nutrimentū sui men-
strualis qd ē in pgnatione: aut
gnā in ea post illud ex cibis fe-
culētis z malis de illis q̄ rarifi-
cāt sstānā ei⁹: z faciūt eā ebul-
lure dōec fiat ei substantia recta
fortior: pūa et magis apparē

sicut illud quod natura efficit i fuc
 co vne ita quod rectificat ipse facie
 do vniu silis substane: et ia pu
 truit spuma aerea z fer frenata.
 Et de hoc e cui? ca est res ad
 nentis extrisice? ebullire facies
 oculata q pmutet humores cu
 sanguie pmutide exite i dispo
 sitione ebullitionis et stationis
 sub sole: sicut accidit apud alfa
 ptinet ipis z ppe vers ab eo qd
 ptinet ei de qlitatib? z ordine.
 Et variole qde z morbillus
 sunt de summa egritudine ad
 uenientiu et multiplicat i succes
 sione austrinor qm multiplicat
 eoz pstatto. Et corp? qde va
 riolis pparatu est illud qd e ca
 lidu z huidu: et conturbate hu
 miditatis pprie qd pax extra
 hit d sanguie p floma. Et de
 cibus sut cibi qui faciut cadere
 in variolas velociter: z ppe qm
 no sunt pmeti: et admistrant su
 per eos medicie: z cibi calefa
 cientes sicut lac: z ppe camelax
 et equaru cu multu repler ex
 eis ille qd no assuet? est eis: deifi
 bibit vniu plurimu aut medis
 cinas calas. Et variole qdez
 sunt quasi modus qda crisis.
 Et plurimu qde accidit va
 rirole frib? deifi iuuentibus: z
 minorat eaz euet? i senib? nisi
 pp causas fortes: et in regionib?
 bus vehemētis caliditatis z hu
 miditatis: z earu euet? i corpo
 rib? hūdis e plusqz sit iparum
 euet? i corpib? siccs: z eaz euē
 tus i vere pl? e qz ipaz euet? in
 hyeme: z post ver i sine autūn
 z ppe cu pcedit estas cala z sic
 ca z fuerit ille autūn? calid? et
 sic? Et variole no accidit i
 cute solū z in eo qd sequit illd
 qd apparet: imo accidit i oib?

mēbris silū ptū apparētib? z
 occultis ita quod velaminibus et
 neruis. Et qm apparē vario
 le faciūt icurrere puritudo: deifi
 apparēt res sic capita acū si
 multa millio: deifi egredunt? z
 i plent sanie: deifi eūant? et sūt
 cruste diuersoz colorū deifi ca
 dūt. Et fortasse pmutant va
 riote ad sionem et essere et ad
 dubellatū q aggregat sanie. Et
 plurimu qde cu apparēt habēt
 colorē sionis. Verūth qm egre
 ditū sim colores diuersos cine
 riote z violacee z nigre. Et va
 riote em sūt spēs z colores. Na
 de eis sūt albe: z d escitrine: z
 de eis sūt rubee: z d eis i se viri
 deo: z de eis sūt violacee: z d eis
 sūt ad nigredinē declines. z viri
 rides qde z violacee sūt male.
 z quāto pl? addit declatio ad
 nigredinē tāto e deteri? z quā
 to pl? sūt decliniores ad illd tā
 to pl? sunt decliniores ad mali
 tiā. Et albe qde sunt melio
 res et ppe qm sūt pauci nberit?
 magne quatitatis: facilis erit?
 pauca agustre debilis febris: z
 videbitis febrē muni cū eaz ap
 paritōe z iparū egressio: z est
 picipiū erit? earū in tertio et
 qd et appropiat. Et post illas
 sūt albe magne pluria nūeri p
 pinqz absqz ptiunatioe. nā ille q
 ptiunant adiuicē ita vt ptiunā
 tur i frusto magno carnis hā
 tes latera aut rotūdā formā sūt
 male. z sūt iterū duplices ma
 gne i vētre vni? quaz e vario
 la alia. Et Albe no pue dure p
 pinqz difficilis erit? lz faciāt erit
 stimari i picipio rei salutē: et
 timari i eis quod difficil? fiat earū
 maturatio: fiat cū eis mala di
 spo egrit? pueiat p eas ad pti
 tionē: qm

tionē: qm cā i eis e grossitudo
 materiei. Et de ipē? malax
 timorofaz q plerūqz iterificiūt:
 sicut ille qm diuersificat egressio
 nā qm appent: qm qz occultat?
 z ppe qm appent violacee z sūt
 tenaces qm opatio no cessat a
 dūtilitate pntis z viridificatioe
 mēbi z nigricatioe ei? p dūt:
 z si viri ditas et nigredo qbus
 succedit resudatio n faciūt ca
 derē pntē: imo addit cū eis vir
 tus no sūt mortifere: s; fortasse
 cadere faciūt in vlcera z q cur
 rūt cursu eoz. Et vt sit fe. de
 inde variote salu? est qm sūt
 variote pcedētes: deifi psequat
 eas z acci dat super eas febris.
 Et illud qde qd plm p sidera
 re opz i esse patētis variolas
 est ei? anhelit?: z ipsi? vor: naz
 ipa duo cū remanēt bona: e res
 salua: z cū videris anhelitū pa
 tiētis variolas cōsequētē z sūt
 patētis morbillū: tūc existima
 casuz pntis: aut apa dyaphrag
 matis. Deifi cū vides situm ve
 hemētē heri z agustia asidnat
 et ea q apparēt infrigidant et
 variola z morbill? virides sūt
 tūc ita pcepti eger mou: z festi
 nat illd si variote fuerit de ghe
 eaz qm egressio et apparitio
 tar dāt. Et plurimi eoz q mo
 riant p variolas mouit pfoca
 ti ex sināna. z qm mouunt p
 casū pntis cū rasura intestino
 rū z fluxu vētris. Et cū vide
 ris violaceas d variolis z mor
 billio p fundari: tūc scias quod sup
 veniet egro sincopis. z qm festi
 nat ad mēgdē sāguinē z suc
 cedit ei vna nigra: tūc e mor
 tiferū pcpue qm est illic casuz
 virtutis. Et fluxus ventris vi
 ribus sanguine? aut lotiu? non

cū casu virtutis et alhūmera est
 aliqd de variolis z morbillis.
 Et mtoris qde variolator
 dō duab? vicib? qn aggregat
 materia ad expellendum bis.
 Et colous plūbit sūt vario
 le quarū bothor in facie et pe
 ctore et ventre sunt plusqz in
 crurib? et pedib? et sunt male
 et sūgant materiā grossaz que
 no expellitur ad extremitates
 Adde signis apparitionis
 variolarum. Cap. 7.
 Quandoqz accidit apparitio
 variolarū dolori dōz
 sūt puritudo nascit et timor in
 sionē: et pctio vehemēs i mem
 bus corpis z gūtas cōis: z ru
 bedo i colore faciei z oculi et la
 chryme: et inflāmatio: z mltitudo
 alicū: z sūt cū pstrictioe an
 helit? z raucedo vocis: z grossi
 tudo spur: z gūtas capitis: et
 dolor capitis: z cacacā: z epica
 tio ois: z agustia z dolor i gū
 tūz pectore z tremor pedū apd
 resudationē z declationē ad ip
 saz z cū h toto febus pclusa.
 De morbillo. Cap. 8.
 Sicut q morbill? ois e va
 riola colerica. et no e dīta
 inter ea ambo in plimo relid?
 rū dispositionē: nisi q morbil
 lus est coleric? et qu ipse est mi
 noris pntitatis et qm ipse no p
 trāsit: cutē: no est ei altitudo
 de q curet pprie i picipio sui.
 Variote vero i picipio sue ap
 paritionis est emētia z alti
 tudo: et morbill? est minor va
 riolis z min? accidit octo q va
 riote. Et signa appetitōis ei?
 pria sūt signis appetitōis vario
 laz. Et lachryme i eo sūt ples
 z agustia: z ista iote vehemēiore
 dolor dōsi mtor qm cā ei? y
 Articella. E

violis est repletio sanguinea et extendens venā posita sup doctū. Nā gñatio variolaz ē pp mlti tudinē sanguis corrupti r morbilli pp vehemētiā malicie san guis corrupti pauci. Et mor bill⁹ sū p m egrediū subito: et variole aliqd post aliquid.

De signis salutis et. Ca. 9. **S**unt sicut signa salutis va riolaz: nā ille q̄ est veloc⁹ pcessiōis et appetitiōis et matu ratiōis ē salu⁹: et viridis viola cens ē mal⁹: et q̄ ē tarde matu rita⁹ frequē⁹ sincop⁹ et agū stie ē pntio⁹: et q̄ occultat iter subito ē mal⁹ facies sincopin.

De cura. Cap. 10.

Oportet i variolis vt icipia tur et extrahat sūgnis sus ficiēter cū aditōdes fuerit: et sū r si morbill⁹ fuerit i repletione sanguinis: et spatū illi⁹ ē vsq̄ ad quor. Et q̄ pcedunt va riolenō opz tūc vt admittret sōmia nisi iueniat vehemētia repletiois: et dñū materie tūc em sōmē⁹ q̄ritate q̄ exticet: et cōueniē⁹ qdē q̄ in hac admitt rat⁹ egritudine est sōmia et si sōmē⁹ vena nāst cōfert iuuamē tum sū⁹ sanguinis narium et tūent ptes superiores a mali tia variolarū et est facilis sup infantes. Et q̄ nē necessaria ē sōmia et nō sōmā⁹ iterū comp let et tūmē super ipsuz corru ptio extremitatis: et sū r timef q̄nc sū illi sup illū cui s a ssi duat extinctio et vēter solut. Et opz vt fiat i eis cibatio in pūnis cum eis in quib⁹ est cō foratio cum repercuisione et ex fectioe abiq̄ pstrictione nature r inspissatione sanguinis sicut quod fit de iunib⁹ cū ta

marindis et cassiafit. et cū eo quod fit ex dactilis imaturis et ex lentibus preparatis r isside begi et lenificatio vehemens: et similiter opz vt sint cū istis tamarindi et q̄ eis cōueniāt. r cibus fact⁹ ex cucurbita et melon alhabinimo opozet vt sit natura lentis in principio: et sit infērio in eis quib⁹ lenit tamarindi: et si non obedit cum eis addit sup eos siracoit cū facilitate et cantelaz tereniabi: aut infusio puinoz: et cōfert q̄nc si in potu detur in principio ap paritionis vestigiōū variola rū pondus. 3. iij. de rob dactilo rum siluestriū cum vno de trociscis cāphoratis: et sirupus de dactilis immaturis est vehemē tis iuuamenti in huiusmodi hora. Cum ergo pertransierit egritudo diē sū et incipit va riote tūc apparere: tūc fortasse erit ifrigidatio cā erroris mag nū: ex eo q̄ retinet supfluitatē interi⁹ ex delatione eius super mēbra pncipalia: et fortasse nō fit eis possibile precedere r ap parere: et accidit inq̄tudo et fortasse accidit nauzea. Imo opozt iuuent supfluitates i hu ius dispositione cui eis q̄ facit ebullire et aperitunt oppulatio nes sicut feniculū et apū cum zucarō: r succus eoz: aut deco ctio radicū et seminū: et fortas se odoratur aliqd de croco et aq̄ sicū est bona valde sic⁹ em sunt vehemētis expulsiōis ad exteriora: et illd est vna de cau sis euacuationis a documento earum. Et de illis que confes runt valde in hmoi hora est vt sumant lacce ablute. 3. v. lētiū excorticatarū. 3. v. diagagan

ti. 3. iij. deñi coquant euz lib. 5. aq̄ vsq̄ r maneat ōra lib. vni⁹ r def i potu. Et de illis q̄ sūt vehemētis iuuamēti ad facien dū apparere variolas est vt su mant sicū citrinaz. 3. v. lētiū excorticatarū. 3. iij. lacce. 3. iij. diagagati semisfenicū añ. 3. ij. dcoqxat cū li. 5. aq̄ dōec rema neat ex ea fere stia et colef et def i potu de ea. expellit em ca liditate a pūb⁹ cordis: r phibet pullū cordis. r opz vt nō appro ximet ei i hac hora oleū aliqd oino r opz vt regal r elōgef ab aere frigidō r ppue i hyeme: r fiat cū illo illd qd fit cū sudatē: frig⁹ et oppilat poros r redifacit materias retro: r mltitudo pot⁹ aq̄ fride cū niue et ite ri⁹ i domovēti mala sū valde. r fortasse sōmia ē mala ppea qd spellit r puerit illd qd pcedit q̄re caueat post duos dies aut tres: r q̄n accidit ex coopura r calefactioe q̄n sincop⁹: aut ac cidit sincopis: tūc necessariū ē regimē aeris q̄ attrahit r reuert ad odotes cāphore r sādalo rū: r si fuerit excusatio q̄n de teat corp⁹ domū venti aut aere frido paulatī fiat sū r q̄n aduorū ē cū calefactioe aut dimissioe ifridatiōis. r q̄n inci piūt erire r h iuenit cū exitu ea rū alleuatio imo iuenit calidi tas infara et lingua ad nigre dinē deluis: tūc caue ne calefa ctas. Et opz vt tu alienes ab habētib⁹ variolas et morbillū epiastrationē vētris: hoc ei ē timor pstricōis āhelit⁹ subito r q̄ accidit flux⁹ vētris mal⁹ et mict⁹ sanguis. Et in fine ei⁹ opz vt pseruet nāz cibef loco lē tiū sicut sūt lētib⁹ elipatis dua

b⁹ elipatiōib⁹ cū renouatiōe aq̄: et loco lentis almaz⁹ cū ta marindis et lētib⁹ frigid⁹ acetos is et aqua granatozet sumach et agrestia et hiesimulib⁹. Medici ne aut igrossantes sanguinez et ifridates cū phibētes eū ab ebullitōe q̄ i nitio pcpunt: sūt fructū rob ribes et agreste et aq̄ fructū frigidōz r sirup⁹ alcori pprie et sirup⁹ altelea et sirup⁹ de iumarzet sirup⁹ quidem al cori h3 descriptioes plures q̄s dicitur in antidotario. et dice mus hic descriptioes forte mira bilē: et ē illa que fit cū aqua lāctis acetosi iterati: et vtr⁹ eius est vehemēs valde. Descriptō hec est. Sume rob alcori. pres duas. si aut nō fuerit: tibi plens accipe alcori et fac ferrare ipm: et accipe ferraturā eius aut mo le ipm et misce molitū ei⁹ cū me dietate sui de sandalino aceto distillato: aut i aqua acreste pu re diebus aliquor: deinde deco qua⁹ in eo decoctioe cū facilitata euz longitudine donec dissoluatur: deinde exprimat. et su matur de succo: et quāto acetū aut aq̄ acreste ē plus tāto ē me lus: deinde sumatur aqua adog abstracto butyro mundificata sua casitate adog aut cū colat one vltima que fit dimittendo residere: aut euz decoctioe sicut est decoctio aque cafei donec separetur aquositas: deide sumat ferrata oidei et fiat ex ea r aq̄ lāctis acetosi foca: et fiat acetosū illd foca: deide colef: postea sūa tur illd foca: et sit i eo de subtili aq̄ or. et fiat acetosuzet quāto pl⁹ iterat tāto ē meli⁹. Sumant ergo de eo partes. v. r sumatur aqua pirozō leni et aqua cyda

niosi acetosoz plurime aq et aque granatorz acetosoz 2 aq pomoz acetosoz plurime aq 2 aq alzarur 2 aq limonis 2 aq punnoz acetosoz et aq dactiloz i punus cu lcpit apparet: epeffoz et aq alconz recit et aqua moroz de leni q no maturat fegre et aq chrytomiloz ru imaturoz et acetosolum: et succi acrese et succi ribes et succi pntioz vitis et succi rose perice et succi nenufaris et succi viol. oim an. ftiis pxi vni⁹ et succi acetosistatis citri et succi acetosistatis citraguli an. du. so ftiis pxi vni⁹: succi couadri et lactuce et folioz papaueris hudi et ediuie et portface an. qrtā pxi vni⁹: succi folioz salicū folioz maloz et folioz piroz 2 folioz alzarur et folioz ro. et folioz yge pastoz an. qrtā pxi vni⁹: succi herbe hyci et ro. sic cap et nenufaris succi succi berberis succi et se. ediuie 2 se. lactuce et balaustiaz et nenufaris an. medietate decie pxi vni⁹: et succi mete hūide sexta pxi vni⁹ et succi berberozū humidouz medietate ptis aggregent medicine et succi: et coponant sup igne et ponat i eis d lētib⁹ ptes qtuoz et d otdo excoctato ptes. ij. et d sumach ptes. ij. et d granis granatoz ptes. ij. et d coquant oia ad igne donec remaneat medietas: dein dimittat dōec ifrigidet et pfricef fortit et colē et sumaf de cāphora ad oē pd⁹. ccc. 3. pd⁹. aur. f. et teraf cāphora et puluerise tur sup radice cucurbitē aut hi mē: et fūdaf sup ea medicina cū facilitate. diū ligetur caput ei⁹ cū revehemētis fortitudis:

deinde ponat sup pūnas donec sciat qz fossilā feruet z concuatur 2 ponat i vitreata 2 strigat caput ei⁹ 2 no pdatur campthoz rūtē 2 dohis ei⁹ stylyad. 3. 2. Et de hoibus est qz ponit in ea spice et zinziber zleisfenicū li et anisi et ciperi et piperis ptes equales scōm quantitate qz videtur. Et quando egrediunt variolē cū complemento et per trāsīt septimus et apparet i eo maturatio: tūc necesse ē vt rōpāt cum acubus de auro et auferat humiditas cum coto. Salitio autem necessaria est: et cū volueris salire: tūc eloga salitionē ad eis qz erupit: de magnis doloribz propinq. Illud emi facit dolosē. Imo salū illas qz sunt preter eas: 2 dimittē claudēs cū eo viā officioz suoz donec fugant salē suoz: 2 no saliant an plemētum māturationis. Illud enim fortasse faciet accidēt dolosē: 2 hemētē apostema: 2 salitio quidē ē res qz ē necessaria postqz maturantur: illud quidem fit cū aqua salis in qua virtus est croci et si aqua illa ē aqua rosa tūc est meli⁹: 2 aq in qua decoquantur tamariscus et lentes 2 rose deinde salutar est vltima. et p pte si ponitur iterū i ea cāphora 2 fūdaf. hec emi salitio maturat. exccat et facit cadē cūve locitate. 2 suffumigatō cū tamarisco ē iuuatiua valde. et i hys me opz vt applicet eger icēssioni ex tamarisco. et qz variolē sunt revehemētis hūiditatis: tūc necesse saria est suffumigatio cū myrtō 2 folijs ei⁹. et de regimine bono apz maturitate variolaz parna ruzma gnāvolūtate ericcationis eaz est vt dormiat paties vario

las sup farina rizi et milij et ozdei et fabaz. Et magis pueniēs est vt ponas ipaz pletionē culcitre qz sit rara in qua penetretur tūc et solta cupressi sūt bona in hoc: et oleū malū ē in hac hora: qm phibet ericcationē. Et qm incipiūt variolē ericari: tūc opz vt lintas sup eas. Et medicinis pdictis cū mte croci. Et qz accidunt ex variolis vlcera cōfert vnguentū albū et ppe pmiqum cū aliquātulo cāphoze 2 ralsura radiciū cāne cū aq ro. aut ralsura venaz arboris salicis aut arboris alzarur. Et qz pferit vngtū de cerusa litharguroz qm sūt in naso cruste pferit ceratum factū cū oleo ros. puro cū mte ceruse 2 clmie: et admistratio alieuisole post ericcationē et apz vlcerationē est bona apud ericcates qdē cū eo qz facit cadere cū velocitate: et apud vlcerationē ppea qz ipm est materia emplastrū et vnguentū. Cūgnētum quidē em rubēum bonuz est ad vlcera variolarum.

De oblatione mēbrozū et defensione eoz a nocimento variolaz et morbiloz. Ca. ij. **M**embra qz oz custo dirū a nocimento variolaz sūt: sicut gutt: et ocul⁹ 2 ptes supiores narū et pulmo: et iustina: hec emi mēbra sunt illa qz vlcerant. Fortasse emi ocul⁹ destruit et fortasse accidit i eo albugo. In gutture no fortasse accidit pfoctio: et fortasse accidit vlcera qz phibēt deglutationē in meri: et fortasse pueniūt ad hec vt sit illic corrosio pncipio. In supiorib⁹ vero ptiibus narū fortasse accidit vlcera qz stringūt meat⁹ odorat. In pulmōe at accidit fortasse ex bo

thoz variolaz et morbilli pstricatio abelit⁹ vehemēs. Et fortasse facit cadere in pthūm cū vlcerat. In iustis fortasse accidit excoctio cui succurrere est difficile. Cōseruatio aut oculi melis oz ē vt fiat alcohol octo cū almuiri 2 aq couad. 2 aq ros. in quam posita sūt sumachz cāphora proprie in primo die 2 cū almuiri solo. Et sicut fiat alcohol cū alcohol nutritio ex aqua cotian dri 2 aq sumach posita i ea cāphora. Et succ⁹ pulpe granatoz rosa est bon⁹ iterū in pncipio. Cū no apparent: tūc facere alcohol cū aq ros. 2 cāphora ē magis pueniēs. Et dicit⁹ est qz facere alcohol cū napta alba est bonū in hoc. Et oleū de silicis ē de eis qz vrunť mheres in regione nra post variolas 2 eū dū nocimenti in oculo eradica caliginē si fuerit 2 rectificat oculū 2 colliriū albū ē bonū vald apz appitionē bothoz. Cōseruatio aut ouis 2 guttaris ē sicut factio granatoz 2 succio granoz ei⁹ i pncipio 2 succio granoz de scenz gargarizatio cū rob eoz 2 prope qz qz rīf de dolore i eis. Et tūc opz vt lambat de rob et eoz aliqd post aliqd. Et supiores ptes narū cū epithimatioe ex memthe 2 sandalis 2 rob a gresse 2 aceto: 2 odorare acetosolū ē vehemētis iuuamenti. In cōseruatione vero pulmonis nō est qz sit sicut lohoc 2 lētib⁹ leue cum semine papaueris. Cū te stina aut plurimū quidē opz vt cōseruetur post inceptionē cū stupicis: 2 cū incipit solutio vētris i sine egritudinis curef cū trociscis de spodio in ribes et trociscis de semine acetose.

Libertus quartus. Sen prima.

De eradicatione vestigiorum variolarum. Ca. 12.

In hoc quidem loquimur vice versa quod loquimur de decoctione: nunc vero dicemus illud quod est magis conveniens et magis pertinens: et de eiusque eradicatione vestigiorum variolarum iterum sunt radices arudinum et sarcocolla et semina meliois et cortices et ericaceae: rizi et ablutum ruz ordet et albumi onit et creta raravil lutu et lithargiriu et zuccaz tabarzet et amiluz ramigdale dulces ramigdale amare. Et oleis olei de lulio zoleu de fisticia za de passu ni et olei rofi. ruz ei similia et aqua que fit in vngula camelii: aqua fistae est vitima. Et de illis que sunt fortiora est spuma maris et lapis pipis et coltus et ammoniacuz et thus et sapoicum baurach et ossayetusta adusta. semina raphani faria raphani ericacati aristologia lupini. et de cibis rectificatis coloru plubeu sunt granata dulciana et cicerevinu bonu vitellu ouopofobillu ius gallie et alchubugi zaldurari ipinguat. Et opozt assiduet hns ea balneatione. Et de opofitis est lumaas ostiu adustoz et stercozis ouini astiq oftraco. nouoz et amilli et seis meliois et rizi ablutu et ciceris oiz an. ptes. r. zgra nozalbez lupinoz et colti et aristologiae logge oim an. ptes. v. et radices arudinis sicce iptes. xx. fiat ex eis epithima cu aqua meliois aut cu aqua cucuieris siluestris aut cu aqua or. aut cu aqua sabarzet leniat euz eo mebus: et abluat in mane cu decoctione viol. Alid oftraco z nouoz ostiu atiquoz radices arudinis spice amilli seis meliois rizi ablutu granoz gra-

natoz costi ptes eqles ex eis granata et itez lupini et cicerevinu leniat cum eis.

De febribus apatis. Ca. 11.
Iam sciuitis dispositiones febrium sequuntur apata appetita. Et quod sunt similia de genere febrium dicitur: cum apata ista similia plurimum non pueniat ad cor nisi cum calefactione sua absque sua putredine: et complurimum quod de hinc est a causa similitudinis. Cum autem puenit putredo eorum ad cor pro sua magnitudine aut pro sua propinquitate: fit febris fortasse non de genere febrium dicitur. et plurimum quod de istis hinc non fit nisi a causa antecedentibus corporeis et plenitudinibus crudis et quibus sunt expleeribus ad quod attrahuntur male maligne retinentur in carnibus mollibus. Et febres autem que sequuntur in secca apata fortasse non sunt ex applicatione calefactionis ad cor sine putredine. Et vehementiores que de febribus sunt ab apatibus intrinsecis que sunt ex genere herisipulei quibus dicitur viceribus et extendit dolor et stit inflammatione: et significat ea signa tesse puritudois coere plime cum sanguine et hec apata intrinseca sunt sicut apata cerebri et velarum inu et zumach auris et gutturis queque et iuelamie quod sequitur peccat et epate z rhene et vesica et matrice et intestinis et que sunt eis similia. Et diuersificant febres eorum vehementia et debilitate similia propinquitate et cordis longitudine. Et eorum iterum febres que sunt in mebus carnis est febris vehementior. Et eorum febres que sunt in panniculis: et eorum similibus est debiliores. et eorum que sunt in vicinitate arteriarum febris est vehementior. Et eorum que sunt in vicinitate venarum solis

Tractatus quartus. Fo. ccc. lxxij.

febris est debiliores. Et non est ante istam febrem a periodis que maras que effundunt ad apata earum pro diuinatione earum sunt que generatione eorum et similia motu ipsarum: et attractione caliditatis et doloris ad ea. Cuiusque enim humoris est pro quod sibi puenit. Et scias quod multoties sanat apata in pleuresi et alijs z remanet febris: et sicut tunc quod mulficatio non accidit. Et iste quidem febris queque prologatur et pducit ad ethica et prope que apata sunt in epate. Ille vero que sunt in vclaminibus cum confirmatur non expectantur ad ethica.

De signis eorum et ipsarum indicibus. Ca. 14.

Cum febris ex apatibus intrinsecis inueniunt tres species si gnorum et accidentium scilicet. Signa et accidentia significatia mebus significatia materia: et signa et accidentia significatia dispositione ipsorum. Prima autem signorum species est sicut pulsus ferrinorum et dolor pugnatus apatis in partibus pectoris: et sicut tussis sicca et prunis et huida seba. et que sunt illis similia de signis pleuresis significatibus apata in partibus pectoris: et ad summum dolor et grauitas in mebus: et est calidus reliquos mebus ad dita calefactione non puenit. et sicut ipsa quod ipse multoties associat apatibus calis in mebus nervosis. Et species seba est sicut significatio vehementie febrium tertiane sicut quod materia est colorica. Accidia vero firmi sunt dispositiones que indicat salutem: aut indicat ipsi mortem. Et mebra que de occulta diuersificant in facie de febribus recipiendo eas pro duratione earum ipsarum periodis: et

magnitudine eorum in seipsum: et magnitudine venarum eorum: et similia sua. Nam in mebus intrinsecis sunt que sunt propinqua corde et vehementis coitatis sicut velamen z pulmo. Et de eis sunt que sunt longinqua corde et debilis coitatis sicut renes. Ipsa enim non semper faciunt propter apata sua febres fortiter neque primas et multoties quod de sunt iterpollate sunt de genere febrium puritatis et febrium tertianarum quartane et quatrane et sextane: et hinc cum eis rigor: horripulatio: et ambiguum sit esse earum: et significat eas grauitas in loco renu z in partibus alchatin et dolore pro proprietate caliditatis in mebus maioris coheretia. Cum autem agagregat in mebus ut sit primum principium aut fortis coitatis eorum eo aut vehementis sensus et neruolum: tunc cum vehementia febribus comitantibus apata eius accidit ei inquietudo magna et spasmus: et fortasse comitantibus ipsa accidia et nea sicut apata matricis. Alia sociata est ei cum febre solida et dolor ceruicis. Et caliditas que est in infame in eis apatibus: tunc non est valde vehementis acuitas sicut est in casumide nisi sit res magna: et in eo est quod putredo non est parua neque mota ad exteriora. et pulsus que de febribus apatis intrinsecis eorum est pulsus febrium puritatis parum in principio velocis et strictiois a pud statum: deinde magnificat et fit velox et ipsi sunt mebus materia est que sciuitis: de tunc erit vnde of ferrinorum et facies similia mebus in nervositate carnis sitate sua: et via que pro ad albedine declinis et paucitate tincture propter declinationem materiei ad apata similia quod sciuitis.

De cura earum. Ca. 15.
Curatio harum febrium est curatio febrium acutarum post curationem apertam. Radix enim in eis est cura apertis cum observatione cure febrium in infirmitate et huc et illuc. Et in eis febrium non peditur potus aqua frigida neque introitus balnei. Et si fuerit apertus herisipila larynx sit positio rerum frigidarum in frigiditate acuta de foris super ipsum fructum lactis et semper unum portulacae cum alio stipulo de fauce ordei albi quod sine cessante infirmitate super unum et permittentur et fortassis semper unum cum eis oleum omphacinae aut oleum rosae. Et si coederit lactuca ablutus infirmitas pertransit et iuuatur cum eis.

De dispositionibus febrium compositionum. Ca. 16.
Heres quibus ponuntur ad invicem. Fortasse ei ponuntur eis species ingrediens in gha elongata sicut positio febrium ethice cum febre putrida. Et quibus ponuntur species ex eis in ghe pro quoniam tes sicut est pro species febrium putredinis sicut tertiana cum flatu cavere pote febrium notata hemitrite sicut positio febrium apertam. Et quibus ponuntur de eis species convenientes in specie sicut positio duarum tertianarum et duarum quartanarum. Quare sunt due tertiane apparitioe dispositio enim paroxisimos flegmaticae et tres tertiane in porisimos flegmaticae. Et quibus ponuntur tres de febrium tertianis. Si igitur fuerit enim coalteratione erit paroxisimus in die. Igitur vehementior quoniam pmetur et pro diebus. Inceperitio diei et hinc in die. Vnde similia haec hemitriteo sicut positio duarum tertianarum similia poris-

mis flegmaticae. Et propter huiusmodi non oportet tota occupatio occupet cum paroxisimos imo oportet ut occupetur cum accitibus. Et quibus quibus accidit si fuerint febres iste tertiane purent festinent paroxisimos earum ad contentam. Ad illam que fortior est ita ut destruat debilitat earum pium. Et quibus significat compositione reditio horripilationis vel oppilationis post quietem. Et turpe quod est medico scilicet significationes cuiusque febrium et accidentia eius ut non percipiat compositione a primo aut secundo. Et positio febrium ethice cum febre putredis est ex illis quod valde ad signa sunt quoniam ipse videtur iter pollationes et ceptiones rigoris et horripilationis et reditioe sedous si fuerint et horas picares quare existimat quod sunt illic febres putredis tamen inseparabiles aut compositae ex continua et percolata. Et quibus continua composita ut appareat febrium vna continua sicut quod sicut in chochoris quod de non excusatio farditiois ad signationes et si fuerit porisimos breues non sequitur eorum continuatio nisi propter magnam de multitudine numeri eorum propter et fortasse sevidis interpollationes harum febrium longas. Et quibus ponuntur febres diverse sicut hemitriteo eradicae postrea earum et remanet cronica pura siue sint due iterpollate aut due pmettuntur iterpollate et continua. Et quibus ponuntur cum hemitriteo alia tertiana et flativa et melica. Nam si est cum tertiana eradicae tertiana et purus sit hemitriteo et si est cum flativa aut melica eradicae hemitriteus et depurata flegmatica et sicut melancholica. Et quibus acci-

dit positio in eis huiusmodi alii et est ut componat interpollate et continua diversis generibus aut convenientes sibi in eo aut convenientes in specie sicut tertiana prodiaca cum tertiana inseparabilis et sicut compositum due iterpollate sicut compositum due continue. Quidam autem et huiusmodi fuerunt quod due continua non ponuntur sicut due tertiane. quoniam quia est intra venas non est possibile diversificet illud liquo accidit putredo. Putredo ei est procedens in toto. Et haec sententia non est de illis quod necessaria sunt procul dubio apud me quoniam putredo dicitur procul dubio et loco de huiusmodi pariter de hinc currunt indicia vehementer et iterpollationis huiusmodi gradationem putredis pmetur et hinc est non sicut et morus. Non ergo elongat quoniam accidat putredo dicitur dicitur aliquid quod incipit in parte mater ex cui non sit dominium sequenti aliud immo aggregatur in eam incipiat et ut sequat simul quare erit ei gradatio species qua experitur. Et species quidem compositiois febrium sunt tres intras et coalter natae et coactas et intras est ut in gradiat vna eorum super alteram et coalter natae et gradiat pro ostendicatione eius et coactas est ut incipiat cum ea. Et cum videris febrem coactas et est in ea rigor et non fudoz fortasse accidit in rigore gombz pluribus sudor vnde tunc testifica compositionem in ea. Et similiter cum videris in coactas superfluitatem in frigore extrematibus et rigore sed pariter de ambobus tunc fortasse est in conclusa.

De hemitriteo. Ca. 17.
Hemitriteus est febris proposita ex duabus febribus quibus

vna est tertiana et altera est flegmatica et sit in die vno paroxisimos tertiane et quotidiane sicut. Aut secundum semitam coactatis et inuentionis. Aut secundum semitam coalterationis et viciniam ratis. Aut enim semitam introitus. Et de diuisionibus difficultior ad cognoscendum est prima deinde secunda. Et quibus sunt febres due continue quoniam due putredies sunt intrinsecae. Et quibus duae sunt per riodice eradicae quoniam due putredies sunt extrinsecae et quibus est continua colerica et putredo est intrinseca et flegmatica est extrinseca. Et quibus est extrinseca. Et quibus est continua extrinseca et flegmatica intrinseca. Et illa quod est proter ea nominantur non pura et non est illud de illis in quibus superflua occupatio sit habenda. Et fortasse auctor dicens ad putredinem est colerica et fortasse recedens ad putredinem est flegmatica et fortasse venantur simul. Et iter quibus materia facies febrium flegmatica magis dicitur et quibus est materia facies febrium colerica magis dominans quoniam cum sit materia flegmatica ponit porisimos colerice longiores et tardius crasis et materia colerice post paroxisimos flegmaticae eorum et fortasse eradicae tur hemitriteo longo tempore. Vnde ad vii menses et supra. Quibus sit ex hemitriteo egritudo acuta et quibus est hemitriteus de febribus magis interficentibus quoniam dicitur ad eripiam et egritudines cronicas vellereoneas et difficiles. De signis hemitritei. Ca. 18

Quis ppriū signorū ei⁹ et p̄mū eoz lz necessaria sint cōparia alia evt sit spatū h̄mōi febuis in vno duozū dierū lōg⁹ spatio tertiane et mag⁹ q̄ta: de inde sit in die alio leuius por̄ rismi et paucior acētū. **E**t q̄nq; iterat i ea horripilatio sim plm aliquoties pp̄ illd q̄ accidit de pugna duay materierū: aut introitvni⁹ earū sup alteram. **E**t fortasse accidit hec iteratio trib⁹ vicib⁹ aut q̄mōz rīa calesit mēbra aliq̄ horripilatiōe fixa adhuc. **E**t ex ea q̄dē q̄ ē hemitritens: corpus nō mūdificat̄ integre. **E**t q̄nq; sūt p̄ncipiū ei⁹ z augmentū ip̄sū vehemētis cōmōitiōis: et p̄pē q̄n fuerit cōi catio: aut fuerit itroit⁹ i h̄mōi hora: tūc em̄ sūt horripilatiōi redit⁹ et stat⁹ lōginqu⁹. **E**t cuz existimat q̄ coz p̄iā calefactū ē et febris h̄z statū: inuenis horripilationē redentē. et ista acētia sunt pp̄ pugna h̄mōz. **E**t stat⁹ q̄dē h̄mōis egritudinis in horis particularib⁹ et vltimūsest ante statū flegmaticē: z velocior statū ei⁹ et tardior statū colerice qm̄ caliditas si expādīt nisi cū labore z p̄pei p̄mis. et sit fortis eius acuitas apud statum. **E**t sit fir declinatio lōga propter illd qd̄ accidit de statūib⁹ q̄s efficit reluctatio vni⁹ duarū materierū: cū alia. et parū qd̄ te p̄scit cum sudore. **E**t in hac febre diateri⁹ d̄ diebus ei⁹ est s̄lis p̄mōz: et quart⁹ secūdo. et q̄nq; cadit significatio super hemitriteū ex modis diuerfis. **N**ā q̄nq; accidit ex cōsuetudinib⁹. z q̄nq; accidit ex accidētibus z ea suis cōsuetudinib⁹ est sicut si i corpore hois multiplicet̄ colera. et

putredo ei⁹: deide vtat̄ delitiss et dimittat exercitia: et vtat̄ cibus d̄ sp̄b⁹ regiminis generatibus flegma: aut multiplicetur i corpore hois flegma: et putredo eius: deide exercitetur plurimū et vtat̄ eo q̄ generat coleram de specieb⁹ regiminis si fecerit necessariū et assilb in eo itay fiat adolescens post pueritiā et dominiū hūiditatis: aut fiat senex post iuētutē et acuitatē cōplo nis. **E**t ex acētib⁹ nō sicut pulsus et vna et p̄cessio ei⁹ q̄ p̄cedit ex vomitu. et egestiōe et dispositiōe digōnis et signa ei⁹ et dispositiō sitis et dispositiō raris et dispositiō horripilatiōis z rigoros et dispōnes horay z porismoz. **P**ulsus aut sit i ea minoris magnitudinis et velocitatis et frequētie q̄ ille q̄ est in tertiana. et h̄ie earū sunt minores q̄ ille q̄ sunt in flegmatica. **U**rina nō est tar de digōnis. et vomit⁹ est p̄mixt⁹ ex colera et flegmate et qd̄ est permixta ex colera et flegmate. **D**e dispōne aut̄ calefactiōis et frigoris z horripilationis et horay parorismoz locuti sum⁹ q̄ oportuit. **E**t nō expectat̄ statio sup dominiāte duozū h̄mōzū nisi p̄tinentē ex signifiatiōib⁹. **N**ā si d̄nat flegma sunt parorismi maiores z horripilatio minor: z coarctator p̄p̄te i pulsu fortior et extremitates sunt velociores ad suscipiēdū frig⁹ p̄ncipiū egritudinis z tardioris mūdificatiōnis a suo frigore et sit̄ ē minor et vomit⁹ colere minor et vna vehemētiores albedis et cruditas z sudor: minor et etas pueritia aut senect⁹ et p̄plexio corporis: significat̄ eā. et s̄lr cōsuetudo z q̄

currūt cū ea. **E**t si dominatur colera s̄lr porismi breuiiores et extremitates velociiores ad calefactionē z sitis z vomit⁹ colere pl⁹ z sudor magis exhuberās: z fortasse declinat ad horripilatiōē q̄ ē sicut rigor z sit vna vehemētius tincta z etas ē iuētus z p̄plexio corporis q̄nq; s̄lḡt eam: et s̄lr p̄suetudo z q̄ currūt cū ea. z q̄n equant̄ duo h̄mōes frequentat̄ tur s̄lḡtides et est horripilatio pura cōpleta non rigor: z nō p̄ueniēs ad rigore. **E**t q̄n cōpositio est manifestior i p̄iodica et p̄tinua quā plures hoim̄ appropiat̄ note hemitritei puri: z est p̄tinua ipsa flegmatica et rigor d̄ bilior: qm̄ materia extrifeca ē colerica: z nō est p̄mū ei⁹ ex p̄te flegmatis extrinseci cuz ea in eo qd̄ necessariū est de rigore lz est de bilior. **E**t fortasse iterat̄ in ea frigus z horripilatio ita vt faciat errare i statu sicut scis: z multiplicat̄ i ea caliditas viscerū z vtrius cū frigore extremitatū: z sit pulsus vehemētioris puritatis raritatis. **S**i aut̄ p̄tinua ē ipsa colerica: n̄ sit rigor neq; magna horripilatio. z sit pulsus maior z velocior z angustia vehemētior. **E**t si p̄ponunt̄ due p̄tinue nō erit rigor oīno: z accidit tertiane cōtinuēy alleuēt̄ ante alienationē flegmaticē: lz non redat̄ ante eius reditiōnem. **D**e cura hemitritei. **C**ap. 19. **E**cclesiariū ē i hemitriteo v̄t vehementē h̄as sollicitudinē in euādo materiam s̄m̄ species euacuatiōis ex solutiōe v̄t: z vomit⁹ z puocatiōe: z sudatiōe plusq̄ vehemētia q̄ ē p̄ exercitiua. **E**t cū solutiōis op̄z vt cōueniat digō: nisi sint ex ḡne q̄ le

nisi nāz z solūtū z nō inq̄tati: sicut aq̄ lebleb cū gelentabi si fuerit illd qd̄ supat̄ flegma. z sicut terentiabin z siracost z ifusio ra maridi z sirup⁹ vio. si d̄nas fuerit cola. z sicut qd̄ p̄ponit̄ ex istis si fuerit duo h̄mōes q̄si pares. z post apparitiōē digōnis si estatio fiat h̄mōis cū foribus p̄tr̄ sit. **E**t vomit⁹ op̄z vt sit iteruz s̄m̄ h̄mōē d̄stantez: aut ex aq̄ raphani cum sirupo acetoso calido: aut sirupo acetoso cū aqua cala z puocatio op̄z vt fiat cū eis in q̄bus est eq̄litas. **E**t cū festinat̄ i potādo decoctiōes s̄n̄ digōnē t̄met̄ b̄r̄len vel s̄r̄len. **M**edicine nō inuatiue i v̄is p̄ueniente ad statū ad rectificādo materiā et curatū ip̄as z succurrēdū no curatiōis ei⁹. **E**t singularib⁹ ē ab s̄n̄thū. **U**ez post septimū z ap̄tioneē digōnis itay sit romanū qd̄ ex ip̄o bonū est. **E**t cū tu festinas cū eo mouer h̄mōes et non eūat̄ eos. **C**ūq; sup̄tur: facit ac̄ cedere angustia z tristitia z nau sea: deis̄ reuertit̄ sup̄ eos cū sua calitate z ex̄ccat̄ eos cū sua s̄r̄p̄ticitate facit eos pigros z gal. qd̄ d̄z q̄ an̄ eū fuerit curatū eos cū aq̄ ordet̄ i q̄ ē p̄ pipis. z d̄xit qd̄a p̄mōz medicorū q̄ s̄lr. **T**rāsgress⁹ ē in alienatiōe. z stetit vbi op̄z vt̄ muref̄ de eo. z non s̄c̄ uit̄ p̄p̄ iflāmat̄ febre: z aq̄ ordet̄ pigre efficit̄ māz. z iste qd̄ d̄ d̄i ctoz errant̄ errore q̄ non appropiat̄ i hac it̄tione. **I**mo canon dat⁹ i adiutorio nāe q̄n p̄parat̄ ad resistēdū h̄mōi materijs ē cū medicinis p̄positis ex ifidantiibus z calefactiōib⁹. vt discernat̄ nā iter duas p̄tutes quare occupatur in frigiditatem cum febre et partibus cordis et calefacti-

num cū materia. Et q̄s est q̄ curet hemitritēū absq̄ hoc? Et si tura nō ē foras ad discernendū tūc nō p̄dest curatio q̄cuq̄ mō fiat z errant i alijs modis in alatiōe q̄p nō est necesse nos incedere via plōgatiū. Et iste qui dē dīctor dicit q̄ opz vt admīnistrant subtiliātia q̄bus nō est foras calefactio: sicut apūzane tū. Et nō sciūt q̄ possibile est vt piper infrigidetur inuozatiōe sui. ad h̄ vt frāgaf̄ el̄ calefactio: z̄n ab h̄ueniet eius subtiliatio a subtiliatiōe apū plurimi. Et sit aqua ordet ad inuās ipm̄ i facie do puenire sicut el̄ z destruen do supfluitatē el̄ z faciendo cadere materias ad ip̄ vt alleniet penetratio s̄rutis el̄ i eis. Am p̄i mirabile fuit q̄ ip̄e possit sal. de illis q̄ ignozat q̄ pip in flammā febrē: z noiat ip̄m de illis q̄ oblitiscunt ab hoc vbi iudicat d̄ hoc. Cōposita s̄o de medicinis q̄b̄ opz vt in hac hora sūt sicut trocisci de absynthio: z trocisci d̄ ros. Trocisci leues boni ad hemitritēū. R. ros. radicu liq̄ritie āboz. af̄. 3. iij. terrenta bi. 3. iij. spice succi absynthij spodij oiz ān. pōdus. 3. ij. h̄at ex eis trocisci. Trocisci aliq̄ ad islāmationē. R. ros. 3. vj. seminis acetose gummi olm̄ af̄. 3. iij. amili pōd. 3. iij. berberis spodij seip̄ portulace olm̄ af̄ pōd. 3. ij. dīz gāt̄ croci spice reub. oiz. af̄. 3. i. cāphoze pōdus tertie. 3. ij. h̄ant trocisci. Trocisci aliq̄ boni h̄a bētūna h̄ac febrē z ppue q̄s cōquerunt cū hoc de solutiōne v̄tris z tūsi. R. spice aromaticē p̄loales croci berberis et succi el̄ oiz ān. 3. iij. reubarbari. 3. iij. spodij ros. cum capitibus suis

lacte gummi tourefacti carabe oiz ān. 3. v. feminis acetose tourefacti. 3. vj. crete romāe. 3. vj. h̄at trocisci. Descriptio alia bōa. R. ros. reubarbarum. 3. vj. berberis gummi seminis acetose dimissū af̄. 3. iij. spice eupatoriū spodij amili semis portulace granorū cucumeris oiz ān. pōdus. 3. ij. seminis endiuie seminis calcitū oiz ān. 3. i. s. succi liq̄ritie. 3. i. lacte reubarbari āboz. af̄. 3. 5. agregent̄ illa z h̄at trocisci. Pillule bone ad h̄ac egritudinē oēs cronicas z febres ledētes. v̄lceza z ppue q̄s materia flegmatica ē z magis v̄ncēs. R. aloes masticis myrabolanoy cōstringum reubarbari succi eupatoriū succi absynthij ros. reubarbi oiz ān. ptes eq̄les croci p̄tē mediā h̄ant pillule cū āq̄ endiuie z sit dosis. 3. ij. cū sirupo acetoso. Descriptio bona pueniēs ppe vel post digestionem. R. aloes masticis succi absynthij ros. oiz eq̄str croci. 3. 5. infornentur pillule cum aqua endiuie z sit dosis. 3. ij. cū sirupo acetoso.

De reciduatione. Ca. 20.
 Recidiuatio est deterior r̄a: Radice z oīliū q̄dē est vt in ea nō sit inceptio ad curādū donec māifestus sit modus egritudinis nam km̄ plurimum est sena.

Incipit fen tentia de apatibus et pustulis.

Tractatus primus de illis q̄ ex eis sunt calida z corrupta.

De sermone vniuersali de apomatibus. **Capit. j.**

Am locuti fui
 mus in lib. primo de apomatibus z speciebus eoz: z curis ipoz ser

mone v̄li ad quē redire opz illū q̄ vidit audire qd̄ nūc loquemur. In hoc autem loco loquemur de eis sermone partikularem. Dico q̄ oē āpa z pustula aut ē calidū aut nō calidū: z āpa calidū aut est a sanguie z qd̄ currit cursu ei: aut a colera z qd̄ currit cursu ip̄i. Et qd̄ est sanguie aut a sanguie laudabili aut sāguie malo: z sāguis laudabilis aut ē gross⁹ aut subtilis. Et factū qdē a sāguie laudabili gross⁹ est flegmō q̄ accipit carnē z currit s̄l z ē cū pulsatiōe. Et subtilis flegmō q̄ accidit cutē solā z ē spina z nō ē cū pulsatiōe. Cū āpa z a sanguie grosso malo sunt spēs egritudinū malaz. Nā si el̄ malitia vehemēs fiat z ip̄i adustio pueniet herisipilla z veniet v̄bustio z crusta: z deterior ea ē ignis p̄ficus ē a subtili malo accidit flegmō q̄ declinat ad herisipillā cū malitiaz fraudulētia. Si aut fuerit subtilior erit herisipilla flegmonides: z q̄s fuerit el̄ malitia maior erit herisipilla h̄is inflatiōes z velicas et cōbulationē z crustā. Colericū aut aut ē colera subtili valde q̄ nō p̄tinet i eo qd̄ sit magis itus q̄ illd̄ qd̄ appet de cute z ē acuta et fit ex ea formica: aut ābulatiua sola z ē subtilior: aut ābulatiua corrosiua z ē mala: aut ex colera grossiore illa z ē minor caliditatis: et p̄tinet magis it⁹ q̄ p̄ma i cute z q̄s fit i ea flegma: et fit ex ea formica miliaris et ē mioris islāmatis et tardioris resolutio: et si fuerit mā grossior et d̄rior accidit formica corrosiua: et si p̄transierit in grossitie inayst⁹ ad subaz sāguinis et si fuerit mala accidit he-

risipilla mala: et i oib⁹ illis mā est subtilis spūs diuersificet p̄ illd̄: z fit pp̄ subtilitate sua q̄ expellit eā nā āpa z nō retinet in aliq̄ nisi i cute z qd̄ appropinat ei. Et q̄s multiplicat mā apatis calidi z magis āpa tūc ē de sūma āpatū caumat⁹ z mortificatiū: z d̄ sūma d̄ictor ē q̄ d̄i: barachir z iste spēs male z q̄ eis si milent multiplicat i āno pestilētie. Et de āpatū calidis illa sūt mala q̄ nō excitant vel nō pueniūt ad declinationē q̄ se quātur leuitas z de tumitione qd̄ ad aggregationem materiz: imo ad corruptionē mēbz: et nō semp̄ fit a magnitudine āpatie et multitudine māei. Imo fit q̄s a malignitate māei. Et scias q̄ āpatū parū sūt singlaria pura: s̄z plura eoz sunt cōposita. Et scias q̄ oē āpa i exteriorib⁹ cū q̄ nō ē pulsatio nō facit sanie: de in trinfecis s̄o tam locuti fuimus.

De flegmone. Cap. 2.

Igna el̄ ex calitate et inflāmate et adustioe s̄rutis et infēdie et ipulsiōe et pulsatiōe si ē submersa vel q̄ ē p̄p̄nq̄ arseris: et mēbz in q̄ est tale est cui aduenit nerus q̄ sentit nō plus q̄ sensibilitas sicut sciuisti dispōnē el̄. Et q̄to fuerit arterie maiores et magis grandes erit pulsatio eius et ip̄i dolor vehemēti⁹: et ei⁹ resolutio aut ipius collectio velocior. Et cū flegmonē in mēbz sensibili sequitur ipm̄ dolor vehemēns qualis cūq̄ sit et comutatur ip̄z vt appareant vene illius membri parue que erant occulte. Et scias q̄ nomen flegmonis in lingua grecoz est absolutus sup̄ oē

qđ est inflāmatiō: deinde dicitur de oī-
spate calido: postea dicitur de eo qđ
est ex spate calido cō pūrietate
predicta: nō caret inflāmatiōe
propter coarctationes sanguis
z opilationes meatuum. **Et**
parū quidē cōtingit ut flegmon
sit simplex: sed sēm plurimum et
associā fherissilla aut durities
aut neruositās: z hz causas dē qđ
bus sūt antecedentes corpe ex re-
pletōe aut malitia hūoz cū de-
bilitate mēbrū recipiēz lz nō sit
repletio neqz malitia hūoz. **Et**
de eis sunt pmitiue sicut pūssio
aut icilio aut fractura aut dislo-
catio aut vlcera qđ multiplicānt
ī mēbro qre declinat ad ipz mā-
p̄ doloz z debilitatē: fortasse
declinat ad ipm materie z resi-
nent ī vīs qđ sūt debiliores sicut
accidit cū vlceribz z scabie apa-
ta ī locis vacuis. **Et** augmētū
qdē ei? declarat additiōe magni-
tudis z tēsiōis: z stat? ipsius p̄ fi-
nē eius: z illic aggregatur mā si
diz aggregari: z declinat icipit
tēdere ad lenitatē z debilitatē:
z mala ē qđ nō tēdit ad declina-
tiōe: neqz aggregat sanie: z huius
modi qđē pducit ad mortē mē-
brū z putrefactū ipm. **Et** multo-
ties quidē fit illd ppter magni-
tudine apostematis z multitu-
dinē materie ipsius: multoties
fit illud cā malignitatis mate-
rie sū apostema fuerit paruum.
Et tu qđē scis illud qđ rarifi-
cat qm̄ pulsatio icipit in tēssiōe
nēz inflāmatiō incipit in sedatio-
nē z scis illd qđ aggregat p ad-
ditionē pulsatiōis z caliditatis
z fixationē vtriusqz. **Et** scis illd
qđ putrefit ppter digōnis diffi-
cultatē z tenebrositatē et vebē-
mentā tēsiōis. **Et** scias qđ dūz

nō submergit naturā mā non p-
uenit ex ea apa et respirat per
igne eius qđ appet exteri. **Et**
scias qđ qñ vicinānt pustule de-
menlari indicat demenul ma-
lignum. **Et** oportet vt in po-
tu tribuatur habēti apostema: z
interiora aqua enduie z aq̄
solatri cū medulla castēstule.

De cura flegmonis. Cap. 3.
Quia nō deest qñ aut cā
pmitiua z ei? vestigiū inuenit
mūdificationē corpiis aut reple-
tiōnē. **Q**uōd si obinet mūdifica-
tiōi nō ē necessariū nisi curatio
apatis inq̄stū est apa: z curatio
apatis inq̄stū apostema ē extra-
ctio materie extranee qđ extra
accidere apa: z illd sit p̄ mollifi-
catiua et resolutiua leuia sicut
emply de farina tritici cocta cū
aq̄ z oleo: z qñqz excusat scarifi-
catio laborē z p̄prie qñ apa est
multe materie. **Et** cū aut inces-
neris corpiis repletio nē tūc opz
vt nō tangas apa cū mollificati-
uis qm̄ attrahet ad ipm supra
resoluat ab eono opz vt enet
mā plōmā et fortasse indiget
solutiōe vtrius: z cū feceris illud
ad mīstra mollificatiua. **Et** ei?
qdē curatio est p̄xima curatiō
eius cuius cā pmitiua inuenit
mūdificationē corpiis: z differt
ab ea ī hoc qđ nō idiget curatio-
ne cū repulsiōe plima in p̄nci-
pio sicut indiget illa imo m̄n?
illa. **C**um autē cā est achedēs
nō pmitiua tūc opzvt scias cū
eūone z cōple ei qđ meret ex hō-
mia z ex solone ventris si indi-
get ea: z necessitas qđē ei? ē aut
qm̄ corpi? est mūdū: aut qm̄ egrī-
tudo ē magna: qre necessaria ē
euacuatio z minoratio materie

et attractio ad suum. **Et** lz
corp? nō sit mixta supfluitatūz
ēn in mēbro qñqz aduenit qđ ip-
suz debilitat qre attrahunt ad
ipsuz materie corpiis: lz non
sint materie supfluitatis. **Et**
opz vt obserues p̄ditōes p̄di-
ctas ī hoc ex tate z tpe z r̄gio-
ne z alijs. **Et** icipe cū repul-
siōis nisi ī locis qđ p̄ditōaum?
in libro p̄tio. Deinde oppone
augmētō cū itromissiōe molli-
ficatiuoz z hūectatiū cū refre-
natiuis et q̄stū procedit in aug-
gmētō pcedas ī additiōe mol-
lificatiuoz paulatim: apđ sine
et statū z vltimitatē magnitu-
dinis et additionē sue vltimi-
tatis facynere mollificatiua:
fac ea purā z ericcātia sūt qđ sa-
nāt ī fine: verū hūmectantia et
mollificatiua sūt ad dilatādos
poros et ad sedāndū dolorē. **Et**
ericcātiū est illd qđ sanat z p̄-
hibet remanere aliqd qđ fiat
santes. **Et** si aut nō sanat inre-
gre et dimittit aliqd nō reliq̄t
nisi rē modicā quā s̄soluit illd
in qđ ē acuitas. **Et** qñqz acci-
dit ex refrenationē vehementia
doloris p̄ suffocationē mate-
rie z soliditatē mēbrū. et qñqz
accidit ex ea reditus materie
ad mēbra p̄cipalia: et qñqz ac-
cidit vt iduret apa: z accidit qñ-
qz vt icipiat mēbrū tēdere ad
s̄iditātē et nigredinē ppe qm̄
medicat cū eis ī fine rei z ppe
statū. **Et** scias qđ vehemētia
doloris facit te indigere medici-
nis mollificatiuis absqz attra-
ctiōe et fortasse erit cū eis īfr-
datio nō p̄hibēs mollificatiōez
Et r̄ditū hō materie ad mē-
bra p̄cipalia securat eūatio
nisi qñ illd qđ puenit ex eis est

sem semitū expulsiōis ex eis: et
sūt mēbra recipiētia ab eis sic
eūatiō illoz: illic em̄ non est
via ad repellēdū z expellēdū
penit? z nos tā p̄ficāim? ista
ī loco suo. **Et** cū tūmefy vclē-
net ad duritiē admīstra molli-
ficatiua qđ? est calefactio z hū-
mectatio cū fortitudine. **Q**uēdi-
cūc at repulsiōe sūt qđ sūt me-
dic sicut succi herbarū fridariū
qđ m̄tories dirim? ī locis alijs
sūt succ? portulacē et cucurbitē
et edūte z virgē pastoris z alia-
rū z succ? solatri p̄prie z corpa
eoz p̄trita p̄parata ad ep̄lm z
succ? psilly et z ceratū cū aq̄ fri-
dari: fortasse excusat laborē in
eo spōgia iūsa ī aceto z aq̄ fri-
da z chechengi et fortis ī p̄ci-
pio z s̄str cori ces gnatorū z sp-
uua z sauih decoctū valde et
p̄prie cuz aceto mixto aut su-
mach: et tilub est bonū itez: et
si idiget fortiore illo adde in
eis sandalū et acatā et memi-
the z saule z iusq̄amū albū: et
herba qđ noiatur herba apatū
ē ī p̄cipio valde bōa. et qñqz
inuat ei? desiccatio et s̄ticipi-
tas cū eroco: z hūectatio ī p̄ci-
pio ē tiorosa. z qñ cadit supflui-
tas ī fridatiōe fortasse pducit
ad corruptionē mēbrū et corrup-
tiōnē hūoz p̄stricti ī apate: et
tendit apa ad vriditātē et nī-
gredinē. Si ergo timueris ali-
qd de hoc tunc emplastrā locū
cū farina ozdei et volubili z in
quo est mollificatio. Si hō ap-
paret aliqd de hoc tunc scarifi-
ca locū et excozia ipm et nō ex-
pectes collectionē neqz matu-
rationē: et illud qñ vides illud
qđ effusum est plurimuz valde
et fortasse moritur mēbrum: et

scapellatiōis alta ē magis ap-
parēs et alta magis pfunda: et
illō ē s̄z locū apat̄ et dispōnez
mēbrū: et cū scapellaueris s̄z
embroca cū aq̄ maris et reliq̄s
aq̄e salis: et ēplāstra cū eo i q̄
ē mollificatio: et si s̄ i digēs ra-
rificatiōe et ēbrocatiōe s̄z cō-
tēt̄ mollificatiōis. ¶ Et scias
q̄ admistratio eoz q̄ fortit̄ res-
paut̄ in p̄mis et eoz q̄ fortit̄
resolūt̄ i fine ē mala caue er-
go p̄tū pores. Infrigidatio et
vehemēs p̄ducit ad illō q̄d sc̄i-
uult̄: et aq̄ frida s̄z ē d̄ illō q̄
opz cauere nisi i eis q̄ s̄z sicut
herispila: et i resolūtiōe vehē-
mēt̄ accidit dolor. si q̄ voluer̄
regere i p̄cipio cū sedatiōe
doloris nō apporet eis aquā
calidā et olea mollificantia et
ēplāstra sc̄a et h̄mōi medicis:
ip̄a em̄ vehemēt̄ sunt d̄na et
q̄d est necessariū de phibitiōe
effusōis. ¶ Et redeas ad bolū
armenū solutū in aq̄ frida aut
cū oleo ro. et meli^o oleū ro. est
illō q̄d ex rossis et oleo: oleo
q̄ppe ē solutio q̄dā aut lētes d̄
coccas cū rossis: aut merdasen-
gi cū oleo ro. si p̄o ista h̄ valēt
et q̄ eoz cursū currūt: admistra
volubilē: qm̄ ip̄a ē vehemēt̄ in
uamēt̄ i p̄cipio et statū: et al
s̄z rē et alhafe et apū i albe
darūgi s̄z. ¶ Et mltoties q̄dē
sedat dolorē vini dulce mixtū
cū oleo ro. imo p̄gelatū vne et
p̄az cere sup̄ lanā aut lana yso
p̄i infrigidata i estate tepēfacta
i hyeme aut sp̄ogia ifusa i vino
s̄z p̄tico aut aceto aut aq̄ frida
et croc̄ i gredif i sedatiōe dolo-
ris. ¶ Cū q̄ vides icēptōēs ap̄a
tis icedere itinere exiture s̄z
d̄mitte infridatiōē et icede in

viā ei^o q̄d maturat z apit. Cuz
at̄ ap̄a puenit ad statū: s̄z nec-
cessaria s̄z q̄ta s̄z anētū z camo
milla et manauisē et semē li-
ni et silia imo ēplāstra q̄ noian-
tur basilico et q̄ noiant̄ diaq̄lo
Et ēpl̄z d̄ colcotar ericcat abs-
q̄ dolore: et pp̄ illō ē ei^o admi-
stratio icōueniēs cū sit isfama-
tio s̄z mōis: et ē pueniēs qm̄ h̄
timef̄ aggregatio. ¶ Et meli^o
ē vt ponas sup̄ ip̄as desup lanā
ifusā i vino s̄z p̄tico. ¶ Et caro
min^o idiget ericcatiōe p̄ ner-
uus: qm̄ neru^o nō redit ad suā
pp̄ōnē cū ericcatiōe puā: et ca-
ro mioris ericcatiōis ē q̄ pau-
ciores h̄z arterias. et mltoties
q̄dē cadit necessitas scapellā-
di an̄ maturatiōis. z mltoties
ingenat̄ in attrahēdo ap̄a ex
mēbro nobili ad ignobile cuz
attractiōis: deñ curaē et apit.
¶ Et d̄ ap̄atib^o calid̄ q̄ indiget
saniositate ēplāstret̄ caput ei^o
cū psilio et cū erinctiuis i cir-
cūtu ei^o et limat̄ ex epithuma-
tib^o et emplāstris cū pēna qm̄
digitū ledunt ipsum.

De herispila et specieb^o
eius.

Cap. 4.

Am scinisti cās herispile
et spēs ei^o in lib^o p̄io: et
ille ex q̄b^o discernit ex s̄z mōe
s̄z: qm̄ herispila magis appa-
ret̄ h̄z rubedine et puriore: et
ex s̄z mōe appet rubedo ad ni-
gredinē d̄cluis aut viriditatē
et plurimū colorē ei^o ē occultū
i p̄sido. ¶ Et rubedo herispilē
d̄struit p̄ tactū stati et albet
ei^o loc^o cā subnitat̄ materiet̄
rubea aut separatiōis ei^o: deide
redit velocit̄ et nō s̄z rē rube-
do s̄z mōis: et vides i rubedi-
ne herispile colorē crociz citri-
nitatem

nitatē nō vides illō i rubedie
s̄z mōis. ¶ Et ap̄a herispile non
fit nisi i eo q̄d appet de cute et
s̄z mōe p̄fundat̄ i carne etiam.
¶ Et herispila ē pura: z h̄ ē ita
s̄z mōe z puenit q̄h̄q̄ ex calate
herispile ad h̄ vt p̄burat̄ cutē.
¶ Et ei^o virulētia velicat z mi-
norat̄ illō i s̄z mōe. z pura nō im-
pellit penit^o z s̄z mōe ipellit: z
quāto pl^o multiplicat̄ additio
s̄z mōe magis sup̄ colericū est ipul-
sio magis apparēs et dolor et
pulsatio vehemētiores. z herissi-
pila attrahit febrē vehemēt^o
q̄ s̄z mōe: z q̄h̄q̄ pleq̄t̄ ex cali-
tate herispile vt p̄burat̄ cuz:
¶ Et alterat̄ illō q̄d noiat̄ herissi-
pila: z h̄ ē ita s̄z mōe: nō ē q̄ isfā-
matio herispile minor isfama-
tiōe s̄z mōis: imo plus: vtz s̄z mōe
s̄z mōis z dolor ei^o ē pp̄ rē s̄z mōe: et
q̄h̄q̄ sit maior: q̄ pp̄ dolor heri-
spile ē mior. ¶ Et vbi pl^o acci-
dit herispila accidit i facie et
icēpt̄ a lepore nas̄z augmētat̄
ap̄a z exp̄dit̄ i facie tota. z q̄h̄
accidit herispila a fractura os-
sis sub cute tūc illō ē malū z tu
q̄dē s̄z cognouisti diuersitatē i-
ter herispilā z s̄z mōe i loco alto
ab isto. De cura herispilē. c. 5

Opz vt euacues corp^o ab ea
q̄d solutio colere: z si id̄-
get s̄z mōia s̄z mōia etiā. ¶ Et s̄z mōe
q̄dē nō multū p̄fert nisi qm̄
materia est inter duas cutes. si
at̄ p̄fida fuerit tūc ei^o unamē-
tū immorat̄ z fortasse attrahit.
¶ Et si id̄ igner̄ reiteratiōe io-
lutiois yētris post s̄z mōiā fac il-
lud h̄z q̄ calest̄ ex duab^o mate-
rijs. Deñ p̄mota te ad infrigi-
dādū eā cū infridatiuis fortis^o
sc̄is i ca. s̄z mōis: z cū effusioe aq̄
fride: et fac illud donec alteret̄

color. Pura em̄ d̄struit cū alte-
ratiōe colorē z diminutiōe ip̄i^o
et ad vltimū infridatio i herissi-
pila ē magis necessaria: qm̄ isfā-
ma z dolor isfāmatio^o i ea est
pl^o et euō i s̄z mōe ē magis neces-
saria: qm̄ materia i ea ē magis
inobediēs z grossior opz vt s̄z
infridatio et i principio fortis^o
stipicitatis ad hoc vt fortis^o au-
gmētet̄ ei^o stipicitas sup̄ ipsi^o
frig^o. ¶ Circa statū nō sit ipsi^o
frig^o vehemēt^o stipicitate ei^o
¶ Et caue cū hoc ne redire fas-
cias materia ad mēbrū it̄r̄secū
aut ad mēbrū nobile. ¶ Et ca-
ue itēz ne d̄nigret̄ mēbrum et
fuscū fiat z icēptat̄ ire i viā cor-
ruptiōis: z cū appet aliq̄d de h̄
icede i h̄mū vie stipicitatis: z i-
fridatiōis. z si fuerit herispila
sup̄ cutē curet̄ ex scoria plumbi
cū vio p̄tico bullitū cū solijs
sicile bullite cū vino: z curet̄ cū
eo i q̄ ē s̄z mōe z ericcatio fortis^o
cū isf̄i datōe: z illō ē sic. sumaē
lanē veteris aduēt̄ nō lore pōd^o
3. r̄j. 7. 5. carbōis d̄ cortice arbo-
ris r̄j. 7. 5. sint s̄z mōe cere. 3. r̄j. scoue
plūbi. 3. r̄j. sepi capini veteris
abluti cū aq̄. 3. r̄j. olei myrtini.
3. v. et itēz leui^o illo ēpm̄ fiat
et scoria plūbi cū succo ruthe
et oleo ros̄. et cera.

De formica militari. Cap. 6.
Formica ē pustula aut pu-
stule q̄ egredim̄ z faciliū
accidit ap̄a purūz ābulāz for-
tasse vlcera z fortasse resoluēz
z tu iā sc̄i uult̄ cāz cuiusq̄ illoz
¶ Et color q̄dē formice ad citri-
nitatē ē decliuis: et ē isfāmata
cū s̄z mōia h̄mūci z rotida. et
s̄z mōe h̄z radice latā nisi q̄dē
s̄z mōe ei^o acruhan rod. z ē radice
parue q̄ sit pēdēs. ¶ Et s̄z mōe i
Articella. F

of formica sic puctura formice z ad sumu oē apa i cute ābulatiu qd latitudine h bz ē formi cavey alta ē miliarz z alta ē cor rosia hz qd scuisu. z qñ sitylō z putrefici: ap ppaf noie putridi

De cura formice et que eius cursu currunt. Cap. 7. Um nō icipis i ea cū eud: Am hūoz hz q opz imo me dicaris vlc cū eo qd sanat: redit ex alio loco cū nocumēto z ex loco ipō z nō cessat hūoz facere corrossionē post corrossionē

le sit dglunf formicā: dñi peme treti circuitu ei vlyq ad pfūdū cū acuitate sua: deñ eradiceñt cū ea formice cū radice sna. U loz āt formice qd sic pueri deo struāt sitromittāt i balneū: z nocer eis aer balnei: deñ egrediat velocitē lūmāf cū oleo ro. z aq ro. De cura miliarz. ca. 8

Miliarz sicut formice ē curd nervey meli ē i solone ei vt sit i ei charatico hī ē ei qd ē sic turbith cū eo qd solut co lerā: et si ē ibi ex epithimo est meli qm necesse est illic esse ex meliaz hāre qd admiscet colere. Deñ lūmāf galle z fructū sa mariscū cortices gnatoz z bo lū armenū z aggregēt oīā illa i aceto z aq ro. cū tali qñtitate ne moxidēt z lūmāf deup cu pēna. z lac dulce ē vehemēt pue niēs curatiōi hui egritudis. z qñ prāsit pūcipiū opz tē vt curet qd eis q sūt sic caput pīscis saluti aditū cū vīo pōncō z fori: illo: qñ necessaria ē eric catio vicia ē vt sumāf folia al bed arbz: z ponat i eis calēdā et admittent. Et fori velt vt sumant flos eris et sulfur ci trinu aditū: et fiat ex eis lūmā mētū cū vīo aut aq ligni vitis qd manat sim cōbustione suam.

De puina et igne pscico. C. 9. Ec duo noia forasse abfo rōsiuā vesticatē adurētē facietē accidēt elcarā qlē facit accide re pūstio z cauterium. z qñ ab soluit nomē ignis pscici de il lis sup qd ē illic pūstula de ges nere formice cōestua adurens vesticā i q est al: qd ābulatiō z humiditas ē colerice materiet pance nigredis: pance putre-

factionis: z est cū pūstulis plu rimis alterat: qñ sit illic hūoz z fetor plure ebullitiōis z ele vatiōes. Et absoluit nomen puine sup illd qd denigrat lo cū z facit mēbrū hīs colorē car bōis abiq hūiditate: z eplurie nigredinis submersa: z emine tia ei ē pue qñtatē iupinalis: z forasse non erit illic pūstula oino: imo icipit i pms puina: z totū illd icipit cum puritu sic scarificatiōis. Ampli qñqz ve ficat ignis pscic aut puina z cur rit ex ea aliqd sic currit a cau terisato cū pūstioē z ē loc cū neritū colorz niger: z qñqz plū bē: z ē istatio vehemēs q circū dat abiqz rubedie yficata imo cū dclinatōe ad nigredinē z il lud qd appropuat noie puine est nigre ra dictis ignee et ē eis spēdoz puine. z ignis pscic ē eis ābob ēit velociois apparitio nis z mot: z puina ē tardioz et pfūdior z qñ mā erē mā pūstū lēz ipet gūis: hz ē acutio: i igne pscico. Et qd ex eis accidit in carne ē velociois resolutiōis z qd ex eis accidit neruis ē hī: z tardioz: resolutiōis z vñū qd qz amboz ē d colera citria adurē te pūctā metācolicē: pp illud accidit ex eis ābob: ascaria ni gra z qñ sit igne pscic vehemē ti colerice et puina vehemēti metācolica. Et tibi qdē tneft vt nomines vñū qd qz āboz cū itretioē q aggregat ābo puina: deide diuidas: silt test tibi vt nomies ea ābo ignē pscic pp il lā eādē itretionē: deide diuidas z test tibi vt des vnicūqz iten tiōi nomē z tā fecerūt totū illd: z nō est pluria differētia in eo. Et qñqz sunt cū formice spe-

cieb: z militaris male febres. ve hementis caliditatis pniciose z qñqz accidit ista cū pestilēte Et mitrosies simulant slegmo ni et tendūt ad nigredinē i pū cipio rei z proprie in etate sua.

De curatione puine et ignis pscici. Cap. 10. Necessaria ē sōmia vt eñēf sanguis coleric: z qñ egri tudo ē timorosa tūc necessaria est ipam appropiare sincopiet forasse est necesse z p pue i pū ma facere scalpellationē pūm dā vt egrediat sanguis malus cōstric: i ea qd est in natura ve neni z nō fiat illd qñ materia ē decluisa ad colerā. Cura aut localis necessaria ē vt sit sic cu ra herispile. Uex nō opz vt sit lūmā mētū vehemētis infridatio nis sicut i herispila qñ mā a d grossitū est decluis: z qñ ipa est taliter q non tolerat vt rez deat paruz ex ea ad interiora: qñ mā ē venenosa. Et nō hz vt admittent ea q sūt vhe mētis sūplicitatis itez: nā illa materia est tarde resolutiōis. Et nō hz vt admittent reso lutiuā neq i pūcipio rei cū ap parer neq ap qdē istatiōis qñ addit in qlitate materiet: imo opz vt admittent medicina expiccantias i qb est infrigida tio et resolutio quedā cū expul sione sicut eplastrū qd sit de ar no glossa et gallis et lentib: et pane plurimi surfur. nā h mōi panis subtilior est in substātia sua. Et eplastrā istis similia de illis q scripta sūt in antido tario. z iterū galle cū aceto vī ni z lumē cū aceto vīni. Et d medicinū bōis i hac hotaz post ipaz ē vt sumant granata acep

tosas: z scindant et decoquant cū aceto donec leniant: dein terantur: z ponant sup pānū z admixtrent: plinū em cōueniēs est i oi hora et eradica hāc egritudinē in principio et statu. ¶ Et qñq cadit i medicis hui⁹ a partis nux recēs et folia ei⁹ cū fauūch z yua pasta et sic cū vino et oleo papaueris nigri et meli⁹ ē vt ex oib⁹ fiat eplm. ¶ Et d medicinis cōueniētib⁹ i pluribus horis sunt opū z acatia z dragagātū sū z cortices granatorū d vnoqz qz sumat pōd. ʒ. ʒ. f. hor. eris. ʒ. i. semē iusqami albi z hmoi medicie nō ponūt nisi sup illd qd hē vlcera tū. ¶ In illo mo qd de eo ē vlcera tū ē necessariū illd qd fortif ericet sic cut medicamē ādarō z faraliō z troisci ramudros et medicamē d keisū cū vino dulci et cū rob et aliq q dicta sē i curatiōe herispile vlcera tū: et formice miliarē: et opz vt eplastrenē de sup eplasta i die bis et i nocte semel aut bis: et nō admistres ericacina quātū potes: qm ip sa addit i malitia egritudis. ¶ Et opz vt tu subuenias et qd p̄tinet locū z loca adustiois cū boloar. z aceto et aq z reliqs q̄ lfridāt et repentiūt: et id qd ē p̄pūq̄ et oleo ē lana p̄sopi iusa i vino. ¶ Cū h̄ q̄sēt iūāmatio et remanēt vlcera curenē cū eis q̄ sunt sicut eplasta de merda sengi et eplasta diabuticia: rō: et cū reliqs medicinis vlcē rū corō dētib⁹ p̄dictis i ārido tario. ¶ Et nux antiq̄ vinctuosa est conueniens igni persico in hac hōia.

De vesicis et inflatio: nibus. Cap. ii.

Inflatioes accidit s̄z duos modos: quoz vn⁹ ē pp̄ adustatē expellit ex ebullitōe i hui⁹ moub⁹ cū q̄ eleuat materia subito ad illd qd est sub cute et inuenit cutē sp̄siore q̄ illd qd ē sub ea quare nō penetrat in q̄s imo remanet iustatio aquosa. ¶ Et le cūdus est vt sit loco aquositas sanguis: quare sit pus de subt⁹. ¶ De cura inflatiōum. Ca. 12. ¶ Undificatio quidez corp⁹. ¶ Ris cū flebothomia z similib⁹ ē s̄z qd sciuit: z administretur regimē et cibus s̄m modūz qui est dictus. ¶ Et ponatur super eas in primis cū apparent q̄ sit sicut lentes coctē cū aqua z sicut cortices granatorū z aut cortices ramorum eorum decocti cum aqua totū illud ponatur secundūz qd scis in loco suo post decoctionē et lenitatē. reptidum. ¶ Si autē exierint vesicē z volueris ipsas curatiōē qm illeq̄ sunt in grossiore cute dolēt opz ap̄iant cū acubus z currat q̄ in eis est: z qd de eis sunt subtile sapunt p se. ¶ Et nō opz tar det: imo aperiat̄ur etiā exp̄matur q̄ est in eis cū facilitate paulatim. ¶ Deinde h̄ euacuant: aut vt sanent̄: aut vt vlcērent. et s̄ylcerant: curenē cum eplastris q̄ sūt de cerusa z q̄ sūt de merda sengi z s̄lib⁹: et pp̄ue qñ cadit in eis sicut vlcēs: z eplastris herispile qñ ābulat et corrodit. z formice z r̄iqs q̄dirim⁹. ¶ Medicamē cōpositū enam. R. merdalensig lib. ʒ. o. veteris lib. ʒ. ʒ. arsenici lib. ʒ. decoquant merdalensig cū oleo donec nō adhereat. deide fūdat sup ipz arsenicū. et itē medicamē tū p̄ueniēs ei⁹ d̄ ip̄s accidit sup testiculos

z labia et eis s̄lia rad vltimūz supra mēbra: q̄ vehemēt̄r id̄z ger̄ ericacitōe. R. colcotar z calcadit. s. deynoqz foliorū rose. z. terat cū aq z admistret. ¶ Et s̄it s̄m capim⁹ cū melle. ¶ Et cū cadit escare z carnes cornū p̄tē r̄appet caro sana tunc curetur cura vulnēz planoz. z cade re qdē faciūt escaras z carnem malā medicine note. z in alexādr̄ia faciūt eas cadere cū herba nota serenicis: z iterū tarbebas: z oleū de alpacuē ē bonū ad dēficiēdū eas. ¶ Et ad vltimū admistratio cal⁹ escare et curatiōis residui cū curatiōe vulnēz sanoz ē p̄ueniēs valde. ¶ Medicamē bonū exp̄tū tū q̄ qd qdā modernoz p̄cesserūt. R. sarcocolle taloes zolibā z ceruse z ymiaz olz eq̄r z quātū et totū de bolo armeno z fiat ex eis forme similes auellanis: sumant̄z dissoluant̄ cū aceto z aq̄ z liniaē cū eis loē p̄nēdo epithima sup epithimā donec accidat i eo q̄ cito vehemēs z fiat escara: z tūc aut cadet per se si fuerit sub ea hūiditas: aut ē necessariū vt radas eā z facias ipaz cadere z h̄ cesses facere illud donec cadat totū. ¶ De essere. Ca. 13. ¶ S̄lere ē pustula r̄ua lata sicut vesicē rad ad. quātū lā tēdēs rubedinē z puritū facies z angustiam eueniēs subito s̄z plurimū: et accidit qñq vt currat ab ea hūiditas: et fortasse ē sanguinea: et s̄z plurimū s̄r ve hemēs in nocte z eius angustia sit in ea vehemētior: et ē tristitia. et cā est ex vapor calid⁹ eleuat⁹ i corpē subito aut a s̄gūne colerico aut a s̄gimate baurachio. ¶ Et sanguinea qdē est

vehemētioris rubedinis et caliditatis et vehemētioris et velocis apparitiōis: et s̄legmaticus est minor in oibus illis et vehemētia s̄legmatica in nocte plusq̄ vehemētia s̄gūinea. ¶ Et cū essere in adit locū ā plā tū s̄ h̄nt flobothomia timēte febus tertiā. Et opz vt fiat flobothomia i spatio qd est inter illud et inter statum. ¶ De cura essere. Ca. 14. ¶ S̄ s̄gūinea fuerit vincēs tūc oportebit vt in primis p̄ueniat ad flobothomia: deide p̄e q̄n̄terā d̄ h̄beat solutiū colere si tolerauerit vt r̄ qd s̄ t̄scent sit de duab⁹ partib⁹ myrabolanoz z p̄teyna h̄ie. cur⁹ potio sit. ʒ. iij. in s̄rupō acetoso: et s̄da eā cū eis q̄ sunt sicut tamardi et aq̄ duoz granatorū cū corticibus sūz. Aut aq̄ granati acetosi curatiōe suo et iustitōe h̄osimlo r̄ci: et aq̄ lactis acetosi et trocisci de ip̄o diocaphorati cū aqua granatorū. et dare i potu aquā calidā i die multoties et ex eis q̄s̄ferit ei z linire nā h̄berctis eā. ¶ Et de eis q̄ sedant eaz est iustio sumach colata de q̄ sumatur. ʒ. iij. ¶ Et ex cibus tabsil. et acetū cū oleo d̄ amigdalis et s̄ samio z oleo cū aq̄ yue acerb et lacte acetoso. ¶ S̄ia s̄ h̄os̄ fuerit b̄arachi⁹ euacuet corp⁹ cū myrabolanē et cū turbitū d̄ sit quātū ē medietas myrabolanoz: et sit potio ei⁹. ʒ. iij. ¶ Et b̄ tur. s̄immo de nucē cupressi hūid. da. vn. ʒ. cū aloes. ʒ. i. ¶ Et s̄ia s̄ croc⁹ potulan⁹. terat et cōcūtiat cū aceto et sumant̄ in potu. ¶ Aut det i potu aq̄ magre aut aq̄ yucei noui. ¶ Et ad s̄legmaticū cū sumat̄ cubebe. ʒ. ʒ. cū trib⁹. ʒ. ʒ.

succari et podere. 3. iij. seminis agnicasti in lacte dulci. Et de eo qd est exptum z couenit in oi sps est illd calameti. 3. ij. spodij 3. ij. rof. rubeaz. 3. 5. capphore kirat. ij. detur in potu cu aqua grana acetosiaut sumatur in potu saua cum est ieiunus.

De estiomeno z dria inter cacerenas z aschachilos. Cap. 15.

Primo de his reb' est ppor tionalis qdam simoni de reb' quaz rememoratio pcessit.

Dico q' q' mēbro accidit corruptio et putrefactio pp cam corripitēte p'p'ione ei' et spm' atale q' ē i ipso. Aut pp aliū phibēs penire ad ipm: aut pp aliū gregas vtrāq' itētiōes sicut venena calida z frida et ea q' cū sua substantia sunt zua spiritu aial: et sicut apā et pustule z vl cera mala ambulatiua venenosē substantie. z ea in qbus erraf sicut erraf in effundēdo oleū in vicerib' pfundis quare putrefit caro: et cū in fridatione vehemēti sup apata calida: qre corū p'it sup p'plexio q' est in ipso. C'p'iohibēs at eū puenire ad ipz aut ag gregas vtrāq' itētiōne: phibēs q' dē ē oppilatio: z illa oppilatio aut est accētalis pmitina sicut p'fictio q' dāda morboz in radice sua fortis. Nā illa q' perleuerat corū p'it membrū pp retētiōnē spūs aialis ab eo: aut retētiōnē virtutis sparfe sup spm' atalē q' ē i ipō q' expādīt ex corde z aia qre corū p'it cōplo ei' et morif.

Et q' q' sit ppter oppilationē corpale sicut apā calidū malum firū magnū grosse materie oppilās meat' z introitū anhelitū q' idiget spūs aialis z hoc cū q' d' retinet et corū p'it p'plonē. Et

qd de hoc est i pncipio et nō corripit cū eo sensus ei' cui ē sensus notā cācrena z ppe qd ē hē. gmo ides i pncipio. Et qd ita p'firmat: ē vt destruat sensus ei' cui ē sensus: z illd est vt destruat caro: z qd ipam seqt z vsq' ad os siue sit icipio: aut succedēs apati notā schachilos. Et q' q' q' cancrene fiunt aschachilos uno sūt via ad ipā: et totū h' accidit in carne et accidit in osse. Et cū eius corruptio incipit verambalare in mēbro et apā q' ē in circuitu corrupti et foras puenit ad corruptionē: tunc d' totū accidens estiomenus: et d' dispositio partis mēbri que iā putrefacta est: et nisi esset ppter grossitudinem materie sue nō adhereret: sed expelleretur.

De cura. Ca. 16.

De cacerenis qdē dū in pncipio p'fuerat spatuz q' sane. Cū aut p'firmat corruptio i carne: tunc necessartū est accipere totū corpus ipsi'. Cū ergo vides mēbru colore m' alterari: et ē i via putrefactio: sitē oz vt succurras liniēdo ipz cū eo qd phibeat putrefactionē sicut ē bolū armenū et fra sigillata cū aceto. Si aut illud nō v3 nō inuenies excusationē qn scalpellatiōnem pfūdā factias diuerfoz modoz i locis et ponas sanguilugas et flōmes venas primas et puas vt accipiatur sanguis malus cū cautela ei' qd circūdāt locū sic cū epithumab' p'dictis z pōat sup ipz locū scalpellatū qd phibeat putredinē et sit ei' huiuz de illis qbus inest pfundatio fortioz sicut farina hozobi cū r'puz po acetoso aut cū farina fabarū z ppe pmixta cū sale. Et de il

lis q' desup liniatur est assa z remevitice etiā et aristologia ro: et succ' folioz acori d' vnoquoq' sumat pars. s. flosis eris pars. 5. teraf cū aqua donec fiat h'z p'fissi tualinē mellis: z lini cū eo vuln' z i' circūtu ei'. Et de medicinis phibētib' corrosione ē vt sumatur flosis eris: z mellis z alūinis equales partes et liniā cū eis: phibeat est et facit cadere illd qd est putrefactū et suat illd qd se q'it. Et si aut p'rasit d' p' d' i' p'ositionē apatis z d' p'ōnē corruptōis coloris ei' z icipit puenire i mollitiē et hūectat parū: tūc hec ē icipitio ei' in putrefactio: quare opzvt puluerizetur sup ipz aristologia rotūda z galē equali mētura accepte donec deficcetur: et sūt diaga' d' i' t'eri et colcotar sūt bōa ppe cū aceto et folia nucis et sūt cucumeris asi. Et succ' ei' epithumādō. Nō si ps carnis icipit corū p'it icide ea aut fac ea cadere cū eis q' sūt sicut troscifis audaracōz fozi' eis calca d' d' cū q' feceris ce de re ordinē vni succurr' cū butyro ponēdo desup: deide fac cadere scdo dōec pueniat ad curē sanā et diaga' tū rubeū ē puluerizato bona sup mollitiē z putrefactio nē. Et cum apparet putrefactio nō expellās cū icidēz p' sup iōde qm' magnificatur maluz. Et q' magnificatā p' circūtu putrefacti tūc laudatū ē ei' sauch cū succo rusquami albi. Uex apd me nō est bonum ei: uno opz vt h'mō ad amministrē sup locū sanū vt phibeat ab ipso et repellat. Et sicut iciditur mēbru q' putrefactū est: tunc opzvt cauterizetur illud opzvt sit ipm cui' igne: qm' illud est cū cautela aut cū medi

citis canteris atib' adurētib' et p'priet' mēb: is facile suscipiētibus putrefactionē ppter caliditātē suā: z quia supfluitates calidē fūz: r'p'itāz māt eis sicut sunt te sticuli z anus.

Hec est ergo quātitas quā d' i' m' h'icet tu quidē inuenies i sermone nostro qui est de viceribus putrefactis qd opz te adde re huic capitulo.

De althoboin. Ca. 17.

Antiquissimi antiquoz noiaz Auerū est noie q' translātū est in arabico althoboin oēpā existēs in mēbus glādinoz carne aut alibia. Et sensibilia q' dēz sunt sicut caro glādosa que est i maxilla et origine lingue: z illa q' sensuz nō habēt sūm sicut caro glādosa q' est i māmilla in subacellis et iginib' et eis siliibus. Deide dictū est post hoc ei' q' est cū hoc apā calidū perdēs deide dictū est apatio pnciosa ppter quersionē materie ei' ad substantiā venenosam q' corrum p'it mēbru z alterat colore ei' et sequit ipsam et quandoq' resudat sanguinē et virtus z similia illis et adducit qualitatē malā ad cor eria arteriaz: quare accidit vomitus et pulsus cordis et sincopis: et quādo ei' accidētia sūt vehementia i terfici. Et videtur q' pmi nominabāt hoc postremū carmata. z est necessarium sit deteri' eozū illud q' accidit s'm plurimā in subacellis et iginib' et post aurē p'iopter viciatē eius ad membra que sunt vehemētius pncipalia. Et saluz althoboin mortaliū est illud quod ē rubeū deinde citrinū: z eo q' ad m' grēdinā ē decline n' euadit ali

quis. Et althoboin qdē multiplicānt in pestilētis zin regioē pestilētial: z inueniunt nomina greca rerū que assimilant altho hoi sicut tursios z carmata z car machile et furios. Ueruz apud nos nō est magnadistictio inter eorum nominationē.

De cura. Ca. 18.

Acuatio qdē cū flōmia z cum eo qtolerat hora aut q sit necessariū ex eis q edncūt humōrē putrefactū est necessa: ria: deinde opz vt reuertaris ad cor cū defensioe ei et pfortatioe ipz cum eis in quibz sint ifrigidatio z odoramētū sicut acetosi tus citri z mure z rob pomorū z cydonioz: et sicut gnata aceto savaiz zolfactz sicut rosaz: z cā phoze et sādali. Et cibz sit sicut lētes cū aceto: z sicut cibz cū aceto valde acetosus factz ex carni bus althaugi et hedoz. Et oz vt roze māsio ifirmi cuz aceto plio zfolijs salicis ryo. et ro. z nenufare zllibz. Et ponant sup per cor epithiata ifrigidātia cō fortātia ex eis q cognoscunt de medicinis habētū pulsicō: dis calm z hstūū pestilētā et ad vltimū reganregimie hstūū aerē pestilētialē. Althoboino ipz et qz currit cursu ei de eis q noia: sa sūt: curet in pncipio cū eis q pstringūt et ifrigidāt cū spōgia ifusa in aqz et aceto aut i olo ro. aut olo de pomis et arboze ma sticis: aut olo de myto: ista sūt i pncipio. In statu ho curet cū scapellatioe si pole est: fiat vt currat qd ait in ipso: z nō dimittat vt vniuū fiat qm addit vne nofitas ei: si idiget vto sis fa grātibz cū subtilitate fiat: z illo qz hz subtilitatem exiture opz vt

administret apud statū ei: aut circa statū ei cū aptioe. Et qd est illic feb. tardabiscū ifrigidatōe ne fūducas cū ea materid re tro. Et aptio qdē sit cū eis q sunt sicut embroca cū aqz camo mille et aneti et reliquoz apētūū subtiliā q dicemz i ca. vulne rum. Dixerāt Carmana autē z Sefiros. Cōfert emplz de capil lo venerz z attriplice z volubiliz radice euisci cū pauca gūmia pini et melle cū vino aut glutē cū gūmia pini et ceratū: aut sozdes alueario papū et lupini infusi i aceto aut radiz cūcumerz affini ni cū glutio alborti aē nitrū cū sicubz: aut cum fermeto.

De apātibus accidētibus in glandulis. Ca. 19.

Accidētūtia atāz guarūqz accidūt i loco aliqz casu i crūibz et qz qz cadūt casu expulsiōnis a mēbris radicalibz: et forasse at trahūt ea vlcera: z apata alia in p extrema ad qz currit materie i vllis qz i cedūt carnes ille: qre tuoluūt cū eis sicut accidit igu ni z nūba felle et apātioe abozū eo qz hz scabiē aut vlcera sup pe des z manz. Et qz sūt cū reple tōe corpōis: et qz nō ē i cor pōze plia repletio: et eoz cura ē diuersa a cura apātū alloz i pncipio cū expulsiōe: z nō admini strāt in eis illud: imo enō p flō miā: et solonēvērē est illd qd est necessariū. Curatio ho alia p lōget i eis si pole ē donec decla ret dispositio. Nā si fuerit fz se mitā crisis aut fz semitā expul siōis ex mēbro pncipali: tūc non ozvt phibeat oīno: imo trahat ad mēbzū qz nōqz attractioe est pole et ē cū vno osis: Si aut fue

rit ppter multitudinē repletio nis tūc enō est radit: et miora tio cibi et subtiliatio. et nō ad mēbres expulsiua: imo mollifi catio ita sūt si admistres mol lificatiua itez absqz euōne: for tasse em enuet illd sup mēbzū cū attractioe materiei plie: imo qn admistras mollificatiua eua cua cū hoc: z trahē māz ad vner suz: tio em i expulsiuis est redi tus materiei a vlcera z ad mē bra pncipalia: z tio i mollifica tiuis ē attractio materiei plie. z eoz dētractio materiei securat et nocumēto mollificatiū. Et qd dolo: sit vechemēs: tūc necessa riū est sedes ipm cū eis q sūt sicut lana ifusa i olo calo: deide add i olo sal i sine ei donec sede turbolor stat: z in pnis fortasse addit i dolore. Et qz corp est mādū aut mūdificasti ipz tūc re solue z nō cures. et qz qz v3 i re solūdo illud qz est sicut farina tritici et salu: illa ē farina orde i z fortasse magnificāp resolōne forte aqz: qz h a admistret nisi qz est necessaria spulsiō ex mēbris pncipalibz z attractio materiei ab eis ad apā timēdo sup illa pncipalia. Et multo rtes qdē fa nat ea i pncipio oleū calefactuz qz effūdēt solū. Uerū qz apā est i quātitate z substātia sua molle i mēbro nobili: sicut mā milla et testiculo qz timef ex phibitōe ei nocumētū tūc phibe z repel lēnd qz sentis declinationē ad duritiē tūc lim vbi cūqz sit.

De exitura calidis Ca. 20.

Exitura est sūma dubelletqz collectioe z faciūt ex apātibz caliditūqz nomē aldubellati ca dat sup oē apaylcera tū i tertio re cur loc est ad quē effūdēt mās

aliqz z remanet i eo qd cūqz mās sit est exitura qn ē ex hac sua dis pōne cala tūc aggregat mā et qz qz icipit apā calm sicut est cū aggregatōe z solone pntinuatqz intrifere: z qz qz nō icipit ita imo icripit i ceptioe apātū calidorū sanoz: deide quertit et ei apd statū ei vt icipiat i aggregatio ne. et nos i posterioribz differē mōz imonē d dubellet frigidis qz cōprehendūt hōies viscosos z gypseos z lapideos z harenosos z capillares z alios: z sint qdā qz appropiāt noie aldubellat il lud i qz sūt hōies illi generis. Uerū nos loqmur nūc d eo qz aggregat materiaz hoc em si icipit exitura ppter māz quā expel lit natura: z nō est pole vt penez tret cutē: neqz ē sufficē carnis: imo sepat et ei pntinuitatē p gros sificatiua separatōe apparete tūc qdē sit i vacuitate ei qd sepat ē fz plz: qre apparet ei caput acu tū z ppe si fuerit mā caloz. Iste ē exiture incipiāt z aggregatū: nō ē deide maturat sanies: post ea rūpit i fortasse idiget pforta tōe in maturatiōe z erupitōe: z fortasse nō indiget. Et quāto plz est exitura vehemētous ele uatiōis z cautious capiz: erube dūis est hūoz attractz vehemē tious caliditatz z est velociōis maturitatz z resolōis z eruptio nis z ppe emincēs pedēs extra pinealis. Que aut est cū diuersi tate lata p fūda pauce rubedūz est grosse materiei malabēliuis ad itēriora pauci dolorz grauis motz. et deterior: illa est cui eru ptio ē ad itēriora z corūpit il lud sup qz vadit: est de ea qz ex pellit ad vtrūqz latz. Et landabi lioz eruptio ei est ad vtriculū

quis. Et althoboin qdē multi plicant in pestilētis zin regione pestilētial: zinuēniunt nomina greca rerū que assumunt althoboi sicut turfos zarmata zcar machile et kurios. Veruziapud nos nō est magnadifictio inter eorum nominationē.

De cura. Ca. 18.

Uacuatio qdē cū flōmia z cum eo qtolerat hora aut q sit necessariū ex eis q educit humozē putrefactū est necessaria: deinde opz vt reuertaris ad cor cū defensioe ei⁹ et pfortatide ipsi cum eis in quib⁹ sint ifrigidatio z domamētū sicut acetositas citri z zmine z rob pomorū z erydantioz: et sicut gnata aceto fayalē zolfact⁹ sicut rosap: z cāphoze et sādalu. Et cib⁹ sit sicut lētes cū aceto: z sicut cū acetoyalde acetosus fact⁹ ex carnibusalithangi et hedoz. Et oz vt rotet māsio istūni cuz acetoplio zfolijs salicis zvio. et ro. z nenufara zsilib⁹. Et ponant sup per cor epithiata ifrigidātia cōfortātia ex eis q cognosunt de medicinis habētū pullicordis calū z hīctū pestilētā et ad vltimū regantregumie hīctū aerē pestilētialē. Althoholūo ipz et q currit cursu ei⁹ de eis q nota: za sūt: curet in pncipio cū eis q pstringūt et ifrigidāt cū spōgia ifusa in aq̄ et aceto aut i olo ro. aut olo de pomis et arbore mafticis: aut olo de myto: ista sūt i pncipio. In statu pō curet cū scapellatide si pole est: fiat vt currat qd̄ ait in ipso: z nō dimittas vt bunū fiat qm̄ addit venednositas ei⁹: z si idigēyētositas gētib⁹ cū subtilitate fiat: z illo q hz substantiam exiture opz vt

administret apud statū ei⁹: aut circa statū ei⁹: cū aptio. Et qd̄ est illic feb. tardabiscū ifrigidatide nō fūdas cū ea materiā retro. Et aptio qdē sit cū eis q sunt sicut embroca et aq̄ como mille et aneti et reliquoz apicētiū subtiliā q dicem⁹ i ca. vulherum. Dixerūt Carmana autē z Sefiros. Cōfert empl⁹ de capilradenerz z attruplice z volubilz radice euisci cū pauca gūma pini et melle cūvino aut glutē cū gūma pini et ceratū: aut fordes alucariorzapū et lupini ipsū i aceto aut radiz cucumerz asini nī cū glutio alboit ast nitrū cū sicub⁹: aut cum fermēto.

De apatibus accidētibus in glandulis. Ca. 19.

Postemata glādosa q nō accedūt via atāquarūq̄ accidūt i loco aliq̄ casu i crisib⁹ et qnq̄ cadūt casu expulsiomsa mēbus radicalib⁹: et fortasse at trahūt eaylcera: zapata alia sup extrema ad q̄ currūt materie iuis q̄ rū icedūt carnes ille: qre luolūf cū eis sicut accidit iguini z subascelle ex apatide ābozi eo q hz icabiē aut vlcera sup pedes z man⁹. Et qnq̄ sūt cū repletide corporis: et qnq̄ nō ē i corpore plia repletio: et eoz cura ē diuerfa a cura apatū alloz pncipio cū expulsiōe: nō administraf in eis illud: imo enō p flōmiā: est solonēyētis est illd qd̄ est necessariū. Curatio pō alia plogēt i eis si pole ē donec declaret dīpositio. Nā si fuerit hz semitā crisis aut hz semitā expulsiōez mēbro pncipati: tūc non ozyt phibeat oino: imo trahaf ad mēbū q̄cunqz attractide est pole et ēt cūyitosis: Si aut iue

rit ppter multitudinē repletio nis tūc enō est radiz: et minoratio cibi et subullatio. et nō admittres expulsiō: imo mollificatiua ita tūyē si admittres molificatiua itez absqz euēnes: molitasse em̄ eneniet illd sup mēbrū cū attractide materiei plie: imo qn̄ admittres molificatiua eua cua cū hoc: z trahē māz ad diuerzuz: tior em̄ i expulsiōis est reditiuz materiei ad vlcera z ad mēbra pncipalita: z tior i mollificatiuis ē attractio materiei plie. z eudē declatio materiei securat ex nocumētū mollificatiū. Et qn̄ dolo: sit yehemēs: tūc necessariū est vt sedes ipm̄ cū eis q sūt sicut lana ifusa i olo cafo: deide addō i olo sal i sine ei⁹ donec fedeturdolo: statū i in pnis fortasse addit i dolore. Et qn̄ corp⁹ est mūdū aut mūdificasti ipz tūc ressolue z nō cures. et qnq̄ vz i ressoluēdo illud q est sicut farina tritici et salui: illa ē farina ordēi z fortasse magnificat⁹ resolonē fortē apā: q̄ h̄ admittret nī qn̄ est necessaria rpullio ex mēbris pncipalib⁹ z attractio materiei ab eis ad apā timēdo sup illa pncipalita. Et multoties qdē sanat ea i pncipio olei calefactuz q effūdēt solū. Verū qn̄ apā est i quāitate z substantia sua molle i mēbro nobili: sicut māmilla et testiculo z h̄ timet ex phibitide ei⁹ nocumētū tūc phibe z repellēd qn̄ sentis declinationē ad duritiē tūc limi vbi cūqz sit.

De exitura calidis Ca. 20.

Exitura est sūma dubelletq̄ collectioez factū ex apatib⁹ calidissimū nomē aldbullati cadat sup oē apaylcera tū iteriore cur⁹ loc⁹ est ad quē effūdēt m̄

aliq̄ z remanet i eo q̄cūqz mā sit Et exitura qn̄ ē ex hac sua dīpōne cafa tunc aggregat mā et qnq̄ icipit apā calū sicut est cū aggregatide z solone p̄tinuataz intrifere: z qnq̄ nō icipit ita imo icipit i ceptide apatū calidiorū sanoy: deide querit ē ei⁹ apb̄ statū ei⁹ vt icipiat i aggregatio ne. et nos i posteriorib⁹ differē: m̄ simonē d̄ dubellet frigidis q cōprehendūt h̄iores viscosos z gypseos z lapideos z heranosos z capillares z alios: s̄ sint qdā q̄ appropriāt noīe aldbubellet il lud i q̄ sūt h̄iores illi⁹ generis. Verū nos loquimur nūc de eo q̄ aggregat materis: hoc em̄ si icipit exitura ppter m̄z quā ex pelli natura: z nō est pole vt penetret cutē: neqz ēt sufficit carnis: imo sep̄ at ei⁹ p̄tinuataz p̄ grossitē sua separatoe apparet tūc q̄scit i vacuitate ei⁹ qd̄ separaf hz plz: qre apparet ei caput acutū z p̄pe si fuerit mā acuta. Itē ē exiture incipit zagregat⁹: facta nē: deide maturaf sames: post ea r̄spit z fortasse idigē pfortatide in maturatide z eruptioe: z fortasse nō indiget. Et quāto pl⁹ est exitura yehemētous eleuatiōis z acutiōis capis: z rubedinis est h̄ioz attract⁹ yehemētous caliditaz z est velocioris maturitaz z resolonis z eruptio nis z p̄pe emittēs pcedēs extrapinealis. Que aut est cū diuersitate lata p̄fūda pauce rubedinz est grosse materiei malabellius ad iteriora paucib⁹ loz grauis moz. et deterio: illa est cū eru ptio ē ad iteriora z corripit il lud sup q̄va dicit: z est de ea q̄ pellic ad vtrūqz lat⁹. Et landabi loz eruptio ei⁹ est ad yētriculū

ppuiss mēbro cui ē via currēs ad exteriora sicut exitura sōdachi: vt et erūpat ad exteriora eiusz ipi' pcuratē meli' ē q̄s erūpat ad exteriora ei'z ad ventriculū p̄mētē mira: h̄sic eruptio ei' q̄ i cerebriō ad duos vētriculos āte riores laudabilior: q̄m ābob' sūt meat' sicut natus enares. Et q̄n rūpit ad spatū p̄mēs cerebriū: aut ad vētriculū posteriorē si luent meatū ad extiora: z nocet nocumēto vehemētī. et nō ē oē mēbrū pueniēs ad hoc vt euntat i ipō exitura: i iūcursei m̄riozā egressio erit: q̄m in eis sūt h̄iores mucilagiosi et loca eoz āpla n̄ suffocāna m̄z negrētētia egressiōez putridi. qd̄ si egredit illic exitura erit pp̄ rē marimā. z deterior exituraz z malignior eaz ē q̄ egredit sup̄ extrēitates lacertoz z ppe sacer toz plurimū neruoz. Et exiture q̄s dēduerificānt pp̄ spaciū maturatiōis saniei sue h̄z h̄iorē i subtilitatez grossitudine sua z p̄p̄tionē i calore z frigore ei' z equitate ei'z h̄z ipsa z etatē z abz mēbu: et h̄z p̄stigit ne maturet exitura z ne quertat q̄ i ea ē i puenit pp̄ paritātē caloz inari i mēbro aut pp̄ grossitudinē s̄ie q̄ ē materiei. Et q̄s cōtingit ex hoc vt fiat sanies i iteriore presu: z n̄ appeat s̄eiu pp̄ p̄fūdita tē puris z grossitudinē ei' qd̄ ē sup̄ ipz z stat sup̄ maturitatē sanie velocitē: z q̄s nō stat h̄z substatūz sūz i grossitudine: q̄ si maturatē z s̄stiat: lenit s̄stātia ei' velocitē: z h̄z q̄ ē d̄ carne. ista plurima z pauca pp̄ causas exiture z casus ad sanie pp̄ repletionē m̄titudinē materiei z corruptōnez ei'. Et cause ei' sūt nauceati

ua satietas z exercitia mala: z gruta dies q̄ n̄ faciūt crisiz cū euō ne apparere z nocumēta alia ex angulit̄z sollicitudinib' coris p̄tib' s̄gūinē. Et d̄ exitur' q̄ dē ē spēs q̄ noiat turmūstosē exitura q̄ rūpit zq̄ ē sub ea ē fite carni bōe deide apparet ab ipa sanies alia. et d̄ exitur' ē spēs q̄ noiat alber z ē exitura vasaliūz rotūda z rubea q̄ h̄z h̄z plurimū nō expoliat a febre: z ei' eūtus h̄z plurimū est i capite: z q̄s q̄s accidit in alijs locis. Et de significatiōe q̄ apostema sit exitura. Ca. 21.

Quamvis d̄eris p̄sulationē plūrimā aut duritiē p̄logatā z caliditatē: tūc existūmaq̄ āpa ē in dia vt fiat exitura.

Que significatiōe maturatiōis et eius signo. Ca. 22.

Quamvis lenitatē quāsi cōtē sedationem doloris: tūc scias q̄ est in via maturatiōis.

Que iudicijs saniei. Ca. 23.

Sanies laudabilis ē illa q̄ ē alba lenis cui h̄z d̄olor horribilis z i q̄ nō opata est nisi caliditas inata: h̄z sit eructio z cōitate eēne. et nō addit eis lenitas nisi vt scias q̄ ipa est p̄parata pati ayirtute digestiua: z̄ diuersificat ei' p̄paratō lobediētē z obediētē. et opz ne sit ei' odor vehemēt' horribilitatis vt lōgior: a putrefactiōe. Dixerūt z redit' ex ea alba: q̄m color mēbropradicaliū est alb' z nō assimilat eā nisi nā potēs sup̄ eā. et sanies mala ē fetida signā n̄putrefactionē q̄ ē sua maturatiōis z sigat d̄niū caliditatis eēne. et q̄s egrediunt' sanies diuersarū partū pueniētū color z i substatūz est: et d̄ ḡne diuerso. a bō

na: z necesse ē oī saniei vt faciat euenire in coipe putrefactiones aut maruritātē aut diminutiōez nē aut a lteratur cū modo alio.

Que significatiōe exiture vel maturatiōis intrinsece. Cap. 24.

Quādo accidit āpa calū i vīsceribus z accidit horripilationis z febris z nō ē ei' odor et sit dolor z vehemētiōz et est horripilatio in p̄mis lōgionis spatijs: deide nō cessat abbeuiazri spatiū eius z addit granitas āpatis: tūc scias q̄ āpa sit exitura z q̄ puenit ad collectionē sui.

Que significatiōe p̄ncipio vehemētiōez: z q̄to plus appozimat stat' minorant nisi q̄n eruptio sit in p̄ncipio: et solutio cōtinuata z dolor puenit ex ea: z q̄ colligitur z q̄n sit materia sanies q̄scit etiā calefactio fortis z inflammatio quare quiescit febus eueniens per cōmanitātē cordis: z scias q̄ durities p̄fūs est testimonium magmū.

Que q̄n apparet signū exiture aldbellati in vīsceribus z nō iduratur pulsus nō iudices penitus q̄ sit exitura iterioz. In h̄mōi em̄ fortasse nō erit in vīscerib': imo i siphac qd̄ atiet vīscera: z in qd̄ ē sentis lat' in quo est exitura pp̄ granitatē que p̄det ex eo: et per dolorē.

Que significatiōe maturatiōis intrinsece. Cap. 25.

Quādo accidit signones exiture intrinsece: deū desunt accētia que sunt ex febrez horripilatiōe z doloris sedatio ne cōpleta z remanet granitas: tunc scias q̄ sanies iam p̄firmata est: et maturatio ad est.

Que signiōe p̄p̄nuitatis eruptiōis intrinsece. Cap. 26.

Quādo redeūt dolores z fiant p̄ctiōes z moridicatio z granitas sive vehemētiōz similitudine: tūc eruptio iā appropinquat.

Que significatiōe q̄n accidit rigor subito z sedant granitas et dolor: tūc iā eruptio facta est: z q̄n apparet sanies eāta motū cās illd̄ qd̄ p̄r̄st̄: z ē necessariū vt sit arefactio s̄tutis z debilitas arefactiōis. z q̄n exiture intrinsece sit eruptio subita z egredietur res plūma: tūc fortasse accidunt pulsus cordis s̄ncipio mala. et fortasse accidit mors pp̄ resolutionē s̄tutis: z fortasse accidit vomitus z vētra solio. z fortasse accidit s̄pūtū saniei plūme subito qd̄ exitura ē i pectore z fortasse accidit p̄focatio q̄n erumpit ad p̄ct' res plūma subita.

Que curiōne exituraz appetitū. Ca. 27.

Que vacuatiōes qd̄ ē ea q̄bus medicant' āpa in p̄ncipis suis nisi tūcāt redit' materiei ad mēbrū nobile sicut declarantur: z in hoc errāt stolidi: sunt res in q̄b' cōcāt exitura cala et āpata cala que nō sunt exiture.

Que regimē resolo ei' qd̄ aggre gatiū est in ea. Et illud est h̄m duos modos regimēis. Quoz vn' erit regimē currēs s̄m rectitudinē cū egritudo nō egredit ab eo qd̄ s̄tuetū est plūm: z vt in genit' i maturatiōe m̄iet vt fiat sanies z i eruptiōe ei' p' illd̄: z vt tu obines s̄tutē z p̄ferues eā ne p̄sternāt eā dolor z eruptio subito p̄res ei' hoiz mortui sūt s̄ncipiozādo ex arefac: iōe s̄tut' imo op̄zet obferues eā medicus q̄r p̄stet d̄urē z confernet eā cū eo qd̄ scis: q̄re op̄zet cibet paties dubellati. cibis bonis mini

si sit exitura i visceribus qm̄ tūc
 opz necessario vt subtuliet cib⁹.
 ¶ Et scōs est regimē egrēdiēs a
 recitudinē pp̄ necessitatē dispō
 nizē ē qm̄ qñ egritudo ē magna
 z exitura p̄trāsiliens in magnitu
 die sua illd qd cōsursū estz tūmē
 festinatō rei in expectatiōe ma
 turatiōis i ea z scit q̄ p̄ h̄ suffi
 cit i maturatiōe illi⁹ totū z si ad
 ministrat maturatiua p̄ducit illud
 ad vestigiū imaturatiōis tūc
 necessaria ē p̄foratiō cū cautela
 ne ferrū tāgar illd qd seq̄t exiru
 rā de mēbus mobilib⁹ i tactu q̄
 rā a ferro ē timor: z illd ē cū fese
 ris q̄ materia talis ē grossitiei
 q̄ nō maturabit: z calor inat⁹ in
 mēbro tāte ē putat⁹ q̄ si matu
 rabi aut timuerit q̄ ipa p̄ suā
 abbeautatiōne talē q̄ alterabit
 alteratiōe n̄ maturatiōis p̄e aut
 exitura ē p̄p̄e iūcturas z mēbra
 p̄ncipalia q̄re tūmē q̄ ipa corū
 pat ea. Et si fiducia habet i me
 diciis facit b⁹ inuiscationē et
 maturatiōib⁹ nō elōgabūt quin
 inuiscatiua phibeāt penetrare in
 spirationē in spatiū z maturati
 ua moueant caliditatē debilē: z
 totū illd uiuat ad putrefactiōez
 mēbrū. In h̄mōi ergo est necessa
 riā testio p̄funda z p̄foratiō dis
 rūpēns: deinde sequant illd me
 dicinē q̄ sunt i vltimo resolutione
 nis et epicationis. ¶ Et opz vt
 sint p̄foratiō z sectio icedēs i lō
 gitudinē villoz neruoz membru
 nisi sit volūtas vt destruat op̄a
 tione illi⁹ mēbrū timēdo casū ipa
 mi tūc em̄ incide illos in latitu
 die z sanabis ab eo qd timebas
 ¶ Et p̄m qdē lōgitudis villosū
 est cū lōgitudie corpis nisi i mē
 bus appropriatis: z sicut inuenis
 p̄m lōgitudis villoz cū p̄mo

ligature z rugaz nisi in mēbris
 appropriatis sicut i frōte. z opz
 vt nō appropriatē p̄forato neq̄ se
 cto aq̄ neq̄ oleū neq̄ aliqd̄ in q̄
 sit pingue. z si non est excusatio
 quin lauet tūc fiat cū aq̄ z melle
 aut a qua cū vino aut cū aceto.
 Qd̄ si vehemētiora sūt apata et
 infatio post p̄foratiōne vaporet
 cū lētibus: z si nō fuerit illud ne
 cessariū administratio icarnati
 ua et ep̄la. ¶ Et scias q̄ bec per
 foratio est ḡnata q̄ z foriditi
 ei z fistularū: vtz cū nō inuenis
 excusationē tūc nō est ingenūz
 alib⁹. ¶ Et loca p̄uenientiora ad
 expectādiū i eis inature: sunt
 loca carnosā paucorū neruozū z
 venaz. ¶ Et scias q̄ p̄nales ele
 uate acutoz capitiū p̄p̄ in di
 gē perforatione neq̄ an matu
 rationem neq̄ post ipsam.
 ¶ De regimine maturatiōis z
 ingenio ad faciendū pus in exi
 turis apparentibus. Cap. 18.
 ¶ Medicinaz maturatiua p̄ca
 liditas opz vt sit pria cali
 ditati corpis z sit ei inuiscatio q̄
 dā. ¶ De illis sūt i p̄mis gradib⁹
 b⁹ ebrioca cū aq̄ tepida rēp̄latio
 cū farina tritici aut ordeli. z triti
 cū masticatū ē meli⁹ i h̄ z panis
 cū pice aut cera: z croc⁹ z puluis
 oliban⁹ et p̄t cum oleo rosā aut
 adens potat: aut emplm̄ de mal
 nauisco et semine lini. Et iteruz
 emplz de ficub⁹ siccis dulcibus
 grossis pigub⁹ solis: aut cū fari
 na ordeli itez: et p̄t i se ponat
 i ea ylop⁹ et ouiganū syluestre at
 aggreget cū aq̄ in qua decoquā
 tur cū pauco sale nō superfluo.
 ¶ Et qñ ponit in eo adens aut
 oleū aut fortius illo due partes
 glutinis alboti. ¶ Et medicine
 cōp̄osite ex yuis passis et stora:

ee z galbano z myrha ē lauda
 no z resina z butyro z mastice z
 ylopo hūda z radice cucumē
 ris asi. z radice sanguinis oia.
 ¶ Et emplm̄ Sa. cū oleo de her
 ua abiq̄ cera z propie q̄ h̄ solui
 tur hoc emplm̄ in oleo. ¶ Et sicut
 emplm̄ didimos z emplā basili
 con. ¶ Et de bonis in hoc ē me
 dicamē de lapide marchasite cū
 ammōiaco qd̄ desup p̄: tur do
 nec cadat per se.
 ¶ De regimine exiturarū quan
 do mature sunt. Cap. 19.
 ¶ Cum inuenis exiturā grossē
 Carnis z cutis cū matura
 tiōe cur⁹ nō sperat ipsi⁹ eruptio:
 z sunt illuc vene z choide z ner
 uū: tūc opz vt p̄foras: qm̄ si dimi
 seris sanē corūpēt z corūpēt
 corouet venas z villos neruoz
 z illd qdē vehemēt⁹ erit cū fue
 rit p̄p̄e iūcturas. ¶ Et tu qdē q̄
 re cū tua p̄foratiōe locū sanitē z
 sis solicit⁹ vt cadat porta p̄fora
 tiōis inferi⁹ nisi vbi nō est posse
 z si illd qd̄ est sup exiturā fuerit
 grossūz secueris tūc seca portā
 tūm qm̄ adherēbit grossūm cū eo
 qd̄ ē p̄. ips. z si fuerit extenuatū
 tūc seca totum eius i lōgū. ¶ Et
 scias q̄ loc⁹ i q̄ ē sanies dēlat p̄
 tactū: z qñ tāgit cū digito p̄p̄e
 z tu obserua cū digitis alijs salte
 alteri⁹ man⁹ an expellat aliqd̄
 ex chisti. ¶ Et loc⁹ qdē sanies ap
 pet ex declinatōe coloris ad al
 bedinē z vbi nō ē matura ē decli
 nis ad rubedinē. z qñq̄ ē loc⁹ fa
 mie declinis ad rubedinē citri
 nitatē cū sanies n̄ ē bda z substā
 tare i tactu abiq̄ visu: verū h̄ vi
 sus ē adiunās. ¶ Opz q̄ vt in se
 ctiōe p̄leq̄tū lineas naturales li
 gature: nisi qd̄ sunt apd̄ sumē vel
 apd̄ necessitatē ē i mēbus diuer

siūcātib⁹ sitū villoz i lōgitudie
 sua loco ligature. Nā si tu secu
 ris fueris illd p̄foratiōe epituz
 re q̄ ē sup frōte. h̄ ligaturā cadet
 cutis frōtis sup faciem: mo opz vt
 tu diuersificas ligaturā. In eis
 h̄ qd̄ sūt sicut iguina ozvada z
 cū ligatura i latitudie cutis: z cū
 tu p̄foraueris exiturā z extrax
 ris qd̄ h̄ in ea ē tūc necessariū ē vt
 tu succurras ad p̄glutinā dū cu
 tē cū carneat n̄ rūpēt idureuscat
 z fiat rāp̄ n̄ p̄glutinēt q̄re fiat
 sin⁹ qd̄ h̄ eet ipleri z redeat silis
 exiture p̄tice. z q̄tes mūdifica
 ueris nō more: itez qñ i pleat z
 fiat i q̄tate de ḡne fistularū z an
 qd̄ factas ipaz p̄glutinari i hora
 oz vt mūdies eā: si tibi necessa
 riū fuerit vt iūpa itromittas rā
 diū sup cur⁹ caput sit pann⁹ asp
 cū q̄ mūdifices ipaz z frices dei
 de fac ipam adherere z cōsues
 eā cū ligatura h̄z qd̄ dicent⁹ d̄ li
 gaturis cauernaz z vltex p̄m
 doz erit p̄ueniēs valde. et oz vt
 tu obliues i p̄foratione illud qd̄
 dixim⁹ de p̄d̄nib⁹: deū p̄fora in
 loco maturi: teip̄te lōgiorē a ve
 nis arterijs z choidis. Inq̄t ar̄
 l⁹. Si exitura fuerit capite tūc
 sectio ei⁹ sit sectio eālis z sit cū
 radice natūritatis piloz ne sit
 trāuersa i ea vt coop̄at eā p̄llē
 et nō ondat cū sanabib⁹. Dicit. et
 qñ est loc⁹ ei⁹ occult⁹ tūc ei⁹ p̄
 foratio sit lataz si accidit i naso
 p̄forabim⁹ i ea ē qd̄ cū ḡturē lō
 gitudinis nasi z sicut erit p̄pe oc̄
 p̄forabim⁹ eā p̄foratiōe sūt capiti
 lūe none z faciem⁹ totū oritate
 ifert⁹. Si at accidit i mādibu
 lis secabim⁹ eā eglit sectiōe: qm̄
 p̄positio hui⁹ loci ē eā q̄ scit i
 lūde ex corūp̄t⁹ senti. Post aurez
 p̄o p̄foram⁹ illud eglit. z q̄chis

aut cubitos z man? z digitos z i guina oia pforam? in longitudie

nis bonus no grossus. Et fit i ois dispoñe studii tum ne inci...

Et Xituras qdē salmas i qbus no ē magna malitia aperit aq̄ calida z rūpit eas: putrefecit aut ledunt ex hoc vehemēter pp illud qd attrahitur eis ex mē

Et cū vides exiturā quā aq̄ calida rectificat. sic conde de bonitate eius.

De cura. Cap. 31. Ace nareuci rūpit omne prauum z ppe cū aq̄ et melle bul...

sturtū i q̄ fit aliqd. de melle ana cardū radmitret. Z Au r sumā ē cātarides z terant z ponant sup olei vet? z ponant sup ignē lenē

linimētū. Et qñ nō pferūt me dicine sicut pōdium⁹ necessariū est periorare: aut cauterizare.

De regimine exiturarum intrinfecarum. Cap. 32.

Aldubellet qdem irifcece opz vt regant cū euōne et ppe cū colera ē egrediēs i egestiōe z via sigat qd sanguis totus est mal⁹. Qñ pō verificatur epistumatio medici qz sanguis ē bon⁹ pter illū qui expellitur ad exiturā et post euōne: tūc oportet vt maturet cū medicinis eqlib⁹ sicut ē vniū tēz nūc subtile cū bibit paulatim.

Et illud cui inuitēdū ē i maturatiōe erqstissima eoz sunt medicinie subtilitate ericatio ne sic myrtha et cynamomū et reliq⁹ spēs et psequant qd potu vini subtilis qd ē ad albedinem declue. Et de ppositis sūt tyriaca z mitridati z homousia.

De aldemenu. Cap. 33.

Aldemenul iterū sūt d generē exiturā z plurimū eoz sūt ex malina digestiōis ex er motib⁹ sup repletioē qz currit curru illoz z deteriorēs aldemenu sūt q sūt pūndiores.

De cura aldemenu. Ca. 34.

Quādo apparent aldemenu tē eoz cura circū tres dies ē cura apatū calidoz: deñ post illd opz vt sit occupatio in resoluēd oz maturādo fortasse em resolūoz z illd est fz min⁹: ei fortasse maturatur. Et nō opz vt sit negligētia in curatio ne aldemenu: multoties eniz cōuertit ad exiturā magnā. Et cura ei⁹ est edatio fm quātitate necessitatis sōmē z solutio nis vērīs: et cū fuerit in aldemenu pulsatio et basis radi-

cus: tunc est necessaria maturatio: qz adiuuet ad illā. Et illa quidē q passus est multitudinē egressiōis aldemenu liberat solutio vērīs et rarificatio cutis cū balneis admistras sp et exercitio. Et de maturatiōis qdes est semē almaru tritū cū lacte aut sicub⁹: aut cum sicub⁹ z melle z sic⁹ cū melle ipoz: et triticū masticatū est bonum ad maturatiōē eozum: z similitur passe cōfecte cū baurach. **A**ut ficus cuz sinapi pmixte cū oleo de lilio. Et medicamen aldemenu cognitis: et medicamē d fermeto notū: et medicamē cui inest iste mod⁹: maturatur. **R. butyrū. 3. i. z mediā fermetū acetosi. 3. i. z semis almarutri z psillij oiz añ. 3. i. s. l. c. f. i. c. 3. i. y. fenugreciz semis lili oim añ. 3. v. bulliat in lacte z admixtref ipsuz em est maturatiū tēperatū. Et cum aldemenu difficulsvēnt ad pnis et cū quiete caliditat⁹ gravis tunc sōma venam que imbibit ipsuz: deinde vērōsa locū et nō factus istud i pūctio: quoniam egrediet sanguis virulē⁹ et retimebit grossius: et fiet illic vlc⁹ duruz. Et quādo maturat⁹ et nō aperit pfora ipm: et cū medicinis: aut cū ferro: aut fm qd dictum est in exituris: et de bonis z erupētib⁹ est illud semē lini simus columbinus et fermentum.**

De moro. Cap. 35.

Hoc est apostema molle ex carne addita quod accidit in carne rara: z plurimū ei⁹ sit in ano et vulua: et quādoqz est saluum et quādoqz est malignum dolorosum.

Tractatus

Tractatus scds de apatib⁹ frigidis et que currunt cursu eozum. Cap. 31.

Amores frigididi et qz currūt cursu eozū i corpore sūt flegma z melia z vērōsitas et cōpositū ex eis: et tu iam sculsi spēs eoz. Et apata frida: sūt fū fūatica: sūt melia colica: aut ventosa: sūt pposita. et apata flatica aut sūt simplicia z noiant apata mollia: sūt ad fū sic accidit mēbro aliq⁹ vt in eo aggrediet aq sic hydropis ppe aut dubeller i q sūt sic nodi lenes aut dure sicut scrophule z nodi duri. Et melias aut sephiros: sūt cācer: z tu scias dñā iter vtrolqz. Et vērōsa aut sūt elenatio: aut ifatio: z elenatio qdē ē q vērōsitas pmiscef sube mēbr: z ifatio ē qñ ē vērōsitas aggregata i spatio vno fixa i eo. Et qñqz cōponuntur illa apostemata adinnicem et cum calidis ex eis.

De apate molli flegmatico q notat vndimia. Cap. 32.

Est apā albū molle i q nō materia est subtilior et magis madida z mollificatio ei⁹ vbe mētor z digit⁹ facili⁹ penetrat i eo qd pūmit nō cū phibitōe ei⁹ qd est i eo qd ē i elenatiōe: sūt p⁹ materia ē grossior: et ē ad duritiē et frig⁹ dēctue: z p⁹ ei⁹ est a vapore flegmatis z est de genere elenatiōis. Et dīserūt vndimia ab apatib⁹ meliacolicis p paucitatē duricie et paucitatē ossificationis. Et qñ accidit ex pūssione z similib⁹ et non occurrat mate-

ria q attrahit ad locū eius nisi flegma tūc nō apā pter apā flegmatis: et illd est parū z nō euacuatur ex dolore.

De curatione apostematis mollis. Cap. 33.

Elucatio vērīs et abstīnētia ab eo qd gñat fla est res qd ē necessaria. Et cū factum fuerit illud opz vt sit repulsiō ei⁹ in pūctio cū eo qz aggregat ericatio nē z resoluēiet opz vt fricē loc⁹ cū masticā frica. Durare deñ admixtref sup ipm ericatio: z nō opz cōtinuē ipsuz aq. Et de illis q bona sunt in pūctio est vt admixtref super ipm spōgia nona i fusa i aceto cōmixto: aut infusa in aq baurach et cineris. In fuba est spōgie sunt ericatio et resolo. Et quoties addit egritudo ponatur acetū i q ifundit spōgia fort⁹ par. Et apd statū pueniat cū ipso finis in fortitudie: z admixtref solū cū spōgia: z p mixtum cū oleis vehemētis resolutio: z illa hora itez ad mīnistra spōgia i fusa: in aq cineris sici z vitis z ilicis z silis et opz vt cōphēdat spōgia oīa latera ne declinet materia ad lat⁹ aliū: et qñqz admixtref loz cō spōgie cū nō inuenit pānū duplicatū i duab⁹ tunic⁹: cū aq cineris z qñ aliūduat sup ipm vna vice post aliā fortasse iufficit: z aq calcis est fortior. z de illis q cōferūt itez ē oleū ro. cū aceto et sale et sulfure obusto: et ipm sulfur ē bonū. Et cācer cū aq caulis ē mirabilis inuamēt: z mēitē et pūctio solū z cū qz busidā ericātib⁹ calis ē bonū. Et strictura cū ligamētis cō-

Articella, 5

fert ei i q̄ nō est materia grossa
 et opz in ulla ligatura vt sitice
 p̄no ab inferiorie ad sup̄. ¶ Et
 succ^o myrthi est bon^o in puncti-
 pio et bonitas ei^o post illd ē vt
 cū eo cōficiant^o medicine post.
 ¶ Et cū ap̄a est i mēbro nervo-
 so sp̄ituo: aut ligamēto: aut cor-
 da p̄miceat^o i medicinis q̄ tci-
 dat cū lenificandē. z q̄n ē cū h̄
 dolor: pp̄ cām q̄ dicta ē tūc opz
 vt sedet dolor i p̄m̄ cū h̄is q̄ s̄
 sic ytop^o hūida z vinū coctū: z
 scuraria ex oleo z vt admittit
 stre^o ēbroca cū vio s̄ptico nigro
 z post illd admittet cū ci-
 nerer^o: s̄tib^o. z d̄ epithimati^o
 bōis ē vt iunat^o myrtha z licū
 z cypi z aloes et croc^o z acacia
 z boliarmenti pap̄ et p̄ficiat cū
 aceto et aq̄ caulis. z itex solta
 tamarisci et sal z oleū z bolū
 arme. s̄plata cū aceto. z itex ei
 q̄dē cur^o s̄ncessit dolor fuman^o
 sordēs balnei et bulliat cū aq̄
 z i sp̄isset cū calce q̄ ponat i ea
 dōec fiat sicca massa mollior li-
 niat. z itex linat^o loca cū oleo
 z ponat d̄sup spōgia: aut lana
 libibita aceto: z liget sup̄ ip̄z: et
 medicamē de fermēto ē iuari
 uū. z de eis q̄ sūt iuatiua ē vt
 fuman^o solia lilij et cōterantur
 bñ et exp̄mant et supponat^o est
 et mirabile: z s̄str alumē z licū
 p̄trita cū aceto et aq̄ ciner^o. et
 d̄ epithimati^o fort^o iuamē:
 n̄ ē illd: s̄sterc^o vaccini et oliba-
 nū et storax: et vinee et calam^o
 ardatic^o et spica et ab̄sintyuz
 et oīa iuatiua et oēs medicie
 p̄dicte i areolis ap̄atū f̄memo-
 rate i s̄t̄dotario. z q̄nq̄ cōfert
 mollinet accidēt i ap̄atib^o p̄-
 gnātū vt submergat^o s̄mitas
 s̄ane de qua s̄nt scope in aceto

et ponatur desup. ¶ Et melius
 eo est illd quod sit post p̄trito
 nē ex chimolea cū aceto z ane-
 tū. z de ēbrocis d̄coctio caulis
 et aneti: aut decoctio corticum
 c̄tri. et mollitū ē est sequens
 hydrophilum z egritudines as̄s
 queritur cura que est cause.

De nodis. Cap. 4.
 Nodi sunt debulles ita: ce
 cōphēdētes h̄ioes ita: ce-
 cos: aut ḡnatos a s̄egmate q̄
 sunt sicut caro: aut sicut pus
 aut sicut mel: aut sicut aliud z
 p̄p̄te qui euentūt in curaturis
 iuncurarum aut res dura-
 rō ē lōginquū q̄n necessa-
 riū faciat ei^o obuiatio esse me-
 l̄colicā: vep̄ nos p̄solum^o cam-
 flaticā q̄n radix illi^o durū ē s̄e-
 gma cui accidit vt d̄ficaretur
 grosse. ¶ Et q̄nq̄ accidit vt no-
 det nern^o et similat^o nodo z nō
 sit de nodis: z differt a nodis p̄
 hoc q̄ nō separaf^o ex oi^o p̄te: et
 nō separaf^o i lōgitudine imo dex-
 tra et sinistra z multoties acci-
 dit ex percussione q̄d assimilaf^o
 nodis. Cū ergo curatur i p̄ici-
 pio cū s̄tructura sup̄ posita re-
 mouetur et resoluitur.

De cura. Cap. 5.
 Odorū q̄ sūt glādoli cura-
 tione est incatio et perfora-
 tio nō aliud. Et s̄str curatio va-
 lēs in duris et similib^o. ¶ Inq̄t
 Anrilus tende in primis curez
 que est super nodos cum ma-
 nu tua sinistra: aut munifer ex-
 tendat eā sibi s̄m modum qui
 est possibilis. ¶ Uerumq̄ opz ne
 fecer^o cistis nodū: quoniam illd p̄
 hibebit te vltimare excoriatio-
 nem: et cū extenderis tibi cutē
 bene: tūc seca eam cū facilitate
 te: quomaz possibilis est q̄nq̄ vt

velamē nodi tēdaf^o cum eo i d̄i-
 s̄positiōib^o tarda q̄ dōec appa-
 reat tibi velamē nodi: deñ ex-
 tēde tibi cutē vtrin^oq̄ lateri^o cū
 vincinis itepe excoriare cistim
 a carne: q̄m possibile ē excoria-
 re ip̄az: z fortasse est annera ei:
 z tūc excoria ipsā cū gamedin
 donec egrediat^o cistis sana cur
 eo q̄d ē i v̄tre ei^o: illd em̄ ē ma-
 gis certū q̄d eē p̄t. ¶ Cū q̄ ex-
 traxer^o illd si cutis nō sup̄stuit
 a loco vulner^o pp̄ putatē nodi
 tūc ab̄sorge sanguinē z ab̄lue
 vuln^o cū aq̄ mellis et s̄ue eā et
 incarna. z si magnificat sup̄ ip̄
 pus plurimū pp̄ p̄sionē nodi:
 tūc ab̄scidera dicē ei^o totā: d̄si
 cura est si nod^o ē vicin^o nervo
 aut vene: et ē d̄ illis q̄ excoriant^o
 tūc necesse ē excoriare ip̄z: et si
 est de illis q̄ excoriant^o q̄ nō idi-
 gent excoriatione cū gamedin
 z timeat q̄ ab̄scidet aliqd d̄ illo
 tuz extrahē ex eo illd q̄d egre-
 dit^o z pone i residuo medicamē
 acutū z nō icarnes ip̄m donec
 scias q̄ nō remāsit i eo aliqd d̄
 cistis: q̄m illd q̄d de eo remanet
 redit cū vult nod^o magn^o: ergo
 ip̄le ip̄z cocto et cura ip̄z cū me-
 dicamē. ¶ Et cū p̄forat^o opz vt
 auferat^o cistis q̄ est ei cū p̄lemē
 to s̄u: si nō cū alio saltē cū vn-
 cinis: q̄m cū d̄mittit^o z si muni-
 mū sit d̄ ea redit: z si possibile ē
 vt excoriet^o tūc si accipiat^o cistis
 cū nodo erit mel^o: et si relinq̄t
 aliqd de cisti ponat i ea medi-
 camē acutū: deñ consequenter
 adhibeat^o butyrū. ¶ Et in mel-
 lino quidem quod de exurtis
 sis sollicitus adeo ne r̄patur
 cistis ei^o: et ingeniavt egredia-
 tur cum cistunaz si ei^o cistis r̄-
 p̄tur ei^o egressio: erit difficilis

Si vero accidat vt rumpat^o tūc
 recrtū est vt confernes ipsam s̄m
 illud quod est in ea z excoriat^o
 ab ea aggregetur et stringat^o
 ligamētis z q̄n currit de illo res
 plurima: tunc op̄oitet vt custo-
 diatur patiens ipsum cum con-
 forantibus naturā s̄nā: et coler
 uetur ap̄d somnum: fortasse em̄
 aduenit s̄ncopis ei: z op̄oitet vt
 medicetur excoriatione eius qui ti-
 met s̄ncopim. Et multi quidez
 de habentibus nodos non tole-
 rant excoriationem: neq̄ medu-
 cinas acutas p̄pter magnitudi-
 nē egritudinū eorū et pp̄ cōple-
 xiones eorū etiam: neq̄ sufferūt
 aliud nisi perforationē. Opz ergo
 in istis vt perforentur eorū
 nodi z extrahat^o quod egrediet^o
 ab eis: et neq̄ p̄sumas de cisti
 uno pone in eo omni die post-
 quam egredietur illud q̄ aggre-
 gatur: oleum cū butyro tepidū
 nam cistis putrefiet et egrediet^o
 per se. ¶ De bona autē curatioe
 mellini fauosi est vt sciat^o z eua-
 potescum aliquo calido deinde
 emplastrē cū passis enucleatis
 et mel^o est vt excoriet^o cutis d̄t^o:
 de ponat^o sup̄ eā emplastrā: et
 fortasse cōsequit^o medicamē acu-
 tū in excoriatione cutis s̄nē notū
 sicut calx et s̄apo z cinis et alia
 d̄ illis q̄ currūt cursu eorū illis
 q̄ dicta s̄nt i e r̄p̄tib^o c̄rituras.
 ¶ Et iterū sumatur calcis. z iij
 z fecisvini adustē. z ij. z nitri. z j.
 q̄. magre. z j. serueat i aq̄ ciner^o
 ebullitionibus paucis et ponat^o
 in s̄pulla de plūbo z roret semp̄
 vt non excitetur. ¶ Et hoc medi-
 camē est bonū iterum alhelcitrū
 et glandibus et similib^o. et ē vt
 fuman^o elleborū z arsenici rubei
 amboz. q̄n. p̄tes duas et corticū

eris. pres quatuor: et fiat ex eis
lymum et cum oleo rosa. et fiat ex
semine vitice et corticeb⁹ eris et
arsenico cum oleo rosa. Et de
epilastro dicit itez mellino et ol-
bus epitaris calidis et in qb⁹
est humor lenis est illud. Et lau-
dam et galbani et bdely et sordis-
tiet vasis apis et glutinis albori
esles pres: sumat ex istis et ex
soluitinis sine pluria mordica-
tione: et sumat baurach et mez-
diatas ei⁹ ellebou et fiat ex eo
eply et cera et oleo rosato. Et
itez calcs ps. j. colcotar ps. j. ar-
senici ps. j. Et glandulas ar que
siles fit affilac: et fit spes nodi si-
tibi e possibile extraher extra-
he sicut affilac et no fiat ide no
cumetu neruo aut medio vici-
no fac. et si fuerit in manu et pe-
de et loco coisucto cum neruis et
chordis no psumas extrahere
ipm: qm faciet cades patiete i
spasmu: imo cõtere ipm et pstrit
ge sup ipz cu aliq cui sit graui-
tas donec maturet eu. Et si-
gnu ei⁹ est q hmõ cõphessio su-
per ipm stupefacit membrum.

De glandulis. Cap. 6.

Quandoc gnat in qbuda
mibus apa glandulosuz
sicut auellana et nur et minus
eis et multoties sup yola ma-
nus et sup frote: et est in princi-
pio taliter q cu sup ipm fit co-
pressio separatur: deinde redit
multoties et multiplicatur et
fortasse no redit. Et cura ei⁹
est de genere curatõdis nodoz
et qns sufficit et conteras et coz-
pimatur. deinde super ipsum
stringat plumbum grauis stri-
cture: qm digerit ipsum. et pro-
prie qm linitur sup plũbo epi-
stima digestiuũ de illis q se-

quatur. Et oportet iterum vt
structura administret post eius
digestionẽ: qm illud est ca phis-
bens reditionem.

De pustulis glãdosis. Ca. 7.
Accidunt etiã qns pustule
glãdose pue et earũ cura e
ipsum corritio et expressio ei⁹
qd est in istis: et stringere plum-
bum super eas.

De fugille. Ca. 8.
Fugille est de gne aparum
glãdulosoru et qñ hoc no-
mine appropriat illud qd fit post
aurẽ. Et nos quide iã diximus
sermonẽ vniuersalem in oibus
que currunt curu eius. Et cu-
ra eius est cura predicta in ca-
pitulo apatũ glãdulaz et i apa-
tibus q sunt post aurẽ: et de illis
q sunt et ppta est cinisimacia
no pfect⁹ cu antiquo adipe non
solito: et huic qdẽ medicine no
est par. Et iterũ cinis mustel-
le puxto in eo cerato cum oleo
de lilio et antiqua et admistre-
tur et confert scrofulis etiam.

De scrofulis. Ca. 9.

Scrofula simulant nodis sz
Differit ab eis in hoc qno-
tut parate sicut nodi imo sunt
suspcse cu carne. Et plurimũ
qdẽ accidit in carne molli et e
iterũ eis velamẽ neruofũ: et for-
tasse fit scrofula vehemẽtis ma-
gnitudinis: et fortasse ex vna ea-
roz gñant plures et simulatur in
hoc alhetul: qns ordinaĩ nodi
et sũt sicut cingul⁹ pedes ex col-
lo ad vna piẽ et qñ sint racem⁹.
Et scrofula ad vltimũ sũt glã-
dule scitronice. Et d scrofulis
quide sũt quib⁹ associat dolor:
et e difficultis curandis et fortasse
in ei⁹ curatõde e necessaria pso-
ratio et putrefactio. Et hoies

vehemẽti⁹ expoliti ad habẽdas
scrofulas in partib⁹ colli et capi-
tis sũt curta hites colla humi-
daruz pplexionũ. Et loca in q-
bus gñantur plus scrofulæ sunt
collũ et subacelle: et vñ q non no-
minant scrofulæ nisi propterea
q multũ accidunt porcis pp gu-
lositate eoz: aut propterea q figu-
ra eaz fm plurimũ assimilatur
porcis. Et saluiores scrofulæ
sũt q accidit infantib⁹ et grauior-
es eaz sũt q accidit iuuenib⁹.

De cura. Ca. 10.

Radix sup quã e fiducia i cu-
ratiõde hntium scrofulas est
euscuaatio et subtilitatio regimi-
nis. Et de curatiõde laudabili
eyomut⁹ et e necessariũ solutiõde
educere flegma grossũ et ppe cu
pillulis notatis alquasili. Et
itez sumatur turbitũ et .33. et zuc-
cari pres equales et bibant vsqz
ad .3. q. et hoc qdẽ e cu hoc q sol-
uit flegma grossum calefaciens
neqz intestinoz facies rasuram.
Et scrobothomia iterũ est iu-
natiua et opz pculdubio vt fiat
ex cephalica. Et Regimĩnis no
subtilitatio e qm opz vt deuiter
cibos grossos et potum aq super
eoz et naufeatiua satietate et re-
pletione et toleter famẽ quantũ
põr et abhorreat oẽ qd replet ca-
put materia. Et opz vt custo-
diat ppara⁹ eis caput ab eo qd
facit currere ad ipm materias:
et pparatiõib⁹ facietib⁹ curre-
re sicut psternere se sup facie: et
curuare se sup genua plure et ha-
bere puluam planũ: et ab opa-
tiõibus que trahunt materias
ad caput sicut locutio plurima
et dolor capitis et rixa. Et ven-
tosatio est incoueniens patienti
bus scrofulas fm plurimũ: et il-

lud ideo quonia no est ei possi-
bile vt euacuet ex materia que
est in scrofulis et que currit cur-
su eius: imo trahit ad eas et in-
grossat ipsas per id quod extra-
hit de sanguie subtili. Et mul-
tories quidem redeunt scrofulæ
incipientes extenuari et resol-
ui ad dispositionem suã pumã:
et omnino regimini scrofularũ si-
milatur regimini sephoris ex p-
te ipsius egritudinis. Et cum
scrofulæ sunt magne: tuc plaga-
ri alienant se a curatiõne eazuz
cũ ferro et medicamine acuto: et
illud e de illis q ducit ad vlcera-
tionẽ eaz et ipaz corruptionẽ: et
est necessariũ i hmõ vt enacu-
tione et mificatiõne cibũ: et ad
ministrare medicinas resoluti-
uas sup eas cum facilitate. Et
iã inueniunt⁹ eplm aplicũ relatum
ad xpianos in scrofulis mortali-
bus ruptis sanatiõdis magne: sz
cum facilitate lenitate. Et de
emplis calefacieib⁹ scrofulas e
emplm diaqlon. et qns pmscun-
tur cu h emplo medicine alie qz
posuit hyppo. sicut radix et ppe
cum pprietate q est in ea et sicut
stercus capraz et ouis et sicut na-
sturtiũ et radix cucumeris assini-
ni et vne motane et ficus q cadit
aũ maturatiõne albe aut farina
fabaz et amigdale amare et bde-
liũ et aggregent ad illud et admi-
nistrent. Et de emplis bonis e
emplm hmõ. Et farine fabaz et
ordez et piguedis porci et rizi oiz
añ. pte. s. et radices colloquintide et
aluminis iameni et radici lily et
picias hũide oiz añ ad piẽ. s. ag-
greget illud cu oleo antiq cu pin-
guedie rixa post liquefactiõnẽ
pinguedis et picis in oleo. Et
confert emplastrum bonum res-

soluēs duritiē i hebdomada z i eo qđ est minus ea in trib⁹ diebus. **qđ. Sale.** narravit in cata- gēis. **qđ. Sinapis** z se. vitice zil furis. z spume maris z aristolo gie z bdellij. **añ. vnc. s. amoniaci** z olei antiqui z cere. **añ. vnc. ij.** **¶ Et de medicinis q̄ sup easpo nunt:** est p̄fectis cū ea sicab⁹ aut cū squilla aut cōfecta cū ea radix caulis p̄trita z radix cap rari cū bdelio z lupini cū aceto z melle cū sirupo aceroso z sterc⁹ vaccini aggregati v̄l de coctū cū aceto aut oīa ista cum adipe porci aut cū oleo. **¶ De dicamē bonifenu greciptes.** 4. calc⁹ nitriāboz. **añ. p. f.** aggregē cū melle. z iterū radix cu cūctis asini z folia lauri cū glu tio alboti aut cimisāboz aggre gat⁹ cum eo et iterum aggre gēt fariā horobi z sterc⁹ capraz z ouis p̄pue mōtanaz cū v̄ia i fatis z fiat līnimētū. **¶ Et iterū hoc medicamē myrrhe. x. amoniaci. vij. z dibic. f.** euilci q̄rcni glādiū. **v. galbāi** olei d̄belahar sordiciei aluearij apū. **f. terāto** tū. et itez aggregē i mortario alidibē p̄paratū z resina z sint poilli. **galbāi. vnc. iij.** aggregē illibet z līnimētū bonū. et d̄ me dicinis bonis sūt cere gūmi p̄ri ni adipis porci si salite p̄assij z flous eris p̄tes eq̄les fiat ex eis līnimētū. z itez resine dactiloz corticū arto: **añ. p̄tes. ij.** alūinis isēni arsenicū oīz. **añ. p̄tes. 4.** su mat ex eis līnimētū. et de medi cis hōis ē medicamē de lutrā z medicamē cucumeris asinini z medicamē de cōd̄isi. et medica men nominatū laudaros et me dicie facere cū serpētib⁹ z singu laris ex eis est v̄sumat serps

mortū: z p̄ficiat in vas lutatū luto sapiētie z oimistrā i furno de laterib⁹: de d̄ p̄ficiat cū eq̄ li quāritate sui aceti p̄mixti cū melle s̄y medietatē. **¶ Et de me dicinis bonisē medicamē d̄ coz du meno:** z nasturtio z simo co lūno cū oleo: z oīa lēnitivā sūt itez singlaria. et s̄r farina ho robi cū eis z sola cū aceto et cū melle z cū pice et cera et oleo. z iterū sumāt v̄ue mōtane z nitru z resina et faria horobi z aggre gētur cū aceto z melle: aut acci peradices lilyse. **līm. et isūdāē** invino eponātur i eis ambob⁹ post illud simi colōbini q̄ritas quā exigit illud q̄ presens est et fiat ex eis q̄si emplastrū et ē mirabile. et isēp̄ta sunt v̄ia camelī arabici et anodati et emplastrum aut epithima com mixtis cū eis medicinis q̄ sunt ad scrophul. et fuerunt iuvati ua. et alungat ē ex epithiāthi bus mirabilib⁹. et existimaue runt quidam et est allaudando melle comu capunt quando aduritur et bibit hebdomada vna oī die p̄dere. **z. ij. v̄ideo q̄** non oportet fieri in omni men se hebdomada vna. **¶ Et scias q̄** de scrophulis sunt in quibus est cācerositas et huiusmodi q̄ dem oportet v̄t cōficiant medi cine calide p̄dicte cū oleo rosi. et d̄mittantur per dies aliquot z adm̄inistrētur. **¶ In scrophu lis aut q̄ sūt calide cōplexionis nō opz v̄t supflua sit adm̄istra tio mediciaz acutaz: imo suffi cit eis qđ est sicut sanich de tri tico cū aq̄cōisāri. et fori⁹ illo ē myrrha cū duplo sui d̄licio cōfecta cū aq̄ couādr̄i: et regimē in hoc v̄t vincat aqua couādr̄i**

aut vincat medicamē aliud sim q̄ presens est z necessarium facit vehemētis inflatiōis aut puita tis eius. et de illis q̄ p̄ferit eis est v̄t fiat sternutatio cū oīo de nucleis p̄sicozercoticato p̄adu stōib⁹. **¶ Qđ si necessarium fuerit in curōne scrophulari v̄ri ferro oz tūc v̄t sit adm̄istratio et⁹ in scro p̄pulis vicinanti⁹ venis pluri bus et venis pulsatilib⁹ z neru⁹ cū cautela z defensione. homo em̄ qđā erravit cū perforaret qđ dam scrophulaset obuiavit ra mo neruoz reueritūoz. q̄re de structa est vox z iā accidit v̄t nō inueniret neruuz: sed detegeret eū si frigoz: quare corrupta est cō plexio et⁹ destructa est et⁹ opa tior s̄quequo redit ad ipm̄ eius cōplexio cum calefactione. **¶ Et fortasse erravit et inuenit** aliquid eḡi: et detertoz aliquid: gi in hoc est illa q̄ est p̄fundior: quia propter cū excōiat ex late re saluo opz v̄t sumantur scro p̄hule z destruat qđ residuū est cū medicamine acuto z nō perueniat lateri lesio. **¶ De apatibus duris. Cap. ii.** **A**postema duruz notatū se m̄ p̄hiros q̄ purē: est illū cui nō associat sent⁹ neq̄ dolor z si re manet cū eo sent⁹ z dolor p̄uus tūc nō est sephiros puris: z purū qđē z nō purū cū quo est sent⁹ qđā est p̄uus dolorē. **¶ Et sephi ros aut sit a melia seculēta sola radicali et color et⁹ est cinerit⁹ aut melia cōmixta cū flegmate et color et⁹ ē declinū ad colorē corpis: aut ex flegmate solo q̄ i duratū fuit. **¶ Et puri qđē color vt multū est color plumbi et est vehemētis tensiois et duritie et fortasse supereminet ei pilli******

et hoc ē illū cui nō est sanitas: z est quoddā ex eo cui⁹ color ē co lor corpis: z p̄mutat de membro ad aliud: z noiatur fermos: z qđē est cū dolore corpis durū ma gnū qđ nō sanat neq̄ permutat v̄nc⁹. **¶ Et omne sephiros aut i z cū p̄t appere paulatim: z ad di tur aut quertit ex flegmate aut herisipilla aut eritura in loco vacuo: z cū plm̄ accidit duritie in viscerib⁹ non accidit nisi post aqa calidum qñ curātur in z frigidantibus viscosis ex medi cinis et cibis. **¶ Et qñq̄ cancerat sephiros z p̄pinq̄uitas sephi ros ad cācrū z iōgatio et⁹ ab eo est h̄m̄ m̄lritudine inflatiōis et⁹ et p̄auitate et apertione pulsa tionis in eo z occultationē et⁹ z apertione venaz in circuitu et⁹ et nō apertione earū.****

De cura. Cap. ii. **O**portet v̄t deis apatib⁹ illū curet cui est sensus: z v̄t sit i cūto post mundificationē corpo ris cum eo qđ educit humorem facientē egritudinē: et fortasse ē illa mūdificatō cū flobothomia si est sanguis plurtē nigredinis z sup illū qđ resoluit et lenit si mul: z nō curet cum eo qđ resol uit et ericcat tū: qm̄ illud p̄du cit a vehemētia lapideitatis p̄pter ericcationē grossi et reso lutionem subtilis. **¶ Et oportet v̄t ponant curatiōni et⁹ due reuo lutioes: reuolutio si resoluōis cū lenitate cum eo qđ ericcat plm̄ qz oē resolutiōem s̄m̄ pluri⁹ ericcat: z humectatiōum raro re soluit: et opz v̄t sit gradus eius in caliditate et sc̄bo ad tertuz z in ericcatione ex gradu p̄mo. et reuolutio alia lenificatiōis z sint iste due reuolutioes: succedē**

tes. Et opz vt mēbū famē pa
ci cogat i reuolutioe refoloniē
et trahat nutrimentū ad ei⁹ opz
positū cū motione illi⁹ oppositi
et exercitio ei⁹ r ipsi⁹ famelica
tione r cibef i reuolutioe lenifi
catis: fiat ei cā appetitē nū
trimentū cū fricatōe et q̄ sunt ei si
milia: r linat cū pice r diuersifi
cet necessitas in virtute medici
nary reuolutiōe et lenificatiōe r d
bilitate eaz sū raritate mēbri
r ipsi⁹ ipsi⁹ iudicē r vehemētis
duritie et debilitatē ei⁹. et iter
cōpositio medicinarū opz vt ag
greget iter duas virtutes. Et
opz ne multū vranē balneo qm̄
resoluit subtile r aggregat ip̄
suz: et si puenit ad hūc sūc vt le
niat ipsū. Et lenificatiō qdē
qdē⁹ reuolutio qdā sunt sicut a
deps gallinay r asex et vitulū
et bou r ceruoy ppe et medulle
eoz et adeps hirci: et asini ad e
ps ē bōa etis r adeps rapaciū leo
nū r vili et leopardi et adib r q̄
currat cursu eoz vulpū⁹ et lu
pis. et adipes rapaciū ex auib⁹
Et opz vt mulceant cū eis que
sūt sicut amoniaciū et bdellū r
galbanū et storax r masturq̄
parant ad resoluedū et sūt sin
gularia. et de pdictis adipibus
melior est adeps leonū et vili. r
in mucilagine fenugreci. et se
mi. lini sūt resolo et lenificatio.
Et opz ne in vltis adipibus
eaz sūbus de mollificatiōe⁹ sit
sal oīno: qm̄ sal ericcat et indu
rat: imo opz vt sit eaz operatio
operatio solis in cera q̄ lenit et
liquificat r nō peruenit ad hoc vt
ericcat. et de lenificantib⁹ iterū
in qbus est reuolutio quedā sūt
bdellum siciliense et oleū anū
quū et oleū de alcanna et oleū

de lilio et galbanū et laudanū
et storax et ylopus hūda et me
liora eop sunt q̄ sunt minoris an
tiquitatis et ericcatiōis et vhe
mētioris hūditatis: r iter ma
stix alba appropinquat pdictis
Et in oleo de alcanna et oleo de
lilio et scub⁹ et alkerua ē dēre
solone et lenificatiōe sū⁹ est
supra sufficientiā. et de lenifi
catis quidē est vt sumat fer se
minū et fer aceti et ferueat r ef
fundat post ebullitiōe bonam
supytrasq̄ qd est ei cōuenitius
et admistret. Et de medicinis
bōis ad illud est vt sumant ster
cus asini r radix euisci et fiat ex
ambobus limentū: et si fuerit
cū ambob⁹ storax erit meli⁹. Et
iterū qm̄ apparet lenitas opz vt
linat cū ammōiaco soluto cū
aceto forti dieb⁹ plurimū dein
de redeat lenificatiō aut galba
no r opponaco aut sumātur
galbanū et amoniaciū et bdell
lū et terant oīa r inuoluant cū
oleo de ben et oleo d lilio cū a
liquā tulo mucilagis fenugreci
r lini et fiat emplm. et sordiditas
balnei r ex medicinis vehemen
tis inuamētū qm̄ ponit i emplis
spatū duro: et si nō inuenit
ditias balnei tūc admistrent lo
co ei⁹ aqua ei⁹ euisci et nitrum.
Et d eplis bonis in hōia reso
lutiōis sunt empla que sūt ad
serophulas d illis q̄ diximus: et
emplastra iustos et colophō. et
cū apā est vehementis grossitri
ci tūc si ē exulatio ab aceto. ipz
em̄ incidit: et debilitat virtutez
mēbri et ppue cū est neruofum
qm̄ est vehemētius vacuū a ma
teria et dimittit eam cause ipri
menti deforis. Clerū opz vt fiat
administratio aceti et intromi

sto ei⁹ in medicinis i sine rei nō
in eius principio: et vbi cadit v
lutiō in lenificatiōe: et cū in
tromissione tepiditatū lenifica
tōis: et alleuet in administratio
ne aceti: r cū nō sit alleuatio cū
aceto nocet neruis et puerit in
lapideitate. et medic⁹ tūc fit an
daciō: in administrādo aceti cū
apā est in membricarnoso sicut
id quod est in splene: et q̄q̄ li
nif loe⁹ cū aceto et vaporat eaz
eo: deiq̄ sequit cū epithymathe
sicut illū qd est de opponaco
dein amoniaco: dein incipit euz
pono leni postea addit⁹: de
inde gradat ad lenificatiōe. r
opz vt admistret sup apā oleum
lene in q̄ nō est suplicitas: est
magis conueniēs q̄ aqua et p
pue oleū de aneto factū cū ane
to humido. et illū duritie q̄ est
in neruis et cordis curet cū inci
siuis. Et de curatiōibus bōis
ad illud est vaporatio ex lapidi
bus ignitis. s. lapide molendini
et meli⁹ quo fit vaporatio ab eo
est cū aceto: et melior a q̄ fit va
poratio est marchasita: r opz vt
ad hanc perueniat summam in
vaporando et suffumigādo do
ne ceapeat sudor: et q̄q̄ linit
cuz marchasita trita cū aceto r
cōfert. Et oportet vt alleuatio
terti⁹ fiat in administratioe ace
ti vt non separetur subtile et in
duretur ipsūm: vt non corū
pateat virtutem neruorum supflue
at est in principio deterius r po
nātur administratiōi ei⁹ inter
pollatiōes in q̄b⁹ est lenificatio
cū ergo incipies: tūc vaporet mē
brū cū eis q̄ diximus r liniatur
tūc cū medicinis conuenientib⁹
r vt illud fiat in mēbro carnoso
est saluus.

De duritie iucturaru. Ca. 13.
Quandoq̄ accidit in iuctu
r durities phibēs moue
ri iucturascū facilitate: r nō de
struit sensus: r q̄q̄ est nern⁹ cū
quo est stupor aliq̄s. Et q̄q̄ est
carnosio: r cura est cū eo quod
scilicet.

De eis que nominantur
almismar. Ca. 14.
Albus sūc capiti clauū. Et
plm qdē accidit ex pūssione et
post erituras et post curatiōe
earū amplius multiplicatur i
corpore: plm ei⁹ accidit in pedi
bus r digitis pedū et in inferoi
bus r ledit in m̄ q̄ phiber icel:
sumiquare opz vt sectio fiat sup
ip̄m et extrahat aut moueat cū
manu semp r annexat ei plom
bi: q̄ talis est q̄ nō est possibile
vt extrahatur. r plurimum q̄
dem eius cum non curatur sit
cancer.

De cancro. Ca. 15.
Cancer est apā melancholi
cum de melancolica adu
sta a materia colerica i qua est
materia colerica cū qua pūssa
cū nō a pura feculenta. r differt a
sephros p se cū dolore r acuita
te r pūssatione qdā r velocitate
ad ditiōis pp multitudine mare
rict r iustāmatiōe: r pp illū qd ac
cidit i illa mafia de ebullitiōe
dū ipsa venit ad mēbrum. et dif
fert ab eo iterū p venas q̄s mit
tit in circuitu suo ad mēbrum
quo est q̄ si pedes cancri: si sit
rubeo sicut in slegmone: imo de
clines ad nigredinem r obscurifi
cātionē r iustāditatē r iā diuersifi
cat ab eo: qm̄ plurimū aduent⁹
sū sit incipiēdo r aductus vuri
sū sit pmutādo ex calido, r differt

a sephiros qm̄ est et sensus illi nō est sensus oino. Et plurimuz qdē accidit in mēbris raris: z illud ē in molliorib⁹ plus in epate et in mēbris nervosis iteruz. et in p̄mis cū accidit est occulte spōis: z qñ apparet cācer ab̄tigit esse ei in p̄mis cū apparet s̄z plm̄: deñ appent signa ei⁹. et in p̄mis cū apper in p̄cipio ē si cut faba pua dur⁹ rotūda⁹ sulci coloris in q̄ est caliditas qdā. z cācer qdē est vehemētis coloris z ali⁹ est p̄t dolous qet⁹: z ali⁹ est qui perducit ad vlcationē qm̄ est ex melācolia que ē aduſtio sanguinis z aduſtio colere pure soli⁹: z ali⁹ est sic⁹ q̄ nō vlcera⁹. Et qñq; pmutat vlcera⁹ ad nō vlcera⁹: z qñq; reducit eū ad vlcera⁹ curd ei⁹ cū ferro: et ponit ei labia grossiora z buriora. Et vñ q̄ hoc ap̄a sit notatū cācer pp̄ vnā duarū rerū aut pp̄ suā tenacitatē cū mēbro sicut tenacitas cācri cū eo qd̄ venat s̄t ppter formā suā in rotūditate sua s̄z plm̄ cū dolore suoz egressione venarū q̄ sunt sicut pedes eius in circuitu ipsius.

De cura. Ca. 16.

Lud qd̄ opz cauere de cura eius est: qm̄ cum incipit fortasse est pote vt prohibeatur ne addat super illud qd̄ ip̄e ē: z p̄seruetur ita qd̄ nō vlceret: z accidit in q̄busdā hois vt sancti in eip̄is: q̄firmatus vero nō. Et multo tioris quidē accidit cancer interius occultus z est rectificatio in eo sc̄m̄ qd̄ dicit optimus hypo. vt non moueatur: qm̄ si mouet fortasse p̄ducit ad mortē et si dimittit et nō curat so tras se plonget spatū cū salute quadam: et propue qñ rectificancti

birponunt de illis q̄ infrigidat et humectat z generat materias saluas sicut aq̄ orderet a dre dradu paruzivtelli onoz sorbilium z sitia illis. Et qñ est illic caliditas: tūc def lac vacciniuz statim cū extractū est butyrū: z colet et qd̄ sumit ex olerib⁹ hūidīs vlḡ ad cucurbitā. Et fortasse sufficit cācri pui sectionē. nā si possibīle est vt destruant cū aliquo: tūc nō est possibile vt destruant nisi per incisionē vehemētez: vt ex toto assumat mēbrū iuadēs qdē in circuitu ei⁹: tūc dēdō ip̄m̄ ex circūdāte ap̄a eradicatō dōz venas q̄ ibibūt ip̄m̄ ita vt nō remaneat de eis aliqd̄: et currat post illud ex eis sanguis plurimus: et itā t̄cessit m̄dicatio corpis p̄solutionē vētris: ex materia mala z flob orthomā: deinde p̄serua cū faciedō cū stare super cibos bone quātītatis z q̄tītatis et confortatione mēbru ad expellēdū q̄nis incisio in pluri bus hōis addit ei malitiam.

Ca. 17.

Sumat i potu multis vicibus inter q̄s sint dies pancti quaz vice q̄tuor aureos epithymi cum aq̄ casei: aut aq̄ mē

lis: aut decoctionē epithymi i s̄rupo aceto. Et ei q̄ ex hōibusest fortis detur hiera elebori.

De rememoratione medicinarū localū ad cancerū. Ca. 18.

Per medicinas locales ad cācrū rēq̄runt q̄tuor iterōnes sc̄z destructio cācri penit⁹ z est difficilis: z phibitio additiōnis: z phibitio vlcationis z curatio vlcera⁹. Et i illis q̄b⁹ q̄ratur destructio cācri penit⁹ tur p̄sus illd̄ in quo est resolutio ei⁹ qd̄ collectum ē de mā mala z ex pulſio ei⁹ qd̄ p̄paratū ē ad colligendū i mēbro de ea: z si fuerit vehemētis p̄tutis motiōis tūc dimittat: nā illd̄ qd̄ de medicis forte est addit cācro malitiaz: et s̄r̄o q̄ itez vt alienent i eis mordicatuaz z pp̄ illd̄ sunt medicinz bone ei in mineralibus ablutis sicut tutia abluta: z misceant cū ea q̄bz de oleis sicut ē oleū ro. z oleū de heiri. Ad illd̄ p̄o qd̄ phibet additiōnē puenit cū abscissioe māet et refectioe cibi et p̄fortatiōe mēbru et cū medicis repulſiuis notis: z administratio ne linimentoz mineraliū sicut linimētū fricatiois lapidis mōledūm et lapidis cotis: sicut linimētū factū ex fricatioe ei⁹ qd̄ resolutū iter tabulā et manichā de plūbo in hūiditate effusa super tabulā q̄ est sicut oleū ro. et sic ut aqua coriādrī z itez emplatia cū cresta trita ē bona iuuatua. Et illa q̄bus q̄rit phibitio vlcationis sūt linimēta p̄dicta ad phibēdā additiōnē cū nō fuerit in eis mordicatio: q̄ia ei ea fit iuuatua z p̄pe q̄ misceatur cū fricatioe p̄dicta q̄ fit ex p̄stello z tabulis plūbeis: qñ ē cōfricata terra sigillata aut bolū

armenū aut oleū antiquū et aq̄ sempumuezcerusa cū succo lactuce aut mucillagine psylli et cerusa et plūbo: qm̄ est p̄positio bōa. Et de eis q̄ sunt iuuatua est emplatratio cū canceris fluiualibus recentib⁹ et p̄pe cū climiaz. De illis aut q̄ in curatiōe vlcera⁹ sunt bona ē vt assidues panus lint i sulcus in aq̄ solatri sup̄ eū: et q̄tes fortasse epica⁹ maz defiat desup cū aq̄ ei⁹. Et aut iuuatur medulle tritici: et olibāi et ceruse de plūbo oim̄ p̄d⁹: z s̄. et terre sigillate et boli armen et aloes abluti oim̄. aq̄. s̄. z agregreni ista et terant: et admixtrent sup̄ hūidū pulueres et sit p̄ sicū ep̄lin factū cū olo ros. Et q̄bz p̄fert eis cūis cācri cū cerato cū olo ros. et mel⁹ eo ē cur admixtūz ē egle ei de climiaz: q̄bz cōfert in eo medicamē de tutia: aut tutia abluta cū aqua portulace aut mucillagine psylli.

De apatib⁹ vētosis et inflatiōnibus lacertorum. Cap. 19.

De apatib⁹ vētosis aliō est qd̄ sit a vapore leuit: et siluata estuatiō et currit cursu ei⁹: et aliō est qd̄ sit a vapore vētoso et notatur inflatio et ē i pulſio et vicissitudinaria accessio: et fortasse p̄cutit p̄cutio man⁹ et p̄pue qñ inuenit spatū ad qd̄ aggrēgatur sicut itoach⁹ et intestina: et qd̄ est inter p̄niculos circūcūdatēs ossa: z inter ossa circūdata lacertis z inter lacertos: z s̄r̄ q̄ circūdat chozdasoz fortasse nō resolutū spatia imo subtrahat membra committa z resolut ea: et generat in eis qd̄ facit necessarium dirumpere ea. Et ventositas remanet z retinet p̄pter sp̄situdinē suā z p̄p̄ gros

studium sua: et propter spiritum dicitur ne ei quod continet ea et constructio nem potior. Et quoniam existimant hoc quod super membrum eius sicut genu sit apostema idigens perforatione: tunc perforat ipsum et egreditur ventositas tantum.

De cura. Cap. 20.

Llus autem quod est simile lesionum cum augmento loci curatio est generis curacionis eius. In inflationis vero curatio est necessarium quod cute igitur diat et resoluta illud quod est in ea: et sit pole vt sit ei super locum mori spatium logi et necessarium vt sit in sine subtilitatis vt firmet subtilitas partium eius ex pfundatione vltima. Et fortasse idiget pone vltosaru absq scarificatione vt carminelet vltositas. et de medicinis eius localibus sicut olea calida sicut oleum subtilium partium i quo de cocta sunt sicut rutia: et cuminis. Et de semunibus subtilitatis semine apij anisi: et ameos et similia tur illis. Et de emplastris resolutentibus et propter illud quod cadit in membris chordosis laceriosis est illud quod recipit lorditum balnei quod ponat cum aqua in patella calcis non extincte sicut quantitate quod pueniat ex ea spiritum dicitur luti: et limatur cum eo: quoniam facit ex vino et calce emplum esse bonum. Aliud sumat ysope sicca et terat et pulueriset super ceram ferri ex cera: oleo anetino: et fiat emplum ad linitum. Et in eo quod accidit ex inflatone i lacertis propter tractionem quod accidit eis: oportet aliterne medicie calide valde et acute ne resurgat membra ex eis et reuertat uno quoniam medicant cum resolutiuus: tunc misceat cum eis aliquid de senticibus: dolo: et illud est si-

cut curatio tua scis est eo quod est sicut rob cessus quod oleo in quod iussa est lana ysope. Et si fuerit caliditas aliquid: tunc cum oleo rosi: insa i eo lana ysope soluta i eo aqua ysope humide. Et administrant oia illa tepida ad caliditate de clunia: et non permittant infrigidari: nisi quoniam friget nocet humidi. Quod si fuerit illic dolor ex principio: tunc administratur delup olea in quibus est sedatio dolo: cum phibitioe aliquid ex principio sicut oleum vitio. et rosi. cum virtute olei anetini. Et quoniam inuenit aliquid alienatio ponat in medicinis illud i quo est additio virtutis ad resoluendum sicut nitrum et acetum et veinde sicut cinis et emplastrum predictum.

De vena medeni. Cap. 21.

Est vt accidat super partem corporis pustula quod dicitur in fessio: de de vesicat: postea egreditur ex eo quod dicitur rubrum ad nigredinem dectue deit non cessat plogariz plon gatur: et fortasse est morus volutari sub cute ac si esset motus aialis: quasi in veritate sit hmis dicitur existimet quod dicitur quod sit atal quod gnatur. Et existimant quod dicitur quod sit ram villi nerui vt vehementia grossitudinis. Et plurimum quid est accidit in cruribus et ego ta vidit eam super manus et super latus. et multiplicat i infantibus super trunco latus: quoniam extendit et absconditur et magnificatur in ea labor: et dolor: imo per spatium dolet: et si non incidat. Et gale. qui dicitur dicitur: non sicut compe hensum: ex esse eius aliquid manifestum super quod sit imitandum quoniam ipse non vidit ea oino. Et dicitur quod ea est est sanguis calidus malus melancholicus aut flegma adu-

adunatum cum vehementia sic citatis oplexionis. Et fortasse generat ea quedam aque et olera cum propter que est in eis: et de cibis qui plurimum generat ea est ille quod est calidus et siccus: et quanto plus fuerit materia a qua generatur acutior erit dolor: vehementior: et fortasse accidit in corpore vno in locis quasi quadraginta eius: aut quinquaginta ex qua tunc eademet quod curatio. Et minorat in corpore huiusmodi et amentis balneationibus et cibis huiusmodi et assuetis vino cum mesuraret plurimum quid est gnatur in medena et hoc pro ppositionatur ei et gnatur etiam in terra corasceni et alijs: et multiplicatur iterum in terra egypti et in terris alijs.

De cura. Cap. 22.

Sollicitudo quod dicitur in terra in qua gnatur et cibi ex quibus gnatur quibus est materia quod est causa eius illud est cum euacuatione sanguis mali slobotho mado ex basilica aut ex saphe na sicut locum et mudificatione sanguis cum eis qui sunt sicut sirupus de mirabola. et decoctio epithymi: et potare pillulas cochlias propter et administratio triserie scite ex sene et fumore terre et humectatio corporis cum cibis humectantibus et balneationes et reliqua regimen humectatiuum notum. Verum cum appet esselet in primo appetitiois eius tunc rectum est vt admittret regum membris in frigidantibus et humectantibus: sicut sicut succi fridi noti cum duobus sandalis capphora post mundificationem corporis et administrationem iterum factis cum missione sanguisugaru super locum. Et de epithumati bus bonis est epithuma ex san-

dalo et aloes et capphora aut myrrha et pistiu et lac dulce. Si autem non sepas scilicet cadere fortasse se phibet ea et aufert eam et alleuiat labores in ea si bibat partibus ea sicut prunivatis tribus diebus o die podus. 3. h. aloes aut bibat de eo i die. 1. 3. 5. in h. 3. 1. in h. 3. 1. 2. 5. tribus diebus: et linitur super ea aloes aut linitur super auribus scilicet eius huiusmodi aloes huiusmodi viscosi. Et sicut in principio cum egrediat si non curat de eaz egreditur tunc rectum est vt propter et quod stringat ea: et super quod renouat cum facilitate paulatim: donec egrediat viscosum ad sine sui absque incisione: et melius et plumbum super quod inouat: et sit sufficiens super granitates eius in attractione eius: quoniam attrahit cum facilitate et non abscondit. Et sit studium tuum i alienatione egres sionis eius vt incipias et extenues membra et rarifices ipsum cum embocis ex aqua calida et mucilagibus in frigidantibus et oleis lenificantibus fridus et subtilis caltatis et que curat cursu eius vt facilis fiat exitus eius. Et fortasse non sit facilis pro illud: imo idiget eis quod sit linitum cum oleo de hiero uno sambacino: imo oleo de be et vt admittret super ipsam emplastrum de pice: et si existimatio fecerit necessarium vt perforetur vt egrediatur cum totalitate sua et non fuerit quod prohibeat: perforetur et extrahat: et si egressio eius cum extractione predicta non fuerit facilis et propterea ipsius non fuerit possibilis: tunc putrefac ea cum butyro putrefiet enim tota et egredietur. Et caue ne admittres calida ex medicinis quoniam fortasse puenit ad estio menum. Et quando assidua:

zur sup posteriora ei? fricatio cū sale paulatim: z illd sit retro cū facilitate: z ex egressione ei? cū subtilitate egreditur cū totalitate sua z ppe qñ scindit aut penetrat qd est post ipsaz z intrinsecitur illius sub ea illic z expellit z assiduam absterio cū ipa egreditur cū sale paulatim: cū facultatem: cū illud sit cuz ea egreditur tota. Quid si incidat z redit: nō erit excusatio qñ perforaretur nisi inueniat modus alius: deinde egredietur cum facilitate curetur locus cura vulnerum.

Tractatus tertius de lepra. Quid sit lepra z cā eius. Capitulum. i.

Lepra est infirmitas mala proueniens ex sparsione colere nigre in corpore toto qre corripitur complexio membrorum z forma ipsorum z figura eorum z fortasse corripitur in fine eius ipsorum continuas: ita vt corrodatur mēbra z cadat casu q sit ab ulceratione. Et est sicut cancer edis corpori toti: fortasse em ulcerat z fortasse nō ulcerat. Et est alia q cū patiente eā manet ppe lōgo valde. Et melia qdē qñ expellit ad membrū vnum z facit accidere duritiem: aut sephitros: aut cancerū sūm dispōnes suas. Et si fuerit subtilis dñans puenit estiomem: z si expellit ad superficie cutis eueniet illd qd noiā albasaz z morphca nigra z ipse tigo z his similia. Et qñ spargit in corpore totoz tūc si putrefiat puenit febuis melancolica: z si puelce: nō putrefiat: eueniet lepra. Et cā eius efficiens anti-

quior: est malitia complexionis epatis decliuis valde ad caliditatem z siccitates. quare adurit sanguinem in melancolia: aut pplexio corporis toti: aut sūt ambe ita q faciunt sanguinem acquirere per causas suas frig. Et causa eius materialis sunt cibi melancolici z cibi flegmatici iterum quando componitur in eis satietas nauseatius aut opatur in eis caliditas qre resoluti subtile z ponit spūm melancolicum z repletiones: z comestiones super satietatem sunt ad hanc eādē intentione. Et cause eius imuante sunt oppilatio poroz quare pfectatur calor innatus et infridatur sanguis z ingrossatur: z propterea quādo splen egrossatur: debilis nō attrahit: neq pot mundificare sanguinē ex humore melancolico: aut est virtus expulsiua in visceribus debilis ab expulsiōe illius i venas ani z matricis et sūt pou stricti et qñqadunat illud: totum corruptio aeris in seipso: aut ppter vicinitatem leprosozum quoniā egritudo est eiusdens. Et qñ qñ accidit ppter hereditatem et propter complexionem embionis ex qua creatus est in pe propter complexionē que est ei aut acqstā in matrice: ppter dispositionē q est ei: sicut accidit vt ei sit conceptio in dispositione mēstruoz. Et qñ aggregatur caliditas aeris cū malitia cibi et ei? essentia est ex gñe piscium z carne salitaz carne grossa: z carnis? a sinoz: z lētib? pculdubio est vt eueniat lepra sicut multiplicat Alexandria. z colera nigra qñ pmisceat sanguini adiuuat pper ad gñandū mltū ipi.

qm pculdubio igrossat ex duobus modis: quoz vn? p subasus grossaz: z scōs p frig? suoz cōgelas. Et qñ ingrossat ppre hūiditaz: sicut est ericacia ei? p caliditate corporis facilius. Et is puctū ē ex gñitu dine sanguis leprosoz ad hoc vt egrediat in fibothomius eoz qdā q ē sic harena: z hec egritudo noiā leonina: z v: q non nota ita: nisi qñ plm accidit leionib? z dr qñ terribilē facit facie patiens eā z ponit eā i forma leonū: z dr qñ rapacitē q caput rapacitate ledis: z d hac egritudine q ē debilis difficultis est curatio: z d curōne forz nō sit spes: z icipit qdē ē susceptibilior z pfirmata ē magis iobediēs. Et scā ex melia colere ē magis feda z plis nocumēti z difficultoz accētū z vehemēti? adurēs: s; ē susceptibilior curōnis. Et scā a fece sanguis est saluoz et qetoz et nō vlcera. Et facta a melia adusta sitat colerice i suis accētib? s; ē tardius suscipiēs curationē. Et hec qdē egritudo nō cessat corrūpere pplexionē mēbroz p qilitatē contrariam qualitati pueniēti vite scz caliditati et hūiditati donec peruenit ad mēbra principalia: z illic interficit z incipit in pumis ab extremitatib? et mēbris leuib? z illic cadit pili ab ea: et alterat coloz ei? et fortasse puenit ad vlcera dū: deinde vadit paulatim i corp? totū: nā qñuis pūa gñatio ei? sit in viscerib?: tñ pūmū vestigiū eius est in extremitatib?: quoniam sunt debiliores: veritamen quādoqz moritū patiens eam antequam conuer-

tatur malitia ei? apparēs sup viscera et membra principalia z est mors illius cū attractio: et propter malitiam pplexiois illi. Et cū cancer q est lepra mēbrū vnum sit de illis quib? nō est sanatio: tunc qd dicem? de lepra que est cancer corpus totius verūtamē in lepra ē res vna: et est q egritudo spargit i totū corp?. Et qñ admittitur curationes fortes sustinent egritudinem: et non agit super membra simplicia et in cancro non est ita.

De signis.

Cap. 2.

Quādo incipit lepra incipit color fieri ruber tendens ad nigredinē. z apper i oculis obfuscarē ad rubedinē declinans: apparet in anhelitu strictrura: et in voce raucoed cā nocumēti pulmōis z cāne eius: et multitudine i sternutatio: et apper i naso gauetuz: fortasse sit strictrura i narib? et cassamuz: z icipit capilli i subtilitate et paucitate puenire: apparet vene i pectorē z pte facie: est odor corporis z ppe i sudore: est odor abhelit? ad fetozē delius: z apper hūores melici z mali z dolosi i multiplicat i sōno sōna melica: z sicut sōno qñ sup corp? suū sit gūedo maria: dñi apper sparsio i capillis z cal? i eis ex toto ppe in pūis q sūt in facie et partib? ei?: et qñqz dislocatur locus piloz: z scindunt vngues: et incipit forma fieri feda: et facies fit terribilis: et color demigrat. Et incipit sanguis cōgelari in iuncturis et putrefit. Et addit: cōstrictrio anhelitus donec peruenit ad difficultatem vehemētē z

distina in agna. et puenit vox in sine raucedis et igrossant labia et denigrant. Et apparet sup corp' additio glandulosa filis atali qd grece nota' sacos: disti' ic' pit' corp' vicerari qn lepra e' no' qeta. Et corrodit cartilago nali: deñ cadit nalius et extremitates: et currit vir' fetes: et redit vox ad occultatione: et tuc ita no' remanet pili et denigrat color valde. et pulvis qd em' leprosi e' debilis pp' debilitat' vir' tui' et paucitate necessitat': cu' egritudo sit frida et tarda no' velor pp' debilitat' frigus: et sit necessaria spissitudo cu' non sit velocitas neq' magnitudo.

De cura. Cap. 3.

Opus incipiat i ea cu' e' uatio nub' et mndificatio e' aq' i: gressit egritudo: et cu' tu' p'lica ueris q' illic sit sanguis plim' corrupt': tuc opz vt incipias et stothomes stoma vltia: et et non aliude salte ex manib'. et si no' p'ficaueris illd tuc no' stomes: stoma et ex venis magn' q'q' pl' nocet q' sit et' iuuametu. Uerū sit securitas cu' stomia et' et sepatioib' venaz puaz si t' mef' stomia magnaz. Et scias q' sanguis frid' e' i eo qd apparet: qre sit illd magis vltimū q' v'etolez languis uegeret min' no' c'g' viferib': et ille sūt sic vene frons et nali. Et ut ho' sim' plimū stomia e' necessaria in curatioe hui' egritudis. Et de utilib' q' vocat' ad illd est p'strictio anhelit' et' et difficultas ipi': et forte e' necessariū stomare gurd' apd v'ehemētū raucedis vocis et timore p'coatiōis. Et h' hō: mef' opz vt q'escat heb' domada vna: deñ euacuet' cu' eis q' sunt

sic hieralogo diō et hiera d' pulpa colloquente: et etef' cu' apozimatis' et pills factis ex epithimo et sicados et polipodio et mirabo. nig. et kebul et elleboro ni. et lapide lazuli: et lapide armēo: et si nocet si musceat eis pulpa colloquente: et scamdea et ppe qn illic e' colera et aduigant' eis aloes et cucumer asini nris: et theodouic' e' bonū eis. et hierapalra itez et ppuē qn sit foris cu' scamdea e' d' illis soluti uis q' sūt bōa leprosis: p'cipue qn odorat odoramētū ellebori aut ponit' cu' ea lapis armen': et i estate opz vt ericent' et non vltimē i decoctioe fortiter vt no' spargatur et mltiplicet. De coctio ad leprolos. R. mirab. citrinor' et nig. aboz ana. ʒ. i. ameos. ʒ. v. althit' boni. ʒ. ʒ. p'af' sularuz enucleataz minā. ʒ. v. de coquant' cu' trib' ebetie aq' do: nec pueniat ad t'ria et expuatur et misceat' in ea de aq' mel: lis pōd'. ʒ. v. et deñ in potu. Et vngat' corp' et' ex buryo et se: deat in sole dōec friceat' aut amulet septuaginta passibus: et cōuertat' sup verrā et sinistrā et dozuz et v'et're: et comedat cap pares cu' melle. sumat in potu hāc m'dicnā hz qd narrauim' septē dieb' et renouet' dcoctio et' oi die. Et no' sufficit i curatioe istoz q' no' sunt p'firmati eio vna: imo fortasse e' necessaria eio in mēse bis: aut i oi mēse semel hz qd testimoniu' facit esse necessariū et illd cu' medicinis tēperatis: et qnq' soluitur oi die cu' facilitate ascellatioe vna aut duab' ascellationib' cu' eo qd soluit illd de potioni: bus iuuatiuis ex medicinis p'dictis

dict' qd dragita dieb'. Et fortes ho' valde sic ellebor' et ei sika: et q' sunt multi ponderis sufficit in ano mel in vere: semel in autano: aut pl' hoc. Et opz vt ventat sup cerebra eorū cuz mūdificatioe cu' eis que sunt sicut gargaris mata p'dicta in ea. egritudinū capitis: et cu' caput purgūz not'. Descriptione caput purgū. R. macropiper' et celidonie et capsie et nalsurtij: et burūgi oiz an. ʒ. ʒ. nuc' musca: te pulegij amboz an. ʒ. ʒ. succi agni casti cotilas. ʒ. ʒ. olei sifamini cotilas. ʒ. ʒ. misceat' et dcoquant' dōec pumat' aq': deñ coles: et h'et i vitriata: et fiat caput purgū i narib' q' tū capiti' deñ sequat' qn illud multiplicat' cu' caput purgūz humectat' b' d'ictis. Et opz vt prohibeant' ab oi qd ericcat' et resoluit hūiditate innatā: et sup eos interdican' labor et āgustia et vt pmutet' de aere ad aerē q' r' r' est ei. et deñ ei in potu post mūdificatioe olea: sicut oleū de amigdalis cu' eis q' sūt sic ex p'fū v'et' illd q' e' h'ati it multoties. Et opz vt ericent' ot mane post expulsiōe supfluitatū ab itestinis: et precipiant' eleuare vocē altā: et saliat' et lucētur: deñ fricent': cu' ergo sudauerint tū sumat' potū: et post illd inūgant' oleis tēpat' i calido et frido hūectatib' h' m' plurimū p'fortatib' in p'umis: ipsi em' indiget' i p'umis p'fortatib' sic mirabolani itez et galle cuz aceto. Et qnq' admistrat' sup eos inūctioe ex oleo cu' lacte mulier'. Et sūt opz vt fiat eis caput purgū cu' eo q' multiplicat' siccitas et q' p'mouet' i eis

nausea caues. Et mel' qd dē est vt balneent: deñ inūgant': et qn balneati sūt tū eoz inūctio nes sint sic oleū myrtinū et masticinū: et oleū d' sumit' v'itū et darisabā et oleū de costo sup extremitates. Et deñ ille q' de eis e' medicat' q'escat' mēda hora: et p'paret vomitū cu' pēna: deñ sumat i potu aliqd de abstinētia. et fortasse e' necessariū inūgere eos i balneo cuz subtiliat' resoluētib' i qd' caudit nitrū et sulphur' et bacce lauri et glutinū carpētorioz: imo sinap' et ouiganū et piper' et macropip' et p'ietrū et staphisagria et sinap' et aloes et calame tōz ep'lasat' eos sup iūcturas eoz: imo fortasse e' necessariū qd e' sic euforbū: et illud qn p'cipit eis vt balneent pp' solutioe nō supfluitatū eoz et pp' fluorez ipsoz inūctioe et eoz e' canō i curatioe ipoz: et qnq' inūgant' fricādo cu' tyriaca et scellit' et alef' angie: et fortasse e' necessariū inūgere cu' h'mōi i sole calido. et melior' ablutionū eoz in balneo e' aq' i q' dōcōq' fenugrecū cu' saponē bono. et opz vt alienef' leprosus a coitu p'ent'. Res ho' q' i potu tribunt' mltē sū: nā de meliorib' medicinis e' tyriaca minor' scā cuz carmin' v'iper: et tyriaca diatessero et alaf' menā et diaphaluz. Et qnq' sit caput purgū cu' istis etiā: vt in potu sumat' de trociscis tyri' et sol' an'. ʒ. i. vnc. yingrossi aut passit' trocisc' s'ille itez. ʒ. scias q' caro v'ip' et illd i q' e' h' et' e' de nobilib' medicis ei. et nō oz vt sit v'ipa de luto aut litoras aut d' loc' hūid' qm' i ea hz plurimū e' pax inuamēti. et de illis

Articella.

p

que plurimè malitie e illa q̄
 sum facit cū q̄ e p̄ditio imo eli
 gat motana p̄cipue alpa: r ab
 icidat̄ capita eaz̄ r caude vice
 vna subito r tunc si multiplicat̄
 cur̄ s̄gūis: r remanēt vine: r
 agitaf̄ agitaf̄e pluria tpe lō
 go: tūc iste s̄ bōe r si h̄ dimitrā
 tur: r q̄ ex eis s̄ p̄ueniētes sunt
 ille ex q̄b̄ plurim̄ currit s̄gūis
 et q̄ s̄ plurie agitaf̄ōis: r post
 d̄collationē mūdificent̄ r deco
 quant̄ sic dicem̄ tibi et comē
 dat̄ ex eis r iure sp̄az̄. ¶ Et ex
 potaridē q̄dē vini i q̄ mouit vi
 pera aut viuit iō sanati s̄ q̄dā
 accidit̄: aut it̄eridē it̄erificidē
 ex eo q̄ i potu tribuit vt mo
 rias ille leproi: r q̄elcat̄: aut q̄e
 scat̄ ab eo: aut sit illd̄ obediē
 do s̄ono: aut visid̄: r sal vipere
 iuuatiū ē it̄ex. Exratio autē
 vipere ē vt sumaf̄ vipa abscis
 sis extrematib̄ mūdificata a
 viscerib̄ diū elixet̄ cū porris r
 aneto r cicere et sale pauco de
 coq̄t̄ cū aq̄ pluria donec dissol
 uat̄: r sumaf̄ ossa ei: tūc ab eo
 r mūdēt̄ caro ipsi: r det̄ ad ca
 mededū caro ei: r sorbeat̄ ius
 ipsi: r ponat̄ ossa ei: tūc sup̄ mi
 cas panis de sila: et fortasse p̄i
 cif̄ cū ea aliqd̄ d̄ pulis colibaz̄
 donec bōa fiat. r huī q̄dē regi
 mis iuuamētū fortasse nō ap
 pareat̄ in p̄cipio deū appeti
 bito: et fortasse aſcedit̄ sanita
 rē lepato rōnis dieb̄ aliq̄t. r si
 gnū appetitōis iuuamētū ei: et
 applicatio ad horā i q̄ ozytab
 simeaf̄ ab administratōe ei: vt
 icipit̄ leproi: iſtari q̄ iſtā diū
 fortasse p̄mulcet̄ rō ei: postea
 excouat̄: diū sanaf̄. Cū q̄ nō pa
 rit̄ scoto mūā neq̄ iſtā: r it̄erēf̄
 sup̄ eū regimē vice alia. Et de

illis q̄ narrata s̄t ad illū ē vt ſu
 maſ sp̄es niger excouat̄: et ſe
 pelat̄ dōcē i eo ſiāt p̄mes r ex
 trahat̄ cū p̄mub̄ ſu: et excicef̄
 et det̄ i potu illi sup̄ que super
 fluit lepra ex eo trib̄ dieb̄: oī
 die pōd̄. 3. j. cū ſirupo d̄ melle.
 r inūctio it̄ex cū eo i q̄ ē p̄t̄ vt
 pere ē iuuamētū ei sicut oleū i
 q̄ decoq̄t̄ et sicut h̄ medicamē.
 ¶ Sumaf̄ niger excouat̄: r po
 nat̄ i olla et ſudat̄ sup̄ ip̄s d̄ ace
 to forti. 3. vij. et d̄ aq̄. 3. j. et de
 capſa hūidaz̄ radice diagoſtee
 de vno q̄s. 3. ij. decoq̄t̄ totū sup̄
 ignē leuē donec diſſoluat̄ sp̄es
 et colet̄ aq̄ a ſp̄ete et fricet̄ eū
 ea poſt abſationē barbe et ca
 pit̄: ſiāt illd̄ trib̄ dieb̄. r eis q̄
 dē accidit̄ ex administratōe me
 dicaz̄ vipaliū excouatio cut̄s
 coruap̄e r p̄mutatio carnis. et
 cut̄s ſane: sp̄us inūctio leproſi
 cū h̄ſectatis ip̄s i calitate
 eit̄ ex illis q̄ p̄ferūt i q̄būsdā ho
 ris: cū vehemētior ſit ſicctas.
 Et ſit̄ facere caput purgūi eū
 eo q̄ dē ē sicut oleū vno. r ſit i eo
 parū olei d̄ keiri. ¶ Et it̄ex ſic
 adipes rapacum r boū r vola
 tilium: et ſic cū oleo de coſto aut
 darſiſahā r oleū d̄ lilio ſuat̄ ex
 tremitates: r illd̄ poſt mūdifica
 tōes: et an mūdificatōes h̄ inū
 gat̄ oīno: q̄m̄ oppilat̄ poros. r
 d̄ eis q̄ bibūt r p̄ferūt eis ē almu
 rigilis et m̄dicamē aſciden. r
 lac ē d̄ p̄uēt̄ib̄ q̄b̄ curat̄ r p̄
 pe ap̄d̄ p̄ſtrictōes āhelu: r diſſi
 cultat̄ ei: et rācedinē vocis
 ei: r i t̄pib̄ q̄ ſi inē euōnes. r oꝝ
 vt bibat̄ i diſpōne q̄ m̄get̄ lac:
 r lac omiū ē d̄ reb̄ maḡ p̄ueniē
 tib̄ ei: r op̄ vt bibat̄ d̄ eo p̄t̄i
 tas q̄ digerat̄: r ſi ſint p̄t̄i eo
 ſolo ſi poſſibile ē: et iuuatiū.

valde. et si fuerit necessarii nō
 addat̄ super ipsū aliqd̄ si poſſi
 bile est p̄ter panē mūdū et ali
 ſidē begi cū carnibus artētū et
 q̄ illis sunt ſimilia de illis q̄ di
 cem̄. ¶ Et q̄ anhelitus redit̄
 ad rectitudinē: tūc meli⁹ est vt
 dimittat̄ lac et p̄uertat̄ sup̄ res
 acuti ſaporis vt vomat̄ eū eis
 nō p̄p̄ aliū niſi illd̄: vt enacnez
 cū eo q̄ d̄ dixim⁹: deſi ſi neceſſe
 fuerit redire ad lac ſiat vſq̄ ad
 terminū predictū: r op̄ vt ſit h̄
 regimē in anno multoties. In
 boſthomia vero eozū qui cō
 firmati ſunt nō op̄ vt ſit occu
 patio neq̄ in ſolone vētris eozū
 rū cū medicina forti. q̄m̄ ſup̄
 ſuitates i eis monent̄ et nō ſe
 parant̄: imo ſiat alleuatio in
 declinādo materias eozū ad in
 teſtina: et adminiſtreſ de foris
 q̄d̄ carminet̄ r reſoluat̄. Et de
 potib̄ p̄ueniētib̄ eis est vt ſu
 maſ acou. vnc. r. 5. r nitri ſātū
 dē et ſucci caulis a greſſis vſq̄
 ad vnc. liij. r miſceat̄ totū et bi
 bat̄ mane et veſpe. ¶ Et vt ſu
 maſ eis d̄ ſumat̄ura eozū pōd̄
 ſ. ſacratati. et det̄ eis i potu in
 iij. vnc. vni: r butyru. aut ſumaf̄
 althit̄ cū melle quātitate nuſj:
 aut ſumaf̄ d̄ ſilla quātitas d̄cē
 ſacratati cū ſirupo ſq̄lle inſp̄i
 ſato ſicut lohoc: aut ſumaf̄ cy
 muni. 3. 5. r mellis quātitas in
 ſp̄iſſet̄ h̄ lohoc r ſucc⁹ eſlamēti
 ē eis vald̄ bon⁹ ex trib̄ obolis
 vſq̄ ad. vj. r op̄ vt vtat̄ p̄ſicib̄
 ſalti: i q̄būsdā hois ſicut vſū
 medicat̄: et alienēf̄ ab acutis ni
 ſi p̄ vōtū et niſi ſz ſemita ā
 bechit̄ i eo i q̄ ſumunt̄. et q̄tis
 m̄dicat̄ cū cauterio diſt̄pito ſi
 p̄ mēbra eozū ſicut ſinciput̄ r ſū
 mitas capitis: r ſup̄ radicē epi
 gloti r duo t̄pa r collūz iſtūz

ras manu et pedū. et diſterſit̄
 dā: ozū cauterizent̄ i principio
 timoris lepie cū cauterio in an
 tertore capite vt ſeriat̄ caluaria
 et alio inferiore illo: et ap̄d̄ locū
 in q̄ capilli tōdēt̄ et ſup̄ ſupcilia
 vni: deide i dextra capiti: r aliū
 i ſiniſtra et vni poſteri⁹ ſup̄ nu
 chā et duo ap̄d̄ duas ſp̄m̄ſuras
 corticales et vni ſup̄ ſplenem r
 ſint cocture ille cū canteris le
 uib̄ minutis: et q̄s cauterizat̄
 ſup̄ caput op̄ vt p̄ueniat̄ vſq̄
 ad os donec excouet̄ os ſaltē vi
 cibis pluri⁹ poſt̄ q̄ cōſeruat̄ ap
 plicatio illi⁹ ad cerebrū ſm̄ ſuā
 corū ſp̄et̄ p̄plētionē eius. Nam
 ſtoldi q̄tis interficunt̄ eūz hoc
 cū nō alleuāt̄ur man⁹ i poſſum.
 ¶ De modo medicinarū confe
 rentiū cōpoſitarum. Ca. 4.
 ¶ Et q̄b̄ ſūt albedarūgi r al
 be q̄ ſtat i loco carniſ vipe
 i hac egritudine: et de illis ē me
 dica mē aſulēdati: vep̄bedarū
 di h̄nt deſcriptionē magnā: quā
 dixerūt id i r expti fuerūt ip̄s. et
 de ei⁹ mō est vt ſumant̄ myra. ni
 groz r ſcentitaragi id i aboz. 3. r
 macroptis. 3. 5. beenalb. 3. ij. 5.
 terant̄ r elinat̄ cū butyro vacco
 et p̄ſicā cū melle: ſiſt̄ potio ad
 vno aut. vſq̄ ad. ij. 3. p̄ mūdifi
 catōis coꝝpis. Si aut̄ ſumaf̄ de
 eo cū equali mēſura ſui de dia
 mulco h̄ timebit̄ ei⁹ multitas: q̄m̄
 ipſum est eius bezahar.
 ¶ De modo coſectiois nomina
 te bderauila maioris. Ca. 5.
 ¶ Et est almebatā cōferēs le
 p̄ie zbaras zmorphē r eꝝpe
 tugini et āq̄ curie et p̄arim et
 ſcabie q̄tis q̄ ſp̄m̄ſurā rōnē d̄ ſtrū
 ti obſtione: r ē bonū p̄ſeruat̄o
 p̄ferēs ſiacopi: r hoc medicamē
 fecerūt ſapientēs: id i regib̄ ſuis.
 ¶ B. myra. belliricoꝝ et ēblicoꝝ

et tapfe oim. an. 3. riiij. nucis mulcatez corticu thur. z men z fu. z pipis z macropiperis z fel gomoniati z narchaslar z nere mifchou. z pdifi z lucci qllle z fo: llij idi oim. an. auf. viij. z albes barij bdi auf. iij. teraf fidicie z cribellif z teraf albes follu. z q terit ipz oppillet nafu fuu et nares fuasz inigat eas an illd cu butyro vaccio: z ventat eius triturationo sup medicias: et fumaf d penidhs alarmu et alia: ha emie. h. z. 5. d baldac. teraf z pnciat i olla noua. et pnciat defup d aq cu mifura q folluaf: z qn liqfur: remoueat ab igne puluerizet fup medicie z coficiant cu eis bn: deifi fiat ex eis forme fimiles auellanis: quaz vnaqz fit viij auf. et def in potu oi die. i. in teiunio cu aq tepida aut vino.

De modo confectionis allulendati. Cap. 6.

Et emdicame idu magnu ei via albe d rauiluz: ipm cofert itep ad casu palpebray et albedine rapilloz et alina z tremore cordi z teperat appetitu et fluxu vetr: fupfluu et hydropifim z icteritiu et paucitate femis z fistulas z canitne fenud: z ofert puritini et vlcerib.

R. allulédati mūdāte ablu te duccos feragita auf. z allulédati q dē ē via hircop mōtanop: z illd ē qm ipfi migūt diebus efuatiōis fue fup lapides in mōte q notaf allulédati z de ni grāf lapides: fit sic piz pin guis fubtil z myra. z bellinco: rii z eblicoz z piperi z macropiperis z lauri et nucis mulcate z cinami et maficis et pilo: aloes z darkele. et fpodij z at: temet z burugi et mercis oim.

an. auf. iij. bdellij. 200. et. 60. auf. z zuccari tarbazet. 134. auf. z auri rubei z argēti meri z eris rubei z ferrizallo hono calafelud oiz an. auf. 100. cōburāf minera lia z teraf z tricōigenē cū medicinis misceat oia cū mellez butyro z fponūf iyitreata viridic: ius doffis fit duoz aureoz cū lacte capito aut aq tepida: z addā tur i eod melle despūato auf. 37 z butyri auf. 34. qm et decoctio erit dōa: verūtamē. crefcit z pue nit ad finem in. xij. die.

De modo adultiois allulend. Cap. 7.

Alleādo fiant lamine dfer ro: deifi decoquā m yzabolam belluri. et eblicu et colef aq eoz et ponaf in vas eris z accē dat fub eo ignis leuis z calefiat alfelud dōc rubeat et ignitum fubmerga i illa aq: deid f dēat ad ignē z rubeat cu ergo rubuerit fubmerga itep i illa aqua et fiat illd. 21. vice: deinde colef aqua illa et fumatur fex in quarta reidat aliqd de felud: deide reducat vas fup ignē et ponaf in eo vita vacce et ignia tur ferruz fubmerga in ea itep. 21. vice. et fumaf iterum fex ei donec remaneat d fece ei auf. viij. z fimiliter fiat de ere donec cōpleant ex eo iterum. viij. auf. **A**rgenti vero limet cū lima donec fiat ficut terra: deide decoctur cum aq falis in cocleario ferreo do: nec a duraf bene: fi aut nō adu: ritur: proficiat in cocleariū pap: fuffuris citrini qm pburetur: et fumant deieo. viij. auf. et totū illud fit trituz z cribellatū. **A**urivero combustio est ita. opz vit aurum lumetur donec fiat fimile terre et fit cū eo aurens: vñ: et amioch remaneat auz auro

donec liquefcat vtraz simul: deinde dimittatur per hoā vna deinde limet iterū z addat fup ipsum aur. vnus ex alamioch: et limetur iterū cū lima. deide fricetur i cocleario z fundatur fuper ipm aqua falis z ferueat donec psumat aqua z remaneat aurū z alamioch. deinde teraf in mortario bene donec sicut puluis: et misceat cū medicinis. **M**ūdfi catto aut allulédati est fex hunc modū: sumaf de aqua alhafce z vna vacce: proficiantur ambe fup allulédati in vase nouo i tā tā pūitate q fubmergāt ipsum z ponaf in sole calido hora vna deinde fricetur vehemēter z colletur aqua ab eo in vase nouo z ponaf in sole tribus diebus: deifi colef z spumaf fer ei spiffa: deinde fumant aq alhafce z vna fup allulédatu: z puluerizet ficut puluerizata fuit piz: z fiat illud tribus vicib: deinde ponaf i sole 21. die donec ingroffetur: z fiat si milis mellis z demigret ficut piz.

De modo allulendati minoris. Cap. 8.

Eiuuamēta maioris. R. allulendati colate partē vna z alcor partes. iij. teraf alcor z misceaf cū eis pūtu est pondus eozum de melle z pūtu ipm est de zucca: ro z pūtu est medietas mellis de butyro vaccino: z reponatur in vitreata z doffis eius fit auf. 1. cum lacte vaccino tepido. **M**od: dūs medicamenti conferentis lepre. R. myra. nigroz mundatoz z myra. citri. mūdatoz. 33. oim an. 3. ameos. 3. y. alhibio: tribus vgnarich: aq deguarich z aldeguarich ē quatuor libras debaldach donec psumant duz

tertie z remaneat: deinde exprimat z colet z pnciat fup colatū de melle qd fufficit ei z def i potu de eo lib. j. z inungat fup totū corp infirmi butyri vaccini et fēdat in sole donec fudet et pnciat vt abulet post illud. 70. passib: et iaceat aliqū fup latū fū dextrū: z aliqū fuper latus fū dextrū: et femel fup ventrē fuit: et femel fup dorsum fuum: z cōbet pane z melle quātitate ab breuiata. viij. diebus ita vt liniatur ei medicine omni die.

De modo epithimatis lepre. Cap. 9.

Sumaf ferpens niger exco: riatu et decollet z ponaf i vas et fundant fup ipm de aceto font. 3. viij. aque. 3. j. et alset taragi hūdi z radicu diagoete dnoz. an. 3. xij. decoquat fuper ignē leuā donec decoctē ferpens: deide colef cū pāno z separētur vase carne: deide ponaf fex in vase vitreo. Cum ergo volueris curafione pncipe ei vt radat pilos fup cilloz et caput et liti de fup ex illo tribus dieb.

Mod: epithimatis alteri. R. staphifis griet et myra. nigroz mundatorū et emblicoz oim. an. partem j. fricent cū oleo antiquo z linia tur cū eo lat vel loc postq ab linū q decoctione fenticiis furionū z balauit: et itep cōburant myzabolani et galle et liniatū defup cū aceto. **C**ibi autē eoz sunt oia q sunt velocis digōnis boni chymi ficut carnis volatilis notoz. scapz ifsedebegi z pices hūmi di leuis carnis cū spē bus q sunt necessarie z melior: cibus eoz est panis de simila mūd: totes panis cādā ruffi et fobti dūos facte ex eis et olera hūidā

et est necessarium pmisceatur cu eis q sunt sicut sicta z raphan z porri. Et no oz vt negligat ad ministrare icisua; z pprie ante mudificatione sicut cappis z feniculu z porri ista est mudificat eoz cibos asupfluitatib; z pparat supfluitates expulsioni. Cu g admistraveris medictas lau dables: tunc admistrata etia z hoc regimē: z pisces saliti i hoc capitulo sunt valde boni eis: et nos p dptiores sum; sup ista cu volumus vt faciam; eos vome re aut ventre eoz solvere. Et caulis cōfert eis cum propueta te sua: z panis cu lacte z melle z sic z vna et passule zamigdale toire facte z cartami z pineaz q sūt ex istis pferūt eis. Et opz vt comedat in die bis secundum mensuraz digestionis. Nam semel comedere nocet eis z nō bi bat vinū cū excitatur egritudo nisi parū: et cum quies est egri tudinis bibat de subtili qd nō est antiquū quātitate tēperata consueta: z qñ cadūt pili super ciliouis ex supercilijs et similitū tūc fiat curatio cū cura alopitie z reliquoz que dicem; in libro decorationis.

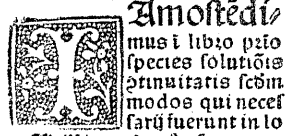
De modo epithimathis alte rius. Ca. 10.

Somal staphisagrie z myra bol. nigroz mudatoz z emblicoz oim an. ps. j. z riganf cū oleo omphancio z linaf cū eo loc; postq; ablut; ecū decoctioe senticū z balantie. Mod; ali; z burant; myrabolam z galle z linaf cū acetode super.

En quarta de solutione cōtinuitatis: z est pter id qd pēdet cū fractura z algebra. et est qua tuoz tractatus.

Tractatus primus de vulne ribus in mēbris.

Sermo vniuersalis b solutione ne cōtinuitatis. Ca. 11.

Amostedi mus i libro pto species solutionis p̄tinuitatis scdm modos qui neces sarij fuerunt in lo co sili illi: z volum; nōc inue re summas de specie; earū: q; opz nobis eē notas an illud qd volum; declarare. Dico ergo q nos conamur in quibusdā mē bus quoz p̄tinuitas est soluta vt redeat eoz cōtinuitas sicut fuit: illud sicut in carne: z cona mur: in quibusdā eoz vt rema neat cōtact; eoz cū cōseruatio ne: licet nō redeat ipsoz p̄tinui tas et illud nisi in ossib; puero rum et infantium. In eis quan doq; enim speratur redit; ille.

De neruis vero et venis dize runt quidam medicorum q nō redeunt cōtinuitati: imo for tasse remanet in eis cōtactuz conglutinationis cōseruatio: ne corrente super eos z contun git eos. Et dixerunt quidā q illud nō puenit nisi in arterijs solis. Sal. vero tam cōtradixit eis istud dicit: imo qñq; incar nātur arterie per testimonium experientie: z cū concessione ra tio cōtinatōis. Testimonio vō qñ nos itaz vidim; arteriā q est sub basilica z caput arterie tēpis et cruris incarnari. Et cōcessioe q est ex ratiocinatione qm os ē extrermitas in dante z nō incar nat nisi parū infantū: et caro q extrermitas in lenitate: incar nat: sed vene arteria sunt me-

die inter ossa z carnē: quare opz vt sit eaz dispositio: inter carnē et ossa: ergo sūt min; recipiētes incarnationē q; caro: z facti; iu sci piētes eam q; ossa: et incarnā tur qñ sectio est minia z parua: et eoz; hūmldū et leue: z si in carnā in diuersificato ab eo: et hic est mod; disputatiōis retho ric; vel theoric;: et illud in quo cōsistit est experientium.

De summa de vulneribus in membris. Ca. 12.

Embra in quib; cum cadit vuln; magnificat eius nō cum mēū z interficit fm plurimū et fortasse nō interficit null; raro sunt sicut vesica et cerebrū z rhe nes z intestina minuta z repar q; uis sit possibile vt saluet sup ea cū est leue. In corde aut nō spe rat salus cū in eo accidit vuln;.

Et plurimū ille cui accidit vul nē i vtre suo cū accidit ei nau sea aut singul; aut solutio ven tris mouē. Et qñ vuln; est in lo co i quo opz vt vehemēs fiat do los et afa sicut vt capitula lacer tozū et posterior; et pprie illoz q sūmēru ossi: et nō accidit afa si gnificat illud nō cum mēū intrise euz ad q; puerunt materiē: z nō pueniunt ad vuln;. Et opz vt tu obserues illud qd dicem; in ca. vlcē sū de iudicij in qb; cōi cant vulnere et vlcera: et postpo sum; ea vsq; illud attēdēdas ad illud quod est conueniens.

De feruone vniuersali de eu r auulnerum: Ca. 13.

Ulnus carnosuz nō euacua tur qñ aut sit sectio plana recta: aut sectio rotūda: aut ha bēs latera: aut sectio cū dūmū tuōe aliquā tūle carnis: qñ q; est profunde penetrās z qñ q; dilco

opertū: et vnicuiq; eoz est regi men: et cōcēt oia i refētiōe san guinis curētis z iā posuim; ad illud ca. Et fortasse curus san guinis quātitate tēperata pfer t vlnētib;: z phibet afa z opila tionē et leue: z nō de meliorib; cū qb; intēdīm; in vlnētib; est vt phibeam; eoz vaporationē: qm qñ nō accidit afa possibile est vt eius fiat curatio: vep cū illic est afa aut attritio aut cōtūtu ag gregā in vacuitate ei; cū vulne re sanguis quivult fieri afa aut pus: et nō ē possib; curatio vlnē neris: et dū nō pparat illud tūc curet afa. Et si retinet i p̄tritiōe sanguis tūc non fit securitas q; ip̄s; solutio finiet si fuerit ei quātitas qua fit curādū et tēso et illd cū pueriōe in pus et relo lutiōe ip̄s;: et illud fit cū oi cali do leui de illis q; tu scis. Et p̄o pter hoc opz vt adiuuet curus sanguinis qñ abbreviat. Cū er go sectio est plana rectade qua nib; cecidit: sufficit in regimie et p̄stricatura et ligatura et phibitio sanguinitat; et aquisitatis ad ea: et phibet q; aliq; rerū cō operat eā neq; pilus neq; aliud possq; tu pseruaueris cōplexio nez mēb; et solicit; fueris i hoc ne attrahat ad mēb;uz nisi san guis naturalis. Et fuerit magna ita vt nō pcurrat extreritates ei; qm sūt rotūde elongate aut diner se figure aut iā d̄structa ē ex ea caro pauca n̄ plūma tūc ei; cura ē natura: z phibitio aggregatio nis hūmldū i ea cū admistrōe ericā tū reppulsiuoz: z admini stratiōe subtiliā tū dicem;: z si fuerit p̄fanda: tūc stricatura etiā facit eam adherere multoties: et nō est necesse detegere eam si

est possibile illud: rilldest qñ nō cōfert strictura cuz ligatura firmans eā: fortasse necessaria est detegere eam sicut ostēdā zpō p̄uēybi nō cadit strictura bona sup radicē pfundū: quare effundunt ad ip̄z materie p̄pter be- bilitatē eius r̄dolozē qui neces- sari⁹ est r̄ppter dispositōnes q̄s dicit̄ in ca. vlcera. Et si est neces- sari⁹ vt detegat̄ non erit excusa- tio quin ponat̄ cotum r̄ q̄s cur- rit cursu eius super er⁹ ouifici⁹ exiccās ipsum p̄prie vbi strictu- ra non cadit sup radicē strictu- rum: aut est eius p̄paratio talis q̄ non est possibile materia ma- lay effundi ad ea. aut est i ea os aut cōcauata est r̄facta est sicut la c̄lit in ea hūditas mala val- de: r̄ est tūc in iudicio vlcera nō vulnerū. Et dixit sapiēs q̄ vul- nus nō idiget nisi ligatura ag- gregāte labia qñ querit adhe- rētia r̄icarnatio: vep̄si fuerit ne- cessari⁹ vt nascat̄ in ea caro tūc nō est i eo necessari⁹ illud: s̄ est necessaria aliqñ ligatura cuz q̄ effundat̄ sordities ex ouificio ei⁹ et aliqñ ligatura sit tali mēsurā qua retineat̄ medicamen desup. Inq̄ r̄ sufficit vt sit ouificio vul- neris loc⁹ ex quo effundat̄ sordi- ties semp q̄ naturā: aut ita vt ca- dat p̄foratio illuc aut vt tu figu- res ip̄m cū illa figura. ego enim iam sanauit vuln⁹ magnū cuius pfundū erat vbi est genu r̄ ip̄s ouifici⁹ in corā p̄ter q̄ fecerunt in ouificiū aliud inferi⁹ apud ge- nu. Sed p̄parauit corā tali p̄pa- ratione q̄ pfundū fuit superi⁹ r̄ ouificiū inferi⁹ q̄re sanati est ab- q̄ p̄foratione in inferi⁹ parte: r̄ sicut qñq̄ suspēduntur brachij r̄ palma r̄ alia taliter q̄ ouificiū

semp est inferi⁹: hic est ergo ser- mo ei⁹. Et dico q̄ fortasse tibi cadet vuln⁹ aut tibi erit necessa- riū incidere cōplete r̄ secare mē- briū. Cū aut̄ ex vulnere abscidit̄ caro plurima tūc necessaria sūt ea que carnē nasci faciunt: et nō sufficit illud q̄s exiccat r̄ phibet. Et fortasse nocet exiccatio: r̄ p̄- h̄bitiū ex parte q̄ repellit ma- teriam ex qua nascit̄. Et qñq̄ est pfunditas r̄ diminutio ossiū taliter q̄ non est possibile vt nas- scaat̄ cōplete: q̄re remanet pfun- dus: sicut qñq̄s accidit vt nascat̄ plus q̄ sit necesse: quare est caro addita. Et op̄z vt cinbet eger q̄ vult vt nascat̄ caro vlcere in suo cibo laudabili boni chimi: r̄ qñ- q̄s est illud q̄s facit nasci: ita q̄s possibile est ei⁹ faciat nasci caro- nem: cū tē nō facit nasci cū iā abscissa est totaliter imo non fa- cit nasci loco eius nisi carnē du- ram supra quā nō nascit pil⁹: ve- narū autē ramū multoties emi- nent r̄ nascunt sicut caro. Et de vulnerib⁹ sunt quedā habentia timorē sicut vulnera cadētia in- neruis r̄ extremitatib⁹ lacertoz r̄ dicit ea i ca. dispositiōnib⁹ ner- uoz: multoties sequunt̄ ea acci- dētia mala sicut illō q̄s sedē vul- nus extremitatib⁹ lacertoz r̄ alte- ratione coloris: casu pulsus post sp̄ssitudinē r̄ paruitatē p̄ducit ad sincopiz r̄ as̄sivirtutē: r̄ qñq̄s sequit̄ ea sp̄asm⁹, et sicut illa q̄ ca- dūt añ genu apud rotulā qñ se- quunt̄ ea accidētia mala r̄ sunt p̄manētia q̄s parū liberātur. Et qñ accidit sp̄asm⁹ ex h̄mōi vulnerib⁹ lacertosis r̄ nō recipit curationē: tūc curatio est icidē lacertū i latitudine: r̄ volūtas vt destruat̄ opatio lacertū: vep̄ illō

est de illis q̄ oportet vt ip̄s po- nātur p̄tū est possibile. Et cu- retur sp̄asm⁹ r̄ p̄mixtio r̄ōnis cu- re alia p̄ter eam: sicut vuln⁹ ge- nūculi r̄ iox: t̄asse em̄ necesse est vt ponat̄ cum sectione durā: r̄ vt sit festinatio i ap̄atib⁹ ei⁹ r̄ vlcere- r̄ ip̄s r̄ vulnerib⁹ cū s̄ōmia r̄ solu- tionē vtrius: et phibitiōe incar- nationis donec mūdificēt̄ mūdifi- catioē vltia: deinde incarnētur. De cognitiōe eius q̄ facit na- sci r̄ q̄s incarnat et q̄s sigillat r̄ q̄s cooro dicit̄ ex medicinis. Ca. 4

Quod dicitur facies nasci car- nem est illud q̄s coagulat sanguinē sanū in carnē. Quo dñi fuerit exiccatio ei⁹ vehemēs phi- bet sanguinē venētē: quare non habebit materiā caro. et sicut ei absterfio vehemēs remouet eū et facit eū currere: quare p̄sumit materiā innētā carni. ergo op̄z vt non sit ei plurima exiccatio: imo vlt̄ ad terminum neg ab- sterfio fortis valde: imo abster- fio pauca i tāta quātitate vt ab- sterget sordities ab q̄s mordica- tione nō indiget sicut p̄ticitate v̄ qua est caridū. Et op̄z iterū vt sit in caliditate r̄ frigiditate i cōplexiōe sua si fuerit separa- tio: cū s̄io s̄m quātitatē separa- tionis: r̄ si nō fuerit separata se- paratio de qua curet̄: t̄ica s̄imi- letur calido valde calidū valde et frigidovalde et frigidum valde. Et obseruet̄ iterū imp̄sio me- dicine in locovt opponat̄ ei si su- perfluit in malitia complexiōis. Et medicine aut̄ incarnatue sūt ille que aggregat̄ in terduo elō- gata: r̄ non oportet vt operētur nisi in sup̄ficie: amboz facten- tes adherere inter ea: r̄ traq̄s cuz r̄ ore qui est in substātia amboz

et si fuerit sanguis pur⁹: tunc ē illud q̄ exiccat sanguinē pluris- mum sufficiens cum eo i adherē- tia cum exiccatioe vep̄hemētē loct̄ anteq̄ fiat pus: non firmat̄ ei illud nisi fuerit cū eo sup̄flui- tas virtutis in exiccatōe. Et vep̄ op̄z ne sit absterfio: qm̄ abster- fio est s̄ua int̄tioni que est i eo qñ int̄tō i eo est ponere illud q̄ colligit̄ de sanguine nutrime- tum r̄ adherētia: r̄ absterfio ab- stergit illū sanguinē: quare dis- partit̄ ergo p̄sumit materiā q̄ expectat̄ glutinatio. Et non in- diget diminutione in exiccatio- ne: sicut indiget ea illud q̄ facit nasci. Qñ faciēs nasci i diget vt currat ad ip̄s materia r̄ illius materiē cursum phibet exicca- tio: r̄ incarnatiū nō idiget: imo indiget incarnatiū exiccatioē fortiore et pauca s̄ticitate. Et consolidatiū nō sigillati- um vehemēt⁹ indiget s̄ticitate q̄ illuduo: qñ est i necessa- rium vt recuperet q̄s est per na- turā vehemētios exiccatōis. s. curē: qm̄ indiget vt exiccat̄ hū- miditatē extraneā r̄ adicāle vep̄ hemētē. Et illud q̄ est ali⁹ ip̄m eget vt exiccat̄ humiditatē tēne- am exiccatioe plurima r̄ radi- calē cum mensura que cōgluti- netur r̄ ingrosset̄ nō minuat̄ ex- substātia. Et corrosiua dimi- nuens carnē oportet vt sit vep̄- mētis absterfiois valde.

Et illud quidē quod est rectū in curatione vulnerū qñ perfo- ratur: est vt non appropiet eis aqua. Et si fuerit necessari⁹ nō suffert eger a balneatioe: op̄z- tetyt ponat̄ super ea de emplis- r̄ de p̄no infuso cum oleo s̄m modo obligatiōis r̄ non p̄mit-

tatur aqua peruenire ad ipsuz.
De pforatione vulneris et
alioz cum oportet vt disco-
operiatur. Ca. 7.

Dicit Sal. Oportet vt scies
ex loco ei⁹ vehementius
emittit et vt inclinet ipm:z no
sit tract⁹ pforatio nisi ad partez
et qua est possibile currere pus
ad inferiora. Et vt obseruent
in pforatione alefurati truge fz
modu que dirim⁹ in ca. vulnez
et dabellet nisi i eis q⁹ excepim⁹
In eis no q⁹ sunt sicut inguinaz
sub a scelle: opz vt vadat pforatio
cu⁹ cute in natura. Deinde po-
nant⁹ sup⁹ ericcitina abiq⁹ mor-
dicatide de illis q⁹ sunt posita in
tabulis medicinaru singulariu
z puluis olibani melior est i eis
q⁹ olibanum qm illud est vehem-
tius spiritib⁹. Et rectu qd⁹ e⁹
curatio vulneru cu⁹ pforatur ne
oportimet eis aq⁹: z si fuerit ne-
cessariu: reger non suffert a bal-
neatioe: tuc opz vt vuln⁹ occulte-
tur sub emplastro paeniurib⁹ rectis
cu⁹ panis infusus cu⁹ oleis in mo-
du coopture q⁹ separat inter aq⁹
balneit: hnditate ei⁹ interuol-
neraz: aut ingeniet et aliqd inge-
nitoz possibulu in ipso.

De regimine vulneru h⁹ ben-
trum a pa dolores. Ca. 8.

Necessariu est in hmo vulne-
rib⁹ alleniare: doloz z cre-
dere q⁹ vuln⁹ non solidat oino-
du a pa no sedat. Et illud qd⁹
non coplet nisi cuz eo in quo est
ericcatio et infrigidatio i pici-
pio rei: z mollificatio in secudo:
administret in eo cura apatum
omnino. Et quod est propulu
in hoc cuz communitate sui iuna-
mentu omni membro a capite
vlt⁹ ad pedes est vt sumat gra-

natum dulce et decoquat cuz vi-
no pdrico et emplastretur cu⁹ eo
locus. Et oportet vt obserues
illud ad q⁹ pertinet dispositio
aspatis sicut si tu a ministratre
ras ynquetu nigr⁹ et videns vul-
neris rubore vehementi fieri et
vesficari declina ad infrigidatia
et ad ynguentu albu. Et si vide-
ris ipsum mollificari aut indu-
rari: et tu is a ministrati albu
administra nigrum et alia.

De regimine numerall in vul-
nerib⁹ vlt⁹ interius. Ca. 7.

Atentio in eo qd⁹ existima-
mus q⁹ est sicura aut distru-
ptio interi⁹ est vt incarnet et no
dimittat sanguis ygelari in in-
teriorib⁹: ita vt phibeatur sup⁹
sanguinis. Et medicine pferet
tes in ytrifq⁹ inretonib⁹ pumis
sunt sicut vestimeta qua dodeco-
quatur in aceto: aut detur in po-
tu de cetaurea matore pondus.
3. et terre sigillate in hoc inest
curatio magna. Illud aut q⁹
in potu sumit causa sup⁹ sangui-
nis est sicut dauid. iij. z. 5. de se-
mine iusquam al. cum aq⁹ imel-
lis et reliq⁹ medicine pdrice i phi-
bitone spuri sanguinis fluxus
sanguinis. De vulnere aut⁹ z
sutura apparatu dicit sapiens
q⁹ in dispositione mirachybris
donec egrediant quedam inte-
stina: oportet vt scias quid appli-
ces intestina et intromitantur.
Quod si egrediat aliquid de
zirbo oportet vt scias an sit ne-
cessariu vt ligetur cum ligatura
firma aut no: et an suatur vuln⁹
aut no: et qualiter sit in via sue
do ipsum. Et Salenus quidem
dicit anothomiam almirach. et
diximus nos ipsum in anotho-
mia. Et propter illud qd⁹ iam

dirim⁹ in anathomia loc⁹ illoz
est nunous timous cu⁹ distrupit
q⁹ loc⁹ alucurati. z alucurati qd⁹
de e⁹ mediu copis ytriusq⁹ late-
ris meliura qtuor digitor ab al-
borati. i. vmbilico. Inqt. Am
sutura cu⁹ accidit in loco alboza
ti egredunt cu⁹ ea itestina pl⁹
z redit⁹ eoz i ea est difficilis. z il-
lud id: qm res q⁹ tenet eam no est
nisi duo lacerni descēdētes in lo-
gitudine corporis qui protendū-
tur ex pectore vsq⁹ ad os pecti-
nis: z pp illd qm distrupit vn⁹ ho-
ru duoz lacertorum opz vt egre-
diant sup⁹ itestinoz z augmentat in-
fruptio z illud id qm lacerni q⁹
sūt i ytriusq⁹ lth⁹ pl⁹ coartat ipz
vez⁹ et i medio lacert⁹ for⁹ q⁹
nes ipm. Et si aut pparet vt sit
ruptio magna egrediet nhera-
tio itestinoz: qre erit eoz inter-
missio vehemētor: z difficilior.
In vulnerib⁹ at pnis si no succur-
rat cu⁹ itro mstioe itestini istat: z
ingrossat: z istd pp illd qd⁹ gnat
eo deuo sitate: qre no igrediet
ex illa distruptoe. z pp illd saluo
z vulnera acchtia i iurac distru-
ptia sūt illa q⁹ sūt eq⁹lis magni-
tudis. Inqt. Et idiget illa vul-
nera reb⁹ q⁹ mou: quaz pma e⁹ vt
reducat itestinus appares ad lo-
cu q⁹ ei pp: z scba vt suat: z ter-
tia vt ponat sup⁹ ea medicamen-
tōtenens: q⁹ta vt sit sollicitu-
do pueniat alicui mēbroz nobi-
lu pp illd timor. Et pone ergo
sit vuln⁹ tate q⁹ tatis vt no pos-
sim⁹ pp puitate ei⁹ intromittere
intestinu pcedens ab eo. Et qui-
de est nobis necessariu vt resol-
uam⁹ illa vctositatē: aut vt dila-
tem⁹ ipaz distrupcionē: z vt dis-
soluam⁹ vctositatē est melius si
pote est i ea. Et cā quidē in in-

flatione intestini est frig⁹ aeris
ppter illud ergo opz vt submer-
gat⁹ ipoglia i aqua calida z exp-
mas ipam z vapores ipm: z vniu-
sripticu qm calefit et e⁹ iuuatuu
in hoc loco: z illud qm calefacit
pl⁹ q⁹ sit calefactio aq⁹ z confortat
intestinu. Qd⁹ si hec cura no re-
soluit iflationē itestinoz: tuc ad-
ministrēt applicatio vulneris. z
cōueniētis inistoz ad hanc ses-
cionē e⁹ istuz qd⁹ cognoscit ad p-
foradas fistulas. Cultellu aut p-
forad⁹ acuti ex duab⁹ prib⁹ facti
ad caput caueatur. Et rectioz
figuraz z pparratio in infirmo e⁹
vt si fuerit vuln⁹ lesuz vadēs ad
pte inferioz sit figura z ppatio
ad supioz. Et si fuerit vuln⁹ va-
dēs ad supioz: figura z ppatio
vadēs ad inferiorē. Sit ergo in-
tatio tua quā inēdis in vtrifq⁹
reb⁹ sit vt no cadant reliqua in-
testina sup⁹ intestinu cui⁹ infer⁹
appet. Et cū tu posueris hāc
tuā itationē: scias q⁹ si fuerit vul-
nus i pte dextra: oportet vt
scias egru declinare ad pte sin-
strā. z si fuerit in pte sinistra fa-
cies eā decliare ad dextrā: z sit
intatio tua ip vt ponas pte i e⁹
vuln⁹ altoz: pte altera: hec e⁹ e-
res que est cōis oibus istis vul-
nerib⁹. Cū ergo seruati itesti-
na in locis suis q⁹ sunt eis ppria
postq⁹ reducta sunt ad vtrē: cū
vulnera sūt magna: tunc neces-
sari⁹ est minister edoct⁹. z illud
id qm opz vt teneat locū illi⁹ vul-
neris totū manu sua dioxiz col-
ligat ipm z aggreget z detegat
de eo aliqd ministro sienti ipz
redeat ad illud qd⁹ iā fuerit de
eo et z aggreget ipm z colligat
paulatim donec sūatur vuln⁹: to-
tū futura decēti. Et ego narro

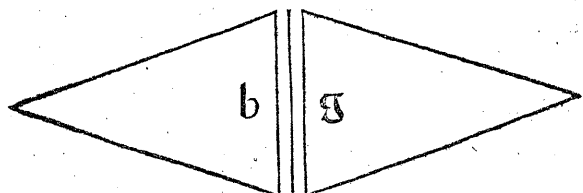
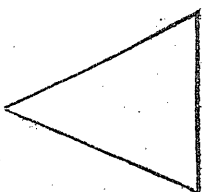
libi illud qđ melius est de a sui
 tibi vtrius dico ergo qm ppea q
 res q est necessaria e vt pprehē
 dat illū quod est iter mirach et
 siphac iā est necessarius tibi vt in
 cipias z itromittas acū i cutem
 deforis ad iteriozē partē. cū q pe
 netraverit ac^o in cutē z in lace
 rā eū ē sūm rectitudinē i lōgitu
 die vtrius totū dimitte margi
 nē siphac i hoc laterē: nō intro
 mittas in ipz acū: z fac penetra
 re acū in marginē aliū deintus
 ad exteriora: deū fac penetrare
 eā ab int^o ad exteriora in mar
 gine alio mirac z cū feceris eā
 penetrare: tūc fac penetrare eā
 scđo i hoc eodē marginē mirac
 aut de fous ad iteriozē: z dimit
 te marginē siphac q ē in hoc la
 tere: fac q penetrare acū i latus
 aliū deintus ad exteriora: z fac eā
 penetrare cū tua penetratiōe in
 siphac i marginē mirac q ē in pre
 ei^o donec facias eam penetrare
 totū deū incipie itēz ab hoc eo
 dē latere: z sue ipm cū marginē
 q est siphac i latere alioz: extra
 hē acū ex cute quā penetravit:
 deinde reduc acū in illā cutēz
 z sue marginē siphac q est in la
 tere alio cū hoc margē mirach
 z extrahē eā ex cute q est in pre
 ei^o z fac illū vna vice post altam
 vsq; quo inas vuln^o totū sū illū
 exēptū. ¶ In mēsurā aut q sū in
 ter duo pñcta caueat supfluitas
 in latitudine z strictura qm am
 plitudo nō tenet sū qd opz z stri
 ctura adunat. ¶ Et sū iterū si
 fuerit chorodofū adiuuat ad dif
 rūpendūz: si fuerit molle abici
 dif: ligat leue burū: z sū si pro
 fundauerit pūcturā in cute. nā
 si fuerit lōgiqua a pūctura ve
 rū remāserit de vacuitate intra

ipm: extra eā nō incarnat: z ser
 uat equalitatē illic etiā. ¶ Inq̄t
 Et pone intētiōez tuā in sūdo
 vtrē ad adherētia siphac cū mirac
 fortasse em adherēbit z incarna
 bit: qm est nervoluz. ¶ Et iā con
 fuerūt ipm quidam sūm hūc mo
 dum: opz ergo vt figam^o acū in
 marginē mirach exteriorē z fa
 ciamus eam penetrare ad iteriozē
 ra: z dimittam^o marginē siphac
 totū deinde reducā^o acū z fa
 ciamus eam penetrare: deinde
 penetret acc^o ex cōtrario partis
 quā penetravit: deinde faciam^o
 penetrare i marginē aliū d mar
 ginit^o mirach scđm hoc. Et iste
 mod^o pñcti est melior spūitioe
 cōi que pprehēdit quatuor mar
 gines in penetratione vna. z il
 lud iō qm cū hāc spūitioe sū
 quam iam diximus sam coope
 ritur siphac retro mirach: z cōi
 nuatur cum eo coopertura decē
 ter. ¶ Inquit. Deinde pone sup
 ipm de medicinis incarnatiuis
 z necessitas ad ligandum est ve
 hemētior in his vulnērib^o: ma
 defac lanā marahā cū oleo cali
 do parum z inuolue sup alibe
 ni z alibiēni sicut vadū. Et cū
 stertza ipz cū aliq̄ mollificati
 etiā sicut olea z mucillagines. z
 si vuln^o iā puenerit ad itestina z
 sūstū ipz tūc regimē sū illū qđ d
 xim^o: veruntū opz vt clisterizet
 cū vino nigro spūitico tepido: z
 ppeue si vuln^o iā consūstū fuerit
 aut appropiāuerit minura in
 itestina: qm intestinū ieiunū non
 sanat oīno ex vulnere qđ in ipso
 accidit pp subtilitatē sui corpis
 z multitudinē ei^o qđ est i eo d ve
 nigz: p pūctatē suā ad materiā
 nervoz: z multitudinē efflūidiā
 colere ad ipm: z vehemētior itēz

lūditatis ei^o: qm est magis ppli
 quū epati q̄ intestina alia. ¶ In
 ferioza hō vtrius ppea q sunt de
 natura carnis sis de medicatio
 ne ipoz pñctis. ¶ Inq̄t Sak. lib.
 de ingenio sanitatis. Et sit intē
 tio tua apđ disrupciōē mirach
 vtrius cū siphac vt suas eā plu
 titiōe cōglutināte siphach cū mi
 rach: qm est nervolum tar de in
 carnatiōis cū alio: z illud cū mō
 sūitiois qđ dixim^o: qm ipa aggre
 gat z cōglutinat in punctura si
 phac. ¶ Inq̄t. Et itestia cū egre
 diunt: tūc p̄ert vinū nigrū forte
 z calefact et submergat in eo la
 na z ponat desup qm ipa disper
 git islamationē eoz z dtumescē
 re ea facit si aut non fuerit p̄is:
 tūc administra hōsdā aquas sti
 ppticitatis fortis calefactas: q si
 non fuerit p̄ntes: tūc vapora ea
 cū aq̄ calida donec desumescāt.
 si aut nō ingrediunt in illū am
 plificet loc^o. ¶ Inq̄t hypo. Cūz
 egredif zirb^o vtrius in vulnere
 necesse est vt p̄trefiat qđ de eo
 egredif spūs moiet tpe puo. z ē
 in hocyehemētius q̄ intestina z
 epar. qm intestina et extremita
 tes epis si nō remanēt exterius
 spatio longo donec infridentur
 valde vehemēter: tūc cū igrediu
 tur vtrē z icarnat vuln^o redēst
 ad naturas suas. zirb^o hō lz mo
 ret tpe puo tm necesse est vt qđ
 ex eo qđ appet ingredit ventrē
 p̄trefiat: z pp illū p̄perat medi
 ci i cōdēdo ipz z nō intromittit
 qđ de ipō appet i vtrē: q si inue
 niat in zirbo diuersum ab hoc il
 lud ē valde parū z fortasse nō in
 venit. z si egreditur aliqđ d zir
 bo tūc necesse ē tibi vt icias an
 opozteat incidī an nōz: an opoz
 teat sui vuln^o an nō et equaliter

suatur. Nā si vuln^o cadat i alio
 uarat z est mediū vtrius tūc est
 pluris timous: qm sunt extremi
 tates lacertoz cooperte sup vtrē
 trē. Si aut fuerit in ilis: z sū a
 duob^o lateribus mediū vtrius a
 destra et sinistra quasi quatuor
 digitis: tūc est saluioz: qm non
 est i eo aliqđ de extremitatib^o la
 certoz nervosoz. ¶ Loc hō al
 nouarati futura itēz ē difficilis
 z illū iō qm itestina eminent et
 egrediuatur a disrupciōe q ē in h
 loco z redit^o eoz i h loco ē diffi
 cilis: z illū qz illū qđ p̄licet ea in
 retēdiōe eoz ē duo lacerti p̄ntis
 in lōgitudinē vtrius carnosū q de
 scendūt ex pectore ad rachaba
 z est op̄ pectinis. Et pp illud qm
 cadit vuln^o in hoc loco incidūt
 hos lacertos: z est eminentia ite
 stini vehemētior: qm lacerti qui
 sunt in illo cōtinent ipm: et non
 est ei i medio lacertus fortis re
 tinēs ipsum. ¶ Si aut sp̄paretur
 cū hoc vt sit vulnus magnū tūc
 necesse est vt emineat z egredia
 tur ex eo neru^o intestinoz et dē
 z sit intromissio eoz difficilioz.
 De fistula ligādī vtrera. Ca. 8.
Ulnera sūt z fistura appāre
 utra cū vis vt incarnent: tūc
 fac illū qđ dixit sapiēs de illis q
 sūt hui^o artis. ¶ Inq̄t. Cū vis v
 icarnet hmoi fistura: tūc fac ad
 herere et ligaturā incipientē ex
 duob^o capitib^o nō aliā de liga
 turis. Qđ si fuerit magna erit ti
 bi necessariū vt adherere ei fa
 cias puluilloz triāgulatoz: et si
 fuerit loc^o decliuis idiget lutu
 ra ē: z puluilli qđ est triāgulati
 meliores sūt i aggregadōe labia
 ylcey q̄ drati: qm coartant su
 per fissurā tantū: z situs puluilla
 loz triāgulatoz est sū hoc exē

plū linea recta inter duos puluillos sit fissu-
ra: r duoz puluilloz triangulatoz: vñ sit b.
z alter g. decenter ppositi fm figurā quā vi-
des. Cum ergo ligatur locus iste et cadit li-
gamē duoz capitū ē ligamē tenēs sup locum
fissurē vehemētius q̄ si fuerit q̄drat. Et nō
licet vt nō sit in applicatiōe vlcērum ligamē
non habens duo capita: z isti sunt puluilli
triangulati et figura stringendi.

Et dicitur in libro de ingenio sani. Quidā hō habuit vuln^o cui^o p̄fūdū erat
primū igitur: z ip̄^o ouificū primū genu z sanauim^o ip̄z sine pfo-
ratiōe venit: ita q̄ posuim^o sub genu ei^o puluillos: z p̄pauim^o ip̄z
taliter q̄ factū z ouificū ei^o directū cū facilitate: z sicut fecim^o de vul-
nere q̄d fuit in corā z brachio z sanata sūt oīa. **¶ Inq̄t** ille qm̄ iā p̄-
uidit in experientia. Scias q̄ vulnēra indigēt vt fiat sanies si possi-
bile est ei intus ad hoc vt penetrēt cū ea reliqua q̄ sunt illic melio-
ra z velocitōis alteratiōis. Sicut vulnēra disrupta elōgata labioz
egēt vt aggregēt cū ligamēto aggregāte labia eoz nūl fuerit sup
ea ex illo dolor: aut fuerit ap̄osa: qm̄ dolēt pp̄ illō q̄m̄ sit cū facili-
tate aut fuerit lacert^o q̄ sit disrupt^o l' latitudine: qm̄ n̄ aggregat imo
ponatur in medio lictinū timēdo nec incarnēt cutis z remaneat la-
cer^o nō icarnat^o. **¶ Inq̄t.** Et sicut qm̄ sciendūm^o cutē capitis ponimus
iter labia aliqd qd̄ implet eas: fortasse ei^o h̄it cutis labioz ad iterō
ra vulnēris: q̄re necesse est tunc vt coneris cū ligamētis: vt trahas
eā ad exteriora. Et cū cadit vuln^o l' lōgitudine: tūc ligamē sufficit z
aggregat ip̄az decēter: z cū fuerit in latitudine indiget vt suat^o s̄m
mēsurā. p̄fūditate vulnēris erit p̄funditas suture dignior: ex addi-
tione ana thomie. **¶ Inq̄t.** Qm̄ fuerit nobis necessariū vt addam^o in
amplitudine vulnēris cū ē frictū z timuerim^o q̄ pp̄ p̄funditate ei^o
incarnēt ei^o superi^o: z nō icarnēt ei^o p̄fundū: aut sicut mēbrū vulnē-
ratū in oza vulnēris s̄m figurā: qd̄ cū redit ad equalitate suā nō ē
possibile vt currat ex eo sanies: neq̄ vt ingrediatur ip̄z medicinā:
vt redeat ad suā figurā q̄ egrediet^o z p̄mouet dolorē alim^o: tūc ne-
cesse ē vt fcidat sectiōe pueniētī. z scias s̄z sūmā q̄ vulnēra q̄ sūt i la-
titudine lacerti sūt digniora vt labia eoz sūt vehemētī^o elōgata q̄:
propter sunt faciētia maiorē necessitatē ad perscrutandū subtiliter
in aggregādo labia: z fortasse n̄ erit excusatio a futura z admistrā

vide puluilloz z triangulatoz:
et pp̄ue si ceciderit in carne di-
minutio nam cadens in longi-
tudine minus eget illo.

De medicinis incarnantib^o
vulnēra. **Cap. 9.**

Harū medicinarū virtutes
h̄iaz narrauim^o z p̄natio-
nis eaz locū: z nō dubitam^o qn̄
sit necessariū vt puluis earū sit
minor^o h̄ru^o q̄ illō qd̄ d̄ eis sit
cū oleis z cerat^o. Et necessitas
qd̄ pducēs ad olea et cerata ē
ppe q̄ medicie sicce z ppe q̄ s̄
sic merdalengi et reliq̄ minera-
les nō submergunt vlcē ad p̄fū-
dū z nō penetrāt i poros: cū s̄
ex eis sit ceratū ad vltimū pue-
nire facit eas cur^o olei ad locū
quē volum^o: z iste medicie icar-
natiue sūt ex mineralib^o: z sūt
ex plāt^o: z alialib^o z ex oi sp̄e: et
sūt ex mineralib^o sic cerusa et
oleū myrtinū z cera. z ex plāt^o
folia sic folia q̄re^o masculē epla-
ta z folia salicis et folia caulis
z folia arboz maloz et cortex
palme z folia arnoglose z spar-
tū iussū i aceto aut aliquātulo
vini: z ppe qm̄ miscent folia ar-
boz vini masculē et femie liga-
ta cū corticib^o sū: z folia cup̄ssi
et rami ei^o: et folia pentaphilō
cū melle. et ex gūmis glutinū
albotin pp̄ue ppe mēbra ma-
gna: z ex fructib^o z grants nur-
recēs contrita cū aq̄ et sale aut
vino bullira cum folijs acetose
aut folijs sicle aut lactuce z pi-
roz siluestrib^o cū eo qd̄ ē in eis
de p̄hibitōe flux^o: z nur cup̄ssi
z alia obusta: z pulu^o molēdini
et ozdeū adustū ppe sēmb^o cū
cera z oleo ro. z d̄ illis q̄ simila-
tur s̄mb^o s̄ios forbe et herba
caude eq̄ne z p̄peti vicinitate

ipleridiē mēbrū aut carnē z ad
vulnēra q̄ s̄ pp̄inq̄ lacertoz ca-
pitū^o. z et alialib^o lac acetosū
vald̄ pglutiat vulnēra magna.
z d̄ ppositū m̄dicamē ruffi z au-
reū z esculē z medicamē d̄ fal-
cib^o z pulegio et epl̄z de lino.
De medicinis cōsolidantibus
et sigillatiuis. **Cap. 10.**

Harū medicinarū naturas
h̄iaz sciuiti z scis itoz q̄ opz
ne puluis eaz sit i p̄tute ei^o qd̄
ponit in epl̄is. **¶ Et tūc opz vt**
scias q̄ nō ē necessariū vt medi-
cine iste admistrent cū iā eq̄ta
est superficies carnē dure cū cute
vltia eq̄itate: vtz caro hūda
iā equat et addit: sed est ipsa
talit^o q̄ cū ericcat: sic dicitur: imo
nō opz vt admistres eas nisi cū
hoc qd̄ ē ita q̄ qm̄ ericcat eq̄: z
hec res cognoscit eructatōe.
¶ Opz ergo vt admistret me-
dicina solidatiua aq̄m carnis
nascētia i vlcē in q̄ caro nascit
ad hūc s̄mē p̄ciat: qm̄ solidati-
ua ē: ad dir i q̄titate carnē vt
q̄ q̄ solidat: z addit cū ea h̄t^o
nāl. s̄ addit s̄z h̄ac vltiatōem:
vino oz vt sit tal^o q̄ ericcat
s̄c opatiōes suā iā nā fecerit na-
scē cū q̄titate ei^o necēria cū vltia
tūc solidatur vltie i solidati-
do: q̄m p̄pleat duas opatiōes p̄ti-
nūdo int carnē z cutē d̄ictas
mēsurā q̄ eq̄ superficies vlcera-
ta. qd̄ si n̄ auferat istū p̄ctādo
siet vestigiū vlcēz sup^o i cute.
z oz vt admistres sigillatiū i p̄-
m^o cū ip̄z admistrā s̄mb^o d̄ū. d̄ū
ad m̄stra ip̄z sic cū tūc cū appo-
p̄iq̄ sigillatio facies ip̄z trāsir
sup ip̄z cū ex t̄tate radij. z me-
dicie qd̄ ē iste s̄c cortices arb-
pini cū cerato d̄ oleo ro. s̄t myr-
tū z s̄lina sicca z abota. assatū.

et cortices eris et puluis oliba-
ni et merdasengi et centaurea
mior et uenesei t bœ et ossa obu-
sta itez et aristo. adusta ē vehemē-
tior et solidatōis et alumē itez
et galle imatur et folia fici. Et
hyy. qdē inqt d pede alpaues
as sic dixerit et ē site qd̄ itellexit
p̄ eū herbā q̄ noiat pes coruū:
sterc⁹ canis cōdēt⁹ ossa et ster-
cus lacerti. verū sū ē acuti⁹ p̄tio
q̄re opz vt frāgas ipz cū s̄pticis
et radix lilij celest⁹ et cortices
opponaci et tucia. et d̄ faciētī
bus nasci carnē mirabilib⁹. v̄
nerib⁹ caſe p̄plexiōis aposis s̄
fandali et nenufar et aloes et p̄-
p̄tie i p̄tib⁹ ani et testiculorū: et
medicia aristologie si fiat v̄n-
guētū. ¶ Aut idiges eo qd̄ ē for-
ti⁹ de illis q̄ sūt iter solidatōis
sic clunia et p̄pe p̄busta et colco-
tar p̄bustū et luthargiū et ce-
rusa. et q̄q̄ cadūt i m̄dicis ei⁹
dragātū et colcotar: q̄s s̄nt de
sūma corrodētū diminnētūm
carnē. v̄p̄ ip̄a fortasse solidat
i vehemētī hūiditate et p̄pe q̄n
adurunt sūt m̄ioris solidatio-
nis: et nō m̄iut d̄ corrosiōis eorū
et p̄cipue si abluat sūt ad p̄o-
lidatōis d̄cliuora. nos h̄o eris
et medicie q̄ sūt vehemētioris
corrosiōis nō s̄t recte ad illd̄ ni
si cū s̄gimie forti et i q̄buldā v̄n-
nerib⁹ et vlcērib⁹ vehemēt⁹ hūi-
ditat⁹. es h̄o adustū q̄n abluat:
ē bonū i solidatōe. et cū volū-
tas ē vt fiat ep̄lm sūt necessaria
q̄ sūt fortiora d̄ illis q̄ it̄ inf̄ cō-
solidatūa sic clunia et p̄pe a-
dusta et colcotar adustū et lū-
thargiū et cerusa. q̄itas h̄o
faciētī illd̄ ēvt dissoluat cerusa
et merdasēgi cū aceto: d̄m̄ ad
m̄stret et climia terat. et mel⁹

qdē ē vt adurat: d̄m̄ misceat il-
lō cū colcotar: zibibac oleo ro-
cū aceto: v̄io s̄ptico: et fortal-
se addit sup ipz dragagātum
adustū et balaustie et galle q̄n
vuln⁹ et vlc⁹ s̄t vehemēt⁹ hūidi-
tat⁹. ep̄lm de lino ē mirabile: su-
me p̄nū d̄ lino abluat m̄tidū:
et tere dōcē fiat sic alcohol: d̄m̄
sume oleū fort⁹ s̄pticitat⁹ aut
oleū myrtinū: et pone i s̄po nau-
rū galbani et dissolue in oleo
et pone i s̄po p̄nū contritū et
fac d̄ eo ep̄lm q̄m̄ ē mirabile: et
v̄ngm̄ nigrū magnū facit nasci
carnē. ¶ Qd̄ si voluer⁹ vt forti⁹
faciat nasci: tūc pone i s̄po de
thure et opponaco et aristo-
logia adusta edles p̄tes vt sit
sic p̄d⁹ medicinarū quatuor.
¶ Qd̄ pulueris ait. R. ceru-
le et merdasengi āboz. ān. p̄tē.
i. s̄coue plūbi et myrthe et gal-
larū oīm. ān. p̄tē. s. Puluis ait⁹
ostracoz cōbustorū. 3. rj. gra-
nati parui qd̄ cadit ab arboze
et ericcatū est: calcadīs āboz.
ān. 3. rj. conu ceruini cōbusti
abotani climie resine radicy
lilij oīm. ān. 3. iij. m̄iut thuris
cocticū arboris pini āboz. ān.
3. vj. cocticū granatorū cerule
alumis oīz. ān. 3. viij. gallaz. 3.
j. Puluis rube⁹. R. rubei ossū
p̄bustoz merdasengi oīz. ān. 3.
ij. thuris aloes āboz. ān. 3. iij.
sarcocolle memithe āboz. ān.
3. j. fiat puluis. ¶ Puluis. R. ros-
sariū cerule plūbi balaustie oīz
ān. 3. viij. gallarū et femis roz-
rū et alumine equaliter aristo-
auf. ij. minuti thuris aur. 3. Mo-
dus ep̄li ad vulnera corz. p̄p̄-
nū: cōburat oides et fiat ex eo
cerosū cū oleo ro. aut oleo myr-
tino cum cerusa plumbi.

De medicinis

De medicinis faciētib⁹ na-
sci carnem in vulneribus et vlc-
ceribus. Cap. ij.

Am scinisti proprietate me-
dicinarū faciētū nasci car-
nē et quō opz vt sint i cōp̄lonib⁹
suis. et opz vt adm̄stret medicī-
ne faciētes nasci carnē cū tam
mūdicat⁹ est loc⁹ a sordib⁹ et
s̄tib⁹: et nō fuerit basis vulneꝝ
nisi os: tūc mūdicat⁹ illd̄ os et
ericca i vltio. et nō dimittas in
eo offuscatedoz aut corruptio-
nē neqz corticē et hūiditatē q̄ n̄
erucet: et p̄p̄tie in capitemā le-
nitas ossis et ei⁹ hūiditas ēvna
cārū p̄hibētū natiuitatē car-
nis sup ipm̄: et cū ericcat et exa-
sperat: est illd̄ sup qd̄ fit mā ex
q̄ ḡnat caro i eo magis faciēs
nasci scias qd̄ ē medicina faciēs
nasci carnē i corpe aut mēbro et
nō ē faciēs nasci i alio et illd̄ iō
q̄m̄ fortasse ericcat i corpe: et n̄
ericcat i corpe p̄ cōplexionez
duoz corporū: et s̄m̄ qd̄ sciu-
si fortasse absterfio supfluit in
corpe: et nō supfluit i corpe: neqz
est absterfio oino: cū hec me-
dicina idigeat ericcatōe qd̄ d̄
et exterfioe qd̄ mēsurat⁹ s̄z cor-
pus nō absolutus et res mēsu-
rata ē diuersa cū ip̄essioe sua
i reb⁹ qd̄ n̄ s̄t p̄ueniēt⁹ s̄pitatis
in passioe. ¶ Et oē ericcatūz
qd̄ cui⁹ s̄citas est minor: s̄citi-
tate corpis qd̄ cū eo curat⁹: ē ite-
rū abbreviatū ab hoc vt faciat
nasci carnez ei⁹: imo opz vt sit
s̄citi⁹ eoz: r̄p̄ illud sit qd̄ oliba-
nū nō facit nasci carnē in corpi-
bus donec petr̄fseant egliter
in s̄citate. ¶ Et oē experimentū
qd̄ est illud quod sc̄i qd̄ est ex
ericcatibus et s̄citatibus aut ex
nascencia carnis s̄m̄ p̄cessione

vel p̄tinuitate aut ex sordida-
tōe. ¶ Qd̄ si videris ericcatio-
nē cū q̄ fortasse nō nascit caro
tūc humectat parūper medicina
sicca et dimitte illd̄ qd̄ vadit s̄z
p̄tuit. ¶ Et q̄q̄ itez ē q̄buldā
corpib⁹ p̄portionalitas as̄ qui
buldā medicinz absqz aspectu
opatiōis earū: p̄p̄ illd̄ ergo opz
vt misceant medicie plures de
biles et fortes. Et h̄o q̄re facta
sunt ep̄la et q̄ sit eozz necessi-
tas iā scinisti. ¶ Et opz vt non
sis cōtē⁹ medicina sup ericcatō-
ne i h̄iecatōne imo obser-
ua ambas qualitates agētes
s̄z qd̄ p̄m̄sim⁹ earū narratōez
neqz itez sup ericcatōne i h̄ie-
catōne: imo cū p̄uetudie p̄-
deratōis iter dispōnē vlcēz et
d̄ip̄onem p̄plexiōis corpōis.
¶ Quādoqz em̄ corz est humi-
dū et vlc⁹ s̄citi⁹: et q̄q̄ est corz
siccat⁹ et vlc⁹ humidū: et q̄q̄ sūt
ambo hūida: et q̄q̄ sūt ābo sic-
ca. Et ad ministrat i primis q̄
sūt debilitata sicut oliban⁹ et sa-
rina sabaz et faria oides et s̄ilia
¶ Qd̄ si corz est vlc⁹ et vlc-
cus hūidū valde: tūc necessarie
sunt medicie vehemētis eric-
catōnis cū p̄paratione ad me-
dicinas faciētes nasci carnē: s̄z
cū aristologia et radix oppo-
ponaci et dragagātū adustū. Et
in residuo sūt necessarie medi-
cine sic v̄eos et faria l̄p̄inorū.
¶ Et q̄q̄ accidit vt sint qdam
medicie in quibus sit aliqd̄ p̄-
p̄rietatis qd̄ egēt medicie faciē-
tes nasci carnē de ericcatōe et
absterfione sed supfluit: sūt er-
go p̄p̄ gradū p̄ter ericcatō-
nē suā vehemētē remētēs
sordiatē et p̄hibētēs materā et
supfluit absterfio et corrosio. s̄z

quādo permiscetur cum ea aliquid de illis q̄ sunt illi sua frāgitur ex eo et tēperat ipm̄: r̄ sit faciens nasci sicut flos eris. Cuz em̄ cū ipso associant oleū et cera et q̄ humectāt mēbrū et fixū faciūt: tūc ipsum p̄pter ericcationē et vehemētā absterionis sit cōsolidatiū: quare opz vt sit flos eris vna decē partū cerate q̄ admīstrā i corpōribus q̄ sunt sicciōra: et vna duodecim partū q̄ admīstrā in corpōribz q̄ sunt hūidiōra: r̄ opz vt obseruet in istis q̄ expiunt p̄dicta. ¶ Senes egēt medicinis in q̄b̄ ē caliditas maior et attractio fortior. et cadūt i eis q̄ sunt sicut p̄x r̄ thys et farina ordei et farina fabarū r̄ farina horobi r̄ radix lilij r̄ aristologia et cūmia. r̄ herba oppoponaci. ¶ Et q̄ phibetur medicina a iuuamēto declina ad aliā cū ergo sit difficilis: curet cum eo quod est propriū vlcēribz.

De curatione vulnerum alseherēgi idest que sunt in capite. Cap. 12.

Rēgimē q̄dē ossis in eis et q̄d accidat ex accidētibz eorū timidis iā dictū est i cap. ostiū: r̄ algeba versū icarnatiū vlcēribz eoz: r̄ que sūt extra ea sufficiūt quelibet medicīne ericcate leues puluerizate sup ea ex medicīna. r̄ medicīna q̄ facta ex oleo et myrba et olibano et sanguie dracōis et s̄r medicīne leues p̄dicte in vulneribz. Qd̄ si fuerit illic curfus sanguis: tunc curet cuz eo quod diximus in ca. an. sanguinis. Et opz vt cibetur h̄is eā cerebellis gallinaz affaris quātū possibile est: ipa em̄ sim

q̄d testificant q̄dā cōfortāt cerebrū r̄ retinēt sanguis fluxus i s̄ sit i eis inia alta. et similiter aqua granati miz: r̄ emplāst cū yga pastois. ¶ Et de medicinis bonis ad vuln̄ r̄ sanguinē est vt sumat fermētū purum sicciū: r̄ terat et puluerizet desuper et non humectet. ¶ Qd̄ ar̄ phibet egritudinē est emplāstrū cū farina oz. et s̄ta p̄fectis cū ysoopo humida: et s̄r cū sauiūch ordei cū calamento r̄ fert attritioni ei: et reliquū regiā mē sumatur ex capi. ossium.

De sermonibus vnuerſalibus. Cap. 11.

Am sciuit i

lib. s. q̄ sit intentio cōrusionis et attritionis. Contorsio autē ē vt sit membrū separātū a tūctura sua separatione nō cōtinentes apparente manifesta: quare est dislocatio: r̄ eguamē quidem est infra torsionem et est quasi aliquantum tensiōis cōmouētis ligamentum in iunctura: r̄ quod continetur de eo in carne: et si cum eo fuerit aliquātulū separationis erit torsio. ¶ Et d̄ hominibz sunt qui nominant intensionem quam nominamus torsionē: nōmine cōmuni. r̄ de hominibz sunt qui nomināt torsionē separatiōnem vnus duorum laterūz lacerti: sicut vnus duorum laterū lacerti lacerti vole manus r̄ r̄ acetate cum adherentia lateris

alteri? Quis separatio sit ap̄parēs. Illud autē q̄d volum? p̄mittere et loq̄ de eo i p̄mis ē cōtussio que accidit lacertis in medio eoz et attritio in extremitatibus ipsorum.

De cōtussioe r̄ attritioe. C. 1. Quando accidit lacerto vt p̄runda accidit ex hoc inter pres ei? numer? solutiōnis cōtuitatis: r̄ multoties effundit ad ipsuz sanguis plurim? ex quo ap̄atur r̄ pauciores sūt ei? d̄spositiones in q̄b? nō aggreget ad ipm̄ sanguis et p̄trestat: qm̄ plurimū sperat ei? resolutio per poros: et proprie per poros q̄ sunt p̄stricti cōstrictioe impellente ab illo q̄d facit cōtusionē exteri? et a cōstrictioe accideēt ex ap̄ate interi? et pp̄ illud si nō succurrat rei i ea p̄ducit ad corruptionē mēbrū. ¶ Et fortasse excoatiō sequebitur casum et offensionem: q̄re opz vt p̄paret ad curationē ei? vt nō canceretur. ¶ Et opz vt administratio fiat i attritione cū redidit d̄e p̄nuitatis villosū incisorū: imo ad sedandū dolorē.

De cura. Cap. 3.

Quon reperit i pluribz harū d̄spositionū i hac accidētia et excusatio a s̄omia: imo obfices artīs p̄perant ad illud q̄s sit corp? mundū. ¶ Et q̄ sit fibrothomia et festinat ad emplāstra prohibentia oppulenta non accidit ex eis illud quod est necessariū ad curationē que multum conuenit. ex est eorum prohibitio cum infrigidatione et stipticitate aut cuz vno eorum. ¶ Cum autēz tardat illud et p̄perat sanguis ad

d̄spositionē solutiōnis: r̄ times nocumenta p̄dicta necessariū est in curatione eius extrahere sanguinem illum vt non redeat apud continuationem ad d̄spositionem eius. q̄s fuerit taliter q̄ sit possibile vt resoluatur. p̄pter raritatem pororum cū em̄ brocis aquarum calidaz r̄ similitū eius fiat. Et fortasse admīstrā sup vberatos de illis que dixim? . Et iterū cuz medicinis carminātibz sanguinē mortuū oleis resolutibz lapitudinē: vt dent i potū beint? res adiuanes ad resolutionē fiat illud. r̄ s̄s p̄tent? illo. r̄ ista mundificatiua adiuanātia ad illud sit sicut delū iudicū r̄ cost? r̄ cētaurea maior cū s̄rupō acetoso: vt adiuet s̄rup? acetosus iterū ad illud cū incisione. ¶ Medicīne q̄ carminātes sanguinē mortuū sūt sicut farina ordei r̄ ysoopus humidaz similia p̄fecta cū aq̄. Et forte ē sicut calamētū mōtanū et sauiūch r̄ pp̄rie q̄ cadit in capite. ¶ Et ad vltimū illud cui ē mollificatio cū caliditate subtili resolute resolute subtiliz: ex eis q̄ ericcāt ericcatioe subtili. nā ea q̄ sūt vehemētis resolutiōis r̄ ericcationis cū admīstrā in ipressioe ei? resolutū subtilē: r̄ ipsū s̄r spissū cū ericcatione sua r̄ oppulāt poros iterū cū ericcationē sua: r̄ hec fortasse mēsurā excusat solutiū d̄m̄ in eo cur? cōtuitas soluit p̄pe cutē et i eo q̄d appet nō p̄fūda. ¶ Qd̄ si nō fuerit ita: r̄ fuerit solutiōis m̄te r̄ p̄fūde r̄ d̄gi q̄ ab eo q̄ appet nō erit excusatio a scalpellaridē: et resolutū resolutū i ap̄atibz r̄ vlcēribz malis. ¶ Et ei? q̄dem d̄spos nō est dispositio vberati. in verber

rato em trahit materia ad cutem: et cutis ei via ulcerationis: et in hi si soluit puritas pspunde submersit: sic illud non sperat: quapropter necessarium e ad ministrare attrahentia cu fornicum dicitur et vctofas et calpellationes et fortasse erit res maxima et fiet ad apostematione magnaz ex teri? et aggregabit: et tuc oportebit vt festinetur ad aptiedu et resoluendum illud quod aggregat in eo sanem: vt sedet dolor cu eo qd facit pus: et resoluatur materia cu aptione. illud em est fm dispositione apertent et vt aperiat veloci? cu adiutorio curatiois est salu?: et fortasse resoluunt eam medicinae aperientes abiqz saniofite: propus qm adiuuant eas caliditas innata et potu. **C**Am plus obserua medicinas pdictas in cap. casus et offensionis. **L**igatura aut q ad ministrat sup contusione iam dictu est in mo suo: qm accidit attritio aut pssio: tuc liga ipsaz: et fit instrum tuu sup locu ipm stricru valde: et vadat cu ligatura ad supioza pcessioe pluria. s. ad ptes epatis et ad isteria pari. et no ad das astellas neqz puluillos. line q desup astellas pluri mas: qm e necessariu resoluere illu sanguine motu et e necessariu mltu itedere vt vadat ligatura ad supioza ne effundat ad ipsam aliqd: et ei? pcessio desup fit mollior: et fit pannus dur? tubulus vt sufferat stricru: et festinet puritatis ebrocaru cu ea: et pparet mebu ad superiora sicut fit i huro sanguis. **E**t hec cura. s. ligatura o3 vt sit aha? apostemet mebu quo

nit mebu qm apatur no suffert nisi ligatura egle neduza vebemeta pcessiois: et ppter illud dicit tuc cu emplastris et centumita te effusiois aq calide defu per. **C**ladulaz aut e curatio q sequunt pssiones: et cu plibode sup posito ne addat et magnificetur et fortasse enacuatur: et fit in eis contusio.

De casu et offensione ad lapidum aut parietem aut aliud. **C**a. 4.

Quis et offensio ledur ripe dicitur cu contusioe et attritioe. **E**t est i eistimor pp solutione pmutatis accidentem in viscerebus. s. in panniculis suis: neruis eoz et venis magnis que sut in eis: rest in eis timor: ppter resolutione continuitatis: accidentem in visceribus. s. i panniculis suis et neruis eorum et venis magnis q sut in eis: et in eis timor itez pp vehemeta doloris et qro pl? corp? est mai? est tumor: vehemencior. **E**t ppter illud fit q no accidit infantibus in casibus eoz de le sioe qd accidit puberibus. **E**t glandule iteru multiplicat in casibus et offensionibus et verberationibus: et est necessariu vt succurrat: euz eo quod narratum? i loco suo. **E**t accidit qnqz ex casu et offensione nocumetra magna et icissione lateris in corde: aut stomacho: et mouit statiz accidit qnqz retineat vna regestio. et regredunt in solitarie. et qnqz accidit vomi tus sanguinis et hucus sanguis nariu vehemens ppter incisionem vene i capite aut epate: aut sple ne et apio vctris et stricrua ahe lit? et abscessio vocis et locutiois. **E**t iste cui aduenit offensio: aut casus aut alit ab abscessu sermo ei? et iclinat caput ei? et arefcit ahe

litus ei? et sudat frons ipsi? secundo stati. et qm accidit ei aut punctio aut vberatio percussione clamosa vomit? sanguis in hoto et lenitas nature mouit: et facilius est ei. vt euomat ipm p mixtu cu cibo pprie et si illud qd appetit az apatur mouit: deit? occulat apatur et qesit apostema: deit? euomit post ipm sanie mouit statim. et ille qui cadit sup planitie vt sple ne: deinde currit ex eo sanguis plurim? tuc necessariu e vt apostemet et mouat. **E**t ille q cadit sup caput suu multoties no loqitur. **E**t cu remanens qz ad tertiu et no minuitur: neqz additur: tuc laudat in tertio et expectat vitz ad septimu et no mouet an illud cu aliq. **E**t cu loc? illi? q cadit no rubet: tunc locus est neruosus.

De cura. **C**a. 5.

Si no fuerit fractura et dislocatio et fluxus sanguinis opz vt succurrat mebro offenso: aut leso p casum: qre ponat sup ipm qd stringat ipm. **E**t cu hoc necessit est curari hoc capitulum resermet donec videat et qd in terius no est ca pperas ad perditione. **E**t si est necessariu vt festinet plus et fecerit necessarium dispo illud: opz tuc vt pperet et fibothometz ministrat clistere leue subtile: deide si possibile e eoz vt stringat locu et oppilet fissuram si accidit cu eis q duru? pperet ad illud. **E**t medicie q sut necessarie sut oppulentes conglutinantes et resoluentes materiam cu facilitate et mollificates sicut in coruscio: et incarnatiue annexes defous et int?. **E**t melior cib? ei? est mes et cicer. **D**e medicinis aut qz opz sumere iliaz q patit contusione aut offensione aut ca:

sum melior et ahs e mumia purra cu olo notato sambacino et viano: qnqz fiat psecutio cum aliq clistere. **E**t det i potu resini cu auro vno rubee tinctoz in vino et bolumar. et post ipz alio mu: et armenu et sumach et sarcocolla pferit valde cu incarnatioe sua. **E**t albumi anneu e inuati cu pstricinu: et de eis quoz inuametu sit vehemens: et arsenico e p? mirabilis i oib? q sut necessaria de incarnatioe et resolutione sanguis et phibitione nocumeti cu in potu sumit. et succ? e tauree maioris et aristologia et bdeliuz costus bibita cu sirupo costoz inuatiua sut oia. **E**t de illis q in potu dantur ad leniendum et resoluendum sunt castaz et oleu amigdaz. Trofici? bon? . 8. resini. 8. lacce rubee. an. 4. ter: re sigillate. iij. fiat trofici? sumatur in potu cu aq ciceris. **E**t de medicinis q desup ponuntur sut altea et myrrha et mastix et almu gat qm cu ea fit emplm aut bibiturina: et e ppetas bona i fractura et dislocatioe et i torsioe et pto: sioe et vberatioe et casu et offensione: ipm em sanat et incarnat velocius: et sedat dolori: et si fuerit hns vehemete fractura idurat ea et forte facit. **E**t de medicinis opplatibus est acatia: est ei mi rabilis i algeba itez sicut aloes et bol? ar. et alliu et sumach et almes et ppyuz et calr abo exticta et risi ptrituz: et de glutinati bus est sarcocolla et de vaporatio: nisibus bonis sut folia cupres i decocta cu sanfuo et sili folia alpheti: et sili si ponatur in eis lac acetosum.

De offensione super ventre et ylcera. **C**ap. 6.

Iam dixim⁹ de hoc in li. iij. si est excusatio: et opz⁹ ut retur sup ea operatio. **E**t sit cibus omne lenituum et frigidatius: et volubilis et chrisi locanna et malue. Et de facientib⁹ glutinatione iteru sicut arnoglossa: et detur in potu iteru in principio de succis ifrigidatibus cum pmixtione lenificationis sicut e expulso solatri: aut arnaglossa: aut endiue cum cassia. et de illis q⁹ eppra snt iteru i hoc capitulo est vt teratur psillu et sumaf de eo pars. j. r. lacezta rabe abou. an. s. quarte partis vni⁹ et croci. vij. partis r potio eius sint. 3. ij. cum aqua calida. Et detur in potu trocise⁹ huus modi. R. karabe. r. ro. v. acatie ablute. vnc. s. spice id e. vj. r mel liloti. x. et mastice. 4. r corticu thuris. 4. et boliar. vij. et croci. ij. et nucis cupssi. vij. fiat trocisci cu aqua arnaglosse r hoc q⁹ de couenit pprie quado egritudo pertraherit principiu. Et ponatur emplastruz ex huusmodi genere sumaf mala ascema decoquat⁹ cum decocto odo riferodonec sint discocta: et fiat optia eoz p⁹ritio r sumaf de eis 3. c. et laudani. xx. r. r. et spice et mastice: et eppatorij ablyti oiz. an. 14. et coficietur cu aq⁹ cupssi expssa cuz oleo de lilio et emplafretur cum eis.

De dispositione verberati cu flagellis et eoz similib⁹ et cura eius. Cap. 7.

Oportet vt sit cib⁹ verberati cu flagellis ex cicere excorricato p⁹rito et ex faseolis rubeis excorricatis. in potu snt loco aq⁹ aqua ciceris ifusi. et detur in potu itez medicine eius qui

offendit se et ei⁹ q⁹ cecidit et p⁹pe bolu arme. **E**t itez reu. et ziziber pigafiet de punctione aboz def i potu. 3. j. s. cu aq⁹ cali. De eis ho q⁹ supponit meliores ei e⁹ vt sumaf pellis ouis excoriata stat: et du est calida et huda imisceat sup locu: et dimittat sup eu et no remoueat: fortasse em sanat ipz i die scdo: et q⁹q⁹ resoluit apa et phibet putrefactio et ppe q⁹ puluerizat sub excoriata aliquatulu salis vehemem p⁹riti. **E**t de illis q⁹ de sup puluerizat: snt nasturtiu tritu et sem e ap⁹ et hysimilia. et itez snt merdasengi et ceruse ptes eqles et fiat ex eis ceratu cu oleo ros. et cera. et itez ephithima et diagagato et crocoeq⁹li melfura. et stremaseritve stigiū lini ipz cu arsenico et lazpide pipertis: et nos ia dixim⁹ hic morte saguis: et nos ia dicimus illud in lib. decorationis.

De torsione. Cap. 8.

Mior curatiois torsio luneturapofficialiu sumalei dactiloz desup possit: et dimittant qm ipz sanat ea. Cu aut accidit torsio nos ia dicimus in. c. fracture ossum medicinas que omnes rectificanc torsionem: quare omnes sumant inde.

De excoriatioe et e i ea excoriatio calciamenti. Cap. 9.

Excoriatio est ruptio que e tactum laboriosum: et quadoq⁹ est cum apofemate: et quadoq⁹ est sine apofemate: et q⁹q⁹ est cutis tota excoriata: aut incisa aut pendens: et est necessarium inuiscare ipsam quare curetur cum inuiscatioe que dicta e in capitulo vulneru. **E**t opz

quatum possibile est ne incidatur cutis imo dilatatio sup ea fiat: etia multoties fiat: qm inuiscat in sine re: et si no adheret: inuiscat cu emplis factis ad hac re. **I**n derecta vero est melius vt ad ministrat desuper medicame ablyz ligatur a si no fuerit possibile: eius excoriatio cu medicinis cu adiutorio aeris e melior. **I**n excoriatioe aut leni de medicinis bonis excoriatioi singulari r ppue excoriatioi calciamenti est vt sumaf pulmo et ppue pulmo arietis et inuiscat desup r sanat ipsam. **E**t si no fuerit apa tunc confert et pannu adustus aut oleu ro. et arsenicu rubenum r cucurbita adusta est valde mirabilis cu qua est fiducia et ppue in excoriatioe calciamenti. r ex medicinis sigillatuis incarnatuis consolidatuis est omne illud in quo est sit p⁹ritas leuis sicut acatia r galie r ppue adusta: r cu sit illud in excoriatioibus leuib⁹ et rar⁹ sufficit et fortasse sufficit iteru vnguetu ably. r de illis q⁹ sunt fortiora e vt sumaf cerusa et amoniacu oleu ro. r myrti aut oleu de kerna et oleu de lilio: dissoluat amoniacu cu aq⁹ et vino: et fiat ex eis emplm et fortasse sufficit myrtha et merdasengi sola cu vino. **E**t sumach est excicis excoriatioe leni r phibes apa. **E**t ex embrocis ppue q⁹ accidit fissure et excoriatioe snt lites r decocto hozobi r lites et aq⁹ maris tepida r emplatu cu sece sicca. **E**t si aut destruit cutis tota: necessarium e vt phibeatur apa ex eis in quibus est excicario r sigillatio fortis: r sit res in ea magis difficilis.

De p⁹ctura r disruptioe r excoriatioe eius quod retinetur ex spinis et sagittis r ossib⁹. C. 10.

Punctura r disruptioe vicine snt ex hoc q⁹ vnaqueq⁹ eaz e penetratio corpis acuti duri i corpe. **E**t itez diuersificat i q⁹itate corpis penetrat: r snt vt punctura sit cu puitate penetratiois significas puitate penetratiois q⁹ ipa no traseat cutem: r hmoi q⁹ de leuis nocumeti si no p⁹ moueat: r q⁹ dimittit: r rectificatur p se ipse in eia malitia carnis: nisi vehemem malitia carnis: fortasse ei apaf loc⁹ ei⁹ r accidit pulfatio: r ppe q⁹ e illa di sp⁹ r p⁹ctura vehemio: r sc⁹ e p⁹ctio pueniens ad carne. r p⁹z q⁹ de medicatio hmoi e vt sedet apa et doloz ip⁹ et no idiget regimie vulneris. **D**isruptio ho indiget regimie vulneris et regimie doloris apatis: et ia q⁹ dictu e in regimie vulneru r i regimine apatu illud in q⁹ e sufficentia: et illud q⁹ necesse e nos remeotari i hoc loco e p⁹ctioe r regimie e hmo illud q⁹ retinetur in corpe de re p⁹genex disruptioe: sine sit spina: sine sagitta et q⁹ sunt similia illis: hec extractio q⁹q⁹ sit cu instrumentis continetibus rem qua trahit. r q⁹q⁹ sit cu expressioe et que ei simulant: et q⁹q⁹ sit cu p⁹rietatibus medicinaru trahentiu que extrahit illa q⁹ desimunt forpices: r reliq⁹ infra. **C**anon aut in eo q⁹ extrahitur cu instrumentis retinentibus est sicut extractio sagittarum cu forpicibus habentibus capta⁹ line vt vehemens fiat earu retentio. **C**anon ergo in ea e vt caueatur contractio eius q⁹ in eis compreheditur vt sit via

earū ad illud qđ auferendū est
ampliata nō phibēs bonitatez
possibilitatis tenēdi illud: et vt
inquirat facultoria ad extrahē
dum ipm. Et si fuerit penetrās
de duob⁹ laterib⁹: tūc dilatef la
tusa qđ est magis cōueniens ad
hoc vt egrediatur per ipsum.
CIngeniū hō ad hoc vt nō fran
gafy est nō moueat motiōe sibi
ta: imo cōprehēdat sup ipz et cō
moueat cōcūsiōe qđ sciat qđ tūc
suscipit ei⁹: et tūc capiat ipz aut
suspēdat in eo: deinde trahatur
tractiōe qđ est sibi rectitudinē. et
multoties ē necessariū vt dimita
taf aliquot dieb⁹ et suspēdat in
ea: deinde extrahat. Et iā di
xerūt quidā sapientes hui⁹ artis
sermonē quē attulit⁹ sibi sum
modū: quibz qui aufert sagitta
oz vt sciat ante illud spēs sagit
tarū: nā qđā earū sunt ex ligno
et qđā ex arūidine: et earū zugi
sūt ex ferro z ex ere z ex plūbo
alcalat z ex cornib⁹ ex ossib⁹ z ex
lapidib⁹: qđā earū sūt rotūde: et
qđā hnt tres angulos: et qđ
quorū: angulos: et de eis sūt
que hnt linguā vnā aut liguas
duas aut tres: et de eis qđ hnt zugi
gi. et illarū qđ hnt zugi fortasse ē
zugi earū inclinātū retro vt qđ
tendit ad exteriorio suspēdat cū
carne et in qđūsdā earū est zugi
ad interiorio: vt ipellat: qđā ea
rū sunt quarū zugi mouet cū re
sili turno: cūqz extēdit ad extio
ra dilataf z phibent sagite ab
egressiōe. Et qđā sunt qđ hnt
zugi magnū: aut est et extremi
tas qđ tate dicitur: vni⁹: et noiaf
caudata: et qđā sūt planē: qđā
sunt qđ⁹ addunt ferra minuta:
cū ergo extrahit sagitta rema
nent ferra illa i profundo sagit

tarū: z quorūsdā zugi est fissura
in astula. z quorūsdā zugi hscan
nullā in qua igredit⁹ astula: z qđ
dā strigunt ex oppositiōe sua: z qđ
dā nō strigunt ex ipō: vt qđ ex
hntur ad exterioria separataf lu
la a zugi z remaneat zugi i cor
pe: qđā sūt venenose et qđā sūt
nō venenose. Et sagitte vni⁹ qđ
ē hnt sibi duos modos. qđm⁹ qđ
rū est extractio: z alter ē impulsio
et illō est: qđm⁹ cū sagitte signat i
eo qđ appet de corpore: tūc extrac
ctio earū sūt cū attractiōe: et ad
ministrat itez cū attractiōe: qđ
figit sagitta i profundo corpis: et
nos qđē timem⁹ ex locis qđ sunt
opposita sagittis qđ ē hnt fac
ciēt ex eis flux⁹ sanguis qđ iter
facit aut nocumētū vehemēs fac
ciēt. Et egredit⁹ sagitta cū im
pulsioe qđ figit i carne z i corp
bus: et i his qđ opponūt ei nō est
aliqd qđ phibeat a scissioe neqz
nerū neqz os neqz aliqd aliōsē
eis reb⁹. Qđ si illō qđ ē hnt sūt
fuerit os: tūc nos admistrabim⁹
attractiōe. Qđ si fuerit sagit
te appēs tūc trahim⁹ ipaz: z si ē
occulta: tūc oz sicut dicit hys. si
possibile ē vulnerato vt deat se
ipz sibi figurā sibi qđ fuit qđ fuit
vulnerat⁹. qđ oz opzvt significet p
ipz sup sagittā: z si nō ē possibile:
tūc opzvt respiciet sibi qđ ei pos
sibile ē figurā et vt admistrēt i
qđsio z respisso z si ē sira i carne:
tūc trahat cū manib⁹ aut cū li
gno suo i nō ceciderit capite si
nō fuerit ex arūdie: z si iā cecidit
lignū ei⁹ tūc ē hnt extēdit qđ fir
et sopitib⁹ aut cū istro qđ ē hnt
sagitte. Et oz i qđūsdā horū
vt sūdāf caro scissioe p̄fima: qđ
nō ē possibile vt egrediat⁹ zugi ex
scissioe p̄ma. Et si sagitta que

nit ad oppositiōe mēbi vulne
rati et nō ē possibile vt egredia
tur ex latere qđ intrauit: tūc oz
vt findam⁹ illa loca qđ opponūt
ei. Et ē hnt ex eis aut per ex
ctiōe aut p̄ ipsiōne cū re alia
z ipellat cū ea ferrū ad extioza:
et oz vt icidam⁹ cū nra ipsiōe
nerū aut arteriā. Et si fuerit
zugi cauda tūc sciem⁹ illō ex in
qđsioe: z opzvt intromittam⁹ il
lā caudā i canā in hnt qđ ipellūt
sagitte z ipellam⁹ ipz cū ea. Cuz
qđ egredit⁹ zugi et vides in eo lo
ca putrefactiōis: et est possibile
vt ponas in ea ferra alia miuta
tūc admistrā inqđsitiōe iterum.
Qđ si inuenierim⁹ scissurā ex
istis ferris ē hnt qđ hoc in
genio. Qđ si zugi habuerit ra
mas diuersos z nō obedit nobis
ad egressiōe: tūc necesse ē nob⁹
vt dilatam⁹ scissurā si nō fuerit
ppe ipm locū mēbi de qđ timea
m⁹ adeo vt qđ dixerim⁹ illō zu
gi ē hnt ipz cū facilitate. Et v
hoib⁹ qđ ponit ramos in canam
vt nō egrediat⁹ caro: deinde si
vulneratus fuerit quē nō hnt
apa calidū admistrā futuraz
aut comple crabbitonem qđ facit
nasci carnem. Quod si accide
rit vulneri apostema calidū: tūc
opz vt curetur cū ebriosis z c̄phis
CIn sagitta aut venenosis opz
vt p̄cauet caro ex alterate sua
a carne sana. Caro est veneno
sa ē mali coloris fulca z qđ ipsa
sit caro maligna. Si at ligatur
ra figat i os ē hnt qđ est i libro.
Si aut phibet ex hoc aliqd car
ni: tūc opzvt p̄cauem⁹ ipz vt p̄fo
rem⁹ illud. Qđ si sagitta sira
fuerit i p̄fūdū ossis: tūc nos scie
mus illō ex firmitudine sagitte
z p̄utate motiōis ei⁹ cū moueri

m⁹ est tūc necessarii erit nobis
vt icidam⁹ i p̄mis os qđ supra
sagittā cū icisioe: aut p̄fozem⁹
ipz cū terebellio facido foramē
i circuitu ei⁹ si os fuerit grossū:
et euadit sagitta p̄ illō. Qđ si
sagitta sira fuerit i aliqđ mēbio
p̄ncipaliū: sicut cerebro aut cor
de: aut pulmōe aut vtre aut ite
stino: aut epate. aut m̄fice: aut
vesica aut appet signa motus
tūc opz vt abscineam⁹ ab attra
ctiōe sagitte: qđ fiet ide inq̄tu
do pluma ne supueniat nobloc⁹
fmonis stolidoz cū hoc qđ parū
p̄ferim⁹ s̄firmo. Si at n̄ appa
ruerit signa mala alia: z ex qđ⁹
tumem⁹ de acc̄tib⁹ tūc p̄mitte
mus s̄monē i p̄ditōe qđ accit p̄f
mum: deinde icipiem⁹ i curōne.
z multoties ei⁹ illis qđ⁹ accidit
illō saluat aliqz abqz spe mira
bilr. Et multoties egredit⁹ pars
epat⁹ z aliqd de siphac qđ ē su
pra vtre z r̄rbo z matiz totaz
nō accit ide mozs: vt b̄th si nos
dimiserim⁹ itez i his membris
p̄ncipalib⁹ accidit mozs s̄z oz
dispōnē et p̄portionabimur ad
p̄cauitatē miseriacordē: si at ab
stulerim⁹ sagittā fortasse sal
uabit infirmus qđqz.

De medicinis attrahē
ribus. Ca. ii.
Opz vt sup illū locum ponat⁹
ammoniacū: qđ est attra
ctiuū forte aut sumatur radix
arūdinis: et terat et p̄plastrēcū
ea: fortasse p̄ficē cū melle: af
foduli itez z folia papaueris nū
gri z folia arbois sicut cū sauc
aur semē iusq̄am i albi p̄pe cū ca
cadis: et s̄fr fruct⁹ iusq̄am i bi
cū dispōne sua. et itez alkeiri z
spēs ei⁹ z aristologia z cepe nar
cisci. Et ex aialib⁹ res plime de

quibus e rana excoitcata: e mi rabilisvalde fixis in ofibus: et filr eradica dentis. et eacer ite ru cõrritus. et vtriq; leporis: et eo coagula oia. z d: q; lacerta e vehemẽtis attractiois ad illud sup q; findit. et de cõpositis cal: put lacerte statim cõ abscindit cõ aristologia lõga: zra dix cãne z cepe narcisci. Illud ho q; appropiatu est cõ attractioe ofiũ cor ruptoru de sub vlcerbz q; pfoli: datur dicemus in ca. ofium.

De canone curatõis con bustionis. Cap. 12.

Intentio in curatõie cõbu stionis ignis est due intõtio nes. Una earũ e seq; cõ phibitio ne veficatiois. z scõa e rectifica re q; e pbfũ. z sũ necessarier in phibitõie veficatiois medicine infrigidãtes pter q; associef eis mordicatio. z scõa vbi curaf qd e pbfũ indiget medicinis i q; bus est absterfio qdã cõ erica: tõe qdã nõ magna: pter q; mor dicet cõ hocyt sint tẽpate i casu tate zfiditate. et qñ indiget re guminis filr regaf cõ infrigida tius pũ: dñ si idiget scõa fiat. Si aut inuenit zã veficatu est: tũ necessariũ est regimẽ scõm. Et medicie ei sũt sicut chio: le z lutoz q; hã ericãtia z lãtes decocte zencãstrũ indũ zstia. Et a nõ q; sunt sicut th? z glintũ nõ zvinguis nõ pueniũt ad illũ qm qdã eoysũt calidiora spoz z nõ carẽpõtute mordicataua et qdã eozũ sunt hũdiora q; opz. De medicinis ad pbfũtionẽ q; sunt sim intõtionẽ primã. Ca. 13.

Umãtur sandali zausel z later alb? recens aut oftra cõ zuntant cõ aq; solatri zaq; ro sa. aut vnguẽũ de vitellis ouoz

zoleo ro. Et itez ediniãzari na oidei abluta zvitelli ouoz z ofũ ro. z lãtes elikate cõ ofo ro. Et itez bolũ ar. zacetũ. et ite rũ oleũ ro. z cera hzq; os: deũpo nat i ea d calce abluta ablutõe tãgra cõ cerusa ro pio zalbumẽ ouz z aliq; stulo calce. Et itez lu mãt folia malue z sicte z elixent cõ aq; dulci: deũ terãt z mĩdenã a reb? filois q; sũt i eis: deũ ag: gregẽtur eis merdalengi pãiti cõ climia et cerusa de plũbo al galai amboz. aũ ptes. ij. et. s. z olei ro. ptes. iij. et aq; solatri et aq; couãdri amboz. aũ. par. j.

De medicinis q; sunt ad pbfũ tionẽ sim intõtionẽ scõam. C. 14.

Eltoz rez ad illud e ynguẽ tũ de calce. Cõ Sumaf calz et abluaf septies donec separet ei? acur tas tota: deinde cõ quas set cõ ofo ro. oleo oliuez paucã cera si indiget ea: et fortasse ad dunt sup ipm chimolea et albu men omi et parũ vini. Cõ Inguẽ tũ calz cõ nõ alio. Abluaf calz sicut sciuisti: z fiat ex ea cõ aq; folioz sicte z cõ aq; folioz caulis z oleo ro. et cera ynguẽtũ. Et d illis q; cõueniũt hie: z vbi nõ tief pustulatio et veficatio e ligare desup folia albethil adusa aut filtue pbfũte. Cõ Inguẽtũ cõ: ueniũs ad paruitatẽ caliditatis et est lõge cõpositiois expertũ e et inuẽtũ est bonuz. R. stercozis vacee pã scõtis ericãti z corticũ arbus pint et pulegij oim. aũ. p. merdalengi. iij. scouẽ argenti iij. scouẽ plũbi. iij. calcis ablute cõ aq; frigida multoties. v. zchi molee. v. z luti alcabulũ aut ro mani aut armet z ceruse oim. aũ. vij. hge pastois contrite. x. encãstrũ pũci aut firũ. vj. tute

viridis. vij. stercoz ouis. vij. gra noz volubilis z folioz ei? abo: rã. xv. scouẽ ferri z succi folioz maluanici z succi folioz malue oim. aũ. x. liliũ dom? z cepe ei? z liliũ elixitis z croci oim. aũ. v. cã phore. iij. cere faui et olei rok. z medulle cerui et adipis ei? quã tũ sufficit. Et de illis q; sũt for titudis vehemẽtiõis et pueniũt ei qd e minos caliditatis: e vt sumant limature eris z ferri: et pficiãt cõ luto aut cõ lato rubeo deo z pburãtur in patella aut furno z fiat inde trocisci z seruẽ tur z administrent redacti i pul uerẽ vbi necessaria est ericatio aut limãtur cõ oleo ro. Et de hoc genere iterũ est illud: cõbu: ratur simus colũbinnũ in pãno lini donec accendat et linat cõ oleo aliquo: quomã est mirabi: le. Et locis vlcera tis pferunt porri elirati aut portulaca cum fauch z folia myrti pãrita i pul uere redacta. Si autem fiat in obediens: tũc folia abethyl adu sta aut folia algebũt adusa. Et si fuerit magis inobediens illo administrent medicine consoli dantes vlcera maligna.

De cõfõtie aq; calide. Ca. 15.

Quandoq; accidit vt effusũ datur olla feruens aut aq; calida sup membrũ hols: z facit opatiois ignis. Et cõueniẽt? ei elyvt succuraf statim aũ q; ve ficetur cõ eis que sunt sicut san dali z aqua rok. z cãphora: z nõ dimittantur ericari: imo conse quenter adhibeatur omni hora pannus infusus in aqua frigida congelata: hoc em̃ prohibet ipz veficari. Et quidã pperãt et rozãt desup aquam oliuarũ aut aquã cineris. z meli? est vt tera

tur quodlibet amboz cõ fauch: aut ynguentũ de calice: et iteruz medicamẽ factũ de simo colũ: bino predictũ est mirabile vald Et vlcera quidẽ curant cõ por ris eliratis aut ericatis contri tis et est melius: et cuz reliq; q; dirimus in capitulo pumo.

De fluxu sanguinis et retẽ: tione eius. Cap. 16.

Am scitũ est in li. j. qd qñ sã quis egredif aventus h egre ditur nisi aut pp apitõie ouf: cioz venaz pp debilitat in ve: nis: aut pp vehemẽtiã repleto nis: aut pp motũ fortẽm vsq; ad vocẽ z saltũ: aut pp vaporẽ acci detẽ veniẽtẽ defõis: aut pp dis: ruptionẽ eaz et ipaz incisionẽ p cãm punitiã incidẽtẽ cõtu: dentẽ: aut pp cãz in corro detẽ in terus: aut pp vehemẽtia motus cõ repletionẽ aut pp refudãtionez ab eis pp raritatẽ accidẽtẽ cor: poti venaz z panniculo earum. Et puenitõie venaz ad hoc vt currat qd e in ea cum inuenit viã e arteria. nã corpus eius est mobile: z qd est in ea quandoq; pãrãit: et qñq; expandit. Et qñ nõ desup coartat loc? ei? post lo: lutionẽ p̃tunitatis ei?: et inuent vacuitatẽ puenit res ad eboris: muz qd noisã mĩ sanguis. Et arteria qdẽ lz fit de illis q; noisã tũ est de illis q; difficultẽ e incar: natio. Et multoties qdẽ nõ icar: nat arteria z incarnat illũ qd cõ: tiner arteriã et coartat sup eaz: qre sanguis nõ p̃t facere cursum supflũ: imo egreditur ex eo alit qd vsq; ad fines cutis. f. q̃tãtas q; caput: et qñq; attenuat cõ ppo: stitõe redit et occidit sicut acci: dit rupturẽ et fortasse remãt vte: na sola sub cute et scit pul? ei?

z ipsi? successio: z multoties accidit illud arterijs dem? z dirupitur pter qd dirupat cunis z congregat sub cute embosifma scz apa leue ex sanguine rvetofitate qd possibile e? qescere cu? cōpssioe. Et hoc qd ez multoties accidit i collo z inguinib? z curuatur? p se: z multoties accidit ex cā intrinseca aut ex nōmia. Et multi medicor? existimant qd oia diruptio arteriar? pducit ad matrē sanguis qd dem pluri mā sūt si carnes illd qd ē i circumtu ei? z fiat apa nōmia: itz ipsa metū nō incarnat? z res nō est ita. Jlle qd ē qd negatur i carnatione p tro ueritat? ē cū p sideratōe experimēto. Cōsideratōe nō qm vna duaz tunicar? arterie ē cartilaginosa z cartilago nō incarnat. Et experimēto nō qm nō uita est incarnatio. Et oppositū eis sal. cū p sideratōe z experimēto. Cōsideratio nō ē rethorica z ei? forma ē qd ē inter incarnatū sicut caro z nō incarnatū sicut ossa. Itz opz vt sit incarnata: itz ē difficulte incarnatōis z testimonū qd ē qm ipse narrat se medical se plures arterias z fuerit incarnate: hec qd ē est res aq? nos is expediti sum?. Nos nō dicem? nūc qd dispo? pcessiois sanguis a mēbris diuersificat cū dirupitur sicut epar z pulmo: z de illis sūt a qb? par? pcedit sanguis et in vna qd duaz diuisionū sūt qd sūt timofoza: z de eis sūt qd sunt absq? timore sicut emanatio sanguis ex pulmōe in qd est timor z abvtrifq? emanat sanguis diuimus: z de illis sūt sicut vesica et matrx z renes: ab eis ei nō emanat: sū guls plurim? valde sumatim: imo qnq? multiplicat cū lo-

gitudine spatij z puenit ad successiones illaudabiles. Et diuersificat dispo? sū. sū guis ex arterijs: qm sūt i qbusdā eaz difficultis valde timoz? ex arterijs magnis qd sūt sup man? z pedes z hmōi iterificiūt sū plm z nō retinet: z i qb? sū sit facili sicut i arterijs craneis: retentio est in sanguis sanguis eaz ē facili z sufficit i eis pstrictio solaz: mōtōes quidē currit ex arterijs pnis sū guta de hī retinet p se. Et differētia qd ē iter sū gūne arterie z alioz cognoscit: qm sū guis arterie egredit cū saltu z impulsōe: et ē vehemētōis purpureitatis: qd ali? neq? declinat ad nigredine sanguis uene z ei? essētie: z scias qd ois cū accidit elatio z p pue sanguiea z p pue arterialis z sū pfluat z accidit ei spasm? ē malū z sū si accidit ei singulū ē mortalis. Qd si fuerit sincopiscū sū gultu: tūc mors ē festina: z aliepnatio z p mictio rōnis sunt male. Qd si fuerit spasmus: tunc est mortale sū plurimum.

De canone curatōis fluxus sanguinis. Ca. 17. Opz i curatōe flux? sanguinis vt icpta se retineat deinde cures vlt? ei? si fuerit: nō est tibi posse in eo cur? cā ē fixa ex corodēte z sū b? nisi ita vt auferat cā: z si dispo? nō tolerat vt auferatur cā ē necessariū vt retineat cū suis retētus z sūt i causis qd sūt ei z absctdūt sanguine currētēz tile cāe sūt scite i libro pmo. Uex ego narrabo eas sū modū festinatōis. Qd dico qd p iste cāe: aut sū p phibētes i illo illd qd egredit ab exitu aut sū aggregatōes de illo aut res. Et diuisio prima est puerio ad prē aliā qd aut

sūt cū attractōe ad sū b? pter qd fiat exit? ali? sicut ponitur vtro se sup epar et remouet sū. san. ex nare dextra: aut itaq? accidit exitus alius sicut sū matur patiens flux? sū. nariū ex manu pri nēte nari sū mta stricta. Retēnēs aut sine exitu ē illd qd phibet motū sang. z ei? penetratio nē z cāt p cāz ignitē aut p cāz stupefacientē: z stupefaciēs qd ē aut ē medicina: aut est dispo? corpis sicut i sincopis pā em multoties retinet sanguinē. Cā aut retinēs sanguinē i locis ē oppitilis exitis: aut cū ligatura aut cū repulsiōe ex bucellatōe aut cū repulsiōe absq? bucellatōe aut escara cū canterio aut medicina cauterizāte: aut cū pgelatōe rei retētē aut cū iustificatōe aut cum incarnatōe aut cū coartatōe carnis circū dātis venas qre oppitilat ipz z claudit ipz clausiōe uehementi. Et opz vt scias qd qū associat? vulnere apa cū qū tate plima hui? nō ē posse ligare cūz sū gū neq? iromittere iucinia neq? strictura laboriosa: neq? est pole tūc nisi administrare glutinationē z stipricitatē z stupefactionē z inspissationē sanguis. et si est curō ex strictura aut sū sūra aut p pinq? tate medicie: qd ē doloz ē malualde: z ois p patio doloz ē mala. z opz vt p p p p i sit aggregatōes duas res: quarum vna ē defect? dolor? z altera est refrenatio pnis cur? sū gūis qre nō adiuuat qd appetiōe z inspsisioe z fiat facili sū gūis sū gūis z ei? erit? z cū phibēs due intētōes declinet ad leniōz sū illd qd pnis ē z p p inquit? ad tolerandū in dispo?e. z est necessarium vt narrem? modū eius postquam

sciueris qd p mū qd opz cōsīde rare est vt cognoscas an vena sit arteria: aut vena p signa sua qre rare gas cu? arteria et sū solicit? plusq? solicitus et agas cū vena. Ampli? dicemus qd de attractōe pā ad sū b? nō ad exitū est necesse mēbro cūz fricatione aut ligatione z strictura aut cū vctōis. z opz vt sit membrū cōicans positū ex membro cognito sup extremitatē lineevni? contūnitatis inter ea ambo cū lōgitudine z latitudine: z eligi? diuersificatio in situ lōgitudis et latitudinis qd ē qd amboz est longitudo: z dimittit qd est p p inquit? sicut sit in duob? laterib? captis: aut duob? laterib? manns. nā lōgitudō iter ista duo ē p p inquit? qd illa ex qd timeri nocumētū pletur? hec res exigit vt rememotemur illd qd i ea dirizamus vbi locuti sum? i lib. de canonib? etiatis. z opz vt sint extēsiō z fricatio z his sū ista amū dua ex eo qd p p inquit? membrō scdo de hī defectat ab eo: z vt nō expectet in diruptiois arteriar? z eis similitū qd sit hoc artificū sufficiens in retinēdo sū rū sanguis z adiuuat: z sū rē iudiciū in sū mta lateris cōis lōgū. Cū aut duoz modozū diruptiois scde z ē cā stupefaciēs est. pbi gfa vt cū betur ille cuius flux? sanguis nariū multiplicat aut ali? ab illo cūz grossi cū tū i grossantū? sanguine sicut sunt lentes z uinbe et eis sū ista. Cū aut scds ē. pbi gfa vt i potu dētur stupefaciētia. sū rē di za ex ponūt corpus frigore: fortasse accidit sincopis z retinetur fluxus sang. Modus aut p dictus in diuisione alia est: quo

niam opz vt obfuec in eo caplz vnū. z est qm fortasse arteria nō est vna duax que continuatur cordi: imo duoz laterū eius ita vt cū stringeris eā inuenies eaz firmioz imo fortasse cōtinuatur cū latere altero ramus alterius arterie que accidit in eo et adducit ad eam sanguinē pter vā quā stringisti quare idiges striccuris duabz. ¶ Et añ illo opzvt cognoscas partem que est pncipiū venie: in qbusdā em locus est inferi⁹: z in qbusdā est desup z i qbus est supius sicut in colora z in quibus desup sicut in cora z pedibz. ¶ Et qñ cognouerit pte administra in ea ligaturā et striccurā. ¶ Et de regimine i illo ē vt puenias ad extra hēdā venā cū pncipio: z ēr cū incisioe pauce carnis qvelat eā z occuliat ipaz deū inuolue eā postea administra medicas q̄s dicemus. Qd si fuerit pulsantis: tūc meli⁹ ē vt yeles eā cum filis lini. Et si sit si fuerit nō pulsantis: verūtm multo rones eleuat sanguis ei⁹. ¶ Cū g feceris illud: deinde annexeris ei medicas tūc dimitte ligaturā vsq ad diem tertiu z quarē tūc. ¶ Qd siyderis medicinā glutinationē facietē adherētē loco ei⁹ tūc nō eradicēs eā oino: s; pone in circuitu ei⁹ de gze ipz aliqd qd madefaciat ipaz partū per. Qd si accidat ei pcessio ex seipso. qñ in auferēs illud qd est sup ipz: tūc tene qd est sub loco i via itineris vene z pme p̄fide cū qua fiat securitas o salu sāguinis eradica illd qd eleuat d eo in loco suo: z pmuta illd cū alio z sit pparatio rna quā facis mēbro i ista hora s; qd opz ē vt sit ouificiū ei⁹ magis unum q̄ prin-

cipiū itayt qñ est verbi grā in inferioribus intestini et matricis tūc sternat stratum aliqd qd eleuet inferiora: z deponat superio ra sim maiorē elōgationē que ē ex dolore: deinde dimitte ipsū tribz diebus: deinde annexe et hūc modū vsqquo eleuetur sanguis. ¶ Refrenatio aut cū bucellatioe nō est possibilis nisi in arterijs magnis: fac ergo licimūz ex pilis leporis: aut tela araneae aut subtili cotto: aut panno lini veteri: deinde pulueriza sup ipsū medicinas phibētes sanguinēz mitte ipaz arteriā sicut bucellā: deū stringe sup ipaz ligaturā z fortasse administra licimūz ex pilis lepori solū z excusat sollicitudinē: opz vt frigas striccurā adherētē q nō separet donec incarnet. ¶ Licimūz nō ex se nā regit i extractioe ei⁹ paulatim z expulsiōe eius aut alijs ad hoc. ¶ Impletio nō sine bucellatioe ēvt iponat pbi grā. illa res i ouificiū ei⁹ z legit desup pter penetratiōe ei⁹ i venas: z vt retinea tur cū eis q sūt sicut puluilli z p pte spōgia z cū virtus fortis striccurę stringētibz ipz cū pueriōe striccurę q est attractiō. ¶ Striccurā nō pta opz vt sit ppe ouificiū deinde inuoluta ydens retro z solue striccurā gradatim. ¶ Et scias q striccurā puluillorū z vitraz qñ ē debilis venit ea noumētū striccurę z ē attractio: z si puenit ex ea noumētū striccurę z ē refectio z impletio: opz vt subtiliet i hoc capto. Cū ergo stringit striccurā bona z stringit itez ex latere dnerio declinat mā z flūit attractiōi ex striccurā. ¶ Et nō opzvt pueniat cū striccurā z phibitiōe nisi q sit ira

dolore nisi illd fuerit necessarium in nimis: deū mollifica eā paulatim. ¶ Et mltoties qdē opz vt suās figurā carnis z colligas labia ei⁹ z vitris tegas: multo rones em sufficit collectio labiorū z positio puluilloz suat ea colligēdo venas ipsorū. ¶ Ampli⁹ stringe sup medicinas puluerizatas rare: z inclina añ alio guidegi qñ cōtrahit vbi coarizat apd pncipiū suū cū digitis vn⁹ duax manuū: deū anecte et medicas et puluillos apud ouificiū ei⁹ cū manu altera. Impletio nō cū refrenatiōe puenit aut cū striccurā impletis i facie ouificiū ei⁹ cū manu altera si cessante retinere donec pgeles sāguis z fiat impletio: aut cū refriidate valde q̄ ifridat sanguinē z pgelat ipm i ouificio eius: aut ppea q caro coarctat locuz sicut si icidat vena i latitudine et suspendat ad duo latera in puma vice: quare claudit sup eam caro ex latere ex quo currit et hoc nō fit nisi in loco carnoso. ¶ Et multoties qdē accidit q necessarium est incidere ramū extremittatis vene vt sit in troitus ei⁹ in profundū vehemētiore: deū ponunt desup medicinē: et multoties accidit in carnatio meatus absqz matre sanguinis. ¶ Striccurā aut cū escara sit cum igne ipso qñ magificat timor: et fit cū medicinis cauterizantibz sicut calce: flore eris et gnibus dragātī et gnibz arfenet et cymno etiaz et silibz et cū eo qd ē debilibz qñ puluerizat sup locū et stringitur et retinet. Verū timor i illo est q escara est velocis eradicatione ex se et ex quolibet res-

stete ex eruptiōe sanguinis z qñ bet aliarū carū. z qñ cadit escara redit timor: nou⁹ et pp illd pceperūt vt fiat cauterium cūz ferro vehemēter ignito p̄fide ita vt faciat escaras pfundas grossas: quarū calus nō sit facilliset cadāt in tpe lōgo i quarū simili caro iā ē nara ex cauterio namqz debilit proueniunt escare obiles q cadūt ex debilit eā z cū hoc facit accidere sanie et calefacit vehemēter. ¶ Cauterium vere forte implet cum escaris fortibz et remouet rupturā z detumescere eā facit: z p̄fit eā. ¶ Et de cauterizantibz bonis tēperati regimini eslyt sumas albugo ouz z aggregēz cū calce nō extincta: et inoluā cū eo pili leporis aut ei silia: z ponat sup locū et stringat. Et de bonis puenētibz ad vltimū multoties est vt sumas cyminū et calx et ponant sup locum et stringant: z qñqz diag ap addit eis colcotar. et gha dragātī in hac summa sunt habentia stupicitatē cū cauterio. ¶ Calx nō est cauterium in quo nō est stupicitas de qua sit curandū: et illud qd gha de escaris cū cauterio i eo q hz stupicitates est longioris firidit et profundū. ¶ Et succ⁹ simi asinini et substatra lterous asinini sūt de illis q aggregāt ad cauterium acuitate z glutinationē. ¶ Medicina nō resistēs cōglutinationi sūt sicut gpyluz ablutū et glutinum decoctū: et amilū: et puluis molēdinū: gumme. et thyrz resinaz itez palle d vuis ipis: z rane sunt hu⁹ gnis sim q dē z itez stellasceni⁹. ¶ Medicina nō retinētēs cū epica

tide z icarnatioe ff sicut aloes: z coxer thuris: z sicut iteriora passularu vne p trita valde: et galle cu oleo aliq: z pburatur.

¶ Et qñ pplet istamatio eap ex tinguant: z papyrus adusta et resina: z lcoia ferri z ster^o eq. z ster^o asini adusta: z cinis ossiu no ablatoz: qm ablata pphibet glutianone: z spogia noua submersa i oleo aut vino: deinde aduratur: et pili adusti.

¶ De narratione medicinaru simpliciu z ppositaru sporu diuersaru fortiu i pphibitione fluxus sanguinis. Cap. is.

¶ De illis q dixit Sal. et narrat bñ z expta sunt post ipz z incta snt plurimu iu nameti e vt sumat d colcotar. xx. z de minuto thure. xvj. et de aloz z glutino sicco. ah. viij. et de arfenico. 4. z d gypso vehemeter trito puluerizato vt ato mi post cribellatione. xx. curet cu eo puluerizando sup lincina z spargedo sup locu qm e mra bile. ¶ Aut sumatur sarcocola de mecha z aloes z sanguis draco. z ponat sup linciu z stri gnat z aloes z thus solis cum pi lis sz qd scuisi. z itex spogia adusta sicut dixim^z z later adustus: sumat spogia z lcoia plubi z tutia z aloes: aut sumant thur z aloes z sulfur aut thur z sulphur: fiat puluis: aut admistret linciu cu albumie oui. ¶ Aut sumat d colcotar. xx. z d thure st minuto thur. viij. z re sine. viij. z de gypso adusto. 8. aut sumat colcotar z de gypso adusto. 8. ¶ Aut lnat colcotar ex vsti z calcad z dragati adu si ptes eqles. z de bdis ad fluxu sanguis z ppe ex dragato e

vt sumat aloes. ps. j. z s. pmuz aboz i corpore graui: z scbz eo ru i corpe leui z corticu thur i corpore graui. 3. z thuris ipi grossi pinguis i corpore leui. pars. j. sint conteti sup ea sbo. ¶ Aut sanguis draconis: z sarcocolla pficiat cu albumie oui et ponant sup pilos leporis: et preparantur secundu locum.

¶ Tractat^o tert^o de vlcerb^o. ¶ De sermoeynuerfalli de vlcerb^o. Cap. j.

Vlcera genera

tur ab vlcerb^o z ab exituris eruptis et a pustulari solo co: sinuitatis in carne qñ facit la nie z pus noiat vlcus. ¶ Et no facit pus nisi propterea qd ci bus q veniit ad ea conuertit ad corruptione pp debilitate me: burz qm pp debilitatem suã re solunt ad ipm et attrahuntur versus ipz supfluitates mebro ru vicinatiu ei: aut pp ynguentia mollificata mebru et linienta ipz cu hmiditate sua et vinctuositate sua. z qd e de genere pus subtile noiat vir^o. z qd est grossus noiat fordities: z res pilla coagulata abas: aut ad nigredine deluis aut sic fer. et virus qd e no gnat nisi ex subri litate hnozu ad loz exipoz: calidoz: z fordities gnat ex gros sitie hnoy: z vir^o qd e multiplicat cu gñatioe apostematiz et vir^o eget exiccante: z fordities abstergentre: et vlcera snt appa rentia et snt hntia pfiditate. ¶ Et vlcus qd pfunditatez hz non euacuat quin aut iam idu rata sit caro circudãas ipz z no minat fistulaz e sic canna pene trans

trans in mebru aut no indurat aliqid et nominatur abscon: sio et caerna. ¶ Et quandoqz dicunt quida absconitio illud quod elongatu est sub cute: se paratur ab ea cutis: et caner: na illud qd infectis sup carne et dilataz in ea. Dicunt quidaz: imo dilataz est caerna z stri ctu pfundius fistula: z non est fuetas i noiatioe. ¶ Et qñ est durities sup vlc^o apparens no: minat vlc^o ostracinu. ¶ Et fistu la quide mala est illa que non sentit: et sz quatitate elogatio nis ei^o a sensu erit ei^o malitia. ¶ De ea ipsa quedã est eqlis: z de ea est quedã obliqua: et que vadit ad neruū dolet yehemē: ter: z pprie qñ tagit ei^o inferi^o: cum tēra z fortasse difficilis sit opatio illi^o mebru z e hmiditas subtilia tenuis sicut fit ad illa q puent ad os: z qñ puent ad ligamētū est illū qd currit pro: pinquū illis. ¶ Uex dolor i ossuo: la z ligamētū fortasse nō ma: gnificat: z hmiditas que vadit ad os e subtrilior z delinior ad citrinitate. z ex pueniete ad ve nas z arterias multoties egre ditur fer: z qñ si fuerit tēdes ad venã sanguis plurimus et ad arteria sanguis subalid^o cu sicut sanguinis z pcellioe. ¶ Et ex ea q puent ad carnem humiditas viscosa grossa tur: bida cruda: z multoties snt fi: stule onificia pluria cur^o eē am: bigit et nō scitur an sit fistula: vna. ¶ Et multoties effudit in quoda cūstioz eius humidit: tas habēs tincturaz tūc si fue rit fistula vna egredit ex orifi: cius alijs color vn^o q e fistule. s. diuerfus: alb^o z tenebrosus: et

ali^o. ¶ Et vlcera quide diuidit tur in species diuisionū: dz q vlceru qdã sunt que sunt dolo: rosa: et qdã sunt que snt pua: ta dolioz: z qdã sunt apostemo: sa: et qdã sunt puuata apate z quedã sunt mūda: et qdã sunt immūda: z immūda quide pro: pterea q in eis supfluit humo: plurim^o et hmiditas copiosa qz mis non sint mala: z de eis sunt fordidã: z de eis sunt minoza: ta et de vlcerb^o snt putrida. et de reb^o magis nociuis eis snt merides z hmiditas aeris cu calate ipz^o z de eis sunt coro: siva: z de eis sunt abulatina: et de eis snt mollia aut dura aut frida aut calida: et mollia snt de vlcerb^o facitib^o cadere pi: los ab eo qd sequit ea. ¶ Et snt qñqz de vlcerb^o qdã reludãta ex quib^o resudat virus citrinū calidū. z fortasse est calidū co: burens qd est in circuitu ei^o et est malum mortificas et de eis sunt difficilis p solidationis: et putrefactio est pter corosione q si fuerit: erit abe abulatine: et fortasse corodēs e corodēs illū qd pntuat ei ppe pp acu: ritate et absqz putrefactioe z ne: qz est febus oino. ¶ Uerū cum ambulatio putrefactio mal: tipicat feb. aut nō separat ab eo. Et Sale. qd e noiaut hmōt vlcera corosiva ignē pñcti et formicã abulatiua: et post vlc^o putrefactū est cōpositi ex vice: re et ex egritudine putrefacta: et vnicuius eoz e dispō. ¶ Et vlce: ra qd e dura icipietia ire vers^o viriditate et nigredine snt ma: la: et vlcera frigida sunt mol: lia alba quiescētia ppter me: dicinas calefacietes z calã ad

rubedinē dclivita delectant frigore. Et qñ vlcerb' malis ascoctis coq' corpus mal' sicut alb' plūbe' aut citrin' itic illō est signatio pp corruptionē cōplexiōis epati; z corruptionem sanguinis q' venit ad vlc' q're fit difficilis ei' p' solidatio. z vlcēz q' dē q'ū radices sūt acute: z cū qb' ē purit' supfluitates sūt acute: z q'ū radices sūt late albe pauci purit' illoz cōplexiones sūt frigide. ¶ Et vlcera generata inaccessiōe egritudinum sūt mala: qm̄ nā expellit ad ea residuū corruptōis supfluitatū z vlcera dū cicta pilosab eo q' sequit' ea sūt mala. z meliores signatiōes significātes salutē vlcēz vlcēz z vulnerū sunt cū i succedētia eoz declivita sūt ad s'ānū. d' in signis mortis velocis cū sunt homini apata z vlcera levia z destruit ei' rō morit'. z malignorū qdē vlcēz cause sūt qñq' vulnera obuiātia supfluitatib' malignis corpous: aut regimini corrupto: et qñq' sunt sequētia pustulas malas: q're sūt ab eis festinātia ad vlcera tōez post pustulas z significat malignitatē vlcēris ei' p' tractatio z ipsi' ābulatio z corruptio ei' qd' est i ipsi' circuitu et difficiltas sanatiōis i seiplo cū rectificatiōe curatiōis exhibite ei. z meliores signatiōes significātes salutē vlcēz: z vulnerū sūt cū i succedētib' eaz ē sanies q' ē cū medicina facitē pus z ex opatiōe nature: illa ei opatio nature ē s'm cursū naturale: z non generat sanies nisi a digestiōe naturaliz n' associat ei' malū ex accidētib' vlcēz maloz: z pprie sanies laudabilis

alba lenis eq̄lis q' p'seuta ē cōplemērū digestiōis: z neq' ascoctat ei' feioz cū i ea nō sit pure factio. z forasse nō eūat a fetore paruo sanies cui accidit cū adiutōio caliditatis innate z alteri' extrance. z nos qdē i locuti sum' d' sanie i loc' alijs. ¶ Vlcera aut' q' accidere faciūt spasmū z vlcera putrefēs scrofulosa z algeromari z coruosiua z cācerolaz q' eoz cursu curūt: sunt in quib' non generat sanies: uno qñ apparet in vlcere sanies z apā ē signū bonū cū q' non timet spasmū z p'curit rōnis et his s'ita q'uis sint in loco qd' facit illō necessariū sicut sunt mēbia postiora z anteriora z nisi res p'trasierit terminū. Qd' si apā occultet subito z redeat n' soluet p' pus aut ei' similia. ¶ Ampil' sūt vicināria mēbus nervosis sic vlcera dox salta: qm̄ sunt in vicinitate dox si et nuche: z vlcera q' cadūt in a'riore pte coxer genu qm̄ ipa itez sūt sic lacerni nervosi: in q' bus res quertū ad spasmū: p' mixtionē rōnis etiā. Si aut' euenit i mēbus nervosis plurimū quozū est in a'ncedēte exēsiōis corpous timet aut cursus sanguinis si ceciderit in medietate inferiori extēsiōis: similiter timet ex eis qñq' p' mixtio rōnis et timet q' cadat pleniss et saniostras post ipam: aut q' pueniat spūtū sanguinis si ceciderit i medietate superiore ei' z tū iā sciūsti itēsiōne i saniostras i pectore ex libro tertio. Et qñq' timet i eis itez p' mixtio rōnis. Et d' signis bonis i vlcērib' est vti circuitu eoz nascant' pili q' cecidēst. et corpa susceptibilia

ra curatiōis vlcēz sunt q' sunt meliōris cōplexionis z paucioris humiditatis supflue cū itēsiōne sanguinis i eis. Flavero q' sunt m'le hūiditatis aut siccitatis sunt tarde suscipiētia rectificationē vlcēz: quāvis hūida sicut ifantiū sint suscipibilia: q' sicca: sicut sentit: z pprie qñ p'plexio ē radicalis sicca priuata sanguie mūdo z accidētalis hūida mollis: sic in semib' iterū pp illō itez fit in hydropticis curatio vlcēz eozū difficultis z i p'gnatib' itez pp retēsiōne supfluitatū earū: p' pter ea q' ipsarū mēstrua retinētur. Sz in semib' nō sanāt eoz. vlcera pp illō z pp paucitatem sanguinis eoz boni. ¶ Et qñq' sanant' vlcera: deū rescindunt: qm̄ nō generatur i eis caro nisi a'ā mūdificationem: qñ ergo retinet i eis supfluitas nō mūda: opz idē vt corruptatur cōmunitas pueniēs scdo. Et qñq' existimant fistule p'pterea qd' accidit eis dispositio exiccationis et retēsiōnis p'hibētis respiratiōne q' ipse se sanate: qm̄ earū dispositio est similis saluti sicut diximus: deū rescindunt pp quēlibet motū et p'motionē et rullim et offēsiōne z maliciā taccēti et alia. ¶ Et de vlcērib' in quib' nascit' caro qdā sunt i qb' nascit' caro addita: z qdā i qb' nō nascit' illō: et illa i qui bus generat' caro addita sunt illa in quib' fit festinatio nascēti carnis a'ā mūdificatione: et illa in qb' nō nascit' illō sunt illa i qb' nō nascit' caro nisi post mūdificatiōez. ¶ Cū ergo plōgat' spātū vlcēris z corrodit' z putrefit' destruit de substātia

ei' resplurima: sic nō expectat' cōsolidatio ei' nisi s'm p'fundū. Et pprie qñ vlc' est antiquū res tinēs spātū anni: z pprie qñ est diruptū recipit ex eod' diruptio. s. fistula et antiquū: necesse est vt educat os ex ossib' q' eis sunt vlcina: et vlcera qdē melācholica nō sanant nisi ab eis auferat' tota eoz corruptio: vt ad carnē z ossa sana. ¶ Et cāe q' cū accidūt corruptū vlcera sunt debilitas p'tutis mēbu quare recipit omnē materiā z malitiā p'plexiōis mēbz: et malitia ei' qd' aduenit ei de sāguie aut i q'itate aut i quātitate. In q'itate p' plurimū est pp malitiā p'plexionis epatis: et color est in eo declivus ad albedinē plūbeā aut citrinitatē aut pp splenē et color ad nigredinē et alterationē declivus rē tiginositate: quare est cū eo malitia omnium humorum in corpore. ¶ Et huiusmodi quidem p'pter quod ex ipō nō acquirūt quod conuertatur in carnē nocet p' illō quod quertit ad ipsuz de supfluitatib'. ¶ In q'itate vero: q' ad d' aut diminuit' quare nō inuenit cū quo caro vlcēris generet. et ē vlcus clarū mūdūz propter ad ecarā et nescit' sūt corpus mūdū pauci sanguinis: aut est pp ostracositatē que accidit parietei' et margini ipsius: aut pp dilataciōne venaz: q' aduenit ei: aut pp corruptiōne ei' icipiētē p' tenebrofitatē z viriditatē nigredinē aut ppmēbrū male cōplexiōis qd' vicinat' ei. Et vlcera qdē plane curatiōnis z eis similia sunt interficiētia isātes nō tolerātes vehemētia doloze et vlcēris: z difficultatē curatiōis eoz et ipoz p'pauitātē.

De canone curationis vlcera- rum. Cap. 2.

Scias qd oia vlcera idiget exiccatione quadam pter facta ex attritione lacertoz iporu pmissioe. Ista em indigent in primis vt mollificetur z humectent. Et cu hoc q indiget vlcera i dominatioze dispositionu exiccatione indiget qnq dispositionibz alijs mudificationibz z absterfiois z alioz psequetibz vlcera pter ipsa vlcera. Et qto pl est vlc maiz et pfunduz idiget exiccatione vehemetiore: vt aggredet labia ei: vehemetion pcuratioze: z fortasse est tibi necessariu suere ea. et cossidera ex dispoibz necessitatis ad pcuratidm illo et eis sllibz illd qd dixim in c. vulneru. Et scias q vlcera fortasse idiget i curatioibz suis administratio ne medicinaru qru qda sut cures penetrates z q insicunt pfundates: z tuc necessariu est vt sint vngueta et eis sllia: qre opz tuc vt sit illd qd appet hui du z qd oculu e siccu z ppe i illis q ita d sllula opz vt sit sic citas ouficioz ei: vlcis huiditate substantie ei: vehemeter. z e qde qnq necessariu vt eaz medicine pmisceant cu eo qd currit: vt fiant viscose adheretes. Scias q illd itez i eis. Et scias q vlcera indiget ligaturis i strictura pp tres modos. Quoz vn est vt currat fordities: qre oz vt sit forctudo stricture ei: apd ei: ouficiu vt ipsi: expulso bda fiat. et scds e seruet medicame i carnatiu sup vlcera: vt no idiget stricture vehemeti. z ter ti e ad icarnatione labioz: z oz vt si sit stricture i ipo mollis

apduo labia: imo applicata pphicatio vehemeti. Et no opyt ch ligatura pueniat ad lesionem: ita vt apostemetur: opz: sit adiuuas in pphibedo apa qm no est possibile cu apareat curet vlc. z si si e tibi poseyt pphibead pper apa: tuc occupat: sis cu apatez cura ei: quo dcusqz apostema fuerit: cu obseruatione ipsi vlcera: vt visqueq separanentis ex curatode apatis: tuc remanebit sola obseruatio vlcera. Et similitet qn corripit qd e i circuitu vlcera: z viridescit z migrat: cura i lbcu scalpellatoze extractio ne sanguinis: z si etiā cu vntosis deide adhere ei spongia sicca: postea medicata aericares. et cu separata vlc: aut inuenit vlc: pparit: tunc opyt obserues in pntis an ex corpore aliqd ad vlc: effudat: aut no effudat: imo ita sit abscissuz. Qd si nihil effudat: itz sit intentio tua in medicado ipz: z si aliqd effundat ad ipsam: ipz solicit: in eo qd ad ipsa effudit ex slloma aut solutione ventris aut vomitu: qm vomu: qn qz pfert etiā in hoc: z hypo. testificat de eo. Et si i vlcera: sine ruit frusta ollu z pnticuli aut alia: no pperes i extrahedo: sz fac illd qd diximus i capitulo ollu. et primum quide qd opz te pparare de esse vlcera: est aperitio cu medicinis luis: deide mudificatio cu medicinis suis: deinde nascetia carnis et solidatio. Et si iugeneris vlcus mudu eqle qd no hz pfunditate: tuc solidatio tm fiat cu eo qd no hz mudidatione. In forditis no necessarii e abstrunges moridicans. Et in primis cu curant idiget max dicatioze: qm sensus no sentit ip

sum: deinde gradat perueniat ad illd qd e leuioris moridicatiois vsquequo sentiat hora nascetia carnis. et caue i oib: illis ne dolere facias qtu potes z ppte qn e illic caliditas z inflammatione. Et opyt remoueat cas phibetes a solidatione: z sut caule qs numerauim z dixim q declinat cu vlcera ad malitiam si tu curaueris eas i primis no eris vacas ad curatione vlcera: sicut opz: imo no erit tibi possibile. Et mltoties qde rectificata e ppletio mbutz sufficit i rectificatione vlcera: et multoties est vlcus molle sup qd ouif car mala q est in seipsa ad rubeidine z calefactione decluis: ergo curet cu epithimatis: in frigiditatis carnis circudatem ipsum. sicut succus solatri cu bolear. zaceto et epithimatis de sandalis et caphora frigidata cu vinu: quare no cessat solidari vlcus: et cstrigi. Et opz vt in vlcera: dolorosis q sunt vehemetis doloris sis occupat: i primis in sedado dolori et illd cu mollificationis q tu scis. pcul dubio: et quis sint pparata vlcera: vt erunt amē cu no sedat dolor: no preparat nobis vt curemus: cu ergo sedauerim: cōsequimur. et vlcera qde fordidā indigent vt mudent: et sllilla quoz hūditas et qd ex eis currit e pluri mē: et forditia mudificat cu melte: et fortasse mudificat cu pulueribus z vnguētis: z qn no mudificat no e possibile vt obuiet eis medicame puru vsqz ad corpus eozz ppe puluere: qre opyt mudificat: deide nascat caro: et i mudificat qd e absterfio plus sicut sciuisti qn. et fortasse ouif

caro mala quare e necessariu vt corrodat cu medicame acuto et limat defous cui frigidatibz deide eradictur cu eo quo eradictur efcara: deinde curet. et medicame quide vnu fm qdaz copiosa facit nasci carne et fm quedā eoz est corrosiuu vehemetis absterfiois cu copia illa sint leuia valde aut est hqz daz eoz no absterges neqz facies nasci: et pp illd eget medicame vt pfortet aut fragedo z mitione ei: aut minuēdo ei vinctuositate aut inuēdo ei medicamen aliud in quo sint exiccatio et absterfio et i corpe alio est per comparatione ad ipm corrosiuū daz gēz vt minnat de pōdere eius aut addat in vinctuositate eius aut ad iugatur ei i strica aliq. Digniois ergo vlcera vt cōfortetur eoz medicame sunt illa q rū difficilis est solidatio. et de illis q sunt necessaria est vt dicit mittat medicame supple: tribz diebus deide dissoluantur. si ipz tac h opatu fuerit no faciet sua opationem. Et opz vt elōgetur oleū qdlibz ab vlcera: q si fuerit necessariu tuc sit oleū d lueria et oleū myrtinu et oleū masticinu. et cu tibi no est nisi vlcus: sic opz vt alleuet isentibi li mēboru: no tolerantia ipz: et caueatur adolotio ei: cūme dicit mero forti. In illo no qd e p ui sensu no ablineat a necessaria medicatioe. et intrinseca q de z sublimia pietiosa et multiuamēti et suscipiētia nocumta velociter sūt de capitulo sllibili et iudicio ei: z eoz pparata sūt de capitulo insensibili: aut quoz sensus est debilis. Et ppter huiusmodi causas nosiute

runt vlcera intrinseca ea q̄ sunt sicut flos eris ⁊ ets similia ⁊ p̄ prie ea q̄ bibunt: ⁊ idigit illis q̄ faciunt glutinationē plus sicut dragagatū ⁊ gūmi zilla q̄b̄: clysterizaf idiget eo q̄d ē iterduas res. et de illis q̄ recta sūt i cura tōde vlcerū ē vt q̄eta sūt mēbra eoz ⁊ nō moueant ⁊ si mouēt i principio motu puo min⁹ nocumētū ē q̄ si moueant post p̄ncipiū motu laborioso et pprie in corpe maloz hūmoz. ⁊ opz vt timeaf in vlcerib⁹ q̄ cadat ex vicinitate eoz i carnatio iter duo mēbra vicinātia sicut adhe rētia q̄ accidit iter palpebā ⁊ et oculū ⁊ it duas palpebras ⁊ in ter duos digitos: ⁊ cauerne et abscessōes sāt velocis pueritōis ⁊ ad fistulas: et vlcera q̄dē vicinātia arterijs ⁊ venis magnis p̄ducūt ad apā illd q̄d viciat eis d̄ carne molli s̄ctescit ⁊ t̄tuba scelle ⁊ q̄ ē p̄ aurē sic p̄ductifca bies et ei s̄tia de his q̄ dixim⁹ pp̄ illā eādē cāzet p̄p̄e q̄h corp⁹ est pleni malafupfluitate: t̄tūc q̄dē vehemēs sit dolor: et puenit ad vlc⁹. q̄re opz vt curet illd cū mūdificatio corpis: et cū eo q̄ d̄ctm̄ i capto. et dū mūdificatur apā nō sperat er⁹ curatio: ⁊ē ne cessariū in h̄mōi vt tuearis vlc⁹: ex nocumētō cū basilicō et ei si ml̄ib⁹ si corp⁹ fuerit mūdifica tū: et p̄as iter ipsū et iter mē brū q̄ distiguat et phibeat nocumētū puenire ad vlc⁹: i tot dis p̄one. et opz vt audias simonez cōmūne et ē q̄ de illis q̄ sunt ne cessaria ē vt sit illd quo curatyl eus aut cōueniēs aut icōueniēs lz nō sperat i dispone t̄h nō asso ciat ei nocumētū et icōueniēs ⁊ diuersificatio aut est q̄m̄ ipz

est debili⁹: et significat illd ad d̄tū ei⁹ q̄ est p̄riū ei q̄d er ipso expectaf d̄p̄ccatōe aut mūdificatiōe aut alijs p̄ter corrup tiōnē aliā: quare opyvt ad d̄af in virtute eius. ¶ Aut ē diuer sitas p̄pter modos alios sicut qz ipm̄ calefacit vltra q̄ necesse sit et q̄re facit accidere rubedinē et inflāmationē: quare p̄pter opz vt minuat de fortitudine ei⁹: et ex tiguat de inflāmationē eius cuz emplatro infrigidāte: aut d̄clinat cū eo ad nigredinē et obfus cationē: quare scit q̄ infrigidat ipm̄: aut nō calefacit ipsuz men sura qua idiget eo opyvt ad d̄af in virtute calefactiōis ei⁹. Aut mollificat ipz q̄re idiget ad d̄af i p̄tate s̄ticipi et ericca tuoz sicut sūt balaustrie et gal le: et eis s̄tia q̄ ericcāt vt succu raf cū ericcatione eoz de illis d̄ q̄b̄ dixim⁹ tibi. aut corrodit et p̄fūdat ipz sicut ostēfuz est: q̄re oz vt frāgat fortitudō absterfio nis. et multo t̄ies q̄d nō puenit medicamē p̄pterea q̄ p̄plexio i firmi et supflua in capitulo eius cuius medicamē opzesse forti⁹. H̄bēdo illud capitulū a deo do nec reducat ipm̄ ad cōplexiōnē suā: aut debilis in capitulo cō ueniente ei.

De curatione vlcerū viru lentorum. Cap. 3.

¶ **Q**uēssariū ē vt i eis admini strēt medicīne ericcatiue vt mūdificet vir⁹: deñ sit occu p̄tō i nascentia carnis. Qd̄ si fuerit mollit: tūc admistrēt sup eā medicīe ad faciēdū nasci eo rā p̄funditatē et ipoz margies pp̄ debilitatē corpoz illoz vlcē r̄ū lz oz vt ericcātur i p̄mis d̄ñ admistrant. Et cū tu admistra

ueris medicamē et nō tueneris hūiditate minuat: aut videris eā augeri: tūc ictasq̄ medicamē s̄z illd corp⁹ nō ē ericcatiuū: q̄re ad de i p̄fortatiōe ei⁹ et ipm̄ ericca tiōe et adiuna ipz cū absterfioe pauca: sicut ē mel: s̄bi gratia: ⁊ medicūis s̄ticipicis sicut sūt ba laustrie et alumē. et miora d̄ h̄ru te olet et p̄de ipz oleū i q̄ sit eric catio. Qd̄ si vlc⁹ iā supfluere itez i ericcationē tūc minue de s̄ r̄utib⁹ oib⁹: s̄z ericcatiōe ⁊ abster fioe et s̄ticipitate: et sua hoc p̄ ceptū i medicūis faciētib⁹ nasci carnē vlcēz. et nō faciat te erra re q̄dā: et vt medicamē magis absterfuiuz q̄ opz: quare corrod it mēbrū ⁊ resoluat carnositatē ei⁹ ⁊ ad humiditatē currētē quaz erictimas vir⁹ ⁊ addis i virtute absterfiois. ¶ Et h̄mōi q̄dē me dicamē p̄tūc p̄fūdi⁹ et cali di⁹ ⁊ magis simile cū apoz: ⁊ ten tit i firm⁹ mordicationē manife stā. ¶ Et scias q̄ medicīaz eric cātū vlcera q̄dā sunt q̄ sunt ve hemētis i frigidatiōis sicut iul gūamū albū ⁊ zopū ⁊ radiz mā dragoze: q̄dā sūt vehemētis ca lefactiōis sicut s̄fina ⁊ p̄iq̄re ti bi inest vt tēpes ynā eaz cū alia et s̄z oppōnē alicui⁹ p̄plexiōnū particulariū. Et medicīne q̄dē mundificātes vir⁹ sunt iste me dicīne ericcatiue sicut alumē et galle et cortices gnatoz ⁊ cor tex thurz ⁊ merdasengi et faria oidei ⁊ s̄fauic ⁊ flores papauē. russi et folia arboris salicū. Cuz q̄ sit ep̄z q̄ solijs nucis recētis ⁊ sit ep̄z cū nucē sicut ē aut deco cta cū vino ofert valde ⁊ ericcat humiditates absp̄namento. ¶ **C**emp̄z bonū: sūmaf merdasē gi ⁊ ribibaf acetoyice ynā ⁊ yice

alia oleo donec albescat: deide sūmaf antimonij et calcucecau menō ⁊ venay ⁊ gallay ⁊ balau stray ⁊ sang. dia. ⁊ alūinis et cil me: ⁊ argē oim partes eq̄les: te rant bene: et sit de vino q̄z fecta pars ei⁹ q̄ p̄paratū est d̄ merda sengi: et misceant oia: et admis trent medicīe q̄s dicent⁹ in an tidotario iylcerib⁹ p̄fūdis. Et d̄ illis ē aqua maris. R̄q̄ p̄o alu m̄inis abluat ⁊ repetit ⁊ ericcat. ¶ Et oēs iste medicīe p̄dicte nunc nō ent si cū vlcere est apā. ¶ Et aq̄ in qua deo d̄ta sunt ci perit est bona ad ericcationē ⁊ coctiomyza. citrioz ⁊ bellricoz et emblicoz ⁊ decoctio ceteracq̄ et solia ascedere sunt d̄ōa i illo. ¶ De curatione vlcerum fōrdi dozum. Ca. 4.

¶ **O**portet vt in eis admistren tur medicīne abstergetēs: incipiat in primis ab eo q̄d est fortis mordicatiōis s̄m q̄d dixi mus i canone: deide gradatim pueniat ad illud q̄d est sicut rap sia ⁊ aristologia cū melle ⁊ pan to aceto. et itez glutinū albōi cū eq̄li mētura sui oī ro. aut bu tyu. ziterū ⁊ radiz lily cū melle: ⁊ itez faria horobi et herba opz poponact. et de cōpositis ep̄m̄ iduz et vngūeta virida oia cum flore ⁊ et simplicia aut p̄mixta cū amoniaco et s̄tibus. Et ep̄la corticalia et empla facta cū fa ria horobi: et emply d̄ sale: ⁊ tro cil: ⁊ niger et trocil: viridīs. Et medicīe ericcatiuis sūmaf fectis olei ⁊ mellis ⁊ aluminis iamen partes eq̄les ⁊ sūmanz ceruse et polij partes equales ⁊ q̄d vehe mēs sit fōrdities sūmaf p̄assing cū melle. Et de ep̄lis bonis sūt oline salite: ⁊ q̄nq̄s accidit necel

itas hic iterū administrādi ali
qd de currētib⁹ quo abluat⁹ q
dicem⁹ in ca. p̄fundoz ⁊ oīa le-
dunt ea si fuerit apostema.
De curaylcerū p̄fundoz ⁊ ca-
uernarū ⁊ absconsonū. Ca. 5.
Ista indigēt curatōe suavt
carne repleant. et illd qui-
dez nō sit nisi cū vbertate cibiz
sanguinis. **Et** sunt necessarie
in hoc medicine vehemētis eric-
cationis ⁊ mūdificatiōis simul.
Et opz vt sit sit⁹ eoz talis ne
in eis retineat virtus: immo cur-
rat⁹ si inuenis hūc sūu pueniē-
temz est in eo radizylcerū mēbrū
ad superiora rouscū ei⁹ ad infe-
riora tūc iste est. Qd si fuerit di-
uersum illd ⁊ fuerit possibile ho-
miniy alteret sitū p̄fundū cū eo
q̄ pōt facere de p̄paratione ⁊ al-
teratioe naturali faciat⁹ si non
est ei possibile non est excusatio
quin lece⁹ vlc⁹ ⁊ oīz ad radicē suā
sectōe exq̄tissima q̄ nō relinq̄t
canernā: aut qui fiat vt accidat
curtus aut meat⁹ in radice sua
p̄ter ei⁹ ouiscū talis vt recipiat
salutē: ⁊ obseruet in hoc dispositio
mēbrū: an accidat ei timor
ex illo. **¶ Cū** ergo factū fuerit il-
lud stringat⁹ vlc⁹ cū ligatura in-
cipiēdo ab ouiscio ei⁹ ⁊ pueniē-
do ad radicē a qua detecto fa-
cta est: tūc p̄ncipio ecōstrato il-
lius rponat⁹ strictura i parte su-
periore in duob⁹ modis simul. ⁊
nō oīz vt pueniat cū ligatura ad
dolorē. **Et** qñ nō est tibi possi-
bile vt scindas: administra ablu-
tiōē ⁊ in t̄romitte tētas faciētes
nasci mūdificātes quarū mūdī-
ficatio nō destruit eius natura-
litē pp virtutē duarū rerū in eis:
⁊ nos qdē iam expti sum⁹ em-
plm apostolicon ⁊ sūt donū vlc⁹

timū p̄ferēs per medicatiōē: et
cētaurea qñ ab ea implet est mi-
rabilis valde: dei de suso postea
⁊ yreos: dei de faria herbi. **Et**
absconsonib⁹ qñ nō adheret curs
⁊ glutiatiōe bona. **Ulcē** est pos-
sibile vt ericcat⁹ cutis ita vt con-
glutinet⁹ ⁊ glutiatiōe simili sa-
ne. **Et** vlcera qdē p̄fūda ⁊ ab-
scōssiones ⁊ caernas nō imūdi-
cant medicine mūdificatiōē vlti-
ma neq̄ faciūt i eis nasci carnē
nisi sūt currētes lautesq̄ in ea
inijciunt cū iniectorijs aut mit-
tant⁹ cū tētis ⁊ pprie qñ eoz figurā
nō est figura in mūdificatiōe
quoz sufficiūt p̄paratio ⁊ expti-
mū ligaturē em qd offendimus
Et mel qdē est ex lanatuis ⁊
pprie mixtū cū vino: ⁊ aq̄ cine-
ris est ablutio fortis i quā nō suf-
fert qd exylcerib⁹ parū est sozidi-
duz: ⁊ aq̄ maris p̄p̄nq̄ est illū iam
ipā lauat ⁊ ericcat: **Et** aq̄ alumi-
nosa est lauatiua ⁊ cū hoc ē phi-
bitius ei⁹ qd attrahit ad mēbrū
et qñ est apā nō puenit aliqd de
illis neq̄ vinuz. **¶ Et** opz vt po-
nant⁹ sup ista vlcera supra medi-
cinas in ligaturā earū pām linu-
ti ex eis qd indiget mēbrū in re-
ctificatiōe sue cōplexiōis: ⁊ qd
indiget ad rectificādiū emphisq̄
interi⁹ ⁊ administrat⁹: sup ouiscū
cū vlcēris pānus ali⁹ limit⁹ cuz
eo qd opz ex medicamine. **Et** si-
gnificatio q̄ ipsū cōglutināt est
paucitas ei⁹ q̄ currit ⁊ descēssio
ei⁹ ad inferiora ⁊ fortasse exptiū ē
ab eo cū ligatura ⁊ h̄tē ⁊ medī-
cie hūiditatis optime sub iō dei:
de ericcat⁹ ⁊ cōglutināt.

De curatiōe p̄mū vlcēz. Ca. 6
Dest succ⁹ calamētū suuiaz
lis ⁊ medicine q̄s dixim⁹ in cap.

vermū auris in lib. iij.
Ulcē nascētia carnis in vl-
ceribus. **Ca. 7.**

Oportet nō trahat⁹ caro do-
ne mūdificet⁹: aut trahatur
ad ipsū nutrimentū si minorat⁹
et non puenit ad ipsū. **¶ Cū**
ergo mūdificata est: tūc elonget
omne moridicatinū ⁊ bacteriū
cum fortitudine quali acūq̄ sint
vlcera: ⁊ ybicūq̄ sint. **¶ Et** oportet
vt in administratiōe obseruetur
medicina ⁊ faciētū nascicar-
nem p̄cepta p̄dictade eo qd opz
er sup̄lūitate humiditatis: aut
sup̄lūitate ericcatiōis: fac ergo
illū qd dixim⁹ in capitulo vlce-
rum vltior et nō inquatū re-
manēt vlcera humida aut fuerit
sicca ericcatiōe vehementi: imo
q̄tum ad carnē que creat⁹ cū est
vehemētis humiditas: aut pau-
ce ericcatiōis. **¶ Et** de illisq̄ mi-
norat⁹ ericcatiōē ei⁹ ⁊ additio
in cera eius ripsi⁹ oleo si est em-
plm: et d eis q̄ addit in ei⁹ eric-
cationse est vt ingrosset r̄nspisse-
tur ⁊ minorē eius vinctositas
et m̄stitudo medicaminū aut ad-
datur in existit mel. **¶ Et** crea-
tio quidē carnis ei⁹ cū emphis
puenitior est ⁊ tardior: ⁊ cū pul-
uerib⁹ difficilior ⁊ velocior: ⁊ qñ
q̄ indurat caro: est tūc d recti-
ficatiōe vt puluerizēt pulnes
res ⁊ circūdet cū emphis vino ⁊
pprie s̄ptico. **¶ Medicamē** bo-
nū ad oīa vlcera cū eo qd lauat
et ericcat. **¶ Nos** quidē iam dixi-
mus medicinas creatiuas carnis
in ca. vltimē: ⁊ fortasse rememo-
rabimur de electoib⁹ earū hūc
aliqd et d̄bign⁹ i hoc loco et ē
antimoniu adustū ⁊ sarcocollaz
glutinū p̄ficiū ⁊ limacē ⁊ aduste
et scōis alcerebach⁹ ⁊ plumbū

adustum zacorus ⁊ berenias ⁊ for-
diacōtea ⁊ ciperi ⁊ p̄pue ad soz-
dida: ⁊ polliēst forte: ⁊ cētaurea
est vltimū: ⁊ r̄ntrū adustū est mi-
rabile in ericcatiōe eoz ⁊ ipso-
rum consolidatiōe.

De curatiōe vlcēz cōro-
dentum se. Ca. 8.

Qnon vniuersalis t̄ncura-
tione corrosiuoz ⁊ fraudu-
lentoz est vt mūdificet⁹ corpus ⁊
membrū si fuerit corpus mūdū
cum v̄tōsis r̄nmissione sanguis-
gari super ipsū r̄nmissione
cōplexionis eius cuz epithima
r̄ntrū ⁊ rectificatione cibi abiq̄
tarditate r̄nlatatiōē: nā d̄lata
in hoc est ei⁹ que addit i
malitia eoz: ⁊ qñq̄ facit esse ne-
cessariū ambulatio corrosiōē vt
incit⁹ membrū ⁊ cōfert corrosi-
uis cū quib⁹ nō est putrefactio.
¶ Embrocatio cum aqua frigi-
da ⁊ aqua myrti ⁊ aqua ro. ⁊ aq̄
yirge pastoz ⁊ vino s̄ptico si
non fuerit caliditas et aceto p̄-
mixto cuz aqua ro. ⁊ aqua pura
plurima si fuerit caliditas et si
milib⁹ ex aq̄e frigidatib⁹ eric-
cantiō. **¶ Et** si fuerit illic putre-
factio tunc aqua maris et reliq̄
de illis q̄ dicem⁹ i ca. putridoz.
¶ Ampli⁹ melior curatio eozuz
est administratio s̄ptico: eric-
cantiū frigidatib⁹ sicut corticez
granatorū ⁊ lētes ⁊ folia mastice
et semen rosazet spina egyptia
ca: et grana myrti ⁊ ēbroce haz
medicinarū ⁊ p̄stent⁹ h̄mōi cū
alumine: et s̄tib⁹. **¶ Et** s̄r empla-
tio cū folijs acetose et rams⁹ ei⁹
bullitis cū vino et emplatō cuz
bolo armeno p̄fecto: aut s̄rupo
acetoso aut cucurbita sicca adu-
sta aut arnoq̄losa cū sanic aut
foijs oliuarum.

De curatione vlceraum putris domum r malozum. **Ca. 9.**
HOrū maloz vlceraū curatio melior est mūdificatio cozporis aut mēba ipsi si cozp^o fuerit mūdūcū eo qđ mūdificat ipz solū et vctōsis sanguifugis tepi thimarib⁹ rectificatib⁹ cozplexione mē qđ dixim⁹ multoties et sibi⁹ r zabo. **¶ Et** nō opzyt sidi latatio in curatiōe eoz. nā eoz putrefactō addit ipoz malitiā r opz vt phibeant ab eis apata calida. **¶ Et** d illiq⁹ sedat est semē iustitiam albi cū fauic r iterū cū hmō vlcera supfluit in cozruptōe sūt necessariū vt eleuetur cū cauterio cūigne aut cuz medicamē acuro: aut cū icisioe vt si remaneat nisi caro sana cozgnta p bonitatē sanguinis ei⁹ aut colous ipsi⁹ r os sanū albū mūdū. **¶ Et** medicamē qđe acutum accipit oēm ostracitatē r trahit ipsam r succurrit comple mēto ei⁹ cū butyro ponēdo desuper vice vna post aliā: ista em liz non sūt sibiule negozstracata tñ sunt mala fraudulēta r fortasse sūt necessariū incidere mēbrū vt saluet ex outrefactiōe sua. **¶ Et** emboce qđ pueniūt eis sūt sicut aqua maris zaq⁹ p dīcte in ca. si stularū: zcū sup ista vlcera zalia ad ministrant medicamē oportet vt dimittant dieb⁹ aliquot r nō soluant. **¶ Et** medicie q̄s opz ad ministrare in istis sunt sicut farina ordēi r farina horobi cū aliquātulo alūmīs aut caro pisciū salita sicca cum aliquātulo medulle panis r aristologia r radice caulis r radice sicte r radice cucumeris asini. et semē lūi pēritū cuz calcaasit et hāce cuz passis aut sicub⁹ cū melle aut empla cū ce

pa mur⁹ docta cōmelle aut carūb⁹ aut cucurbita sicca p bustaz solijs oliuaz rectib⁹. **¶ Cōpositum.** R. aristo. r succi folioz alkerua s boy. as. pte. i. floriz eris pte. s. fiat ex eo linimētū cū aq⁹ i spissitudine mellis. r fortasse ē ne cessariū vt p fortē cū solū cucumeris asini. et alsurie et ponant desup pāni sicci. **¶ Et** itez arisi. et gallay et oli eglēs pres: fiat ex eis linimētū vlcere r circuitū ei⁹: aut calc⁹ colotar pres eglēs arsenici partē. s. et iterū alsurie pres. r. colotar. r. dragātū. iij. fiat ex eis linimētū cozqñsi acceti fortē media cotilla donec ois ma⁹ acētū: deide sūt ex eis liri gidat⁹ r poftea linat cū eiu vlc⁹. **¶ Et** itez sumat⁹ colcotar dragātū s boy. añ. xx. cortici ferri. r. vi. gallay pforataz. r. aut sūa⁹ salis ps. i. alūmīs vlti r cotici er⁹ ab rotani vlti ps. s. **¶ Empla** bonū sarco colle calcuceaumen⁹ z gal lap r hos eris r aristo. aggregēt cū aliquātulo glutini vt medicia sit pglutiaria r admistret p⁹ mūdificationē vlcere. **¶ De** medicamē vltimū exptū dragātū rubei. 24. calc⁹ viue. r. vi. alūmīs. r. vi. cortici gnatoz. r. vi. thuris r galloz s boy añ. xxx. cere. cxx. olei ātū cotilla. r. Aliud bonū: plūbi vlti cū sulfū eris vlti ceruse plūbi thuris merdasēgi clume āmoniaci oppopodaci mastice oz. añ. 3. ij. adi p⁹ sūūyacee s sine glutis alibat oli m yri. cefoz. añ. 3. iij. soluat⁹ qđ solueda sē i p⁹ tate aq⁹ r p⁹ fia⁹ ea qđ soluit r qđ tenet p⁹ fia⁹. **¶ De** dica mēserēs ogal. r aliū aggregē gauer⁹. R. scoze er⁹. 3. ij. scozer⁹ fricari. 3. ij. cer. li. r. puā līd⁹. 3. ij. fiat ex eis p⁹ s boy r cōruptiōe sūa soluat⁹ ea qđ soluit r terat⁹ ea qđ te

runē r addat cera r minuat sē i p⁹ tate necessitatis r diligit vt mīceatur cū eo. **¶ Et** qñ fuerit vlcera difficultis sanatiōis ad ministrētur i eis charte combustez medicamē andronū r cucurbita sicca cōbusta aut lana sordida p busta aut empla folioz cupissi aut soliorum dulb adustorum. **De** curatiōe eoz qđ sunt difficultis p solidationis et alioz qđ sūt in vltimo malitie. **Ca. 10.**
Scias qđ vlcera difficultis sanatiōis absolute sūt p⁹ corosua r p⁹ ter putrida sicut ē eoz p⁹ p⁹ uū. ipa em ambo sūt ambulatiua r cū istis qñq⁹ nō ē ambulatiō r sūt sē dispōnē suaz per aliqđ spatiū. r ista sunt p⁹ fistulas itez qñ opzyt ipa sūt in cedentia: r ad vltimū corosua putrida r fistule sūt ex sūma difficultis r p solidatiōis abiq⁹ puer siōe. Aliereuati pō sunt vltia in cozruptiōe i elōgatiōe r p solidatiōe. r canō i curatiōe hōz vlcere ē vt si cā fuerit malitia pplexiōnis rectificē: aut si fuerit malitia sūgūis ponat⁹ cib⁹ qđ generet sūgūinē bonū sūū illi aut pauccitas ei⁹ mltiplicatio ei⁹ r dilatatio i cibo bono. Qđ si cā fuerit mollificatio r sordidatio tūc cura curatione mollis et sordidi. **¶ Et** si cā fuerit exiccatio super sua r si fuerit fistule ad huc: tūc cura cū hūectatiōe eglū. **¶ Et** de eo qđ bonū ē i illo ē vt facias ea sudare cū aqđ calida vlcē quo sudet mēbrū r rubeat r isset: deū abstinē r nō p⁹ rāseas illā qñtita tē: qñ attrahēs cū eo materiam ad mēbrū. r facyt medicamen post illō sūt minoris exiccatiōis: r fortasse p⁹ fert ponere pānos in

sulos aqđ tepida. **¶ Et** qñq⁹ ē necessariū fricare vlcē r fricare mēbrū eius r administrare empla attractiua sanatiōis ad ministrētur i eis charte combustez medicamē andronū r cucurbita sicca cōbusta aut lana sordida p busta r extractiōe sūgūis r succorū cū exiccatiuis. **¶ Et** si cā fuerit vltis ābulatiua icide eā r fac currere sūgūinē ei⁹: aut extrahē eā: qñ multoties facit qđ scere il lud r si repleto tūc tēpe cū sōmia r euacuatiōe hūioris ei⁹ mē hōcolici si fuerit: deū obuia viti r fac currere ex ea sanguinē qñtū tūc pole est vt accidat ex obuatiōe tua ad iūnicē qđ dēteri⁹ vt eere p⁹ mo: deū cura vltū qđ accidit ex vite potio vlcē difficile. **¶ Et** si cā fuerit debilitas mēbrū r illō ē p malitiā pplexiōnis sup sine elōgate ab eqūitate quā exi sūmam⁹ ex caloze r frigore r qđ sequit⁹ pplexiōe ex raritate sup sua: aut spissitudine vehēmēt: r p⁹ mō ē vt sequitur caliditas. r hūi ditas: r sēt frigiditas r siccitas oportebit vt curet facies illō cū sūū. **¶ Et** multoties qđ ē ptingit qđ est a caliditate attrahente materiam r minuēt eā r sē nec cessaria i curatiōe ei⁹ infrā dāna sūptica. **¶ Qđ** si cā fuerit fistula: tunc cura curatiōe fistule: si cā fuerit cozruptio ossis qđ sequitur ipz icidem⁹ r detegem⁹ ab osse. **¶ Et** si fuerit possibile auferre illō qđ est sup ipz cū fricatione faciem⁹ r subtilissime inqremus r si nō inci dem⁹ r faciem⁹ illō cuz ius expositio ē i ea. cozruptiōis ossis. Inq⁹ ga. sicut adolecens hīs fistulā in pectore suo qđ iā p uenerat ad os qđ ē i medio casu sui. deteximus ergo ab osse cassi

totū illd qđ p̄tinet ip̄z z iuuenim⁹
nā aduenisse corruptionē: z fuit
nobis necessariū incidere ip̄m z
fuit loc⁹ corrupt⁹ ex eo loc⁹ sup
quē figit⁹ suspensōriū cordis: post
qđ h̄ vidim⁹ illd stetim⁹ statione
vehemētī i ablatiōe ossis cornu:
pti z sup finis n̄ dimittere p̄ni
culū regēre ip̄z deim⁹ z h̄nare ip̄z
fm salutē suāz fuit illud qđ p̄t
nuat d̄ hoc p̄niculo cū callo iā
putrefactum. ¶ Itēz inq̄r: z nos
z sperimus ad cor aspectu mani
festo sicut illd qđ vidim⁹ cū de
terim⁹ ab eo cū voluntate cū ana
thomia. ¶ Inq̄r. Sanat⁹ ē ḡ iste
adolecēs z nata ē caro i illo mē
bro qđ icidim⁹ ex callo donec re
pletū ē: z cōtinuatū ē aduicē et
factū ē h̄as iter velamē cordis z
velamē ip̄z sicut stetit cū eo an il
lud caput capsule cordis. ¶ In
q̄t. z nō est hoc mai⁹ qđ vulnere i
qđ respirat pect⁹: z hoc dicit qđ
qñ putrefiūt vene z ātiquat⁹: tūc
ē eo qđ ē rectū ē vt currat ex eis
sanguis fm q̄titate qđ licita ē in
eis. ¶ Medicinē h̄o p̄parate ad
difficultatē p̄solidatōis i d̄nas
tibus disponibus sunt sicut scori
a eris z flos eris adult⁹ z non
adultus: z scoria allichefēbā: et
scoria reliq̄ ferriz p̄glutatio au
ri sūt ex eis cerata z colcotar z
dragāti z q̄ sunt eis similia cuz
reb⁹ p̄hibētibus attractiōē ad
mēbru si fuerit sicut sunt alume
z galle. ¶ Et de illis q̄bus curā
tur ea qđ sūt difficilis p̄solidatio
nis ē illd qđ. R. clumie z p̄solidat
tōis auriz aluminis oīz añ. viij
flos eris z corticū eris añ. j. gū
m̄ capzess. iij. cere z oīz alicu⁹
q̄tum scis. ¶ Et itēz fumantē ce
re gūmi pinti. añ. vj. clumie. iij. z
colcotar. vj. z olei myrtini q̄tū

sufficit. ¶ Et itēz decoquant col
cotar z clumia cū aq̄ maris: aut
aq̄ acreste: aut aq̄ in q̄ decocta sūt
alkali z caliz decoctione pauca
h̄z omixtionē nutritiōis eoz i so
le i estatē: deim⁹ colēt ab eis p̄ter
qđ fiat sal desup aq̄ maris: aut aq̄
alkali. ¶ Et itēz sumat⁹ eriovis
z refinēz salis gēme oīz añ. vnc.
ij. cere olei myrtini quantū suffi
cit. ¶ Et p̄ferūt eis medicinē sicut
layes qñ ericcant z terunt: z ex
eis sūt farie horobi z yrosz arti
stologia adusta z v̄sū z terra
thuris h̄z diuerstatē quā merē
oē corp⁹ ex p̄pone. ¶ Medicinē
bonū fumantē limatura eris z li
matura ferri et conficiant cum
aqua aluminis et argillētur cū
argilla rubeaz a durant i furno
deim⁹ extrahāt terāt z admistrē
tur puluerizata aut fiat ex eis z
ex merdasengi ep̄m. ¶ Modus
empli auri bōi. R. merdasengi
auri bōi minā vnā: cere z radi
cis almezeriō. añ. auz. rxxvj. flos
eris eris auz. xvij. limature auri
trite limature almerdasēgī añ.
auz. xl. olei ātiq̄ li. iij. ponāt sup
ip̄z i primis merdasengi z auz
flos eris: deinde reliquē medicī
ne. ¶ Et itēz fumant oīz fructum
furnoz z cinis venarum z plum
bum combustum ablutū z fiat
ex eis emplastrum cū oleo myr
tino. ¶ Et oportet vt sit illd oīm
inspissatū cum merdasengi. h̄bi
ḡa. vnc. j. z eraceti acuti triplo
ip̄ius z olei myrtini. aut oīz ane
tini: vnc. j. moueantur cuz facili
tate dōec resoluatur merdasen
gi z ipsi sēs z nō adurat. ¶ Et alie
renat de eis cortices eris z flos
eris z caliz abluta sine exq̄sitiōe
fiat ex eis puluis z ascedat z li
niat ea cū melle: deinde pulueri

zet z sup ea hunc puluerē cōtri
tū: eris ptes. ij. cere. x. dissoluant
digitis in sole et administrāt
aut ceruse et aluminis añ. viij. cor
ticum eris salis gēme thurs flo
ris eris corticū granatoz oīz añ.
ptes. ij. calcis pars. j. cere. x. oī
myrtini q̄tū sufficit. ¶ Et iterū
merdasengi olei añ. li. j. gallaz
nō p̄foratay ariff. añ. vnc. j. am
moniac vnc. j. minuti thurs vnc.
ij. fiat ex eis linimētū super ignē
et moueatur cum rad. canne.
¶ De curatiōe fistulay et costi
rū que nō conglutnātur. Ca. xi.
¶ In fistulayō z eaz iudicis
¶ Et ip̄b⁹ ip̄az iā est dicit⁹ qđ
dicit⁹. ¶ Verū qđ necessariū est
de regimine cursus vir⁹ et h̄i
ditatū corruptay ab eis cū p̄pa
ratiōe aut p̄oratiōe iā declara
tūus itēz in locis añ hunc lo
cum. ¶ Curatio aut p̄pria fistu
lis diuersificatur iterum. fistu
le em̄ aut sunt recētes currētes:
aut sūt ātiq̄ quay p̄cunitates iā
p̄fundate sunt in carne vehemē
ter et iste qđ ē sūt difficilis cura
tōis. nā illd qđ necessariū est in
hoc est acceptio illi⁹ p̄curatis
totius cū incisione eradicate ex
laterib⁹ cū nouacula. aut alijs:
aut p̄ cauteriū cum igne: aut cū
medicamine et illud est paruū
inquetū et p̄pue qñ est i vicini
tate nerui aut mēbru sublimis: z
fortasse eger est d̄cliuio: ad hoc
vt remaneat illd cū eo z toleret
illud q̄ vt pariat ei⁹ curā. ¶ Et
fortasse ē possibile vt ericetur z
coiroduat ei⁹ caro vinctuosa frau
dulēta itra ip̄az ericet⁹ f̄siduū
carnis et mortue z p̄solidet z re
maneat q̄eta spatio lōgo p̄ter qđ
sit ad hoc p̄solidata itegre. ¶ Et
q̄ vult illd op̄yrt mūdificer sicut

lā a carne fraudulēta vinctuosa
qđ ē ea: deinde impleat eā medicis
ericatūis et dimittat eā cū dis
positiōe ericatōis ei⁹: qm̄ ipsa
remanet dū nō cadit timor in re
pletiōe aut h̄iditate p̄plexiōis
aut aduentu aque aut s̄tu iacē
di sup eā dolorole: aut offensio
ne aut h̄beratione aut tussē aut
fremore. ¶ De curatiōe h̄o era
dicatiōis ei⁹ et ip̄ius euulsiōis
scias qđ cū ipsa ē fraudulēta pus
trida ātiq̄ua nō ē medicamē nisi
abscessio cū adustioe aut cauteri
zare eā igne h̄z qđ ofidim⁹ cū p̄o
ratione meat⁹ tortuosū iter mea
tus eius vt sciat⁹ intentio caute
ri⁹ et penetratio cū cautela intē
tioni⁹ ei⁹ dōec coquat⁹ vt caute
ri⁹ et abscindatur. ¶ Et caute
riū cū medicinis acutis est sicut
sūt sal ammoniacum et arseni
nicū et sulfur et flos eris et argē
tum viuū est de summa eozū ex
tigat arg. viuū et misceat⁹ cū t̄s
to limature ferri q̄tū ipi ē et al
kali q̄tū ē ei⁹ medietas et calcs
q̄tū ē ei⁹ medietas et sublimē
i aluchel aut p̄ocet i kima fm
qđ sicut qđ occupati sūt cū hoc ca
et sublimē sicut sal. Cū h̄z pont
tur ex eo sup fistulā inflāmā et
assa et legat a carne qđ recipit
cū forcipib⁹ et extrahat. ¶ Et al
sidueq̄ cibatio mēbru ex butyro
vna hora post aliā vt d̄scat do
lor: deinde curet curatiōe vlcerū.
¶ De fistulayō qđ recēs currēs
op̄yrt abluat cū medicinis fortib⁹
b⁹ sicut kitrā et aq̄ cinē: et aq̄
maris et sicut salsa et aq̄ sapōis
p̄m̄yrti cū ea arlicōe et sale am
niaco et aq̄ sublimata et calce
caumēdo et sale ammoniaco sicco
et ex saluoco h̄z currēt et aq̄ i q̄
decoquant⁹ alchali et calz corticū

ouoy z caly. Cū ergo mūdificata fuerit: ponat sup eā medicamē de cberua. z emplm de arlenico reiterato i medicinis algarab ē mirabilis iuuamētī. z medicamē Sak. alcartusī: z medicīne cōpōsite ex dragagāto z calycodis z ere vltō et floze eris z q̄ sūt sīlta illis z ex cētaurea z farina hotobi z yreos z suructas. z iā expta ē radiz scolopēdriemā ipā cū fistula implet ex ea sanat ipam. z sīr cū fistula iplet ex el-leboro itez z dimittit tribz diebus sanat ipam: z sīr alendū: et sīr succ^o cucumeris agreflus cū glutino albotin: aut succus radi-cis almaroth: aut flos eris: aut simoniacū z calcadis z dragāsi z colcotar z gūmī cū aceto. Aut sumafvria infantūz sine cessatio-ne terat i mortario plūbeo dōec inspisset z ericceet z administret

Medicamē q̄ ptunt illi de alexandria: oppopōaci dragātī affari z colcotar z flos eris et alu-mis oim an. ps. j. cātari daz ps. s. fiat puluis aut ep̄z aut aggreget cū aceto i q̄ decocte sūt cāra-rides: z fortasse pōit cū eo mel.

Et itez sumant aloes et flos eris z merdasēgi z cortices ouo-rū calcinat qd ē eis fortī: pluri-mū z p̄miceant. **E**t iterū medi-cine fores q̄s dixim⁹ i ca. eoz q̄ sūt difficilis p̄solidationis. Et cū apparet caro bōa administra p̄glutinātia faciētia nasci carnē z q̄ est ppe eā eo corruptū: tūc opoz vt rectificet et curet curatio ne suaz: cū vides hūditates vi-rentas minozari aut saniofas redire: tūc iam curatio confert. De carne addita s̄ythera. Ca. 12

L curatio illi: sūt neces-sarie medicine absterfue z

ericcatine: z p̄romagis sunt mē-nous mordicationis tāto sūt me-liozes. **E**t opz vt non expectet hic d̄ adiutorio nature qd expe-ctatur in nascētia carnis: nascē-tia em̄ carnis est opus nature: z omne qd natura nasci nō facit si ue sit cū adiutorio medicē: aut abiq̄ ei⁹ auxilio est p̄iū opatio nī nature: p̄ illud igit opoz vt plurimū iustētationis sup medi-cinaz. **E**t scias q̄ trocisci facti ad hoc nō p̄ferūt illi qd ex ea an-tiquū est: imo recētī. Qd si ex eis fuerit aliqd necessariū: tūc opoz rebitur i faciēdo trociscos sic cō-feruatio: z reponant i loco quē nō corrupat aer: z iā laudate sūt ad hoc feces acetū: s̄ illd non est apd me penit⁹ sanūz: facere eos trociscos z formas similes auel lanis est magis p̄seruās p̄tutē.

Quō dō dī q̄ ipā indiget vt im-bibat aq̄ calā de arlenicoz alijs ē illd qd p̄parat eā ad resolutio-nē virtutis: z ad iuuat serē corū p̄tūt eā. **E**t medicamē qd ē qd est grossius z fixioris h̄tatis est magis iuuatiuum in hoc capto nō ex pre p̄tutis qm̄ fortasse sub-tile est fortius: sed ppe q̄ pas-sio ei⁹ ex aere et hūozib⁹ p̄mict⁹ est minor: et fixio ei⁹ cū dispōne sua est maior. **E**t iste medicine sunt sicut cortices eris et ostraz-ca adusta et due spēs iutoriozū adustoz cū carnib⁹ suis vep̄ eri-tū remanēt et p̄stringūt carnem plusquā oporteat. **E**t fortius de illis q̄ numeramius est flos lapidis nominati esse: et fortius eo ē scōne et glutinū auri et col-cotar: et dragantū adustio mīo-rat virtutem eoz: et est mordica-tiois s̄lis: et addit eoz subutilia-tionē: et flos eris est fortis et nō

est sicut zimar z p̄prie factū ex corticib⁹ eris. **E**t ex eis q̄ cor-rodūt carnē additā ē vt sumāt alkā z caly nō expicta z dimittant i sercuplo sui aq̄ i sole. 7. dieb⁹ z moueāt of hora donec igrōssent z fiat s̄ lūtūz s̄at ex eis trocisci z admistrēt: et s̄lr trocisc⁹ fiet lic⁹. z vngm̄ viri de ē mirabile z viri de factū cū sa-le gēma: z vngm̄ qd noīat ale-scotereri corrodit carnem sine mordicationē z medicamē dudū me z medicamē dianoz: z medi-camē factū ex corticib⁹ eris z mi-nuti thurz ē pueniēs carni ma-lez: accipit hūditatē sicut cor-tis: z oēs medicie facte ad hoc vt mittātur in nasum.

De regimie vicerū disrupto-rum post cōsolidationē. Ca. 13.

Ratio p^o eoz disruptio-nis nō est vt accipiat caro ma-laz: os qd ē seqt eā: d̄h occupē-ris i desiccationē ei⁹ h̄z qd scis. z eē h̄eria ossa fortasse sūt cū s̄idi-cinis attractiuis sicut sūt folia papaueri nigri ēplata cū solijs sic z sauch at semē iusqam al-bi z calcadis eqlib⁹ p̄tib⁹ ēplata

De eradicatione vesticiozū vicerum et vulnerum. Cap. 14.

Indiget eradicatione vesti-ciozū vicerū z vulnerū medi-cinis absterfuiuis fortī: abster-fionis mūdificatiuis z sint p̄tu-tes eaz p̄te p̄tuti ei⁹ qd abster-gūt: q̄ curet forte cū fortūz: qd ē min⁹ eo eo qd ē min⁹ eo. **D**e dicine at mūdificatiue fortūz virtutū s̄. s̄bi gra. vt sumat li-qua ferri cū laccar: trisera et li-qua s̄sup caly z mel aut succ^o calamēt z albugo ouz arseni cū z laps p̄pis. **M**edicie at le-zus lemb⁹ s̄ sic fabe z saria cū

ceris z semē raphani z luti mol-le rapz et cortices melonis. **E**t adeps asini ē bōa valde z ppe qm̄ allociāt ē qdā p̄dca. **U**estigia at viceratōis at vberatōis absterfio cū oleo d̄ lilio d̄let ve-locit. **C**mpli⁹ trocisci q̄s ego diceā in caplo decozationis.

Tractat⁹ quare de solutio-nē cōtinuitatis neruoz z qd non p̄det cū restauratiōne de solu-tione cōtinuitatis neruozū.

De vulnerib⁹ neruoz z que currūt cursu eozum. Cap. 15.

Neruis p̄pter vehemētiā sen⁹ eoz r̄ū z cōtinuitatē suā cū cerebro accidunt ex vulnerib⁹ dolozes vehemen-tes valde z lesiones valde ma-gne sicut spasmi: z p̄mictio rō-nis: z m̄ctioes p̄ducūt ad spā-mū abiq̄ ā recessiōne lesiōis pra-ue: nō sūt in eis excusatio qm̄ illic sit āpa magnū abiq̄ dolo-re magnoz: z faciiozes eoz di-spōnes sūt febres: z āpata mul-ta apparēt i alijs locis s̄ i vul-nerib⁹ z s̄tis: z vigiliēz defic-catio liguz z ppe qm̄ accidit il-lic āpa. **E**t similiter ē dispo-sitio vulnerū chozidaz lacertozū z p̄prie ilatere captis earum.

Et qm̄ āpant nerui et q̄ sunt eis s̄liazant aduent eis frig⁹ spasmāt: z si aduent eis putre factio corruptū mēbūz augmē-tatur. **E**t p̄trefactio qd ē se-stinat ad eos qm̄ ipsi sunt crea-ti ex hūditate quā p̄gelauit z coagulauit frig⁹ z ad h̄tī qd ē p̄perat p̄trefactio ex hūditate z ex caliditate humida z de-coquit in eo. **E**t similiter aq̄ quidem frigidē nocēt ex parte

spasmi z calide ex hoc qd pure
 facit: et sicut olei: veru olei
 qñq; est necessariu. s. illd qd est
 calefactu pp necessitate sedat
 dolor: aut ppter subtilitadas
 medicinasz facere eas currere
 et sunt medicne resistetes qñ-
 tati hñectati: z pungetes sole
 qñq; pñcti hñc operatione. et
 qñq; qd ex eis vulnerat^o est apo-
 stemat etiã: z est ei^o opatio tar-
 dio: z sicut ei^o maturatio et
 curationis susceptio e tardior.
Et qñq; vlcerañ neru z sit
 vlcera tardioris solidioris
 tardioris maturatiois. **Et** eo
 vuln^o qd fit in nervis aut e pñ-
 ctura aut scissio. z sicut qñq;
 aut sit cu detectione neru aut
 sine ei^o detectione. **Et** illd qd
 aut sit in logitudie: aut latitu-
 dine: z vulnera qd e ca dertia sz
 longitudine i nervis saluoria
 sunt cadetib^o i latitudine: vill^o
 em san^o ledit ex vicinitate in-
 cisi et nocet p ipz z nocet cere-
 bro: z facit accidere spasmu et
 egritudines magnas. z sit ite-
 ru multoties necessariu tuc ab-
 scindere vulneratu et pñctu cu
 totalitatez puenit ex eo ques-
 z separantz accidetia mala. **Et**
 vulnera qd e i pñctio sicut le-
 moza eis qd sicut i chordis nedu
 eis q sunt in nervis: z tu qdem
 scis pñctulu cu testimonio: et
 fortasse scimus eu ei ex anatho-
 mia. z si pñctulu apat no vt in
 eo incessus villos in logitudi-
 ne et in chorda pñctulari vt
 incessus pñctuloru in logitudi-
 dine: et chorda est dura valde
 z no est pñctularis in ei^o duri-
 tie: et pñctulu suffert suturaz.
Et in vulnerib^o z disrptiono-
 nib^o q adueniut ligamentis na-

sectib^o ex osse ad os no e magis
 z suffert vehemētiore curã: no
 timet ex abscissione neruoz illd
 qd timet d eoz pquasitate z d
 incisione ptis eoz in latitudine
 quibz mēbri cōtrahatur.
De canone curatiois solutio-
 nis otinuitatis neruoz. **Ca. z.**
Medicame vulnere neruoz
 est illd qd est calidū sicut
 subnū partū equalis calidi-
 tatis: ita vt no mordet et sit
 ei^o ericcatio vehemēs vald cū
 attractioe no cū stipticitate o-
 no. z oē i q est calitas subtilis
 cū ericcatioe vehemēti subit
 substatie no etiat ab attractioe.
Et caueat stipticit i eis z pro-
 pte i pñctio rei nisi sit cū ab-
 stricōe sic eoytu z scoria eriz
 qd e hui^o gñis sbie: subtilia ipz
 cū trituratoe i aceto: qd e i st-
 pte z qñq; tñt ex aceto et
 subtilitate ei^o pñctio calitaz
 sicut i f spissa: z si necaria e for-
 tē calitas: qñq; tuc necaria est
 no sit pñctio im: sz vt fragat z
 declinet cū ea ex eo qd et admi-
 scafad qñq; tate vt calefacta cū
 mētura z exciter cū fortitudo. z
 si fuerit neru^o drect^o no sufficit
 aliqd cui sit acuitas oino et e
 nocumētū illi^o cū eo magnū est
 sicut si inenerit medicame aut p-
 nū q admistrat supvln^o cui ob-
 nerat dū e fridum acru: tuc lesio
 neru ab eo e vehemēs. z qñc ac-
 cidit vlcera i neru: tuc si oz vt
 pperet ad icarnatoez fz qd oz
 vt sciptata sedatioe dolor oz
 pōrdo cū pñctio calis z cū olei
 calis: z cū oleo omphacio ppe-
 qm i ipo e stipticitas qd e cū
 adtipib^o itez: z sit eoz calefactio
 s. reptidū pp frida: et sicut sit na-
 isctio i sedatioe apaz. et de il-
 lo que

lis q admistrant et tunc sunt
 emplastra scā cū sirupo aceto-
 so z cū aq cineris. z ex cibus et
 potib^o sicut farta fabarū z ho-
 robi z cicuris z lupini amari z
 sauc ordet z alijs: imo ista ite-
 rā admistrat anp apoktemē
 z qñq; pier admistrat illd qd e
 leue. **Et** cū sit in eis illud z ac-
 cidit securitas ex supfluitate
 bz q effūdūt p illd qd admi-
 strat d sōmia z eōne: tuc icar-
 na: z no sedes dolor eoz cū aq
 calida oino: imo cū oleo subri-
 lū ptuz in q no est stipticitas
 calida viq; ad terminū no sup-
 fluū calm em supfluet fridū
 pueniūt ei. **Et** mltoties qd e
 cōtingit q vuln^o iā appropin-
 quat sanitati z nocet ei frig^o z
 sit vehemēs dolor redit lesio:
 qñq; sit necessariū vt succurrat
 statū cū sedatioe z cū oleis cale-
 facti: ebro: do cū eis. qd si ner-
 uis ille fuerit discoopat^o z fue-
 rit scissio i logitudine: tuc stude
 vt cooptas ipz carne z pōe sup
 ipz medicas pñctivas qz doz-
 zūm. z frige ipz cū panis logi-
 stricatura colligete z aggrega-
 te sp rē magnā loci sani. si aut
 dirūpat i latitudine tuc necessa-
 riū ē inere ipz z si no pgniat. z
 si qñ pperat res z times putre-
 factozz ucurr qñq; tibi e possi-
 bile. **Et** dñ apē et adueniat
 frig^o: pueniet et spasmi: z pu-
 tractatio dñt mēbri: q propter
 no opz vt icarnet caput vulne-
 ris neq; colligat nisi post sani-
 tate. **Et** cū e i eo stricatura am-
 plif: qm illd pducit ad putre-
 factozz vulne: p illd qd aggre-
 gat i eis d vitu z alus: z cu hoc
 dolor sit vehemēs qñq; no opz vt
 icarnet oino nisi post qd ericcatē

ericcatioe dñt: z securitas sicut
 er oi apate z putrefactioe. z p-
 pter illd opz vt soluat stric-
 tura super medicame vt festinet
 ex alio. et fortasse soluit in die
 aut in nocte bis: aut ter. et for-
 tasse e necessariū vt facias illd
 iterū i nocte illi^o dies: aut die
 illi^o nocti si fuerit in logitudi-
 ne: z ppte qñ illic est mordetia-
 tio: qd si si fuerit: tuc necessitas
 illi^o er e minor z sufficit bis fa-
 cere illd mane z veipe. **Et** opz
 vt oblerues i medicinis eoz: ne
 calefactiā vltra q sit necesse
 neq; abbreviet in calefatione
 necessaria: z sicut in absterioe z
 ericcatioe z i duo vtriusq; cū
 ergo viderē qd iā calefactū est:
 tuc sfrida ipz. mēbriū cū mētu-
 ra q mubat additionē ab eo
 qd e necessariū. **Et** qñq; expū-
 tur cerata scā cū euforbio sup-
 crus hōis sani sicut i sirmo i co-
 plectioe sua z ipz^o forma: z cōsi-
 derat an supfluat i calefatione
 ei^o: an no calefactus ipsūm. in
 aliquo de quo sit curandū: aut
 calefactū ipz calefatioe ipa-
 ta: z tuc sicut illā quātitate: post-
 ea admistrant sup isirmū: ex-
 pūē sup ipz scdo. vtz vt expū-
 tur sup aliū d illi q simulant ei
 in pñctio est meli^o vt no sit necel-
 laria in experientia eoz sup ipz
 alteratio plurima. **Et** cū hoc
 toto cū neru^o est discoopus et
 vuln^o apñ valdemō suffert ali-
 qd valde calidū sicut euforbū
 z sulur z eis sicut: imo indiget
 medicame qd e sic: ita z itez
 medicame scō ex calce ablutā
 ablutāe vitia i hora vna. **Et**
 opz vt sit oled q admistrat
 in cerat^o ei^o z ei^o limumēis sicut
 oleū rot. z myrtinū q no te-

igitur sal et glutinum itez qm ad-
 misit et istis medicinis opozt
 sit ablutus: et mel itez opozt sit
 ablutus et tertia opozt sit ablu-
 ta: et si hoc oino vt sit i eis d' acui-
 tate et mordicatione. et si fuerit
 in eis stipticitas parna in curo-
 ne discooperti licz cu virtute re-
 solute, sine mordicatione: et p-
 pue qm infirmus est debilis co-
 pleritio. **¶** Medica itaqz digno-
 ra elogari a frigido et ad sitate
 et vefositate: et vinctuositate et
 eis siltibus sut cu sut discoopta-
 no est est eoz nocumetu i disco-
 opto cu obuiat et qd ledant: si
 cut e eoz nocumetu i eo cui no
 obuiat nisi pay et no obuiat nisi
 si et q pmer ipz: et ipm seqz: et si
 h fuerit excusatio tuc hz q dixi
 m. **¶** Qd si fuerit illuz p' aliq
 i creatio: em erit malu si admini-
 stres trociscos d' colcotar et tro-
 ciscos androni et prassiu cyvio
 cocto aut cu oleo. i hyeme qd d'
 cu oleo subtili: si estate cu olo-
 ro. et thys et glutinu albotin et
 albezar cu quati tate miore qd
 de medicinis discooperti. **¶** Et
 de eo qd rectu quala cuqz sint
 vulnera est vt ponat super me-
 dicam methahazalenie inhi-
 sus i oleo: sicut neru' discoo-
 pertus est dignior alijs neruis
 vt alleviatio fiat: et sic ligam-
 eta q nascunt iter ossa sunt si-
 gurarū dignior vt opetur sup-
 ea cu medicame forū. Ligam-
 ta aut q continantur cu lacertis
 sunt inter vtrasqz res. **¶** Et de
 vulneribus a quibus necesse e
 magis elongare aquam estyul-
 nus neru: et s' frig' ipus ma-
 nozet: tuc est de reb' moctibitio-
 bus et: et oleo itez nocet: no e
 necessariu nisi ap' sedationes

dolor' calidu. Et si hoc vt ables-
 tar vuln' neqz ea aq: neqz cu olo-
 no sollicitus sit vt ablesgas
 hūiditate cu pannis aut lana ihs-
 lenitatis neqz et cu vino co-
 cto nisi sis secur' a nocumeto
 hūiditatis et. et qm erigit aliq
 egreditur sup ipaz ponat: et
 ppue inq qd e discoopru oleuz
 tunc opozt vt traseat super ipuz
 in pnis vini coctū: deide oleū.
¶ Inq' Sal. Accidit cuidā hot
 punctura cu ferro minuti capi-
 tis et disrupta e cutis et pnuas-
 ta est q'uidā neruis man' et
 medic' ergo posuit emplastrū
 qd ita expert' fuerat i carnea: et
 tūc vulnez magnop' i carnea: et
 re apatus e loc'. et postqz apa-
 tus fuit: posuit sup medicas
 mollificates sicut emplm de fa-
 ria tritici et aqz et oleo are putre-
 facta eman' hois et mortu' e. et
 qm accidit spalm' ex vlcere b' et
 eis tūc d' eo qd necessariū e si
 strica fuerit scissura cutis: et vt
 aptat' et admistrent' medicie: cō-
 ferretis illis vlcere b' ericantes
 easubtillesvalde. et vt sit solici-
 tudo in hoc vt pueniat ad pū-
 dū. Et qm e vneris disruptio et
 pūctura. et no e apatū: tūc no est
 eurō localis. Et opozt sit troc-
 isca caliditate: et fortioris erico-
 tōis qd illō qd admistat sup scif-
 furā qm illo penetret ad egri-
 dū facit. Et opozt sit regim'
 vulnerati i neruis subtilite: et vt
 sit in vitimo subtiliationis. Et
 ob dolor facit accidere apa tūc
 necessariū e dare cibū et ppue
 qm vulnera sunt in latitudine: et
 nam: necessaria est s'obotomia
 vene sine sollicitudie et sine ti-
 more sincopis: s'bi gratia: et oz
 vt sit stratus eius humidus.

Et obsernea membra ppinqua
 vulnere b' cu inunctione et s'ir-
 caput et' et collū et subascellas
 ipi' cu inctioe si fuerit vuln'
 i supiorib': et s'ir pectine et in-
 gina: et proprie s'ir inerit vuln'
 in sferiob' et partibus cruris.
¶ De medicinis vulnerum et
 vlcerum iploxum. Cap. 3.
¶ Lutinu alboti e de melio-
 rib' medicis vulnerū ner-
 uoz: verū illis qd sūt sicut infan-
 tes et mulieres et cui' pplexio
 est vehemēt' hūiditate sufficit
 qd e sic glutinu alboti solū pū-
 nerisatū cu pauco oleo qd im-
 leniat et viscolū faciat si fuerit
 siccū et refina loco et'. In illo
 at cur' pplexio e sicior et caro
 durior: vt misceat cu eo eu-
 forbiū et qd e si s'ir aut vetus
 aut recēs aut pay aut mltū s'z
 pplexione corpis et et' calefa-
 ctione. et s'ir sūma et' qd dat de
 forti recēt. rii. ps kerat: aut de
 glutino albori aut ei s'ir sit ter-
 tia ps kerat aut et' cu qd misceat
 et qm admiscetur ei preter eu-
 forbiū de lacte titimali qm est
 mirabile: et d' asia et d' serapino
 et d' opponacoze qd e d' b' i. s.
 baurach et spuma et': et s'ir sulfur
 calefactū cu oleo s'z pttatam
 fortidite balnei: et flos lapidis
 assus: et oē attractiuū hūidita-
 te ad exteriora et dragatū ite-
 rū: et cinis purgatiōis eris et cō-
 glutinatio auri. et fortasse h' re-
 perit i pncipis vulnez neruoqz
 nisi fermētū et admistat et con-
 fert et: et attrahit ex pūdo at-
 tractioe bona. **¶** Et multoties
 iuuat cu sorditie vasoz apun-
 cū no est presena euforbii: aut
 saria solū cu aqua cineris em-
 plastrata: et administratio glu-

tini albotin est melior res cum
 qua incipitur: et post ipsius
 emplastrum: basilicon confortat-
 tum cum eo cum qno oportet vt
 confortetur de illis qd dicta sunt.
 et fortasse pmisceat cu cerata et
 calefacta eaz opozt sit ablutus.
 Et qd eo melius est: illō qd est
 ablutū cu aqua maris in sole ca-
 lido et quatu plus ablut: sit ma-
 gis iuuatiuū. Et de medicis bo-
 nis e medicame Sal. ppositū ex
 cera et enforbio et picezolo gro-
 so et d' yno qz sit pars media: et
 oleo pars vna: et oleuz balsami-
 cū subtilitate sua no est mltē ca-
 lesfactiois: dico ppter velocita-
 te sue resolutiois. **¶** Et cu vulne-
 ra fuerit gauisita aut punctu-
 ra tno associat eis apa neqz p-
 re factio: tūc opozt administrare
 emplastrū cu euforbio aut simo-
 colūbino ponat i corpe subtilia-
 ri i euforbii et spissioe sim' collū-
 bin': et ad degminne s'z qd vides
 de dispositioe copis et i' forma
 et dilata si sunt stricta. Et scias
 qd medicame qd necessariū est i
 gauz: necessariū e vt sit fortū: eo
 qd est necessariū in scissione. Et
 cu accidit in vulneribus putre-
 factio tūc serapinu e bonū s'ari
 na hozobiyer: cu accidit apata
 tūc farina orde i farina s'abarū
 et farina hozobi itez qd iā decoctū
 s'ir cu aqua cineris aut aqz pura
 in qua s'ir virtus serapini. **¶** Et
 cu vides vulnera ad sanitatem
 peruenire non times tunc ad-
 ministrare desup vinū coctū: et
 opozt ergo vt administrare med-
 icinas inhiusas in eo: deide calefac-
 tū: et accipe ipz cu pannis infu-
 sis et stringe desuper.
¶ De apatibus que accidit
 neruis vulneratis. Ca. 4.

Iam scit ex eis q̄ p̄missim^o
 2 scire fecim^o ex canone cu
 rationis nervoz q̄s sit modus
 curatiōis apatū: q̄ accidit eis
 cū vulnerat: 2 opz vt iterem^o il
 lud explanādo. Dico q̄ ill^o qd
 Galidit i libro castagen. In
 q̄t. Cū accidit i vulnerib^o ner
 uoz et mēbroz nervozoz fleg
 mōz flegmō ē foris istāmas val
 de: tūc opz vt admiltrent i cur
 ratiōe et^o medicie facte cū ace
 to z lapidib^o mineralib^o q̄s di
 rit: plurimū eoz ē tractatu
 secūdo catagenis: q̄ru vna hęc
 ē. B. calca dīs. 3. i. z q̄rtāz dia
 gān. 3. r. 2. 7. quartā z scoue
 plūbi. 3. q̄. z. 3. q̄. z corticū thū
 ris. 3. i. 5. bezard. 3. i. et cere. 3.
 vli. z olei. 3. r. z acetū foris li. q̄.
 z q̄rtā: terant medicie sicce et
 inlūdat cuz aceto. x. dieb^o. et
 solūā ea q̄ solūnt z istident:
 z miltcānt oia i olla z miltcānt
 motū exq̄sītissimo dōcc equēt:
 z opz vt distillet sup mēbrū istū
 mū ex oleo bis aut ter i die. et
 cū ponit h̄ medicamē desup oz
 vt ponat sup ipm defozis lana
 iā ifusa i aceto z oleo calefactū
 eq̄li calitate. Nā non est aliqd
 nocibū: omnino nervus infir
 mis neg deteri^o sup eos q̄ ill^o
 qd est frigidū. Qd si necessariū
 sit ēplastrare ista mēbra in di
 spositiōe emplastro facto cum
 aceto z melle z cinere: tūc opz
 vt ēplastrū sit coctū: vt sit fari
 na et farina horobi. Si aut nō
 fuerit tibi p̄sens tūc admiltre
 farinam fabarum aut ordeī.

De attritione nervoz et
 eozum torsione. Cap. 8.

Cum nervis advenit attri
 tio tunc si non fuerit cum
 eo vulnerē neq̄ apostematā

ad hoc curet cū eo qd sedat de
 lozem: sicut quando accidit apa
 tūc nō cures ipsum cū eo qd rā
 pit sicut aqua cineris et similia
 imo cura ipsum cū sedān^o do
 lozem. Et sicut opz vt embroetur
 membruzcū oleo calefacto t̄ro
 catione p̄nuā: z sint in virtute
 ill^o olei mollificatio z resolutio
 Et de oleis bonis in hoc ē aperi
 nū z oleū de alachpōe z oleū s̄ru
 ta: et sicut emplastra p̄uentia
 ad ill^o. Et similiter maluanisē
 est mirabilis cū terit z ponit sup
 nervos tritos. Et caro venere
 riarū est mirabilis: z fortasse cu
 rat cū cepa bis cocta. Qd si fue
 rit illic apā tunc regime in seda
 tione apatis eius est vt admilt
 stre desup ēgelatū vne cū vino
 z pauco aceto z oleo cū quānta
 te p̄ueniēte: z calefiat cū eq̄lita
 te z submergat lana sordida et
 pprie lana yfop: z ponat desu
 per: et si fuerit hęc lesio in iūctu
 ristūc illic est melius vt sedetur
 dolor: z ponat medicamē fort^o
 et p̄positū cū eo q̄ maturat z re
 solutū s̄z cū stipticis tēperat:
 et opponat p̄ id apati et nō ad
 dat i eo: et p̄sidera i dolore z a
 pate: et itēde: ad id et eis qd est ve
 hemētious intēdiōis: z q̄n nō est
 dolor tunc perfora z admiltre id
 q̄ est forte sicut aq̄ cineris z ace
 tus et vinū itez. Et q̄n apā iam
 p̄olōgatū est tūc p̄forta medica
 mē factū cuz aqua cineris et qd
 sit cū sordidie balnei. Qd si fue
 rint illic in cute vulnera etiam
 tunc necessaria sunt illa i quib^o
 sunt necessaria fortis z aggrega
 tio et strictura q̄b^o colligant p̄
 tes sicut farina fabaz z acetū z
 mel z medicamē bonū. Et si vis
 vt sit fortious exticatiōis pone

in eo farina horobi: z si adest vo
 lūtas vt sit fort^o itez ponat in
 ipō radix lilij. Et si fuerit vulne
 ra talr vt nō curet de eis tūc cu
 rent nerut cū eo qd p̄hibet apo
 stemationē nervoz: z nō sit occu
 p̄to cū eis z caro ostreaz ē mi
 rabilis: z q̄nq̄ curat cum cerato
 et sale z emplū cū olibāoz: z myr
 rha est cōis inuamēti in vtrifq̄
 dispōnō: z si fuerit cū vtrifq̄ re
 bus dolor clamor^o: tūc opz vt mi
 sceatur cū medicinis pur z ēpla
 stre cū illo calido. Et opz vt
 caueatur in torsione nervoz aq̄ z
 nō apporimetur neq̄ calida: ne
 q̄ frigida: imo admiltrentur
 oia q̄bus est virt^o aromaticoz
 stipticoz calefacta z specierum
 quibus est hęc dispositio.

De indicis nervozum cor
 ruptozum. Ca. 6.

Quādoq̄ accidit frustis ner
 uozum corruptio. Et est ne
 cessarium vt extrahatur: opz er
 go vt extrahatur extractiōe ci
 uilis.

De nervozum duritie z eor
 um torsione. Ca. 7.

Hoc multoties accidit a p̄be
 ratore: aut casu: z q̄n premis
 sentū cū eo stupor: z cura duriti
 eicū nervoz p̄ma est curatiōi
 apatū buroz z alrosbor: z nos
 dixim^o i tabulis medicinaz sin
 gularūz in āt̄dotario qd neces
 sariū ē rememorari de medicis
 ei^o. Et qd narrabim^o hic sūt me
 dicine expte: in eo de q̄b^o sunt le
 ues sicut vt sumat b dellū inda
 ci pōd^o. 3. r. z ifundat in aq̄ z sol
 uatur i ea z p̄ficiatur cū eo q̄stū
 ipz ē de radice maluanisē p̄tri
 tivalde z emplastre cū eo. z sicut
 radix lilij p̄fecta cū ēgelato vne
 z itez āmoniacūz galbanūz eu

forbiū aggregatā cū fece olei: z
 itez sumatur semē almaruz fiat
 emplū cū vino coctoz itez me
 dicamē byāq̄lo cū medietate sul
 de stercoze capino ad p̄ltimum.

De rememoratiōe egritu
 dinum ossium. Cap. 8.

In ossib^o aut accidit egritu
 dines et corruptiōe p̄plexio
 nis z et solutiōe singularis fra
 ctura z dislocatiōe p̄trefactio
 ne z viceratiōe exticatiōe. Et
 nos qdē loq̄mur d̄ fracturaz dis
 locatiōe q̄ indiget rebauratiōe
 post hūc locū. Illas aut q̄ de eis
 indiget alīs medicinis dicem^o
 hic quentes auxilium a deo.

De ventositate spine z cor
 ruptione ossis. Cap. 9.

Antostitatis spine cā sūt hu
 mores acuti penetrātes i os
 corrodētēs ipm: z incellusvē
 tostatis spine z cellus doloris
 iūcturaz verūth materia i dolo
 re iūcturaz est in carne: z mā in
 ventositate spine est in osse: et
 ei^o additio corrupit ossis partē
 vnā post aliā. Dixerūt quidā q̄
 spina est spasm^o in toto corpore
 p̄opter vltus z non affirmatur.

De signis corruptiōis
 ossis. Ca. 10.

Qum ossi accidit corruptio
 vidēs carnē sup ipz molle
 scere: z mollē fieri: z incipit i via
 fetoris z vir^o. Et penetrat p̄ eaz
 tota facilitate ad os. Cūq̄ p̄ue
 nit ad os nō inuenit ipm lenē ita
 vt lubricet aut eo imo adheret ei
 parūper z q̄si inuenit rē nō firmā
 in seipā imo h̄ntez fracturā aut
 p̄trefactiōe: z fortasse destruit^o
 z leni^o: z p̄pe q̄n nō est corruptio
 in principio: nā i hora principiū
 nō apparet ill^o cū tēta. Et q̄nq̄
 significat lubricitas ei^o supflua

Corruptione ei⁹ ex hoc qd qñ lu-
bricat eo tēta: in oi latere sige
separatiōez pñiculi ab eo rillō
ppter corruptionē q̄ incipit rila
q̄ incipit cū corrūpet caro su-
pra ipsū: r cū discoopuerisē ab
eo: inuenies ip̄z mali coloris: r
multoties qdē ācedit ip̄z a p̄a
r corruptio carnis r mēbū i p̄
mā r mox deide venit ad ip̄z

De curatione eius. Ca. ii.

Uratio corruptiōez ossis ē
ei⁹ fricatio r ip̄i⁹ dīstructio
ā ei⁹ abscissio r ip̄i⁹ serratura: ne
sit fistula siue nō sit. Nā necesse
ē ē fricare ip̄z r radere aut cau-
terizare pueniēdo ad vltimū cor-
ruptiōis eius: vt cadāt cortices
corrupti r remaneat sanū. Et
qd̄q̄ cadant cortices ossiū p me-
dicinā iterū sicut cadunt corti-
ces capitis r alior. Et de illis
est medicamē cui⁹ hic est descri-
ptio. R. aristologiāz treos myr-
rhā aloē cortices plātē oppopo-
nā cābil adustū scōrīseris cor-
tices pini aggregē: r ē mirabi-
le facies cadere cortices ossiū r
nasci carnē bonā sup ea. Et si
fuerit corruptio ossis p̄dior: qd
la: tūc necesse ē p̄cauare ip̄z. qd
si corruptio iā p̄secuta ē medul-
lā nō ē excusatio qn assumat illō
oscul medulla sua. Et si corru-
ptio fuerit de illis q̄s nō sanat
r iā abscissio: r serratura totū os
sū mēbū: aut p̄limā eius qd̄ cir-
cūdat ip̄z: tūc faciat locū qd̄ op̄t
faciat ita vt renouat r tēta vltimū
p̄leq̄ locū q̄ iuemat adherētā
ostium itū: qm̄ illuc ē ferimū.
vex q̄ ē os corruptū ē r capite
core r ācher: sic sp̄dūlis docti:
tūc fugere ab ei⁹ curatiōe ē me-
dī p̄p̄ nuchā. Et si rime ē p̄cor-
ruptio ossis seq̄t̄ corruptiōem

carnis cui⁹ cas⁹ accidit p̄a: ite
frigidare rā coipe carnē ab eo
ē p̄ueniēs r ē ei⁹ cura. Et op̄z
vt frigidet mēbūz sanū qd̄ epi-
thimab⁹ q̄ scūmisi i cap. corru-
ptiōis carnis discooperte ab eo
etiam et cum eorum similibus.

De modis seruandis os
corruptum. Ca. ii.

Qui: eleuet caro ab osse
ita vt ponat i extremitate
ei⁹ siliū cū q̄ tendat ad supiora
vite: q̄ tendat cū eo mēbū: aut
aliō ex illo loco ad inferiora: vt nō
āssociēt ei dētes: r ferra ip̄z. et
qñ ē necessariū serrare coita: aut
os sub q̄ ē tūca aut aliq̄ nobi-
le sicut tunica costar nuchē: po-
ne sub ferra laminā quā p̄seruet
mēbū nobile. Qd̄ si caro fue-
rit r rōtūditate suā tota disco-
opta tūc serra ip̄z qm̄ onā caro
sup os qd̄ iā discooptū ē ex oib⁹
laterib⁹ suis. Qd̄ si p̄tes ossis
corrupti fuerit p̄te tūcture: tūc
extrahe ip̄z ex iūctura. r sic orū-
p̄is os brachij totū aut cruris
tūc auferat totū. Caput ā āche
r core r sp̄dūlis docti q̄ corū
p̄ā tūc fugiat ex curatiōe eorū
p̄opter locum nuchē.

De eo qd̄ remanet de frustis
ossiū r corticū eorū in vlcera-
bus consolidatis. Cap. iij.

Lib⁹ qd̄ meli⁹ vt nō festine
tur i extractiōe eorū: imodi-
mū ē nō rā dīnuēt rillō cū at-
tractiōe pauca eorū q̄ extrahūt i
spatio nō festino. Et nō moueāt
cū medicinis r opatiōe manus
nā qd̄ extractū ē violēt r ena-
cua qñ faciat accidere vlcera
stulosa. Cū ergo expellet ea na-
tura ad cutē: r incipit extrē rā
sepata sūt tūc carnac r arauul-
gus. Et sic est indicū in fra-

his eorū r pñiculis de quoz ve-
ritate est vt manifestent: nā cuz
tu p̄peras r ephīs eā violentē r
tūc est in eis timor sp̄smi r per
mixtiōis r febriū. Qd̄ si fiant
fantosa nō est in eis magnū no-
cumentū. Et si autē scire me-
dicinas illius tūc de illis ē me-
dicamē mōi. sumatur oleiuet⁹
r cera citrina r sordities vasorū
apū q̄ vtreq̄ sint quā rū est olei:
deinde soluant oia: det de suma-
tur pars vna enforbij et ps vna
lactis titumalli et tres p̄tes ar-
thologie: fiat ex eis sicut ceratū
Et sumant iterū ammoniacū
et bdeliū et liniant cū oleo deli-
lio: deinde aggregādo totū cū
cōtitione fiat emplū: r ponat
desup. ip̄z ei de illis q̄ ephunt
ossa cū velocitate et facilitate.

De medicinis fracture ossis.
Capitulum. iij.

Fractura ē curō cū manu
dicemur r curatio cū medi-
cinis q̄s dicem⁹ p̄ferentib⁹ fra-
cture ossiū r rōtioni. Et p̄thi-
ma ad fracturā et torsionēz. R.
mugath mes excoctatoy. āñ.
p. aloes maluanisci al. acacie.
āñ. v. luti. r. l. x. in infusū albumie
oui si fuerit a p̄a calidā. Iterum
folia alerhil r cupressi et myrthi
r salicis terant et exp̄mant r su-
mātur galle: r rose r ceca nār-
ci fci est illis q̄ dicta sūt et s̄rib-
bolusar. r laudānā r saufel r ka-
maha r althea et mes acaria et
melliottū et sanfuccū et a dde i
eo si idiges calefactiōe s̄ succū
enullam r cupssuz. Ad fractu-
rā et torsionē cū a p̄ate calo. R.
mes excoctatoy. r. r. mugat
dalanstie acatie emplē: r ē for-
te valde. Et de medicinis ei⁹
sunt folia myrthi et laudānū et

gallia et crocus et lutuz est bo-
nū atritioni r oleū iterū est iu-
uatiuū ad fracturam et ad dis-
locatiōē et ad rōtione. Item
mugath et mes aloes acaria lu-
tum aloes myrthā liniantur cū
aqua myrthi.

Sen. v. incipit de restauratōe
et est tractatus tres.

Tractat⁹ pumius de disloca-
tione et restauratiōe.

De sermōe vniuersali de dis-
locatiōe. Ca. i.

Dislocatio
est egressio ossis
ex loco suo qui est
per naturā apud
illum qd̄ est vicinū
erit ite integre. Et si autem nō
egrediatur integre nominatur
separatio iuncture ad partem
profandā aut p̄cedēē aut emi-
nentē q̄ cognoscit sensu. et est se-
patio nō itera quā qd̄ā nō iant
rōtione. Cuz q̄ est lesio q̄ non
mouet os sed attrahit op̄tinet
ip̄m: tūc est algua enu r nō est ex-
gine rōtōis rāi accidit iūcture
res tertia rē vt elongē r ad dā
sup longitudinē suā nālē: r nō
sequit ad hoc dislocatiōē: vtz
tamē sit factio dislocatiōis: r il-
lud quidē multoties accidit in
adituro r corā. Et de hoib⁹
est quidā qui preparat⁹ ē dislo-
cationsi in iūcturis suis qm̄ p̄ca-
ritates ossiū iūcturā suā nō
sūt pfunde: r buccellē ā greditū
tur eas nō sunt intrantes: r liga-
mētū q̄ ordinat inter ea ambo
nō est firmū: imo debile in crea-
tione sua minutū. Aut humidū
suscipiens extensionem. Et aut
tam effuse sunt ad ip̄sum hūdi-
tates viscofe lubricare faciētes.

Aut fracti sunt margines cōca-
 turatū offiū i q̄s ingredunt̄ d of
 fib̄ iſſicturaz q̄re ſūt concantū
 tes p̄ſtrate ſup q̄s nō ē diſtictio.
 Et p̄ de iſictur̄ q̄dē ſit iſicture.
 Facilis diſlocatiōis. Et d̄ eis ſit
 iſicture p̄ane diſlocatiōis: z de
 eis ſūt medie. Facilis ergo ſi
 cut iſictura poplyt̄ pp̄ lēritatē li-
 gamētī ſut: q̄m̄ ip̄a ē creata lēis
 ligamētī pp̄ inuamenta ſcita in
 anathomīa: ergo ſit p̄pter illud
 faciliſ diſlocatiōis z p̄pter illud
 ſubſtāf cū p̄ila: z ſit itēz faciliſ
 reditiōis ad ſalutē. nā facilitas
 reditiōis eſt ſm̄ quātitatē faci-
 litatis diſlocatiōis: z diſſicultas
 eius eſt ſm̄ diſſicultatēz eius et
 iſictura humeri eſt prima et in
 macillētis nō i p̄iguit̄. Copri-
 ne ſo diſlocatiōis ſunt ſicut iſi-
 ctura digitorū ipſe enim fortal-
 ſe nō diſlocant: imo franguntur
 anteq̄ diſlocent z ſicut iſictura
 cubiti z p̄pter illd̄ reditiō ei⁹ eſt
 p̄ana. Medie vero ſunt ſicut
 iſicture achē. Et q̄nq̄ accit̄ vt
 fiat faciliſ diſlocatiōis q̄ nō eſt
 faciliſ diſlocatiōis pp̄ aliquā cā-
 rā. q̄re ſit et faciliſ reditiōis ſi-
 cut accit̄ vt fiat pyris achē ple-
 na hūiditate: q̄re ſit faciliſ eius
 diſlocatiō z cū hoc ſit faciliſ ei⁹
 reditiō ſicut accidit̄ ha bētibus
 venā vaſe: q̄re et omni hora diſ-
 locat̄ eius ancha et redit̄ p̄ quē
 libet laborem: deinde diſlocat̄
 poſtea redit̄: et hoc ingigit̄ cau-
 terio z nō alio. Et p̄digitor̄ diſ-
 locatiō eſt cū qua abſcinduntur
 capita fruſtorū offis q̄d cōgluti-
 nat̄ os cum offe et parum reter-
 titur ad diſpoſitionem ſuā na-
 turalē: z p̄m̄ illius ſit in capite
 anche deinde in capite adiuto-
 r̄: et i duobus faciliſ duoz̄ p̄

duz̄ apud calcaneū. Et diſſo-
 catio quidē eſt ſedio: quam ſra-
 ctura cū naque redit̄ diſlocatiō:
 neq̄ reſtaurat̄ fractura.
 De ſignis diſlocatiōis vni-
 uerſalibus. Cap. 2.
 Accidit̄ i iſictura iclinatio
 z p̄funditas inſolita ſicut
 accidit̄ accidens apparēs i ma-
 gnitudine carnis ſpatule z i diſ-
 locatiōe iſicture pedis: z magis
 apparēs quā illa q̄ eſt in iunctu-
 ra collis: et cōparatio eſt et illis
 q̄ extrahit̄ illud extractōe ſana
 et ē vt p̄ſideres locū infirmū cū
 ſoroze ſua ſana illi infirmi eius
 dē nō alteri: et cōvidentis iſictu-
 rā nō mouet̄ tūc iudica vt diſlo-
 cata eſt diſlocatiōe integrā ſicut
 q̄n̄ mouet̄ metu ſuo ad oēs p̄p̄tē
 z puenit̄ ad oēs fines ſuos non
 eſt cū ea egritudo pendens cuz
 ſeparatione.
 De ſignis declinatiōis. Ca. 3.
 Sicut videt̄ p̄curtas cuz
 Augmēto alteri lateris z
 p̄uuet̄ in ſenſu augmēto q̄d ſunt
 ſenſa cuz ad interiora in huius
 modi cum hoc q̄d quidam mot⁹
 eſt poſſibilis.
 De ſignis additiōis lōgitudi-
 nis iuncture abſq̄ diſlocatiōe.
 Ca. 4.
 Signū ei⁹ ē vt ſit ſicut ſuſpē-
 ſi ſaxū ergo p̄p̄ſerēz redit̄
 ad mēſurā ſuā naturalē abſq̄ pla-
 bore: iſiſo dimiſerit̄ eā redit̄ ad
 mēſurā ſuā acctualē. z accidit̄ p̄-
 funditas in quā fortalſe ingre-
 dit̄ digit⁹ vbi nō ē caro vehemē-
 tis multitudinis ſicut humer⁹.
 De curatione declinatiō-
 nis z diſlocatiōis. Cap. 5.
 On euacuat̄ quin diſſo-
 catio: aut perueniat ad me-
 dicum ſingularis: aut cōpoſita

cum egritudine alia ex vlcere
 et vulnere et apate et alijs. Qd̄
 ſi fuerit cū alta tunc oportebit
 conſiderare: q̄m̄ ſi diſlocatiō ſue-
 rit ex illis que redit̄ cū rēſione
 leui nō faciēte dolere vlc⁹ dolo-
 re vehemētī q̄ perducit ad apā
 nō tolerabile ſac redire diſloca-
 tiōe: z ſi reſuerit cōtrario tūc
 opz̄ vt curetur in p̄m̄is vlcus
 aut vuln⁹: deinde cura diſlocatiō-
 nis z p̄p̄ue in iſicturis difficilib⁹.
 Cūq̄o volum⁹ curare diſloca-
 tiōem tūc fortalſe p̄ducit illd̄ ad
 ſp̄am̄um maximū ſm̄ p̄m̄: et p̄
 p̄ue q̄d diſlocatiō eſt i mēbus p̄-
 p̄m̄is mēbus p̄ncipalib⁹: et ſit
 et diſpō in apatib⁹ in q̄b⁹ eſt re-
 gimē ſm̄ o nos exp̄imur. Nā ſi
 res fuerit faciliſ z non cōmoue-
 t̄ ea dolor: neq̄ reditiō cū ea ē
 difficilis reſtauram⁹ diſlocatiō.
 z nō curam⁹. Si at̄ accidit̄ do-
 lor: tūc opz̄ vt nō p̄ſumam⁹: et ſi
 fecerim⁹: tūc opz̄ vt deſtrnamus
 ligaturā ſi fuerit doloroſa. Qd̄
 ſi igrediat̄ cū facilitate: curabi-
 m⁹ apā itēz z vlc⁹. Et ſi fuerit
 diſlocatiō z fractura ſit z fuerit
 rēſio i p̄te vna p̄mittēs regimen
 vtriuſq̄ rei ſiat. Et ſapientē q̄d e-
 z narravit q̄ cecidit lapis ſup̄ et
 trētatē p̄ieri hōis: et vlnēra z
 ē cur̄: caro donec appuit extrē-
 tas lacerti nuda: et iā diſlocatū
 erat ſub̄: z ea caput ſurculē: tūc q̄
 q̄dā ſolido p̄exp̄imētatoz̄ occu-
 pat⁹ ē i equādō os: z d̄urit ſup̄
 ipz̄ carnē z cutē: et ep̄la ſtrauit et
 ſtrinxit: q̄re accidit̄ vt ſeeret̄ ca-
 ro et corūperet̄ p̄vicinitatem
 ſuā os donec factū eſt viridē: et
 non ſciuit̄ q̄d opz̄ vt h̄mōi caro
 abſcindatur: et cōquatur ille lo-
 cus cū oleo ſeruentē: et ſimiliter
 ſi fuerit illic apā magnū opz̄ vt

curetur apā in p̄m̄is. In di-
 locatiōis aut ſingularis et ſim-
 plicis rectificatione regimē eſt vt
 tendat̄ ad ſuū partis aq̄ ſepa-
 ratū eſt donec opponat̄ reſtē-
 tas offis extrēmū offis alte-
 ri⁹: deū reducat̄ ad locū a quo
 eruit̄ et tunc redit̄. Et multo
 ties q̄dē ſiḡ: illd̄ vox q̄ auditur:
 deinde ligeretur et i ligatura eſt
 ſecuritas ab apate: aut a diuto-
 riū ne abet̄ nr: z neceſſitas ad p̄-
 hibēdū apā laborioſuz̄ ē maio-
 z ab hōiet̄ vt mēbro obuiet̄ p̄ā
 nī calidū: iſe calefacit̄ z ad-
 dūt in apate: imo opz̄ vt ſint in-
 ſuſi cerato inſtigdat̄: aut vi-
 no pontico: verūtamē h̄p̄p̄m̄
 ſit vt tardet̄ tēſio et reditiō vt
 q̄ ad diem tertii et quartū niſi
 in diebus exceptis. Et decli-
 nationi iterū neceſſaria ſunt bu-
 ſiſimo di deinde ligit̄: z quando
 membrum diſlocatur in oi mo-
 tu z q̄tes redit̄: diſlocat̄ tūc illd̄
 eſt: p̄pter mollificationē: z h̄mū
 d̄tatē: q̄re idiget̄ cauterio. Et
 q̄n̄ remanet̄ poſt reditiōem diſlo-
 catiōis: at̄ ſeparatiō durities z q̄
 ſi apā: admiſtra epythimata
 z fibrocas lenſificata. In ceptio-
 ne ſo idiget̄ epythimatis⁹ z em-
 brocis p̄fortatib⁹. Et meli⁹ eſt
 vt c̄roceſ ſup̄ ſtricturā p̄culu-
 bio: in h̄yme q̄dē cū oleo cales-
 facto q̄nt̄ ex offis p̄fortatib⁹ z in
 eſtate cū aq̄ frida. Et opz̄ vt
 ſit c̄batio in diſlocatiōis cū eo q̄
 p̄fortat̄ iſicturā z ligat̄ eā ſm̄ ſi-
 militudine neceſſitatis.
 De curatione elongatiō-
 nis iuncture. Ca. 6.
 Doret̄ renocetur os molli-
 ficatū ad interiora illi⁹ i q̄
 quieſcit a quo mollificatū eſt: z
 emplafret̄ cū emplaftris in qui

bus est virtus siptica comixtis cu eis q habent virtutem calefactiuam: sicut si misceatur galle et balaustræ et acatiaz: similia sūt sicut cū aliquā tulo cāphorie: et si et ylnce. Et iterum sufficiat qd est sicut nux cupressi et uniperus et reliqua que cadunt in emplastris rupturæ: deinde srigatur sicut caput.

De dislocatione mandibule. Ca. 7.

Accidit mandibule inferiori ut dislocet ab ordine suo: quare remaneat os apertum: quous sit illud de illisq parū sūt: nō accidit casu cōpleto. Et cū dislocat inclinā ad interiora: duo eius q accidit apud mollicitudinis que fortasse accidit ei apud saltū: rest applicatio mō eorū ad aliā difficultas: nō puer motu cū lacertis suis q veniunt a posterioribus. Et qñs accidit dislocatio ex latere vno: est ergo tūc forma significās ipsam cū declinatō mandibule est ad anteriora cū trāsversio: et curatio q dē est vna. Et est de summa ei⁹ indiget vt felinē ad reducēdū ipm: et si nō pōneat ad egritudines q nocumēt: et cū hoc sit praua ei⁹ reditio: nā facilior reditio ei⁹ est illa que est velozior: q si differat indurat rapat et extendit lacertos: et omouet febres inseparabiles: et dolorē capitis scātē ppter illd q associatur ei de vehemētia rēsonis lacertoz: fortasse sit res prauand nec iterficat in decimo. Et qñs accidit vt soluat ei vter eam supfluat nō? colericis mltis puris: et euomat sicc eāsqe onyzt felinetur ad curā. Et mōdus reguminis eius est vt teneat vn⁹

caput ei⁹: deinde intronmittat re scaurato: pollicem suū in os et cōuenit infirmo mollicicare mō dibulā suā: et omni modo. Nāz illi sunt lacerti qui iā trāsversati sunt ppter vehemētiā dislocatiōis: postea moueat mādibulā dextrā et sinistrā: deinde extē dat eā subito: deinde reducat eā. Et ipsa quidē nō intrat ad illud a q separata ē nisi retro: qre opozt extēdat eā itat equet hē illā pparatiōē. Et signū eqūtionis ei⁹ equatio q d rupo rēz cooptura et laulio os: dei de susstēt cū puluillis et cerato ex cera z oleo ro. deidē dēmittat eā qñ sanabit qz veloz. Et postibile. Et si aut nō festine fiat: et iā acciderit durities opotebit tunc vt incipias zlenias duritiē cū ebriocis ex aqua calida z olo in balneo embocacione pluria donec leniatur: deide fedeat re scaurato: post infirmū z trahat mandibulā eius ad posteriora donec loctur z stringatur. Et opz post illud vt respiciet eger super puluar cur⁹ impleto sit lenis: et teneatur vñs caput eius vt nō moueatur vsqz q cōpleatur sanatio.

De dislocatione fureule. Ca. 8.

Nāz fureula non separata a latere interiore: qñ ipsa cōtinuata cū pectore nō separata ab eo: et pp hoc n mouet ex hoc latere. Et si pcutiat de foris per cassidē vehemēti z stringat: sic ipsa cūtur z curat curatiōē q cū ratur si frāgit. Verūthi extremi rās eius q sequitur humer z leparat ex eo nō dislocat plurimū qñ lacert⁹ q hz duo capita. phibet eam ab hoc. et phibet eam iterū caput spatule. z nō mouet

step fureula motu vehemēti: qñ ipa nō est posita nisi vt seget pe ei⁹: et plicet ipz. Et pp hoc fureula facta hōi sōlū iter alia atz: la. Et si accidit et dislocatio ex luctamine aut ex re alia sūt huc tūc ipsa cūtur z igredit ad locū suū cū manu aut puluillis pluris q ponunt sup eā cū ligatura q necessaria est. z rectificat hęc cura extremitates hūeri tūc cū sepant z reducit eas ad locū suū: illud q ligant fureula z hūer⁹ ē os cartilaginofū z ipz i grossā in macilētā: z qñ remouet: existimat ille cui nō est expe ricta q caput adiutorij iā sepa cū sit: aut exiit de loco suo: z q caput spatule vt tūc cūscūt: z vt toc⁹ q ē ea fertor: eōcau⁹: vep oz vt distingatur cū signonibus.

De curōne ei⁹ est vñ nullo mō applicat ad caput: sūt humer⁹.

De dislocatione hūeri. Ca. 9.

Humero qñs dislocat atz in dislocatiōe spatule ambigitur z magnificabitur si dislocatur: vep qñs accidit tūcture hūeri z adiutorio vt dislocetur facile: qñ ei⁹ pcanitas nō ē pfirmā z ligamēta ei⁹ nō sunt firmā imo sūt leuia subtilia posita pp illd facit mōr. Et eius dislocatio tres in qñ accidit eo qd scimus nisi hū pte vñ i exi⁹: apparet plurimū: ipsa est nō dislocat ad superiora: qñ emmētia humeri phibet ipaz: neq ad posteriora: qñ spatule phibet eā. neq ad pte vtrius. qñ lacert⁹ hīs duo capita ex anteriori nō pmit tit eā cū phibitōe capiti hūeri. Verūthi nō dislocat nisi ad lar⁹ domesticū aut siluestre. et sepat ad illud separatione parua. Et datus pō interiori igreditur qñ

q erit plurimo z proprio in ex canitatis macilentis: in istis est cadit dislocatio adiutorij z ei⁹ reditio per quamlibet causaz: res vtręq sunt in pinguib⁹: praz ne valde. Et qñs accidit ad adiutorio dislocatio in hora part⁹ difficultis z apud sectionē ab em bryone: deit si nō redit veloziter nō cretat post illud in longitudie z remanet post illud cabit⁹ parus quāuis rectificetur: et qñs non recipit etiam in quibusdā eorum sanationem imo remanet breuis minus minutus hīs adiutorij: z brachij in plurib⁹ eorū recipit z sit bene dispositio nis in pluribus eorum: sed est se eundū dispositiōē breuem sūtis pedr mustelle. Corz vero non euacuat a duabus diminutioni bus siml. Et qñ accidit adiutorio refracta i latitudine suaz de inde restaurat: tūc nō est possebile reducere dislocatiōē ei⁹ nisi et frangatur restauratio.

De signis dislocatiōis a d iutorij. Cap. 10.

Signū ei⁹ est vt vidē cōca uitas apd caput hūmeri et in firmamēto verūthi stud nō est ppuū sit imo est iter pp puerlatiōē capitis spatule z vt extremitas humeri alteras acertio: hęc extremitate si nō acciderit ei itez separto i seipaz: aut i offe qd ē caput ei⁹ p offensionē aut p aliud. Et qñs fedat cū cura tūc lesio ei⁹ existimat q nō sit lesio cū eo. Et vt est capiti ad adiutorij dislocatio cū emmētia: qñ pte subastele ad posteriora z fortale est pole in infirmibus vt equat a caput adiutorij z videtur a d iutorij: nō bene amorem alteri dicitur amplexus mōr.

fane ad quā non appropinquat nisi cū labore z dolore vehemēti. **Q**uod si desiderat eleuare manū ad superiora z tūgere aurē suā nō preparat ei z difficiles sūt ei motus alij. **E**t ista signa itēz quādoq; accidit propter torsionem z apha et percussione.

De cura dislocationis adintorij. **C**aut.

Quia est facilis z in corpibus infantium et q̄ leuia hnt corpora: est vt extēdat cū manu z itromittat sub titilico apud p̄pinq̄tate capitis adintorij: deinde teneat illā p̄pinq̄tate z impellat eā ad superiora z manū altera extēdat adintorij ad isferiora. **E**t fortasse ē possibile in infantib⁹ vt eque caput adintorij cū digito medioz extēdat cū illa eadē manu. **Q**uod autē ē vehemētiosus dislocatōis i corpib⁹ fortib⁹: lenioz modoz in illo ē vt restaurator itromittat pedē suū in lat⁹ infirm⁹ z locet calcaneū suū p̄pe caput adintorij: aut pilā sicca: aut inunctā si fuerit apha adherēs p̄pe caput adintorij isfirm⁹. **S**uūp̄no. z extēdat manū manib⁹ suis s̄m rectitudinē q̄s velit eradicare eā ex spatula z inclinet manū suā p̄p̄per ad interiora z igre diet: iste est rectioz modoz oīz et lenioz eoz. **E**t itēz querat vir fortis lōg⁹ lōgior infirmo et itromittat h̄erū suū sub arella infirmī z eleuet isz a terra suū spensum ab h̄ero suo z itēz extēdit manū eius ad ventrē ipsius. **Q**uod si infirm⁹ fuerit leuis pon deris cui⁹ corp⁹ non grauet sup manū ei⁹: suspēdat cū eo aliq̄d qd grauet isz: z q̄s p̄nt locō pedis p̄p̄dicatōis eleuata sup

terrā: z est super caput eius pila ex p̄nis z ex corijs scās i opatio ne loco h̄erit. **V**iri: restaurator extēdit manū a latere alioz grauet virū si necessariū ē et illud cū ponderet: aut suspēsiōne: q̄s sit p̄cauū: aut sit difficile z plongatur isz tūc fortasse idiges eo qd est fortius post embrocatōes et balneationes: z fit q̄nq; in firmis manubuo farculi z est virga breuis cui⁹ lōgitudō est longitudo adintorij: aut plus: aut minus: sup cui⁹ caput est pila: z isz p̄tila facilioz est vt sit ex p̄nis z corijs: z impellit cū illa virga illa spera sub titilico: z opz tūc cū uolūtas ē vt fiat vt annectat isz fortis in isz r̄tilico ipellēdo vtz cū eo ad superiora: aut duo viri docē refāt restauratiōem extendenti manū: et teneat vir alius h̄erum eius alterū vt nō separet subito: aut ipellat illū humerū: et restaurator ille iam inceptū extēdere manū ei⁹ et trahere eā ac si uolūtas ei⁹ sit vt separet eam a spatula eradicaudo: et fit illd ad interiora p̄p̄per. **E**t q̄s sit illd cadit adintorij in iunctura sua deinde pila annectat r̄tilico an neptione forti sustētādo ad superiora caput adintorij z opz vt sit sustētādo s̄m ism: z spera sit sup vt illud qd sequit caput adintorij in isfirmo. **E**t opz vt in fine qd est sub eo vt nō frāgat adintorij: qm̄ nō est possibile post restauratiōem ei⁹ vt r̄deat ad locū suū p̄ illud qd sciuiti. **E**t medicat q̄nq; cū scala ita vt ponat caput adintorij sup graduz scale cui⁹ is lenificat⁹ est et p̄paratus cū inolutionibus s̄m for mā puenientē: z suspendit vir ex alio latere z extendit manū z in

greditur caput adintorij locū suū. **U**ez opz vt sit suspēsiō z gradus scale p̄pe caput adintorij vt nō frangat z fortasse p̄nt loco grad⁹ z glomeris persici res potēs ex illo eodē loco z non remouet ab eo ad locū aliū: q̄s timef̄ ex hoc fractura adintorij. **E**t curat q̄nq; alijs modis deriuatis est istis modis: z melioz modoz est inodus s̄mus. **C**uz q̄s redit dislocatio ad locū suū tūc melioz ligatura ei⁹ ē vt liget pila cū h̄ero ligatura facta cum vitz fatis p̄hibetib⁹ sepatōne ei⁹ qd redit. z opz vt p̄neret vitta super ism aut vitta alta desup s̄m modū crucis vsq; ad h̄erū alterū: q̄nq; cadit crux sup h̄erū isfirmū: de h̄ ligat adintorij cūz latere ad isferiora z ligat cubit⁹ z extremitas manū ad superiora ex p̄te colli z nō resoluit vsq; ad septimū aut post ism: z cū isz sicut isis. **Q**uod si assiduatō fiat q̄ tias redit tūc necius ē caueritū. **D**e dislocatōe spatule. **C**a. 12. **I**am dictū est illd: ē de illis quoz casus nō accidit: z mirantur ex ea tales quales. **H**ypocrates et Gal. **D**e dislocatiōib⁹ ossis p̄nt apud humerum. **C**a. 13. **A**ccidit q̄nq; ossi quo qd est p̄ caput h̄erit vt separet a loco sicut q̄re accidit etiam cōcauitas sicut in dislocatione.

De cura. **C**a. 14.

Non opz vt extēdat tēsiōe fra ctūz coarctē z fringat cū digitis z inclinet ad locum suū z fringat sicut fringit furcula cū puluillie. **N**ā ipsa ligatura uerū q̄nq; facit isz redire ad locū suū uolentē: z h̄ curat qd illo qd ē s̄ ue hemētia illi⁹ ligature z uagios

ne ei⁹ sicut curat de eo i furcula. **D**e dislocatiōe cubiti. **C**a. 15. **N**ā mēbu dislocatio sit diffi cilioz: z fit difficilis isz redit p̄p̄hemētia ligamētōz p̄nt nentū ism z eoz breuitatem: z p̄p̄ suā s̄uetatem cōcauitatem: z q̄nq; accidit et separatiō p̄nat: et accidit ei⁹ dislocatio itēz in q̄ buduz horis. **E**t q̄s dislocatiō s̄git ei⁹ dislocatiōe gibbositas in latere z arcuatio in latere: et deterior ei⁹ est qd dislocat ad posteriora: q̄s ē inobediētis curatiōis ualde. z p̄ma qdē dislocatiō non accidit nisi i fossilis inferiori et est turpior: z sedioz p̄ illd qd accidit ei⁹ reditioz: fossilis q̄o s̄u periorū partū accidit: nō est cū feditate dislocatiōis isferiorū: q̄s isz ē vehemētiosus p̄mutatiōis: cū uolaz ē lōginq; ad hoc vt remoueat z nō ē pole vt dislocetur vñ duoz fossilū nisi eleuet ei⁹ lēdo elongatione aliqua.

De cura. **C**a. 16.

Oportet vt festinet ad ei⁹ curatiōne: q̄s p̄yat ad ism apha calidum p̄hibēs a curatiōne. q̄s extendere ad equan dūm ism tūc p̄ndicit ad perditio nem licet iterum non sit possibile vt eque apostemate illic eria stent. **E**t separatiōi quidez p̄e succurrit cū q̄bet difficultate itēz ad isligat uolū cū redit iōe ei⁹ ad locū suū. **E**t dislocatiō p̄leta si ē ad interiora est regimē z si est ad posteriora est ei⁹ regimē aliud. **E**t illa que est ad anteriora redit ad locum suū cum p̄centit uola sua humerū: q̄s opponitur et percussio nibus aliquib⁹ nemanū isz preparata sicut oportet: z adiunatur sicut altera et ingreditur.

Dislocatio vero ad posteriora opz vt extēda fensione vehemēti: deinde pcutiat eā ad posteriora. Qd si nō obedit p illud tenēat adiutoriu: & brachiū duo fortes: & linat restaurator manu suā oleo & incipiat abstergere do inungere cubitū cū vehemētia donec ingrediat: deinde opz stringat ipm: & ponat brachiū super osuū dimittēs cubitū augmentum sim quāritatem quam tolerat in prima hora: deinde non cesset stringere suspensū paulatim donec cōstringat āgulus.

De dislocatione iuncture rascete. Cap. 17.

Iunctura rascete est facilis dislocatio: & difficilis vntio: nā qñ extenditur extēsiōne pna & opponit vni duor mēbro alteri redit: sed eius bneclatio est pna: qm̄ illud qd cōtinet ipsam de corpibus apatur & phibet bonitātē vntiois. **Et** mod⁹ extēsiōis ei⁹ est vt extendat vtr̄ facile ad posteriora: & extendat restaurator volā ad frū illius partis imo ad anteriora: & extēdat vntio qd dicitur incipiens a pollice & pueniēs ad mīnū nā equatur per illud & regit deinde episthetet ipz & stringat.

De dislocatione digitorum et signis eius. Cap. 12.

Quando dislocatur digitus inclinatur ad anteriora: & apparet illi eminentia in antero fibro: & appret pcutitas dorſi: et similiter hē in ossibus rascete.

De cura. Cap. 19.

Ire ditione digitorū dislocatio est difficilis: quodā & non oportet vt extendatur ex fensione equali: imo oportet vt ex pectet sup eos: & eleuet radi-

cem ex manu sua sub qua cadit: radij eius quando stringit sup eum ad inferiora ac si tu eradicet ipsum ex loco suo: & tunc vnde debis dislocationem iam trahere et rectificari.

De separatione ossium rascete. Cap. 20.

Oportet vt in ea fiat qd possibile est de equatione & ipsi sōde ois declinatōis & eminentie ad suum pris illius et possiōne astēlax & strictura eaz desuper vt dimittat sup eaz: vt ponatur loco eoz sup eā plumbum equatum cōservans locum cum gravitate sua. **U**terq; opz vt aīquā ponatur desuper a stella aut plūbū vt emplastres cū emplō pnotatio de illis q̄ scis & h̄ moneat.

De dislocatioe spondilii & separatione eaz. Cap. 21.

Quando spondilis dislocatur dislocatione completa: interficit p̄culdubio & non completa iterum quando remouetur remotione plurima spūs sit minus q̄ completa est mortalis: quoniam p̄culdubio coartat nucham coartatione forā h̄ resistit et non obedit. **Et** si est spondilis prima colli & ā sequit eā puat animal anhelitū & moritur statim: quoniam nerui anhelitus coartantur: quare non faciunt operationem suam. **Et** si est de spōdilib⁹ dorſi & dislocat ad partem anteriorez nō est possibile vt curet: & est de illis q̄ iterficiunt velociter. **Et** si morat & nō est possibile takt q̄ phibeat anhelitū retinet hēre: & vntz & in fercit. **Et** si morat & nō coartat nucham coartatione vehemēti: aut coartat & nō apostemat: aut sedat qd est cū eo de apostemat.

te nō est excusatio qñ nocumētū ingrediat nuchā et neruos q̄ sit sub illo loco & facit sup hūm tateā exire inuolūtariē. **Et** si ē ad posteriorē tūc nocumētum qd facit nuche ē min⁹: verū necessariū nō nocumētū iter. **Et** coartatio neruoz q̄ obilitat pe deoz debilitat lacertos vesice & antipone necaria ē vnt⁹ fortis & pulsiō vehemētē & p̄culsiō magna q̄ fere frāget simenta eius dōce redēat ad locū suū: & a h̄q; redēat ad locū suū iā fracta s̄ p̄ illō ei⁹ simenta: & qñq; dislocant ad duo lata & ad supiora, & i hū⁹ q̄ dē. c. diuisiōib⁹ iā locuti sum⁹: vbi locuti sum⁹ de gibbositate: q̄ cōpleat illic: & si gnū illi⁹ q̄ vides illic aut eminentiē in posteriorib⁹: āt areuatiōē i pectore ac s̄ fractū sit si menium sed mei⁹ fractura nō est magnū malum. **Et** in dislocatione spondilis est timor.

De cura. Cap. 22.

In illa qdē q̄ est ad iteriora lex dorſo spes ē p̄uarz paruum profect⁹ est in ei⁹ curatio: ne. **Et** illa q̄ est ad posteriora indiget cōpressionē cū genib⁹ et fortitudine sicut est opatio balneatorū: & ponant sup eā cū fortitudine: aut faciat ipm tacere sup vtrē suā & stet sup eā cū calcaneis suis: aut fricer ipz cum atobich fricatione a sim h̄fazaracti. **Q**uod si res fuerit vehemētior illa et fuerit recessus dicit h̄yp. q̄ opz vt sumat lignū cui⁹ lōgitudō & latitudo sit iā te q̄ritat q̄ capiat ismū & terminef ita vt sit sim h̄c mēsurā ppe parietē extēsiō ad lat⁹ parietis i lōgitudinē: & nō sit lōgatio ei⁹ a parietē p̄ q̄ritate

vni⁹ pedis & ponat sup ipz stratus plan⁹ ad corp⁹ ismū: dehis balneet⁹ & applanet sup lignū aut sup podiale sup iactez suā: dehis inuoluant sup pecc⁹ ismū: m̄ ligaturā āple duab⁹ vicib⁹: & eaz extremitates egrediāt d̄ subalcellis: & ligētur iter duas spatulas & ligēt extremitates ligaturāz latāz ad lignū lōgū simile manubuo mortarij & eleuet hoc lignū sup lignū positū aut podiale: & det ministro ita t̄ apud caput ismū vt teneat ipm vt fiat extremitas inferior inuoluta ad aliqd: & extēdatur superior que est apud caput in hora que opz et fiat per illō extēsiō. **Et** ligent iter pedes ambo simul cū ligatura āplata super genua & supra duas spatulas iter: ligādo iterū loca q̄ eleuat ex loco in quo aggregatur due coze cū ligamento alio: & aggregēt extremitates horū ligamētoz: ligēt ad lignū aliqd̄ s̄te manubuo mortarij sicut est lignū cui⁹ p̄cellit narratio: & eleua ipz apud extremitatē ligni p̄m: d̄m̄ scipe ministris vt extēdat cū hoc ligno extēsiōē q̄ sit sim p̄trariū. **Et** de hoib⁹ sunt q̄ faciūt h̄c extēsiōnem cū inbrumētiaz sunt sicut sagitte sup signū erectuz apud extremitatē hui⁹ ligni magnū aut podialis. s. duas extremitates q̄ sequunt caput & pedes q̄ inuolunt ille sagitte inuolunt q̄ eis ligaturā que extēdat tur. **Et** opz qñ sit extēsiō vt ipulho fiat apud gibbositatē: cū radice volarū manū. **Q**uod si fuerit nobis necesse federe sup ipm faciem⁹ illū & non tūmētibus aliqd̄. **Et** si nō equat spō-

allis cū istis rebꝝ ⁊ isirmꝝ fuerit toleras opprissionē: tūc oꝝ vt cocauet fonea i pariete q̄ eꝝ pꝛo pꝛoꝝ cū lōgitudine sꝛis cānali recipiēs gibbositate cū mēsurā q̄ sit lōgitudō fonee q̄ritasꝝ vniꝝ biachijꝝ nō sit altior spōdilit isirmi neqꝝ inferior ea pꝛimū: imo oꝝ vt iā pꝛimū sit facta.

Uex ad hāc egritudines ad quā diximꝝ i principio vt sit lignū positū pꝛe parietē: dñi sumas tabula eq̄lis mēsurā: ⁊ pꝛonafina extrematarū eiꝝ foneā q̄ ē i pariete ⁊ ponat mediū loci q̄ pꝛeꝝqꝝ ex ea sup gibbositate dñi ipellat extremas eiꝝ alia lferiꝝ dōec videas qꝝ spōdilit iā eꝝta ⁊ eq̄nōe manifesta. ⁊ hꝛpꝝ q̄dem iā dixit qꝝ pꝛcautio iola abiqꝝ tabula rectificat hāc rē: ⁊ dicit itez qꝝ pꝛficio cū tabula sola facit illd. Qd si illd ē verū: tūc nō ē possibile vt admistref extēsiō quā diximꝝ i principio spēi q̄ notat sepatio spōdilitum ad interiora abiqꝝ pꝛficio. ⁊ oꝝ vt post eq̄tionem admistres tabulā de ligno cuiꝝ latitudō sit qꝛuitas triū digitorꝝ: eiꝝ lōgitudō qꝛuitas q̄ pꝛpꝛeꝝqꝝ gibbositate ⁊ q̄ddā pꝛ laner: imobilis uat sup ea pāni linei aut sup pꝛa tela vt nō sit durā: ⁊ ponat sup gibbositate: ⁊ liget cū ligamēto qd ē necessariū: ⁊ admintref i firmo cibꝝ subulꝝ: ⁊ si remālerit sup illd ffidnū eiꝝ gibboitate: tūc oꝝ admistrefe curōnē q̄ sit cū medicinꝝ q̄ mollificāt ⁊ leniūt cū admistrefatōe tabule quā narrauimꝝ tpe lōgo. ⁊ q̄ddā hoies admistrefat tabulā de plūbo. ⁊ si dislocat ad vnum duoz laterū equat cum astella aut astella duabꝝ ⁊ stringit.

In scā ꝛo ex hoc in collo ad posteriora ⁊ ē illa q̄ curat: opꝝ vt flupinet isirmꝝ: dñi extēdat caput eiꝝ ad supiora cū facilitate: ⁊ equet spōdilit eiꝝ cū cōpꝛfione ⁊ absterfide. ⁊ qñ equat: ponat sup eā eꝝtm pꝛforatū: ⁊ et vela sup ipm cū pānis ⁊ stringe desup a stel. ā cū mēsurā colli ⁊ lōgitudine eiꝝ: ⁊ et liga eam ad caput ⁊ ad iutorū: vtrūqꝝ nō cadat ligamētū ad guttur: ⁊ resoluat i nūero dierū ⁊ pꝛonafina filā cū qꝝ i stringas sꝛis iōmā vitarū ex margimbꝝ pānorū: qm illa qꝝ rotundant ledunt.

Uex ad dislocatione alihofos. i. iuncture ossis caude. Cap. 23.

Alhofos qñ dislocat tūc iudicat scilicet sentu. **U**ex ad magnitudinē dislocatiōis scies pꝛficio itez ⁊ qꝝ eger nō expādīt pedē neqꝝ i loco dislocatiōis neqꝝ apud genu: imo ē pꝛficio genu eiꝝ laboriosior.

Regimꝝ ꝛo illi: qꝝm cū eis eq̄re illd oꝝ vt i tromittas mediū digiti i anū viqueqꝝ opponat loco: dñi pꝛme cū eo ad supiora cū fortitudine. **U**ex observa cū manu tua alia locū alihofos dōec eꝝ ipꝝ: deū empꝛa ipꝝ: ⁊ stringer: eger miorer cibū ⁊ miorabitur ego ⁊ sumat cū hꝝ qꝝ leniat nāz.

Uex ad dislocatiōe anche. Cap. 24.

Que qñqꝝ accidit sile eiꝝ qꝝ accidit ad iutorū dñi dislocatiōe ad iferiora sicut mollificare: ⁊ nō ē possibile si dislocat cora vt expādāt pes neqꝝ iuxta dislocatiōē apd genu: imo ē illd magis pꝛauū. ⁊ eiꝝ qdē dislocatiō qñqꝝ sit ad anteriora ⁊ qñqꝝ sit ad iferiora: ⁊ pluriū dislocatiōis eiꝝ ē ad iferiora ⁊ miorat eiꝝ dislocatiō ad iferiora.

interiora: ⁊ dislocat itez ad anteriora ⁊ ad posteriora ⁊ pꝛ il: las eadē causas. ⁊ qñ accidit i dispoñe pꝛ ⁊ strictura sup em: byonē qꝝ dislocat ille pes: tunc facit eū hꝛe crus minutū deficiēs a delatione corpous: quare debilitatur et corrūpitur.

Uex signis. Cap. 25.

Accidit ex dislocatione anche ad iferiora vt videas pedem dislocatū longiorē alre ro ⁊ genu eminetꝝ: ⁊ nō pꝛ duplicare pedē suū apd ignē istā: tū apatū: qm caput core iā intravit in ipꝝ. **U**ex si dislocat ad iferiora abbreviat pes: ⁊ apparet i inguine pfunditas: ⁊ accidit in eo qd opponit ei a posterioriū eminetꝝ: ⁊ ifatio ⁊ genu ē qñ ipꝝ sit submersum ad iferiora. ⁊ si dislocat ad iferiora pes ē lōgior: nō ē possibile isirmo vt expādāt crus suū: ⁊ nō sit ei possibile vt plicet ipꝝ nisi cū dolore ⁊ nō pꝛarat ei de ambulatio penitꝝ: ⁊ si vult ābulare abulet super calcaneū. **U**ex accidit ei multoties ex hoc vt apet inguē eiꝝ ⁊ retineat eiꝝ vri na. **U**ex si dislocat ad posteriora abbreviat pes eiꝝ: ⁊ sit sup eū expāsiō difficilis ⁊ apparet i ipꝝ igne mollificatio: ⁊ est caput core decliue ad obliqꝛōē.

Uex cura. Cap. 26.

Oportet vt ad curādū sit seclinatō. **N**ā si nō redit velociter fortasse effident ad eā hūiditates ⁊ putrefiēt ⁊ pꝛduēt ad corruptionē mēbi totiꝝ ⁊ seqꝝ illd de timore it qd scis. **R**egimꝝ ꝛo dislocatiōis core ad iferiora ē vt extēdas pedē: deū fac eū redire cū vehemētia postqꝝ moueris cū dextra ⁊

sinistra dōec opponat ei ad qd redit: ⁊ pone pedē qñ stasam ⁊ stringe sup crus: dñi stringe sup corā ⁊ sup genu strictura q̄ feruet eā: dñi iulpedat ad hūero suspēsiōne: si postē cruri cū hoc vt extēdas. **Q**ñ ꝛo dislocat ad iferiora tūc pꝛcipit vt flectat genua: ⁊ teneat eū homo fortꝝ ex latere emuncto: iꝛet capiat restaurator: manu sua caput core apd genu: ⁊ trahat ipꝝ ad añriora: ⁊ vt ipellat extēmitatē altā: ⁊ ipellat ipꝝ i pulsiōē tēdētē ad supiora ⁊ exteriora: ⁊ si adunat eū alꝝ ab extēmitate alia ex ꝛuo motꝝ eiꝝ: ⁊ iā ligant eā cū vitta aut cū fune erit dñi: dñi liget cū ligamēto. **V**erū qñ dislocat ad exteriora oꝝ tūc vt firmet restaurator: extēmitatē core: q̄ ē apd genu: ⁊ moueat eā ex ꝛuo motꝝ pꝛdici ⁊ sit alꝝ tenēs ab extēmitate alia mouēs eā ex ꝛuo motꝝ pꝛimi ⁊ iā ligant vitta aut funē. ⁊ i illa q̄ ē ex illo ad añriora ā posteriora stringat restaurator: radice core cū ligatura lata: ⁊ capiat sup hūer ad pꝛē q̄ oꝝ sꝛ declinatōē dislocatiōis: ⁊ accipiat vri duas extēmitates ligaturā pꝛle: dñi extēdat eā oꝝ sit extēsiō q̄ suspēdat isirmū i aere. ⁊ cū hūidi iterū est possibile vt redeat modꝝ pꝛdici ad rectificatiōē: ⁊ medicat eā qd pꝛ cū thibꝝ: ⁊ modꝝ illiꝝ ē km qꝝ retinet de eo q̄dā eozꝝ bene egrit. **I**ndiqꝝ vt canees foneā lōgā ligno toto simile aqꝛuēctibus. ⁊ si sit lōgitudō fonee ⁊ pꝛfunditas eiꝝ plꝝ quāntitate triū digitorꝝ: nō sit lōgitudō eozꝝ ad iūctꝝ plus qꝛuoꝝ digitiōis: ⁊ ponat extēmitas alihibꝝ in

partē illius fouee ⁊ sustētēt euz
eo: ⁊ sit impulsio ei⁹ ad pte ad
quā oz impellere: ⁊ opz vt sustē
tetur in medio ligni magni aut
podialis lignū aliqd rectū cū⁹
lōgītudo sit quātitas vni⁹ pedis
⁊ groltitudo ei⁹ quātitas manu
būj fossorū vt qñ resupinat sup
dozuz reuoluat hoc lignū in eo
qd est iter alihafegi ⁊ caput co
re: qm phibet seq illd qd exten
dit ipm a parte pedū: illd ite
ruz multo ties idigeat extēsiōe
que sit a supiorib⁹. Et cū hoc cū
corp⁹ ipellit ad inferiora ipellit
hoc lignū caput anche ad exte
riora: ⁊ opz vltit man⁹ ad infe
riora hinc modū que dixim⁹ añ
hoc p̄cipue ex pede. ¶ Qd si ca
put core nō ingredit p hāc spe
ciē curatōis: tūc oportet vt anse
rat lignū erectū substeratū ⁊ si
gāt duo ligna alia sup duo do
micilia loci illi lignū. si omni
latere ei⁹ lignū: vt sint sicut po
stes perorte: ⁊ nō sironū quod qz
eoz min⁹ pede: deinde eqtet su
per ea lignū aliū sicut eqtat li
gnū scale: vt sit figura sexlignū
ruz sicut litere q notat grece vi
taneu: hec em figura sit cum po
m lignū tertiu in medio inferi⁹
duob⁹ extremis parūper deinde
opz vt resupinet infirm⁹ sup lat⁹
sanū ⁊ extēdat corā sanā in eo
qd ē iter hos duos postes sub li
gno qd ē sile gradut scale: ⁊ po
nat corā infirma sup hūc posse:
vt sit caput core eqtat sup ipm
postqz expāsi fuerint sup postes
pāni plicati plicatiōe pluria: vt
nō ledat postis corā: postea su
mat lignū aliud eqtis latitudi
nis cui⁹ lōgītudo sit tāte quāru
tatis que cōprehēdat ex capite
core vlt ad locū calcanei: ⁊ po

natur in lōgītudie sub corā ab
iteriori parte vt retineat caput
core ad calcaneū: ⁊ liget cū eo:
deinde administret in gibbosi
tate. Uex hinc q dixim⁹ in eo qd
p̄cellit oportet tūc vt extēdat
crus ad inferiora cū ligno liga
to cū coy vt redeat caput core ad
locū suū cū hac extēsiōe vebē
mētū. Et est iterū mod⁹ q quo
ingredit caput core absqz extē
siōne infirmū sup lignū est mo
dus que laudat h̄yppocra. ⁊ ille
existat q oportet vt ligent ma
nus infirmū sicut cū ligamēto la
to leni ⁊ ligēt pedes ei⁹ ambo
cū ligamēto lato forti leni sup
duos calcaneos et sup duo gen
uas: ⁊ sit lōgītudo cuiusqz eoz
a pari suo quātitas q̄tuor: di
gitoz: vt sit crus infirmū extēsi⁹
plus altero quātitate duoz dē
gitoz ⁊ suspēdat infirm⁹ sup ca
put: ⁊ sit elōgatio ei⁹ a terra q̄
tatis duoz cubitoz: deinde cura
tā a doleētēs h̄ns experientia
p̄uber. cū brachqs suis ⁊ extra
hat corā infirmā in groltiore lo
co ei⁹ vbi ē caput core itez ⁊ su
spēdat eū infirmo subito: nā ista
ctura cū factū fuerit illd cū ea
grediet ad locū cū q̄libz studio
⁊ iste qdē mod⁹ ē facilitoz alijs:
qm nō indiget opatiōe pluria.
Uerū plures medicatūz nō h̄nt
operāt in eo: qm ipsi spernūt eū
pp suaz facilitate. Et si sit dislo
catio core ad exteriora tūc opz
vt extēdat infirmus h̄m qd dixi
mus cū hac ligatura que est al
hahafegi inguinis ⁊ arcularū s̄z
qd dixim⁹: deinde ē necessari⁹
medicanti vt eleuet cū thibizē
foss ad iteriora postqz poluerit
extremitatē thibizē in aliqz parte
fouee quā dixim⁹ vt fringat sus

per eā: ⁊ sint aliqui ministroz ex
parte core sane impellētēs itez
et opponatur impulsioy nō im
pellatur p̄m. Et euz dislocatio
est ad iteriora: tūc opz vt extēda
tur infirm⁹: deinde ponat vir for
tis radicē vete man⁹ sue dextre
sup inguē infirmū et coartet ipsuz
cū manu altera. ⁊ sile cū hoc po
nat coartationē extēsi⁹ ad in
feriora ad partē genu. Et qñ dis
locatio est ad posteriora: tūc nō
opz vt extēdat infirm⁹ ad ex
teriora eleuatus sup terrā imo
opz vt sit posit⁹ sup aliqd durū
sicut opz vt sit iteruz qñ separāt
ancha ei⁹ ad exteriora sicut dixi
in gibbositate: opz ergo vt extē
datur infirmus super lignū aut
podiale super faciē suā: ⁊ sint li
gamēta sicut nō sup corā: imo
sup crus sicut dixim⁹ nuper ⁊ oz
iterū administrare cōp̄essionez
cum tabula ⁊ sup alihafegi et
locū ad que egreditur iūctura.
hic est sermo noster in specie b⁹
dislocationis q̄ accidit anche ex
cā manifesta antecēdēte illd. Ue
ru qz qñqz dislocat corā pp mul
titudinē humiditatis accidētis
ei sicut dislocat spatula: opz tūc
vt administraret cauteriū sicut
diximus in loco in quod diximus
hoc cauterium.
¶ De dislocatione genu. Ca. 17.
¶ Cuius est velocis dislocatio:
nis: fortasse ei dislocat absqz
cāp̄ter deābulatiōe velocoz
aut lubricat parū sicut canaliz
multo ties dislocat absqz causa
ter saltū. Et genu qdēz dislocat
ad oēm partē nisi ad anteriorē
pp rotulā et adiutorium eius.
¶ De cura. Ca. 18.
¶ Redeat infirm⁹ sup sedē pro
pinquā terre: et eleuet p̄

des ei⁹ parūper: deinde extēdat
vir fortis manū suaz desup ⁊ de
sub⁹ extēsiōe fortis: ⁊ reducat re
staurator iūcturā ad dispositio
nem suā s̄z iudiciū dislocatiōis
vniuersaliū: et liget eam.
¶ De dislocatione arefactuz ⁊ est
rotula genu. Ca. 19.
¶ Quando accidit ei dislocā:
tatio: opz vt pes plane ponā
tur in terra ⁊ reducat rotula: de
de impleat curuatura geniculi p̄
nis prohibentib⁹ a duplicatiōe
⁊ ponatur desup astelle resistē
tes ei in parte ad quā declinat
Cū ergo restringitur ⁊ adheret
nō duplicet genu cū felina iōe
sed p̄antatim: donec alleuetur.
¶ De dislocatione iuncture tali
apud calcaneū. Ca. 30.
¶ Dislocat calcaneū. ¶ Indiget
si hoc si dislocat extēsiōne
forti ⁊ curatiōe vebemētū ⁊ impu
siōe cū fortitudine vt redeat. De
inde oportet vt dimittat deam:
bulatiōe circiter. xl. dies vt nō
disloceat sc̄bo. In separatione h̄o
paucā sufficit q̄libet extēsiō: de
de reducat: ⁊ q̄ p̄plet dislocatē
opz vt reducat s̄z q̄ dicit antiqz
Inquunt. Opz vt extēdat infir
mus sup dozum suū sup terraz
⁊ ab eo q̄ est inter coras ei⁹ apd
alihafegi sit papillus lōg⁹ in
terās in profunditate terre nō p
mittēs corp⁹ eius moueri cū p
cedit pus eius ad inferiora imo
opz vt ligat iste papill⁹ anteqz re
supinet infirm⁹. Qd si p̄sens ti
bi fuerit lignū magnū in cui⁹ me
dio dixim⁹ ē aliū lignū firū tūc
oportet vt fiat extēsiō sup hoc
lignū ⁊ opz sit miser tenēs corā
⁊ extēdes eā: ⁊ miser al⁹ extēdes
pede: ⁊ manū ⁊ sicut ligamēto s̄z
⁊ extēsiōis misri p̄m ⁊ eqs

medic manu sepatiōe: et te-
neat in unum alii pedē aliū ad
superiora. r opz post equationez
vt liget ligamētis fortibz r va-
dat cū pte ligamētū ad pectinē
pedis: r cū pte ei⁹ ad calcaneū
et liget illic. r opz vt caneat ex
eis q̄ sunt supra talū posterius
vt nō sit super eos ligatura ve
hemēs: et vt phibeat infirm⁹ a
deambulatione. xl. diebus. et
isti si conant ambulare añ non
sanant s̄m cōplemētū et dissol-
uitur in eis mēbrū et corripit
curatio. ¶ Qd si separati os tal-
li ex saltu: nā illud accidit mul-
toties: aut accidat huic mēbro
āpa calidū: opz tunc vt pparet
hoc mēbrū cū respiratione
infirmi super faciem suā et ex-
tensioe mēbrū r eq̄tūe ei⁹: et
cū embriocis q̄ sedāt āpata ca-
lida: r administratiōe ligamē-
torū fortibz: r vt q̄scat infirm⁹
r nō moueat dōec rectificetur
mēbrū integre. Et ligatura q̄-
dē talis opz vt sit ad digitos
et dimittatur tal⁹ apertus.

De dislocatione ossis
pedis. Cap. 31.

Regimē regimē est primū
regimē in dislocatiōe ossis
calcanei et fortasse sufficit vt
eas ita vt calces cū pede tuo
sup ipz pāno existēte iter ea do
nec eq̄tur: deñ emplastra r stri-
ge s̄m modū quem scis.

Tractatus secundus de radi-
cibus vniuersalibz i fractura.

De sermone vniuersali in
fractura. Cap. 1.

Ractura est
resolutio cōiuncta-
nis proprie ossibus.
Et accidit quan-

doqz sparsa: r qñqz nō est sparsa
r qñqz accidit eq̄lis: r qñqz acci-
dit scissa: et equalis quandoqz
accidit in latitudine: quandoqz
accidit in longitudine: r cadēs
in latitudine: et quādoqz acci-
dit diuisa: et quandoqz accidit
non diuisa: r cadens in longi-
tudine est diuisio r aliam que nō
accidit separata. Et quidam nō
minauerunt species fracturę no-
minibus suis dicentes fracturā
magnā incedentem in latitudi-
ne et profunditate raphanales
et hastalē et arūdinālē. Et dice-
res incedentē in longitudine fra-
cturaz linealē: r dices incede-
tem in latitudine cum longitū-
dine lunālē et nerualē. Et illā
que est paruarum partium vni-
tauchiem r aliter sic cum alhu-
beriem. Et quando fractura cō-
pletur non est possibile vt rema-
neat duo ossa s̄m q̄ necesse est i-
ter ea de oppositiōe secundaz
prepositiōnem cōiunctiōis na-
turalis: imo separantur neces-
sario ab oppōne: et similiter se-
paratio faciēs accidere punctu-
ram necessario in eo quod cōi-
net de velaminibz et carne qua-
re accidit dolor: sequēs ea: r quā-
do est equatio rotūda sine frus-
tibus quertitur mēbrū cū facili-
tate. Et vt declinet fractura ad ex-
teriora s̄m q̄ dicit h̄ypo. meli⁹
est quā vt declinet ad interiora
qm̄ illd q̄ occurrit ei d̄ neruis il-
lic ē pl⁹ q̄re ledit. et qñ cadit fra-
ctura apud iuncturam r restau-
ratur remanet mot⁹ difficult⁹ pp-
duritē: et araba dū q̄ accidit
diger spatio dōec declaret: illd q̄
dē p̄tius accidit in iuncturis
ossū paruoz. Et de illo iterū
est vbi est iuctura i creatioe s̄m

ctio: sicut est iunctura cauille.
Et fractura prauioris icarna-
tiōis r vntiōis ē illa q̄ est s̄m ro-
tūditatē: deinde illa q̄ declinat:
nō em̄ ad hereret nisi sup ipm̄ p-
lōge ligatura h̄is fabricatiōe
mirabilē tpe lōgissimo: r sumat
ex cibis r medicinis: r ex eo qd
mittit sanguinē ad illā ptem s̄z
qd dicitur. Et deterio: fractura
ossū est ad interiora nō ad ex-
teriora s̄z q̄ dicitur. Et qd dicitur de ic-
sione medulle r iterfici: est inten-
tio cui nō ē vtilitas: medulla el-
ly lenitatē viscositatē r h̄ic dicit
r qñqz accidit cū fractura accidit
dentia sicut vlnnera r flux⁹ san-
guis r āpa r attritio ei⁹ qd cir-
cūdat eā ex carne q̄ si nō pparet
cū phibitiōe putrefactiōis: aut
scalpellē accidit ex eo corrossio
Et loc⁹ qd fracturę magnoz
scitur per dolorem r per casum.
Fracturę h̄o pueroz paruoz ap-
pent p dolore r āpa: nā i ipis ac-
cidit p̄ra iudicia restauratiōis
r qñ ista ossa redeūt ad sit⁹ suos
pote est in infantibus r qui sūt
eis primi vt restauret vll⁹ vir-
tutis prime i eis. Et in etate h̄o
adolescētē r q̄ est post ipm̄ nō
restaurat: imo currit sup eā icar-
natio ex materia cartilaginosa
plūgēs inter duo ossa de gñe ei⁹
qd facit currere erari⁹ de duob⁹
plābis super p̄tuationē ertis r
alioz r ossa magis inobediētia
ad restauratiōē faciēdā ē ad iu-
torū deide brachiū. Et ampli⁹
furcula qñ frāgitur ad interiora
praua sit ei⁹ cura. r fractura fe-
dior: i duob⁹ focilibz est fractura
focilis inferioris eoz sicut dicitur
est in dislocatione. Res aut core
r cruris est facili⁹ qm̄ restaura-
tio nō phibet ea a dilatatiōe.

Et mēbra quē d̄ d̄nerificānt
in spatio restauratiōis: verbū
gratia. qm̄ nō restauat s̄m
q̄ d̄ in. r. r costa in. r. r vlna
in eo qd cōfirmat a. r. r. v. s̄z
ad. r. l. r cora in. l. r fortasse extē-
dit lōge donec restauat cora v. s̄z
q̄ ad mēses tres aut quatuor
qd est supra hoc. Et vt declinet
mēbrū infirmatione restaura-
tionis ad vētrē etus meli⁹ est q̄
vt declinet ad dorsum ipius: qm̄
sit declinatio ei⁹ in latere v. r. nē.
Et causē propter quas non re-
stauat os sunt multitudo ēbro-
cationsis aque r multitudo solu-
tionis ligamētorum r ligatiōis
eorum: aut festinatio in motu
aut paucitas sanguinis absolu-
te: aut paucitas sanguinis viscosi
in corpore: r propter illud mino-
ratur restauratio fracture cole-
ricorum: et conualescentium.

Et de illis q̄ significāt restau-
rationē est appetitio sanguinis q̄
videt quasi ipse sit superfluitas
quā expellit natura et multitudo
line sua cū studio ad fracturā.
De radicibus restauratiōis
ligature. Cap. 2.

Restauratio basis ē extēsiō
mēbrū cū sp̄tate q̄ ēz. Nam
additio in ea spasmat r lesiōne
facit: r pueniūt ex ea febres: qñ
qd accidit ex ea mollificatio: r il-
lud quē d̄ in coipibus humidis
est minoris nocumēt: ppter obe-
diētā eoz ad extēsiōē: r dimi-
nutio ei⁹ phibet bonitatē cōfo-
lidatiōis r ordinis: r q̄ in dislo-
cationse r fractura est quale. Qd
ergo extēditur s̄m modū ā opz:
est vt sit occupatio cū pparatiō-
ne duorum ossum secundū res-
titudinem et positionem pul-
uillorum et ligamentorum fecit
W ij

ad q oporet: r cooperire ea a-
 stellis r cooperire abellas liga-
 mētis: r oportet vt quiescat mē-
 brum: quantuz est possibile nisi
 quando qd secundum quantita-
 tem quam tolerat cum non fue-
 rit nouamentum r apostema vt
 non mouiatur natura membri.
 Et oportet vt caueatur dolo-
 ratio vehemēti apud exētionē
 r stricture in fractura r disloca-
 tione sit: r sicut illd qd accidit ex
 stricture vehemēti r tardatioe
 solutio: qm illd pducit ad hec
 vt moria illd mēbrū putrefiat:
 r sit necessariū abscondere ipz.
 Et itēto i puo restauratiois
 est vt eueniat alrolboth i eis q
 nō sunt ossa capitis: nam sup ea
 nō ouē alrolboth. Et opz vt
 pparet itayt nō eueniat sicūne
 q pauca r itez grossū plurimū
 p trāsiens mēsurā. Et de sicco
 est q magnitudo ei: diuersifica-
 tur em mēbrū r quantitatē fra-
 cturē in magnitudine sua: aut
 multitudine ipsi: aut i p trās-
 sibus ambārū. Et tu quidē scies in
 diminutionē qd opz fieri in illo
 qd apud rememorationē sciboz
 r apd rememorationē fracture.
 Et opz vt cū accidit alrolboth
 vt prohibeat a motib: cōpūmē-
 tibz et cotn et ira r iracūdia
 qm adurūt sanguinē r fugit lo-
 cū calidū r sāguis qrit frigidū
 r adiuuat cū emplastris fortib:
 spūpticis in quib: est caliditas qd
 dā r glutinatio: r ponāt in eis
 q sunt sicut nax cupressi r draga-
 gātū r medicie q sūt ad ruptu-
 rā. Et qd accidit fracture vt n̄
 restauret restauratioe de qua
 curet: sic fiat in ea quiddā simi-
 le fricationi in vlcērib: que nō
 sanant: r est vt friceat ytrūq: ma-

nib: donec auferat viscositas
 villis debilis q est quasi ipsans
 sit aliqd: quare accidit vt eleuet
 in locum r impellatur ad ipsuz
 sanguis bon: nouus r coagulatus
 sup ipz r solboth forte. Et mul-
 to tōies qdē egrediat: altera ē
 calor ossis: res siles corticib: et
 squāmis ppter fricationē: r sup
 h̄mōi: non ponant stelle: imo si
 fuerit necessariū sufficiat ligatu-
 ra bona. Et qn aggregatur fra-
 ctura r vulnēra tūc nō est possi-
 bile vt differat restauratio vsq:
 quo sanentur vulnera: os em in-
 durat r nō recipit restauratio-
 nē nisi cū p̄antate r extēditōe
 h̄mōi: et disponibus marimis.
 Et cum hoc qd accidunt cum
 vulnere dolores et apostemata
 in quib: est timor tunc vt torq-
 tur mēbrū meli: est qd vt accidat
 timor magnus: quare opz vt in
 h̄mōi fractura p̄ueniat ad vt
 timū in re restauratiois. Et
 qd est cum fractura attritio est
 cum illo timor: in corrosioe mē-
 bri: Et opz vt scalpelletur loc:
 ad hoc vt egrediat sāguis: qm
 i ipō est timor: r vt mouat mē-
 brum: et si fluat sāguis tūc opz
 vt retineatur. Et multoties
 quidem sit necessariū propter ti-
 more apostematis et nocumētū
 vulneris vt factas aliqd qd sit ne-
 cessarium de curatioe membri
 quare flobothomas r solius vē-
 trē r subtilias cibū. Et qd qn
 accidit ex stricture puritus: et
 ē necessariū vt soluat: aut ebzo-
 ces mēbrū cū aq calidā dōec re-
 soluat hūiditates mordacitue.
 Et bypo. qdēz p̄cipit ei: qre
 restauratū fugat aliqd dē elleboro
 i illa hora: r sicut ei: itēto vtra
 h̄at materie ad iterioza. r sicut

prohibet hoc imo precipit vt
 beaf agaricū. Et qd si fuerit ne-
 cessariū: tūc deē aliqd de sirupo
 acetoso in quo sit vt: acuta: et
 qd illud fuit in tpe bypoc. et
 supfluitas q est iter duo tēpōia
 est mirabilis. Et cū volueris
 facere restauratioē deinde do-
 let et inq̄tate: tūc recti: est vt di-
 mittas illud: et extrahē illud q
 redire fecisti: fortasse em remo-
 uebis per illud infirmū adolori-
 bus. In fractura aut i lōgitu-
 dine sufficit vt mēbrū adhereat
 cum stricture vehemēti et vhe-
 mentioe qm in alijs in cui: cōpres-
 sione vltimatio fiat ad iterioza.
 In fractura aut que est i osse
 opz vt duo ossa stent em rectitu-
 dinem. in sine qui possibilis est
 obseruādo illd ex parte sit: par-
 tium sanarū: r p̄sidera an sit op-
 positio ossis hui: ad suum com-
 par ossis alteri: deinde restaura-
 r obserua: nam inter illud sunt
 res de illis sicut frustra r additio-
 nes: et v̄ illis sit vacuitates: ve-
 rum frustra qm nō decēter com-
 ponunt solūt inter ossa r res:
 restauratioe: qn frangit iterū r
 remanēt inter duas scissuras of-
 sis: nō p̄mittit vt adhereat vna
 eaz alteri et separant: quare sit
 vlcus in quo semp aggregat vi-
 rus: quare accidit ide q ipsūm
 mēbrū putrefit et putrefit mēbrū.
 Ampli: vnitio nō sit fortis. for-
 tis em non sit nisi qd decēter cō-
 tinuant frustra et additōes op-
 positione sua que ei opponit est
 fuerit verificata extensio postq
 fuerit verificata oppositio inter
 duo ossa et iter ad ditōes: r mea-
 tus qui d̄glutiūt eas r verificata
 fuerit restauratio. Cū ergo
 exēderis et opposueris rectū ē

cum inuenis oppositionē verifi-
 catā vt mollifices extēsiōē pau-
 lam: et obserues oppositionē
 vt declinet cū attractioe: et ob-
 serues cū manu tuā ad positioē
 eius q decēter cōponit r si inue-
 neris eminētā aut aliud rectū
 ca illud q manu: deinde neces-
 sariū est ligamētū cōseruas mē-
 brum em qdē suā nō durū: qm
 dolere facit: valde neq: lene qm
 dimittit p̄seruationē: et d̄ reb: q
 eardest media est melio: et opz
 vt sit ligamentū positū ad illud
 ad q est inclinatio vehemētius.
 Et si fractura est cōpleta tunc
 opz vt equet eq̄tione fringēte eā
 ex omni parte. Qd si fractura fue-
 rit in parte plus oportet vt sit
 stricture illic plus et si cū fractu-
 ra fuerit aliqd ex frustis r ossib:
 paruis tūc si fuerit ledēs dolo-
 rē facies tūc valde ad illud cō recti-
 ficatioe. Qd si non fuerit ledēs
 tunc non cures de eo neq: appo-
 nas maui. Qd si verbi gratia
 audita fuerit ei: crepitiatio tūc
 sperat qd currit super eam ros-
 both. Cū ergo secur: fuerit de
 illo: tunc non opz vt tardet res
 ei. Et qd accidit ex frustis: dis-
 ruptio carnis non est tūc rectū
 occupari in dilataōe: disruptio
 nis operatioe stolidioris: q est
 necessē vt extēdat̄ duo ossa ad
 duo latera simylitū h̄nē recti-
 tudinis ne sit tortuositas in eis
 quoniam in tortuositate tunc est
 corruptio ossis. Cum ergo extē-
 deris ipsuz tūc redi ad frustū et
 reducit̄ m et frige illd: si aut nō
 redit: tūc nō dilataōe distruptioē
 imo plens sit vt videas mēsurā
 q idiges: p̄fora: ea h̄q̄ntitatē
 q ingrediat̄ in eā frustū: r pone
 sup ipm frustū cutis lenis super

quod possit esse foramen spissius re-
netret frustū in ipm zpeme sup
cutē zmanū scōpessione graua-
te eas ambas zpcedet os in fo-
ramine pessione ad radicē satio
deinde terra cū terra opatiōis z
est terra minuta subtilis acutasi
cutē terra facientū pectines. Et
fortasse pforat radix cui⁹ pfora-
tio est necessaria cū tripano fa-
ciēdo foramina p̄tina accipien-
do locū cui⁹ querit fracturaz il-
lud nō est auferēs timorē vbi est
post os corp⁹ nobilē lz fortasse
sit salu⁹ q̄m̄strumēta mouētia
motu suo aut sua collectiōe aut
incisione sua. Et q̄nq̄ igitaz
vt ponat tripanū sup latitudinē
substantie non p̄mittētēz tripanū
penetrare nisi s̄m̄ quātitate ad
iuuante:quare est minoris nocu-
menti q̄m̄ instrumēta mouētia: et
poter hoc oportet vt sint apud
restauratores ipsoū tripanoū
species plures p̄parate. Et for-
tasse nō apparet frustū lz est ne-
cessariū ad int⁹ illud q̄ ericcat
z retinet ipsum deide fieri illud
z oportet. Quōd si fuerit frustū
aut pecta osium separati⁹ pun-
gens locū d̄olorē faciens: tunc
necesse est scinderē z vt regimi-
ne ad extrahendū illud q̄ egre-
ditur. Et multoties opz serrare
illud. Et q̄ si fuerit illud q̄ fra-
ctū est z cōminutū mignōz: fue-
rit eius p̄fractio z p̄minutiō plu-
rima tūc necesse erit vt extraha-
tur totū. S. aut fractura nō fue-
rit. cum cōminutiōe z fuerit dis-
locatio eius scissura capidē locū
plurimū: sic incide infirmo rez
locū d̄imitte reliquū q̄m̄ nō est
nocumētū i eorūmo nocumētū i
abscindēdo totū est magnum.
De admittēdo i restauratoz. C. 3.

Decesse est vt restaurator: p̄-
netret inclinatioē ossis: q̄m̄
ipse inuenit ap̄d partē ad q̄
inclinat gibbositate: apud partē
aut ad quā inclinat cōcūtatē
et plurimū quidē itelligit illud
cum tactu. Et illud iterū quo
nam dolor si vehemēs in parte
ad quā est inclinatio. Et crepa-
tio iterū significat illud z sup il-
lud fabucet rem suā. Et est ne-
cessariū restauratoz vt extēdat
manū suā sup locū fracture i dis-
positiōe itinēris ei⁹ ad supiora
z inferiora cū facilitate z subti-
litate donec si uiderit separatio-
nem aut eminētā aut frustū co-
gnoscat ipsum vt non licet vice
altera nisi lz q̄ opz: q̄m̄ accidit
p̄fusio aut dolor. Et est nō opz vt
cōsidās in equatiōe sensata per
manū ante cōplemētū fanitatis
nam multoties occultat apa cō-
tusionē z torsionē: cū ergo restau-
rator puenit ad fracturā z inue-
nit illud si nō ex q̄ site operat
in eodeturpat mēbrū: z si erquisite
operat p̄ducit ad spasmū ebebe
parū: ergo meli⁹ est vt dimit-
tat illud z nō t̄gat ipm̄. Cuz
ergo incipit puenire ad restau-
rationē partis ossiū z non pene-
trat opz vt nō vim faciat: z faciat
ipfam ingredi cū difficultate lz
oēmbis p̄sonē: q̄m̄ ingredit si super
infirmū q̄ est mai⁹ q̄ remanet
oēnō equatū. Et si dolet redi-
tio erectiōis troyalde z est pos-
sibile medico vt reducat illū ad
dispositiōē fracture: t̄c est d̄ li-
te infirmo z cupiscētia magna
Et opz vt restaurator festinet
ad restaurādū illud q̄ fractū ē
et restauret i die suo: q̄m̄ quāto
pl⁹ elōgat t̄to est ei⁹ itroū d̄if-
ficilioz: z nocumēta in ipso sunt

plurima z pprie in ossib⁹ q̄ cir-
cūdant lacertū z nerui plures si-
cut in cora: et opz vt adiuuet ad
festinationē restorationis cuz
causis in d̄io causarū opposita
rum p̄dicarū: z prima est z glu-
tinatio sanguinis viscosi.
De p̄paratiōe restaurādi. C. 4.
Oportet vt omni mēbro q̄ tu-
restauras sit p̄paratio pue-
niēs phibēs dolorē: z melior p̄-
paratio cū hoc est illa q̄ est ei p̄
naturā h̄bi grā. vt sit i manu ad
furculā: z sit in pede ad illud q̄
impellit roberuādo p̄uetud inē
in hoc: z sicut mēbrū q̄ opz su-
spēdi opz vt suspēdat s̄m̄ eq̄lita-
tem. s̄m̄ mēbrū cui⁹ dispositio si
gnificat ne suspēdat: opz vt sit ei⁹
accūbitatio et ipsi⁹ loc⁹ sup rez
placū: vt nō suspēdat pars ei⁹ z
restringat pars ei⁹. Et supen-
sio q̄ d̄ est mala omni restaura-
to sicut impulsio ad supiora est
illi pueniēs dum phibens non
phibet. Et cū p̄paratio mēbrū
sit itat vt alteri q̄ opz aut ma-
gis infirmū: inclināt mēbrū: z cō-
toiq̄t ipm̄ s̄m̄ inclinatioē cū spē-
sionis z preparatiōis.
De qualitate ligamētorum z
astellarum. C. 5.
Oportet vt sint p̄ani ligamē-
toz mūdā: nā fordid⁹ est du-
rus z facit dolorē: z sit subtilis vt
penetret res si lūis sup ipm̄ z sit
leuis vt nō grauet sup mēbrum
infirmū. Et opz vt ligamēta ca-
piat d̄ loco sano aliqd̄ cui sit q̄n-
tiras. illud em̄ est magis tenēs
restauratoz q̄ vt leparet: z ma-
gis sit firmū h̄uis sit necessariū
vt nō sit supfluitas in illo: q̄m̄ fa-
ciēt vt mēbrū habeat meat⁹ s̄r-
ctos nō succipiētēs nutrimentū.
Et itez illud q̄ d̄ monum⁹

de strictura est magis exp̄mēs.
humiditate effusam ad mēbrū
infirmū: ad illud q̄ est longin-
quū⁹ eo expellēdo: z magis pio-
hibēs illud q̄ attrahit ad ipm̄: z
ligamētū latū ad illud est meli⁹
q̄m̄ magis facit ad herēz plus
dilatās: verū s̄m̄ q̄ possibile est
in omni mēbro: nā illud q̄ possi-
bile est ex hoc in pectore nō est
sicut illud q̄ possibile est in ma-
nu: et q̄ non est ex mēbris latū:
nam illud q̄ nō est possibile in
eoro: qm̄ lata est vira non sit
bona ei⁹: z ordinatio sup mēbrū si
mule illi: mo sit fedā: quā ppter
opz vt sit p̄tent⁹ de h̄mō illa cu-
ius amplitudo est triū digitoz
vsq̄ ad quoro: z illa sunt sicut fo-
cile z rucula: z sicut illi: s̄m̄ nā
nō est in eis possibile illud: mo
si nō ligant cū subtili nō est pos-
sibile: in fercula em̄ nō puenit la-
ta. Et in h̄mō quidē est neces-
sariū multiplicare inuolutiōes
vt sent loz odilatatiōis: z vira
qua inuoluti sufficit vt sit latitudo
eius triū digitoz aut q̄tuor
et lōgitudō ipsius triū cubitoz.
Et puluilloz fortitudo q̄m̄
si vehemētior ad iuroz ligamē-
tozū ad faciēdū ad herēz. Uex
puluilloz sunt duz species. vna
eay est in qua est itēto equare
z cautatē mēbrū z ad h̄beat su-
dit vt nō cadat it r ea abo for-
men: vt nō supponat suppositi-
ōe diuersa z vt bucellent cum
eaylcera. Et altera est in qua
est itēto vt cooperat cū ea lz
gamētū z equet equatiōe sc̄bz
resoluat ligamētū: z ad herēz str-
ctū: quare nō erit loco⁹ str-
cto: loco: mollior loco: q̄re fa-
ciēt ea ad herēz astelle ad herē-
ta d̄a: p̄p̄m̄ ergo eoz sit liga-

metā: r vitte: r fm sunt affelle: et ligamētū inferius p̄hibet mate rias: rfm tollōne. ¶ Et opz vt sint margines puluilloz vt possibile est: r illa quāttas exigit vt sit numer⁹ puluillozū. ¶ Et forzasse est necessariū ad ministrare puluillos paruos q̄s coopit puluill⁹ vn⁹ equās sup eos in logitudine ligamēti cadētis sup locum r ligamētū qd̄ noiat habēs duas facies vel factes hoierha bēs duo capita: est illud qd̄ admīnistrat ita vt ponat medū p̄nī cum qua p̄seruat equatio loci i firmi sup locū suum r it illud in medio alpa adacati: deinde accēpiat cūna q̄s duay medietatū ad partē d̄iueris: r sēt in inuoluntione earū cūverisq; manibus si mul fm qd̄ est famoū: qd̄ nō est nobis necessariū exponere.

¶ De equatione ligamēti cum exostione r distinctōe. Ca. 6. **O**portet vt incipiat cū ligamento a loco fracto: r ab eo vbi declinat ad os: r illic sit vehemētior: r vbi fractura est vehemētior: opz vt sit ligamētū fortius: r ad vltimū loc⁹ fracture est loc⁹ a quo ē necessariū expellere materiam: r est vt seruet sup eā sit⁹: r illi dē securat ab apatione: imo fortasse resolut apationē r est cū securatiōe ab apatione r putrefactōe ossis. ¶ Itē illud qd̄ nō oportet ad vtrū si generat in ipso osse pueniēs ad medullā r cooris pēs medullā r os: r est necessariū vt frāganē r ab eo discōdperiat r vt hārvē ad pus r ad egrediedū. et est melior to coy cū defensione ei⁹ qd̄ venit de ei⁹ generē q̄ sit licet mōbz iferi⁹ q̄nq; r p̄pellat ad superi⁹ supfluitate suā q̄ sup⁹ est debile. Et n̄

opz vt fiat vltimatio in frictura r ligamētōz r a stellarū tāta q̄ p̄hibeat aduētū nutrimentū r sanguinis illud nā q̄ est et illis que p̄hibēt restauratiōe. ¶ Et est bypocra. quidē adiuuat ligamēta in eo q̄ conat de expulsiōe apatis cū ceratis repulsiuiscū olo omphancino r cera: r fortasse est necessariū sedare apā cinesis que sunt sicut oleū camomillū r r̄ colut cum vino s̄pticō: nā ipm resolut apā r fortat mēbrū. ¶ Et vbi fuerit vlcus nō appropinq̄ ceratū: r fortasse est necessariū illud in quo est fortitudo r resolutio: sicut oleū r mātē r amomōnaci. ¶ Et ad vltimū cū ligamētū admīnistrat et fractura ē recēs siue nō dū apaturitūe oportet sit ex lino: r infrigidariū repulsiuū: et fortasse sufficit vt linat cū aqua r aceto. r fortasse admīnistrat cū cerato et simili bus de illis que narrauimus. ¶ Et si admīstrat post apā tunc meli⁹ est vt sit ligamētū ex lana que sit infusa in oleo resolute apā et liniēte ipsuz: et fm omnē dispositionē in ligamētū super q̄ ponit ceratū desub⁹ est securatio a cōmōtione dolous: et p̄ pue q̄n medic⁹ nō est p̄sens. Cūz ergo accidit dolor: iocurrit cūz solutiōe et ligatione. ¶ Et nō opzvt admīnistrat ceratū: et p̄ p̄tē q̄n est illic vlcus: fortasse em̄ attrahet ad mēbrū putredinē: r ponat loco eius vniū rigrūz: et plurimū quidē fracture associat vlc⁹: q̄ p̄pter opz vt elogēt ceratū et sit sufficiētia i vno s̄pticō in q̄ insul⁹ sit puluill⁹ iōg⁹: r nos qd̄ ponem⁹ d̄ epithimū: r fracture caplū singulare. ¶ Et cū inceperit cū ligamētō a loco exi

gēte tūc inuolue ipm inuolutiōibus q̄s ad des hz ad ditionē magnitudinis fracture r p̄ eaz hz diminutionē ei⁹: r fm apā si fuerit apparens: deū reduc ipsū ad illū locū: deū vadat vlc⁹ ad locū sanū hoc est ergo ligamētū p̄mī. ¶ Deū fac p̄ns ligamētuz fm r inuolue ipz sup fracturā bis aut ter deū fac ipz descēdere ad inferiōra mollificādo panlatum postea fac esse p̄ns ligamentum tertū: r fac similiter ad sup̄eriorā tūc facies ligamēta eē paria ad expellēdū supfluitates a mēbro: r ad rectificādū ipm sup itētiōe i p̄paratiōe hui⁹ ligamēti. ¶ Et nō sis supflū itez i elogādo do fricturā vtrūq; laterib⁹ q̄m sit mēbrū d̄ oppulatat: venaz nō suscipiēs nutrimentū: r fortasse cōtrahit: r q̄nq; nō sit ita: imo inci p̄t cū ligamētō ascēdēdo deū cū ligamētō incipere ab inferiōri parte ligamenti inferiōis ad superiōrem: r partem ligamenti ascēdētis: q̄m ipz sit p̄seruādo uo ligamēta r ponat vehemētior frictura eius apud fracturā: r i cētio qd̄ ei vno duoz ligamētōz est sua itētio i ligamētō q̄ q̄rit attractio materiei ad mēbrū q̄ r stringit sub mēbro cū logitudi die ab eo r nō cessat mollificari inuolutio r ē ligamētū diuersificās. ita h̄ sūt ligamēta q̄ sit sub astellis: r hec sūt ligamēta que sunt supra astellas. ¶ Ligamentū 30 sup⁹ opz vt sit ita vt ponat mēbrū sicut fructū vnum cui nō sit mot⁹ r prohibeat torsionem. ¶ Et cum fractura est in latitudine complete sit necessariū vt ligamentum sit equalis cōmptio nō fricturē r si fuerit plurimū

fractura ad partē vnam r est ex fractura oportet sit sollicitudo vehemētior super latus in quo est fractura p̄ r nō opzvt diuer sifices sup eā figuras ligamenti faciēdo figuram post figuram quoniam illud corumpit illud qd̄ cōfortat r restauratio. ¶ Et dolorem quidem facit incurrere p̄tōio que fortasse accidit i ore r frictura ligamenti sp̄māns nā si p̄stringit facit dolē: r cūz mollificat torquet. ¶ Et hypo quidem facit esse recūv̄t soluat ligamentū vna die r vna die nō: illō est est meli⁹ vt nō irascat ismus r nō appropinq̄met ei cū palpatōe ei⁹ r ipz frictioe pp̄ illō qd̄ necessariū ē vt pueniat ad mēbrū de hūiditate subtili sp̄dēte q̄ fortasse querit in vtrū. ¶ Et magis pueniens horarū p̄uetū dūis bonitatis ligamēti r p̄seruatiōis ei⁹ fm p̄dōnes p̄dicatas est post fracturā per dies vigin tū: nā illud est hora inceptiois alroboth rubei. deinde q̄ ad heret os r nō stringat valde et resp̄ret loc⁹ frict⁹ ei⁹ vt nō coarctetur r prohibeatur alroboth: ant p̄hibeatur eius generatio cum q̄ritate sufficiēte quare nō accidet nisi subtile: debile nisi q̄n accidit tā alroboth r icripit adherere magnitudi q̄ nō indiget r cedit in su p̄fluitatem. Nam vna de conuenientijs ei⁹ est frictura vehemēs r itez: r admīstratio s̄pticōum p̄hibentium: ipa enim p̄hibent nutrimentum et stringunt alroboth: ergo non penetrat in ipsum nutrimentū iterū. Et nō oportet iterū vt licentia detur et permittatur vt fiat ligatura in nō sua hora. ¶ De qualitate a stellarū. Ca. 7.

Oportet ut sit substantia de qua sunt astelle aggregatas aduritū suā tenacitatē z lenitatē si cut alcone z lignum oleasari z lignū granati z ei⁹ silia: z opz vt sit grossi⁹ qd est i ea locus qd obuiet fracture duob⁹ laterib⁹: nā opz vt sit grossi⁹ astellaz principiū eaz qd sequitur latus fracture aut vehemētiōē prē fracture sint latera eaz subtiliora vt sint plenaz extremitatū ne opponatur in eis glutinatio. imo planū ligamentū: si ponatur astelle a laterib⁹ qtuor tunc est magis descendens: non est malū si est et superfluitas longitudo: qm non est nocumentū in illo neqz detrimentū in hoc scz si capitū ppe iherurā preter qd regat iūcturā ipam z longius latez ei⁹ sit ad lat⁹ ad qd est mor⁹ teliatōis mēbu cū hoc. f. vt si sit ita q grauet neqz pma z vehemēter neqz coarctet z vt si inuuant ab eo i ligamēta diminutiōe plaria: qm hūc astelle pmentes. **Et** cū videris aliqd de hoc oppone cū diminutiōe dōc inuentas eūlitate: non opz vt astelle obuiet loco denuato super que nō est caro: imo est neruofus ossuof⁹.

De qualitate administratiōis astellarum cū distinctione z expositione. **Ca. 8.**
Hora q erigit vt ponat⁹ astelle post qnqz dies et supra vsqz quo fiat securitas nocumētio: quāto plus magnificat timor tāto magis opz vt tardē positio astellarū: mēones atrahit festinatio in hoc nocumēto ex apatibus et puritu z vestitio: verum cum tardat⁹ astelle tūc oportet vt sit illic qd ster: lo co eorum bonitate ligature cū

vitta et de bonitate preparatiōis. Quod si illud nō fuerit tūc necessarie sunt astelle etiā in principio rei. **O**portet ergo vt annectatur astellis ligamēta z puluilli annexiōe descēdētē equate cooperiēte decēter pponēte quorū grossi⁹ sit apud fracturā z nō fortiter stringat: imo addatur i structura paulatiz cū experientia infirmi z cū dispōne ipsius. **Et** si fuerint ligamēta z puluilli grauiates eā: tūc nō fiat eorū multiplicatio et de nocumētis eorum qm descendit est ligamentū molle. **Et** opz vt nō ligent⁹ ligamēta superiora sup astellas ligatura dissolvente eas z remouente ipsas a decēte pōne situs eaz. **Et** opz vt soluantur ligamenta electionis in oibus duobus diebus in principio rei: et ppue qm accidit purit⁹: et tūc qdē oz vt fiat illd quod pcpimus. **Cuz** ergo pprāsit septim⁹ a structura saluat in spatio tardiore z in oibus qtuor: z qnqz in hac est hora fit securitas a puritu z apatitio. **Et** illic itez fiat mollificatio ligamentoz paulatiz vt nō phibeat penetrationē nutrimentū. **Et** si fuerit tibi possibile vt retineas astellas z nō soluas eas et vsqz ad viginti nō erit nocibile deinde solue eas. **Attē** qnqz soluitur in qbusdā hois nō ppter cāz apparentē: s; pp defensionē z ad vidēdū illd qd accidit: z considerare ad illd qd discooperitū est de carne si fuerit an coarctat⁹. sit color ei⁹ z eius dispō. **Et** iā scimū q opz vt non fiat vltimatio cū structura vltimatiōē phibente aduentū nutrimentū ad fracturā ipsa cū nō restaurat⁹ nisi cū sanguine z nutrimentō forti

quod venit ad eā. **Et** nō sit festinatio in auferendo astellas z pūctiōne eas qm credatur eē coherētia: quoniam fortasse accidit inde: vt sit alrosboth nō cōfirmatum adhuc: quare contorquetur mēbu: et vt remaneant astelle super mēbū: cum non sunt necessarie est meli⁹ qz vt deponant⁹ ab eo an cū sunt necessarie non ergo festines: sed var da **De** fractura cū vulnere. **Ca. 9.**
Et qnqz aggregatur fractura et vulnus tunc restaurator vehemēter alleuet restauratiōne: et faciat penetrare astellas a loco vulneris: et ponat sup vlnus quod oportet vt emphis z p pte piceis. **Et** qdaz precipiūt vt incipiatur cū structura a duobus super laterib⁹ vulneris z dimittatur vulnus discooptus. **Et** hoc quidē est meli⁹ si vulnus nō fuerit sup fracturā ipz: deinde oz vt sit sup ipm velamen ita vt tegat ipm ab aere. **Quōd** si fuerit sup fracturā tūc opz vt ingeniet⁹ in figuratiōe structura cū igenio ita vt mōdificetur ex omni late re: et separet pariter a vulnere ipso cū pparatiōe pueniēte ad illud et infundantur puluilli vt nō nigro stipico. **Et** hoc igenium est vt ponat⁹ extremitas ligamētū sup labiū vulneris: deinde torqat⁹ retro z firmet cū ligamēto alio et pōat⁹ sup labiū aliū inferi⁹: deūc ordiet⁹ reliquū ligamētū s; q opz: deinde torqat⁹ ita vt remaneat vuln⁹ ipz apertū: et qd est pter ipz sit firmū ex eo ita qz iā alcedit ligamētū z descēdit ligamētū et cadat sup fracturā: structura vehemēs et remaneat vuln⁹ apertū vt discooptat⁹ ipz p pulū. **Et** opz vt ponat⁹ sup astel

las foramen ecōtrario illius vt pueniat superfluitas medicie vulneris ad illud. **Si** posuerit sup astellas foramen oppositū illi vt pueniat bonitas medicie ad vulnus. **Et** sit possibilis egressio vir⁹ ab eo: z sit ita possit tegere super ea vitraz simul: qz vis dimittere vuln⁹ discooperitū sit malum z vniē i frigore: imo oportet vt non sit coarctatū tūc: z vt custodiat⁹ i nocte. **Quōd** si vulnus sanaf adimittentur astelle si iā est cōglutinatu: z firmā astellaz illi loco si ille locus fuerit declinat⁹ ab eo. **Et** cūz volūtas fuerit solnere illud qd tegit vulnus z mane z vespere est magis possibile ppter curatiōne ei⁹ ppriā z nō sit ex eo hūctas i ligamēto restauratiōis fracture oino. **In**quit hypo. **Opz** vt liget⁹ vuln⁹ ex medio ligamētū si fuerit recēs: z si ē ātūquū z fecit pus post maturitatē tūc ligetur ex lupiori ei⁹ vsqz quo pscēf mediu ei⁹: z de illo qd ē bonū ē vt ponat⁹ illd qd sequit⁹ vuln⁹ ex ligamētis z ppe sup⁹ stric⁹ vt sit possibilis curatō: s; vniē ei⁹ structura sit sicut toleratiō: z qto magis elongat⁹ a vulnere ponat⁹ leu⁹ z qm est vulnere pfunditas vehemēs stringat⁹ sup locū pūnditaz ligatura ligamētū: z si coarctat⁹ structura ligamētū loco restauratiōis: ita puenit itēto z si nō: inuicē velare vuln⁹: cū co qd dixim⁹: z cū puenit ad fracturā tuez ponat⁹ ligamētū stric⁹: z opz vt ponat⁹ ppatio mēbu ita vt facilis fiat cur⁹: pus si aggreget⁹ in vulnere. z opz i ehat vt i fridētur ligamēta cōtraria vulnus ēvt sit a duritiū ad phibēdū apā. **Et** nō oz vt appropin

que loco ceratu et ppe i estate qm fortasse putrefieret mēbu imo si necessaria ē repugnat tūc fiat cū vino styptico km qd prerit a nobis ei declaratio. z cū fractu re est attritio z tūmē moris mēbu tūc scalpelle. Et scias oīno qd qn vuln ligat hz qd puenit expellit ligamētū delectōis: si errat i ligamētū apat z ppue qm mollificat sup locū vulneris z strigit sup illud qd ē p ipz. Et si non fuerit ei detectio non curret ab eo virus neq puenit ad ipz mediamē: si dimittit discoopituz putrefit et infri datur et accidit moris mēbu z pducit ad dolores z febres quare necessariū est me dico vt faciat aliqd in hz hoc: cōsideret illud qd accidit: z iucurrat et anteq confirmetur.

De fractura male restaurata. Cap. 10.

Quandoq fractura ē restaurata n hz qd oz z ē necessariū vt iteret ei fractura: hre oz vt restaurator sciat dispōnē alrosboth q restaurauit os. Qd si fuerit magni forū nō vadat ad frāgēdū ipm scdo. fortasse em nō erit pole vt frangat ex hoc loco fractura pme pp fortitudinē alrosboth: hre frāgēt i alia pte lo ci. Qd si nō inuenit excusatio tūc oz vt pcedat z leniat dēcē mollificet alrosboth. z mollificantiā ipz fit medicie p dēci ca. duritiēz illicescit cutis allelata: z ductili z sicut spēs secū oleoz allele et medulle ossiū z medulle grano rū corri z eis silita: deū frāgari: oz vt assiduet cū hoc ebrocatio cū aq cala z itrou tīne i die mul toties. Qd si nō pcesserit illud z expimētū z motio signauerit firmitudinē vehemētē: tūc oportet

bit vt secetur caro ita vt sit pole fricare alrosboth ex latere z destruire cū ea: deinde frāgēt z restituet z curet vuln curāne sua. z mltoties qd est pole vt curet fractura male restaurata absq fractura scda leniēdo alrosboth cū eo qd scio: deide equet. Et qn knat sup ipam eqt ff ipaz alrosboth itez z exculat fracturā proprie in copozibus lenibus.

De epithimatis fractura z que currunt cursu eorum. Ca. 11. Epithimati alia sunt qd pbi dēt āpa z rectificat puritū z alia sunt ad indurandū alrosboth z glutinatioē faciendā in ipō. z alia sunt ad equandū alrosboth magnū: z alia sūt ad remonēdā duritiē iūcturaz q accidit post restauratiōē: z alia sunt ad auferendā mollificatiōnem si ceciderit in iunctura.

De epithimatis conferentibus z q currūt cursu eoz et rectificantibus puritum. Ca. 12.

Am dixim i ca. ligamētū vt rās ad illd qd opyscit in hz capto: dixim cerata z ebrocas cū vino styptico z illis silita. Et reter am nūc: z dicim nō oz vt sit illd qd administratur d cerato aut alia ita vt asperitas sit i eo aliq mō imo sit leu qsto pl rē p r z molli. z nō opz vt admittit hrent cerata vbi tūmē putrefactio: neq vbi multiplicānt ptes fracturē: h mōi em pparatū ē ad suscipiendā putrefactionem qm ptm est cū vlcērib. Et sup adq aut calis z eap effusione iā locū tū sum: z fecim scire q vtilitas i eis ē resolūtiō māx q icarret: re facūt puritū z attractiō materiae nutritiue: z sūt itez necessarie qnq: q mēbū iā debilita

uit stricturaz exiccant ipm: z illud qd vltime psequit est scituz. De epithimatis ad indurandum alrosboth. Cap. 13.

Es pferetes i hoc sit embro: hre styptica subtiles z empla q similit eis sūt decoctio myrti z ei oīm si necessariū ē olz: z olz alcāne z epithuma cū aq folioz myrti z granoz ei z decoctio arboris alcocit decoctio radicis aldirdar: z decoctio folioz ei est in carnatiua iduratiua: z eply scim ex mes ppe qn ponūt cū eo croc z myrha: z pficit cū vino odo rifero ē bonū valde z distillatio spatulaz palme ē hōa itez. De regine edūctōis alrosboth. Ca. 14.

Incipio qdēz dū pmanet recessi styptica p dicitā qm ipa aggregat ipm z stringit ipm et minorat pūtatē ei: post illud hō qn supfluit z ppue ppe iuncturaz est necessariū secare ab eo z fricare donec equetur. Et oia ista cum eo qd dictum est in eo. De medicinis leniētibus duritiem iuncture. Ca. 15.

Oportet vt embroces z iuncturas cū aq cala. deū admittitres desup emplaz iūctōis ex mucicādo sūt leniētes scāz ex mucillaginibz gūmis z adipibz z oleis: si ponat i eis acetū forte erit magis pfūdatina. Et de illis qz administratio p pūcti: d dactili z allelatis oleū silamini: qm est emplm leue. Et itez mollitiū de herna pmisceatur cū tāto butyro qstū est ipsius medietas z mellis qstū est ipsi qz tarz: fortasse sufficit ceratū d olo lili solū: z qnoz adiuuat cū oibz lenificatibz p dicitis in ca. sephtros. Et cum sentis alteratiōē cōplectōis ad frigus: tūc

adde in eis ex castoreo z serapinoz oppoponaco. De dēcamē bonū. h. secc olei de lino z fecem olei silamini z fenugreci coctū i lacte keil ad ipm z admittitretur. Et iterū radices altee: et radices cucumeris silamini z bdeliū z amoniaci z oppoponacu z dissoluant cū aceto forti z linitur: z vnguentū eburneū est bonum. De dēcamen bonum. h. mucillaginē fenugreci z seminis lini z mucillaginē cucumeris silamini z ammoniacū z laudanū z yfopū hūmūdā z oleū de lillo et ad pē anatis z bdeliū lene z purū z medullā vituli resolutur in oleo et fiat vnguentum. Aliud forte. h. olei veteris lili. olei de lillo lib. s. storacis liq. de lib. quatuor: cere citrine li. s. glutinis alboti. z. ij. ofobū. z. ij. medulle ossiū cerui. z. iij. fiat vnguentū. Unguentū bonū ad duritiē iūcturaz quā acqsiuit restauratiō: ammoniaci partez vnā bdelij iudatiē partē vnā laudani partē mediā olei de alcana adiptis anatis amboribz. aq. partis quartā soluegūmas et aggrega oia. Unguentū bonū ammoniaci. z. vj. z cere citrine tātūdem gummi albotin bdelij z galbanotim. aq. z. viij. olei de alcāna. z. iij. terant gūme pūrite in aceto deide aggregetur in mortario inuncto cū oleo de lillo. Et sūt ad spatium eap z nodatiōis que accidit sicut glācula vbi est. Et itaz dirimus ēā in ca. luo: z admittit hrent vnguentā q dixim nunc. Et administrato castorei z cocti z simi colūbi: z sinapis epistrādō ē vtilis. Limitū bonū h. secc olei de lillo. z. i. z feru

olei seminis lini. ʒ. i. et storacis liq̄der galbani et serapim et opoponacti oim añ. ʒ. s. b. delicti le nis. ʒ. i. adiptis vili aut galline aut porci ap̄d illū q̄ diligit illō et sapientibʹ diuitū fiat ex eis vnguentum.

De faciētibʹ fortitudinem molliciationis. Cap. vi.

Uscitatio i curatioe eiʹ ē sup stiprica subtilia sic sa uina et dactili imaturi et his similia aut sup stiprica spissa. Et q̄nq̄ miscēt cū his sic crocʹ et cynamomū et myrrhā. et enula est bōa valde et ppe q̄ coquit cū ea acorʹ et cinis vitis cum adipe antiq̄ et cortice spatula rū palmet et omnia que dicta sūt i indurando alrosborp.

De admistratioe aque calide et olei. Cap. vii.

Cias q̄ aq̄ calza et oleū nō pueniūt ap̄d restauratōez q̄n p̄hibēt restauratōez: sʒ pueniūt añ ip̄az: q̄n ābo pparant restauratōez: pueniunt post ip̄am: q̄n ip̄a abstergūt qd̄ remanet ex apate et duritie et alrosborp: pustulas q̄a euenire fecerūt ligamēta i neruis: q̄re sit morʹ cū eis nō facilius. Cū ʒ ad mistrant aq̄ calza et oleū et adipes et medulle succurrunt illis nocumēt. Inter illō nō aq̄ et oleū sunt valde p̄hibentia ab icarnatōez: fortasse admistrāf i istibʹ: q̄ sūt eis prumi nō i alq̄s cū ep̄lāstra exticata sūt super eos: et faciūt eis dolorē. q̄re idigēt tūc vt oleo inūgaf locʹ q̄n doler: deū sustentet et restaurat: apud q̄etē nō non daf licētta i hoc: et medici q̄nq̄ vti tur embroca ex aq̄ calida cum ipsi soluiūt ligamētū p̄mū q̄rē

tes ex eo inuamētū: et ē vt at trahāt ad ip̄z materiā. Et opz vt sit illa aq̄ talis vt cuz cadit ap̄d istmū sit p̄pata: calza et fortasse resoluit ex corpore mūdo supra illō qd̄ attrahit: et p̄pue q̄n plōgat ip̄s effusiois eiʹ et atrahit ex corpore sp̄lato supra illō qd̄ opz et p̄pē si abbeniet ip̄s eius: imo opz vt sit aq̄ cum calitate ad eq̄litate tēdēs: et sit ip̄s effusiois eiʹ sʒ quāritatē q̄ vt ex augmēto mēbu et eiʹ in flatione et nō effundant cū incipit detumescere. et nos q̄dē is dirimʹ de iudicis vbroce i ea, dislocatiois illō qd̄ opz atēde re etiā hic. Et magis dilectum mihi q̄n nō ē illic dolor ē vt nō appropinq̄t membro oleū: neq̄ aq̄ calza oino nisi illō qd̄ añcedit ip̄m in principio rei ad defensionē. Et de illis que ponūt super iūcturas que indurāt post restauratōne sup tortio: nē et attritionē sunt dactili et alleliati emplastrādo.

De cibatioe restaurati et potione eius. Cap. viii.

Opz vt sit cibʹ eiʹ ex eis q̄ generāt sanguinē spissū: et nō ipsūm siccū: imo spissū vt scolum vt generet alrosborp: tenacē fortē nō siccū debile lenēz illa sunt sicut pedes et frumētū coctū cū multa aq̄ quousq̄ sit sicut puls et vctres et capita et cutis hedi et arterie vbroce et sista eis: et vinū stipricū. Et ex illis que dantur in secunda mēsa sunt castanee et grana in quibus non est acuitas. et aliter omnia que subtiliant sanguinem et calefaciūt ip̄m et elōgāt ip̄m a coagulatioe sicut vinum subtile et res confortantes valde,

tes valde. Et ad summū regimē eiʹ sit igrossatio nisi sit illic p̄hibēs ex vulnere req̄rēte subtiliarione cibi kmillō qd̄ ē super ip̄m de magnitudine eius aut ipsi paruitate et apud timorez dolores: q̄ nō securus ē ab illo dilaretur in cibo et potu. Et q̄ amat defensionē icipiat cū regimine subtilitate: vt secures amalia apatis. et illud est sicut si oporteat iteruz vt floboromez et soluat venter. deū post dies paucos admistrat illō q̄nq̄ sit q̄nq̄ necessariū itez vt dimittat hoc regimē q̄n supfluit rosborh in magnitudine: et est necesse p̄hibere ip̄z. Modʹ cibarij conueniētis et qd̄ admistrat hora coagulatiois: sumat panis de sista et faria rizi et sepū vacce p̄guis et lac: et fiat ex eis cibariū sile frumētū, cocto vt pulsū bonitate sup̄suetudis medicia sūt eiʹ quā sumit ad restauratōne mummia est q̄ est mirabilis.

De rebus q̄ plequunt fracturam et restauratōnem et necesse est succurrere eis. Cap. ix.

Quādoq̄ accidenti ex fractura disruptio carnis q̄ non cōglutinat: q̄ si nō incidat punctū: et putrefacit illud q̄ seq̄t ea ex offe: q̄re est necessariū vt incidat et coquat: et q̄nq̄ accidit fluxus sanguis et necesse vt p̄hibeat: et q̄nq̄ accidit cōussio et attritio fortis carni q̄ si nō curet cū scalpellatione aut cuz medicinis p̄hibētibus putrefactionē puenit ad estomenū: q̄re opz vt obseruet illud. Et q̄nq̄ accidit apostema calidū in q̄ est timor: q̄re opz vt regat regimine suo: et q̄nq̄ accidit vulnere q̄ nō egent vt curentur cum

eo cuiʹ preterit narratio. et q̄nq̄ accidit alrosbor supflans in fractura cuius q̄ritas nō ē necessaria: quare opz vt minoretur nutrimentū et p̄hibeat eius generatio cū prohibitiōe cibi et strictura desup et reliquis que sunt dicta. Et q̄nq̄ accidit mollicatio iuncturaz in extensio ne. et q̄nq̄ accidit vt currat virʹ ad medullā q̄ generat in ossē: q̄re necesse ē vt extrahat os et discooperat via virʹ ad inus.

De fractura cranei. Cap. x.

Multoties accidit vt findatur cranei et nō findatur cutis: imo apertur. Cuz ergo occupatio sit in curatioe apostematis et non peruenitur ad plagam: fortasse accidit vt putrefat os de subtilis: et accidunt ante sanitatem ante post ipsam egritudines male ex febribus et tremore et destructio: ne rōnis et alijs: quare necessarium est vt findatur. Et multoties quidē significat locū infirmus ipse et quod tangit ipsam omni hora et hoc p̄prie: et sic quidez est necessariū vt redeat vulnus ad dispositionē suā: et vt curet fractura oportebit vt findat a cute cū quātitate qua nō retineat in ea virʹ in hoc neq̄ aliud: opz em vt nō retineat virus nisi iueris securus de ad ditione apostematis: et inuenris apostema ruptū et appeat fractura vna. Quādoq̄ em accidit inde erro: magnʹ putat ei q̄ nō sit fractura nisi illa: et p̄pter hoc opz vt cōsideretur dispositio fracture cōsideratione

bona. Illud ho in quo declinat
est existimatio ad rectificatio-
nem est vt consideretur causa fra-
cture et vltiatio huius rei fra-
gilitis i grauitate sua aut i sua
magnitudine: aut i sua foru-
dine: vt p illud sciat vltimatio
qua oporet ee ex fractura: et si
militet accideta quandoq; si-
gnificant illud sicut apoplexia
et schotomia et destructio vocis
et que sunt eis similia.

Et qñq; significat fissura cutis
in multitudine sua et sine diuer-
sitate: in suo casu sup rectitudi-
nem vna dispositione fracture ite-
rum lz si sit hec significatio signi-
ficat omnem partem. Fortasse et e
fractura iterior plurima et ma-
gna: et non est sup fissura aut est
fissura parua: hęc opz tuc neces-
sario vt cognoscatur dispositio
cui significatioib; in qbus que-
ritur de fractura: et firmes mebru
si est possibile: et in hmoi dispo-
sitionibus est necessarium incide-
re cutē: vnde i discoopire dōec
appareat os dubitatu rotū. et si
accidat flux; sanguis i pleat il-
lud. qd discoopertū ē pnis sic-
citas: deinde sustēta cū putuillo i
fuso in vino et dimittit ipm vsq;
mane. Cuius auit capis; vsq;
ad terminū almochari cura est
illa q id dicta in capitulo vltimo
et ah ipsum: hndētia vero os et
educētia os et sita illis d' illis q
dicū hie: et miores dispositio-
nes fracture ostiū i capite si ac-
cidit in eis fissura parua h pe-
netras vsq; ad lat; aliud: imo
succedit apd qdā experimēta: et
sita isti. Magis rectū ē itē vt
frices illd vsquequo non rema-
neat d' fissura aliqd: et si amas
vt festes cū effusioe hūiditatis

nigre donec vehemēs fiat appa-
ritio scissure p eā facit frica do-
nec h remaneat vestigiū. Et sint
apd te fricatoria diuersa q; hūi-
tatu et admistra i pnis lata eo-
rū: deñ q sequunt illa: cūq; fric-
caueris admistra medicinā ca-
putalē sufficit tibi. Et medicie
qdē capitales sūt sic ireos et fa-
ria horobi et minutū olibanū:
aristo. et cortices radices oppo-
ponaci et myrha et sarcocolla et
sā. dra. et oē ericatuū sine mor-
dicaride: et curent curatioe vice-
rū. Si at existimaueris q; fissu-
ra sit penetras vsq; ad lat; alio-
tū fricatio nō sinit eam vsq; ad
elōgationē: et caue ne multū p-
cedas in fricatorio: imo vbi iam
secur; fueris et cognoueris di-
spositionē vlaminis an sit suās
sistū suū ex osse: tūc nocentiū ē
min; et res magis apparēa: et e-
uētus apat; minor: et saluioz et
pauioz et apparitio pur; matu-
ri veluioz: et magis ppleta: aut
si sepaucit ipz pculsio ab osse: et
illd ē ab eo i q ē tior pl; et dolo-
res et febres et q sequū ea pl; et
susceptio ab osse: alteratiois co-
loris velocior: et cur; pur; vtru-
lēti subtil; in eo pl; et q accit ex
dolorib; et febrib; et tetano et
sincopi et destructioe rōnis pp
dimissionē curatiois in eo plus
et i hmoi qdē dispōne: imo in oī
dispositioe opz vt vehementer
caueat frig; et in estate: qm in
eo est timor magn;. In fissuris
ho in qb; nō est nisi fissura: lz ē
pñma et appareat cū ea illd inter
tes et os nō est nisi cortex: multo
tūc sufficiūt fractura et ligamē-
tum et emplm et infrigidantia:
Uerū illd qd est rectus est vt in-
cipiatur et fundatur super scia-

suram oleū ro. tepiduz: deinde
aggretur et duas extremitates
vlneres et sufficiat si necessariū
est illud: et paluertzetur desup
pultus capitalis et ponant sup
eas puluilli ibibiti vino stipiti
co pculso cū oleo: deinde reliq;
ligamēta: et quiescat i firm; et fiat
delictio: et fiat vt dormiat et
flobothome si idiget. Et si qñ
in oī scissura et fractura vt acci-
piat os totū: qm hoc nō est pos-
sibile in omni osse: vey recorda-
re eius qd pcpimus in capitulo
vniuersali d' fractura et fissu-
ratione. Ueruntamē multi homi-
nes acceperūt os ex capitibus
eoz icidēdo et huiusmodi creue-
rūt caro et cut; sup vnam et eua-
ferūt. In frangētib; ho os et q
diuersi postea scias q ossa capitū
differēntiant ab ossib; alijs cuz
frangunt: qm cum ipsa frāguntur
non restaurat natura super
ea atrosboth; forte sic attrahit
ipsum et nasci facit sup reliqua
ossia: imo rem debilem. Quapro-
pter vt nō effundat pus ad ite-
riora opz vt extrahat si fuerit
plaga capitis ppleta: aut icidā-
tur si nō fuerit ppleta: et nō fiat
occupatio in restauratioe ei.
Et oz vt nō tardet illd in estate
vltra septēdies i hyemeyltra. p.
dies et quāto fuerit veloci; erit
mel; et lōginqu; ab h vt acci-
dat nocumēta magna. Et d' ill; q
nocēt ad illd et faciūt ee neces-
sariū ē q ab ossibus alijs pter
ossa capitū quertur ligamētū re-
ditione: et h ligamētū nō ē posi-
bile super caput: ppter illud et
qo necesse est accipere os et fra-
cturā cui ē qñtitas donec egre-
diat vir; sic ē necessariū. Et ite-
rū si accidit virus iter os re-

stauratū ligatū ligamēto oppri-
mēte expellēte materiā cum laz
esset ghatū illud virus et ibi lo-
co: et penetraret ad medullā eēt
nobis necessariū vt discooperi-
rem; et mūdificarem; ergo qñ
ter in hmoi mēbro: nō est igit ex-
cusatio de hac collectione et in-
citione de refectione loci et phibi-
tione incarnationis: vsquequo
secur; sit. et nō est timor curius
virus vsq; ad interiora ossis qd
incidim;. et opz vt sit incitio ex
loco queniēto: et cōueniēto: q
dem est aggregāda oppositio
nē quā existimas q vir; currat
ex eo mel; et ad facilitatē incitio-
nis et paucitatē necessitatis ad
hoc vt moueat et extēdatur scō
et cū hoc lōginquo: loc; a ner-
uis sicut sinciput. Nā mediet;
nō obuiat origini neruoz. et sta-
de ne frig; a diuonia velamini:
qm ē mala et timorosa: subtilia
regimē rassisua effusione oī te-
pidi. Et si appareat sup velamen
nigredo et ē fortasse in eo q ap-
paret d' ipo: et nō ē nocēs: fortal-
te cā ei; sunt medicinē: tūc cura
ipsam cū melle pculso cū triplo
sui oī ro. dōec remoueat nigre-
do: et puluerisa super medicinā
capitalē: et si nigredo fuerit p fir-
mata tūc fuge. Cū hyericalne
cessitas extēdēdi aliqd riciqd d' i
illd at extrahēdi ipz tūc festinet
et nō expectet plementū: ghatio-
nis puris i loco. Et hoc qdē non
tolerat nisi vbi nō ē panniculus
nolatusm; coartat; aut pñctus
qm pñctura facit i dispositione
apa et spasmū: et fortasse pñctus
ad apoplexiā: quare oz vt extra-
hatur illd os statiz redibit sen-
sus si fuerit apoplexia statū. Si
qñ fuerit forame tūc res erit

hemetiois festinationis. Et qñ
frangitur craneu z infrigidatur
velamē z apostemaf: nomiarur
illud foratē: z tūc tibi inest in
eo quod dixim⁹: cū hñdi festi-
tōe: aut si fuerit necessaria ex-
peccatio tunc fit vsq; ad duos
dies aut tres. ¶ In plurio rei
opz vt curet in scdo cū incisōe.
¶ Et qñq; fit cū serra subtrū. p-
dcā: z qñq; fit ita vt fiāt forami-
na parua sista foraminib⁹ que
fiūt ab acubus qb⁹ subsellia su-
unt vbi oz vt cadat ex eis licet
i eis sit tumor: qm forasse pene-
trāt subito vsq; ad pānculum
vbi igenet cū istro qd diximus
qm ē salur⁹. Qualiter sō fit cura-
tio nos dicem⁹ in hoc illō qd
dixerāt pmi. ¶ Inquit opz vt
radat in pnis caput vulnerati
z fiāt i eo due fissure se secātes
orthogonalr: z secetvna cap al-
terā fz figurā crucis: z oportet
vt sitvna duaz sectionū secatio
prima q; fuit ex pmissōe: deinde
oz vt excoret sub āgulis qñoz
vt discoopiat os totū cur⁹ cōca-
uatio dz fieri. ¶ Qd si accidat i
de sur⁹ sanguinis: tūc oportet
vt i pleat pāno infuso i aqua et
in aceto z si nō imple ipm pān-
no sicco: sīde pōe sup eū pulu-
lū infuz in vino z oleo: z admi-
nistret ligamētū qd cōuenit ad
illd ita vt cū fuerit mane si non
acciderit aliquid ex acciditib⁹
malis: tūc oportebit vt icipias
pcauare os fractū: z illd est qm
opz vt facias federe istmū aut
picipias ei vt resupinet fz figu-
rā q; puenit fracture: deide opz
pula aures ei: cū lana auricōra
vt nō ledat ex voce pussionis:
z solue ligamentoz vulneris et
aufer pānēz eo z absterge ipz:

deide precipue duob⁹ ministris
vt teneār cū pānis subtrū: qua-
tuor āgulos cutisq; iā scissa fuit
et extēdat eā ad superiora. scū-
tē q; est sup os fractū. ¶ Et si os
fuerit debile ex natura sui aut
ex fractura q; accidit eū sic oport-
tebit vt auferas ipm cum inciso-
rys ponēdo quedā ptra alia: rī-
cipiedo ab eo q; ex eis est latius
fiat pmutatio ex eis ad scilicet
subtilia: deide peruenias ad ca-
pillaria z ad ministra facilitates
i pmissōe pua z magna vt nō le-
dāt caput z inqeret ipm. ¶ Et si
caput fuerit forte tūc oportebit
in pnis vt perforēt cū tripanis
que nominant nō p fundātia: et
fūt pforatoria qb⁹ est emittit ap-
ua interi⁹ ex locis acutis eozz
vt p hybeat ea illa emittētia. pū-
dare z puenire de siphac donec
pcaueas cū eis os scilicet z radi-
ces ipm z nō subito: imo paula-
tim. ¶ Et si fuerit nobis possibi-
le vt eradicem⁹ ipm cuz digenta-
te tūc illd bonū: z si nō tūc cūti-
lis: aut cū forpicib⁹: aut his simi-
lib⁹. ¶ Et opz vt sit iter illud ex
foraminib⁹: ex tūc oportet stilī ita
vt fiāt ppe supficiē ossis interio-
ris. et oz vt remaneat tactū fo-
raminis aliqd ex siphac: ppter
hoc opz vt sint perforatoria sim-
mēsurā essentie ossis: z vt admi-
nistrent in hoc pforatoria pluri-
ma. ¶ Cū ergo fractura nō ē nisi
si in loco originis ossis tūc tūc
oz vt fiat pmutatio ad illas res
tm itay tūc causaueris os tunc
oportebit vt eques asperitatē of-
fis capitis que sit ex incisōe: z
pcauatio: aut cū nouacula: aut
cū aliq; incisionozū que sistantur
aceti ensis postq; paueris istru-
mētū quod cooperit siphac: z

uat ipsum. ¶ Et si remāserit ali-
quid ex ossibus paruis: aut frus-
tū: tūc oportebit vt accipiatur
cuz facilitate: deinde perueniat
in curatione cum operatiōe aut
inguentis. Nam iste est: facilior
qui fit ex modis curatiōis z mi-
noris momenti. ¶ Inquit. S.
cum tu discooperueris partem
ossis capitis: tūc pone sub eo in-
cisorū in sineribus est ps q; assī-
mlatur lenti emittēs si est lenis
z est acutas in lōgitudine dōec
fit lattuōdo lēti silesustētata su-
p siphac. ¶ Et opz vt pcutiat de
sup cū malleo paruo z icidat os
capitis. ¶ Cū ergo fecerim⁹ illd
erit ex eo totum illud quo indi-
gemus z illud est: qm siphac nō
mouet tunc: neq; si medicās eēt
dormies qm siphac opponit las-
teri lato instrumenti siles lenti.
Et si peruenierit hoc instm ad
os capitis tūc ipm eradicat illd
absq; lesione. Et illud id qm po-
stremū figure similis lentis: cur-
cū dās hoc incisionum retro inci-
dit os capitis: z non est possibi-
le vt inueniatur species alia ad
eradicādū hoc os facili⁹ neq; ve-
lociois operatiōis q; hec spē.
¶ Curationē vero que fit cū ser-
ris z instris que notantur: mo-
derni vituperauerūt ppter mo-
litiē eius. hic est ergo sermo no-
ster in curatiōe ossis capitis cuz
accidit ei scissura. ¶ Et conuenit
hec eadem curatio in reliqs spē-
bus fracture q; icidit os capitis
quāuis nos nō diximus nisi cu-
rationē fissure: z posuimus eam
exemplū alīs. ¶ Inquit byp. Et
S. iterum docuit nos quant-
tate ossis q; oportet incidi z iste
est sermo eius. ¶ Nō oportet vt
incidatur ex osse nisi illud qd ē

infirmuz: nam illud qd ex eo est
cōmūtur vehemēter opz vt au-
ferat totū. ¶ In illo aut ex quo
extēdūtur scissure extēsiōe plu-
rima: nam illd qñ accidit: nō oz
tunc vt cōsequaris fissuras vsq;
ad finē eaz: z vt scias q; nō acci-
dit pp hāc cām res noua qñ z
in reliqs opationibus que opz
ipm facere est fm qd opz. ¶ Am-
pli⁹ opz post curationē cū ferro
vt accipias pānū lini extensum
quātitate ossis vulneris: z infun-
de ipsum in oleo ros: z cooperi
cū eo osvulneris: deinde accipe
pānū duplicatū aut triplicatuz
z infunde ipm i vino z oleo ro.
Et lini vulnus totū oleo rosato:
deinde pone sup ipm pannum
qto lenius potes vt nō grauet
siphac: deinde administra desu-
p ligamentū latū z non restrin-
gas ipm nisi cū qstitate q; teneat
pānos tūc deinde administra regi-
men qd remoueat infāmationē z
desbruat febrē z hūctate velamē
desuip cū olo ro. in oi hora z sol-
ue ipm in die tertio et absterge
ipm. z cura ipm curōne q; creat
carnē z sedat infāmationē pulueri
za sup siphac puluerē ex medicis
nis siccis q; noiant medicine cap-
itis donec ouatur caro in qui-
budā horis sup os si indiguerit
mus hoc cū ossa sunt emittāz
vt nōcat caro velociter: et cura
ipm cuz reliquis medicinis q; s
diximus in curatione vulneruz.
¶ Et inqt Paul⁹. Multoties acci-
dit in siphac capitis post cura-
tionē cū ferro spā calidū ita q;
supuenter pssistūnt ossis capi-
tis z spssistūnti cutis itez: et ē
hoc grauitas et prohibitio
motus ei⁹ naturalis. ¶ Et mul-
toties accidunt istuz extensio et

accidētia alia mala: et seq̄t has
res mors. ¶ Et non accidit a pa-
calidū siphac nisi aut ppter os
eminēs sub eo: aut ppter graui-
tate tētarū: aut ppter frigū: aut
multitudine cibi aut multitudine
nē vini: aut ppter cāz aliā oculi.
tā. qđ si apatis calidi cā est ma-
nifesta: tunc opz̄ vt abscidas il-
lā cāz vt locof. Qđ si ē cā oculita
tūc stude i separatioe ei⁹ et ad-
ministra flōmīā vene si nō fue-
rit phibēs ad hoc z̄ motationē
cibi z̄ regimē qđ puenit apati:
leo⁹ calidus sicut embocatio cū
oleo ro. calido aut cū aq̄ i q̄ bul-
lita sūt altea: z̄ fennugrecū z̄ lemē
z̄ camomilla z̄ eis similia: z̄
admisra ep̄lastrū ex farina or-
dei factū cū aq̄ calida z̄ oleo z̄
semie lini z̄ admissra ad ipēgal
line in lana z̄ humecta cū ea ca-
put z̄ ceruicē z̄ spōdiles z̄ distil-
la i anres aliqđ: ex oleis q̄ sedēt
caliditates z̄ fac sedere isfirmū
i aq̄ calida i domo z̄ in iuge ipz̄.
¶ Qđ si a pa calidū pseruaz̄ nō
ē aliqđ qđ phibeat sūere medi-
camen solutinum soluens se-
mie fiat illud. nā hypo. precipit
illd. ¶ Inq̄t paul⁹. Demigrat si-
phac z̄ nigredo. ē i suphac ei⁹: z̄
illd ē i medicamie itez̄ q̄ curat:
nā medicamie nigriū fortasse fa-
cit illd: tūc opz̄ vt sūas ex melle
z̄ oleo ro. iū. ptes: z̄ pmisceas et
litas cū eo pānū et pōas supsi
phac qđ si accidit i siphac nigre-
do et seip̄oet pūit vsq̄ ad oculi
hīc p̄cipue cā siphac alijs malis:
tūc opz̄ vt despes de saluteh⁹ isfir-
mi qm̄ ē significatio p̄s̄petōis
caliditaz̄ inate et istructiois
ei⁹. et ego tā vidi quēdā cut ac-
cidit fractura i capite suo z̄ cura-
uatū ē os capitis ei⁹ post ānū

sanar⁹ ē: et illd id qm̄ fractura
fuit i sincipite: et fuit expulsiōe
sagitte z̄ erat ei cur⁹: et pp hoc
si aduēt siphac aliqđ imo sal-
uatū ē coruptiōe. ¶ Inq̄t Gal.
accidit hoivt frāgere i sinciput
ei⁹ et itez̄ os tēpous fractura
extēsa et composita est fractura
cū dispōne rez̄ ossis sincipitis: z̄
icidū⁹ ipz̄ ad itentionē nō tā
tā et sufficit illd et sanar⁹ ē vtr.
¶ De fractura mādibule. Ca. 2.
Inq̄t sapiēs qđ icidit ad ite-
riora nō frāgat: qđ si frāgat
mādibula derra tūc itromitte
indicem et mediu⁹ manus sinit
stre in os infirmū: et si frāgitur
mādibula sinistra tūc itromit
te manus dextre et elena cū eis
marginē fracture exteri⁹ et ite-
rius et oppositiōe eas ābas cū
manu altera defous. et eq̄ eas et
cognosces equationē ei⁹ ex eq̄-
tione dētū q̄ sunt ea. ¶ Si aut
frāgat mādibula i duob⁹ locis
tūc extēde eā i duo latera hz̄ op-
positiōnē mīstro extēde eā et
mīstro retinēte ipz̄: deide vdiat
medic⁹ ad equādū ipz̄ s̄m qđ
dirim⁹: et liga dētes qđ totū sūt
et sepati sūt adinuicē. ¶ Si aut
accidat cū fracturavuln⁹ aut fru-
stū tūc admissra p̄sutura et pul-
uillos et medicas icarnatinas
post reditiōnē et eq̄tione. inq̄t
ligamētū ei⁹ sit hz̄ hūc modū:
pde med iū vitte sup nuchā colli
et vadāt due extrēitates a duo-
bus laterib⁹ sup duas aureys et
de vadāt cū eis itez̄ ad nuchā: de
de vsq̄ ad locū sub mādibula: su-
p duas maxillas vsq̄ ad sincipitē
va dēs ex eo itez̄ vsq̄ ad locū qđ
sub nucha: et pōat ligamētū a-
liqđ frōtēz̄ posteriorib⁹ z̄ capiti

strigat tota iuolutio q̄ iuoluta
ē z̄ ponatur desup pānus lenis.
¶ Et si separent ambe mandibule
simul ex extrēmitatib⁹ ea-
rū tūc incipiat cū vtriusq̄ mani-
bus paulatim dū opponat⁹ z̄ pū-
gātur z̄ p̄sideret p̄positionē dē-
tū z̄ liga duales cū filo auri vt
nō separet rectificatio: z̄ ponat
medū ligamēti super collū et
vadat caput ei⁹ ad extrēmitatē
mādibule: z̄ p̄cipiat infirmo vt
quiescat z̄ sit trāq̄ll⁹ z̄ dimitrat
locutionē: z̄ pōat cib⁹ ei⁹ forbi-
tiones. z̄ si alterat aliqđ ex figu-
ra tūc soluat ligamētū nisi acci-
dat a pa calidū. qđ si accidat tē-
nō negligas vti ep̄lastris z̄ em-
buocis qđ pueniūt ad illd ex illz̄
qđ sedāt z̄ resoluūt cū eq̄litate. z̄
os qđ dē mādibule strigat⁹ tres
heb domadas: qm̄ est lene et est
i eo medulla pluria replēs ipz̄.
¶ De fractura nasi. Ca. 3.
Insuperior pars ē os z̄ infe-
rior est cartilago: et illi
quidē cartilagini nō accidit
fractura: nimo attritio z̄ qđ p̄pi-
mēdo dilata: tūc: qđ dilata ē
iferio: ps ei⁹ supiore remanēte
vt est i sepatio ad vnum latūs.
Superior hō pti ossis accidit
qđ fractura: z̄ qđ frāgilitat⁹ z̄
nō curat p̄ducit ad casuz̄. ¶ Et
iterū qđ frāgilitat⁹ induratur et rema-
net s̄m totū ossitātē suā: q̄re nō
recipit equationē: oz̄ ergovt fe-
stinet in die p̄mo z̄ nō p̄rāseat
decimū. ¶ Et scias qđ qm̄ fractu-
ra nasci p̄cētur loca supiora ei⁹
magis pueniēs s̄m recti⁹ regimē
in ea est: vt sumat sul⁹ decē-
ter fact⁹ lenis z̄ intromittat cū
facilitate in nasuz̄ vsq̄ ad finē
alchatais: z̄ tēat ipz̄ cū manu
sua z̄ eq̄t nasuz̄ cū māu alia do

nec eq̄t: dei hī subtilitē itromittē
do licimū cōseruās ipz̄m figura
eq̄tionis. et meli⁹ qđ est vt sit
ex lino. ¶ Et cautela est vt intro-
mittatur in vtrasq̄ nares simul
licet nō sit nocumētū nisi in la-
tere vno. Et qđq̄ ponit licimū in
latuz̄ vnu vsq̄ quo eius vlti-
matio puenit ad cōfirmationē z̄
restauratiōnē. ¶ Et nō cōpo-
natur sup nasum ligamentum:
quoniam facit ipsum latuz̄ nisi
sit illic eminetia magna: tūc
tur secundum eam descēssio. Cū
aut accidit in partib⁹ inferiori-
bus tūc possibile est vt equetur
cū duob⁹ digitis duaz̄ manū
sicut duobus indicib⁹ aut duo-
bus auricularib⁹. ¶ Et qđ acci-
dit in hac dispositione a pa tūc
vnguentum oyaquillo est bonū
valde: quoniam sedat apostema
z̄ seruat iterum figuram equa-
tionis et confortat: similiter me-
dicamē factū cū aceto z̄ oleo qđ
multa: et minutio thuris sup qđ
puluerisq̄ cinis et emplēt cū eo.
¶ Et qđ fractura est attritio ap-
ta tūc nō est possibile vt redeat
cū ea ad rectificatiōnē nisi post
q̄ s̄m dicit⁹ z̄ hīc p̄minutio ossis
z̄ cū sutura eius et puluerisq̄
desuper pulueres. ¶ Et qđ acci-
dunt inclinatio z̄ separatio car-
tilaginis tūc equa eviolenter:
deinde liga eam ligatura p̄ser-
uante eā sup illud: z̄ vt ponas
ligamētū extēsum ex latitudine
ceruicis sup q̄ est inclinatio ex
eis qđ sit facite hoc ligamētū.
¶ Et bonū ē vt suas marginem
pāni fort⁹: aut corrigā cū sit la-
titudō digitivni⁹ z̄ leniynā ex-
trēitatū ei⁹: cū glutinosissimū
plurio cōs̄vacant: at cū ḡsima aut
cū liq̄s glutinationē faciētib⁹ z̄

inuisca ipsam sup extremitatez
nasci ex latere sup q̄ est inclinato
donec exerceat sup ipm: r̄ f̄ ducat
natus ad sibi sibi cū violētia: de
inde extēde illā corrigis: aut p̄
nū donec equez cū eo et inclina
apm ad latus diuersūz inclinā
tū: p̄tū: r̄ restaura ipm sup col
lū: r̄ liga ipm ligamēto tenente
ipz sim illā formā et empla cuz
emplis q̄ sunt necessaria.

De fractura furcule. Ca. 4.

Furcula frāgit: aut pp̄dō
delatū: aut pp̄ter casū ma
gnū aut pp̄ p̄cussione vehemen
tē. **A**mpli furcule restauratō
sit difficilis et indiget subtiliza
tione. **D**ixerūt in restauratio
ne ei: si perit p̄ casu seruit de
scēso capitis ad uertūz iferū: mi
nus. **I**n q̄t et q̄n perit furcula
in duas dietates tūc fac sede
re infirmū sup sedē r̄ teneat mi
nister ad uertūz in q̄ est furcula
fracta: r̄ extēdat ipz ad exteriora
r̄ ad superiora iterū et extēdat
minister itez ceruicē r̄ humerūz
inclinatū cū q̄titate q̄ est neces
saria. et eq̄t medic⁹ cuz digitis
suis illd q̄ est eminēs impellēs
ipm et qd̄ est cōcauū cōmoueat
q̄ r̄ retro et ex̄hat ipm. **E**t si
indiget in illo extēsiōe plima po
nat sub titilico pulā magna: de
pilis et eleuet cubitū donec ap
proximer ipz costis: qm̄ extēdē
ez qd̄ vult. **E**t si incidit extēctas
furcule ad interiora frāgēdo: aut
nō obedit cū attractiōe medicū:
et si suspēdit qm̄ ē ad p̄fidū plz
tūc p̄terae infirmū sup collum
suū r̄ pone sub hūero puluinar
gibdosuz: r̄ demerge hūer⁹ ei⁹ i
fer⁹ donec eleuet ad os furcule
dein eq̄ ipm et rectificā cū digi
to tuo r̄ frige. **Q**uod si infirm⁹ in

uenerit p̄cturā ex deābulatōe
man⁹ sup ipm: tūc frustū pungit
ipm: sim situm q̄ scinde r̄ aufer
frustū et fiat illd a te cū facilita
te: r̄ p̄pe si fuerit frustū subtus.
Et vt nō distēpas siphac pec
toris itromitte instm̄ p̄seruās
siphac pectoris sub offēdeinde
frāge os. **Q**uod si non acciderit
apa calidū tūc fueiscissurā et in
carnea ē. **E**t si accidit apa ca
lidū tūc infūde puluilloscū olo
aliquo. **E**t si dimittit caput ad
interiū apud fracturam cum fru
sto furcule ad inferiora: tūc opz
vt suspēdat ad uertūz cū ligamē
to lato r̄ eleuet ad p̄tē ceruicis
r̄ si frustū furcule fuerit inclinatū
ad superiora: illd qd̄ papit: tūc
suspēdat ad uertūz: r̄ resupia il
lū cur⁹ ē furcula fracta sup dor
suz suū et subtilia regimē ei⁹ et
stringet furcula in mēse r̄ min⁹.

De furcula aut dixerit q̄ fur
cula nō seingit ex latere intrinse
co: qm̄ annexa ē pectori nō seisi
cta ex eo: pp̄ hoc nō mouet ex
hoc latere r̄ si p̄cutiat exteri⁹ ve
hemētē r̄ sepe: tūc ipa equez et
curet curatiōe q̄ curāz cū frāgit
extremitas nō eius que sequit
humer⁹ r̄ separāt ab eo nō dis
locat plm: qm̄ lacert⁹ q̄ hz duo
capita p̄hibet eā ab hoc et p̄hi
bet eā iterū caput spatule: r̄ nō
mouet furcula motu vehemētī
qm̄ ipa nō ē posita nisi vt sepe
pect⁹ tm̄ et dilatat ipz: r̄ pp̄ hoc
facta est furcula hōi soli iter sibi
q̄ aialia. **Q**uod si accidit ei
dislocatio ex luctamine: aut re
alia simili hūic tūc ipa equez
ritromittat ad locū suū cū ma
nu: et puluillis plurimūz q̄ po
nit sup eā cū ligamēto q̄ opz.
Et puenit heccurō extremi

ti humeri iterū cū sepat credu
cit eā ad locū suū. **E**t illd q̄ li
gat furcula hūero est hūer⁹ r̄ os
cartilaginolosuz r̄ ipm igrossatū
macilēz: r̄ cū remouet ferisat il
le cui nō ē exp̄ientia q̄ caput ad
interiū tā sepatū ē r̄ exiuit de lo
co suo: caput em̄ spatule vt tūc
vnū vt loc⁹ a quo p̄mutatū est
concauū: verū opz vt distinguat
significatiōibus quas experie
mur post.

De fractura spatule. Ca. 5.

Spatule qd̄ locus lat⁹ par
frāgit. plm em̄ q̄ accidit d
fractura ei⁹ accidit marginib⁹
r̄ laterib⁹ et frust⁹. et q̄n accidit
cognoscit tactu. et p̄ illud q̄ seq̄
tur eā de punctura. **T**erum plm
accidit ei fissura quā sigt aspe
ritas q̄ cognoscitur tactu et do
lore locali et p̄ctura si fuerit lz
nō sint reliq̄ signa. **E**t fortasse
accidit fractura ad interiora r̄ si
gnificat ipam incisio accidēs et
crepitatione lentis quā p̄cipit au
dit⁹: cū crepitat miser cū ea r̄ in
uenit p̄ attractionē manus qua
consequitur eā et dolorem.

Et cura ei⁹ iterū est: subtiliza
tione manus r̄ bonitas pueniētie
ipulsionis ab inferiorib⁹ et eq̄
tūis: r̄ fortasse indiget ventosis
sim q̄ existimo donec attrahat
ad superiora r̄ equez cū cautela a
nocumētū i aggregatiōe matie
Et frustula aut spatule cū fran
gunt si sūt inquietata pūgētia
r̄ ledentia: tūc necessariū est ex
here ea: r̄ si sūt queta equent r̄
ligētis ligamētis similib⁹ liga
mentis furcule. **E**t oportet vt
dormiat habens fracturā spatu
le super latus sanum non super
illud.

De fractura casti. Ca. 6.

Accidit casto scissio sicut li
gno et accidit fractura ad
interiora. **E**t p̄mū qd̄ cognō
scit sonitu lenitaco r̄ tactuz r̄ au
ditū: et q̄nq̄ inuenit ipsaz ma
nifestā cur⁹ due presunt manū
feste et cū extēsiōe dolozis.

Scōmō sequeūtur accidētia
mala ex p̄strictione anhelitus r̄
tusti siccā r̄ fortasse patiens illd
spuit sanguine: et q̄nq̄ ḡnat ex
eo putrefactio velaminis. **E**t
cura istoz ē cura illi q̄ hz illd
in hūero: et si inclināt inferius
tūc cura ē illa q̄ descripta ē in cō
p̄tione furcule p̄ter p̄ fractu
rā r̄ si ingrediatur costē a dmi
stra sup eas ligamētū factū ex
lana cū p̄fessione post ligamē
ta posita super eas desubtus cū
recti tudine: deinde aggrega ex
tremitates duozū ligamētōzū
r̄ liga eas adiuuicem quoniam
ipse prohibent ligamenta reuo
luta a soltione.

De fractura costarum. Ca. 7.

Costis veris septem accidit
fractura a duob⁹ laterib⁹.
Faldis nō accidit fractura a la
tere dorsi. r̄ qm̄ extremitas alia
ē cartilago hypocōndriozū hz q̄
sciuisti nō accidit ei attritio. **C**o
gnitio at fracture costaz ē facili
q̄ si occultat tactu pp̄ illd q̄ sen
tit de aspitare r̄ motu in nō suo
loco r̄ fortasse audit si auferat
crepitatione occultā. **Q**uod si fuerit
inclinatio costē ad interiora: signi
ficat eā accūta pleuresis: et est
fortasse cū ea spūtu sanguis: tūc
nō audēt refluatoros curare
ipaz cū extēsiōe ad exteriora pp̄
defectū igeni: qm̄ illd ē difficile
absq̄ vtōlis: qm̄ p̄vetois rie
tur q̄ aggregat m̄ plima ad in
teriorē locū: r̄ in ea illd qd̄ ē de

corruptioe. ¶ Quid si expell eas z no prolōgas retēdeez earndest malū. Uerū qñqz cibāt isfirmū ci bio isfatus valde vt insiet ven ter et: z optinat isfatio fractu rā z ipellat eā ad extiora. et hoc spūsusit de illis a qb' in q̄budā hōus nō ē exercitatio: tñ cā ma gna ad faciēdū vt accidat apā. ¶ Inq̄t qdā sapiētū. Opz vt co operiat loc' cū lana infusa i obo calido et ponant puluilli i eo q' est iter cofas dōec repleat vt sit ligamētū egle q̄nuoluūt hz ro tūditatē: sicut narrauim' in pe ctores deide ponāssicut ponim' hñtib' pleuresim' sicut itatē cō uemētez offi. ¶ Et si oppresserit nos res vehemēs zos pūgit ve lamē pūctura a ledētē: tūc o' vt fundat' curis z discooptat illō q' discooptū ē de costa deinde pōa tur sub eo isfirm' qd' pseruat si: phacet nō egrediat siphac z ici dātur cū facilitate ossa apūgūt et epire facias. ¶ Deinde si non accidit apā calidā aggregēt' sif sure z medicent' cūvngūto. et si accidit et apā calidū cooptat' cū puluillis infusis in oleo et qd' bet isfirmus et curet cū eo et si deat apā calidū et resupineat sup latus q' leue est sup ipsūm.

¶ De eo qd' accidit spondili bus de fractura. Ca. 8. ¶ Inq̄t paul'. Rotūditatibus spondilium accidit quādo qz attritio sed fractura parum accidit z tunc manūit siphac nu che z nucha ipa: z cōicat' eis ab bus nerui i nocumēto et scēq̄a vtrazq' mozs si accidat illōspōdi li collu: zpp hoc opz vt piemitta mus sermōnē zenuicem' p' g' r' etionē factā. ¶ Et si est possibile vt plūmam' et auferam' os lea

dēs cū scissione tūc illud est: z si nō opyrt vitem' cū regimine q' sedat apāta calida. Et si rema net aliq' d' ex partib' eminentib' spondilis ex qua sunt q' notant spine: iā illō cadit velociter sub digitis cūvolūm' eius cōminu tionē: qm' illud quod coniunctū est mouet et separat a loco suo: tunc opz vt auferatur illō scin dendo curē exterius: deinde ag gregetur cūz sutura et admmi stre' in eo curatio incarnatiua. ¶ Et si frangitur os altiseil in inferiore parte alcatum et alo h'ofos: tūc intronitatur digit' i index sinistre manus in anuz: et equetur os fractum cū eo et cū manu altera sicut possibile est: si senserimus os fractū iā sepa ratū esse: tūc oportebit iteru' vt auferatur cū scissione: sicut dixi mus: deinde admmistratur liga mentum quod conuenit ano et curatio conueniens ei.

¶ De fractura adiutorij. Ca. 9. ¶ Os adiutorij cū spargit' sicut opm' nō declinat nisi ad ex teriora: qre opyrt tu facias illō qd' opz fieri in reditione fractu re cui' stis est sicut q' sciuisti et tāge ipsaz manu tua zēq' equa tionē vltia et liga eā cū ligamē to ascēdente etiā vsqz ad hūerū et stringe cū eo si est prima illi: deinde ligamēto cū sicut q' sciu isti et vsqz sub cubito si fuerit fra ctura propinqua cubito postea liga ipsaz ligamēto tertio ascē dēte ab inferiori vsqz ad sup' z suspēde manū āgularis ne mlti plicetur eius suspēso extēdēdo qm' ē maluz z melius qdem ē vt stringat' adiutorij ad pecc' sicut āg'laritatē i cubito vt h' moueat' z ppe qñ fractura ē ppe cubitū

¶ Ergo pōe sup ligamēta: aut aquā et acetū: aut aquā solā: sicut fractura ad huc h' apā z fac ipā er ligno cui' latitudo sit q̄tuor digitoz nō pl'. ¶ Et si iā supne nerit et spātū: z apāta ē: tūc po ne ipaz er lana z abluē ipaz in oleo si tibi possibile ē: z si h' fue rit aliq' phibēs h' soluas vsqz ad sepiē: z qd' ē post eos vsqz ad decē: tūc solue z liga cū astellis z si de seño vocat te ad aliō: tūc solue tertio: z ē illō ad qd' icliat' h'ypo. qm' auferit nocumenta l'z noceat reftauratiōi. ¶ Uerū in q̄itate ponēdi astellas: opz vt sicut tibi illō qd' declarauim' i ca. s'uo z h' separez ab ea strictu rā ad mū' vsqz ad .xl. dies: z qñ indiges h'z p̄suetudinē extēsiōe vehemētē z h' obedit tibi z h' ex cusaris auxilio alicui' adiunā tis te: tūc fac sedē isfirmū supē dē subleuatā: z sit ad statē pl' d' eluz q' ad sedētē z appodiet' su p gradū scale: aut qd' sile sit ex eis q' sciuisti i ca. discōcatōis et loe' ille sit plan' fact' z mollificat' z lenit' deinde suspēde in hūero ei' aliq' d' graue extēdēs ipz ad isferiora: cū ergo extēdēs: rē extēsiōe quē sita: tūc liga cū vitta fortz sub fractura z supra illam z fac domire isfirmū re: supinum z extēde illud qd' liga sti vitta cū fortib' vitū' vsqz sub tus: z ad superiora: in illo em' ē sufficiētia. ¶ Et qñ fractura ē i medio adiutorij pōe ligamētū cū lōgitudine vna a duabus ex tremitatibus iūcture: z si fuerit p̄pinquas ad lat' pōe ligamē tū vehemētioris propinquitatis extremitatis longinq' q' alij: et si fuerit scissura sola: tunc cu ras ē curatio scissure: et strin

gatur super eam ligamentum. ¶ De fractura brachij. Ca. 10. ¶ Accidit qñqz vt frāgāt' duo A' foecilia simul et qñqz acci dit vt frangatur vnum eorum. ¶ Et fractura foecilis interioris est vehemētior z turpior q' fra ctura foecilis superioris: quāz do singularis sit fractura vnt' eoz: z illō ideo qm' facile isferi' ē. brachij deferēs: qre ei' fractu ra ē dterior: z qm' ē nudū carne tūc ē fractura turpior. ¶ Et ite rū sup' foecile suscipit curatio nē z sufficit et extēsiō parua: z h' similit' ē inferi' z p̄pue si frā gant' simul. ¶ Et oportet vt sus sētetur apud extēsiōē adiuto rij sup alcohol: z est radiz vole z cognoscitur strictura ligamētū: qm' si accidit ex ea i digito apā paruum: aut dolor paruus: tūc ligamentum est equale: z si nō est tūc est molle: quod si est plū rimum superfluum tunc est vhe mēs: et opyrt mollificē. ¶ Possitio aut' astellaruz nō est ex illis que occultetur tibi: dōec oportet vt nō consequntur cū longitu dine sua volā et radices digito rū sūmo abbeniētur ab hoc pa rūrper nisi necessariū faciat illō p̄pinquitas fracture iūcture se te tali. Uerū tūc iterum o' vt nō tāgat' albaragi digitoz: et cū reftaurat' et ligat' o' vt suspē datur ad collū sicut figurā angu larē. ¶ Et oportet vt sit suspē sio eius p̄pue si est eius fractu ra ad inferiora cū panno cui' la titudo capiat longitudinē bra chij totius qm' si tot' fuerit ob uatio suspēsiōis ppe fracturā et reliquum eius separatum a su sistentatione accidet totū ossitas proculdubio et declinatio super

illud qd̄ facit ipsam sicut volam
imo opozt sit vola: z plurimum
brachij in suspensio. ¶ Et si
fractura fuerit ad superiora opoz
tebit vt suspensio sit ita vt videat
tur fractura z eleuet duas extre
mitates ex latere vole z ex late
re cubiti. ¶ Qd̄ si separatur qd̄ e
inter illud erit adiunã ipm̄ ad
equationem figure: z sit suspensio
forium pannus lentis: z sit suspensio
taliter ne villo modo sit possi
bile moueri: vt non dilatet ipsa
dilatatione laboriosa. ¶ Et forte
tasse accidit brachio vt restaura
tur in latitudine circiter vigin
ti z octo dies.

De fractura rasete. Cap. ii.
Sibus istis parum accidit fra
ctura: qm̄ ipsa sunt dura
valde. Et qñ aduent eis cã ali
qua remonet ea a locis suis et
nō frangit ipsa: quare sunt vlti
ma ad curationē: quema modum
diximus in dilocatione.

De ossibus digitorum fra
ctis. Cap. iij.

Istis iterū parū accidit fra
ctura: imo accidit sepatio.
Dixerūt qd̄a. Si accidit eis fra
ctura opz vt sedeat infirmus sup
sedē eleuatā z precipitat̄ eivt po
nat vlla sup sedē equalē: z extē
dat ossa fracta mīster: z equet
ea medic⁹ cū pollice z idice. Qd̄
si pollex fuerit inclinat⁹ ad infero
ra: tūc oportebit admīstra reli
gamētū desup z fortasse accidit
ap̄a calidū. Et ad locū mollifica
tōis hōz ossū aggregat sup sū
tas plūria z coagulat̄ velociter
qre strigant. z si accidat fractu
ra sablemur: aut digito si e pollex
oz vt liget ligamētō pp̄o ei z vt
liget itez cū vola vt firmet z nō
moueat. Et si accidit fractura

alicui reliquorū digitorū si fuerit
inder: aut auricularis: tūc liget
cū illo q̄ appropinat ei. Et si est
de digitis medijs: tūc liget cū il
lo q̄ est ex latere ei⁹ aut ligetur
oēs s̄m p̄mutatē ad iunctō: qñ
est melius. Firmatur em̄ et non
mouetur z sunt tūc quasi ligati
sunt cum a stellis. s. ossa fracta.

De fractura ossis lati z
anche. Cap. iij.

Oss anche qñq̄ frāgīlī s̄z raro
cū dispōne fortitudinis sue
z accidit illd̄ ei s̄m semitam cō
minutiōis extremitatū et qñq̄
findit i longitudine z qñq̄ spellit
int⁹ ad vtrē: z accidit post istas
dispōnes iterum ex dolore z pū
ctura z supore cruris z core pri
mū ei quod accidit ad iuniora ex
fractura hūert. ¶ Et qñ frangit
os latū qd̄ e supra alophosos aut
fidunt vt ligna lacerti eius: sit
res difficilis i rectificatōe ei⁹: q̄
re sit vna duap̄ anchāz declinās
ad diminutiōē. z cura ei⁹ est vt
iaceat infirm⁹ zicipiat̄ duo hoies
fortes extēdere duas copas ei⁹:
scz qñq̄ cop̄ extēdat corā: iā an
tennerim⁹ man⁹ ei⁹: vt nō festi
net ad expellēdū illū qd̄ erendit
corā ei⁹: z incipiat̄ duo restaura
tores p̄mūere anchāz ei⁹: z ve
hemētia z fortitudinē donec eq̄
tur: deinde p̄parēt sup eā empla
strū: postea resupinet sup aliquid
qd̄ sit sicut glomer ex p̄ano aut
ei simile ex illis q̄ hnt duritiem.
¶ Et hoc qd̄ est primū ei cū q̄
curat spatula itez: z qñ frangit
ex latere anche: tunc cura ei⁹ est
cura hūert: opz vt admīstres
tur humectatio super ligamēta
tum z equetur puluilli sicut opz
z est necesse vt sit suscitatum su
per locum planum.

De fractura core. Cap. i. 4.

Um cora frāgīlī necessaria
est extensio vehemēs: deñ
equit s̄z formā naturālē que est
ei z est gibbostas siluestris par
tis ei⁹ z p̄cauitas pauca in eius
domestico s̄m ambulationē for
mē q̄ est ei i sanitate. ¶ Et obser
uetur in dispōne fracture mediū
ei⁹ aut extremitatis ei⁹ superioris
z inferioris dispōnes que dicte
sunt in capitulo adiutorij: z sit
fractura ad superiora p̄seruans z
retinēs. ¶ Dixerūt qñ frangitur
cōuertitur ad loca anteriora et
ad exteriora: z illud ideo est qm̄
ipsa est lata ab hac pte per natū
rā: z equet manū z ligamētū
z spēbus extensionis q̄ sunt s̄m
equalitate: aut cū fractura vni⁹
duap̄ ligaturāz supra fracturā
in medio. ¶ Si autem fractura
fuerit inclinata a medio: fuerit
propinqua capiti coxetūc sumat
tur ligamētum z inuoluatur in
medio eius lana vt non incidat
carnem: z ponat mediū eius sup
pectinem z ascendant extremi
tates ei⁹ ad pte capitis: z detur
numisro vt retineat eas ad infe
riora: z si fractura fuerit i eo qd̄
sequit genu: tūc nos ponem⁹ li
gamētū in supiore pte fracture:
z eleuabim⁹ extremitates ei⁹ ad
illd̄ qui extēdat eas ad superiora:
z teneat genu cum ligamētō in
uoluēs ipm̄ desup: z equetur me
brū istud infirmo iacente sup pa
cie suam z crure ei⁹ extenso: z si
fuerint ossa pungentia tūc opz
vt equentur sicut diximus mul
totes z que ex eis eleuantur ca
pantur. ¶ Regimen vero sit s̄m
q̄ diximus in curatione adiuto
rij: os quidē core frigit in xl
noctib⁹. Et ego enuncio qd̄o

opz vt sit sit⁹ ei⁹ postq̄ aggrega
tur curatio cruris. ¶ Et opz vt
ponat inter duas copas tūc pila
de ligno z in similib⁹ firmās eā
ad formā s̄m quā equata ē z re
staurēt restauratiōe cognita s̄z
qd̄ intelligit ppter illud qd̄ acci
dit de apostemate et p̄uritu.
¶ Et qñ accidit de apostemate
sup corā: nā est ap̄a forte z est ei
eis q̄ festinat ad corā: tunc opz
vt p̄pue pueniat ad soluedū vt
respiret z extēdat ap̄a: qd̄ dē sci
misti ebriocas p̄pūas. Uex in cau
galib⁹ z albaranach⁹ sit tabule
magne in quib⁹ est parū p̄caui
tatis vt decēter p̄ponatur sup i
uoluntōnes: z capiat longitudi
nē pedis: qm̄ si breuiatur nō re
stauratur sup cruz z absclidit in
fra illd̄ vtilitas nō est vtilitas q̄
sita: z si plongatur erit infirm⁹ ex
eis i labore: s̄z si tpe abbreuient
nō erit exps laboris. z vtilitas
eib⁹ gatiōes eaz ē vt phibeāt ite
rū pte sanā pedis moueri cū fue
rit mot⁹ illi: s̄z tatis nocu⁹ fra
cture z p̄pue in dispōne docti
tationis et somni. ¶ Et necessi
tas hōiū infirmoz non est nisi in
fractura magna valde: z nō est
pole cū hoc vti eis nisi añq̄ apo
stemet: qm̄ ap̄a nō tolerat h̄mōi
¶ Et ad vltimū ē grauitas z ma
teria z labor: z opz vt fugiat ab
eis dū exceptio p̄leuerat ab eis
cū ingenijs alijs. ¶ Situs s̄r re
staurate core opz vt sit secundū
q̄ fuit cōsuetudo ei⁹ in sanitate
de assiduatōe strictiōnes z dila
tationis: z illud quod est magis
vincens dilatatio. ¶ Et scias q̄
ille cuius cora et anchā sunt fra
cte parum denudatur a claudi
catione: z quando abscliditur
frusta lacertorum eius mādāt

pius: deinde minuitur secūdo.

**De fractura rotule po-
pitiis.** Cap. 15.

Rotula parū frangitur & sūm-
plurimum cōteritur. Et cog-
noscat illū qđ accidit cū tactu
aspicitate: cū vacuitate qđ intel-
ligitur cū tactu & auditu aure.
Et opz in curatione ei' vt ex-
tendat crus: deinde intromitta-
tur rotula in locum suum: si se
parata fuerit aggregetur prius
deinde intromittatur.

De fractura cruris. Cap. 16.

Quādo fragit os parū crū-
ris ē salū: qđ si frangat os
magnū: r qđ frangit arūdo par-
ua superior est inclinatio ad ex-
terioza: et añ: & ambulatio cuz
hoc possibilis: & si frangit arūdo
magna inferioz declinat crus ad
exteriora: et qđ frangitur vitroz
arundines simul: tūc est deterioz
et tunc quidem accidit cruri in-
clinatio ad omnes partes. Et
scias qđ curatio fracturę cruris
est sūm p̄siderationē curationis
ad iutorū: & in eius similitudine:
et nō est dispositio cruris in
tortuositate que accidit figure
sue naturali: sicut dispositio ad
iutorū: imo est rectum: quare oꝝ
vt sit extensio eius ad hoc vt re-
deat ad rectitudinem.

De calcanei fractura. Cap. 17.

Alcaneus est excusatus a
fractura pp duritię suę & p
circundationē defensionē: p̄lm
eius qđ accidit ei nō est nisi dis-
locatio: et iam dictum est de ea.

De fractura tali. Cap. 18.

Fractura tali ē plana & ei'
curatio est difficilis: et plz
quidez frangitur cū cadit hō ex
loco lato: qm̄ p̄teritur supius pe-
dis: et fortasse accidit cū eo at-

tritio ossis cū cursu sanguis ad
vētres qđ coagulāt in eis: et qñq
pducit ad egritudines magnas
ex febie et permutatione ratiōis
ex tremore et spasmus pedis. Cū
ergo accidit in eo asp̄a p̄gelatū
qđ nō apparet et non egreditur
et appet iā tenebrositas que nō
fuit: est signū malū significās qđ
est in via putrefactiōis. Si autē
est asp̄a apparens impellens ma-
num tunc est melius et fortasse
sit facilis eius eruptio.

**Et qđ talis restauratur deam-
bulatio est dolorosa super ipz et
qđ non restauratur talus sūm qđ
opz destruitur inuamentum.**

**De fractura digiti pe-
dis.** Cap. 19.

Curatio eorum i fractura &
dislocatione est: curatio di-
gitoz manus. Et quandoqđ res-
tauratur equat eos pede suo
calcando eos cum eo.

**Incipit Cantica Auicēne
trāslata ab arabico in latinū
a magistro Armegando. Bī
sū de monte p̄sulando.**

Medicina est

conservatio sanis-
tatis: et curatio
egritudis que ac-
cidit ex accidenti-
bus in corpore.

**In al. que accidit ex causa que
in corpore existit.**

**Cuius p̄ma diuisio est i theo-
ricam et practicas. Et i theorica
ex tribus rebus perficitur et cō-
pletur.**

**Ex rebus aut sunt septem na-
turales. Et ex eis sūt. y). Et oꝝ
sunt necessarie.**

**Adhuc sunt alie res in libris.
scpte. i. morbi cōe: & accūtia. 4:
Practica diuī dī i duas spēs
quax vna manibus exercet: et
alia cū medic iā: necnō eo qđ ex
cibus ordinatur.**

**Proculdubio ex reb' natura-
lib' sūt elemēta ex quoz p̄posi-
tiōe existūt corpora.**

**Sermo qđ ē hypocratis i li-
bro de elemētis in his est sūm
verus. i. qđ sūt quoz iā: ignis:
aer: terra.**

**Probatio pitatis p̄dicti ser-
monis est: qm̄ cū corp' corrūp̄t
reueritur in eisdem.**

**Si nō esset nisi vnū elemētūz
nō est alqđ animal cuz mōdo
corruptibile.**

**Post hec aut scia p̄plexionis
est ex iudicijs in medicina cōfe-
rentibus.**

**Quatuor sūt potētie seu p̄tri-
tes cōpōnis: sūe diuisit: seu
cōpōnerit vir consultus.**

**Sensus tact' sentit & percipit
caliditātē: frigiditātē: siccitātē
& humiditatem.**

**P̄dictę p̄tutes seu potentie
requiunt i elemētis tpe eoz qđ au-
get seu pullulat in loco.**

**Elemētū ponit in vltio sūm-
plexionis.**

**Caliditas ē in igne: aere. fri-
giditas p̄o in terra & aqđ. & siccitas
iter igne & terraz. Et hūdi-
tas inter aquā & nubem.**

**Significat nob ē ēi gñatio
i spēs ipoz cū diuersificēt ad
tūc & vniūt siue piungant.**

**Diuersificata fuerūt inuicez
ne eēt qđ vnū & idē. Et fuerūt
cōiuncta et vniūta ne viderētur
oīno contraria.**

**Imaginamur in alio cōpō-
nē ab elemētis: pura in p̄posito**

ab eis p̄domināte.

**Donim' egle & tēperati ad
referēdū eieo qđ habeat quoz
facies cōiunctas.**

**Fuerūt aut mure & p̄p̄te in
eo sūm estimatiōe vt eēt p̄-
dus & mensura.**

**Si aliquid ex eis declinaue-
rit ad aliquid extremozū: non
tū idē expoliabitur circūscribe-
tur a virtutibus p̄dictis: erunt
nihilo minus i eo ab s̄qđ equali-
tate et temperie p̄dicta.**

**Denominatur aut a note p̄-
dominantis: vt igneē terrenū
aqueū. Sunt etiā ex eis que cō-
paratur aeri. Omnes aut dicitur
per modū transitus & mū-
proprie.**

**Jam quidē perfecte sūt no-
uez species p̄plexionis: necqđ
nunc accedam ad dictionē nos-
nam.**

**Nūc at loquit' d tpe sūm opti-
z estimatiōe: nō est cēstū in
eo sūluz mod' inestigādū sub-
tilis. h̄yems aut h̄z vim & natū-
rā s̄legmat'. Et ver excitat sanz
guinē. Estas p̄o colerā rub'. Et
autūsnus colerā nigrā.**

**Qđ aut auget & minorat' di-
uidit in species mineralium et
plantarū & animalū corp' hab-
entium.**

**Qđ vincit & superat corp' est
medicia. Qđ p̄o nutrit & auget
est cibus.**

**Cōpō h̄z cognoscat' ex sa-
pore: et hoc sp̄lo p̄o & iusto.**

**Dulcis & salūis & amar' siccit-
rare. Acut' vero calorem.**

**Omne liqđū nō h̄ns saporez
manifestū est equale & tēperate
forte complexionis.**

**Omnis sapor p̄ctie' & acetō-
sus frigidū sunt & siccū: necnō**

etiam ois suplicus. 30.
 ¶ Oē hīs dñū piguedis et yn-
 cruositatis ē calidū z humidū.
 Et pure insipidum frigidum z
 humidum. 31.
 ¶ Alia p pplexionē suā diuersi
 ficat i etatib⁹. Erut tū fmo nūc
 in hote solū. i. solū i complexio
 nem hois. 32.
 ¶ Calor puerorū appropinquat
 calou iuuenū i pplexione. 33.
 ¶ Iuuenes tñ dclināt s⁹us sic-
 cita tē. Puer s⁹o ē dñs hūidita-
 tis sensibils. 34.
 ¶ Senect⁹ at frida cū pondera-
 bis eā ē sic⁹ decrepitas ipa: et
 adhuc apli⁹. In cōplexione cu-
 iuslibet ex eis siccitas manife-
 sta existit. Nihilomin⁹ z crudi-
 tas i humouib⁹ decrepiti. 35.
 ¶ In malculis existit caliditas
 z siccitas. In femis s⁹o frigidita-
 tas z humiditas. 36.
 ¶ Rememoratio signū pponū
 sup⁹orū: ab hūidie corpis. 37.
 ¶ Frigiditas z teneritas dñāf
 in pplexione pinguis z lauda-
 bilis corporis. 38.
 ¶ Habitudo corporis macra z
 extenuata significat pplexionē
 ipsius esse siccam. 39.
 ¶ Oēs quoz vene sunt ex ipoz
 corpore late sunt calidi. 40.
 ¶ Quicūq; at hñs s⁹uā dispōnē
 eoz hz eā pp malitiā fritat⁹. 41.
 ¶ S⁹ad⁹ qdē corpus eqūis z iuz-
 si cecidit inter oēs. 42.
 ¶ Nō lūmas signa a coloribus
 si contingat eoz mutatio rōne
 regionis. 43.
 ¶ Caliditas imutauit ad eo cor-
 pora colaz i regiōe ethiopiū et
 nigroz: q nigredo cooptit vtr
 corporū. Habitātes s⁹o i scla-
 uonia tāā adepti sūt albedinē
 q effect z redegit eoz cutes rū

tilantes z cadentes. 44.
 ¶ Si determies septē climata
 scies species pplexionū. 45.
 ¶ Quarrū ex eis ē iustū z egle i
 q calor seqt post pplexionē. 46.
 ¶ Fulse croce⁹ colerā rubeā: s⁹
 obscur⁹ biun⁹ colerā nigrā. 47.
 ¶ Corp⁹ ē rubeū ex dñio sagui-
 nis. Stalbi i colore sicut ebur
 ex humore flegmatico. 48.
 ¶ Cōplexio hñtis colorē mixtū
 ex albo z rubeo ē hz existitatioē
 equalis z tēperata. 49.
 ¶ Alb⁹ capillus ē frigide pple-
 xionis. Sz capillus niger ē cali-
 de pplexionis. 50.
 ¶ Cur⁹ ppho ē diminue frigi-
 ditatis hz capillos aurens ha-
 uos. Et cur⁹ ppho ē diminue ca-
 liditatis: hz capillos rubeos. 51.
 ¶ Color capilloz hñis pplexio-
 eqūē d tēparā ē aure⁹ et rāuo et
 rubeo mixt⁹ z ppositus. 52.
 ¶ Si corp⁹ hūiditatis glacial z
 albugie fuerit puū: pur⁹ z pue-
 spitat⁹: z exteri⁹ locast pminue-
 rit: q; lux seu splēdor fuerit pu-
 re colorāz: z cādēs efficiet qdē
 ide color octoz glauc⁹. Er cau-
 sis s⁹is puenit atimidiak. i. niger
 aut subniger sicut istimidiū. 53.
 ¶ Si cause glaucedis pplectif
 cū: causis antimonialitatis sit sa-
 solam. i. varietas. 54.
 ¶ Si fuerit spūspu⁹ visibilis: fiet
 obscuritas. S⁹o mixt⁹ ptinget
 inde splēdor z luminositas. 55.
 ¶ Corp⁹ ē gñatū ex hūorib⁹ va-
 rijs z diuersis in colore z pple-
 xione: ex flegmate colera rubea: et
 sanguine: z colera nigra. 56.
 ¶ Flegma naturale ē insipidū:
 z frigiditatis tēperate. 57.
 ¶ Er eo est quod vocat vitreū
 nomie: ē aut quosum z frigide
 complexionis. 58.
 ¶ Er eo

¶ Er eo at est adhuc sū dulce
 qd si quidē nō absoluit oino a
 caliditate. 59.
 ¶ Curius ex eo ē qd vocat sal-
 sum: z hoc videt s⁹us colorē et
 siccitatē declinare. 60.
 ¶ Er eo est quasi acetosum cuz
 corripit cib⁹. i. i stomacho. 61.
 ¶ Er eo colera decocta sūt varie i
 colorib⁹ spēs. Quedā ex ea no-
 minatur fumosa. 62.
 ¶ Er ea ē i similibus viridi eris
 z porro. Et iste qdē sunt magne
 malitie. 63.
 ¶ Est et alia a p̄dictis q vitelli-
 na s⁹: neq; est p̄nitiose virtutis
 z potentie. 64.
 ¶ Alia species ex ea t̄cuis haz-
 bitatio ē i iust fell⁹. Et oēs qdē
 dclināt z r̄gūt ad caliditātē. 65.
 ¶ Ougo z augmentū sanguinis
 est ab epate. Et trāsit inde p̄e
 nas ad totū corpus. 66.
 ¶ Er eo at ē sanguis quē cōtri-
 net cor. Sanguis at calide z hu-
 mide est qualitatis. 67.
 ¶ Sit⁹ coleremigre ē i splene:
 neq; est falsa opinio ista. 68.
 ¶ Turbulentia sanguinis ē na-
 turalis. Quelibet aut ab ista ē
 innaturalis. 69.
 ¶ Que p̄culdubio gñantur ex
 p̄murtioe z a dustioe alioz hu-
 mouum. 70.
 ¶ Principalia z radices i corpore
 sunt q̄no: alia ab eis sūt ve-
 lut rami. 71.
 ¶ Cū ex his est epar. Et ipm
 quidē p̄est cibo z nutrimento
 corpore. 72.
 ¶ Cor alit corpus vita. Et nisi
 ip̄ est corp⁹ a s̄tare p̄lāre. 73.
 ¶ Abinde ē calor q ē componi: si
 cut elemētū qd trāsire facit ab
 ip̄o abzar. 74.
 ¶ Ecce q cerebrū cū neruis z fi

lio nuچه custodire p̄nat ignē
 z caloz cordis isfāmanōe. 75.
 ¶ Er eis ē mot⁹ iuncturaz. Sz
 testiculi s̄ mēbra gñatiōis. 76.
 ¶ Er generatioe eoz spēs p̄ter
 uant in quoz terminatioe fieret
 terminatio z abfissio. 77.
 ¶ Caro pinguedo: z spēs glan-
 dularū sunt tāq; famulātes p̄-
 dictis. 78.
 ¶ Ossa: z p̄niculū: z ligamenta
 sunt velut colūne z sulcimenta
 corporis. 79.
 ¶ Ungues at fuerūt i extremita-
 tib⁹ pp auritū. s⁹ pili fuerūt
 p̄ter sup̄fluitates v̄ ornati. 80.
 ¶ Sed oīa sunt famulātia: bu-
 p̄ficiāt staturā z figurā per ra-
 dices. 81.
 ¶ Spūs naturalis efficit ex su-
 mo seu vapore laudabili puro
 z mundo. 82.
 ¶ Qd aut ex eo s̄ purificatum
 existit in corde ē illud p qd ma-
 net vita z existit. 83.
 ¶ Hec generatio eius qd ex eo
 ferē in cerebro z ei⁹ miringa sit
 voluendo. 84.
 ¶ Insum at huic spiritui ima-
 ginatio: rō seu intellect⁹: z me-
 moria: cō plent z p̄ficiūt ip̄s
 spēs i n̄triculis cerebri. 85.
 ¶ In quibet ex spiritib⁹ ē s̄t⁹ p̄-
 pria ab illa q est in alio. 86.
 ¶ Septē virtutes numerant in
 natura s⁹ diuersitatē eaz i for-
 ma z specie. 87.
 ¶ Er his ē s̄t⁹ imutativa sp̄ma-
 tis: p̄ter qd depingat ip̄m. 88.
 ¶ Er his ē s̄t⁹ est virt⁹ q alit for-
 ma z figura i format corpora: nec
 non q̄titate et numero. 89.
 ¶ Est etiā s̄t⁹ attractiua: dige-
 stiua: retētiua: z expulsiua. 90.
 ¶ Est et ex his s̄t⁹ v̄ntēs mēbz
 qd s̄t⁹ corpi ex nutrimento. 91.
 Arricella, ○

Due sunt spes virtutis vitalis
 z actiois cuiuslibet ex eis sunt
 due partes. Ex qb⁹ est vna q⁹ fit
 actio pullus sup dilatatione z
 strictione v⁹ay pulsatiliu. 92.
 Soror autē hui⁹ est illa q⁹ agū-
 tar actioes cuiuscūq; agibilib;
 sicut ē amare: z h⁹e aliqd odio
 z depressio aie: z ei⁹ exaltatio. 93.
 Nouē sunt virtutes q⁹ ab aia nu-
 merant. ex qb⁹ sūt qnq; sub sen-
 situa visiva auditua olfacti-
 ua gustatiua z tactua vhs. 94.
 Est etiā virtus ad neruos pue-
 ritie ex qua sen p quam mouet
 q⁹s artus z iucturas suas. 97.
 Ex eis etiā est virt⁹ q⁹ imaginā-
 tur res sicut videntur. 96.
 Est autē adhuc ex eis virt⁹ in q⁹
 est rō. Et ē i q⁹ est memoria. 97.
 Oēs operationes virtutū nume-
 rant km ipsas virtutes quarū
 sunt operationes. 98.
 hec autē operatio d^r equinoce
 de qb⁹ d^r sicut de attractioe di-
 gessione et retentione. 99.
 Et sicut de trāitu km penetra-
 tione cibi z appetit. Nā attra-
 ctio est opatio simplex vni⁹ vir-
 tutū soli⁹. Appetit⁹ de cibi eri-
 fit ex duab⁹ opatiōib⁹ siml⁹ cō-
 positis. I. ex opatiōe sentiendi
 et attrahēdi. Opatio autē scien-
 di z impellēdi efficit trāsitu et
 generationē cibi. hec em̄ opa-
 er p^rdictis ā bob⁹ efficiunt. 100.
 Rememoratio sexta rerū necel-
 sariay ex qb⁹ p^ria est aer. 101.
 Sol h⁹ iudicia sup aerē: q⁹ siq⁹
 dē infūt t^rib⁹ ant manifestant
 ex imp^rssionib⁹. Climata et hnt
 sup hec iudicia. 102.
 Aer etiā alterat et immutatur
 ratione alicui⁹ astri oriētis v⁹
 occidentis. 103.
 Cū ēt sol appropinqt infāmas

incēdit et infāmat aerē. 104.
 hoc siq⁹de verū est intātū ēt q⁹
 cū infāmata elōgant aliq⁹ mō
 a sole vident aerem aliquātu-
 lū infrigidare. 105.
 Si etiā stelle q⁹ dicunt infortu-
 nate fuerit in exaltatione sua si
 gnificabūt sup corruptionem
 alatorū. Si vō q⁹ fortunatae di-
 cunt fuerint ibidē significabūt
 salutem eorūdem. 106.
 Tāto frigidior est illa quanto
 alteri⁹ sup mōtes existit. p^rle-
 rio vō v⁹ille existentis in valle
 iudicatur calida. 107.
 Si vō mōtes a parte meridiei
 et claudat mōtib⁹ iudicet⁹ i^ris-
 gidari a septētrione. 108.
 Nulla edificata a parte meri-
 diet iudicaf calida rōne ex sus-
 tentionis illi⁹ v⁹ti meridiona-
 lis super eam. 109.
 Sed si sit ex p^rte occidēt⁹ habe-
 bit aer ei⁹ grossitiū. Si vero ex
 p^rte oriēt⁹ hēbit subtilitatē. 110.
 Marie hnt Jūū iudiciū i hoc.
 sicut sapiētes retulerunt. 111.
 Trāsmutatio aeris rōne v⁹to-
 rū. V⁹ti em̄ generat i aere illō
 q⁹ generat in eo māsiōes i ak.
 impressioes. 112.
 Est q⁹de i meridionali calitas et
 hūiditas p quāto generat sup
 calefactioē z putrefactioē. 113.
 Frigiditas z siccitas infūt i es-
 p^rterionali z ideo generat ide
 tussis. 114.
 Calor z subtilitas infūt oriēta-
 li. et frigiditas z grossities oc-
 cidentali. 115.
 Ois angul⁹ terre mollis: cui⁹
 circūferētie sunt discoopie mo-
 tib⁹: z habens fontes aque dul-
 cis est siquidē cōplexionis hu-
 mide. 116.
 Generat autē siccitas in aere

appropinquate alicui ville: cui⁹
 terra vel loc⁹ saxosus est z sal-
 tus. 117.
 Dom⁹ valde patula et oib⁹ v⁹
 tis discooppta est in hyeme val-
 de frigida: estate vō cala. 118.
 Ex domo autē depressa z subterra-
 nea habet iudiciū p^rtrariū. 119.
 Calor inest pāno facto ex feris-
 co z coto: et frig⁹ i inrasculo. i.
 pāno plano non lanuginoso
 seu velleroso et lineo. 120.
 In cōpositis ex pilo et lana in
 est cum caliditate aliquātuluz
 siccitatis. 121.
 Iudicaf caliditas sup p^rplexio-
 nē cuiuslibet floues: z cuiuslib⁹
 aromati: exceptis quinq; scz
 myta: salice: menisfare: rosis: z
 violis: que q⁹de sunt frigida: tū
 etiā aromatica. 122.
 Laudabilior et vtilior ex colo-
 rib⁹ visui est niger aut virid⁹.
 Albus autē z citrin⁹: neg⁹ nō oē
 splēdidū ledit et disgregat lu-
 cem oculatorum. 123.
 Sicut q⁹ vera cibi actio est au-
 gere augenda z restaurare oē
 depēditū ex dissolutioe corpor⁹
 z ad p^rstinū statū deducet. 124.
 Est autē ex eo eligēdus ille q⁹ in
 sanguine laudabiliorē p^ruertit
 et trāsmutatur. 125.
 Leuis autē et subtilis est ex eo
 panis tritic⁹: z carnes pullozū
 galline z sicut buti ex olerib⁹:
 hi em̄ cōueniūt patiētib⁹. 126.
 Grossi autē ex v⁹ualib⁹ sunt si-
 cut similia: et sicut muto dele-
 ctabilis duozū annozū. 127.
 P^ricis not⁹ habitās in rupib⁹:
 est ab⁹ verato ab exercitio et
 labore. 128.
 Ex eis etiā subtilis malitie: si-
 cut sinapis cepe z alliu: hi autē
 g^rant colera rubez: v⁹ z q⁹s

sumunt in via medicine. 129.
 Ex eis sunt etiā generātes me-
 lācolia ex qua in q⁹uidā corpo-
 rib⁹ morbi generant: velut h⁹e
 ci antiq⁹ bones panis surfire⁹ z
 caseus. 130.
 Rursus quidā ex his causant z
 efficiūt humorē siccū sicut g^rof-
 si et genera lactis. 131.
 Aque delectabiles et sicciales
 p^reruat humiditate radicalē: et
 causant egressū fecū z supfluita-
 tem: digerētē z deducūt cibum
 per venas. 132.
 Melior est ex aquis pluvialis
 munda: qm̄ nihil admiscet ei q⁹
 inferat eis nocumētū. 133.
 Ex eis autē sunt egredietes nā-
 turālī dispositione earū quarū
 p^rpuā actio est h⁹cōplexionē⁹
 q⁹ admiscet eis. 134.
 Omne q⁹ bibit ex cernisiss⁹ la-
 cre et vino nutrit corpus. 125.
 Potus p^ruertēs corp⁹ ad sui na-
 turam est sicut opimel ex sui in-
 umentō. 136.
 Sōnus est quies virtutū aialū
 motinarū z sensituarū. 137.
 Ipse enim calefactio corporis in
 teriora ex q⁹ fit cibi digestio lau-
 dabilis z melior. 138.
 Si autē somnus multū plongat
 replebit caput humorib⁹. 139.
 Ipse em̄ humectat corpora: z re-
 laxat: extinguitq; calorē v⁹isū:
 cantem ipsa. 140.
 Opata vigilia excitat valde sen-
 sus z disponit vires ad exercēdū
 op^ratōes suas: tū hoc mūdificat
 corp⁹ a fecib⁹ z supfluitantib⁹. 141.
 Ex longa autē vigilia p^rigit ex-
 p^rfectio z insonietas generāssan-
 xietatē z angustia aie. Ipse etiā
 dissoluit spūs: z corpora fedat: z
 corūp^rit splēdorem z claritatez
 corporis z colorem eius: et p^ro-

fundat oculos: nocetq; digestio:
niz: mentē tollit: r corp⁹ infrig-
dat. 142.
Et exercitijs decet qđ fiat tē-
peratū: moderatum: r egle naz
eāt r tpat corpa: r efficit egres-
sū supfluitatū r hūiditatū. 145.
Disponit etiā corpus ad hoc
vt nutritur: r disponit parū
vt augeatur. 144.
Inmoderatū ex eo ppe dicit
labor: qđ qđ spirituz euacuat: r
educit: remacerat pigues r car-
nosos: r isfāmat calozem extra-
neū educit ēr hūiditates a cor-
pore: r debilitat nervos ex vio-
lētia doloꝝ: r facit corp⁹ fene-
scere: aī etiā senectutis. 145.
Ultimata quies ē icōnēsis:
neq; est inuamētū inuilitate
ei: imo ipsa replet corp⁹ hūidi-
tatib⁹ sicut r glādul et nodis:
neq; disponit corpus ad aliquē
cibum. 145.
Corp⁹ idiget vniuersali ena-
custide omnium mēbroꝝ: cor-
poris p siobothomiā et farma-
ciam: ex qua quidē est perfectū
inuamentum in vere. 147.
Vomū⁹ fiat in estate. Sz me-
lacolia educat in autūno. 148.
Sargarimata r dentificia
purgāt r mūdificāt palatuz et
dentes. 149.
Pronoca vīnā alias incidēt
in hydropē. Et pnoa: mēstrua
sīnā corūpent corpa eoz. 150.
Due feces i colica: nā in earū
educitōe curabit paties. 151.
Uttere balneo ad tollēdū for-
des r imūdiā: neq; sis i h⁹ pi-
ger si vel educere supfluitates
a corpis supflue r cutē ab acci-
dētib⁹ imūdicie mūdificet. 152.
Coit⁹ pmedat inuenib⁹ qua-
ten⁹ p eū a nocuentis pntio-

sis liberentur. 153.
Nequaquā tamē pcedat ma-
cris: lenib⁹: aut ēr debilib⁹. 154.
Incurrit podagrā et dolores
alios ille q; vti corū immedias
te post cibū sumptum. 155.
Vult⁹ coit⁹ debilitat corpuz
facitq; ipz hereditare varias spe-
cies nocuētoꝝ et doloꝝ. 156.
Fra aievt tumor icitat frigidē
tarem q; qđq; magnificat intm
donec ledat in vltima. 157.
Magnū r multū gaudiū im-
pinguat corpus: r ideo multum
ledit et pinguem r crassum. 158.
In lamento quidē et tristitia
ferur indicū nocuētū sup ma-
crum. Et confert indigentū dis-
solutio. 159.
Vob⁹ ex superfluo calore in
mēbris: similibus absq; supflui-
tate generati sunt sicut morb⁹ fe-
brilis: et consumptius sicut in
ethica et ptisi. 160.
Vob⁹ bus aut ex caloze cū hu-
more ē sicut febus putrida. 161.
Ex eis aut sunt morb⁹ frigidī
absq; materia: sicut gelatio pti
genser nūe grandine frigō
re. et ex eis est frig⁹ cū materia
sicut paralytis cū magna quātū
tate flegmatis. 162.
Ex eis est humid⁹ absq; sup-
fluitate: sicut habitudo corpis q;
laravel mollis videtur. r ex eis
est morb⁹ humidus cū materia
humozali: sicut repletio ventris
in hydropē. 163.
Vob⁹ siccus cū materia est
sicut cancer vel glādula. Sz sic-
cus pter quod in corpōib⁹ sic-
cut materia est sicut spasm⁹ ex
inanitione. 164.
In mēbus organice: sicut sunt
morb⁹ cui accidit i plasmate le-
sio vel nocuentum. 165.

Est aut morb⁹ in augmēto si
fuerit caput nimis magnū. r in
diminutione: si fuerit stomach⁹
nimis paruum. 166.
Si videat forma capitis lata
vel cōpressa erit error: vel pecca-
tum in plasmate. 167.
Ex eis ēr ē morb⁹ i pcauitate
cū accidit ei nocuētū sicut cū
plāta pedis carne repleat. 168.
Aut si accidat iterponat ali-
qd in poris: meatib⁹: sicut pūn-
git in oppilatōib⁹ ex lapidib⁹
renū cōtingentib⁹. 169.
Aut si mēbrū qđ bz ēē asperū
sit lenerv stomach⁹ i qđ supflua
humiditas exuberat. Aut si qđ
bz esse lene exasperet: sicut can-
na pulmonis cū ericcat. 170.
Est aut numer^a nā egredies
in fer vel quatuor digitis. 171.
Interdū vniunt duo digiti et
iūgunt. Et interdū crura inna-
turalter separantur. 172.
Solutio diuisi in alias vno-
nis existit in cōiūctioe mēbroꝝ
aut in separatioe. In cōiūctioe
qdē sicut ex dislocatioe brachij
r incisioe pedis vel man⁹. 173.
Solutio i ossib⁹ est fractura.
In tunicis aut r venis dicit
ruptura. Sz solutio facta sim latū
vel lōgū in nervis dicit fixura
vel punctura. 174.
Solutio facta in ligamentis
vel chordis dicit hūatio. r ara-
bice dicit rabat. Sed facta icar-
ne dicit vuln⁹. Si th⁹ pūceret
tēpus et⁹ diceretur vlcus. Sed
facta in solā cute dicitur excor-
riatio. 175.
Cause diuiduntur in manife-
stas apparētes qđ. ptingit cuti
r superficiēi corpōis sicut ignis
r nix percussio aut ruptura con-
tingens ex saltu. 176.

Ex causis etiā sunt qđ dicitur
pūctē. Et ipē qđē sunt iter has
species differētes: hoc q; quā
diu pūnat putrefactio pūnat
r febus putrida. Ex causis etiā
sunt qđ antecedentes appellānt
repleto corpōi cōgruētes. 177.
Ex causis efficiētib⁹ vniuer-
saliter est qđquid corripit mem-
bris cōplexione: et inuisione hu-
moris ad ipsū. 178.
Hec sunt potētia impellēti: et
debilitas seu impotētia recipiē-
tis et multitudo mali humoris
fluētis: latitudo meatū: et de-
bilitas nutritiue hecē emū suffi-
ciēs summa earū: necnō etiā qđ
videbis equalitatē in substantia
corpōis existētē supari: r ad sui
cōtrariū declinare. 179.
Qđ gnat i eo calozē est qđē cā-
rē pfigat corpōi illd qđ ide et
dē ptingere p̄uenit. V⁹ aut r e⁹
alij ē calidū potētia. Sz cali-
dū i actu ē sicut calor solis. 180.
Ex his sunt morb⁹ aie sicut ira
r mot⁹ corpis sicut labor: cor-
ruptio r putrefactio: r cibi pū-
tas: r qđ poros corpis cuti: clau-
dit r cōstringit sicut aer. 181.
Cā vero hāpēgritudinū est qđ
qd i eo frigiditate gnat: r qñs
soluit ex eo dissolubile: cui⁹ vir-
t⁹ aut ē potētia velut ptingit in
iniquiamo assumpto aut i actu
sicut in nūe. 182.
Fames ē cū pabulū spūz termi-
nat: r sic ptingit cū termiat r cō-
sūit oleū i lāpadē vt crucibulo.
Uhemēs ēr saturitas ex crapu-
la calozē suffocat r extinguit. 183.
Mor⁹ aut fortes r diurni sūt cā
euacuationis spirituz in infir-
mationis corpis. Quiete etiā
isfrigidat calor: sicut flāma fumo
extinguitur. 184.

Fortis & valida corporis densitas colludat calorem in corpore do nec extinguat corporis immoderate raris seu spogiosus de facili i frigiditas cui sit propinquus & dispo situs ad hoc ut i eo calor de facili dissoluatur. 185.
Causae sunt numero scripta hu miditate generantia ex quibus ad calida dulcis super totum usata est humida in actu. 186.
Ex huiusmodi aut i potentia est visus pituiti delectabilium ca se i recedens quies corporis & imob rana refectio vel saturitas. 187.
Causae sunt siccitate generantia sensu intellectu ve apprehensa: ex quibus quaedam actu existunt siccitas reas et quaedam in potentia sicut est sinapis & tarta sacra seu abstrin tia p quae humiditas corporis consu ma fit ois motus fortis & violentus. Cōtingit etiā corpus excitatio ex vetricis solutione. 188.
Cause magnitudinis membroru sunt fortitudo et potentia for mativae & etiā nutritivae. 189.
Cause praevitatis membrorum sunt raritas eis quae magnitudinem efficiunt eisdem. 190.
Cause corruptivae formae est in numero similitudinum quod quod rone malitiae apleritatis existens i matrice cōtingit aut puritate sp matris: aut malo egressu fetus i ortu suo ex cuius tortura cōtin git peccatum i figura & forma. 191.
Ex his etiā est nutritio si deliquit faciendo ipsi aut elevando ut deprimendo ipsum. 192.
Cel si forsitan augetur i eo cibus: aut ad nutriendum qui malus existat. 193.
Aut si puer debilitatus sua ca dat cui non regit ab alio: & ipsi ta bia aut crus in frangatur vel eius

nas? pentia? taliter quod ide respo nē & pssionē patiat. Nō est pē mās rectificari si moueat quod iporitas se sustinere rōe fracture ossi nō dū pfecte cōsolidate. 194.
Thecet facit mltitudiū humo rū in leprosis reputas eorū dē & cōtinuitas febres facit. 195.
Aut tortura oris & faciei cōti gēs ex mollitie & relaxatione ner ui aut corugatioe & tēsiōe ner ui plus collū declinante. 196.
Clestigia apostematū & cicat rices vicerū & vulnerū pculdū bio formas in superficie corū sunt. 197.
Sapientes dederūt opā in col lectioe eorū quae sūt de gñe claudē tū & obturātū poros et meatū ex quibus sunt fortitudo retētiue & debilitas expulsiue: interdū ē frīgus est causa humis. 198.
Siccitas ē coartat eos valē & simlī facit ligature: pā etiā augstat et obliq̄t per p̄strictionē nē exterius in aliquo membro generatur stringit etiā eos me dicina stipicia. 199.
Hoc etiā cōtingit interdū cō solidatione vulnerū et vicerū: et ētyerruca seu potus et carne in naturaliter augmentata. 200.
Hoc ē hūor facit aut fames vel sāguis lac coagulātū et aq̄. 201.
Hoc etiā facit vermes lapide et ser ficia et dura et aer. 202.
Causa operationis meatuum sunt fortitudo expulsiue et obli litas retētiue. 203.
His ē ēt oīū medicla aptina calida et hūida necessario. 204.
Quicquid auget et excedit nu mero i nobis: auget sic ex mltā materia v digitus si fuerit ma teria illaudabilia. aut rana si materia illaudabilia. 205.

Quicquid minuit in nobis nume ro: cōtingit cōtrario eius cuius rememorationē fecim. 206.
Cā generans asperitatem ē ablatio hūiditatis: q̄terdū ex hūioe frigidū ptingit vulnere stipitici tate ciborū & medicina. 207.
Causa leniens asperitatem est sic cut humor viscosus: et oē p̄n gūe vnicuosum. 208.
Proculdubio oē illud de cuius natura est vt stet separatū ab ali quo: cui aliq̄ mō eivm si cū eodē p̄m̄get. Si vulnū nō debite so lidificet res in mēbro inopinata ostenditur. 209.
Ex hoc etiā est fortitudo i muta tiōe & debilitas i formatiue. 210.
Quāvis separatio ptingit sculi bet ex eis de quorū natura ē vt sunt in situ p̄ucta sit de gener & numero egritudinū situr possi tionis in mēbris organicis: & nī hilominus etiā p̄p̄te de gñe solu tiōis diuisi seu p̄tinuitatis cuius quod dē solutiōis cāe he referūt. 211.
Humor quod dē hūis vim et q̄litatē v̄stiniū & calefactiū & corrosiū v̄ sanatiū: aut hypostasis im pulsua seu imbibita p̄tusionē i se res: vel viscositas relaxas o mo uere deberet vel saltē p̄tūdes la nias & disruptēs vel lapis offen dens et cōtūdens. 212.
Ex eis sunt medicinae corrosivae & v̄stivae: vt ferrum corrodens et lantia. et q̄tis v̄stus scindit ra tione rēssionis. Idem etiā agit ignis sicut in ceteris. 213.
Quedā accidētia reperunt in operationib⁹ et quaedam in quibusdā corporū ptingētib⁹: quaedam i egressū ab eo dē putā in fecibus: egressu. i. sāguis i sudore v̄tia. 214.
Egressus naturalis opatiōis di spōsitiōe sua est triplex. i. ipsi de

bilitas: ipsi? ablatio: ipsi? imu tatio seu corruptio: quod in quibet morbo est etiā manifestū. 215.
Debilitas enim opatiōis visus est cui aliq̄s debilitate videt: ipsus vis ablatio est oīnovisus p̄hibet v̄t auferit: ipsi? corruptio & incōne nēs imutatio & imaginat levi dere que non videt. 216.
Exempla accidētū p̄portiona bilia reperunt in accidētū cō tingētib⁹ alijs opatiōib⁹. 217.
Sensus visus attingit & percipit interdū aliq̄ ex accidētū q̄lita tū corporū ptingētib⁹ cōtūritatē & timore visū pceptibile. Et in terdū attingit & percipit auris ali q̄ ex eisdē sicut sonū v̄stris i hy drope. Percipit etiā ex eis aliq̄ sensus odorat⁹ quādam modū fe torē ptingētē v̄lcerib⁹ p̄tūdis et corruptib⁹. Ex eis etiā est q̄s vis sapore percipit & sic ptingit cū cre dov̄t acetositas i ore percipit. Ca etū etiā quod ex eis cognoscit: sicut per tactū cognoscit caneri duri ties. 218.
Supaccidentia ab egredietib⁹ a corpore sumpta excitant sicut dem quinq̄ sensus. 219.
Sicut in ymuna si rubea sit vel nigra. et sputo si fuerit vel sanguis vel sicut butyrū. & in eo quod quod rone dissolutiōis vel resolutiō nis egredit sicut ptingit v̄tossitate: sicut tūtiō: oscitatio. In vomitu et repit iterdū acetositas amaritudo vel stipiticitas & quod v̄tina fuerit fetida significat quod dē sup̄vescivlceras: & in sudore sentit si frigid⁹ fuerit vel calid⁹ sensu tenis vel viscosus. 220.
Et quaedam accidētia sunt patētis p̄tūdes & ap̄ nos signa & v̄mōs p̄tūdes. Et postp̄fici memoria tionem de his quasi transitioe

in generali facta nunc rememoratione de eisdem in spali. 227.
Omne signum sicut dictum est rememorationis aut presentis indicium: vel futuri pronostica. Est tamen vitale non necessarium nobis quod referuntur ex eo quod presertim sicut habet dicitas terminati sudoris. 222.
Omne illud quod signat super illud quod iam existit: neque non etiam quod signat super illud quod speramus. Et quod de multum necessarium: cura et conveniens sit a nobis cum auxilio huius rei. 223.
Ex his quod de signis sunt quod generalia: quod de spalia: et particularia alicui ex membris de quibus quod de specialia facia rememoratione in arte seu parte artis curative. 224.
Omne signum generale sumitur a membris principalitate videlicet habentibus: puta ab epate cerebro et corde hec enim sunt habitate dicitur principalia. 225.
Et cum est recte formationis seu imaginationis et rationationis seu cogitationis sane memorie: et recordationis. 226.
Motus etiam et sensus laudabilis signat super capitis sanitatem et non cum etiam eius pertingentia denotant perculdubio quomodo existat in cerebro. 227.
Cum cor incedit recte in passione sua: tunc est dispositio sitio et pacifica et tranquilla. 228.
Nequeque fuerunt genera pulsus in numero venarum posita nisi ab ore sapientis. Quorum quod de primus ab estimatione dilatationis est assumptus: ipse enim significat super dicitur et fortitudinem virtutis et ipsius equalitate. 229.
Magnus autem est cuius dimensiones eminet et defecit: et significat super fortitudinem enim suam estimationem. 230.

Parus pulsus est: huius in virtute: et etiam pulsus lous et brevis. 231.
Ex eo strictus etiam necnon etiam eminet et profundus. 232.
Sensu etiam relatus temperie motus est varius et diversus. Et quod est pulsus velocis magni tactus: et signum ficitur quod de super vim et calorem. Et ex etiam pulsus est tardus dominans et gelatiolus signat super debilitatem cum frigiditate. 233.
Sensu sumptus ab estimatione temporis etiam dividitur in suas species: scilicet in frequentem pulsum et sine quod de significat super debilitatem virtutis et caloris. Et tardo sibi contrarium quod super latitatem et frigiditatem attestatur. 234.
Sensu sumptus in disparte virtutis dividitur forte pulsantem magnam et in sibi huius debile: cuius pulsatio profunda est et epilis. 235.
Ex genere sumpto a corpore venae per tactum pulsus durus quod attestat super siccitatem: et ex eo est quod tactu mollis et humidus reperit signans super sui corporis molliorem. 236.
Sensu sumptus a parte siccitate corporis venae signat recte super complexionem. scilicet frigidam super frigidam: et calidus super huius. 237.
Sensu sumptus ab eo quod per se vena declarat dispositionem et esse humorum eius: plenus enim super humorum abundantiam. Et vena super ipsorum diminutionem habet attestari. 238.
Sensu sumptus ex motibus et quietibus pulsus detegit quod de ad sensus ipsorum eorum. Est autem ex eo spes iusti poderis: et quoniam pulsus etiam temporis anni et regionis: et ex eo etiam est egrediens a debito consuetudo. 239.
Ex eo etiam est sine poderis huius et quod primit sine poderis 240.

Aliud genus eius sumitur ab equalitate et uniformitate aut diversitate et inequalityte ipsius. 241.
Qui recte incedit uniformiter et ordinate de vniuersi sine equalis. 242.
In diversitate generis sumptus in numero percussionum arterie sunt differentie. 243.
Differens pluribus percussioibus dividitur in duas species. 244.
In equalitate et diversitate ordinata: et ordine carereque scilicet a la capere nequit. 245.
Dicitur huius ordinis de reuersivus: est huius dicitur nostrum ille qui postquam sic percussus fuerit per ad percussioem sicut prius. 246.
Ex eo etiam est cuius regressus minime sunt uniformes: et talis est quod cauda sonoris appellatur. 247.
Est etiam ex eo qui differens seu diversus sicut quod percussioem reperit cum mensura. iuxta digitum capituli. 248.
Ex his quod de est pulsus iterativus et huius percussioem. Et huius est etiam humilis et depressus. 249.
Ex his etiam sunt in cuius percussione duo sunt lectus: et etiam in quo sunt plures. 250.
Est etiam ex eis vermicularis et ferrina. Similiter formicularis et vidolus. 251.
Ex his etiam est ille quod tremulus dicitur: et quod est signans super ethicam. 252.
Ois quod de pulsus continet duas species: est etiam una equalis quod ex abas bus huius defecit seu reponit in gradu. 253.
Inter species vero generalis dicitur ueritas non est equalis et media in diversitate. 254.
Ex pulsus temperata corporis connotat pulsus cuiuslibet donec ficias ex eo cui lateri equat: aut

inequalis efficiatur. 255.
Omnis pulsus egrediens a dispositione convenienti dicitur copariari ad egressum complexionis eius. 256.
Scito esse varias species pulsus in diversis etatibus quoniam anni temporibus et diversis regionibus. 257.
Et etiam in diversis complexionibus hominum et habitudinibus masculis et mulieribus. 258.
Pulsus velocitas cum magnitudine est in calido. Sicut etiam et in estate iuuentutis: et in masculo. 259.
Talis autem est in regione et habitate meridionali: macro in pregnante et estate. 260.
In frigido enim est pulsus parvitas et tarditas: et cossis quod de est in senibus et autumno. 261.
Confirmis quidem est in mulieribus: et in pigri carne laxa habenti. talis etiam est in septentrionali. 262.
Cuiuslibet siccus quidem pulsus est durus: cuiuslibet humidus est quod de pulsus mollis. 263.
Pulsus cuiuslibet habitus complexionis equalis et temperata similitudinem quod de pulsus perfecto ipsius veris. 264.
Quartum clima sequitur complexionem predictam. 265.
Pulsus infantis frequens est mollis: Pulsus autem senis est tardus et durus. 266.
Pulsus cuiuslibet corporis multum humoris feretis est valde plenus. 267.
Omne corpus vacuum a materia habet pulsum illa laudabile et vacuum. 268.
Pectus et pulmo sunt organa animeque siquidem sana fuerint vite preseruantur. 269.

Si operationes eorum declinant ad aliquam malitiam: cor siquidem ignietur ex sui inflammatione. 270.
 Et spiritus quidam habet significare super pectori contingit in quacunque egritudine eadem contingit. 271.
 Ablatio spiritus proculdubio super principis attestat: significat enim quod materia in nullo est digesta. 272.
 Si autem fuerit paruum et tenue: habebit spiritus digonem debilem attestari. 273.
 Si vero fuerit mediū et æque: in hoc quidam signat quod morbum iam ad mediū augmentū puenierit. 274.
 Si autem fuerit multū spiritus: tunc proculdubio est morbus in statu. 275.
 Tenuitas etiam spiritus signat quod humor facies morbum leuis sit et subtilis. 276.
 Tale etiam signat quod morbus sit veloties recte digonem. Si vero fuerit grossus significabit supra dūm et tardum. 277.
 Digredo spiritus significat super violentiam ystionis. 278.
 Spiritus vero viridis coloris significat super colerā citrinā et potum. 279.
 Spiritus habens citrinam rem clarā significat super coleram vis tellinam. 280.
 Spiritus albus signat super humores flatū et ruberū super sanguinē et spiritus cuiusque fetidū et proculdubio operfectio significat. 281.
 Et spiritum sine fetore signat quod eo nulla sit putrefactio. 282.
 Si spiritus figura rotunda sit tunc hoc patiens habet patiat: hoc erit quidam quod in diafragmate eius sit apostema. 283.
 Si patiens non cessauerit sufficere: iam quidem incidit in putrem. Spiritus autem egritudine sine tussis et difficultate significat super perfectā digestionem.

Generatio. iij. humorum est in epate ex cuius augmento augetur morbus in corpore. 285.
 Omne membrum rone ipsius augetur est nihilominus in ipso membro propria operatio. 286.
 Ex vapore autem ipsius spiritus. 287.
 Ex reliquo corpore seu humore eius sano sit corpus sanissimum autem humor sanus cum epar sanum fuerit. 287.
 Et aque quidem benehnt cibum ad ipsius misceturque cuiuslibet humoris super est dominantis. 289.
 Aque etiam mittunt ab ipso epate ad eius colatoriam: in ipso nihilominus cum humoribus permiscetur. 290.
 Et ipsa quidem adfert seculi colores eorum: necno etiam ocellum quod est necessarium in declinatione et significatione eius. 291.
 Et proculdubio quicquid diximus est manifestū super cuius veritate sensus etiam attestat. Sit enim apud nos erynra significat quod est pressus patientis. 292.
 Albus color vine est ex signis super multitudinem cibi et potus seu nauseatiū saturatē significatibus: aut super dūm frigidus vel humiditatis flatū aut super fluxum vine vel oppilationis epatis. 293.
 Cum autem yrinā videt modicum citrinā significat quidam super puritatem colere. Sed cum est in colore ignea significat super multitudine colere. 294.
 Et color quidem clarus sub rubeo ponitur eo tamen est amplius colera rubea. 295.
 Valde autem rubuerit color eius: a natura sanguinis: nisi sit fuerit talis ex assumptione croci aut applicatione alicuius contingit

neque ex colica. 296.
 Si autem videatur nigra postquam fuerit fulca significat quidam super forte algore. Si vero talis appareat postquam precessit valde rubea significat super forte humoris ystionem. 297.
 Iudicia autem super morbum ex colore videntur: nisi tamen fuerit talis ex cibo ipsam tingente puta olei. bus castia fistularum et si ea breuiter tingente sicut almuri et similibus. 298.
 Tenuitas quidem substantie in yrinā significat super paruitatem digestionis. 299.
 Et proculdubio efficitur yrinā tenuis per corruptionem cibi et oppilationem et epatis apertam. 300.
 Vine autem grossities significat super digonem: aut super multitudinem humoris flegmatici in corpore epientis. 301.
 Cuius hypostasis videtur alba in colore significat quidam salutem in firmozum. 302.
 Si autem color eius appareat citrinus hoc erit ex acumle colere rubee. 303.
 Si vero appareat velut sanguis significat proculdubio si malitia digonem ipsius sanguis. 304.
 Et si talis dispo ipsius prolongetur neque varietur: erit ex epate apostemato. 305.
 Et si fuerit nigra post intentionem rubedinem et petes fundū postquam prius apparuerit in alto significat quidam quod iam puenit patiens ad hoc quod anima separet ab eo potissime cum casu vitutis neque est spes de eo aliqua: neque potest ei quicquam proficere cum sit mors pro qua ex violentia ystionis. 306.
 Et si appareat nigra post eius succedinem propter quod morbi materia

fo. cccxxij. sit acuta et potissime si cum tali succedie affit aliquid signū laudabile et radij morbi fuerit ex meli colica significat quidam super morbi presumptione: hoc enim patiens. 307.
 Si appareat nubes supernas in superiori parte vasis significabit super cruditatem: licet sit in ea aliquid digonem quod ex vtilitate permiscente se ei impedit et inde sursum eleuatur. 308.
 Et scito quod si videatur pedere in medio quod parua vtilitas est in tali hypostasi. 309.
 Et scito quod si precesit citrina fuerit alba lenis pincta inferi de pressa et talis continuo appareat quod digonem morbi sit completa. 310.
 Cuius autem appareat hypostasis non continuata significat super debilitatem virtutis. 311.
 Si vero fuerit cōtenta in ea si multa fragmētis ordi: significabit quidam super rasurā venarum. Si si assumile fuerit et sine fetore: significabit super vlcera vesice. Si autem similet squamis metallo: significabit super ystionem et inflammationem continentem. 312.
 Si sanies appareat in vase significabit super apertionem apertis. 313.
 Si vero prolongetur egressus eius cum sanguine corrupto significabit super apostema flegmaticum. 314.
 Cum autem hypostasis petit fundum et spmā similia: est quidam ex humore grosso et crudo. Et si cum eadem sit harena mitra scito illi curā et calculosum. 315.
 Puuatio quidem feroris contingit ex puuatione coctionis et digestionis aut ex indigestione rone indigestibilis. 316.
 Omne illud quod est vltimati fetoris est vtilitate corruptionis. 317.

¶ Si aut odor ei sit extraneus horribilis: scito illum cuius est parti morbum vesice. 318.
¶ Tam quidē retuli genera vine simplicia. Et dictis meis poterit q̄s vri in iudicijs compositorum ex eis. 319.
¶ Interdū attestātur feces sup stomachum ⁊ interdum sup ite sinas ⁊ ipsum epar. 320.
¶ Feces q̄dē minuant rōne magne trāsmutatiōis alimēti cū cōuertit in mēbris: nisi illi? cur? expulsiua fuerit debilis ⁊ attractiua fortis: rōne alicui? nocuēti contingētis. ⁊ hoc q̄dē significat repletiōē corporis patētis ex malis humoribus. 321.
¶ Si aut fuerit magne in quātitate: erit q̄dē signū q̄ cib? nō p̄beat augmētū corpi atq; attractiua sit in eo debilis ⁊ diminuta ēt expulsiua fortis rōne alicuius morbi vel nocuēti. 322.
¶ Si aut feces fuerit albe erit oppulatio vel sciprosis in meatibus fellis ⁊ icteritia q̄dem est significatiuis super hoc sensibilibiter. Sub hoc etiā genere est vine citrinitas: nisi cū corporibus hūore slegmatico v̄l mala p̄p̄leione frigida inficiatur. 323.
¶ Si h̄o appareat rubeē v̄l ignite significat sup excessū ⁊ dominium colere rubeē. 324.
¶ Sed si similes porro aut viridi eris i colore significabūt q̄dē morbi ⁊ malitiā magnā. 325.
¶ Cum aut apparebūt nigre in colore: hoc quidem contingit ex forti et antiqua frigiditate corporis cuius sunt. Et si tales appareant in morbo acuto significabunt super mortem futuram in propinquo. 326.
¶ Si aut feces fuerit dure signifi-

cabunt super fortitudinē attractiue aut super calorem ventrem vel super cibum scipticum ⁊ constrictiuum. 327.
¶ Si h̄o fuerit feces molles ⁊ liquide nō erit fortis attractiua i corpore: aut in corpore erit frigiditas mala aut hoc cōtingit ex mala alia dispositione corporis vel ex cibo qui soluit ventrem ⁊ mollificat per naturā suā. 328.
¶ Si differat et tarde egrediatur fecū post cibū sumptum: hoc quidem contingit ex difficultate digestionis ipsarū: aut diminutione vel debilitate expulsiue aut fortis frigiditate: aut ex ventrem necessario confringentibus. 329.
¶ Si autē cito? debito egrediantur: hoc quidem erit ratione cibi non constrictiuifed potius naturam suā mollificantis etoluentis: aut ratione humorum ⁊ humiditatis ad eas fortiter impullarum: vel ratione meatūrum fugentium ⁊ attractiuum aut ratione nocuētiorum in intestinis contingētū vt pote apostematis in al. vlcis corruptionis digestionis et aliarū specierum morborum eiusdem contingentium. 330.
¶ Si egrediatur cū sōno significabūt super magnam ventosositatem. Si vero fuerint mixti faniei significabūt sup apostema in organis cibi existentia. 331.
¶ Si si appareat sanguis cū eis significabit quidez super vlcera et tenasmonem. 332.
¶ Si aut sūt multū fetide sigca huiusmodi sup magnā corruptionem. Si h̄o velut olz supnat eis significabūt sup liq̄factionē piguedinis corporis. ⁊ erūt proculdubio odoris acetosi ex hūore ace-

tolo. 333.
¶ Sudor multus in morbi humidi factus quidem est ex accidentibus vim ⁊ naturam ipsorū referentibus: neq; est sicut ille ex quo fit iuuamentum. 334.
¶ Suppius aut in vltimo cū casu h̄o patētis p̄tingit p̄culdubio ex labore ⁊ debilitate h̄o ⁊ nature: v̄l motū ē i p̄p̄inā. 335.
¶ Sed p̄nus sudor i morbis sup oppulationē ⁊ clausiōē cutis ⁊ grossitiē hūoris ⁊ debilitatē ex pulsiue ⁊ paruitatē digestionis ⁊ ventris molliatē ⁊ surum. 336.
¶ Si appareat sudor valde albus in morbis significabit sup humores slegmaticos. Si h̄o sit citrinus si significabit sup colerā citrinā. Si niger sup melācolia. Si autē rubeus erit morbus ex slegulic. ⁊ s̄l̄ p̄bet nob̄ signa suo sapore. 337.
¶ Sudor subtilis p̄tingit et subtilitate humorum. ⁊ grossus ex grossitate eorundem. 338.
¶ Si aut fuerit vniuersalis i toto corpore est bonus. S̄z si p̄ticularis ⁊ specialis in vno loco est malus et illaudabilis. 339.
¶ Qui etiaz contingit tempore suo vna cū circuitibus ⁊ paroxis meis febrium aut in die critica ē q̄dē bonus ⁊ laudabilis. Cōtrarij autē bonitas lōginqua est ⁊ remota. 340.
¶ Pronosticatio diuidit i referēte: significatē morbi futurū generat in sano: ⁊ significantē q̄dē debet cōtingere patienti in morbo suo. 341.
¶ Signa aut referētia sup egritudinē futurā sumant ex accidentibus significantibus super repletiōē vel euacuationē cerebri aut residui corporis. 342.
¶ Significat autēz sup repletiō-

ne: q̄s multitudine cibiraritas balnei ⁊ exercitijs: ex his nāq; accidētibus cōtingit repletiō. 343.
¶ Sen? repletiōis diuidit i repletiōne penes virtutē anime: et si fuerit respectu immutatiue ē digestiue nequaqs erit appetitū coedendū laudabilis: eritq; egēstio mollior: ⁊ liquida: neq; erit digestio in vima. 344.
¶ Significat aut sup repletiōē respectu virtutis motiue ex grauitatē ⁊ lesiōne motus. 345.
¶ Si aut sit repletiō respectu pulsatiue: erit q̄dē patēs debilitas ⁊ pigrity pulsatiōis eius. 346.
¶ Causa h̄o debilitatis anime rēse potētariū est illud q̄d ne quēnt pati et h̄m̄is: nāq; ex eis ledit ⁊ grauat: eas nō aut iō q̄ mētibz continuitates ex eis repleantur. 347.
¶ Est autē alia repletiō a predicta penes cōcauitates organorum sc̄z cū non poterūt tolerare ex eo quod membrorum cōcauitates replebantur. 348.
¶ Hoc autē genus p̄tingit ex repletiōe: aut sleguimus puri ⁊ mūdi aut colere aut hūois slegmatici. Interdū aut anime sine portiente fortes sunt nec grauant eas h̄m̄is. 349.
¶ Cū dominatur sanguis albus humoribus autut somnus ⁊ dolor capitis i excessu cū timore ⁊ rubore venarū. Sitq; possibile q̄ inde cogitationes mutantur cū grauitate capitis et debilitate fatigatione sensuū. Reperit em̄ factu calidus cuz grauitate humorum ⁊ scapularum ⁊ cuz ofciatione. Et sunt interdum grauita latera et hypochondria. Et manifestus fluxus sanguinis a naribus cum aliebus. Et etiam

venter est laxus: nō tamē cū delectatione z suauitate vite. z apparet somnia letitie z iocunda cum varietate z multitudine colorum. Accedit etiā purit⁹ in loco slobothomie cuz rubedine oculi insolita z apostemariibus aut variolis aut pustulis corporis z opinat se comedere dulcia in somnis z videbit q gustet dulcia: si prius eam non comederit. Unde si hec accidentia sint in vere aut in principio iuuentutis nouelle significabunt quēdā nobis super egritudines ex sanguine generandas que quidē de facie p̄r apparebunt. 350.
 Et cū dominatur colera citrina aut crocea apparet quidē color: cuz curin⁹ cū debilitate z caua appetitis cibi: z reperit in q̄ dicitur ois amaritudinem et mordicationes ex ipa colera rubea in stomacho contingentem. Acciditq̄ eiventris solutio cum qua est colera rubea in somnietas cū profunditate oculoz: sic citas ois z lingue: z eius vna est in colore valde citrina. Acciditq̄ et sincopis: z riget cuti⁹ cum permissione z perturbatio ne. Acciditq̄ et sitis post teinū et apparet ei in somno confusationes cum subtilitate pulvis z calore corporis. Sunt etiam ex his accidentibus multa z frequē balneatio in aquis calidior sulphureis: z mot⁹ laboriosi q̄ sūt in regionibus z villis septērio malibus: z frequēz continuus esus acutorum et marime si fiat semper estiuo. 351.
 Et si ho colera nigra in corpore dñetur erit quidē fusc⁹ color corporis cum forti z ingi meditatiōe z cogitatione z appetitu

cibi forti: z regietur in ore sapor acetosus. 352.
 Est etiā cū malitia anime iustus fortis z asurus: z pulvis durus est z tardus. 353.
 Et vna qdē tenuis z cruda nec in digestionē decoctio. 354.
 Et cibus sicus aridus ātietas timor cōtinuus z tristitia. 355.
 Videtur etiā q̄ interficiatur in somnis: apparetq̄ in somno ei⁹ omnia eū exterrētia. 356.
 Etas senū autumnus z habitaciones meridionales z corporis macies. 357.
 Si dominetur humor flegmaticus in corpore aggregabitur caput ei⁹. Son⁹ ei⁹ lōg⁹: z fatigabitur iter agēdo de facili z erit ei⁹ appetit⁹ debilis cū repletioe pe neasitatur turbationē seu p̄mitionem z sopita lassitate. 358.
 Ex his etiāz est fluxus saluie et sputi z tumor vult⁹ z color patētis albus. z erit in pulu in oculocultatio z tarditas: z vna turbulētia z grossities z cruditas. 359.
 Nec est in eo sitis: nisi fuerit flegma salsum aut putrefactio as fuerit. 360.
 Ex his etiāz accidentibus sunt vltus omnū cibozum humidoz z frigidozum: z etas senectutis: z tps hyemalis: z priuatio erer: citū z balneiz excedens q̄ritas cibiz: habitatio hūda rōne sumini z apparitio mariū z sōnis z q̄rimonia ex icubo facta: z ipotētia digestionis chili. 361.
 Cū aut apparebūt tpe fatuatis continuo accidentia de necessitate super aduētū egritudinū significāta: esto sollicitus in ablatione eorundem. 362.
 Ex signis pronosticis est significans mortē futurā: z ex eis q̄ qd

signat futurā sanitatē seu euasione: z p̄ue ex his est scitētia pronostica. 363.
 Et scitētia istoz videbit medicus z sciat q̄s moriat⁹ retrahet q̄ lide man⁹ suas a cura ei⁹: sic erit videbit ex scia eorū qdē q̄s eua dere dbeat: z curati p̄ sātō notificabit z pronosticabit illd. 364.
 P̄ncipiū hui⁹ scientie est scia de tps morboz z eo qd apparet i eis de dispositioe morboz. Et etiā scitētia de lōgitudine z breuitate: z fortitudine: et vlotētia z debilitate seu tranquillitate egritudinē. Et etiā de iudicio ei⁹ qd by generari ex crisi in temporibus morbi. 365.
 In quolibet morbo sūt diuer: sa tpa. In quozū aliquo cōtin: git mois z vita vel sal⁹: et sunt p̄ncipiū augmētū stat⁹. In q̄libet pōt mois p̄tingere. In q̄rto aut qd declinatio appellat non cōtingit mois nisi p̄tingat error: vnde cūq̄. 366.
 P̄ncipiū aut est in q̄ cōtingit nocumētū opatiōib⁹ et debilitas in negocijs assuetis. 367.
 Et hoc quidē tpe durat: donec digestio appareat i hypostasibus: sputo: fecib⁹: z vna. z post ipm apparet et cognoscit augmētū ex lōgitudine parorismozū febriū: z operationib⁹ et accidentibus. 368.
 Stat⁹ ho est cū regimē post dicitū pfecta digestio apparebit: parorismi morboz augebūt: z accētia i quātitate eq̄būt. 369.
 Accipit etiā morb⁹ diminutionē z fit interdū crisis pfecta. Uñ cū hoc signū videbit pronosticē p̄t et sal⁹ patiētis nāmois minime accidit i declinatione: nisi error sup patiēte cōmisso: aut

aere cōplexionis male z illaz dabilis: mecho etiā omat extriseco cōrario eidē p̄tingēte. 370.
 Scitētia aut nostra p̄ quam cognoscat⁹ imū p̄ncipiū cōfert qdē in subtiliādo cibū et dietā sicut dicit⁹ in mediādo subtilitate ei⁹ in augmētō. Nāz hoc expedit patiēti donec morbus ad statū p̄uenierit: t̄ca sūt dces medicū esse sollicitū ad substantiā dū perfecte dietam. 371.
 Omnis morb⁹ p̄fectū in mēsurā. Que si fuerit breuis dicitur acut⁹: z hic aut interficit i breuis tpe: aut per crism laudab⁹ lem terminatur. 372.
 Ipse etiā est cite digestionis: et breuis tpe: aut i periculosis. 373.
 Cognoscit autem ex breuitate sui p̄ncipiū: p̄o sātō regatā dita conuenienti. 374.
 Non enim sunt multe aggrauāde eius virtutes. Nec est auferēd⁹ z phibēdus ei cib⁹ oino a p̄ncipio: nā forsūta caderet p̄t⁹ ei⁹. Nec etiā est debilitad⁹ ante statū ip̄s: sed ē pot⁹ p̄u dētē in quātitate reficiēd⁹ sicut fieri s̄t exigētā sui iuner. 375.
 Si aut videas difficultatem ei domalitiā signoz z p̄culoz z lozes fortes z vlotētos cū mala dispositioe z calu p̄tutis et ratioe diminuta et p̄mixtita q̄ virtus nequeat morbi malitiā tolerare pronostica mortē ei⁹ futurā ante statū: quomam quidēz ex malitia accidentiū ex morbo colico contingētū pronosticabis. 376.
 Ex morbis etiā est diu duras z lōgi tps qui chonit⁹ seu temporali appellat. Qui qdē minime corp⁹ celerit p̄lumi z dissol

uitesed aut necat ipm cu prisi z ethica egressu sanguis aut ma cie: aut paries et logo tpe cura bit: z motu p paulatina disso lutione z digone psumet. 377.
Cognosces qd ipz ex lenitate z facilitate accidetur ei? z friditate cuiuslibet ex his moribz.
Cno cibus ipz patiet modico cibo: qm caderet huteyel. 378.
Cnta opz scire in crisi. 390.
Cnter at morbos sut alij mes du quop. s. tpa n sunt absolute bienta nec loga: sic cib? eoz in subtilitate mediet nup sit mul tus neq paruus. 379.
Csito q crisis e veloz z subz ta mutatio q suo tpe ex difficul tate seu malitia accidetur z pu gna existerit iter hute z morbu generant v celeriter ad vitasvl mortē puenat. 380.
Csex sut spes mutationum in morbis ptingetur. Na aut neq tardant aut citant i eis: vñ interdu quertit i tpbz brenibus corpus ad bonum z vitam. 381.
Cs fuerit laudabile qd pcedit ea: pnotificabit sic sup ipa. s. sup crisi securā z laudabile. 382.
Cst at alia mutatio veloz ad pda qd qdē sigat mortē. In hac qdē veloci malitia ē angust? p cessus medicinz: naz hec crisis est necas z puitiosa. 383.
Certia ex pdictis mutatiōibz ē mutatio tarda iducēs ad di spositionē sanitat? z curās mor bu: nñ cū crisi: s. por? p dissolo nē paulatina i ea ptinget. 384.
Cuarta at spes pdictaz mu tationū ē mutatio parua ducēs patietē ad iteritū: necit cū eu acuatōe: s. pot? cū ethica: dissol uete corpus patietes. 385.
Cuinta aut ex pdictis ē iter eas media cū inducit mortē ex

malitiā vltimā. 386.
Cserta ho pducit ad vitas in medio temporum. 387.
Che aut crises sibi inuicē dicū tur huc cōpōsite. 388.
Crisis quidē laudabilis acci dit in statu cū pfecta digestioe z huteis fortitudine. Cōtraria ho ei puta illaudabilis sit i au gmento. 389.
Cnta opz scire in crisi. 390.
Cscientiā vcz de pnotificatōe ei? . Et v dieb? creticis. Et sciaz etiā ei? qd significat p signa no bis significātia in quam crisis spēm terminet cū pnciet crisis cuiuslibet morbi. 391.
Cis at crisis pnotificat exvio lētia accidetur q diximus. 392.
Cst si p mixto sensus z itelle ctus: z dolor auritū z capiti. 393.
Cstiax? lachrye angustia par ua: famis seu ca? appetit? : mo tus laboriosus: z vigiliaz instā tia: z dolor in pectore vñ collo: z illaudabil? excitatio a sōno cū motu z rubedine oculo. 394.
Cst frēdere deutū? : z limatio eorū dē in somno: z eorū dē per cussio: z foris fricatio nasi patē tis. 395.
Cst iterdū ifinuabit aliqd cō nuendo cū labijs suis. Videbi turq interdū suggere ea. 396.
Cst velocitas qdēz anhelit? z desiderii trahēti aerē frigidū cū angustia. Et velocitas pul sū et frequētia: z tussis cū infusioe et sonitu z gargariomat. 397.
Cst pulsatio cordis cōtinua: z sincopis. z conat paties a lecto suo surgere z recedere. 398.
Cst dolor guturis et meri cuz angustia: que si pseuerauerit: continget ei syncopis magna z fortis. 399.
Cst pulsatio

Et pulsatio i laterib? z dorso cū cōtinuibus violētis z fortib? z cōtinuo dolore stomachi cū qri monia stomachi vñ epatis: aut dolor vētris: aut circa pecten: aut ēt in renib? z vesica: aut do lo: fortis circa vrgā: vel i hga aut in matrice: aut in oib? iun cturis: aut qbusdā: aut ex eis intus vel exterius. 400.
Cū g videbit augmētū hoz ac cidetur in die cretica: erit pcul dubio bonū z laudabile: et pot tissimo si prius digō appuerit. Sinaut: erit quoddā cōtrariū manifestum. 401.
Cū qdē crisis si sit eoz relatio vera est qm luna variat actōez in morbis. 402.
Cā qdē pagrat et abscondit ce leriter circulū suū: est qdē cā ce leris mot? z mutatiōis: fortifi cat qdē interdū in hoc: z inter dū debilitat: hoc aut notū est in arte astronomozum. 403.
Cnequāq est opatio vel actio seu actiōis sensibilis i ei? inua mēto: sicut qdē est ad sensū visi bilis est ei? figura ex eo q i ea existit de claritate vel lumine solis. 404.
Cius aut qra relucet in hro. z ei? medietas in septia. 405.
Ct morib? qdē minime contin git nisi ex dispositione q debili tatur op? nature. Qui si cū au tūto pducat cnrabū qdem pa ties et vita prolongabit. Sed si cū detrimento: mouetur qui dem et vita perdetur et sepa rabitur. 406.
Cries ptingit iterdū in qua ternis z iterdū i septenis: z ille qdē bone sunt z laudabiles q bus plūgunt digō z pnotifica tio attestātes sup ipsas. 407.

In alijs qdē ab istis nequāq circub? z prodi reperit rōne turbatiōis z dubitatiōis ptingē tis in eisdē. 408.
Cn nō hñtū? ho digonē z pno sificationē cōtingit qdē dubiū in accñtib? . Nec cōtingit crisis in his dieb? nisi cū cōsigit cōse quēter aliqd similtum. 409.
Cū videris morbu sāguineum aut asserit? z violētū valde cū illaudabil? ipetuo mo tu cū ins signa patula sint in capite et manifesta q vcz ad oēs len sūs extēdatur cū rubore puri tu nascit: erit pldubio crisis ei? p fluxū sanguinis naritū. 410.
Cū ho accñtia ipi? deorsū z in pte sferiorū appent cū dolore cōtinuo vmbilici z pcesserit rez tēto mēstruozū: cōtinget qdēz crisis p fluxū mēstruozū. 411.
Csed si ps supma corpis incolu mis fuerit et a dolore in hume ris cū dolore th hypocōndriozū z paties grulosis sit de epate et dolor vsg ad ansū extendat: nequaquā quidē commitet er ror i pnoticet crisis illa futu ra per fluxum sanguinis emor roydarum. 412.
Cū aut morb? ex colera rubea sit in statu: acciderit? āpa ca pitū: z dolor capitis et āgustia augeant: nequaquā qdē ē despe rādū: qm ptinget crisis ei? per fluxū sanguinis naritū. 413.
Cerū si ei? accñtia sint i stoma cho z cū hoc pti? pquest? fuerit paties de epate cū angustia et sincopi valida: erit qdē crisis ei? per vomitum. 414.
Csi ho caput ei? fuerit sine do lore z cū āgustia vētri? z emnē tia vmbilici z pcedēte vētri? cō sipationē pnotificāda qdē erit in

tura crisis p fluxu ventris. 415.
 Quid si vter ei pace habuerit z digone laudabile pter q moribus ei violent? sit aufer? cuy aliquantulo ff labore z vigilijs circūscriptis accidētib? sudor morbo quidem sic molli z leto existente cum doloribus pectinis: erit sermo meus veridicus s. q crisis huius patientis ptinget per vnam. 416.
 Uerū si cū pace et qdē p̄dicta retineat via pter q mor? sit i vltio acuminis cū aptione ff potozū sine forti dolore z vigilijs et siccitate: erit qdēz crisis ei? fortisā cū sudore. 417.
 Si aut dolor mēbu vel inuncturari i acutus ptinget p̄caldubio crisis earū per apata. 418.
 Utere laudabile regimie ex signis sup mortē euasione seu qdē z pacē significantibus. 419.
 Et his qdē sunt horro: lamis z lucē z flux? lachryme cū rubore motu forti z vertigine. 420.
 Et puitas oculi i vno latere: z aptio ois absq̄ ofcitate. 421.
 Et cū qdē tacet z dormit resupinus manib? z pedib? suis p̄stiss et relaxatio. 422.
 Et his qdē si videat patientis descendere in lecto suo z man? z pedes suos detergere. 423.
 Necnō mala z illaudabil? imaginatio q̄ videat filia z pannis suis euellere. 424.
 Et his et ē vltimata grauitas aut ei? māifesta suspētio. 425.
 Et et frēdere dentib? pter solitūz apponere man? sup caput et pulninar. 426.
 Aut et si imaginē q̄ vespilio: nē nigri coloris capiat z velit eū inrēficere. 427.
 Nā q̄ cōtigere in morbo acuto

moris: qdē appropinq̄abit. 428.
 Et his et ē si tacit? efficiat? p̄bo s? z mit? pacific? iurgio s?. 429
 Aut si cōgratur d̄ cecitate z iur ditate vel ca? virtutis ratioe violentie morbi. 430.
 Vel et si videat patiēti dū dor: nut i statu qd̄ cadat nix sup caput eius. 431.
 Et anima qdē inq̄eta d̄na maz gne frigiditatis: est res mala z illaudabilis. 432.
 Et his sunt vigilia nocturna z somnus diurnus: aut oimoda p̄uatio somni. 433.
 Necnō si dispō egrī in sōno et post somnā deteriorē: z cū dolore efficiatur. 434.
 Si et medic? ordinatē et recte opef pter qd̄ opationis intēsi erit malum. 435.
 Et his aut sūt facies mortuoz facieb? p̄siles cū planitie seu ex tēsiōe tēpoz ex morbo ptingente z p̄strictiōe auris z ipsaz friditate z eaz p̄sertatiōe z oculo rū p̄funditate. 436.
 Etia rubor vel nigredo oculosū aut eoz emittētia vel p̄ncipiūz succednis ipsorum. 437.
 Aut etiā si quēuerit vl si fuerint i frigiditātē aut palpebra rū tortura. 438.
 Aut si fuerit natus acut? cum obliq̄ fronte ex latere labis p̄cto vel marcido. 439.
 Frigiditas qdē extremoz patientis cū vlcere et nigredine lingue laboriosa z silia cruciatia sunt quidem illaudabilia cū febre viēte. 440.
 Et his etiāz viridis rubor vni gūū z viroz in corpore cū vesligio nigredinis. 441.
 Et his et ē icteritia si affēficere maz diem apparet cum macie

hypocandrioum. 442.
 Et si fritatus sit i māifesto z iu p̄ficie coxis z talis fuerit z sit iter? z p̄serti adhuc sit z fma serit sup mēba p̄ncipalia. 443.
 Et tumor qdē vult? cū tumore extremitatum aū duo septenaria ē qdē terribilis: nā hui? patiēti mā velle ē z cita: vñ nō vř q̄ ad terminū duoz septenariou? valeat puenire. 444.
 Aut q̄elcat z cesset febris absq̄ crisi: aut si ei? fortificatio palā augeat in dieb? parib?. 445.
 Et his qdē ē fer nigra vl virtutis fetida pinguis rubea z sic aq̄ butirosa z alba. he nāq̄ male sunt z illaudabiles. 446.
 Necnō etiā si appareat diuersoz color: hoc nāq̄ mortē auri sim futurā significat. 447.
 Et si cū casu appetitus egestio sit colerica cum q̄ egrediat̄ frustū sanguis p̄gelatū p̄io z consequenter frustū carnis. 448.
 Et etiā si post egressum choleze appareat sāguis absq̄ punctiōe et stimulatione. 449.
 Et si post extenuationē z emacerationē corpis appeat z egrediat̄ fer nigra. 450.
 Et cōstipabitur vter i febre viēte: verabit cerebrum. 451.
 Si etiā egrediat̄ ventositas cū sono inuerecūdo p̄ter solitūz erit malum. 452.
 Et vna qdēz nigra tenuis et pauca s̄gat patiēti iteritū. Est q̄ nūmēdū vl plurimū z piculo sū cū accit p̄mixtio rōn? z itellect? cū tenuitate vitine. 453.
 Et his etiā sūt vomit? z fluxus cū nigredine. Et fetoz ex putrefactione contingens. 454.
 Frequens etiam tussis cū modico sputo est signum malū et

illaudabile. 455
 Spiritus etiā diuersoz colorūz in pleuresi cū tussi laboriosa z difficilē s̄git mortis p̄p̄ntatē. 456.
 Et sudor solius capitis ad quē seu ad cui? euacuationē nō sub sequitur quies est malus. 457.
 Si facies eoz appareant q̄les fuerit tpe sanitat? eoz qdē cura z certa euasio erit māifesta. 458
 Et his etiā ē vniformitas z eq̄litas coloris circūscripta macie hypocandrioum. 459.
 Icteritia post septimā diez manifesta et p̄fecta rōcinatio absq̄ malitia z vigor mot? z s̄cūū ois p̄comittat facilitate z lenitate sui corpis: s̄cūū decubiti? z s̄cūū aduēt? innoceyt p̄m sine sōno diurno cum vigore patiēti post sōnū. Ois et sōn? tollēs dolozē z p̄turbationē seu p̄mixtionē rōnis z mitigās egritudinem est laudabilis. 460.
 Cerebrū qdē patit̄ ex q̄busdam mēbus p̄parētib? s̄cūū i passiōe cū si tūc euaserit a p̄mixtiōe cōtinua: euadet qdē patiēti laudabiliter ab hoc morbo. 461.
 Et si cū apostemate capitis affēsit sternutatio ex signis erit sū p̄ sanitatē significantibus. 462.
 Ois flux? sanguis etiā ab aure in morbis capitis est curatiū? corpous. 463.
 Anhelitus māifest? nō frequēs aut tard? ē laudabilis nec eversēd? si nō fuerit inter cūsus separatus aut orthomiosus cogens erigere patientem. 464
 Et similiter est laudale cum pulsus est virtuosus fortis sine angustia. Nec ē anhelit? viens nec inflāmarū. 465.
 Et his etiā sūt bonitas appetitus z digestiōis cū eq̄litate z lau

dabili suba fecu z colore memi
 die eaz vltima z dicitur. 466.
Cut exit⁹ et hūoris cūlūbz
 die cretica. h qdē ē signū vite
 hoc ei ptingēte auferit morb⁹ cū
 fuerit ex illo humore. 467.
Csgrediēte colera rubea au-
 fert surditas tolliturq; indeno
 cūmētū in morbo cerebri. 468.
Cāgnis et emoroyday cur-
 rat morbu splenis: hoc et ē lau-
 dabile in melancolia. 469.
Cst fluxus qdē aq; z humoris
 flegmatici est cura morbi in hy-
 dropisi. 470.
Cgress⁹ qz colere citrine i ob-
 talmia festinat curā ei⁹. 471.
CEx his qdē signis ē vtydeas
 vrinā simile i colore pomo citri-
 no cū hypostasi alba in fundo
 residente. 472.
CEt si et videas sudorē iirmi
 eqle i febre p̄tinua. 473.
CEst tumorē exteri⁹ apparētē i
 squātātia: hoc em bonum z lau-
 dabile est. 474.
CTumor qdē testiculoz i tussi
 cronica ē cura corpi. 475.
CEst iſt āpa pedis in morbis
 pulmonis: necnō āpa generatū
 in iunctura cruris z in inguini
 bus. 476.
CEt pustule nariū aut labiorū
 in tertiana est signum salutis
 pronosticum. 477.
CEt varices qdē inate sūt cura
 alopecie: necnō eius quod ē in
 ventre z splene. 478.
CEt oxiremia qdē in lienteria
 intestini cōtingit ex retentione
 cibi. 479.
CEt febre ptingēte in spalmo
 vlt epilepsia sūt eoz cura. 480.
CSi patiēti singultū cōtingat
 sternutatio est cura eidē. 481.

Decet qdē vt cū volueris in-
 dicare patiemē q; vtaris p̄pō-
 sitione. 482.
Cā ex signis sūt quoz virus
 verā ē certar: ex eis sūt que per
 alia falsificantur. 483.
CIusta sūt significatio sumi i
 ter mēbra ex eis que apparēt in
 capite. 484.
CSi ergo videas aliquā signifi-
 cationē iuste significātē i corpē
 et aliā sibi contrariam sic signi-
 ficantem. 485.
Cōtingit etiā q; apparēt sup
 cōtrariū corpus nō sint nisi tē-
 stimonia debilia. 486.
Cō signū nō habēcōtrariū si
 gnificat ratiōe super curāz eua-
 cuationē. 487.
CEt oē signū p̄noscitōdis p̄-
 dictis cōtrarium significat mor-
 tem et perditionem. 488.
CCū aut apparēbit tibi signa
 p̄traria z debilia: sequit qdēz ad
 hoc dubiū. Unde sū tunc z p̄o-
 ga iudicium. 489.
CCū ergo erūt equāta indispo-
 sitionib⁹ suis sū. Sed iudica a p̄-
 dāte cū erit contingētia leua-
 litate sua supplē. 490.
CIncipit sc̄ba pars cāticoz.
CEt est p̄ tactica.

Questiōnā oz
 dinavi i pte theo-
 rice medicine qd
 seriatim audiri z
 lris: et hoc secun-
 dum quod in mea mente p̄ordi-
 naueram: incipiā quidē nūc in
 practica ipsi⁹. Jā sūt retuli i p̄n-
 cipio hui⁹ libri illud pp qd ē ne-
 cessariū illō cū⁹ relationē faciā
 in hoc capto. **C**Operatiōis aut
 practice sunt duo modi. **C**Quo-
 rum vnus manualis exercetur,

Alter vero medicis z conueniē-
 ti regimine in cibis. Est autē non
 modicū qd per illud regimē ex-
 ercet. Hoc aut regimē i duas
 partes diuiditur. Quaz vna cō-
 seruatiua sanitati qd. Et altera
 egritudinis curatiua. Et hoc p
 vitā meam in perfectione medi-
 cine continetur. 1.
CEt cōseruatiua qdē sanitatis
 di: sū veritatē de habēte eā p̄fe-
 cte z absolute: necnō etiā de eo
 cuius sanitas est imperfecta. Et
 hui⁹ quidē sunt sū opintonem
 due spēs. Vna est in eo cui⁹ debi-
 litas p̄mixta est p totam suā sub-
 stātiā in oibus partibus suis sū
 est in sene p̄ualecēte: z paulo i-
 q̄bus. s. debilitas est p totū mix-
 ta z in eo in q; appet aliq; signū
 p̄cedēs mētū qd appareat in eo
 lapsus in aliquem morbum. 2.
 Alia est in eo in q; appet mor-
 bus in aliq; ex p̄tib⁹ solū sui cor-
 poris. Puta i cute ei⁹ aut carne
 vel ossib⁹ ei⁹. Et sicut et ē i h̄ite
 stomachū debillē frigidū egrum
 naturā. Necnō etiā in habēte
 lesionē ab vtero z matrice: sicut
 in habēte sextū digitum aut tu-
 morem gibbum. 3.
 Et in eo in q; apparēt in aliqua
 etate z in aliq; ex p̄tib⁹ anni z nō
 in alijs: sicut humid⁹ in p̄plexio-
 ne est debilis in pueritia: z post-
 q; actus fuerit est san⁹ z fortis.
 Et sic⁹ p̄ p̄xonē destruet virib⁹
 in autūno p̄terq; in p̄e debilis
 efficiatur. 4.
 Conservatiō quidē sanitatis ē
 qdā gen⁹ ḡnale duas p̄p̄hen-
 dēs spēs ex opationibus medi-
 cine. Et q̄b⁹ ē vna vt cū intēdet
 ad p̄seruationē p̄plexiōis alicu-
 ius q; ordiet z cib⁹ z diēta sūis.
 Sz cū intēdet trāslatio corpi ei⁹

a sua cōplexione fiat h̄mōi eo q;
 p̄trarie⁹ p̄plexiōi antedictē. Ue-
 rō regimē sani simpliciter z abs-
 solute est q; attendatur ad p̄ser-
 uandum ipsius laudabilem di-
 spositionem. 5.
 Et morez seu faciat residentiam
 suā in aliq; ex ciuitatibus quar-
 ti climatis q; scz p̄fectū aerē ha-
 beāt z vaporē: z habeāt speculā
 sūus heremū z siluā: z inspiciāt
 etiā versus partē orientalem q;
 ipsa est subtilior. 6.
 Tpe vō estino declinet ad mon-
 tes. Sitq; habitatiōis locus ap-
 tus a p̄te septētrionali. 7.
 In noctibus qz habitet q̄scat
 in superioribus locis z sedib⁹. In
 die vō descēdat ad inferiorēs. 8.
 Cauere etiā z vitet p̄anos la-
 neos: z de bōbace: z cōdescēdat
 ad subtiles lineos. 9.
 Utat et aromaticis frigidis: sū-
 cut ex oleo rosaceo. 10.
 Protegatq; oculos suos a pulue-
 re fumo vapore turbido z corru-
 pto et a radiō solis hora meri-
 dietz seruouis: necnō ab occursu
 fontis calidi tataris: nec et a t̄tēte i-
 spiciat figuras epules z subtili-
 ter in fricatas nec literaz minu-
 tam z subtilem. 11.
 Debeat autē ad min⁹ q̄libet co-
 medere semel iter diēz noctē. a d
 pl⁹ bis. z p̄diuz aut iter hoc ē si
 comedat ter in duob⁹ diēb⁹. 12.
 Dioligetur et tpe refectionis: vt
 fiat cibi bōa digō: sūā et p̄e bu-
 celle vt bene digerantur. 13.
 Nā oē aliq; qd p̄tundere non po-
 teris: erit ap̄ te digestionis dif-
 ficilis. 14.
 Attendatur etiā vt oē p̄ter natu-
 rā z illaudabile curet cū contra-
 rio ei⁹ cōueniētis sūm p̄plexiōnē
 et malitiam ipsius.

¶ Sūt at̄ p̄plures p̄plexiōes in
eq̄les cum malitia cibi rectificā
biles. 16.

¶ Utat̄ ergo eis hō h̄z vsū p̄plue
tudine suā. Nec sūt appetit̄ nec
delectatio cibi omittēdi. 17.

¶ Ois nāq̄ cōsuetudo subito et
sine gradatōe ablata nocet zof
sendit illū cuius est. 18.

¶ Est at̄ hūidūz lubricū s̄ptico
iponēdi. Estq̄ sapor dulcis acē
toso miscēdi. Et siccū cū hūido
rectificādi. Et fridū cū calido.

¶ Et ecōtrario. Qd̄ si timeat̄ defē
datio oleaginosi v̄l ei⁹ qd̄ ē ma
le digōnis rōne piguedis adda
tur sal eis aut aliqd̄ acuti. nāz
hec inuāt ad subtiliandū. 19.

¶ exercitiū q̄z effectio faciēda
z ip̄z postq̄ exuerit sex ab eo. 20
Est at̄ grēd̄ loc⁹ trāq̄ll̄ z frid⁹
z a v̄to enētā ad laudabile re
frigerationē faciēda. Necnō et̄
ips̄ z hora fridari v̄l decet hōies
eē attēti i hoc regimine. 21.

¶ Tēpore qd̄ estiuo ē cibi quā
titas minuēda. Estq̄ tūc ad sub
tilitatē nutriētū declinādi. Un̄
vitā de sūt tūc carnes grosse. Et
ytendum est oleribus z lactis
foecibus. 22.

¶ Et piscib⁹ recentibus: hēdo z
agno mediocris etatis: z pullis
gallinaceis z gallinis carnib⁹
q̄z colūbarū z cothurnicū. 23.

¶ Sūt et̄ ex p̄ferentib⁹ tūc ex co
riādro et̄ agresta composita: za
tabeg et̄ ceribat. 24.

¶ Si q̄s ergo velit a morbis eus
dere diuidat regimē suū i tria:
q̄rū vniū tribuat aie. z aliū cibo
z aliū potū vel aque. 25.

¶ Et pax qd̄em aque frigidē sa
tiat z sūt sedat: ad hoc tñ nō suf
ficere multū tepide. 26.

¶ Nō est aut̄ aq̄ pot⁹ frigidē nis
misi frequentādu: eo quod ner
uis obst. 27.

¶ Nō est etiā offerend⁹ pot⁹ aq̄
nias nisi pigui sanguineo mul
te carnis. 28.

¶ Est etiā vitā pot⁹ aq̄ in mē
sa nisi ratiōe adherēte z tardi
descensus bucelle. 29.

¶ Nō est etiā sumēda aq̄ cū cibo
nec igressu a balnea. 30.

¶ Nec et̄ post forte exercitiū et̄
coitum: hoc non est malum z il
laudabile. 31.

¶ Si tñ q̄s ex modica tolerādi
potētia sitz vigeat: sicutat ex ea
parus tñ scilicet qd̄ decliatio z
impulsio cibi ad iferi: Romach⁹
p̄pleat: q̄ten⁹ ibidē digerat. Su
mat tñ ex aquis illa que sitz se
dat z satietia: aut ex vino quod z
quātū p̄gruat z sufficiat. 32.

¶ Et si supra aq̄ ad satietatez aut
vino sufficiētī accidat sitis vitē
tur potus eorum quoniaz talis
sitis est mendosa. 33.

¶ Nō est curāduz de assumptiōe
multivini. dzq̄s sufficere modicū
cū est in vsu: nec ē p̄tinēdi⁹ of
die pot⁹ vini: nec ē bibend⁹ i te
iunio: nec etiā post sumptionēz
cibi subtilis vel acuti. Estq̄ of tē
pore vite nisi femel in mēse ebrie
tas euitanda. 34.

¶ Et bibit vini aromaticū ad
tūcta sibi acetositate mali gra
nati aut succo citōloz z cucume
ris: ille cui accidit ex potu vini
dolo: capitis supercalesfactio z
ebrietas: bibatq̄ ipsūz cū aqua
mixtum. 35.

¶ Et dādū est in potu ei q̄ q̄ruo
sus ē rōneytō sitatū i corpe suo
existitū vinū purū z citrini nā
forti ex eis p̄gruit eis āpli⁹ ex
pedit et̄ yt cū salis p̄igat. 36.

¶ Tēpore estiuo sumēdū ē vinū

albūz aq̄uz: eo q̄sit subtilitatz
simplicitatz p̄p̄q̄us: cui addat̄
acetosa: z sup̄ cōedat̄ s̄ptica. 37.

¶ Nō plōget̄ somnus: qm̄ hoc ob
est aie. Nec etiā vigilie qm̄ inde
debilitantur sensus. 38.

¶ Prolongatio veri somni cōgruit
ei cuius cibis est indigest⁹ nec
nō sup̄ malitiā cibi non recipiē
tis digestionem. 39.

¶ Sic nec est somn⁹ plōgandus in
ieiunio z tpe famis. Nā replet̄
caput fumo z vapozib⁹ a fecib⁹ z
suppluritatibus eleuatis. 40.

¶ Est q̄z imediatē post cibū vel co
mestione dōmīendū accūbēdo
donec ad locū digōnis p̄uenē
rit cibis assumptus. 41.

¶ Nō est exercitandum exercitio
magno z forti: nec est tñ dēscēdū
q̄ omittatōe exercitiū: imo qd̄ ē
est hoc vitandū. 42.

¶ Sūt q̄talter mēbra exercitiāda
z p̄ exercitiū adinuāda ne colli
gat q̄ timeat̄ colligi i eis ex ma
lis humoribus. 43.

¶ Sūdo vel clamādo si volueris
donec appareat v̄loz et cito ex
piratio. 44.

¶ Dacer aut̄ z extenuatus nō dz
exercitari ne ipsi⁹ dissolutio am
plius augeat. 45.

¶ Necnō dz exercitari pinguis et̄
multe adipis arungie: z tñ acci
gendus si habuerit ventrē ma
gnum. 46.

¶ Tēpore estiuo est minuēdum
exercitiū: cū tūc dissoluat̄ z subti
liet̄ homo p̄ sudorem. 47.

¶ 3ā qd̄a retuli in capitulis theo
rice regimē ei⁹: cuius corp⁹ idē
get euacuatione superflui: aut̄
retentioe p̄rarū addēs huic q̄t
mibi placuit. 48.

¶ Cōgruit qd̄ vsus oim̄ z quoz
p̄missi relationē em̄ q̄tatem di

ctā in tpe estiuo super calesfacto
iunens et̄ ciuitatib⁹ meridiona
libus. 49.

¶ Et tpe qd̄em hyemali est vitēdū
contrarijs eis q̄ reuolūm⁹ vt obz
uietur et̄ resiliatur frigiditatē
ipsius. 50.

¶ Vere q̄z et autūno incedēdum
est inter estatē et hyemem. 51.

¶ Cōgruit qz regimē ericcatiū i
v̄bo. Est humectatiū in autū
no. Unde fugiēda est ericcatio
in eodem. 52.

¶ Est aut̄ vitēdū regimine pueniē
ti tpe estiuo: z in fine veris: z in
p̄ncipio autūni. 53.

¶ Versū in p̄ncipio veris tin fine
autūni dz regimine s̄formari re
gimēni hyemis. Un̄ vitēdū ē tūc
cibis calesfactentibus. 54.

¶ Regimē aut̄ ei⁹ cui⁹ relatio di
cta ē p̄gruit habitūb⁹ residen
tiā faciētibus in ciuitatib⁹ z ca
stris. Nec mercatores sūt regen
di regimine iter agentū. 55.

¶ Et qd̄em vitanda nauigatio p̄
mare in hyeme. Et volēs nauis
gare dz assumere z colligere a
quā multā z multavasa mūda.

¶ Cui p̄parāda et offerēda sunt ci
baria humida. Cūter znatura
eius est cū medicinis mollificā
da. Unde si timeatur vomit⁹ co
lere euacuetur p̄ secessum. Quis
bus pactis ingrediat̄ nautz. Et
imponat̄ secū succos acetosoz
cum eis s̄pticos. 56.

¶ Et ad vitā dū defēdatia z sordēs
p̄paret sibi mundas vestes. 57.

¶ Cū autē in aliquo ex iter agen
tibus multiplicabant̄ pediculi
quos nō possit interficere: lana
cōstrita immersa in oleo: i quo ar
gentū vini fuerit extinctū apz
pendat̄ vestib⁹ ei⁹ donec videā
tur cadere pediculi ab eo. 58.

Iter autē. agens per sicum regat cū regimine frigidus. 59.
 Est ergo cauedū ne obuet et frigus: qm̄ perdet ratione algoris et congelationis. 60.
 Et refectat vsq̄ ad saturitatem ne moriat fame. 61.
 Et si fuerit infrigidat. Igrēdiat balneū. et yniat cū h̄tib⁹ corpora pingua et carnosa. 62.
 Et si caligent oculi eius vsusq̄ ipsi⁹ disgreget ex gelu: p̄at sup facie ei⁹ peplū nigrum. 63.
 Et ei⁹ extrema pregnant a frigiditate oleo fomentet. vñ inuoluat pedes ei⁹ multis cooperto. postq̄ subtelares calcietur. 64.
 Unde si cessate dolore extremorum nō recuperet sensum scito ea dissoluta et mortificata a frigiditate. pro tanto tūc ingerit sunt fricanda et calefacienda cū oleo de sinapi calefacto et consequenter facianda. 65.
 Et si inde pedes fuerint nigri aut limidi: scarificent. et si fuerint in eis putredo munde. et si aliqd̄ dissolutū fuerit abscidatur illud ab eis. 66.
 Qui vero inde lassitudine incurrit curet cū oleo. et seruet regimenē et dietā subtilē. fricētq̄ et exercēant ipsi⁹ mēbra in balneo. et req̄scat p̄r aliq̄b⁹ dieb⁹. 67.
 Iter agēs tpe estiuo et calido sic est regendus: vt. s. prohibeat ei ne aggrediat iter suū hōra est et seruois in meridie. estq̄ primo minuad⁹ ne sup calefaciat ex ardore itineris. Pro t̄sto extrahat sanguis ab eo in magna q̄titate. et sic efficiet secur⁹ ab apatē. s. p̄ flōmiam. 68.
 Uerū si colera in eo dñet: educa tur ab eo dñet: sic sitis malitia al leuiabil⁹ aut tolletur. Sicut p̄ante

egressum itineris succis puenie rib⁹ extigueda: alias uerēda est ne calor ipsius periculo exponatur. 69.
 Et fiat vt comedat aliquātūlz ex herbis fridis et sil saturat a qua. et q̄scat cū poterit. Nec trahat fortiter aliquaten⁹. et moretur i locis ymbrosis. et vitet seu dimittat clamore et sermone nec nō et bellū et iurgis. Nec moret i loco nimis calido. et s̄iat i potu sirupum ex succo yue acerbe cū succo portulacē et aqua. 70.
 Et si sitiat in meridie teneat in ore suo pillulā vnā ad q̄rtiatēz lupini factā ex trociscis cap̄pore. et si timeat ne facies alteret a sole nigrescat ei⁹ cutis: dissoluat seu liq̄faciat rector ei⁹ oleū cuz cera simul iuncta: et p̄ferat i mulieribus. 71.
 Custodiat taliter infans in vte ro: ne cōtingat corpori ei⁹ aliqd̄ nocumentum. 72.
 Et eligat nutrix que cibatur et tabit eum vt sit boni nutrimenti apud eum. 73.
 Talis est etiā apponēda: intentio sup stomachū h̄gnatiōne p̄t gat corruptio in desideris seu appetitibus. 74.
 Rectificetur etiā sanguis eius. et ipsi⁹ supfluitates educantur ne infantes superfluitatibus of fendantur. Uerū si sanguis exci taretur in eis: minime tamē in nuantur. Sed vice predictē ena uationis in frigidetur sanguis seu eius seruo extinguat. 75.
 Si etiā flegma in ea excitet: minime tñ euacuat secessus: vta tur nihilomin⁹ tūc cōiter subti liantibus. 76.
 Cū aut istabit tps ptus vtendū est: partū faciem efficientibus.

Unde fricent in balneo ex oīpte cū oleo ilia ipsi⁹: et qd̄ coniungit v̄tri eius: vt sic nermi ei⁹ et musculi mollificent: nec partus ei⁹ laboriosus efficiatur. 77.
 Cū vta oleo in cibis eius. et for beat brodiū seu ius pingue. 78.
 Et protegat a clamore: saltu: mōte: pugna: et percussio. et i ago ne et violētia ei⁹ offerat et decoctio dactiloz et fenugreci. 79.
 Expedit etiā vt in p̄tu habeat obsterit discretā: q̄rcūscūq̄ ip̄a oī nullā inimitate trahat: et tñ pedes ei⁹ et i p̄tū v̄trem ei⁹: cante tñ et discretē: postq̄ subito eā surgere fecerit. 80.
 Et si fluat ex ea sanguis mult⁹ offerant i potu trocisci ex lara be. Si vō rōne alicui⁹ impedimēti nō egrediat ab ea sāguis i p̄ueniēti q̄titate sumat in potu trociscos de myrha. 81.
 Et vtatur fumigis dissolutis ex myrha kytran sautna sulfure et colloquintida factis i secundina non egrediat. 82.
 Est ergo nutrix eligēda: sit mediocrius etatis et carnosa: nō t̄sta re carnis p̄plone suā: appropi quās qualitati et tēperietati: alti et erecti corporis magnāq̄ māmilla r̄s: h̄ns caput mundū et sanū: et oculos immunes ab omni nocu mēto intrinseco: et q̄ sit sana bre uiter in membris et iuncturis suis. 83.
 Et habeant m̄tū lac cui⁹ color sit alb⁹: nec sit nimis subtile nec nimis grossum: et sit sapor eius dulcis s̄t hōreze aliq̄: s̄t p̄tū cū in p̄tū et nō flūdū. 84.
 Cōgruit aut vt dulcib⁹ pinguib⁹ et p̄tū recētib⁹ cū oleo nutriatur. 85.
 Ungatq̄ et limiat sit p̄tū cū sa

sciabit: dōc manifeste i duret cū tis ei⁹ et calefiat. et ab h̄s iudicat b⁹ ei⁹ m̄dēf. et mediocri ligu tura fasciet. 85.
 Nec ēt ei lōgo tpe p̄h̄bēdi: qm̄ sup caleficeret i de. 87.
 Cū sitis tollēda z ystida oīa ip̄m ad irā excitāta: et ip̄m sōnū ipedientia. Si em̄ velit q̄s sōnū puocare ponat stratus ei⁹ capax et lat⁹ s̄tis i loco opaco. Et iponat pauperi cibis suis: si ex ablatiōe somni seu vigiliatū instantia cōtingeret et aliqd̄ nocumentum. 88.
 Ut sius tñ eēt multū magis q̄ne cessari⁹ ne alicui infanti daref alēdū ad cōfēdū ex p̄to lacte solo dōc habuerit dēteriuos. 89.
 Et cū surgeat a somno excitabit ne exerceat ad videndū lucem talē ēt q̄ i p̄tē astra in celo: vt deat etiā in die colores varios et diuersos: quatenus in hoc exercitetur. 90.
 Et loq̄t ip̄ alte quicūq̄ aut que cūq̄ habebit accessus ad ip̄s cū voluerit q̄s ip̄m i sruere et allu scere ad loquēdū. 91.
 Et ponat mel in ore eius lenēdo et fricādo ex eo palatū gingi uas et linguā ei⁹: et addat cū eo aliquātūlū thuris et i q̄rtie. 92.
 Et puocet ei sfermatio quare nus ipsi⁹ nāsi opilatios apat̄ r̄mūdenf: hoc em̄ rectificat et clarificat vocē suā oēsēt sensus ei⁹ et cū hōc dilatat pect⁹: et anhelitū bonū facit. 93.
 Et oīet s̄tomā et phar maciam dōc ad etatē adolecētie p̄uenire. Nec recēdit a p̄ostemati variōle seu eripure eidē cōtingenti cum attractione. 94.
 Licet qualescētes ab egritudine sani exiāt: eo q̄ tñ corpa nō sūt fortia s̄ debilia sicut sūt debiles

imunes a morbo quousq̄ tūtib⁹
accidit fatigatio ⁊ sanguis pua
tio in eoz corpibus. 95.
Si aut̄ macies rextenuatio cor
porz suoz fuerit lōgi t̄p̄e ⁊ cronica
ea reducatur paulat̄ ad p̄sentu
d̄nē pp̄iā. nec fiat hoc subito ⁊
festināter. Si v̄o emacerati fue
rit rextenuati i t̄p̄e breui f̄ducā
tur celeriter ad solita est nibili
min⁹ gradatiz regimē subtiliā
dū donec euasio corpis ip̄oz sit
manifesta. 96
De f̄ q̄ parū ex cibo q̄ t̄i lau
dabilis sit virtutis ⁊ chymi. 97.
Et sit in q̄ete ⁊ trāq̄llitate eo q̄
eoz mēbz optenera sint emollia
Rectificat̄ eoz adeo bono cō
fortio z laudabili sede. ⁊ m̄strē
ei aromatatoz flores laudabi
lis odoris. Et gaudeat ⁊ letent̄
ip̄m ex p̄ylarātib⁹ rectificēz z vi
tet meditatiōe ⁊ r̄litiā. Et in
grediat̄ tinas in balneo. nec t̄h
ibi diu sedeat. Et vnguat̄ur ibi
mēbz eoz oleis cōueniētib⁹. si
t̄h cū forti fricatione. nā hec effi
ciūt in eis colorē innaturalē. 98
Vires et virtutes senum retroce
dūt oīz et etiā minuant. 99.
V̄n̄ de f̄ eius fortis cibis in p̄ua
q̄titate sumpt⁹ que. s. nō aggra
uet membrū. 100.
Et si ea euacuatur neq̄ q̄ colera
educat̄ sed potius dimittat̄. cū
sit in eorum corpibus medi
cina. 101.
Nec phibeatur eis totaliter flo
bor̄ homia si t̄avi fuerit ea imo
minuatur etiam in hoc casu se
zagenarius si corpulentus fue
rit ⁊ carnosus. hic in anno. nec
abducāz in hoc duob⁹ anni t̄p̄i
bus. ⁊ prohibeat̄ t̄h ei oīno s̄obo
r̄ homia ex cephalica. et sic erit
ei⁹ regimē bene ordinatū. 102.

Cū etiā puenerit ad septuages
imā annū minuāz semel in anno
nec secūdet̄ in eo. Et in copulēz
Nec et ext̄icē mediana m̄mē
dius. ⁊ si fuit corp⁹ ei⁹ q̄ si pleni
v̄n̄ cū p̄cesserit in etate 3pl̄. 50.
annis minuatur biade basilica
in duobus annis. 103.
Post hāc autē etate est eis oīno
stomia phibēda. Nā obest mul
tū seniozib⁹ ⁊ decrepitis. Nec et
sunt eoz ap̄ata mitigāda. Nec
est etiā attractio in ap̄atib⁹ eoz
rū fortificanda. 104
Sūt nihilominus mūdificandā
cū fricatioe ⁊ sudore. v̄surg eis
pingues. s. sic p̄terualla. ⁊ mū
dificēt̄ etiā cū cibis mollificā
tib⁹. Destructio it̄ eoz cū me
dicinis est oīno phibēda. 105.
Qui ergo patit̄ in aliq̄ t̄p̄e et̄er
minatoz curez: p̄iulq̄ incurrat
morbum. 106.
Et curez cū contrario ei⁹ de q̄ cō
queritur. Et commutata tempus
pro tempore. 107.
Si q̄ aliq̄s patiat̄ in aliq̄ ex mē
bris suis. attēdat̄ et recipiat̄ cu
ra ei⁹ ex his q̄ colligāz in curis
morboz. donec liberet̄ ⁊ mūdē
ab illo morbo. 108.
Et si appareat̄ ialicinis corpe
signū significās sup̄ morbu futu
rū. phibeat̄ attēte aduēt⁹ eius:
qm̄ oculta ē cā. in corpe ei⁹. Jā
aut̄ retuli qd̄ significet̄ accidēs
appars̄ in corpe: ⁊ de qua egri
tudine timēdū sit et eo. V̄n̄ at̄ē
te curandū est de eo faciendo cel
sare causas eius ex his q̄ retuli
mus in c. suo. 109
¶ Oīq̄z seruauit contenta er
go sub genere confermas
tionis sanitatis incipiam los
qui de cura ip̄sui morbi. Et
hoc quidem est vnum ex genez

ribus practice. hoc autēz sit ob
uia do ei cū suo J̄uo. Ut si fuerit
morb⁹ et caliditate curez cū fri
giditate: ⁊ ecouert̄o. Et si fuerit
et hūiditate curetur cū siccitate
et econuerso. 1.
C̄ Curez q̄z cerebri repleto cum
euacuatoe sic fiat de membris
alijs: ⁊ in patiente obrurationē
et oppilationē fiat apertio donec
eis malitia fuerit rectificata: et
lentitas corpis nociua eraspet̄: ⁊
similiter asperitas leniatur. 2.
C̄ Huic quidē faciā mētiōe me
dicinarū humores educentium
per secessum. 3.
C̄ V̄n̄ referā illā sup̄ quā d̄ hatur
aliq̄ op̄ositio ⁊ habentē potētā
educēdi aliq̄ h̄iorē: ⁊ habētē
v̄m apertitū aut mollificati
uā ⁊ habētē potētā v̄d̄diuel pu
trefaciēdi claudēdi ⁊ oppilati
uā op̄atis ⁊ attractiū ⁊ erica
tiū ⁊ zericatiū sanatiū carū
ghatiū aut sigillatiū ⁊ his
siles ⁊ t̄rutib⁹ sc̄bis ⁊ tertis. 4.
C̄ Educit̄ fortiter coleraz rubēā
scamonea cuius dosis est attra
ctio vni⁹ darbā v̄qz vni⁹ kirat
h̄z etiā potētā super alios hu
mores. Cuius quidem rectifica
tio sit cum citonijs ne ledat̄ sto
machum ⁊ epar. 5.
C̄ De f̄ aut̄ ex aloē solidū v̄n̄ et
si fuerit necesse duplicet̄ pōd⁹ il
lad in sp̄b⁹ puentiētib⁹: ⁊ si de
multū et eo: rectificet̄ cū bellio
gūmi ⁊ dragagāto. 6.
C̄ Et ex mirabolanis citrinis of
ferat̄ i potu. 3. i. ⁊ t̄m̄dē offerat̄
de violis. Sic etiā fiat de medul
lis. c. s. s. s. ⁊ tamaridib⁹. Et nō
amplius. 7.
C̄ V̄n̄ ad hoc dauc. ⁊. expul
pa colloquintide mūde ⁊ rectifi
cate cū bellio: ⁊ s̄it̄ fiat cū cu

camere amaro qd̄ est ei sile in
hac op̄atiōe rectificato cū pōde
re sui et puentiēti ad hoc. 8.
C̄ De f̄ aut̄. 3. 5. et sale nitro ⁊ sa
le nā expellat̄ fleuma. Sed den
tur ex turbis darbā. ⁊. Et cū da
bit̄ in potu ponatur in decoctio
ne equali. 9.
C̄ Et de f̄ ad minus ex agarico
darbā. 1. a. g. granis. 10.
C̄ Be qd̄ medicie educit̄ aquā
citrinā sc̄pōd⁹. ⁊. dauc̄ laureo
le. ⁊ pond⁹ vni⁹ dauc̄ enso: v̄qz
nō antiquit̄ tantū de ex tituna
lo rectificato sicut rectificati ip̄
sum aloē: ⁊ etiam potus darbā.
1. et centaurea. 11.
C̄ De f̄ ergo in potu ex senepoli
podio epithima mirabaf. idis ⁊
etiam ex fumo terre ⁊ buglossa
sem quātitate quā ex ea educere
l̄deris: v̄n̄ si equat̄ ⁊ t̄perate
eā velis educere. da. 3. v. ⁊ ex la
zulo darbā. v. ipse t̄h ē signāter
p̄culosus ⁊ veredus. 12.
C̄ R̄a d̄z aut̄ veredica esset vt si
posset fieri m̄strē sp̄nica ⁊ sim
p̄er medicina l. oī morbo: donec
ei⁹ op̄atiō p̄d̄eret. fuit nihilō
min⁹ necessaria ea op̄ositio pp̄
illud qd̄ nūc dicam. 13.
C̄ Sc̄licet pp̄ morboz op̄ositio
nē adiuicē: ⁊ p̄ medicinarum
adequat̄ionem: ⁊ dulcorationē
malī saporis ex amaritu. ip̄sarū
Et adiuuant earum transitum
si fuerit difficilis ⁊ tardus. Et re
ctificat̄ difficilem glutinatio
nem ip̄sarum et ventris solutio
nem. 14.
C̄ Cuz ergo fueris attent⁹ in cō
positiōe solutiūz pone debitū
ordinē ⁊ numerum earū in com
positiōe. Accipe ergo cum pro
p̄ijs dosib⁹ ⁊ determinato nūe
ro medicinas solutiūz sicut

polueris rectificatas : et diuide
 p̄ certis portionibus doses ea
 r̄ū : et detur in potu ex ea s̄m nu-
 merum cōponentium ipsam et
 siccum fiat sic cōponentur q̄d to-
 tum cōpositum propinetur : et sic
 compositi seruentur necessitati
 tpe opportuno. 15.
 C̄pmōi sunt myra sumac berb-
 beris et ex fr̄i gl. mirabol. acacia
 corali et emblici luti armenicz
 vel terra et rumer seu aris. 16.
 C̄t cuppe gladii sanguis gal-
 lianus. et balaustia cum spodio
 mixta : et auellana idica et corian-
 dri sicca : et folia cum pl̄tagine
 hec em̄ siptica sūt actioesna. 17.
 C̄t galle lapatii ribeosberbe-
 ris sunt frigida et p̄stricta. 18.
 C̄scito q̄ calefactes medicie
 s̄m q̄ retulerit et experti est : sūt
 cōditi : thūs : piper : cardamomū :
 et piper longum. 19.
 C̄t cartami mēta squinantū
 cinamomum et passe mōrane. i.
 staphisagria et capparis. 20.
 C̄t centonica vitica et melissa
 storax et ambra. 21.
 C̄t ligni aloes achorus melli-
 lotum cuscute et zinziber. 22.
 C̄t gentiana : bassicō : peonia :
 laca et reubarbarum. 23.
 C̄t solium laudanum et bacce
 lauri et ameos. 24.
 C̄t anetū et cataputiaz alcāna
 thūs et myrha. 25.
 C̄drassium sarapinum acorus
 anisum. 26.
 C̄t carni ciminū et semen ap̄i
 campestris. 27.
 C̄t spica capil. ve. satyreia et
 darfaan. 28.
 C̄t castia lignea galanga celi-
 donia et assarū p̄r ysp̄ et alchē-
 trā p̄iretrum et balsāmus. 29.
 C̄t maiorana et papauer rub.

celicerta calamus aro. et camo-
 milla. 30.
 C̄t nigella asia fetida terebē-
 tina et sulfur amoniacū synagris
 nestalleum cubebe colium. 31.
 C̄t aut frigidū et calum erit sic-
 cū vel molle seu hūidū. Et ex si-
 pticitate q̄dē siccitas cognoscet
 Ex lenitate nō humiditas. 32.
 Est aut ap̄d medicos nota gra-
 dū diuersitas. Nā imutatio et
 alteratio solo intellectu et rōne p̄-
 cepta est in primo gradu. 33.
 C̄t aut cuius immutatio sen-
 su p̄cipitur sine violentia h̄z ma-
 nifestā significationem quod sit
 in gradu secundo. 34.
 C̄t aut q̄d sui violenti vltione
 aut stupefactione seu narcocita-
 tōe corrūpit q̄d imutat existit a
 tēperie vsq̄ ad. 4. gradum. 35.
 C̄scito q̄ in oi maturatōe ē vi-
 scositas cū dolore medio cri et tē-
 perato et p̄portionali cū calore
 mēbi in q̄ maturatio intendit
 cuiusmodi sunt adipēs p̄r et gū-
 mi pinx oleū cū cera simul mix-
 ta et oleū cū calida h̄z mixtura
 agitatur et frumētū i olo coctū. 36.
 C̄t Omnis medicina mollificatiua est
 fortioris caloris q̄ sit mēbi i
 quo mollificatio intendit : nō si
 est tate virtutis et potētie q̄ sui
 dissolutione et subtiliatione ma-
 nifestetur in corpore nocumētū
 cuiusmodi sunt galbanum bde-
 lium ammoniacum storax et me-
 dulla tibie ceruine. 37.
 C̄t Indurates q̄dē medicine sūt
 sicut solatrū lentigo vallozume
 similes his. 38.
 C̄t Omnis medicina oppilatiua cū
 caliditate et siccitate expoliata
 manifesta : nō moridificās mem-
 brū cui p̄iungit : et cum hoc ferre-
 fris est aut viscosa. 39.

C̄t aut notū q̄ ois medicina
 aperitiua incisua est et subtilia
 tina : cui⁹ sapor est sal⁹ vel ama-
 rus : cuiusmodi sūt cepe marine
 et radix lilij et radix puinche sal-
 nitri caparis et faba lupina. 40.
 Et siptica quidē p̄t esse apert-
 iua : nullo mō aperiet exterius
 applicatū nisi p̄lo min⁹ i potu as-
 sūptū oppilationē aperiet in mē-
 bus existentem. 41.
 Medicina quidē mūdificatiua et
 absteriua est minus subtilita-
 ris q̄ sit p̄cedens sicut saba. s̄oi-
 tius h̄z eis est dulce sicut mel et
 dulce amigdale. 42.
 In omni quidē rarificatione et
 resolutione existit calor tēpera-
 tus sicut ē olz cataputie et camo-
 mille et olei radiciū senticuli. 43.
 Ois quidē medicina ouiscioz ve-
 narum aperitiua et mūdificati-
 ua est habens calorem mixtū cū
 grossitate : cuiusmodi sūt allia ce-
 pe et sella. 44.
 Quicquid confert ad obturādū
 et contrahendū meatus debet
 esse stipticum et mōdicatione
 priuatum. 45.
 Omnis medicina vstia est ma-
 gni et fortis caloris et inultrima-
 te grossitiei. 46.
 Omnis medicina putrefactiua
 est perfecte caliditatis et subti-
 lis substantie. 47.
 Medicine aut carnis diminuti-
 ue sunt debilitates predictis. S̄z
 sigillatue vicerū absteriue sūt
 et delicatue. 48.
 Medicina que a tota specie at-
 trahit humorē seu hūiditatem ali-
 quā est bezaar et medicine lara-
 tue seu eductiue. 49.
 Omnis aut actio medicine at-
 trahētis rōne q̄tatis note sit a
 calore ipsi⁹ naturali et subtilitatē

substantie cuiusmodi sūt ammo-
 niacū : bellisū : at a putrefactiue
 sicut i egellisū et stercoib⁹. 50.
 C̄t Bezaar aut p̄fert euz superat :
 aut rōne q̄tatis quertētis i mi-
 nutatis : aut ex sui na sine ex p̄-
 pria : aut eo etiā quod p̄fert etiā
 cēdo p̄ modū q̄tatis necessitat-
 tis a veneno. Cuius aut h̄z hoc
 est tempore sanitatis : id eo q̄
 vtr̄ frequēter eis incurrit inde
 nocumentum. 51.
 hec medicina calida ēz apitiua
 et mollificatiua. Ex ea est stu-
 pefaciendū o p̄fert op̄iū et cē-
 tere narcotice. 52.
 Post relationē quidē predictoz
 reperietur relatio tertiariū vir-
 tutū sup his que cōiungunt et gē-
 nerant : ex quibus est cōmunitio
 lapidis in rhenb⁹ : que quidem
 sit ex omni eo quod dissoluit : ni-
 cidit subtiliat et mollificat : dum
 tamen calorem non habeat ma-
 nifestum : cuiusmodi sunt radix
 asparaguz radix arūdis et vtrū
 vstrum : passe mōrane id est tra-
 phisagrie. 53.
 Et similes istis habentes sc̄z ali-
 quā caliditatem et humiditatem
 faciunt egredi q̄d est in pectore
 per creatum. 54.
 Que etiā sunt tēperate calidita-
 tis generant lac. 55.
 Et ois medicina tuana screaz
 tū p̄ocat dū auctū habuit cali-
 ditatē p̄ter q̄d fort⁹ ericet. 56.
 Et he quod oēs p̄ocat vnam
 acutē tamen sunt in hoc certio-
 res et magis conuenientes. 57.
 Postq̄ ergo renūi vtr̄ et vtr̄
 rutes compositionum medicina
 ruminācipiam nunc referre mo-
 dos medicamentū et antidotoz
 Referā ergo omnes modos eaz
 rū quibus vtuntur medici tant

in interi⁹ assumptis q̄ i exteri⁹ applicat⁹. Et sūt velut decoctio nes pillule sirupus locinimera cerata sblutōes fomentatiōes fricatiōes suffus⁹ purria balnea trocisci electuaria suppositoria licina chisteria stille seu scilicet lica iniectiones magdaleones de tificatiā sternutatoria acciatio rias friga empla z vngueta pul ueres oculoꝝ z sinapilma: sunt caput purgia colliria nasalialia cū colafa opiate z sinegia p tractectouūzline fricatioꝝa faccella tōes lufuōis trazee pfectōes. 53
Cois morb⁹ que sum⁹ relaturi erit⁹ vtr in toto coꝝpe aut spc caliter in aliquo ex mēbus ei⁹. Qui si fuerit sine materia erit q̄ dem cum compositioni sue suo contrario eius cura. 59.
CDiscernit aut morb⁹ repleti corpis a morbo p̄dicto sumēdo expericiā ab eo p̄ inuestigatiōe nē artificialē si. n. non assit cū eo alitq̄ ex signis sup̄ repletionez corpis significantibus. 60.
CSi aut̄ iringat nocumētū ex opatiōe in cura morbi: erit qui dē medicamē simile. i. morbo in ppositiōe. Et recipiet inuamentum ex eo: cōtrariatur cause efficiētis corruptionē z mōbum seu egritudinem. 61.
Pōt etiāz sumi significatio sup̄ morbū ex assu tactus debilita te operationis. 62.
Et etiā ex eo qd̄ appet̄ ex illau dabilib⁹ sz spēs z modos suos Et etiā ex eo qd̄ vtr de superfluitatibus exeuntibus. 63.
Si vero patientis vrine fuerint sine hypostasi z residentijs: et pulvis ieq̄lis: neq̄q̄ ex repletio ne patiet⁹: sz morb⁹ ei⁹ reponet̄ pot⁹ sub igne morbi inaniētis

et consumptiū. 64.
Et si dolor sit in aliq̄ loco spe cialiter significabit super pas sionem illius loci. 65.
Sumitur etiāz significatio sup̄ ipm̄ ex etate z cōpositiōe corpis z ipsius colore z. iiii. anni tibi⁹ z eoz p̄sōnibus z ipsius p̄pua habitatiōe z ciuitatib⁹ ei⁹ z ex eo qd̄ p̄cessit de regimine pio pio ex his em̄ fit inuamentū su per cognitionem et p̄cogni tionem morbi. 66.
Si ergo corpus patiat̄ de calu ditare ledet̄ qd̄ ab oi calido. z tactu calidū reperiet̄. Eritq̄ ei⁹ vrina rubea. Et pulvis inquet̄ cū sit z labore seu angustiaz vi giliaz instātia: cū motu inoidi nato z habitudine extenuata z colore citrio. et habitatio meri dionalis ciuitatis: z etate inue nil: z discursu eoz q̄ calidē effi ciūt. P̄o tāto curet̄ cū infridant̄ bus febriē viētē z oi qd̄ labore in fert curantib⁹. Et sit cibus eius fm̄ p̄tate virtutis z sp̄itate eius quod apparebit ex appen tu ipsius. 67.
CSi vero ex mala p̄pōne frida patiat̄: cōstat q̄ infridantia obe rūt ei. Et oia cala p̄derūt eidē. Eius ē friditatis p̄cipiet̄ sensu fact⁹. Et color ei⁹ signāter alb⁹ reperitur. Pulvis tard⁹. Nec pa tietur sitim: nec vigilariū instā tia. Quod si pateret̄ non tamen inde molestaretur. Et si cum do lore albo assit lassitas et mollit ies corporis: etas senectutis: z locus que inhabitat fuerit fe ptentrionalis: et tempus anni hyems. vrinus fuerit i p̄terito in fridantib⁹: erit qd̄ē signio certa sup̄ isto. P̄o tanto si mediet̄ z curet̄ in aliq̄ curet̄ cū calefaciētē

bus. Et breuiter intēdat̄ i cura ei⁹ fm̄ curā q̄ curat̄ spasim⁹. 68.
Ipe cū dē duo morbi nō puuant̄ alio ex duob⁹. Un̄ si fuerit mor bus sic⁹ videbis patietē siccū. Et si fuerit humidus videbis patietē laxū z sp̄giotolum. 69.
Humidū ergo ericetur subnili ter sine fuerit cū caliditate: si ue cū friditate. Et siccū cū sibi duo rectificet̄. Et in oib⁹ sunt p̄ius auferēde cause efficiētes si fiat recta curatio. 70.
Cū ergo erit morb⁹ ex repleone nequa⁹ curabitur nisi p̄ eua tuationem. 71.
In oi euacuatiōe sunt. x. obser uada: q̄ si nō possit seruare: z gule⁹ in sp̄itas z mēures scōz erigētā eoz. quoz p̄mū ē lau dabilis dispositio accidentiū. Et scdm̄ vt̄ sint de repletione. et tertiu⁹ etas a iuuentute vsq̄ ad senectutē. Et quartū consuētudo euacuādi. Et quintū consi stentia virtutis. Et sextum ips̄ veris vel autūni. Et septimū q̄ loc⁹ que inhabitat equalis sit in otibus et ipat⁹. Octauū silt̄ ips̄ p̄s. Et nonum q̄ patietis compositio sit calida z hūida. Et decimū vt̄ eoz⁹ bone habi tudinis sit z bene carnosuz. 72.
Cum ratione eius quod gene ratum est in aliquo ex mēbus corpore volueris ipsum trahere abinde: trahere ips̄ per euoca tiōe ab ipso mēbro: aut per at tractionē ipsi⁹ solū ad alia mē bra cōtraria: siue eis equippol lētia interdū fiet. ei⁹ attractio ad mēbrū h̄ns colligantā cuz membro patientie. Et sic fiat attractio cum ventosis positis super mammillas in cōstrictio nem menstruoz matricis. 73.

Jā qd̄ē p̄missim⁹ signa reptō nis z medicinas eductiuas. 74.
Salenus qd̄ē apiebat venā et sanguinē minuebat cū erat chl mus auct⁹ z magnificat⁹. 75.
Fiat igit̄ munitio sanguinis i coꝝpe apparitū⁹ signis et po tissime cum apate: seruatis cōs ditionib⁹ istis. Nō aut̄ i alijs humouibus. 76.
Fiat ergo slobothomia i his q̄ intellexit in hoc tractatu et in morbis illis etiā in qb⁹ ipse fecit eam. 77.
Inchoet ergo a sōmia i omni flegmōe habito testimōio cer to super ipso. 78.
Fiat q̄ siue sit in capite interi⁹ vel exteri⁹ necnō etiā i tali fa cto in iūcturis: fiat etiā i apate facto sub auribus et ob talia oculoꝝ et i apatib⁹ lingue me ri ginguarū et i quinantie z in apatibus testinoꝝ z crurum z splenis testiculoꝝ renum z ye ficenecon in apate matricis: z vmbilici z iussarri z alijs ipes ciebus rubedinis. 79.
Fiat etiā in vlcētib⁹ captis z oculoꝝ et rubegine aurū sca biota. 80.
Et etiam faciēda in volat⁹ libus vlcētib⁹ pulmonis et omis et rasuris et excouationi bus. 81.
Et fiat in passione intestinoꝝ: cum tamen constabit de no ticia ipsoꝝ: et cum erit i eis carnis augmentum innatura le. 82.
Et etiam faciēda in variola vbi cūq̄ fiat ex scabie humida postq̄ fuerit notū z manifestū sicut in variola omis z oculoꝝ: z siue in variola i hipocūdrōe generata. 83.

Est q̄ facienda i repletioe venarū z egressu sanguinis ab eis sicut i fluxu sanguinis narūz in manēte a dētūb⁹ z gigitūz: z ē i egressuē ab auribus z ab ore matricū z emorroydūb⁹ ani et mēstruoz z i sanie rubicūda. 84. Fiat etiā i dolore capitis verē sine z fetore ous. necnō i dolore dentū z casu capillorū seu aloppitia. 85.

Est ēt i mēbrū dissolutione et sp̄matis egressu vel expulsiōne z dolore artū et rennate. 86.

Cōpētū ēt i epilepsia z i zebel yngue z moro: necnō ēt i casu z ablatione appetitus. 87.

Est ēt yena ēicidēda i passionibus ani z sedis anchorū sciaticā z dolore stomachi. 88.

Sic ēt i dolore epatis pūgitiūno z in oppilatōib⁹ eius. 89.

Intendatur ergo cū regimine et cura horū morborū sicut i cura z regione sinochi cū educatione colere rubee post s̄bōz thomiam z vsum cibozū infri gidantium z fuga calefactūz: et q̄ sanguinē auget z magnificat z q̄b eis afferē declinet ad stipticitatem: et propinent eis acetosa. 90.

Sumantur autem signa super hanc passionem significātia ex capitulo sanguinis dominiū significantium. Et in summa declinare ad infrigidationem et ericationem est actus medicū expediti et ingeniosi. 91.

Morbi q̄ ex colera rubea generantur sicut vlcera in lubricitate intestinorū continēgentia. et permixto rationis suffocatio m̄icis tertiana scitica et fluxus sanguinis per secessum. 92.

De tertiana iā fecim⁹ mētionē in his q̄ p̄cesserunt. Et in summa febus est calor extrane⁹ per totū corp⁹ plus nocēs opes rationibus suis. 93.

Et tussis z dolor capitis z apā q̄b scdm latū et lōgū in corpore dispergitur. 94.

Et fortis et acutus dolor aurū et multitudo scabiei palpebrarum. 95.

Et vlcera et apāta i iſturis z dolor pūgitiū⁹ et mordicatus⁹ in eisdem: fissura digitorū et panaricū ynguiūz: macule ap̄parentes i corpore lētib⁹ s̄fice: z morb⁹ cū citrinitate dētū et vesice dolor fortis. 96.

Et amor heredes et fluxus sanguinis z apostema existens in extremitate oculi et citrinitas cutis variola. 97.

Et macule subtiles et nigre et oppilatōes epatis et apā m̄ficis et pleuresis et casus z ablatio appetitus. 98.

Et vertigo et fissura labiorū z dolor yene et fortis flux⁹ ventris. 99.

Et vlcus q̄b dilatat z dubilet z tumor existens in ano. 100.

Et puritus et variola aut fortis vlcera: et herisipila z pulmonis vlcera. 101.

In cura q̄dē horū est sicut i cura febuis tertiane procedēdū. Educat ergo colera absq̄ s̄bōz bothomia. z attendat ad infrigidationē ipsoz sicut i morbis sanguineis. Uerū morbi colerici sp̄aliter humectentur. Nam p̄dicti s̄bō morbi vnuocant et p̄ueniūt i caliditate: necnō etiā in omni eo quod per eam inretur patientibus nocēmētū. Sumantur autē signa sup hoc morbos

morbos significātia signoz dominiū colere significātū. 102.

Omnis q̄dē morbus ex hūore s̄gmatico generatus est apā tamidū et laxū paralysis et relaxatio dolor capitis de frigida et epilepsia. 103.

Et sicut scabies magna z grossa sp̄i p̄stipatio z retētio et tumores colli. i. glāndule: et s̄ime capitis z obliuio z dolor aurū de frigida z borat z macula alba seu morphea et ap̄tica tussis sicca et tortura ous. 104.

Et sicut elephātia pedū casus appetit⁹ z pedicū z tumor ani z āchaz z aq̄ oculoz ipsoz dilatatio et fetoz ascellarū. 105.

Et passioib⁹ vētris sicut lubricitas intestinoz z h̄mes. 106.

Uermes etiā ex hūore s̄ffico generant⁹ et difficultas partus et secundine et retentio in eodem. 107.

Et dolor renū z febuis ātidia: na z friditas splenis z epatis et egress⁹ seu emunētia vmbilici z passio cū egōne saniet. 108.

Et dolor artū z nigredo corpore z viroz cutis z superficialis aut ip̄i⁹ suscedo z morbus hi dropic⁹ sicut yterina carnosa z tympanites. 109.

Procedēdū est in cura hui⁹ speciei sicut p̄cedit in cura pleuricis frigidē hūide. Superius p̄leptioe vtendū est si nis positus in capitulo s̄ signis dominiū humous s̄gmatici significātū. Est q̄ vtēdū in euacuatiōe horū morboz eo q̄ retulim⁹ i cura p̄ quā etiā s̄gmatic⁹ hūor. Est q̄ p̄sequē vtēdū i his corpib⁹ his q̄ corp⁹ calefaciūt et ericāt z cibo calido z subtili. z i s̄ima curen⁹ ca-

lefaciūt⁹ int⁹ z exteri⁹ sicut fit in paralisi cū pillulis fetid⁹ et similibus educit. 110.

Omnis morb⁹ ex colera ni. generat⁹ in corpore ē sicut verruca z febus ārtana emorroyde epilepsia polip⁹ z sp̄alm⁹. 111.

Et dolor vētris et cācer z morphea z dolor capitis z vigilia rū instantia. 112.

Et apā durū et lepra z q̄b ex cibo in corpore z corrupitur z tussis sicca et splenis durities et ventositas. 113.

Et mellica passio in capite z retentio yune in ea. 114.

Et passio colica alloppitia et morbus canis rabidi. 115.

Ut sic⁹ z lac coagulatū i corpore et algoz epatis. 116.

Et canin⁹ appetit⁹ z rimulatio seu ruptura i āchis scā: z laps scūs i renib⁹ z vesica: z tumor āchaz doloros⁹ z tūor i duob⁹ laterib⁹ seu hypocōndriis scūs: necnō ēt tūor i capite auribus palpeb⁹ z pedib⁹ ḡnatus. 117.

Procedat in hac sp̄e morborū s̄z q̄b p̄cedit in cura z regimine lepre. Accipiat⁹ signa sup ip̄saz ex caplo signoz dñiū melie significātū. euent⁹ q̄ cū epithimoz vt polipodio z cū alijs q̄ retuli. Si aut vtrā q̄s calefaciūt bus z h̄icētātūb⁹ p̄serabunt ipsius opera in eisdem. 118.

Itēq̄ iā p̄fici p̄mum regimē cūrōne: incipia nūc in opatione manuali. Et q̄ faciā p̄mū regimē i venis magnis z paruis. Et s̄m faciaz in carne. Et tertium in ossē. 1. Et ḡne venaz sunt q̄das quas apimus et q̄das quas ligam⁹ z in p̄te scandim⁹ z seq̄stram⁹. z. Aricella. 1.

Est aut mediana aperiēda in
 oi morbo capitis & pectoris sicut
 in apate ipsius. 3.
 Et cephalica supior aperiēda
 est in forti dolore capitis et fluxu
 sanguinis nariū. 4.
 Et inferior in medicatione no-
 cumētoꝝ pectori & pulmōi cō-
 tingentum. 5.
 Et q̄ dñr almerina ab arabib⁹
 in malitia morboꝝ splenis et
 epatis. 6.
 Et in absentia basilice bz sunt
 brachij aperiiri. 7.
 Vene q̄z tympanoꝝ sunt in cō-
 tinuo dolorū ipsoꝝ aperiēde. 8.
 Et existis post anres i emigra-
 nea et antiq̄ ulcere capitis. 9.
 Sed q̄ sunt in ābavis oculoz
 extremariū⁹ in morbis eozū
 aperiuntur. 10.
 Et minuat existēs in supremo
 capitis in vlcere b⁹ & spātibus
 seu pustulis in supficie et cute
 ei⁹ gñatis. Vene aut collū sunt
 in lepra aperiēde. 11.
 Et vena frōtis ē apēda in pas-
 sioib⁹ oculi: & p̄tinuo dolore ca-
 pitis: & tinea. Apiaf ēt i pre-
 sterioꝝ exhis p̄tinuo dolore ca-
 pitis & exhis iter nares meatus
 nasi rōne pustule seu variole fa-
 cie: exhis sub ligua i s̄qnāna. 12.
 Et apiaf vena cauille i morbis
 testinoꝝ sub ymbilico existū
 & saphena existēs in tibioꝝ in
 morbo crurū. 13.
 Et minuat sciatica i sciatica: et
 vena pedis i acchitib⁹ ei⁹. 14.
 Vene q̄z pulsatiles sūt in dolo-
 re capitis incidēde & seq̄strāde
 et in dolore oculi cū etiā rumue-
 rit ex violētia morbi ex fluxu &
 descēsu aq̄ ad locum. 15.
 Cū etiā gñabil apā: ex aptiōe
 em̄ ipsi⁹ p̄ter q̄ fluat s̄gnis ex

ipsi⁹ supficie icidem⁹ & seq̄strā-
 bum⁹ eā vl' cauterizabim⁹ ipaz
 aut si q̄ maluerit minuat aut of-
 no abscedat & s̄stat flux⁹: i. i. i.
 nis ab ea cū ligatura vl' caute-
 rio: deñ curef cū medicinis qb⁹
 vulnera curant: donec sanitari
 fuerit restitutus. 16.
 Et opib⁹ āt in carne faciēda
 sunt scarificatio incisio & caute-
 rizatio. Sunt ex scarificationi-
 bus q̄dā qb⁹ s̄unt s̄gnis a supfi-
 cie cū vētositas: & h̄ corpib⁹ patie-
 tib⁹ vlcera et variolas. 17.
 Ponim⁹ āt vētositas s̄n scarifi-
 catioe in eo in q̄ irēdim⁹ soluz
 euulsionē diuersionē matie. 18.
 Et interdū conūgim⁹ eas va-
 cuas: et interdū cū toto viente
 ad cōlūmēdū illi⁹ loci vētosita-
 tes & ad rectificādū mēbroꝝum
 malitiā cum caliditate. 19.
 Quod scinditur est sicut clau-
 et altezar. 20.
 Et omne qd̄ supfluit & putrefit
 in extremitatib⁹. sicut basbeia
 nafi et digit⁹ supfluit aut in-
 separabilis coniunct⁹: et cōsi-
 ctio palpebrarum. 21.
 Et vena eminēs: et p̄putium
 claudēs cannalem virge. 22.
 Et caro in vlcere innaturaliter
 aucta et putrefacta: & vlcus ex
 contusione putrefacrum. 23.
 Est etiā abscedēdū qd̄ innatu-
 raliter auget in lingua: et qd̄
 cadet in auribus. 24.
 Est et caro incidēda sup vituz
 in mēbro fixū & p̄fū datū: spina
 aut festuca vt ide p̄dicta extra-
 hant: mame ēt holz abscedēs
 & varices i tibioꝝ apparētes. 25.
 Et boaiifar & nouaiifar. 26.
 Et qd̄ fuerit iā denigratum ex
 pinguedine aut putrefactū ex
 carne. 27.

Et etiā oē illud de quo elogat
 vulua. Et oē qd̄ augetur super
 gingiuas. 28.
 Abscindatur etiam caro vene
 madan. Et oē qd̄ nobis aures
 claudit et obturat. 29.
 Et oē qd̄ existit sup visuz & ve-
 lat ipm̄. Et qd̄ denigrat in no-
 bis: p̄putio. & qd̄ claudit anū
 & tullea: & satera: & tuffra: & nō
 habēs ferū manifestū: & ruptu-
 ra ymbilici. 30.
 Et vuln⁹ qd̄ p̄tigit ex ol' eo qd̄
 scindit vlr: cura cū sutura. & oē
 mēbrū vulneratū p̄solidādo. 31.
 Oē corp⁹ cauterizat ad s̄sēdū
 auorofagiū sanguis a vena
 pulsatili aut aptiōe vene ma-
 gne sangāte medicū i s̄sēdo
 fluxū sanguinis ab ea. 32.
 Sit et in corpōib⁹ hūidit⁹ ad
 excicādū ea & i carnib⁹ lax⁹ ad
 indurādū eas: ad calefaciēdū
 corpa ifridata: necnō ad tollē-
 dū hūidit⁹. egrediētes a nā. 33.
 Utimur q̄cūq̄ p̄foratiōe ad ex-
 hēdū hūiditātē nocinā s̄cē sa-
 niē q̄ sic extrahim⁹ ab apate
 & s̄gnis alicubi corripū et
 squā ab oculo vel grādine. et
 aquā a capite: & nondū. 34.
 Et sicut in hydrope et hernia
 ad fa. et carnosa. 35.
 Quicqd̄ fir p̄ opationē i osse ē
 sic i fractura aut dislocatiōe ip-
 si⁹. Curabim⁹ aut quācūq̄ fra-
 cturā cū p̄solidatiōe ipsi⁹ & fdu-
 ctiōe ipsi⁹ fracturē i osse dōec i-
 de ad p̄pū sitū fūdat⁹: & abla-
 ctiōe cuiuscūq̄ p̄gēt⁹ & morbi-
 cātis ipz: et ligatura manu fa-
 cta q̄ neq̄ laborem neq̄ mole-
 stā s̄ferat. In non min⁹ forri aut
 debili. Inchoetur āt fasciatio
 an medio ipsi⁹ & fortificet fir-
 ctura sup amplius et ligetur: &

superaddatur puluilli et desup
 astelle coniunctum. 36.
 Subullibimus q̄z dietā ei⁹ a
 p̄cipio & i sine igrofūbam⁹ eā
 q̄tenus bene restauretur. 37.
 Est aut cauidūa p̄ncipio ne
 apā calidū generef diuertēdo &
 attrahēdo ad locū fracturē qd̄
 isidit ex sanguie toto posse: p̄
 hibendo fluxū ei⁹ cū oi frigidō
 tenu: & phibēdo dōec cura⁹ sue-
 rit motū patiēti. Cura ei ei⁹ sine
 longa quiete non perficatur. 38.
 Cura aurdiflocationis est cū eo
 qd̄ trahit ipz osdislocatū donec
 ipm̄ ad locū proprium redire fa-
 ctat. 39.
 Postq̄ aut redectū fuerit liget⁹
 & strictet⁹ sic q̄to tpe dicem⁹
 v̄ficet⁹ supficis medicinis.
 Et comedat patiens cibos aceto-
 sos: donec fuerit secur⁹ ab apo-
 ssumate. nec timeat d̄ collectiōe
 sanguinis. Cōtinuetur antez cu-
 ra ista ad min⁹ q̄ mēsez vñū & in-
 terdū amplū p̄. x. dies. Jā ego p̄
 feci curam omnium morboꝝum:
 Et ex nunc abscedam fermonē
 meū ex q̄ iā p̄feci libū istū. 40.

Incipit tabula Tracta-
 tus Noni Almanforis: mo-
 naguaruinq̄ continens ca-
 pitula.

- 1 De cephalica et emigrante.
- 2 De scothomia.
- 3 De frenesi.
- 4 De apoplezia.
- 5 De graui dormitacione.
- 6 De stupidis qui semper habent oculos apertos.
- 7 De paralisi graui.
- 8 De stupore tremore.
- 9 De torura oris.
- 10 De spasmō.

- 11 De epilepsia.
 12 De incubo.
 13 De melancolia.
 14 De catharro.
 15 De oculorum obtalmia.
 16 De vulnerib⁹ q̄ sūt i oculis.
 17 De his q̄ extrinsecus cadūt in oculos.
 18 De macula oculorum.
 19 De scabie et sebel.
 20 De puritu qui sit i terio: re angulo oculi.
 21 De yngula oculi.
 22 De rubedine oculorum.
 23 De lachrymis.
 24 De debilitate visus.
 25 De tremore palpebrarum.
 26 De pilis palpebrarū q̄ curuati ingrediuntur oculū.
 27 De aq̄ descēdere in oculū.
 28 De his qui post occasū solis nihil vident.
 29 De dilatatione pupille.
 30 De fistulis que sūt in interiorib⁹ angulis oculorum.
 31 De dolore auris.
 32 De vulnere auris.
 33 De sonitu et tinnitu aurium.
 34 De grauedine auditus.
 35 De vermb⁹ aurium vel aialibus intrantibus aurem.
 36 De his q̄ in aurē extrinsecus cadūt: vel q̄ eā impediunt.
 37 De sāguie fiāte ex narib⁹.
 38 De vulnerib⁹ q̄ sūt i interioribus partibus narium.
 39 De polipo narium et emoroydibus ipsarum.
 40 De amissione olfactus.
 41 De dolore dentium.
 42 De extractione dētū et iporum contractione.
 43 De stupore dentium.
 44 De dolore dentis extracti rei frigore.
 45 De cola.
 46 De fluxu sanguinis ex gū: gūis.
 47 De casu vultus.
 48 De sanguisugis q̄ bibūtur.
 49 De his que intrant gulam.
 50 De grauedine lingite.
 51 De magnitudine lingue.
 52 De nodo q̄ sub lingua nascitur et vocatur ranula.
 53 De apatib⁹ q̄ sūt in lingua.
 54 De sinantia.
 55 De tussi.
 56 De asmate.
 57 De pleuresi.
 58 De peripleumonia.
 59 De spūto sanguinis cū tussi vel vomitu vel rascatione.
 60 De ptisi.
 61 De pulsu cordis.
 62 De colica passione.
 63 De pfortatibus stomachi.
 64 De doloub⁹ et nascentis stomachi.
 65 De sigultu.
 66 De canino appetitu.
 67 De dolore epatis.
 68 De hysteritia.
 69 De hydropisi.
 70 De dolore splenis.
 71 De colica.
 72 De fluxu ventris.
 73 De difficultate mingendi.
 74 De lapide.
 75 De nascentis renū vel vesice.
 76 De ardore q̄ sit in sinctu.
 77 De mictu sanguisyl pruris.
 78 De his qui nō possunt retinere vnam.
 79 De lūbucis et vermb⁹ q̄ nascunt in ventre et ano.
 80 De emoroydib⁹ et fistulis et ragadū que sūt in ano.
 81 De exitu matricis et ani.
 82 De constrictione mēstruorū.
 83 De puocatione mēstruorū.
 84 De fistulis q̄ sūt in matrice.

- 85 De plaga et cancro que sūt in matrice.
 86 De nascentis que sūt i matrice vel vulua.
 87 De puocatione matricis.
 88 De mola.
 89 De ruptura inguinis.
 90 De podagra et sciatica.
 91 De gibbositate.
 92 De varicibus.
 93 De elephantia.
 94 De vulneribus lumborum.
 95 De doloubus exteriorū mēbrozum.

¶ Finis tabule tractatus noni Almanforis.
 ¶ Incipit tractatus nonus Almanforis.
 ¶ De cephalica et emigranea.
 ¶ Capitulū primum.

Quādo rube

do et tensio et grauedo i facie et oculis cū istis affuerit et tact⁹ calid⁹ sentit: et pulsus fuerit magn⁹: ex cephalica minuto facienda ē in parte in q̄ est dolor: vel in q̄ dolor magis infestat. ¶ De ista aq̄ ro. et oleū ro. et acetū sumātur simul mixta agitētur dōec inspissent: et sup nūc infridata sup caput sūdāt. Eger hō a carne abstineat et vino: et comedat adestā citrinam et papil et olera frida ac frict⁹ fridos. ¶ Vēter aut soluat ex mirabolans citrinis et pūnis ac tamariadis et zuccaro albissimo: q̄ si ista nō sufficiūt femina maluauisci i aceto posita agitetur: q̄ usq̄ ad spissitudinē perueniā: et q̄b⁹ emplm capiti superponat: ex pillo q̄z et aceto emplm

fieri vtile est. Si aut cū istis fuerit in pulsu velocitas et i tactu sentit caliditas: s; neq̄ in facie neq̄ in oculis fuerit rubedo neq̄ tēsiō: in principio soluat vēter: deinde sāt ea q̄ dixim⁹. Naribus aut inficiat oleū viol. aut oīz curbite dulcis: aut nenufarij oīz aut oleū de florib⁹ salicis: quoz q̄libet sup nuē infridatur capiti supfundatur: et nutritur vt p̄ dixim⁹. Eger quoz odor camphoram et aquā ro. et salices et violas et ijs sita. Qd si egritudo multū inualecat: sumat opij et cāphore vniūscuiusq̄ q̄stū pōderāt duo grana oīz q̄ dissoluta in oīo de salicibus mittant i nares et aures. Qd si cum foda nō fuerit aliquid eoz q̄ dixim⁹ de rubedine in facie: fueritq̄ egritudo antiq̄ in principio vēter cū pullulis cochylis soluat quaz ego feci. ¶ Pillule cochile. R. p̄ neris pigre. ʒ. ʒ. colloquitide. ʒ. ij. et tertiā scamone. ʒ. ij. et ʒ. turbit⁹ sicados. an. ʒ. v. sāt pillule ex istis: et sūt doses. r. Postq̄ hō vēter solutus fuerit: infūdāt caput ex oīo sambacino et oīo dōbenet mittat in aures. ¶ Eger q̄z odor et algaria et sufflet musc⁹ in narib⁹. ¶ Qd si egritudo multū infestauerit: sumat eufoebij et castorei āboz an. vi. ps. ʒ. et dissoluta in pauco oīo sambacino mittat in nares et aures. ¶ In cephalica hō calida emplastrum hoc frontē et temporibus est imponēdū. Emplm in cephalica calida. R. semis lactucarum sief emente sandalū rubē et albi faufel rosas opū: sāt ex eis emplz postq̄ acetō et aq̄ ro. p̄sa fuerint: et frontē imponatur super quod mittatur pann⁹ ace

to et aqua ro. infusas. Qui cum te
 pesacer fuerit iterum infundat et
 desuper ponat. **C**limumetum hoc
 cephalae frigide. **R.** castoreum eu
 forbitum pip sinapum storacem rur
 rhama marribus: siccata et pulue
 rizata et etiam triconizata miscet
 tur et aspergant vino veteri ex quibus
 fiat troscisci et desiccet. **C**um
 necesse fuerit ex vino in vinovete
 ria: aut oleo costino vel camomil
 lino dissoluto: frons multoties
 linat. hoc enim linimentum omni
 anti que cephalae confert non
 solum suppositum: sed et auris inie
 ctum quod sequitur illud ipsum postquam
 de predictis oleis resolutum fuerit.
Egro hoc vinum veteri et forte dandum
 est. **C**um autem cephalae per hebdomada
 madam vna pseuerauerit: eger in
 balneis mutendus est: atque super
 caput ipsum aqua in qua camomil
 la et sansuccia et sica dos arabicus
 et nemen cocta fuerint simul
 aut sigillatim usanda est. **Q**uod
 si cephalae quotidie ante come
 stionem inuadat et post comestio
 nem recedat: succurrendum est in
 firmo ante horam qua venire co
 suevit dandum et buccellas panis
 in succo granati: aut vae acerbis
 aut horum similibus infusas. **S**i
 aut cephalae contigat propter
 multam in sole moram sufficien
 ter et oleo ro. et aceto in frigidita
 te curari poterit que tamen si ex
 hoc non quieverit ex alijs infrigi
 dantibus curanda erit. **S**i autem fo
 da adhuc plenerauerit et fortior
 fiat: neque villo modo remoneat et ti
 meat ne egerius amittat et aequo
 ad oculos defecdat: repositum arte
 rie sunt incidenda et extrahenda. hoc
 est quod nunc loquimur est per nra
 attentionem in hoc libro.

De scythomia. Ca. 3.

Cum aliquis illud quod ante est
 est circulariter moueri vide
 derit: de oculi tenebescunt et cae
 dere voluerit: et facies et oculi
 rubuerint in eadem hora: vene quae
 sunt post aures grosse appue
 runt: et ipsius venis factenda est
 sctio et homia. **E**t ventose in col
 lo et tibijs sunt ponende. **Q**uod si
 predictae vene non appuerint et fa
 cies fuerit rubea: sanguis ex ba
 slica erit minuendus: et ventose
 se in tibijs erunt ponende. **I**n
 hac pterea scythome spece et
 in ea quam ante diximus caput
 ex oleo ro. et aceto est infunden
 dum. **E**ger quoque calida ciba
 ria vitare debet. **V**enter vero ex apo
 zimata mirabol. citrinorum quod
 in ca. de cephalae diximus sol
 uendus est. **C**um autem neque in fa
 cie rubedo neque febris cum scy
 thomia fuerit: attendendum est an
 sit stomachi subuersio et nausea
 que si affuerit: prius vomere cog
 edus est: deinde de pillulis co
 chis dosim vnam fumar: et a fri
 gidis abstineat cibis. **S**i autem
 neque anime subuersio neque nau
 sea fuerit: neque caliditas signa
 appuerit: veter ex pillulis cochis
 multoties soluat. **C**ibaria quae fri
 gida oino vitet. **E**t gargarium
 fiat quo hegma deponatur. **I**n
 naribus quae post illud pon
 natur aliquid de his quae nomina
 uimus quo caput calescat.

De frenesi. **Ca. 3.**
Quando aliquis febres coela
 ta inuaserit cum forti capitis
 et oculorum grauedine: et in facie
 atque in oculis vehemens fuerit ru
 bedo et capitis dolor: horum lu
 mina affuerit et in pulsu velocitas et
 frequentie supfluitas inueniantur
 signa frenesie certissima iudica

bunt. **Q**uod si lingua nigra aut ci
 trina fiat: rymisceat intellectus
 et multum fuerit alienatus: et vigila
 uerit multum: iam frenesie perfecta
 erit. **E**gro igitur antequam predicta
 pleant accitias est subuemen
 dus ex sanguis detractio: et ven
 trisolutio cum succo fructuum.
Aur trimetum vero eius sit aqua or
 dei semel aut bis in die sumpta
 semper seruandam quam in tpe sanita
 tis habuit. **C**aput autem orro
 dimo infundendum erit. **Q**uod si
 multe affuerint vigilie sumatur
 violaria sicca: corticis papaueris
 albi ordei ex corticati semis
 lactucapradicis madragore oij
 an. m. ij. **Q**ue oia in cucina ple
 aqua tandem coquant donec aqua
 rubea fiat. **D**einde aqua illadum
 est tepida ab alto super caput fun
 dat: et sit caput super similine in qua
 aqua colligatur: que in cucina
 posita iterum super caput fun
 dat: hoc autem: o die multoties
 fieri conuenit. **C**aput pterea ex
 oleo violato multebri lacti am
 mixto inungendum erit: quod etiam
 in coto positum est supponendum. **C**uz
 aut eger in pncipio huius egritudi
 nis in virili fortitudo ante pmane
 re inuenit: fuerit: in flobothomia
 dus erit nisi supfluitas timuerit.
Postquam vero eius egritudo minui
 cepit neque flomet. **Q**uod si eius iam
 dissoluta est virtus: ex talio preter
 uetur regimine donec euadat.

De appoplexia. **Ca. 4.**
Qum aliquis huiusmodi iacet
 sine somno sterit: et cum pu
 gni non sentit: tunc iam patitur appo
 plexiam. **E**st autem huius egritudi
 nis pntas: semper fortiter aut de
 biliter sterit. **S**i tamen spuma ab
 ore erierit: non est et medicandum.
Cum autem patitur sterit egritudo est

lenior. **H**ec quidem passio aut eis
 to iterum: aut in passibus transit
Cum ergo ista vis fuerit: attē
 dedum erit an patiens facies mla
 ubi rubere: aut denigrari: aut vi
 ridis fieri videat: quaedam modum
 pingui cum sanguis et alij mēbro
 ex coartatote retinet. **T**unc ei iam
 sanguis illico ex duabus guidē est
 hēd: et aut ex duabus cephalicis
Quod si ita non fuerit imo cum aere
 re attrahit audit in pectore ore
 gmoder hoc clysteri erit clysteri
 zād. **Q**uod. **R.** colloquintide bo
 thormari cetaurea minoris ar
 thranthe ellebori albi oim. an.
M.ij. **C**oquantur oia in iij. lib. aq.
 donec ad vna redact. **D**e his colē
 tur. **E**t ex media libra huius apo
 zimati fiat enema: quod si cito erie
 rit fiat iterum dōc huius multitu
 do sic cum eo creat. **M**arib' huius
 cōditū zellebor' albi suauiter is
 sufficient. **E**t ingeniadum ut ana
 cardini cum idromelle per os ad
 stomachum multoties descēdere
 cogat: quod de semel: ex quibus vni
 an rei pod' in portu sumedum est. **C**uz
 descriptio est in cap. de palyss.
Sartago pterea ferea calefa
 cenda est recipiti multoties adeo
 victiada: vti patiens capilli adu
 rant. **Q**uod si hoc modo non sanant
 in medicado plus laborabim'
 caput rascos radem' et ex sinapi
 trito castoreo et fortissimo ace
 to leniem'. **I**n prima autem huius
 passionis spe post flobothomia
 stringentibus: vti iter adiutoria li
 gada superius parū sub coactio
 ne ipsorum cum spatulis et stringe
 mus tibus similitur. **C**apiti huius
 supfundendum est. oleum roseum
 acetum vniuersum flobothomia fa
 cienda per pedibus et postea in
 nasi extremitate.

De gravi dormitatioe. Ca. 4.
Um aliq̄s q̄si dormiens ia
 cet: z tñ sentit z mouet sed
 oculos sz p̄ly h̄z clausos: q̄s iñdū
 vocatur cum clamore aperit: lz
 itex statim claudat: iā patitur
 subeth: q̄ cū clysteribus acutis
 q̄ paulo āte nominauim⁹ curā
 dus est. In os quocq̄ ipsi⁹ mitte
 mus idromel z laborabimus vt
 descēdat. Ip̄s em̄ nutrimentū exi
 sit ei⁹. **Caput p̄terea** vsq̄ ad
 diatribū p̄misi or̄o dīno iūn
 dem⁹. Post tertiu⁹ h̄o die sternu
 tationē puocabim⁹ ex his q̄ nō
 m̄tauim⁹: rradem⁹ caput z linie
 m⁹ ex sinapi: castoreo: z aceto.

**De stupidis q̄ semp̄ h̄nt ocu
 los apertos.** Ca. 5.
Um aliquis q̄si dormiens
 iacet: z nō mouet: z loculi
 sint apti palpebras tñ non mo
 uet: z gelatus est siue regidus.
Curā dū h̄o est ex medicinis
 subeth: hoc tñ addito vt oleu⁹
 sambacinū sup̄ caput fundat in
 omni libra cui⁹ sit vicia enfor
 b̄i. Ip̄m q̄z caput ex castoreo et
 enforbio zoleo s̄abacino linat.

De paralyti. Ca. 7.
Um aliq̄s se mouere nō va
 let: aut n̄ v̄l plura ex mē
 bus mouere nō potest: atq̄ eoz
 sensum amittit: ip̄m paralyti
 lins mēbrū: aut mēbroz incurrit
 se p̄nunciamus. Cui⁹ curā inci
 piem⁹ pillulas fetidas q̄s ego
 cōposui dādo. R. pulueri pigri
 3. p. colloquint. iheriocis. 3. v. eu
 forbi. 3. ij. r. k. castorei piperi as
 se serapini oppoponaci seitaragi
 idelinapisoiz. 7. añ. 3. j. cētra
 ree muno. elacteri s̄ambozi. añ.
 3. v. gūme in succo ruthe dissol
 vantur: z alia ex eis cōficiant et
 s̄ā pululere s̄āt ex eis decē po

tioes. Quarū vnā postq̄ eger
 sumperit: p̄ tres dies q̄scat. Et
 nutriat tūc: cū aq̄ ciceris zoleo
 sinapi: et deide bibat aliā. Qd̄
 postq̄ ter fecerit: p̄ aliquot dies
 quietat. et nutriat in carne fru
 statim incisa z in sartagine fru
 paxet mutargenati: q̄b⁹ sint spe
 cies calideyt piper et his s̄ika.
 In potu h̄o lumat idromel. Mē
 bra quocq̄ ei⁹ ex oleo costino in
 nngātur. Quod. R. cost. 3. j. pi
 peris p̄iretri enforbi: oim̄ trū.
 añ. tertū. 3. j. castorei. 3. j. dissol
 uatur oia in. k. lib. oleide cheri
 ant de narcisco: z vt ere eo. Die
 bus h̄o q̄bus quietat: quocq̄ die
 dande sunt due. 3. de anacardi
 no: q̄. R. zinziberis: p̄iretri ni
 gelle: cost. melano pipis: macro
 pipieris: ogguoim. añ. 3. xx. mir
 r̄he ruthe sicce asse aristologie
 baccarū lauri castorei seitaragi
 idi sinapis gētiane oim̄ añ. 3. v.
 mellis anacardi. 3. v. vngūatur
 ex oleo nucū: z icū melle cocto cō
 ficiant. hoc em̄ medicamē val
 de p̄fert p̄alyti apoplexietoz in
 re z r̄eoz albaras morib⁹. Cor
 pū z otibus passionib⁹ frigidis:
 z sp̄almo hūido. Cū aut̄ sumit
 illico puocat sudorē: z infert fe
 brē. Quod si sumptum nō asfert
 sanitate: eger ab omni medi
 camine p̄ decē dies abstineat ex
 ceptadieta: de h̄i ad ipsi⁹ curā re
 deundū est. **Qd̄ si paralyti ex
 percussione aut casu euenerit z
 acciderit subito: taliter perma
 nebit.** Nunq̄ em̄ sanabitur. Qd̄
 si nō repēte exp̄dictis s̄z paulati
 z molliiter inuaserit locopenstio
 nis emplm̄ hoc apponēdū erit
 qd̄. R. farinā fenugreci: semē bē
 semina alep: semē resin: bdelliū.
 z montacū: adipe anatis: ceram

olei de lilio: ex his fiat emplm̄
 et supponatur.

De stupore z tremore. Ca. 8.
Um aliq̄s sentit aliq̄ suo
 mēbro z sicut ē dispō pe
 dis cū sit stupidus: dicim⁹ i illo
 mēbro stuporē esse: quapropter
 eius cura nō est differenda. Qm̄
 em̄ plongat ips̄ huius egritu
 dinis p̄ducit ad paralysim. Cu
 ras aut̄ hec passio ex aliqua pte
 medicinarū paralysiz cū dieta
 z vinctioe ex oleo costino. Qd̄ si
 vterauerit passio. eger ex pil
 lulis fetid̄: purgād⁹ erit z cōplo
 equādā cū anacardino z dieta.
**Tr̄o: āt ex eis dē curater q̄b⁹
 sanat stupor.** Sed si ex sup̄stui
 vint potu euenerit: eger ab ipo
 erit abstinent⁹. Si r̄ si aquā q̄ ex
 niue dissoluit bibēdo h̄ac icurr̄
 rit passionē ab ip̄a abstineat: et
 balneū calissimū igrediat: s̄z tā
 diu morā faciat dōec sudera q̄
 cū egress⁹ fuerit in sole assidue
 mozet. **De tortura oris.** Ca. 9.

Um hois os cōtorq̄ z vñ
 ex oculis suis claudere nō
 vs r̄si p̄cipi ei vt sufflet: fiat⁹ ab
 vna tñ pte exire v̄: ip̄m tñ con
 torsione parti dicim⁹. Cui⁹ curā
 incipiem⁹ cū solonev̄tris ex pil
 lulis fetidis. Nutrimētū h̄o ei⁹
 atq̄ ipsi⁹ potū ordinabim⁹: vt in
 c. de p̄alyti dixim⁹. **Egr̄ p̄ter
 ea q̄tidie in mane anteq̄ comes
 dat sinapi cū s̄irupo acetoso gar
 garizare faciem⁹: z mitem⁹ eū i
 domū obscurā. z p̄cipiemus vt
 ynā nucē muscatā in pte oris q̄
 torta ē teneat. **Carib⁹** q̄z tunc
 insufflabim⁹ adisi vt sternuta
 tio puocet. Ip̄o diles q̄z collē ei⁹
 z facit ei⁹ z f̄rōtē ex oleo costino
 insigere cōuenit. Est q̄tidie de
 anacardino vñ⁹ auri p̄d⁹ su**

mēdū. Et si passio hoc mō solus
 ta nō fuerit: ad vētris solutionē
 z egri p̄ferationē redeidū ē.
**De tortura oris q̄ nō repente sed
 paulatim accidit non loqm̄ur:**
 ipsa nāq̄ nō cōtingit nisi in fre
 nesi p̄nuciosa morte iā imminen
 te et est ex siccitate.

De spasmo. Ca. 10.
Um aliq̄d mēbrū alicuius
 cōtrahitur z ad suaz redit
 ouginem aut pleraq̄ ex mēbris
 sic disponū: ipsa spasmata esse
 p̄nucitabimus. **Spasmus** aut̄
 subito aut paulatim inuadit.
**Sz spasmus subito euenerit ea
 dē p̄parāda est cura quā p̄alyti
 cōferre dixim⁹.** In eo tñ fricatioe
 manuū z munctione ex oleo co
 stino plusv̄timur. **Spasmus**
 h̄o q̄ nō repēte sz suauiter acci
 dit post febrē: aut post multā vē
 tris solutionē: aut multū vomitū:
 aut sanguinis fluxū mal⁹ est
 et vix curabilis. Quicq̄ tñ a cci
 dit ei mederi incipiemus. Egr̄o
 nāq̄ ordē a aquā et tura vinctuo
 sa et mollia administrabimus:
 et in aquā dulcem tepidam ip̄s
 mitemus: z in gemus ex oleo
 v̄io. tepido: z oleo de semini⁹
 cucurbitet: p̄cipue neruoz
 radices in quibus spasmus exi
 sit. In tina quocq̄ diu mouet et
 ex oleo v̄io. inungatur. **De vino
 bibat patiens parū: quod tamē
 multū habeat aq̄ admixtū: et ci
 bus nutriat humidis.**

De epilepsia. Ca. 11.
Um aliq̄s cadit in terrā et
 totū tur: z cōmouet: z itelle
 ctū amittit: dicem⁹ ip̄m epilepti
 cū fore. q̄ si spuma erit p os aut
 se cōm̄ngit aut sperma egrediat
 aut egestio: passio tñ ē grauior
 z yehemētior. Si aut̄ eger a n̄e

accessione sentit q̄si aliq̄ ex ali-
quo suoq̄ mēbroz eleuari z ac-
cedo caput petere: z de i desino
pizat z cadit: sic opz in hora q̄
sentit illō strep̄ illō accidit: mē-
brū q̄ p̄ dicitur: a quo p̄cedit for-
titer ligare: p̄hibebit nāq̄ hoc
accessionē venire. In tpe hō q̄e-
tiscop⁹ multoties erit enacuan-
dū cū pillulis cochys, et loe⁹ ad
exort passio ex sinapi z pige et
euforbio ac melleanacar di erit
epithimad⁹: z epithuma dimittit
tēdū erit donec loe⁹ vesicee z ve-
sice rūpatur: z ad q̄ in eis colle-
cta effluat. Ipse q̄z nō cito sunt
cōsolidāde quimimo dimittit:
deut q̄ in eis colligū emanet:
deh̄ solident. hoc em̄ oino hu-
ius egritudis certa sal⁹ existit:
Ad vitium ē v̄tose cū pua sca-
rificatio sup ponere v̄tose est.
Eger hō si aī accessione nā-
seā aut tristitiā aut cordis trō-
rē sentit: z deū egritudis acces-
sio seq̄tur: cogend⁹ ē multoties
vomere ex aliq̄ v̄ditu. Deh̄ pi-
grā in potu sepe accipe p̄uenit.
Stomacho q̄z eplm̄ er t̄pica et
rosia em̄allice z cortice thursū
vino odorifero ponēdū ē. Nutri-
mētū hōi⁹ totū takt̄ stānēdū ē
vt paucap sit sup̄huisatū: sicut
caro fruga i sanguinea: caro co-
cta i gasolis: cib⁹ q̄ sit de aue q̄
dā q̄ hz in palato dētes z vocat
tagudū z caro d̄ volatilib⁹ z edi-
na. Qd̄ si cū epilepsia sensū af-
fuerit d̄billitas: nec aliq̄ de p̄di-
ctis siḡnōib⁹ annentat̄ egro pil-
lule cochye multoties sūt tribue-
de. z ex⁹ p̄seruatio subtilis dā z
cibaria q̄ dicitur dāda. Sargari-
m⁹ q̄z fieri dy. Et sternutatio ex
his q̄ dicitur: puocāda: ac nari-
bus p̄one pulvis subtilissim⁹

q̄ sit sūs alcohol i suffland⁹. Si
q̄s aut cū epilepsia in facie ocu-
lis rubedine habuerit: z venarū
grossitū: noborhōmand⁹ erit a
saphena. Sāguis āt ex carnossi-
tate tibiaz cū v̄tosis erit ephē-
dus. Capiti p̄terea oleum ro. z
acetū supfundat. et abstineat a
vino z a cepis z alijs ac sinapi z
porr̄ rapio z fabis. Et cauebit
postreō ab oib⁹ famū caput ascē-
dētē z repletionē ḡnantib⁹. Ele-
ctuariū q̄ oī sp̄i epilepsie reme-
diū affer. R. p̄iretri siseleos si-
cados olzāh. ʒ. x. a. g. a. ʒ. v. cordū
ment recētis et acuti affe optie
aristologie rotūde olz. āh. ʒ. i. ē
deū ephā succ⁹ ex squilla my-
tus cū pari sp̄itate mell: coq̄t z
p̄ficiat ex eo sp̄s: z fiat electua-
riū ex q̄ paties q̄tidie sumat: ex
caueat sibi a cibis grossis. Ele-
ctuariū hoc oib⁹ epilepsie sp̄ib⁹
excepta vna sanguinea quā Sal.
notauit: z nos ēt iā fecim⁹ men-
tionē: opitulaf: cui dixit cōferre
flomā ex saphena p̄r⁹: z postea
ex basilica: deh̄ cur⁹ regim⁹ ex
his q̄ s̄āguinē i cope m̄iūz i q̄z
ifrigidat. Carne p̄terea z vino
abstineat z bibat rob acetosozū
fructū: capiti q̄z supponantur
ea q̄ ipsū infrigidant.

De incubo. Cap. 12.
Cū q̄s in fomno q̄si rēgra
Uem aliquid sup se cadere
sentierit: incubū pati denūciat:
dus est. Cū ipsū itaq̄ cura
nō est tardādū: p̄e em̄ epilepsie
prēsbulus est: ipsam quoq̄ p̄ce-
dit. Eger q̄ si in colore rube⁹ suz-
rit z venas habuerit plenas ex
saphena erit m̄iūed⁹: v̄tose
i carnositate tibiaz ponēde sūt
Eger p̄terea a potu vini: z rerū
dulcū comestioe abstineā⁹ erit

z p̄sone ab ot re q̄ multū gene-
rat sanguinē. Qd̄ si huic sūū ac-
ciderit: v̄t ex pullis cochys mul-
totes erit solūed⁹: z ei regimē
subtilissim⁹: exercitio q̄z vtendū
erit z mēbra inferiora erit fricāda

De melancholia. Ca. 13.
Cū alicui cogitatioes ma-
le sine cā manifesta accide-
rit: timor tristitia i eo p̄ualue-
rit: melancholie p̄ncipiū i eo erit.
Cū aut res ad hoc deuenerit: vt
ēt ea q̄ cogitar cepi oie p̄mar.
p̄bas sua atq̄ act⁹ p̄miceat: iā
melancholia p̄fecta est. Cui q̄
male cogitatioes z tristitia z tri-
bulatio accidit atq̄ p̄ualere in-
cipiāt: succurrēdū ē. q̄ si p̄ualue-
rit: cura erit difficilis. Qd̄ si cum
melancholia fuerit dolor v̄t̄ris et
l̄sator: mal⁹ color z digōn̄s ecor-
ruptio: z vomit⁹ aceto⁹ z ex crea-
tionū multitudine: cū p̄iēda est cu-
ra cū flōmia ex basilica: aut sal-
uatella sinistre manus. Et si san-
guis v̄t⁹ fuerit niger: dimittat-
tur egredi in quātitate multa.
Subtilis aut z rube⁹ si fuerit il-
lico refrigēd⁹ erit. Eger hō ex-
reb⁹ leniētib⁹ nutritiō⁹ vt sūt ale-
sidabegi q̄ sūt ex carne hedina
z artena z l̄mittēd⁹ ē i balneū
i q̄ nodū moret. Post hec at̄ de-
coctioe de epithimo q̄ ego p̄ce-
sui v̄tat: z hec ē decoctio de epi-
thimo. R. mirabol. idoz. ʒ. x. po-
lipodū. ʒ. c. sene. ʒ. ir. turbith. ʒ.
iij. s̄icha dos. ʒ. x. passulap enu-
cleatay. ʒ. x. epithimi cretēsis. ʒ.
x. Oia excepto epithimo i s̄rib⁹
libris aq̄ coquēda sūt d̄ec ad vna
librā z mediā redēt. Cūq̄ hoc
factū fuerit addat epithimū z il-
lico ab igne remoueat⁹ z dimittat
tur d̄ec i s̄ridari ceperit. Cūq̄ in
fricāda fuerit: m̄iū⁹ fricāda oc-

lent. Deh̄ sūt agarici vna tere-
tie. ʒ. vni⁹ aloes. ʒ. i. salis indū.
ʒ. s. ellebori nigri q̄rta. ʒ. ʒ. p̄ficiā
tur cū melle aut cū iuleb z flant
ex eis p̄lle q̄ p̄ res hōas affe de
coctioe acceptioē sumēde erit
Postea sumat decoctionē: de h̄
trib⁹ dieb⁹ q̄scat. In his at̄ die
b⁹ q̄b⁹ q̄scat: uariat ex his q̄ p̄-
dixim⁹ z i potu sumat subtilis-
lez clanz b̄n odoufex. Post hec
q̄z itez solūed⁹ ē vt p̄r⁹. hoc hō
ita vt p̄rim⁹ tertio iterādū ē.
Quarta quoq̄z potio ei dāda ē.
Eger hō ab oib⁹ q̄ colerā gene-
rāt nigrā abstineā⁹ dus est: vt sūi
carnes siluefres oēre: caro yac-
cina: z puclia: z magna caprāz
z fabe: z caro salita: z case⁹ v̄t⁹
z p̄pe lentes z oia olera nisi hu-
mefactia. Aut p̄terea vinum
grossuz z labozē z vigilias neq̄
patiat famē neq̄ sitim. Vno hō
subelli in potu v̄tat. Et p̄cipiēdū
est ei dormiat: z studēdū in sple-
nis curatōe: ex his q̄ in sequēti-
bus in ca. de splenis curatioe q̄
augmētat dicitur sum⁹. Os q̄s
stomachi p̄fortādū est: z p̄pe ex
medicinis quaz mentionē in se-
quentibus facturi sum⁹ cū egritu-
dines stomachi notabimus. Si
aut cū melancholia ea que notā-
bimus nō fuerit: acciderit: post
frenem aut longā moram sub-
sole: aut percussione in capite
in principio ex cephalice nobor-
thoma est faciēda: capiti sim-
dium adhibēdum: z reliquo re-
gimine quod diximus p̄p̄ue.
Ergo p̄terea repēda ab ali-
loco loco sup caput fundēda cō-
inde oleū rosēū cum aceto vini
capiti infundatur: et iā mulhe-
bre desuper mulgeatur. Cū vari-
bus etiam oleū de semie curat:

bite dicit: et lac muliebre in iustia
 tur. ¶ In balneo q̄ sepe mittend
 us est: et multū ex aq̄ tepida ca
 pitā est sup̄fundēdū. Eger etiam
 oia odouera q̄ frigida sūt odo
 ret. ¶ Si aut̄ cū melancolia ni
 hil fuerit eoz que diximus: in
 cipio matricaria de xtri drachm̄
 aperidā erit et sanguis erit ossi
 derād⁹: et vt̄ predixim⁹ faciēdū
 regendū vt̄ dixim⁹. ¶ Et postq̄
 hoc regimē istū adhibueris:
 p̄ aliq̄t dies q̄escere dimittēd⁹. ¶
 Deinde vt̄ pu⁹ in cura eius inci
 piēdū: donec sanatus fiat resti
 tutio. ¶ Studēdū h̄o totum q̄ er
 ga mellē colicā ē obseruādū: et
 vt̄ inspungat̄ et carnosū fiat. Et q̄
 em̄ p̄gues et carnosū fuerit: illi
 co fami erit. ¶ Cibī at̄ q̄ illis cō
 gruit sūt caro arietina et hedia
 et galliacea et panis de sila. Opti
 rus at̄ panis nullo mō est eis cō
 grū⁹. Quū h̄z subtile clarūz eis
 cōueniēs est. Quū h̄o grossūz nō
 ē eis bonū neq̄ nigrū. ¶ Lac at̄
 recēter ab vberib⁹ extractū dū
 adhuc calet eis cōfert: et p̄licea
 recētes et sissam de succaro facti
 et oleū amigdalinū. ¶ Prætereā
 audire cantilenas et gaudere et
 h̄pe ante se res delitiosas et dor
 mire pln̄ cōfert eis. ¶ Contrario
 h̄o cogitare: et sol⁹ morari: et vi
 gilare maxime nocet eis. ¶ Pil
 lule q̄ colerā nigrā expellit er̄ q̄
 bus dat̄ h̄is q̄ decoctionē sume
 re nequeūt. R. epithimi cretēsis
 ʒ. xx. polipodii agari abozā.
 ʒ. r. ellebori nigri salis idii aboz
 an. ʒ. sicados. ʒ. v̄. pulueris
 hyere nigre. ʒ. xrv. bibat er̄ eis
 ʒ. iij. In dieb⁹ h̄o q̄b⁹ d̄scat eger
 d̄z sumere ex electuario q̄b⁹ vo
 cat̄ feniçā q̄b. R. mellisse cori
 cū citri garioflox gallicē musca

te masticis croci oriētalis: cina
 mo: nucis muscate: cardamo
 mi: neheremich: been albi et ru
 bei: sedoarie: doronisi semis oz
 mi maiorū semis garioflati. oiz
 añ. ptes eq̄les musci sūtū est de
 cla p̄tis vni⁹. Deinde sumāz che
 buli. xx. et ebli. xx. et zerāz: et i trib⁹
 libris aq̄ coquāz donec ad vnaꝝ
 redēat: et colēz. In colaturavero
 mittat mellis lib. ij. Deinde bul
 liat donec aq̄ p̄sūpta sit. post ex
 hoc melle p̄ficiat̄ p̄dicte spēs q̄b
 th̄ i pōdere sit triplū ad spēs: de
 q̄ cū necesse fuerit ad magnitudi
 nē d̄nellane sumēdū ē hoc em̄
 medicamē letitūz et coloris pul
 chritudinē et dignōtis bonitateꝝ
 operatur et retar dat canos.

De catarro. Car. r. q.
 ¶ Uz caput alicui⁹ i egressio
 ¶ Que balnei discocoptū fuerit:
 aut post exercitiū: aut post aliō
 fuerit: aer frigid⁹ et ventus fe
 p̄trionalis: et acciderit ide nar
 ri: et palato purit⁹ et p̄motio et
 sternuatio: p̄ān⁹ tunc calefacien
 dus erit: et capiti supponēd⁹: q̄
 t̄sdia morez donec eger calorēz
 in capitis p̄ūditate penetrasse
 sentiat. Deinde nigellā odorare
 incipiat: et puocef sternuatio: et
 caueat ne supin⁹ iaceat: et come
 dat paz. vino q̄z oino abstineat
 Q̄b si passio ex appositōe p̄ni
 calidī alleuiari nō fuerit nec mi
 nuif p̄ ip̄z fiat s̄bosthomia er ce
 phalica: et soluat̄ nā ex reb⁹ q̄ nō
 exasperāt sicut hęc decoctio quā
 in potu sumere d̄z q̄ t̄lliz parit
 et p̄ctore asperitate h̄zr inda
 get v̄ctris solutiōe q̄. R. iunibaz
 xx. sebestē. xxx. passulaz enuclea
 taz. ʒ. r. violaz siccap. ʒ. iij. ra
 diciū ligr̄tie fricete. ʒ. v. sic citri
 naz. p. coquāz in trib⁹ libris aq̄

donec redeat ad. r. et colēz et i co
 latur dissoluat̄ cassiē. ʒ. v̄. te
 reniabin. ʒ. r. ¶ Q̄b si neq̄ s̄bost
 thomia p̄uerit neq̄ v̄ctris solu
 tio et mā ad pect⁹ descēderit et
 p̄mōcat̄ tussis et febris illico fiat
 s̄bosthomia: et patiēs a carne
 abstineat vino: et in potu sūt
 aquā ordēi et muraba violat̄si:
 quādū calor flux⁹ p̄seuerauerit
 et tussis fuerit: sicca et aspera. Iꝝ
 postq̄ calor q̄enerit et tussis mol
 lificata fuerit: et scire ceperit
 hęc decoctio quāq̄ die cū mura
 ba violato banda erit: d̄oc pe
 ctus mūdificēz et tussis sedēz: et
 v̄r clara reddat̄. q̄. R. sic citri
 naz. ʒ. iunibaz. r. sebestē. xx. pas
 sulaz albarū renucleataz. ʒ. r.
 ligr̄tie excocticate. ʒ. ʒ. coquāz
 v̄s ad dissolutionē et colēz: et d̄ēz
 ex hoc oī die vn. iij. in potu cuz
 murabaviolato. ʒ. ʒ. ¶ Si vero
 tussis iustenerit ac diu p̄mā:
 ferat̄: tūc ostēdem⁹ qualiter cu
 rāda sit cū de tussis cura tracta
 bim⁹. ¶ Q̄b si cur⁹ i narib⁹ diu
 p̄seuerauerit: et h̄ fuerit calor flux⁹
 erit restrigēd⁹ suffumigādo
 nares per traiectionē. Et si q̄b
 p̄ nares effluit subtile: et acutū
 ac citrinūz fuerit: suffumigatio
 fiat ex sulfure infuso prius i ace
 to: et postea siccat⁹: aut ex fabis
 aut ordeo excocticatis: et i ace
 to pu⁹ ius⁹ et post siccat⁹: aut
 ex zucaro albo et sandalo albo.
 ¶ Quod si neq̄ calor neq̄ rube
 to: in facie fuerit: suffumigatio
 fiat ercofo aut thure. hęc nāq̄
 suffumigatio fluxū restringit.

De obthalmia. Car. r. q.
 ¶ Am ea q̄ i oculis albafur:
 ¶ In rubedine mutata fuerit
 superintēz lachryme: et in angu
 lis oculoz lachrymalib⁹ lippitū

do collecta fuerit dicem⁹ tunc
 egrū pati obthalmia: et quāto pl⁹
 sint hominū vebemētia aut ipō
 rū affuerit minoratio: tāto erit
 obthalmie fortitudo aut ei⁹ d̄bi
 litas. ¶ Deterior aut̄ obthalmia
 ē cū alba oculoz vidētur illata.
 radeo eleuata vt̄ oculoz coope
 riāt nigredinē et p̄alpebre iner
 sent. ¶ In p̄ncipio h̄o curatiōis
 obthalmie: cephalica ē s̄māda:
 ex manuō drachio p̄tis stuarie
 in qua est oculus infirm⁹ nisi te
 nis fuerit obthalmia. ¶ At quā
 to fortior fuerit obthalmia: tāto
 pl⁹ ē minūedū ex sanguie. De
 dēyeter ex mirabolāis citrinis
 et terrenib⁹z in succo fructuum
 solūed⁹. ¶ Et eger a carne v̄ri
 no et a rebus dulcib⁹ abstinerēd⁹z
 et cibū minuere. Q̄b si ista nō suf
 fecerit: sicut albū i lacte puellā
 lactat̄ i fricēdū et oculodiffillā
 dū. et si lippitū d̄nis multitudine
 i oculo collecta fuerit: rādū⁹ co
 to inuoluat̄ et madefiat i aq̄: et cū
 oculo ab illa lippa mūdēz.
 Deif puluis alb⁹ alps̄gat̄ sup
 ponendo oculis aliq̄d suauiter
 sustentēz: et ligēz: et eger i domū
 tenebrosā mittat̄: et igenādū ē
 quānū possibile est vt̄ omnino p̄
 nocetur. Caueat tamen ne sup
 oculum infirmum dormiat: et ne
 caput depressuz sit sed superius
 eleuatum: neq̄ vestimentoz ca
 pitia sint stricta: neq̄ in facie se
 diu proficiat. ¶ Si autē oculus
 leuit⁹ fiat: dolor sedet ac la
 chryme minuāt̄: s̄māia iā facta
 v̄ctre soluto balneū multoties
 et frequēter ingrediat̄. er hoc
 em̄ passiois reliq̄e dissoluent.
 ¶ Q̄b si i oculo h̄uozitas gra
 nedo remāserit puluis citrinus
 erit imittēd⁹. ¶ Et erit aut̄ q̄b

bēri obtalmā multum cōferunt
est: vt frons et palpebie ex hoc li
niant epuphimate: qđ. R. sief me
mtherofariū aloes lictij sandali
ruber faufel croci ouētalis oim.
añ pres eq̄les: fiant ex his pille.
Cūq̄ necesse fuerit resoluat vna
ex eis i succo cotiādr̄i aut in suc
co endiue aut cū aq̄ rosata z li
niatur cum eo si dens voluerit.
¶ Sief album. R. ceruse ablute
z. r. sarcocolle grosse. 3. iij. draga
gant. 3. i. opij. 3. 5. fiat ex his for
me lenti similes.
¶ Puluis citrin⁹. R. sarcocolle.
3. r. aloes. 3. ij. croci. 3. ij. myrrhe.
3. i. lictij. 3. ij. ex eis optime tritis
immittat puluis cū opus fuerit.
¶ Puluis albus. R. sarcocollam
albā z pingūē q̄ mittat i lac mu
lieris qđ meli⁹ erit cū alicui⁹ iu
uencule fuerit: z dimittat in ym
bra donec siccef: z terat optime
z oibus. 3. r. ipsi⁹ addant de sief
memithre. 3. ij. que itez optime
trita reponant: z cum opus fue
rit in oculum mittantur.

¶ De vicerib⁹ oculoz. Ca. 16.
¶ Quid in oculo foris dolor: z
pūctio noctua ac pulsus sē
tūtur: z lachrymaz fluit multu
tudo: cū palpebie eleuant⁹ z oculi
aperiuntur: loca que sunt in al
bis ipoz inueniūtur rubea: z si
totū fuerit rubeū: z vn⁹ loc⁹ ma
gis rubere inuenit⁹: aut in nigre
dine locus aliq̄s albus apparet
pustula iam in oculo exorta est.
¶ Ad hāc nō curādū passionem
necessari⁹ est medic⁹ i carnis oculo
z valde instruat⁹. Nos tñ cura
tōis ipsius sūmasz aggrega
tōes dicem⁹. Dicimus itaq̄ q̄
vlcera q̄ in punctua nascuntur
hoc est in albis oculoz: mon a deo
sūt sumēday ea q̄ in cornea hoc

est in oculo nigredine sunt. Du
rius nō vicerū est illud qđ in ni
gredine sub pupilla existit. Emi
nentia nāq̄ ad istud est vltor
¶ Hoz at vicerz curā cuz nōma
icipere debem⁹: z sanguis extra
tere multitudine sū qđ possibi
le fuerit. Cōsequenter aut vicer
soluēdus z eger sibi cauere dz a
carnez vino dulci: z esse pientus
herbis frigidis: z i potu sola aq̄
vt. ¶ In oculo nō i initio sief al
bū cū lacte mulieris ē mittēdūz
si pulsus iam alleuari z sedari
vidēdū: sperandū ē q̄ egritudo
soluetur sine famet collectione.
¶ Qđ si pulsus post sanguis ex
tractionē et vēris solutionē ac
sief albi immissionē q̄scere nō vt:
parua fiducia in hoc quod diri
mus est habenda. Est itaq̄ tunc
sief olbano mittēdū in oculū: et
pilla aliqua oculo supponēda et
cū ligatura stringēda. Ante nō
q̄ hoc euentus: oculus sanat est
ligandus: z sine suppositione pl
le. ¶ Et nō cesses in oculū de sief
de thure sepe distillare donec sa
nitas i pupilla videat⁹. Ex quo ei
hoc visum fuerit: sief de profundo
vti necesse erit vsq̄quo profundi
tas fiat plana: z tota caro gene
retur. ¶ Ea tñ que diximus tūc
sunt faciēda: cū pustula nō est
magna. Qm̄ cum magna fuerit:
fueritq̄ iuxta pnpillam: aut in
fertus ea: erit tunc necesse vt cū
elefiscir medicetur: ne oculus emi
neat. Ad pili quoz suppositio
nē z ligaturam erit redeundū.
¶ Eger preterea semper lupin⁹
iacere debet: et a forti motu ab
stinere. Cum autem caro in lo
co vicerum pfecte generata fue
rit: vt vlc⁹ apostematis carne re
pletū fuerit: remāebit tibi in oculo

lo albedo. ¶ Qđ si vlc⁹ fuerit
pūdū: albedo erit grossa: z si
i supicie tñ cornece fuerit: erit
subtilis. ¶ Qđ si a pu
pilla fuerit remot⁹: et steterit
separati pte: vestigiū illud qđ
remanet nihil mali faciet. si ac
iuxta pupillā fuerit q̄q̄ post
vicerz curacionē vestigiū rma
nēs prohibebit visionez. Qua
propter tunc est vtendū medi
cinis quibus vestigiū qđ dixi
mus abstergi et deleri possit.
¶ Sief de thure. R. armoniaci
sarcocolle abozū. añ. 3. v. thuris
3. r. croci. 3. ij. p̄ficiat⁹ ex muleit
lagie fenu greci z fiat ex eis sief.
¶ Sief de plūbo. R. plūbi adu
stiatū monij: thurie ablute: cal
uce caumenon gūmi arabici:
dragagari. oim. añ. 3. viij. opij.
3. r. terat⁹ cū p̄ano ferticio q̄ sit
subtilissim⁹ cribellent⁹ z p̄sgā
tur ex pluatia: z fiat z eis sief.
¶ Sief ex quo caro i viceribus
oculoz ḡnat⁹ z vcece egressio p
hibet et vestigiū subtiliat⁹. R.
clume ablute thurie ablute ce
rule āimonij thuris oij añ. 3.
ij. myrrhe. 3. i. sarcocolle grosse
3. i. z. r. sanguis dra. aloes opij
omniuz añ. 3. i. fiant ex eis sief.
¶ Elefiscir quo ē vidēdū cū tunc
ter ne egypterevuuē sefē egrēf
sio. R. āimonij emathitis am
boz. añ. 3. r. achatie. x. iij. alo
es. 3. i. terant⁹ z fiat ex eis sief: z
admittent apđ necessitatem.
¶ De his q̄ in oculos cadūt
siue sit pilus: siue palea: siue
alind. Cap. 17.
¶ Sma pinuet per oculū tra
hatur: et extrahit illud quod
in oculos cecidit.
¶ De albedie q̄ sit i oculo. Cap. 18.

¶ Albedo q̄ in oculo cōstitit
¶ Albedo est vestigiū post vicerz cu
rationem remanens qñ consos
lidant. Que cū i oculis puero
rū sit: ille: et curadū q̄
cū accidit annohis: ad sanādū
fortasse impossibilis existit nisi
subtilissima fuerit. hec autem
passio ex his medicaminib⁹ cu
rāda est: postq̄ eger balneum
egress⁹ fuerit aut faciē sup va
porē aq̄ cale vsq̄q̄e rubea sit
tēuerit. Est tñ ex h⁹ medicamie in
venus oculi rubedo z dolor: pue
nerit p aliq̄ dies: ab eo q̄scen
dū ē: donec ocul⁹ q̄scat: z post
ad id redeundum. ¶ Medica
mē valde vtile ad albedinē re
mouēdā z cito eradica dū ego
quoz nō vidi qđ eo meli⁹ aut
eque esset ad albedinē delēdā.
R. masacume spume marj ster
cous magni lacerti baurach
zuccari higeri oim añ. pres eq̄
les. Deū sumant acou celido
nie senū āboz. añ. 3. r. coquat i
libra vna aq̄ donec ad q̄rtā re
deat colent⁹: z ex hac aq̄ ibibā
tur spēs q̄s p̄ditim⁹: ita q̄ p̄si
ciant ex ea: z siccent in ymbria:
deū iteri terant⁹ et p̄spergant
puus et siccent. Qđ postq̄ q̄ter
factū fuerit: siccetur et terant⁹
in oculo mittant⁹. hoc et medi
camē nulli vt p̄diximus com
par existit in remotioe albedis
nis. Remouet enim hoc medi
camē grossaz albedinē etiā ex
oculis animalium.
¶ De scabie z febel. Ca. 19.
¶ Q̄z palpebra intersat z ite
Ar⁹ appeat rubea z aspar
scabj adest: et cū sup alba oculo
rū ac sup nigredine vsq̄ similitudo
do panniculi ex venis rubeis
et grossis terit⁹: adest passio

q̄ vocat sebel. de ho due passio nes graues sūt z cōtice et vix curabiles. paties tñ dū san? et flōmia ex brachio z frōte z ven tri solutio vti dz: z cōestione vitet dactulos z sifamos d melle z vitet ebrietatē. z qñ nō ē ple n? sepe igredi balneū ē et vtile z frequēt imittere oculo sief ru beū sifr cōfert. Sief rubeū. R. ematiz colcotar pbusti āboz. añ. ʒ. iij. eris vsti. ʒ. ij. myr. croci āboz añ. ʒ. i. pipis lōgi. ʒ. s. cō: spgat ex vino veñtz sñat ex eis sief. hīs p̄tea egritu dib? viride p̄fert sief cui? d̄scriptio i ca. de yngula p̄tief. q̄ si passioēs iste veniste sñat scabies frica tōe idt gebit z sebel collectōe. si tñ mē sure hui? libi p̄gruit vt de eis tracrem?.

De lachry malibus cū puriūt. Ca. 20. Ad iua tenera sumatur z p̄terat z siant ex ea magdaleone puliet ex oleo viol. in āganiz ocul supponat z i hora dormiēdi ligenz rosatuz tñ meli? er citi? p̄fert. Et si h̄ nō suffecerit: lētes abiq̄ corticibus z sumachiet rose rubeiet granati carnositas sumant: et cōtrita ex careno sp̄gat: z mo re ep̄lastri supponat. q̄ si non suffecerit ex cephalica pri? flo borhomēz paties. Deū ex ves na frōz: ex venis q̄ sūt i āgul lachrymalib?. Vēter q̄z frequēt soluat: z balneū mltōnes igre diaf. **De yngula.** Ca. 21.

Un aliqd̄ p̄ntico sife ex āgulo q̄ ē a p̄tenar? ouri vti: z albū ocl̄ coopire z puenit vtiq̄ ad nigredinē: gñat passio q̄ yngula d̄r. cui? nocumētū tūc solū ē pei? cū puenit ad nigredis p̄tē q̄ ē iuxta papilla. hec

igū passio dū subit? ē cū sief vi rui z sief d̄ calcātho ē medicā da. si āt vetusta sñat z grossa cū ferro ē expoliāda. Sief viride q̄ d̄fert sebel z scabietz yngle z albedini. R. zimar. ʒ. iij. col: cotar vsti. ʒ. vj. arse. rubet bau rach spume mar? oiz añ. ʒ. i. sal armo. ʒ. s. armoiaci. ʒ. ij. armomacu i succo ruthe dissoluat: z spēs ex eo sp̄gat: z sñat ex eis sief ē em̄ mirabile. Sief de calcātho q̄ d̄fert yngle. R. eris viti calcāthi amboz. añ. ʒ. i. ʒ. i. mar. ʒ. ij. sal armo. bau rach ar se. subli. oim añ. i. terant z per hebdomadā vñā dimittat: sñi sñat ex eis sief z fricet yngla cū eis. **De macula rubea ex p̄ssione vel alare.** Ca. 22.

Un i oculo ex p̄ssione aut. **U**er re alia p̄ctū rubeū sife ri p̄tigit. sāgus q̄ ibi ē dissoluē d? ē. postq̄ estuatio q̄enerit su māf igū arse. rub. olibanū myr r̄he armo. oiz p̄tes eq̄tes z sñat ex eis sief. qui i succo couādri fricet z i ocl̄z dissilēt tādiu sp̄ diu tñ dolor p̄feruat albugo oui sumēda ē z ol. rosaceo mis scēdaz cotū ex ei? inuolūtū oculo ē inponēdū. **De lachrym.** Ca. 23.

Uz lachrymales ocl̄oz an gūit sp̄ hūidi vident paties q̄ tidie ieiun? balneū igre diaf z i oculū alcohol istō mit tar. **U**z āt alcohol. R. thulle. ʒ. r. coralli rub. mirab. citrini fricati aloes oiz. añ. ʒ. ij. pip. ʒ. s. f̄er eis plus q̄ assiduēmittat.

De debilitate vii. Ca. 24. **S**i cū d̄bilitate viuis hūidi s̄tatis signa appuerit manifesta i spe fam? z exerciti? parūp dissolui vidēat: pillule co: r̄q̄e mltōnes erūt assidue tribuēde.

buēde. **U**trimetū quoz patie tis desiccatus ē debet: z eger sepe vomere cogē? est: pulve res etiā desiccatus oculis sūt inmittēdi. q̄ si cū p̄dicta egritudine affuerit siccitas? cozpo ris obfuscatū nutrimentū erit augmētādū: z vinū in potu tri buēdū: ac sup caput ipsi? aqua tepida in fundēda: z icuruatio lu per eā faciēda. Balheū p̄erea ingrediat: i quo tñ nō multū su det. **U** Marti? q̄z oleum d̄ amigdalū dulcib? atq̄ aurib? ē imittēdū. **O**culis h̄o lac multie ris adolefēt? q̄z die est inficē dū. **U**d etiā frequēt fieri con uenit. hec q̄z debilitatis viuis species fortio? sit in tpe famis et dū venter vacuus fuerit. **C**ōfecto alcohol q̄d valde acuit visum qui causa humoris debilitat. R. thutie ablutē et sicca: tē. ʒ. r. deū extrahat succ? san fuci viridis z per noctē vñā residere dimittat z colef: ex q̄ thutia asperia d̄mittat quousq̄ siccet: postea terant. Deū sumant zinziberis piperts nigri macropiperts celidonie oim. añ. ʒ. ij. salis armoniaci. ʒ. i. cū ruthe. ʒ. r. post hec oia terāf. et ex sicco teneri feniculi cōsp̄ ganiz: siccata iterū terant: et reponat: z cū necesse fuerit oculis imitrat. **U**d hoc p̄erea val de cōfert sief de fellibus.

De tumore palpebray. Ca. 25. **P**ithimet ex ep̄thiate q̄d i ca. d̄ obralmia notauim? **U**de quersis pills q̄ n̄scunt i palpebris magis iterū q̄ d̄t et p̄gant oculum. **Cap. 26. S**i pills fuerit vn? aut duot: salis palpebray pills cum maitice: aut oleo scēpi sūt āne

ctēdū: aut radicit? euellāf: z lo ca a q̄b? euulsi sūt cū ferro acu: to vt ac? durat. si āt mlti fue: rint necesse ē vt caro palpebre incidat. **U**oq̄ tñ de hoc nostri libri: mensuram p̄tergredit. **U**de aq̄ d̄cedēte i oculū. **Ca. 27. U**adōq̄ alicui vt q̄d aū se habeat cūmcesant alia parua cozpora subtilia z radio sa. **U**d aliq̄ cā stomachi vlti q̄n ex p̄po nocumētū ipsi? ocl̄i cōtingit. **I**deoq̄ differētia in ter hec duo cōsiderāda est: neq̄ p̄o paruo ē habēdū cū hoc accidesenerit. ex eo nāq̄ q̄d cā stomachi accidit: nō ē mltū tū medū q̄ oculo nocumētū infereat. **E**x eo h̄o q̄d ex p̄po vitio ocl̄i p̄tingit valde timēdū est: hec aut passio dū recēs est vt i p̄ticipio: cū medicinz curabilis est. **S**z cū iam ad p̄fectionē de: uenerit sanari nō pōt nisi cū in cūside: z fortasse et icisio p̄desse nō poterit. **U**napropter differē tia inter hec duo p̄dicta dilige ter est inuestigāda: q̄ est put d̄ cem? **U**n imaginatioes q̄ vident vtiq̄z apparēt oculo est mādū est p̄tergere hoc ex vitio stomachi: z cōuerlo. **U** Et cum imaginatioes in hora fastidij z i hora male digōis plures solito vident: i hora aut famis z laboris pauciores apparēt: est mādū ē et hoc ex s̄to esse: z si ex quo iste imaginatioes accides p̄t duo p̄terierit mensē: aut plures: in pupilla fuerit vlti p̄turbatio: est mādū est et hoc ex ex s̄to. **U**n aut iste estimatio nes tibi aggregatē fuerit pile lulas cochias i potu tribuet i passio oino r̄mouet. **I**ā estimatioes p̄dicte certūcate certūf: **Articella.**

Si aut vni tñi oculo apparuerint: z vno modo in oib' houis permāserint estimādū est vitū aque adesse: p̄cipue cū in pupilla nō fuerit obfuscatio. Obfuscatio nāq; si fuerit i pupilla dubitatio iā tñc erit sublata. Cū aut passio hec i oculo p̄pa fuerit phibēdū est infirmo ne cuz vētosus minuatur sāguinē: neq; ex diarrho: neq; cōdat p̄sces: nec oīa q̄ humectare possunt. Ven- ter nō frequēter solued' est ex pillulis cochys: eger ex cale factiuis z siccitatiis nutriēd' est. Idromel p̄terea in porta ei tribuēdū: z i cochylis mittēdū. Sief d' fellib' qd p̄ficiat a p̄cipio z dilatationi pupille: eis q̄ post occasū solis nō vident: z tenebrositati vlt' q̄ est ex hūore. R. fellis gruis: fellis labor: fellis hycini: fellis acetip̄r: fellis aq̄le: fellis p̄dicis: oīm siccoz vni aut plura. Sumāz q̄z p oib'. 3. r. istoz siccoz enforib' colloq̄ntide serapini oīm. a. h. 3. r. trita aggregēt ex succo fēi. teneri z mittat i oculo

De noctilopsis. i. q̄ post solis occasum nō vident. Cap. 28.

Ad h' vitile existit epar ca: p̄pūā scidere z ponē sup̄ per vna sectionē piper longū: z cooperire ipaz ex alia sectionē pipere lōgo i medio exite: dñi ponere ipm i furno: z dimitter ibi dōec assef z nō desiccet: q̄ p̄fecto piper longū qd in medio erat lumaf: z bh teraf cū pauco mufco: deñ in liqore q̄ ex epate asfato exp̄sū fuerit isp̄gat z siccet: z in oculū mittat. Ausfel capūnū cū melle mixtū i cncuma sup ignē misceat: dñi vad' i eo illinē: immitat oculo.

lo. Qd aut ad hoc magis v: est vt sief d' fellib' i oculo mittat. Si aut hoc nō suffecerit venter soluat z sāguis ex duab' cephalicis et ex fronte minuatur: et regimen subtilietur.

De dilatatiōe pupille. c. 29.

Uz pupilla h' e foramē qd cē i nigredie octi adeo dilatari v: vt vndiq; p̄tigat ad albedinē fueritq; p̄ vehemētē cephalice dolorē: pua habēda ē fiducia i ei' cura. h' si dilatatio pua fuerit: tñc assidua solonez vētr' ex cochys m̄totes: z sief d' fellib' i octo mittēdū. qd̄ pu pillā post p̄cussionē dilatari cōtigat: n̄ i de timēdū: q; f̄moye bit. fiat itaq; ep̄ly ex faria fabarū z camomilla z euisco cū v: no et aqua.

De fistulis que in angulis lachrymalib' fiunt. Cap. 30.

Uz āgul' lachrymal' f̄suz dat: z cū p̄mit sanies z vis r' ab eo egredit: fistulā parti intelligit q̄ cū cauterio curat. d' h' tñ loq̄ p̄: ē q̄ huic nfo attēdū bio. Nos tñ iā ei adiungim' medicamē: qd si adhibitū fuerit: ipaz p̄ mltos mēses adeo tardare se f̄t vt eger san' videat. medicamē at illd ē. R. aloes h̄r̄s fācō colle sāguis dracōis balauz s̄he ātimonij alumis: oīm ptes eq̄le z m̄iar q̄tū ē q̄nta p̄vni? fiat ex eis sief. cūq; necesse fuerit fistula i tātū p̄mat vt q̄qd saniet i ea p̄tief egrediat. dñi isfir m' sup lat' i q̄ n̄ ē fistula iaceat d' p̄dco sief aliqd dissolua i aq̄ d' q̄ āgalo lachrymal' tres gutte aut q̄tuoz: i quatizēf magnone exite interstitio iter: p̄iectionē vni' gutte z alteri'. Quo facto eger p̄ tres sic iaceat horas. iā

mane quoq; sequēti die similiter fistula bh prematur: et fiat eadē cura. Qd p̄ hebdomadaz vnaz fieri cōuent: z etiā tā diu donec nihil a fistula egrediat cū p̄mit. Ex hac nāq; cura: loc' multitis mensib' siccus pmanebit.

De curis oculoꝝ quātū huic loco necessariū eē putantur: mus: iā satis dictū eē credim'.

Alia nō qz sunt de curis que p̄ ferrum exercent dimittam': qz multitis indiget medicaminib'. Sunt tamē qdā ex eis q̄ i locis de houb' fallit' tepidū cū pauco aceto immittēdū: iac qz ita calidū vt ex māilla egredit m̄totes diffusādū erit. Vēter ex mirabolans z citrin' z scaz mē z aloes vehemētē soluat. qd h' mō fiet mirabolanoz citrino rū. 3. r. sumāz z puluerizati in duab' libz: aq̄ coquātur dōec ad duas vni' lib. f̄tias f̄deat z colēf. post hec sumat aloes. 3. f. i. camē sexta ps. 3. 1. aggregēt cū rob scitonij et fiant ex eis pulle q̄ p̄ duas horas añ decoctōez sumat bh bibat decoctio.

Qd si dolore nō q̄uerit: pay opū i oleo roseo resoluti i aurē mittat. Et si pulsatio f̄diert tribus dieb' p̄seuererit: oleū s̄mānuū in quo anaf: aut gallie adeps fuerit resolut' in aure sepe mittat. Ibi nāq; ē puñs q̄ maturatiōe idiget. Cū at dolor q̄uerit: p̄tredo iā sic collecta erit. Idq; pus subita

ex ispirato saure egrediet. Cū at dolor in aure sit p' fastidiosa satietate: aut p' vētos frigidus oleū i q̄ rura aut cepe coctē fuerit i aure diffusel. Aut oleū d' liuo sumat: z cuiq; vnc. er eo p̄mi sceat enforib' rectū. 3. 1. casto rei. 3. 1. S3 si hoc nō suffecerit vter ep̄it. cochys soluat. paties quoq; balneū ingrediat in quo etiā iudent. Vinū qz vet' a forte et tribuatur. Si aut cuz dolore auris fuerint sonit' i tinit' atq; vētositas: panici sine nullis in sartagine torrefacti calidū mltoties supponat. Et auris quoq; sup vaporē aq̄ in q̄ sunt cocca mēfaltrū z stica dos arabicis et sāsuc' teneat: d' castoreo p̄terea et enforbio in oleo sambacino dissolutis: quonum vniū quoq; quatuor grana ordet poudere: in aurem mittatur.

De vlcere quod fit in aure. Ca. 32.

Um pus ab aure egredit: Idromel tepidū mltoties in vna die in aure est diffusādū. Deinde hoc medicamē optime faciēda d' hoc est immittēdū. qd. R. sarcocollā aloē z sāguinē dracois thūs s̄quamā ferri m̄tar. Ex eo in aceto dissolua z aurē mittat: z liciniū mē illi nitū i p̄dict' itigat: sic immitat paties itaq; ex hoc medicamine z ydroelle medicet dōec san' sit.

De sonitu z tinnitu. Cap. 33.

Hortasse qd̄q; p̄tigit ex sub-tilitate sē' audir' z ei' claritate Cur' signū ē q̄ i tpe famis auget: z i hora ebrietatis z iasie tūz minuit. Qd p̄pa n̄ indiget cura nisi sup̄nitare obtineat. Tūc et de opio dissoluto in olo i mittēdū ē i aure q̄nū duo ordet

grana ponderat. Si autem hec cum grauedine capitis et auditu debilitate affuerit: oleum de semine raphanum et oleum de amygdala amarum et oleum roseum in castoreo sunt resoluta sunt immittenda. Auris quoque super vaporum aquam in qua salicem siccatas ad arabicum absinthium metata ista ouiganu cocta sint ponenda sunt. et veteres multos ex pulvis cochylis est soluedum et cibaria minueda et vinum dimittendum.

De grauedine auditu. C. 34.

Quasi auditu pertigit grauedine considerandum est an sit ibi forditio que vocat cera que fit in aure que si iuuetauerit mudeat aut cum medicis huius dicitur aut cum cura manus. si autem sordes non affuerit et euenerit post fatiata rem fastidiosa que ea precessit aut egritudine acuta: auris ponenda est super vaporum aquam in qua perditum mus cocta fuerit traiectorio in terposito usque quo vapor ascendet. Quod huius modo fieri conuenit. Res istae cucuma habere os acutum coquantur: deinde traiectorium ouicum cucume supponatur: et ne vapor egredi possit: panem obuolnatur: et auris super os traiectorium ponatur. Item propterea si in aure mittatur Quod. R. colloquintide. 3. j. bau-rach. 3. j. castorei aristolochie rotunde succi absinthii. oim an. 3. s. costi quartam. 3. j. euforbii sextam. 3. j. fellis vaccini quam sufficit ad predicta coquantur. Item ex eis si est. Cuius necessesse fuerit: unum in oleo de amygdalis amaris resolutum auri immittatur. hoc est valde utile existit quoniam leuonhegmatico et veteri sitati ac sonitu et tinitu: que ex grosso vento fuerit et surditati que ex greffo humouibus. Si autem debi-

litas auditus contingit post teinnum aut vigilias: fueritque facies extenuata: zochi pauca: eger balneum sepe ingrediat: largiorum ciborum ac potum: et in somno fiat profundior: super caput aqua tepida cum oleo fundat: deinde aneque si post frenesim contingat: ex medicinis primis curetur.

De vermibus auris et parnis aialibus ingrediendis. Ca. 35.

Quum in aure fuerit titillatio et pruritus et dolor: deinde acciderint vermes ab auri: immittantur auri succus mentastri. Aut de folijs persicorum. Aut aloes in aqua dissoluat et immittatur. hoc enim vermes auris et parnis mala ingredienda ipsa quando erunt in aure et in vlcibus nascuntur interficiunt.

De eo que in aure figit ab exterioribus ingressum. Ca. 35.

Quum aliquid figitur in aure oleum tepidum est immittendum: et patiens balneum ingreditur sibi moram faciat donec corpus eius mollescat. Deinde naribus insufflet conditum: teneat anhelitum deinde sternutatio sequatur: forsitan enis sic egredietur.

Si autem fuerit difficile et non erit: necesse est cum ferro auri immisso extrahatur. Quod etiam in naribus est faciendum si quid eas ingressum fuerit quod extrahi non possit. Quod si aqua intrauerit capite ad partem auris illius inclinato saliat eger: et si non erit: prouocetur sternutatio ut diximus: deinde tepida multoties immittatur. Neque hoc paruo est habendum: primum si res malam habens qualitate ingressa fuerit: et ex huiusmodi grauis sequetur dolor.

De sanguine ex naribus fluente. Cap. 37.

Ex his que sanguis ex naribus fluxum retinet: est succus albedarum cum camphora fuerit in eo dissoluta naribus immittatur. Ceterum enim est que hanc passionem currere solit: est an ea in tact? Aut in hora egestionis. aut sumatur gypsum cinis charte de pane gallice sanguis diaconis cabo zegi et puluerizata naribus immittentur. Aut licinium eis in tactum mittatur in nares. Aut alumine tamentum puluerizatum: ut alcohol cum amulo eiusdem spiritus naribus insufflet.

Quod si adhuc vehementer manauerint. supiores adiutorio usque partes apud scellas cum insita: tunc core apud lingua ligen. et testiculi sunt ligandi. Si vero passio in aluerit: somnet cephalica eiusdem partes de qua sunt sanguis.

Si autem nec hoc modo strictum fuerit: magne veterose cum igne supponant veteri ab ea parte de qua sunt sanguis. De medicamentis que vehementer ad sanguinem pertinet: Sumatur calx alba et leuis que vntur aurificis et sepe naribus insufflet sine interpollatione: et licinium albumine oui illinitur: ea inuoluantur et naribus immittatur.

De vlcibus naribus. Ca. 38.

Quum in naribus fuerint effluua cerarum oleum ac adeps gallinaceus eis immittantur: et aquam calidam naribus in mane multoties per aliquot dies odoraret. Cuiusmodi pustule egredi ceperint licinium aceto forti insusum in quo factum sit naribus immittatur ac super eas sunt ponatur. Siccabuntur enim ex hoc et non prolongabitur eorum moras. Quod si vlcera ibi affuerint:

ex vnguento de cerua curetur.

De emoroidibus que nascuntur in naribus. Cap. 39.

Quum intus in naribus carnis supflua mollis et quasi dissoluta rubea sit alba exorta fuerit: nares ingrossari ceperint: ac ex carne predicta repleti: cephalica pilus erit slobothomada. Deinde licinium ex vnguento viridi quod in ca. de corroderentibus carne nosa nimis: liniendum et naribus erit immittendum. Si vero istud non succerit: medicamentum acutum quod ibi descripsimus: apponatur deinde ex toto mundificet. hec propterea passio quod ferro curatur radicitus oino iactanda. Cuiusmodi si in hoc errant: nec ex eorum cura eger maximam incurrit nocummentum. In hoc namque loco cancer plerumque exoritur. Verum cancer qui in hoc nascitur loco: neque acutas tolerat medicinas neque icisionem que fit cum ferro. Imo indiget ut suauiter tractet: et medicamentum lenientibus: et soluma et ventris solutiue curet. Cognoscitur autem illud accidens sit cancer: quod est durum per se quod vnguento ad palatum. Sed cum nares sicce sint et duras: nec fit in eis humiditas aliquid: sumope cauendum est ne hec egritudo aut sit sitis ferro aut acuto medicamine tractetur. Sin autem quod in naribus exoritur caro mollis et fluerit: ex eis huiusmodi res et nares frigidum inueniunt molles: cum tamen tactu si sentit solidum: in eum tamen quod in medicamentis acutum et ferro mederi possit. De amissione odoratus. Ca. 40.

Quum sensus quo odoranda percipiuntur amissus fuerit: neque in naribus caro superflua creuerit: et aer ita leuiter ut prius attrahitur: et oculi

se sensus naturaliter existunt: na-
rib⁹ erit insufflād⁹ puluis adeo
subtilit⁹ ut alcohol q̄ siater p̄dissi
r artharita r sale armoniaci.
Egro q̄ p̄cipiat vt nares va-
pou er aceto calido p̄cedēt m̄
toties appōat. ¶ Si aut hoc nō
suffecerit: q̄ noliabim⁹ naribus
insufflet. Cur⁹ scriptio hec ē. R.
nigelle fellis gruis colloq̄ntis
ellebou albi oiz ana ptes eq̄les
Puluerizent r ponant l yzine ca
melli arabici quātitate tāta q̄
ea coopire possit: r ponant ad
solē donec siccent. Deinde fiat ex
eis siet. Cūq̄ necesse fuerit: vni
oro sansū hīs magnitudinē l
elo sanctuonū trictū narib⁹ imit
at Op̄timum el ad hoc existit. Si
at ex hoc q̄ narib⁹ imittit for-
tis se q̄t dolor: oleū de semie cu-
curbite eis imittat: r aq̄ calida
sup caput fundat: r sorbeat cali-
da ea q̄ humectāt vt p̄tisanaset
q̄ sit de aq̄ furfarris: r de farina
silia. Et hoc q̄dē ē medicamē ad
emissionē odorat⁹. p̄batissimū:
q̄ sic p̄ficat. Nigella puluerizet⁹
dōc fiat vt plura: r misceat cū
oleo veteri. Deinde eger ip̄lēs os
suis aq̄ reclinet caput retro quā-
to pl⁹ poterit: r tūc ex p̄dicto me-
dicamē aliquāte gutte narib⁹
distillent. ¶ Egro q̄ p̄cipiat vt
quātū ei possibile ē aerē extrise
cū interi⁹ attrahet nitat. ¶ Cō
l trib⁹ dieb⁹ trib⁹ yicib⁹ fieri cō-
uenit. Si at mordicatio supue-
nerit: fiat hoc q̄ noliabim⁹.
¶ De dolore dentū. Ca. 47.
S³ gingiua cū dolore dentū
fuerit sanguinolēta: r apo-
stēmosa r rubea: fueritq̄ ap̄atio
cū pulsatōe: extrahat sāguis cū
vīro sēsōmia ex cephalica pu-
fctā. ¶ Deinde de hōia aliq̄ diu ace-

tū r oleū roseū teneat: q̄d postq̄
etecerit: idē iterū faciat. ¶ Post
hoc oleū roseū i ore teneat: r si
ex hoc fi euaserit: fueritq̄ pulsa-
tio vehemēs r cū infāmatioe. cā
phora r p̄iretrū terant i radi-
cib⁹ dentū ponat. Cūq̄ dissoluta
fuerit itez mittat. Corū q̄ oleo
roseo illinitū defina ponat.
¶ Cōs si dolor aliq̄n augmētaz
vehemētior fiat op̄ū sexta pars.
3.1. in oleo roseo dissoluat. Et q̄
cotū illinitū radici dolētis dentis
adhibeat. ¶ Si at nec dū sedet:
loc⁹ scapellād⁹ ēz sanguinuge
supponēde sunt. ¶ Singina nō
si nō fuerit sanguinolēta neq̄
ip̄osa neq̄ dolor ē cū pulsatōe:
neq̄ i facie fuerit infāmatio aut
dolor acciderit post fastidiū r sa-
tietatē r post cenā: comeditq̄ ex
cibo frīdo mltūvēter egri ex pil-
lulis cochū solūcād⁹ erit: r dolē-
tū dentū radices ex hoc medi-
camie fricā deiq̄ sic fit. Sumat
p̄iretrū sinapis scētaragi indi-
baurac piper zinziberē: elapul-
uerizatis dentūm fricēt radices
Cottuz q̄z eis illinitū sup dentū
radices pōat: postq̄ eger os ex
aceto l q̄ p̄iretrum r mēstrum
atq̄ organū cocta fuerit collue-
rit. A fons p̄terea panicum siue
milliū in sartagine torefactuz
sup marillā ē ponēdū. Aut ex pi-
pis puluere melli mixto dēs r
er⁹ radix fricent. Et si hoc nō suf-
fecerit: i dentū radiceb⁹ hec tertia
ca ponat q̄. R. castorei asse pipe-
ris ziziberis stozacis op̄ū oiz p-
tes eq̄les. Cōficiat r admistret.
¶ Eger p̄terea p̄ aliquantulum
ptis a comestōe abstineat ma-
neatq̄ famelic⁹: ingrediat bal-
neū: r vīat motu. Si aut nec sic
q̄scat: ferruz ignitum radici dē

tis multoties apponatur: aut era-
dicei. Si nō dēs corrolus fuerit
repleatq̄ medicamib⁹ q̄ noliabi-
m⁹: r q̄ sūt corrolus: aut e fha. ¶
De extrahētibus dentes r cō-
fringentibus. Ca. 47.
¶ Edicamē q̄ i dēte corrolus
ponit ip̄s⁹ sedat dolorē: ac
ip̄m srigit. Sumat kebilgerie
pip̄erita exalcatrano: p̄p̄gat
triplear ex eo. Medicamē q̄d dēs-
tes v̄biles ac dolētes q̄ sūt e fhe
di eradicat. Cordices radicū
mouit: radici cappariz: p̄p̄re-
trū: r ac titimali: atq̄ lac anabu-
le: r arseni cū rubeū: r radix collo-
q̄nti de sumat r trita ex tāto ace-
to q̄ eis sufficiat p̄p̄gat. Acetū
q̄z p̄ hebdomadā vna semel idie
vt pri⁹ addat. post hō dēs i cir-
cuito scapellēt r p̄dictis dēs
i die ep̄thimē: donec ad mouē-
dū sint faciles: et sic e fhanf. aut
fiat ep̄thia ex fece acetū acutissi-
mi p̄ mltos dies: r postea e fha.
Aut rane fluuiales i oleo cohēt
dōc dissoluat. Cūq̄ necesse fue-
rit: dētū radices calpellent: r ex
oleo mltoties inūgant: dōc fa-
cile moueri possint: postea cū i-
strumēto e fha dēs euellant.
¶ De dentū cōgelatione r stu-
pore. Ca. 47.
¶ Oculacaz amigdalea mas-
ticeā. aut his silia. Aut
fiat fricō cū sale r masticea.
¶ De dentibus qui dolēt cū a re-
frigida tangūtur. Ca. 47.
¶ Lesū calefactū i p̄anobē sup
Oest ponēdū. Aut vitell⁹ oui
assat⁹ calid⁹ multoties mastice-
tur. Aut calidū panē multoties
mordeat. Aut fiat fricō ex bal-
samo. aut ex oleo v̄ lilio siluestri
¶ De cola. Ca. 47.
¶ Pusule fuerit rubee su-

man⁹ antere amilli spodū lētū
excoricatuz semis portulaca co-
riā dri siccū semis sene v̄ mech-
oiz an. ptes eq̄les cāphore payz
ex his p̄uerizatis fiat fricatio r
cū aceto mixta r oleo roseo r aq̄
rosata i ore teneat: r sāguis m̄
tio cū v̄tosis fiat. abe nō si fue-
rit pusule cū sale r melle fricēt si-
ru. aceto. i ore teneat scalmurū
De giginis sāguis lētū. Ca. 46.
¶ Ux ex giginis sāguis lētū
Cū assidue manauerit vt
ulgarfenici. s. rubei. r citrinal
cis gallaz aluminis oiz partes
sumant equales: ex quib⁹ pulue-
rizatis r cū aceto mixta parū
foamē trociscū. Cūq̄ necesse fue-
rit ex eis puluerizatis sumat
tum est sexta pars. 3.1. r fricētuz
gingiue ex eo optime: r p̄maneat
at sic parū. Deinde teneat oleū
roseū in ore. Est em hoc mirā-
bile ad hanc egritudinē cū dēs
et putredinē: r herpes est iome-
num qui est i ore.
¶ De casu vuule. Ca. 47
¶ Um eger senserit aliq̄d ra-
dici lingue sue i siteretaz
cutturi: r cū inbet aperire os r
extrahere ligūā v̄ide v̄nula et
tam esse sū r zelōgata: r ame-
ch et sal armoniac⁹ sumant: r bene
puluerizata cum instrumēto in-
sufflādi super vuulā insufflētuz
et ex eis in summitate p̄dicti in-
strumēti aliq̄d ponatur r adici
vuule cum eo dirigat: r ipsa cū
instrumēto payz exteri⁹ extraha-
tur. Aut granatū aceto suz cum
p̄p̄a sua teratur r fiat ex eo gar-
garismus. Quod sibi permāse-
rit taliter zelōgata fuerit euasit
parsuperior subtiliata r caput
eius rotādū fuerit: sic radice
erit incidenda. Canendū tamē
R. iij

est ne anteq̄ ita vt dixim⁹ sit di-
sposta incidat. Et hoc eisequit̄
q̄ hō sanguinis fluxus qui cons-
fringi non potest.

**De sanguifugis q̄ ingredi-
tur guttur.** Ca. 48.

Qum aliq̄s in gutture suo
utilitacione senserit: et san-
guis subtilis inde manauerit.
estimādū est tunc sanguifugas
in ore esse: precipue si aquā lo-
ci in quo sanguifuge fuerit bi-
berit. Quis igit̄ egri est: aperidū
et ligua extrahēda: et inferi⁹ p̄mē-
da: guttur i sole est inspiciendū
et si sanguifuga in loco p̄p̄quo
p̄derēria fuerit: cū fop̄icib⁹ q̄
bus asagitte educunt extrahēda
erit. **Q**u hoc modo fiet: caput a
q̄ p̄derē ē h̄rigēdū. et sic extrahat̄
Quo si nō fuerit manifesta: eger
multoties gargarizet sinapiscū
aceto: quia de loco i q̄ est moue-
bit. Aut fiat gargarism⁹ ex ace-
to rassa: aut ex aceto et sale. Ni-
gella p̄trea et sinapis trita ilu-
scent gutturi: fiat etiā gargaris-
mus ex succo cepe. Si autē post
ei⁹ casus remāserit egro sangui-
nis refundatio: fiat gargarism⁹
ex apocriate in q̄ cortis granati
et balaustie et sumach cocta fue-
rit: et gutturi infusset puluis
balaustis et thure et sanguine dia-
conis ramido. Si autē sanguifuga
sa sto annea fuerit: medicami-
na q̄b⁹ p̄mes expellunt sumant
in potu. Et his etiā que sangui-
fugas exire faciūt est vt eger bat-
neū ingrediatur: et moret in eo do-
nec magnā patiat̄ sit: et tūc aq̄
i niue infrigidatā frigidissimā
sc̄m ore aliquādū teneat. Cū-
q̄ ceperit tepesieri eā expellat
aliā sumat. Sanguifuga etiā h̄q̄
venit ad osfrigiditatē q̄rendo.

**De his que guttur ingredit̄
tur siue sint spine siue os.** Ca. 49

Qum illud q̄ guttur igredi
atur r̄nsingit in eo aut me-
ris fuerit bolus magn⁹ aut ei⁹ si
mille: de his que nō habēt frusta
scissa p̄tenta i eis: aut acuta cō-
fert pleriq̄ p̄cutere egrū i collo
posteri⁹ multoties et aquā sepe
traficere. s̄fortasse em̄z descēdet
inferi⁹. Eger quosq̄ balneus in-
grediat̄: et oleū multoties traf-
ciat: q̄ postq̄ factum fuerit ma-
gnos deglutiatur bolos. Quō si nō
descēdit i instrumentū quo huic si-
militate inferi⁹ duci cōuenit in os
mittat. Est autē instrumentū illud
de plūbo: q̄d cum sit reti simile:
est longū gibbositate i se habēs

De grauedine lingue. Ca. 50.

Qum lingua abq̄s aliis mē-
bris grauedine passa fue-
rit et eger neq̄ febrē neq̄ acutā
curreret egritudine sal armo-
dia cuz et piper et zingiber sinapis al-
ba ac p̄tetrū et sa p̄isagria et bau-
rach atq̄ origanū et sal indū et ni-
gella et ansuc⁹ sicus sumas: in
aqua coquant̄: et fiat ex eis gar-
garism⁹. Caveat tñ patiens eger
eo aliqd̄ traficiat. aut eger teu-
n⁹ multo dieb⁹ gargarizet almu-
ri nabati aut fiat gargarism⁹ ex
aceto et p̄tetro. postq̄ h̄o garga-
rizare cessauerit: sumat salis ar-
montaci p̄tetri piperis sinapis
oīm partes et fles: et et cibone
puluerizatia lingua diu⁹ frice-
tur. Quo d̄ si cum lingue graue-
dine audit̄ ac reliquos sensus
grauitas for̄ affuerit: fiat egri
curatio s̄m doctrinā qua para-
lyssa curat̄. Si autē loq̄ta i ac-
tute febus⁹ aggrauata fuerit: et
videris ipsam cū grauitate i lo-
quela extenuatā et abbreuiatā:

spasmata: aq̄ calida ab alto sup
sp̄diles colli et auris p̄ncipia
fundat̄: et cum oleo fricent̄. Eger
quosq̄ oleū tepidū in ore tenere
debet. Et si diu est ex quo loq̄ta
minut̄ nō cessauerit: vt etiā sem-
per p̄siderandū est an ligamētū
quo inferi⁹ lingua p̄nectimur
sit q̄ debeat. Quō si ita fuerit ex
eo parū est incidēdū et zegi pul-
uerizatum immittendum.

**De lingua que adeo tumescit
vt os egrediat̄.** Ca. 51.

Qum p̄tigit linguā adeo in-
flari vt p̄e magnitudine os
egrediat̄: fricēda ē ex cepis aut
ex citri acetositate: aut cū ribes
aut ex granato acetoso dōcē sa-
luis multa ab ea p̄suat. hoc nā
q̄ modo detumescet et ad primā
redibit mēsurā. Si autē non suf-
ficiat: fiat fricatio ex sale zuceo.

**Et si necdū sufficit: fiat minu-
tio ex trisq̄ cephalicis p̄nis: et
postea ex venis q̄ sūt sub ligua.**

**De glāndula q̄ sub ligua nō da-
tur vocat̄ ranula.** Ca. 52.

Qum sub ligua glāndula nō
cūna fuerit in p̄ncipio ex sa-
le armoniacoz gallis fricēda ē.
Si autē venis fiat: ex medicami-
ne gingiue sanguinolete frican-
da est q̄ est medicamē acutum.
Eger aut acetum et salem in ore
teneat.

**De apostematib⁹ accidētib⁹
in lingua.** Ca. 53.

Ista eis dez sunt curāda: ex
quib⁹ colas quas supra no-
minauimus et sinātia sanant̄.

De sinantia. Ca. 54.

Qum in glutiedo sentit an-
gustia adest passio q̄ sinā-
tiavocatur. cui⁹ grauitas vel leui-
tas s̄m angustie quātitate dep̄-
hendi pōt. Cūq̄ cum traficiēdi

angustia fuerit in facie et oculis
rubedo et repletio: in p̄ncipio cu-
ratiōis cephalica s̄mēf: gar-
garismus ex succo granati mu-
zi cū carnositate sua fiat: aut ex
rob moxi de sent. et post hoc fiat
gargarism⁹ cū aqua rosata i q̄
sumach fuerit infusa. Quō postq̄
per tres dies sic factū fuerit: vt
ter ex succo fructuū sicut p̄nu-
rum tamarindi castellestule et te-
rentabin solut⁹ fuerit: fiat gar-
garism⁹ ex apozimate sicū cū-
triarū et p̄sulaz: aut ex medul-
la castellestule cū ydromelle. q̄d
si passio inueteraerit: ex garga-
rism⁹ et infusate ite aut cū ribes
caminū q̄ dicitur sum⁹ curanda
erit. Si autē in facie nō fuerit ru-
bedo fluxeritq̄ ab ore saline mē-
tutudo zeger fuerit humectat̄ i
p̄ncipio soluat̄ vter ex cohūis
et fiat enema ex clysteri acuto q̄
in ca. de apoplexia notauimus

Cum tñ passio iceperit fiat gar-
garism⁹ ex sirupo acetolo: et cū
ydromelle et piper et roximelle et
deinde ex almuiri nabati. fiat
et gargarism⁹ ex ydromelle et si-
napi. De h̄esperēa q̄ male sinā-
tie p̄ferūt: est vt ex venis q̄ sunt
sub lingua fiat minutio: vt v̄-
tose abq̄ scarificatione i collo
ponat̄: et eph̄thime colium ex
melle anacardino donec vesice i
eo ḡnent̄: et fiat gargarism⁹ cum
sinapiz gutturi q̄d iussillatio ex
hoc medicamē q̄d sic fit. Sinā-
pis sal armoniacū p̄tetrū nit̄z
assa piper mētastrū: sumat̄: et
eis cum ydromelle fiat garga-
rismus.

De tussis. Ca. 55.

Qum tussis acciderit: fuerit
q̄ a p̄ra et sicca: et cū rubes-
die et calore: egro mirabo. viola

rum & pifana tribuēda erūt: fa
 hās quoq; excocticas & spina
 chia cū oleo de amigdalidulci
 bus i comestide accipiat. In ore
 nō semp tenere dꝫpillulalibich
 chias. Aque aut quā bibat sibi
 pus violat⁹ est admiscēdus. Cō
 sectio pillularū bichichiarū. R.
 succi liqritie zucchari albi. ābo
 rum. āh. 3. r. amidi dragaganti
 amigdalaydulci excocticatay
 oiz. āh. 3. 5. ex eis cū mucillagie
 semis citonij spersis isormēt
 pille. Qd si cū tussi mltāa fuerit
 sputū qd cū expuēdo expelli nō
 pōr: nocumētū infert: sed neq; fe
 bus neq; vehemēs vētris solu
 tio ipsam comitant: ex his trocīf
 eis dāda erit infirmo: qui. R. se
 minis feniculi: seminis apij fue
 ci liqritie capilli veneri amigdā
 larū omniū partes eqles: ex his
 eū mucillagine seminis lini cō
 sper sis isormēt trociscis: ex qb⁹
 3. iij. tribuant. Decoctioz aut
 qua in hac egritudine vtēdū est
 in ca. de catarro iā descriptim⁹
 cui th. 3. 5. capilli veneri sunt ad
 dēde. Qd si tussis antiq̄m nocia
 fuerit adeo vt egrū in nocte dor
 mire nō pmitta: pille storacine
 sunt dāde. q. R. myrhe storacis
 opij oim partes eqles: infomēt
 ex eis pillule ad lupinoz siltu
 dinē: ex qb⁹ vna aut due patiētī
 tribuant. In potu nō sumat si
 rupū de papauere: & comedat se
 men albi papaueri cū zuccharo.
 Qui hāc pterea patit egritu
 dinē vitet in comestide acetosa
 salsa pontica acris atq; amara.
 Suffumigiū ad antiq̄m tussē
 sputū feri dū qd. R. aristologie
 myrhe storacis galbani ois par
 tes eqles: arsenici rubet ad pō
 d⁹ oiz: oia puluerizata ex buty

ro vaccio spganf: ex qb⁹ mag
 daleōs ad pile parue siltitudi
 nem informent: & cū necesse fue
 rit in teiunio exyno eoz per tra
 iectotum suffumigerur.
 De asmate. Ca. 56.
 Um aliq̄s assidue paritituf.
 sim: zaerē attrahit quēda
 modū sit post cursū: aut post ves
 hemētē motū: zcū facit supin⁹
 ei deteri: isz cū sedet est eimeli⁹
 decocto ei dāda est. q. R. ficuūci
 trinariū. 3. r. dactiloꝝ maiorū hu
 miditatē habētū semis apū se
 minis feniculi capilli veneri liq
 ritie yfopi piasū oim. āh. 3. 5. co
 quant in trib⁹ libris aq̄ dulcis
 donec redeat ad ynā & colēt. De
 hac nō decoctione trib⁹ diebus
 egrō in potu tribuat. cū pōdere
 duoz aureoz hui⁹ pfectionis: q
 R. succi liqritie yfopi capilli ve
 nerioiz. āh. 3. r. cōdrumeni pipe
 ris amigdalariū amaraz aristo
 logie rotide semis yrtice oim. 3
 5. mellis dispumati qd sufficit.
 Hec em pfectio supfluitates q
 sunt i pectore mirabilē expellit
 & est optima. Dāda est itaq; per
 hebdomadā ynā ptiunū. De
 inde eger postq; comederit sina
 pim: z mel: vomere cogēd⁹ est: et
 vēter ex his pillulis soluēd⁹ q
 capiūt agarici ordēgrana. xvij
 colloq̄ntē inferioris grana or
 del. v. elacteryi. 3. nā. iij. succi li
 qritie. 3. 5. siltat ex eis pille: z suffi
 ciūt ad dōsim ynā. Post hoc q̄q
 itēz fdeat ad bidē dꝫpfectionē
 & decoctioē sumēdū: z postremo
 ad vomitū z vētris solutionē ve
 piū. Hoc faciēdū est donec eger
 sanitati restituat. Interim th a
 cibis grossis & stipiticis & aceto
 sis abstineat.
 De pleureti. Ca. 57.

Uz aliq̄s sub costis suis do
 loz sērit pūgitū: & pprie
 qū sicā p tūf tussim: & februt: ex
 pedit vt si dolor sup partē costa
 rū & fureculā tendit: siltat minatio
 ex basilica ei⁹ partis i q̄ dolor:
 nisi totū corp⁹ mltō sanguine re
 plētū fuerit: sic em ex latere cō
 trario sanguis detractio facien
 da est. Egritudo quoq; si iā p
 aliq̄t dies a sui pncipio infesta
 uerit egrum: nobothomia silt
 a parte dolēte faciēda ē. Quod
 si dolor: inferius ad partem co
 staz posteriorē tēdit: vēter ex de
 coctioē q̄ in caplo de reumatism
 mo descriptissimus est soluendus.
 Melius th est vt sōmia fiat: de
 inde aq̄ ordet cum zuccharo assis
 due tribuatur. Et si videris
 tussim eius vehementis siccita
 tio: da eis in dilucalo omni die
 iulep: de h da ei i potu aquā or
 det. & si eger fuerit vbilis nutria
 tur cū pane & ex zuccharo. Si aut
 fortū fuerit: aq̄ ordēis q̄ ad diez
 qrtū sufficet. Cūq; scire ce
 perit: decoctionē quā i ca. de ren
 matismo noiāuimus q̄ridie su
 mat aq̄a quā ordet bibat dōc
 fanet. Si aut febris & acuitas p
 feuerē: z eger i excreatioē diffi
 cultatē patiat: det decoctio q̄ in
 cap. de asmate noiāuim⁹: qd silt
 ē faciēdū cū santei sit excreatio.
 Qd si i pncipio passiois qd ex
 creat nigerrimū: aut valde citri
 nū apperit: sic pmāferit: & febris
 nō q̄uerit neq; calor vq; diē fe
 ptimū timoz neq; est. Et si cum
 hoc toto aere attractio nō alle
 uet & i pectore fuerit oregimon
 aut in maxillis rubedor: i oca
 lus stupor: mortē ē ppinqu⁹. Si
 aut exteri: in latere appuerit ru
 bedo aut apatio: & cū p̄mū loc⁹

dolet ponatur desup vērosa aut
 emplm ex sinapz sicub⁹: & dimitt
 taf ibi dōc loc⁹ vlcere. De his
 nō q̄ ex errore stolidoz ad aug
 mentū nocumētū accidunt hanc
 egritudinē patiētibus est: q̄ cū
 drolit in pncipio sentit sub co
 stis estimāt grossam fore vētozi
 tatē: dōz electua. diamuscū aut
 ei siltā egrō tribuit eūq; oino
 lterificiūt. hec passio vocat birē
 cuius cā est apā qd ouit interi⁹
 in costis hypochondrium.
 De peripneumonia. Ca. 58.
 Um hoi supenerit febris
 & i anhelitu tūf patit pstri
 ctionē vt se p̄s cari putet & i ma
 xillis itavehemēs silt rubedo vt
 tincte videant: & anteriorē pecto
 ris ps dolet: z tussis adest: z qd
 cū ex creatioē emittit existit spūo
 sū: & in pectore sentit grauitas
 sine pūctioē sine calore: oia
 hec accidūt acutum in pulmone
 patit apā: & vocat hec passio pe
 ripneumonia. In pncipio igi cu
 rationis ei⁹ basilica munnēda ē
 deinde eger ex eis quibus me
 dicatur pleuretis curandus est.
 De sanguinis proiectione cū
 sputo sine vomitu & sine rascas
 tione per os. Cap. 59.
 Um sanguis cū rascatione
 aut paruo sonitu qui sit si
 ne tussis egredit: nō est egrō in de
 timenduz. Poterit enim sanari
 gargariādo ea q̄ i ca. d. siltātia
 noiāuim⁹: & regimē subtiliādo.
 Cū vomitu qz si exierit sāguis
 nō magnū affert timorē. Curat
 nāq; h sōmādo egrū & si cōde
 rit lthiptica sicut sumach & succ⁹
 vve acerbe. In potu pterea siltat
 ex boliarmenti gūmi arabici ba
 laustici sāguis diacois thurs⁹ oiz
 p̄tib⁹ q̄lib⁹ dōc ex eoz. iij. cū ro

Ampliori de citonij. **Q**uibus
dā at solet accidere lāguis exi-
t^o cū interpollatiōe: ex quo sen-
tūt nocēmētū uno remediū dō-
cē sic est dimittēdū. **Q**uō si cam-
tūsi supuenerit sanguis egressio
ē timozōsi. Est tñ incipiendū in
curatiōe egrī cū sōmia ex bass-
lica. Deinde ex trociscis istis in
potu tribuendū que. R. thuris
sanguinis diaconis: amboꝝ añ.
3. ij. 2 tertiam. charabe. 3. v. ema-
thuris terre sigillate: amboꝝ añ.
3. 2. aluminis. 3. ij. 2. 5. balaustris.
3. ij. opij. 3. ij. ranesentis. 3. ij. et
his oib⁹ fiat troscici. x. de qb⁹ q^o
ti die vñ in potu sumat cū succo
ozimi maioris aut portulacē: et
si egritudo vehemens fuerit: al^o
circa noctē dand^o est. **A**diuto-
riū q^o ad corarū partes superio-
res sūt ligāder extrematates fri-
cāde. **P**ect^o etiā p̄cipue si i eo
fuerit loc^o dolēs ex trociscis p̄-
dictis cū aceto 2 aq̄ epithimēf.
Et er^o p̄terea cibaria succum
vūe acerbe 2 smach 2 eis sika
admixta habeant: 2 patiens su-
pin^o iacēs de terra sigillata ali-
qd post aliqd paulati comedat.

De p̄tisi. Ca. 60.

Quoniam aliq̄s carnium dimini-
uonē pati videt: post tussis
cronica passione 2 sputo sangui-
nis aut sanie p̄cedente lac as-
sinum in potu tribuatur. **Q**uō si
laueri nō poterit: capriniū cum
paucō zuccaro dandū est. Cū q^o
ē panē sepe comedat ipm̄ quā
toplus p̄dō loco aque in potu su-
mar. Cū nū tñ subtile 2 t̄peratū
aliquē est tribuēdū. **N**utrimen-
tū aut egrī sit ex carnis 2 anis 2
hedina. **E**ger p̄terea añ come-
stionēz post balneū igrediat q̄d
nō sit calidū s̄z tepidū 2 i femicu-

pio morā faciat. **S**imope ho-
canēdū ē ne vēter soluat. Cui tñ
si solur^o fuerit: ex hui⁹ pulueris
bibitōe succurrēdū ē: q. R. gūmi
arabici spodij boliarmentisemis
mirrini: oiz. añ. 3. j. fiat ex eis p̄-
tus de q̄ i die. 3. iij. cū sirupo d̄ pa-
pauere albo at rob mirrio dent
hui⁹ q̄z pulueris bibitio oib⁹ v̄s
tris p̄strictiōe idigētib⁹ q̄ tussis
patuunt remediū affert. Cui ple-
rūq̄ addunt rilocarate d̄ syua
2 bdelliū de meca. **Q**uod si lac
egro febre ḡnerit auferēdū est
ē lac p̄ysana q̄sq̄z febris rece-
dit dāda. Deinde lac ē denuo tri-
buendū. **E**t si febris iterū remo-
to lacte p̄ysana ē dāda. **P**ost cu-
tus recessiōne vt p̄t^o: ad lac rē-
deudū. hoc aut semp est faciēdū
cū necessitas v̄get: 2 summo
pere custodiendus ne soluatur.

De tremore cordis. Ca. 61.

Si cū cordis tremore fuerit
eger ex basilica ē minuēd^o: 2 tro-
scici cāphorati cū succo malozis
acetosozū in potu sunt tribuēdi
q. R. spodij semis cucumeris ci-
trulli enduue lactuce portulacē
rosaz sandali albi oim ptes eq̄-
les: 2 p̄ vno q̄z p̄dēre aureivñ⁹
ex eis sumat cāphore trum gra-
noz ordet p̄d^o: ex qb⁹ cū succo
macianoz p̄fecti sūt trocisci. de
qb⁹ i potu q̄tidie vñ⁹ aurei pon-
das q̄q̄ die tribuat q̄d p̄ duas
hebdomadas fieri p̄uenit. **E**t si
aūt hęc nō suffecerit: lac de q̄ bu-
tyrum sit extractū ad bibendūz
def. **I**pie vero nutrit et pullis
cū aceto 2 succo vūe acerbe 2 ex
acetoso. **S**yrupum p̄terea ace-
tosum de succaro factum bibat.
Si autem cū cordis tremore
nō fuerit febris: trocisci mulsati-

in potu sumantur. q. R. masticis
spice ruzaloes ciamomi gario
solozū gallie mulsate nucis mus-
cate cubebe cardamomi malo-
ris et ibelobe corticis citri oiz
añ. p̄d^o vñ⁹ aurei: mulsati. ferra.
5. 2. ex his oib⁹ cū vino redolēre
cōp̄erlis sūt trocisci. **H**i aut̄ro
cisci p̄terat̄ sincopi tremozū cor-
dis electuariū dyamaletū q̄d ad
sincopis 2 tristitiā 2 cordis t̄ro-
rē 2 tediū faciēns. R. masticia ci-
namom̄ semis ozimimāiois se-
mis ozimi gariofilati semis
mellisse semis sissimbij semis
sanlici macropiperis oim ptes
eq̄les ex qb⁹ oib⁹ puluerisat.
3. 2. sumat margaritaz minūta
rū coralli ruber charabesetecru-
de been albi 2 rubei solij: oim
añ. 3. 2. musci turbapirici corco-
nū puri. 3. 5. p̄ficiātur cū melle d̄
muraba chebuloz. hoc em̄ elec-
tuariū ad frigiditatē s̄dachiz
d̄ gestine egritudinem optimū
existit.

De passione colerica. Cap. 62.

Cum paru⁹ dolor p̄actio 2
tristitia alicui supuenerit:
affueritq̄ cum ea vel post ipam
yomit^o 2 ventris solatio: aq̄ ca-
lida m̄tōties cōstine i potu tri-
buat. **E**t si adhuc p̄seuerauerit
yomit^o 2 vētris flux^o: aq̄ calida
iteꝝ def: sedabit eipastio. **C**ū
aut̄ egritudo ḡnerit eger bal-
neū igrediat: i q̄ p̄yn⁹ hoiespa-
tū mozef. egress^o at d̄ balneo le-
mi alatur nutrit̄to: deide: dor-
miat. **S**z syomit^o 2 vētris flux^o
2 vehemētēs fuerit 2 s̄nthōa-
za terra p̄ficiātia supuenerint: nō
tñ est timēdū: sumo cū medicamē-
tib⁹ q̄ ego nominabo succurrē-
dū. **I**n p̄ncipio itaq̄ trocisci d̄
libāo cū aq̄ r̄nue 2 rob grana-

toꝝ: dēf semel q̄ itē etiā sunt dō-
di si vomit^o nō cessauerit. **D**uo
q̄ aduizozia 2 core i supinis p̄-
tib⁹ ligent 2 aq̄ i nuue i frigidita-
ta sup crura 2 pedes fūdat 2 in
ipam et nutrant. **Q**ueter q̄per
sādalis ro. cāphora gallia aq̄
rolata 2 p̄peris epithimēf 2 p̄-
n⁹ aq̄ rolata i nuue i frigidita-
tē: desup ponat: q̄ post q̄ tepe
fact^o fuerit ē remouēd^o: 2 al^o vt
p̄t^o desup mittēd^o. **Q**uā potāz
dū at paulati tribuat ym̄uēf
tpatū cū rob granatoꝝ: 2 q̄ vo-
muert itēz tribuat. **P**anē q̄z
i succo granatoꝝ istū cogēd^o ē
sumere cū vino 2 cōcedere. **Q**uēsi
yomuert itēz dād^o est dōcēq̄
scar. **Q**ū si sincopis supuenerit
muls^o cū vino dare cōueniēs est
ym̄ iserēdo. et succus carnis he-
dine 2 pille cū pauco citonij
succo i vino mixt^o i potu ē tri-
buēd^o. **P**ulli p̄terea v̄t affādi:
2 añ nares ipsi⁹ d̄scerpēdi. **T**h⁹ ē
dādū ē vt ip̄z masticet 2 paulati
traiciat. **E**t postremo bolū cor-
ralescū cū cāphora 2 d̄stribua-
tur. **Q**uicq̄d aut̄ de hui⁹ p̄te
s̄tōis cura nūc v̄tq̄ dixim⁹: dōcē
yomit^o sedet: 2 s̄dachiz cibū res-
cipiat fieri cōuenit. **P**ostquāve
ro s̄dachioz ip̄i⁹ recipere cibū
poterit: nutrit̄us est eger: 2 p̄-
rumyini veteris bñ redolentis
i potu sumat 2 dormire incipiat
Trocisci de olibano ad yomitū
dicti. R. boli coratcent thursam-
boꝝ: añ. 3. 2. cucub 2 cardamo-
mi aboz. ana. 3. ij. et. 5. cāphore
gallie garosilio. oiz. añ. ferra. 3.
j. sūt trocisci p̄dēre aurei vñ⁹
b: enim yomitū multū p̄ferūt.
Et rob de granatis: succus gra-
natoꝝ acetosozū sumat p̄ noctē
ym̄ aut apli⁹ dimittat. dōcēq̄

grossū ēi fundo residat. Deide coquat & dispumetur dōc uleb silitudinē habeari q̄ ab igne de posito adhuc tamen calido mēte viridīs stipites nūttātur & in ipso manere dimittat̄ quōq̄ isridat. cūq̄ isridatū fuerit rēhātur ad cui⁹ silitudinē sirup⁹ de cytonijs & sirup⁹ de malis maciās fieri puenit. ¶ Si aut̄ vomit⁹ hora aliq̄ nimis iualuerit supphuerit: magnayē tosa stōachō supponat. ¶ De his q̄ pfortāt stōachū & ciboz p̄ficiūt digōnem. Ca. 63.

Cuz stōachi vtilitas cū pauca silit: & tarde cibi a stomacho defensione rācido rictu fuerit: fueritq̄ oia accidētia hęc pua: neq̄ fuerint vetusta: stōachus cū trociscis de rosīs erit curād⁹. De q̄b⁹ eger q̄tidie in mane pōdus aurei vnus. & s. cū vnc. f. de coctionis de semib⁹ sumat. ¶ Decoctio aut̄ de semib⁹ hęc est: sumat ciminū nabati & ameos & bulliāt in mīua donec aq̄ fiat rubea de qua p̄terea cū trociscis de rosīs vt p̄dictū est in potu tri buat. ¶ Trocisci nō de rosīs sūt q̄. R. pulueris rosaz rubearū. 3. ij. zillo aloes spice masticis zillo castie squinatī cinamomī absinthij oīz añ. 3. j. p̄ggan̄ ex vino veteri & isofimēt trocisci. Nutria tur nō ex his q̄ cito digerunt̄ et paucoz sint hūoz ac paucap supfluitatū q̄ ē ex redolētib⁹ & semib⁹ sint p̄dita sicut sūt calagiez nutragenat. 3pe q̄z añ cōfessionē m̄fovat exercitio & aquā min⁹ solitō bibat & p⁹ cōfessionē m̄stū dormiat. ¶ De vino q̄z veteri et puro pap̄ bibat: totāq̄ nutricationē minuat. ¶ Qd̄ si hęc accidētia vetusta fuerit electuariuz diaciminū electuariū diaoliban-

nū: āboz. añ. vni⁹ aurei pōd⁹ cuz vnc. vna veteri vini puri in potu sumatur. Regimē aut̄ eius sit vt p̄dictū. ¶ Electuariū diaciminū. R. cimini carne. 3. c. zinziberris. 3. xx. pipis. 3. r. sok. ruzebauris. 3. r. panis āboz añ. 3. r. hęc oia cū melle dispumato p̄ficiāt & def de hoc electuario si veteri stric⁹ fuerit. Qd̄ si solut⁹ fuerit veteri electuariū diaolibanū est dādū Cui⁹ descriptio in capto de ventris solutione cōtinetur. Si aut̄ nō suffecerit squama ferri cū vino tribuat. ¶ Scotia autē ferri hęc est. R. semis apij semis feni culti anisi cimini ameos anuidē origani chesim carui seminis coriandri melanopiperis macropiperis cinamomi thuris spice gariofilozum nucis muscate ciperi zinziberis oliv añ. pōd⁹ aurei vni⁹ icorie aureos. x. oib⁹ supcuplyvini addat: et coquat dōc ad medietatē redeat et colēf: de inde eger de hoc sirupo postq̄ colabit pōdus. 3. xxx. quotidie bibat et nutricationez alleuet qd̄ p tres heb⁹. faciens caueat sibi ab acetosis & a fructibus recentibus & ab aqua frigida: vniuz vero mēsurate bibat. ¶ Emplastrum stomachum confortans & calefaciēs. R. storacem spicam squinatū absinthium calami armaricū masticē. Ex his cū vino veteri: succo citoniorū p̄persis emplm sup stomachū ponatur. ¶ Ad hoc p̄terea p̄fert vt stomach⁹ fricando inungat̄ ex oīo qd̄ sit de spica nardi & ciperos: vt la na carminata i p̄dicto oleo calefacto inuoluta sup stomachū ponat̄ & cū pāno liget̄ eger q̄z vniuz veteri bibat aut minā aut idroel. ¶ Vina aut̄ hoc mō fiat succo cito

nioz muzoz sumat: et per diē & noctē vt residere possit dimittat & colēf. vñ ei⁹ qd̄ clarū est p̄tes due sumant: zucchari ps vna: vini veteris vna et icipiat coqui suauit & dispumari dōc in vlep silitudinē trāseat: post ea pyna q̄q̄ libra ex toto sumatur zinziber spice cinamomi gariofilo. oim añ. 3. i. masticē. 3. ij. oia hęc puluerizata in pāno ligent̄ & int⁹ dum calidū est mittant̄: & cū frigidari ceperit pānus extrahat̄ & expmant: de h̄ sirup⁹ recōdatur. ¶ Quod si di gestuue debilitas fuerit cū multa siti & paucoz ciboz appetitu & fetido ructu: sirup⁹ acetosus & citonijz bibat. ¶ Sirup⁹ acetos⁹ de citonijz. R. succi citonioz acetosoz partē vnam zucchari albi p̄tē vnā acetū clarū q̄rtā partē vni⁹ coquant̄ oia si mul donec inspissent. Est autē sirup⁹ iste stomachi pfortatū & ad suas peragēdas actiones inuatu⁹ et vehemētā istam: zidōis & icēlōis q̄ i eo est sedat. ¶ Egri nō nutricatio sit res in q̄ si p̄gregant acetositas & stipticitas vt ē caro cū succo yue acerbē cocta & cū malis maciāis silitur cocta: & cū ribes & frida ex albulē: & amofosi: et illis silita ex cibis. v̄ isto p̄terea def puluere pluries vt trāslutiat q̄. R. rosaz rubear. 3. r. spodij. 3. ij. semis coriandri. 3. s. dofsis ei⁹. 3. ij. cū succo granati muzi & cū sirupo acetoso & citonijz. si aut̄ cū hoc qd̄ dixim⁹ fuerit i corpe extenuatio & istāmatio: egro lac & aq̄ ordei dāda sunt. ¶ Spice quoz ex herbis humectatib⁹ est nutritēd⁹ vt sūt lactuce malue cucurbitē citrulli car-

nes hedoz & agnoz lactatiuum et pices recentes. Balneū p̄terea anq̄ comedat̄ postq̄ comederit & tinā q̄tidie igrediat̄ et vini clarū valde tēperatum bibat: r̄ assidue vtat q̄ter: & motum exercitiū viter: silitoz totuz ei⁹ regimē vt ei⁹ q̄ corpoz gros silitē ad p̄pici desiderat. & si cuz hac dispositōe infāstatio fuerit & icēfio vehemētā stōach⁹ ex reb⁹ frigidis erit lūmēdus & aq̄ ordei dāda. Sitq̄ ei⁹ regimē vt ethica habētis.

¶ De dolore & apostemate stomachi. Cap. 64.

Sunt tribus modis a nausea egro aqua tepida i potu ē tri buēda: & vt vomat p̄cipiēdū. et si h̄ nō suffecerit veter ex hiera pigra soluat̄. R. plueris rosaz rubear spice masticis zillo balsami carpobalsami cinamomi zillo castie assari oim. añ. 3. s. aloes scotris duplū oīz qd̄ bñ tritū cū alijs muscā medicinis tritū: & cū pāno sericio subtilissimō cribellat̄: q̄rum trituratio cū aloē fello iteret. Cui⁹ dofsis sit a pondere duoz aureo. vsq̄ ad. 3. ij. egro q̄z q̄tidie def paznis i vino & succo mali gnati ful⁹: & i sirupo acetoso & citonijz. qd̄ si cū dolof fuerit ructu m̄studo & extēfio atq̄ singlī⁹ egro electuariū diaciminū & d calamēto & alie p̄fectōez q̄veto silitatē dissoluet̄ p̄uenēt q̄ i cala colica noiabim⁹ dāde erūt. Cit̄ baria nō ei⁹ sint calagie & nutragenat cū semib⁹: vni veteri puri pap̄ bibat & vt aturmotā et igrediat̄ balneū. stōach⁹ q̄z ex oleo de neridēv d̄xim⁹ i pāno inuoluta papoietur.

Si autē cū dolore stōachi fuerit febris z aq̄a manifestum erit tāgit̄ sentit̄ calid⁹: eger pri⁹ ex balsūca sōmet̄ loco dolētī duo supponat̄ sādali z rose et cāphora cū aq̄ rosata et succo citonior. ¶ Nutrimētū hō ei⁹ nō sit nisi sola ordēi aq̄: cūstō adāf a carne z vino z p̄fectioni bus q̄ d melle sūt: z bibat succū gnatorū muzorū z rob d fructib⁹ frid⁹. Cūq̄ colorū vehemētia sedata fuerit: egro castastua in succo endiuie dissoluta z bullita acidipumata ad bibē dū det. Cū at̄ egritudinis dies elongati fuerit: calor oīno q̄uerit si remāserit aq̄a cū durtitē: hoc ep̄to epithimēf loc⁹ qd̄. R. violay siccarū. 3. r. rosay rubeay. 3. s. spice odorifere masticis aboz añ. 3. ij. ciperi squināti calami aromatici oīz. añ. 3. ij. farie fenugreci. 3. r. s. floz camomille: seminis maluanis: sci albi farie ordēi oīm. añ. 3. r. p̄p̄gant oīa ex mucillagine seminis lini. Deis̄ loc⁹ ex oleo d neriden tepefacto inūct⁹ ep̄lastret̄ ex p̄dictis per q̄tuor horas añq̄ comedat. z postq̄ cib⁹ fuerit digest⁹: z stomach⁹ fuerit eūat⁹: ex oleo de neridē cū lana: vt dixim⁹: vaporetur. Cōfectio olei nardini simplicis. R. olei de been. li. i. spice. 3. s. masticis costi ciperi squāti calami arōatici oīm. añ. octauay vnicē vni⁹. oīa h̄ puluerizata ī p̄ducto oleo posita ad solē p̄ hebdomadā vni⁹ vasis ore clauo dimittant̄: deis̄ colent̄ z expurmant̄ feces: z scophe que ī manib⁹ remāserint emptis admisceant̄: optime em̄ erūt. ¶ Cūz q̄ut̄ aq̄a in stō inuenerit: tro

cisci d̄ spica erūt dādā: q̄. R. s. rōrū squināti pilocastie rauet sem calami arōatici spice oīz añ. 3. ij. croci myrthē anisi costi p̄peris oīz añ. 3. r. bdeliū varū. 3. ij. mastice. 3. ij. armoniaci. 3. i. isomētur trocisci: q̄z vni⁹ q̄sq̄ vni⁹ pōderet aureū: ex q̄b⁹ vni⁹ q̄tūdie cū vino cocto def. ep̄lm q̄z istō fiat: qd̄. R. bdeliū molis 3. r. armoniaci. 3. v. semis been semis ap̄ly amboz añ. 3. r. spice masticis nigri aboz. añ. 3. v. ce re. 3. ij. olei d̄ neridē. 3. v. gūme ī vino dissoluant̄: deis̄ oīa p̄ūgant̄: z fiat ex eis ep̄lastret̄. ¶ Ad dolorē st̄ stomachi epa tis curādū medic⁹ vald̄ erudit̄: nec cessari⁹: q̄ ipsoz dilige ter at̄ q̄at̄ dispōnē. Nos in aggregatōes z sumas ad h̄ cōferētes iā dixim⁹ l̄z ip̄tū porni mus ī h̄ abbreviatum⁹ s̄monē. ¶ De singultu. Ca. 65. ¶ Am singultus post grossi cūbi comestione: aut vni valde tēperati bibitionē super nenerit: aq̄ cala ī q̄ cinnum z menta z mētastrū z pay thurū bullerint: mltōtes ī potu erit sumēda: z egro vt docimat est p̄cipiēdū: z v̄ter vapoīd⁹: et ieiunādū ē ei. Cū aut̄ p̄ mltos dies a cōestīde abstinuerit: ius bēd⁹ ē balneū sepe igredi. deis̄ pauc⁹ cib⁹ d̄ficātib⁹ in ē alēd⁹ sicut sūt calagiez mutagēz cū semib⁹ z vini puri pay ī potu tribuēdū. z si hec h̄ suffecerint trocisci isti dādā sūt q̄ dicit̄ trocisci d̄ thure. R. thurū. 3. s. enule. 3. ij. mētastrū folioz rute sic cē aboz añ. 3. ij. semis nemē. 3. ij. z. s. isomētur ex his trocisci pōdere vni⁹ aureū: ex q̄b⁹ vni⁹ in die cū apozimate cumini tri buatur

buat. ¶ Qd̄ si singul⁹ post febrē acciderit: fueritq̄z cū eo tribulatio: aut nauſea: aut sitis: aut ī ore siccitas: aq̄ cala egro multoties banda erit: nō tñ repente sed paulatim. ¶ Et si se dat⁹ nō fuerit: aqua ordēi cum oleo de amigdalus dulcib⁹ detur. Sp̄d̄ditis quoz collē z dor si ex oleo tepido inungant̄ et fricent̄: z mucillago p̄sily cū in lep̄z succo gnati ī potu tribuat̄. singultu p̄terea et sternu tationi p̄fert retinere sp̄hētū. ¶ De canino appetitu. C. 66. ¶ Uz alit⁹ famē assi due pa ce: z cib⁹ post comestione ad eō grauat̄ eū: vt aut vome re aut p̄ inferiorē regionē ip̄z eū tere cogat̄ rizi dādū ē ei: q̄ dū coq̄tur ex liq̄re q̄ sicut ab agno q̄ ī furno assat̄ ip̄gat̄ z cauda z ei s̄lita: necnō ex oī cibo q̄ vntuoz⁹ ē. z vinū vet⁹ purū dādū est: q̄ quo quātū poterit bibat. Deis̄ p̄cipiēdū ei est vt euomat̄ z hoc regimē p̄seruād⁹ ē dōdec sanē. ¶ Qd̄ si neq̄z cib⁹ eū grauat̄: neq̄ ip̄m euomit: neq̄ p̄ se cessuz expellit: carnes vacine sicut bādē z frumētū coctum vt puls z rizi cū lacte z aquā fridā ī potu sumat̄: z ī aere frido moret̄. ¶ Hac at̄ egritudine laz borās nil acetosū z s̄tipicū neq̄ acutū comedat: sed dulcib⁹ et vntuosus solum vtatur. ¶ De dolore epatis. Cap. 67. ¶ Am q̄s male colorat⁹. ¶ Quom h̄ malā habuerit for mā. habueritq̄z dolorē ī dextro larere ap̄d costas postertozes: z fuerit ei mal⁹ color citrin⁹: z fuerit eū h̄ ore siccitas: z sitis vehemēs aq̄ ordēi z succi her bay vt ediuie z solatri z culcu

te cū sirupo acetoso ex zaccaro albo scō ī potu tribuat̄. ep̄lz q̄z ex duob⁹ sandalis z rosīs z cāphora z aq̄ rosata cū pāno li neo loco supponat̄. Qd̄ h̄ mō fiat: pān⁹ ī p̄dictis inuolutus supponat̄: cūq̄z tepere cepit: re moueat̄: z ali⁹ loco ei⁹ appōat̄. ¶ In potu p̄terea sumat̄ gna torū siccū z robuz q̄ frigidare p̄suenerūt. ¶ Hic q̄z a vino et a cōfectionib⁹ q̄ de melle sūt sibi caueatz a cibis calefaciētib⁹: z sumat̄ trociscos de berberis: q̄ R. succi berberis. 3. s. semis ediuie citruli feminis portulacē semis oīz. añ. 3. ij. rosay. 3. ij. rauet sem. 3. s. spice. 3. s. floz mēt̄ trocisci pōdere aurei vni⁹ et q̄b⁹ def vni⁹ cū sirupo acetoso d̄ zaccaro aut cū succo gnati. V̄ter q̄z si necesse fuerit cuz succo fructuū soluat̄ vt sūt pu na z tamaridi: z zaccaro albo. ¶ Qd̄ si mal⁹ color qui est cum dolore capitis fuerit alb⁹ me dius videlicet inter eū quē est cum s̄turbilitate et eum q̄ est cū tumor: fueritq̄z cū eo vētr̄ solutio et palpebrarū atq̄ ep̄ tremitatū tumor: trocisci de ra uentem cum sirupo acetoso de melle ī potu dādū sūt q̄. R. masticē succi eupatoriū succi absin thiū semis feniculi: anisi oīm añ. 3. ij. rauet. 3. r. informēl̄ trocisci pōdere aurei vni⁹: ex q̄b⁹ vni⁹ in potu oī die tribuat̄. Sumat̄ p̄terea spica masticē: ciperū squinātū calam⁹ aromati cē: ero. 3. r. myrtha deis̄ myrtha z mastix ī vīo dissoluta cū alijs succis: z ex eis emptū epatis supponatur. ¶ Eger hō a cibis grossis et frigidis abstinat. Si aut̄ hec non suffecerint: ocl

sci de lacca cu apozimate de ra dicitur sunt dadi. Trocisci at d lacca sunt q. R. lacce rau esfeni aboz. ana. 3. ij. spice semis apij ameos malitcis qnati leis un niperi am: gdalay amaray co sn amari rubez succi eupatorij assari aristologie rotude genta ne oiz. an. 3. j. r. s. Informet ex his trocisci podere vni aurei. Apozima de radiceb. R. corticis radicu apij feniculi aboz an. 3. r. leis apij leis feniculi flor is qnati ameos oiz. an. 3. s. r. sap rubeaz spice o doufere am boz. an. 3. ij. coqnati in li. r. aq donec ad tertiā redeat: r det in potu cu pdictis trociscis. Si aut apara in epate fiat: eoru cu ra erit vt apatum que in epa cho generantur.

De icteria. Cap. 68. Si cu icteria fuerit febris: succus endiuie r solari r aq ordeī egro in potu tribuat. Ipse qz ex cucurbita et criso lo cana r citrulis r his sitib herbis friditati attinetur nutritus est r sirupū acetosuz ex fortissimo aceto in potu sumat. Spati pterea emplm ex buobus sandalis e superponedū et veter ex succo punoy r zucca ro solued. Que si nō suffecerit trocisci de camphora cuz succo granatorum dandi sunt. Trocisci d caphora. R. zucca r i podij rosaz rubeaz oim an. 3. ij. semis endiuie semis citruloz cucurbitae lactuce potula ce seminu ex oib sadalis rube oim an. 3. j. Informet ex his trocisci podere. 3. ij. ex qbuz qndie vni cu sexta. 3. vni de caphora def. Si at eger venas habue rit plenas: fueritq: diu ex q mi-

nut nō fuit sōmes. Qd si icte ria fuerit sine febre: veter ex his pillis soluat: q. R. aloes. 3. j. sca mōee qra. 3. j. agar. ptes duas 3. vni: succi eupatorij tertia. 3. j. ex his cu succo endiuie pfecti fiat pilule sufficient ad dosiz vna Deide dent trocisci de lacca cu apozimate de radiceb. Si at icteria i oculis remaserit: eger fortissimū acetū paulatim: ois ciat: r balneū igrediat. Si qz oculis q icteria cu febre patiat q rōsata imittēda. Ictericie pterea vald pferit vt eger p tres hebdomadas serum bibat.

De ydropis. Cap. 69. Am veter post epat dolo Ore r febris augmentari ces perit: r qd e abymbilicoz qz ad femur exteri p munerit: r cutis q ibi e subtiliari r albet vsa fuerit: cu veter mouet: aus dit r sonit q si aq i vase si plez no mote. r si cu his vna fuerit rubea: pua habēda e fiducia: r ppe si vnt n affuerit fortitudo. his tñ si h fuerit fortitudo veter vehemēt sic pille de ra uer q fcapit meizerō sē dāde. Pille aut de rauer sūt q. R. rauer seni succi eupatorij: semis endiuie: oiz an. 3. ij. agarici. 3. v. mezerio. 3. r. fiat ex h pille qru dosis sit. 3. ij. k. ex qb qz hebdomada dosis vna sumat. Qd si h debilis fuerit: trocisci de mezerio sūt dadi: q. R. semis endiuie. 3. r. mezerion. 3. j. r duas tertias: agarici succi eupatorij: sūt tñdem rosariū semis citruloz amboz an. 3. ij. r. k. ex his oibus fiat trocisci r. de quibus vnus in die cu sirupo acetoso de zuccaro dād est. Si aut venter fuerit solutus:

dent trocisci de berberis cu syrupo acetoso. Eger qz nutriti ex cibiegr: r bibat syrupu acetosoli de citonij. r si vteris soluto vehemēs fuerit: citoniorum rob solū dandū est. Si aut cu hac passione nō fuerit vna ru bea neq calor pillule iste dō de sunt q. R. mezerio serapini abo rii. an. 3. s. salis indi simi colubini amboz. an. 3. r. pillule enim iste aquā vehementer expellunt: valde dere facit. Trocisci pterea de lacca cu apozimate de radicebus dandi sunt. Emplastrū sclitui puenies. R. farie ordeī cyperi stercois oui ni veteris baurach boliarmeni oim partes equales. Ex his omnibus tritus fiat epithima sup veter. hui nāqz propietas est aque magnam partē ericcare. Qd si in palpebus r extremitatib fuerit apostema molle. r testiculū apostematur: faciesqz acetolum corpus mollicie quadaz teneatur: erit tñ hydroptis spe cies q hypolarcha nominat. Er go itaqz hac laborati: trocisci de lacca cu apozimate de radiceb sūt tribued: r veter quaz hebdomada ex pillul d reubarbaro e solued: r paties in harena calida sepelied. Et pterea e p cupiedvtr exercitioyraf r: famē ac situm sepe patiat. Si hō veter in fiat: ac telus fuerit: r cu pcutit sonitū reddityt tympano rib: hydroptis spēs ad esse signi ficabilis q tympanites d. Quā q patiat a comestione olerū abstine re dz atq: eoz oiz q vterostatis sūt gnatina. Vter quoz omni die ex poniculo evaporad: r vte kole vtrē ponēde: medicam pua timore dissoluetia dāda

sunt: vt dyacimni electuati d baccantur qd in cap. de ytuca nominabim. Eger pterea exercitioyraf assuefcit: r famē patiet ex collirij qvterostatis dissoluet quoz faciem mētionē sibi subij ciat. Venter qz cum manū dō nec incipiat rube r fricatur: r ex oleo rustaceo clysterizetur. De dolore splenis. Ca. 70. Si cu dolore splenis fuerit calor et vrine rubeo et fe bus eger ex his trociscis fiat. Trocisci d agno casto. R. semis agni casti tamarisci semis abo rii. an. 3. r. semis endiuie semis portulacē aboz: an. 3. v. ex his fiat trocisci: d qb qndie defvno cum sirupo acetoso de zuccaro cui pondus sit. 3. ij. Eger vero si repletus fuerit ex saluata d est in sinistra manu: r obthome tur. Splē qz ex frusto fitri acetō calido infusi embocet et obferuetur a rebus dulcibus et ci bus grossis. Quod si cum predicta egritudine nō fuerit calor eger trocisci de cappari dādi sūt q. R. corticis radice cappari: semis agni casti ambozum ana. 3. r. colopēdrie. 3. vj. aristologie iōge folio prunoye semis nasturtij acori nigelle oiz. an. 3. iij. aromatiacti. 3. ij. aromanici k acetō dissoluat: r ex q cetera p ciat r isomēt ex eis trocisci podates. 3. ij. ex qb vni cu sirupo acetoso d melle: r apozimate de radiceb potu sumatur. Si aut splen tensus fuerit: r cu pmitur audat sub eo rugit: r predictis trociscis cu apozimate de radicebus est dandū: r vntipē bibē dū: r potus aque minoratur q tam possibile fuerit. Emplm ad duritiē vterostatis

et q̄ e sub splene. R. folioꝝ ru-
the. 3. r. baurach mētastrī siccī
ābōꝝ añ. 3. ij. armōiaci. 3. viij.
armōiaci vesi ylo dissoluat: ex
q̄ cetera cōficiant: r fiat ex eis
emp̄m q̄ loco superponatur.

De Colica. Cap. 71.
S̄i cū dolore vētris fuerit ip-
s̄i p̄strictio r nauſea: s̄ ne-
g calor fuerit: ea egro dāda s̄
q̄ vētre sine ymēdi d̄siderio sol-
uāt: vt est electuariū de gallia
q̄b. R. maſtice gariofil. 3. iij. be-
rī melanopipis macropipis et
namoni nucis muscate gallie
oiz añ. 3. r. scamōee. 3. r. polſea
ep̄umāz c̄ytoma acetola r re-
cēta r luce^o eoꝝ cū eiusdē quā-
titat melle muceat et coquat
ylo ad l̄psitudinē paulat: et
cōficiat ex eo medicamē q̄b t̄n
eiusdē sit p̄tāt: cur^o spēs s̄r.
cur^o doſis sit ʒa duabus. 3. vjg
ad. ij. et. s̄ q̄b s̄ nauſee vehemē-
tia s̄ fuerit: neq̄ eger iudicias
vom̄erit: pille iſtaticē s̄t dā-
de. q̄. R. colloq̄ntide: serapint:
ābōꝝ añ. 3. r. scamōee. 3. ij. et.
ētia. Informē pille: s̄ q̄b^o vni^o
auret pōd^o ē dādū. velocit̄ em̄
passionē dissoluūt iſtaticā. si aut
passio iſtaticā difficil̄ fuerit neq̄
medicamia vētris solutina
et p̄tulerit: s̄ suppone colliriū:
q̄b. R. falsi panis. 3. r. colloq̄nti-
de iterior. scamōee ābōꝝ. añ.
3. ij. r. s̄ hāt ex eis collirita lōga
r supponat: si nō p̄tulerit: ex
enemate leui clysterizet q̄b. R.
sic^o citrimas q̄nḡ surfur̄s quātū
mani xapi potest maluausc̄i
M. j. hec i pāno ligata r sic̄le fo-
lia. ʒ. duab^o libz aq̄ coquant̄
donec ad vñā redāt dein cole-
tur: r ponat sup̄ eā baurach pō-
d^o aurei vni^o: olei s̄samini. 3. j.

z fiat clyster ex eo. Si q̄s aut̄ for-
ti^o r acuti^o facer̄ evoluerit: pōd^o
auret vni^o de collirio q̄b pu^o d̄z
zum^o admisceat. ¶ Clystere ves-
hemēt̄ soluet̄ q̄ t̄nc tendū est
cū medicamina nō cōferūt: neq̄
vēter soluit. R. colloq̄ntide inte-
rior. 3. r. centauree. 3. v. buchor-
mariez arthanite amboꝝ. añ. 3.
duas mētastrī ruthe ouigani oiz
ana. Manipulum vnum omnia
in trib^o libris aq̄ donec ad duas
tercias libe vnius redeant co-
quantur r colentur: deinde dis-
soluant̄ in ea alkitr̄z melis am-
borū: ana. 3. ij. castorei serapint
opponaciscollirij q̄b p̄dixi
musolm. añ. 3. ij. muceant oia: r
dū tepidū ē: fiat ex eo enemā: r
si quibale h̄ erierit iteret clyste-
re donec cure vident̄. hoc nāq̄
clystere admistratozē res for-
tissima ē r pessima: r i colica ma-
lazē illa in q̄ sit nauſea valde v̄t
hemēs r inferus nihil egredit̄.
¶ Huc p̄terea egritudi q̄nḡ fe-
rida supuenit eructatio: r ple-
rūq̄ sterē^o per os egredit̄. q̄ cur
hoc accidit: sepe potēdit̄ morē
¶ Q̄d si cū vētris dolore non fue-
rit ip̄s̄ p̄strictura: s̄ iſtatio r ru-
gitus ac t̄sio in vētre existūt cō-
fectio de bacis lauridāda ē. R.
folioꝝ ruthe siccoꝝ. 3. r. ameoꝝ c̄i-
mini nigelle heſimoragani car-
ui alexādrini: semis amigdalar̄
amaraz melanopipis mētastrī
dauci acoui bacchaz lauri casto-
rei: oiz. añ. 3. ij. serap. 3. iij. op-
poponac. 3. ij. p̄ficiant̄ cū melle
eiusdē ponderis cur^o doſis sit
auellana yna aut nabacca mult-
tis vicib^o cū vnciā vna vini cale-
facti: aut cū apozimate de radi-
cib^o. huc em̄ cōfectioni in res-
monēdayentositate r dissoluea

da nihil equiparatur. hoc pre-
terea suppositouū subiciat: q̄b
ē vētroſitatē dissolutiuū. R. cimi-
ni: folioꝝ ruthe viridis amboꝝ
añ. 3. buchomariez arthanite
amboꝝ. añ. 3. ij. baurach. 3. j. con-
ficiant̄ ex melle: r supponat̄ cur
spongia vel lana. hoc em̄ dissol-
uit vētroſitatē et inferi^o expellit.
¶ Uenter quoq̄ assidue ex panno
calido vaporāduus est: r eger i ti-
nam mittendus. ¶ Si autē hec
nō succedant: vētroſa cum igne
sponēda est: r donec rubere
incipiat fricēd^o. post hec yncitio
fieri p̄uenit ex oleo rutaceo: r
alſis oleis calidis: r ex eis clis-
tizād^o ē eger post h̄ybis admitta-
fuerit: castorei enſorbij ābōꝝ. añ.
3. 5. hāc p̄o solit^o pati egritudi-
nē: dū san^o est caueat ne vini aq̄
murtū bibat: nec etiam sumat vi-
nū nisi purū: r forte: neq̄ aquam
multā bibat: r abstineat ab her-
bis r lacte: r oibus iſtatiuis. ¶ Fi-
loniū faciēs illioſ cū maris coar-
tātur dolore: r timef̄ ne sincopis
egro supueniat vētroſitatē carmi-
nat. somnuz puocat. R. piperis
ameoꝝ folioꝝ ruthe mētastrī ca-
storei bacchaz lauri cumini oim̄
añ. 3. j. opij mādragore usq̄q̄
seminis oim̄. añ. 3. 5. p̄ficiant̄ cur
melle eiusdē p̄tātatis: detur ex
eo pōd^o vni^o aurei. huc q̄z ele-
ctuario addit̄ plerūq̄ scamō-
nee. 3. tertia r sit t̄nc medicamē
vētris solutiuū. ¶ Si aut̄ cū dolo-
re etiā febris affuerit: castia s̄stu-
la in succo ediuue bullit̄ r dispu-
mato dissoluta egro est dāda: et
s̄irup^o violat^o i potu est tribuen-
dus: r nutrit^o ē ex tafea cū olo-
de amigdalis dulcib^o condita r
ex leni clisterici clisterizandus.
Cū aut̄ loco dolous i vētre appa-

ruerit grossus: et apostema h̄ns
eger in p̄ncipio flotothometur:
deide castia s̄stula cū succo her-
baz sepe dāda: r sit cib^o eius cu-
ius h̄ic dolor ē p̄uetudine acci-
dere solet: tafea vinctuosa cū zuc-
curo r oleo s̄samino: r abstineat
ata reb^o s̄tpticis r acetosis r ci-
bis grossis r vētre stringētib^o.
Qui aut̄ cū hoc dolore vētroſita-
tē pati solicit^o ē cibet cū kala gie
r mutagenat̄ p̄dit̄ cū seminib^o
r abstineat ab olerib^o r lacte: r
ab oib^o q̄ iſtāt. r bibat vini fo-
te r nō vitiatū. Aut ydromel cū
speciebus que p̄o cōdimētō po-
nuntur: vt piper quādam dicemus.
¶ ¶ Idromellus p̄fectio. R. mellis
mādi lib. ʒ. aque lib. ʒ. miscet̄
r coquātur diuz spumētur bene
donec fiat ad similitudinē iulep-
Cunḡ hoc factum fuerit in vna
q̄q̄ lib. ex eo mittant̄. ʒ. ij. pipis
puluerizati in pāno ligati dōec
appropinquet finis decoctionis
p̄nis: cū iſfridātur extrahatur
p̄nis r exp̄māz: r cum necesse
fuerit p̄pinetur. ¶ Cōfert etiam
cū hec passio ex ventositate et
grossa supfluitate accidere solet
oleū d̄ kerna recētū cū apozima-
te de seminib^o sumptū. ¶ Apozī-
ma aut̄ d̄ seminibus est hoc. R.
ameoꝝ c̄imini cheſim carui ori-
gani nigelle oim̄. añ. 3. iij. gumillum
vni^o. ʒ. iij. admisceant̄ aq̄ lib. ʒ. ij.
r coquant̄ dōec redeāt ad lib. ʒ.
vñā r medtā. De hoc itaq̄ apozī-
mate sumāt. ʒ. ij. q̄bus. 3. ij. olei
de cherna addant̄: r multis die-
bus bibāt. S̄z si cui dolos iste cū
calore supuenerit p̄una. ʒ. 2. sic-
cus citrine. ʒ. r passulazenucle-
faz. 3. v. sumāt̄ r coquat̄ et colēf̄
deh̄ castiſtula i eo dissoluta co-
let: cui oleū amigdalinū admis-

sciat: sicut: et apozimate qd i capto de reumatismo digim? in potu tribuat. Utter ho si multu fuerit sic? p dicit apozimate ad danf pol: potu dy turbith: amboz an. 3. ij. r. coquatur cu eo: r. def donec venier soluiatur.

¶ Cum aut solutus fuerit: remoueaf polipodiu r turbith.

¶ Electuariu qd vetre solues in flatone resoluuit. r grauedinem r turbith albi fricati r pulueri zati. 3. r. zinziberis. 3. r. zuchca r. 3. r. r. hainspulueris. 3. ij. ad bibendum dentur.

¶ Billale de qb? cu qs vetre solvere voluerit vnam fumere dz. q appetitu excitat r flatone repmā: r grauedine r cibū digerit r. maisticis zinziberis cinamo: m gariofoloz heremisk. melāo pipertis macropiperistcamonee violaz zuchari oiz. an. 3. f. fiat ex eis pillule ad magnitudinez cicieris: r sumat vna mouet em semel aut bis.

¶ De fluxu ventris. Ca. 72.

¶ Cum cib? in stomacho more solito nō morat: imo citi? egredit nō mutat? nisi parū fuerit: cu hoc mordicatio r dolor in vtre r sitis: mox etiā plerūqz adale vtris fiat? in q an come stione iuenit purulētū: def egro rob de sacco vne acerbe aut de succo ribes: aut d succo gnato: rū cū spodij rosaz sbōz. an. 3. f.

¶ Troscici quocqde spodio constrictiu itidē tribuantur.

¶ Nutria vero ex a destia citre: na: r pullis cū aceto coctis: r af fatus: r i succovne acerbe possit.

¶ In potu aut sumat sumachū aqua rosata: r deinde nutria ex cibo cui admisceat sumach: qui vocat sumachia. Totūq ei? r

gimē ad perducatur vt infrigida re possit r pstrigere. Quod si nō fuerit cū eo mordicatio in vtre neqz qd egredit pushz admixtū sed est vilcosum: r ad est inflam mationis paucitas r pauca stitis et ruct? acid?: egro sicca r stina: pia r pilcea saliti tribuant. Def de cogat ea vomere lumedo sa lē r melz anetū coctū. Que si nō suffecerit: medicamē qd expellit flegma tribuatur. Qd. r. aloes 3. f. colloqntide interioris. 3. iij salis ind. 3. iij. turbith. 3. i. Ex his siant pillule: r sufficiunt ad dosim vnam.

¶ Comitu pteza sepe vta: r ci baria qbus vitur i almuri perso utingā: r comedat fulcatis q sale cōdiunt: r que acrimoniam habent: que appetitu puocare consueuerunt. ¶ Si aut cū hoc quod diximus nihil egredit qd sit superfluum: neqz quod ex pel lur aliqd purulentū. vel flegmā: tū hz admixtū: egro vinuz purū r forte tribuētū ē: r diaolū banū dādū. qd. r. olibā. 3. r. pī persi ameos spice trisiz anis nī gelle: oim. an. 3. ij. balaustie. 3. r. mellis dispumati qd sufficit ad pñiciēdū: def ex hoc i potu: quia stomachū calefacit r vehemētē deficcāt. Apozima quocq de semib? qd capitulo colice passidīs noia uimus detur: r assuescat in potu fumere vinū purū. Si ho qb? nō egredit sed res subtilis r alba r aqua: cū qua sūt ea q epatis si gnificāt debilitatem: egro tribuāt qd qd sit de scoria r diaolū banū: r troscici calefacitē se par quos nomia uimus: relectuarū diacalamētū. qd. r. folioz ruthe folioz calamētū siccoiū: ameos carū leuistici ziziberis cinamo

mi macropiperis: oim ptes eq: les: pñiciat cū melle cocto: r den tur alia medicamina q notau: mus in. c. epatis: ex his q ipz ca lesacit r cōfortat. ¶ Si aut cuz pñiciat egredit nō fuerit signi ficatio debilitatis epatis: imo qd egreditur cū fluxu subtile est: r albu r fiat in stomacho grau itas: puluis de granatis ad trās glatiendū dādus est. r. osium granatoz acetoz. affatozū tri toz vt alcohol. 3. c. carui fe. co: riādrimboz aceto acerrimo ifuloz: r possea affatoz. an. 3. r. pilocaracte sumach balaustie oiz an. 3. r. puluerizent optie et pñiciant: r def ex espuluis ad trāsglutiēdū. Electuariū qz qd bē canzi defiqd. r. arilloz passa ruz tritoz vt alcohol li. f. mirul: loz siccoz puluerizatoz vt alco hol lib. f. vilocaracte nabat balaustie sem. tamarisci amoz oiz an. 3. r. pñiciant cū melle de cāna mellis aut cū melle apum opti me dispumato: et ex electuario sumat. Si aut quod egreditur ci: trinu fuerit: et nō mordicat: et eger sitim patiat r febri troscici pstricti de spodio: et aq sauc or dei dent. Troscici pstrictiu de spodio. r. rosaz rubeaz spodij amboz. an. 3. r. semis acetosē su mach bulaustie gumī arabici: oim. an. 3. v. Informant troscici pōdere. 3. ij. r. opij. 3. iij. semis apij. 3. r. fiat troscide qb? pōd? vni? aurei in potu sumatur.

¶ Troscici de balaustis q cōtis nue pferūt dyarie dādū sunt cuz flux? fuerit supflu? siue habeat sanguinē admixtū siue non. r. gallaz siliquarū nabati semis tamarisci olibani balaustie: oiz ptes eqles o pñ gummi arabici aboz. an. pte mediā. Informant troscici pōdere. 3. ij. ex qbuz vn? cū vino sumat: neqz calor affuerit neqz febz. Sz si febz affuerit: cū rob de cytonis acetosē sumat: q tūc dādū sunt cū vē tris fluxus superfluz fuerit.

¶ Troscici ad tenasimū q bāndē sunt cū calous absentis fuerit: r yctositas si erit nocua r ionis tūis. r. seminis iusqami albi se mnis aneti feniculi omnis. 3. f. ameos. 3. ij. r. opij. 3. iij. semis apij. 3. r. fiat troscide qb? pōd? vni? aurei in potu sumatur.

¶ Troscio d stozace q aut q vē tris fluxu pferis ac tenasimonē cū neqz febz neqz calor affuerit sz erit yctositas nocua dādā ē. r. castorei opij. affari stozacis liqde myr he semis iusqami nī grī thuris oim ptes eqles: mel: lus q sufficit ad specierū confe ctionē: cuc? dosis sit. 3. ij. vlyz ad tres. ¶ Si aut postq tenasimon decē trāsierit dies si visa fuerit medicamia pferret: eger supra

pectinē sentit dolorē: redēdū ē ad clystere. **C**lystere cōstricti-
uū. **R**: panici excoctati lentius
excoctatay rosarū siccarū ba-
laustie cupularū glādū oīz añ.
20. j. oīa in li. iiii. aq̄ coqnāf do-
nez ad li. j. z fi. f. deār: z colēf deifi
sumant cerule cinerū papyū ba-
hylonice: aut cineris papyū am-
boz. añ. 3. i. bolū. armeni. 3. fi. vi-
tellus ouynus assati durū: oli-
rolei. 3. fi. **E**t hīs omnibus in p-
dicto apozimate fricadodissolu-
tis clystereizetur eger semel aut
bis. **Q**uō si tenasimō fuerit lōgi-
tēp̄s in quo nō egredī sangnis
sed rasura alba mulcillagini si-
milis: medicamē putredinis qd̄
in. c. de cura ginguarū putrida
rū notauimus dādū est. **E**t quo
in apozimate eoz qd̄ notauim⁹
fricatio dissoluto clystere semel
aut bis fiat. **E**t si ex vētris fluru
in vētre vehēmēs mordicatio se-
cuta fuerit: clystef fiat ex oīo ro-
seo tepido. **C**Si autē nullo mō
mordicat clystere fiat ex illome-
dicamie: multoties addat: dōc
sane. **C**Spithima de q̄ venter
cū fluxū ingiui z p̄t̄ est debilita-
ta limēdus ē. **R**: gallie acarie
cipi myrthe gallay cypressi rhu-
ris oīni ptes equales. **E**t hīs oī-
bus vino veteri aut succo cito-
nidoz p̄p̄eris liniaf vēter. buic
q̄z qnōz addit panis biscocuo-
sura. **C**Si autē cū hac egritudi-
ne fuerit calor: epithima fieri cō-
uenit ex duob⁹ sandalis z rosis
z bolliarmento z saufel z gallis z
pane biscocuo cū succo mactiano
rū z citoniorū z myrthino.
Quō si eger vehēmētē patiaf
tenasimō: z sepe vadat ad sel-
lā z tū nihil egrediat collirium
istū subijciat. **E**t et mirabile ad

sedādū tenasimō qd̄. **R**: thuris
litij croci gūmi arabici oīm. añ.
3. j. opij. 3. q̄. infomētur colliria
z supponantur.
De difficultate mingēdi. **C**. 73.
Quāvina minuit: aut ex fo-
to retinet: neq; isemore ap-
paret tumor: neq; grauitas: neq;
dolor in renib⁹ sentitur: succur-
rēdū est ex medicaminib⁹ vīe
puocatiuis que nominabim⁹.
Quorum unum est hoc qd̄. **R**:
seminis apij ntri rubeo tincto
rum olizatri seminis iuniperi
seminis assari ameos seminis fe-
niculi spice amigdalariū amara-
rū seminis melonis oīm. añ. 3.
cantaridarū quarū capitaz
ale abscissa fuerit. 3. j. armonia-
ci. 3. ij. armoniaci in vino dissol-
uatur: et alie species ex eo cōfi-
ciantur: ex q̄b⁹ sūt forme auella-
nis siles de qb⁹ sumant ā. j. 3.
ad. ij. 3. hoc em̄ medicamē vald̄
p̄fert corpōi cū dissolutionē pa-
tis z laxitatē: z hypōsarche z ad
expellēda oīa accidētia cāquoz
corpuz desiccari opy. **Q**uō si cōfi-
gat mingēdi difficultas ex casu
istū: p̄p̄t̄iōe in femore: āt i ano āt
in eoz circuitu: eger ex basilica
minuat. **D**einde aq̄ calida loco
sepe supfundat: z vsq; ad spacū
medij diei ex oleis fricēf. **E**gro
q̄z p̄cipat̄ vīna expellere nī-
tat. **C**Si autē mingēdi difficul-
tas p̄tingat vesica exite plenaz
extensa t̄st hoc post sanguinis
aut sanie nictuz medicamina q̄
tribos sanguinis: aut pus q̄ in
vesica generatur soluere: suene-
rūt: z liquare: danda sunt.
Medicamē qd̄ tribos sāguis-
nis aut sanie q̄ in vesica fit dis-
soluit. **R**: cordumēni myrthe ru-
bee de qua tingitur seminis iu-

niperi armoniaci alle: oīm ptes
eql̄es: armoniaci dissoluaf: z in
formēt pillule ex alijs specieb⁹
ex eo cōfectis: de qb⁹ quater i
die sumat cum apozimate de se-
minib⁹ q̄ notauim⁹. **C**Si sup-
etia acetoi⁹ ex forti aceto fact⁹
m̄ltoties def. **P**er siringaz p̄e-
tereā imittat in vesicā aq̄ qua
dissoluit⁹ fuit sal aut aq̄ cinerū:
z ista excoctio aq̄ fit de cinere.
R: cinerē de ilice. cinerē bytibi⁹
cali. calicē hīs oībus admisceat
tū aq̄uey ex ea cooperiri pos-
sunt z dimittant sic p̄ tres dies:
dieñ colez p̄ siringā in vesicam
inficiat. **C**Verba q̄z croci horu-
lani resula cocta supponātur.
CSi nō p̄tereas assidue igrediat-
ur: in qua sit aqua i qua cocta
sunt camomilla iticadōz arabic⁹
sanct⁹ s̄simbriliū: aut in qua ex-
tremitates caulū z esulaz sim⁹
colibitinus cocte fuerit. **E**ger i
decoctioe eay sedeat: z ex herb⁹
istis sic coctis fiat emplm̄ sup fe-
mur r̄ptes ei circūdiacētes. **E**t
dū in tina morat̄: sumat in potu
q̄vīne puocatiua existunt. **E**t si
hec oīa nō pro fuerint ad instru-
mentū cū quo vīna puocatur
est recurrendū.
CSi autē mingēdi difficultas
post lapidis signa affuerit eger
supin⁹ taceat z pedes ei⁹ diuer-
sis modis z fortiter fricēdi sunt.
Et si vīa nō egressa fuerit opor-
tebit vt cū infuso curef p̄ qd̄ mē-
bro imissus sit ipsulso. **C**auendū
tū est nevirge immittat: cum est
ibi aq̄. **A**d difficultatem quoz
valde p̄fert sepe ingredi tina: et
mingere loca ex oleis z medicā-
minay vīna puocātia in potu su-
mere z abstinere a nutritiuis
acetosis z ponticis. z grossis.

De lapide. **Ca. 74.**
Quā eger virgā sepe fricat
z manu tractat ipsa q̄z qū
q̄ erigit z arefcit: z vīa difficul-
tercum dolore egredit: in qua
teritudine fortasse et lōgaonē
q̄hōz ex h̄t lapis i vesica et signifi-
cat. **S**i autē eger sentit q̄ diffi-
cultate mingēdi vehēmētē do-
lorē in renib⁹: z in emictōis: z
naules: z vētris p̄strictionē: re-
nib⁹ lapis esse monstrat. **C**La-
pidi vero qui est in vesica cōfe-
ctio isavtilis existit: rest optia
ad frāgēdū lapidē cūvetust⁹ fue-
rit. **E**go q̄z iā fregi cū oīo magno
lapidē in spatio minore: quas
draginta diez. **C**u⁹ p̄fectio. **R**:
carpobalsami seminis raphanti
danci olizatri seminis corticera-
dici oppoponacis corticis r̄di
ci capparisanigdalay amara-
rū dāno coctie squināti cipi spi-
ce inde castie lignee saculosū du-
riō harmel gētiane aristologie
rotūde assati cordumēni armo-
niaci serapini b delii pipis aco-
rri: oīm ptes eql̄es gūme sufficē-
ti balsamo dissolue malacēt⁹
ex eis alie spēficiant: ex qb⁹
infomētur pillule: z sumat ex eis
in die. j. 3. cū apozimate d̄ semi-
nib⁹. **C**ūq; et sexta ps̄vni⁹ de ci-
nere scorpionū s̄l cū eis datur.
CSi nō de scorpionib⁹ hoc
mō fit. **S**corpiones sumātur z ol-
iā nouā possit oshabētē oppi-
latū sup lacertulū in furno ma-
tant: in quo nō sit vehēmēns ca-
lor: z sint ibi horaz spatio: deifi
extracti puiterisent z reponat̄.
Eger p̄o nutritat ex aq̄ ciceris
z caligie z nutragenat. **E**t absti-
neat a lacte z esleo z ab alijs ci-
bis grossis. **C**Ingrediat t̄nā i
qua sit aq̄ i qua cocta sunt folia

cauliu refula z berogessif z men
vastru xfm colubin z medulla
feminis croci hortulani.

¶ Femur et inungat ex oleo de
scorpioidib z dulsullet ex eo inyr
ga. ¶ Oleu d scorpioidib. R. ar
istologiae rotide gētiane epicoz
tices radicū capparū oim. añ. 3
j. hec oia i libra vna oleide ami
gdalis amaris posita a d solē p
hōb domadā vñā dimittant z co
lent z expumant. z p vna q̄s li
bra ex eo adiugant ei scorpiodes
decz: z totū in vase cui osoppul
latū sit missuz ad solē p duas fe
ptimanas moret: deinde colet z
reponat. Est em optimū z mira
bile: de quo quotidie in h̄gagur
tatz fundēdū est postq̄ eger de
tina egredit. ¶ Qd si lapis ma
gnus fuerit: nō inuenit aliud re
medū nisi vt cū incūsōe exhat.
De hoc tñ loq̄ nostri libri hui
modū excedit. ¶ Cū aut in reni
bus fuerit lapis: eger frequēter
tinā ingrediat zrenes z ilia ex
oleo tñūgatur: z ex eisq̄ locū ca
liefacit desup cū pāno ponat:
vt sunt ea q̄ notauim. In potu
q̄z sumant ea q̄ lapidē frangūt.
¶ Si aut lapis ceciderit i h̄gāz
obstaculū fecerit: q̄ calida ab
alto distillādo ei supfundat do
nec rubere videat: deñ oleū de
pidū guttatiz supiaceat z friceat
et si necesse fuerit: ad exortioa su
gat. Ex hoc em mouebit lapis z
eribit. Sz si magnus fuerit: z dif
ficilis: necesse ē vt vīrga inferi
incidatur et extra hatur.

¶ De nascentijs renum z ves
sicæ. Cap. 75.

¶ Postema qd fit in renib z
in vesica comitat febus p
mura q nō est vehemētis caloz
cū q est horripilatio et rigoret

frequēs mict⁹ z dolor in sferior
bus dozi z grauitas: z cū ipellit
vī egro q aliqd ibi suspēdit.
Cū hec itaq̄ signa vīa fuerint:
ex basilica stomet ei⁹ ptis i qua
dolor sentit z grauedāt. Loco
quoz empla infrigidātia sup
ponatur. et si egritudo sic disso
luta fuerit: bonū erit. ¶ Si autē
febus z dolor et grauitas pseue
rauerint: z vīna minutim z fre
quēter egrediet: significat pus
ibi colligi. Est igit tñc sup dor
suz emplm ex camomilla semite
lmi fursure oleo salamino asper
sis ponēdū: z egro vt in tina se
deat p̄cipiēdū. Si autē eger min
xerit pus: semia q̄ notabim⁹ in
caplo de ardore vīne fist dāda
donec pus minnatur: deide den
tur trocisci q̄s in caplo d mictu
sanguis z saniet notauimus.
¶ Apsa hō q̄ in vesica fit debe
ret comitari febris pelusa z dif
ficultas mingēdi z dīssuria z fe
moris et h̄ge dolor: tñc eger ex
basilica slobothomād⁹ est: fiat
egritudo scura que admodū p̄
xrim⁹. ¶ Est ar q̄nq̄ renū apsa qd
nō puenit ad saniet: imo trāst i
duritē cū grauitas i renib⁹ sine
febie pseuerat. Est ergo clysteri
zand⁹ ex mucillagine fenugreci
z seminis lini et apozimate ca
momille z caulū z melliloti et
maluanisci ac fursuris z vomat
frequēter. ¶ Renibus q̄z suppo
natur emplm ex eis q̄ nomina
uimus. Et si vīna minū videt:
cū illo vīnā puocantia dentur.
hoc quoq̄ pro paruo nō est ha
bendū: q̄ ex eo peruenitur ad
ydropsim.

¶ De ardore q̄ fit i mictu. c. 76.
¶ Um eger dū mingit sentit
Cardorē z pūctionē i h̄gāia

valsis z acetosis z acutis abstr
nēd⁹ ē: z nutritēd⁹ ē ex tafais le
uib⁹ z cibitelegi z eoz similib⁹.
¶ Hoc q̄z medicamē ei dādū est
qd recipit semis melonis exco
ctat. 3. rrr. semina citruli sem
inis cucurbite seminis portulace
semis albi papaueris oim añ. 3.
ij. semis iusq̄ amī albi. 3. ij. zuc
chari albuissimi ad pōd⁹ oimde
pulvere horū q̄tūdie in potu. 3.
ij. i māz z alie. ij. 3. circa noctē
cū vīca. s̄rapiolati aut iulep
sumant. hec quoq̄ egritudo nō
est parū pēdēda: qz cū simā sua
z perseuerās: pueniunt ex ea in
vesica z in istrumētis vīnalib⁹
vlicera.

¶ De mictu s̄guis z puris. 77.

¶ Um aliq̄s pp casū aut p̄cū
stionē sanguinē mingit: ex
basilica slobothome: trocisci q̄
dhr trocisci de charabe in potu
tribuat. ¶ Trociscide charabe.
Recipe charabe gūmi tremule
arboris: abotū. añ. 3. 5. balaustie
hypoq̄stidos: aboy. añ. 3. ij. z. 7.
olib. añ. 3. ij. semisapi op̄i i hō
rū. añ. 3. r. ifoment trociscipōde
re aurei vni. Et q̄b⁹ vñ⁹ oī die
et apozimate sumach tribuat
¶ Ad comedēdū hō tribuat ca
rococta cū sumachz caro cocta
cū succo vīe acerbe. Abstineat a
cibus acutis z salis. Loco hō p
cussidū supponat ēplm ex bolo
armeo z acatia z aloe z lucto cō
fectis cū aceto z aq̄. ¶ Si s̄t san
guis nux⁹ euenerit post cōstio
nē ciboz acutoz aut potū vīni
acuti: slobothomē eger z troci
de karabe i potu s̄iat z eo dē qd
p̄dixim⁹ gubernetur regimine.
¶ Pus hō i mictu eger trocisci
isti dādū sūt. qui. R. seminis me
lōis citruli cucurbite oim abs

q̄ corticibus. añ. 3. r. r. boliar me
ni gūmi arabicis hursipinguis
s̄guinis dracōis oim. añ. 3. r.
op̄. 3. r. seminis op̄. 3. ij. ifomē
tur trocisci pōdere. 3. ij. ex q̄b⁹
oī die vīnus cū s̄rapt de papau
re vīca. in potu tribuat. ¶ Cir
z q̄z ex isto collitio immittat.
¶ Collitio de cerusa. R. ceruse
sarcocole olibani gūmi arabē
ci op̄ s̄guinis dracōis oim p
res eq̄les. s̄t ex eis collitio z p
s̄rigū s̄iat p̄ i mictio idromē
liar: mingat eger z post egressio
nē fiat in tēctio istius collitiz dī
soluti in lacte asine.

¶ De his qui nō possunt retine
re vīnam. Cap. 79.

¶ Um eger multū vīne emit
tū: z in emissōe ardorē nō
sentit aut migit i somno: ex
tū s̄iam neq̄ corpous extenu
tione incarrit: ea que vīnā con
stringunt danda sunt. ¶ Ad edi
cāmen retinēs vīnā. R. glā dīsi.
3. r. olibani. 3. rrr. seminis cois
dri siccī gūmi arabici boliar
meni oim. añ. 3. r. fiat ex eis pul
uis de q̄ i mane. 3. ij. z circa nos
etē totidē ad trāsglutidū dēz.
Qd si cū h̄ac egritudine sitis fue
rit validissima clamosa: z aq̄ q̄
bibit: cito egredit: aq̄ ordeī cūz
ps̄tro def: z z nutritat cū succo
vīe acerbe z sumach z s̄sib⁹ hō
rū nutritēdū: cū cibo q̄ fit de si
mila ordeī z mafala rāib aceto
sū da ei i potu: z phibeat labo
rare z cū muliere concubere.

¶ Isti q̄z trocisci i potu sumant
q̄. R. pōdū. 3. r. lactuce seminis por
tulace semis aboy. añ. 3. r. cois
dri siccī rosarum rubeaz boliar
menti oim añ. 3. 5. balaustie. 3. ij.
caphore. 3. 5. sumant i potu cum
succo granati aceto s̄.

Herbe etiā frigide terant? su-
per renes ponant. Et caueat sibi
a cibis calidis z vino: z ab oib?
que ymnā puocant. Illud autēz
qđ ex magno stolidoz errore p-
uenit est: qz dant in hac passioe
egro medicas calidas: ynde il-
lico deducunt ipsum ad ptisim.

De lubricis et vermib? qui
nascūt i ano z i vētre. Ca. 79.

¶ Quod hoc nocumento solutus
est ledi a cibis grossis z vn-
ctoſis sibi cauere debet: z quoti-
die anteqđ comedat sumat bu-
cellas aliquas cū sinapi. hoc et
ipſos gñari p̄hibet. Si ño eos
generari p̄tingit: nō puenit aliō
niſi vt expellat̄ur. ¶ Medicamē
ascarides ex: ellena burungi ē
corticati cum valde famelicus ē
eger. 3. vi. sumantur. ¶ Medica-
men magno expellens lumbric-
os. R. burungi ex corticati tur-
biti seminis nigelle omniū par-
tes eqles lupinorū nasturtij ca-
nabul oiz añ. p̄cē mediā sumant
ex eo in potu. 3. vi. ¶ Pusis sibi
habet eger lac moy vt mulctum
fuerit p tres dies: z deñ qđ die
ſtra dietet se z de p̄dicto medi-
camine in lacte adhuc calido vt
mulctū est dissoluto z aceto cuz
valde famelicus est: bibat. Ver-
mes ño minuti qui in ano sunt
pro qbus gñatur puritns in eo
z id cū frictur anas expellit̄ur
cum cotum ex oleo ablutu inuo-
lutū inuittū aut inuolutū oyo de
crisomūllis aut succo mentaſtri.
Aut inuolutat ex gna quātitate
aloes z fellie accinoz supponat.
De emorroidibus z fistulis z
ragad ijs qđ in ano sunt. Ca. 80.
¶ In sanguis recēs sine do-
lore p inferiorē fluit regio
nē terpollate sibi nō ē p̄stringēd?

nisi patiens ex eo debilitet. A ml-
tis em passionib? exide liberat.
¶ Si aut debilitet idiget p̄stric-
ctōe troscili d charabe cū succo
sumach denf. In cōstide qđ su-
mat sumachia: z cibū qđ cū succo
yue acerbē fitz silita his de illis
qđ nutritia sūt. Si ño multū de-
bitur nutritia cum succo carnis
cū p̄terſiqđ admiscēt succo cito-
nioz z vinū. Cūñ qđ bibat stipti-
cūz sup epar ponat sp̄z de spica
qđ i caplo de epate noiauius.
¶ Si si ista nō suffecerit cōfectio
de scotia ferri deñ qđ recipit myza
bolanoz nigroz belliricoz ebli-
coz oim. añ. 3. v. spice lqñati cipi
3. vi. ziberis pipis ameois olibani
oim añ. 3. ij. scoutē infuse in acetō
p heb. vñā: z postea totrefacte.
3. xv. cōficiantur oia cū melie di-
spumato qđ fuit coctū cum apo-
zimate eblicoz sicut in caplo de
melācōla noiauius? de qđ q̄tidie
ad nucis magnitudine sumat.
hoc nāqđ emorroiday sāguinē
z mēstruoꝝ p̄strigit: fluxi qđ ven-
tris lōgi ptis remediū affert.
¶ Si aut i ano ouf aliqd p̄mit-
tes eē ex qđ magn? puenit do-
lor: nec fluit ab eo aliqd succ? ce-
pe cū panca lana: aut felvacinū
supponat. ¶ Suppositoriū qđ lō-
gū de ciclamine subijctat qđ pa-
tiēs p rotā teneat noctē z si p̄tin-
gat egredi remittat donec scin-
dat z egrediat sāguis. Cū ār do-
lor vehementissim? fuerit z apā
magnū i ano flōmes eger: z em-
p̄z h sup ponat. Sedat et emor-
roiday dolorē cū a deſt apā cuz
eis qđ. R. memilloz camomila
lā qđ t̄diu i aqua coquant̄ dōcē
dissoluant̄: deñ sumat̄ur ex aq̄
decoctionis eap q̄tū manu vna
senari p̄: vitell? oui asiati vnus

croci. 3. l. opij. 3. ij. semis lint tri-
fenugreci maluanici oim. ana
manipulū. 1. Cōficiat̄ oia ex rob
i qđ bdelij. 3. iij. dissoluto fuerit
folia supposita postqđ eoz supsi-
ctes zolo si lamioi qđ adeps galli-
nace? fuit resolut? autianat̄ inū
cta fuerit nō eplaſtri suppoat
dū adhuc tepidat̄. ¶ Alia p̄se-
ctio dolorē z apata sedās. cepe
sibū optie coctū terat z cū bu-
tyroctio misceat z mollesate
tepefactū ano i qđ est apā suppo-
nat: hoc em dolorē vehemētē se-
dat. cū ño inano ragadias ha-
buerit patiens qđ eū ledit cū ipi?
veter sicc? ē: pillulis de bdelio
sepe vtaqđ. R. myzabolanus ni-
gris chebulis aboz. añ. 3. x. fe-
rapij. 3. iij. nasturtij alb. 3. ij. bdel-
ij mollis z piguis. 3. xv. dissol-
uat bdeliū i succo porroꝝ z ex
eo cōficiat̄ alia z isomēt ex eis
pillule z sumat̄ ex eis frequētē
ab vna. 3. ad. iij. Loc? ño si adu-
sione patiā ex vnguēto de ce-
rusa iugat. ¶ Si aut nō sentit i
eo aduſio vnguāt ex vnguēto
eo sit ex adipe qđ in gibbo came-
li inuenit z bdelio qđ sic fit z cyn-
gūdi de sene. R. cere citre olei
ſilamini adipis anatis medul-
le cruris vaccini adipis qđ ē in
gibbo cameli bdelij oim ptes
eqles bdeliū pu? in mucilage
semis lini dissoluantur: dide oia
miscat̄. hoc em optimū existit
¶ Si autē eger ragadias in ano
habuerit p̄fundū a qbus fetes
virus fluxerit: medicamē acutū
qđ i capitulo de vicerib? descri-
ptissimus eis supponat. qđ eger p
duos partat dies. ¶ Si si in eis
aliqd remaneat qđ resudet: me-
dicamē itez apponat: qđ eo vtrqđ
ſtat donec locus siccet: et nō re-

ſudet si fuerit p̄fundū. ¶ Quod si
ea qđ ibi sunt emuncta extra z
p̄dētia fuerint iterū. vt areſcat
z nigrescat butyrū tepidū mltō
ties supponat donec nigred o
ab eo remoueat. ¶ Si aut resu-
dato reuerſa fuerit: medicamē
acutū itez ibi appoat: z si nō re-
ſudauerit itez vnguēto de cerusa
curetur. est et qñ eminet̄ esse mo-
roydes extra. curat̄ cauterizā:
do cū ferro. loqui tñ de hoc pl?
ē quā hui? nri libri mod? req̄-
rat. ¶ Si ſtule ño gñant i ano ve-
lociter qm̄ figura ei? facillō eē
necessariū que aut penetrātes
sūt: aut nō penetrantes vtriqđ.
¶ Cū aut perforate ſunt vtrinqđ
ſterc? egredit̄ et eis vtrōſitatez
¶ Si aut nō egredit̄ ē neqđ ſter-
cus ineqz vtrōſitas nō penetrās
ab vtrāqđ parte. Loqui vero de
eius cura perfecte plus est quā
hic noſter liber expetat. Sz qñ
fere oēs semp maximū incurrūt
errorem in cura huius egritu-
dinis vñ maximū ſequitur no-
cūmētū: nos eritabimus eos
ad hoc qđ huc egritudini con-
gruum erit z ostēdemus quali-
ter a p̄dicto errore se custo diāt
z dicemus qđ fistula vtrinqđ per-
forata cum ab ano remota fue-
rit nullo mō ferro ē sāgēda: ex
icidide est ferri contingit ſter-
cus inuolutat̄ egredi. ¶ Est et
aliud qre fistula ab vtrāqđ pte p-
forata ferro sāgi nō d̄z. Cū toto
tpe vite eger sic pmanere pote-
rit: nō magnū faciēs nocūmētū
nec puāat ex ea aliqd nisi resu-
dato z fluxū. ¶ Si ſi ſi ab ea
fluxerit fuerit acutū z morōſa-
tuum z fetidū habuerit adore:
cūus etiam quārtas quōtidie
augeatur: erit fistula p̄trōda:

cu herpete estiomeno cui ex me dicamine acuro ex eo qd coplet oia succurrendu est anteqd dila tetur et magnificetur.

Cu autem no resudauerit nisi pay: neq ei' quantitas qd die au get neq mal' odo: ibi augmeta sus fuerit: no e' ea aliqd qd sit rimedu nisi resudatio r flurus. Que medicare pot donec siccef r detumescat: r no resudet p lo: gu ips. Si aut resudatio redierit medicame pdictum ad hi beaf: r hoc mo poterit biadiu p totu ip'vite egri r no nocebit.

Modus adhibedi medicame huc egri tudini ex collirio qd i caplo de fistula oculi notaum' sumaf r optie teraf: r fistula p: ma' doec qd qd i ea prinex egre diaf: r si radus ea igredi pore rit: iuolua' co: to: deit' ex pdic'io medicamine postq' mollificatu fuerit tunc' in fistula mittaf.

Si no minime igredi i ea razi' poterit: dissoluaf medicame i aq r subleuef cora egri suppo sito puluinar' r eo suplo tacete pdictu medicame distilla'do sup fistula fundaf r fiat hoc i mane r circa nocte p tres dies sedeat in aq de curcuma r lauef ex ea.

De exitu mfcis r an. Ca. 81.

Am anus extra egreditur q' si ipellaf ingredit: ceruse ba laustre gallaz aluminis anti: monij oiz pres sumant eqles: r redigatur i p'ner: r sup anu ex olo rofeo calefctd m'icru pulue rizenf r an' intronittaf r frin gaf qd in fieri conuenit: postq' eger a sella rener' fuerit ne euz cito surgere ad fellaz sit necessa.

Sumantur etiam galle ba laustre capule gladiu folia myr

thi r coquant in aq doec rubea fiat et sedeat in ea et lauetur ex ea. Quod si anu qd apostemof est ingredit minime pot: eger a: qua calida frequenter igrediat: r in ea sedeat et vngat anu ex ce: ra et olo camomillino aut ane: tino doec igrediat. Cugitromis lus fuerit: ex his que noiaum' curetur. Utiua pretea si egressa fuerit: s'it erit medicamine. Est in necesserit fortiter liget: et v' egra semper supina iaceat r co: re superius eleuetur.

De constrictione menstruo rum. Ca. 82.

Ro supflatis menstruis p' s'it r gedita: trocisci de charabe p hebdomada vna sunt dandi. Qui si no ptulerint confectio de scozia detur: et fiat manino ex basilica. Uetose qz ad mamillas apponatur et i comelthone scripticis vtaf cibus et hoc medi cam' g'facit' subijctaqd. R. ola bani balaustie: gallaz armonij achate aluminis: oiz pres eqles. Puluis horz optime tritor cuz pauca lana subijctaf: femur jo: et dosum ex epithimatis' q in caplo de fluxu v'etris notaum' epithimetur et sedeat in aq de curcuma. Qd si ista non contule rint: ex alio pessario acuto fiat immisio et maneat in vulua.

De pronocatione menstruo rum. Ca. 83.

Arum ex retentione mensrua curi de myrpha dentur.

Trocisci d' myrph. R. myrthe 3. ij. iupinoz optieritroz. 3. v. fo lioz myrthe meta stri pulegij cumi rubee d' q' tingitasse serapimop poponaci: oim. an. 3. ij. isformen' trocisci p'oderates. 3. ij. ex qd' d'

tur vnus in die cu aq in qua se: me' tuncpi coctu fuerit. hoc na: q' medicame adeo vehemes exi stit i puocatis mestrus: vt et fetu excurtat si q' eo sepe vtaf. Uetose qz sub curuatura. po plitis sunt ponede: r flouia ex sappena facienda est. Postremo quocq' venotose femou: sunt sup: ponende.

De fluxuris q' sunt in ma: trice vel vulua. Cap. 84.

Curade sunt ex medica: tione sagadiay anu: pessariu qz ex adipe anatis r ylopo ceroto r medulla crur' ceruini mixt' cu cera dissoluta i oleo d' lilio aut narcisino subijctaf: si neq febr' neq acuitas affuerit.

Qd si illud fuerit cu caloe et acuitate: oleu roseu adhibeat. ex vngueto qz d' cerusa s'it fiat pessarium. si at calor fuerit ve: hemetio: suaf succ' portulace aut lactuce at mucilago psilly: r fiat tabula d' plubo s'it mar mori i q' terunt colores h'is in circinu labiu puu: ponaf i ea aliqd d' pdictis succ': r cu pistel: lo plubo adeo sup ipaz mouea tur doec d' plubo m'it' p'dco li: quoz misceafz ispisser succ' q' fiat pessariu: postq' oleuz ro: seu ei admixtu fuerit: r suppo nat. h' et medicame cacro vulue rato q' est i matrice optimum existit: et alijs ei similibus.

De plagis et cacro q' sunt in matrice vel vulua. Ca. 85.

Cu apatib' istis adest ca: lor r febr' flouia ex basili ca fiat r panes ex aq orde: nu: triaf: r limant renes r femur r pta r sume ex epithimate apa: tis calidi: r isridet loc' q'ri pos sibile est. Si no postq' febr' et

acuitas gnerit: r ex apate ali qd remaserit: ex iniectionib' liq: dis curef: r mlier i h'moi liq: d' sedeat doec mollescat r maru: res. Pessariu mollificans dura: apata matricz r pferes do: lozi: bus i ea fact' r paulati eos de: scer facies. Recipe adips anar' medulle crur' ceruini v' vacci ni bellij mellis croci vitelli oui assati fec' olei d' semib' l'ini fec' olei d' lilio: oiz pres eqlea dissoluaf i ylo aut rob r fiat ex his pessariu. e' et optimu ad fe: da du dolor' r mollificad' du: ricie mfcis. panes pretea ve: deat i aq cocta s'it fenugrecu r sem' lini et camomilla r mel lilo ru r caulium extremitates singulatum aut omnia simul.

De nascetis q' sunt in ma: trice vel vulua. Cap. 86.

Am a vulua fluxerit tam: Qes (p'lia aut vir' tenues: si ex pp'nu manat loco: neq fue: rit ibi p'fiditas fetida: neq pu trida lumeda sunt aloes r my: rpha r sagus diacotis r sarcocol la atq' iohbanu r loco suppo neda doec solidet. si at ex lo: co manauerit remoto: ex pessa rio qd notaum' i caplo d' san: gni. et sanie fiat proclyma.

Si aut qd fluxerit est fetid'is: odor' h'is maluz: ex pessario se: cudo acuto fiat iniectio: postq' loc' m'dificat' fuerit: ex aq' et melle iniectis p' m'f'ra an ea.

Si no cu hoc qd fluxit affue: runt p'ctio r dolor et apa: dur: ruz quod tactu discerni sum: mo pore cauendu est ne ex aliq' acuto medicamine tangat: h' fiat iniectio ex contritioe plis: bi qua dixim': aut ex vngueta: io de cerusa: et s'obothomef ex

basilica. et custodia ab oib⁹ q⁹ colera gignit migrā z semib⁹ z specieb⁹ q⁹ p⁹ admēto admiscētur cibis. **De p⁹efocazione matricis.** Ca. 87.

Qum mēstrua p longū t⁹is spatiū retēta fuerint: aut malier a p⁹mixtōe viri diu abstinuerit: z valde affectauerit z euenerit fūras z dolor: i feriori p⁹te summis: z senerit q⁹si aliqd⁹ sursum trahit a parte summis: sicutasse post ista supueniet z sincop⁹: z q⁹si mortua ca det⁹: p⁹ pēdi d⁹z⁹ poterit q⁹ ipa atra hat aerē: v⁹ hēat pulsū z foris tā p⁹ocabit z mouet: z fortasse sanabit laborose t⁹. **Hec ita q⁹ passio illicoyt euenerit curā da ē: cur⁹ curō ē vt pedes foris fricent z ligēt z v⁹etosa magna summi supponat.** **Obstetrici d⁹ p⁹cipiat vt digitū oleo b⁹ redolēte imōgar: z in circuitu ois vulue dū est itus b⁹ amoueat.** **Narib⁹ p⁹terea p⁹disti isuffler: et circa aurea ipi⁹ voces clamādo p⁹ferant: z nihil q⁹ b⁹ redoleat olfaciat: imo b⁹ redolētia z algalia remoueat. z pectē et ei⁹ supiora ex eis epithimē: et narib⁹ malū f⁹dētia odorē applicēt vt ster⁹ z castoreū z sulphur. Cū aut⁹ sanitati f⁹stituta fuerit: ex hac medicatōe curet ne egritudo redeat. Q⁹ si egritudo hec post mēstruoz euenerit restrictioez: ea dēf q⁹ mēstrua puocāt. z i pedib⁹ fiat mīnatio z v⁹etose i eis apponant. Si āt post lōgā viri d⁹llucrudinē p⁹rigar: q⁹ ēt sepi⁹ accidit: i⁹cipiat viri p⁹uerudine hēre: aut ob hēre: iteret illō sepe q⁹ p⁹dxim⁹ i ois pauco tpe: aut medicamta q⁹ mīnūat sp⁹ma dēf q⁹ p⁹dxim⁹.**

Et denf trocisci de myrha q⁹ t ca. de mēstruis puocādis nota uimus. **De mola. Ca. 88.**

Mullerib⁹ plerūq⁹ accidit passio ex q⁹ p⁹gnatū d⁹sp⁹o n⁹sih⁹itudinē icurrūt. **Etter nā q⁹ crescit: z d⁹lcolozate f⁹stū: z retinēt mēstrua. mo⁹ t⁹ q⁹ ē i hac egritudine nō ē vt mo⁹ ifant⁹imo q⁹iq⁹ de suo mouet loco cū duriter tāgūt. Ad v⁹itūmū cū angustia z dolore frust⁹ carn⁹ infirme ac si pareret emittūt. Plerūq⁹ nō solūmō v⁹etositaz z humoz m⁹ltitudo emittit z de inde minūt v⁹eter et remouēt accētia. Post q⁹ t⁹ p⁹terierit i q⁹ scit puerū debere moueri si ad esset trocisci d⁹ myrha dād⁹t sunt et apozima de semib⁹ z oleū de cheisim⁹ adhibēdū: p⁹ sarū ex ruta z mēastro z alia pessaria p⁹dicta i ca. de alleuiazione p⁹ sunt imittēda. **Doloz q⁹ z pillul⁹ f⁹ndis frequēt⁹ tri buēde sūt cū h⁹ ei⁹ cito euadent.****

De ruptura i⁹guinis. Ca. 89.

Qum aliqd⁹ i mirach v⁹eris habuerit eminetiā q⁹ cum supinus iacuerit: z locus digi⁹ cōp⁹llus fuerit remouet q⁹ cōsederit redibit passio adest q⁹ruptura d⁹. **Qui hoc itaq⁹ patit sibi cauere d⁹z: ne post comestione moneat: neq⁹ comedat fabas: z hoc p⁹cipue neq⁹ f⁹se olos neq⁹ lentes: neq⁹ olera: neq⁹ alu quem cibū inflatūm. **Studere etiā debet v⁹itens venter sp⁹ mollis sūt: h⁹ nāq⁹ regimie possi dile est ipm euadere dolozem. **Loco p⁹terea aliqd⁹ supponēdū est obstaculū z stringēdū et p⁹ue cum se mouere v⁹oluerit. **Et sol⁹ q⁹ si fuerit z ventrem habuerit grauem nō d⁹z vt mo********

quoq⁹ si fuerit v⁹etrē habuerit grauem: nō d⁹z vt motu nisi v⁹eter p⁹ sub v⁹mbilico āpla cingaf⁹ fascia. **Composit⁹ ad: rupturā. R⁹. gallarū cy⁹stū p⁹tes. y. myrhe ciperi sanctuci gallarū achatie olivani gūmi arabici oim. an. p⁹te v⁹nā: gūme pu⁹ i vino resoluat z aggregēt cū eis reliq⁹ et sup rupturā egro supino iacēte ponat z stringat loc⁹ z si soluat⁹ v⁹iq⁹ ad. vi. aut. viij. dies. **Postea egro supino iacēte soluat: z illico reuēto d⁹ eo emplo supponat. **Ex h⁹ ei⁹ p⁹hibēt āplia. **In ruptura aut⁹ testiculoz pellic⁹ augmētāt q⁹ sūt: aut p⁹ v⁹etositat⁹: aut pp aquā q⁹ ibi aggregat⁹ aut q⁹ i⁹stina descēdat ad locū illū. **Si nō pp de scēlūz intestinoz p⁹ringat: erit grauis z dolorosus: et sentiet dolorē cū tāgēt. **Taliter itaq⁹ patiens sūt p⁹dxim⁹ regēd⁹ ē et ep⁹m p⁹dictū supponēdū: z loc⁹ cū ligatura assidue est astruēdus. **Ruptura em⁹ cū nō s⁹rin g⁹ d⁹bilatat z augmētāt semp. **Si aut⁹ causa a qua fiat: loc⁹ appareat lucid⁹ z ter⁹ z tēlus: huic itaq⁹ cōfert epithimari ex epithimate q⁹ i ca. de idropissi nominauimus. **Aqua d⁹z i hac egritudine plerūq⁹ petit iseriora z sūt in dē: v⁹si eger p⁹ aliqd⁹ t⁹san⁹ efficit: sed p⁹terea f⁹dit egritudo. **Post q⁹ ergo aq⁹ s⁹perit curād⁹ est eger ex cauterio z medicamine. **Ex hoc eniz p⁹us curabit: nec egritudo redibit. **De hoc t⁹ loqui plus est q⁹ h⁹ic nollet exgat liber. **Cuz aut⁹ h⁹ egritudo v⁹etositat⁹ causa p⁹ringit loc⁹ fricād⁹ est: et ex oleo sambacino in q⁹ castoreoz et enforbiū dissoluta fuerūt in**************************

ungēd⁹: z ex eodē int⁹ in virgā gustatim distillandum.

De podagra z sciatica. c. 90.

Qum in i⁹cturia fuerit d⁹ color z a⁹ z locus cū tāgūt fuerit tactu calis z color rube⁹ eger si d⁹let in dextro pede ex dext⁹ manu: z si in sinistro ex sinistra ē s⁹mād⁹: z loc⁹ ex hoc medicamine linēd⁹. **Epithima. R⁹. rosarū rubeaz sandalū faulē s⁹l memte boluament op⁹ oiz p⁹tes eq⁹les. **Ex istis in aceto z aq⁹ dissolut⁹ fiat epithima. **Si s⁹lūm d⁹z aceto infusū in carta missuz supponat et cū tepuerit mater: et loco ei⁹ aliū supponat. **Et⁹er p⁹terea ex apozimate mirabo. z hermodactyl⁹ soluat. **Apozima mirabolanoz cū hermodactilis. R⁹. mirabolanoz citrinouoz. 3. xv. puluer⁹ turbit fricat⁹ post⁹ podū āboz. an. 3. iij. sene semis humiter āboz. an. 3. iij. hermodactili albi semis ēditue semis ap⁹ rosarū. an. 3. ij. coquāt tur in trib⁹ libris aq⁹ donec ad v⁹nā redeat: de⁹ manib⁹ fricēt: z colent z bibaf⁹ q⁹ succarū tabarzet. 3. r. **Si d⁹ apozima fastidierit: pillulas istas sumat: q⁹ nō valētes incedere surgere faciūt: z pedib⁹ ābulare. **Pillule q⁹ nō valētes icedere surgere faciūt: p⁹cipit aloes. 3. i. scamonee q⁹rtā. 3. vni⁹ rosarū rubeaz tritaz. sextā. 3. r. hermodactiloz. alboz. 3. 5. iformē tur ex eis pille q⁹ est d⁹sis vna. **Eger nō nutrit⁹ ex cibis frigidis z i⁹sticis: z abstineat a vino z cōfectionib⁹ que ex mel⁹ sūt et carne.****************

Cum aut⁹ apatis calor d⁹enerit z ei⁹ inflamatō: ex his qui

calidior apati liquas resoluſit
cureſ. Quoz vnũ recipit cerã i
oleo d' lilio reſoluã: cui admi-
ſceat melicallago fenugreci ⁊ ſe-
minis lini: deũ terant ſiml' do-
nec vnũ ⁊ fiat ex eis epithi-
ma. ¶ In tpe aut ſue icolumi-
taſ: ⁊ ppe circa tps in q' egri-
tudo eũ inuadere p̄uenit: ⁊ ſp̄
marie in vere aſſueſcat ſtõmia
vri ⁊ vtrũ ſolutio: ex his q' co-
lerã expellũt rubeã: ⁊ a potu vi-
ni abſtineat: ⁊ a cõſuetudine eorũ q'
ex melle p̄ficiũt ⁊ a carne: ſint
et' cibaria acetofa ⁊ ſtipitica: ⁊
his ſilia ex his q' ſtridãt. Mem-
bra aut q' hãc p̄ſeuerũt incur-
rere paſſionẽ: min' ſolito labo-
re pati aſſueſcãt: ⁊ p̄cipue cum
tpe in aſtõis timet ⁊ cũ corpus
fuerit plenũ ⁊ uene plene: ⁊ ſuit
dum ex q' neq' minur' neq' ſolu-
t' fuerit. cũ aut cũ dolore inũ-
rap neq' calor: neq' rubiũ i co-
lore aſſuerit fueritq' eger fride
p̄leridiõ ⁊ loc' tactu ſentit fri-
dũ: in principio curõnis et' pille
maiores hermodactily dõce
ſũt. Pille maiores de hermoda-
ctily. R. hermodactilyoz ſati-
riõ meizaphara: oij. añ. ʒ. v. hie-
reptigre ʒ. r. colloq̄ntide cõtau-
ree mtoꝝ aboz. añ. ʒ. v. euſo-
bũ. ʒ. ij. turbũ. ʒ. r. ⁊ ſeitaragi-
lei ʒij. bery ſinap' piper' caſto-
rei oij. añ. ʒ. r. Inſormẽt' ex eis
pille ex qb' a duab' ʒ. r. ʒ. ad
tres ſumant'. he nãq' pille vald'
p̄ferũt: qz nõ valẽtes ſurget' ice-
dere faciũt. ¶ Epithima ad po-
dagrã fridã. R. ſtoracis liq̄de
caſtoꝝ: euſorbũ: murrhẽ aloes
achate oij ptes æqles. Ex his
ob' vto veteri admixt' fiat epi-
thima. Cũq' iſte dolor q̄uerit
ſuccurrãt panẽt' ex diſtillatõe

multe aq' calide ab alto: ⁊ inſu-
ctio fiat ex oleo de lilio ⁊ ep̄lm
ex bdello molli ⁊ ſtorace ac ſe-
ni greco ⁊ ſemie lini ⁊ armõia
co ſupponat: qb' h' mo' cõficiat:
armoniacũ bdellũ i vto veteri
reſoluãt ⁊ alia oia eis admix-
ſceant: ex qb' fiat ep̄lm: ⁊ ſup-
ponat: hec nãq' egritudis ſpe-
cies eũ i lapidis duritiẽ tran-
ſit: reddit mẽbra ⁊ iũcturas
ſũgis ſilia. ¶ Quapropter hãc
habẽs paſſio. eã ſaſtudio ⁊ ab
aq' frida ⁊ a cibis groſſis et a
frequenti ebrietate cuſtodiaſ:
eiq' p̄cipiẽdũ v' dũ ſan' e' motu
vial' ⁊ coitu abſtineat: p̄cipue
cũ ſatru fuerit: neq' balneũ in-
grediaſ neq' exercitẽ poſt cõe-
ſhone. ¶ Cũ inũ p̄terea vems et
purũ bibar: eis quoq' dũ ſan' e'
vial' q' vianã puocare cõſueue-
rũt. ¶ Dolor vto qui ſciatic' vo-
caſ eſt q' ab ancha per corã to-
tã vlt' ad genu in lõgitudine
p̄cedit. Cũq' etiã in longitudi-
ne ad virge ſimilitudinem ex-
tẽdeſ: ſedus ad pedes de
ſcõdit: tũc ſi in cõplexiõ fue-
rit calorũ dñũ ⁊ vne tinctu-
ra ex baſilica man' euſq' p̄tis
pur' minutu faciẽda eſt: dñ' ex
ex ſciatica. ¶ Si aut egri p̄ple-
xio frida fuerit: ⁊ color ſul' ſe-
pe puocãd' eſt vomit' ex apo-
zimate raphant cũ ſirupo ſa-
foſo. Coxa q̄z ac pes ⁊ crus et
oleo i q' caſtoꝝ euſorbũ ⁊ ſto-
ra ſint r̄iolura inũgãt aſſidue
¶ Qd' ſi dolor in corã in aſtõis
ſit: eger ex almuri nabati et
baarach clyſterizet' ⁊ ex enema-
te acuto qd' cap. d' apoplexia
nominatum'. Colliuz q̄z ex
cictamie ⁊ colloq̄ntida facium
ſupponat. que eo vlt' fieri que

nit donec eger excoꝝationẽ in-
currat. Ex ea ei dũ accidit ple-
rũq' cõſequit' ſanitas. Si autẽ
paſſio ineterauerit: ſinapis ſu-
ma et cũ ſimo colãbino ei uſ-
de quãtitate terat: ex apo-
zimate ſũq' p̄ficiãt ex qb' core
ep̄ly ſupponat: qb' rãdiu dimit-
tat donec i loco veſice aq' ſiant
et: ſindan: ⁊ eſſuat aq' q' i eis
e: ⁊ vapozet' loc' cũ aq' calã: dñ'
eger p aliquot dies q̄ſcere di-
mittat ⁊ ſi nondũ ſanitati reſti-
tut' fuerit: ad hanc eãdẽ curãz
redẽndũ. ¶ Quod ſi egritu-
do valde maſſua fiat ⁊ lõgi tẽ-
pous ⁊ timeſ ne vertebũ p̄ſi-
liat aut egreſſuz fuerit: loc' ex
inſiſo qb' rote aſſimilat' capte-
rizãd' eſt: ⁊ incidaſ cũ coctura
caput a che apd caput coxe. bu-
ius ſi r̄et' ſimocinatio iſt' nri
opt' metas trãſcõdit. ¶ Taliter
p̄terea patietes i tpe ſolpitis
vomere p̄ſeuerũt: ⁊ ſoluer' vẽ-
trẽ ⁊ regimẽ ſubtiliaſ: ⁊ a cibis
groſſis ⁊ frequẽti ebrietate ab-
ſtinet. ¶ De gibboſitate. c. 91
¶ Cũ gibboſitas fieri inci-
dit: pille maiores hermo-
dactily dã de ſunt et oleũ de
cheiſim cũ apozimate de femi-
nibus ſepe ſumẽdũ. Loc' q̄z ex
oleo ſambacino in q' ſtorac liq̄-
da et caſtoꝝ et euſorbũ reſo-
luta ſint frequẽter inũgẽd' ⁊ a
cibis frid' ⁊ groſſis abſtinẽdũ.
¶ Cũ etiã calida i q' cocta ſint
mẽtraſtrũ ⁊ ſanſuc' et ſtica dos
arabic' ab alto ſuper locũ di-
ſtillãda eſt: deũ frequens ſri-
catio ⁊ inũctio ex ole' calã fa-
cienda eſt. ¶ Qd' ſi is qui hanc
patitur egritudinẽ puer fuerit
balneuz ſolõm et inũctioes
ex his q' p̄cipũt' ſufficiũt. Si

aũt cũ gibboſtaſcipit aſſuerit
febuz a predicto regimẽ oino
abſtinẽdũ: ſz apozima ex berbe-
riſactũ cũ caſſia ſũtala in potu
tribuedũ: ſtõmia quoq' ex baſit
ca faciẽda eſt: ⁊ ep̄laſtra velq'
mẽtia loco ſuperponenda.
¶ De variõibus. Ca. 92.
¶ Cũ uene groſſe ⁊ plene. et
diuerſo mō curuete et vti-
rides i crure apparuerint: egri-
tudo que vtiſyocatur ad eſſeſſi-
gnificatur hec aut egritudo ſre-
quentius accidit his qui i mul-
tũ pedib' laborare cõſueuerunt
⁊ qui cibaria coleram nigrã ge-
nerantia frequenter ſumunt.
¶ In principio itaq' curatiõie hu-
ius paſſiõie baſilicã minuere cõ-
uẽit: ⁊ vtrẽ ex his q' colerã edu-
cũt nigrã ſoluerẽ: qũ mẽtiõie ſe
cũ i capitulo de melãcholia.
hec aut ſepe faciẽda ſũt ⁊ ab oi-
bus a qb' melãcholiã patien-
tes cõſto diunt in hac egritudie
abſtinẽda ſũt. poſtq' p̄ hoc re-
gimẽ diu adhibitũ fuerit: ve-
nus q̄si crure apparuiſſe dixim'
minuto fiat: ⁊ qb'us ſanguis rã-
diu ſuere dimittat' dõce qd' d' in
eis e' enacueſceide de hmoi patietes
colerã nigrã expellẽtib' vta: et
minuat' ex baſilica: ⁊ caueat ſibi
ab oib' q' colerã generãt nigrã.
¶ De elephantia. Ca. 93.
¶ Sc paſſio poſtq' maſſua ſit
mirabilis e. Cũ ſãt ſcipit ſi
ei ſubueniaſ ⁊ ⁊ d' medicata fue-
rit aut ſanaſ: ſt' manet ſic nihil
ad dẽs. Cũ q' pedis groſſitẽs au-
geri v: ⁊ color obſcuſari: uene q̄z
q̄yites vocant' apparet: ceperit
eger aſſidue cogẽd' ⁊ vomere: et
cuſto diẽd' ⁊ a deãbulatiõe numã
reſtatõe. Erũter vomitu pece-
dẽte. expillũt' maiorũ d' hermo-
C 9

Summula

dactilis solued: deit ad vomitū rededū p' illd. hoc qz multoties fieri opz. Eger pterea a cibis grossis ē abstined' z tubia a calcaneo liciēdo sursum vsqz ad genu frigidā: añ th' cōstricōne epithimāda est ex aloē et myrba z acatā z hypoqstidos z alumie cū aceto fori dis soluit. Ex basilica qz man' due partis minnio faciēda est. Nō ē erect' ster nisi pes p' stricre ligat' fuerit: neqz epithima illo mō dimittat. Vomitu qz frequēter yat. Qd si puum iter cessit spatū a pcedēti vōitu: z appetit q̄scere: vapora ipz cuz semib' caullū stica dos arabico cinere de vitib' z lupin' z mītro z stercore caprino z farsa fenugreci z liniat' ēt ex aqz cineris pspatiunt' diei aut duoz. ipsa ei hui' egritudis maximā soluit partē: aut leuorē reddidit.

De vulnerib' liboz. C.94.
Qum aliqz lōgo tēpore lūta renū plerūqz rubent z mala lūi sūnt lūcra. Cū h' loca ista rubere cū augmento vīsa fuerit: miliuz sine panicu aut folia salicis iube o sternēda sunt: z ipse in die mltoties est soluend': loca: quoz q̄ rubent aqz rosata sup niū infrigidata toranda sunt z fiabellāda sunt ipia. Qd sticaloz p̄seuerauerit: ipōat epithia salubria qd i.c. d' apatibus noiaum'. z si vesice et vlcera ibi erit orta fuerint: ex vngūto de cerusa curentur.

De doloubus exteriorum membrorum. Ca.95.

Uz dolor i manu aut pede sit: eger iterrogād' est si ex p̄cussione hoc ei accidit.

Aut si aliqd sup ipm mēbrū cecidit. aut si sup ip̄dū tacuit. aut distigit ex cā extrifeca. Si at ab exteriori tā nō p̄tingerit: loē do lūe: p̄siderāda est: an sit magis rubē: q̄ reliquū corp': aut nō. Si em toto corpore rubicūdior fuerit: er calid' apatis medicamine curād' erit. Et si mēbrū neqz fuerit calidū neqz rubē: s'z iā q̄tidie obfuscat: z liccat: aq̄ calidā ab alto est sup ipsū d'istillādā z ex oleo z cera resoluta in ungēdū: z dimittdū sic donec dolor sedet. Qd si locus q̄n grossior vīdeat: z tactu etiā frigid' sentiat: tur: frequēter erit infrigidād': z aqua calida in qua sanlicus z camomilla: stica dos arabic' cocta fuerint: ab alto vt dixim' super ipsū erit distillandā z ex oleo de cheiri citrino inungendus. Regimen q̄s eius subulā dū erit. Ipse p̄o multo vtatur exercitioz in balneo sudet. Si aut ista nō suffecerint venter ex his soluat que humiditatem educunt. **De mēbrū p̄terea si factū sentitur frigidū fricepu' et deinde inungatur ex oleo cōstino z sambactinoz olo de been tepidis z ex his similib'. Quod si ista nō suffecerit ex vngūtis q̄ in capitulo de paralyti notāsimis inigēdū erit dōec sanef fuis Noni Libri Almansorū Ossa dentū sunt triginta duo. Quorum quatuor p̄imi vocantur duales.**

Et post istos sunt quatuor alij qui dicuntur quadrupli. Deinde sunt quatuor canini. et post istos sunt sexdecim molares. Et quatuor vltimi vocantur arabice nequegid vel nehequegid. Latine p̄o dēles sēp' vel sapiēte

Jacobi de partibus. fo. ccc. lvi.

- A** Ossa parietale. f.
- B** Ossa coronale. f.
- C** Ossa penetrosum. f.
- D** Ossa paris. iij.
- Ossa nasi. ij.
- Ossa colatorij. f.
- Ossa mādibule superioris. xij.
- Et inferioris. ij.
- E** Spōdiles p̄e z mēdose. xxx.
- F** Ossa ferculē. f.
- G** Ossa spatule. f.
- H** Ossa adiutorij. f.
- I** Ossa focile manus siue arūdo maior. f.
- K** Ossa rascete. viij.
- vno eis addito.
- L** Ossa pectinis. iij.
- M** Ossa digitorum. xv.
- N** Ossa focile minus siue arūdo minor. f.
- O** Cofse vere z mendose. xiiij.
- Q** Ossa seire vel anche. f.
- R** Ossa core. f.
- S** Ocul' genu siue spatula genu siue rotula genu. f.
- T** Minor canna. f.
- U** Ossa cabah arabice: in greco dicitur astralagus: z est admodū nucus baliste. f.
- X** Ossa nauticula abvtraqz pte cōcauum admodū nauis. f.
- Y** Ossa rascete. iij.
- Z** Ossa digitorum. xiiij.
- Ossa pectinis. v.
- Ossa calcanei. f.
- Maior canna. f.
- Tria sūt ossa caude que sūt de numero. xxx. spondilium.
- a** Ossa occipitale vel laude. f.
- b** Ossa parietale. f.
- c** Ossa petrosolum. f.
- d** Ossa barillare. f.
- e** Ossa ferculē. f.
- f** Ossa spatule. f.
- g** Ossa adiutorij. f.
- h** Ossa focile manus. f.

- i** Ossa rascete. viij.
- l** Ossa pectinis. iij.
- l** Ossa digitorum. xv.
- m** Ossa focile minus. f.
- n** Ossa thoras. viij.
- et ossa epiglotalē. f.
- pn** Ossa cordis. f.
- o** Ossa anche. f.
- p** Ossa core. f.
- q** Rotula genu. f.
- r** Minor canna. f.
- s** Ossa cabah. f.
- t** Ossa nauticulare. f.
- v** Ossa rascete. iij.
- x** Ossa digitorum. xiiij.
- y** Ossa pectinis. v.
- z** Ossa calcanei. f.
- Maior canna. f.**
- Ossa pectinis seu femoris.
- Ossa iij' dictū arabice halthā far: etiā pixis sub osse anche comprehenduntur.
- Totalis numerus ossium abqz ossibus sissaminis et osse laude sub lingua. 268.

Summula Jac. de partib' per alp habetum super plurimis remedijs ex ipsius Desue libri excerptis.

Am tunc tē

pestatis hominū gaudent intellectus sub breui qzdam oratione: ea quorum notitia seu declaratione a plerisqz confusa in distincta z inordinata suere inuenta: quod id abhorremus. hinc est quod ad facilius breui' z subtilissime sciēdū medicinarū cōposūtat' pprietates ac inuāmēta: in antidotario Joā. Mesue: z apō nonnullos Joā. Chysofomus appellatuz: cōtētarum videlicet cui morbo mēbro z q̄n' egrit

Endinib' cōueniāt: presens opusculi sub modo reproij editi a viro solenni medicine artis famatissimo magistro Jac. de partibus roznacēsis ecclesie thesaurario canonico ve: ad studētū nonnelloz practicanim cōmōditatē instructionē ve actū est. Ad ei' enucleationē notare debes q' pcedētū mod' in presenti opusculo est: qd' s'm literas alphabeti lucidissime p'gredit. Unde si sci re desideras apostematū curas aut remedia aut auris dolores vel apoplexie curas &c. reperies in litera. B. Si fo de capitis dolumbus cutis: aut colicē: sic de similibus curis vsq' ad finem alphabeti. Qd' op' nō inutile vris h'and clarissimis videbit' minie.

Sequitur pumo de lra. A. **A**postematū gutturis vniu nū confert pfectio de moisis. i. dyamozon p modū gargarismi ad intra: pfectio de succis nucū vel dyanctū: grece dyacardō vocat' est ad hoc sublimē medicamen.

Apostemata dura stomachi et inficis mollitū p'fop' hūda: et p'fopi descriptione Saleni cerorū: maxime epatis r' splenis & neruoz durities. P'fopi cerotū descriptioe Philagrū p'fopi cerotū descriptione Pauli.

Emplastrum diaqlonis cōis emplm ozibassū emplm de alleis: emplm relatiū ad auristarium et oleum masticinum.

Apostemata splenis & lapidofitate ei' resolutū: ngitū arthranite paruum oleum de been: et oleum philosphorum.

Apostemata calida in quibus ē mūsiuatio sedat cerotū sanz

daliniū: & oleū violatū. **A**postemata dissoluit et matū rāt cerotū andromachi: & emplastrum de fermento.

Apostemata ca. resolutū: et matū rāt emplastrū diaqlonis parui oleū violarum.

Apostemata vicez resolut et emplastrum de alleis.

Aurū dolorib' pferūt oleū amigdalarū amararū: oleum de grisonullis oleū persicois: et oleum de been.

Aurū tinnitū. v3 oleū amigdalariū amararū: oleū de been. **A**urū doloū ventoso pferūt olm nardinum.

Arteticū frigidē cōfert olz auel lanarū oleū vulpini: oleū de lapide agatis oleū p'horum. **A**rteticz & podagre calidis confert oleum de rantis.

Articuloz passiones diuurnas dissoluit cerotū alexandri fecunda descriptioe.

Articuloz dolorib' cōfert oleū de nucleis ceraforum oleū de granis citrangulorum.

Animam dilatat & cōfortat electuarium de geminis et confectio alltermes.

Anhelitus difficultati cō. cōfectio d musco loch d pino loch desquilla et loch de lasmarth et loch alscera.

Anhelitum cōfortat aromaticum nardinum.

Anhelit' p'focatiōi cōfert confectio philonū pūma instione

Anhelitus p'strictioni valet dyasulphur.

Anhelos. confert oleum p'horū.

Appetitū motū icisat aromaticū ros. pūme descriptionis & Saleni pfectio de citonij: confectio allkelengi trof. de

galla magna. **A**ppetrum p'focaturū p'fortat electuarū d' fractib' p'ditū de citro s'm acetū squilliticū tro. de absynthio.

Appetitū augent calidū stomachi p'fortatū p'fectio secundam mirabolani p'ditū p'fortat et pronocant.

Appetit' casuū valēt s'rupus de absynthio & alharis cōditum de buglossa.

Asmatū pferūt athanasia magna & loch d' pino: loc ad asma: s'rup' de yso: p'fop' s'rup' de p'focatio: s'rup' d' calamēto: pille d' agarico & oleū philosophoz.

Alchitū pferūt troscici de lacca. **A**quacitri nā pūrgat pille d' mezereon: vngūctum arthranite magnū.

Alperitū v3 oleū amigdalaz amararū & amigdalariū dulcium & oleū de crisomilis.

Ani egritudinib' confert oleū de semi. lini.

Ardorū vime cōfert oleum quatuor se. frigidoz maiorz.

De litera. C. **A**no d' r' aratū electuarū d' cardatiū: & pfectio alharis.

Canicie prohibēt oleū costinū: de alcana.

Colorū efficiūt bonū electuarū de aromatis: pfectio de citonij: pfectio anacardina: cōfectio scā alharis s'rup' d' sūo terro minorz oleū de croco.

Colorū clarificat trisera Saleni. **C**oloratā reddūt faciē pfectio d' māna & oleū costinū.

Coitū excitat electuarū de aromatis: fecalū p'ditū & confectio de zinzibere.

Coitū multiplicat pfectio testiculoz vulpis triphera sarra.

magna: trisera muscata: electuarum alefchof.

Coēdit d' siderū faciūt augmētāt pfectio scā testiculoz vulpis arā: citonidiniū. trisera Sal. pfectio alia alharis.

Cerebrū egritudinib' pferūt electuarū de gemis: pfe. de musco tyuaca dyatesseron.

Cerebrū p'fortat aromaticū ros. mai' aroma. dyābra tro. galilie elephāgie & pille scōatice.

Cerebrū pūrgat pfectio alphetesca & pillule elephāgie.

Cerebrūz oppillarū sanar oimel tranquillit' cōpositum.

Cerebrū egritudines melicas soluit infusio alia hyere.

Cordis egritudinib' pferūt electuarū d' gemis: pfe. d' rilo aloes.

Cordis t'rou pferūt electuarū d' gemis arāti. muscatū pfe. de acetosis & s'rup' d' pomis.

Cordis p'focaturū pfectio alltermes: pfectio d' rilo aloes: pfe. de musco: poma p' dita: s'rup' acetoz d' pūmis: p' ditū d' citro aliud p' ditū de buglo. rob d' aggesta: tro. d' ligno aloes

Cor p'fortat cōfectio electuarū d' citro arāticū ros. mai' & mūn' aromaticū muscatū: arāticū gariofilatū: dyābra pira p' dita: poma p' dita p'lica: citra cōditazuccarū ros. s'rup' d' pomis: p' ditū d' citro: rob d' ribes: rob de citonij: rob de piris: tro. galle muscato: tro. sebelie: trocif. gallie elephāgine: tro. dyaro dō: trocif. de gallia magna: tro. ramic iusuf de ligno aloes: emplm stomachū cōfortans: oleū malinum.

Cordis d' bilitati pferūt electuarium de pomis p' ditū de buglos. tro. de ligno aloes.

Cordis d' bilitati pferūt electuarium de pomis p' ditū de buglos. tro. de ligno aloes.

Cordis d' bilitati pferūt electuarium de pomis p' ditū de buglos. tro. de ligno aloes.

Cordis d' bilitati pferūt electuarium de pomis p' ditū de buglos. tro. de ligno aloes.

Cordis d' bilitati pferūt electuarium de pomis p' ditū de buglos. tro. de ligno aloes.

Coridia inflammationē repūmūt al
xirocostū sirup^o acetosus de
succo fructuū.
Cox calidū sfortant sirupus de
succo acetose.
Cordis ebullitionē mitigāt rob
de ribes. rob d berberis. rob
de sumach: rob de moisis de
scenit: rob de granatis.
Cōualecētib^o myrthe subueniēt
aromaticū ros. maius.
Cox^o releuat dyacalamētū de:
scriptiōe Sal. r ipm in sanita
te sferuat ne i egritudies sci
dat. triphera farrace. magna
pille luc maiores z miores.
Coxpous ton^o odorē faciūt bo
num triphera sarra. magna.
Coxpous colorē faciūt bonū tri
phera sar. magna. acetū sqli
ticū. tro. gallie muscate.
Cox^o totū purgat hyera herme
tis hyperalogōdiō Ruffi. hye
ra ex inuētūe nra. pfectio ele
ctuarij albari.
Cox^o sferuat a putrefactiōe: et
cōseruat ipm in sanitate sua
acetū squilliticū.
Colice dolori pfe. dyaciminū pfe
ctio. phyloniū inuētūe puma.
musa enea. oleū de cartamo:
oleū de lilio: oleū de piperib^o
Cutis aspitatē curat: eā mūdū
ficat ynguētū alferetich.
Cutis coloris seditatē curat tri
phera muscata: dyacurcuma
maior z minor: dyamorū sfo:
oleū d be: oleū d nucleis cera
soy oleū d sntis citraguloy: z
eā abstergit oleū almezereō.
Cutis egritudines purgat cōse
ctio alia hamech.
Cōtra morbos adustus cutis v3
sirup^o de fumo terre maior.
Cutē mū dīficat oleū sambacīnū
oleū d serpētib^o: oleū d ouis.

oleū de frumētō: oleū de iunū
pero: oleū de fraxino.
Capit^o egritudies frigidaspur
gat hyperapigra Sale. hyera
hermetis hyperalogōdiō Ruffi.
pillule aggregatiue.
Capit^o pētositates grossas defu
per dominātes purgat hyera
ex inuētione nostra.
Capit^o egritudinib^o frigidiascō
se. aqua mellis.
Capit^o dolori pfe. oximel squilli
ticū cōpositū infusio de hye
ra. tro. de citro. oleū anenū.
laurinū. nardinū. oleū de san
suo: oleū de cucubere a sinino.
Caput mūdificat infusio d hyera
pille stomatice: pille aggre
gatiue maiores pille sfoatice
Colicā hōiōe causantē purgat
hyera hermetis: electuariū
dū mai^o z min^o: pfe. d dactil:
electuariū alefcof. diacitonis
tē: aq mell^o pille aggregatiue
maiores: z pille feride maio.
Colerā nigrā purgāt hyperalogō
diō Ruffi: pfectio hamech: de
coctio epithimi.
Colerā citrinā purgat pfectio d
psillo. pfectio de māna: pillu
le cōtra febres colericas.
Colerā sine molestia purgat pfe
ctio electuarij rosati: dyacito
niten: pillule de turbitib^o: pillu
lule de colloqntida.
Cole inflāmatiōez extinguitzuc
cha. vio. siru. acetos^o laratin^o
Colestaz grossāz dīficatē sci dītr ab
stergit siru. acetos. cū radicib^o
Cole rubee cēssionē sedat sirup^o
acetosus de succo fructuū.
Colerā facilliter educūt sirupus
acetosus laratin^o: aq fructuū
aq casei infusio de succis her
barū: pfectio fumiterrez deco
ctio mirabolano.

Colere aduste pferit sirup^o de fu
moterre minor.
Colerā nigrā ex adustis humo
rib^o expellūt sirup^o de epithi
mo acetū squilliticū. et deco
ctio capilli veneris.
Colerā dimidit z abstergit seca
niabin de radicib^o: z ei^o acui
tatē sedat trocif. rānich.
Colere vniuersū supplantates du
cunt pillule stomatice.
Colaza dustā purgāt pille d lapi
de lazuli. pille d lapide arme
Cōcrū purgāt hialalo: (nico
godō: pfectiones hamech.
Cōcrū curātyngū dya finico. de
scriptiōe arabica: epl^oz arabū
vngū alphezerico: oleū de iu
nūpero: oleū de fraxino.
Cōcrū abfictū siru. de epithio
decoctio d epithio: pille ide.
Cōle furore repmit aq fructuū.
Cacetā purgat pfectio alielēgi
Catarz subtilē. q a capite adpe
ctus z pulmonē dīcut cōmo
uēdo iussim z isōnetatē idu
cēdo curat dyacodō: z sirup^o
de papauerē: z aliqū catarz^o
est eā suffocatiōis pp sui acu
mentis v3 dyanuchiz pillu
le cōtra catarrum.
Cōrige pfe. sirup^o pferēs catar
ris. sirup^o de papauē. pillule
ad oēs morbos catarri.
Cibū facit digerere cōditū de ci
tro aliud.
Cōbustioni pferit ynguētū ceru
se. ynguētū sermicū.
Carnē additū putridā de letyn
gūentū alphezericus.
Carnes robustas reddīt oleum
de sticho.
Colicā passionē sedat eplm dya
finico descriptiōe Alexā dri.
Colō dolori pferit oleū d lierua.
Capillis pferit oleū coltinum.

De litera. D.
Digerere faciūt cibū pfectō
Dyaro dō descriptiōe cōi aro
maticū nardinum.
Digōnez fortāt aromaticū rosa
tū electuariū d pomis hyera
logodō Ruffi pillule stomat
ice pillule dyarodon.
Digōne sfortāt seu pcurāt aro
maticū rosatū mai^o dyacumi
num dyambra dyatritū pipe
reon lebuli p diti p diti del ci
tro de gallia magna de citro
nis tro. susuf de ligno aloes
pille elephāgie pille d turbit
Digestiois malitiet valēt dī
tum de buglos. trocif. de ros.
z trocif. ad fetore oris.
Digōne faciūt bonā acetū sqli
ticū susuf aromaticū.
Debilit^o mire subuenit aroma
ticū rosarū maius.
Duritiē oēs solūst dyalacca ma
ior z minor. Durities oēs et
siccitates mēbro lentū oleū
amigda. dulciūz oleū sifami.
Durities oēs mollificat ynguē
cerotū emplm dyaphlon cōe z
magnū emplm de alleis.
Dentū dolori cōse. musa enea z
oleū philosphoz.
Dētes sferuat acetū squilliticū
Dissinterie pferūt tro. de absyn
thio z oleū rosatū.
Dorsū dolorē purgāt pife aggre
gatiue maiores pife de sera
pino z de opponaco.
Dorsū dolorū pfe. oleū de pipe
rib^o: oleū vulpiniū oleū phoz.
Dolores calidos sedat ynguē
tum papaueris.
Dolores frigidos sedat oleū d
lilio z oleū maliticū z oleū
sinapinum.
Dolores aufert cerotūz andro
machi.

9 Summula 6

Dolorib⁹ interiorib⁹ oib⁹ cōfe.
emplm̄ relatiū ad aristarchū.
Dolorem̄ mitigat̄ r̄soluit̄ oīū
ro. zcamo. aneti. zbe mellilo.
Dolores i q̄b⁹ est calor extinguit
oleū rosariū z de papauere.
Demoniaci s̄fert oleū de lacti
de agathis.

De littera. E.

Espatis egritudinib⁹ factio
ex flate grosso z v̄tositate
p̄te. electuariū d̄ ardatū⁹ ele
ctuariū d̄ gēnis p̄se. d̄ piloz
loes z diacurcuma magna.

Spatis malitiā corrigit p̄fectio
de galāga z trocisc. diamul.

Spatis doloub⁹ z rei⁹ p̄icture p̄se.
cōfectio dyaro dō descriptioe
cōi z athanasia magna sirup⁹
pus d̄ absyn. decoctio d̄ eupar.
tro. z pille d̄ reubar. pille al
kehengi. yfopi cerotū descripti
ōe Sal. descriptioe p̄phila
grū z descriptioe p̄anli. oleū
de euforbio in causa frigida.

Spatis debilitatē corrigit cōfe
ctio diarodū descriptioe cōi
ardati. muscatū dyalacca ma
ior z minor p̄fectio alkaliēgi si
rup⁹ de absyn. p̄ditū de citro
aliud tro. de ligno aloes.

Spas p̄ostāt aromaticū nardi
nū electuariū de granis myr
thi p̄fectio de citonijs sirup⁹
d̄ sūo terre maior z p̄ditū d̄ ci
tro p̄ditū de citonijs tro. gal
lie elephāgine troci. d̄ gallia
magna ramic pille aggrega
tūc minores oleū costinum.

Spatis infāmatōne extinguit cō
fectio d̄ acetosa z alricosi. tri
phera p̄ficar sirup⁹ acetosus d̄
pomis descriptioe n̄fa : sirup⁹
acetos⁹ d̄ terentiabū sirup⁹ de
portulaca. tro. de cāphora de
spodio cō. semie acetose d̄ her

berz tro. d̄ sādā. vngm̄ ro. ce
rotū sādā. emplz d̄ fermēto.
Spas mūdicat̄ pillule stomati
ce z aggregatiue.

Spatis cacetie z tyriacadiatē
Epaticā hydroplis sanat tyria
ca diatellero z ipsi⁹ opilatioē
vz et althāa siabiaco diō siru.
d̄ eupato. secantiabi d̄ keiniū
tro. bro. z eupato. tro. Blacca.
pille allie hēgē z raue d̄ ceni.

Spatis egritudie frida spurgat
hiera p̄se. electuariū alharti
Spatis grossi nei s̄fert ep̄lastrū
oubasū aliud.

Spis calefacti p̄se. p̄fectio d̄ p̄si
lio z ipsi⁹ d̄ n̄ritet valet yfopi
cerotū descriptioe Sal. z aliud
ep̄m̄ dyaq̄iō cōe ep̄ly andro
machi. ep̄ly relatiū ad aristar
chū z emplm̄ de melliloto.

Spis egritudies purgat p̄se. allie
hēgi. pil. d̄ fbiū. pil. sebelle.

Spatis debilitati ex cā frigida vz
ep̄ly d̄ gallia ep̄ly de fermēto.

Spis debilitati ex cā calays aliū
ep̄ly d̄ gallia z ep̄ly diastinico.

Spatis opilatiōis apitū sirup⁹
acetos⁹ cū radicib⁹ sirup⁹ d̄ hu
moterre m̄ior secantiabi de ra
dicib⁹ decoctio de eupato. tro. d̄
reubarba. z tro. d̄ absynthio.

Spatis frigiditatis p̄fert sirup⁹ d̄
thimo secantiabi d̄ cala. z mel
licratum conditum.

Spas calefac. emplz stoma. z cor
confortans.

Spas opilatiū ab hu. aduſz ape
rit confec. sumiterre.

Spatis apationi cōfe. tro. d̄ reu
barbaro. tro. d̄ eupatorio em
plastrum relatum.

Ep̄la p̄ se p̄se. p̄fectio d̄ musco. ty
riacadiatē. p̄fectio alscera.
siru. d̄ s̄fica dos. acetū s̄lliticiū
oxiel. s̄lliticiū p̄positū. vngm̄

9 Jacobi de partibus. 6 Fo. ccclviij.

de bdellio. oleū d̄ cucumere a si
nino. oleū d̄ pigib⁹ oleū d̄ la
pide agathis. oleū p̄horum.

Ep̄hizoz p̄s̄p̄se. p̄fectio testi
culoz vulpis. loch sanū. tro. d̄
cāphora. oleū a mig. dulcium
Eruccationi acetose vz cōfec. de
galāga diaciminū ozimel s̄ll
liticum simplex.

Eruccationi fumose cōfe. confec
tio de acetosis.

Egritudinib⁹ fridis mēbroz nu
tritionis malā digōne facien
tib⁹ vz yacalamentū descri
ptione Salenti cōi etiam facit
penetrare cibum ad epar.

Egritudinib⁹ oib⁹ fridis puenit
oleū naradū. z oleū b̄n̄dictū.

Egritudies ex calida mā z cole
rica purgat electuariū ros.

Egritudinib⁹ melancolicis con
fert decoctio epithim.

Erbietatem remouēt p̄fectio de
acetosis: sirup⁹ acetositas ci
tri. sirup⁹ acetosus de punis.

Emoroidas sanant trifera far
ra. magna : trifera muscata.
trifera sa. trifera minor z cō
fectio. allielengi.

Emoroydarum dolores sedant
oleū de grifomillis oleum de
nucleis persicorum.

Emoroydarū fluxum stringunt
cōfectio electuarij ex innētiōe
nostra. pillule de bdellio ma
iores z minores.

Emoroidas soluit pillē aggrega
tatiue maiores z eaz vlceri
bus valent pillule de bdellio
maiores z minores.

Emoroydarū tumores solunt
oleū d̄ grofomillie z d̄ nucleis
Emigraneam purgat hiera her
metis.

Emigrane dolori cōfe. tro. de ci
tro. oleū laurini. oleū nardi.

nū. oleū de cucumere a sinino.
oleum de euforbio.

Emigraneae confē. ozimel squili
ticum p̄positum in fusio de hie
ra z emplastrum sinapis.

Emigraneā difficilem purgant
pillule albandatur.

Ep̄leplā purgat hiera hermetz
Elephantiam purgat confectio
aliqua hamech.

Excoriatiōi p̄fert vngm̄ sericini.

De littera. F.

Fluidū r̄ ad hōinatōne tol
lit confectio de aromatib⁹
Frigidis natura valet diambza
flegma viscosū attenuat z sub
tiliat oleum de herua.

Febucitatis calid. confert cō
fectio de acetosis z sirup⁹ cu
cubite z acutis se. cerotū vio.

Febriū ardore z infāratōne extingūt
p̄fectio d̄ punis z iulep. vios.

Febriū antiq̄s z periodis z hr
tane p̄se. p̄fectio d̄ assa. diasul
fur. p̄fectio. d̄ dactylis. sirup⁹

de eupatorio. secantiabi de ra
dicib⁹. secantiabi de calamen
to. infusio de hypera. tro. diaroz
don. tro. de ros. z eupatorio.
tro. de absynthio. tro. de anis
fo z de lacca.

Febres acutas purgāt alristotē
z trifera p̄lica z pillē d̄ confē.
ad fe. colericas.

Febres p̄positas purgāt p̄fectio
d̄ dactylis sirup⁹ acetos⁹ d̄ suc
cis herbar z deco. eupatorij.

Febres difficiles z v̄tices ad so
dā purgat cōfectio de pillulo.

Febriū infāmatōib⁹ p̄. utepio.
sirupus de punis. sirupus de
granatis. sirupus acetositas

tis citri. sirupus acetosus. si
rup⁹ de portulaca. tro. d̄ cam
phora. tro. de berberis. z tro.
sandalorum.

Febribus colericis cōfert sirup^o de succo acetose & de agresta.
 Febri pestilentiali conveniūt sirupus de succo acetose: & sirupus de acetositate citri.
 Febrib^o opilationi colericis et flegmaticis h̄y ē difficilis eradicatione cōse. sirup^o d̄ bisātijs.
 Febrib^o itefione sedat sirup^o acetosus cum succo fructuum.
 Febrib^o colericis mlti accētis & p̄pne q̄ accidūt inuenib^o t̄ estate cōse. sirup^o acetos^o de p̄dis descriptiōe n̄ra. tro. d̄ rof. tro. de spodio & ali^o tro. de spodio cum se. acetose.
 Febrib^o s̄ncopisātib^o calid^o p̄se. sirup^o acetos^o de tereniabin.
 Febrib^o cōpōstis v̄z sirup^o dia codiō. tro. d̄ rof. & eupatorio.
 Febrib^o quartanis & eaz̄ rigobus v̄z sirupus de thimo.
 Febrib^o flegmaticis cōse. decoctio d̄ sticadosz tro. diarodō.
 Febribus in q̄bus forma corūp̄tis conse. tro. diarodon.
 Febribus colericis antiq̄s cōse. tro. de eupatorio.
 Febrib^o rigobus valēt tro. d̄ eupatorio. oleū aetini. oleum de enula.
 Febres antiq̄s purgant pillule aggregatiue maio. et mino. pillule de reubarbaro. pillule alkekengi alie ad illud.
 Febres q̄rtanas solūnt pillule de forme corūptiōi & desedationi fert triferā mino. p̄fectio ramedsceni p̄fectiōi alkehēgi. si rad^o d̄yacodiō. sirup^o d̄ eupatorio. mellicratū de buglossa. tro. d̄ rof. tro. de reubarbaro.
 Faciei seditate remouet diacurcuma maioz & diamurostion.
 Flegma purgat hieralogodiō ruffi & seciabi subtile ip̄z edu-

cēte decoctio alhasce. decoctio mirabolanoz pillule de enobio. pillule de turbitib^o.
 Flegmatis v̄triusq̄ supfluitates purgāt pillule stomacice. pillule de sarcocolla pillule d̄ serapino.
 Flegma grossum & difficile incidit & abstergūt sirup^o acetosus cū radicibus & secantiabin de keisim.
 Flegma saluz curat sirupus de fumoterre maioz.
 Flegmaticis p̄fectiōe decoctio alhasce flegmatica segritu dies purgāt pillule de sarcocolla & pillule d̄ colloquintida.
 Fistulas purgat hieralogodion ruffi. & ip̄as curat vngtū dia senici descriptiōe arabica: emplm arabū. vngtū de lino: vngtū alphezerico & oleū de ouis: & ip̄sis conse. sirupus de epithimo.
 Fistulas antiq̄s q̄ indigēt mūdificatiōe abstergit & mūdificat a carne mortua & putrefactiōe vngtū egyptiacū magnum.
 Fluxum colericum sistūt tro. ramich. oleū rof. si p̄opter medicinam accidat.
De littera. S.
 Sandium generat confectio de piloaloes.
 Signe laxo & putride cōfert acetum squilliticum.
 Senum dolores purgāt pillule aggregate maioz: & pillule d̄ opponaco.
 Senuū dolobus cōfert emplastrum andromachi.
 Sutturis asperitati leniūt oleū amigdalaꝝ dulciū & oleū de granis silami.
De littera. h.
 Humiditates grossas viscosas subtiliat et resoluit dia-

laca descriptiōe S. al. humorum lubricitatem remouet confectio de semuib^o. humoros crudos purgat confectio de dactylis.
 Hūores adustus purgāt p̄fectio aita hamech & acetū squillitū humorū grossū purgāt & subtiliat vt facilius educi possit acetum squilliticum.
 Hūores grossos et viscosos purgant pillule aggregate maioz: res pillule fetide maioz et mino: & infusio alia h̄ere.
 Hūores grossos delectētes adnervos purgant pillule de enobio: & ip̄os resoluit emplastrum de alleis.
 Herpeti p̄ferūt tro. de arsenico. heripile cōferunt vnguentuz rof. vngtū viol. vngtū ceruse
De littera. J.
 Jdropisī p̄se. diacurcū a magna & mino: & diamomū. d̄alacca maioz & mino: dia-costū diāsulphur. sirup^o d̄ eupatorio. tro. de ligno aloes. tro. de rof. de reubar. emplm andromachi. ep̄m de alleis. ep̄m relatiū a d̄ arisarchuz. oleum alme zereon.
 Jdropisimū q̄n est in initio purgat p̄fectio de eupatorio & pillule de reubarbaro.
 Jdropisiz purgāt p̄se. de alkehēgi. pillule de alchē. pillule rapedi sceni. pillule sebellie. pillule alme zereō. vngtū arthritamagnū.
 Jcereticis p̄fert p̄fectio ramedsceni. triferā persica cōfectio de psilio. tro. d̄ rof. & eupatorio. tro. d̄ reubar. tro. d̄ caphora. oleū de carthamo.
 Jceritū citrinā purgāt p̄fectio electuarij rof. p̄fectio de eupatorio & eidē p̄se. sirup^o de fu-

moterf̄ mior. & p̄fectio fūiterf̄ Jcericū splenetica solunt pillule inde.
 Jntellectū acuit illis q̄ scire d̄derāt cōfectio anacaridina.
 Jcturaz egritudines frigidās purgāt hierapigra. hieraber metis electuariū idā mai^o & min^o. p̄fectio alltelengi. pillule alā d̄hal. pillule hermodacilōrū: pillule de opponaco.
 Jcturaz egritudines calas purgat p̄fec. electuarij succi rof.
 Jcturaz doloz purgāt electuarū alstos. pillule stōatice pillule aggregate maioz: pillule fetide maioz et mino: pillule d̄ serapio: pillule colloquintide.
 Jcturaz frigiditati conse. cerotum andromachi.
 Juncturas lapas p̄ferat oleū de stincho.
 Jcturaz egritudinib^o p̄se. aqua mellis kmo i secantiabi. oleū masticum: oleū de stibace: rolem de enobio.
 Jcturaz egritudinib^o & dolozibus p̄se. acetū squillitū. p̄o pi cerotū descriptiōe. Salent. ep̄lastrū d̄romachi. oleū de been: oleū lauri. oleū d̄ lityū oleū curumere: asinino oleū de granis citrangulōū: oleū
J de piperibus.
 Jcturaz uno d̄ostates lenitice rofū d̄ capite & p̄ly filij zachā
 Jcturaz durities lenit (rie. oleū de se. lini.
 In iuuentute cōferuāt cōfectio electuarij alharis. conse. alia alharis. liebuli conditi: acetū squilliticum.
 Impēriginez purgāt p̄fectiōes hamech & ēē sirup^o de s̄io terre maioz. vngtū alhesaricū: oleū de serpētib^o oleū de

ouis oleum de frumento.
 Pocudrioz doloribus conse.
 ripus de eupatouo.
 Pocudrioz vctoftrabitibus pfe.
 mellicratu p diti edecotio al
 Inflammades extingunt h'alce.
 rob de pñis. rob de fructib.
 aneti vngm rof. vngm viol.
 et oleu mandragore.
 Impignat corp' iufuf bonu z i
 pignat oleu amigdalay dul
 ciu oleu d nuce idica: oleu d g
 n' s'flam: oleu d gñ' p'pauer'z
 Intestionu lubricitati v'z iufuf.
 de grani myrthi.
 Igni p'lico v'z vnguentum rof.
 Inflationes oematurat eplm
 dyaquilon magnun.
 Ileo dolori pfe. oleu de herua z
 oleum affe.

De litera. L.

Latep dolori pfe. pfectio phi
 lonij pma iteide loch d iql
 la loch de alsef'cera. sirup' de
 yfopo. oleu ruthe.
 Latep dolori purgat electua.
 Later' tñon pfer: epl' (alef'of.
 adromach: z eoz' tñon pfer
 epl'ic: relatu ad arufar'chum:
 Lapid' fragunt dyafu: fur pille
 aggre. matores oleu de pipe-
 rib' et oleu de fcorpionib'z.
 Lapidem non permittit gene-
 rari in v'is vite aq' mellis z si-
 rupus de radicibus.
 Lepia purgant hyperalogo d'io
 Ruffi z pfectioes hamech de
 coctio epl'itimi pillule inde:
 pille fetide maiores z miores
 Lepiam curat sirupus de fumo
 terre: z eis qui parati fun. ad
 ea sirupus epl'itimi.
 Lepre confert oleum de iunipe-
 ro vnguentum alphezericid.
 Lentiginibus cutis confert vn-
 guentum aliud: z agi oleuz

de been oleu de nucleis cera
 foru et de gran'citraguloz.
 Lingue ipedimtu soluit oleuz
 de grifomillis.
 Lacertos calefaciunt oleum de
 stozace z oleu cofinum.
 Leticat dyambria.

De litera. M.

Matric' frigidā calefaciunt
 electuariu de gēmis oleu
 ruthe et olz d' pupib' olz lili.
 Matric' p'ocati p'aromaticu
 mulcatu. zolu d' lapid' agatis
 Matricis egritudinib' puenit
 dyambria et oleu nardinum.
 Matricis vctofitates remouit
 triferia Salie. z mufca enea.
 Matricis dol. fedat pfectio phi-
 lonij inuentione puma. mufca
 enea. yfopi cerotu descriptio
 ne Philagrij z Pauli. eplm.
 de grani lauri: et oleu lauri.
 oleu ruthe et de croco et phi-
 losophorum olenm.
 Matricis egritudines frigidās
 purgat hyperapigra Sal.
 Matriciadol. purgat hyereher-
 metz pille d' serapinoerp'te.
 Matricis egritudinibus frigi-
 dis cofe. oleu de enula.
 Matricis duritiei cofe. yfop' hce
 rotum Democriti.
 Melancolicis egritudinibus z
 eis q' triftantur sine ca' confe.
 confectio de mufco.
 Melacolie solutione educit fe-
 cantabin.
 Melacolicas egritudines pur-
 gat pille id. pille lucis maio-
 res z miores. pillule de lapid'
 de iasuli. pillule felbelte.
 Medica nutritiois oia pfortant
 aromaticu rof. mai' dyābria.
 aceru scilicet. trocif. gallie
 elepāgine: z oleu de citronis
 Medica nutritia calefaciūt aro.

gariof. dyābria z dyacuminu.
 Membrioz lassitudinē tollit tri-
 fera sarrā. magna.
 Medion fridas hūditates et
 putrefactioes i es gñatas edu-
 ctū hyperapigra Sal. pfe. ele-
 ctuarij indi maior z minor.
 Medici cauterizat: excoziat tve
 ficari facit vngm d' alhariel.
 Medica nutritiois purgat pfe-
 ctio alkeli: g' z dyacitonitē: z
 ipsam cofortat cerotu Alexā-
 driz emp'm dyafinicon. de-
 scriptio Alexandri.
 Medion nutritiois holorib'
 confectio. de spodio.
 Medion purititē: eoz' n' d'of-
 tatē curat yfopi cerotu deseri-
 ptioe Alexā. z cerotu Alexā.
 Medica nerofa pfortat oleu d'
 sticho. oleu camo. z oleu mel-
 litoru: cofinum et de alkāna.
 Medifrua puocāt dyacalamētū
 descriptioe Sal. pillule de se-
 rapino experte.
 Medifruoz fluxū pille d' bdellio-
 matores z miores: ad eoz' ex-
 uberationē v'z triferia minor.
 Molo mortuo tibiaz conse. vng-
 gētū alfezericid: oleu d' iuni-
 peroz: oleu de fraxino.
 Mollificatio z lubricitati pp
 indigestionē factis pfer pfe-
 ctio electuarij ex iteide nra.
 z ea purgat pille de serapio z
 d' eufobio: z eidē pfer vngm
 ad illud z oleu de piperib'.
 Mofib' venenofis cofe. pfectio
 de afa z dyafulfur.
 Memoria z sensum tēperat cō-
 fectio anacardina.
 Muculis cutis conse. vngm de
 alhariel.
 Medicinā nō valētib' sumere
 est ppinandū vngētū arthā-
 nite magnum.

Manā z mellā purgāt hyera z
 logodiu ruffi. z pfectio seclū
 da hamech.
 Morbos et adu'tioe phibent
 fier: triferia p'fica: pille inde:
 pil. fetide maio. z miores.
 Morpheā difficilis eradicatione
 nis purgāt pillule colloqñtū:
 de: ei pferit vnguetū de ala-
 hariel z oleum de been.
 Materias calidas v'z z fridas
 subtiles grossas z viscosas se-
 adurētes digerit firu. acetos
 p' simplex z fac alias medici-
 nas i ptes rēotas penetrare.
 Materias lōgi t'pis diuidit et
 eas maturat secantiab' v'z p
 in sermone facto de eo.
 Mās grossas z putridas icidit z
 abstergit seclābi t' calamēto
 Materiez cursuz ne fluant ad
 aliq' locū phibēt oleum ca-
 monille et mellitoti.
 Materias difficilis eradicatione
 nis subtiliat z ffoluit oleu de
 Mās calefacit subtiliat (enula.
 z relouit oleu de enula.
 Murch inflammationēz soluit pil-
 lule aggregatiue matores.

De litera. N.

Nufca sedat arōaticū ros
 satiarōaticū gariofilatū
 et sirupus de menta.
 Nervoz educit supfluita. gros-
 soz hūoz z viscosoz h'ye. her.
 Nervus pfe. cofectio de alphe-
 scera et bancia cōdite.
 Nervoz egritudinib' frid' pfe. fi-
 rap' de sticados: aq' mellis:
 vngm d' delioroleu nardinu
 oleu d' croco: oleu d' pipib': o-
 leu d' eufobio z eoz' friditati
 z dolou pfe. d' coc. d' sticados:
 cerotu adrōa. z oleu d' stozace
 oleu d' been: z oleu d' enula.
 Nervoz v'bitati pfe. ro. gal.

lie elephangine.
 Nervoz egritudines purgat pillule albandali: z pillule d'opoponaco.
 Nervoz dolorib⁹ valet yfopi cerotū. Sal. oleū amigdalariū amaraz: olenz auellanaz: oleū d' nucē idica: oleū lauri: oleū cāomille: oleū fābuct oleū d' keiri oleū d' melilo. oleū maftic z d' enforbio eoꝝ liniēdo.
 Nervoz fctioi et eoꝝ frigidis paffioib⁹ pferūt cerotū aliud Alexādriz: oleū nucum.
 Nervoz durities leniūt olenz amigdalaz amaraz: oleū de femine lini: z oleū de croco.
 Nervoz tūoz⁹ z eoꝝ pūcture cōfert oleū nucifret ipfis leffis a friditate valet oleū lauri.
 Nervos pfortat oleū cāomille oleū fābaciniū: oleū d' melilo. oleū maluinū: z oleū d' croco.
 Nervus q̄b⁹ accidit laxit: s cōfert oleum citroniorum.
 Nervos calefaciūt oleū coftinū oleū de fantuco.
 Naturā stringūt firup⁹ d' piria firup⁹ de citonijū firup⁹ acetofus de citonijū.
 Nodositates q̄ sūt i mēbz z iſctaz mollificat yfopi cerotū.
 Nariū fetoz vꝝ oleū d' cuciere aſinnoz eaz oppilatōes aperit oleū philofophoz.
De litera O.
Oris odorē faciūt bonū electuariū d' ardātib⁹ electuariū de gēmis pfectio de xiloloes. pfectio electuariū de citro. aromaticū muſcatū. aromaticū nardinū: trifera ſarza magna. citra p̄dita. firup⁹ d' conicib⁹ citri mellicratū cōditū. z mellicratū d' citro. tro. gallie muſcate. ſuſuf d' ligno

aloes. ſuſuf aromatic. z pillule de dyarodon.
 Ois fetozē amputat electuariū d' pſicoyſſica p̄dita. firup⁹ de pſicis. tro. ad fetozē ois. tro. de ligno aloes.
 Odorē faciūt bonū oleū coftinū Olenz p̄hoz s̄z eis q̄ ſumpſerūt p̄ os opūū aut cartamū.
 Opilatōes apūt dyaciminū. p̄e. d' ſeminib⁹. firup⁹ acetofus de ſuccis herbaz cū aromati d' ſirup⁹ de ſuoterre mator. ſecantabi de radicib⁹. tro. de ſniſo. pille aggregate minores. oleū amigdalaz amaraz. oleū pſicoy. oleū d' beem. oleū coftinū. oleū d' piperib⁹.
 Ocuoz dolozes z eoꝝ ſupſūitates purgāt pfectio electuarij rok. pille lucis maiores et minores z i ochis i q̄b⁹ d' ſcedit aqua valet oleū p̄hoium.
 Oblinonē purgat cōfectio hamēch.
 Oblinonē pferit emplz ſinapis oleū ſinapis z p̄hoium.
 Omb⁹ d' enudatū conſe. vngm̄ dyafinico ēplm̄ arabū deſcriptione arabica: et eoꝝ ſigillationē faciunt facili.
 Oſtū dolorū⁹ ex frida cauſa conſert emplm̄ ſinapis.
 Oſſa corpi liſtra q̄nis p̄funda ſint ēplm̄ de ſermēto.
De litera P.
Paralyſi p̄lūt p̄e. d' muſco pyruca dyateſſerō p̄e. al: p̄hecera firup⁹ d' ſtica. vngm̄ d' bdeto cerotū alexādriz. aliū oleū d' piperib⁹. oleū d' lapide agathis. oleū p̄hoium.
 Paralyſim purgāt hyera hermeti hysallogodioruſſi pille de ſerapino pillule de enforbio et de oppoponaco.
 Pulmoni

Pulmoni iunāt: his i q̄b⁹ materia groſſa difficilis eradicandis euberat in mēbz anhelit⁹ reddēs eum facile ad ſcēdū loch de ſquilla ēplz ſilij zacharie z oleū p̄hoium.
 Pulmonis egritudinib⁹ cōfert cōfectio de muſco.
 Pulmonē pfortat firup⁹ de granis myrti.
 Pulmonē mūdificat firup⁹ de liq̄ritia: z oleū de carraio.
 Pulmoni frigidō cōfert firup⁹ de thimo.
 Pulmonis canne cōfert acetuz ſquilliticum
 Pulmonis aſperitatem leniūt oleū amigdalaz dulciū oleū vio. z de nucē indica.
 Puſticus pferit pfectio teſticulo rii vulpis firup⁹ papaueris troci. de camphora.
 Pect⁹ mūdificat athanaſia magna: loch bonū: aqua mellis firupus de liq̄ri. tro. aneti.
 Pectoris dolorū⁹ cōferūt loch de papauere: loch d' ſquilla: loch alpbhecera: ſirupus de yfopi: ſuſuf. ad tūlſz ātquā oleū de keiri: z oleū de lilio.
 Pectoris aſpitati p̄e. loch. ad caliditate: loch aliū n̄m: iulep. iulep iunibaz: firup⁹ cucurbite: firup⁹ d' p̄niſ papauer: firup⁹ d' ſnat: oleū d' granis papaueris: oleū vio.
 Pectori ſanice: pellit loch ſanū
 Pectori pulmōis vehemētū ſicitati p̄e. loch de amigō.
 Pulmōis iſtandi p̄e. iulep roſ.
 Pectori egritudinib⁹ frigidis cōſe. firup⁹ de praſtio z ſirupus de thimo: z ipſi pferit ſirupus de kermes.
 Pectori oppilationib⁹ z hūoz rib⁹ groſſis p̄e. opumel ſq̄li:

ticū cōpoſitū: et olenz de carthamo.
 Pectus mūdificat ab hūozib⁹ groſſis z putridis pillule de agarico.
 Porū veneni pferit dyafuſſur.
 Peſtilētie eſtaz z autūni pferit trifera perſica.
 Paſſōes oēs q̄ ſiūt a colera z ſāte ſalſo purgat p̄e. hamēch.
 Pleureſi p̄e. loch d' papauere iulep vio. iulep iunibaz ſirupus cucurbite: firup⁹ d' p̄niſ firup⁹ d' ſnat: firup⁹ d' cām: firup⁹ p̄terēs catarij. firup⁹ d' iunibz ſirup⁹ vio. oleū vio.
 Pānū d' letz veſtigia nigra oleū de cucumere aſinino.
 P̄egnitiū ſlaxatōē abſctidit ſirup⁹ ace. d' ſuccē zaq̄ſtrictū
 Podagrā ex ſtāte purgāt pillule aggregate maiores.
 Podagrā frigidā purgāt pille d' hermodactily maiores z et p̄e. ēplm̄ ſinapis oleū vulp̄inum et philoſophozum.
 Podagrā doſi et genuū purgāt pillule fetidē maiores z minores z pillule d' ſerapino.
 Podagrā calidā purgāt pille hermodactily minores z et pferit oleū d' ranis z oleū ro.
 Puritū purgāt pillule aggregate minores.
 Puſſationi pferit cerotū vltimū
 Plagas curat z cōſolidat vna guentum aureum.
De litera R.
Renes calefaciunt electuariū de aromatis⁹ trifera Salc. ſecacū p̄ditū pfectio d' zizi. oleū d' lilio: oleū ruther: z ipſo pfortat ardāticū ro.
 Renū doſ. p̄e. dyacurcuma maior z minor. dyacurcuſſo pfectio philonij p̄ia luēdo: emArticella. U

psm d' gnis lauri: oleū lauri: oleū d' lecy: oleū ruthe: oleū de asse: oleū d' piperib': oleū vspū oleū phoz: r nardinū. **Renū** lapidē frāgunt dialacea maior: r minor: oleū d' nuclej cerafox: oleū d' gnis citrāgu loz: oleū de scorpionibus.

Renū egritud. fridas purgat hierapig. gal. hiera hermetz electuarū idi mai' r min' **Renū** opilatōes apit sirup' acetosus cū radicib' r eos mūdicat electuarū alefcof.

Renū vicerib' pfe. tro. altzehtēgi r eoz duritiei pfer yfopi cerotum Democriti.

Ruc' acidō curat electuarū d' aromatib' r dyatripiperē reō descriptione Sal.

Riguo febulū confert dyacalamētū descriptione Sal.

Rucedini pfer inlep iuubinū **De litera S.**

Stomachi egritudib' fa: ciz ex hāte viscoso profūt electuarūz de arōatib': ele: cuarū d' gēms pfectio d' rilo aloes ozimel iquiliticū sim: pier: r oleū nardinum.

Stomachi inflatonē remonēt r morbos ex ea fetōs curāt ele: ctuarū d' arōatib' r alrico: sū tro. d' spo. cū semie aceto: sevngrū ro. r cerotū sādalinū

Stomachū dūbū pfortāt dige: stionēz bonā faciūt electua: riū d' aromatib' pfectio d' rilo aloes pfectio altzāhtēgi ele: ctuarūz citro aromaticū ro: fatū aromaticum gario. aro: maticū nardinū electuarūz d' granj murti: pfectio d' cito: nūz: electuarū de pfcis: ele: ctuarū d' forbis trifera Sa. electuarū ex iuctōe nra: hie

ralogodiō Ruffi. krebuli pāi: te: emblici pditu: citōia pāira: pira: persicā: etra oia pāita: zucchaz rofatū: siru. de pir: sirup' d' citonijz: sirup' d' cor: ticib' citri: sirup' de granis murti. sirup' d' albela: sirup' acetosus de citonijz: sirup' acetosus de pomis: sirup' de absinthio sirup' de fumoter re maior: mellicratū d' citro: mellicratū d' buglossa: melli: cratū d' piris: rob d' citonijz: rob de pomis: rob de gnatiz rob de fructib': rob d' aggre: ssa: decoctio alphasce. tro. de gallia sebellie: tro. d' ro. tro. d' gallia magna: tro. raminch tro. de absinthio: susuf de li: gno aloes: susuf dyarodō: sū: susuf aromaticū. pille elephā: gine: pille aggregatine mio: res pille stomatice: pille dya: rodō: cerotū Alex. empkz sto: maticū: emplastr dyasimco. eply d' gallia: eply de ferme: to: oleū de slichō: oleū d' cito: nūz: oleū maluinū: oleū mur: tiloz: oleū masticū: oleum: costinū: oleū de sanuucco.

Stōachivēto sitates grossas ex pellūt pfectio electuarū d' ci: tro: pfectio de galāga: dyaci: minū: trifera muscata: dya: curuama maior r minor: dya: murtiō: pfectio phylongū inē: tōe pma: secacnl pditū: pfe: ctio d' zinzibere. Et ipi' mali: cie digōnis piunt pfectio de galāga tyriaca dyaressarō.

Stomachi dolori r ei' pūcture a caliditate r acuitate hō: rū piunt pfectio dyarodō de scriptioe Sal. acetū sūllitūcū iusio d' hyeratro: dyarodō: pille elephāngine.

Stomachi hūiditate et moli: tie r ipi' d'fectū i q' est putre factio corūpūnt et corrigūt aromaticū rofatū mai' aro: maticū gariofilatū: cōfectio de cynamomo: trifera sarrac: enica magnay dyacurcūa mai: or r minor: dyamorusū pfe. electuarū idi maior r minor: ēblici cōdit. tro. dyarodon.

Stomachū calefaciūt dyacimi: nū dyamitompiperēz descri: ptōe Sal. cerotū stomaticū **Stomachi** duritiei cōfe. yfopi: cerotū d' scriptioe Phylagrū r Pauli r dyaqis cōe eply fla: tū ad aristarchū r d' mellilo. **Stomachi** ardōe mitigāt ele: ctuarū d' pfcis pfectio d' ace: tola pfectio d' pzūms trifera pffica inleb rofatū: sirup' de plic: sirup' d' portulaca tro. de cāphea: tro. de sandalis: susuf dyarodō.

Stomachi i digestioez r dolorē tollit trifera sarracēnica ma: gna r si fuerit abūdiātia ma: gna slegmā r crudi v3 dyani: sus. susuf dyarodō: r eply re: latum ad aristarchum.

Stomachi dolorib' a friditate cōfe. cōfectio anacar dina pfe: ctio phylongū iuctōe pma: mu: sca enea: r thanaasia magna. pille elephāgie yfopi cerotū d' scriptioe phylagrū r pauli: oleū d' kerua. oleū d' carthāo

Stomachi egritudies purgat hyerapigra. Sal. hiera her: metz: pille elephāgie pfectio electuarū alharis: pfectio in: da maior r minor pille aggre: gatue: pille fetide maiores et minores: pille sebellie.

Stomachi inflamatiō pfer si: rup' de succo acetose: sirup'

d' aggreffa: sirup' acetosus d' succo fructū: sirup' acetol' d' pomis descriptōe nra: sirup' acetosus terentiābin.

Stōachū calidū pfortāt sirup' de succo acetose: sirup' aceto: sus de succis r aqs fructuum rob. de berberis: r de sumach r de moris et de sceni.

Stomachū frigidū pfortāt: r hio: pus de mēcha sirup' de thio: lecanābin de calamēto mel: licratū conditum.

Stōachio ppatatiōes apit siru: pus de eupatorio secantabi: d' radicib' tro. de absinthio.

Stōachū putrefactioē abster: gunt acetū sūllitūcū tro. de rob. r tro. ad fetozē ons.

Stomachū mūdificāt in fusio d' hiera pille stōatice r pillule aggregare miores r d' fbitū.

Stōachū i flarōez solūtiū pille ag: gre gate maiores: r dolou. co: lérico i eo scō pfer oleū lauri

Stomachi lubricitati cōfert su: sus de granis murti.

Sincopi cōfer electuarū d' gū: mis: cōfectio de alliermes: pfectio pilaalos: aromaticū muscatū: cōfectio de acetosa: poma cōdita: sirupus de ipo: mis: sirup' acetosus de pzū: nis: tro. de ligno aloes: rob d' citronijz r de piris.

Sperma multiplicat cōfectio testiculo: sūlpis: oleū amig: dalarum dulcium: oleū d' nu: ce indica: oleū de granis sūq: m oleum de femine luti.

Sudoris multitudinem prohi: ber oleum de citonijz.

Sudoris odorem bonum facit aromaticum nardinum. **Sudorē** puocat oleū anetiniū. **Sentibus** et frigidis naturā

conueniunt dyambra sirup^o
de prasio sirupus calameti
et decoctio alhalce.
Singulatu uehemeti frigidoyl
acetofos: uel uentofos: cui diffi
cultus est resolutio: pfe. dyaca
lametu descriptioe Sal. cofe
ctio Philonij inuentione pri
ma. Si ho fuerit singul^o inf
focatu^o a repletioe fact^o aut
yctofitate pfe. dyactimunu si
rupus calami z methhe.
Siti sedatyf frigidu electuariu
d pficis pfe. d acetofis alrico
stu triser a pfica z pfica pduta
zucapz uio. inlep. rob. sirup^o
de pficis sirup^o acetofus cuz
succo fructuu: sirup^o d acetof
sitate citri: sirupus acetofus
de pomis: sirup^o acetofus de
citronijs: de punnis: sirup^o de
cānis: sirup^o d portulaca aq
mell^o rob d ribes: rob d agre
sta rob d berberz: rob d sumach
rob d morz d sceni: rob d gra
natis: tro. de cāphora: tro. de
spodio. se. acetofe tro. d ber
berz. tro. d sādaly yngifi ros.
foliūsem forte sedat electua
riu d foibz z pfe. rob. d ribes.
Solutio colerice pfe. siru. agre
ste rob d sumach: rob de mo
ris d sceni: rob d gnatz. Atiq
ho pfer sirup^o de gnis mirri.
Siti uehementi laboriofe z e
stiuofe pfe. sirup^o d agresta: si
rup^o acetof^o de pomis siru
pus acetofus de tereniabin.
Scrophulas resoluunt yngtm
arthaita puū: eplz dyaqdon
coe eplz oribafy: oleū d been
oleū de cucumere asinino.
Scorpidis moifru cofe. tyuaca
dyarefser d oleū philofopoz
Splenis egritudies eradica
dyacurcia magna oleū nar

dinu z oleū de enfofbio.
Splenis doleozib^o z ei^o oppila
tib^o pfer athanafia: sirup^o
dyacodion secaniabin de ra
dicib^o: secaniabi d keuliz: ace
tu slliticu: tro. de eupatorio
ylopi cerotu descriptioe Sal.
ylopi cerotu descriptioe Phi
lagrij z pauli: z oleū lauri.
Splenis duritie foliū d dyaful
fur: secaniabin de calameto:
troci. de cappariz: ylopi cero
tu descriptioe Sal. et Phula
griz Pauli z democriti: dy
a quid cōe: emplastruz andro
mach: emplastrū de mellilo
to: z oleum philofophoum.
Splenis oppillatōes apiat siru
p^o acetof^o d radiceb^o d coctio.
ztro cicif d eupatorio trocicif
d laccā: z ipas purgāt: pille de
rauedfci: pille febellie: pille
ide. cofectio alkelengi.
Spleneticis cofert sirup^o de ca
lameto: z splenis apatib^o cō
ferūt tro. de eupatou.
Splenis grossitie pferūt eplz de
ferme. epla oubafiz z ipi^o yē
tofta. foliū d tro. d capparz.
Sanguinē mūdificat. z clarifi
cāt pfectio anacardina: deco
ctio capilli yēerj aq fructuu:
et decoctio fumiterre: et pur
gāt ipz pille ad fe. colericas.
Sāguis sputo pfe. athāflama
gnaz: tro. de terra sigillata.
Sāguis furozē repumāt z eius
ebullitionē sedāt aq fructuu
alpicoftu. tro. de cāphora.
Sāguis fluxū de narib^o z alioz
restringunt z abfcidūt tro. ra
nich. z tro. d terra sigillata.
et tro. de liarabe.
Sāguinis egestioni pferūt tro.
de terra sigillata qetia restri
gūt fluxū supfluū mētruoz.

Sanguinē dissoluit oleum phi
lofophoum.
Sifum cogitationē z rōnē sub
riliāt z uigorāt cofectio secu
da alharif. z kebuli conditi.
feliū instrumētū mūdificāt
pille elephāgie: pille stoma
tiche pille aggregatine: pille
lucis maiores z minores.
Supfluitatesa toto coepe edu
cit electuariū alestof.
Scabiei pfer oleū nucū: z illa
q fit ex falso flegmate z cole
ra purgāt pfectio hamech. si
rup^o d fumo terre maior z mi
nor: z sirup^o de epithimo.
Scabiei sicce pfer ynguetū al
felcerici: ynguetū cerule. yn
guentū alfelcerici aliud.
Soda calidam purgāt pfectio
electuarij rosati: z ei pfe. ce
rotum vltimum.
Sodam antiquā purgāt pillu
le alhandah. et ifrigide sode
confe. oleum de enfofbio.
Serpignē curāt sirup^o de fumo
terre maior. oleuz de oliuis.
oleum de unperoz: oleuz de
fraxino.
Spasmo cofe. sirupus d sticad.
pillule de serapino. ynguen
tu d delio ynguetū ad illō
cerotū dyapēthe: oleū de beē
oleū de se. lini oleū de croco
oleū de pipertib^o: z oleū de la
de agathis.
Somnū prouocāt oleū anetinū
oleū de papauere: oleū man
dragoze: oleum ex ranis.
Surditatu pfe. oleū amigdalay
amararū. oleū de been: oleū
de cucumere asinino.
Spinaz corpi infiras ipuis in
pundo sunt extrahit empla
strum de fermento.
Sciatico dol. pfe. emplastrū an

dromachi emplastrum fina
pisoleum de piperibus: oleū
philofophoum.
Sciatica purgāt pillule aggre
gatiue maiores: pillule de se
rapino ex parte.
De litera. T.
Tributie z solitudini p
sunt electuariū de gemis
cofectio de alkalines.
Torture ouis p sunt cofectio de
musco. tyuaca dyatesser d. si
rup^o de sticados: cerotū alid
Alexādrū: oleū de piperibus
z oleum philofophoum.
Torture educunt supfluitates
grossorum humorum z visco
sorum hiera hermetis z hye
ralogodion Russi.
Tussi diurne cofe. dyan. isum
z athanafia magna.
Tussi antiquē eis q hnt pect^o
saniosum pfe. dyasulfur. loch
depto sirup^o de gnis myrthi:
sirup^o de ligrtia. sirupus de
prasio sirup^o calameti. loch
fanū z expertū sirup^o de pu
nis: sirup^o d gnatiz: sirupus
de uiubis: sirupus de ylopo
Tussi calide pfer loch d papa
uere: loch ad caliditate: loch
alid nōz inlep. viol. sirup^o pfe
rēs catarris: sirup^o viola cū.
Tussim antiquā remouēt sub
tiliāt humores grossos loch
ad asma sursu ad illud.
Tussi q nō sinit dormire patien
tes pfe. sirup^o de papauere.
Tussi sicce pfer sirup^o acetof^o
de tereniabin: sirup^o de papa
uere. z eā leniūt loch bonū: z
loch de amigdalis.
Tussi hnt de pfer aqua mellis
Tussim ātiquā purgāt pillule
de garico.
Tussi catarallie pfe. pillule q ad

Summula.

Jacobi de partibus. Fo. ccc. lxxvj.

oēs morbos catarrhi.
 Tremori cōfert sirup⁹ de stica
 dos: oleū de piperib⁹: oleū d
 lapide agathis z p̄hoiū.
 Tremorē purgath̄yera hermetis.
 Tumores pfundos aufert cero
 tū andromachi.
 Tūores a calitate scōs resoluit
 z maturat̄ ep̄l z dyaq̄lō paū.
 Tethano cōfert oleum de lapi
 de agathis.

De litera. u.

Urtigini p̄fert cōfectio de
 Amusco: p̄fectio altescera. si
 rup⁹ aceto sitat⁹ citri. sirup⁹
 acetosus de p̄uinis acetū s̄q̄
 lipū oximel squilliticū sim
 plex cōpositū.
 Urtiginē purgath̄yera herme
 tis. h̄yeralogo diū Rudi z cōse
 ctio h̄amec: illā nō q̄ sit a fu
 mis colericis purgat p̄fectio
 d̄ p̄lilio. p̄fectio electuarij ro.
 Virge erectionē facit p̄fectio te
 sticulorum vulpis.
 Uiscerū humiditatē desiccata
 romaticum rosatū.
 Uiscera p̄fortāt aromaticū nar
 dinū. p̄fectio electuarij ep̄iue
 tiōe n̄ra. zuccarū rosatū: dya
 costū. sirup⁹ de ḡnis myrti: z
 mellitratum de citonijs.
 Uiscerū tubicitari z eoz solutio
 ni p̄ mali tiā digōis p̄se. ele
 ctuariū. d̄ ḡnis myrti. ramich.
 Uiscerū dolorē ex vēto sitatib⁹ fa
 ctū sedāt p̄fectio de semmib⁹
 dyacostū ex inuēctione p̄ma: z
 oleū lauri z eaz putrefactōez
 reouēt trifera sarrā. magna.
 Uiscerū dolorem purgat h̄yera
 hermetis z eā mūdificat ele
 ctua. alestos.
 Uiscerū mollificatō p̄fert sirup⁹
 de absinthio zuccarū ros.

Uiscera frida h̄ntib⁹ p̄fert sirū
 p⁹ calamētī. oleū ruthe. ep̄lz
 relatiād Aristarchū.
 Uiscera lauat z abstergit aq̄
 mellis.
 Uiscerū burittiei p̄se. secāiabi d̄
 calamētō. emp̄lz d̄ melilo to.
 Uiscerū egritudinibus p̄se. ori
 mel squilliticū.
 Uiscerū vento sita tes dissoluūt
 dyacinmū. dyanisum. deco
 ctio alphasce. Et eozū debili
 tati a cā frigida cōse. emp̄lz
 d̄ gallia p̄mū. A cā nō cala
 emplastrū de gallia aliud.
 Uiscerū inflammationibus cōse.
 emp̄lm de frumēto.
 Vomitū sedāt aromaticū ros.
 aromaticū gariofilatū. sirū
 pus acetosus de citonijs z de
 p̄uinis. sirup⁹ de m̄ta. melli
 cratū de citonijs tro. ramich.
 emplastrū diafinicoū. descri
 ptione Alexandri.
 Vomitū colericū z s̄gnaticū
 retinent cōfectio de citonijs e
 citonia condita. z sirupus de
 calamēto.
 Vomitū ex flāte z malitie di
 gōnis p̄se. p̄fectio alkalengi.
 vomitū p̄se. sirupus de agre
 sta z de albella.
 Vomitum sanāt vnguentū ar
 thanite magnum.
 Vomitū colericū sedāt rob d̄ ri
 bes. rob de agrestar d̄ berbe
 ris. rob de sumach. rob d̄ mo
 ris. de sceni. z rob de gran⁹.
 Vēto sitates a toto corp̄ expel
 lit electuariū aloes.
 Vēto sitates attenuāt z dissol
 uūt aromaticū gariofil. dya
 cimum oleum nardinū. em
 plastrum relatum ab Ari
 stote. aromaticum nardinū z
 dyanisum. trifera sarrā. ma

gna. z trifera muscata. allatē
 gi. trifera Sal. p̄fectio electua
 riū ex inuēctione n̄ra. cōfectio
 h̄ieralogo diū Ruffi. p̄se. ele
 ctuarij indi maior z minor. lu
 fū. aromaticū ros. emp̄lz de
 alleis. oleū amigdalarū ama
 rarū: oleū nucū: oleum de lē
 tua: oleū de enula.
 Urinā puocāt dyacalamētū de
 scriptiōe Sal. dyacuretia ma
 ior z minor: dyamorū sion: dya
 sulfur. secantabin d̄ radicib⁹.
 secantabin d̄ lēssim. tro. d̄ lac
 ca pillule aggregatine maio
 res oleū p̄hoz. Uie difficil
 tati p̄se. p̄fectio p̄hūdi inuēti
 o n̄ra musca enea oleū alei.
 Ubi est dolor quādo mingit̄ co
 ctio alkalengi.
 Uētris dolorē ex hūiditate flā
 ca multa cruda remouēt z eā
 mūdificāt dyatritō piperon
 descriptiōe Sal. dyaciminū.
 p̄fectio anacardiā zipsis p̄se.
 emp̄lm de granis lauri.
 Uētris fluxū retinet p̄fectio d̄ ci
 tonijs: citonia p̄dita: sirup⁹ d̄
 albelach: sirupus de m̄ta.
 Uētris solōne a fluxu colerico in
 uūt z strigūt elec. d̄ fructib⁹: z
 sirup⁹ acetos⁹ d̄ succ⁹ z aqs fru
 ctū. tro. d̄ spodio cū se. acetos
 se epatico fluxū confē. z em
 plastrū diafinicoū.
 Uētris fluxū assiduū cū signatōi
 bus frigiditatis etiā q̄ sit p̄
 exuberātiā catarrhi abscondit
 cōfectio electuarij ex inuētiōe
 n̄ra z emp̄lm de gallia. ipsuz
 nō signatōib⁹ calitatē: z q̄ vē
 ter soluit sup̄ne ab op̄atiōe
 catarrhi strigit elec. p̄fortati
 um tro. emp̄lm de gallia. ij.
 Uētris fluxū antiq̄ z disinterie
 confē. athanasia magna.

Uētris fluxū sepabadātē z cros
 nicū flātis z thenasim factū
 ex frigiditate cōse. confectio de
 storace.
 Uētris solutionē sedāt mellicra
 tum de citonijs: z mina cito
 nijs simplex z rob de fructu
 bus tro. de berbēris.
 Uētrē leniūt tro. aneti z ipsuz
 lybueat zuccarū violi ipsūm
 mūdificat a fecib⁹ aq̄ mellis.
 Ueneno resistūt sirup⁹ de agre
 sta z tyriaca diatesseron.
 Uenens frigidisvz oleū philo
 phorum.
 Uelice dolorib⁹ confē. dyacuretia
 ma maior z minor. dyemon
 sion emp̄lm ex granis lauri.
 oleū de leui: oleū nardinū:
 oleū asse. oleū de piperib⁹. ex
 oleū philosophorum.
 Uelice lapidē frangūt dyalacca
 maior z minor. oleū d̄ nucleis
 cerasoloz. oleū de granis atrā
 guloz. oleū de scorponib⁹. z
 oleum philosophoz.
 Uelice vlcēratōi confē. oximel
 squilliticū simplex. ipsius nō
 vlcērationi valent tro. alliez
 lengi.
 Uelice duriciē p̄se. yfop̄. cerotū
 democriti. z ipsi ardotū oleū
 amgdalarū dulcium.
 Uelicam calefaciūt oleū de lilio
 et de enuta.
 Uelicerib⁹ malis cōse. h̄ieralogo
 diū Ruffi. z pillule aggrega
 minores.
 Uelicerib⁹ putridis p̄se. vnḡm̄ no
 bile z relatiū ad Nico demū z
 vnḡctū cerasos: z in eis ge
 nerāt carnē ea sigillādo z p̄
 seruāt a putrefactiōe vlcera
 curāt vnḡctum dyafinicoū.
 descrip. arabica. emp̄lm arā
 bicum. z oleū de iouis.

Summula Jacobi de partibus.

Ulcere fraudulētis p̄se. oleu
alineseron. oleum de iuupe
ro z de frafino.

Ulcera scoriata que sūt a cole
ra aduſta z ſlegmate ſalſo cō
ſe. vnguentum ceruſe.

Ulcera myſtigis confe. oleum
de been.

Uſus obſcuritatē purgant pil
lule de hyera.

Uſum a ſumis colericis de per
ditū recuperat triſera pſica.

Uocis raucedini que eſt ppter
frigiditatē z ſā groſſū quod

continet in pectore z pulmo
ne p̄fert loch ſanū z expertū:

ſirupus de iuubis.

Uocis lacertos coroborat ace
tum ſquilliticum.

Uocē clarificādo ſimiliter oleū
de carthamo. oleū de nuce in
dica. oleū de granis ſilami.

Ulcera fraudulēta. expellūt ſi
rupus de epithimo z vngue
tum de lino.

Ulcera difficilis p̄ſolidatio
nis z incarnationis ea mūdi
ficādo confe. vnguentū dya
ſimiconis deſcriptione arabi
ca. emplm arabicū: vnguen
tum de lino.

Ulcera antiqua z cētia mūdi
ficat et incarnat vnguentum
dyacerafos.

Ulcera neruoſis in quib⁹ eſt
calefactio mūdicat z incar
nat vnguentū baſiliconis ma
gnum.

Ulcera tumorē ſoluit. oleū de
grifomillis.

Ulcera putrida curat vngue
tum certicinum.

Ulcera antiquis p̄se. vngue
tum egyptiacū magnum.

Ulcera: incarnat z cōſolidat
vnguentum triaſarmacū.

Ulcera: in quibus ſūt p̄ſta
ſuperflua: ſi aut ſiccare opus
eſt confe. emplm de ſermeto.

Ulcera que tarde curant p̄se
cre curat oleum p̄horum.

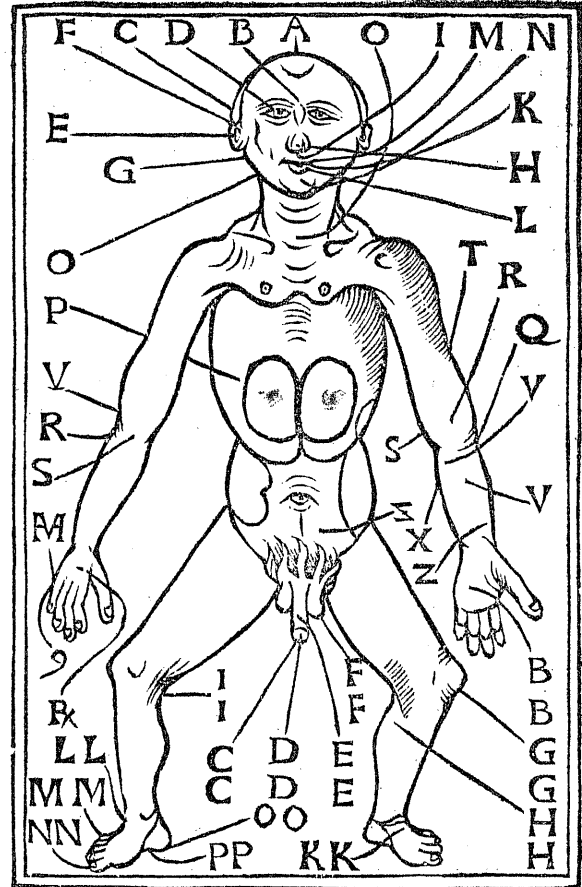
Ulcera: cauterizat vbi opz em
plaſtrū Andromachi aliud.

Ulcera dolozi p̄se. oleū amigda
larum dulcium.

Uermes occidūt qui ſunt in au
ribus: oleū de nucleis p̄licoꝝ
et oleum benedictū.

Uenarum officia aperit oleu
philophorum.

ſ J S S.

Venarum

que slobotho-
mantur quedā
sunt vene tan-
tum: et quedam
sūt arterie. Ve-
ne tantumque in capite sunt
slobothomande melius est
vt. transeuerse slobothomen-
tur excepta guidem. c. flo-
bothomia fiat in latitudine
et non in longitudine.

a **V**ena que est in puppi ca-
pitis valet stupori mentis et
emigrane ac antiquo dolo-
ri capitis eius.

b **V**ena que est in medio frō-
tis valet dolo capitis anti-
quo et pprie illi que est in po-
steriori parte eius. apostema-
tib⁹ oculorū et passionib⁹ que
in facie accidunt vt in mor-
phea: valet etiā alienatiōi
et frenem et cōtra nouam les-
ionem.

c **V**ene timpoz que flexio-
se incedūt valet cōtra dolo-
rem auris et nimis effusionez
lachrymarū contra emigra-
neam: et sicut Auicē. non debet
minui in quib⁹ requirit po-
tētia generādi: quia p istas
venas euacuant spiritus qui
a natura missi sunt ad gene-
randum.

d **V**ene due in angulis oculo-
rū valet ad visum et ad do-
lores capitis: ad egritudinez
oculorum: scz ad lachrymam
pannū: et ad scabiē palpebra-
rum: et etiam valet obtalmie
antique: et istis venis non est
slobothomus profundā dus
propter timorē fistularū.

e **V**ena in cōcauitate auris

ex vtraque parte valet contra
tremorē capitis et cōtra tinu-
tum auris: etiam valet con-
tra nouellam surditatem.

f **T**res vene retro aures q³
rum locus est post illum vbi
extremitas auris inde perue-
nit ad capillos sunt ex venis
tantū que in capite solent flo-
bothomari. et vna harū triuz
est magis manifesta de qua
proprie fit slobothomia. et va-
lent obtalmie oculorum et in
pūncipio aquecum caput a
stomacho recipit fumum: et
propter hoc conferūt viceri-
bus auris et colli et posteriori
ribus partibus capitis.

g **A**uicē. et. pūm dicit: et Sa-
lenus quidem negat qd̄ due
sunt vene que sunt post aures
retro slobothomantur et quā
filios gignunt: ipsos non cō-
tinent: id est steriles sunt
post autoutate hyppocra-
tis.

h **V**ena in sūmitate nasi va-
let contra grauedinē capitis
et nimium fluxum oculorum
si timor in eis existit.

i **V**ena iuxta nares purgat
caput et iuuat auditum.

l **D**ue vene in faucibus oris
quelibet valet contra pustu-
las faciei et contra scabiē ca-
pitis et contra dolores dentium
et mandibularū: et etiam va-
lent contra grauedinem ca-
pitis gutturis et oris.

k **D**ue vene sub lingua valēt
ambe cōtra dolores dentium et
gingiuarū et cōtra feūmia ca-
pitis et cōtra apāta gutturis
et contra squinantiam et cōtra
omnia vicia oris.

m **V**ene interiores labiodum

quatuor superiorum et inter-
riorū valet apostematibus
oris et gingiuarum et dolo-
ribus earum et reumati et vlcē-
ribus et fistulis q̄ sūt in eis.

n **V**ena sub mento valet cō-
tra dolorem maxillarū et con-
tra puritum et fetorē nariuz
et dolores faciei et cōtra dolo-
res et pustulas faciei.

o **V**ene due q̄ sūt in collo vo-
cate guidegi quando slobo-
thomantur valet in pūnci-
pio lepre: et forti squinantie:
et coangustationi a hēlitis: et
asmati acuto: et raucedinivo
eis: habenti apāta in pul-
mone: et valet egritudineb⁹
splenis et laterum.

Nota qd̄ oēs vene capitis post
comestionem sunt minūte
excepta vena sub mento.

Notandū est vlteri⁹ qd̄ semp
in istis venis. scz capite vsq³
ad collum quia sūt tanq̄ ve-
ne particulares si oportet qd̄
slobothomētur semper prius
cephala. vca brachij slobotho-
metur anteq̄ iste particula-
res slobothomentur.

o **V**ena aut furcule q̄ est in
feriori storace. scz in fundo col-
li valet sicut Auicē. in passio-
nibus stomachi.

Due sunt arterie retro aures
que slobothomate scdm̄
Zu. valet obtalmie lachry-
mis pāno noctilope et anti-
quis doloibus capitis: scz ti-
mor existit in arterijs et spē-
cialiter predictay: scz cū pilis
leporis et thure et albumine
oui. scz cū epastro Sa. est fan-
guis restringendus si nimis
fluere et cum aloē.

Item dicit Zu. qd̄ arteria tē-

porum quandoq³ slobotho-
tur: et q̄nq³ extrahitur: et q̄nq³
adurit: et hoc fit proptereay
acuti reumatismū et subriles
constringantur qui ad oculo-
los descendūt: et pp dilatatio-
nem superfluum foraminis
vvee tunice.

p **V**ena sub vtraque pte ascels-
le incisa facit hominem mor-
ti ridendo et talis vena bal-
setes appellatur.

q **V**ena que est supra cubitū
a parte sinistri et pprie inue-
nit i brachio sinistro q̄ a qui
buidā vocat vena circularis
scz splenis: valet in cardiaca
passiōe et asmati et p̄ p̄tium et
est p̄maz emopthoicā passiō-
nē: et v3 doloū pectoris et pul-
monis et doloū diafragmat⁹
et difficultati anhelit⁹: et q̄nq³
incirit solet inflari: et valet et
diurire: et q̄ ignota est ideo
non vti mur ea vel raro.

q **V**ena cephalica seu capita-
lis valet passionib⁹ q̄ in collo
et capite sunt: et ideo valet do-
loū capitis et aurium et dolo-
ri oculorum et squinantie. Et
nota qd̄ nullus est timor: qd̄
neruum musculū vel arteriā
non habet sub ea.

r **V**ena passilica seu epaticā
v3 passilōib⁹ q̄ i toto corpore
et v̄tre sūt. et iō s̄o epi p̄mo
nī cordi pleure si spleni dolo-
ri spatulay et ad sanguinē de
nariibus restringendū. Et in-
ter ceteras venas brachij est
masoris timoris in slobotho-
mia: quia sub ea est arteria et
neruus et musculus secundū
Zuēn.

f **B**asilica sinistra est slobotho-
māda i mala p̄plexiōe cordis

calida et in mala pplexide calida stomachi ut dicit Costantinus lib. ij. sue practice. et idem dicit Avicenna. ij. can. fen. ij. circa principium capituli sexti. quod basilica sinistra incidenda est in amplitudine cordis.

¶ Mediana valet doloribus et passionibus equaliter superioribus et inferioribus: ideo conferret vniuersali repletioni corporis vel quam non potest inueniri basilica aut cephalica. Et sub ea est nervus solum.

¶ Vena que funis brachii dicitur que supra cephalicam existit: et est ramus cephalice tendens supra partem siluestre: et valet ad ea que valet cephalica.

¶ Vena cardaica seu cordialis hoc est vena mediana incidit per passionibus spirituum et plenus in manu sinistra vapore eius declaratur.

¶ Vena purpurea contra passionibus interiorum minuitur.

¶ Vena autem que dicitur ascellaris posita est sub basilica. scilicet par et est ramus basilice: et vix sicut basilica et cuius sit ligatura brachii appetit: et vocatur ascellaris quia venit ab ascella: et valet passionibus pectoris et pulmonis.

¶ Vena in ambobus lateribus corporis dicitur incidit contra pustulas antiquas et contra infirmitates frigidas et lienterias: et quam homo non potest habere digestionem.

¶ Vena ulcra et titillaris aperitur pro passionibus inferiorum.

¶ Notandum est secundum Avicenna. ij. can. p. m. sic dicitur. Et in venis que in corpore flobothomantur sunt due

vene supra ventrem posite: quarum vna super epaer consistit et altera super splenem est posita: illa desuper epaer vix huiusmodi dropis: et sinistra in egritudinibus splenis.

¶ Vena inter auricularem et anularem dicitur sicile siue saluafella valet de terra flobothomata in passionibus epatis: et sinistra in passionibus splenis: et debet poni manus in aqua calida ne sanguis cito restringatur.

¶ Vena inter pollicem et indicem valet capiti et passionibus eius et valet passionibus oculorum.

¶ Vena in traque manu supra minimum digitum valet contra ictericum et contra omnia vitia splenis et contra frenesim et quacunque febrem.

¶ Vena veniens ad pollicem incisa valet hydropticis et in flatibus et etiam contra ventositate.

¶ Vene antea in circuitu animalium. scilicet emoroyde quando in circuitu per se temperate aut cum flobothomo: valet omnibus egritudinibus melancolicis adulescentie et corrupte sicut maurimelancolie les. et inferioribus cutis: et etiam quartane et passionibus splenis et hydropticis.

¶ Vena sub pputio valet contra hydropticum et contra omnes corporis tumores.

¶ Due vene inferiores iuxta preputium valent tumoribus testiculorum et dolori rennum.

¶ Vene que dicuntur salsores cauende sunt tribus dicitur gitis supra geniculos: quas qui incidit in tibia mouet

subito.

¶ Vena sub utroque genu valet contra apostema et dolores rennum et lumborum corarum et vesice: et arteticas passionibus mirabiliter curat.

¶ Due vene de coris et due de tibis valent contra dolorem corarum et tibiarum et crurium vtriusque pedis.

¶ Vena autem poplitis scilicet curuature valet ut euacuetur sanguis a partibus superioribus ad inferiora sicut ab epate renibus matrice vesica et tantum valet sicut et saphena et magis in prouocando menstruum in doloribus anni et emoroydibus. Sed dicit Avicenna quod pinguis est matricis saphena et sciatice: valet etiam doloribus docti ut dicit Avicenna. ij. can. oñ.

¶ Vene autem que saphene dicuntur habent esse sub cauilla aut supra ipsam: he a parte domestica sicut sciatice a parte siluestri: ista autem vena valet tantum sicut vena poplitis curuature eo modo quod dicitur est supra. scilicet per eam euacuetur sanguis qui est in epate et in membris circumcinctis: et ut sanguis a partibus superioribus ad inferiores transferatur: quare valet in pleurisi epatis et capitis passionibus maxime in repletis ad diuertendum materiam ad oppositum et passionibus rennum et vesice et matricis menstrua prouocat fortiter: et officina emoroydarum aperite passionibus virge et testiculorum.

¶ Vena autem sciatice est sub cauilla immediate apud cal

caneum a parte siluestri: valet dolori scie et articulo: et repleat membrorum que sunt situata in parte siluestri melius saphena: et saphena melius attrahit a membris positis: versus partem domesticam et quare hoc fit nescitur sed experimento probatur.

¶ Vena autem que est inter duos articulos paruos est ramus sciaticae et inueni quod valet obthalmie oculorumque pustulis crurium et passionibus rennum et vesice: et credo quod valet ad ea que sciatica.

¶ Vena que declinat ad pollicem pedis est ramus saphene: et operatur quantum et saphena secundum quod dicit Avicenna.

¶ Vena in utroque pede supra pedicam maiorem valet contra obtiniam et faciei pustulas et menstruarum retentiones et contra conceptionem et contra pustulas crurium.

¶ Due vene exteriores sub talis in utroque pede valet contra dolores anchorum et contra inflationes et apostemas testiculorum.

¶ Due etiam vene interiores sub talis in utroque pede valet contra harenam et calculum: valent mulieribus post partum non bene purgatis: valent et illis que non sunt bene dispositae ad concipiendum et etiam mulieribus que ius suum non habent.

¶ Nota quod omnes vene crurium ac pedum post conceptionem sunt inueniende. Item dicit Avicenna quod flobothomia harum venarum scilicet crurum et pedum plus debilitat virtutem quam

De ponderibus et mensuris.

Nebothomia venarū manu.
¶ Notandum est in generali q
 quinq; sunt pprie considerāda
 fiobothomie. scz tēpus: etas cō
 plexio: humor: virtus: r pre ce
 teris rebus virt? vt piz p Aut.
 qñ dicit q aliqui possunt facere
 fiobothomiasq; ad sincopis; si
 cur in februb? sincochis: r in pñ
 cipio apoplexie r i squinātia. r
 in magnis apatub? pntiosis: r
 fortib? dolorib? : hoc tñ facere
 debem? si virtus sit fortis. Alia
 sūt sex necessaria ad bonā eua
 cuationē ad dit predictis Aui.
 fen. iij. c. iij. r qualiter r qñ.

¶ Longiorem vitam r sanita
 tem ministrat.
 Sanguinem alienum eicit.
 Proprium sanguinem nutrit.
 Tristitiam auferit.
 Memoriam prebat.
 Vesicam purgat.
 Cerebrum temperat.
 Stimulum libidinis fugat.
 Auditum aperit.
 Lachrymas stringit.
 Stomachum purgat.
 Digestionem inuitat.
 Leniorem producit vocem.
 Urinum acuit.
 Ventrem coarctet.
 Somnum minuit.
 Angrietatem tollit.
 Ingenium acuit.
 Medullas calefacit.
¶ Item fiobothomia non tan
 tum est vtilis: sed necessaria.
¶ Descriptio pōdex r meliura:
 r ex breuiario. Aisei. i. vigili.

¶ Aquit. **¶** Chist
 vnc. xvij. **¶** Chist vi
 ni est libras. iij. **¶**
¶ Chist mellis est li.

viij. **¶** Cho? vini ē lib. iij. Cho?
 mellis est lib. xvij. r. s. **¶** Cor:
 boni olei ē. 3. r. **¶** Corboni vini
 3. r. **¶** Corboi mellis 3. viij. r. 3.
¶ Desistrum magnū olei est
 vnc. 3. **¶** Desistrum magnū vi
 ni est vnc. iij. gormie. viij. **¶** De
 sistrum mellis vnc. iij. 5. **¶** Ac:
 sunef olei darlumet. xvj. **¶** Ac:
 sunef vini. vnc. ij. r quarta dar:
 lumet. r. **¶** Ac: sunef mellis vnc.
 iij. r quarta. r. viij. **¶** Choatus
 olei darlumet. vij. **¶** Choatus
 vini vnc. i. r medietas darlu:
 met r tertia. **¶** Choatus mel:
 lis pon. vnc. ij. r quarta. **¶** De:
 sitron olei est darlumet. vij.
¶ Desistron vini est gormie. xv.
¶ Desistron mellis darlumet.
 vij. **¶** Descriptio mensuraram
 r ponderum ex breuiario filij
 Serapionis inquit.

¶ Aceptus est hoc ca.
 in hoc aggregato:
 qm̄ nō dixi oēm men
 surā quā in ipō artu
 li nisi que cognita
 apō eos q lingua vntur arabi
 ca in capitulis suis. **¶** Uex qui
 dā coegerunt me ad transferē
 dū querētes me transfationem
 eius vt inuamentū fiat p illud
 i alijs ab isto libro. **¶** Chist apō
 gētes que lingua greca loquū
 tur cognitū est: super mensurā
 vero non conueniūt omnes: et
 istud est: quoniam quidaz eorū
 vntur alia pvtant aliq. **¶** Chis
 t enum apud romanos capit. lib
 i. 5. r sextam: quare est vnc. xx.
¶ Et chist italicam lib. i. 5. **¶** Et
 lib. ē. 3. r. **¶** Et mina romana
 ē. 3. r. **¶** Et mina italica r egypti
 priaca est. 3. xvj. **¶** Et mina est
 sextaria. xl. **¶** Et lib. ē sextaria
 xx. **¶** Sextaria ē. 3. vij. r danich

De ponderibus et mensuris. Fo. cccij.

duo aut auf. qu. tuor. **¶** Et dar
 lumet est auf. r. **¶** Et dorach
 italicū est iohel octo. **¶** Et iohel
 est acat romana ser. **¶** Et con
 la. r. 3. r. **¶** Destrō magnū est. 3.
 iij. **¶** Et paruū est darlumet ser.
¶ Ac: sunef est darlumet. xvij.
¶ Choatosest. 3. i. 5. **¶** Somma
 est qrtā. 3. vnc. ad duos danich.
¶ Zam? r andanilus est. 3. r.
 vnaqueq; earū est aurei septē.
¶ Adar. 3. r. **¶** Eub mellis lib.
 ij. 5. **¶** Eub olei mina. r. 5. **¶** Al
 dorach li. iij. **¶** Chist mellis li.
 ij. 5. **¶** Alhemē sextaria. v. r. 3.
 r. r. **¶** autulij quatuor. **¶** Semi
 met mine. r. r. 6. **¶** Faba egypti
 ca semimet quor. **¶** Obu:
 lus est danich. r. 5. sicut inuenit
 Alexādrin? amlij tres. **¶** Anel
 lana. r. est darlumet. r. **¶** Purē.
 xij. semimet. **¶** Alfacratati p:
 ua est semimet. vij. **¶** Alfacra:
 tati magna est semimet. xij.
¶ Faba greca est duo semimet
 aut duo oboli. **¶** Alfacratati
 est sextaria sex r quarta. **¶** Co

chliarum mellis est auf. iij.
¶ Cochliarū medicinarū est
 auf. r. r. 3. r. **¶** Alfatil. r. est sex:
 taria duo. **¶** Darlumet ē obo
 li. vi. **¶** Et ois obolus est chi:
 rat. iij. **¶** Et ois chirat. est. iij.
 grana ordei. **¶** Et oboli. iij.
 sunt chirat. r. **¶** Alcautus est
 3. r. 5. **¶** Choati duo sunt. 3. iij.
¶ Oboli. viij. sūt chirat. xvij.

¶ F J S.

¶ Impissum Lugduni per 70:
 annē Cambrai alias moyūm
 Impēsis vero honesti viri. Ja:
 cobi. q. francisci de Sijuncta
 florentini. Anno dom? i. ad.
 ccccc. xxxij.

¶ Regesum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s
 t v x y z r p A B C D E F G H I
 J K L M N O P Q R S T
 U. Omnes sunt quaterniones.

